

Sveučilište u Zagrebu
FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB

Anita Bartulović

**PALEOGRAFSKA, DIPLOMATIČKA I FILOLOŠKA
ANALIZA SPISA ZADARSKOGA NOTARA PETRA
PERENCANA (1361.–1392.)**

DOKTORSKI RAD

Zagreb, 2014.

University of Zagreb
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES ZAGREB

Anita Bartulović

**PALEOGRAPHICAL, DIPLOMATIC AND
PHILOLOGICAL ANALYSIS OF FILES OF
PETRUS PERENÇANUS, A NOTARY FROM
ZADAR (1361–1392)**

DOCTORAL THESIS

Zagreb, 2014.

University of Zagreb
FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB

Anita Bartulović

**PALEOGRAFSKA, DIPLOMATIČKA I FILOLOŠKA
ANALIZA SPISA ZADARSKOGA NOTARA PETRA
PERENCANA (1361.–1392.)**

DOKTORSKI RAD

Mentori: prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol
prof. dr. sc. Olga Perić

Zagreb, 2014.

University of Zagreb
FACULTY OF ZAGREB

Anita Bartulović

**PALEOGRAPHICAL, DIPLOMATIC AND
PHILOLOGICAL ANALYSIS OF FILES OF
PETRUS PERENÇANUS, A NOTARY FROM
ZADAR (1361–1392)**

DOCTORAL THESIS

Supervisors: prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol
prof. dr. sc. Olga Perić

Zagreb, 2014.

INFORMACIJE O MENTORIMA

prof. dr. sc. Olga Perić, Filozofski fakultet u Zagrebu, Hrvatska

prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol, Filozofski fakultet u Zagrebu, Hrvatska

SAŽETAK

Ovim se radom po prvi put predstavlja u obliku monografije život i djelatnost jednoga srednjovjekovnog notara. Izbor je pao na zadarskoga notara Petra zvanog Perencan, pok. gospodina Azona de Lemicetis, iz Padove koji je u Zadar došao 60-tih godina 14. stoljeća u svojstvu notara carskom ovlašću. Rad je podijeljen u četiri poglavlja.

U prvom se poglavlju prikazuje njegova biografija na temelju vrlo oskudnih, najčešće neizravnih, podataka. Na temelju spisa, koje je sam vodio, razvidno je njegovo javno djelovanje kao javnoga (1361 – 1392), sudbenoga (1366 – 1367) i kaptolskoga (1380 – 1392) notara u Zadru. Jedini izravni podatak koji donosi Petar iz Sarzane, do sada neobjavljen, upućuje doduše samo šturo na njegovu službu u Cresu kao podkneževa vikara i prokuratora otočkih komuna Cres, Beli i Lubenice 70-tih godina 14. stoljeća. Ostali indirektni podaci iz notarskih spisa njegovih kolega odnose se na njega kao svjedoka prilikom sklapanja različitih ugovora, nadalje na posjedovanje nekoga zemljišta u uvali Draženica Mala, te su pronađena tri ugovora koje je sklopio njegov sin Azon. Usputne adrese mjesta svoga stanovanja donosi sam Perencan u eshatokolu ugovora koje je sastavljao, no teško je bilo što detaljnije reći o karakteru vlasništva nad tim stambenim objektima jer nije pronađen nijedan ugovor koji je on sklopio u vlastitoj režiji kod nekoga svog kolege. Razlog pomanjkanja informacije ove vrste treba tražiti u činjenici velikoga broja izgubljenih i nesačuvanih registara ovoga razdoblja. Uzevši u obzir sva referiranja Perencanovih kolega na njegove ugovore, on je najvjerojatnije umro u Zadru u drugoj polovici 1392. godine.

U drugom se poglavlju donosi u sklopu paleografske analize opis njegovoga rukopisa koji pokazuje karakteristike notarske kurzivne gotice, zatim sustav kratica u tabelarnom obliku te materijalni opis svih njegovih sačuvanih spisa i isprava. Pri tome je utvrđeno da notarski registar, koji se čuva u Državnom arhivu u Zadru, a pokriva razdoblje od 1366. do 1392., nije cjelovit zbog evidentnih oštećenja nastalih ne samo uslijed vlage nego i fizičkih nedostataka mnogih ugovora. Na to upućuje njihova necjelovitost kao i referiranje njegovih kolega kao i njega samoga na neke ugovore koji nisu sačuvani u samom registru. Analizom je također utvrđeno da jedna ceduljica sačuvana u registru pripada njegovom izgubljenom bastardelu.

U trećem se poglavlju diplomatskom analizom spisa ustanovilo da su postojale neke manje kontradiktornosti u notarskoj praksi u odnosu na zakonske propise što se tiče obveznosti izdavanja isprava jer je bastardel kao glavna knjiga uživao vjerodostojnost temeljenu na vlastoručnom potpisu suca egzaminatora o čemu svjedoče sačuvani bastardeli

Perencanovih kolega kao i polovica stranice Perencanova bastardela. Nadalje, na osnovi komparacije navode se osnove razlike u diplomatskoj strukturi između notarskih i kaptolskih isprava odnosno spisa kao i sudskih spisa te se donosi sinteza svih pravnih formula tipičnih za četrdesetak vrsta pravnih radnji u komparaciji s odredbama Zadarskoga statuta.

Filološkom je analizom, u posljednjem poglavlju, zabilježena većina pojava na fonološkoj, morfološkoj i sintaktičkoj razini kao i utjecaj vernakularnih jezika na leksik Perencanova notarskoga opusa pisanoga na latinskom jeziku. Pri tome je evidentirano da se većina navedenih promjena kreće unutar normi srednjovjekovnoga latiniteta koje odražavaju veoma mali stupanj utjecaja romanskih jezičnih pojava što u konačnici upućuje na Perencanovu zavidnu razinu poznavanja klasičnih i srednjovjekovnih normi latinskoga jezika.

Ključne riječi: srednji vijek, Zadar, notarska djelatnost, paleografska analiza, diplomatska analiza, filološka analiza, gotica, bastardel, knjiga imbrevijatura/notarski registar, kaptolski registar, isprave, sudski spisi, srednjovjekovni latinski.

SUMMARY

This PhD thesis presents for the first time a life and activities of a medieval notary in a form of a monograph. Petrus called Perençanus, of the late Sir Aço de Lemicetis from Padova, who came to Zadar in the sixties of the 14th century as a notary with the authentication power of the emperor, has been chosen as a subject matter of this work. The work is divided into four chapters.

The first chapter presents his biography based on very poor and mostly indirect data. According to the files which he drafted himself it is evident that he acted as a public (1361 – 1392), court (1366 – 1367) and chapter (1380 – 1392) notary in Zadar. The only direct information which was brought by Petrus from Sarzana and which has not been published until now, refers to, only sparingly though, his practice on the island Cres as a *locumtenens vicecomitatum* (?) and a *procurator* of the insular communes Cres, Beli and Lubenice in the seventies of the 14th century. Other indirect data coming from his colleagues relate to him as a witness during completion of different contracts which were made by them, further data relate to him as an owner of a certain land in the Draženica mala Bay and finally three contracts have been found which were drafted by his son Aço. Incidental addresses of the place of his living were mentioned by Perençanus himself in the eschatocol of the agreement he drafted himself but it is hard to say anything more detailed about the character of ownership over those residential objects since no contract was found which he drafted himself at one of his colleagues. The reason for the lack of this kind of information should lie in the fact that a great deal of notarial registers from this period were lost and not preserved. Having taken into account all the references of Perençanus's colleagues to his contracts, he most probably died in Zadar in the second half of 1392.

The second chapter presents a description of his hand-writing as a part of paleographical analysis which shows characteristics of a notarial cursive Gothic script, then the system of abbreviations in a tabular form as well as a material description of all his preserved files and charters. It has been concluded that the notarial register, which is kept in The State Archives in Zadar, and which covers the period from 1366 to 1392, is not complete because of evident damages made not only as a result of moisture but also because of physical disadvantages of many contracts. This is proved by their incompleteness as well as by the references of his colleagues and himself to certain contracts which are not preserved in the notarial register itself. The analysis states that one piece of paper preserved in the notarial register belongs to his lost notarial minute.

The third chapter states, by the means of diplomatic analysis of the files, that there were some minor contradictions in the notarial practice in relation to legal provisions that deal with the obligation of releasing charters because the notarial minute as the main book had a high level of authenticity based on the signature of the judge examiner himself which is evident in the preserved notarial minutes of Perencan's colleagues as well as in a half of a page of Perencan's notarial minute. Further, the third chapter demonstrates, by the means of comparison, basic differences in diplomatic structure between notarial and chapter charters, respectively files as well as court files, and it introduces a synthesis of legal formulas typical for around forty legal actions in comparison with provisions of Zadar statute book.

The last chapter notes, by the means of philological analysis, the majority of appearances on phonological, morphological and syntactic level as well as the influence of vernacular languages on the lexic of Perencan's notarial work written in Latin language. It is recorded that the majority of the mentioned changes move within the norms of Medieval Latin which reflect a very minor influence of Roman language appearances and which in the end witness Perencan's enviable level of knowledge of classical and medieval norms of Latin language.

Key words: Middle ages, Zadar, notarial work, paleographical analysis, diplomatic analysis, philological analysis, Gothic script, notarial minute, notarial registrar, chapter registrar, charters, court files, Medieval Latin.

KRATICE

ACI	<i>Accusativus cum infinitivo</i>
CT	<i>Consecutio temporum</i>
CD	Tadija Smičiklas i ostali, <i>Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalamitiae et Slavoniae</i> , sv. 13-17, Zagreb: JAZU 1915–1990.
DAZd	Državni arhiv Zadar
SZB	Spisi zadarskih bilježnika
PP	DAZd, SZB, Petrus Perençanus
CMC	DAZd, Curia Maior Civilis
QMCI	Karbić, Damir i ostali, <i>Quaternus magnus Capituli Iadrensis (1380 – 1392)</i> , hrcak.srce.hr/file/46042
P.R.O.	formule <i>pena, reffectio damnorum et expensarum, obligatio bonorum</i>
ZKZd	Znanstvena knjižnica Zadar
ZS	Kolanović, Josip i Mate Križman, <i>Zadarski statut</i> , Zadar: Ogranak Matice hrvatske, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 1997.

SADRŽAJ

UVOD	1
ŽIVOT PETRA PERENCANA	9
1. JAVNI ŽIVOT	9
2. PRIVATNI ŽIVOT PETRA PERENCANA	15
PALEOGRAFSKA ANALIZA	21
1. MATERIJALNI OPIS PERENCANOVIIH SPISA	21
2. OPIS PISMA	30
3. SUSTAV KRATICA	37
4. INTERPUNKCIJA	56
DIPLOMATIČKA ANALIZA	59
1. ZAKONSKE ODREDBE O VOĐENJU NOTARSKIH KNJIGA U ODNOSU NA PRAKSU	59
2. DIPLOMATIČKA STRUKTURA PERENCANOVIIH ISPRAVA	64
2. 1. <i>Unutarnje karakteristike</i>	64
2. 2. <i>Vanjske karakteristike</i>	75
3. PODJELA UGOVORA S OBZIROM NA VRSTU PRAVNE RADNJE – SINTEZA PRAVNIH FORMULA	75
3. 1. <i>Ugovori koji bilježe trajni prijenos vlasništva nad imovinom</i>	76
3. 1. 1. <i>Carta emptiois/venditionis</i>	76
3. 1. 2. <i>Carta restitutionis/restituendi</i>	83
3. 1. 3. <i>Carta donationis i Contracarta supradicte donationis</i>	86
3. 1. 4. <i>Carta permutationis et cambii</i>	89
3. 2. <i>Lokacije</i>	90
3. 2. 1. <i>Carta locationis/affictationis/concessionis</i>	90
3. 2. 2. <i>Carta famulatus, Carta servitudinis i Carta laborandi</i>	100
3. 3. <i>Zadužnice</i>	104
3. 3. 1. <i>Carta debiti</i>	104
3. 3. 2. <i>Carta pignorationis</i>	108
3. 3. 3. <i>Carta interruptionis/proclamationis et prescriptionis</i>	109
3. 4. <i>Obveznice i obećanja</i>	110
3. 4. 1. <i>Carta obligationis</i>	111
3. 4. 2. <i>Carta promissionis</i>	112
3. 4. 3. <i>Carta conservationis indempnis/excalumniamenti</i>	113
3. 5. <i>Priznanice</i>	115
3. 5. 1. <i>Carta finis (et remissionis)</i>	115
3. 5. 2. <i>Carta finis bonorum paternorum et maternorum/finis repudiandi bona paterna et materna/ref(f)utationis</i>	118
3. 5. 3. <i>Carta depositi</i>	119
3. 6. <i>Ugovori o mirazu</i>	120
3. 7. <i>Ugovori o prepuštanju prava</i>	122
3. 8. <i>Punomoći</i>	124
3. 8. 1. <i>Carta procurationis i Carta sindicatus</i>	124
3. 8. 2. <i>Carta substitutionis</i>	128
3. 8. 3. <i>Carta patronatus</i>	128
3. 8. 4. <i>Constitutio defensoris bonorum</i>	129
3. 9. <i>Nagodbe i udruživanja</i>	130
3. 9. 1. <i>Carta compromissi, Carta prolongationis termini compromissi i Sententia arbitralis</i>	130
3. 9. 2. <i>Carta compositionis et pactorum/pactorum/conuentionis pactorum</i>	134
3. 9. 3. <i>Carta unitatis</i>	137
3. 9. 4. <i>Carta divisionis</i>	138
3. 9. 5. <i>Carta emancipationis</i>	139
3. 9. 6. <i>Carta coleganciae i Carta societatis</i>	140
3. 10. <i>Testamenti, kodicali i ostali dokumenti vezani za ostavštinu</i>	143
3. 10. 1. <i>Testamentum i Ordinatio</i>	143
3. 10. 2. <i>Codicillum</i>	148
3. 10. 3. <i>Presentatio inventarii cum protestatione bonorum/inventarii bonorum</i>	149

3. 10. 4. Carta contestationis expensarum	150
3. 10. 5. Carta repudiationis/repudiandi	151
3. 11. Ostale pojedinačne vrste notarskih spisa	152
3. 11. 1. Carta representationis/Presentatio literarum regalia	152
3. 11. 2. Carta clerichatus	152
3. 11. 3. Carta contemptationis	152
3. 11. 4. Carta confessionis	152
3. 11. 5. Carta protestationis	153
3. 11. 6. Ostalo	153
4. USPOREDBA NOTARSKIH I KAPTOLSKIH SPISA	154
5. SUDSKI SPISI	163
FILOLOŠKA ANALIZA.....	173
I. FONOLOŠKA RAZINA	173
1. VOKALIZAM.....	173
1. 1. Monoftongizacija	173
1. 2. Prijelaz a u e; prijelaz a u o	175
1. 3. Prijelaz e u i.....	176
1. 4. Parazitsko ili epentensko i	177
1. 5. Prijelaz o u u	178
1. 6. Prijelaz u u o	178
1. 7. Zamjenjivanje i i y.....	179
1. 8. Pisanje poluvokala i i u.....	180
1. 9. Glasovne pojave u vokalskom sustavu	181
2. KONSONANTIZAM	182
2. 1. Grafem h i aspirirani glasovi.....	182
2. 2. Okluzivi	188
2. 3. Likvide	198
2. 4. Nazali.....	198
2. 5. Dentalni frikativi.....	201
2. 6. Geminacije i njihovo pojednostavljivanje	203
2. 7. Epentensko p	213
2. 8. Pisanje hrvatskih fonema	214
II. MORFOLOŠKA RAZINA	221
1. IMENICE	221
1. 1. Prijelaz imenica iz jedne deklinacije u drugu	221
1. 2. Osobitosti u tvorbi pojedinih deklinacija	222
1. 3. Promjena roda.....	224
2. PRIDJEVI.....	225
2. 1. Prijelaz pridjeva iz jedne deklinacije u drugu	225
2. 2. Osobitosti u deklinaciji	225
2. 3. Osobitosti u komparaciji	225
3. ZAMJENICE	226
3. 1. Osobne i posvojne zamjenice	226
3. 2. Povratne zamjenice	226
3. 3. Pokazne zamjenice i zamjениčki pridjevi	228
3. 4. Odnosne zamjenice	228
4. BROJEVI.....	228
5. GLAGOLI	230
5. 1. Promjena konjugacije	230
5. 2. Osobitosti u tvorbi osnova	230
5. 3. Završeci glagolskih oblika	232
5. 4. Upotreba deponentnih glagola	232
5. 5. Složeni pasivni oblici.....	232
III. SINTAKTIČKA RAZINA	235
1. SINTAKSA PADEŽA	235
1. 1. Genitiv	235
1. 2. Dativ	235
1. 3. Akuzativ.....	236
1. 4. Ablativ	237

1. 5. Analitička fleksija – prijedlozi i prijedložne perifraze	238
1. 5. 1. Promjena značenja prijedloga	239
1. 5. 2. Prijedložne perifraze.....	241
2. SINTAKSA REČENICE	244
2. 1. Zamjena nominalne konstrukcije ACI izričnom rečenicom.....	244
2. 2. Veznik <i>quod</i> umjesto namjernoga <i>ut</i>	248
2. 3. Veznik <i>quod</i> umjesto posljedičnoga <i>ut</i>	249
2. 4. Zavisne rečenice s veznikom <i>qualiter</i>	249
2. 5. Zavisne upitne rečenice s veznikom <i>si</i>	250
IV. LEKSIČKA RAZINA	257
1. O UTJECAJU VERNAKULARNIH JEZIKA NA LATINSKI LEKSIK	257
2. O JEZIČNOJ KOMUNIKACIJI U PERENCANOVO DOBA U ZADRU.....	261
ZAKLJUČAK.....	269
IZVORI I LITERATURA	278
PRILOZI.....	286
PRILOG 1: POPIS UGOVORA IZ PERENCANOVOG NOTARSKOG REGISTRA	286
PRILOG 2: POPIS VODENIH ZNAKOVA PO FOLIJIMA	455
PRILOG 3: RJEČNIK.....	462
ŽIVOTOPIS.....	466

UVOD

U zadarskom Državnom arhivu postoji velik dio neobjavljene građe koja se odnosi na srednjovjekovnu zadarsku komunu. Među tom građom nalaze se brojni notarski spisi, koje su koristili povjesničari, povjesničari umjetnosti i onomastičari crpeći iz njih podatke u cilju rasvjetljavanja ekonomskih, društvenih, pravno-političkih i kulturnih aspekata srednjovjekovne gradske komune i njena zaleđa kao i razrješenja problema etnogeneze na osnovi bogatoga onomastičkog i toponomastičkog materijala. Tu je građu potrebno sagledati i u filološkom kontekstu u cilju upotpunjavanja slike o komunikaciji među ljudima različite društvene, kulturne i jezične pripadnosti koji su težili ka pravnoj uniformiranosti svoje šire društvene zajednice. Temelj je sporazumijevanja bila komunikacija na latinskom jeziku koji je prevladavao njihovu različitost, ali je i tu različitost apsorbirao, što je vidljivo između ostaloga i u notarskim spisima Petra Perencana iz druge polovice 14. stoljeća gdje su u srednjovjekovni latinski jezični korpus utkane brojne riječi slavenskoga (hrvatskoga) i romanskoga (talijanskoga) podrijetla. Stoga bi se filološka analiza Perencanovih notarskih spisa pridružila malom broju filoloških istraživanja kopijalnih knjiga (kartulari i registri) pri čemu se isključiva pažnja posvećivala analizi kartulara (Skok, Leljak)¹. Na ovaj bi se način upotpunila slika o hrvatskom srednjovjekovnom latinitetu koju su još sagledavali u svojim filološkim radovima Perić, Skok, Leljak, Butić, Bralić. Osim analize na pojedinim jezičnim razinama, pokušao bi se osvijetliti problem odvijanja komunikacije među pripadnicima različitih društvenih i etničkih slojeva u doticaju s latinskim administrativnim jezikom te zašto su pojedini termini iz vernakularnih jezika istisnuli pojedine latinske riječi uzimajući u obzir da je jezik odraz promjena koje se događaju u sociolingvističkom kontekstu, pa time i u samom mentalitetu pojedinoga društva ili pojedine društvene skupine potaknut gospodarskim i kulturnim kretanjima određenoga razdoblja.

Do sada nije izdano nijedno djelo s monografskom obradom djelatnosti jednoga notara koja bi uključivala paleografsku, diplomatičku i filološku analizu. U praksi su ustaljene pripreme kritičkih izdanja pojedinih notara u posebnim edicijama, kao što su *Spisi zadarskih bilježnika*², *Trogirski spomenici*, *Splitski spomenici*, *Monumenta historica Ragusina*, *Kotorski*

¹ Viktor Novak, Petar Skok, *Supetarski kartular*, Zagreb: JAZU 1953.; Robert Leljak, *Lingvistička analiza kartulara samostana Sv. Marije u Zadru*, magistarski rad, Zagreb: Filozofski fakultet, 1999. Kratak je prilog filološkoj analizi rogovskoga kartulara dao i Tomislav Galović, *Libellus Policorion – Rogovski kartular (diplomatičko-povijesna analiza)*, doktorska disertacija, Zagreb: Filozofski fakultet, 2010.

² Do sada izdano pet svezaka i to Mirko Zjačić, *Spisi zadarskih bilježnika Henrika i Creste Tarallo 1279 – 1308*, Spisi zadarskih bilježnika. Notarilia Iadertina, sv. 1, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 1959.; Jakov Stipišić, Mirko Zjačić, *Spisi zadarskih bilježnika Ivana de Qualis, Nikole pokojnog Ivana i Gerarda iz Padove 1296 – 1337*, Spisi zadarskih bilježnika. Notarilia Iadertina, sv. 2, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 1969.; Jakov Stipišić, *Spisi*

spomenici, pojedinačna izdanja notarskih spisa izvan ovih edicija³ kao i izdavanje kaptolskih spisa u seriji *Srednjovjekovni registri Zadarskog i Splitskog kaptola*⁴. U predgovoru tih izdanja obično se donose podaci o notaru te općenito paleografske i diplomatske karakteristike pojedinoga registra. Jedino Čremošnik u predgovoru svoga izdanja notara Tomazina de Savere donosi popis notarskih formula karakterističnih za pojedinu pravnu radnju u cilju boljeg razumijevanja spisa jer su u izvorniku te iste skraćene.

Inače za razrješenje kratica u upotrebi je neizostavni Cappelijev leksikon kratica⁵ koji donosi 14000 kratica na temelju srednjovjekovnih isprava i kodeksa od 7. do 15. stoljeća. Ovaj je leksikon većim dijelom primjenjiv na našoj izvornoj građi s obzirom na kulturne impulse koji su dolazili s područja Italije te predstavlja važan znanstveni doprinos u povijesti proučavanju sustava srednjovjekovnih kratica pridružujući se tako radovima Wahltera, Wrighta, Chassanta, Volte, Wattenbacha, Paolija, Steffensa, Traubea, Lindsaya, Schiaparellija i drugih.⁶ Cappelli u uvodnom dijelu donosi podjelu srednjovjekovnih kratica u šest grupa po načinu kraćenja⁷. Potom slijedi rječnik kratica po abecednom redu. Na početku svakoga poglavlja, kojim započinje novo slovo, donosi prvo majuskulne i minuskulne oblike pojedinoga slova po kronološkom slijedu pojavljivanja u pojedinom pismu. Zatim slijedi popis kratica. Kraticu daje prvo u originalnom obliku, zatim u zagradi donosi njenu transkripciju i razrješenje. Ako je kratica iz vulgarnoga latiniteta, onda njeno značenje piše kurzivom. Na kraju navodi stoljeće pojavljivanja određene kratice. Za karakteristične kratice daje još podatak iz kojeg su pisma ili kojoj skupini kratica pripadaju po sadržaju (crkvene, jurističke, farmaceutske). Na samom se kraju rječnika nalazi još popis kratica brojeva (rimskih i arapskih) i popis epigrafskih sigla i kratica.

zadarskog bilježnika Franje Manfreda de Surdis iz Piacenze 1349 – 1350, Spisi zadarskih bilježnika. Notarilia Iadertina, sv. 3, Zadar: Historijski arhiv Zadar, 1977.; Robert Leljak, Josip Kolanović, *Andreas condam Petri de Canturio 1353 – 1355*, Spisi zadarskih bilježnika, sv. 4, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2001.; Robert Leljak, Josip Kolanović, *Andreas condam Petri de Canturio 1355 – 1356*, Spisi zadarskih bilježnika, sv. 5, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2003.

³ Bibliografiju za ove pojedine edicije i notare donosi Branka Grbavac, *Notarijat na istočnojadranskoj obali od druge polovine 12. do kraja 14. stoljeća*, doktorska disertacija, Zagreb: Filozofski fakultet, 2010.

⁴ Nikola Jakšić, *Regesti zagubljenih zadarskih kaptolskih isprava na razmeđu XIV. i XV. stoljeća*, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, sv. 40 (1998), str. 81–95; Damir Karbić, Maja Katušić, Ana Pisačić, *Velika bilježnica zadarskog kaptola*, *Srednjovjekovni registri zadarskog i splitskog kaptola 2*, *Fontes. Izvori za hrvatsku povijest*, god. 13 (2007); Mladen Ančić, *Registar Artikucija iz Rivignana*, *Splitski i zadarski kaptol kao «vjerodostojna mjesta»*, *Fontes. Izvori za hrvatsku povijest*, god. 11 (2005), str. 79–313.

⁵ Adriano Cappelli, *Lexicon abbreviatarum. Dizionario di abbreviature latine ed italiane usate nelle carte e codici specialmente del Medio-Evo riprodotte con oltre 14000 segni incisi*, sesta edizione, Milano: Hoepli, 1929.

⁶ O njihovom znanstvenom doprinosu govore Viktor Novak, *Latinska paleografija*, Beograd: Naučna knjiga, 1970, str. 282–285; Giorgio Cencetti, *Lineamenti di Storia della Scrittura Latina*, Bologna: Casa editrice prof. Riccardo Patron, 1956, str. 362–369.

⁷ O ovoj podjeli bit će kasnije riječi u paleografskom dijelu ovoga rada koji obrađuje sustav kratica.

Na području paleografije u upotrebi su domaći priručnici: *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi* (Stipišić), *Pomoćne istorijske nauke* (Antoljak), *Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja* (Šanjek), *Latinska paleografija i diplomatika* (proširena varijanta prethodnoga priručnika sa znatnim brojem faksimila latinskih rukopisa hrvatske provenijencije) i *Latinska paleografija* (Novak). Od stranih priručnika uzeti su u obzir: *Lezioni di Paleografia* (Battelli), *Lineamenti di storia della scrittura latina* (Cencetti), *Grundriss zu Vorlesungen ueber Lateinische Palaeographie und Urkundenlehre* (Paoli) i *Paläographie des römischen Altertums und des Abendländischen Mittelalters* (Bischoff). Veliki broj ovih priručnika, bez obzira na to je li donose potpunu ili djelomičnu sintezu s područja paleografije ili pregled pomoćnih povijesnih znanosti, metodološki su koncipirani na sličan način. Svi paleografi za pojedino pismo iznose povijesne okolnosti njegove pojave, porijeklo i eventualne teorije o porijeklu određenoga pisma, tipove odnosno skriptorske centre, opće karakteristike morfologije slova i sustav kratica i na kraju posvećuju pažnju minijaturama određenoga pisma (osim Cencettija). U obradi pojedinoga pisma navode najvažnije pisane spomenike te ih većina paleografa (osim Cencettija i Paolija) donosi u faksimilima iza kojih slijedi njihova transkripcija uključujući ih izravno u tekst (Battelli) ili na kraju svakoga poglavlja (Stipišić, Šanjek) ili ih donose na kraju kao prilog (Novak, Antoljak, Bischoff). Budući da će se u paleografskom dijelu ovoga rada opisati karakteristike kurzivne gotice Perencanovih spisa, općenito se za goticu donosi ukratko ovo.⁸ Riječ je o latinskom pismu u upotrebi u Zapadnoj Europi od kraja 12. do polovice 15. stoljeća. Pojavljuje se u razdoblju velikih društvenih i kulturnih promjena pogodovanim uzdizanjem građanskoga sloja bogatih trgovaca i obrtnika uslijed privredne konjunktura te otvaranja sveučilišta i škola čime je istrgnut primat obrazovanja iz crkvenih ruku. U njenim se grafičkim obilježjima zrcali novi smjer u arhitekturi toga razdoblja kao odraz novih duhovnih stremljenja koji napuštaju jednostavnost oblika prethodnoga razdoblja. Po svom evolutivnom stadiju općenito se smatra izravnim derivatom karoline (govori se o prijelaznom stadiju karolina-gotica te se odbacuje teorija o postanku iz beneventane) pri čemu su skladno oblikovani morfološki oblici karolinških slova deformirani (slova postaju viša, ravne se linije više ili manje lome, ovalna se

⁸ Jakov Stipišić, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb: Školska knjiga, 1991, str. 99–125; Viktor Novak, isto, str. 231–256; Franjo Šanjek, *Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1996, str. 53–75; Isti, *Latinska paleografija i diplomatika*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2004, str. 83–112; Giulio Battelli, *Lezioni di paleografia*, terza edizione, Città del Vaticano: Pontificia scuola Vaticana di paleografia e diplomatica, 1949, str. 220–244; Cencetti, isto, str. 205–258; Bernhard Bischoff, *Paläographie des römischen Altertums und des Abendländischen Mittelalters*, Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2009, str. 171–195, 291–305; Cesare Paoli, *Grundriss zu Vorlesungen ueber Lateinische Palaeographie und Urkundenlehre*, vol. 1–3, aus dem Italienischen von Karl Lohmeyer, Innsbruck: Verlag der Wagner'schen Universitäts-Buchhandlung, 1889, str. 41–46.

slova zbijaju, većina se slova spaja tankim crticama). Ime je dobila zahvaljujući preziru istaknutih humanista prema njenim morfološkim oblicima smatrajući je barbarskim pismom u odnosu na karolinu koju su naivno smatrali predstavnikom antičkoga pisma. Može biti knjižnoga i dokumentarnoga odnosno kurzivnoga karaktera s velikim brojem regionalnih varijanti. Unutar knjižne gotice tako se razlikuje po nekim deskriptivnim obilježjima *littera formata* (kaligrafska gotica u Francuskoj i Engleskoj odlikuje se pravilnošću i elegancijom kod koje je tijelo slova naglašenije u odnosu na njegovu hastu i manje su naglašeni oštri lomovi duktusa), *textus* ili *textura* (kaligrafska uglata gotica u Njemačkoj), *littera rotunda* (obla kaligrafska gotica u Italiji), *fractura* (uglata gotica), *bastarda* (sredina između knjižne i kurzivne gotice, ima knjižni i dokumentarni karakter u Francuskoj, Njemačkoj, Španjolskoj i Engleskoj). Još se razlikuju *littera Oxoniensis*, *littera Parisiensis*, *littera Bononiensis*, *littera Neapolitana* kao skolastička pisma nazvana prema sveučilišnim centrima.⁹ Općenito je u sjevernim krajevima (franko-anglo-germanski prostor) bila uobičajenija uglata knjižna gotica, a u južnim (italo-hispanski prostor) obla. Unutar kurzivne gotice razlikuju se dva osnovna tipa ovisno o stupnju kaligrafičnosti morfoloških oblika: ljepše oblikovana u vladarskim ispravama i slobodno oblikovana u kancelarijskim ispravama. Oba ova tipa kurzivne gotice na talijanskom području talijanski paleografi obuhvaćaju pod nazivom *minuscola cancelleresca o notarile italiana*. U ostalim dijelovima Europe u kancelarijama je u upotrebi bastarda s različitim regionalnom obojenošću pojedinih morfoloških oblika – u Španjolskoj se govori o *bastardilli*. Morfološke značajke kurzivnih gotičkih slova ne mogu se svesti na neki zajednički nazivnik s jedne strane zbog brojnih regionalnih tipova, a s druge strane što je u njoj najviše do izražaja dolazila individualnost pisara. Upravo ovaj posljednji aspekt bit će detaljnije obrađen u paleografskom dijelu. Pri opisu slova većina paleografa uspoređuje goticu s kurzivnom minuskulom i poluuncijalom. U toj se usporedbi zrcali stajalište da su sva srednjovjekovna pisma na europskom kontinentu potekla iz rimske kurzivne minuskule (za razliku od inzularnih koja su nastala iz uncijale i poluuncijale), a u karolini vide i utjecaj poluncijale (osim Stipišića) što je vidljivo iz njihova genealoškoga grafikona razvoja pisma.¹⁰

S područja diplomatike postoji više djela koja obrađuju potpuno ili djelomično temu notarijata pa time i privatnu ispravu. Na prvom mjestu, to je djelo *Dalmatinsko-hrvatska srednjovjekovna listina, Povijest hrvatskog notarijata od XI. do XV. stoljeća* u kojem Milan

⁹ Bischoff, isto, str. 171–195 razlikuje dvije glavne skupine gotičkoga pisma: 1) gotičku texturu kao knjižno pismo kojoj pribraja *littera rotunda* i *textus fractus* te 2) kurzivu i bastardu. Gotička je kurziva pismo isprava i kancelarija, a bastarda u sebi objedinjuje karakteristike texture i kurzive.

¹⁰ Battelli, isto, str. 48; Novak, isto, str. 80; Stjepan Antoljak, *Pomoćne istorijske nauke*, Kraljevo: Istorijski arhiv, 1971, str. 25; Šanjek, *Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja*, str. 7; Stipišić, isto, str. 30.

Šufflay¹¹ donosi prikaz razvoja javnoga notarijata u Dalmaciji kroz statutarne odredbe pojedinih dalmatinskih komuna pri čemu je presudnu ulogu u konačnom formiranju odigrala institucija talijanskoga notarijata. Autor također prikazuje razvoj privatne isprave i njenu strukturalnu analizu s posebnim osvrtom na kupoprodajne ugovore, darovnice i oporuke.

Šufflayevo je djelo dugo vremena bila jedina monografija na temu notarijata, sve dok joj se nedavno nisu pridružili radovi Branke Grbavac *Notarijat na istočnojadranskoj obali od druge polovine 12. do kraja 14. stoljeća* i *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*¹². Prvi rad donosi u prvom dijelu prikaz razvoja i organizacije notarijata po pojedinim dalmatinskim komunama analizom sačuvane notarske građe, a u drugom dijelu komparativnu diplomatičku analizu sačuvanih isprava. Analiziravši razvoj notarijata autorica zaključuje da presudnu ulogu u formiranju splitskoga notarijata ima crkva, dok se zadarski razvija pod okriljem svjetovnih gradskih institucija. Bez obzira na inicijalni poticaj pri formiranju notarijata u pojedinim komunama, tijekom 14. stoljeća notarijat je u potpunosti sekulariziran i u rukama notara stranaca koji pretežno dolaze sa susjednoga talijanskog područja. Komparativna pak diplomatička analiza svih dijelova isprave prema vrstama formula provedena je na dvije razine. Na prvoj se razini uspoređuje međusobno struktura odnosno pojedine formule iz formulara priznatih predstavnika *Ars notarie* 13. stoljeća (Rajnerije iz Perugije, Bencivenne de Norcia, Salathiel, Rolandin Passagerijev), a na drugoj se donosi usporedba ovih formulara sa sačuvanim dalmatinskim ispravama pri čemu se vremenski fiksiraju određene evolutivne etape u formularizaciji pojedinih dijelova isprave, lokalni uzusi pojedinih komuna i međusobni utjecaji. Detaljno raščlanivši svaki dio isprave komparativnom diplomatičkom analizom autorica je zaključila da su notari, koji su djelovali u dalmatinskim komunama, bili upoznati s onodobnom notarskom teorijom, no isto tako bilježi pojedina odstupanja u korištenju pojedinih formula pod utjecajem lokalnoga uzusa. Odstupanja u korištenju pojedinih formula polako nestaju u drugoj polovici 14. stoljeća zahvaljujući sveopćoj tendenciji ka unifikaciji notarske službe pri čemu je presudnu ulogu odigrala primjena Pasagerijeva notarskoga formulara. Pasagerijev formular predstavlja vrhunac notarske teorije te je svojom praktičnošću i sažetošću iz upotrebe istisnuo ranije formule¹³. Ovim radom Grbavac donoseći iscrpnu analizu unutarnje strukture isprava prema pojedinim vrstama

¹¹ Milan Šufflay, *Dalmatinsko-hrvatska srednjovjekovna listina. Povijest hrvatskog notarijata od XI. do XV. stoljeća*, Zagreb: Darko Sagrak, 2000.

¹² Branka Grbavac, *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*, magistarski rad, Zagreb: Filozofski Fakultet, 2006.

¹³ Prije postavljeni zadatak utvrđivanja je li se Petar Perencan služio Pasagerijevim priručnikom u ovome radu bit će izostavljen s obzirom na to da je kolegica Grbavac u svom doktoratu analizom utvrdila da je ovaj priručnik bio u širokoj primjeni u 14. stoljeću (isto, str. 79–80, 84, 144–145, 159, 160, 170, 194, 197, 205, 207, 213, 218–219, 223–224, 228–229, 232, itd.)

formula znatno proširuje njihovu opću podjelu koje se nalaze u našim diplomatskim priručnicima. Upravo će ova raščlamba poslužiti kao metodološki obrazac u diplomatskom dijelu ovoga rada, i to u razrađenoj strukturi testamenata i kodicila¹⁴ kao i u dijelu teksta privatnih isprava, koji može sadržavati pojedine formule, kao što su *contrahentes, res, pretium, (quasi) traditio rei, finis et refutatio, cessio iurum, pena, refectio damnorum et expensarum, obligatio bonorum* te različite vrste *confessiones, promissiones* i *renuntiationes*.

U drugom radu Grbavac pomno prati razvoj zadarske notarske službe od njenih prvih zametaka do kraja 14. stoljeća posredstvom sačuvanih isprava te komparativnom metodom bilježi sve promjene u diplomatskoj strukturi isprava (s posebnim naglaskom na protokol i eshatokol) pa time posvjedočuje pojedine etape u njihovom evolutivnom razvoju. Završni proces sekularizacije notarijata razmatra još i kroz prizmu statutarne odredbe. Razmotrivši sve navedeno cjelokupni razvoj notarijata u Zadru, što je utvrđeno i za notarijat na istočnojadranskoj obali, stavlja u europski kontekst zbog velikih sličnosti u društvenom, političkom i ekonomskom razvitku talijanskih i dalmatinskih komuna. Na kraju, posebnu pažnju poklanja školovanju notara, njihovom porijeklu te privatnom i društvenom životu na osnovi sačuvanih ugovora i testamenata.

O notarijatu i o privatnoj ispravi općenito se govori u sklopu sinteza pomoćnih povijesnih znanosti (Rabikauskas, Barbarić,¹⁵ Antoljak, Stipišić, Šanjek). Ostali autori obrađuju pojedine probleme notarijata. Tako su se problemom javne notarove vjere bavili Margetić i Kostrenčić¹⁶, postankom Zadarskoga i Splitskoga kaptola Ančić i Ostojić¹⁷, a na ovome mjestu nije potrebno iznositi opsežnu listu autora koji su se bavili pojedinim diplomatskim pitanjima vezanim za isprave hrvatskih narodnih vladara kao i pojedinim pitanjima uz kartulare¹⁸. Nekoliko podataka o zadarskom notarijatu donosi Nada Klaić proučavajući srednjovjekovnu povijest Zadra.¹⁹ Beuc je sagledao pravni aspekt uređenja

¹⁴ Grbavac, isto, str. 86–89.

¹⁵ Paulus Rabikauskas, *Diplomatica generalis (Praelectionum lineamenta)*, editio tertia, Romae: Pontificia Universitas Gregoriana, 1971.; Josip Barbarić, *Postanak i oblici srednjovjekovnog dokumenta (Skripta iz Opće diplomatike)*, Zagreb: Zavod za povijesne znanosti IC JAZU, 1986.

¹⁶ Luj Margetić, Funkcija i porijeklo službe egzaminatora u srednjovjekovnim komunama Hrvatskog primorja i Dalmacije, *Starine*, knj. 55 (1971), str. 191–210; Isti, *Srednjovjekovno hrvatsko pravo – obvezno pravo*, Zagreb – Rijeka: HAZU, 1997, str. 203–216; Marko Kostrenčić, *Fides publica (javna vera) u pravnoj istoriji Srba i Hrvata do kraja XV. veka*, Beograd: Srpska kraljevska akademija, 1930. Kostrenčić razmatra tri instituta pravne vjere: institut pristava kao predstavnika javne vjere karakterističan za slavensko područje i njegovo običajno pravo, institut notarijata i institut javnih pečata posebno u vezi s *loca credibilia*.

¹⁷ Mladen Ančić, isto, str. 11–77; Ivan Ostojić, *Metropolitanski kaptol u Splitu*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1975.

¹⁸ Vidi Ankica Bralić, *Latinske isprave hrvatskog kralja Petra Krešimira IV. Jezična analiza s diplomatskim osvrtom*, magistarski rad, Zadar: Filozofski fakultet, 2010, str. 4–5 te uvode magisterija i doktorata Branke Grbavac. Literaturu koja se odnosi na kartulare posebno donose Leljak, isto i Galovac, isto.

¹⁹ Nada Klaić, Ivan Petricoli, *Prošlost Zadra II, Povijest Zadra u srednjem vijeku do 1409.*, Zadar: Filozofski

zadarske komune prije i poslije donošenja Zadarskoga statuta što je ključno za razumijevanje funkcioniranja institucije notarijata.²⁰

Budući da će se u ovome radu analizirati i kaptolska isprava, kao metodološki predložak poslužiti će rad Mirjane Matijević Sokol *Struktura i diplomatska analiza isprava kninskog kaptola*²¹. Autorica donosi okolnosti nastanka Kninskoga kaptola, njegov djelokrug rada te analizira pojedine isprave u periodu od posljednje četvrtine 14. st. do 1522. kada Knin pada pod tursku vlast. Diplomatičkom analizom evidentira promjene u strukturi dokumenata kao i proširenje pravnih ingerencija koje je Kninski kaptol naslijedio od banskoga suda. Također komparacijom utvrđuje da je Kninski kaptol radio po uzoru na kaptole kontinentalne Hrvatske jer se isprave strukturalno razlikuju od onih proizašlih iz dalmatinskih kaptola.

U sklopu filološkoga dijela ovoga rada kao metodološki obrazac u prvom redu poslužiti će radovi Olge Perić i Petra Skoka posvećeni analizi srednjovjekovnoga latiniteta na diplomatičkom materijalu i književnim djelima hrvatske provenijencije kao i Stotzovo monumentalno djelo o srednjovjekovnom latinitetu na području Europe. Rezultati svih dosadašnjih filoloških istraživanja – riječ je o filološkoj analizi hrvatskih vladarskih isprava (Perić, Barada, Bralić)²², kartulara (Skok, Leljak) i književnih djela (Perić, Butić)²³ – uklapaju se u sveopću sliku europskoga srednjovjekovnog latiniteta o čemu postoje brojne sinteze eminentnih europskih istraživača (Löfstedt, Norberg, Langosch, Stotz, itd.)²⁴. Rezultati naših filologa upućuju na regionalnu obojenost srednjovjekovnoga latiniteta zbog brojnih romanizama i slavizama kao jezika u kontaktu odnosno u posljednjem slučaju o utjecaju superstrata na srednjovjekovni latinski jezični korpus²⁵ što je opet opća karakteristika

fakultet, 1976, str. 196–206.

²⁰ Ivan Beuc, Statut zadarske komune iz 1305. godine, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. II (1954), str. 493–781.

²¹ Mirjana Matijević Sokol, *Struktura i diplomatska analiza isprava kninskog kaptola*, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU Zadar*, sv. 36 (1994), str. 69–85.

²² Olga Perić, Ablativ apsolutni u hrvatskim srednjovjekovnim ispravama, *Živa antika*, Posebna izdanja 9 (1991), str. 64–70; Miho Barada, Dvije naše vladarske isprave, *Croatia sacra*, sv. 7, br. 13–14 (1937); Bralić, isto.

²³ Olga Perić, Složeni pasivni oblici u djelu "Historia Salonitana", *Živa antika*, god. 30, sv. 1–2 (1980), str. 113–117; Ista, O morfosintaksi srednjovjekovnog latinskog u djelu Tome Arhiđakona splitskog, *Suvremena lingvistika*, br. 21–22 (1980–1981), str. 3–18; Ista, Neke jezične osobitosti djela "Historia Salonitana", *Živa antika*, god. 32, sv. 1 (1982), str. 93–103; Ista, Parataksa i hipotaksa u djelu "Historia Salonitana", *Toma Arhiđakon i njegovo doba*, uredili Matijević Sokol, Mirjana i Perić Olga, Zagreb: Književni krug Split, 2004, str. 143–152; Dolores Butić, *Jezične i stilske osobitosti djela „Obsidio Iadrensis“*, magistarski rad, Zagreb: Filozofski fakultet, 2007.

²⁴ Einar Löfstedt, *Mittellatein* (1959), *Mittellateinische Philologie, Beiträge zur Erforschung der mittelalterlichen Latinität*, Band CCXCII, Herausgegeben von Alf Önnersfors, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1975, str. 1–13; Isti, Regionale Unterschiede im Lateinischen, isto, str. 385–411; Dag Norberg, *Manuel pratique de latin médiéval*, trans. R. H. Johnson, Paris, 1980.; Karl Langosch, *Lateinisches Mittelalter, Einleitung in Sprache und Literatur*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1983.; Peter Stotz, *Handbuch zur lateinischen Sprache des Mittelalters* (1–5), Zürich: Verlag C. H. Beck, 1996–2004.

²⁵ Skok, isto; Pavao Tekavčić, *Uvod u vulgarni latinitet*, Zagreb: Sveučilište, 1970. Studiju o vulgarnom

srednjovjekovnoga latiniteta. Skok je u svojim daljnjim istraživanjima veliku pažnju posvetio onomastici i toponomastici slavenskih i romanskih imena, a u tom smjeru idu i istraživanja *Centra za jadranska onomastička istraživanja* pod uredništvom Vladimira Skračića.²⁶ Veliki znanstveni doprinos u proučavanju etničkih odnosa na temelju onomastičkoga materijala u srednjovjekovnom Zadru pripada Vesni Jakić-Cestarić.²⁷

Rad obuhvaća četiri poglavlja. Na temelju rečenoga kao i iz samoga naslova struktura rada je sljedeća. U prvom je poglavlju predstavljena biografija Petra Perencana posredstvom indirektnih podataka iz njegovih spisa i iz sačuvanih notarskih spisa njegovih suvremenika Lovre de Alexandrinis iz Reggija (1371 – 1372), Vannesa Bernardova iz Ferma (1375 – 1404), Petra iz Sarzane (1375 – 1416), prezbitera Ilije (1378 – 1379), Ivana de Cassulis (1381 – 1417), Artikucija iz Rivignana (1383 – 1416), Rajmunda de Modiis iz Asule (1384 – 1389), Vannesa Dominikova iz Ferma (1389 – 1395), Nikole iz Rijeke (1389 – 1392) i Jordana de Nosdrogna (1390 – 1400).

Glavni se dio rada (2 – 4 poglavlje) temelji na već spomenutoj analizi svih njegovih sačuvanih spisa bilo objavljenih ili neobjavljenih. Drugo je poglavlje posvećeno paleografskoj analizi u kojoj se donosi materijalni opis registra i isprava (materijal, oblik rukopisa, tinta i filigrani) te opis pisma s posebnim osvrtom na sustav kratica i na interpunkciju. U trećem se poglavlju u sklopu diplomatske analize donosi sinteza svih pravnih formula tipičnih za pojedinu pravnu radnju kao i unutarnje karakteristike ugovora s obzirom na strukturu pri čemu se njegovi spisi kompariraju s odredbama Zadarskoga statuta. U posljednjem, četvrtom poglavlju, unutar filološke analize razmatra se ortografija, morfologija i sintaksa Perencanova notarskoga srednjovjekovnog latiniteta kao i neki aspekti utjecaja vernakularnih jezika na latinski leksik. Na kraju slijede zaključak, prilozi te popis izvora i literature.

latinitetu donosi i József Herman, *Vulgar Latin*, trans. Roger Wright, Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press, 1997.

²⁶ Petar Skok, O simbiozi i nestanku starih Romana u Dalmaciji i na Primorju u svjetlu onomastike, *Razprave*, sv. IV (1927), str. 1–42; Isti, Postanak hrvatskog Zadra, *Radovi instituta Jugoslavenske akademije u Zadru*, sv. 1 (1954); Isti, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima, toponomastička ispitivanja*, Zagreb: Jadranski institut JAZU, 1950.; *Toponimija otoka Pašmana*, Zadar: Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2006.; *Toponimija otoka Ugljana*, Zadar: Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2007.; *Toponimija otoka Paga*, Zadar: Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2011.; Vladimir Skračić, *Toponimija vanjskog i srednjeg niza zadarskih otoka*, Split: Matica Hrvatska – ogranak Zadar, 1996.

²⁷ Vesna Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, *Radovi Instituta JAZU*, sv. 19 (1972), str. 99–166; Ista, Ženska osobna imena i hrvatski udio u etnosimbiotskim procesima u Zadru do kraja XII stoljeća, *Radovi Instituta JAZU*, sv. 21 (1974), str. 291–336; Ista, Zadarska ženska osobna imena u XIII. stoljeću – odraz i rezultanta prethodnih simbiotskih procesa u gradu i porijekla novijih doseljenika, *Radovi Centra JAZU u Zadru*, sv. 24 (1977), str. 143–225.

ŽIVOT PETRA PERENCANA

1. Javni život

*Petrus dictus Perençanus*¹ bio je notar koji je živio i radio u Zadru u drugoj polovici 14. stoljeća. Nekoliko se šturih podataka o njegovom osobnom životu, kao i kod većine notara, nalazi u eshatokolu isprava koje je sastavljao.² Tako saznajemo da je bio podrijetlom iz Padove, sin pokojnoga gospodina Azona de Lemicetis (*Petrus dictus Perençanus condam domini Açonis de Lemicetis de Padua*), očigledno iz ugledne obitelji ako je suditi po apoziciji *dominus* uz očevo ime. Inače je za dalmatinske komune od 13. stoljeća pa nadalje bilo karakteristično djelovanje notara stranaca porijeklom najčešće s Apeninskoga poluotoka.³ Ta činjenica nije čudna kada se uzme u obzir da su s toga područja dolazili školovani notari koji su trebali fungirati kao nepristrani kotačići u pravosudnom sustavu dalmatinskih komuna.

Iz eshatokola isprava također se vidi da je imao titulu profesionalnoga notara, tj. titulu notara carskom ovlašću (*notarius imperiale auctoritate*), prema čemu proizlazi da se najvjerojatnije, kao i veliki broj notara s područja Dalmacije, školovao u Bologni⁴, gdje je djelovalo čuveno pravno sveučilište. No, isto je tako mogao pohađati u svojoj rodnoj Padovi pravnu školu, osnovanu oko 1222. kao ogranak bolonjske škole, kada su neki njeni profesori i studenti odselili u Padovu⁵. Uz titulu *notarius imperiale auctoritate* koristio je u svom notarskom potpisu i titulu *Iadre notarius iuratus* s decidiranom oznakom grada odnosno komune u kojoj je dobio dozvolu za obavljanje notarske službe temeljem položene prisege⁶.

Pored funkcije javnoga notara, obavljao je i funkciju kurijalnoga notara u Velikom sudbenom dvoru zadarske komune (*Curia maior civilium*). Onda je pored titule *publicus imperiali auctoritate notarius et notarius Iadre iuratus* morao imati i titulu *notarius Iadre ad curiam ciuiliu deputatus*. Ova njegova titula nije zabilježena jer nisu sačuvane naslovne stranice dvaju svežnjica u kojima je protokolirao najvažnije točke pojedinoga sudskog predmeta, ali analogijom prema sačuvanim naslovnim stranicama njegovih kolega Klerika

¹ Varijante su njegova nadimka u njemu suvremenim notarskim spisima: *Perencanus* (DAZd, SZB, Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 1, fol. 11, 22; DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 251), *Perençanus* (DAZd, SZB, Iohannes de Casulis, b. I, fasc. I, fol. 40, 65, 68, itd.; DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 268, 269, itd.; DAZd, SZB, Nicolaus de Flumine, b. I, fasc. II, 1, fol. 24'; DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. I, fasc. II, fol. 25', 27', itd.), *Perencianus* (DAZd, SZB, Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 4, fol. 35', 86, itd.), *Perinçanus* (DAZd, SZB, Iordanus de Nosdrogna, b. I, fasc. I, 1, fol. 15), *Perincianus* (DAZd, SZB, Iohannes de Casulis, b. I, fasc. I, fol. 12', 22').

² Detaljni popis isprava vidi u drugom poglavlju u bilješkama 35–45.

³ Grbavac, *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*, str. 80–83.

⁴ Isto, str. 78.

⁵ Beuc, isto, str. 499; Rashdall Hastings, *The Universities of Europe in the Middle Ages*, Vol. II, 1895, repr. London: Oxford University Press, 1936, str. 9–21; Heinrich Denifle, *Die Entstehung der Universitäten des Mittelalters bis 1400*, Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1956, str. 277–289.

⁶ Koje su obaveze notara proizlazile iz sadržaja prisege detaljno donosi Grbavac, isto, str. 26–30.

Broniktova iz Ferma i Ivana de Polis iz Parme proizlazi da je i on u svom naslovu koristio ovu titulu⁷. Iz razdoblja njegove kurijalne djelatnosti sačuvani su spisi za travanj i svibanj 1366. te za ožujak i travanj 1367. godine⁸, što se upravo poklapa s dva perioda izbivanja Ivana de Polis, notara koji je bio na toj funkciji od kolovoza 1365. do kraja travnja 1367. godine. Da je uistinu Perencan mijenjao Ivana za vrijeme njegova izbivanja, i to drugoga, potvrđuje napomena samoga Ivana iz rujna 1366. uz jedan spor pokrenut 15. ožujka 1366.⁹: *Reperitur in actis Aconis de Limicetis de Padua notarii subrogati loco mei Iohannis de Pollis tempore, quo iueram Neapolim secundum partem captam in maiori et generali consilio Iadre, die ultimo Augusti, scriptura tenoris infrascripti...*¹⁰ U ovoj napomeni Ivan de Polis najvjerojatnije je omaškom ispustio bilježnikovo osobno ime i nadimak.

Pored obnašanja navedenih funkcija Perencan je bio još djelatan kao kaptolski pisar od 1380. do 1389., iako sve do ožujka 1392. povremeno piše kaptolske isprave¹¹, što je evidentno iz sačuvanoga i nedavno objavljenoga registra Zadarskoga kaptola. Tada svoj notarski potpis u kaptolskim ispravama dopunjuje titulom *ac tocius capituli Iadre scriba*¹².

U kronologiji ugovora iz njegova notarskog registra¹³ vidljiv je, usprkos oštećenosti većeg dijela spisa, duži prekid u razdoblju od kraja 1373. do 29. 08. 1376. godine.¹⁴ U to je vrijeme obavljao dužnost podkneževa vikara na Cresu i ujedno funkciju prokuratora i sindika komuna Cresa, Lubenica i Beloga zajedno sa ser Desom Franjinim Dese iz Cresa što proizlazi iz sadržaja sačuvanoga ugovora u bastardelu Petra iz Sarzane¹⁵:

*Die suprascripto et loco predicto*¹⁶, *presentibus ser Lançalao (?) di Fera di Iadra et ser Çanino filio ser Nicole di Modrussa testibus.*

⁷ DAZd, CMC, kut. III, fasc. 3, fol. 25, 26, 66.

⁸ DAZd, CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46-53' i kut. VI, fasc. 7, fol. 1-15'.

⁹ Tomislav Popić, *Zadarski sud Curia maior ciuiliū i njegovo djelovanje*, doktorski rad, Zagreb: Hrvatski studiji, 2011, str. 13–14. – O izbivanju notara Ivana de Polis iz Parme u vezi s diplomatskom misijom kurijalnoga suca Pavla de Blanchardis iz Parme vidi isto, str. 53–54.

¹⁰ DAZd, CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 167 (Popić, isto, bilj. 47).

¹¹ Od 1389. kao kaptolski notar radi Artikucije iz Rivignana (str. 1 u predgovoru QMCI).

¹² CD XVI, str. 549, XVII, str. 150, 233, 258.

¹³ Vidi popis Perencanovih ugovora iz registra u *Prilogu I*. Popis je upotpunjen ugovorima na koje se referira on sam u svojim spisima kao i drugi njemu suvremeni notari do 1393. te s popisom testamenata i kodicila te s manjim brojem ugovora o diobi iz regista antikvara Guerrina Ferrantea (ZKZd, Zbirka rukopisa, ms. 461, Guerrin Ferrante, *Regesti dell' Archivio notariale di Zara*, sv. 1, Pietro Perenzano). Također su u obzir uzeti Perencanovi ugovori spomenuti u inventarima koje je objavio Leljak.

¹⁴ Treći svežnjić u drugoj busti završava s nedovršenim ugovorom zapisanim 28. 08. 1373., a iza njega slijede dva prazna folija rezervirana za dovršenje toga ugovora i za upis novih iz izgubljenoga bastardela. Upravo takve ugovore navode Vannes Bernardov iz Ferma (b. I, fasc. I, 1, fol. 11 s datumom 06. 10. 1373. i b. I, fasc. I, 1, fol. 22 s datumom 28. 10. 1373.) i Petar iz Sarzane (b. II, fasc. 3, fol. 7' s datumom 12. 11. 1373.). Četvrti svežnjić počinje s jednim praznim folijom, a na drugom foliju prvi ugovor nema početak, a drugi ima datum 29. 08. 1376.

¹⁵ DAZd, SZB, Petrus de Sarçana, b. II, fasc. 2, fol. 2.

¹⁶ *Datum temporale* je 10. 09. 1375., a *datum locale* je *logia magna Iadre* vidljiv iz prethodnoga ugovora (isto, fol. 1'). Ovaj je ugovor bio redigiran na što upućuje izraz na margini *publicata*.

Ser Petrus condam Açonis di Padua locumtenens vicecomitatuum (?) [Chersi] et ser Dessa ser Francisci Desse di Cherso, ut sindici et procuratores, ut dixerunt, comunitatum Chersi, Lubeniçe et Capisuli¹⁷, protestati fuerunt in absentia ser Iacobi di Zadulinis, procuratoris ser Stefani di Dmine¹⁸ di Arbo, occasione unius protestationis facte per dictos sindicos, ut dixerunt contra dictum ser Iacobum procuratorio nomine quo supra, qui obtulit se respondere dicte protestationi et non respondit ad terminum sibi datum, ut asseruerunt ipsi sindici, di dampnis, expensis et interesse eorum dictis nominibus, que et quas expensas faciunt adscendentes florenorum X auri quolibet die, ibidem [premissa]/omnia fuerunt [dicta et]/narrata per dictos sindicos in presentia magnifici viri domini Raphaelis di Surdis, comitis Iadre et viri nobilis ser Çanini condam ser Cose di Prode, iudicis examinitoris Iadre. (Vlastoručni potpis suca egzaminatora). Ego Zaninus ser Cose examiner.

Nepoznate su okolnosti Perencanova dolaska na ovaj položaj. Sadržaj samoga dokumenta u pravnom je kontekstu preopćenit jer ne govori ništa o kakvoj je pritužbi bila riječ upućenoj na račun ser Jakova de Zadulinis, prokuratora rapskoga plemića Stjepana de D(o)mine iz Raba u odsutnosti, budući da se ovaj nije odazvao na ročište radi očitovanja o pritužbi. Ovdje se Perencan isključivo pojavljuje u ulozi jednoga od prokuratora navedenih creških komuna pred zadarskim knezom jer podiže tužbu protiv zadarskoga građanina Jakova de Zadulinis koji očito nije ozbiljno shvatio svoju dužnost prokuratora. I u povijesno-pravnom kontekstu ovaj dokument ne donosi konkretnije podatke o funkcioniranju komunalne vlasti na otoku Cresu neposredno poslije Zadarskoga mira. Nakon što su Mlečani opozvali Nikolu Cornera, svoga kneza na Cresu¹⁹, kralj je Ludovik možda na mjesto kneza postavio osobu od svoga povjerenja kao i u većini dalmatinskih gradova²⁰. Tko je imao funkciju kneza i podkneza otoka Cresa od 1358. do 1371. nepoznato je zbog deficita izvora²¹, a onda se

¹⁷ O toponimiji otoka Cresa i njegovih komuna vidi Skok, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima, toponomastička ispitivanja*, str. 34–36, 38.

¹⁸ Ser Stjepan de Domine bio je pripadnik jedne od najstarijih rapskih plemićkih obitelji. Bio je rapski sudac i podknez. O njemu vidi više Dušan Mlacović, *Gradani plemići – pad i uspon rapskog plemstva*, Zagreb: Leykam international, 2008, str. 120, 130, 133, 140–142, 153, 156, 230–231.

¹⁹ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata*, sv. II, izvanredno izdanje, Zagreb: Nakladni zavod MH, 1982, str. 151–152.

²⁰ Nada Klaić, *Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, Zagreb: Školska knjiga, 1976, str. 633; Vitaliano Brunelli, *Storia della città de Zara dei tempi piu remoti sino al MDCCCXV compilata sulle fonti*, Venezia: Istituto Veneto di arti grafiche, 1913, str. 479–480 govori o supremaciji Zadrana na istaknutim položajima nakon 1358. u službi kralja Ludovika I. Anžuvina; Branka Grbavac, *Zadarski plemići kao kraljevski vitezovi u doba Ludovika I. Anžuvina*, *Acta Histriae*, vol. 16, 2008. (1–2), str. 89–116. Nitko od navedenih autora eksplicitno ne spominje creško kneževstvo. Stoga uslijed nedostatka izvora Ivan Lajić, *Kvarnerski otoci – demografski razvoj i povijesne mijene*, Zagreb: Institut za migracije i narodnosti, 2006, str. 59 polazi od pretpostavke da su otoci Cres i Lošinj te djelomice Rab imali i dalje poseban status u odnosima prema Veneciji bez obzira na činjenicu što su pripali Ludoviku prema odredbama Zadarskoga mira.

²¹ Popis cjelokupne arhivske građe za otok Cres koja se nalazi u arhivima u Rijeci i Pazinu te u Arhivu bivše osorke biskupije donose tri autora (Ines Krota, Jakov Jelinčić i Mihovil Bolonić u izdanju *Otočki ljetopis Cres – Lošinj, Izvori za povijest otoka Cresa i Lošinja*, knj. 5, Mali Lošinj, 1984, str. 129–136, 137–153, 209–227).

spominje Jakov Saracen, kraljev komornik za Srijem i Pečuh te ujedno član kraljevskoga povjerenstva za Dalmaciju i Hrvatsku (*legatus visitator regis in partibus Dalmatiae et Croatiae*) kojem kralj daruje otoke Cres i Osor na doživotno uživanje odnosno u nasljedstvo ako ga Bog obdari potomstvom.²² Tko je bio njegov zamjenik, tj. podknez, i u kakvom su odnosu bili knez odnosno podknez i sam Perencan ostaje otvoreno pitanje.

Ostali podaci o Perencanovom društvenom djelovanju kao javne osobe proizašli iz pera njegovih kolega svode se na njegovu ulogu kao svjedoka pri sklapanju ugovora u nekoliko navrata, jednom kod Ivana de Casulis²³ i Petra iz Sarzane²⁴, dva puta kod Artikucija iz Rivignana²⁵ te čak šest puta kod Nikole iz Rijeke²⁶. Upada u oči da je kod ovoga posljednjeg bio više puta svjedokom sklapanja više vrsta ugovora (kupoprodaja, imenovanje prokuratora, kreditno poslovanje u dva navrata, davanje u najam zemlje). Moglo bi se pretpostaviti da mu je Perencan na neki način bio jedan od „komentora“ jer se Nikola kod njega pojavljuje trinaest puta u ulozi svjedoka s oznakom *notarius* tijekom 1388. i 1389.²⁷, i to čak devet puta u društvu kurijalnoga notara Vannesa pok. Dominika iz Ferma kao drugoga svjedoka, a prije toga bez te oznake kao običan svjedok 1385.²⁸ i kao zajmodavac 1387. godine²⁹. Zanimljivo je da je Perencan poznao i Nikolina oca Mišola jer se ovaj kod njega pojavljivao u ulozi ugovaratelja ili svjedoka više puta u periodu od 1378. do 1384.³⁰ tako da nije isključena mogućnost očeve preporuke. Nikola se isto tako pojavljivao kao svjedok i kao

Popis dopunjuju Vera Hofman, Pregled povijesne građe u Arhivu JAZU u Zagrebu koja se odnosi na Istru, Rijeku, Hrvatsko primorje s otocima (Krak, Cres, Lošinj i Rab) i Gorski kotar, kao i Šime Peričić, Arhivska građa o kvarnerskim otocima, Hrvatskom primorju i Istri u Zadru (*Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 23 (1980), str. 225–230 i 247–250).

²² CD XIV, str. 361–362. Spominju ga Vjekoslav Klaić, isto, str. 215; Nada Klaić, isto, str. 629; Ivan Beuc, Osorska komuna u pravopovijesnom svjetlu, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. 1 (1953), str. 47; Silvio Mitis, Storia dell' isola Cherso – Ossero da 476 a. 1409, *Ati e memorie della Società istriana di archeologia*, anno 38 (1925), str. 174–178; Lajić, isto, str. 59–61. – Iako je Jakov Saracen umro bez potomaka (CD XVII, str. 525), na mjestu creškoga kneza naslijedio ga je brat Ivan o čemu svjedoči spomen darovnice kraljice Marije (1382 – 1385) (CD XVIII, str. 129–131).

²³ DAZd, SZB, Iohannes de Casulis, b. I, fasc. II, fol. 61 (18. 04. 1383.).

²⁴ DAZd, SZB, Petrus de Sarzana, b. II, fasc. 27, fol. 5 (09. 04. 1386.)

²⁵ DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. III, 2, fol. 86' (01. 11. 1386.), b. IV, fasc. IV, fol. 29' (30. 05. 1387.).

²⁶ DAZd, SZB, Nicolaus de Flumine, b. I, fasc. I, 1, fol. 4 = b. I, fasc. II, 1, fol. 8' (17. 7. 1389.), b. I, fasc. I, 1, fol. 5' (21. 07. 1389.), b. I, fasc. I, 1, fol. 11' = b. I, fasc. II, 1, fol. 15' (27. 09. 1389.), b. I, fasc. I, 1, fol. 13 (01. 10. 1389.), b. I, fasc. I, 2, fol. 6' (05. 11. 1389.), b. I, fasc. II, 1, fol. 24' (11. 07. 1391. gdje se javlja kao svjedok poništenja nekoga ugovora koji je slabo čitljiv).

²⁷ PP, b. IV, fasc. 7, fol. 3-3' (tri ugovora s istim datumom 23. 07. 1388.), fol. 6' (08. 08. 1388.), fol. 24-24' (tri ugovora iz rujna 1388.), fol. 27', 28' i 29' (tri ugovora iz listopada 1388.), b. IV, fasc. 8, fol. 9-9', 11 (tri ugovora iz siječnja 1389.). Stoga bi vrijeme njegova djelovanja za sada trebalo pomaknuti godinu dana ranije u odnosu na njegove prve sačuvane unose u notarskom registru.

²⁸ PP, b. III, fasc. 11, fol. 25.

²⁹ PP, b. IV, fasc. 2, fol. 24'.

³⁰ PP, b. II, fasc. 7, fol. 55, fasc. 8, fol. 8, fasc. 11, fol. 15, 16', fasc. 14, fol. 22', b. III, fasc. 7, fol. 31, fasc. 8, fol. 19.

ugovaratelj i kod Artikucija³¹ te je evidentno usporedbom načina koncipiranja ugovora u registru da je Artikucijev utjecaj bio presudniji.³²

Nekoliko godina prije isto se tako pojavio u ulozi svjedoka kod kolege Perona ser Tavitolija Perucija iz Cingolija, ali ovaj put s vrlo zanimljivom primjedbom u kojoj objašnjava zašto se našao u ulozi svjedoka, a ona glasi: *Ego Petrus dictus Perençanus condam domini Açonis de Lemicetis de Padua, imperiali auctoritate et comunis Iadre notarius et iussu ac mandato suprascripti domini Iohannis de Petriço, rectoris Iadre, loco eius me subscripsi, quia scribere nescit.*³³ Kurija je ovom prilikom prodala putem dražbe kuću dužnika Bogdana Ligatića iz Tkona da bi se na taj način podmirio dug na zahtjev vjerovnice Katarine, udovice Mihe de Sloradis te stoga rektori kao komunalni službenici svojom ovlašću uvode u posjed kupljene kuće Ivana de Viticor koji je ponudio najveću cijenu na dražbi. Rektori su, i to trojica, vladali zajedno s knezom ili ga zamjenjivali, predsjedavali Velikim vijećem, bili članovi Vijeća umoljenih i mogli su suditi.³⁴ Iz ove Perencanove izjave proizlazi da uopće nije bilo relevantno je li rektor pismen, kao što je ovdje slučaj s Ivanom de Petriço, a nepismenost mu nije bila preprekom u vršenju njegove komunalne službe koju je obnašao ne na osnovi meritokracije nego na osnovi svoga patricijskog podrijetla.

Iz sačuvanih notarskih spisa može se odrediti vrijeme njegova djelovanja kao javnoga notara u razdoblju od ožujka 1361. do ožujka 1392. godine. Za 1361. godinu imamo jednu indirektnu potvrdu. Ona potječe od samoga Perencana kada se referira na jedan kupoprodajni ugovor Nikole, prezbitera sv. Marije Velike³⁵ kojeg je on sastavio. Posljednji je unos u notarskom i u kaptolskom registru bio 06. odnosno 05. ožujka 1392. godine³⁶. Ostaje pitanje je li Perencan još negdje obavljao funkciju kao notar prije nego je stigao u Zadar budući da notari nisu bili vezani samo za jedan grad.³⁷ Poprilično je vjerojatno da je u Zadru preminuo

³¹ DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. I, fasc. II, fol. 90 i 99' (1386.), fasc. III, 1, fol. 21' (1387.), b. II, fasc. IV, fol. 10, 48' i 60 (1389.), itd.

³² Na svakoj gornjoj margini Artikucije bilježi godinu i indikciju od utjelovljenja, Vannes samo u slučaju promjene godine ili indikcije, dok Perencan ne bilježi. *Datum temporale* Artikucije izdvaja kao naslov, a Vannes i Perencan ne. Kod svih se naslov ugovora nalazi na lijevoj margini. Artikucije na lijevoj margini ispod naslova ugovora upotrebljava *feci in auctoritate + ime u dativu*, Vannes *publicata* iznad naslova ugovora, a Perencan *facta* kao oznaku da je dokument izdan. Na kraju dokumenta Artikucije navodi ime suca examinatora u formuli *Et huic instrumento se subscripsit XY examinador*, Vannes iza formule *actum* navodi *Ego XY examinador*, a Perencan ime suca examinatora upisuje na lijevoj margini ispod oznake *facta* ili naslova ugovora.

³³ CD XVII, str. 50 (18. listopada 1379.).

³⁴ Beuc, isto, str. 520.

³⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 58' (22. 03. 1361.).

³⁶ Posljednji je vidljivi datum 06. 03. 1392. u dvanaestom svežnjiću četvrte buste notarskoga registra, a posljednjim dvama ugovorima, također iz ožujka, ne vidi se prvi dio datuma ni pod ultraljubičastim svjetlom. Stoga treba korigirati u predgovoru izdanja kaptolskoga registra navod da je Perencan s bilježničkom praksom prestao nešto ranije tj. da je posljednja njegova poznata notarska isprava napisana 07. 08. 1391. i to oporuka težaka Humila Jurjevića sačuvana u regestu Guerrina Ferrantea.

³⁷ Grbavac, *Notarijat na istočnojadranskoj obali od druge polovine 12. do kraja 14. stoljeća*, str. 12–65. Ista,

između lipnja i prosinca 1392.³⁸ jer Petar iz Sarzane referirajući se u svoja dva ugovora iz siječnja odnosno veljače 1393. na neke Perencanove ugovore, eksplicitno naglašava da je Perencan pokojni.³⁹ Artikucije isto tako u svom ugovoru iz ožujka 1393., navodeći jedan Perencanov ugovor, bilježi da je on *olim iurati*⁴⁰, a u ugovoru s datumom 03. lipnja 1392.⁴¹ ne označava Perencana kao *olim* ili *condam*.

Šezdesetih je godina 14. stoljeća pored Perencana bilo djelatno još osam notara što ukazuje na činjenicu da je privredni život u Zadru procvao nakon Zadarskoga mira 1358. kada se Zadar na neko vrijeme otresao mletačke vrhovne vlasti i priznao vlast hrvatsko-ugarskoga kralja Ludovika I. Anžuvina (1342 – 1382).⁴² Zanimljivo je da su od spomenute osmorice notara čak četvero njih Perencanovi sugrađani, i to: Konrad pok. Rangerija (1349 – 1362) i njegov sin Rangerije (1356 – 1361), Isnard pok. Romanata de Romanato (1362 – 1368) i Bartolomej Andrijin (1362 – 1364). Tolika koncentracija notara iz Padove u ovome periodu nameće pretpostavku da su oni u Zadar došli na preporuku zadarskoga nadbiskupa Nikole de Matafaris (1333 – 1367). Naime, Nikola se od najranijeg djetinjstva školovao u Italiji te je 1320. postao *decretorum doctor* i vikar padovanskoga biskupa Ildobrandinija. Uskoro se povezuje s Anžuvincima te 1330. nosi naslov varadinskoga kanonika, a 1333. njihovim zalaganjem postaje zadarskim nadbiskupom. Nakon Ludovikova poraza 1345. vraća se u Padovu gdje zauzima ponovno svoje staro mjesto vikara, ali sada kod novoga biskupa Orsinija, na kojem ostaje sve do početka 1358. godine.⁴³ Opet možda nije slučajno da su uoči i u vrijeme prvih godina njegova biskupovanja u Zadru djelovala trojica notara iz Padove, Antun (1329), Gerard (1332 – 1337) i Vid, sin gospodina Benedikta (1335)⁴⁴, koji su mogli doći u Zadar zagovorom mladoga Nikole de Matafaris.

Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću, str. 67–75. Osobito je zanimljiva bogata karijera notara Petra iz Sarzane prije dolaska u Zadar, isto, str. 73. Jednim dijelom potvrđuje to i Perencanovo referiranje na dva ugovora koje je on sastavio: *ut patet publico instrumento dicti sindicati et procurationis scripto manu Petri condam Bartholomei de Annobonis de Sarçana, (publici imperiali au) notarii et chançelarii Farensis sub millesimo trecentesimo sexagesimo septimo...* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 11), zatim *ut de sindicato et procuracione ipsius patet publico instrumento scripto manu Petri condam Bartholomei de Annobonis de Sarçana, imperiali... et iudicis ordinarii et nunc chançelarii iurati Fare sub millesimo trecentesimo sexagesimo octavo...* (PP, b. I, fasc. 10, fol. 10').

³⁸ Ovo je zasada samo približno vremensko razdoblje determinirano na osnovi podataka u notarskim registrima koji sežu do 1393. godine. Radi preciznijeg determiniranja mjeseca i godine njegove smrti trebalo bi još potražiti podatke u kasnijim notarskim spisima.

³⁹ *...di uno publico instrumento donationis scripto manu Petri Perençani, olim notarii iurati Iadre in M^o III^c LXXXVIII, indictione XIII, die XX^{mo} mensis Decembris...* (DAZd, SZB, Petrus de Sarçana, b. III, fasc. 42, fol. 5 s datumom 01. 01. 1393.); *...ut constat publico testamento dicti condam... scripto manu condam Petri Perençani, notarii iurati Iadre in [M^o III^c] LXXXI, indictione XIII, die VII mensis Augusti...* (DAZd, SZB, Petrus de Sarçana, b. II, fasc. 43, fol. 1 s datumom 13. 12. 1393.).

⁴⁰ DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 129 (03. 03. 1393.).

⁴¹ DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 75'.

⁴² Grbavac, isto, str. 70, 169–170.

⁴³ Nada Klaić, Ivo Petricioli, isto, str. 337–344.

⁴⁴ Prema popisu notara koji donosi Grbavac, *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*, str. 168.

Bez obzira na to kako je Perencan došao u Zadar, ostaje neosporna činjenica da je on djelovao dugi niz godina u svojoj službi jer su ga očito krasile vrline sažete u jednoj rečenici, koju je upravo on sastavio prema diktatu Velikoga vijeća u Zadru prilikom prijedloga izbora novoga notara 1366. koja glasi ovako: *Qui sit moderatus, sapiens, bonus scriptor, dictator litterarum, litteratus et bonus ratiocinator ac bone condicionis et fame.*⁴⁵

2. Privatni život Petra Perencana

Kao što su malobrojni podaci o Perencanovom djelovanju kao javne osobe, isto su tako malobrojni podaci o njegovom životu kao privatne osobe. Što se tiče Perencanove materijalne situiranosti, u eshatokolu nekih ugovora iz njegova registra saznajemo u formuli *actum locale* da je u razdoblju od 1369. do 1385. živio na četiri adrese u Zadru, i to: *in confinio Sancte Anastaxie, iuxta eccliesiam Sancti Michaelis, in confinio Arsenatus* i *in confinio Castri veteris*.⁴⁶ Ima dosta isprava gdje u formuli *actum* ispušta adresu svoga obitavanja bilježeći samo skraćeno *Actum Iadre in domo habitationis mei notarii*⁴⁷, a takvih isprava ima najviše iz 1372., pa se može pretpostaviti da je boravio pored crkve Sv. Mihovila koju je spomenuo 1370. godine. Odgovor na pitanje je li riječ o njegovim vlastitim nekretninama, jedino bi mogao potvrditi eventualni njegov privatni ugovor, ali takav nije pronađen u sačuvanim spisima njegovih kolega suvremenika Lovre de Alexandrinis iz Reggija (1371 – 1372), Vannesa Bernardova iz Ferma (1375 – 1404), Petra iz Sarzane (1375 – 1416), prezbitera Ilije (1378 – 1379), Ivana de Cassulis (1381 – 1417), Artikucija iz Rivignana (1383 – 1416), Rajmunda de Modiis iz Asule (1384 – 1389), Vannesa Dominikova iz Ferma (1389 – 1395), Nikole iz Rijeke (1389 – 1392) i Jordana de Nosdrogna (1390 – 1400). To s jedne strane ne isključuje pretpostavku da bi neka od kuća na navedenim adresama mogla biti u njegovom posjedu jer je veliki broj notarskih spisa fragmentarno sačuvan te stoga ne pružaju cjelovitu sliku o pojedincu, u ovom konkretnom slučaju o samoj

⁴⁵ PP, b. I, fasc. 3, fol. 26. – Usp. Jakov Stipišić, *Inventar dobara Mihovila suknara pokojnog Petra iz godine 1385.*, Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, 2000, str. 9.

⁴⁶ *In confinio Sancte Anastaxie* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 18 (31. 01. 1369.). *Iuxta eccliesiam Sancti Michaelis* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 45 (25. 11. 1370.). *In confinio Arsenatus* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 57 (21. 12. 1373.), fasc. 17, fol. 25' (6. 12. 1373.), b. II, fasc. 3, fol. 4' (28. 10. 1373.). U sva tri slučaja formula *actum* nalazi se u napomeni o poništenju teksta ugovora jer su obveze izvršene od strane kontrahenata. *In confinio Castri veteris* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 3' (03. 07. i 30. 06. 1377), fasc. 7, fol. 19' (15. 11. 1377.), fasc. 9, fol. 20 i 23 (07. 11. 1378.), fasc. 18, fol. 5 (11. 02. 1382.), b. III, fasc. 2, fol. 23' (16. 09. 1381.), fasc. 3, fol. 33-34, 36 (lipanj, 1381.), fasc. 4, fol. 29 i 29' (travanj i svibanj 1382.), fasc. 6, fol. 21, 24 (lipanj 1383.) i fasc. 10, fol. 32' (29. 03. 1385. u poništenju).

⁴⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 30, fasc. 13, fol. 3, fasc. 16, fol. 10', 14', 22, 27', 28', 29, 30', 31', 32', 34, 35', fasc. 17, fol. 18', b. II, fasc. 3, fol. 4', fasc. 9, fol. 20, fasc. 18, fol. 27, fasc. 19, fol. 28'. Pregledavši formulu *actum Iadre* u *Diplomatičkom zborniku*, sv. 13–17, u većini slučajeva adresa nije navedena ako je ugovor učinjen u notaravoj kući, npr. CD XIV, str. 130 (notar Antonije Mor zvan Moreto de Vincilino); CD XVI, str. 299, 301, 323, 516, CD XVII, str. 432 (notar Ivan de Casulis).

osobi Petra Perencana.⁴⁸ U prilog ovoj tvrdnji ide što Artikucije iz Rivignana često u formuli *actum locale* u razdoblju od 1383. do 1386. donosi adresu svoga stanovanja u gradskoj četvrti Svetoga Stjepana⁴⁹ i onda za ovu posljednju godinu navodi *Actum Iadre in contrata Sancti Stephani in dicta domo uendita habitationis mei notarii infrascripti...*⁵⁰ što znači da je kuća bila nekoć u njegovom vlasništvu. S druge strane ne postoji direktan dokaz⁵¹ da je riječ o komunalnoj nekretnini namijenjenoj njenim službenicima⁵², iako je komuna imala svoje

⁴⁸ Indeks notara načinjen prema kronološkom i abecednom kriteriju donosi DAZd, *Atti della corrispondenza d'Archivio dall'anno 1885 all'anno 1898*, filza XIII^a, Anno 1898., nr. 18 za 1885. Ovaj je indeks stavljen u korelaciju s popisom koji donosi Grbavac u prilogu svoga magistarskog rada na osnovi podataka kada se neki notar prvi i posljednji put spomenuo, na str. 168–172, na način da su sve dopune i ispravke staroga indeksa stavljene u uglate zagrade, a zvjezdicom su označena sumnjiva imena iz staroga indeksa jer ima dosta pogrešaka u transkripciji.

- 1) Iacobus Bonacursii de Forolivio (1336 – 1365) – [(1337 – 1369)]
- 2) [Coradus condam Rangerii ciuis Paduanus (1349 – 1362)]
- 3) Paduano Gasparo* (1354 – 1394) – [nije u popisu, ali je potvrđen u DAZd, SZB, Vannes condam Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 1, fol. 197 (u CD XVII, str. 554) kao *Gasparinus, filius condam ser Iacobini de Padua, publicus notarius Iadre*]
- 4) [Rangerius filius ser Coradi de Padua (1356 – 1361)]
- 5) Blasinus Brocus (1358 – 1359) – [(1358 – 1364)]
- 6) [Egidius condam Simonis de Ripatrassa (1359 – 1365)]
- 7) [Beltramus de Tarsia ciuis Iustinopolitanus (1360 – 1367)]
- 8) Damianus de Pago (1362) – [nije u popisu, ali je potvrđen CD XIII, str. 200]
- 9) [Bartholomeus Andree de Padua (1362 – 1364)]
- 10) [Isnardus condam Romanati de Romanato de Padua (1362 – 1364)]
- 11) Iohannes Sanctae Mariae Maioris (1363) – [1291 – 1303, krivo datiran što potvrđuje i referenca na njegovu ispravu iz 1299. u PP, b. I, fasc. 12, fol. 13']
- 12) Bartholomeus filius condam Paganini de Bononia (1365 – 1391) – [(1364 – 1392)]
- 13) Iohannes de Polis de Parma (1366) – [(1366 – 1367)]
- 14) Fermo Francisco* (1366 – 1367) – [vjerojatno *Clericus Bronicti Francisci de Firmo* (1367 – 1369)]
- 15) Anthonius Morus dictus Moretus de Vincilino (1368)
- 16) Vincentius quondam Bernardi de Firmo* (1368) – [kriva transkripcija imena *Vincentius* umjesto *Vannes* jer se Vannes uistinu prvi put spominje 1368. – o njemu govori Grbavac, isto, str. 71–72]
- 17) Iohannes Dibrimus, civis Tergesti* (1371) – [krivo transkripcija jer se radi o Ivanu de Bruno iz Trsta (1371)]
- 18) Bartholomeus Iohannis Mathei de Padua (1375) – [1370 – 1375]
- 19) Angelus quondam Bernardi Defiliis* (1376) – [nije u popisu, ali je potvrđen u obliku *Angelus de Firmo* u DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. I, fasc. III, 2, fol. 39, 40, itd.]
- 20) [Vannes Anthonii condam Riche de Firmo (1376)]
- 21) Franciscus Carnutius Filius Hieronymi* (1377) – [nije u popisu]
- 22) Perenus de Tavitoli Perutii de Cingulo (1379 – 1381) – [Peronus... (1376 – 1382)]
- 23) [Albertus condam ser Francisci de Saladinis (1378 – 1384)]
- 24) [Antonius domini Angeli de Firmo (1379)]
- 25) [Iohannes Fulcherius filius Ambrosii de Spegnimbergo de Foroiuli (1387)]
- 26) Salassich Matteo (1389 – 1401) – [nije u popisu jer su njegovi spisi sačuvani tek od 1400. do 1405.]
- 27) Vaneso Vanino Bernardo* (1389 – 1403) – [riječ je o Vannesu Bernardovom de Fermo (1375 – 1404)].

⁴⁹ CD XVI, str. 471; DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, npr. za 1383. godinu b. I, fasc. I, fol. 2, 2', 11, itd.; za 1384. b. I, fasc. I, fol. 22', 23, 24, itd.; za 1385. b. I, fasc. I, fol. 171, 177', 178, itd.; za 1386. b. I, fasc. II, fol. 10', 25', 26, itd.

⁵⁰ CD XVII, str. 33.

⁵¹ Grbavac, isto, str. 23 navodi da se pojedine odredbe o notarima nalaze na različitim mjestima u Zadarskom statutu te one ne pokrivaju svaki aspekt njihova komunalnoga djelovanja jer su najvjerojatnije postojali posebni kartulari o notarima koji su nažalost izgubljeni.

⁵² U rasvjetljavanju ovoga pitanja trebalo bi detaljnije potražiti u formuli *actum locale* svih notara ovoga razdoblja eksplicitne adrese njihova stanovanja u Zadru i pogledati sve njihove kupoprodajne ugovore te na

nekretnine koje je davala građanima u feud, odnosno u nasljedni zakup⁵³. Prema slovu Zadarskoga statuta svaki je stranac (*forensis*) mogao, ako boravi sa svojom obitelji nakon određenoga vremena, postati *habitor* ili *civis* što mu je omogućavalo onda i stjecanje nekretnina na području komune.⁵⁴ Perencan je po svemu sudeći ispunio uvjete i dobio najvjerojatnije pravni status stanovnika (*habitor*)⁵⁵, a imao je i titulu *ser* s kojom nije neizostavno povezano stjecanje zadarskoga civiteta⁵⁶. Usputni je spomen neke njegove nekretnine u uvali Dražanica (Draženica) mala iz travnja 1388. zabilježio Rajmund de Modiis u jednom kupoprodajnom ugovoru: (*Ser Petrus di Catarino, ciuis Iadre, dedit et uendidit iure proprio imperpetuum ser Articutio condam Dominici di Rivignano, notario Iadre iurato, pro se et suis heredibus et successoribus recipienti et ementi vnam peciam terre aratorie cum duobus oliuariis gognaiorum trium uel circa et plus uel minus et cetera positam in districtu Iadre in ualle Drachsance parue (ex parte) in hos confines, ut asseruit, de austro mare,*

temelju tih podataka zaključiti je li se radi o privatnom ili komunalnom vlasništvu nad kućom u kojoj stanuju. Teško je reći je li se radilo o istoj kući u komunalnom vlasništvu u gradskoj četvrti Svetoga Mihovila budući da je Perencan navodi (vidi bilj. 46), isto kao Artikucije (*Actum Iadre in contrata Sancti Michaelis in via publica ante domum habitationis mei notarii infrascripti...* u DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. III, 3, fol. 3'; *Actum Iadre in contrata Sancti Michaelis in statione mei notarii infrascripti...* – na istoj adresi navodi da se radi o radnji – u DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. I, fasc. III, 1, fol. 9, 9', b. II, fasc. VI, fol. 61, 70, 75', itd.; CD XVII, str. 58).

⁵³ Josip Kolanović, Mate Križman, *Zadarski statut*, Zadar: Ogranak Matice hrvatske, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 1997., knj. III, gl. 89.

⁵⁴ ZS, knjiga V, gl. 35. – O položaju stranaca u dalmatinskim komunama vidi Tomislav Raukar, *Cives, habitatores, forenses u srednjovjekovnim dalmatinskim gradovima*, *Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku*, Split: Književni krug 2007, str. 43–52; Ante Birin, *Pravni položaj stranaca u statutima dalmatinskih komun*, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, sv. 20 (2003), str. 59–94.

⁵⁵ Analogija učinjena prema navedenom pravnom statusu notara stranaca s dugogodišnjim boravkom u Zadru, kao što su Ivan de Casulis (DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 154', 193', 333, 340), ser Bartolomej pok. ser Paganinija iz Bologne (DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 108; PP, b. II, fasc. 7, fol. 27, fasc. 8, fol. 12', fasc. 9, fol. 2, fasc. 11, fol. 7, fasc. 12, fol. 10', fasc. 18, fol. 18', b. III, fasc. 8, fol. 1'), Petar pok. Bartolomeja de Annobonis iz Sarzane (PP, b. II, fasc. 9, fol. 2, 30, fasc. 15, fol. 3', b. IV, fasc. 8, fol. 14, 22'), Artikucije iz Rivignana (Grbavac, isto, str. 135). Jedino su građani Zadra (*civis Iadre*) domaći notari ser Nikola iz Rijeke, ser Albert de Saladinis i ser Jordan de Nosdrogna što označavaju i u svom notarskom popisu (vidi Grbavac, isto, str. 199, 201), a to potvrđuju i podaci u notarskim spisima za Alberta (PP, b. II, fasc. 6, fol. 8', 11, fasc. 7, fol. 39', fasc. 8, fol. 27', fasc. 9, fol. 14), Nikolu (DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 60; PP, b. IV, fasc. 7, fol. 3, 3', 6', 24, 29', fasc. 8, fol. 9, 9', 11) i Jordana (PP, b. III, fasc. 10, fol. 3, 3', 4, 12, 13, 14, fasc. 11, fol. 42). I oni notari koji su djelovali u Zadru nekoliko godina također su imali pravni status stanovnika, npr. Bartolomej sin ser Ivana iz Padove (PP, b. I, fasc. 16, fol. 22, 25, 29), ser Korad pok. Rajnerija iz Padove (PP, b. I, fasc. 16, fol. 3), Lovre de Alexandrinis iz Reggija (PP, b. I, fasc. 16, fol. 23'), Isnard iz Padove (PP, b. I, fasc. 7, 17', 19', 20'), Rajmund de Modiis (PP, b. II, fasc. 11, fol. 19).

⁵⁶ Artikucije, Petar iz Sarzane, Ivan de Casulis i Nikola iz Rijeke uz Perencanovo ime najčešće stavljaju titulu *ser*, ali bez pobježne oznake pravnoga statusa, dok je Vannes Bernardov iz Ferma i Jordan de Nosdrogna ne navode. Titula *ser* nije bila rezervirana samo za članove patricijata jer se dodjeljivala i pripadnicima pučana što zorno ilustrira slučaj dvaju suknara koji se pojavljuju s titulom *ser*, i to *ser Michouillus draperius condam Petri de Iadra* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 4, b. II, fasc. 1, fol. 10', b. II, fasc. 2, fol. 9', fasc. 4, fol. 48, itd. – bez oznake pravnoga statusa; PP, b. II, fasc. 3, fol. 20', 21 – s oznakom pravnoga statusa *civis*) i *ser Maçolus draperius condam Iacobi de Iadra* (PP, b. II, fasc. 4, fol. 27', fasc. 5, fol. 7', 22, fasc. 7, fol. 7', fasc. 8, fol. 16, itd. – bez oznake pravnoga statusa; PP, b. II, fasc. 4, fol. 42, fasc. 7, fol. 30 – s oznakom pravnoga statusa *civis*) koji su na osnovi svoga bogatstva dobili zadarski civitet. Budući da se Perencan uglavnom pojavljuje samo s oznakom *habitor*, u tom slučaju njegova titula *ser* označava nasljednost titule odnosno pripadnost civitetu grada Padove.

de trauersa possidet ser Petrus dictus Perenzanus, notarius Iadre, partim et partim terra monasterii Sancti Nicolai di Iadra...).⁵⁷ Sudeći po kontekstu riječ je o nekom zemljištu jer ta Perencanova nekretnina kao i zemlja samostana sv. Nikole graniči na zapadu s obradivom česticom zemlje koju je kupio Artikucije u uvali Dražanica Mala koja se nalazi na predjelu današnjeg Borika.

O Perencanovom se pak obiteljskom životu ne zna ništa pobliže jer nije sačuvan njegov testament ili testament nekoga njegova člana uže obitelji ili neki njegov privatni ugovor⁵⁸ koji bi otkrio neke detalje iz osobnoga života, a takvi su morali postojati s obzirom na činjenicu da je kao notar dobro zaradivao dobivajući kao komunalni činovnik pored plaće i naknadu za svaki sastavljeni ugovor⁵⁹ i s obzirom na činjenicu da je posljednjih trideset godina svoga života proveo u Zadru.

Sačuvana su samo tri ugovora iz 1388. u kojima se kao stranka pojavljuje njegov sin koji nosi ime svoga djeda Azona (*ser Azo/Açço filius ser Petri dicti Perenzani di Padua, notarii Iadre iurati*) u funkciji prokuratora.⁶⁰ Vrlo vjerojatno susrećemo istoga osam godina poslije – iako nije naveden njegov patronimik – kada je trebao zajedno s Ivanom Saracenom, knezom Osora i Cresa, i s nekolicinom plemića istražiti istinitost iznesenih optužbi Pažana za počinjena nasilja od strane Zadrana.⁶¹ S obzirom na višestruke koincidencije – počevši od toga da je upravo dvadesetak godina prije Perencan obavljao dužnost podkneževa vikara na Cresu, i to u doba Jakova Saracena, da je podrijetlom iz Padove, da je Perencanovom ocu i sinu bilo ime Azon – nema razloga posumnjati da nije riječ o Perencanovom sinu. Očigledno je obavljao neku vrlo važnu funkciju jer je indikativno da protukralj Ladislav u svojoj darovnici iz 1393. Jurju Grittiju prilikom darovanja otoka Cresa i Lošinja kaže da su ti otoci *fuerant quondam magistri Sarraceni de Padua sine legitimis liberis decedentis, et successione*

⁵⁷ DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 268. Ugovor je poništen, ali bez napomene o poništenju.

⁵⁸ Kao što je slučaj s notarom Bartolomejom iz Bologne čiji su privatni ugovori odnosno testamenti (njegov i drugih članova obitelji) sačuvani kod njegovih kolega notara, primjerice: *Testamentum ser Paganini chançelarii Iadre* (PP, b. I, fasc. 3, fol. 2, fasc. 27-27'; zabilježen je i u popisu koji se čuva u Zadarskom arhivu pod imenom *Indeksi i regesta spisa zadarskih bilježnika* u kojem se nalazi *Indeks oporuka zadarskih bilježnika XIV – XV st.*, fasc. I); *Emptionis ser Bartolomei condam ser Paganini de Bononia, habitatoris Iadre et notarii* (DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 108), *Testamentum done Agnesine condam Bartolomei notarii* (DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. III, 1, fol. 26'), *Instrumentum dotale domine Catarine, uxoris ser Bartholomei iurati notarii Iadre condam ser Paganini de Bononia et filie Mathei Boni habitatoris Iadre* (DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. I, fasc. II, fol. 52), *Testamentum Iohanne relicte condam ser Francisci Damiani de Sloradis et filie condam ser Paganini de Bononia* (DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. V, fasc. III, fol. 94'-95), *Testamentum ser Bartolomei quondam ser Paganini de Bononia, iurati notarii Iadre* (DAZd, SZB, Articutus de Rivignano, b. V, fasc. III, fol. 116'), itd.

⁵⁹ Grbavac, isto, str. 40–43. ZS, knj. II, gl. 99–100.

⁶⁰ DAZd, SZB, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 340 = b. I, fasc. II, 4, fol. 131'; DAZd, SZB, Petrus de Sarçana, b. II, fasc. 29, fol. 3', fasc. 30, fol. 4.

⁶¹ 24. 06. 1396. (CD XVIII, str. 137).

*Johannis de Padua, fratris sui, nostreque maiestatis rebellis notarii...*⁶² Kako su odjednom članovi obitelji Saracen (Szerecsens) iz Mezstegnya (*de Mezthegenev*), nekoć potomci kristijaniziranih Saracena iz doba prvih Arpadovića⁶³, odjednom potekli iz Padove? Je li možda riječ o banalnoj pogrešci Ladislavova notara ili se pak u pozadini krije neko logično objašnjenje. Za razrješenje ovoga pitanja trebalo bi otići u potragu za pisanim tragom o Azonu iz Padove u objavljenim i neobjavljenim izvorima za ovaj period, no to bi mogla biti tema nekoga drugog rada.

* * *

Nevjerojatno je da je o Perencanovom tridesetogodišnjem djelovanju i životu u Zadru ostalo samo zabilježeno da se jedanaest puta pojavio u ulozi svjedoka, da je jednom u funkciji podkneževa vikara na Cresu uložio prigovor i da je imao sina imenom Azon. Stoga je očito da je pregršt podataka, koji bi svjedočili o Perencanovoj društvenoj i gospodarskoj angažiranosti kao i o obiteljskom životu, otišlo u nepovrat. Ovomu u prilog govori veliki broj sačuvanih privatnih ugovora koje su sklopili njegove kolege u svojstvu kupaca, prodavatelja, najmodavaca, zajmodavaca i zajmoprimaca, prokuratora i izvršitelja oporuka što govori o njihovoj značajnoj ulozi u gospodarskom životu Zadra kao vrlo cijenjenih članova društva.⁶⁴ Upravo takve privatne ugovore nalazimo u Perencanovom notarskom registru, i to: *Procuratio Vani condam Francisci de Firmo*⁶⁵; *Carta debiti ser Beltramis notarii, Procuratio per viam substitutionis Beltramis notarii de Tarsia, Carta debiti ser Beltramis notarii de Tarsia*;⁶⁶ *Carta debiti ser Nicolay notarii de Musclo*⁶⁷; *Carta finis Bartolomei notarii, Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt Lucie, uxoris condam Bartolomei de Padua, Carta emptionis Bartolomei notarii, [Carta emptionis hedicicii domus Bartolomei notarii]*;⁶⁸ *[Carta pastinationis Dragossii]*, *[Carta pastinationis Milchi Volsich]*, *[Carta Iacobi Dragoslauich]*, *Carta Alberti notarii de Saladinis, [Carta finis comissariorum magistri Arholani]*, *Carta debiti comissarie condam Cressii de Ceualelis*;⁶⁹ *Carta colegancie [magistri*

⁶² CD XVII, str. 525.

⁶³ Miroslav Nađ, Skupni nalaz novca iz Hrvatske. XVIII. ostava ugarskog novca iz Klise (Pusta), *Vjesnik Arheološkog muzeja Zagreb*, 3. serija, god. 49 (2011), str. 184.

⁶⁴ Grbavac, isto, str. 128–133. Veliki je broj takvih ugovora sačuvano kod Artikucija.

⁶⁵ PP, b. I, fasc. 3, fol. 7-7'.

⁶⁶ PP, b. I, fasc. 6, fol. 9', 20-20', fasc. 8, fol. 13'.

⁶⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 40.

⁶⁸ PP, b. II, fasc. 4, fol. 17, fasc. 7, fol. 7, b. III, fasc. 7, fol. 1 i nastavlja se na fol. 2 zbog pogreške u paginaciji, b. IV, fasc. 1, fol. 1.

⁶⁹ Albert de Saladinis u PP, b. II, fasc. 7, fol. 48' i 49 (u ulozi lokatora), fasc. 11, fol. 3, fasc. 15, fol. 3 (dobiva priznanicu od oporučnih izvršitelja o vraćanju depozita koji mu je ostavio na čuvanje pokojnik za svoga života), b. III, 12, fol. 7 (u ulozi jednoga od izvršitelja oporuke).

Iohannis notarii], [*Carta debiti Vidonis de Florentia*];⁷⁰ *Carta vigoris et roboris Mathuli fabri*⁷¹; [*Carta vigoris et roboris ser Artichucii, notarii et chançelarii communis Iadre*] i [*Carta debiti ser Augustini de Bite*]⁷².

Iz gore navedenoga popisa sačuvanih ugovora ističu se najviše dva imena, i to imena notara Bartolomeja iz Bologne i Alberta de Saladinis, s tim da se posljednji pojavljuje kao svjedok 70 puta kod Perencana u razdoblju od 1377. do 1381.⁷³, te se stoga početak Albertova djelovanja kao notara treba pomaknuti s 1378. na 1377. godinu⁷⁴. Ako bi 1377. bila godina njegova početka stupanja u službu, onda bi se i u ovome slučaju mogao primijeniti koncept o Perencanovom mentorstvu ili komentorstvu jer je u ovoj godini Albert bio svjedok kod Perencana čak 33 puta, iako nam ovaj odnos nije recipročno potvrđen budući da nije sačuvan Albertov notarski registar. Može li se uistinu govoriti o konceptu mentorstva ili komentorstva ili čak udruzi notara analogno prema cehovskom uređenju, trebalo bi se utvrditi u posebnom radu na osnovi podataka o njihovom pojavljivanju kao svjedoka i ugovaratelja u periodu kada je istovremeno djelovao velik broj notara u različitim dalmatinskim komunama. Naravno, u ovome kontekstu bio bi presudan broj pojavljivanja na početku njihove službe.

Moguće je da je Perencan, s obzirom na učestalost pojavljivanja ove dvojice notara u svojstvu stranaka i svjedoka u njegovom notarskom registru, upravo kod ove dvojice sklapao svoje privatne ugovore iz osjećaja uzajamne kolegijalnosti ili prijateljstva. Vrlo je velika vjerojatnost da se većina Perencanovih privatnih ugovora nalazila u notarskom registru Bartolomeja iz Bologne čije se razdoblje djelovanja kao notara poklapa s Perencanovim. Može li se još jedan notar s vrlo dugim razdobljem djelovanja, Gasparin iz Padove (1354 – 1394), uzeti u obzir kao eventualno vrelo Perencanovih privatnih ugovora, za sada treba odbaciti zbog pomanjka informacija o njemu⁷⁵. Problem predstavlja što nije sačuvana nijedna njegova isprava i što se sam Perencan ne referira na njegove instrumente. Kod koga je i koliko često Perencan sklapao ugovore, ostat će zauvijek nepoznanica.

⁷⁰ Ivan de Casulis u PP, b. III, fasc. 10, fol. 14, fasc. 11, fol. 4, fol. 36' (kao debitor).

⁷¹ Petar iz Sarzane prodaje svoje pravo naplaćivanja *cum robore et vigore* u PP, b. IV, fasc. 1, fol. 27.

⁷² Artikucije kao debitor u PP, b. IV, fasc. 10, fol. 8 i fol. 9.

⁷³ PP, b. II, fasc. 6, fol. 8, 11, 12, 13, itd.

⁷⁴ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 7, 6 (datum 15. 05. 1377.).

⁷⁵ Vidi u bilj. 48 pod rednim brojem 3.

PALEOGRAFSKA ANALIZA

1. Materijalni opis Perencanovih spisa

Od Perencanovih su notarskih spisa sačuvani notarski registar/knjiga imbrevijatura, kaptolski registar, nešto sudskih spisa i neke pojedinačne isprave na pergameni. Njegov bastardel nažalost nije sačuvan, ali na njegovo postojanje upućuje i sam Perencan¹ kao i sačuvana polovica jedne stranice iz njega o kojoj će biti nešto kasnije riječi.

Ugovore iz izgubljenoga bastardela upisivao je u notarski registar. On čini u arhivu poseban registar² pod njegovim imenom za razdoblje od 1365.³ do 1392. u fondu *Spisi zadarskih bilježnika* pod rednim brojem osam, a podijeljen je u četiri buste. Pisan je na papiru. Usprkos restauraciji⁴ tekst je vidljiv samo u I. busti jer je tamo tinta relativno dobro sačuvana, dok je u ostalim bustama⁵ tinta većim dijelom doslovno isprana. Naime, Talijani su 1943. otuđili velik dio građe iz Zadarskoga arhiva, uključujući notarske spise i pergamene. Priča se da je tom prilikom velik dio građe tijekom transporta upao u more. Građa je vraćena u kolovozu 1949. godine.⁶ Stoga većina svežnjića iz II. i III. te posljednja četiri iz IV. buste pokazuju istovjetno oštećenje pri čemu je tinta u većem ili manjem opsegu isprana, osim u lijevom odnosno desnom donjem dijelu stranice. Preostali svežnjići u vrlo maloj mjeri imaju mrlje od vlage i tinta je uglavnom ravnomjerno izbljedita. Fizička oštećenja dijelova ili čitavih folija neznatnija⁷ su u odnosu na oštećenja prouzrokovana vlagom i soli.

¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 24'.

² Registri su rukopisne knjige u koje se unose isprave po volji autora, bilo fizičke ili pravne osobe, a vode ih velike srednjovjekovne kancelarije (Stipišić, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, str. 167).

³ Na I. i IV. busti piše godina 1365. iako prvi sačuvani zapis nosi datum 16. 02. 1366. Riječ je o propustu u računanju godina po stilu inkarnacije koji je ispravljen s unutarnje strane I. buste. Prije ovoga ugovora sačuvan je samo kraj nekoga ugovora, što upućuje na to da nedostaje najmanje jedan folij. Veliki je broj svežnjića kojima prvi ugovor nema početka. U I. busti to je slučaj sa svežnjićima 1, 5, 15 i 16, u II. to su svežnjići 1–4, 6, 8?–10 i 15?, u III. 1, 2?, 4, 8?, 11 i 12 i u IV. 1, 2, 4?, 6–8, 10, 12, 16 (3)? i 18 (5). Osim ovih necjelovitih početnih ugovora, također unutar svežnjića postoje ugovori kojima nedostaje početak ili kraj. Sve ovo upućuje na činjenicu da je registar bio znatno opsežniji u odnosu na sadašnje stanje. Nedostaju također naslovni ili početni foliji kao što ih nalazimo kod Ivana de Casulis (b. I, fasc. II, fol. 3), Artikucija (b. I, fasc. III, 1, fol. 2, fasc. III, 3, fol. 1, b. IV, fasc. 4, fol. 1, itd.), Rajmunda de Modiis (b. I, fasc. III, 1, fol. 1) i Jordana de Nosedroga (b. I, fasc. II) na kojima su notari obično crtali svoj notarski znak i/ili pisali naslov knjige navodeći svoje ime, tj. radi se o uvodnoj formuli kojom su se notari predstavljali. Te naslovne stranice Perencanova registara nažalost nisu sačuvane (jedino su sačuvani početni prazni foliji, nenumerirani, u II. busti kod fasc. 3 i 4).

⁴ Restauriranje postupkom laminacije 60-tih godina prošloga stoljeća nažalost nije bilo sretno rješenje jer je na većini folija u II., III. i IV. busti prouzročio masan odsjaj koji otežava čitanje ionako slabo vidljive tinte za razliku od restauracije pomoću japanskoga papira koja je obavljena na prvoj busti. Kao pomoć pri čitanju tih ispranih dijelova ne mogu više poslužiti stari mikrofilmovi snimljeni prije restauracije, a novi mikrofilmovi odražavaju sadašnje stanje očuvanosti.

⁵ Pod ultraljubičastim svjetlom moglo bi se pročitati znatno više teksta iz ove tri buste te bi se po nekoj procjeni moglo pročitati otprilike 50% do 75% teksta većine svežnjića. Naravno, postoje neki svežnjići u kojima bi se uspjelo pročitati pod ultraljubičastim svjetlom vrlo mali postotak teksta jer su doslovno isprani, a takvi su iz druge buste svežnjić 10, iz treće svežnjići 5 i 8, a iz četvrte svežnjići 2, 6, 10, 14 (1), 15 (2), 17 (4) i 18 (5).

⁶ DAZD, Arhiv Arhiva za godinu 1949., br. 580/49.

⁷ Najčešća su veća ili manja oštećenja na marginalnim dijelovima folija. Veća su oštećenja folija, gdje nedostaje

Na svakoj je busti s vanjske i unutarnje strane označen broj svežnjića i vremenski period koji obuhvaća. Prva busta obuhvaća notarske spise od 1365. do 1372., druga od 1372. do 1381., treća od 1381. do 1386. godine. U četvrtoj se busti nalaze notarski spisi od 1386. do 1392., registrirani testamenti od 1366. do 1391., dva otvorena testamenta iz 1372. i 1373. te ugovori o diobi dobara od 1367. do 1373. godine. Prva busta ima 17 svežnjića, druga 19, treća 12 i četvrta 18 odnosno 17⁸, dakle sveukupno 65 svežnjića. Svaki svežnjić, otprilike dimenzija cca. 220×300 mm⁹, ima različit broj folija. Najveći broj folija prema zapisu na košuljici imaju svežnjići 10 i 11 iz treće buste (67 odnosno 76 folija), a najmanji broj svežnjić 15 iz prve buste (1 folij), svežnjić 1 iz treće buste (9 folija) te svežnjići 6 i 14 iz četvrte buste (8 odnosno 4 folija). Sačuvano je sveukupno 4330 folija odnosno 8660 stranica na kojima je Perencan zapisao otprilike 4983 ugovora u nekih dvadesetak godina¹⁰. Tom broju treba dodati stranice koje nedostaju (16+6?)¹¹ ili su škartirane (24)¹². Neke su od tih stranica (376) potpuno prazne ne računajući one koje su polovično prazne ili one stranice na kojima je samo započet ugovor s invokacijom i datumom. Perencan je ostavljao te prazne stranice odnosno mjesta da bi prepisao ugovor iz bastardela. U nekim se slučajevima moglo dogoditi da su se stranke predomislile te onda nije bilo potrebe za unošenjem u registar i tada je najvjerojatnije zapisao u bastardel razlog zašto ugovor nije prepisao kao što su to činile njegove kolege¹³. Svi

dio stranice, ova: PP, b. I, fasc. 3, fol. 1, fasc. 13, fol. 8, fasc. 17, fol. 3, 38, b. II, fasc. 15, fol. 2a, b. III, fasc. 2, fol. 4, 5, fasc. 5, fol. 5, fasc. 10, fol. 74-76, fasc. 11, fol. 1-4, b. IV, fasc. 4, fol. 1, fasc. 18 (5), fol. 1-3. Oštećeni su u potpunosti samo četiri folija odnosno osam stranica, i to: PP, b. I, fasc. 14, fol. 27, b. II, fasc. 2, iza fol. 47' ostaci posljednjih dvaju folija koji uopće nisu paginirani, b. IV, fasc. 14, fol. 27. Ima nekoliko folija koje su poprilično zgužvani (PP, b. II, fasc. 19, fol. 1, 2, 36 i 37 i b. III, fasc. 2, fol. 2, 3, 7, 46 i 50).

⁸ U stvari ima 17 svežnjića jer je 13. svežnjić pogreškom umetnut u ovu bustu. Riječ je o indeksu Petra iz Sarzane kojeg je on sam sastavio prema sadržaju svojih bastardela za razdoblje od 1376. do 1394.

⁹ Dva svežnjića (b. I, fasc. 6 i b. II, fasc. 3) kao i većina folija znatno su uži jer su prilikom restauracije podlegli većem zahvatu obrubljivanja škarama nego ostali svežnjići.

¹⁰ Iako su na registru datirani spisi vremenskim razdobljem od 1365. do 1392., treba uzeti u obzir više okolnosti koje nas sprečavaju da kažemo da je Perencan vodio ovaj registar 27 godina. Prvo: registar prema sadašnjem stanju stvarno počinje veljačom 1366. godine što je s unutarnje strane buste i označeno zbog računanja godine prema stilu inkarnacije. Drugo: Perencan je jedno vrijeme bio u službi na Cresu što onda objašnjava zašto u drugoj busti između fasc. 3 i 4 postoji vrlo dug prekid u spisima od rujna tj. od studenoga 1373. (vidi bilj. 15 u I. poglavlju) do kraja kolovoza 1376. godine. Treće: kronološki slijed nekih svežnjića pokazuje određene veće ili manje prekide u kontinuitetu (vidi *Prilog 2*). Svi ovi prekidi zajedno iznose otprilike 5 godina. Četvrto: najranija njegova spomenuta isprava potječe iz 1361. godine što znači da nam nedostaje nekih pet godina s početka njegove službe. Svi ovi diskontinuiteti, izuzev onoga prvog za koji postoji logično objašnjenje, ne mogu se svesti naprosto na činjenicu da spisi nisu sačuvani uzimajući u obzir velik broj nepoznanica o Perencanovom životu.

¹¹ Napomena za fasc. 4 u drugoj busti govori da nedostaju fol. 53 i 54. Svežnjići 5 i 10 u trećoj busti počinju s fol. 2 odnosno 3, dakle nedostaju 3 folija. Isto tako fasc. 5 iz četvrte buste počinje s fol. 2. Ovi navedeni nedostaci folija evidentirani su na košuljicama. Također ima dosta slučajeva gdje nije registriran na košuljici svežnjića nedostatak pojedinih folija. U četvrtoj busti nedostatak folija uopće nije zabilježen, pa tako u fasc. 1 nedostaje sigurno fol. 24 zbog nepodudaranja sadržaja sa sljedećim folijom, a za fol. 26 teško je reći zbog slabe vidljivosti teksta. Nadalje u fasc. 4 ne može se sa sigurnošću reći je li nedostaje stvarno fol. 38 ili je riječ o pogrešci pri paginaciji. Ista je situacija s fol. 19 u fasc. 8. U fasc. 7 stvarno nedostaje fol. 23.

¹² Zabilježeno na košuljicama: II/10 za fol. 11 i 12, III/10 za fol. 43-49, IV/1 za fol. 13 i 15, IV/3 za fol. 2.

¹³ Npr. Nikola iz Rijeke, ako ugovor nije prepisao iz bastardela u notarski registar, onda navodi pored toga ugovora *cassata quia partes non fuerunt concordēs* (b. I, fasc. I, 1, fol. 2', 12, itd.) ili *cassata quia non poterat*

su foliji paginirani u novije doba¹⁴, a prilikom restauracije i uvezivanja ponekad se poremetio kronološki slijed folija uslijed mehaničkoga spajanja pojedinačnih listova u arak koji međusobno nisu u sadržajnoj vezi. Osim zamijenjenoga slijeda folija u svežnjicima, primjetno je veće ili manje vremensko preklapanje između više svežnjića¹⁵, a u jednom je slučaju pomiješan i kronološki slijed između svežnjića 18 i 19 u drugoj busti. Ponekad je za pomiješanu kronologiju ugovora kriv i sam Perencan kada bi ugovore unosio naknadno.

U skoro svim svežnjicima na pojedinim su folijima dobro uočljivi tragovi više vrsta vodenih znakova¹⁶ ukoliko nisu stradali prilikom restauracije: slova (grupe slova: M, B, R, G), krug (grupe: jedan krug, dva kruga – predstavljeni u više varijanti), polumjesec, luk sa strijelom, balistar (dva tipa), sjekira (grupe: bojna, za drva, alebard), kaciga (grupa: kaciga s ukrasima), lovački rog (grupe: uspravni s vrpcom, normalno postavljeni s vrpcom), ključ (grupa: dva ukrštena ključa – postoje tri tipa), križ (grupa: križ-drvo), zvono (grupa: zvono u obliku kože), vaga, grb (grupe: četverorazdjelni štit s gredom, dva tipa štita s gredom), pas (grupa: cijeli), vol (grupe: glava, polovica), jarac (grupa: cijeli), jelen (grupa: cijeli jelen), lav (grupe: cijeli lav uspravljeni, lav s krilima i nimbusom), zmaj, jednorog (grupa: polovica), plodovi (grupe: kruška s dva lista, šipak), cvijet (grupa: cvijet s peteljkom), anđeo, sirena, kapa (grupa: šajkača), kula u obliku crkve¹⁷ i brda (grupa: tri brda s križem ili crtom).

Vrlo je važno napomenuti da su u ovome registru sačuvane tri ceduljice na papiru (inače se pojam *cedula bombicina*¹⁸ spominje na više mjesta), od kojih jedna osobito privlači

fieri (b. I, fasc. I, 2, fol. 13') ili *cassata quia terminum subscriptionis preterit* (b. I, fasc. I, 2, fol. 17). Artikucije navodi pak *cassata quia non habuit effectum* (b. II, fasc. VI, fol. 15', b. IV, fasc. II, fol. 71', itd.). Posljednja je napomena preopćenita, ali se kontekstualno može upotpuniti jednom drugom primjedbom *Et quia (!) deffectu iudicis examinitoris, qui dictum instrumentum infra terminum examinare debebat, quod non examinavit et manum in eo non posuit, ipsum instrumentum firmitatem non (habuii) habuit* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 1). Dakle, ugovor iz bastardela nije potpisao sudac egzaminator te stoga nije pravovaljan, tj. nema snagu *firmitatem* odnosno *effectum*. Obje ove napomene počivaju na već spomenutoj odredbi Zadarskoga statuta. Ostale razloge neunošenja ugovora iz bastardela u notarski registar trebalo bi detaljnije istražiti kod ostalih notara.

¹⁴ Prilikom paginacije dolazilo je do nekih omaški. Jednom se prilikom preskočio broj 12 i to u svežnjiću 4 iz druge buste iako je vidljivo da se sadržaj s prethodnoga folija nastavlja na sljedeći. Zatim se nekoliko puta preskočio ispisani folij (ponekad je naknadno paginiran s oznakom broja i slova a), a to su: PP, b. II, fasc. 7, fol. 37a, fasc. 14, početni folij ispred fol. 1, fasc. 15, fol. 2a, b. III, fasc. 8, fol. 45a, fasc. 10, fol. 60a, b. IV, fasc. 2, fol. 24a. Ima veliki broj praznih nepaginiranih folija, iako su na originalnom papiru na kojem se uglavnom vidi vodeni znak (b. I, fasc. 3 – između fol. 33 i 34 jedan folij, između fol. 41 i 42 šest, fasc. 4 – između fol. 28 i 29 dva, iza fol. 35 dva, fasc. 5 – između fol. 17 i 18 dva, fasc. 7 – između fol. 9 i 10 jedan, između fol. 30 i 31 jedan, fasc. 8 – između fol. 19-20 jedan, između fol. 32 i 33 dva, između fol. 34-35 jedan, iza fol. 37 jedan, fasc. 9 – iza fol. 59 jedan, fasc. 13 – iza fol. 29 pet, b. II, fasc. 3 – početni folij ispred fol. 1, b. III, fasc. 1 – između fol. 9-10 dva, fasc. 9 – početni folij ispred fol. 1, fasc. 11 – iza fol. 67 jedan, b. IV, fasc. 8 – iza fol. 30 jedan, fasc. 18 (5) – iza fol. 13 tri. Postoje slučajevi i ponovljene paginacije.

¹⁵ U I. busti između fasc. 12 i 13, u II. između fasc. 2 i 3 te 14, 15, 16 i 17 te u III. između prva četiri svežnjića.

¹⁶ Klasifikacija vodenih znakova preuzeta od Vladimir A. Mošin – Seid M. Traljić, *Vodeni znakovi XIII i XIV vijeka*, sv. I i II, Zagreb: JAZU, 1957. Popis svih vodenih znakova po svežnjicima nalazi se u *Prilogu 2*.

¹⁷ Ova varijanta vodenoga znaka nije evidentirana kod Mošin – Traljić, isto.

¹⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 9, QMCI, str. 14. – O zabudama uz naziv *bombax* vidi Cencetti, isto, str. 30; Battelli, isto, str. 35–36; Novak, isto, str. 71–72.

pažnju. Dvije su ceduljice u obliku uske trake (cca. 210×60 mm, cca. 220×90 mm), a treća ima dimenziju 105×155 mm. Prva je ispisana obostrano. Na jednoj su strani zapisani datum i imena svjedoka, a na drugoj imena trojice rektora, svjedoka i suca egzaminatora.¹⁹ Ne može se povezati s nijednim sačuvanim ugovorom u registru. Druga je ceduljica²⁰ dopuna ugovoru o dugovanju²¹ u notarskom registru. Njen je sadržaj u obliku koncepta najvjerojatnije naknadno zapisan jer u odnosu na ugovor iz notarskoga registra, pored svih zajedničkih podataka (*datum temporale* i *locale*, imena svjedoka te dužnika i vjerovnika, iznos duga, rok vraćanja), donosi i ime jamca. Treća je ceduljica najzanimljivija jer je riječ najvjerojatnije o istrgnutoj stranici iz Perencanova bastardela, sačuvanoj samo kao polovica stranice, koja širinom odgovara dvostruko uzdužno presavijenom arku²² i na njoj se vidi polovica vodenoga znaka u obliku polumjeseca. Ta ceduljica donosi skraćenu verziju kupoprodajnog ugovora i na kraju potpis suca egzaminatora.²³ Upravo se ovaj ugovor nalazi zabilježen u notarskom registru.²⁴

Nijedan svežnjić nema sačuvane izvorne korice, nego su svi umetnuti u papirne košuljice na kojima se nalaze arhivski podaci na talijanskom u prvoj busti ili na hrvatskom jeziku u ostale tri buste. Na košuljicama svežnjića prve buste nalazi se ime notara, sadržaj svešćića (u ovome slučaju *Istrumenti*)²⁵, vremenski period koji obuhvaća pojedini svešćić i

¹⁹ Recto: *IN Christi nomine, amen. Anno ab incarnationis eiusdem millesimo III^C LXVIII, indictione sexta, die penultimo mensis Maii, Iadre iuxta logiam magnam communis, presentibus ser Iacobo condam ser Gregorii de Čadulinis et Viticore, filio ser Nicolay de Viticor, et aliis ser. Verso: Die XI Nouembris coram dominis tribus rectoribus ser Grixogono de Begna, ser Saladino de Saladinis et ser Iohanne de Petričo et presentibus ser Čanino de Calcina et ser Simone condam Chocille de Chocilla testibus et ser Chosiča de Begna, iudice examinatore, et cetera.*

²⁰ *Die secundo mensis Marcii, Iadre in statione infrascripti Alegreti merčarii, presentibus dicto Alegreto merčario condam Vulcine Lialis et magistro Michaelae sartore condam Radosclauui, habitatore Iadre, et aliis. Michal auriffex Claudus condam Damiani, habitator Iadre, confessus fuit nomine veri mutui habuisse et recepisce a Miclausio, filio Obrade, ducatos sex boni auri et iusti ponderis, quos ei restituere promisit per totum mensem Iunii nunc proxime venturum sub pena quarti et cetera, pro quo plečius et fideiussor extitit magister Stoianus aurifex condam Bogdesse, habitator Iadre, et quilibet insolidum.*

²¹ PP, b. II, fasc. 5, fol. 10.

²² U IV. busti Artikucijeva notarskoga registra nalaze se bastardeli u obliku dvostruko poprečno i dvostruko uzdužno presavijenoga arka.

²³ (*M^o III^C LXVIII, indictione VI, die penultimo mensis Maii, iuxta portam ciuitatis Iadre, presentibus viro nobile ser Francisco condam ser Chose de Saladinis et Yuota marinario condam Radoy de Iadra et aliis. Vir nobilis ser Henricus condam ser Donati de Milano, ciuis Iadre, vendidit et transactauit viro nobili ser Damiano condam ser Grixogoni de Chalcina, ciui Iadre, medietatem vnus sui barchosii discoperti portature modiorum III^C uel circa nunc in portu Iadre existentis, quem nunc conducit dictus (me) venditor, vocati Sanctus Anthonius cum medietate omnium suorum corediorum videlicet et cetera, precio librarum (C...) centum et treginta quinque paruorum, quas guarentauit habuisse et cetera et promisit exalumpniare et cetera. Slijedi potom vlastoručni potpis suca egzaminatora: Ego Madius de Cipriano*). Ceduljica je poništena tj. prekrižena s dvije dijagonalne crte.

²⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 53'-54.

²⁵ Jedino posljednjih pet svežnjića iz četvrte buste imaju za sadržaj testamente. Numerirani su od 1–5 isto kao i prvih 5 svežnjića u kojima se nalaze notarski spisi. Stoga će se u ovome radu posljednjih pet svežnjića numerirati kao 14 (1), 15 (2), 16 (3), 17 (4) i 18 (5). Svežnjić 14 (1) sadrži samo dva sačuvana otvorena testamente, a ostali registrirane, s tim da u svežnjiću 15 (2) iza testamenata slijede i ugovori o podjeli. No, ima testamenata razasutih među notarskim spisima u nekim svežnjićima prve buste (i to PP, b. I, fasc. 3, fol. 27-27', fasc. 5, fol. 7'-8', 18-

broj svešćića, eventualno je za neke svežnjiće naknadno dodan broj folija. U ostalim bustama na košuljicama piše ime notara, broj buste i svešćića, broj folija²⁶ i podatak ako su neki listovi škartirani.

Može se pretpostaviti da su ovi svežnjići bili uvezani u nekoliko knjiga koje su krasile korice od pergamene s velikim naslovom upravo kao što je dijelom sačuvano u Artikucijevom registru. U prvoj se busti nalaze dva Artikucijeva registra sa sačuvanim kožnim koricama. Prvi s naslovom: *Protocolla mei Articutii, filii olim Dominici, de Riuignano, diocesis Aquilegensis, publici imperiali auctoritate et nec Iadre iudicis ordinarii et nec Iadre notarii iurati, liber magnus primus inceptus in MCCCLXXXIII ab incarnatione indictione VII^a, die XXIII^{or} mensis Marcii et finit in MCCCLXXXVIII ab incarnatione indictione VIII^a, die XXIII^{or} mensis Marcii*. Ispod ovoga naslova slijedi Artikucijev notarski znak. Drugi ima skraćeni naslov *Liber III*, a obuhvaća spise od 26. ožujka 1386. do 24. ožujka 1387. Ovaj je registar zanimljiv jer s unutarnje strane kožnih korica ima zapisanu oporuku Mihovila suknara.²⁷ Ako je suditi prema ova dva registra, može se pretpostaviti da je jedna notarska velika bilježnica (*liber magnus*)²⁸ obuhvaćala spise za jednu godinu po stilu inkarnacije. Upravo najveći Perencanovi svežnjići 10 i 11 iz treće buste obuhvaćaju spise prema ovome kriteriju. Prvi ugovor u svežnjiću 10 nema sačuvan početak, ali treći ugovor ima datum 28. 03. 138[4.]. Posljednjem se ugovoru iz ovoga svežnjića ne vidi početni dio datuma, ali pretposljednji ugovor ima datum 21. 03. 138[5.]. U svežnjiću 11 opet prvom ugovoru nedostaje početak te je tako prvi vidljivi datum u četvrtom ugovoru 13. 04. 1385., a posljednji je unos 13. 03. 1386. Ovomu u prilog ide i činjenica što se prva zabilježena vijest o Perencanovom djelovanju odnosi na ožujak 1361., a isto se tako i prestanak njegove službe dogodio u ožujku 1392.

18', 19-19', fasc. 10, fol. 33-33', fol. 41-42, fasc. 11, fol. 10'-11, fasc. 12, fol. 11-11').

²⁶ Ponekad podaci o broju folija nije pouzdan, a to se odnosi na košuljice II/1 gdje stoji da ima 39 folija, a u stvari ima samo 38, zatim II/7, II/14, II/15, III/8, III/9, III/10 i IV/9 imaju po folij više nego što je navedeno na košuljici jer je učinjen propust u paginaciji.

²⁷ Osim ovih dviju knjiga imbrevijatura sa sačuvanim kožnim koricama, u drugoj i četvrtoj busti sačuvana su po dva bastardela s kožnim koricama, a u petoj busti čak tri knjige (prva je knjiga javnih dražbi s naslovom *Breuiariorum incantium liber scriptorum manu mei...*, druga pod naslovom *Liber IIII* koja sadrži otvorene testamente, a treća je *Testamentorum liber scriptorum manu mei...*). Sačuvane su i kožne korice Rajmundova bastardela (DAZd, Raymundus de Modiis, b. I, fasc. III, 1, 1).

²⁸ Riječ je o sinonimu koji upotrebljavaju za svoj notarski registar Artikucije (b. II, fasc. IV, fol. 2, 5', itd.), Nikola iz Rijeke (b. I, fasc. I, 1, fol. 4, 12, itd.) i Rajmund de Modiis (b. I, fasc. I, fol. 240). Još se jedan sinonim pojavljuje, a to je *nota*, koju češće upotrebljava upravo posljednji navedeni notar u nizu (b. I, fasc. I, fol. 250', 283', 284, itd.) kada u bastardelu navodi da je ugovor prepisao u njega. Da je riječ o sinonimima najbolje ilustrira primjer notara Andrije iz Canturija koji pri naslovljavanju svojih knjiga imbrevijatura koristi još nazive *quaternus* i *liber breuiaturarum* pored *liber notarum* u *Primus quaternus rogationum*, *Secundus quaternus imbreuiaturarum*, (*Tertius*) *Liber breuiaturarum*, (*Quartus*) *Liber notarum*, *Quintus liber notarum* (vidi u predgovoru izdanja spisa ovoga notara). Na temelju ovoga očito je da se *nota* u sintagmi *nota breuiaturarum* odnosi na knjigu imbrevijatura, a da Rajmund ovu sintagmu skraćuje.

Analogijom prema sačuvanim uvezenim Artikucijevim notarskim knjigama možda su današnji sačuvani Perencanovi spisi iz ovoga registra bili uvezeni u nekih dvadesetak knjiga, a testamenti najmanje u dvije knjige (jedna knjiga u kojoj su bili priloženi otvoreni, a druga u kojoj su se upisivali registrirani testamenti). Sačuvana su samo dva otvorena testamenta, jedan iz 1371., a drugi iz 1372. Oba testamenta predstavljaju prvu fazu proceduralnoga sastavljanja oporuke kako nalažu odredbe Zadarskoga statuta. Tada notar sastavlja testament po nalogu oporučitelja u prisutnosti dvaju svjedoka i jedne službene osobe (suca egzaminatora, prokuratora ili suca Velikoga sudbenog stola). Tako se sastavljen testament zatvara pečatom službene osobe i predaje notaru. Druga je faza otvaranje testamentu u prisutnosti službene osobe i unošenje njegova sadržaja u notarski registar. Zatim otvoreni testament čuva službena osoba, dok notar ne izda testament na pergameni oporučitelju (treća faza), a otvoreni se testament tada predaje notaru.²⁹ Oba su testamenta pisana na presavijenom arku papira uobičajenih dimenzija. Prvi je ispisan na tri, a drugi na dvije stranice. Prvi je testament u nešto boljem stanju što se tiče čitljivosti. Oba su manje fizički oštećena na mjestima gdje su bili presavijeni. Njihov način presavijanja nije isti. Na donjoj su polovici posljednje stranice obaju testamenata vidljivi tragovi crvenoga voska na mjestu gdje su bili zatvoreni, odnosno zapečaćeni službenim pečatom. Upravo se takav pečat utisnut u crveni vosak na otvorenom testamentu spominje na jednom mjestu u sudskim spisima³⁰.

Perencan je vodio još jedan registar u službi Zadarskoga kaptola³¹. Taj se registar³² čuva u Arhivu HAZU u Zagrebu u fondu *Zbirke kodeksa* i najvjerojatnije je dospio s ostalim rukopisima Kukuljevićeve zbirke. Registar se vodi pod naslovom *Iadrensis capituli protocullum saec. XIV*, a čuva se pod signaturom I. d. 38. Prema riječima priređivača u predgovoru izdanja istoga, najstariji je od sačuvanih registara Zadarskoga kaptola za razdoblje od 1380. do 1392. godine. Nije sačuvan u cijelosti³³, već samo dvanaest skupina listova (ukupno 49 folija) uglavnom dobro očuvanih, osim fol. 45-47'. Tako između ostaloga nisu sačuvana dva dokumenta iz Registra, ali je jedan sačuvan u rukopisu *Codex Diphniceus* iz arhiva Samostana sv. Frane u Šibeniku s datumom od 1. siječnja 1390., dok je drugi s datumom od 19. siječnja 1390. objavljen u *Diplomatičkom zborniku*. Registar znatno većeg formata (300 x 410 mm) u odnosu na notarski pisan je na papiru, a prema vodenim

²⁹ ZS, knj. III, gl. 106. – O sastavljanju oporuka i dodataka (kodicila) vidi Grbavac, isto, str. 36–38.

³⁰ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1'.

³¹ Informacije o svim sačuvanim registrima Zadarskoga kaptola donosi Ančić, isto, str. 51–61.

³² Podaci su o ovome registru preuzeti iz predgovora izdanja.

³³ Najvjerojatnije je imao korice od pergamene sudeći prema sačuvanim koricama bastardela s naslovom *Pro capitulo* proizašloga iz pera dvojice notara Ivana de Trottis i Teodora de Prandino. Također prema zapisima Guerrina Ferrantea izgubljeni je kaptolski registar notara Vannesa pok. Bernarda iz Ferma bio uvezan u pergamentu (podaci o opisu navedenih kaptolskih registara preuzeti od Ančića, isto, str. 54 i 55).

znakovima korišteni su papiri triju različitih proizvođača. Restauriran je i prilikom uvezivanja došlo je do zamjene redoslijeda folija.

Prema sadržaju ugovora iz notarskoga ili kaptolskoga registra Perencan je izdavao ugovor na pergameni.³⁴ Sačuvane su neke njegove pojedinačne isprave na pergameni³⁵, a čuvaju se u Državnom arhivu u Zadru u raznim fondovima (riječ je o fondovima samostana Sv. Krševana³⁶, Sv. Dominika³⁷, Sv. Nikole³⁸, samostana Sv. Ivana Rogovskoga odnosno Sv. Kuzme i Damjana³⁹ te o fondu Spisi zadarskih bilježnika⁴⁰). Osim u Državnom arhivu u Zadru, neke se njegove isprave nalaze u Znanstvenoj knjižnici u Zadru⁴¹, u Arhivu samostana Sv. Marije u Zadru⁴², u Arhivu franjevačkoga samostana u Zadru⁴³, u Arhivu Zadarske nadbiskupije⁴⁴ i u Arhivu HAZU u Zagrebu⁴⁵. Sačuvane su isprave različitih dimenzija⁴⁶

³⁴ O obveznosti izdavanja ugovora na pergameni zbog trajnosti govori Stipišić, isto, str. 156 referiranjem na sadržaj notarske zakletve; isto tako Cencetti, isto, str. 31 s referencom na dekret kralja Fridrika II iz 1231.

³⁵ Objavljene su 52 isprave u *Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae*, sv. 13–17, Zagreb: JAZU, 1915–1981. Među ovim ispravama treba izdvojiti četiri odnosno tri kaptolske isprave (izgubljena isprava iz samostana Sv. Frane u Šibeniku (CD XVI, str. 547–549); iz fonda samostana Sv. Krševana – kaps. XV, br. 130 (CD XVII, str. 148–150) i dvije iz fonda samostana Sv. Nikole – br. 240 i 242 (CD XVII, 231–233 i 256–258). Sve su ostale notarske isprave. Nadalje, od ovih 52 isprave pet je sačuvano samo u prijepisu Tadije Smičiklasa jer su originali nestali. Riječ je o jednoj ispravi iz fonda samostana Sv. Krševana – kaps. XVI (CD XVII, str. 136–137), o tri isprave iz arhiva obitelji Begna – br. 140, 139, ? (nije naveden broj) (CD XVI, str. 537–539, 544–545, CD XVII 121–122), te o gore spomenutoj pergameni iz Arhiva Sv. Frane u Šibeniku. Svi se ti prijepisi čuvaju u Arhivu HAZU u Zagrebu. K tomu treba dodati i deset pergamenâ iz arhiva obitelji Begna. U popisu *Inventara obitelji Benja* (DAZd) nalazi se 25 pergamenâ iz 13. st. koje je otkupio Državni arhiv u Zagrebu od neke privatne osobe te ih predao Državnom arhivu u Zadru. Ne zna se što se dogodilo s ostalim pergamenama iz kasnijeg razdoblja, a među njima i s deset Perencanovih – P. br. 109 (CD XIV, str. 60–62), P. br. 114 (CD XIV, str. 212–214), P. br. 116 (CD XIV, str. 446–448), P. br. 121 (CD XIV, str. 539–540), P. br. 119 (CD XIV, str. 550–552), P. br. 128 (CD XV, str. 251–253), P. br. 131 i 133 (CD XV, str. 337–339), P. br. 130 (CD XV, str. 341–343), P. br. 134 (CD XV, str. 359–361). Prema Šufflayu, isto, str. 23 privatna je zbirka obitelji Begna posjedovala 194 izvorna instrumenta za razdoblje od 1206. do 1400.! – Ovim objavljenim ispravama treba pridodati još tri neobjavljene isprave koje se nalaze u Državnom arhivu Zadar i Arhivu zadarske nadbiskupije (vidi bilješke 36, 37 i 44).

³⁶ Ovaj fond sadrži sedam isprava koje je sastavio Perencan. Njihove su arhivske oznake: kaps. V, br. 48 (CD XIV, str. 25–27 – naveden stari br. 78), kaps. XV, br. 120 (CD XIV, str. 239–241 – stari br. 333), kaps. XVIII, br. 64 (CD XVI, str. 142–144), kaps. XVI, br. 16 (CD XVI, str. 145–147), kaps. XVIII, br. 45 (CD XVI, str. 454–455), kaps. XV, br. 130 (CD XVII, str. 148–150). Sedma isprava nije objavljena (kaps. XVI, br. 18).

³⁷ U ovome fondu postoji Perencanovih šest isprava: br. 114 (CD XIV, str. 277–279 – stari br. 730), br. 129 (CD XVI, str. 119–121 – stari br. 697), br. 132 (CD XVI, str. 221–223 – stari br. 742), br. 136 (CD XVI, str. 430–432 – stari br. 748) i br. 135 (CD XVI, str. 443–444 – stari br. 746). Šesta isprava pod br. 130 nije objavljena.

³⁸ U ovome je fondu sačuvano Perencanovih pet isprava: br. 222 (CD XIV, str. 100–102), br. 230 (CD XIV, str. 471–472), br. 236 (CD XVI, str. 59–60), br. 240 (CD XVII, str. 231–233), br. 242 (CD XVII, str. 256–258).

³⁹ Ovaj fond čuva četiri Perencanove isprave pod brojevima 73 (CD XIII, str. 510–511), 112 (CD XIV, str. 496–498), 103 (CD XIV, str. 523–527) i 114 (CD XV, str. 278–279).

⁴⁰ Ovaj fond sadrži pored notarskih registara i dvije kutije pergamenâ (Pergamenae notariles I i II). U prvoj se kutiji nalaze dvije Perencanove isprave pod brojem 51 (CD XVI, str. 203–205) i 49 (isto, str. 270–272).

⁴¹ Sačuvane su tri odnosno četiri pergamenâ: br. 213 i kraća verzija pod brojem 311 (CD XVI, str. 3–5), br. 240 (CD XVI, str. 39–42), br. 263 (CD XVI, str. 140–141).

⁴² Čuva se pet pergamenâ s arhivskim oznakama a. 1367 (CD XIV, str. 112–114), mapa IV, br. 289 (CD XVI, str. 128–129), 290 (CD XVI, str. 155–157), 294 (CD XVI, str. 180–182), 299 (CD XVI, str. 427–429).

⁴³ Postoje dvije pergamenâ: br. 72 (CD XVI, str. 107–108), br. 76 (CD XVI, str. 423–426).

⁴⁴ Ante Gulin, *Srednjovjekovni Katedralni kaptol Svete Stošije u Zadru*, Zagreb: HAZU, 2011, str. 80, navodi signaturu AZN, KA, perg. br. 14/14/IV.

⁴⁵ Nalazi se šest pergamenâ sa signaturom (?) (CD XIV, str. 95–96), Diplomata a. 1378 (CD XV, str. 356–358),

ovisno o sadržaju pravne radnje. Nijedna od njih nije izrezana pravilno. Pergamene iz Zadarskoga arhiva dobro su očuvane, jedino je tinta nekih isprava iz fonda Sv. Krševana slabije vidljiva. Sadržaj je ugovora pisan samo na glatkoj strani (*pars munda* ili *album*), koja je i nešto svjetlija od one hrapavije gdje se nalazila dlaka (*pars pili*). Na toj tamnijoj strani suvremenim je rukopisom zapisan naslov ugovora te signatura (one iz Arhiva imaju staru i novu signaturu). Sačuvane su pergamene zbog starosti poprilično krute jer su izgubile na elasticitetu i ujedno su dobile žućkasto-smeđu patinu te je stoga na prvi pogled teško utvrditi o kojoj se životinjskoj koži radi. Inače se pergamenta dobivala najčešće od kože teleta, ovce i koze te su se razlikovale *charta vitulina*, *caprina*, *ovina*, *montonina*, *haedina*.⁴⁷ Pergamene su najvjerojatnije od ovčje kože uzevši u obzir tradiciju proizvodnje pergamene u južnim krajevima Europe. Zbog načina obrade kože talijanska je pergamenta bila bijela, fina i glatka – a takva se upotrebljavala u Dalmaciji – za razliku od njemačke i francuske koja je bila deblja, hrapavija i žućkasta – a ova je bila u upotrebi u sjevernoj Hrvatskoj.⁴⁸ Prva se proizvodila od janjeće odnosno ovčje kože, a druga od teleće kože.⁴⁹ Indirektno ovo bi eventualno mogao potvrditi jedan sačuvani Perencanov ugovor prema kojem se dva Mlečanina zadužuju na mjesec dana za 37 libara malih denara zbog kupovine 225 ovnujskih koža kod zadarskoga patricija Augustina de Bite⁵⁰. Iz ugovora ne saznajemo koju bi namjenu trebale imati spomenute kože, no usporedbom s drugim ugovorima gdje se spominju životinjske kože (najčešće volujska i janjeća) kojima najčešće barataju postolari, krznari i u jednom slučaju bojadisar, moguće je da su ove kože bile namijenjene za izradu pergamene.⁵¹

Osim notarskoga registra i isprava na pergameni, u Zadarskom se državnom arhivu čuvaju već spomenuti njegovi neobjavljeni sudski spisi iz 1366. i 1367. godine. Ti se spisi na papiru (cca. 220×300 mm) nalaze u dva sveščića u dvije posebne kutije. Tako se prvi sveščić iz treće kutije nalazi između spisa kurijalnoga notara Ivana de Polis i Klerika Broniktova iz

D47-36 (CD XVI, str. 72–73), D-VI-54 (CD XVI, str. 122–124), D-VIIa-17 (CD XVII, str. 176–177), D-VIIa-7 (CD XVII, str. 245–247).

⁴⁶ Npr. iz fonda Sv. Dominika: 135×260 (br. 114), 160×430 (br. 129), 125×250 (br. 130), 160×315 (br. 132), 220×130 (br. 135) i 195×406 (br. 136); iz fonda Sv. Kuzme i Damjana: 130×280 (br. 73), 355×590 (br. 103), 140×265 (br. 112) i 290×150 (br. 114); iz fonda Sv. Nikole: 130×205 (br. 222), 120×135 (br. 230), 135×240 (br. 236), 205×435 (br. 240) i 285×320 (br. 242); iz fonda Sv. Krševana: 130×250 (kaps. V, br. 48 i kaps. XV, br. 120), 265×345 (kaps. XV, br. 130), 155×365 (kaps. XVI, br. 16), 160×225 (kaps. XVI, br. 18), 180×270 (kaps. XVIII, br. 45) i 185×365 (kaps. XVIII, br. 64); iz fonda SZB: 155×320 (br. 49) i 160×235 (br. 51).

⁴⁷ Stipišić, isto, str. 15; Novak, isto, str. 54; Antoljak, isto, str. 22; Battelli, isto, str. 31; Cencetti, isto, str. 28.

⁴⁸ Stipišić, isto, str. 15; Novak, isto, str. 57; Battelli, isto, str. 31.

⁴⁹ Novak, isto, str. 57; Antoljak, isto, str. 22.

⁵⁰ PP, b. II, fasc. 7, fol. 8^v-9.

⁵¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 19, fasc. 8, fol. 12, 12', fasc. 10, fol. 35', 36, fasc. 13, fol. 16', 21, b. II, fasc. 13, fol. 4 (bojadisar), fasc. 15, fol. 31, fasc. 16, fol. 10-10', 16', 34', fasc. 19, fol. 34, b. III, fasc. 8, fol. 21, fasc. 10, fol. 21-21', 65, 69', fasc. 11, fol. 25', 26', 55-55', 62, b. IV, fasc. 4, fol. 3, fasc. 5, fol. 8'-9, fasc. 12, fol. 11'.

Ferma⁵², a drugom sveščiću⁵³ iz šeste kutije prethode i slijede spisi iz *Knjige procesa* Perencanovih kolega Korada pok. Rangerija iz Padove i njegova sina Rangerija, Isnarda iz Padove i Bartolomeja iz Padove⁵⁴ iz razdoblja od 1359. do 1363⁵⁵. Iako nije sačuvana naslovna strana, na osnovi rukopisa, godine i napomene Ivana de Polis⁵⁶, utvrđeno je da se radi o spisima koje je vodio Perencan. Spisi iz 1366. u trećoj su busti dobro očuvani i restaurirani postupkom laminacije. Riječ je o osam folija, a od toga je 7 praznih stranica⁵⁷ ostavljenih za upisivanje donesenih odluka u nastavku vođenja određenoga predmeta. Vodeni znakovi u obliku bojne sjekire i normalno postavljena lovačkoga roga s vrpcom vide se na pojedinačnim folijima. Spisi iz 1367. u šestoj kutiji nisu restaurirani. Oštećenja u gornjem su dijelu stranica (i to 15 folija, a od toga četiri prazne⁵⁸) nastala zbog topline i moljaca. Vidi se vodeni znak u obliku dvaju ukrštenih ključeva na pojedinim folijima. Svi su spisi iz jedne i druge kutije paginirani suvremenim rukopisom.

Velika urednost odlikuje sve Perencanove spise. Tekst je kaptolskoga registra pisan uredno i jednoliko, a na lijevoj i desnoj strani ostavljen je prostor za marginu. U notarskom registru i sudskim spisima gotovo je uvijek ostavljen prostor na lijevoj margini (cca. 40–50 mm)⁵⁹, dok na prostor desne margine najčešće prelazi tekst što predstavlja problem ako su u nekim slučajevima rubovi stranica pohabani i oštećeni, te su bili podvrgnuti obrublivanju prilikom restauracije. Često se puta na marginama notarskoga registra nalaze neke napomene pisane suvremenim rukopisom bilo kemijskom ili običnom olovkom, a ponekad i crvenom bojom. Među tim napomenama najčešće su datumi pojedinoga ugovora ili rjeđe imena nekih toponima. Upravo su takve napomene, iako predstavljaju svetogrđe počinjeno nad starom građom, od velike pomoći pri uspostavi kronološkoga slijeda onih svežnjića u kojima se tekst slabo vidi.

⁵² CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 27-45' i fol. 53-60' (Popić, isto, str. 212). – U rekonstrukciji izvornih cjelina sudskih spisa prema Popiću, isto, str. 212 i 217 Perencanov je fol. 46 bio dio sudske knjige *Liber successionum* koja se vodila u okrilju *Curia maior civilium* jer je riječ o ostavinskom sporu, a ostali fol. 47-52' dio *Liber possessorum* koja se vodila u okrilju *Curia dominorum rectorum* jer je riječ o evidenciji izvršenja presuda sudaca svih gradskih kurija.

⁵³ Dva Perencanova predmeta iz ovoga svežnjića (1-14', 15-15') Popić, isto, str. 31 i 220 zbog specifičnosti sadržaja, svrstava u spise izvan ustaljena sustava administracije.

⁵⁴ Popić, isto, str. 211.

⁵⁵ Upravo ova kronološka zbrka potvrđuje autorovu izjavu da su se sudski zapisnici iz fonda CMC izvorno vodili po određenim kriterijima, ali su se s vremenom ispremiješali i danas se nalaze u stanju potpunoga kaosa (isto, str. 10). Stoga nije iznenađujuće što se Perencanovi sudski spisi nalaze u dvije različite kutije.

⁵⁶ Vidi bilj. 10 u I. poglavlju ovoga rada.

⁵⁷ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46', 47', 48', 49', 51', 53, 53', 54 i 54'.

⁵⁸ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9', 12', 14 i 14'.

⁵⁹ Čak se na nekim stranicama odnosno folijima vidi okomita crta kojom je razgraničen prostor između lijeve margine i ostatka stranice rezerviran za pisanje, kao npr. kod većine folija odnosno stranica Perencanovih sudskih spisa iz šeste kutije, zatim u njegovom registru, kao npr. PP, b. I, fasc. 6, fol. 22, fasc. 7, fol. 7, 7', 9, fasc. 8, fol. 27, 28, fasc. 13, fol. 19, b. IV, fasc. 2, fol. 3', itd.

2. Opis pisma

Svi su spisi proizašli iz Perencanova pera pisani kurzivnom goticom koja je tada bila u upotrebi u svim notarskim kancelarijama dalmatinskih komuna. U paleografiji se općenito razlikuju dva tipa kurzivne gotice: jedan u vladarskim ispravama gdje su slova veća i pažljivije oblikovana s manjim brojem ligatura, a drugi u privatnopravnim aktima, bastardelima, imbrevijaturama i ostalim dokumentima gdje do izražaja dolazi više temperament pojedinoga notara koji se odražava u većem broju ligatura i kratica što pridonosi dojmu neurednosti.⁶⁰ No, ove karakteristike nisu nužno strogo ograničene jer upravo u usporedbi s ostalim notarima Perencanov rukopis s jedne strane pokazuje više karakteristike prvoga tipa kurzivne gotice koja se ogleda u pažljivom oblikovanju slova i nije toliko opterećena „isprepletenošću zavijutaka pojedinih poteza“⁶¹ i upravo poradi toga njegovi spisi odaju dojam velike urednosti⁶². S druge strane, njegovu kurzivnu gotičku minuskulu kao brzo pismo karakteriziraju brojne kratice i ligature, što je onda svrstava u drugi tip kurzivne gotice. U kurzivnoj gotici slova su isključivo po obliku obla jer prelamanje osi slova oduzima dragocjeno vrijeme za sastavljanje poslovne dokumentacije. Na dalmatinskom je području u upotrebi bila *minuscola cancelleresca italiana*. Iz samoga njena imena razvidno je da se ovaj tip oble gotice koristio u kancelarijama talijanskih gradova, pa tako i dalmatinskih jer je većina notara dolazila upravo s područja Italije baš kao i Perencan. U ovome tipu gotice „slova su obla i dosta skladna s velikim izduženim osima koje se u širokom zavoju vraćaju prema gornjoj liniji i često su sasvim zatvorena čineći širok trougaoni prostor. Tako *b, d, h, l, v*. Međutim, ovo je pismo osvojilo i knjižne proizvođače, naročito za talijanske tekstove.“⁶³ Ovim se karakteristikama mogu pridružiti još sljedeće primjenjive na Perencanov rukopis: zbog sličnoga grafičkog oblikovanja minuskulna slova *c, t, e* i majuskulna slova *B, R* mogu se lako zamijeniti kao i abrevijacijski znak u obliku devetke u značenju *con* sa slovom *g*; znak u obliku sedmice u značenju *et* može ponekad nalikovati slovu *z*⁶⁴ (odnosno kod Perencana više kratkom obliku slova *i*).

⁶⁰ Stipišić, isto, str. 100–101.

⁶¹ Novak, isto, str. 251.

⁶² I u samim se Perencanovim spisima može vidjeti koliko je njegov rukopis uredniji od ostalih notara koji su ostavili određene zabilješke za poništenje pojedinih ugovora: PP, b. I, fasc. 14, fol. 25' (1403.) – rukopis Vannesa Bernardova iz Ferma; PP, b. I, fasc. 16, fol. 22', 23 (1375.), b. II, fasc. 19, fol. 28' (god. ?), b. III, fasc. 1, fol. 5' (1412.) – rukopis Petra iz Sarzane što u posljednjoj napomeni potvrđuje. Na ostalim se folijima može vidjeti samo blijedi obris tinte te nije moguće sa sigurnošću točno odrediti čiji je rukopis: PP, b. I, fasc. 17, fol. 1 (1374.), b. II, fasc. 1, fol. 29 (1375.), 36 (1394.), fasc. 2, fol. 10' (1374.), 28 (1374.), fasc. 3, fol. 8 (1375.), 21 (1375.), b. III, fasc. 11, fol. 26 (1400.), b. IV, fasc. 4, fol. 35' (139?), fasc. 7, fol. 18' (1397.), fasc. 11, fol. 8 (god. ?). Ove zabilješke drugom rukom potječu iz perioda njegove odsutnosti 1374.–75. i nakon njegove smrti.

⁶³ Novak, isto, str. 253.

⁶⁴ Cencetti, isto, str. 228–229.

Budući da je minuskulizacija u gotici provedena dosljedno, slova se kreću između četiri imaginarne linije (osnovna, prva i druga gornja, donja linija)⁶⁵. No, pri morfološkom opisu slova paleografska terminologija nije ujednačena. Tako se pri opisu slova *a* i *d* koriste imenice *luk* i *trbuh*; za *b* *luk*, *donji zavoj*, *trbuh*, *očica*, a hasta ima *očicu* na vrhu; za *e* *glava*, *gornja očica*, *gornji zavoj* i *oko*; za *g* *donja* i *gornja očica*, *gornji* i *donji luk* odnosno *zavijutak*, *donji rep*; gornji dio slova *h* završava *očicom*, a donji dio ima *luk* ili *zavoj*; za *m*, *n* susrećemo imenice *luk* i *rame* i za *p* *trbuh*, *glava*, *luk*, *zavoj*, *očica*. Kod Battelija *q* ima *trbuh*; *s* i *t* *glavu*; *h*, *m*, *n* *noge*; a majuskulno *R* *trbuh*. Cencetti pri opisu slova *a*, *b*, *d*, *p*, *q* koristi najčešće imenicu *očica*, rjeđe *trbuh*, a Bischoff imenicu *luk* za sva zaobljenja slova. Ova neujednačenost u terminologiji dijelom proizlazi zbog raznovrsnosti pisama i karakterističnih morfoloških oblika slova, no bilo bi poželjno, gdje je moguće, unificirati terminologiju, posebno za ona slova koja pokazuju sličnost s našom suvremenom minuskulom. Stoga će se u nastavku pri morfološkom opisu slova *b*, *d* i oštra oblika slova *u*, *v* koristiti za donji dio imenica *trbuh* jer ta slova imaju gornju hastu kao i za *a* jer se njegova kratka hasta prateći visinu *trbuha* savija na dnu udesno te tako završava na osnovnoj liniji slova i kao takva nema tendenciju probijanja osnovne linije. Gornji dio slova *g*, *p*, *q* označavat će se imenicom *glava* jer imaju donju hastu. U opisu slova *m*, *n*, *r*, *h*, *k* u upotrebi će biti imenica *rame*, a za slovo *e* *očica* jer u njega gornji dio luka završava manje ili više izraženom crticom odnosno jezičcem kojim stvara ligaturu sa susjednim slovom. S obzirom na prevagu anatomskih termina u morfološkom opisu slova, u tom će se smislu za poprečnu crticu pomoću koje stvaraju ligaturu slova *e*, *f* i *t* koristiti imenica *jezičac* – i to posebno za slova *f* i *t* gdje se taj jezičac pomakao na desnu stranu haste –, za slovo *z* odnosno *repato c* i majuskulno *Q* imenica *repić*, a za slova *x*, *y* *krak*. Pri opisu haste (os, deblo, stablo, glavni potez slova) primjenjivat će se pridjev *ravan* ili trpni prilog *zaobljen*, a zaobljenost haste može biti u obliku luka ili u obliku zastavice odnosno trokuta, a ne u obliku očice kako je navedeno pri morfološkom opisivanju slova s dugom hastom.

Kurzivna gotica nema karakterističnih slova pa se stoga može samo govoriti o morfologiji slova svojstvenoj za pojedinoga notara. Pri tome važan naglasak treba staviti na pojedina slova koja se mogu međusobno pomiješati jer se pišu na sličan način. U nastavku će biti prikazano kako Perencan oblikuje pojedinačna minuskulna slova.⁶⁶

⁶⁵ Novak, isto, str. 80.

⁶⁶ U nastavku opis slova usporedi kod Stipišića, isto, str. 101; Šanjeka, isto, str. 67; Novaka, isto, str. 251–253; Battelija, isto, str. 231; Cencettija, isto, str. 228–229.

	<p>Slovo <i>a</i> ima ovalni trbuščić s uspravnim desnim potezom koji se na dnu savija nadesno. Oblikuje se u jednom potezu. Početna točka poteza ide od donjeg dijela trbuščića. Sliči današnjem minuskulnom kurzivnom <i>a</i>.</p>
   	<p>Okomita hasta slova <i>b</i> u gornjem dijelu nalikuje izduženom zatvorenom luku, a u donjem najčešće završava zatvorenim trbuščićem. Ono se može često zamijeniti oštrim oblikom slova <i>v</i> i <i>u</i>, no pri pažljivijem gledanju uglavnom se može primijetiti da je hasta slova <i>v</i> i <i>u</i> nagnuta nalijevo i završava gornjim dijelom znatno širim nego u <i>b</i>, najčešće u obliku trokuta. Ponekad se hasta u gornjem dijelu slova <i>v</i> i <i>u</i> savija u širokom otvorenom luku nalijevo. Oštri oblik slova <i>v</i> i <i>u</i> nalazimo uvijek na početku riječi. Slova <i>v</i> i <i>u</i> mogu biti i obla te se kao takva nalaze uvijek u sredini, ali katkad i na početku riječi.</p>
  	<p>Slovo <i>c</i> često se svojim gornjim dijelom spaja s idućim slovom (npr. s <i>a</i>, <i>i</i>, <i>u</i>, <i>h</i>, <i>l</i>, <i>r</i>, <i>t</i>). Kada se spaja sa <i>i</i>, može se lako zamijeniti slovom <i>a</i> u slučaju ako nisu dovoljno razdvojeni, no tada Perencan iznad <i>i</i> ponekad radi razlikovanja stavlja dijakritički znak u obliku kose crtice. Ponekad se <i>c</i> teže razlikuje od <i>e</i> i <i>t</i> jer gornji dio luka najčešće nije dovoljno zaobljen zbog ligature s drugim slovom. Ipak se pri tome u <i>e</i> može vidjeti jezičac koji izlazi nakon zaobljavanja manje ili više izražene gornje očice i s tim se jezičcem spaja sa susjednim slovom. Kada se ne spaja s drugim slovima, <i>e</i> se oblikuje u jednom potezu počinjući od donjeg dijela osnovne linije pri oblikovanju poluotvorena kruga koji se u gornjem dijelu savija na desno oblikujući malu očicu, a iz nje izlazi spomenuti jezičac. Jezičac slova <i>t</i> stoji nešto niže s desne strane haste slova. Problematično je razlikovanje slova <i>t</i> i <i>c</i> kada iza njih dolazi <i>s</i>. Ligatura <i>st</i> potječe još iz rimske kurzivne minuskule.⁶⁷</p>
 	<p>Svojim oblikom <i>d</i> ponekad nalikuje dijelom grčkom slovu ϑ. Oblikuje se jednim potezom. Početni potez ide od prve gornje linije prema osnovnoj u oblikovanju poluotvorena trbuščića. Zatim taj početni duktus probijajući prvu gornju liniju prelazi u hastu nagnutu nadesno koja savijajući se ulijevo u širokom luku dijagonalnim potezom zatvara onaj početni poluotvoreni trbuščić. Ligaturu pravi upravo s tim dijagonalnim</p>

⁶⁷ Novak, isto, str. 126.

	<p>duktusom koji pri tome siječe hastu slova pri dnu. Slova <i>c</i>, <i>e</i> i <i>o</i> u ligaturi sa slovom <i>d</i> koriste taj dijagonalni duktus koji se na dnu savija nešto više nadesno i pri tome izgledaju kao da su se „ugnijezdila“.</p>
	<p>Slovo <i>f</i> silazi ispod osnovne crte. Njegova je hasta u gornjem dijelu zavinuta u luku nadesno, a u donjem ravna. Jezičac se nalazi na gornjoj trećini haste s desne strane i preko nje se povezuje s drugim slovom. Ponekad se može zamijeniti oštrim oblikom slovom <i>s</i> ako jezičac nije dovoljno izražen.</p>
	<p>Oblikovanjem ovalne glave slova <i>g</i> potez se nastavlja u obliku haste spuštajući se ispod osnovne linije slova i pri tome se savija ulijevo u otvoreni ili zatvoreni luk. Katkad je donji luk nerazmjerno velik.</p>
	<p>Slovo <i>h</i> na vrhu haste najčešće ima luk u obliku trokuta. Tako se zaobljena hasta sa svojim donjim dijelom direktno naslanja na prvoj gornjoj liniji na rame slova. Posljednji potez probija osnovnu liniju i savija se prema unutrašnjosti slova.</p>
	<p>Slovo <i>i</i> može imati kratki i dugi oblik (<i>i-brevis</i> i <i>i-longa</i>). <i>I-longa</i> je neposredna baština kurziva.⁶⁸ Pojavljuje se najčešće na početku riječi i iza njega ne slijedi slovo s dugom hastom.⁶⁹ <i>I-longa</i> ne čini ligaturu sa susjednim slovom za razliku od <i>i-brevis</i>. Oba oblika slova imaju početnu crticu na vrhu haste. Kada se <i>i-brevis</i> nađe pored <i>m</i>, <i>n</i>, <i>u</i>, često radi lakšeg razlikovanja iznad sebe ima tanku kosu dijakritičku crticu. Inače je od 13. st. zamjetna tendencija da se <i>i</i> najčešće označava dijakritičkom crticom koja se u 14. st. zamjenjuje točkom.⁷⁰ U riječima koje pri kraju riječi imaju dva <i>i</i> obično je prvo <i>i-brevis</i>, a drugo <i>i-longa</i>.</p>
	<p>Slovo <i>k</i> pojavljuje se samo u nekoliko riječi, i to uvijek kao početno slovo (<i>de kamacia</i>, <i>karlucium</i>, <i>karulo</i> i <i>karulus</i>, <i>konye</i>, <i>karissimi</i> i <i>karissimis</i>)⁷¹. Oblikovano je na isti način kao <i>h</i>, osim što se rame slova u svom donjem dijelu savija nadesno na osnovnoj liniji pod ravnim kutom.</p>

⁶⁸ Novak, isto, str. 157.

⁶⁹ Isto.

⁷⁰ Battelli, isto, str. 226.

⁷¹ *De Kamacia* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 19. *Karlucium* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 22'. *Karulo* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 9, 14', 27', b. II, fasc. 1, fol. 24', itd. Oblik *Karuli* u PP, b. II, fasc. 7, fol. 52. *Karulus* u QMCI, str. 197 (dva puta), 198. *Konye* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 1, 8, 18, itd. *Karissimis* u QMCI, str. 16.

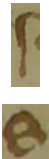

	<p>Slovo <i>l</i>, isto kao <i>h</i> i <i>k</i>, na vrhu haste oblikuje duktus poput zastavice probijajući prvu gornju liniju slova. Hasta može u donjem dijelu na osnovnoj liniji biti zaobljena na desnoj strani ili ravna tvoreći pravi kut s osnovnom linijom.</p>
	<p>Slova <i>m</i> i <i>n</i> Perencan obično pažljivo oblikuje. Ako ne piše u žurbi, mogu se lijepo razlikovati njihova zaobljena ramena. Oba slova imaju početnu crticu, a posljednji potez u donjem dijelu na osnovnoj liniji savija se nadesno kada se spaja s drugim slovom. Ako se nalaze na kraju riječi, onda imaju produžen zadnji potez okrenut prema sredini slova. Problem kod ova dva slova nastaje kada se spajaju s <i>u</i> jer je primjetno „nastojanje da se slova sa i-crticama, kao što su <i>u</i>, <i>m</i>, <i>n</i>, više ne povezuju sa lukom na vrhu ili na dnu kod <i>u</i>, nego se i-crtice spajaju kosim potezima izvučenim sa dna prema vrhu sledeće i-crtice“, i upravo „ovi dijagonalni oštri potezi učinili su da se teško moglo razlikovati <i>u</i> od <i>n</i>.“⁷²</p>
	<p>Slovo <i>o</i> nema posebnih obilježja.</p>
	<p>Slovo <i>p</i> ima početnu crticu na vrhu haste. Hasta se spušta duboko ispod osnovne linije i potom se vraća prema gore. Pri tome se može dogoditi da nastane dvostruka hasta. I u jednom i u drugom slučaju ta se hasta u gornjem dijelu savija nadesno oblikujući glavu slova u osnovnoj liniji.</p>
	<p>Slovo <i>q</i> ima ravnu hastu koja se spušta ispod osnovne linije, a na njenom se vrhu s lijeve strane nalazi ovalna glava. Oblikuje se u jednom potezu.</p>
	<p>Slovo <i>r</i> može biti uspravno i u obliku broja dva. Lijevo je rame uspravnoga <i>r</i> kratko, a desno nešto duže koje se ponekad može prelomiti u oštrom luku. Ponekad se ovaj desni dio sasvim odvaja od osi slova. U ligaturi sa slovima <i>i</i> i <i>u</i> nalikuje slovu <i>n</i>. Slovo <i>r</i> u obliku broja dva dolazi iza obliha slova, kao što su <i>o</i>, <i>b</i> ili <i>h</i>⁷³ (npr. <i>opportunitis</i>, <i>concorditer</i>, <i>honorabilis</i>, <i>octumbris</i>, <i>libre</i>, <i>presbiter</i>, <i>habere</i>)⁷⁴ ili u posebnom znaku za kraćenje koji nalikuje brojcima četiri nastaloj precrtavanjem ovoga <i>r</i> okomitom crticom. Ovo <i>r</i> u obliku dvojke potječe iz uncijale i bilo je karakteristično za beneventanu.⁷⁵</p>

⁷² Novak, isto, str. 251.

⁷³ Nisu pronađeni primjeri upotrebe ovoga oblika slova *r* uz slova *d*, *g* i *p* koje navode Šanjek, isto, str. 57; Stipišić, isto, str. 100; Cencetti, isto, str. 209.

⁷⁴ Podebljani dijelovi riječi nisu podlegli kraćenju.

⁷⁵ Šanjek, isto, str. 13.

	Postoji izduženi i okrugli oblik slova <i>s</i> . Izduženom <i>s</i> , kurzivnoga porijekla, hasta silazi ispod osnovne crte, a gornji je dio savinut u luku nadesno. Okruglo <i>s</i> može biti na početku ili na kraju riječi. Nalikuje arapskoj osmici.
	Lijevi se donji krak slova <i>x</i> spušta ispod osnovne crte savijajući se prema unutrašnjosti slova, a desni krak savijen na dnu nadesno ostaje na osnovnoj crti. Kraća dijagonala na vrhu ima početnu crticu.
	Slovo <i>y</i> nastaje u dva poteza. Prvi je potez kratka dijagonala koja se svojim donjim desnim dijelom naslanja na osnovnoj liniji na drugu dužu dijagonalu čiji krak ide duboko ispod osnovne linije na lijevu stranu.
	Slovo <i>z</i> [<i>c</i>] ima oblik repata <i>ç</i> . Repić obično nalikuje kao obrnuto <i>s</i> . Inače se <i>z</i> u obliku repata <i>c</i> javlja u 12. st. u karolini. ⁷⁶

Perencan ponekad koristi velika slova na početku rečenice, za osobna imena, ali često i za neke apelative, brojeve i glagole u sredini rečenice, kao što su *caminus*, *cançelarius*, *cançelare*, *centum*, *cedūla*, *curia*, *gastaldio/gastaldus*, *mille*, *millesimus*, *octingenti*, *rector*, *regēre*, *respondere*, *titūlus*. Majuskula je u gotici osobita u odnosu na ranija kontinentalna minuskulna pisma koja su za naslove knjiga i poglavlja koristila isključivo kapitalu ili uncijalu.⁷⁷ Gotička je majuskula derivat dobrim dijelom iz uncijale (*D*, *E*, *H*, *M*, *U*) ili iz minuskule (*N*) kao i iz kapitale s naglašavanjem oblina.⁷⁸ U nastavku slijedi opis majuskulnih slova koja upotrebljava Perencan, u čijem je oblikovanju zamjetna kaligrafska tendencija doduše u znatno manjoj mjeri jer je riječ samo o početnim slovima riječi, a ne o naslovu.

	<i>A</i> nema poprečne crtice (<i>trabacula</i>) među dijagonalama koje se ukrštavaju u gornjem dijelu. Oblikuje se u dva poteza. Drugi potez počinje širokim lukom s lijeve strane prve dijagonale.
	<i>B</i> nastaje u jednom potezu. Početna se crtica nalazi s lijeve strane vrha haste. Na dnu te haste na desnoj se strani oblikuje donji pa gornji trbuščić. Gornji je trbuščić najčešće poluotvoren jer se njegov vrh ne naslanja neposredno na hastu.

⁷⁶ Isto, str. 39.

⁷⁷ Novak, isto, str. 251; Battelli, isto, str. 227.

⁷⁸ Cencetti, isto, str. 210; Battelli, isto, str. 227 kaže: „si usa ora un alfabeto maiuscolo detto pure gotico, formato da uno sviluppo esagerato delle forme onciali con curve, rigonfiamenti, raddoppiamenti di tratti e linee ornamentali.“ Novak, isto, str. 251 indirektno govori samo o udvostručenim uncijalnim linijama.

	<p><i>C</i> nastaje u dva poteza. Njegov je polukrug presječen okomitom ukrasnom crtom negdje na 1/3 polukruga.</p> <p>Na isti način kao <i>C</i> oblikuju se slova <i>Ç</i>, <i>E</i> i <i>G</i>, samo što prvo slovo ima ispod još repić, drugo poprečnu crtu po sredini slova koja se naslanja na onu ukrasnu okomitu crticu. Treće slovo na vrhu luka završava valovito, a donji je dio luka savinut malo prema unutrašnjosti slova.</p>
	<p><i>I-longa</i> u prvoj i dijelom u drugoj busti nešto je ukrašenija kada je riječ o inicijalu prijedloga <i>In</i> u invokaciji <i>In Christi nomine</i>, kojom započinje svaki ugovor. <i>I-longa</i> je kao inicijalno slovo jednobojno. Njegova je početna crtica tanka ili ukrašena zatvorenim valovitim dijelom koji nalikuje na perjanicu. Hasta mu je podebljana i produžava se tankom linijom daleko ispod osnovne linije slova. Liniju podebljane haste prati još jedna tanka linija.</p>
	<p><i>L</i> ima oblik kvadrata čija je lijeva hasta znatno deblja u odnosu na desnu. Obje su okomite haste povezane tankim linijama u gornjem i donjem dijelu. Gornja tanka linija počinje ukrasnom crticom, a završava se u petlji koja se spušta okomito u jednom potezu oblikujući desnu hastu koja na dnu završava zadebljanjem u obliku trokuta.</p>
	<p>Slovo je <i>N</i> minuskulno. Počinje velikom ukrasnom crticom koja se savija u širokom luku na lijevoj strani. Rame je slova izrazito zaobljeno, a na osnovnoj se liniji slova nalazi tanka vodoravna linija.</p>
	<p><i>M</i> ima oštra ramena. Zadnji je potez produžen i okrenut prema sredini slova.</p>
	<p><i>O</i> ima ukrasnu okomitu crtu negdje po sredini kruga.</p>
	<p><i>Q</i> također ima ukrasnu okomitu crtu, ali uz lijevu stijenku kruga, a repić je položen vodoravno na desnoj strani.</p>
	<p>Hasta slova <i>R</i> na vrhu ima početnu crticu kao <i>B</i>, a u donjem je dijelu lagano savinuta na desno. Drugim se potezom oblikuje spljoštena glava iz čijeg donjeg dijela izlazi vodoravna crtica kojom se povezuje s drugim slovom.</p>
	<p>Okomita gornja crta slova <i>T</i> točno se na sredini naslanja na relativno kratku hastu. Ta je hasta s lijeve strane omeđena polukrugom koji donjim dijelom prelazi u luk na desnu stranu haste.</p>

⁷⁹ Jedini se primjer majuskulnoga slova *L* i *N* nalazi na početku jednoga kraljeva pisma u prijepisu u PP, b. I, fasc. 12, fol. 19.

3. Sustav kratice

Gotica kao pismo ima vrlo razvijen sustav kratice jer se ono prilagodilo užurbanom ritmu srednjovjekovnoga grada uslijed procvata privrednoga života. Kratice (*abbreviaturae, abbreviationes, siglae, notae*), osim što omogućuju brže sastavljanje dokumenata, pridonose uštedi pisaćeg materijala, u ovome periodu dakle papira i pergamene. Bez obzira na njihovu praktičnu primjenu, ponekad je njihovo razrješenje zadavalo glavobolju osobito u pravnim spisima te su te kratice (*notae iuris*) više puta tijekom povijesti bile zabranjivane.⁸⁰ U razvoju svakoga pisma evidentne su karakteristične kratice, čiji se broj postupno povećavao i sustav ustaljivao u odnosu na početni stadij, a u razdoblju upotrebe gotice njihov je broj bio najveći.

U paleografiji postoje različiti kriteriji podjele kratice. Steffens s obzirom na vremenski period kratice dijeli na: kratice rimskoga i kratice srednjovjekovnoga razdoblja. Srednjovjekovne pak kratice dijeli, s obzirom na pismo u kojem se nalaze, na: kratice u nacionalnim pismima i na kratice zastupljene u karolini i gotici kao nenacionalnim odnosno univerzalnim pismima. Nadalje, rimske kratice dijeli na: suspenzije, *notae Tironianae*⁸¹, kontrakcije, *notae iuris*⁸² i znakove za brojeve.⁸³ Ovaj kriterij počiva dijelom prema načinu kraćenja i dijelom prema sadržaju premda je zamjetno da osnovu tironskih kratice čini suspenzija⁸⁴, a unutar *notae iuris* nalaze se podjednako i suspenzije i kontrakcije. Srednjovjekovni sustav kratica uglavnom nasljeđuje rimski s tim da su manje zastupljenije *notae Tironianae*, a *nomina sacra* (kratice crkvene terminologije)⁸⁵ u znatnijoj mjeri kao oblik kontrakcija koje su se pojavile najprije „na kamenu, a onda i u najstarijim crkvenim knjigama, prvenstveno bibliji“⁸⁶, a očuvale su se u svim srednjovjekovnim pismima.

Isti kriterij u podjeli kratice primjenjuje Schiaparelli, koji pored suspenzija i kontrakcija (*Abbreviature per troncamento e per contrazione*) razlikuje još: *Littērae*

⁸⁰ O tome opširnije vidi Novak, isto, str. 282; Stipišić, isto, str. 52; Battelli, isto, str. 102; Cencetti, isto, str. 397–398; Bischoff, isto, str. 203.

⁸¹ Posebnu pažnju tironskim notama posvećuju Cencetti, isto, str. 376–389 i Paoli, isto, str. 56–62.

⁸² Steffens razlikuje osam načina kraćenja *notae iuris*: 1) kratice koje nastaju pomoću apostrofa, 2) suspenzije, 3) kontrakcije, 4) kratice s natpisanim slovom, 5) kratice od jednoga slova s kosom crticom, 6) kratice relativnih zamjenica, 7) kratice preuzete iz tironskih nota i 8) specijalne kratice od jednoga slova popraćene crticom (Stipišić, isto, str. 52; Novak, isto, str. 285–287). Schiaparelli ima sličnu podjelu, pa razlikuje: 1) sigle i suspenzije, 2) silabičke suspenzije, 3) *notae iuris* s tahigrafskim znakovima, 4) *notae iuris* s upotrebom natpisanoga slova, 5) kontrakcije, 6) kratice s upotrebom konvencionalnih znakova porijeklom iz tironskih nota (Cencetti, isto, str. 395). Battelli pak dijeli *notae iuris* na: 1) kratice „per suspensionem“ koje mogu biti označene apostrofom, valovitom i kosom crticom, 2) kratice „per contractionem“ označene valovitom crticom ili natpisanim slovom, 3) kratice izvedene iz tironskih nota i 4) posebne kratice (Battelli, isto, str. 104–105).

⁸³ Steffensovu podjelu kratica donosi Novak, isto, str. 285 i 293.

⁸⁴ Novak, isto, str. 289.

⁸⁵ Bischoff, isto, str. 204–205 razlikuje dvije skupine unutar *nomina sacra*: 1) kratice središnjih pojmova kršćanske predstave o Bogu (*deus, Iesus, Christus, spiritus, dominus (noster), sanctus*) i 2) kratice za crkvene službe (*episcopus, presbyter*).

⁸⁶ Novak, isto, str. 85.

*singulares: publicae, familiares, Notae iuris, Nomina sacra, Notae communes et Notae Romanae, christianae, medii aevi.*⁸⁷

Osim ovoga dvojnog kriterija, postoje i podjele kratica isključivo po načinu kraćenja. Tako je francuski paleograf Chassant iz 18. st., donoseći prvi podjelu kratica u paleografiji, razlikovao osam grupa kratica:

- 1) sigle,
- 2) kontrakcije (kratice koje krate posljednji dio riječi),
- 3) suspenzije (kratice koje izostavljaju nekoliko slova u riječi),
- 4) kratice označene abrevijacijskim znakovima koji imaju određeno značenje (apostrof = *us*, znakovi u obliku naopakoga *c* = *con*, *com*, *cun*, *cum*, u obliku četvorke = *rum* i u obliku dvojke = *ur*, *tur*),
- 5) kratice s natpisanim slovom,
- 6) kratice s izostavljenim slovima u kojima abrevijacijski znak zamjenjuje jedan slog,
- 7) kratice s monogramom,
- 8) kratice s posebnim znakom.⁸⁸

Njemački paleograf Wattenbach pak razlikuje:

- 1) kratice označene znakom koji ima opće značenje (vodoravna, valovita i okomita crtica, apostrof u dvije varijante, točka zarez, tironski znak u obliku naopakoga *c*),
- 2) kratice označene konvencionalnim znakom koji predstavlja cijelu riječ preuzet iz tironskih nota,
- 3) kratice označene konvencionalnim znakom nad pojedinim slovom (najčešće s vodoravnom crticom u različitim položajima),
- 4) kratice u obliku inicijala,
- 5) kratice s natpisanim slovima,
- 6) kratice u kojima nedostaju slova u sredini,
- 7) kratice u kojima nedostaju krajnja slova.⁸⁹

Paleograf Cappelli po načinu kraćenja razlikuje šest kategorija kratica:

- 1) kratice nastale suspenzijom (*per troncamento*),
- 2) kratice nastale kontrakcijom (*per contrazione*),

⁸⁷ Isto, str. 284.

⁸⁸ Njegovu podjelu navode Novak, isto, str. 283; Cencetti, isto, str. 364–365.

⁸⁹ Wilhelm Wattenbach, *Anleitung zur lateinischen Paläographie*, Leipzig: Verlag von S. Hirzel, 1869, str. 26–34. Njegove posljednje dvije skupine kratica odgovaraju Chassantovoj podjeli na kontrakcije i suspenzije.

- 3) kratice sa znakovima koji imaju stalno značenje, a to su: vodoravna crtica, znak sličan broju 9 ili naopakom *c* u gotici, apostrof, valovita crtica, znakovi u obliku dvojke, četvorke i sedmice (osmice s repićem) s raznim varijantama njihovih pojavljivanja,
- 4) kratice sa znakovima koji imaju relativno značenje uvjetovano njihovim različitim položajem – riječ je o vodoravnoj crtici, točki (dvotočki, točki zarez) i znaku u obliku trojke, kosoj crtici te znaku u obliku dvojke,
- 5) kratice s natpisanim slovima i
- 6) kratice nastale upotrebom konvencionalnih znakova.⁹⁰

Po ovome kriteriju podjele kratice u posljednjoj su skupini zastupljene samo Perencanove dvije kratice za *et* i *etiam* (znak nalik prvobitno dvojci bez crtice za *et* i s crticom iznad za *etiam*, odnosno Perencan ga oblikuje kao *i-brevis*) koje opet isti autor smješta u skupinu kratice s relativnim značenjem⁹¹ s obrazloženjem premda one svoje porijeklo vuku iz tironskih nota, one su se upotrebljavale izolirano samo u tom značenju.

Talijanski paleograf Paoli sveo je srednjovjekovne kratice na dvije osnovne grupe:

- 1) kratice označene općim znakom (*il segno abbreviativo generale*) koji ukazuje samo na to da je riječ pokraćena,
- 2) kratice označene znakom s posebnim značenjem (*segni di significato speciale*) koji precizno ukazuje na elemente koji moraju biti integrirani u riječ.

Kratice iz prve skupine mogu biti suspenzije i kontrakcije. Kod kratice iz druge skupine poseban znak može imati stalno značenje (*segni con significato proprio*) čije značenje ovisi o konsonantu ili vokalu nad kojim stoji; ili može imati relativno značenje (*segni con significato relativo*) jer se njegovo značenje mijenja ovisno o položaju znaka. U ovu skupinu ubraja i kratice s natpisanim slovom.⁹²

Battelli stvari postavlja na drugi način. Kratice rimskoga i srednjovjekovnoga perioda smješta u dvije osnovne grupe: suspenzije i kontrakcije. Budući da kod kratice razlikuje dva osnova elementa (slovne znakove i abrevijacijski znak – Cencetti govori o semantičkom i simboličkom elementu⁹³), abrevijacijske znakove dijeli prema obliku, dodjeljujući im opće ili određeno značenje, ili oba značenja ovisno o pojedinim slučajevima. Tako razlikuje:

- 1) točku u različitim položajima, pri čemu ona može imati opće ili određeno značenje kod suspenzija,

⁹⁰ Cappelli, isto, str. XII–LII. Usp. Stipišić, isto, str. 52–53.

⁹¹ Isto, str. XLI i L.

⁹² Paoli, isto, str. 64–67. Cencetti, isto, str. 365–366 priklanja se Paolijevoj podjeli.

⁹³ Cencetti, isto, str. 441.

- 2) vodoravnu crticu u općem ili određenom značenju kod kontrakcija ili u općem značenju kod suspenzija,
- 3) natpisano slovo u oba značenja kod kontrakcija i suspenzija,
- 4) apostrof u značenju općeg znaka kod suspenzija,
- 5) dvotočka, točka zarez i znak u obliku trojke kao znakovi kontrakcije u oba značenja,
- 6) kosa crtica koja može označavati kontrakciju u oba značenja,
- 7) valovita crtica (u vodoravnom, kosom ili okomitom položaju) u oba značenja⁹⁴,
- 8) znak sličan dvojci,
- 9) znak sličan sedmici iz tahigrafskih nota može imati i opće značenje,
- 10) znak sličan naopakom *c*,
- 11) znak sličan deveci, porijeklom iz tahigrafskih nota.⁹⁵

Sada treba vidjeti kako se ove navedene podjele kratica mogu primijeniti na sustav kratica u notarskim spisima pisanim kurzivnom goticom imajući pri tome na umu nekoliko činjenica: nedosljednost kriterija u sustavu podjele kratica; bezbrojne varijante podjela kratica u kojima nije razvidno u čemu se sastoji distinkcija između kontrakcija i suspenzija u odnosu na ostale kratice; u sistematizaciji kratica uzete su u obzir i kratice iz rimskoga razdoblja, koje se svojom strukturom uvelike razlikuju od srednjovjekovnih; postojanje karakterističnih kratica u pojedinom latinskom pismu; variranje sustava abrevijacijskih znakova u različitim pismima; regionalna varijanta sustava kratica pojedinoga pisma; je li riječ o kraticama s područja teologije, filozofije, medicine ili prava. Gledajući sadržajnu stranu Perencanove kratice bi išle u skupinu *notae iuris, nomina sacra, notae communes et notae Romanae, christianae, medii aevi*. Budući da je svim kraticama zajedničko obilježavanje raznim abrevijacijskim znakovima, u Perencanovom odnosno u kurzivnom gotičkom sustavu kratica notarskih spisa isključivo će se tražiti dodirne točke s podjelom kratica u kojima je glavni kriterij način kraćenja odnosno vrsta abrevijacijskoga znaka⁹⁶.

U svim su podjelama (izuzev Paolijeve i Battelijeve) posebno izdvojene suspenzije i kontrakcije u odnosu na druge kratice, iako one mogu biti označene raznim abrevijacijskim

⁹⁴ Od ove točke nadalje djelomično ili u potpunosti ne navodi sve prije gore navedene elemente.

⁹⁵ Battelli, isto, str. 106–114. Schiaparelli je također obradio kratice prema vrsti znaka koji se nalazi nad pojedinim slovom što donosi Novak, isto, str. 297–299.

⁹⁶ Poradi toga neće biti uzeta Bishoffova podjela u kojoj je naglasak stavljen na ono što se krati u riječi. On kratice dijeli na: 1) kraćenje slova -m, 2) kratice slogova i slova u riječi, 3) kraćenje slogova pomoću natpisanih slova, 4) kratice najčešće korištenih zamjenica i čestica, 5) kontrakcije u riječi, 6) kontrakcije završetaka, 7) sigle.

znakovima. Za suspenzije Cappelli iznosi da one mogu biti označene općim znakom (*segno generale*) i znakom suspenzije (*segno di troncamento*). Opći znak u obliku vodoravne i valovite crtice (u dvije varijante), znak nalik „ležećem policajcu“ te znak nalik petlji u tri varijante ukazuje na to da je riječ pokraćena, ali ne i kako, a znak suspenzije u obliku točke, dijagonalno ravne ili valovite crte i znaka u obliku petlje u dvije varijante ukazuje koje slovo ili slog nedostaje na kraju riječi. Naglasak u ovoj prvoj skupini Cappelli stavlja prvenstveno na sigle, tj. *litterae singulares* kao najstarije suspenzije iz rimskoga razdoblja koje se sastoje od pojedinačnoga slova u osam varijanti njegova pojavljivanja. Chassant i Wattenbach smještaju ih u zasebnu skupinu kratica. U srednjem se vijeku napušta sustav sigli i upotrebljavaju se suspenzije koje su mnogo lakše za interpretaciju jer se sastoje od više slova. Ostali paleografi navode da suspenzije mogu biti označene još točkom u različitim položajima, točkom zarez i apostrofom⁹⁷. Tako za primjere suspenzija donose: *B* s točkom ili s točkom zarez u značenju *bus*; *Q* s točkom = *que*; *b* s kosom crticom = *ber*, *t* s kosom crticom = *ter*; *r* s kosom crticom = *runt*; znak nalik četvorci = *rum*; *q* s apostrofom ili s točkom zarez = *que*; *t* s apostrofom = *tur*⁹⁸, dakle sa znakovima koji mogu po Cappelliju imati stalno ili relativno značenje što odgovara njegovoj podjeli kratica pod 3 i 4. Nijedan od naših paleografa prilikom osvrta na srednjovjekovni sustav kratica izrijeком ne spominje da se suspenzije mogu tvoriti i pomoću natpisanih slova, nego na jednom mjestu Novak kratice *g^o* (sastoji se od posljednja dva slova) i *gⁱ* (sastoji se od prva dva) za *ergo* i *igitur* naziva nepravilnim suspenzijama⁹⁹. Cappelli u osvrtu na srednjovjekovne suspenzije navodi da u njih nedostatak određenoga sloga može biti označen posebnim abrevijacijskim znakom, malim natpisanim slovom na kraju riječi i znakom kontrakcije u ovome slučaju vodoravna crtica nad završnim konsonantom (*b, c, d, l, m, n, r, t, u, x*) te ih je u svojoj podjeli smjestio u dvije posebne skupine pod rednim brojem 3 i 5. Složenost suspenzija ogleda se i u pojmu *silabička suspenzija* koja se sastoji samo od početnih slova slogova riječi, kao i u diferenciranju na čiste i miješane suspenzije (čiste su one koje imaju samo početna slova riječi, a miješane koje, osim početnih slova, imaju još neko slovo iz tijela riječi).¹⁰⁰

Kontrakcije Cappelli definira kao kratice kojima nedostaje jedan ili više slova u sredini riječi što je označeno općim abrevijacijskim znakom u obliku vodoravne crtice iznad riječi. Iznosi Paolijevu podjelu na čiste i miješane kontrakcije (čiste se sastoje samo od prvog i posljednjeg slova, a miješane imaju još po jedno ili više slova iz sredine riječi). Ostali

⁹⁷ Šanjek, isto, str. 28–29; Novak, isto, str. 294–295.

⁹⁸ Šanjek, isto, str. 28; Stipišić, isto, str. 34, 64, 83; Novak, isto, str. 200.

⁹⁹ Novak, isto, str. 296.

¹⁰⁰ Isto, str. 295.

paleografi iznose da kontrakcije mogu biti označene još valovitom crticom, umanjenim natpisanim slovom odnosno slovima, a u beneventani kontrakcije kao i suspenzije mogu biti označene znakom sličnim brojci 2¹⁰¹. Ovi znakovi ponekad mogu imati stalno značenje uzimajući u obzir primjere koji su navedeni za kontrakcije: *p* s natpisanim slovom *i* indicira nedostatak slova *r*; *q* s natpisanim slovom nedostatak slova *u*; vodoravna crtica iznad vokala ukazuje da nedostaju *m* ili *i* *n* u kraticama *boa* = *bona* i *noie* = *nomine*.¹⁰²

Kratice, koje odgovaraju posebno izdvojenoj skupini kratica, tj. kontrakcijama i suspenzijama u navedenim podjelama, kod Perencana su najčešće označene vodoravnom crticom¹⁰³, koja je u nekim slučajevima povezana s posljednjim slovom. Ta vodoravna crta ili bilo koji znak u službi suspenzije i kontrakcije (kosa i valovita crta, natpisano slovo i posebni znakovi) ima funkciju naglašavanja da je u riječi došlo do kraćenja i da je značenje svojstveno samo toj riječi, a to naravno ima veze s učestalošću njena ponavljanja. Prema tome, tada abrevijacijski znak nema ni stalno odnosno određeno (ovaj je pojam uveo Chassant) ni relativno značenje (uveo Paoli), te bi se u ovome slučaju mogao iz Stiennonova sustava kratica termin *tahigrafski odnosno stenografski način kraćenja*, koji može biti obilježen apostrofom, točkom, vodoravnom crticom i različitim karakterističnim znacima¹⁰⁴, modificirati i primijeniti na abrevijacijski znak koji bi onda imao stenografsko značenje (Wattenbach ovim znakovima dodjeljuje opće značenje, a taj termin preuzima i Battelli). Na ovaj način bi opći znak prema modelu značenja abrevijacijskoga znaka sa stalnim ili relativnim značenjem postao znak sa stenografskim značenjem.

Ostale su Perencanove kratice, koje bi odgovarale primjerice Cappellijevoj podjeli kratica od 3 do 5, također po prirodi kontrakcije ili suspenzije kako to izričito navodi Battelli u svojoj podjeli. U svrhu distinkcije ovih ostalih kratica u odnosu na posebno izdvojene kontrakcije i suspenzije u starijim podjelama (Chassant, Wattenbach, Cappelli) one će po svojoj definiciji biti suspenzije ili kontrakcije u širem smislu s najmanje jednim suspendiranim odnosno kontrahiranim slovnim znakom. Postavljajući ovako stvar kratice iz Cappellijeve prve dvije skupine bi pripadale suspenzijama i kontrakcijama u užem smislu jer imaju minimalni broj slovnih znakova (u ovu sliku stoga se ne uklapaju Cappellijevi primjeri za suspenziju *uxor*, *favor* s vodoravnom crticom u značenju *uxore*, *favore*, zatim Battelijevi primjeri za kontrakcije *codicio*, *comue*, *officiu* s vodoravnom crticom u značenju *condicio*, *comune*, *officium* kao ni sama definicija kontrakcije koja kaže da su to kratice u kojima

¹⁰¹ Šanjek, isto, str. 29; Novak, isto, str. 159.

¹⁰² Šanjek, isto, str. 29–30.

¹⁰³ Naziv za vodoravnu crticu *titulus*, *titula*, *tittellus*, *titella* donosi Novak, isto, str. 295.

¹⁰⁴ Njegovu podjelu navodi Šanjek, isto, str. 28–32.

nedostaje **jedno** ili više slova iz sredine riječi). K tomu, i sam je Cappelli u definiranju svoga sustava naveo da se suspenzije mogu oblikovati pomoću znaka sa stalnim značenjem i natpisanoga znaka te ih smješta u zasebne dvije skupine. Dakle, u ovoj skupini kratica, u kojima se nalaze suspenzije i kontrakcije u širem smislu, određeni znak, bilo u obliku crtice, točke, natpisanoga slova ili posebnoga znaka, ima stalno ili relativno značenje pokazujući na taj način točno koje je slovo ili slog podlegao kraćenju.

Zbog postojanja u paleografiji s jedne strane različitih kriterija podjela kratica te s druge strane što se kontrakcije i suspenzije mogu označene različitim znakovima, u nastavku će se sve kratice po svojoj prirodi smatrati suspenzijama ili kontrakcijama¹⁰⁵ u širem smislu ovisno o tome je li u kratici sadržan početni dio riječi, tj. njen je kraj suspendiran ili kratica sadrži početni i završni dio riječi, tj. riječ je kontrahirana u svom središnjem dijelu. One će se isključivo razlikovati prema vrsti znaka kojim su obilježene, a taj znak bi imao relativno, stalno ili stenografsko značenje. Ova bi se predložena podjela strogo za sada ograničila na kurzivnu goticu u notarskim spisima imajući na umu da je svaka znanost razvila sebi svojstven sustav kratica u razdoblju upotrebe gotice. Podjela kratica u kurzivnoj gotici temeljena na notarskim spisima izgledala bi ovako:

I. Kontrakcije i suspenzije obilježene crticom:

1. vodoravna crtica sa

a) stenografskim, b) stalnim, c) relativnim i d) pojedinačnim značenjem,

2. kosa crtica s a) relativnim i b) stenografskim značenjem,

3. valovita crtica s a) relativnim i b) stenografskim značenjem.

II. Kontrakcije i suspenzije obilježene natpisanim slovom s

a) relativnim i b) stenografskim značenjem.

III. Kontrakcije i/ili suspenzije s ostalim znakovima (tironski znak u obliku devetke, apostrof u tri varijante, znakovi u obliku dvojke, trojke, četvorke i sedmice) koji mogu imati: a) stalno, b) relativno ili c) stenografsko značenje.

IV. Kontrakcije i suspenzije s kombiniranim abrevijacijskim znakovima.

Već je prije rečeno da abrevijacijski znakovi mogu biti u obliku točke u različitim položajima, crtice (vodoravna, kosa, valovita), natpisanoga slova i posebnih znakova. Iz ove je podjele očito da točka kao najstariji abrevijacijski znak u Perencanovim spisima nije zabilježena te se već ovom činjenicom pojednostavljuje sustav kratica ovoga razdoblja.

¹⁰⁵ Većina paleografa iz poštovanja prema A. Chassantu, koji je prvi donio podjelu kratica i uveo pojmove *suspenzija* i *kontrakcija*, iz njegova modela preuzimaju podjelu na kontrakcije i suspenzije.

Ovo su najčešći primjeri¹⁰⁶ suspenzija i kontrakcija kod kojih vodoravna crtica ima stenografsko značenje. Među ovim se kontrakcijama i suspenzijama nalaze kratice iz crkvene terminologije naslijeđene iz starokršćanskoga razdoblja, tzv. *nomina sacra*, kao što su *Iesus*, *Christus*, *sanctus*, *ecclesia*, *dominus*, *gratia*, *episcopus*, *presbyter*, *frater*. Kratice *Iesus* i *Christus* uvijek se pišu grčkim alfabetom bez obzira u kojem se pismu nalaze što svjedoči o prvobitnoj vezi latinskoga prevodioca s grčkim biblijskim rukopisima. Grčka je transkripcija zadržana i u osobnom imenu *Christophorus*. Neke se kratice ove skupine mogu javljati u svim padežima pa možemo govoriti o sklonjivim kraticama tipa *dominus*, *dictus*, *factus*, *magister*, *testamentum* za razliku od nekih kratica koje se pojavljuju samo u jednom obliku bez izričite oznake padeža, no pri tome je presudan sintaktički kontekst, npr. *soldus*, *denarius*, *florenus*, *grossus*, *Aprilis*, *Augustus*, *September*, *Octumber*, *Nouember*, *December*, *Croacia*, *Dalmacia*, *Sclauonia*, *Ancona*. Dakle, ove se nesklonjive kratice najčešće odnose na novčane i mjerne jedinice te imena većine mjeseci, gradova i zemalja, itd. Treba napomenuti da u ovoj skupini kratice *tt* = *testes* pripada skupini *litterae singulares* ili *siglae*. Radi se o suspenzijama koje se mogu sastojati samo od jednoga ili udvostručenoga slova kada je riječ u množini što odgovara u ovome slučaju. One su inače najstarije kratice i bile su mnogo učestalije od kontrakcija svojstvenijih kršćanskoj epohi¹⁰⁷, a mogle su biti označene točkom, točkom-zarez, dvotočkom, znakom sličnim broju 3 i natpisanim slovom¹⁰⁸. Upravo kraticu *tt* Perencan bilježi znakom koji je poprilično čudan, pa je stoga zbog svoga stenografskog značenja stavljen u ovu skupinu. Među ovim se kraticama također kriju pojedine *notae iuris*, npr. *ante*, *causa*, *esse*, *est*, *exceptio*, oblici glagola *habere*, *heredes*, *homo*, *iudex*, *iuxta*, *sine*, *testamenti*.¹⁰⁹

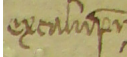

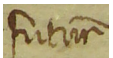
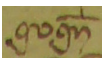

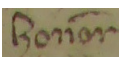

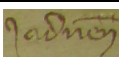

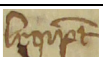

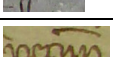

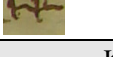

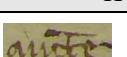

I. 1. a) KRATICE OBILJEŽENE VODORAVNOM CRTICOM SA STENOGRAFSKIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>anno, annum</i>		<i>ante</i>		<i>auxilio</i>
	<i>Arbensis</i>		<i>borea</i>		<i>chançelarius</i>
	<i>causa</i>		<i>ciuitas</i>		<i>Croacia</i>
	<i>curia</i>		<i>Dalmacia</i>		<i>dampnum</i>

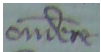
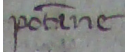

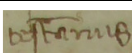

¹⁰⁶ Imenice, koje se pojavljuju u različitim sintaktičkim kontekstima, navode se u tablici u nominativu. Neke su pak imenice navedene u određenom padežu jer se pojavljuju jedino u tom padežu u notarskim formulama. Ostale se vrste riječi navode u onom obliku u kojem se nalaze u tekstu odnosno u kratici.

¹⁰⁷ Novak, isto, str. 85; Cencetti, isto, str. 372. – Posebno poglavlje sigluma posvećuje Cencetti, isto, str. 369–372; Paoli, isto, str. 53–56.

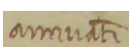

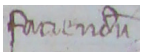

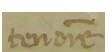

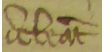
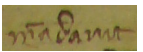

¹⁰⁸ Novak, isto, str. 294.

¹⁰⁹ Usp. Cencetti, isto, str. 393–396.

	<i>est</i>		<i>excalumpniare</i>		<i>exceptio</i>
	<i>Februarii</i>		<i>florenus</i>		<i>frater</i>
	<i>furmentum</i>		<i>futurus</i>		<i>gognaius</i>
	<i>gratia</i>		<i>guarentare</i>		<i>honorabilis</i>
	<i>Iadra</i>		<i>Iadriensis</i>		<i>Ianuarii</i>
	<i>incarnatione</i>		<i>indictione</i>		<i>item</i>
	<i>iudex</i>		<i>iuxta</i>		<i>legitimus</i>
	<i>licentia</i>		<i>logia</i>		<i>monasterium</i>
	<i>natiuitatis</i>		<i>notarius</i>		<i>obligatio, obligo, 1.</i>
	<i>officialis</i>		<i>Padua</i>		<i>paruorum</i>
	<i>pecunia</i>		<i>pignora</i>		<i>potest</i>
	<i>rogatis</i>		<i>sapiens</i>		<i>Septembris</i>
	<i>soldus</i>		<i>statutum</i>		<i>stipulatione, stipulans</i>
	<i>vnde</i>		<i>uxor</i>		<i>vinea</i>
	<i>vocatis</i>		<i>testibus</i>		
KONTRAKCIJE					
	<i>apostolice</i>		<i>auctoritate</i>		<i>capitulo</i>
	<i>Christi (Xpusti)</i>		<i>Christoforus (Xpustoforus)</i>		<i>dictus</i>
	<i>dominus</i>		<i>ecclesia</i>		<i>effectu</i>
	<i>episcopus</i>		<i>epistole</i>		<i>esse</i>
	<i>expensa</i>		<i>facta</i>		<i>habitor, habitat</i>
	<i>habet</i>		<i>habendum</i>		<i>heredes</i>
	<i>homo</i>		<i>Iesu (Yhsu)</i>		<i>instrumento</i>
	<i>Iohannes</i>		<i>magister</i>		<i>mensis</i>
	<i>millesimo</i>		<i>modo</i>		<i>nostro</i>
	<i>nostri</i>		<i>occasione</i>		<i>omnes</i>

	<i>ostendere</i>		<i>potestarie</i>		<i>ratione</i>
	<i>sancti</i>		<i>sanctus</i>		<i>scientia</i>
	<i>secunda</i>		<i>sententia</i>		<i>speciale</i>
	<i>testamenti</i>		<i>testamentum</i>		<i>testamentarius</i>
	<i>uel</i>		<i>Venetorum</i>		

Vodoravna crtica iznad vokala već u rimskom razdoblju na epigrafskim spomenicima označava ispuštanje *m* ili *i* u sredini i na kraju riječi te ona kao takva ima stalno značenje. Prijedlog *in* na ovaj se način krati već u pravnim knjigama kao *nota iuris*.¹¹⁰ Ovaj je način kraćenja vrlo čest te se u nastavku donosi samo nekoliko primjera iz spisa radi ilustracije.

I. 1. b) KRATICE OBILJEŽENE VODORAVNOM CRTICOM SA STALNIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>annuatim</i>		<i>coram</i>		<i>cum</i>
	<i>faciendum</i>		<i>in</i>		<i>non</i>
	<i>plenam</i>		<i>tenorem</i>		
KONTRAKCIJE					
	<i>anima</i>		<i>debeant</i>		<i>mandauit</i>
	<i>mundi</i>		<i>nomine</i>		<i>omnia</i>
	<i>omni</i>		<i>summam</i>		

Vodoravna crtica može imati i relativno značenje uvjetovano njenim položajem iznad ili ispod konsonanta, a njeno razrješenje ovisi upravo kod kojeg se konsonanta nalazi. Vodoravna ili kosa crtica presijeca hastu konsonanata *b, d, f, h, l* u njihovom gornjem dijelu. U Perencanovim spisima tako imamo sljedeća značenja konsonanata s vodoravnom crticom iznad i pri tome je zamjetno da je reduciran broj mogućih razrješenja za većinu slova¹¹¹:

- *b* može značiti *ber, bis*, ali i *bar*, a kod glagola *habere* i *habitare* znači *hab*. Nisu zabilježena značenja *bre, bris, bus, be*.
- *c* = *cun*. Nema značenje *cen, con, com, cum*. Slog *con* i *com* redovito se krati tironskim znakom u obliku naopakoga *c* na početku, a u sredini i na kraju riječi u ovim se slogovima pokraćuje samo *n* ili *m* vodoravnom crticom iznad vokala.
- *d* = *dis, dum*. Značenje *de, dem* nije zabilježeno.

¹¹⁰ Novak, isto, str. 298.

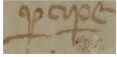

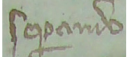

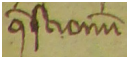

¹¹¹ Usp. Šanjek, isto, str. 77 i 78; Novak, isto, str. 297–299; Stipišić, isto, str. 53.

- *h* = *he, her*. Nema značenje *hen*.
- *l* = *lis, ul*. Bez značenja *le, lum, lus*.
- *m* = *men*. Nije evidentirano značenje *mem, mun, mum*.
- *n* = *ne, nem, num*. Značenje *nem* može biti kod kratice *ordin* kao i značenje *num* kod kratice *ann* i *damn*, ali samo ako se traži akuzativ jednine. Ista je stvar i s *ne* koji kod *ancon* može biti samo u genitiv jednine. U ostalim sintaktičkim odnosima navedena značenja otpadaju. Nema značenje *non, nus*.
- *r* = *re* u kratici *Iadr*.
- *x* = kod glagola *-it*.

Vodoravna se crtica može nalaziti iznad ili ispod slova *p* i *q* što onda određuje njihovo značenje. Kada se vodoravna crtica nalazi ispod, tada presijeca njihovu hastu u donjoj liniji slova. Slovo *p* s crticom iznad znači *prae*, s crticom ispod *per, par*. Slovo *q* s vodoravnom crticom iznad znači *que*, s vodoravnom crticom ispod *qui*. Ove se kratice za oblike odnosne zamjenice *qui, quae, quod* i prijedloge *per* i *pro* ubrajaju u *notae iuris*.

I. 1. c) KRATICE OBILJEŽENE VODORAVNOM CRTICOM S RELATIVNIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>nobis, vobis</i>		<i>(reis) debendis</i>		<i>faciendum</i>
	<i>soluendum</i>		<i>allis</i>		<i>ministerialis</i>
	<i>amen</i>		<i>tamen</i>		<i>sine</i>
	<i>dixit</i>		<i>promixit</i>		<i>per</i>
	<i>super</i>		<i>que</i>		<i>qui</i>
KONTRAKCIJE					
	<i>Bartolomeum</i>		<i>libera</i>		<i>gubernandum</i>
	<i>habitat</i>		<i>habiti</i>		<i>habuisse</i>
	<i>secundam</i> ^{*112}		<i>apprehendendi</i>		<i>Henricus</i>
	<i>singula</i>		<i>ordinamenta</i>		
	<i>expressas</i>		<i>precio</i>		<i>premio</i>
	<i>preside</i>		<i>pretore</i>		
	<i>operare</i>		<i>partes</i>		<i>parua</i>

¹¹² Riječi označene zvjezdicom pripadaju kraticama s kombiniranim abrevijacijskim znakovima, od kojih jedan ima tahigrafsko značenje.

	<i>percipere</i>		<i>semper</i>		<i>separando</i>
	<i>querella</i>		<i>questionum</i>		<i>quicquid</i>
	<i>reliquid</i>		<i>quinto</i>		<i>quod</i>

Nije zabilježena vodoravna crtica iznad *f* (= *fer*, *fir*), *g* (= *gen*, *ge*), *t* (= *te*, *tum*), *v* (= *ver*, *ven* i *uit* na kraju glagola). Navedene slogove Perencan nikad ne krati stavljanjem vodoravne crtice iznad konsonanta, nego vodoravnom crticom iznad vokala označavajući na taj način ispuštanje *m/n* ili pomoću valovite crtice koja označava ispuštanje *r*. Iznad *s* ne koristi vodoravnu crticu da bi označio slog *ser* ili *sar* nego koristi kosu crticu o čemu će biti nešto kasnije riječi.

Vodoravna crtica iznad slova može u pojedinačnim slučajevima još označavati: 1) ispuštanja slova *s* kod imenice *casus*, *-us*, *m* i zamjenice *ipse*, *ipsa*, *ipsum*, zatim kod participa perfekta pasivnoga glagola *ponēre* te njegovih složenica i izvedenica, 2) ispuštanje dijela osnove *-io(n)-* kod imenica treće deklinacije na *io*, *-ionis*¹¹³ pri čemu često puta pokraćeni slog *oe* nalikuje na *ce*, kao npr. u *exceptione*, *rationes*, *statione*, 3) kraćenje sloga *liter* kod priloga kada je pokraćen *lr*¹¹⁴, 4) nedostatak *-i-* kada je pokraćeno *bl*, 5) kraćenje sloga *-(m)mun* u kraticama *coi*, *cois*, *coe*, *coale*, itd.

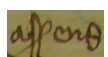
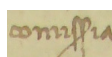
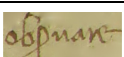

I. 1. d) KRATICE OBILJEŽENE VODORAVNOM CRTICOM S POJEDINAČNIM ZNAČENJEM					
KONTRAKCIJE					
	<i>casu</i>		<i>ipsa, ipse</i>		<i>ipsos</i>
	<i>apposito</i>		<i>depositante</i>		<i>deposito</i>
	<i>posita</i>		<i>positus</i>		<i>postpositis</i>
	<i>actiones</i>		<i>donatio</i>		<i>exceptione</i>
	<i>rationes</i>		<i>statione</i>		<i>traditionis</i>
	<i>aliter</i>		<i>fideliter</i>		<i>integraliter</i>
	<i>legaliter</i>		<i>manualiter</i>		<i>realiter</i>
	<i>irreuocabilis</i>		<i>mobilia</i>		<i>nobilis</i>
	<i>comunale</i>		<i>comunis</i>		<i>comunitatis</i>

Slijedi skupina kratica označenih kosom crticom koja može imati relativno značenje, a njome su obilježena samo slova *p*, *q* i *s*. Najčešće značenje *er*, *ar*, *re* kod ostalih slova nije

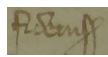

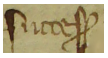
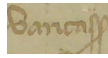
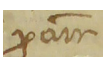

¹¹³ Ovaj je način kraćenja *s* i *io(n)* zabilježen u beneventani (Novak, isto, str. 160).

¹¹⁴ Upravo se ovaj primjer nalazi među primjerima kontrahiranih završetaka kod Cappellija, isto, str. XXII.

zabilježeno¹¹⁵ jer *er* i *ar* nadomješta spomenuta vodoravna crtica, a *re* valovita. Već je u *notae iuris* slovo *p* imalo značenje *pro* oblikovano tako da se kod njega donji dio glave nastavlja dijagonalnom linijom koja prelazi na lijevu stranu savijajući se ponekad u petlju. Slovo *q* s kosom crticom ispod značilo je *quod*. Kosa crtica može presijecati izduženi i okrugli oblik slova *s*. Kod izdužena oblika slova *s* dijagonalna se crtica u jednom potezu direktno nastavlja na gornji luk i presijeca hastu slova prelazeći na njegovu lijevu stranu i tada kratica nalikuje znaku za *pro*, ali s tom razlikom da je glava ovoga znaka u potpunosti priljubljena uz hastu i izdužena je oblika. Kosa crta oblik okrugla slova *s* presijeca po sredini.

I. 2. a) KRATICE OBILJEŽENE KOSOM CRTICOM S RELATIVNIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>pro</i>		<i>quod</i>		<i>ser</i>
KONTRAKCIJE					
	<i>proprio</i>		<i>asserens</i>		<i>commissaria</i>
	<i>obseruare</i>		<i>seruas</i>		<i>sartor</i>

Slova *p* i *s* s kosom crticom mogu imati stenografsko značenje što se vidi u nastavku.

I. 2. b) KRATICE OBILJEŽENE KOSOM CRTICOM SA STENOGRAFSKIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>grossus</i>		<i>fideiussor</i>		<i>infrascriptus</i>
	<i>successores</i>		<i>Varicassis</i>		
KONTRAKCIJE					
	<i>procurator, procuratio</i>		<i>promisit</i>		<i>proxime</i>
	<i>possessioni</i>		<i>secundum</i>		

Valovita se crtica može pojaviti u dvije varijante. U prvoj varijanti u izvođenju duktusa ove crtice valoviti je dio najčešće poravnat, ali ostaje naglašen zaobljeni dio na lijevoj strani prema dolje. Ovaj oblik valovite crtice iznad slova upućuje na ispuštanje *r*, *re*, *ra* (*r* među vokalima u *becarii*, *quarti* i *venditoris*; *re* kod završnoga vokala *e*; *ra* u *extra* i *supra*) i kao takva ima stalno značenje. Nema značenje *ar*, *a*. Druga varijanta valovite crtice stoji nad konsonantima *c*, *m*, *n*, *t*, *u*, *x* u sredini i na kraju riječi iznad *t* u značenju *er*. Pri ovome načinu obilježavanja slova *c* nije zabilježeno značenje *cre* i *cur*, kao ni za *u* značenje *uir*. Perencan nije koristio valovitu crticu iznad *g* koja bi mogla značiti *ger* ili *gre*. Često se valovita crtica tada deformira u stvaranju ligature sa slovom na način da se njeni krajevi savijaju prema unutra zaobljujući ili poravnavajuć na taj način hrbat crtice. Da je doista riječ o deformaciji

¹¹⁵ Osim kod velikoga slova B. – Usp. Cappelli, isto, str. XXXIV–XL.

valovite crtice, a ne o apostrofu¹¹⁶, evidentno je usporedbom kratica *mercator* i *mercede* s *generali* i *generis* (*m* i *n* morfološki se oblikuju na sličan način) te *uero* i *uerbo* s *fructauerit*.

I. 3. a) KRATICE OBILJEŽENE VALOVITOM CRTICOM SA STALNIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>actendere</i>		<i>cognoscere</i>		<i>dicere</i>
	<i>docere</i>		<i>eligere</i>		<i>facere</i>
	<i>induccere</i>		<i>pascere</i>		<i>petere</i>
	<i>reducere</i>		<i>relinquere</i>		<i>respondere</i>
	<i>satisfacere</i>		<i>soluere</i>		<i>tenere</i>
	<i>alter</i>		<i>arbiter</i>		<i>inter</i>
	<i>frater</i>		<i>mater</i>		
	<i>extra</i>		<i>supra</i>		
KONTRAKCIJE					
	<i>certa</i>		<i>mercator</i>		<i>mercyçare</i>
	<i>mercede</i>		<i>generali*</i>		<i>generis*</i>
	<i>literas</i>		<i>paterni</i>		<i>terre</i>
	<i>terratici</i>		<i>aduersus</i>		<i>fructauerit</i>
	<i>trauersa</i>		<i>uerbo</i>		<i>uero</i>
	<i>exercere</i>		<i>becarii</i>		<i>quarti</i>
	<i>venditoris</i>				

Valovita crtica iznad slova upućuje općenito na ispuštanje *r* u bilo kojem slogu pa prema tome u nekim slučajevima ima stenografsko značenje.

I. 3. b) KRATICE OBILJEŽENE VALOVITOM CRTICOM SA STENOGRAFSKIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	<i>supra</i>				
KONTRAKCIJE					
	<i>cetera</i>		<i>naturale</i>		<i>neccessaria</i>
	<i>numerata</i>				

¹¹⁶ Usp. isto, str. XXVI.

Kratice pomoću natpisanoga jednog ili više slova Perencan ne koristi tako često. Ako je natpisano samo jedno slovo, obično je riječ o vokalu, a ako je natpisano više slova, onda se radi o posljednjem slogu riječi. Natpisano jedno ili više slova mogu imati različita značenja. Kada se natpisani vokal nalazi iznad *q*, to znači da nedostaje *u*, natpisano slovo *i* iznad slova *p* bilježi nedostatak *r* – ovaj je način kraćenja u Perencana najučestaliji –, a iznad *g* označava da nema *n*. Nisu zabilježena natpisana slova iznad *t* i *u* koja upućuju da nedostaje *r* jer ih Perencan uvijek piše, ali koristi natpisana slova iznad *c*. U slučajevima natpisanih slova iznad *p*, *q* i *g* može se govoriti o relativnom značenju natpisanoga slova kao i u slučaju natpisanoga slova *c* iznad *n* u riječima *donec* i *nec* koji označava da nema *e*. Ponekad ovom natpisanom slovu *c* oblikom nalikuju valovita crtica (usporedi s primjerima *docere*, *eligere* iz prethodne tablice). Za ostale se slučajeve može govoriti o stenografskom značenju natpisanoga slova, a to uključuje i kraćenje brojeva što prema Mommsenovom mišljenju predstavlja najstarije ishodište za kraćenje riječi¹¹⁷. Kod rednih brojeva, konkretno za 300, iznad posljednje jedinice s desne strane stavlja se sigla *C*, a za redni broj tisuću iznad rimskoga broja *M* sigla *O*. Ako glavni broj završava na četiri jedinice, onda se iznad posljednje jedinice stavlja sufiks *or*. U ovoj su se skupini kratica već u beneventani pojavile kratice za *mihi* i *quo*, koje su preuzete i u gotici. Kriterij za određivanje, je li se u ovoj skupini kratica radi o suspenziji ili kontrakciji, bila je osnova riječi kao glavni dio kratice, dok natpisano slovo ima isključivo ulogu pomoćnoga znaka pri čemu je bitno je li ono označava kraj riječi ili se odnosi na sredinu riječi. Perencan najčešće oblikuje ove kratice s natpisanim slovom:

II. a) KRATICE OBILJEŽENE NATPISANIM SLOVOM S RELATIVNIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	Fanfogn^a		aliqu^a		qua
	siquo		done^c		ne^c
KONTRAKCIJE					
	assign^ato		Aprⁱlis		prⁱmo
	prⁱncipalis		prⁱncipe		prⁱoris
	prⁱus		prⁱuare		scrⁱpta
	qu^arti		qu^ociens		de cⁱrca
II. b) KRATICE OBILJEŽENE NATPISANIM SLOVOM SA STENOGRAFSKIM ZNAČENJEM					
SUSPENZIJE					
	auctorita^{te}		ecclesi^e		form^a

¹¹⁷ Novak, isto, str. 291.

	<i>manda^{to}</i>		<i>mihⁱ, sibⁱ</i>		<i>publi^{ca}</i>
	<i>publi^{co}</i>		<i>public^{um}</i>		<i>rubri^{ca}</i>
	<i>sacrament^o</i>		<i>millesim^o</i>		<i>III^{ta}</i> (= quarta)
	<i>III^{or}</i> (= quattuor)				
KONTRAKCIJE					
	<i>ecclesi^astica</i>		<i>pap^e</i>		<i>tre^centesimo</i>

Kratice se mogu oblikovati pomoću ostalih znakova sa stalnim značenjem. Ti ostali znakovi mogu biti: znak preuzet iz tironskih nota (sličan arapskoj deveci ili u gotici naopakom c), znak u obliku apostrofa na kraju riječi – zabilježen kod *notae iuris* rimskoga razdoblja¹¹⁸, u obliku četvorke i sedmice.

Poseban znak u obliku staroga tironskog znaka u obliku apostrofa Perencan koristi u stalnom značenju *con* ili *com*, nikad u značenju *cum*, *cun*. Perencan taj znak često zatvara u gornjem dijelu i obavezno produžava ispod osnovne linije. Iza ovoga znaka uvijek mora stajati konsonant i pomoću njega tvore se isključivo kontrakcije.

Znak u obliku apostrofa iznad slova na kraju riječi Perencan najčešće koristi u značenju *us* za nominativ jednine i za pokraćeni osobni aktivni nastavak za prvo lice množine (*m*)*us*. Nikad ga ne koristi u značenju *os*, *is*, *s*. Isto tako koristi apostrof u značenju *ur* za pokraćene pasivne osobne nastavke (*t*)*ur*, (*m*)*ur* ili (*nt*)*ur*. Između ova dva apostrofa postoji razlika u oblikovanju. Prvi je apostrof znatno zaobljeniji i često se puta formira u krug. Drugi je apostrof puno otvoreniji u odnosu na prvi jer mu donji dio tvori duža vodoravna crtica koja se na desnoj strani savija u luku prema gore. Perencan koristi ponekad još jednu vrstu apostrofa u obliku petlje koja čini ligaturu s posljednjim slovom, a označava pokraćivanje koje je sintaktički točno određeno. Ove tri vrste apostrofa oblikuju prvenstveno suspenzije.

Znak u obliku četvorke na kraju riječi pokraćuje genitivni nastavak u množini *rum*, a u sredini riječi zamjenice *idem*, *eadem*, *idem* u gen. množine *-run-*. U ovome znaku kao i znaku u obliku dvojke krije se slovo *r* naslijeđeno iz beneventane odnosno uncijale. Slovo *r* u obliku četvorke prekríženo je kosom crticom, dok u obliku dvojke nije.

Znak u obliku trojke na kraju riječi kod *q* ima značenje *que* kao kratica za enklitički veznik. Kako se ovaj znak nalazi samo kod *q*, on je kao znak prešao iz skupine znakova s relativnim značenjem u skupinu znakova sa stalnim značenjem.

Znak u obliku sedmice koristi se u stalnom značenju za ablativni nastavak *bus*.

¹¹⁸ Isto, str. 285.

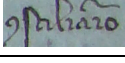

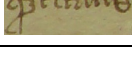

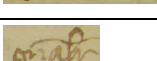

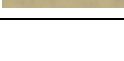

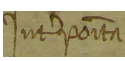

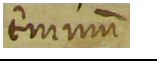
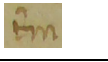

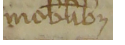

III. a) KRATICE S POSEBNIM ZNAKOVIMA KOJI IMAJU STALNO ZNAČENJE					
KONTRAKCIJE					
	<i>comple</i> <u>re</u>		<i>computando</i>		<i>concedens</i>
	<i>congruis</i>		<i>consensu</i>		<i>consules</i>
	<i>contra</i>				
	<i>earundem</i>				
SUSPENZIJE					
	<i>cuius, huius</i>		<i>domus</i>		Grixogonus
	<i>intendimus</i>		<i>melius</i>		minus
	<i>vnus</i>		<i>volimus</i>		nichilominus*
	<i>habebitur</i>		<i>diuidatur</i>		<i>intelligatur</i>
	<i>requiruntur</i>		<i>teneamur</i>		<i>teneatur</i>
	<i>ad petitionem</i>		<i>de voluntate</i>		
	<i>cum loco vacuo tenente se</i>		<i>facta presentatione*</i>		
	<i>pro quadraginta uno ducato</i>		<i>testium subscriptorum</i>		
	<i>bonorum</i>		<i>ducatorum</i>		<i>duorum</i>
	<i>liberum</i>		<i>murum</i>		<i>eorum</i>
	<i>antique</i>		<i>neque</i>		<i>usque</i>
	<i>ambobus</i>		<i>ciuibus</i>		<i>firmitatibus</i>
	<i>rebus</i>		<i>securitatibus</i>		<i>testibus</i>

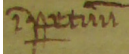

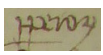
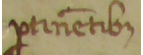

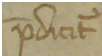

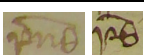
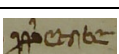
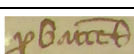
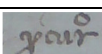

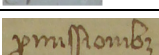

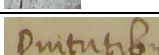
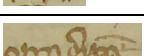
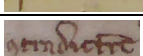
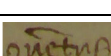
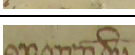
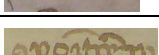
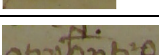

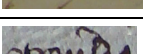

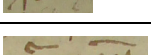
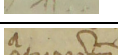

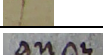

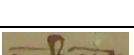
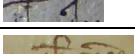
Dva posebna znaka Perencan primjenjuje u stenografskom smislu: znak u obliku dvojke i sedmice. Znak u obliku dvojke koristi za veznik *quia*. Nikad ga ne koristi u značenju *er, ur* i *tur*. Umjesto njega u značenju *er* koristi valovitu crticu, a za *ur* maloprije spomenuti otvoreni apostrof. Postoji poseban znak za veznik *et* koji svoje porijeklo vodi od znaka u obliku dvojke, ali se grafemski izjednačio s *i-brevis*. Kratica za *etiam* isto se lako može zamijeniti kraticom za *in*, ali je onda presudan sintaktički slijed riječi. Znak u obliku sedmice koristi za veznik *sed* odnosno *set* i prilog *videlicet*. Ovaj znak nalikuje više sedmici zbog svoga produžena kraka nego trojci za koju se inače navodi da je kratica za *sed* i *videlicet*¹¹⁹.

¹¹⁹ Cappelli, isto, str. XXXI–XXXII; Battelli, isto, str. 111.

III. b) KRATICE S OSTALIM ZNAKOVIMA KOJI IMAJU STENOGRAFSKO ZNAČENJE					
SUSPENZIJE					
	<i>quia</i>				
	<i>et</i>		<i>etiam</i>		
	<i>set</i>		<i>videlicet</i>		

Već je iz nekih prethodnih primjera bilo očito da pojedine riječi mogu kombinirati više načina kraćenja i shodno tome abrevijacijski znakovi mogu imati kombinirano značenje. Posebno su zanimljivi primjeri kratica koji kombiniraju posebni znak s vodoravnom ili valovitom crticom. Tako tironski znak u obliku apostrofa na osnovnoj liniji, ako iznad sebe ima vodoravnu crticu, ima značenje *condam*, a s valovitom crticom iznad *contra*. Znak u obliku trojke na kraju riječi kod slova *q* s vodoravnom crticom iznad na kraju riječi znači *quam*, i to veznika *quam* i priloga složenih s njim. Ima i značenje *quan* kod imenice *quantitas* i pridjev *quantus*. Znak u obliku dvojke stoji za *er(e)* kod infinitiva prezenta aktivnoga glagola *habere*.

IV. KRATICE S KOMBINIRANIM ABBREVIJACIJSKIM ZNAKOVIMA					
SUSPENZIJE					
	<i>condam*</i>		<i>contra*</i>		
	<i>quam*</i>		<i>postquam*</i>		
KONTRAKCIJE					
	<i>condam*</i>		<i>continetur*</i>		<i>contrata*</i>
	<i>conscilario</i>				
	<i>antequam*</i>		<i>quantitatis*</i>		<i>quantum*</i>
	<i>numquam*</i>				
	<i>habere*</i>				
	<i>denunciatione</i>		<i>liberationem</i>		<i>numerationis*</i>
	<i>generaliter*</i>				
	<i>mercanciam</i>		<i>decenter</i>		<i>interesse*</i>
	<i>interpositam</i>		<i>solempniter</i>		<i>terminari</i>
	<i>terminum</i>		<i>terminum</i>		<i>terminus</i>
	<i>mobilibus</i>		<i>omnibus</i>		<i>scriptum</i>

	<i>imperpetuum</i>		<i>parcere</i>		<i>partem</i>
	<i>pertinere</i>		<i>perperorum</i>		<i>pertinentibus</i>
	<i>person^ales*</i>		<i>person^aliter*</i>		<i>predicatur</i>
	<i>precium</i>		<i>predictis</i>		<i>presbitero*</i>
	<i>presens*</i> <i>presens*</i>				
	<i>proprietate</i>		<i>probationes</i>		<i>procuratori^o*</i>
	<i>producere</i>		<i>propterea</i>		<i>promissionibus</i>
	<i>suprascriptus*</i>		<i>seruitutibus</i>		
	<i>contraditione</i>		<i>contradictione</i>		<i>conuentus</i>
	<i>comparendum</i>		<i>compositionem</i>		<i>contrahentes</i>
	<i>conducere</i>		<i>concorditer</i>		<i>controuersia</i>
	<i>conscliorum</i>		<i>concesserat</i>		<i>complimento</i>
	<i>nun^ciauerint*</i>		<i>qu^atuordecim</i>		<i>qu^ocumque</i>
	<i>qu^orum</i>		<i>regn^orum</i>		
	<i>quinque</i>		<i>quecumque</i>		<i>quandocumque</i>
	<i>qualitercumque</i>				

Očito je iz gornjih primjera da se jedna te ista riječ može kao kratica pojaviti u više varijanti ovisno o tome je li izostavljeno više ili manje slova (npr. *exceptio*, *supra*, *habere*, *presens*) ili se može kratiti na različite načine (npr. *ecclesia*, *ecclesie*, *condam*, *contra*).

Premda je zamjetna osobina kurzivne gotice da pomoću brojnih ligatura i kratica štedi na prostoru, to ipak nije utjecalo na diobu riječi koja je uglavnom dobro provedena. Perencan ponekad zajedno piše neke prijedložne perifraze (*abalistis*²²², *abarchis*²²³, *acaldariis*²²⁴, *acello/acello*²²⁵, *achalefado*²²⁶, *achalegario*²²⁷, *amoneta*²²⁸, *aquibuscumque*²²⁹, *astatione*²³⁰,

²²² PP, b. II, fasc. 15, fol. 3, fasc. 16, fol. 16'.

²²³ PP, b. I, fasc. 14, fol. 26.

²²⁴ PP, b. II, fasc. 1, fol. 18', 19, 30, itd.

²²⁵ *Accello* u QMCI, str. 19, 70, 113, 122; PP, b. I, fasc. 13, fol. 8, fasc. 14, fol. 51', fasc. 16, fol. 21, itd. *Acello* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 1', fasc. 15, fol. 26', 28, itd.

²²⁶ PP, b. III, fasc. 2, fol. 48.

²²⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, b. II, fasc. 1, fol. 35 (dva puta), fasc. 6, fol. 9, itd.

²²⁸ PP, b. II, fasc. 16, fol. 27', 29, itd.

²²⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 12', 17', itd.

²³⁰ PP, b. II, fasc. 2, fol. 9.

*decalumpnia*²³¹, *decausa*²³², *decirca*²³³, *defacto*²³⁴, *denouo*²³⁵, *detribus*²³⁶, *excerta*²³⁷, *indeffendendo*²³⁸, *inpignere*²³⁹, *inpredictis*²⁴⁰, *intalibus*²⁴¹, *infuturum*²⁴², *inpresenti*²⁴³, *inquibus*²⁴⁴, *intercetera*²⁴⁵, *intullendo*²⁴⁶, *inuerbo*²⁴⁷, *obreuerencia*²⁴⁸, *horetenus*²⁴⁹ umjesto *ore* *tenuis*, *preoculis*²⁵⁰, itd.), a ponekad piše odvojeno česticu *-met* od zamjenice *ipse*, *ipsa*, *ipsum*²⁵¹, te kod brojeva katkad spaja desetice i jedinice, npr. *uigintiquatuor*²⁵², *terciodecimo*²⁵³, itd. U nekim je prijedložnim perifrazama, kao što su *imparte*²⁵⁴, *impetreçano*²⁵⁵, *imperpetuum*²⁵⁶, *impremium*²⁵⁷, zamjetna asimilacija konsonanta proklitičkoga prijedloga *in* s riječju koja počinje s *p*, a u prijedložnoj perifrasi *accello* došlo je do ditografije odnosno geminacije konsonanta na granici između dviju riječi.

4. Interpunkcija

Perencan nedosljedno koristi interpunkciju te pojedini interpunkcijski znakovi mogu imati raznovrsne funkcije.

Od interpunkcija²⁵⁸ upotrebljava točku u funkciji označavanja kraja rečenice, npr. *IN xpisti nomine amen anno ab incarnatione eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo septimo indictione quinta die sexto mensis Septembris regnante et cetera.*²⁵⁹ Osim toga točka

²³¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', 17', 21, fasc. 12, fol. 23', itd.

²³² PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 6', 8', itd.

²³³ PP, b. I, fasc. 12, fol. 3 – radi se o pleonastičkoj tvorbi prijedloga.

²³⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 15, 17, b. II, fasc. 4, fol. 8, itd.

²³⁵ PP, b. I, fasc. 8, fol. 14', fasc. 9, fol. 49', fol. 10, fasc. 1, itd.

²³⁶ PP, b. I, fasc. 9, fol. 51', fasc. 10, fol. 3.

²³⁷ PP, b. I, fasc. 8, fol. 6, 31', fasc. 9, fol. 13, itd.

²³⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 17', 15, itd.

²³⁹ PP, b. I, fasc. 11, fol. 21.

²⁴⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 15, fasc. 11, fol. 1', itd.

²⁴¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', fasc. 9, fol. 49, fasc. 10, fol. 1, itd.

²⁴² PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', b. II, fasc. 4, fol. 1, fasc. 5, fol. 15', itd.

²⁴³ PP, b. II, b. 1, fol. 35.

²⁴⁴ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1'.

²⁴⁵ PP, b. II, fasc. 11, fol. 44.

²⁴⁶ PP, b. I, fasc. 13, fol. 10.

²⁴⁷ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2'.

²⁴⁸ PP, b. II, fasc. 11, fol. 27'.

²⁴⁹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'. Ali češće *oretenus* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 37, fasc. 7, fol. 39', itd.

²⁵⁰ PP, b. I, fasc. 11, fol. 4', 11, 12', itd.

²⁵¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 9', 17', itd.

²⁵² PP, b. I, fasc. 9, fol. 24', fasc. 10, fol. 24', itd.

²⁵³ PP, b. I, fasc. 9, fol. 24', fasc. 13, fol. 17, 28', itd.

²⁵⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 58, b. III, fasc. 11, fol. 25', b. IV, fasc. 15 (2), fol. 16, 19.

²⁵⁵ PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 14.

²⁵⁶ QMCI, str. 4, 6, 11, itd.; PP, b. I, fasc. 14, fol. 2', 5', itd.

²⁵⁷ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, fasc. 13, fol. 23, fasc. 14, fol. 58, itd.

²⁵⁸ O povijesti interpunkcije vidi Novak, isto, str. 299–302; Battelli, isto, str. 131–132, 212–215; Bischoff, isto, str. 224–229; Paoli, isto, str. 74–77.

Napomena: U ovim je primjerima za interpunkciju prenesena vjerno ortografija izvornoga dijela teksta.

²⁵⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1.

također može imati funkciju dvotočke ili zareza što je vidljivo iz ovoga primjera: *Cui hos dixerunt esse confines. (= dvotočka) de trauersa. (= zarez) de borea. (= zarez) de austro et de quirina sunt terratici et terra dicti locatoris et forte alii sunt sibi confines.*²⁶⁰

U ulozi točke, zareza ili dvotočke također se pojavljuje kosa crta, npr. *vulcina condam veselchi qui habitat in insula gillani per se suosque heredes et successores dedit vendidit et transactauit Iure proprii Imperpetuum Iadrulo condam radouani de insula deçi et suis heredibus et successoribus medietatem vnus pecie terre de qua alia medietas est dicti emptoris que tota est septem gognaiorum uel circa partim vinoita (!) et partim laboratoria posita in insula deçi / (= točka) Cui tote hos dixerunt esse confines / (= dvotočka) de trauersa partim iuriça anteulich et partim duxonus cresouani / (= zarez) de austro et de quirina hereditas condam ser petrici de matafaris et de borea...*

Kosa crta može imati funkciju dijeljenja riječi ako ih je pogreškom napisao spojeno, npr. *...dictus venditor guarentauit contentus et confessus fuit se/manualiter habuisse et...*²⁶¹

Ponekad nova rečenica počinje velikim slovom, iako prethodna nije označena točkom, npr. *quam quidem terciam partem trium parcium dicti barchosii promisit quoque dictus venditor stipulatione solempni per se et suos heredes et successores dicto emptori et suis heredibus et successoribus semper exculpniare deffendere et guarentare contra vnamquamque personam huius mundi de Iure sub pena quarti qua soluta uel non nichilominus dictus venditor predicta et omnia in presenti contractu contenta actendere teneatur rato semper manente contractu et cum reffitione omnium dampnorum Interesse et expensarum litis et extra et cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum Et hoc pro precio et nomine precii ducatorum quadraginta quinque boni auri et Iusti ponderis quos ducatos et precium dictus venditor guarentauit contentus et confessus fuit se/manualiter habuisse et recepisse et in se habere dixit a dicto emptore Renuncians super hoc dictus venditor exceptioni et probationi non date habite et recepte ac sibi manualiter numerate dicte pecunie quantitatis tempore huius contractus omni spey future numerationis et traditionis omnique alii suo iuri et legum auxilio.*²⁶²

Ponekad je kosa crtica u rečenici hiperkorektizam, npr. *Actum Iadre Iuxta logiam magnam comunis presentibus ser henrico de milano condam ser donati ciue Iadriensi / et pribislauo condam cranote de villa de obrouaç testibus vocatis rogatis et aliis.*²⁶³

²⁶⁰ PP, b. I, fasc. 8, fol. 17.

²⁶¹ PP, b. I, fasc. 8, fol. 30.

²⁶² Isto.

²⁶³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 2.

Opće su značajke kurzivne gotice u svim Perencanovim spisima: potpuno napuštanje oznake za diftong *ae* i *oe*, slabo razlikovanje sibiliziranoga *ti* zbog sličnosti pisanja *t* i *c* u gotici, brojnost ligatura i razvijen sustav kratica. Ove posljednje dvije značajke gotica je dijelom naslijedila iz dekadentne karolinške minuskule s kurzivnim obilježjima.²⁶⁴ Ligature su uvjetovane oblim potezima slova²⁶⁵, pisaćim materijalom (papir i pergamen) i priborom (pero), a brojnost kratica iznimnom ekonomskom dinamikom srednjovjekovnog grada.

Načinom oblikovanja slova Perencan ne odstupa od osnovnih značajki kurzivne gotice, koje će biti ukratko sažete u nastavku. Većina slova ima početnu crticu. Vrlo ih često spaja tankim crticama koje postaju njihov integralni dio²⁶⁶, te na taj način velik broj slova tvori ligature. Slova ovalna oblika (*b*, *d*, *o*, *p*, *q*) obično ne spaja malom crticom, nego ih zbija tijesno jedno uz drugo. U oblikovanju slova nije vidljiva izmjena tanjih i debljih duktusa što jest osobina svakoga kurzivnog pisma. Ligature ne mijenjaju osnovni oblik slova. Perencan je prilično pažljiv u oblikovanju slova koja su prilično pravilna, proporcionalna i uspravna kada ne piše u žurbi. Ponekad je teško kod njega pročitati riječi, posebno ako je riječ o toponimu ili antroponomu, u kojima redom dolaze slova *i*, *u*, *m*, *n*. Piše dosta sitnim rukopisom, uostalom kao i njegove kolege. U oblikovanju slova nije sklon prevelikom izvlačenju njihova posljednjeg duktusa te je stoga međuprostor između dvaju redaka poprilično uredan. Različite abrevijacijske znakove uglavnom uredno postavlja nad riječima, no ponekad se dogodi da se oni spoje s posljednjim slovom. Sustav interpunkcije nije dosljedno proveo.

Što se tiče sustava kratica odnosno načina njihova obilježavanja, koji primjenjuje Perencan kao i njegove kolege u notarskim spisima ovoga razdoblja, u odnosu na prethodna razdoblja pojedinih pisama, uočljiva je tendencija ka smanjenju broja oblika abrevijacijskih znakova. U prvom redu, ovo se odnosi na točku kao najstariji abrevijacijski znak u različitim položajima, točku-zarez i dvotočku kao i na neke konvencionalne znakove preuzete iz tironskih nota. U upotrebi su kao abrevijacijski znakovi: crta (vodoravna, kosa i valovita), natpisano slovo i ostali znakovi (apostrof, tironski znak u obliku naopakoga *c*, znakovi u obliku dvojke, trojke, četvorke i sedmice) koji mogu imati različita značenja (tahigrafsko, stalno i relativno) ovisno o položaju znaka što je evidentno iz navedenih primjera.

²⁶⁴ Šanjek, isto, str. 67.

²⁶⁵ Isto, str. 16.

²⁶⁶ Stipišić, isto, str. 100.

DIPLOMATIČKA ANALIZA

1. Zakonske odredbe o vođenju notarskih knjiga u odnosu na praksu

Perencanovi su notarski spisi došli do nas u dva oblika koji predstavljaju uvjetno rečeno drugu i treću fazu u njihovom procesu nastanka. Naime, notar je u jednoj maloj bilježnici zvanoj bastardel bilježio ugovor stranaka u skraćenoj verziji (koncept, *minuta*) pošto je bio zamoljen (*rogatus*) i plaćen u prisutnosti svjedoka. Nakon toga je morao u roku od tri dana taj tekst ugovora unijeti od riječi do riječi u knjigu imbrevijatura – *Statuimus quod omnes notarii Iadrae et ipsius districtus in virtute praestiti sacramenti teneantur incontinenti notare seu in scriptis ponere omnia nomina testium et contrahentium, et quantitatem cum die, mense et millesimo; postea, si fuerit sibi integraliter satisfactum, teneantur ipsa instrumenta de quibus sunt rogati ponere in quaterno imbreviaturarum, in scriptis, integraliter et distincte ac de verbo ad verbum secundum quod debet fieri carta, infra tres dies postquam fuerint rogati a partibus coram testibus.*¹ U notarskom su registru nedostajale samo neke cjelovite formule koje nisu bile toliko relevantne za sam pravni čin. Završna je faza bilo sastavljanje privatne isprave na pergameni sa svim njenim unutarnjim i vanjskim karakteristikama² – *et postea teneatur infra mensem complere ipsum instrumentum sub poena decem librarum, nisi forte infirmitate gravi taliter opprimatur quod oporteat ipsum in lecto iacere*³ i u roku mjesec dana sudac je egzaminator trebao na molbu stranaka položiti svoju ruku odnosno ovjeriti ispravu, u protivnom ni notarski zapis ni isprava nisu bili pravovaljani – *...quia, si intra praedictum mensem examinatus non fuerit rogatus, ultra mensem nec non nota nec instrumentum extractum habeat aliquam firmitatem odnosno ...quod si omissum fuerit, post mensem fieri non possit, nec talis cartula possit vires aliquas habere.*⁴

¹ ZS, knj. II, gl. 89. – Misao *si fuerit sibi integraliter satisfactum* još se pomnije razrađuje odmah u sljedećoj glavi *...statuimus, cum aliquis tabellio Iadrensis rogatus fuerit a partibus coram testibus pro aliquo contractu scribendo, quod ipse tabellio primo faciat sibi satisfieri pro suo labore deponendo contractum in notam, quia postquam contractus repertus fuerit seu positus in notam, intellegatur ex toto sibi fore plenarie satisfactum, nec amplius audietur super hoc* (ZS, knj. II, gl. 90, slično gl. 111). Dakle, unošenjem ugovora u zapis (*in notam*), smatra se da je notara isplatila ugovorna stranka. Ovoj je glavi slična u nekim formulacijama i glava 93 kada se govori da se ugovor ima unijeti od riječi do riječi u knjigu imbrevijatura – *de verbo ad verbum in quaterno imbreviaturarum* – u roku od tri dana nakon što je notar isplaćen.

² Usp. Stipišić, isto, str. 150–157, 161–162; Grbavac, isto, str. 34; Kostrenčić, isto, str. 72.

³ ZS, knjiga II, gl. 93.

⁴ ZS, knjiga II, gl. 91 i 92. Obje ove glave imaju zajedničku premisu, tj. nakon mjesec dana isprava i notarski zapis nisu pravovaljani ako ih nije pregledao sudac egzaminator zato što ga jedna od ugovornih stranaka nije potražila. U gl. 91 nalaže se da Sudbeni stol izvrši pritisak na stranku koja namjerno izbjegava ili se krije, a u gl. 92 da se isprava izda drugoj stranci u slučaju izbivanja prve stranke opet intervencijom Sudbenoga stola kod suca egzaminatora koji mora položiti ruku na ugovor odobren od obiju strana da bi se onda na osnovi sadržaja notarskoga zapisa redigirala isprava – *examinator Communis compellatur iuxta finem mensis per Curiam manum imponere ipsi cartulae a partibus approbatae, ut iuxta formam notulae instrumentum partium compleatur.*

Iz gore citiranih odredbi Zadarskoga statuta vidljiva je terminološka neujednačenost za pojam *instrument* jer se koriste tri termina *instrumentum*, *carta*, *cartula* kao i terminološka neodređenost kada su u pitanju termini *nota*, *notula* i *scriptum* jer njihovom upotrebom nije jasno implicirano je li se odnose na bastardel ili knjigu imbrevijatura. Za bastardel jednom se koristi opisna sintagma *notare seu in scriptis ponere*, a za knjigu imbrevijaturu u dva je slučaja eksplicitno naveden izraz *quaternus imbrevijaturarum*. Ova se neujednačenost može objasniti činjenicom da su prije konačne redakcije Zadarskoga statuta 1305. postojale privatne kompilacije zadarskih statuta.⁵ Perencan je u upotrebi termina znatno određeniji u odnosu na Statut bez obzira na primjenu brojnih sinonima:

- ...ut de hiis patet **in nota breuiaturarum** scripta manu mei notarii infrascripti...⁶
- ...vt de dicta gratiosa promissione patet **in dicta nota de abreuiaturis** (scip) scripta manu mei notarii infrascripti.... **nota siue abreuiatura**...⁷
- ...pro resto integre solutionis **vnius instrumenti** debiti librarum quingentarum denariorum paruorum extracti et in publicam formam redati per Bartolomeum de Padua, notarium, **ex abreuiaturis** Iacobi Bonacursii de Forlino (!), notarii,...⁸
- ...volens et mandans idem Mircius prefactum **instrumentum** imperpetuum irritum esse et nullius valoris et chançelari et anichillari debere tam **de quaterno et nota seu protocholo** quam de quocumque alio loco, ubi scriptum appareret.⁹
- ...et ipsum **documentum** emptionis dicte partis patrimonii incidet et incisum dabit in manibus dictorum Thomasii et Mathey, fratrum, ipsum documentum chançelatum faciet tam **de quaterno et nota** quam de quocumque alio loco, ubi scriptum foret et appareret [tanquam] documentum anichilatum et nullius valoris uel momenti.¹⁰

⁵ Beuc, isto, str. 545–549, 697–698 navodi da je advokat 1359. u jednoj parnici iznio da treba u razvoju zadarskoga prava razlikovati *lex antiqua*, *lex nova* et *lex novissima*. Prema mišljenju advokata *lex antiqua* nezapisano je običajno pravo, *lex nova* zapisano običajno pravo i *lex novissima* pravo koje je kompilirao pravnik. Tim tragom Beuc smatra da se kod *lex nova* radi o redakciji statuta nastalih u razdoblju između 1250.–1260. godine, a kod *lex novissima* o redakciji iz 1305. godine. Kako ni najnovija redakcija statuta ne sadrži cjelokupno pozitivno pravo, po Beucu teško je odrediti što je bilo u primjeni od staroga običajnog prava i što od staroga Zadarskog statuta zbog pomanjkanja izvora. Margetić, *Srednjovjekovno pravo – obvezno pravo*, str. 231 navodi na primjeru Splitskoga statuta da su se s vremenom mehanički dodavale pojedine odredbe pri čemu se nije pazilo na usklađivanje s ostalim odredbama. Također navodi da je Zadarski statut nastao na temelju nesačuvanoga starijeg statuta iz 13. st., i dokazao da su mu za predložak služili pojedini mletački propisi i statuti iz područja pomorskoga (str. 236 i 255–256) i nasljednoga prava (Margetić, *Hrvatsko srednjovjekovno obiteljsko i nasljedno pravo*, Zagreb: Narodne novine, 1996, str. 176, 223 i d.). Birin, isto, str. 60 potvrđuje da je prvu polovicu 14. st. obilježio snažan val kodifikacije postojećih pisanih pravnih propisa i običajnoga prava te kompilacije i preradbe starijih kapitulara.

⁶ PP, b. I, fasc. 9, fol. 24'.

⁷ Isto.

⁸ PP, b. I, fasc. 17, fol. 13'.

⁹ PP, b. I, fasc. 17, fol. 7.

¹⁰ PP, b. IV, fasc. 4, fol. 18'.

U Perencanovim prijepisima sudskih spisa nalazimo pak sljedeće termine:

- ...*fuerunt infrascripta acta et iura in carta bumbicis*¹¹ *sigillata sigillo magno communis Sibeniensis cum cera rubea extracta de quaternis et actis curie communis Sibeniensis.*¹²
- ...*qualiter notarius debet scribere omnia legata et dimissoria in presencia testatoris et omnia de uerbo ad uerbum mitti in quaterno abreviaturarum* suarum...¹³
- ...*quod tunc dictus comes cum Curia tali instrumentum compleri faciat per legalem et bonum notarium, qui de uerbo ad uerbum scribat sicut in actis seu abreviaturis notarii mortui continetur.*¹⁴
- ...*de uerbo ad uerbum in nota siue quaterno abreviaturarum reducendum.*¹⁵

Dakle, Perencan za bastardel koristi sinonime *nota*, *nota breuiaturarum*, *nota de abreviaturis*, *abreviatura* i *protocholum*¹⁶, za knjigu imbrevijatura termin *quaternus*. Za ispravu na pergameni koristi pojmove *instrumentum* i *documentum*. Osim navedenih pojmova, on upotrebljava još pojam *carta* u naslovu velikoga broja ugovora u svom registru označavajući time isključivo ugovore koji se nalaze zapisani u njemu. U sudskim se spisima nalazi još termin *quaternus abreviaturarum* za knjigu imbrevijatura, a izraz je *actum* preopćenit jer označava sudske i notarske spise.

Iz prethodno citiranih zakonskih odredbi, bez obzira na terminološku neujednačenost, proizlazi da su postojale tri faze u nastajanju ugovora. Iz glave 89 zbog terminološke nedorečenosti kontekstualno proizlazi da je ugovor u prvoj fazi svoga nastajanja morao negdje biti zapisan prije unošenja u notarski registar (*notare seu in scriptis ponere*). Druga je faza eksplicitno potvrđena u dva navrata, tj. prepisivanje ugovora *in quaterno imbrevijaturarum*. Treća je faza, tj. redigiranje ugovora (*instrumentum/cartula*), također zakonski razvidna.

¹¹ Odnosi se na otvoreni testament o čemu će se kasnije više govoriti.

¹² CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1'.

¹³ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6.

¹⁴ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'.

¹⁵ Isto.

¹⁶ Prema rječniku *Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae*, Zagreb: Academia scientiarum et artium Slavorum meridionalium, 1969–1978., stoji da *protocolum*, *protocollum*, *prothocolum*, *prothocollum*, *n*, *prothocolus*, *prothocollus*, *m* znači rukopisnu knjigu u koju se unose javni spisi, knjigu koja sadrži bilješke veće važnosti, protokol. Pri tome nije striktno naznačen format te rukopisne knjige. Kod Perencana *protocolum* je sinonim za bastardel. U istom ga značenju upotrebljava Petar iz Sarzana kada numerira svoje bastardele na naslovnoj strani, npr. *Protocolus quartus*, *Protocolus XX*, *Protocollus Petri di Sarzana... iurati ladre XXXIII^{or}*, itd. (DAZd, SZB, Petrus de Sarzana, b. II). Artikucije riječ koristi osim u značenju *bastardel* (*Hic est prothocolus mei Articutii...* npr. DAZd, SZB, Articutius de Rivignano b. II, fasc. IV, fol. 34) i u značenju *knjiga imbrevijatura* u sintagmi *liber protocollorum* koristeći pri tome onda oblik u množini (*Hic est liber protocollorum mei Articutii...* u DAZd, SZB, Articutius de Rivignano b. IV, fasc. II, fol. 2, 117, itd.).

No, praksa pokazuje neka odstupanja. Nasumičnim pregledavanjem podudaranja ugovora iz bastardela s onim iz notarskoga registra notara iz druge polovice 14. st. u očima upada da neki ugovori iz bastardela nikad nisu prepisani u registar, u kojem je ostavljeno prazno mjesto za njih, i pri tome uglavnom nije naveden razlog zašto to nije učinjeno. Najprije bi se moglo pomisliti da ugovor nije unesen u notarski registar jer notar nije plaćen ako je slijediti slovo zakonske odredbe. Ovu pretpostavku demantira sam Perencan u svom registru pozivajući se na svoja dva ugovora upravo iz bastardela s datumom 15. listopada 1367. za koje točno navodi da su potpisani od strane suca egzaminatora i da nisu izdani u obliku isprave – *Cum Martinus condam Paladini de Iadra vendidisset viro nobili ser Iohanni condam ser Thomaxii de Petriço... pro precio florenorum uiginti quatuor boni auri et iusti ponderis, ut de hiis patet in nota breuiaturarum scripta manu mei notarii infrascripti et subscripta per ser Michaellem de Sloradis condam Barti, iudicem examinatore, sub millesimo trecentesimo sexagesimo septimo, predictis indictione sexta, die quintodecimo mensis Octumbris et post dictam venditionem [et] in supradictis millesimo, indictione et die dictus ser Iohannes... de gratia speciali se obligando solempniter promixisset per et suos heredes et successores dicto Martino... vt de dicta gratiosa promissione patet in dicta nota de abreuaturis (scip) scripta manu mei notarii infrascripti. Que dicta duo instrumenta tam venditionis quam restitutionis numquam fuerunt in formam publicam redacta, set in ipsa nota descripta et manu dicti ser Michaelis de Sloradis, iudicis examinitoris, subscripta.*¹⁷ Za prvi od ovih ugovora u knjizi imbrevijatura nalazimo samo naslov *Carta emptionis ser Iohannis de Petriço*¹⁸ i rezervirano prazno mjesto za njegov upis. Kako ugovor o restituciji slijedi odmah iza kupoprodajnog ugovora, ni njega ne nalazimo u registru.

Iz gore navedenoga primjera proizlazi da se isprava nije trebala nužno redigirati što je očito u kontradiktornosti s citiranom odredbom o obvezi redigiranja isprave u roku mjesec dana jer u protivnom notar plaća kaznu u iznosu od deset libara. U prvim mah bi se ovu odredbu o redigiranju isprava moglo dovesti u vezu s ostalim odredbama iz treće knjige statuta gdje se izričito govori kada je obvezujuće izdavanje isprava. To se prvenstveno odnosi na one isprave u kojima je vrijednost kupljene odnosno prodane, darovane ili založene stvari, te stvari koja je bila predmetom diobe bila veća od 10 libara.¹⁹ U tom slučaju ako je isprava izdana, onda bi notar u bastardelu i/ili u notarskom registru taj čin registrirao izrazom *facta, feci in auctoritate, publicata*. Međutim, ove su odredbe u nesuglasnosti s gore navedenim

¹⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 24'.

¹⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 27'.

¹⁹ ZS, knj. II, gl. 104, knj. III, gl. 24, 42, 52, 58. Kod dražbi uvijek se izdavala isprava (gl. 34).

primjerom iz prakse jer kada se pogleda iznos prodane stvari iz navedenoga ugovora, on je iznosio znatno više od zakonski propisane vrijednosti. Kada se 24 florena preračuna u libre po ondašnjem tečaju *computando pro quolibet florenos libras tres et solidos duodecim denariorum paruorum*²⁰, ispada da vrijednost kupljene stvari premašuje višestruko zakonski limit. Stoga se nameće zaključak da su se u praksi redigirali ugovori isključivo na zahtjev stranaka bez obzira je li iznos ugovorene stvari bio veći od zakonski propisane vrijednosti. Razlog kontradiktornosti ove prakse s pisano fiksiranom zakonskom odredbom o redigiranju isprava očito treba tražiti u činjenici da je zapis u notarskom registru stekao toliko povjerenje da nije bilo potrebe za izdavanjem isprave jer se ona mogla izdati u svako doba ako se za njom ukazala potreba²¹.

Isto tako iz gore navedenoga primjera proizlazi da ugovori nisu trebali biti obavezno upisani u notarski registar jer bi u protivnom Perencan, kao i ostale njegove kolege koji su ostavili prazne stranice u njemu, morao, osim u slučaju opravdana razloga, platiti kaznu od šest groša zadarskoj komuni za svaki dan svoga nemara zbog neupisivanja ugovora u knjigu imbrevijatura – *Quod, si ipsi notarii infra tres dies postquam rogati fuerint coram testibus non posuerunt tenorem instrumentorum imbreviaturis, ut est dictum, nulla iusta causa interveniente, pro quolibet die suae neglegentiae solvant Communi Iadrae grossos sex*²² – pri čemu bi se iznos kazne popeo do bajoslovnoga iznosa za period od listopada 1367. do 1392. godine! Kada se malo bolje razmotre citirane odredbe iz Zadarskoga statuta, u nijednoj se od njih izričito ne spominje da ugovor mora biti obavezno upisan na dva mjesta. U citiranoj glavi 89 iz konteksta proizlazi da je ugovor mogao negdje biti zabilježen prije unosa u knjigu imbrevijatura, dakle u bastardelu. U citiranim se glavama 90, 91 i 92 druge knjige *Statuta* uopće ne apostrofira je li riječ o zapisu iz knjige imbrevijatura ili iz bastardela kada se spominje *nota* (zapis) ili *notula*. To isto potvrđuje glava 88 gdje nalazimo odredbu da u slučaju ako ugovor nije redigiran zbog notarove smrti, novoizabrani notar od strane kneza i Sudbenoga stola treba izdati ispravu na osnovi onoga što je sadržano u zapisima preminuloga notara (*quod in notulis seu imbreviaturis defuncti tabellionis serius continetur*²³). U ovoj je odredbi zanimljiva prijedložna perifraza u kojoj se imenice *notula* (navedena i u 92 glavi) i *imbrevijatura* povezane rastavnim veznikom. Rastavljeni sadržaj može biti s prvim dijelom istoznačan (npr. *notarius seu tabelio, in fuxina seu statione*, itd.)²⁴ ili alternativan (npr. *de*

²⁰ PP, b. II, fasc. 6, fol. 12', 27', fasc. 7, fol. 17', 25, 37', itd.

²¹ Stipišić, isto, str. 161.

²² ZS, knjiga II, gl. 89.

²³ ZS, knjiga II, gl. 88.

²⁴ *Notarius seu tabelio* u CMC, kut. VI, fasc. 7'. *In fuxina seu statione* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 30 (tri puta).

suma ducatorum seu florenorum ducentorum auri, dicta ecclesia seu gubernator et rector ipsius, itd.)²⁵. U ovoj sintagmi sadržaj je rastavljenoga dijela alternativan jer se prva imenica odnosi na zapis iz bastardela, a druga na zapis iz knjige imbrevijatura. Da doista moramo učiniti distinkciju između ovih na prvi pogled sinonima, primorava nas deminutivni oblik imenice *notūla* koji na semantičkoj razini ukazuje da je riječ o malom zapisu odnosno o zapisu koji se nalazi u maloj bilježnici odnosno notarskim rječnikom u bastardelu. Upravo nam ovaj prijedložni izraz potvrđuje da je notar mogao zapisati ugovor ili u bastardel ili u knjigu imbrevijatura. Nadalje, u citiranoj glavi 89 naglasak je više na tome da zapis mora sadržavati imena svjedoka i ugovaratelja te količinu, s navodom dana, mjeseca i godine, a to je sadržavao i bastardel te je kao takav vrijedio kao pravnovaljani dokaz, i to osnažen vlastoručnim potpisom suca egzaminatora. Upravo u svim sačuvanim bastardelima ovoga razdoblja na kraju se nalazi vlastoručni potpis suca egzaminatora. Prema ovome bi se moglo zaključiti da je bastardel bio glavna, a knjiga imbrevijatura pomoćna knjiga odnosno čistopis učinjen radi bolje preglednosti na većem formatu s točno ostavljenim prostorom za margine na koje se mogao upisivati kratak regist ugovora u obliku naslova.

2. Diplomatička struktura Perencanovih isprava

2. 1. Unutarnje karakteristike²⁶

Svaka je isprava privatno-pravnoga karaktera proizašla iz notarske kancelarije koncipirana na uobičajeni način, tj. počinje protokolom (uvodnim dijelom), na koji se nastavlja tekst ili korpus i završava eshatokolom (zaključnim dijelom). Na isti su način koncipirani spisi iz Perencanova notarskoga registra uz neka manja odstupanja.

Bez obzira na sadržaj pravnoga posla svaka notarska isprava u protokolu ima verbalnu invokaciju. Njome se zaziva Kristovo ime (*In Christi nomine*), a popraćena je aprekacijskom formulom *Amen*, koja je postala sastavni dio protokola svih notarskih isprava iz 14. stoljeća²⁷. Invokacija je u ovome obliku bila najčešća u notarskim ispravama 13. i 14. stoljeća.²⁸ Verbalna je invokacija zastupljena skoro u cijeloj prvoj busti i u prva tri svežnjića druge buste notarskoga registra. Kasnije se javlja samo kada se bilježi promjena indikcije ili promjena

²⁵ *De suma ducatorum seu florenorum ducentorum auri* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'. *Dicta ecclesia seu gubernator et rector ipsius* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 35'.

²⁶ U diplomatici pod unutarnjim karakteristikama podrazumijeva se struktura isprave, te jezik i stil. Pažnja će se u ovome dijelu posvetiti samo strukturi spisa i to samo protokolu i eshatokolu jer će se korpus obraditi pri analizi vrsta ugovora, a jeziku je posvećeno posebno poglavlje. Među 52 objavljene Perencanove isprave nalazi se 48 notarskih i 4 kaptolske isprave. Prvo slijedi analiza notarskih isprava i njihova usporedba sa zapisom u notarskom registru, a potom analiza kaptolskih isprava i njihova zapisa u kaptolskom registru.

²⁷ Grbavac, isto, str. 99.

²⁸ Isto, str. 97.

kneza koji je bio ujedno i ban Dalmacije i Hrvatske, pa tako postoje napomene *Mutatio indictionis* i *Mutatio regiminis*, s tim da posljednja napomena može biti i određenija u smislu *Mutatio bani* ili *Mutatio domini comitis Iadre*²⁹. Stoga nema razlike u invokaciji sačuvanih zapisa ugovora iz prve i dijela druge buste koji odgovaraju ugovorima na pergameni iz razdoblja od 1366. do 1373.³⁰, dok u ostalima invokacija često nedostaje³¹. Verbalnu invokaciju s aprekacijom Perencan nikad ne izostavlja kada piše testamente bilo na pergameni ili u registru³² odajući tako indirektno počast posljednjoj volji pojedinca pomirenoga u Bogu.

Iza verbalne invokacije slijedi datacija čiji su sastavni elementi datum (*data chronica*) i popis vladavine svjetovnih i crkvenih dužnosnika u određenom trenutku kao dopuna datumu. Popis službenika započinje s kraljem kao nosiocem vrhovne vlasti formulom *regnante*, iza njega slijedi zadarski nadbiskup kao nosilac crkvene lokalne vlasti i na kraju zadarski knez kao nosilac lokalne svjetovne vlasti formulom *temporibus*.

Datum se sastoji od godine, indikcije, dana i mjeseca. U srednjovjekovnim spisima posebnu pažnju treba posvetiti računanju početka godine s obzirom na to da je postojalo istovremeno više različitih stilova ovisno o tradiciji pojedinoga područja, grada ili pojedine institucije.³³ Perencan u notarskim ispravama koristi *stilus incarnationis* (*annunciationis*) prema kojem godina počinje 25. ožujka, tj. na blagdan Navještenja. Da formula *Anno ab incarnatione eiusdem* (sc. *Iesus Christi*) doista označava stil godine, potvrđuju sami spisi iz notarskoga registra iz mjeseca ožujka kada se mijenja godina.³⁴ Također još treba paziti kod stila inkarnacije je li se radi o tzv. *calculus Florentinus* ili *calculus Pisanus*. Dok prvi kalkul

²⁹ Bilješka *Mutatio indictionis* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 3', fasc. 9, fol. 12, fasc. 12, fol. 9, b. III, fasc. 7, fol. 17, fasc. 10, fol. 27, fasc. 11, fol. 29, b. IV, fasc. 1, fol. 12 (posebno izdvojena, nije sastavni dio ugovora), fasc. 2, fol. 14 (posebno izdvojena, nije sastavni dio ugovora), fasc. 10, fol. 5. Primjerice u PP, b. II, fasc. 6, fol. 37', fasc. 16, fol. 31, b. III, fasc. 7, fol. 17, fasc. 10, fol. 27, fasc. 11, fol. 29, b. IV, fasc. 7, fol. 22 ipak se ne navodi verbalna invokacija uz oznaku *mutatio*. *Mutatio regiminis* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 5 (16. 04. 1372. novi knez Ivan de Surdis), b. III, fasc. 7, fol. 3 (17. 07. 1383. novi knez Stjepan Lacković). *Mutatio bani* u PP, b. III, fasc. 10, fol. 9' (26. 04. [1384.] ne vidi se). *Mutatio domini comitis Iadre* u PP, b. III, fasc. 10, fol. 69 (29. 02. 1385. *vacante domino comite*).

³⁰ Usp. CD XIII, str. 510 = PP, b. I, fasc. 1, fol. 6, CD XIV, str. 25 = ugovor nije prepisan i ostavljeni su prazni foliji u PP, b. I, fasc. 5, fol. 16'-17, CD XIV, str. 60 = PP, b. I, fasc. 5, fol. 53, CD XIV, str. 100 = PP, b. I, fasc. 8, fol. 10, CD XIV, str. 112 = PP, b. I, fasc. 9, fol. 33', CD XIV, str. 212 i 239 = oba ugovora nedostaju najvjerojatnije poradi toga što nisu sačuvane posljednje stranice u 10. i 13. svežnjiću I. buste, CD XIV, str. 277 = PP, b. I, fasc. 14, fol. 11, CD XIV, str. 446 = PP, b. I, fasc. 17, fol. 3', CD XIV, str. 471 = PP, b. I, fasc. 17, fol. 21, CD XIV, str. 496 = PP, b. II, fasc. 1, fol. 27', CD XIV, str. 523 i 539 = oba ugovora nisu prepisana i ostavljeni su prazni foliji u PP, b. II, fasc. 2, fol. 31 i fasc. 3, fol. 26-27, CD XIV, str. 550 = nije sačuvan.

³¹ Invokaciju ima samo ugovor u PP, b. II, fasc. 18, fol. 1 = CD XVI, str. 155.

³² CD XVI, str. 423 = PP, b. IV, fasc. 18 (5), fol. 5, CD XVI, str. 427 = PP, b. IV, fasc. 18 (5), fol. 4, CD XVI, str. 430 = nije sačuvan u PP, b. IV, fasc. 18 (5) jer je svežnjić dosta oštećen vlagom, CD XVII, str. 245 = PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 15'.

³³ O načinu računanja početka godine i kontrolnim elementima datuma vidi Stipišić, isto, str. 185-241; Hermann Grotefend, *Handbuch der historischen Chronologie des deutschen Mittelalters und der Neuzeit*, dritte vermehrte und verbesserte Auflage, Hannover und Leipzig: Hahnische Buchhandlung, 1910, str. 2-29.

³⁴ Npr. u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45' datum je 24. 03. godine od Utjelovljenja 1367., a sljedeći ugovor s datumom 27. 03. ima godinu od Utjelovljenja 1368.

broji godine od 25. 03. prve godine Kristova rođenja, drugi kalkul broji godine godinu dana ranije od firentinskoga kalkula, dakle 25. 03. prve godine prije Kristova rođenja.³⁵ Firentinski kalkul koriste gotovo svi zadarski notari 13. i 14. st.³⁶ uključujući i Perencana, vjerojatno pod utjecajem papinske kancelarije³⁷. Da bi se razriješilo pitanje koji je kalkul u upotrebi, u pomoć uskače broj indikcije kao kontrolni element za utvrđivanje točne godine što se može lako provjeriti u kronološkoj tablici ili formulom (određenoj se godini dodaje 3 i dijeli s 15, a ostatak označava indikciju, ako nema ostatka indikcija je 15).³⁸

Sljedeći je element u datumu indikcija, koja slijedi odmah nakon godine. Indikcija predstavlja ciklus od petnaest godina i svakoj godini odgovara određena indikcija. Postoje četiri vrste indikcija (bizantska, rimska, sienska i bedanska).³⁹ Perencan se služi bedanskom indikcijom koja počinje 24. rujna. Naravno, u većini isprava to nije razvidno jer vremenski razmak između pojedinih isprava iz iste godine može iznositi po nekoliko mjeseci⁴⁰, no pregledom notarskoga registra nalazimo eksplicitnu napomenu *Mutatio indictionis* kod ugovora koji su datirani u razdoblju od 24. rujna do 30. rujna.

U datumu se dan i mjesec isključivo navode na moderan način, tj. dani su u mjesecu navedeni progresivno od početka do kraja mjeseca. Na tri mjesta u notarskom je registru zabilježen *mos Bononiensis* prilikom referiranja na neke prijašnje ugovore – riječ je o oporuci, imenovanju prokuratora, a u trećem se slučaju zbog oštećenja ne vidi o kojem se ugovoru radi.⁴¹ Prema bolonjskom načinu mjesec se dijeli na dvije polovice. U prvom su se dijelu mjeseca dani brojali progresivno od 1 do 15 odnosno 16 ovisno o tome je li mjesec imao 30 ili 31 dan s upotrebom izraza *mense intrante* (*introeunte, ingrediente*), a u drugoj polovici mjeseca retrogradno od kraja do sredine mjeseca uz izraz *mense exeunte* (*desinente, stante, astante, restante*).⁴² U prvom se primjeru u dataciji *in millesimo trecentesimo sexagesimo primo, mense Maio, die uigesimo tercio intrante, indictione quartadecima Riualti* potkrala pogreška pri navođenju *dvadeset treći dan u prvoj polovici mjeseca* te je moguće da je Perencan krivo prepisao datum ili je omaškom dodao particip *intrante* jer je ispred sebe u tom trenutku imao oba ugovora koja su sklopljena u Veneciji.

³⁵ Stipišić, isto, str. 195; Barbarić, isto, str. 120.

³⁶ Grbavac, isto, str. 102.

³⁷ Šufflay, isto, str. 133.

³⁸ Stipišić, isto, str. 196; Barbarić, isto, str. 124. Kronološke tablice donosi Stipišić, isto, str. 203.

³⁹ Stipišić, isto, str. 196; Barbarić, isto, str. 123–124. Šufflay, isto, str. 138–139, navodi da nakon iščezavanja venecijanskoga stila i s njim povezane bizantske indikcije u Zadru u drugoj polovici 13. stoljeća nastupa florentinski kalkul i bedanska indikcija koje se inače zajedno pojavljuju u srednjoj Italiji.

⁴⁰ Upotrebu bedanske indikcije potvrđuju sačuvane isprave iz 1373. s datumom 13. 09. i 28. 10. Prva isprava ima indikciju jedanaestu, a druga dvanaestu (CD XIV, str. 539 i 550).

⁴¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 52', 53, b. II, fasc. 7, fol. 11.

⁴² Stipišić, isto, str. 187–188; Grbavac, isto, str. 108; Barbarić, isto, str. 128.

Što se tiče drugoga dijela datacije, iz ovih isprava⁴³ iščitavamo u formuli *regnante* da su vladari bili Ludovik Anžuvina, potom njegova kći Marija te njen muž Žigmund Luksemburški.⁴⁴ Kralj se Ludovik do 1372. navodi samo kao kralj Ugarske, a od 1372. kao *rex Hungarie, Polonie et Dalmacie*, a tijekom 1372. i 1373. pored njega se spominje i njegov rođak Karlo Drački kao *dux Dalmacie et Croacie*⁴⁵ kojeg u jednom ugovoru iz notarskoga registra s početka 1385. susrećemo na mjestu novoga kralja s napomenom *Titulus nouus*⁴⁶. Ludovikova kći Marija nosi titulu kraljice Ugarske, Poljske i Dalmacije kao i njen muž Žigmund koji još pridodaje titulu *nec non marchione Brandiburgensi*. Uz imena okrunjenih glava obavezno se nalazi formula devocije *dei gratia (inclito)*.

Na mjestu zadarskoga nadbiskupa tijekom 1366. nalazi se Nikola de Matafaris, *decretorum doctor*, koji je na to mjesto došao još 1358. godine.⁴⁷ Nadbiskupska je stolica bila upražnjena neko vrijeme nakon njegove smrti – *vacante domino archiepiscopo Iadriensi propter eius mortem*, a od 1368. do 1377. nadbiskupsku funkciju obnaša frater Dominik, a od 1376. nadbiskup je Petar de Matafaris, nećak nadbiskupa Nikole de Matafaris.⁴⁸

Ban Dalmacije i Hrvatske ujedno je bio i zadarski knez, a tu su funkciju obnašali: Nikola Seč u dva navrata (prvi put do 1367., drugi put od 1378 – 1380), Konja (1367 – 1368), Šimun Morsević (1368 – 1370), Henrik Bubek (1380 – 1383), Stjepan Lacković također u dva navrata (prvi put kao ban 1383 – 1385; drugi put kao dvorski knez 1387 – 1388) i Ivan

⁴³ Zbog točnije datacije usporedba je učinjena i prema spisima iz notarskoga registra.

⁴⁴ U ispravi iz ožujka 1382. kralj Ludovik još se spominje u formuli *regnante* (CD XVI, str. 270–272 = PP, b. II, fasc. 18, fol. 12'), dok se u ispravi iz studenoga iste godine navodi njegova kći Marija (CD XVII, str. 245–247 = PP, b. IV (4), fol. 15') odnosno u listopadu prema PP, b. III, fasc. 5, fol. 5. U CD ovu drugu ispravu, čiji je sadržaj testament, okvirno se smješta u 80-te godine jer je pergamenta dosta oštećena, ali usporedbom s notarskim registrom, datum se može korigirati prema zapisu suvremenom rukom gdje stoji 28. 11. 1382. Žigmund Luksemburški spominje se u ispravi iz siječnja 1388. (CD XVII, str. 121–122, ugovor bi se trebao nalaziti negdje na folijima od 43 do 47' u drugom svežnjicu iz četvrte buste, koji je nažalost vrlo oštećen). U PP, b. IV, fasc. 2, fol. 6 Žigmund se spominje kao kralj u kolovozu 1387. s napomenom *Titulus dominationis et comitis* kada se uz njega navodi Stjepan Lacković kao dvorski knez odnosno knez palatin i ujedno zadarski knez.

⁴⁵ *Rege Hungarie* u CD XIII, str. 510 = PP, b. I, fasc. 1, fol. 6, CD XIV, str. 25 (ugovor nije prepisan u PP, b. I, fasc. 5 gdje je iza fol. 17 ostavljeno pet praznih stranica), CD XIV, str. 60 = PP, b. I, fasc. 5, fol. 53, CD XIV, str. 95 = PP, b. I, fasc. 8, fol. 1', CD XIV, str. 100 = PP, b. I, fasc. 8, fol. 10, CD XIV, str. 112 = PP, b. I, fasc. 9, fol. 33', str. 212 (nije sačuvan jer ga nema u 11. svežnjicu prve buste kojoj najvjerojatnije nedostaju neki početni foliji), CD XIV, str. 239 (nedostaje kraj 13. svežnjica u I. busti), CD XIV, str. 277 = PP, b. I, fasc. 14, fol. 11. *Rege Hungarie, Polonie et Dalmacie* u CD XIV, str. 446 = PP, b. I, fasc. 17, fol. 3', itd. Također notarski spisi iz travnja 1372. bilježe ovu promjenu u titulaciji (PP, b. I, fasc. 16, fasc. 5 s naznakom *Mutatio regiminis*). *Nec non illustri principe domino Karulo de Duratio, Dalmacie et Croacie duce* u CD XIV, str. 471 = PP, b. I, fasc. 17, fol. 21, CD XIV, str. 496 = PP, b. II, fasc. 27', CD XIV, str. 523 (ostavljen prazan prostor u PP, b. II, fasc. 3, fol. 31), CD XIV, str. 539 i 550 (nisu upisani, ostavljene prazne stranice iza fol. 26 u trećem svežnjicu druge buste).

⁴⁶ PP, b. III, fasc. 11, fol. 52.

⁴⁷ Vidi prvo poglavlje, str. 14. U Perencanovim je spisima najraniji spomen ovoga nadbiskupa u siječnju 1362. o čemu svjedoči djelomično sačuvani testament u PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 13'.

⁴⁸ Nikola de Matafaris u CD XIII, str. 510. Sedisvakancija u CD XIV, str. 25, 60, 95, 100, 112. Dominik u CD XIV, str. 212 spominje se nešto kasnije (listopad 1369.) u odnosu na PP, b. I, fasc. 9, fol. 48 (travnju 1368.). Petar de Matafaris u CD XV, str. 251 = PP, b. II, fasc. 4, fol. 46' spominje se u siječnju 1377., a u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 2' prvi se put spominje u ožujku 1376.

Benediktov (1385).⁴⁹ Odstupanje od prakse da jedna osoba objedinjuje funkciju bana i zadarskoga kneza imamo u osobi vackoga biskupa Ivana de Surdis koji je bio generalni vikar u Dalmaciji i zadarski knez tijekom 1372. (*tempore... reuerendi patris domini Iohannis de Surdis, eadem gratia episcopi Vaciensis et illustrissimi prefacti domini nostri regis Hungarie in Dalmacia vicarii generalis et ciuitatis Iadre comitis*), a nakon njega Rafael de Surdis iz Piacenze (1372 – 1378)⁵⁰ spominje se samo u svojstvu zadarskoga kneza.

Zanimljivo je da u prva četiri svežnjića prve buste notarskoga registra Perencan dataciju uopće ni na koji način ne skraćuje nego je zapisuje cjelovito kao u ispravama, a to vrijedi i za testamente bez obzira u kojoj se busti nalaze. Tek je u petom svežnjiću počeo koristi različite varijante skraćene formule datacije u dijelu navođenja vladavine pojedinih osoba – *regnante serenissimo principe et cetera, regnante et cetera, regnante... dei gratia inclito rege Hungarie et cetera ut supra, regnante ut supra et cetera, regnante ut supra*.⁵¹ Od šestoga se svežnjića ustalila skraćena formula *regnante et cetera*, a od desetoga *regnante ut supra*. Početni dio datacije u prvim svežnjićima ponekad krati u obliku *Eiusdem millesimo, indictione et die* ili *Supradictis millesimo, indictione et die regnante ut supra*, ako sljedeći ugovor sklapa ista ugovorna stranka⁵². Od četvrtoga svežnjića druge buste koristi skoro isključivo oblik *Suprascriptis millesimo, indictione et die... regnante ut supra* bez verbalne invokacije. Dakle, formula datacije iz zapisa u notarskom je registru uglavnom skraćena u odnosu na identičan zapis na pergameni u obliku *regnante et cetera, regnante ut supra* ako se sadržaj isprave nalazi u prvoj i dijelom u drugoj busti, a ako se nalazi u ostalim bustama, pojavljuje se onda u potpuno skraćenom obliku *Supradictis...*⁵³

Formula datacije u notarskim ispravama i notarskom registru, kada nije skraćena, ima dakle ovaj oblik: *Anno ab incarnatione/anno incarnationis* (rijetko!) *eiusdem millesimo..., indictione..., die... mensis..., regnante serenissimo principe et domino nostro naturale domino*

⁴⁹ Najraniji je spomen Nikole Seča u PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 13' u siječnju 1362. Njegov povratak bilježi PP, b. IV, 16 (3), fol. 13' sredinom 1378., dok je isprava s početka 1379. u CD XVI, str. 3 = PP, b. II, fasc. 9, fol. 30 nešto kasnijeg datuma. Ban Konja u CD XIV, str. 25, 60, 95, 100, 112. Šimun Moršević spominje se prvi put u PP, b. I, fasc. 10, fol. 34 u veljači 1368, dok je isprava koja spominje njegovo ime iz 1369. Henrik Bubek u CD XVI, str. 140 = PP, b. II, fasc. 19, fol. 17, CD XVI, str. 142 = nema, CD XVI, str. 145 = PP, b. II, fasc. 26, CD XVI, str. 155 = PP, b. II, fasc. 18, fol. 1, CD XVI, str. 180 = nema, CD XVI, str. 203 = PP, b. III, fasc. 2, fol. 1, CD XVI, str. 221 = PP, b. III, fasc. 2, fol. 32', CD XVI, str. 270 = PP, b. II, fasc. 18, fol. 12'. Za Stjepana Lackovića vidi bilj. 44 jer njegovo banovanje i služba palatina pada u doba kraljice Marije i kralja Žigmunda, osim jednoga intermeza kada ga u funkciji bana i zadarskoga kneza nasljeđuje Ivan Benediktov 1385. (CD XVI, str. 537 = PP, b. III, fasc. 11, fol. 17', CD XVI, str. 544 = PP, b. III, fasc. 11, fol. 24).

⁵⁰ Ivan de Surdis u CD XIV, str. 446 = PP, b. I, fasc. 17, fol. 3' s napomenom *Mutatio regiminis*. Rafael de Surdis u CD XIV, str. 471 = PP, b. I, fasc. 17, fol. 21, itd.

⁵¹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 16', 17, 35', 36, 37 (dva puta), 39, 42, 45, itd.

⁵² PP, b. I, fasc. 1, fol. 6', fasc. 3, fol. 44', fasc. 5, fol. 38'.

⁵³ Jedino nema razlike u formuli datacije u sljedećim ugovorima: CD XIII, str. 510 = PP, b. I, fasc. 1, fol. 6, CD XVI, str. 155 = PP, b. II, fasc. 18, fol. 1 kao i kod testamenata.

(ili *serenissima principe et domina nostra naturale domina...*) *dei gratia inclito rege* ili *dei gratia regina Hungarie /Polonie et Dalmacie/...*, *tempore reuerendi patris et domini domini... dei et sancte sedis apostolice gratia archiepiscopi Iadriensis, ac magnifici et potentis domini domini.... regnorum Dalmacie et Croacie bani generalis et ciuitatis Iadre comitis.*

Tekst odnosno korpus isprava izdanih na osnovi notarskoga registra donosi pravni čin (kupoprodaju, darivanje, imenovanje prokuratora, uzimanje zajma, zakup, cesiju, itd.) u dijelu dispozicije s naracijom ili bez nje. To je ujedno i najvažniji dio isprave i kao takav cjelovito je naveden i u notarskom registru. Formule koje slijede iza dispozicije skraćene su u notarskom registru u slučaju ako ista ugovorna strana sklapa više istovjetnih ugovora u jednom danu.⁵⁴

Nakon finalnih klauzula korpusa slijedi eshatokol. On počinje formulom *actum* zajedno s popisom svjedoka koji su prisustvovali pravnom činu. U formuli *actum*, osim općeg mjesta sklapanja ugovora (*Actum Iadre*), registrira se i adresa, a to je najčešće ispred gradske vijećnice (*Actum Iadre iuxta logiam magnam comunis/sub logia magna comunis*), zatim u kući jednoga od ugovaratelja, na trgu, u radionici ili u samostanu ako je ugovaratelj samostan⁵⁵. Šufflay iznosi da je točna oznaka mjesta postala uobičajena u većini zadarskih isprava od 70-tih godina 14. stoljeća, i to redovito u listinama carskoga bilježnika Petra Perencana.⁵⁶ Ovo se vremensko određenje može pomaknuti četiri godine unatrag jer prva Perencanova sačuvana isprava potječe iz 1366. s detaljnom formulom *actum*. Kada su žene u ulozi ugovarateljica, izvršiteljica oporuka ili kao osoba koje daju suglasnost, ugovori se sklapaju po kućama⁵⁷. Pri tome u formuli *actum* Perencan vrlo često bilježi adresu odnosno četvrt u kojoj se nalazi kuća gdje je sklopljen ugovor (*in confinio Arsenatus, in confinio sancte Marie de Bongaldo, in confinio Sanctorum Quadragenta, in confinio Sancte Anastasie, in confinio Sancti Saluatoris, in confinio Castri veteris*).

⁵⁴ Npr. kod ugovora ustupanja zemlje na obradu u PP, b. I, fasc. 11, fol. 9', 10, 10'. U prvom je ugovoru dispozicija navedena u cijelosti, a u ostalih šest u skraćenoj verziji, a lokator je u svih sedam ugovora ser Stjepan pok. ser Ivana de Qualis. Zatim kod ugovora o zajmu u PP, b. II, fasc. 2, fol. 2'-3 u sva tri ugovora debitor je ser Ivan sin ser Jurja de Soppe.

⁵⁵ *In platea comunis in statione* (CD XVI, str. 121), *in ecclesia Sancti Demetri de Iadra* (CD XVI, str. 129), *in monasterio Sancti Grixogoni* (CD XVI, str. 144, 455).

⁵⁶ Šufflay, isto, str. 63.

⁵⁷ CD XIV, str. 214 (*in domo habitationis ser Čanini condam ser Chose de Prode* – prokuratora imenuje *domina Dobra, relicta condam ser Iohannis olim filii nobilis militis domini Pauli de Varicassis*), str. 448 (*in domo habitationis dicte domine Dobre*), str. 540 (*in domo habitationis domine Paxine, relicte condam ser Damiani de Varicassis* jer je ugovarateljica njena kćer Elizabeta), CD XV, str. 339 (*in domo habitationis dicte done Magdalene donatricis*), str. 343 (*in domo habitationis dicte domine Nicolote, relicte condam ser Laurencii de Bogde*, jedne od izvršitelja oporuke), str. 361 (*in domo habitationis dicte domine Choliče*, jedne od izvršitelja oporuke), str. 526 (*in domo habitationis done Margarite, vxoris condam ser Martini de Lischo* – njena uloga nejasna), CD XVI, str. 182 (*in domo habitationis dicti ser Andree*), str. 205 (*in domo habitationis dicte domine Mariče*), str. 223 (*in domo habitationis domine Prodane suprascripte*, majke koja daje suglasnost svojim sinovima), str. 271 (*in domo habitationis dicti emptoris*), 426 (*in domo habitationis dicte testatricis*).

Popis svjedoka nastavlja se na *actum* formulom *presentibus... testibus vocatis, rogatis et aliis*. U ovim su ispravama gotovo uvijek navedena imena dvaju svjedoka, osim u jednoj gdje su navedena tri svjedoka⁵⁸. Ime patricija sastoji se od osobnoga imena, filijacije i prezimena te oznake pravne kategorije *civis*. Ispred imena obično stoji sintagma *viro nobile ser*. Umjesto oznake pravne kategorije *civis*, ako su oba svjedoka patriciji ili ako je jedan svjedok patricij, a drugi crkveno lice ili notar, može stajati samo sintagma *ambobus Iadriensibus*. Ako je prvi svjedok patricij, a drugi pripadnik nižeg staleža, može stajati sintagma *ambobus de Iadra*.⁵⁹ Denominacijska formula pripadnika nižih slojeva može biti dvočlana ili tročlana. Može se sastojati od osobnoga imena, (nadimka), filijacije i/ili prezimena ili od imena i prezimena s oznakom pravne kategorije (*habitor*) ili samo s oznakom mjesne pripadnosti (*de Iadra, de Pago, habitatore in ...*, itd.). Najčešće se između imena i filijacije donosi zanimanje osobe (*fabro, marinario, sartore, draperio, marangone, pelipario, butigliario, merçario, cimateore, calefado, tintore, becario, piscatore*). Ako je obrtnik *faber, marangonus, cimator, chalegarius, chalefadus, protomagister*, ispred imena nalazi se apozicija *magister*. Ako je osoba kmet, oznaka *vilanus* ide iza imena i filijacije te se obavezno navodi čiji je kmet i u kojem mjestu, npr. *Crisano dicto Corusaç condam Borisclai, uilano ser Domuli de Contareno in Drenouaç*⁶⁰. Ako je osoba stranac, a dobila je status stanovnika Zadra (*habitor*), tada pored apozicije *habitor* stoji prilog *nunc*, npr. *et magistro Andrea cimateore condam Michaelis de Chandia, nunc habitatore Iadre*⁶¹.

Eshatokol se završava potpisom suca egzaminatora i notara. Sudac egzaminator vlastoručno se potpisuje uobičajenom formulom *Ego..., iudex examiner me supscripsi* ili *manum misi* najčešće u istom retku gdje završava formula *actum*. Na mjestu suca egzaminatora izmjenjivali su se: *Iohannes de Chalcina, Iacobus (condam Gregorii) de Çadulinis* (četiri puta), *Iohannes condam Biualdi de Botono, Michael condam Barti de Sloradis, Philipus condam Biualdi de Botono, Iohannes de Sloradis, Stephanus de Qualis, Grisogonus condam Raynerii de Varicassis, Chosa condam Matey de Begna, Iacobus de Raduchis, Zaninus Galellus condam Cose de Prode* (četiri puta), *Çoillus condam Sergii de Cessano, Vitchor condam Nicholai de Vitchor* (dva puta), *Federicus Grissogoni de Grissogonis, Marinus de Ginanis* (dva puta), *Iohannes condam ser Nicholai de Vitchor/ Vitchor* (dva puta), *Damianus condam Grisogoni de Begna, Maurus condam Petri de*

⁵⁸ CD XIV, str. 527.

⁵⁹ *Ambobus Iadriensibus* u CD XV, str. 343, 279, CD XVI, str. 444. *Ambobus de Iadra* u CD XV, str. 339, CD XVI, str. 147

⁶⁰ CD XIV, str. 102.

⁶¹ CD XVI, str. 42.

*Grissogonis, Andreas filius ser Zoilli de Cesamo, Marcus Girardi (dva puta)*⁶², *Iohannes de Chalcina, Andreas (filius) ser Grisogoni de Grisogonis (dva puta), Gregorius (condam Gregorii) de Zadulinis/Çadulinis (dva puta), Marinus de Matafaris, Paulus condam ser Çoilli de Cessamis, Franciscus de Ciualelis (dva puta), Dobrulus de Begna (dva puta), Georgius de Çadulinis, Blasius de Soppe, Maçolus condam ser Nicole de Fanfongna.*

Na ispravi, čiji je sadržaj prodaja zemlje putem dražbe, umjesto potpisa suca egzaminatora, nalazimo potpise triju rektora jer su se dražbe odvijale pod budnim okom gradskih vlasti – *Ego Paulus de Paulo, rector Iadre supratitulatus, scripsi. Ego Choxa condam Matey de Begna, rector ut supra, me subscripsi. Ego Marinus de Ginanis, rector Iadre, scripsi.*⁶³

U ispravama je Perencanov notarski potpis izdvojen od ostatka eshatokola zbog notarskoga znaka kojeg stavlja ispred svoga potpisa. Notarski znak i potpis garantirali su autentičnost dokumenta.⁶⁴ Perencanov notarski potpis glasi ovako: *Ego Petrus dictus Perençanus condam domini Açonis de Lemicetis de Padua, imperiali auctoritate et comunis Iadre notarius iuratus, hiis omnibus interfui et rogatus predicta bona fide scripsi.* On je sadržavao imensku formulu, navođenje ovlasti po kojoj obavlja trenutačnu službu, formule *interfui et rogatus* (formula rogacije). Posljednjim se dvjema formulama posebno naglašava da je notar prisustvovao pravnoj radnji i da je bio zamoljen od stranaka da sastavi ugovor o tome što je učinio zapisavši ugovor u dobroj vjeri (*predicta bona fide scripsi*).

Potpis suca egzaminatora i samoga notara izostavljen je u ugovorima iz notarskoga registra koji sadržajem odgovaraju ovim ispravama. Ime suca egzaminatora Perencan zapisuje na margini ispod naslova ugovora i izraza *facta*.

Kaptolska se isprava po svojoj sadržajnoj strukturi u nekim dijelovima razlikuje od notarske.⁶⁵ U protokolu nema invokacije što se može povezati s činjenicom da Kaptol sam po sebi djeluje u božje ime pa nema potrebe to posebno naglašavati⁶⁶. Kaptolska isprava počinje intitulacijom *Nos capitulum vniuersum ciuitatis Iadre*. Odmah iza nje slijedi inskripcija *vniuersis et singulis tam presentibus quam futuris quibus expedit hanc nostram presentem paginam inspecturis* u uopćenom obliku jer se ne odnosi samo na destinatare, nego je upućena svima kojima će biti od koristi pogledati sadržaj isprave. Zatim slijedi promulgacija (notifikacija) *memorie commendamus*, formula kojom se ukratko najavljuje sadržaj isprave

⁶² Jednom se potpisao bez prezimena u CD XVI, str. 455 = PP, b. III, fasc. 9, fol. 10'.

⁶³ CD XVI, str. 124. Nije sačuvana u notarskom registru.

⁶⁴ Grbavac, isto, str. 124.

⁶⁵ CD XVI, str. 547–549 = QMCI, str. 97–101, CD XVII, str. 148–150 = QMCI, CD XVII, str. 155–158, 231–233 = QMCI, str. 217–220, 256–258 = QMCI, str. 303 (samo donesen regist ugovora).

⁶⁶ Barbarić, isto, str. 74.

koja se ovdje naziva *pagina*, tj. ona se predaje na sjećanje. Ova se promulgacija općeg oblika može smatrati dijelom protokola jer je spojena s intitulacijom i inskripcijom.⁶⁷

Na promulgaciju odmah se nastavlja *actum locale* inkorporiran u početak naracije koja počinje veznikom *quod*, – *dum nobis in vnum et insimul existentibus congregatis in ecclesia chatredali Sancte Anastasie de Iadra, ubi capitula nostra congregantur*,...

Nakon *actum locale* naracija donosi peticiju, tj. ugovorne stranke dolaze pred Kaptol (*accedentes ad presenciam nostram*...) i iznose molbu (*suplicantes*) za odobravanje pravne radnje koju su međusobno usmeno uglavile. Traže da se njihov dogovor unese u kaptolski registar i da se izda isprava s visećim pečatom, tj. traži se koroboracija – *nobis asserentes ipse ambe partes qualiter... nobis humiliter et deuote suplicantes ipse partes ambe ut dignaremur... per notarium nostri capituli in quaterno magno dicti nostri capituli poni, scribi et addi facere et per eundem notarium nostrum in publicam formam reduci et sub sigillo magno nostri capituli cum cordula apenso communire ad hoc ut tali venditioni...* (ili *concessioni* ili *donationi*, itd.) *sic totaliter facte fides plenaria vbilibet adhiberi possit*.

Zatim slijedi koroboracija. Kaptol nalaže (*mandauimus*) svom pisaru da napiše ugovor u kaptolski registar te da ga potom redigira i ovjeri velikim pečatom zadarskoga kaptola. Ovdje Kaptol najavljuje sredstvo, tj. pečat kojim se ima osnažiti ugovor da bi tako isprava imala javnu vjeru – *Nos uero humilibus precibus et iustis petitionibus quorumcumque inclinati, prout tenemur, audita dicta iusta supplicatione ipsarum parcium ambarum mandauimus ser Petro Perençano de Lemicetis de Padua, imperiali auctoritate notario et communis Iadre iurato ac tocius nostri capituli scribe, ut ipsam venditionem...* (ili *concessionem* ili *donationem*, itd.) *infrascriptam in quaterno nostri capituli ponat et scribat et eandem in publicam formam reducat et illam sub sigillo magno nostri capituli cum cordula apenso communire debeat ad hoc ut tali venditioni...* (ili *concessioni*, *donationi*, itd.) *sic taliter facte fides plenaria ubilibet adhibeatur*.

Nakon koroboracije slijedi datacija – *curente anno a natiuitate domini nostri domini Iesu Christi millesimo..., indictione..., die... mensis..., tempore sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini... diuina prouidencia pape..., sui pontificatus anno...* Način navođenja godine u ispravama koje izdaje Kaptol potpuno je različit od datacije u notarskim ispravama. Početak godine počinje 25. prosinca, tj. računa se prema božićnom stilu (*stilus nativitatis*).⁶⁸

⁶⁷ Promulgacija je inače uvijek dio korpusa isprava (Stipišić, isto, str. 151).

⁶⁸ Šufflay, isto, str. 133, bilj. 623 navodi da listine duhovnih vlasti u čitavoj Dalmaciji postojano upotrebljavaju rimski stil. – O načinu računanja početka godine i upotrebi indikcije u kaptolskim registrima vidi Ivan Majnarić, Prilog poznavanju datiranja spisa bilježnika u službi Zadarskog kaptola tijekom druge polovice XIV. i prve polovice XV. stoljeća, *Starine*, knj. 64 (2012), str. 185–205.

Na temelju ove četiri kaptolske isprave ne možemo pratiti je li se godina tada mijenja jer objavljene isprave nisu iz iste godine, no iz kaptolskoga je registra očito da Nova godina počinje na Božić, a isto se tako mijenja indikcija – u upotrebi je *indictio Romana*.⁶⁹ U drugom je dijelu datacije navedeno ime pape s točnom godinom njegova pontifikata u tijeku.

U eshatokolu notarski je potpis proširen u odnosu na onaj u notarskim ispravama podatkom da je pisar Kaptola te da je na zapovijed Kaptola zapisao ugovor – *Ego Petrus... ac tocius capituli Iadre scribe, hiis omnibus interfui et rogatus ac iussu, auctoritate et mandato tocius dicti capituli Iadre predicta bona fide scripsi*. Dakle, u ispravi izdanoj pod otkriljem Zadarskoga kaptola javnu vjeru ispravi daje kaptolski pečat kao i notarov potpis.

Jedina razlika između objavljenih kaptolskih isprava i njihova zapisa u kaptolskom registru nalazi se u eshatokolu, tj. eshatokola u kaptolskom registru nema.

Ponekad redosljed pojedinih elemenata unutar teksta kaptolskih isprava može biti drugačiji pa se tako peticija, koroboracija i datacija mogu nalaziti na kraju korpusa.⁷⁰

Na kraju se treba još osvrnuti na eventualne razlike u prijepisu samoga teksta sačuvanih isprava u odnosu na postojeći cjeloviti tekst u registru. U ugovorima iz registra Perencan je često intervenirao bilo umetanjem riječi ili dijelova rečenice unutar samoga teksta ili dopisivanjem na margini, bilo precrtavanjem riječi ili dijelova ugovora,⁷¹ no prijepis na pergameni je čistopis jer bi bilo kakva intervencija u tekstu ukazivala na pokušaj falsificiranja⁷². Pogreške ili propuste⁷³ učinjene u ugovoru iz notarskoga registra prilikom prijepisa na pergameni često je puta ispravio što ne znači da je prijepis na pergameni bio imun od lapsusa⁷⁴. Još se neke razlike mogu primijetiti prilikom usporedbe teksta ugovora u

⁶⁹ Jedan ugovor od 02. 12. 1383. i dva ugovora od 01. 12. 1383. imaju indikciju šestu (QMCI, str. 24, 28, 33), a onda ugovor od 29. 01. 1384. ima indikciju sedmu (QMCI, str. 35). Zatim ugovor od 25. 07. 1386. ima indikciju devetu, a ugovor od 29. 12. bilježi promjenu godine u 1387. i indikcije u desetu (QMCI, str. 143, 145). Ili još bolji primjer za ilustraciju promjene godine i indikcije sadrže dva ugovora iz prosinca 1388. Prvi ugovor ima datum 04. 12. 1388. i indikciju 11, dok ugovor od 26. 12. bilježi promjenu godine u 1389. i indikcije u 12 (QMCI, str. 173, 176). – O upotrebi stila inkarnacije u kaptolskim ispravama u posljednjim godinama Perencanova djelovanja vidi Majnarić, isto, str. 195–196.

⁷⁰ CD XVII, str. 547–549.

⁷¹ Usp. npr. umetnute riječi u tekstu ugovora *ser, forte* i precrtane riječi *de bonis vitibus, vendere uel, teneatur* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 10 = fond Sv. Nikole, perg. br. 222. Ili npr. precrtano ime *ser Coillum de Cesano* i iznad umetnuto ime *Iacobum de Raduchis* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 21 = Fond Sv. Nikole, perg. br. 230.

⁷² Marin Berket, Antun Cvitanić i Vedran Gligo, *Statut grada Trogira*, Split: Književni krug, 1988., knj. I, gl. 40, izričito kaže *...et si alia apparerent in quibus reperiantur diuisiones aliquae aut pertractae per medium, vel circumscriptione vel rasurae seu cancellaturae suspectae, repudientur omnino*. I Rapski statut naglašava u proceduri sastavljanja isprava da nema precrtavanja, vidi Grbavac, *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*, str. 28.

⁷³ Usp. npr. propust u sintagmi *omnium suorum bonorum presentium* koji je u ispravi dopunjen *et futurorum* (PP, b. I, fasc. 6-6' = fond samostana Sv. Kuzme i Damjana, perg. br. 73) ili npr. u QMCI, str. 98–99 stoji *cum integritate (!), Sclauanie (!), qui pro tempore erunt (!)*, a u ispravi CD XVII, str. 548–549 sve je ispravljeno.

⁷⁴ Npr. *drepperio* na pergameni br. 112 iz fonda Sv. Kuzme i Damjana, dok u ugovoru iz PP, b. II, fasc. 1, fol. 28 stoji *drapperio*. U CD XV, str. 252 (pergamena iz fonda Begna nije sačuvana) stoji *omnem dannum*, dok u ugovoru iz PP, b. II, fasc. 4, fol. 47 stoji pravilno *omne dannum*. Ili ispuštena riječ *confici* u ispravi u CD XVII,

notarskom registru i onoga na pergameni, a to su varijacije u načinu kraćenja pojedinih riječi⁷⁵ i ostale sitne pojedinosti (pisanje velikih i malih slova, pisanje oštra ili obla oblika slova *u*, pisanje *y* i *i*, itd.)⁷⁶.

Dakle, osnovna razlika između ugovora zapisanoga na pergameni i onoga u notarskom registru nalazi se u protokolu i eshatokolu. U protokolu najčešće je izostavljena invokacija s aprekacijskom formulom, a datacija je skraćena. U eshatokolu nedostaje vlastoručni potpis suca egzaminatora i notarski potpis.

Glavne su pak razlike između notarskih i kaptolskih isprava:

- 1) u protokolu notarska isprava ima invokaciju s formulom aprekacije, kaptolska ne;
- 2) formula datacije u notarskoj ispravi stoji iza invokacije, a u kaptolskoj obično iza koroboracije ili u manjem broju slučajeva na kraju korpusa. Osim što formula datacije ima različit položaj unutar notarske i kaptolske isprave, razlikuje se također po stilu godine i vrsti indikcije i navođenju vladavine službenih osoba;
- 3) notarska isprava nema intitulaciju, inskripciju (opću) i promulgaciju, dok kaptolska ima jer je početni dio korpusa pisan u subjektivnoj formi;
- 4) notarska isprava ponekad sadržava naraciju u tekstu isprave, dok je naracija u kaptolskim ispravama sastavni dio u kojoj se nalazi peticija, a prepoznaje se po vezniku *quod*;
- 5) formula *actum* stoji u eshatokolu notarske isprave, dok u kaptolskoj ispravi iza promulgacije, koja je sastavni dio teksta isprave;
- 6) notarska isprava u eshatokolu ima popis svjedoka, kaptolska ne jer je Kaptol taj koji je svjedočio pravnom činu i naložio svom pisaru da o tom pravnom činu sastavi ispravu;
- 7) u eshatokolu kaptolska isprava ima viseći pečat (drugi dio koroboracije), dok notarska nema. Javnu vjeru kaptolska isprava dobiva preko pečata dodatno osnaženu notarskim potpisom, a notarska preko notarskoga znaka i potpisa.

Jednoj i drugoj ispravi zajednički su dijelovi dispozicija, sankcija, *clausulae finales* i notarski potpis koji je nešto više proširen u kaptolskoj ispravi.

str. 549, dok u QMCI, str. 100 nije.

Napomena: Prilikom usporedbe transkripcije isprava u Diplomatičkom zborniku s onim na sačuvanim ispravama, neke omaške koje su pripisane Perencanu, u biti su omaške priređivača teksta, tako npr. imamo u CD XIV, str. 497 i 498 riječi *paraboram* (!) i *iuxti* (!), iako su na pergameni, br. 222 iz fonda samostana Sv. Kuzme i Damjana riječi napisane pravilno ili u CD XIV, str. 101 piše *patrorum* (!), a u ispravi nalazimo pravilan oblik *patronum*.

⁷⁵ Usp. npr. kraćenje riječi *sine*, *persone*, *heredibus*, *contra*, *personam*, *obligatione/obligacione*, *firmiter* u PP, b. I, fasc. 6-6' = fond samostana Sv. Kuzme i Damjana, perg. br. 73.

⁷⁶ Usp. iz istoga gore navedenog dokumenta npr. velika i mala slova kod riječi *regnante*, *ac*, *corediorum*; pisanje slova *u* u riječi *vocatis*; pisanje *y* i *i* u riječi *spei*.

2. 2. Vanjske karakteristike

Pod vanjskim karakteristikama isprave podrazumijeva se materijal, tinta, pismo (ovi su elementi analizirani u paleografskom dijelu ovoga rada), te grafički znakovi i pečat. Od grafičkih znakova u ispravama nalazimo znak križa i notarski znak.

Znak križa susrećemo prije potpisa nekih sudaca egzaminatora (*Franciscus de Ciualelis, Iohannes de Chalçina, Philipus condam Biualdi de Boto, Grisogonus condam Raynerii de Varicassis*)⁷⁷.

Perencanov notarski znak nalazi se uvijek u donjem lijevom kutu isprave ispred njegova potpisa. Sastoji se od ukrašena inicijala P iznad kojeg se nalazi kvadratić podijeljen u četiri polja. Unutar svakoga polja u sredini nalazi se točkica. Radi se o znaku križa koji je omeđen kvadratom, a čije vanjske okomite crte imaju ukrasne crtice. Ovakav su simbol koristili iznad inicijala njegovi prethodnici kao i suvremenici: Isnard pok. Romanata de Romanato iz Padove, Vannes pok. Bernarda iz Ferma i Albert pok. Franje de Saladinis.⁷⁸ Po klasifikaciji notarskih znakova njegov znak pripada skupini monograma.⁷⁹

Viseći je pečat sačuvanih kaptolskih isprava otpao. Na dnu po sredini sačuvanih pergamena vide se dvije ili četiri točkice, što upućuje na tragove gdje su bile provučene vrpce koje su držale viseći pečat utisnut u crveni vosak⁸⁰ što se iščitava iz gore citirane peticije stranaka i naredbe Kaptola.

3. Podjela ugovora s obzirom na vrstu pravne radnje – sinteza pravnih formula

Među 4983 ugovora u notarskom registru, čija se struktura mogla utvrditi bez obzira na stupanj očuvanosti, 74 ugovora imaju samo početni dio s ostavljenim praznim mjestom za daljnji prijepis koji se nikad nije dogodio, a 99 ugovora nemaju sačuvan početak ili završetak ugovora. Među ovim posljednjim najčešće se radi o ugovorima koji se nalaze na početku ili kraju većine svežnjića što upućuje na njihovu okrnjenju cjelovitost pored ostalih oštećenja.⁸¹ Ukupno 417 ugovora nema sačuvan naslov, a zbog oštećenosti nekim ugovorima ni iz sadržaja ne se može odrediti kojoj vrsti ugovora pripadaju. Zabilježeno je otprilike 40-ak vrsta pravnih radnji među sačuvanim ugovorima i oni će biti razvrstani u jedanaest grupa.⁸²

⁷⁷ *Franciscus de Ciualelis* u fondu Sv. Dominika, perg. br. 746 = CD XVI, str. 454–455. *Iohannes de Chalçina* u fondu Sv. Kuzme i Damjana, perg. br. 73. *Philipus de Boto* u fondu Sv. Nikole, perg. br. 222 = CD XIV, str. 100–102. *Grisogonus de Varicassis* u fondu Sv. Krševana, kaps. XV, 120 = CD XIV, str. 239–241.

⁷⁸ Slikovni prilog donosi Grbavac, isto, str. 196, 198–199.

⁷⁹ Isto, str. 126.

⁸⁰ Podrobni opis svih kaptolskih pečata donosi Gulin, isto, str. 63–73.

⁸¹ To je evidentirano u prilogu I koji donosi indeks ugovora pojedinih svežnjića.

⁸² Predložak u nešto modificiranom obliku preuzet od Grbavac, *Notarijat na istočnojadranskoj obali od druge*

3. 1. Ugovori koji bilježe trajni prijenos vlasništva nad imovinom

U ovu skupinu spadaju ugovori s naslovom *Carta emptionis* (1076) odnosno *Carta venditionis* (15) koji predstavljaju najučestaliju skupinu ugovora, *Carta donationis* (60) i *Carta permutationis et cambii* (11) kao relikv iz predstatutarnoga razdoblja⁸³.

3. 1. 1. Carta emptionis/venditionis

Ponekad odmah u naslovu saznajemo što je predmet kupoprodajnog ugovora, npr. *de capitibus vitum/capitum vitum*⁸⁴, *barchosii*⁸⁵, *de medietate vnius barche*⁸⁶, *vnus barche piscariçe*⁸⁷, *de vna chochina*⁸⁸, *modiorum VIII^c salis*⁸⁹, *de medietate vnius chochine*⁹⁰, *triceximi ladre*⁹¹, *animalium*⁹², *de medietate effectus fusine vnius*⁹³, *de vno dero cum vliuariis*⁹⁴, *de vna domo*⁹⁵, *duarum seruarum*⁹⁶, *de domo çudeche*⁹⁷, *effectus vnius domus*⁹⁸.

Korpus kupoprodajnih ugovora (*carta emptionis*) ima sljedeću strukturu:

a) Formula *contrahentes* donosi ime obiju ugovornih stranaka, tj. prodavatelja (*venditor/venditores*) i kupca (*emptor/emptores*), eventualna imena zastupnika ili imena osoba

polovine 12. do kraja 14. stoljeća, str. 86–89 koja je podjelu izvršila na temelju vrste pravne radnje oslanjajući se pri tome dijelom na podjele koje su postojale u formularima *Ars notariae* poznatih glosatora. Ona je isprave podijelila u pet skupina: 1) privatne isprave u užem smislu tj. instrumente unutar kojih razlikuje 9 vrsta ugovora prema pravnoj radnji, 2) oporuke, 3) notarski zapisnici tj. brevijariji, 4) notarski zapisi (*notae*) i 5) inventari. S obzirom na to da među ugovorima u notarskom registru postoje ugovori odnosno dokumenti iz prve tri skupine, oni se kao takvi neće na ovome mjestu posebno odvajati po skupinama te će tako testamentima i brevijarijima oporuka u numeričkom nizu pripasti deseto mjesto kao i dokumentima koji se odnose na oporuke i nasljedstvo, a u jedanaestu skupinu bit će uvršteni ugovori i dokumenti koji se ne mogu smjestiti u prethodnih deset ili se pojavljuju kao pojedinačni.

⁸³ Beuc, isto, str. 658.

⁸⁴ *Carta emptionis de capitibus vituum* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 14', fasc. 3, fol. 14, fasc. 4, fol. 16', 34', itd.), *Carta venditionis capitum vituum* (PP, b. I, fasc. 4, fol. 14, 30, fasc. 7, fol. 1' (dva puta), itd.).

⁸⁵ *De medietate vnius barchosii* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 6). *De tercie partis barchosii* (PP, b. I, fasc. 3, fol. 20', fasc. 8, fol. 32', fasc. 9, fol. 43, itd.).

⁸⁶ PP, b. I, fasc. 3, fol. 13.

⁸⁷ PP, b. I, fasc. 4, fol. 20.

⁸⁸ PP, b. I, fasc. 4, fol. 24, fasc. 9, fol. 56, itd.

⁸⁹ Ugovor PP, b. I, fasc. 4, fol. 25' (*Carta venditionis modiorum VIII^c salis facte domino Frixono*) samo je započeo i prekršten. Vidi bilješku 91 o gospodinu Frixonu. Gospodin Frixon spominje se još u ugovoru iz bilj. 388, 476 i na str. 168.

⁹⁰ PP, b. I, fasc. 4, fol. 26.

⁹¹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 26'-27'. Donosi se sadržaj kraljeva pisma u kojem kralj obavještava da je novi vrhovni upravitelj Kraljevske komore za sol i tridesetninu Frixon de Prottis, senjski namjesnik umjesto Baltazara de Sorba. – Životopis Baltazara de Sorba donosi Branka Grbavac, Prilog proučavanja životopisa denoveškog i zadarskog plemića Baltazara de Sorba, kraljevskog admirala. *Humanitas et litterae*, Zbornik u čast Franje Šanjeka, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009, str. 227–240.

⁹² PP, b. I, fasc. 5, fol. 43'.

⁹³ PP, b. I, fasc. 5, fol. 48.

⁹⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 10'.

⁹⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 13.

⁹⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 18 (*Carta emptionis*), b. II, fasc. 1, fol. 23', 24 (posljednje dvije *Carta venditionis*).

⁹⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 18'.

⁹⁸ PP, b. I, fasc. 3, fol. 40, fasc. 6, fol. 2, 12, fasc. 9, fol. 42, itd.

koje daju suglasnost.⁹⁹ Obje su ugovorne stranke povezane karakterističnim nizom glagola koji određuju samu pravnu radnju, a to su *dedit, vendidit et transactauit*.¹⁰⁰ Njima je u nekim slučajevima dodana sintagma *iure proprii* pojačana formulom *perpetuitas* čime se naglašava potpuno vlasništvo odnosno pravo pojedinca nad stvari koja je predmetom prodaje kao i činjenica da predaja vlasništva nad predmetnom stvari postaje trajna činom kupoprodaje, naravno ako je ta stvar u potpunom vlasništvu prodavatelja.

b) Formula *res* donosi sve relevantne informacije o stvari koja je predmetom prodaje. Može se sastojati od četiri glavne klauzule: prva donosi podatke o prodanoj stvari, tj. vrstu, mjeru i količinu; druga donosi opis položaja ako je riječ o nekretninama; u trećoj su sadržane pripadnosti (*pertinentiae* ili *atinentiae*), tj. sve sporedne stvari koje su uključene u osnovni predmet prodaje, a u četvrtoj prinadležnosti, tj. pravne radnje, kojima će kupac raspolagati u vlasništvu kupljenoga predmeta.¹⁰¹

Već iz gore navedenih primjera u naslovima predmet kupoprodaje može biti pokretna i nepokretna imovina. Ako je predmetom prodaje trsje, tj. nasad vinove loze (*capita vitum*), vinograd (*vinea*), različite vrste zemljišta (*derum, clapus/pecia terre, possessio*), onda se navode mjere u gonjajima, npr. *sua capita vitum duorum gognaiorum uel circa* i pri tome se najčešće dodaje klauzula *et si plus uel minus sunt cadant in dicta venditione sine precii aditione uel minutione* kojom se osigurava nepromjenjivost cijene u slučaju oscilacije danih mjera u svrhu izbjegavanja eventualne tužbe, no ponekad se može tražiti nadoknada drugim zemljištem u slučaju manjka¹⁰². U kasnijim ugovorima ova se klauzula više ne spominje. Potom slijedi opis položaja nekretnine u odnosu na strane svijeta.¹⁰³ Stambeni ili poslovni objekt opisuje se s obzirom na materijal kojim je građen i potom slijedi opis njegova položaja. U slučaju prodaje vinova trsja ili objekta navodi se *clausula reservativa (saluis tamen et reseruatis iuribus)* kojom se štite eventualna prava prodavatelja ako je on ujedno vlasnik zemlje ili eventualna prava treće osobe kao vlasnika zemljišta (*patronus*). Njome se štiti pravo vlasnika zemlje u pogledu teratika, tj. podavanja dijela plodova (obično četvrtine, ponekad trećine) i njihovo dovoženje na lokaciju koju on odredi ovisno o položaju vinograda – *que*

⁹⁹ Podrobnju analizu formule *contrahentes* donosi Grbavac, isto, str. 138–144. O pravnoj i djelatnoj sposobnosti pojedinih osoba vidi Beuc, isto, str. 562–581.

¹⁰⁰ O upotrebi glagola *transactare* kod zadarskih notara vidi Grbavac, isto, str. 146–147. Lujo Margetić, Magdalena Apostolova Maršavelski, *Hrvatsko srednjovjekovno pravo – vrela s komentarima*, Zagreb: Narodne novine, 1990, str. 170 govori o bespotrebnoj gomilanju glagola (*dedit, transactauit*) za pravnu radnju kupoprodaje, a glagoli u perfektu upućuju na probativnost isprave, a ne na dispozitivnost.

¹⁰¹ Grbavac, isto, str. 162. – O pripadnostima vidi još Beuc, isto, str. 604–605.

¹⁰² PP, b. I, fasc. 3, fol. 25' (uz dozvolu gospodara na čijoj je zemlji vinova loza), fasc. 5, fol. 35. Ova je nadoknada češća u kaptolskim ugovorima jer se ipak radi o većim zemljišnim kompleksima.

¹⁰³ Pri tome Perencan nema ustaljen redoslijed korištenja strana svijeta. Usp. Grbavac, isto, str. 172–176.

*habet pro suo terratico annuatim in infrascriptis capitibus vitum in quarta (ili tertia) parte omnium frugum nascencium et perueniencium in ipsis conducenda Iadre expensis laboratoris ad domum habitationis patroni ili in barcha ad ripam maris*¹⁰⁴ –, odnosno pravo na zakupninu ako je nekretnina sagrađena na tuđem zemljištu. U oba se slučaja obavezno navodi i dopuštenje vlasnika zemljišta za prodaju. Rezervativna klauzula unutar dispozitivnoga dijela može imati različiti položaj i može se više puta ponavljati u svom osnovnom dijelu. Pri prodaji vinova trsja, kupac prodaje svoje pravo na nasad vinove loze što je u skladu sa srednjovjekovnim poimanjem prava da plodovi nečijeg rada pripadaju obrađivaču, a ne vlasniku zemljišta.¹⁰⁵

Ako je nekretnina kuća, zemljište, solane ili mlinovi, onda se unutar formule *res* nalaze još klauzula o prinadležnostima i klauzula o pripadnostima.¹⁰⁶ Prva klauzula može biti izrečena upotrebom prijedloga *ad s gerundom – ad habendum, tenendum, possidendum, vendendum, donandum et obligandum et pro anima et corpore iudicandum et quicquid dicto emptori uel suis heredibus et successoribus de ipsa re deinceps melius placuerit faciendum sine contraditione dicti venditoris uel suorum heredum et successorum* ili posljedičnom rečenicom – *Ita ut admodo dictus emptor cum suis heredibus et successoribus possit et debeat dictam rem habere, tenere, possidere, vendere, donare et obligare et pro anima et corpore iudicare omnemque suam vtilitatem et voluntatem ex ipsa re facere sine contraditione dicti venditoris uel suorum heredum et successorum*. Dakle, prinadležnosti su odnosno ovlaštenja koja pripadaju kupcu: vlasništvo, držanje i posjed (*habere, tenere, possidere*) te otuđivanje koje može nastati prodajom, darovanjem, obligiranjem ili određivanjem za spas duše (*vendere, donare, obligare et iudicare*)¹⁰⁷ i njima može novi vlasnik raspolagati prema vlastitom nahođenju bez prigovora staroga vlasnika jer je njegovo vlasništvo nad tom stvari perfektuirano činom kupoprodaje.

Klauzula o pripadnostima može imati popis različitih pripadnosti ovisno o tome na koju se nekretninu odnosi. U kupoprodajnim ugovorima kao i ugovorima o darovanju, kada je riječ o nekretninama (zemljište, kuća), bilježe se pripadnosti pojedine stvari u klauzuli (formuli) pertinencije ili atinencije¹⁰⁸ koja može biti općenita ili s dodatkom neke konkretne

¹⁰⁴ ZS, knj. III, gl. 72 i 88 predviđa na obrađivačev trošak dovoz grožđa do brodice odnosno vina u grad Zadar, gdje će se vino otočiti iz bačve ili badnja kad brodica pristane u luku, osim ako nije drugačije ugovoreno.

¹⁰⁵ Lujo Margetić, *Srednjovjekovno hrvatsko pravo – stvarna prava*, Zagreb – Rijeka – Čakovec: Pravni fakultet Zagreb, Pravni fakultet u Rijeci, 1983, str. 81.

¹⁰⁶ Ugovori o prodaji trsja sadrže samo klauzulu o prinadležnostima jer se trsje nije smatralo za *res immobiles*. Ova klauzula po logici stvari također nije sadržana kod prodaje *res mobiles* i *res se moventes*. – Opširnije o podjeli stvari kao predmetu pravne transakcije vidi Grbavac, isto, str. 162–169; Beuc, isto, str. 603–604.

¹⁰⁷ Grbavac, isto, str. 188.

¹⁰⁸ Pojam klauzula pertinencije koristi Grbavac, isto, str. 162, dok pojam formula pertinencije upotrebljavaju

pripadnosti. U njoj se nabrajaju sve što pripada predmetnoj stvari, ali često ne treba odgovarati stvarnosti.¹⁰⁹ Jednostavna varijanta klauzule pertinencije glasi: *cum omni accessu, ingressu, introitu et exitu suo et omnibus suis iuribus, adiacenciis et pertinentiis* (može s dodatkom: *superioribus et inferioribus a celo usque ad habissum*).¹¹⁰ Opširnija je verzija s dodatkom konkretnih pripadnosti, kao što su služnosti¹¹¹ i vodotok, u slučaju prodaje terena za gradnju ili kuće ova: *cum omni accessu, ingressu, introitu et exitu suo, viis, **seruitutibus, aqueductibus**, adiacenciis et pertinentiis suis superioribus et inferioribus et cum omnibus iuribus et actionibus ipsi loco/ipsis locis in integrum spectantibus, competentibus et pertinentibus a cello usque ad habissum*.¹¹²

Ako se prodaje kuća, ovim se gore pripadnostima može dodati još strehokapnica: *cum omni accessu, ingressu, introitu et exitu suo, viis, seruitutibus, **stilicitiis**, aqueductibus, adiacentiis et pertinentiis suis superioribus et inferioribus et cum omnibus iuribus et actionibus ipsi domo in integrum spectantibus...*¹¹³ Nadalje, ako se prodaje poljoprivredno zemljište, općim se pripadnostima mogu pribrojiti jarci i suhozidi: *cum omni accessu, ingressu, introitu et exitu suo, viis, seruitutibus, **fossatis, maxeriis**, aqueductibus, adiacenciis et pertinentiis...*¹¹⁴ A za solane uz opće su pripadnosti dodani različiti bazeni za isušivanje mora i kanali: *cum omni accessu, ingressu, introitu et exitu suo, viis, seruitutibus, aqueductibus, fossatis, **quasilis, ptalis, slibis** adiacenciis et pertinentiis...*¹¹⁵

Različite se pripadnosti odmah navode uz glavnu stvar koja je predmetom prodaje u formuli *res* kada se radi o prodaji plovila, npr. *vnam suam terciam partem de tribus partibus, quam habet in vno barchosio scoperto vocato Sancta Chatarina, quem nauigat Nicolija marinarius Galcich, qui nunc est in portu Iadre, cum tertia parte omnium suorum corediorum, rerum et massariciarum...*¹¹⁶ Ili *vnam suam barcham marcilianam (in)falchatam cum arbore, antena, duobus velis, sartia, remis, timonibus et aliis suis coredis, rebus, arnexeis et pertinentiis, que ad presens est in portu Iadre*.¹¹⁷ Ili *totam vnam eorum*

Stipišić, isto, str. 151 i ostali.

¹⁰⁹ Rabikauskas, isto, str. 28 kaže: *In tali formula enumeratio rerum pertinentium saepe tamquam formula fixa sumenda est, quae non necessario realitati correspondere debet.*

¹¹⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', fasc. 8, fol. 22, fasc. 16, fol. 18', itd.

¹¹¹ Margetić, isto, str. 90–91, Margetić – Maršavelski, isto, str. 171 navodi da se radi o nedovoljno definiranim objektima u službi boljeg iskorištavanja kupljene nekretnine te se očito razlikuju od pojma služnosti na koje se odnose odredbe ZS, knj. V, gl. 31–33 gdje se radi o eventualnim pravima odnosno ograničenjima vlasništva prema susjedima u skladu sa srednjovjekovnim poimanjem prava.

¹¹² PP, b. I, fasc. 13, fol. 2' (*domus cum curia*), 11' (*locus*), fasc. 14, fol. 28' (*hedificium*), itd.

¹¹³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 13, 24, fasc. 11, fol. 1, itd.

¹¹⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 19', fasc. 9, fol. 15, 19', itd.

¹¹⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 16.

¹¹⁶ PP, b. I, fasc. 9, fol. 51'. – Grbavac, isto, str. 177 za ovaj slučaj naglašava nesamostalnost ove klauzule.

¹¹⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 48.

*chochinam copertam a duobus arboribus et duobus timonibus nomine Sanctus Nicolaus et Sanctus Anthonius cum omnibus suis velis, batello, rebus, arnexiis et coredis...*¹¹⁸

Po redosljedu ovih klauzula unutar formule *res Perencan* slijedi Rolandinov obrazac formulara.¹¹⁹

c) Formula *promissio de legitima defensione* sastoji se od dvije klauzule: izjave prve stranke da neće pokrenuti osobno niti preko posrednika parnicu u vezi s ugovornim predmetom, i obećanja o aktivnoj pravnoj zaštiti. Većina je zadarskih notara u razdoblju od 13. st. pa do 80-tih godina 14. st. imala praksu upotrebe samo klauzule obećanja o aktivnoj pravnoj zaštiti.¹²⁰ Pa tako u skladu s tim i Perencan u kupoprodajnim ugovorima koristi samo drugu klauzulu obećanja o pravnoj zaštiti¹²¹ na koju se nastavljaju formule *pena*, *reffectio damnorum et expensarum* i *obligatio bonorum*. Ove se formule uvijek u nizu nadovezuju jedna na drugu prijedložnim perifrazama (*sub pena... cum refectione... et cum obligatione*)¹²² – *quam rem promisit quoque dictus venditor stipulatione solemni per se et suos heredes et successores dicto emptori et suis heredibus et successoribus semper excalumpniare et deffendere contra vnamquamque personam huius mundi de iure sub pena quarti, qua soluta uel non, nichilominus dictus veniditor predicta omnia actendere teneatur rato semper manente contractu*¹²³ *et cum reffitione omnium dampnorum, interesse et expensarum litis et extra et cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum*.

Formula *pena* sastoji se od dvije klauzule. U prvoj se donosi konkretni iznos kazne odnosno udio vrijednosti, tj. kazna četvrtine ili se poziva na statutarne odredbe koje propisuju visinu kazne u slučaju neizvršavanja točaka ugovora, a u drugoj se naglašava da plaćanje kazne ne dovodi do poništenja obveza proizašle iz sklopljenoga ugovora jer je *rato semper manente contractu*.¹²⁴ Formulom *reffectio damnorum et expensarum* štitila se provedba pravnoga čina obećanjem naknade štete i kamata (*damna et interesse*) te parničnih i izvanparničnih troškova (*expense litis et extra*).

Ponekad se neposredno na klauzulu o aktivnoj pravnoj zaštiti dodaje još obećanje prodavatelja o uvođenju kupca u posjed na svoj trošak u slučaju nekoga spora. Iza ovoga

¹¹⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 56.

¹¹⁹ Usp. Grbavac, isto, str. 170.

¹²⁰ Isto, str. 216–218, 221–224.

¹²¹ ZS, knj. III, gl. 46 propisuje u slučaju da u ispravi o kupoprodaji ili zamjeni nisu navedene mjere, prodavatelj nije dužan sudski braniti prodanu stvar tj. nije obvezan na evikciju.

¹²² U nastavku će se koristiti kratica *P.R.O.*

¹²³ Od 1367. ovaj se dio formule pojavljuje u obliku *nichilominus contractus iste suam semper obtineat roboris firmitatem et cum refectione...*

¹²⁴ Grbavac, isto, str. 257. – O klasifikaciji formule *pena* s obzirom na to kako je izrečena kazna vidi također isto, str. 265–269.

obećanja slijede formule *P.R.O. – Et si quo tempore lix, questio aut controuersia dicto emptori uel suis heredibus et successoribus per aliquem uel aliquos mota fuerit de dicta re uel aliqua ipsius parte, illam in se suscipere promisit dictus venditor per se et suos heredes et successores suisque expensis terminari et in vacuam, liberam et expeditam possessionem dictum emptorem inducere et indutum manutenere omnibus suis expensis*.¹²⁵

d) Formula *traditio rei*, kojom se regulira predaja kupljene stvari, sastoji se od dvije klauzule: prva sadrži izjavu kojom prodavatelj prenosi na kupca sva svoja prava koja je imao nad stvari do trenutka prodaje, a drugom se klauzulom regulira držanje predmeta do trenutka predaje na način da prodavatelj drži predmet isključivo u ime kupca u ime zamolbe (*precario nomine*), a ne više kao vlasnik toga predmeta. Pri tome se Perencan koristi sasvim drugačijom praksom ubacujući u izravni kupoprodajni ugovor i ugovor o prepuštanju prava.¹²⁶ On do 1376. koristi formulu *traditio rei* sporadično kao i formulu o prepuštanju prava (*cessio iurum*).¹²⁷ Od 1376. *traditio rei* postaje konstitutivni element dispozitivnoga dijela svih kupoprodajnih ugovora, kada je riječ o nekretninama, zajedno s *cessio iurum* i formulom o postavljanju kupca u posjed kupljene stvari. Formula *cessio iurum* glasi: *Dans et concedens dictus venditor per se et suos heredes et successores dicto emptori et suis heredibus et successoribus omnia sua iura omnesque actiones et rationes, reales et personales, vtiles et directas, tacitas et expressas ac mistas, que, quas et qualia ipse venditor habet uel habere uidebatur, poterat et posset in dicta possessione aduersus quascumque personas huius mundi, collegium et vniuersitatem*. Formula o postavljanju kupca u posjed kupljene stvari ova je: *Constituens dictum emptorem procuratorem ut in rem suam et ponens eum in locum suum* i njome se ovlašćuje kupac da ostvari svoja prava nakon sklopljenoga ugovora kupoprodaje i prije izvršenja tradicije¹²⁸. A formula *traditio rei*: *Ac dans et concedens dictus venditor ipsi emptori licentiam et parabolam sua auctoritate intrandi et apprehendendi tenutam et corporalem possessionem de ipsa possessione*¹²⁹, *qui se pro dicto emptore precario nomine possidere constituit, donec tenutam et possessionem acceperit corporalem*¹³⁰.

¹²⁵ Formula može imati slobodan poredak riječi, usp. npr. u PP, b. I, fasc. 2, 3, fasc. 3, fol. 2', 3, 5, 38', 41', 42, fasc. 4, fol. 12 Ovdje se radi o drugačijoj formulaciji *promissio de legitima defensione* (usp. Grbavac, isto, str. 217–219). Naime, prva je klauzula preoblikovana u pogodbenu rečenicu, a druga sadrži obećanje o okončanju spora preuzimanjem svih eventualno nastalih troškova uslijed spora i uvođenjem kupca u slobodan posjed.

¹²⁶ Grbavac, isto, str. 206 i 212.

¹²⁷ Npr. PP, b. I, fasc. 3, fol. 39, 42, fasc. 4, fol. 12', fasc. 5, fol. 35, 42 ima samo formulu *traditio rei*. Npr. PP, b. I, fasc. 4, fol. 19–19' ima formule *cessio iurum* i *traditio rei*. Npr. PP, b. I, fasc. 4, fol. 24, 26' ima samo formulu *cessio iurum*. Inače, Perencan u formuli *traditio rei* ima obrnut slijed klauzula.

¹²⁸ Margetić – Maršavelski, isto, str. 172.

¹²⁹ Po Margetiću – Maršavelski, isto, str. 172 na taj se način izbjegava skupi „zavod“ poznat u rimskom i hrvatskom pravu, tj. obilazak kupljene nekretnine sa svjedocima.

¹³⁰ Isto, smatra da je notar gomilanjem ovih dviju posljednjih klauzula bez većeg razumijevanja odredbi

e) Formula *pretium* ima dvije klauzule: u prvoj se navodi cijena prodanoga predmeta i u drugoj se donosi izjava odnosno priznanje prodavatelja o primitku novca u obliku priznanice u skladu s Rolandinovim formularom.¹³¹ Prvi se dio formule *pretium* sastoji od prijedloznoga izraza, a drugi je izražen odnosnom rečenicom – *Et hoc pro precio... et nomine precii, quos denarios et precium dictus venditor guarentauit contentus et confessus fuit se manualiter habuisse et recepisse et in se habere dixit a dicto emptore.*

f) Odmah se na priznanje o primitku novca nastavlja renunciativna formula kojom se prodavatelj odriče prigovora da nije dobio novac (*exceptio non numerate pecunie*) uz odricanje od općih odredbi i propisa općenitom frazom (*omni legum auxilio*)¹³² – *Renuncians super hoc dictus venditor exceptioni et probationi non date, habite et recepte ac sibi manualiter numerate dicte pecunie quantitatis tempore huius contractus omni spey future numerationis et traditionis omnique alii suo iuri et legum auxilio.* Do 1376. ova se formula obično nalazila neposredno iza klauzule o pravnoj zaštiti na koju su se nastavljale formule *P.R.O.* odnosno iza formule *traditio rei*, ako je bila navedena, a nakon ove godine redosljed je ustaljen pa imamo formule *traditio rei*, *promissio de legitima defensione*, *P.R.O.*, *pretium* i *renuntiationes*.¹³³ Ugovor se zaključivao završnom obligativnom formulom, koja će se u nastavku nazivati zaključnom. Njome se jamčila također provedba pravnoga čina obligiranjem osobne imovine kako sadašnje tako i buduće u vlastito ime kao i u ime baštinika i nasljednika putem opisne formulacije. U drugom se dijelu formule stranka, tj. u konkretnome slučaju prodavatelj, obvezuje na bezuvjetno izvršenje svih obveza proisteklih iz sklopljenoga ugovora pod cijenu da bude sudski gonjen sve do potpunoga izvršenja istih bez vremenskoga i prostornoga ograničenja – *Et pro predictis omnibus et singulis melius actendendis et obseruandis sponte et per pactum dictus venditor obligauit se suosque heredes et successores et omnia sua bona presentia et futura penes dictum emptorem et suos heredes et successores*¹³⁴ *et ad conueniendum tam realiter quam personaliter semel et pluries usque ad plenariam et condignam satisfactionem omnium predictorum Iadre et ubique locorum et*

rimskoga prava pokazivao praznu erudiciju.

¹³¹ Grbavac, isto, str. 194 i 205. – O novčanim jedinicama vidi također isto, str. 202–204.

¹³² Formulom *renuntiatio* stranke se odriču prava priziva na različite pravne odredbe i propise, koje bi u budućnosti mogle omesti izvršavanje ugovorene pravne radnje. Pravne odredbe i propisi mogu biti različita karaktera, kao što su prigovori (*exceptiones*), povlastice (*beneficia*), privilegiji (*privilegia*) i različiti pravni običaji. O njima detaljnije vidi Grbavac, isto, str. 272–274.

¹³³ Dakle, prva busta te prva tri svežnjića i dio četvrtoga svežnjića druge buste imaju formulu *pretium* iza obećanja o pravnoj zaštiti. – O redosljedu pisanja *pretium* u praksi u odnosu na formulare vidi isto, str. 201–202.

¹³⁴ Perencan rijetko koristi klasičnu formulaciju zabilježenu kod starijih pisaca notarskih formulara Rajnerija, Bencivenne i Salathiela (usp. Grbavac, isto, str. 284) *sub obligatione omnium bonorum presentium et futurorum dicte ecclesie* ili *dicte comissarie* ili *suorum omnium bonorum presentium et futurorum*. O klasičnoj i opisnoj formulaciji ove formule vidi isto, str. 284–289.

terrarium et omni tempore.¹³⁵ Ponekad se u ovom drugom dijelu nabrajaju zemlje, gradovi i pokrajine, kada se navodi da obveza između ostaloga vrijedi i u navedenim mjestima¹³⁶, no isto tako, ako se područje djelatnosti iz ugovora proteže izvan područja zadarskoga distrikta neovisno o vrsti ugovora ili ako ovisi o porijeklu pojedinoga ugovaratelja¹³⁷, npr. *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, Sclauonie, Ystrie, Foroiulii, Veneciarum, Lombardie, Ancone, Obrouacii et ubique locorum*¹³⁸; *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, Sclauonie, Obrouacii, Ancone, Ystrie, Foroiulii, Veneciarum, Marchie, Lombardie et ubique locorum*¹³⁹; *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, Sclauonie et ubique locorum*¹⁴⁰; *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, Ancone, Obrouacii, Apulie, Veneciarum, Ystrie et ubique locorum*¹⁴¹; *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, Ancone, Obrouacii, Veneciarum, Lombardie et ubique locorum*¹⁴², itd.¹⁴³

3. 1. 2. Carta restitutionis/restituendi

Neposredno nakon sklapanja kupoprodajnog ugovora u pedesetak su slučajeva stranke sklopile dodatni ugovor *Carta restitutionis/restituendi* ili *Restitutio* (54). Ostale su nešto manje zastupljenije varijante naslova: *Carta redimendi*¹⁴⁴ (1), *Contracarta restitutionis*¹⁴⁵ (1) ili [*Carta specialis gratie*] (3)¹⁴⁶, a u jednom slučaju ugovor nema

¹³⁵ Ovaj drugi dio formule Margetić – Maršavelski, isto, str. 173 smatra notarovim pretjerivanjem u osiguranju kupca jer bi na taj način svako buduće otuđivanje bilo koje prodavateljeve stvari ovisilo o utanačenju ovoga ugovora. No, dodaje da ovaj institut dosjeloosti osigurava kupca u slučaju eventualne prodavateljeve neodgovornosti.

¹³⁶ Sabine Florence Fabijanec, Profesionalna djelatnost zadarskih trgovaca u XIV. i XV. stoljeću, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, vol. 19 (2001), str. 42.

¹³⁷ U kaptolskim se ugovorima uvijek navode sve hrvatske zemlje i uglavnom Ugarsko kraljevstvo, kao npr. *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, Sclauonie, Obrouacii, in foro Sclauorum et ubique locorum* ili *omnium predictorum Iadre, Dalmacie, Croacie, (Obrouacii), Sclauonie, per totum regnum Hungarie et ubique locorum*. Ni u jednom slučaju nisu posebice navedeni neki talijanski gradovi ili pokrajine.

¹³⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20 (ugovaratelji su dužnik *Alegretus, merçarius filius Vulcine Thomassii Lealis de Iadra* i vjerovnik *ser Stephanus condam ser Miche de Soppe, ciuis Iadriensis* koji sklapaju trgovačku udrugu). – Prozopografski prikaz trgovca Alegreta donosi Fabijanec, isto, str. 42–43.

¹³⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 22' (*Carta debiti et societatis Milese et Martini merçarii filii Stephani*).

¹⁴⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 12' (*Carta <DOTIS> Helene, filie magistri Damiani aurifficis et uxoris Miltini*. Miltin je iz Karina te se ovdje navode u ovome dijelu formule isključivo hrvatske zemlje); PP, b. I, fasc. 9, fol. 51 (*Carta doctis domine Filippe condam ser Marini de Paulo* u kojoj je mladoženja *vir nobilis Petrus, filius condam comittis Georgii Chinexich de Licha de genere Mogorouich*).

¹⁴¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 29' (*Carta famulatus Stefani, filii Stanchi chapellarii (!) cum Draxule marangono*).

¹⁴² PP, b. I, fasc. 9, fol. 56 (*Carta emptionis Bertucii Campo de vna chochina*. Puno je ime kupca *Bertucius Campo condam Iohannis [Scampuli de Saragoça]*).

¹⁴³ Ostali ugovori mogu biti: *Carta conuentionis habite inter [Cernulum] Abraam de Botono [et ser] Gregorium de Čadu[linis ex] vna parte et Martinum [botarium] condam Obrade et [Martinum] de Segna ex altera* (PP, b. I, fasc. 10, fol. 36'–37), *Carta debiti ser Nicolay notarii de Musclo* (PP, b. I, fasc. 14, fol. 40–40'), *Pacta mollendini illorum de Saladinis cum (!)* (PP, b. II, fasc. 4, fol. 6–6'), *Obligatio comissariorum et heredum Petri Blondi contra Angelum Perchacium* (PP, b. II, fasc. 4, fol. 49'–50), itd.

¹⁴⁴ PP, b. IV, fasc. 12, fol. 4.

¹⁴⁵ PP, b. I, fasc. 9, fol. 24.

¹⁴⁶ PP, b. II, fasc. 2, fol. 35', fasc. 8, fol. 10, fasc. 9, fol. 2–2', b. IV, fasc. 4, fol. 18'.

naslova¹⁴⁷. Jedino je problematičan naslov [*Carta specialis gratie*] jer ono što se dijelom može iščitati iz sadržaja zbog oštećenosti, samo svojim završnim dijelom odgovara korpusu većine ugovora o otkupu prodane stvari. Navedeni naslovi često sadržavaju predmet otkupa (kuća, teratik, zemljište, solane, skladište, nasad vinove loze, vrt, vinograd). Naracija je sastavni dio ovih ugovora i u njoj se iznose relevantni podaci o netom sklopljenom kupoprodajnom ugovoru (ugovaratelji, predmet kupovine, cijena, podaci o samom ugovoru). Među ovim ugovorima treba razlikovati dvije skupine: prva donosi obećanje o restituciji, a druga čin restitucije. Oni su bili zgodni primjeri prikrivenoga hipotekarnoga kreditnog odnosa, pri čemu su se godišnji prihodi nekretnina koristili kao kamate.¹⁴⁸

1) Korpus ugovora koji sadrže obećanje o restituciji ima sljedeće formule (slijedi iza *videlicet* ili *post dictam venditionem*):

a) U *promissio restitutionis* kupac obećava prodavatelju vratiti prodanu stvar kada mu isplati isti iznos cijene za koju ju je prodao te će poništiti ugovor o kupoprodaji te time ovo obećanje ima dispozitivan karakter. Rok može biti određen ili neodređen ovisno o postignutom dogovoru između stranaka.¹⁴⁹ Formula glasi: *X emptor non dolo, metu, fraude aut malicia interuenietibus, set animo mero, puro et sincero ac vinculo magni amoris, dillectionis ac perfecte caritatis ductus et de speciali gratia se suosque heredes et successores et omnia sua bona presentia et futura solempniter obligando promixit dicto venditori stipulanti et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus, quod quandocumque dictus venditor aut sui heredes et successores ipsi emptori uel suis heredibus et successoribus dederint, tradiderint et numerauerint dictam pecunie quantitatem, statim ipse emptor cum suis heredibus et successoribus ipsi venditori uel suis heredibus et successoribus libere et expedite contradictione aliqua non obstante restituet nomine libere venditionis dictam rem et omnem reffutationem necessariam et oportunam de dicta re ei faciet cum omnibus et singulis illis cautellis, securitatibus et promissionibus oportunis, que in talibus instrumentis requiruntur ac cassabit, annullabit et anichilabit dictum instrumentum venditionis.*

b) Nakon ovoga obećanja slijede formule *P.R.O.*¹⁵⁰ te zaključna obligativna formula.

Ponekad može biti uglavljen dodatni *pactum* između stranaka. Primjerice, kupac *strenuus et potens miles comes Butchus olim bone memorie comitis Budislaui de Corbaua* ima

¹⁴⁷ PP, b. I, fasc. 1, fol. 6'.

¹⁴⁸ Fabijanec, isto, str. 37. – O restituciji kupljene stvari Zadarski statut ne donosi nikakve odredbe.

¹⁴⁹ Npr. bez roka u PP, b. I, fasc. 6, fol. 6-6', 11'-12, fasc. 7, fol. 11-11', b. II, fasc. 6, fol. 25', itd. Npr. rok za vraćanje do Uskrsa u PP, b. I, fasc. 7, fol. 16', fasc. 14, fol. 51'; šest mjeseci u PP, b. I, fasc. 17, fol. 13'; tri godine u PP, b. II, fasc. 1, fol. 26, fasc. 3, fol. 12; pet godina u PP, b. II, fasc. 3, fol. 21'; godina dana u PP, b. III, fasc. 10, fol. 18', itd.

¹⁵⁰ U obliku *Et hoc sub pena quarti tociens comittenda et cum effectu exigenda, quociens contrafactum fuerit, qua soluta uel non,...*

mjesec dana da se pobrine za svoj novi smještaj nakon što mu prodavatelj *ser Gregorius condam ser Chose de Saladinis* ponudi novac za restituciju kuće.¹⁵¹ Prema drugom dogovoru supružnicu mogu koristiti u četverogodišnjem razdoblju radionicu ispod kuće, koju su inače bili prisiljeni prodati zbog suprugova izvlačenja iz mletačkoga zatvora, dok ne otkupe svoju kuću uz davanje zakupnine privremenom vlasniku.¹⁵² Ili novi kupac traži da mu dvije godine prodavatelj daje trećinu prihoda iz maslinika za vrijeme trajanja roka za otkup zemlje.¹⁵³

2) Među ugovorima o restituciji tri ugovora odstupaju od gore navedene strukture jer se u naraciji spominje pored kupoprodajnoga ugovora i ugovor o restituciji te stoga u dijelu dispozicije više nema obećanja o vraćanju jer je nastupio trenutak u kojem je prodavatelj spreman isplatiti kupca pred svjedocima i notarom ili ga je isplatio.¹⁵⁴ Stoga se kupac odriče svih svojih prava koje je imao nad kupljenom stvari do tog trenutka – *fecit venditori et suis heredibus et successoribus expedite liberam renuntiationem et reffutationem de omni iure suo, quod habet uel habebat in ipsa re vigore supradicti instrumenti emptionis* – te predaje poništenu ispravu s nalogom da se poništi kupoprodajni ugovor iz notarskoga registra i bastardela. Zatim slijedi *promissio de legitima deffensione* zajedno s *P.R.O.* Između prve i druge klauzule ovoga obećanja umetnuta je izjava prve stranke da ni na koji način nije otuđila prava prodajom, darovanjem, cesijom ili obligacijom nekoj trećoj osobi, u protivnom obećava osloboditi drugu stranku od svih eventualnih troškova – *promittens litem uel questionem de ipsa re ipsi venditori uel suis heredibus et succesoribus vllo tempore imperpetuum dicta de causa non inferre per se uel suos heredes et successores aut per aliquam aliam interpositam personam, dicens et asserens idem X aliquam venditionem, donationem, cessionem et obligationem alicui de ipsa re in toto uel in parte non fecisse nisi nunc ipsi Y, ut superius dictum est. Quod si aliter appareret, eundem Y indempnem excalumpniare, conseruare et liberare promisit per se et suos heredes et successores omnibus suis expensis sub pena...*¹⁵⁵

Odmah se u nastavku iznosi razlog ovomu obećanju u obliku *confessio date pecunie* zajedno s renuncijativnom formulom (*exceptio non date pecunie* i *renuntiatio omni legum auxilio*), što u drugom ugovoru stoji iza izražene želje prodavatelja da otkupi svoju stvar.

¹⁵¹ PP, b. II, fasc. 9, fol. 19.

¹⁵² PP, b. III, fasc. 12, fol. 2-2'.

¹⁵³ PP, b. IV, fasc. 8, fol. 5'-6.

¹⁵⁴ PP, b. I, fasc. 6, fol. 13'-14', fasc. 9, fol. 24'-25, fasc. 17, fol. 6'-7.

¹⁵⁵ Prvi ugovor ima varijantu ove klauzule: *Quod si reperiretur, promixit X stipulatione solemni cum suis heredibus et successoribus dicte Y ipsam Y et suos heredes et successores ab omnibus dampno, interesse et expensis dicta de causa consequendis semper excalumpniare, deffendere et guarentare sub pena...*, a kod trećeg *Et si quo tempore appareret aliquam dationem, alienationem uel cessionem alicui de dicta re factam fore per ipsum X aut per aliquam aliam personam eius nomine in preiudicium dicti Y de predictis, idem X eundem Y et suos heredes et successores indempnem conseruare promisit sub pena et obligatione predictis.*

3. 1. 3. Carta donationis i Contracarta supradicte donationis

1) Naslov ugovora o darovanju može sadržavati vrstu darovanja: *carta donationis inter vivos* (10)¹⁵⁶ ili *carta donationis ex causa mortis* (6)¹⁵⁷.

a) U formuli *contrahentes* ime je darovatelja (*donator*) i ime onoga kome je namijenjena darovnica povezano dužom formulacijom u kojoj je karakterističan niz glagola: *dedit, cessit, tradidit, donauit et transactauit*. Cjelovita formula glasi: *X titulo et nomine pure, mere, libere et irreuocabilis donationis, que dicitur inter viuos ili ex causa mortis, que reuocari non possit aliqua ingratitudine uel offensa magna uel parua nec ob id, quod sit immensa donatio uel quod non sit actis legiptime insinuata coram preside uel pretore in eo, quod sumam quingetorum aureorum excederet, vnam et plures donationes faciens ita quod quelibet ipsarum donationum redigatur et intelligatur intra dictam summam, renuncians per pactum legibus, codice de donationibus: Si quis argentum et Si quis pro redemptione et Legi vltime de reuocandis donationibus cum suis similibus, dedit, cessit, tradidit, donauit et transactauit Y*. Ovom se formulacijom navodi vrsta darovanja te se naglašava neopozivost darovanja u dva slučaja. Prvi slučaj bi bio eventualna povreda i nezahvalnost počinjena od strane onoga komu je naslovljena darovnica, a drugi mogućnost pobijanja darovnice jer njena vrijednost premašuje iznos od 500 zlatnika te se stoga pazi da vrijednost jedne ili više darovnica ostane u granicama prihvatljive vrijednosti. Na kraju stoji renunciјativna formula kojom se odriče prava poziva na odredbe o darovanju, a to su: *Si quis argentum, Si quis pro redemptione i Legi vltime de reuocandis donationibus cum suis similibus*. Ovi zakonski propisi nisu sačuvani u Zadarskom statutu kao ni mogućnost pobijanja darovnice jer je Zadarski statut početkom 15. st. podlegao usklađivanju s mletačkim pravnim propisima u svrhu unificiranja pravnoga područja.¹⁵⁸

Tri ugovora u ovome dijelu sadrže renunciјativnu formulu kojom se odriče pozivanja na određene pravne povlastice, a to su: *beneficium nove constitutionis de fideiussione, beneficium nove constitutionis de pluribus reis debendis, beneficium epistole divi Adriani i beneficium Velleani senatusconsulti*.¹⁵⁹

¹⁵⁶ PP, b. I, fasc. 13, fol. 15' (ova je darovnica samo započeta, a ispod stoji napomena da je na zahtjev stranaka darovnica poništena), fasc. 14, fol. 49, fasc. 17, fol. 27', itd.

¹⁵⁷ PP, b. I, fasc. 3, fol. 46, fasc. 5, fol. 9', fasc. 7, fol. 15, fasc. 9, fol. 25, itd.

¹⁵⁸ Beuc, isto, str. 666.

¹⁵⁹ PP, b. I, fasc. 17, fol. 27', b. II, fasc. 11, fol. 36', b. III, fasc. 11, fol. 22. Posljednje dvije darovnice nisu u cijelosti čitljive. Ova *renuntiatio* stoji i u jednom kaptolskom dokumentu o darovanju na str. 60. Zašto se odriče upravo ovoga propisa, ne može se odrediti na temelju sačuvanih dokumenta. Jedino što sve ugovore povezuje jest osoba darovateljice, no i u nekim drugim darovnicama bez ove renunciјativne formule akteri su žene. – O svakom pojedinačnom propisu vidi detaljnije Grbavac, isto, str. 272. U skladu s *beneficium Velleani* sastavljena je odredba ZS, knj. III, gl. 47 prema kojoj žena ne može jamčiti u imovinskim pitanjima za druge osobe.

U darovnicama se često puta donosi i razlog darovanja (*formula causa*) potaknut religioznim pobudama kao i osjećajem zahvalnosti, i to prije glagola *dedit, donauit et transactauit*, npr. *deum pre oculis habens et amore dulcissimo paterno astrictus*¹⁶⁰; *ob reuerenciam omnipotentis Dei et gloriose Virginis Marie, matris eius, et tocius curie celestis et pro anima sua et suorum mortuorum ac in remissione omnium suorum peccatorum*¹⁶¹; *Cum Petrus condam ser Vulcine de Sloradis de Iadra cum tota et integra mente sua et puro corde efficialiter datus sit ac penitus vellit omnino Deo seruire et religionem intrare volens mundana spernere et derelinquere pro aquirendo vitam celestialem, que perpetua est*¹⁶²; *nolens ingratam esse et in peccato ingratitudinis persistere, set beneficia, seruicia et munera quam plurima et infinita a dicta domina Mandiça, nepte sua, habita et percepta*¹⁶³; *ex feruenti amore, quem prefactus ser Stephanus habuit erga dominam Iacobinam, olim vxorem suam et condam filiam infrascripte domine Nicolote*¹⁶⁴, itd.

b) Formula *res* sadrži već spomenute četiri klauzule ako je predmet darovanja nekretnina, kao što su vinograd, zemljište, kuća. Ako su predmet darovanja općenito dobra, navode se samo prinadležnosti i pripadnosti, a za nasad vinove loze samo prinadležnosti. Predmet darovanja može biti: prijenos prava nad nasadom vinove loze (*cum omni robore et vigore Y vigorem et roborem fecit de quodam publico breuiarii incantus instrumento*)¹⁶⁵, dio ili sva darovateljeva dobara¹⁶⁶, nasad vinove loze¹⁶⁷, prava koja darovateljica ima prema ugovoru o mirazu, tj. odredbi o njegovom vraćanju¹⁶⁸, prava na temelju odricanja od baštine¹⁶⁹, obrađena zemlja¹⁷⁰, dio vinograda¹⁷¹, oporučni legat u novčanom iznosu¹⁷², darovanje svih očinskih i majčinskih dobara¹⁷³, novac maloljetnoj unuci¹⁷⁴, itd. Postoji slučaj uzajamnoga darivanja kada je u istom danu u jednom ugovoru darovateljica svom suprugu

¹⁶⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 15'.

¹⁶¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 49'-50.

¹⁶² PP, b. I, fasc. 16, fol. 3.

¹⁶³ PP, b. I, fasc. 12, fol. 14.

¹⁶⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 49'.

¹⁶⁵ PP, b. I, fasc. 1, fol. 11'.

¹⁶⁶ PP, b. I, fasc. 3, fol. 46, fasc. 5, fol. 9'.

¹⁶⁷ PP, b. I, fasc. 5, fol. 17, b. II, fasc. 4, fol. 37-37' (ima naraciju u kojoj se navodi da se darovatelj potrošivši darovani novac svoga sina želi iskupiti radi umirenja savjesti). Obje ove darovnice imaju rezervativnu klauzulu jer su darovani nasadi vinove loze na zemlji koja nije u vlasništvu darovatelja.

¹⁶⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 50.

¹⁶⁹ PP, b. I, fasc. 11, fol. 12'-13. U naraciji se ovoga ugovora iznosi da je pokojnik na samrti zadužio svoju sestru da se odrekne svojih prava na nasljedstvo u korist njegove udovice budući da nije mogao sastaviti testament.

¹⁷⁰ PP, b. I, fasc. 12, fol. 14.

¹⁷¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 49'.

¹⁷² PP, b. I, fasc. 16, fol. 1-1'.

¹⁷³ PP, b. I, fasc. 16, fol. 3'.

¹⁷⁴ PP, b. II, fasc. 1, fol. 7'. U ovome ugovoru baka uzima u obzir prijevremenu unućinu smrt, pa shodno tome regulira tko ima pravo naslijediti taj novac. Ovaj je ugovor bez oznake *facta* poništen zbog novoga ugovora koji se nalazi na fol. 36' zbog preinaka u dijelu tko će naslijediti novac u slučaju unučine smrti.

darovala sva svoja prava na očinsku baštinu, a potom je u drugom ugovoru suprug darovao svojoj ženi prihode s posjeda na doživotno plodouživanje.¹⁷⁵

c) Zatim slijede formula *cessio iurum* i formula kojom darovatelj ovlašćuje primatelja darovnice da ostvari svoja prava prije tradicije (*constituens... procuratorem et ponens... in locum suum*). Posljednja formula sadrži i vremensko određenje *post mortem dicti donatoris* u slučaju *donatio ex causa mortis*. U kasnijim se ugovorima o darovanju dobara, nasada vinove loze, kuće i terena donosi još formula *traditio rei*.¹⁷⁶

d) Prije formula *P.R.O.* i *promissio de rati habitione*¹⁷⁷ darovatelj izjavljuje da nikome nije ni na koji način otuđio darovani predmet i obećava da će primatelja darovnice osloboditi svih troškova i štete ako se ispostavi da je darovnica u bilo kojem obliku otuđena.¹⁷⁸ *Promissio de rati habitione* sastoji se od dvije klauzule: u prvoj se daje obećanje o trajnom održavanju ugovora važećim, a u drugoj obećanje da se neće postupati protivno ugovorenom – *Quam quidem donationem et omnia et singula contenta in presenti instrumento promisit quoque dictus donator stipulatione solemni firma, rata et grata perpetuo habere, tenere, actendere, obseruare et adimplere et non contrafacere uel uenire aliqua ratione uel causa modo uel ingenio de iure uel de facto sub pena et obligatione predictis* uz opetovano pozivanje na kaznu i obligaciju u skraćenom obliku.¹⁷⁹ Manji broj darovnica na kraju ima zaključnu obligativnu formulu.¹⁸⁰ Perencan ne koristi *promissio de non revocanda donatione*¹⁸¹ jer se odmah na početku ugovora poziva na odredbe o neopozivanju darovanja.

2) U *contracarti supradicte/dicte donationis* nakon naracije u kojoj se referira na netom sklopljen ugovor o darovanju nakon darovateljeve smrti, u početnom se dijelu dispozicije donosi dogovor između stranaka – *ad hanc compositionem et per speciale pactum insimul adinuicem peruenerunt videlicet quod*. Dogovori mogu biti različiti. Primjerice, osoba kojoj je namijenjena darovnica u slučaju njene smrti nalaže da se darovnica poništi i da darovatelj slobodno raspolaže darovanim predmetom prema vlastitom nahođenju¹⁸². Nadalje, darovateljica se dogovara o podjeli miraza s osobom kojoj je darovala pravo da potražuje

¹⁷⁵ PP, b. I, fasc. 17, fol. 27' (ženina darovnica) i 28'-29 (muževa darovnica).

¹⁷⁶ PP, b. I, fasc. 12, fol. 14', fasc. 14, fol. 49', fasc. 16, fol. 3', fasc. 17, fol. 28, b. II, fasc. 2, fol. 29', itd.

¹⁷⁷ Ove formule nema u PP, b. I, fasc. 7, fol. 15'. – Inače ovo obećanje u darovnicama ne propisuje notarska teorija (Grbavac, isto, str. 234).

¹⁷⁸ *Dicens et asserens dictus donator se nemini dedisse, cessisse, tradidisse, vendidisse, donasse et obligasse seu aliquo alio modo obnoxiasse iura et actiones in dictis bonis sic donatis nisi nunc dicto Y ut supra. Quod si aliter appareret, ipsos et eorum heredes et successores indempnes conseruare promisit sub pena...* – Prema ZS, knj. III, gl. 45 darovatelj nije bio obvezan sudski braniti darovanu stvar, osim ako tako nije uglavljeno u darovnici.

¹⁷⁹ Grbavac, isto, str. 226.

¹⁸⁰ PP, b. I, fasc. 5, fol. 17, b. II, fasc. 7, fol. 47, 48', itd.

¹⁸¹ Grbavac, isto, str. 235 navodi da Perencan u svojoj notarskoj praksi ne koristi *promissio de non revocanda donatione* jer darovnice tretira kao kupoprodajne ugovore.

¹⁸² PP, b. I, fasc. 9, fol. 26-26'.

vraćanje miraza.¹⁸³ Nakon *pacta* slijede uzajamna *promissio de rati habitione*¹⁸⁴ zajedno s ostalim završnim formulama (*P.R.O.* i zaključna obligativna formula).

3. 1. 4. Carta permutationis et cambii

U korpusu stoje sljedeće formule¹⁸⁵:

a) *Contrahentes*. Oba *permutatores* kao jednakopravni subjekti – *ex vna parte et ex altera parte* – povezani su glagolom i sintagmom *permutauerunt siue cambium inter se fecerunt hoc modo*. Zatim se navode dvije ekvivalentne zamjene. Svaka zamjena počinje *X* odnosno *Y titullo et nomine permutationis et boni cambii dedit, cessit tradidit et mandauit*.

b) *Res* odnosno *cambium*. Predmeti su zamjene nasadi vinove loze, zatim zgrada i posjedi.¹⁸⁶ Svaki se predmet opisuje s obzirom na mjeru i položaj. Često se između opisa i položaja predmeta zamjene umeće rezervativna klauzula jer se predmeti zamjene nalaze na tuđem zemljištu. Rezervativna klauzula tada obavezno sadrži iznos teratika i način njegove predaje patronu. Ako predmeti zamjene nisu ekvivalentni po vrijednosti, onda se dodaje i razlika u novcu. U tom slučaju slijedi klauzula *confessio non numerate pecunie* s izričitom napomenom o izjednačavanju vrijednosti zamjene¹⁸⁷ te s njom povezana renuncijativna formula. Nakon što su predstavljene obje zamjene, slijedi klauzula prinadležnosti za nasad vinove loze i za zgradu unutar koje može biti umetnuta rezervativna klauzula. Za posjed dodaje se još i klauzula pripadnosti.

c) Formula *cessio iurum*, formula ovlaštenja o ostvarivanju prava prije čina tradicije i formula *traditio rei* pojavljuju se u kasnijim ugovorima počevši od 1376., a činidba je u tim formulama uzajamna.¹⁸⁸ Ugovor završava klauzulom u obliku uzajamnoga obećanja o pravnoj

¹⁸³ PP, b. I, fasc. 9, fol. 50'.

¹⁸⁴ *Que omnia et singula suprascripta et in presenti contractu contenta promiserunt quoque dicti contrahentes stipulatione solempni sibi adinuicem et viciscim videlicet vnus alteri et alter alteri actendere, obseruare et adimplere et non contrafacere uel venire aliqua ratione uel causa modo uel ingenio de iure uel de facto sub pena quarti valoris de eo quod contrafactum fuerit per aliquem ipsorum, qua soluta uel non...* U ovome je obećanju ispušteno *omnia et singula perpetuo firma et rata habere et tenere* što se najbolje vidi usporedbom s prethodnim darovnicama kao i s *Carta reffutationis* gdje se donosi cjelovita formula.

¹⁸⁵ Grbavac, isto, str. 86 i 87 navodi da se ugovor o zamjeni kao i o zakupu sastoji od tri dijela. U prva se dva dijela iznose podaci o prvom i drugom ugovaratelju i njihovom predmetu zamjene u formulama *contrahentes* i *res*, a u trećem su dijelu (*clausula generalis ligans partes super rati habitione et pena*) objedinjene preostale formule. – Jedino ugovor PP, b. I, fasc. 16, fol. 22'-23 ima naraciju u kojoj se govori o jednoj zamjeni trsja, a u dispoziciji se navodi druga zamjena. *Promissio de legitima defensione* drugačije je formulirana (vidi bilj. 125).

¹⁸⁶ Nasadi vinove loze u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, fasc. 16, fol. 22', b. II, fasc. 14, fol. 51, fasc. 16, fol. 47. *Effectus vnus domus* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 45. Neke zemljišne čestice u PP, b. IV, fasc. 8, fol. 11'.

¹⁸⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 45 – *Quas dictus Georgius guarentauit contentus et confessus fuit se manualiter habuisse et recepisse et in se habere dixit a dicto Gregorio merçario pro achanaçamento et equalatione dicte permutationis*. PP, b. II, fasc. 4, fol. 51 – *Quas dicta Mariça guarentauit contenta et confessa fuit se manualiter habuisse et recepisse et in se habere dixit a dicto Loure pro eo quia infrascripta capita vituum dicte Mariçe data (et permutata) per dictam Mariçam ipsi Loure et permutata tantum plus valet*.

¹⁸⁸ PP, b. II, fasc. 4, fol. 51', b. IV, fasc. 8, fol. 12.

zaštiti, te s formulama *P.R.O.* i zaključnom uzajamnom obligacijom.¹⁸⁹ Prva dva ugovora na kraju još imaju renuncijativnu formulu o odricanju od lokalnih zakona, statuta i običaja.

3. 2. Lokacije

Među lokacijama razlikuju se dvije skupine ugovora. Prva skupina tretira različite zakupe nekretnina i pokretnina. Oni se mogu pojaviti pod raznim nazivima, pa tako imamo *Carta afflictationis* (35), *Carta locationis* (83), *Carta concessionis* (122), *Carta ad redriçandum et (laborandum)* (43), *Carta pastinationis* (478), *Carta nauli/nauliçandi* (6). Druga skupina ugovora s naslovima *Carta famulatus* (179), *Carta seruitudinis* (3) i *Carta laborandi* (17) tretira stupanje u službu naučnika (šegрта), sluškinja i radnika (solara, bravara, obrađivača zemlje) te imaju karakter najamne pogodbe.

3. 2. 1. Carta locationis/afflictationis/concessionis

Ugovori s naslovom *Carta afflictationis* mogu imati za predmet zakupa odnosno najma otoke¹⁹⁰, različite vrste poljoprivrednoga zemljišta¹⁹¹, kuće¹⁹², dućane¹⁹³, vile¹⁹⁴, bačve¹⁹⁵, štavionicu kože¹⁹⁶, krušne peći¹⁹⁷. Zakupnina se plaća u novcu, rjeđe u naturi.¹⁹⁸

Predmeti zakupa ugovora s naslovom *Carta locationis* uglavnom su isti kao kod prethodnoga naslova jer je riječ o sinonimima.¹⁹⁹ Predmetom zakupa mogu biti još prihodi sa zemlje²⁰⁰, solane²⁰¹, tereni²⁰², zakup daće na izvoz mesa koja pripada ninskoj komuni²⁰³,

¹⁸⁹ *Promittentes quoque dicti contrahentes sibi adinuicem et viciscim stipulatione solempni per se et eorum heredes et successores, videlicet vnus alteri et alter alteri, dictam rem sic adinuicem permutatam semper exalumpniare, deffendere et guarentare ab omni parte et omni persona, communi, colegio et vniuersitate de iure sub pena quarti,... et cum reffitione... et cum obligatione... Et pro predictis omnibus... ambo dicti contrahentes obligauerunt sese adinuicem et viciscim stipulatione solempni videlicet vnus alteri et alter alteri ac suos heredes et successores et omnia eorum bona presentia et futura et ad conueniendum...*

¹⁹⁰ PP, b. I, fasc. 14, fol. 39' (*Carta afflictationis insule*).

¹⁹¹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 23' (*Carta afflictationis imperpetuum vnus pecie terre*), b. II, fasc. 4, fol. 3', 4 (*Carta afflictationis vnus orti*), b. II, fasc. 7, fol. 54 (*Carta afflictationis Alegreti merçarii de gognais XVI vinee ad terraticum*).

¹⁹² PP, b. I, fasc. 3, fol. 25, fasc. 16, fol. 34', b. II, fasc. 2, fol. 33', fasc. 18, fol. 15 (*Carta afflictationis domus*).

¹⁹³ PP, b. I, fasc. 4, fol. 17', b. II, fasc. 8, fol. 4 (*Carta afflictationis vnus stationis ili quatuor stationum*).

¹⁹⁴ PP, b. II, fasc. 4, fol. 33' (*Carta afflictationis ville*).

¹⁹⁵ PP, b. II, fasc. 9, fol. 25 (*Carta afflictationis vasorum sex*).

¹⁹⁶ PP, b. II, fasc. 16, fol. 15, b. IV, fasc. 12, fol. 11' (*[Carta afflictationis çudeche calegariorum]*).

¹⁹⁷ PP, b. III, fasc. 4, fol. 2 (*[Carta afflictationis furni]*).

¹⁹⁸ Podavanje u naturi jedino u PP, b. I, fasc. 16, fol. 23' jer se u zakup daje komad zemlje i to trajno, a davanje je desetina uroda kao i u PP, b. II, fasc. 14, fol. 8-8' gdje se u zakup daje pašnjak za modij žita i modij ječma.

¹⁹⁹ Razne vrste zemljišta u PP, b. I, fasc. 5, fol. 42' (za gradnju mlina na vjetar), fasc. 11, fol. 17 (za obrađivanje zemlje), fasc. 14, fol. 43 (posjedi), b. II, fasc. 14, fol. 21-21' (vrt); kuća u PP, b. I, fasc. 6, fol. 5', fasc. 7, fol. 28, fasc. 8, fol. 32-32', fasc. 12, fol. 22'-23, fasc. 16, fol. 23; peć u PP, b. I, fasc. 6, fol. 19', fasc. 16, fol. 4, fasc. 16, fol. 23'-24; otočići u PP, b. I, fasc. 13, fol. 18-18'; vile u PP, b. I, fasc. 14, fol. 33-33', b. II, fasc. 2, fol. 38-38', fasc. 6, fol. 19; dućan u PP, b. II, fasc. 8, fol. 4'-5, fasc. 15, fol. 5-5', fasc. 16, fol. 21-21'.

²⁰⁰ PP, b. I, fasc. 6, fol. 17'-18.

²⁰¹ PP, b. I, fasc. 2, fol. 23-23', 34'-35, 44-44', fasc. 5, fol. 12'-13, fasc. 8, fol. 25, fasc. 11, fol. 8'-9, fasc. 14, fol. 37', fasc. 17, fol. 4', itd.

molinovi²⁰⁴. Dakle, ovi ugovori mogu obuhvaćati davanje u zakup stambenih nekretnina i prihoda na određeno vrijeme koji se plaća isključivo u novcu ili davanje zemlje na obradu na određeno i neodređeno vrijeme uz plaćanje zakupnine u naturi. Stoga ako u naslovu piše *Carta locationis ad pastinandum* ili *ad redriçandum*, onda je riječ o davanju zemlje u zakup na sadnju ili obradu vinograda na neodređeno vrijeme, rjeđe na određeno vrijeme, a podavanja su u naturi.²⁰⁵ Ako u naslovu stoji *Carta locationis ad laborandum* ili ako se iza riječi *locationis* nalazi ime neke vrste zemljišne čestice, rok za obradu može biti na određeno²⁰⁶ ili rjeđe na neodređeno vrijeme²⁰⁷, a podavanja su u naturi²⁰⁸.

Carta concessionis, budući da u naslovu ima pobližu oznaku u gerundu s prijedlogom *ad*, tretira najčešće zakup zemljišta koje se daje na obradu ili sadnju²⁰⁹, a nešto se rjeđe spominje zakup kuća, terena, davanje na obradu solana i zemljišnih površina²¹⁰.

Preposljednja su dva naslova (*Carta ad redriçandum et (laborandum)*, *Carta pastinationis*) najdeterminiranija s obzirom na predmet zakupa jer ugovorno tretiraju obrađivanje zemljišta i solana te sadnju vinograda.²¹¹ Ugovori s naslovom *Carta laborandi* imaju za predmet isključivo dogovor oko obveza obrađivanja zemlje ili solana na određeno

²⁰² PP, b. I, fasc. 4, fol. 1'-2.

²⁰³ Naslov je ugovora *Carta locationis tracte dacii bicarie None* (PP, b. I, fasc. 4, fol. 5-5') u kojem se navodi da je *Stoiane condam Slauogosti de Nona ut daciarius None, qui habet dacium bicarie ciuitatis None a comune None pro vno anno..., dedit, locauit et affictauit viro nobili ser Dominico de Nassis condam ser Çoyli de Nassis, ciui Iadriensi, tractam animalium None et tocus districtus None et ponte Dure*. – Daću na stoku i meso čine: daća na izvoz domaće stoke, daća na tranzitnu trgovinu stokom i daća na prodaju mesa u gradu (Tomislav Raukar, Prilog poznavanja sistema prihoda dalmatinskih gradova u XIV. stoljeću, *Historijski zbornik*, god. 21–22, 1968–1969, str. 349).

²⁰⁴ PP, b. II, fasc. 2, fol. 15'-16, fasc. 4, fol. 46'-47.

²⁰⁵ PP, b. I, fasc. 5, fol. 3'-4 (*Carta locationis ad redriçandum vnam vineam*), fasc. 8, fol. 12', 15', fasc. 11, fol. 27, fasc. 13, fol. 19 (*Carta locationis ad pastinandum*). Ovi se ugovori kriju i pod naslovima *Carta pastinationis* i *Carta concessionis ad pastinandum* ili *ad redriçandum*.

²⁰⁶ PP, b. I, fasc. 5, fol. 12 (*Carta locationis ad laborandum vnam peciam terre*), 32' (*Carta locationis ad laborandum... hinc ad decem annos*), fasc. 6, fol. 9 (*Carta locationis hinc ad decem annos*), fasc. 7, fol. 34' (*Carta locationis hinc ad octo annos*), fasc. 8, fol. 4' (*Carta locationis ad laborandum capita vitum*), 15' (*Locatio sexdecim vliuarum*), fasc. 17, fol. 12'-13 (*Carta locationis ad laborandum hinc ad sex annos*), 21-21' (*Carta locationis hinc ad decem annos duorum gognaiorum cum dimidio terre*).

²⁰⁷ PP, b. I, fasc. 11, fol. 27 (*Carta locationis vnius deri cum vliuariis*).

²⁰⁸ Zakupnina se plaća u PP, b. I, fasc. 17, fol. 21-21'.

²⁰⁹ *Carta concessionis ad pastinandum* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 12, fasc. 3, fol. 18, fasc. 6, fol. 18', 21, itd.). *Carta concessionis ad redriçandum* ili *Carta concessionis ad laborandum et redriçandum* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 17', fasc. 3, fol. 3', fasc. 4, fol. 7, 29, fasc. 5, fol. 25', 32', 37', fasc. 6, fol. 9', itd.). *Carta concessionis IIII gognaiorum terre* ili *vnus derri* (PP, b. I, fasc. 2, fol. 11, fasc. 3, fol. 1, fasc. 3, fol. 19, itd.). Ponekad u naslovu nema naznake o vrsti obrade zemljišta, npr. PP, b. I, fasc. 1, fol. 12', fasc. 2, fol. 5', fasc. 4, fol. 11, itd., no iz uvodnoga je dijela razvidno da se zemljište ustupa na obrađivanje i/ili sadnju.

²¹⁰ Teren u PP, b. I, fasc. 3, fol. 10-10', fasc. 5, fol. 22'-23, fasc. 17, fol. 1, b. II, fasc. 1, fol. 5', 6', itd.; solane u PP, b. I, fasc. 5, fol. 20', 38'-39, b. II, fasc. 1, fol. 14, 30', 30'-31; obrada zemljišta u PP, b. I, fasc. 9, fol. 32-32', b. II, fasc. 2, fol. 7-7'. Naslovi koji se odnose na obradu zemljišta i solana obično glase *Carta concessionis ad laborandum*.

²¹¹ Riječ je o naslovu gdje je očito ispuštena imenica *concessio*. *Carta ad redriçandum et laborandum* (PP, b. I, fasc. 5, fol. 25', fasc. 6, fol. 20'-21, fasc. 7, fol. 33-33', fasc. 8, fol. 27, 28, itd.), *Carta pastinationis* rjeđe *Carta ad pastinandum* (PP, b. I, fasc. 6, fol. 21-21', fasc. 8, fol. 5', 9, fasc. 10, fol. 28-28', 28'-29, itd.), *Carta ad redriçandum et pastinandum (et laborandum)* (PP, b. I, fasc. 6, fol. 20', fasc. 9, fol. 28', itd.).

vrijeme.²¹² Naslovi su nekih ugovora drugačije formulirani, kao npr. *Carta Dragoslaue veniendi pro villano*, *Carta trium fratrum veniendi ad laborandum terras*, *Carta laborandi terras ad duos annos*, *Carta obligationis veniendi ad essendum villanum*.²¹³ Neki ugovori s naslovom *Carta concessionis ad laborandum* dispozitivnom strukturom dijelom odgovaraju ovim ugovorima o stupanju u službu, a dijelom ugovorima o davanju na obrađivanje ili sadnju na određeno ili neodređeno vrijeme.²¹⁴

Dakle, u naslovima ovih ugovora mogu biti sadržane različite informacije pa tako može biti naznačen rok zakupa zajedno s predmetom zakupa i imenom obaju stranaka, ili samo rok zakupa i predmet, ili samo predmet.

Posljednji naslov za sadržaj ima zakup plovećih objekata te se u njemu pored vrste broda (*barchosius*, *nauigium*, *chocina*) navodi i ime vlasnika.

Zakupodavac u ugovorima bez obzira na vrstu predmeta zakupa naziva se *locator*. Zakupoprimac pak stambenih objekata naziva se *conductor*, a poljoprivrednih dobara *laborator*. Dispozitivna struktura ovih ugovora pokazuje određene oscilacije ovisno o tome što je predmet zakupa ili najamne pogodbe, te će se stoga u nastavku analizirati odvojeno ugovori koji tretiraju zakup zemlje, zgrada i plovećih objekata, a ugovori o najamnom radu bit će analizirani zajedno s *Carta famulatus* i *Carta servitudinis*.

1) Kod ugovora o davanju zemlje u zakup treba razlikovati one koji daju zakup na neodređeno i određeno vrijeme.²¹⁵ Ugovori o davanju zemlje odnosno vinograda na obradu na

²¹² *Carta laborandi salinas* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 10-10', fasc. 17, fol. 33'-34, b. II, fasc. 4, fol. 27, 33-33', fasc. 5, fol. 7-7', itd.), *Carta laborandi terras ad duos annos* (PP, b. IV, fasc. 12, fol. 6-6').

²¹³ *Carta Dragoslaue veniendi pro villano* (PP, b. I, fasc. 14, fol. 18-18'), *Carta trium fratrum veniendi ad laborandum terras* (PP, b. III, fasc. 10, fol. 72-72'), *Carta laborandi terras ad duos annos* (PP, b. IV, fasc. 12, fol. 6-6'). Ugovor s naslovom *Carta obligationis veniendi ad essendum villanum* (PP, b. II, fasc. 4, fol. 11') pored ugovora o stupanju u službu kmeta sadrži i zadužnicu.

²¹⁴ Ugovori s naslovom *Carta concessionis ad laborandum* (PP, b. II, fasc. 1, fol. 14, 30', 30'-31) mogu imati s jedne strane karakter ugovora o stupanju u službu radnika solana, dok s druge strane karakter ugovora o davanju zemlje na obradu, kao npr. PP, b. I, fasc. 10, fol. 38-38' (vinograd na osam godina), b. II, fasc. 1, fol. 37-37' (16 gonjaja zemlje na 6 godina), fasc. 6, fol. 18 (20 gonjaja zemlje s maslinama na 10 godina), b. II, fasc. 7, fol. 7 (*Carta laborandi imperpetuum vnam vineam = Carta pastinationis*), itd.

²¹⁵ U skladu s tim ZS donosi posebne odredbe o zakupu vinograda na određeno vrijeme (ZS, knj. III, gl. 68-72) i o davanju zemlje odnosno vinograda radi nasada na neodređeno vrijeme odnosno o emfiteuzi tj. stjecanju posjedovnoga prava nad nasadom loze (ZS, knj. III, gl. 82-88).

Kratak historiografski pregled agrarnih odnosa u dalmatinskim gradovima donosi Raukar, *Zadar u XV. stoljeću*, str. 89-90; Margetić, *Srednjovjekovno hrvatsko pravo – stvarna prava*, str. 96-98. O pravnom aspektu problematike agrarnih odnosa vidi također Margetić, isto, str. 98-103. Tomislav Raukar, *Dalmatinski grad i selo u kasnom srednjem vijeku, Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku*, Split: Književni krug Split, 2007, str. 40-41 argumentirano tvrdi da je širenje zadarskoga distrikta utjecalo na definiranje zemljišnih odnosa u zaleđu na način da se položaj kmeta vezanoga za obrađivanje veće parcele izjednačio u pogledu podavanja teratika s položajem težaka kao obrađivača vinograda kao i u pogledu pravnoga izjednačavanja osobe kmeta jer više ne potpada pod jurisdikciju feudalca nego komune. Zahvaljujući tome dalmatinski kmet sve do 15. stoljeća nije opterećen tlakom. Isti, *Zadar u XV. stoljeću*, str. 84 navodi da oba tipa dalmatinskoga kolonata (težaštinu – unutar koje razlikuje emfiteuzu i obični zakup priklonivši se Medinijevoj sistematizaciji – i kmetstvo) karakterizira ugovorni odnos slobodnoga pripadnika komune koji bez obzira na ekonomsku podložnost dopušta obrađivaču mogućnost

neodređeno vrijeme imaju vrlo rijetko naraciju.²¹⁶ Naslovi su najčešće: *Carta concessionis*, *Carta concessionis ad pastinandum* ili *ad redriçandum et laborandum* ili *laborandum et redriçandum*, *Carta ad redriçandum*, *Carta pastinationis*, nešto rjeđe *Carta locationis ad redriçandum*²¹⁷. Do 70-tih godina struktura je korpusa ovih ugovora sljedeća:

a) U formuli *contrahentes* obje su stranke povezane karakterističnim glagolima *dedit*, *concessit et locauit*, *dedit et locauit* ili *dedit et concessit*²¹⁸ s podrobnom oznakom prava (*iure pastinationis*) na neodređeni rok (*imperpetuum*) najčešće za rad u vinogradarstvu i u nešto manjoj mjeri u maslinarstvu²¹⁹. Osobe koje uzimaju u zakup obrađivanje ili sadnju vinograda mogu pripadati bilo kojem staležu, spolu ili dobi²²⁰, te ako u imenskoj formuli nije ispušteno zanimanje odnosno pripadnost određenom društvenom sloju, tako među obrađivačima odnosno težacima nalazimo kmetove (*vilanus*)²²¹, vrtlare²²², famule²²³, obrtnike i trgovce²²⁴, pripadnike civiteta²²⁵, itd. kojima je to dopunsko zanimanje uz njihovu osnovnu djelatnost.

b) Unutar formule *res* navode se mjere²²⁶, vrsta te položaj zemljišne čestice ili vinograda uz determiniranu oznaku vrste obrade – *ad (redriçandum et) laborandum*²²⁷, *ad pastinandum*²²⁸, *partim ad redriçandum et partim ad pastinandum*²²⁹ – kao i vrsta kulture koja je predmetom obrađivanja ili sadnje (vinova loza ili masline).

c) Formule *promissiones*. Prvo se u usta zakupodavca stavlja obećanje odnosno klauzula o pravnoj zaštiti – *Que capita vitum* (ili *quem derrum* ili *quas arbores vliuarum in*

slobodnoga izbora nekoga drugog zanimanja nakon isteka ugovornoga roka.

²¹⁶ U PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 govori se o sklopljenom ugovoru o sadnji vinove loze koji nije stupio na snagu jer je izostao potpis suca egzaminatora. U PP, b. I, fasc. 7, fol. 7'-8 spominje se instrument *concessionis ad pastinandum* koji je izgorio u požaru kuće.

²¹⁷ PP, b. I, fasc. 5, fol. 3'-4.

²¹⁸ O miješanju glagola karakterističnih za ugovore o cesiji i o lokaciji kao osobitost zadarskih notara vidi više Grbavac, isto, str. 148–149.

²¹⁹ U PP, b. I, fasc. 2, fol. 5'-6 (*Carta concessionis facte...*) masline se daju *imperpetuum* na obradu. Ovaj je ugovor poništen, ali bez napomene zašto. Također na obradu daju se masline na neodređeno vrijeme u PP, b. I, fasc. 3, fol. 19 (*Carta concessionis vnius derri*), fasc. 8, fol. 15-15' (*Locatio sexdecim vliuarum*), fasc. 11, fol. 27 (*Carta locationis vnius derri*), itd., dok se u PP, b. I, fasc. 9, fol. 5' (*Carta concessionis ad laborandum et redriçandum*) daje na obradu vinograd s maslinama.

²²⁰ ZS, knj. III, gl. 68.

²²¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 34', fasc. 8, fol. 10, 10', 11, itd.

²²² PP, b. I, fasc. 11, fol. 11'.

²²³ ...*dedit et concessit imperpetuum ad pastinandum vineam... hinc ad vnum annum Ratcho condam Dragoslai, famulo heredum condam dicti ser Iohannis Detrico* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 30).

²²⁴ PP, b. I, fasc. 8, fol. 28 (*faber*), fasc. 9, fol. 32 (*merçarius*).

²²⁵ PP, b. I, fasc. 8, fol. 35 – *Ser Franciscus condam ser Damiani de Sloradis, ciuis Iadre* u ugovoru *Carta concessionis ad pastinandum* ima apoziciju *conductor*, a ne *laborator*.

²²⁶ Prema Raukaru, *Zadar u XV. stoljeću*, str. 90 težaci radi sadnje loze dobivaju manje zemljišne površine jer pri obradi odnosno sadnji koriste isključivo svoju radnu snagu za razliku od kmetova koji u svom radu koriste i snagu zaprežne stoke.

²²⁷ PP, b. I, fasc. 1, fol. 17', fasc. 2, fol. 5', 7' (ugovor samo započetak), fasc. 3, fol. 3', fasc. 4, fol. 7, 11, 29, fasc. 5, fol. 3', 25', 37', itd.

²²⁸ PP, b. I, fasc. 1, fol. 12, fasc. 5, fol. 18, fasc. 6, fol. 18', 21, itd.

²²⁹ PP, b. I, fasc. 1, fol. 12', fasc. 2, fol. 11, fasc. 3, fol. 1, fasc. 6, fol. 20', itd.

ipso dero, itd.) *promisit quoque dictus locator dicto conductori (ili laboratori) semper exalumpniare et deffendere contra vnamquamque personam huius mundi de iure supra se suisque heredibus et successoribus et omnibus suis bonis presentibus et futuris.*²³⁰

Zatim *laborator* obećava izvršenje svih obveza prema zakupodavcu (jednom godišnje obrezivati lozu, dvaput okopavati, saditi novim sadnicama, davati i odvoziti četvrtinu ili trećinu uroda²³¹, tzv. teratik, na vlastiti trošak na mjesto koje odrediti zakupodavac). Ponekad se uz davanje dijela uroda može dodati i jedna kokoš ili dvanaest jaja u doba berbe grožđa.²³² Obradivač, koji je uzeo u zakup neobrađenu zemlju radi sadnje vinove loze, nakon treće godine gubi svoje pravo, ako je ne obrađuje u skladu sa statutarnim odredbama²³³, za razliku od obradivača, koji gubi svoje pravo na obradu zemlje uzete u kratkoročni zakup nakon godinu dana uz plaćanje globe, osim u slučaju opravdanih razloga.²³⁴ I u jednom i drugom ugovoru rok u kojem obradivač gubi svoja prava zbog neizvršavanja svojih obveza može biti drugačije određen dogovorom stranaka.²³⁵ Kazna za neizvršenje sadnje odnosno obrađivanja vinograda prema utvrđenom roku i na propisani način može se navoditi opisno *sub pena in statutis comunis Iadre contenta* ili s određenim iznosom od šest perpera, što nije zabilježeno u statutarnim odredbama.

²³⁰ Ovo je obećanje Perencan u jednom trenutku počeo izbacivati u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', 34' (dva puta), 35', fasc. 8, fol. 1', 3, 5' (u posljednja tri slučaja obećanje je prekriženo), 10, 10', itd. da bi ga opet počeo navoditi.

²³¹ Trećina uroda vinove loze u PP, b. I, fasc. 16, fol. 23', 24 (dva puta), 24', 29, 30' (*Carta concessionis ad pastinandum*), itd. Trećina ulja sa zemlje s maslinikom u PP, b. I, fasc. 11, fol. 27 (*Carta locationis vnus derri*). Podavanje također može biti četvrtina uroda i polovica ploda maslina jer je na obrađivanje predan vinograd s maslinama u PP, b. I, fasc. 9, fol. 5' (*Carta concessionis ad laborandum et redriçandum*). Ili polovica uroda maslina i četvrtina vina i drugih plodova u PP, b. I, fasc. 9, fol. 10' (*Carta concessionis ad redriçandum*). Inače je najčešći iznos podavanja četvrtina (PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', 8, 34', s naslovom *Carta concessionis ad pastinandum*). Razlozi drugačije utvrđenih podavanja iz samih ugovora nisu razvidni jer davanje trećine može biti u slučaju kada se zemlja daje za nasad vinove loze kao i na obrađivanje, a ZS, knj. III, gl. 84 zabranjuje da se zemlja ustupa radi nasada za manje od četvrtine uroda pa se ovo podavanje kreće unutar zakonskih okvira.

²³² *Vnam bonam galinam* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 2', fasc. 8, fol. 27, fasc. 10, fol. 2, fasc. 11, fol. 9', fasc. 17, fol. 30-30', b. II, fasc. 1, fol. 10' (dva puta), itd. *Vnam bonam galinam uel duodecim oua* i to kako odluči *laborator* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 3, 3' (dva puta). Ili *vnam bonam galinam uel solidos quatuor paruorum* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 8', 11, itd. Ovo dodatno podavanje nije zabilježeno u statutarnim odredbama.

²³³ Prema ZS, knj. III, gl. 86 obradivač prve godine gubi polovicu uroda, druge godine cijeli urod, a treće mu se godine oduzima pravo na vinograd. – Ustupanju zemlje radi nasada vinove loze na neodređeno vrijeme posvećene su gl. 82–88, a naslov je *De iure emphiteotico seu de iure quod acquiritur danti et recipienti possessiones aliquas ad pastinandum*. U skladu s ovim odredbama sastavljeni su ugovori što se tiče podavanja, načina održavanja vinograda, sadnje vinograda odnosno obnavljanja nasadima mlade loze (*grebeniciis et pocladiis*), postupka prodaje prava laboratora koja ima na nasad, kazne u slučaju neobrađivanja vinograda i plaćanja teratika. Jedino se u ugovoru ne navodi odredba da obradivač mora tri dana prije berbe obavijestiti vlasnika zemlje što je naznačeno u gl. 87, no kako se u ugovorima ovo ne spominje očito je da zakupodavci nisu inzistirali na ovome ili se to podrazumijevalo.

²³⁴ Odredbe ZS, knj. III, gl. 68–70 odnose se na obrađivanje vinograda u zakupu na određeni rok, no one su našle svoju primjenu u praksi za obrađivanje vinograda na neodređeno vrijeme. – O obrađivanju vinograda u zakupu na određeno vrijeme bave se još gl. 71–73 koje utvrđuju obvezu o sadnji grebenica i položnica, predaji dijela uroda te obavijesti o berbi koja mora uslijediti tri dana prije. Ovo posljednje opet se ne navodi u ugovoru.

²³⁵ U ugovorima *Carta ad pastinandum* rok može biti: npr. dvije godine u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7', fasc. 9, fol. 33; pet godina u PP, b. I, fasc. 8, fol. 18; jedna godina u PP, b. I, fasc. 9, fol. 3. U ugovorima *Carta ad redriçandum* rok može biti: npr. dvije godine u PP, b. I, fasc. 9, fol. 10; tri godine u PP, b. I, fasc. 9, fol. 21, itd.

Između stranaka može biti postignut poseban dogovor (*pactum*). Primjerice, obrađivač može biti oslobođen od ovih podavanja doživotno²³⁶ ili na određeni rok²³⁷, ili *locator* daruje novac *laboratoru*²³⁸. Svaki je drugačiji dogovor u skladu s odredbama Zadarskoga statuta koji predviđa mogućnost da dužnosti i obveze bude drugačije utanačene od uobičajenih, ali u tom slučaju mora biti izdana javna isprava.²³⁹ Odmah iza ovoga obećanja slijedi klauzula u slučaju ako obrađivač želi prodati ili darovati svoja prava na nasad.²⁴⁰ Ova se klauzula nalazi i u ugovorima o održavanju vinograda što u prvi mah stoji u kontradiktornosti sa srednjovjekovnim poimanjem vlasništva da nasadi pripadaju onom koji ih je zasadio uz dopuštenje na tuđem zemljištu. Ključan je prilog *imperpetuum* kod ovih ugovora jer se zemlja daje na obrađivanje na neodređeno vrijeme, a vinova loza ima svoj vijek trajanja. K tomu, u velikom broju ugovora piše da se radi o napuštenom vinogradu²⁴¹ što bi značilo da u zakup obrađivač dobiva vinograd kojeg treba obnoviti novim sadnicama. U slučaju, dakle, da obrađivač želi prodati nasad, mora obavijestiti zakupodavca i ponuditi mu pravo prvootkupa čime se indirektno zaštićuje pravo vlasnika nad zemljom²⁴². Ukoliko to zakupodavac ne želi, tada obrađivač svoje pravo na nasad može prodati kome god želi.²⁴³ Ako se obrađivač odluči na prodaju svoga prava, dužan je zakupcu dati jednoga škopca ili 12 groša kao naknadu²⁴⁴ očito prema novom običaju²⁴⁵ jer ovo nije regulirano statutarnim odredbama. Ponekad je ova klauzula o naknadi u slučaju prodaje prava na vinovu lozu izostavljena.²⁴⁶ Brojni kupoprodajni ugovori svjedoče upravo o prodaji prava na zasađeni vinograd. U ugovorima iz prvoga svežnjica prve buste nalazila se još klauzula o odšteti ukoliko obrađivač počini štetu na nasadima. Nakon ovoga slijedi ponovno obećanje obrađivača (*promissio de rati habitione*) sa sažetijom prvom klauzulom zajedno s formulama *P.R.O.*

²³⁶ PP, b. I, fasc. 1, fol. 12-12' i to *ex pacto et gratia speciali*. Ukoliko obrađivač umre bez nasljednika, njegov nasad pripada *locatoru*. Ukoliko iza sebe ostavi nasljednike, onda su oni dužni na uobičajena podavanja. Slično je ugovoreno i u PP, b. I, fasc. 8, fol. 35 gdje je *conductor* također oslobođen svih podavanja za života, dok će njegovi nasljednici plaćati. Oba ugovora nose naslov *Carta concessionis ad pastinandum*.

²³⁷ Na dvije godine u PP, b. I, fasc. 4, fol. 7 (*Carta concessionis ad redriçandum*), na četiri godine u PP, b. I, fasc. 7, fol. 34' (*Carta concessionis ad pastinandum*), na dvije godine u PP, b. I, fasc. 14, fol. 41' (*Carta concessionis ad redriçandum*).

²³⁸ PP, b. II, fasc. 4, fol. 39-39' (*Carta pastinationis*).

²³⁹ ZS, knj. III, gl. 72.

²⁴⁰ Raukar, isto, str. 94 naziva je formulom o prodaji emfiteutskih prava.

²⁴¹ *Interlaxata vinea* u PP, b. I, fasc. 1, fol. 17', fasc. 4, fol. 7, 29, fasc. 5, fol. 3', 25', fasc. 7, fol. 27', fasc. 8, fol. 8' (navodi se da je *vineam olim pastinatam*), itd. Postoje ugovori i bez oznake da se radi o napuštenom vinogradu, kao npr. PP, b. I, fasc. 3, fol. 3', fasc. 9, fol. 9', 15', fasc. 8, fol. 28, fasc. 9, fol. 5', itd.

²⁴² Nada Klaić, isto, str. 389.

²⁴³ Prema ZS, knj. III, gl. 85.

²⁴⁴ U PP, b. I, fasc. 8, fol. 10', 11, 11', fasc. 9, fol. 22', 29, 32, 34 navodi se škopac ili 20 malih solda.

²⁴⁵ Raukar, *Zadar u XV. stoljeću*, str. 94 u bilj. 50 navodi da se ova naknada počela javljati 30-tih godina 14. stoljeća u zadarskim težačkim ugovorima.

²⁴⁶ PP, b. I, fasc. 4, fol. 29, fasc. 5, fol. 4, fasc. 6, fol. 21, 21', fasc. 8, fol. 8', itd.

Perencan je ugovore o davanju zemlje na obradu na neodređeno vrijeme od 70-ih godina do kraja svoga djelovanja uobličio na sažetiji način uz promjene redoslijeda nekih formula što je vidljivo iz tablice:

FORMULE	UGOVORI DO 1372.	FORMULE	UGOVORI OD 1372. DO '92.
contrahentes, res	X per se et suos heredes et successores dedit, concessit et locauit imperpetuum Y et suis heredibus et successoribus ad pastinandum vineam vnum suum pecium terre vnius gognai cum dimidio uel circa et si plus uel minus est, cadat in dicta concessione positum in districtu Iadre ad Paprat. Cui hos dixerunt esse confines... et forte alie sunt sibi confines.	contrahentes, res, pena, obligatio laboratoris secundum morem boni laboratoris	X per se et suos heredes et successores iure pastinationis dedit et concessit imperpetuum Y recipienti pro se suisque heredibus et successoribus duos gognaios uel circa sue terre posite... Quibus hos dixerunt esse confines... et forte alii sunt sibi confines ad pastinandum vineam hinc ad tres annos proxime venturos sub pena perperorum sex et ad vineam reducendum ac bene et dilligenter laborandum temporibus consuetis, videlicet semel in anno podare, bis çapare et multiplicare de bonis vitibus cum pocladis et grebeniciis secundum statuta, ordinem et consuetudinem ciuitatis Iadre et morem boni laboratoris.
locatoris promissio de legitima deffensione* (druga klauzula)	Quod pecium terre promisit quoque dictus locator stipulatione solemni per se et suos heredes et successores dicto laboratoris et suis heredibus et successoribus semper excalumpniare, deffendere et guarentare ab omni parte et omni persona, communi, colegio et vniuersitate de iure supra se suisque heredibus et successoribus et omnibus suis bonis presentibus et futuris.		
promissio de obligationibus laboratoris, pena	Et dictus laborator promisit stipulatione solemni per se et suos heredes et successores dicto locatori et suis heredibus et successoribus totum dictum pecium terre pastinatum habere ad vineam de bonis vitibus cum arboribus congruis et opportunis secundum consuetudinem Iadre ²⁴⁷ hinc ad tres annos proxime venturos sub pena in statutis comunis Iadre contenta ²⁴⁸ et pastinato toto dicto pecio terre ad vineam, ut predictur, bene et dilligenter anno quolibet temporibus congruis et consuetis regere, laborare et gubernare et in concio et laborerio tenere promisit secundum dictam consuetudinem Iadre, videlicet semel in anno podare, bis çapare et multiplicare cum pocladis et grebeniciis sub pena in dictis statutis comunis Iadre contenta. Et cum fructauerit dare, reddere et respondere teneatur et debeat dictus laborator per se et suos heredes et successores dicto locatori et suis heredibus et successoribus imperpetuum anno quolibet temporibus congruis et consuetis quartam partem omnium frugum nascencium et perueniencium in ipsa et de ipsa vinea conducendam Iadre ad domum habitationis dicti locatoris omnibus suis expensis.	obligationes laboratoris	Ita et taliter quod dictus laborator cum suis heredibus et successoribus singulis annis pro terratico dare et reddere teneatur et debeat dictis locatoribus uel suis heredibus et successoribus quartam partem omnium frugum nascencium et perueniencium annuatim in ipsis duobus gognais conducendam omnibus expensis ipsius laboratoris ad ribam (!) maris in barcha.
de iure emphiteotico	Et si dictus laborator tempore aliquo capita vitum dicte vinee alicui vendere uel alienare voluerit, denunciare teneatur et debeat dicto locatori uel suis heredibus et successoribus. Qui si emere voluerit, vendere teneatur et debeat eodem precio, quo ab aliqua alia persona habere poterit et si emere noluerit eodem precio, tamen prius ipsi locatori facta denunciatione tunc vendat ius suum siue capita vitum, cui voluerit iuribus tamen dicti locatoris semper saluis et reseruatis. Et pro vnaquaque vice in qua dictus laborator aut sui heredes et successores vendiderint uel alienauerit dicta capita	de iure emphiteotico	Ipsa uero laborator cum suis heredibus et successoribus de iuribus suis facere possit suam liberam voluntatem iuribus tamen dicti locatoris semper saluis et reseruatis et quocienscumque laborator sua capita vituum alicui alienauerit, habere debeat ex pacto dictus locator vnum bonum castratum uel grossos duodecim.

²⁴⁷ Prema ZS, knj. III, gl. 83 težak-vinogradar je dužan zasaditi masline u krugu vinograda i četiri dudova stabla ako je vinograd veći od četiri gonjaja.

²⁴⁸ Prema ZS, knj. III, gl. 86 prve godine mu se oduzima polovica uroda, druge godine cijeli urod, a treće godine gubi pravo na obrađivanje vinograda tj. on mu se oduzima.

	vitum, soluere teneatur et debeat dicto locatori uel suis heredibus et successoribus vnum bonum et ydoneum castratum uel grossos duodecim.		
laboratoris promissio de rati habitione, P.R.O.	Que omnia et singula suprascripta promisit quoque dictus laborator stipulatione solempni per se et suos heredes et successores dicto locatori et suis heredibus et successoribus semper actendere, obseruare et adimplere et non contrafacere uel uenire aliqua ratione uel causa modo uel ingenio de iure uel de facto sub pena quarti, qua soluta uel non, nichilominus dictus laborator predicta omnia actendere teneatur rato semper manente contractu et cum reffitione omnium dampnorum, interesse et expensarum litis et extra et cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum.	locatoris promissio de legitima defensione* sub obligatione bonorum	Promittens dictus locator per se et suos heredes et successores dicto laboratori pro se suisque heredibus et successoribus stipulanti dictos duos gognaios terre exculpniare et deffendere ab omni persona et vniuersitate in iure sub omnium suorum obligatione bonorum presentium et futurorum.

Ako je davanje zemlje na obradu na određeno vrijeme, obrađivač se može obvezati na oranje zemlje s volovima te na sijanje i obrađivanje zemlju uz redovito gnjojenje²⁴⁹ ili na uobičajeno održavanje vinograda²⁵⁰. Može se dodati oznaka prava (*iure locationis et affictus*) koja se odnosi na određeni rok zakupa.²⁵¹ Podavanja mogu biti u naturi (polovica ili dogovoreni dio prihoda)²⁵² ili vrlo rijetko u novcu.²⁵³ Budući da je zakup za obrađivanje zemlje uzet kratkoročno, težak nema nikakvih prava nad obrađenim vinogradom kao ni kmet nad zemljom, a nakon isteka roka vinograd ili zemlja prepušta se vlasniku. Između ostaloga mogu biti postignuti različiti dogovori općeg ili određenog karaktera. Prema općem dogovoru zakupodavac ne može otjerati obrađivača niti obrađivač samovoljno napustiti zemlju prije isteka zakupnoga roka. Određeni su dogovori individualne prirode pa tako prema jednom ugovoru *locator* može otkazati obrađivaču zakup zemlje predviđene za sijanje žitom, ukoliko bi netko prihvatio uzeti zemlju za sadnju vinograda, budući da sam obrađivač nije voljan na tu vrstu obrade zemlje.²⁵⁴ U drugom se ugovoru obrađivač, koji je već uzeo u zakup vinograd, dogovorio *pacto speciali* s drugom osobom da mu obrađuje vinograd na način da će mu on svake godine slati čovjeka na tjedan dana koji će mu pomagati u sadnji vinove loze, te će zajednički plaćati čuvara vinograda u potrebno vrijeme, a ostatak će prihoda međusobno razdijeliti nakon što podmire podavanja gospodaru zemljišta.²⁵⁵ Ili vlasnik zemlje novim

²⁴⁹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 12, 32 (*Carta locationis ad laborandum vnam peciam terre... hinc ad decem annos*).

²⁵⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 33-33' (*Carta concessionis ad redriçandum et laborandum hinc ad decem annos*).

²⁵¹ Ugovori s naslovom *Carta locationis ad laborandum* ili *Carta locationis hinc ad decem* ili *sex* ili *octo annos* (PP, b. I, fasc. 5, fol. 12, 32', fasc. 7, fol. 33-33', itd.).

²⁵² ZS, knj. III, gl. 68.

²⁵³ Npr. u PP, b. I, fasc. 17, fol. 12' (*Carta locationis ad laborandum hinc ad sex annos*) zemlja se ustupa sa svrhom da se zasije žitom i da se obrađuju sva stabla maslina koja se nalaze na toj zemlji, a podavanje je četvrtina uroda žita i maslina. U PP, b. I, fasc. 7, fol. 33-33' (*Carta ad redriçandum et laborandum hinc ad decem annos*) laborator nakon što dopremi cjelokupni urod grožđa i plodova, dijeli napola prihod s *locatorom*. U PP, b. I, fasc. 6, fol. 9 zakupac obećava davati u ime zakupa 30 florena i brinuti se za održavanje posjeda dovođenjem obrađivača (*Carta locationis hinc ad decem annos...*), dakle radi se o zakupu prihoda.

²⁵⁴ PP, b. I, fasc. 5, fol. 12.

²⁵⁵ PP, b. I, fasc. 9, fol. 32-32'. Ovaj ugovor ima naslov *Concessionis ad laborandum*. U drugom ugovoru s istim naslovom (PP, b. I, fasc. 10, fol. 38) akteri su također *laborator* koji je sad u ulozi *locatora* te se s ostalim

ugovorima zamjenjuje na određeni period naturalna podavanja u novčana sa svojim obrađivačima.²⁵⁶

Nakon *pactum* ponekad slijedi uzajamna *promissio de rati habitione* te zaključna formula uzajamnoga obligiranja ugovornih osoba i njihove imovine.²⁵⁷

2) Ako se uzima u zakup stambeni objekt ili solana, onda formula *res* sadrži opis nekretnine (vrsta ili količina i položaj), klauzulu o prinalležnostima koje pripadaju zakupcu na određeno vrijeme – *quam rem dictus conductor habere, tenere et gaudere possit per totum dictum terminum... iure locationis et affectus sine contradictione dicti locatoris uel suorum heredum et successorum*²⁵⁸ – zajedno s cijenom.

Nakon formule *res* zakupodavac obećava pravnu zaštitu, a zakupac uredno izvršavanje plaćanja zakupnine na dogovoreni način pod prijetnjom kazne zajedno s obećanjem o pridržavanju ugovora i plaćanja eventualnih sudskih troškova (*reffectio*) uz obligiranje svojih dobara. U slučaju davanja terena u zakup radi gradnje kuće²⁵⁹, ti se zakupi sklapaju na maksimalno 29 godina uzimajući pri tome u obzir statutarnu odredbu o zastari koja nastupa nakon tridesete godine u pogledu posjedovanja nekretnina²⁶⁰. Za vrijeme zakupnoga roka zakupac s nekretninom može postupati prema vlastitoj volji, tj. može ustupiti svoja prava na nju prodajom ili darovanjem, ali obavijestivši prvo zakupca zbog prava prvootkupa. Nakon isteka zakupnoga roka, zakupac je dužan srušiti kuću ukoliko je zakupodavac ne želi kupiti. Potom slijedi zaključna obligativna formula koja može biti uzajamna ili jednostrana.

Neposredno prije *promissio de rati habitione*, *P.R.O* i zaključne obligacije ako se plaća zakupnina, dolazi formula *confessio* o primitku dijela ili cijeloga iznosa novca zajedno s pripadajućom *renuntiatio*.²⁶¹ Ukoliko je unaprijed isplaćen cijeli iznos zakupnine, u skladu s time navodi se formula *finis*.²⁶² Često se također u ovome dijelu umeće općenita formula *pactum – pacto vero inter ipsos contrahentes aposito et solempni stipulatione hincinde firmato videlicet quod* – prema kojoj zakupodavac ne može istjerati zakupca prije isteka

obrađivačima dogovara o poslu i diobi prihoda, *locator* im daje potrebna sredstva za rad i novac što su mu dužni vratiti. U trećem ugovoru s istovjetnim naslovom (PP, b. II, fasc. 1, fol. 37-37') *locator* daje zemlju na šest godina na oranje i sijanje, u prvoj godini *laborator* ima nešto manje obveze u podavanjima, te mu *locator* daruje jedan dio novca, a drugi dio posuđuje.

²⁵⁶ PP, b. I, fasc. 13, fol. 9, 9' – ser Miha pok. ser Ivana de Martinusio s dva obrađivača u istom danu zamjenjuje četvrtinu prihoda i jednu kokoš iznosom od pet libara za svaki gonjaj zemlje na rok od četiri godine.

²⁵⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 32-32', fasc. 10, fol. 38-38', fasc. 13, fol. 9, 9', b. II, fasc. 1, fol. 37-37'.

²⁵⁸ PP, b. I, fasc. 6, fol. 5', fasc. 7, fol. 28, fasc. 8, fol. 32-32', itd.

²⁵⁹ PP, b. I, fasc. 3, fol. 10-10', fasc. 5, fol. 22'-23 (u naraciji ovoga ugovora navodi se da je teren hospitala Sv. Martina bio u zakupu još u doba bivšeg priora, ali kako zakupac nema instrument o lokaciji, ovo je povod da se sastavi novi ugovor na 29 godina), b. II, fasc. 1, fol. 5', 6', fasc. 5, fol. 13, b. III, fasc. 4, fol. 17-17', b. IV, fasc. 4, fol. 15-15'.

²⁶⁰ ZS, knj. III, gl. 105.

²⁶¹ Npr. PP, b. I, fasc. 3, fol. 25, fasc. 5, fol. 9'-10, b. II, fasc. 2, fol. 32-32', 33'-34, fasc. 3, fol. 20-20', itd.

²⁶² Npr. PP, b. I, fasc. 6, fol. 5', fasc. 16, fol. 34', fasc. 17, fol. 4', itd.

zakupnoga roka niti zakupac može prijevremeno otkazati najam, osim ako se drugačije ne dogovore.²⁶³ Neki se određeni dogovori mogu odnositi na zakupodavčevo podmirenje troškova zbog eventualnoga renoviranja od strane zakupca²⁶⁴ ili zakupci, ako ne bi uspjeli skupiti sve prihode u vili zbog eventualnih ratnih neprilika, nisu dužni platiti cijeli iznos zakupnine za tu godinu²⁶⁵.

U jednom slučaju zakupodavci su poništili zakup (*Cassatio afflictationis*)²⁶⁶ otkazavši na taj način najam jednom od zakupaca jer nije uredno izvršavao svoje obveze i ovim su ugovorom potvrdili najam urednom zakupcu uz *promissio de rati habitone* i zaključnom obligativnom formulom.²⁶⁷

3) Ugovori o davanju u zakup broda²⁶⁸ razlikuju se od prethodnih ugovora jer u dispozitivnom dijelu imaju dogovor između stranaka te time nalikuju ugovorima o dogovoru (*Carta conuentionis*) – *X ex vna parte et Y ex altera parte se adinuicem et concorditer conuenerunt et amicabiliter compositionem inter se fecerunt hiis modis et forma videlicet*. Od tri u cijelosti sačuvana ugovora prva dva ugovora imaju dogovor o prijevozu soli iz Paga u Kotor, a treći prijevoz drva iz Senja preko Zadra za Bar.²⁶⁹ Nakon dogovora o utovaru i istovaru, ruti i vremenskim rokovima, slijedi dogovor o isplati zakupnine (*naulum*) formuliran u obliku obećanja ili obveze. Prevoznik je u posljednja dva ugovora primio dio novca pa slijede u skladu s tim formule *confessio date pecunie* i pripadajuća *renuntiatio* (*exceptio non numerate pecunie* i *renuntiatio omni legum auxilio*). Dodatno je umetnuta klauzula o odgovornosti prevoznika u slučaju štete u prvom ugovoru, a u posljednjem unajmitelji obećavaju da će prevoznika osloboditi plaćanja pomorskih pristojbi, kao što su *arboraçum*, *anchoraçum uel panaticum*. Svi ugovori imaju uzajamne formule *promissio de rati habitone*, *P.R.O.* i zaključnu obligativnu formulu.

Prva dva ugovora završavaju renuncijativnom formulom kojom se odriče prava pozivanja na lokalne zakone jer potječu iz ranijeg perioda Perencanove djelatnosti.

²⁶³ PP, b. I, fasc. 5, fol. 38'-39 (ugovor je bez naslova) – u slučaju bolesti obrađivač je solane dužan pronaći dostojnu zamjenu što je u skladu sa ZS, knj. III, gl. 66; b. II, fasc. 4, fol. 4-4', fasc. 14, fol. 13-13', itd.

²⁶⁴ PP, b. II, fasc. 4, fol. 3'-4 – zajednički prijatelji će procijeniti vrijednost radova u vrtu.

²⁶⁵ PP, b. II, fasc. 4, fol. 33'-34'.

²⁶⁶ Prema ZS, knj. III, gl. 65 zakupodavac može istjerati zakupca zbog neplaćanja zakupnine ili zbog vršenja nedoličnih radnji. Nadalje, ako zakupodavcu objekt neophodno treba za stanovanje ili se objekt mora popraviti, zakupodavac također može raskinuti sklopljeni ugovor.

²⁶⁷ PP, b. II, fasc. 4, fol. 18-18'.

²⁶⁸ ZS, knj. IV, gl. 20 određuje da se sklopi ugovor pred javnim notarom ili pred svjedocima kada se unajmljuje lađa nosivosti manja od 100 milijara.

²⁶⁹ PP, b. I, fasc. 2, fol. 2'-3, fasc. 5, fol. 5'-6, b. II, fasc. 4, fol. 46-46'.

3. 2. 2. Carta famulatus, Carta servitudinis²⁷⁰ i Carta laborandi

1) Sljedeće su formule ugovora *Carta famulatus*:

a) U formuli *contrahentes* šegrt ili najamni radnik²⁷¹ sklapa poseban ugovor s majstorom na određeni rok – *X pacto speciali se concordauit et conuenit cum Y ire/eundi ad standum et habitandum cum dicto Y hinc ad* ili *X ex vna parte et Y ex altera parte sponte, libere et ex certa scientia et non per errorem se insimul adinuicem pacto speciali conuenerunt, videlicet quod dictus X se concordauit cum dicto Y ire ad standum et habitandum*²⁷². Sintagma *non dolo, metu, fraude uel malicia interuenientibus, set animo mero, puro, quieto et sincero se conuenit cum Y et pacto speciali se et opera sua obligando concordauit ire ad standum et habitandum cum Y* nalazi se u prvim ugovorima. Rok službe može se kretati od šest mjeseci do osam godina, a jednom je ugovorena služba na petnaest godina²⁷³, a nijednom doživotna služba²⁷⁴. Rok naukovanja ovisi prvenstveno o složenosti obrtničkoga umijeća, o dobi šegrta kao i o volji obrtnika.²⁷⁵ Roditelji ili neki uži član obitelji mogu dati svoju suglasnost²⁷⁶ ili sklapati ugovore u ime maloljetnih osoba te za njih i odgovaraju²⁷⁷.

²⁷⁰ Problematikom najnižih slojeva u srednjem vijeku kao radno aktivnoga stanovništva bavio se Neven Budak u radovima: Pregled literature i objavljenih izvora o problemu serva i famula u srednjovjekovnim društvima na istočnom Jadranu, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, vol. 17 (1984), str. 5–34, Trgovina radnom snagom na istočnom Jadranu – razvoj i značaj, *Historijski zbornik*, god. 37, br. 1 (1984), str. 105–138, Servi i famuli – primjer isključivanja i marginalizacije u našim komunalnim društvima, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, vol. 18 (1985), str. 249–255, Oslobođanje serva i ancilla i napuštanje upotrebe njihove radne snage na istočnom Jadranu, *Historijski zbornik*, god. 38 (1985), str. 115–130, Pravni položaj serva i famula u komunalnim društvima na istočnom Jadranu, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, vol. 19 (1986), str. 51–68, itd. Osnovne su razlike između ove dvije kategorije prema autoru: servi su potpuno neslobodni jer nemaju pravnu osobnost, pravo kretanja i pravo izbora zanimanja te su time isključeni iz društva, dok su famuli marginalizirani i poluslobodni. Iako se u 13. i 14. st. može sve više pratiti proces oslobođanja serva i njihovo izjednačavanje u pravima s ostalim slojevima stanovništva, oni su i dalje u podređenom položaju prema svom bivšem vlasniku. Potkraj 13. i početkom 14. st. s porastom ekonomske snage komune stvara se potreba za zapošljavanjem ugovorne radne snage famula u trgovini i obrtu čiji je položaj nalikovao položaju serva, samo dok je trajalo ugovorno razdoblje. Za razliku od prijašnjih serva oni su imali velike mogućnosti za poboljšanje svoga materijalnog položaja te su se mogli izdići na društvenoj ljestvici nakon isteka ugovora.

²⁷¹ Prema početnom dijelu dispozitivne strukture ne može se u prvi mah odrediti je li se radi o osobi šegrta ili o osobi najamnoga radnika jer nema nikakve posebne atribucije ako su osobe punoljetne. Tek kasnije ako se pri navođenju obveza majstora navodi da je jedna od njegovih dužnosti *docere*, onda se radi o šegrtu. Rok je službe odnosno naukovanja šegrta znatno duži od onoga najamnog radnika, čiji rok obično iznosi do dvije godine. Broj godina naukovanja za pojedine obrte bit će navedena u bilj. 279.

²⁷² PP, b. I, fasc. 10, fol. 30' (dva puta), fasc. 14, fol. 29', fasc. 16, fol. 8, fasc. 17, fol. 19', itd.

²⁷³ Petnaestogodišnji rok službe zabilježen je ugovorom kojeg je sklopio liječnik s famulom. Kako se u ugovoru ne navodi podučavanje, riječ je najvjerojatnije o služinskom odnosu (PP, b. I, fasc. 9, fol. 34).

²⁷⁴ Usp. Budak, Pravni položaj serva i famula u komunalnim društvima na istočnom Jadranu, str. 51. Autor na istom mjestu nadalje navodi da se u slučajevima sklapanja službe na kraće vrijeme može govoriti o potpuno slobodnim osobama, kao što su mornari, posluga i najamni radnici, naznačenim u izvorima kao *laboratores*.

²⁷⁵ Raukar, *Zadar u XV. stoljeću*, str. 226.

²⁷⁶ Uz majčinu suglasnost sin sklapa ugovor u PP, b. I, fasc. 6, fol. 1. Očeva suglasnost u PP, b. I, fasc. 9, fol. 29.

²⁷⁷ Otac odnosno majka obećava u slučaju sinova bijega da će ga vratiti u roku od 15 dana u PP, b. I, fasc. 14, fol. 19', fasc. 17, fol. 34', b. II, fasc. 4, fol. 8. U prvom se ugovoru naglašava da će se u tom slučaju automatski produžiti rok službe. Otac se pojavljuje kao ugovaratelj u: PP, b. I, fasc. 4, fol. 13'-14 – *se conuenit cum Y pacto speciali se obligando concordauit dare (et) traddere et dedit (!) Vochsam, eius filium, ad standum...*; fasc. 14,

b) *Pactum* odnosno *promissiones*. Ugovori iz prvih svežnjića imaju formulu *pactum – hiis pactis et conditionibus inter ipsos contrahentes apositis et solemni stipulatione firmatis videlicet quod...* – unutar koje se donose obveze šegrta ili najamnoga radnika. Šegrt ili najamni radnik obvezuje se na točno izvršavanje svega što zatraži majstor uz uzdržavanje da ne počini krađu i da od njega ne pobjegne²⁷⁸ – *dictus X teneatur et debeat per totum dictum terminum... stare et habitare cum dicto Y et ab eo non recedere et laborare, operare et facere omnia seruicia et laboreria sibi per dictum Y uel alium eius nomine comissa die noctuque in domo et extra suo posse fideliter et legaliter et ab ipsis seruiciis et operibus non desistere neque furtum ei facere et facere volenti non consentire videlicet pro posse illud euitare*. Potom se navode obveze majstora, tj. majstor je dužan podučiti šegrta u svom zanatu, ako je riječ o ugovoru koji uključuje podučavanje i službu²⁷⁹ te ga uzdržavati i na kraju se obvezuje isplatiti šegrta ili najamnoga radnika novčano i/ili materijalno (u odjeći i/ili alatu karakterističnom za pojedini obrt) ovisno o njihovom međusobnom dogovoru uz utanačenje kako će se izvršiti isplata²⁸⁰ – *Et econuerso dictus Y teneatur et debeat docere artem... ipsi X et ei facere expensas decenter de vitu et vestitu secundum suam possibilitatem per totum dictum tempus... et in capite dicti termini ei dare...* Od 1369. Perencan formulu *pactum*

fol. 19', fasc. 17, fol. 19', 34', b. II, fasc. 1, fol. 35, itd. Majka kao ugovaratelj u: PP, b. I, fasc. 12, fol. 5 (majka ugovara za svoga sina uz zanimljivu formulaciju – *Vella, uxor condam Charini et nunc uxor Yuanusii de Buxano, verbo et licencia dicti Yuanussii, mariti sui, dum tandem ipse Yuanussius ad aliquam obligationem non teneatur neque obligatus sit, pacto speciali se conuenit cum magistro Faxolo sartore condam Mathei, habitatore ladre et dictus magister Faxolus cum dicta Vella hoc modo, videlicet quod dicta Vella dedit et locauit Petrum, eius filium, ad standum et manendum in domo cum dicto magistro Faxolo hinc ad octo annos proxime venturos*), b. II, fasc. 2, fol. 9, itd. Oba roditelja u PP, b. I, fasc. 16, fol. 16'. Stariji brat ugovara za mlađeg brata službu kod krojača u PP, b. II, fasc. 3, fol. 20.

²⁷⁸ U slučaju bijega, majstor će uhvaćenog šegrta ili najamnog radnika dati zatvoriti (PP, b. I, fasc. 5, fol. 53', fasc. 9, fol. 34'). Majstor zidar može uhvatiti osobno najamnog radnika na bilo kojem području gdje ga nađe, a prije toga se najamni radnik obvezao zakletvom polaganjem ruke na Evanđelje (PP, b. I, fasc. 6, fol. 21').

²⁷⁹ *Artem caligarie* s rokom od 3, 4 ili 5 godina u PP, b. I, fasc. 4, fol. 2', fasc. 7, fol. 9, fasc. 10, fol. 31, b. II, fasc. 1, fol. 35, itd. *Artem sartorie* na rok od 2, 3 (najčešće), 6 i 8 godina u PP, b. I, fasc. 4, fol. 13', fasc. 5, fol. 53', fasc. 12, fol. 5, fasc. 17, fol. 19', b. II, fasc. 3, fol. 20, itd. *Artem aurificarie* (rok 8 i 2 godine) u PP, b. I, fasc. 6, fol. 1, b. II, fasc. 6, fol. 20'. *Artem marangonie* (rok 6 i 8 godina) u PP, b. I, fasc. 9, fol. 29, fasc. 14, fol. 19'. Kovački obrt na 3 godine u PP, b. I, fasc. 14, fol. 57. Kotlarski obrt na 7 godina u PP, b. I, fasc. 17, fol. 34'. U ugovoru PP, b. I, fasc. 4, fol. 15 nema ove klauzule o podučavanju jer se kovač javio na službu kovaču; nadalje u PP, b. I, fasc. 5, fol. 40 ne navodi se što je po zanimanju najamni radnik koji je uglavio ugovor s mesarom; PP, b. I, fasc. 7, fol. 11' najamni se radnik javio kod drvodjelca. U PP, b. I, fasc. 6, fol. 13-13' ne navodi se o kojoj je vrsti službe riječ ni koje zanimanje imaju obje ugovorne stranke, itd. U PP, b. I, fasc. 6, fol. 12', fasc. 10, fol. 30', fasc. 14, fol. 29', b. II, fasc. 6, fol. 24 ugovara se služba mornara na kraći vremenski rok.

²⁸⁰ Kod prva dva najranija ugovora (PP, b. I, fasc. 4, fol. 2', 13'-14) kao i u ugovorima PP, b. I, fasc. 5, fol. 53', fasc. 6, fol. 1, fasc. 7, fol. 11', fasc. 9, fol. 34-34', prvo su navedene obveze majstora, a tek onda šegrta. U prvom ugovoru nema dogovora oko isplate niti darovanja. U drugom ugovoru majstor će darovati šegrta krojačke škare i odjeću, u trećem će svake godine šegrt dobiti 20 solda za dvogodišnju krojačku službu. U četvrtom ugovoru majstor se obvezuje *ipsum medicari facere de gamba de qua ipse Charinus patitur et expendere in medicina et medico usque ad florenum vnum auri de sua bursa et a dicta summa in antea dicti floreni dictus Charinus soluere tenetur et debet de suo proprio* te će mu na kraju osme godine službe dati odjeću (navodi se poimenično svaki komad odjeće) i pribor potreban za zlatarski obrt. Nadalje, u jednom ugovoru šegrt će dobiti pola volujske kože, dvije jarčje kože, šilo, postolarski nož, tri para kalupa (PP, b. I, fasc. 7, fol. 9), itd.

zamjenjuje formulom *promissiones* šegrta i majstora o izvršavanju obveza uz dodatak klauzule da majstor neće otjerati šegrta ili najamnoga radnika prije isteka roka²⁸¹.

c) *Promissio de rati habitione, P.R.O.* (kazna je većinom 25 libara malih denara)²⁸² i zaključna obligativna formula koje obvezuju obje strane. Ponekad se zbog sigurnosti majstora postavljaju posebni jamci koji jamče za naučnika ili najamnoga radnika, no najčešće otac ili majka jamči osobno za svoga sina prilikom predaje u službu.²⁸³ Prvi ugovori završavaju renuncijativnom formulom kojom se odriču prava pozivanja na lokalne zakone i običaje.

2) Pod naslovom *Carta servitudinis* sačuvana su samo tri ugovora²⁸⁴ koji nisu jedinstveni po svom obrascu. Prva dva ugovora imaju naraciju i u dispoziciji elemente ugovora *Carta famulatus*, dok posljednji nema naraciju i svojim dispozitivnim dijelom odgovara kupoprodajnim ugovorima²⁸⁵ jer je riječ o kupovini sluškinje odnosno ropkinje (*serva*)²⁸⁶. Osobe pod vlašću druge osobe u Zadarskom se statutu nazivaju *serviens*, *mercenarius*, *servus* ili *ancilla*²⁸⁷ i one sklapaju pogodbu o služinskom odnosu.

Prva dva ugovora u naraciji iznose da je kupac povjerio nekom svom pouzdaniku kupovinu ropkinje u Bosni. Korpus ovih dvaju ugovora sastoji od sljedećih formula:

a) Osoba koja je obavila kupovinu i sama sluškinja pred sucem egzaminatorom, svjedocima i notarom izjavljuju da je sluškinja plaćena novcem kupca u određenom iznosu u formuli *confessio*.

b) Potom se iza formule *confessio* iznose *pacta* odnosno obveze koje kupac očekuje od sluškinje. Ovaj dio počinje karakterističnim uvodom s elementima arenge – *Qui X misericordia ductus et ex sua liberali et benigna gratia gratiam et misericordiam ipsi serue intulit et ampliavit ob reuerenciam omnipotentis Dei et in remissione suorum peccatorum, quod hac forma (et condicione), videlicet quod...* te se u nastavku navodi da je sluškinja obvezna služiti vjerno gospodaru za hranu, stan i odjeću bez primisli da mu materijalno naštetiti otuđivanjem njegovih stvari, a u slučaju bijega prijeti joj kazna zatvora. Nakon određenoga broja godina vjerna služenja (deset odnosno dvanaest godina) gospodar će sluškinju osloboditi. Osnovni je razlog oslobađanja naveden u početnoj formulaciji *in*

²⁸¹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 30' (dva puta), fasc. 14, fol. 29', 57, fasc. 15, fol. 1, fasc. 16, fol. 8, itd.

²⁸² Katkad kazna može iznositi, npr. 10 libara u PP, b. I, fasc. 5, fol. 33', 53', fasc. 6, fol. 13', fasc. 9, fol. 40', fasc. 14, fol. 30, itd.; 16 libara u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, fasc. 14, fol. 57', itd.; 10 solda u PP, b. I, fasc. 14, fol. 20; kazna četvrtine u PP, b. I, fasc. 16, fol. 8', itd.

²⁸³ PP, b. I, fasc. 4, fol. 2', fasc. 6, fol. 13', fasc. 7, fol. 9, fasc. 14, fol. 57', fasc. 16, fol. 8', b. II, fasc. 4, fol. 7' itd.

²⁸⁴ PP, b. I, fasc. 3, fol. 22-22', 33-33', fasc. 5, fol. 53'-54.

²⁸⁵ Vidi bilj. 96.

²⁸⁶ Budak, isto, str. 52 govori da se prodaja mogla fakultativno zabilježiti u *Carta servitutis*, što je inače bilo obvezno u Trogiru.

²⁸⁷ ZS, knj. III, gl. 21, knj. V, gl. 13.

remissione suorum peccatorum čineći na taj način djelo milosrđa koje će mu omogućiti lakši prelazak na onaj svijet²⁸⁸.

c) *Promissio de rati habitione, obligatio persone, renuntiatio* – sluškinja obećava poštivati sve ugovoreno i ne činiti ništa protivno tomu te se još jednom ponavljaju sve gore navedene obveze – *Vnde dicta serua audita et intellecta supradicta liberali et benigna gratia sibi per eundem X sic gratiose attributa in presencia dictorum infrascriptorum iudicis examinitoris, testium et mei notarii promisit stipulatione solempni...* Potom slijedi zaključna obligativna formula kojom se obvezuje samo osoba sluškinje s izostavljenom obligacijom imovine jer ju nema. Na kraju slijedi renuncijativna formula kojom se odriče pozivanja na lokalne zakone, običaje i statute čime se osigurava pridržavanje ugovora.²⁸⁹

Treći ugovor iz 1366. ima formule: *contrahentes, res*²⁹⁰, *pretium* zajedno s pripadajućom renuncijativnom formulom, modificiranu klauzulu o pravnoj zaštiti uz izjavu da nikome nije ustupio, prodao, darovao i obligirao rečenu sluškinju osim samom kupcu, *P.R.O.* Prije zaključne obligativne formule izvršena je predaja serve – *Quam seruam dictus venditor dedit in manibus dicti emptoris ut rem suam propriam et pro sua imperpetuum.*

3) *Carta laborandi* ima sličnu dispozitivu strukturu kao *Carta famulatus* i *Carta concessionis ad laborandum*. Ovi su ugovori ponekad problematični jer nemaju jedinstven naslov te se tako dogovor oko rada na zemlji, solanama, pekari i mlinu može kriti pod *Carta locationis*²⁹¹, *Carta ad redriçandum salinas*²⁹², *Carta brauarie ser Miche de Nassis*²⁹³. *Carta reparationis salinarum*²⁹⁴ sadrži, osim dogovora oko popravka solana, i davanje u zakup tih solana ako popravak bude izvršen u roku. Neki pak ugovori uopće nemaju naslov.²⁹⁵

²⁸⁸ Oslobođanje je moglo biti s naknadom ili bez ovisno o gospodaru (Budak, Oslobođanje serva i ancilla i napuštanje upotrebe njihove radne snage na istočnom Jadranu, str. 118–122, 124–125).

²⁸⁹ U drugom ugovoru renuncijativna formula u istom je obliku zapisana nakon formule *pacta* kao i na samom kraju ugovora. Drugi je dio ovoga ugovora ispisan između dvaju ugovora čiji su počeci prekriveni jer ih je Perencan počeo prepisivati na krivom mjestu.

²⁹⁰ Sluškinja je porijeklom Tartarka i ima petnaest godina (*vnam suam seruam et ancillam Tartaram, cui nomen suum esse fore dicit Lucia, quam in Tartaria emit*) i ona priznaje (*ea presente et confitente*) da je prodavateljeva sluškinja te da je pokrštena kao što će biti i njena djeca. Nakon ovoga se priznanja navode prinadležnosti koje kupac ima (*Ita ut admodo dictus magister Petrus emptor possit et valeat dictam seruam habere, tenere, vendere, donare, obligare, remittere et franchare ac pro anima et corpore iudicare omnemque suam utilitatem et voluntate ex ea cum filiis, si quos ipsa haberet, facere sine contradictione dicti venditoris uel alterius cuiuscumque persone.*). U kupoprodajnim ugovorima iz 1377. (*Carta venditionis*) žene su porijeklom iz Bosne i predmetom su preprodaje o čemu svjedoči napomena o kupoprodajnom ugovoru.

²⁹¹ *Carta locationis furni* (PP, b. I, fasc. 6, fol. 19'), *Carta locationis vnius molendini* (b. II, fasc. 4, fol. 46'–47).

²⁹² PP, b. I, fasc. 8, fol. 31'–32.

²⁹³ PP, b. I, fasc. 5, fol. 44–44'. – Obje su ugovorne strane sklopile u istom danu pored ovoga ugovora još dva ugovora: *Carta emptionis ducentorum animalium* (b. I, fasc. 5, fol. 43'–44) i *Carta certorum pactorum inter ser Micham de Nassis et Stancium* (b. I, fasc. 5, fol. 44'). – O pastirima i njihovoj dužnosti ispostavljanja računa vlasniku stada govori ZS, knj. III, gl. 77–78, a to je sadržano i u samom ugovoru.

²⁹⁴ PP, b. I, fasc. 8, fol. 22'–23.

²⁹⁵ PP, b. I, fasc. 16, fol. 4, b. II, fasc. 2, fol. 7–7'.

U formuli *contrahentes* ugovaratelji su povezani glagolima *conuenit et concordauit* u kojoj se navodi rok i vrsta službe – *X se conuenit et pacto speciali se concordauit cum Y veniendi, standi et mandendi... ad essendum suum fornarium hinc ad... ili veniendi ad laborandum suas salinas... et ad essendum suum salinarium hinc ad... ili veniendi ad essendum suum villanum ili veniendi ad essendum suum brauarium et custodiendum septingenta sua animalia parua*. Potom slijedi obećanje radnika da će uredno obavljati svoj posao i dati dogovoreni dio soli ili uroda zakupodavcu kao i općenito obećanje zakupodavca da neće protjerati zakupca prije isteka zakupnoga roka²⁹⁶, no ovo posljednje obećanje ne mora biti sastavni dio korpusa²⁹⁷. Katkad obećanje zakupodavca i obećanje obrađivača da neće napustiti svoj posao prije isteka zakupnoga roka može biti umetnuto u posebnu formulu kao *pactum*.²⁹⁸ Ugovor završava formulama *promisio de rati habitione*, *P.R.O.* i zaključnom obligacijom, koje mogu biti uzajamne ili jednostrane od strane laboratora.

Ponekad mogu biti navedeni posebni uvjeti i dogovori, npr. o ispostavljanju računa o dohocima krušne peći²⁹⁹, obnovi mlina³⁰⁰, o dopuštenju skladištenja soli u praznoj zakupodavčevoj kući bez ikakve naknade³⁰¹. Isto tako može biti posuđen novac te slijede formule uobičajene kao u zadužnicama.³⁰²

3. 3. Zaduznice

Zadužnice se nalaze pod naslovom *Carta debiti* (863) i u jednom slučaju *Carta pignorationis* (1). Dokumenti naslovljeni *Interruptio prescriptionis/Carta interruptionis prescriptionis* (3) imaju za sadržaj prekid zastare novčanoga dugovanja. Naime, snaga notarskoga instrumenta ima ograničen vijek trajanja od 30 godina isključivo u svrhu zaštite njegove javne vjere i sprečavanja zloupotreba³⁰³, a pokretanjem prekida zastare obnavlja se njegova pravomoćnost.

3. 3. 1. Carta debiti

Ovi ugovori stoje na drugom mjestu po brojnosti barem po onom što se može iščitati iz naslova koji je u određenoj mjeri vidljiv ili rekonstruiran na osnovi karakterističnih formula

²⁹⁶ Obećanje može biti i konkretno te je tako vlasnik zemlje obećao dati dva vola, sjeme i oruđe potrebno za obradu zemlje kmetu (PP, b. I, fasc. 14, fol. 18-18').

²⁹⁷ PP, b. I, fasc. 16, fol. 10-10', b. II, fasc. 4, fol. 7-7', 11', 33-33', fasc. 5, fol. 7-7', itd.

²⁹⁸ Npr. PP, b. II, fasc. 4, fol. 24'-25, 33-33', fasc. 5, fol. 7-7', b. III, fasc. 11, fol. 19'-20.

²⁹⁹ PP, b. I, fasc. 6, fol. 19' – u ovome ugovoru obećanje o izvršavanju dužnosti stoji u dijelu *pacta et conditiones* kao i dogovor o podjeli dobiti.

³⁰⁰ PP, b. II, fasc. 4, fol. 46'-47.

³⁰¹ PP, b. I, fasc. 8, fol. 31'-32.

³⁰² PP, b. I, fasc. 16, fol. 10-10', fasc. 17, fol. 33'-34, b. II, fasc. 1, fol. 30', fasc. 4, fol. 11', 33-33', itd.

³⁰³ Kostrenčić, isto, str. 80-81.

u tekstu ugovora. Nekoliko ugovora pored dugovanja mogu tretirati i neki drugi pravni čin pa tako imamo kombinaciju *Carta debiti et colegancie* (5), *Carta debiti et societatis* (1) – o njima će biti riječi u ugovorima o udruživanjima, *Carta debiti et conuentionis* (1).

Dispozitivna se struktura zadužnica koje je Perencan sastavljao u početku svoje službe razlikuje od onih kasnijih.³⁰⁴ O tome Grbavac kaže: „Tako, primjerice, Petar Perencan zadužnice započinje samim obećanjem o povratu duga, a izjavu o dugu (*confessio mutui*) koja inače dolazi na sam početak zadužnice stavlja tek nakon formula o kazni, popravljajući nanesene štete te obveze dobara, i to u vrlo skraćenom obliku. Zanimljivo je da je na početku zadarskog djelovanja neko vrijeme koristio oba načina pisanja, onaj u skladu s teorijom te ovaj gore navedeni, ali se vrlo brzo odlučio samo za potonji. Sama formulacija obećanja kod njega je inače sadržajno u redu i sadrži sva tri potrebna elementa³⁰⁵ ...“³⁰⁶

Iz sljedeće je tablice najjednostavnije uočiti pojedine razlike u strukturiranju korpusa ranijih i kasnijih ugovora kada je riječ primjerice o posudbi novca.

FORMULE	POČETNI UGOVORI ³⁰⁷	FORMULE	KASNIJI UGOVORI
contrahentes et confessio mutui	X debitor per se suosque heredes et successores guarentauit contentus et confessus fuit se manualiter habuisse et recepisse et in se habere dixit a Y creditore nomine veri et puri mutui a dicto creditore fino amore habiti et recepti et de gratia speciali sine aliqua vsura, premio uel guerdone certam quantitatem pecunie.	promissio restitutionis mutui, P.R.O.	X omni exceptione iuris uel facti remota solemni stipulatione promisit et se obligauit dare et soluere et integre satisfacere Y uel suis heredibus et successoribus per se suosque heredes et successores certam quantitatem pecunie hinc ad certum terminum sub pena quarti, qua soluta uel non, nichilominus dictus debitor omnia in presenti contractu contenta actendere teneatur rato semper manente contractu et cum reffitione omnium dampnorum, interesse et expensarum litis et extra et cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum. Et hoc nomine veri et puri mutui ex dilectione et fino amore habiti et recepti a dicto creditore sine aliqua vsura, premio uel guerdone.
renuntiatio	Renuncians super hoc dictus debitor exceptioni et probationi non date, habite et recepte pecunie quantitatit nomini veri mutui tempore huius contractus omni spey future numerationis et traditionis omnique alii suo iuri et legum auxilio.		
promissio restitutionis mutui,	Quam pecunie quantitatem promisit quoque dictus debitor stipulatione solemni per se suosque heredes et successores dare, soluere,		

³⁰⁴ Neki se ugovori, iako nose ovaj naslov, kao npr. PP, b. I, fasc. 3, fol. 5'-6, u potpunosti razlikuju dispozitivnom strukturom od uobičajenih ugovora o dugovanju. U naraciji se ovoga ugovora govori o povratu zajma od dužnikove punice vjerovnikovom poznaniku, no vjerovnik tvrdi suprotno. Za rješavanje ovoga nesporazuma stranke su postigle dogovor da u roku od tri mjeseca dužnik donese pismenu potvrdu o vraćenom dugu ili u protivnom mora vratiti dug. Ovaj ugovor strukturom odgovara ugovorima *Carta compositionis*.

³⁰⁵ Tj. mjesto, vrijeme i izjava dužnika da će bespogovorno vratiti dug (Grbavac, isto, str 237).

³⁰⁶ Isto, str. 240.

³⁰⁷ PP, b. I, fasc. 1, fol. 2', 5', 16, fasc. 2, fol. 8. Neki ugovori, iako nose naslov *Carta debiti*, kao npr. PP, b. I, fasc. 6, fol. 16-16', fasc. 8, fol. 5'-6, 6 (dva ugovora), 14, s obzirom na to da se kod njih nalazi dogovor o ulaganju u određene poslove i podjeli dobiti, u biti su ugovori o koleganciji (*Carta colegancie*). Novac se treba investirati u trgovinu suknom i u ostalu trgovačku robu na tri godine prema prvom ugovoru, a podjela je dobiti 50:50. U drugom i trećem ugovoru ulagač je isti, a podjela je dobiti 75:25 u korist traktatora od prodaje vina i od ulaganja u trgovinu. Posljednji ugovor utanačuje podjelu dobiti napola ulaganjem u trgovinu.

P.R.O.	reddere et restituere dicto creditori uel suis heredibus et successoribus hinc ad certum terminum sub pena quarti, qua soluta uel non, nichilominus predicta actendere teneatur rato semper manente contractu et cum refectione omnium damnorum, interesse et expensarum litis et extra et cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum.		
obligatio persone et bonorum	Et pro predictis omnibus et singulis melius actendendis et obseruandis sponte et per pactum dictus debitor obligauit se suosque heredes et successores et omnia sua bona presentia et futura penes dictum creditorem et suos heredes et successores et ad conueniendum tam realiter quam personaliter semel et pluries usque ad plenariam et condignam satisfactionem omnium predictorum ladre et vbique locorum et terrarum et omni tempore et in quacumque curia et coram quacumque dominatione.		
renuntiatio	Iuribus, consuetudinibus, statutis, ordinamentis et reformationibus consiliorum contra predicta uel aliquod predictorum facientibus tam factis quam fiendis cuiuscumque ciuitatis, terre, loci, castri et fori non obstantibus, quibus omnibus et singulis sponte et per pactum expresum dictus debitor libere renunciavit.		

Evo još nekoliko riječi o pojedinim dijelovima korpusa. Formula *contrahentes* sadrži podatke o vjerovniku (*creditor*), pravnoj radnji, tj. dugovanju i dužniku (*debitor*). Ugovorne stranke mogu biti fizičke osobe (laici, crkvena lica i zastupnici fizičkih osoba u osobi prokuratora ili oporučnoga izvršitelja) i nešto rjeđe pravne osobe (bratovštine i samostani). Prema vjerovniku mogu nastupiti dužnik kao *principalis debitor* i njegov jamac (*fideiussor*).³⁰⁸ Dužnika i vjerovnika povezuje u sintaktičkom smislu formula *confessio mutui* ili *promissio restitutionis mutui*. U jednoj i u drugoj formulaciji navodi se iznos novca ili stvar uzeta na kredit. Ako je pozajmljen novac, posudba je onda učinjena u ime čistoga zajma bez kamate.³⁰⁹ Ta formulacija posebno naglašava da nije riječ o zelenaštvu jer je kamatarenje bilo crkvenim zakonima na posebnom udaru i to je razlog zašto su pripadnici židovskoga naroda mogli biti bankari u srednjovjekovnoj Europi.³¹⁰ Ponekad se u toj formulaciji može navesti konkretni razlog dugovanja.³¹¹ Ako je roba uzeta na kredit, onda je to naglašeno u formuli *confessio mutui* sintagmom *nomine veri et simplicis venditionis*.³¹² Kako većina ugovora počinju *promissio restitutionis mutui*, tada iza nje slijedi sintagma u slučaju kupovine robe na kredit *Et hoc (nominatim) pro...* Roba kupljena na kredit može biti raznolika, kao npr. ječam³¹³, žito³¹⁴, sol³¹⁵, kamen³¹⁶, neki predmeti iz radionice³¹⁷, vino³¹⁸, magarac³¹⁹, srebre

³⁰⁸ Npr. PP, b. I, fasc. 4, fol. 1, fasc. 8, fol. 31, fasc. 11, fol. 20, 23, fasc. 14, fol. 55'. – Odredbe su ZS, knj. III, gl. 47–49, 57 koje se odnose na osobu jamca preopćenite.

³⁰⁹ Npr. PP, b. I, fasc. 1, fol. 2', 5', 15, 16, fasc. 3, fol. 13', itd. – O načinima zaobilaženja odredbe o zabrani uzimanja kamate na zajam vidi Beuc, isto, str. 652–653. Margetić, *Hrvatsko srednjovjekovno pravo – obvezno pravo*, str. 197 ističe da mletački notari korištenjem ove sintagme formuliraju kauzalno ovaj tip ugovora.

³¹⁰ O srednjovjekovnom odnosu prema novcu vidi Jacques Le Goff, *Wucherzins und Höllenqualen, Ökonomie und Religion im Mittelalter*, aus dem Französischen von Matthias Rüb, Stuttgart: Klett-Cotta, 2008. U duhu toga poimanja sastavljene su statutarne odredbe pod naslovom *De prohibendo fenore seu damnato exercitio usurarum* (ZS, knj. V, gl. 6–8).

³¹¹ Npr. u PP, b. III, fasc. 12, fol. 1 zajam se uzima *nomine veri et puri mutui*, i to *et hoc nominatim causa emendi animalia et illa interficiendi et carnes vendendi ad becariam ladre*.

³¹² PP, b. I, fasc. 2, fol. 8 – kupljene su *butas decem plenas vino, que sunt tenute modiorum octuaginta vini uel circa* i plaćena je kapara. – O obliku i načinu polaganja kapare govori ZS, knj. III, gl. 25.

³¹³ PP, b. I, fasc. 4, fol. 3'.

³¹⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 5.

pojas³²⁰, životinjske kože³²¹, bačve³²², tkanine³²³, i pri tome se posebno iznosi njena količina i cijena. Dugovanje može nastati i zbog neplaćanja zaostalih obveza proizašlih iz različitih neperfektuiranih ugovornih obveza: primjerice zakupa, zadužnice, obveznice, ugovora o mirazu, nekih internih računa,³²⁴ i u tom slučaju nema renuncijativne formule kojom se odriče prigovora o neprimitku novca jer se samo potvrđuje dugovanje prema vjerovniku na osnovi obećanja o povratu duga.

U formuli *promissio restitutionis mutui* dužnik se obvezuje na vraćanje duga vjerovniku ili njegovim nasljednicima i baštinicima u svoje ime i svojih nasljednika i baštinika na određeni rok uz kaznu četvrtine³²⁵. Rok vraćanja duga može biti različito vremenski determiniran. Tako može biti određen do najbliže svetkovine, npr. *hinc ad festum natiuitatis domini nostri Iesu Christi proxime venturum; hinc ad festum Sancti Georgii de mense Aprilis proxime venturum; hinc ad festum Sancti Michaelis de mense Septembris proxime venturum*³²⁶, nešto rjeđe točnim navođenjem datuma (*hinc ad quinque dies mensis Ianuarii nunc proxime venturos*)³²⁷, zatim navođenjem broja dana, mjeseci, godina ili čak nakon dužnikove smrti, npr. (*hinc ad octo dies proximos, hinc per totum mensem Ianuarii proxime venturum, hinc ad quinque menses, hinc ad duos annos proxime venturos, statim post mortem ipsius domine Paxine (sc. debitoris)*)³²⁸ ili nije vremenski determiniran (*ad omnem*

³¹⁵ PP, b. I, fasc. 4, fol. 4, fasc. 5, fol. 25, 25', fasc. 10, fol. 38, 40', b. III, fasc. 11, fol. 60, 61', itd.

³¹⁶ PP, b. I, fasc. 4, fol. 18.

³¹⁷ PP, b. I, fasc. 4, fol. 20.

³¹⁸ PP, b. I, fasc. 4, fol. 21, fasc. 5, fol. 45, fasc. 6, fol. 2', 14', 15, fasc. 8, fol. 12, fasc. 10, fol. 35, itd.

³¹⁹ PP, b. I, fasc. 4, fol. 34'.

³²⁰ PP, b. I, fasc. 5, fol. 33.

³²¹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 42', fasc. 6, fol. 9', fasc. 8, fol. 12', fasc. 11, fol. 35', b. III, fasc. 11, fol. 25', 62, itd.

³²² PP, b. I, fasc. 6, fol. 15', fasc. 7, fol. 6.

³²³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 19, fasc. 11, fol. 13, 20', itd.

³²⁴ Npr. *Et hoc nominatim pro affictu non soluto anni preteriti vnus (!) domus*, a renuncijativna formula glasi: *Renuncians super hoc dictus Cressius exceptioni et probationi non habuisse dictam domum ad affictum a dicto ser Bartolomeo tempore huius contractus...* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 23); *Et hoc nominatim pro complimento et resto integre solutionis vnus instrumenti debiti...* (PP, b. I, fasc. 6, fol. 4); *Et hoc nominatim pro integra solutione et satisfatione vnus instrumenti debiti* (PP, b. I, fasc. 8, fol. 30'); *Et pro rexiduo et complimento solutionis ac integra et completa solutione et satisfatione vnus instrumenti obligationis nomine mutui* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 32'); *Et hoc pro rexiduo et complimento solutionis ac integra solutione et satisfatione doctis* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 8'); *Et hoc factis omnibus rationibus insimul, quas adinuicem facere habebant tam de sale quam de (!) quibuscumque aliis de causis usque ad presentem diem* (PP, b. I, fasc. 4, fol. 30').

³²⁵ ZS, knj. III, gl. 2, 6 izričito propisuje kazna u iznosu četvrtine duga.

³²⁶ Božić u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6, 23, itd. Sv. Juraj u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, b. II, fasc. 1, fol. 1, itd. Sv. Mihovil u PP, b. I, fasc. 8, fol. 36'.

³²⁷ PP, b. I, fasc. 8, fol. 37.

³²⁸ Za osam dana u PP, b. I, fasc. 10, fol. 20. Tijekom mjeseca siječnja u PP, b. I, fasc. 8, fol. 31'. Na pet mjeseci u PP, b. I, fasc. 11, fol. 20, fasc. 17, fol. 36', 37 (dva puta), itd. Na dvije godine u PP, b. I, fasc. 7, fol. 32'. Poslije dužnične smrti u PP, b. I, fasc. 7, fol. 25'. Isto tako PP, b. I, fasc. 4, fol. 33-33' ima inače neobičan početak za ovu vrstu ugovora – *Dona Dobra, relicta condam ser Damiani de Begna de Iadra, sponte, libere et ex certa sciencia, non dolo, metu, fraude aut malicia interuenientibus, set animo mero, puro, quieto et sincere deum pre oculis habens, cupiens et volens animam suam a peccatis exonerare ac aleuiare in presenciam testium infrascriptorum et mei notarii infrascripti confessa fuit...* i neobičan rok za vraćanje duga jer su se dužnica i

*instanciam et requisitionem dicti Y (sc. creditoris)*³²⁹. Često se puta u ovome dijelu regulira način vraćanja duga u dvije ili više rata (*in duobus* ili *tribus* ili *quatuor terminis siue pagis*) s vremenskim rokom za svaku ratu i određenim dijelom iznosa cjelokupnoga duga, npr. *hinc ad tres annos proxime venturos, videlicet omni capite cuiuslibet anni dictorum trium annorum vnam terciam partem ex tribus partibus dictorum octo ducatorum auri et in capite secundi secundi (!) et in capite tercii terciam et vltimam partem ipsorum octo ducatorum*³³⁰.

Nakon *confessio* u prvim ugovorima ili *promissio restitutionis mutui* u kasnijim ugovorima slijedi renuncijativna formula kojom se dužnik obvezuje da neće dovesti u pitanje vraćanje duga korištenjem prigovora o neisplaćenom novcu i pri tome se odriče općenito od svih pravnih propisa (*omni legum auxilio*). Iza ovoga može slijediti jamstvo dužnika u obliku davanja zalogu vjerovniku³³¹, imenovanje jednoga ili više jamaca³³², ili dogovor o poništavanju nekoga drugog ugovora zbog kojeg je proizašlo dugovanje³³³. U slučaju postojanja više jamaca, navode se i posebna renuncijativna formula o odricanju od pojedinih pravnih odredbi odnosno povlastica rimskoga zakona.³³⁴

Zaključna je obligativna formula preposljednja formula i njome se završava korpus. Na kraju se može nalaziti renuncijativna formula kojom se dužnik odriče od pozivanja na lokalne zakone i običaje. U zadužnicama iz ranijeg razdoblja ovu formulu Perencan donosi češće, a kasnije rjeđe, a isto tako postupa i u ugovorima o mirazu i cesiji prava.³³⁵

Na margini ili ispod zadužnica često se nalazi napomena o isplati duga pri čemu je onda cijeli ugovor prekriven.³³⁶

3. 3. 2. Carta pignorationis

U naslovu jedinoga sačuvanog ugovora nalazi se predmet zalogu te imena obiju ugovornih strana (*Carta pignorationis domus Philippi de Matafaris facta ser Damiano de Cipriano*).³³⁷ Korpus ima sljedeće formule:

vjerovnica dogovorile da vjerovnica može tražiti svoj povrat duga tek nakon smrti dužnice.

³²⁹ Npr. PP, b. I, fasc. 1, fol. 6, 15, fasc. 2, fol. 9', fasc. 3, fol. 1', fasc. 7, fol. 12, 13, itd.

³³⁰ PP, b. I, fasc. 8, fol. 25'.

³³¹ *Et pro maiori firmitate dicti domini Grixogoni et securitate dictorum duorum ducatorum boni auri et iusti ponderis dictus Franciscus debitor dedit, tradidit et consignavit ipsi domino Grixogono creditori in pignore et pro pignore pro dictis duobus ducatis auri vnum suum locum...* (PP, b. I, fasc. 3, fol. 39').

³³² PP, b. I, fasc. 8, fol. 25', 30', itd.

³³³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 32' - 33.

³³⁴ *Renunciantes super hoc sponte et per pactum dicti principalis et pleçii seu fideiussores epistole diui Adriani, noue et veteris constitutionis de duobus uel pluribus reis debendis et illi iuri et statuto, quod prius conueniatur principalis quam fideiussor* (PP, b. I, fasc. 8, fol. 30', fasc. 11, fol. 20).

³³⁵ *Carta do(c)itis* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 25', 28, 31, fasc. 10, fol. 28, 42, itd.). *Carta vigoris et roboris* (PP, b. I, fasc. 4, fol. 10, fasc. 5, fol. 25, 48, fasc. 7, fol. 4).

³³⁶ Npr. PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 32', fasc. 8, fol. 12, itd.

³³⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 45'.

a) *Contrahentes* su povezani glagolima i sintagmom *dedit, pignerauit et nomine pigneris traddidit et assignauit*.

b) *Res* – u zalog se daje kuća s detaljnim opisom same nekretnine i njena položaja.

c) *Confessio mutui* – iznosi se razlog zašto je kuća predana u zalog nakon čega slijedi priznanje o primitku novca zajedno s pripadajućom *renuntiatio*.

d) Klauzulom o aktivnoj pravnoj zaštiti i formulama *P.R.O. – excalumpniare, deffendere et guarentare pro toto eo tempore, quo ipsam domum cum dictis iuribus et pertinenciis suis impignere habebit ac tenebit contra vnamquamque personam huius mundi de iure omnibus suis expensis sub pena quarti...* – dužnik obećava pravnu zaštitu vjerovniku u založnom razdoblju uz plaćanje kazne u iznosu od četvrtine.

e) *Pacta* – u nastavku se obje stranke dogovaraju oko pojedinih točaka ugovora. Vjerovniku se u prvoj točki ustupaju sva prava odnosno prinadležnosti vezane za predmetnu nekretninu u založnom razdoblju – *possit et libere valeat dictam domum cum dictis suis iuribus et pertinenciis habere, tenere, possidere, locare et affictare aliis et totam suam voluntatem ex ea facere per totum tempus quo ipsam impignere habebit*. U drugoj se točki utvrđuje založni rok od tri godine u kojem dužnik ne može otkupiti kuću od vjerovnika niti je dati u zakup kao i obveze dužnika da podmiri sve eventualne troškove koje bi imao vjerovnik zbog uzdržavanja predmetne kuće – *pro concio et necessitate ipsarum domus uel furni* – nakon isteka založnoga roka. Dakle, vjerovnik će držati i koristiti kuću, sve dok mu ne bude vraćen dug te na taj način na zaobilazni način uzima kamate.³³⁸

f) Na kraju se nalaze *promissio de rati habitione* sa sažetijom prvom klauzulom i zaključna obligacija.

3. 3. 3. Carta interruptionis/proclamationis et prescriptionis

Sačuvana su svega tri dokumenta s naslovom *Interruptio prescriptionis* odnosno *Carta interruptionis prescriptionis XXX annorum*³³⁹ i po jedan s naslovom *Carta proclamationis et prescriptionis* odnosno *Carta proclamationis vnius instrumenti*³⁴⁰. Prva četiri dokumenta započinju predstavljanjem osobe koja pokreće zastaru. Zastaru pokreću nasljednici ili upravitelj/i pokojnikovih dobara koje je postavila kurija na temelju *instrumentum institutionis*.³⁴¹ Oni se pojavljuju pred rektorima i sucem egzaminatorom (*comparuit*

³³⁸ Usp. Margetić, isto, str. 94.

³³⁹ PP, b. I, fasc. 8, fol. 28'-29, fasc. 13, fol. 26-26', fasc. 14, fol. 38-38'.

³⁴⁰ *Carta proclamationis et prescriptionis vnius publici instrumenti* (PP, b. I, fasc. 13, fol. 16'), *Carta proclamationis vnius instrumenti* (PP, b. I, fasc. 12, fol. 5-5').

³⁴¹ Kao upravitelji očevih dobara u prvom se dokumentu pojavljuju braća Andrija i Pavao pok. Nikole Bona. U trećem dokumentu kao upravitelja dobara očeva dužnika opet susrećemo Andriju pok. Nikole Bona. U ostalim se

/comparuerunt) te iznose (*dicens/dicentes et asserens/asserentes quod cum* ili *contra*) u obliku naracije okolnosti koje su ih dovele pred suce. Pri tome se referiraju na neizvršene obveze sadržane u određenim instrumentima, koji su im došle u ruke kao nasljednicima ili upraviteljima ostavštine. U prvom slučaju riječ je o obvezi proizašloj iz ugovora o obvezi isplate glavnice i dobiti u ime trgovine (*instrumentum obligationis nomine mercationis*), koju je vjerovnica u međuvremenu prije isteka ugovorne obveze ustupila cesijom (*instrumentum vigoris et roboris ex causa venditionis*) dužnikovom jamcu. Problem je nastupio jer dužnik nije ispunio svoju obvezu prema jamcu, a od toga je prošlo skoro trideset godina. U drugom i četvrtom zahtjevu za prekidom zastare tvrdi se da nije vraćen dug u novcu odnosno da nisu vraćena krzna. Treći se zahtjev referira na sadržaj presude konzula o vraćanju duga (*sententia debiti per consules Iadre*) čije je pravo naplate vjerovnik prenio na treću osobu instrumentom *vigoris et roboris*. Nakon ovoga narativnog dijela slijedi dispozicija u kojoj stranka traži prekid zastare (*Quare/Idcirco*) pisana u prvom licu. Upravitelj dobara nije mogao pronaći nasljednike dužnika te prekid zastare objavljuje izravno rektorima i sucu egzaminatoru – *coram vobis dominis rectoribus suprascriptis et iudice examinatore, testibus et me notario infrascripto comparemus et noticiam facimus ac modis omnibus, quibus melius et efficaciter, facere, operare et exercere possumus rumpere et infrangere/infringere prescriptionem treginta annorum* – u prvom i trećem dokumentu, a u drugom i četvrtom nasljednik traži isplatu zaostalog dug izravno od dužnikova nasljednika i na taj način nastupa prekid zastare. U zahtjevu za prekidom zastare poziva se na statutarnu odredbu kojom se osigurava pravo utjerivanja zaostalog dugovanja jer je zahtjev podnesen u zadanom vremenskom roku *secundum formam statutorum comunis Iadre*.³⁴²

Posljednji je dokument nešto drugačiji od ostalih jer sin preminuloga vjerovnika u svoje ime i kao prokurator svoga brata traži prijepis jednoga ugovora o dugovanju i na osnovi njega pred rektorima pokreće prekid zastare. Svi ovi dokumenti završavaju zahtjevom za izdavanjem isprave.

3. 4. Obveznice i obećanja

Ovoj skupini pripadaju *Carta obligationis* (16) u kojoj se kontrahenti obvezuju na nešto i *Carta promissionis* (7) u kojoj obećavaju izvršavanje neke obveze ili određenu isplatu. Ako se obećanje tiče oslobađanja od eventualnih sudskih troškova ili neke obveze, Perencan ga naslovljuje kao *Carta conseruationis indempnis* (17) ili *Carta excalumniamenti* (1).

dokumentima pojavljuju sinovi pokojnih vjerovnika.

³⁴² Usp. ZS, knj. II, gl. 107.

3. 4. 1. Carta obligationis

Neki od ovih ugovora započinju naracijom.³⁴³ Ovisno o predmetu obveze, različite su i pojedine formule, tako se kod obećanja o povećanju miraza nalazi klauzula o vraćanju miraza, kod primitka novca ili neke stvari obavezno se navode formule tipične za ovu vrstu ugovora. Sljedeće su stalne formule:

a) *Contrahentes* su povezani glagolima *promisit et se obligavit*. Prije ovoga može stajati formulacija *se conuenerunt charitativae hoc modo* ili *pacto speciali deuenerunt hoc modo videlicet quod*. Prije glagola *promisit et se obligavit* mogu stajati sintagme *omni exceptione iuris uel facta remota solemni stipulatione* ili *non dolo, metu, fraude aut malicia interuenientibus, set animo mero, puro, quieto et sincero sponte, libere et ex certa scientia et non errore ductus*.

b) U formuli *res* odnosno *promissio et obligatio* predmet obveze odnosno obećanja može biti isplata novca u svrhu povećanja miraza³⁴⁴, vraćanje duga koje može biti različito regulirano³⁴⁵, isplata odštete³⁴⁶, obrada zemljišta uz različite obveze³⁴⁷, obavljanje određenih majstorskih poslova (drvodjelskih, postolarskih, zlatarskih)³⁴⁸, transport fina sukna³⁴⁹. Iza ovoga najčešće slijede formule *P.R.O. Promissio de rati habitione* ne mora biti sastavni dio ove vrste ugovora, no to se podrazumijeva navođenjem formule kazne.

³⁴³ Npr. zakupcu, koji je dobio vilu na zakup putem dražbe i to *secundum quod in catastico comunis ladre continetur*, nije došao obrađivač iako mu je obećao da će za njega raditi i živjeti u vili (PP, b. I, fasc. 5, fol. 36'). Zatim, u PP, b. I, fasc. 5, fol. 45'-46 prokurator bratovštine Sv. Silvestra angažirao je majstore iz Kotora za izradu škrinjice. Nadalje, u PP, b. I, fasc. 14, fol. 17 presudom *Curie consulum* oporučni su izvršitelji dužni isplatiti potraživanja i sudske troškove vjerovniku. Ili u naraciji se iznosi sadržaj prethodnoga ugovora o sadnji vinove loze (PP, b. II, fasc. 4, fol. 9) slično kao i u drugom ugovoru gdje se iznosi sadržaj sklopljenoga ugovora o obvezi (PP, II, fasc. 4, fol. 49'). U PP, b. III, fasc. 10, fol. 20 govori se o sklopljenom braku.

³⁴⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 25-25' – baka se obvezuje unuci da će nakon njene smrti oporučni izvršitelji dati određeni iznos novca za povećanje unučina miraza.

³⁴⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 17-17' – oporučni izvršitelji nemaju novac za isplatu vjerovnika te se stoga zadužuju kod novoga vjerovnika, a zauzvrat mu oporučni izvršitelji ustupaju prihode sa zemlje na dvije godine s njenim prinalležnostima i pri tome se regulira eventualni raskorak u vrijednosti prihoda i duga na kraju razdoblja. PP, b. II, fasc. 4, fol. 49'-50' – obveza o isplati koja je proizašla iz prethodnoga ugovora o obvezi ponovno se regulira zbog vjerovnikove smrti te će sada dužnik u dogovoru s oporučnim izvršiteljima isplatiti dug u tri rate. PP, b. I, fasc. 17, fol. 12-12' – bez posebnih uvjeta. PP, b. I, fasc. 5, fol. 36' – za vraćanje duga obvezuje se jamac.

³⁴⁶ PP, b. III, fasc. 10, fol. 20 – muž mora platiti odštetu svojoj ženi jer se ispostavilo da je on već oženjen.

³⁴⁷ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11-11' – kmet obećava da neće napustiti posjed. U slučaju da ipak napusti posjed, njegov brat kao jamac mora platiti odštetu. U slučaju kmetove smrti, odšteta će biti upola manja. PP, b. II, fasc. 4, fol. 9-9' – vlasnik zemlje posuđuje novac obrađivaču zemljišta zbog njegova siromaštva te stoga obrađivač obećava da neće napustiti vinograd niti prodati vinovu lozu, nego izvršavati svoje obveze prema običajima. PP, b. II, fasc. 4, fol. 11' – obrađivač obećava dvije godine obrađivati zemlju prema običaju pod kaznom u iznosu od 25 libara malih denara *cum refectione et obligatione bonorum*. Nakon ovoga slijedi priznanje da je dobio novac i modij ječma u ime posudbe.

³⁴⁸ PP, b. II, fasc. 4, fol. 36'-37, fasc. 6, fol. 21, fasc. 9, fol. 13' – dogovor oko roka za obavljanja određenih radova ili narudžbi uz utvrđenu plaću. Plaća se može isplatiti odmah ili u dva dijela, tj. na početku i kraju obavljenoga posla. Može se dodatno regulirati iznos plaće ovisno o eventualnim troškovima nakon obavljenoga posla uz nagradu. PP, b. I, fasc. 5, fol. 45'-46 – majstori se zajedno s jamcem obvezuju na izvršenje narudžbe.

³⁴⁹ PP, b. III, fasc. 11, fol. 40'.

c) Svi ugovori na kraju imaju zaključnu obligativnu formulu, a završnu renuncijativnu formulu samo neki, i to u raznim varijantama. Tako je odricanje od pozivanja na lokalne zakone i običaje navedena u ugovoru gdje je jamac dužan platiti dug vjerovniku, odricanje od određene zakonske odredbe (*Renunciantes illi statuto et iuri, quod prius conueniatur principalis quam fideiussor*) u ugovoru gdje se majstori i njihov jamac obvezuju na izvršenje narudžbe i posebno opsežna renuncijativna formula u ugovoru o obvezi vraćanja duga službenika *Camare tricesimarum et dacii salis*³⁵⁰.

3. 4. 2. Carta promissionis

Tri ugovora za predmet imaju obećanje prodavatelja kupcu da će dati prodanu nekretninu na dražbu, a jedan ima muževo obećanje ženi da će nakon povratka duga njene majke, uplatiti taj iznos u ime povećanja ženina miraza.³⁵¹ Sva četiri ugovora počinju naracijom u kojoj se referira na obvezu vraćanja duga potkrijepljenu instrumentom o dugovanju odnosno referira se na kupoprodajni ugovor. U korpusu nema nekih značajnih razlika od prethodne vrste ugovora, osim što obećanje nije uvjetovano nekim konkretnim obvezama, nego je više apstraktne prirode i temelji se na dobroj volji pojedinca. Renuncijativna formula nije obvezna (samo jedan ima renuncijativnu formulu kojom se odriče od pozivanja na posebne pravne propise odnosno povlastice vezane uz jamce)³⁵².

Dva pak ugovora donose obećanje o odricanju nasljednih dobara (*Promissio faciendi [reffutare] Maričam bona paterna et materna* i *Carta promissionis reffutandi bona paterna et materna*)³⁵³. U formuli *contrahentes* i *promissio* budući mladoženja obećava i obvezuje se – *X solempti stipulatione promisit et se obligauit Y facere et curare cum effectum* – članu ili članovima obitelji svoje buduće žene da će svoju ženu u roku od petnaest ili mjesec dana nakon vjenčanja nagovoriti da se odrekne svoga dijela nasljedstva jer je (*Et hoc eo quia*) njen dio nasljedstva isplaćen mirazom. U drugom dijelu slijede formule *pena* (*sub pena librarum centum paruorum* ili *sub pena librarum ducentarum denariorum paruorum*), *reffectio damnorum*, *obligatio* i zaključna obligativna formula.

³⁵⁰ *Renunciantes super hoc sponte et per pactum beneficio fori, omni fictioni, simulacioni, decepcioni et fraudi sine causa (epistole diui Adriani, nouarum et ueterum constitutionum de duobus uel pluribus debendis), omnibus feriis, diebus feriatis, consuetudinibus, statutis, ordinamentis et reformationibus consiliorum comunis Iadre et cuiuscumque alterius ciuitatis, terre, loci, castri et fori tam factis quam fiendis, omni remedio appellationis, supplicationis et nilitatis per pactum omnique alii eorum iuri et legum auxilio* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 12').

³⁵¹ Obećanje davanja na dražbu kupljene nekretnine (PP, b. I, fasc. 11, fol. 3', fasc. 17, fol. 38 (djelomično oštećena), b. II, fasc. 1, fol. 28). Obećanje o povećanju miraza (PP, b. I, fasc. 7, fol. 25'-26').

³⁵² PP, b. I, fasc. 11, fol. 3'.

³⁵³ PP, b. I, fasc. 11, fol. 15, fasc. 14, fol. 26-26'.

3. 4. 3. Carta conservationis indempnis/excalumniamenti

Sklopivši ovaj ugovor jedna ugovorna strana daje obećanje drugoj strani o oslobađanju obveza koje su proistekle iz prethodno sklopljenoga ugovora ili o oslobađanju od troškova u slučaju da netko ospori neki ugovor. Stoga ovi ugovori imaju jednu ili obje klauzule *promissio de legitima defensione*. Najčešće imaju naraciju iz koje se saznaje zašto dolazi do sklapanja ove vrste ugovora. Ona donosi informacije o kontrahentima i predmetnoj stvari te ključne točke prethodnoga ugovora, najčešće netom sklopljenoga. Tako se primjerice govori o preuzetoj obvezi plaćanja jedne stranke za poznanikova zeta putem *instrumentum obligationis* i shodno tome u dispozitivnom je dijelu uslijedilo obećanje o oslobađanju od te obveze.³⁵⁴ Ili se govori o prodaji kuće koju je prodavatelj posjedovao pravom nasljednoga zakupa što ga je plaćao senjskom franjevačkom samostanu na čijem je zemljištu sagrađena kuća te kupac obećava da će prodavatelj biti oslobođen od daljnjeg plaćanja zakupa.³⁵⁵ Iz jedne se naracije saznaje o prodaji prava koja su proizašla iz ugovora o mirazu i ugovora o povećanju miraza koju je obavio prokurator te stoga ženin brat oslobađa prokuratora o eventualnih potraživanja svoje sestre s obzirom na činjenicu da je on preuzeo novac od prokuratora.³⁵⁶ Jedna naracija spominje oporučne izvršitelje postavljene testamentom, ali budući da je pokojnikov brat kao jedan od oporučnih izvršitelja sam vodio brigu o ostavštini, on oslobađa drugoga oporučnog izvršitelja od polaganja računa.³⁵⁷ Nadalje, u jednoj naraciji referira se na izdanu priznanicu od strane izvršne oporučiteljice i prokuratora kojeg je postavila zadarska komuna, ali kako je novac ostao u rukama oporučne izvršiteljice, ona daje jamstvo komunalnom prokuratoru o tome te ga oslobađa bilo kakve odgovornosti za taj novac.³⁵⁸ U daljnjem pak slučaju narativni dio spominje kupovinu čavala danih u zalog te stoga kupac tih čavala obećava oporučnim izvršiteljima da će ih osloboditi troškova u slučaju ako osoba, koja je založila te čavle, pokrene spor.³⁵⁹ Jedna naracija ne bi bila toliko zanimljiva zbog referiranja na jedan oporučni legat ostavljen putem kodicila da iz dispozicije ne saznajemo da se primateljica legata obvezuje zbog sigurnosti oporučnih jamca na vraćanje legata, ako se kojim slučajem uspostavi da ona nije pokojnikova sestra, tj. da je došlo do zamjene identiteta.³⁶⁰ Jedna druga

³⁵⁴ PP, b. I, fasc. 5, fol. 37.

³⁵⁵ PP, b. I, fasc. 9, fol. 57'-58.

³⁵⁶ PP, b. I, fasc. 11, fol. 17' – stoga u ugovoru stoji *confessio date pecunie* i pripadajuća *renuntiatio*.

³⁵⁷ PP, b. I, fasc. 12, fol. 12-12'.

³⁵⁸ PP, b. I, fasc. 12, fol. 21-21' – *promissio liberationis* popraćena je sa sličnom formulom u slučaju pokretanja spora, a s obzirom na primitak novca uslijedila je i formula *confessio*, ali *renuntiatio* koja obično ide uz nju.

³⁵⁹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 16-16' – nema klauzule o aktivnoj pravnoj zaštiti nego je ona umetnuta kao *pactum*. U dispoziciji se nalaze dvostruke formule *confessio* i *renuntiatio* o primitku čavala s jedne strane i o primitku novca s druge strane.

³⁶⁰ PP, b. I, fasc. 16, fol. 24' – u dispoziciji uopće nema obećanja o oslobađanju nego se nalazi obećanje jamca o

naracija govori o obvezi stričeva da uplate određeni iznos novca u ime povećanja miraza svoje nećakinje, ali kako jedan od njih nije trenutno solventan, obvezu isplate preuzima drugi brat uz uvjet da mu proda dio svojih solana.³⁶¹

Ovi su dosada ugovori govorili o oslobađanju neke obveze iz prethodnoga ugovora, a dva se ugovora razlikuju po tom pitanju jer stranka obećava pravnu zaštitu u slučaju nekoga spora. Tako se u naraciji jednoga od ta dva ugovora govori o prodaji kuće, no iz razloga što u njoj udio imaju dvojica prodavateljeve braće, prodavatelj obećava kupcu da će ga zaštititi od svih troškova ukoliko njegova braća pokrenu spor i da će ga uvesti u posjed.³⁶² U drugom ugovoru majka obećava pravno zaštititi kćer, ako njena braća sudskim putem zatraže vraćanje dijela miraza na način što će onda majka nadoknaditi iz svojih dobara i tako osloboditi kćer od vraćanja.³⁶³ Jedino tri ugovora nemaju naraciju, no iz dispozicije se saznaje da je riječ o jamstvu u pozajmnici, te stoga dužnik oslobađa svoga jamca od njegove dužnosti.³⁶⁴

Nakon naracije dispozitivni dio sadrži formulu *promissio*³⁶⁵ koja je modificirani oblik klauzule o aktivnoj pravnoj zaštiti zajedno s *P.R.O.* i zaključnom obligacijom – *X sponte, libere et ex certa scientia et non per herorem ductus, set animo mero, puro, quieto et sincero* (ili *omni exceptione iuris uel facti remota*) *solempni stipulationi promisit per se et suos heredes et successores dicto Y ipsum Y et suos heredes et successores semper et imperpetuum exalumpniare, deffendere et conseruare a dicto instrumento obligationis* ili *a dicta pensione et censione ac afflictu liuelli perpetualis* ili *a dictis et pro dictis florenis* ili *ab omni ratione reddenda administrationis dicte comissarie* ili *ab omni dampno, interesse et expensis incurendis et que ipsi ser Iacobo occurrere possent de dictis et predictis libris sexcentis quadraginta quatuor soldis duodecim et denariis decem paruorum occasione suprascripta* ili *a quadam pleçaria et fideiussione* ili *a quadam obligatione librarum...* ili *a dictis libris...* Rijetko se u ovim ugovorima koristi cjelovita formula *promissio de legitima defensione*.³⁶⁶

vraćanju novca oporučnim izvršiteljima. Odmah iza ovoga ugovora slijedi drugi u kojem se gore spomenuti jamac oslobađa od svoje obveze vraćanja novca.

³⁶¹ PP, b. II, fasc. 4, fol. 44'-45 – u nastavku slijedi formule tipične za kupoprodajni ugovor.

³⁶² PP, b. III, fasc. 10, fol. 65'.

³⁶³ PP, b. I, fasc. 16, fol. 20' – prije zaključne obligativne formule nalazi se ova renunciativna formula: *Renuncians super hoc dicta Stana auxilio senatus consulti Veleiani, cerciorata per me notarium quid sit Veleianum, et iuri ypotecharum omnique muliebri auxilio.*

³⁶⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 24', fasc. 17, fol. 3' i 5 (= CD XIV, str. 446-448) – dužnik u oba ugovora izjavljuje da se jamac suobvezao na njegovu molbu. U drugom slučaju sin kao jamstvo svojoj majci u zalog ostavlja neke zidove s terenom jer mu je bila jamac u jednoj zadužnici. PP, b. II, fasc. 2, fol. 44'-45 – ugovor je oštećen.

³⁶⁵ Ugovor PP, b. I, fasc. 16, fol. 24' uopće nema ovo obećanje o oslobađanju nego se nalazi obećanje jamca o vraćanju novca oporučnim izvršiteljima pokojnikove sestre. Odmah iza ovoga ugovora slijedi drugi u kojem se gore spomenuti jamac oslobađa od svoje obveze vraćanja novca (PP, b. I, fasc. 16, fol. 24'-25).

³⁶⁶ PP, b. I, fasc. 12, fol. 12', 21' – *Et si quo tempore lix, questio aut controuersia per aliquam personam huius mundi ipsi Y uel suis heredibus et successoribus moueretur aut inferetur occasione.../de... et illam in se suscipere promixit dictus X et eundem Y et suos heredes et successores (ab omni dampno, intereese et expensis ac*

3. 5. *Priznanice*³⁶⁷

Prva skupina priznanica naslovljenih kao *Carta finis* (438) tretira isplaćeni dug ili podmirenu obvezu³⁶⁸. Drugu skupinu čine priznanice s naslovom *Carta reffutationis* čiji predmet odbijanja može biti nasljedstvo (11) ili funkcija oporučnoga izvršitelja (3). Treću skupinu priznanica *Carta depositi* (8) sačinjavaju potvrde o primitku novca na pohranu.

3. 5. 1. *Carta finis (et remissionis)*

Neki od ovih ugovora imaju u naslovu pridjev *generalis* kada se radi o općenitom podmirenju potraživanja koja nisu samo novčane prirode³⁶⁹, ali je ponekad ovaj pridjev izostavljen iako početna formulacija dispozitivnoga dijela upućuje na općenito podmirenje³⁷⁰. Najčešće u naslovu stoji ime onoga koji je podmirio dug ili imena obaju kontraparta. Izuzetno se rijetko nalazi predmet o čemu je učinjena priznanica, a to je očeva i majčina ostavština, no u tom slučaju Perencan obično naslovljuje taj ugovor kao *Carta reffutationis*.³⁷¹ Naslovi nekih pojedinačnih priznanica glase: *Carta solutionis et finis*³⁷² i *Carta... de quietatione*³⁷³. Ugovori *Carta confessionis et finis*³⁷⁴ i *Carta confessionis*³⁷⁵ na prvom mjestu imaju priznanje o primitku novca, dok u ostalim priznanicama ovo priznanje stoji na kraju korpusa.

quibuscumque penis et grauamine...) indemnem conseruare,...

³⁶⁷ Priznanice koje izdaje Perencan strukturom su dosta jednostavnije jer nemaju formule *cessio, absolutio et liberatio* i *promissiones* (v. Grbavac, isto, str. 87). – Sačuvan je jedan ugovor s naslovom *Carta laudationis et ratificationis* u kojem braća Sv. Krševana potvrđuju priznanicu izdanu od njihova opata prokuratoru o njegovim uredno izvršenim obvezama (PP, b. I, fasc. 11, fol. 4-4'). Ovaj je ugovor ovdje spomenut jer potvrđuje priznanicu. U kaptolskom registru također postoji jedan ugovor kojim se potvrđuje prodaja, no strukturalno su potpuno različiti te se stoga neće ići u njihovu komparativnu analizu.

³⁶⁸ ZS, knj. III, gl. 55 regulira izdavanje priznanice kao i postupak ako je izgubljena isprava na temelju koje je proizašla neka obveza.

³⁶⁹ Npr. PP, b. I, fasc. 3, fol. 2 – *de quibuscumque legatis et dimissoriis dicto Stephano tangentibus et spectantibus et pertinentibus vigore quorumcumque testamentorum quam codicilorum...* PP, b. I, fasc. 3, fol. 8'-9 pored podmirenja novčanih potraživanja, koja su nastala zbog davanja jamstva nekolicine zadarskih građana Kotoranima, navodi se i općenito podmirenje svega što bi zadarski građani mogli tražiti – *Et generaliter de omni et toto eo quod ipsi X uel aliquis ipsorum ipsis Y petere, exigere uel requirere posset tam cum carta quam sine carta et modo quocumque uel forma usque ad presentem diem*. PP, b. I, fasc. 3, fol. 32, fasc. 9, fol. 4-4' – pored podmirenja duga i kazne, koja je proistekla iz presude, također se navodi općenito podmirenje kao u prethodnoj formulaciji. PP, b. I, fasc. 9, fol. 46-46' – priznanica za skupljenu desetinu u razdoblju sedisvakancije. PP, b. I, fasc. 12, fol. 8, 11, fasc. 17, fol. 29'-30, itd. – samo općenite priznanice.

³⁷⁰ PP, b. I, fasc. 5, fol. 21' – *fecerunt finem... de omni et toto eo quod predicti ab eadem domina Dora habere debebant ac debent usque ad presentem diem tam cum carta quam sine carta et modo quocumque ac iure et forma*. PP, b. I, fasc. 5, fol. 51, fasc. 13, fol. 17, fasc. 14, fol. 1, itd. – navodi se samo općenita priznanica; PP, b. I, fasc. 9, fol. 4, fasc. 14, fol. 35'-36, itd. – pored novčanoga podmirenja navodi se i općenito.

³⁷¹ *Carta finis bonorum paternorum et maternorum facta per dominam Mariam ser Miche de Rosa, patri suo* (PP, b. I, fasc. 5, fol. 16) ili *Carta finis repudiandi bona paterna et materna* (PP, b. I, fasc. 14, fol. 4-4').

³⁷² PP, b. I, fasc. 6, fol. 7'.

³⁷³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 20'-21.

³⁷⁴ PP, b. I, fasc. 17, fol. 10.

³⁷⁵ PP, b. I, fasc. 5, fol. 36-36'. Odmah nakon ovoga ugovora slijedi posebno poništenje *Cançelandi vnam notam* gdje se traži poništenje jedne priznanice na iznos od 1500 libara malih denara. Taj je novac dobio mladoženja od oporučnih izvršitelja u ime dijela miraza svoje zaručnice. No, kako je mladoženja primio iznos od 1840 libara što

Korpus priznanica ima ove formule:

a) *Contrahentes* – ugovorne su stranke povezane izjavom o podmirenju duga ili obveze – *X vocauit sibi bene et integre se fore et esse solutum et satisfactum, tacitum et contentum ac plenam et integram solutionem in se habere dixit a Y de...* – u kojoj se u nastavku između ostaloga spominje svota vraćenoga novca, u koju svrhu i instrument koji je potvrđivao dug odnosno obvezu uz navođenje relevantnih činjenica za taj instrument. Podmirenje je cijeloga ili dijela duga moglo uslijediti primjerice zbog zadužnice³⁷⁶, zakupa³⁷⁷, zaduženja koje je nastalo u društvu³⁷⁸, isplate robe³⁷⁹ ili isplate na osnovi dogovora³⁸⁰, isplate plaće³⁸¹, temeljem presude o podmirenju duga³⁸², presudom arbitražnoga suca³⁸³, ugovorom o

potvrđuje nedavno sklopljeni *instrumentum confessionis* koji je u biti priznanica i budući da je u taj iznos uključen iznos od 1500 libara, stoga oporučni izvršitelji traže poništenje prvoga zapisa od 1500 libara tako da se taj ugovor ne može više redigirati niti imati javnu vjeru.

³⁷⁶ PP, b. I, fasc. 1, fol. 13-13', fasc. 6, fol. 4'-5 – isplaćen je jedan dio duga; PP, b. I, fasc. 3, fol. 33 – dug je isplaćen na temelju jednoga zapisa rukom o kupovanju konja na kredit; PP, b. I, fasc. 4, fol. 4-4' – kupovina zemlje na kredit; PP, b. I, fasc. 4, fol. 23' – isplaćena prva rata dugovanja (U ovome se ugovoru iza formule *finis et liberatio* nalazi *promissio de legitima defensione* s obje klauzule kao i zaključna obligativna formula i renunciativna formula kojom se odriče pozivanja na lokalne zakone i običaje); PP, b. I, fasc. 5, fol. 24 – dug je isplaćen na osnovi ugovora koji je sastavio Ninski kaptol; PP, b. I, fasc. 5, fol. 42-42' – jamac je isplatio dug; PP, b. I, fasc. 6, fol. 17 – dug isplaćen na osnovi jednoga zapisa rukom na talijanskom jeziku; PP, b. I, fasc. 7, fol. 6-6' – isplata duga zbog prodaje posjeda na kredit (u ovome se ugovoru odmah na početku vjerovnik obvezuje da će nagovoriti svoga brata da potvrdi ovu priznanicu, te ako njegov brat pokrene spor, on će dužnika braniti i osloboditi od svih troškova); PP, b. I, fasc. 7, fol. 18' – isplaćena prva rata duga; PP, b. I, fasc. 7, fol. 28, 31', fasc. 8, fol. 9-9' – s obzirom na to da je dug isplaćen u cijelosti, traži se poništenje isprave o dugovanju; PP, b. I, fasc. 8, fol. 9'-10, fasc. 14, fol. 28-28' – dug isplaćen na temelju jednoga zapisa rukom koji je izgubljen te ako se pronađe, traži se njegovo poništenje; PP, b. I, fasc. 9, fol. 20' – priznanica se izdaje isključivo zbog sigurnosti dužnika jer ne može pronaći dva spisa pisana njegovom rukom o zaduženju koje mu je svojevremeno vratio vjerovnik prilikom isplate; PP, b. I, fasc. 9, fol. 21'-22 – dug isplaćen i opet se pojavljuje problem s izgubljenim zapisom rukom te se u slučaju njegova pronalaska treba poništiti, a vjerovnik obećava ako ga on osobno pronađe da će ga predati dužniku. Ako jamac dobiva priznanicu, jer je isplatio dug glavnoga dužnika, onda se navodi formulacija *non animo donandi set animo reabendi a dicto debitore* koju imamo, npr. u PP, b. I, fasc. 14, fol. 29-29' (u naraciji ove priznanice stoji da je pokojničin muž bio jamac prilikom kupovine željeza te da je kao jamstvo založio svoje četiri srebrene čaše. Budući da je njen muž pokojni, udovica želi otkupiti te srebrene čaše, te stoga vjerovniku u prisutnosti svjedoka i samoga Perencana u ime jamstva isplaćuje novac i zauzvrat dobiva srebrene čaše te jedna i druga strana potvrđuju primitak).

³⁷⁷ PP, b. I, fasc. 1, fol. 16'-17 – plaćena zakupnina kuće za proteklih pet godina; PP, b. I, fasc. 3, fol. 36' – plaćena zakupnina konobe za jednu godinu, koja je uzeta u dvogodišnji najam; PP, b. I, fasc. 5, fol. 9, fasc. 11, fol. 15' – oba ugovora imaju naraciju o prodaji soli i imaju iste aktere, u prvom je ugovoru plaćen zakup za skladištenje soli za protekle dvije godine, a u drugom nekoliko mjeseci prije isteka zakupa; PP, b. I, fasc. 5, fol. 22-22' – plaćeni troškovi popravljivanja i održavanja solane što je proisteklo iz ugovora o lokaciji; PP, b. I, fasc. 7, fol. 17'-18, 21-21' – plaćena zakupnina otoka za prošlu godinu; PP, b. I, fasc. 8, fol. 19'-20 – unaprijed plaćen zakup za jednu godinu za dućan uzet u trogodišnjem najmu; PP, b. I, fasc. 11, fol. 4'-5 – plaćena zakupnina posjeda za prošlu godinu; PP, b. I, fasc. 14, fol. 12'-13, 55 – plaćena zakupnina posjeda za tekuću godinu; PP, b. I, fasc. 17, fol. 33 – plaćena zakupnina posjeda za četiri protekle godine, a petu godinu zakupac u sporazumu sa zakupodavcem neće više nastaviti, itd.

³⁷⁸ PP, b. I, fasc. 1, fol. 9' – *de quadam societate sue artis aurificerie inter ipsos contrahentes habita.*

³⁷⁹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 48'-49 – isplaćena sol.

³⁸⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 11, fasc. 10, fol. 10-10', fasc. 12, fol. 20-21 – spominje se *instrumentum conuentionis*. PP, b. I, fasc. 14, fol. 30-30' – dogovor (*secundum pacta habita inter dictum ser Nicolaum nomine quo supra ex vna parte et dictum Bartolomeum ex altera parte*) o polumjesečnoj plaći za upravljanje brodom.

³⁸¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 43'-44 – plaća za jedan mjesec posadi galije *serrenissimi principis et domini domini Philippi de gratia incliti imperatoris Iustinopolitani Romanie*. Iza završne formule priznanice kapetan galije u prisutnosti suca egzaminatora i samoga notara daje izjavu o istinitosti troškova učinjenih tijekom putovanja za

podjeli³⁸⁴. Podmirenje obveze može uslijediti: isplatom novčanoga legata od strane oporučnoga izvršitelja ili nasljednika³⁸⁵, predajom stvari i nekretnina³⁸⁶, predajom nasljedstva³⁸⁷, kraljevim naređenjem o isplati³⁸⁸, isplati dijela ili čitavoga miraza³⁸⁹, zbog obveze u društvu³⁹⁰, isplati oporučnih izvršitelja udovici³⁹¹, itd. Izdavanje priznanice ponekad ne mora biti uvjetovano podmirenjem duga ili obveze, tako u jednom slučaju brat ustupa jedan dio svoga novačnog legata sestri, a transakciju u njegovo ime obavlja sam Perencan³⁹². U drugom slučaju kćer daje priznanicu oporučnom izvršitelju za njegovo upravljanje dobrima njena pokojnoga oca.³⁹³ Ili se uplaćuje novac u ratama u svrhu darovanja³⁹⁴ ili vlasnik solana *pro anima sua et pro remuneratione omnium suorum peccatorum* u priznanici ne okrivljuje svoga radnika za požar koji se dogodio u njegovoj solani³⁹⁵. Nakon priznanja o cjelovitoj isplati duga traži se katkad poništenje instrumenta.³⁹⁶

popravak i naoružavanje galija, a sam rizničar ima javne instrumente i svjedočanstvo kapetana o troškovniku.

³⁸² PP, b. I, fasc. 3, fol. 24-24', fasc. 14, fol. 16'-17, fasc. 17, fol. 9-9' – presude je donijela *Curia mobilium*; PP, b. I, fasc. 3, fol. 32 – presudu je donio ban u korist zadarskoga građanina protiv hvarske komune, a priznanice su obostrane uz dodatak dogovora iza kojeg slijede uzajamna *promissio de rati habitione* i zaključna obligacije; PP, b. I, fasc. 4, fol. 15-15' – presudom, koju je donio sudac za civilne sporove, mora se isplatiti ostatak miraza iz oporučne ostavštine; PP, b. I, fasc. 4, fol. 16-16' – presuda rektora; PP, b. I, fasc. 5, fol. 50-50' – presudu je donio sudac za civilne sporove radi isplate jednogodišnjeg upravljanja nad oporučnim dobrima; PP, b. I, fasc. 9, fol. 9-9' – presudu su donijeli paški knez i suci čiji se sadržaj donosi; PP, b. I, fasc. 12, fol. 15', 17-17' – presuda trogirskoga kneza i suca; PP, b. I, fasc. 17, fol. 11'-12 – presudu je donijela *Curia consulum*; PP, b. I, fasc. 17, fol. 14 – presudu je izrekla *Curia maior*, itd.

³⁸³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 20'-21, fasc. 14, fol. 11'-12.

³⁸⁴ PP, b. I, fasc. 13, fol. 19'.

³⁸⁵ PP, b. I, fasc. 1, fol. 4'-5, fasc. 3, fol. 45-45', fasc. 5, fol. 46', fasc. 6, fol. 8-8', fasc. 8, fol. 8, fasc. 9, fol. 5'-6, fasc. 11, fol. 5-5', 5', 5'-6, itd. Nadalje, u PP, b. I, fasc. 5, fol. 50' (umetnuta klauzula o nepokretanju spora), 51', 52, fasc. 6, fol. 3-3', 7' legati nisu isplaćeni u potpunom iznosu jer dobra oporučne ostavštine pok. gospođe Rose nisu dovoljna za njihovo pokrivanje, a u PP, b. I, fasc. 14, fol. 34' oporučiteljica gospođa Darija ostavlja više novčanih legata samostanu Sv. Franje s točnom namjenom za što prokurator samostana izdaje priznanicu.

³⁸⁶ PP, b. I, fasc. 16, fol. 2'-3 – oporučni izvršitelj predaje odjeću, vinograd i jednu krčevinu s maslinama.

³⁸⁷ PP, b. I, fasc. 16, fol. 27'-28.

³⁸⁸ PP, b. I, fasc. 3, fol. 18 – isplata ide ninskom arhiprezbiteru (*Et hoc pro parte solutionis certe quantitatis pecunie, quam regia magestas Hungarie ordinavit et mandavit ipsi ser Baldesere dari debere prefacto domino archipresbitero Stancio de ipsis introibus trigesimarum et dacia salis certa de causa.*); PP, b. I, fasc. 9, fol. 34'-35 – *Carta finis domini Frixoni facta per dominam Mariam comitisam magnam.*

³⁸⁹ PP, b. I, fasc. 3, fol. 36'-37, PP, b. I, fasc. 17, fol. 2 – isplata dijela miraza buduće žene; PP, b. I, fasc. 5, fol. 20-20' – muž isplaćuje bratu svoje pokojne žene kao njenom nasljedniku miraz na temelju izgubljene isprave, pa o tome imaju dogovor u slučaju da se pronade isprava, ona će se poništiti; PP, b. I, fasc. 5, fol. 40'-41 – redovnica dio svoga miraza daruje svojoj braći, a sebi zadržava jednu trećinu, itd.

³⁹⁰ PP, b. I, fasc. 14, fol. 52-52' – *vigore vnus instrumenti societatis vini habite inter dominum presbiterum Vitum archipresbiterum ladre ex vna parte et dictum magistrum Blaxium ex altera parte.*

³⁹¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 54-54' – isplata životnih troškova za proteklo razdoblje.

³⁹² PP, b. I, fasc. 4, fol. 31'-32.

³⁹³ PP, b. I, fasc. 4, fol. 33' – *Faciens... de dicta comissaria (!) gubernatione et administratione bonorum condam dicti ser Michaelis condam patris ipsius donec Dobre per ipsum ser Grixogonum hucusque videlicet husque in presenti die (!) habitorum, gubernatorum et administratorum finem...*

³⁹⁴ PP, b. I, fasc. 6, fol. 10-10' – radi se o devetoj rati.

³⁹⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 58.

³⁹⁶ PP, b. I, fasc. 10, fol. 8', fasc. 17, fol. 14, itd.

b) Formula *finis et refutatio* – prva ugovorna stranka izjavljuje da nema više nikakvih potraživanja – *Faciens dictus X per se et suos heredes et successores ipsi Y de... finem, remissionem, quietacionem et perpetuam liberationem ac ecciam pactum perpetuum et speciale de vltius non petendo ipsi Y uel suis heredibus et successoribus dictam rem dicta de causa per se uel per suos heredes et successores aut per aliquam aliam interpositam personam modo aliquo uel ingenio de iure uel de facto*. Na ovo se nadovezuju formule *P.R.O.*

c) Formula *confessio date pecunie* iza koje slijedi pripadajuća *renuntiatio* – *Et hoc fecit dictus X quia guarentauit contentus et confessus fuit se manualiter habuisse et recepisse et in se habere dixit a dicto Y et dicta de causa dictam rem...*

Priznanica ponekad može biti uzajamna.³⁹⁷

3. 5. 2. Carta finis bonorum paternorum et maternorum/finis repudiandi bona paterna et materna/ref(f)utationis

Ako ovi ugovori u naslovu imaju predmet odbijanja ostavštine odnosno odricanje od ostavštine (*bonorum paternorum et maternorum*), tada se obično navodi ime osobe koja se odriče ostavštine, nešto rjeđe imena obiju stranaka. Varijante naslova mogu biti razne pa tako imamo: *Carta finis bonorum paternorum et maternorum*³⁹⁸ (1), *Carta finis repudiandi bona paterna et materna*³⁹⁹ (1), *Carta ref(f)utationis / Reffutatio*⁴⁰⁰ (11). Ugovori naslovljeni kao *Carta faciendi refutare bona paterna*⁴⁰¹ (1) i *Carta reffutationis comissarie*⁴⁰² (2) strukturom su sasvim različiti od prethodnih ugovora te će o njemu biti riječi kod ugovora koji se odnose na nasljedstvo. Ugovori o odricanju ostavštine imaju sljedeće formule:

a) *Contrahentes et res refutationis* – žena se uz suprugov pristanak odriče svoga dijela nasljedstva pred članom svoje uže obitelji (majkom, ocem, bratom koji može nastupati u ime ostale braće), i to *sponte, libere et ex certa scientia et non herore ducta*. Karakteristični su glagoli u ovome dijelu *renunciauit et reffutauit*, i to *in manibus Y ac dimixit et relaxauit omnia et singula bona paterna et materna tam mobilia quam immobilia et se mouencia*.

b) *Causa refutationis, refutatio et finis* – kao razlog se iznosi da je ženi prilikom udaje isplaćen njen dio u mirazu, što se potvrđuje instrumentom o mirazu. Ovaj dio obično počinje

³⁹⁷ PP, b. I, fasc 9, fol. 31 – priznanica se izdaje na račun društva povezanoga s jednom lađom, a od ovoga se uzajamnog davanja priznanice izuzima jedan instrument obligacije na 18 dukata.

³⁹⁸ PP, b. I, fasc. 5, fol. 16-16'.

³⁹⁹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 4-4'.

⁴⁰⁰ PP, b. II, fasc. 1, fol. 8, 32', fasc. 4, fol. 42, fasc. 7, fol. 35, fasc. 8, fol. 22' (djelomično sačuvan), b. III, fasc. 2, fol. 47, fasc. 4, fol. 13, fasc. 5, fol. 20, fasc. 7, fol. 13 (posljednja su tri ugovora djelomično sačuvana).

⁴⁰¹ PP, b. I, fasc. 17, fol. 2'.

⁴⁰² Dva djelomično sačuvana ugovora o odbijanju funkcije oporučnoga izvršitelja s naslovom *Carta reffutationis comissarie* (PP, b. II, fasc. 11, fol. 44, fasc. 12, fol. 6) strukturom odgovaraju ugovoru *Carta repudiandis*, vidi str. 151.

Et hoc iddeo fecit... quia... Nakon navođenja razloga, žena jamči u obliku priznanice da ona i nitko u njeno ime ili od njenih nasljednika i baštinika neće tražiti natrag baštinu – *qua de causa dicta X per se suosque heredes et successores fecit ipsi Y et suis heredibus et successoribus plenam securitatem, renunciationem et reffutationem ac generalem finem, remissionem, quietacionem et perpetuam liberationem ac etiam pactum perpetuum et speciale de nil vlterius petendo an in toto uel in parte ipsi Y uel suis heredibus et successoribus de dictis bonis paternis et maternis et occasione ipsorum bonorum paternorum et maternorum per se uel per suos heredes et successores aut per aliquam aliam personam ipsius nomine.*

c) U završnom dijelu slijedi prvi dio klauzule *promissio de legitima defensione* u kojoj žena obećava da neće pokretati parnicu – *promittens... litem, questionem uel controuersiam de dictis bonis paternis et maternis et occasione ipsorum bonorum paternorum et maternorum in toto uel in parte vllo tempore non inferre et inferri non conscentire* –, na koju se nastavlja *promissio de rati habitione* s ostalim formulama – *set omnia et singula in presenti contractu confecta firma, rata et grata perpetuo habere et tenere, actendere, obseruare et adimplere et non contrafacere uel venire aliqua ratione uel causa modo uel ingenio de iure uel de facto sub pena quarti..., cum refectione..., cum obligatione...* Prije zaključne obligacije nalazi se renuncijativna formula kojom se žena odriče pozivanja na posebne (*beneficia*), određene (*iuri hypothece*) i opće zakonske odredbe (*omni legum auxilio*).⁴⁰³

3. 5. 3. Carta depositi

Ovaj ugovor ima funkciju priznanice o položenom novcu, iako strukturom nalikuje ugovorima o dugovanju. Formule su:

a) Dispozicija počinje formulom *confessio*, tj. priznanjem osobe koja je prihvatila čuvanje depozita (*debitor*) koja priznaje primitak pologa od deponenta u određenom iznosu – *X guarentauit contentus et confessus fuit se in deposito et saluamento manualiter habuisse et recepisse et in se dixit a Y...*

b) *Promissiones* – u prvom obećanju dužnik obećava čuvanje pologa – *promisit dilligenter saluare et custodire omnibus suis periculis fortuitis tam diuinis quam humanis*, a u drugom obećava vraćanje pologa u naznačenom roku ili na traženje depozitara – *promisit dare, reddere et restituere hinc ad... ili ad omnem instanciam et requisitionem*. Samo jedan

⁴⁰³ *Renuncians super hoc dicta X sponte et per pactum beneficio nouarum constitutionum de fideiussoribus de duobus uel pluribus reis debendis, epistole diui Adriani, beneficio Ueleiani senatus consulti, iuri ypotecharum omnique alii suo iuri et legum ac muliebri auxilio. Renuntiatio* u ovome obliku nema u PP, b. I, fasc. 1, 8', b. III, fasc. 2, fol. 47'. U PP, b. I, fasc. 5, fol. 16-16' *renuntiatio* se odnosi na odricanje od lokalnih zakona i običaja.

ugovor u ovome dijelu bilježi da će se vratiti polog zbog isplate navedene u oporuci.⁴⁰⁴ Nakon ovoga obećanja slijede formule *P.R.O.* Formula *promissio* prvih ugovora nalazi se ispred *exceptio non numerate pecunie*, a kod kasnijih je slijed obrnut.⁴⁰⁵

c) Nakon obećanja slijede *renuntiatio* (*exceptio non numerate pecunie* i *renuntiatio omni legum auxilio*) i zaključna obligativna formula. Samo je jednom dodana i renuncijativna formula o odricanju od poziva na lokalne zakone, statute i običaje te prava priziva.⁴⁰⁶ U sklopu je jedne *renuntiatio* navedeno da polog potječe od prodaje brodske užadi koju je izvršio oporučni izvršitelj.⁴⁰⁷ Veliki je broj ovih ugovora poništen jer je vraćen polog.

3. 6. Ugovori o mirazu⁴⁰⁸

Ovoj skupini pripadaju ugovori o mirazu (133) i povećanju miraza (5)⁴⁰⁹ – *Carta do(c)tis* i *Carta augmenti do(c)tis*. Za ženu je bilo od izuzetne važnosti izdavanje ugovora o mirazu o čemu svjedoči jedna naracija gdje supružnici iznose da je izgubljena isprava o mirazu, pa traže njeno ponovno izdavanje.⁴¹⁰ Manji je broj njih izdan u dva primjerka.⁴¹¹ Neki od njih su poništeni jer je ženi isplaćen miraz nakon muževe smrti.⁴¹²

Ugovori o mirazu sastoje se od dva glavna dijela: *traditio rei* i *promissio restitutionis dotis*⁴¹³. Perencanovi ugovori o mirazu odstupaju od navedene strukture jer on odmah u početnom dijelu dispozicije navodi formulu *confessio* o primitku miraza⁴¹⁴ i ostale formule koje stoje u uskoj vezi s njom.

1) *Confessio* – muž ili mladoženja priznaje (*confessus fuit se manualiter habuisse et recepisse*) da je primio miraz ili povećanje miraza u ime svoje žene ili buduće žene od člana njene najbliže rodbine (oca, majke, obaju roditelja, djeda i majke), gospodara ili gospodarice

⁴⁰⁴ PP, b. I, fasc. 5, fol. 52'.

⁴⁰⁵ Redoslijed *promissio* – *renuntiatio* u PP, b. I, fasc. 5, fol. 52', fasc. 14, fol. 32'-33, fasc. 17, fol. 11', a *renuntiatio* – *promissio* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 26-26', b. III, fasc. 11, fol. 24, fol. 26', b. IV, fasc. 1, fol. 14'.

⁴⁰⁶ PP, b. I, fasc. 14, fol. 33.

⁴⁰⁷ PP, b. I, fasc. 17, fol. 11'.

⁴⁰⁸ O društvenoj i pravnoj važnosti miraza u Zadru u 14. st. sagledan kroz prizmu statutarnih odredbi i pojedinih ugovora koji se odnose na miraz u obliku priznanica, zadužnica, obveznica i ugovora o mirazu (koje autorica ne navodi poimenično) vidi Branka Glavan, Miraz u Zadru u 14. stoljeću, *Historijski zbornik*, god. 61, br. 2 (2008), str. 269–288.

⁴⁰⁹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 17'-18, b. II, fasc. 4, fol. 43-43', b. III, fasc. 4, fol. 20'-21, fasc. 7, fol. 23-23' (dosta oštećen), fasc. 11, fol. 53-53'.

⁴¹⁰ PP, b. II, fasc. 3, fol. 9'-10.

⁴¹¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 7', fasc. 16, fol. 37, fasc. 18, fol. 19, b. II, fasc. 1, fol. 24', b. III, fasc. 6, fol. 20'.

⁴¹² PP, b. I, fasc. 4, fol. 18' (u suglasnosti drugoga muža udovica izjavljuje da joj je isplaćen miraz), fasc. 9, fol. 22 (sporazumno poništen ugovor), fol. 30 (po nalogu prokuratora), fasc. 14, fol. 11 (općenita napomena), 12' (po nalogu udovice jer je muž umro), b. II, fasc. 4, fol. 22' (napomena samo djelomično čitljiva), fasc. 7, fol. 35' (udovica je isplaćena od oporučnih izvršitelja njena pokojnoga muža), itd.

⁴¹³ Grbavac, isto, str. 88.

⁴¹⁴ Za isprave o mirazu kao i za isprave o dugovanju Grbavac, isto, str. 157–158 kaže da su strukturom bliske priznanicama.

služavke (*dante, soluenta et doctante nomine et vice filie sue* ili *serucialis sue* ili *famule sue*)⁴¹⁵, neke treće osobe kojoj se ne navodi u kojem svojstvu zastupa zaručnicu⁴¹⁶, ili izravno od zaručnice⁴¹⁷ ili žene – *a Y sponsa et vxore (futura) ipsius X dante et doctante nomine suo et pro se ipsa Y in docte et doctis nomine ipsius Y*⁴¹⁸. Maksimalna je vrijednost miraza mogla biti u iznosu protuvrijednosti dijela očeve imovine koji bi kćeri pripao nakon podjele između nje i njene braće i sestara, a u slučaju da je iznosio više, njena su braća mogla tražiti povrat viška isplaćenoga miraza.⁴¹⁹ Miraz može biti u novcu i stvarima koje donosi mlada u kuću, kao što su nakit i tkanine⁴²⁰ ili samo novac⁴²¹ ili samo stvari čija je vrijednost procijenjena⁴²², ili novac uz dodatak neke nekretnine⁴²³. Vrijednost nekretnina u sačuvanim ugovorima ponekad nije procijenjena, a to je prema Zadarskom statutu značilo da muž neprocijenjeni posjed predan u ime miraza ne može otuđiti kao ni na njemu graditi ili saditi bez privole Velikoga vijeća.⁴²⁴ Nakon priznanja slijedi *exceptio non numerate pecunie* ili u određenijem obliku *non numerate, tradite et consignate pecunie cum certis rebus*, ako je riječ o novcu i pokretnoj odnosno nepokretnoj imovini u kombinaciji s odricanjem od općih pravnih propisa te *promissio* o čuvanju mirazne imovine koju daje mladoženja ili muž onom od koga je primio miraz – *Quas quidem pecuniam siue doctem predictam predictae promisit quoque dictus X stipulatione solemni per se et suos heredes et successores omni exceptione iuris uel facti remota se obligando stipulatione solemni ipsi Y stipulanti et recipienti pro... et suis heredes et successores semper saluas seu saluam facere, habere, tenere et custodire tanquam rem doctalem omnibus suis periculis et casibus fortuitis tam diuinis quam humanis*.

2) *Promissio restitutionis (augmenti) dotis* – mužovo obećanje povrata miraza ili povrata povećanoga miraza budućoj ženi ili ženi u skladu s propisima⁴²⁵ odmah se nastavlja

⁴¹⁵ Npr. *filia de anima* u PP, b. I, fasc. 3, fol. 4; *filia* u PP, b. I, fasc. 4, fol. 18', fasc. 9, fol. 25, 30, 30', itd.; *seruicialis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 28, fasc. 14, fol. 35'; *famula* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 11.

⁴¹⁶ PP, b. I, fasc. 10, fol. 27'-28, fasc. 14, fol. 50'.

⁴¹⁷ Vilma Pezelj, Naznake pravnog položaja žene u srednjovjekovnom Zadru, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 43, br. 3-4 (2006), str. 534 navodi da su u tom slučaju djevojčini roditelji umrli.

⁴¹⁸ Zaručnica u PP, b. I, fasc. 9, fol. 21', 51, fasc. 14, fol. 14, b. II, fasc. 1, fol. 14, itd.; žena u PP, b. I, fasc. 10, fol. 42, fasc. 14, fol. 12', fasc. 16, fol. 8', b. II, fasc. 7, fol. 41 i 54 (u posljednja dva ugovora s dodatkom *tempore contracti matrimonii*), itd.

⁴¹⁹ ZS, knj. III, gl. 95. Tu mogućnost predviđa *Carta conseruationis indemnis*, vidi bilj. 363.

⁴²⁰ PP, b. I, fasc. 3, fol. 4, fasc. 4, fol. 18', fasc. 9, fol. 21', itd.

⁴²¹ PP, b. I, fasc. 4, fol. 26', fasc. 9, fol. 25, 28, fasc. 10, fol. 42, fasc. 11, fol. 14-14', fasc. 14, fol. 50', fasc. 16, fol. 8'-9, itd.

⁴²² PP, b. I, fasc. 14, fol. 11 – *libras treginta quinque... inter panos et res sic extimatas de concordia, renuncians... excepcioni et probationi non datarum, habitatum et receptarum dictarum rerum sic extimatarum...*

⁴²³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 27' (novac, teren, zemlja), fasc. 13, fol. 20' (novac, stvari i teren), fasc. 16, fol. 19' (novac, stvari i posjed), itd.

⁴²⁴ ZS, knj. III, gl. 96 i 100. Vidi prethodnu bilj.

⁴²⁵ Prema ZS, knj. III, gl. 99, 141 miraz je ženino vlasništvo kojim upravlja njen suprug. Njime može raspolagati isključivo nakon muževe smrti. Nakon ženine smrti miraz pripada njenoj djeci, ali tek nakon očeve smrti jer on ima pravo plodouživanja.

na prethodnu formulu – *Et (sc. promisit) ipsi Y uel suis heredibus et successoribus dare, reddere et restituere dictam pecuniam seu doctem predictam* ili *augmentum doctis in omnem casum et euentum dicte doctis restituende*.⁴²⁶ Prva tri ugovora iza ovoga obećanja nemaju formulu *P.R.O.*, nego odmah završavaju sa zaključnom formulom obligacije koja je upućena opet onom od koga je primljen miraz. Neposredno na nju nastavlja se renunciјativna formula kojom se odriče pozivanja na lokalne zakone i običaje.⁴²⁷

Većina ugovora o mirazu ima ovaj opći oblik. Neki ugovori mogu sadržavati poseban dogovor – *pacto vero inter ipsam X ex vna parte et dictum Y nomine dicte filie sue ex altera parte apposito et solemni stipulatione hincinde firmato videlicet quod...* –, tako primjerice budući tast izjavljuje da će njegova kćer imati pravo na svoj dio nasljedstva nakon njegove smrti⁴²⁸ ili drugi muž neće priječiti ženu da slobodno raspolaže nasadom loze koji joj je ostavio pokojni prvi muž na doživotno uživanje⁴²⁹. Dva je puta zabilježeno da mladoženja u sklopu miraza čini darovanje svojoj budućoj supruzi.⁴³⁰

3. 7. Ugovori o prepuštanju prava

Ovoj skupini ugovora pripadaju dokumenti s naslovom *Carta vigoris et roboris* (75) koji govore o trajnom prijenosu prava. Ovim se ugovorom prodaju prava iz nekoga prijašnjeg dokumenta ili notarske isprave.⁴³¹ Najčešće se prenose prava instrumentom brevijarija javne dražbe⁴³² i kupoprodajnih ugovora⁴³³. Ostali dokumenti ili notarske isprave mogu biti: presude⁴³⁴, ugovori o dugovanju⁴³⁵, ugovori o prenošenju prava⁴³⁶, ugovori o društvu i udruživanju⁴³⁷ i ugovori o zakupu⁴³⁸. Ponekad može biti predmetom cesije istovremeno više ugovora.⁴³⁹ Izuzetno rijetko počinju naracijom. Formule su:

⁴²⁶ Prema ovoj općenitoj formulaciji, Perencan je slijedio Rolandinov formular gdje se ne navodi konkretan razlog traženja povrata miraza (usp. Grbavac, isto, str. 241).

⁴²⁷ PP, b. I, fasc. 3, fol. 4, fasc. 4, fol. 18', 27, fasc. 9, fol. 22, 30, 51.

⁴²⁸ PP, b. I, fasc. 4, fol. 18'.

⁴²⁹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 12'.

⁴³⁰ PP, b. I, fasc. 14, fol. 11 (daruje nakon svoje smrti jednu četvrtinu svojih pokretnih i nepokretnih dobara), b. II, fasc. 15, fol. 35 (jedan gonjaj vinove loze).

⁴³¹ ZS, knj. III, gl. 29.

⁴³² PP, b. I, fasc. 7, fol. 3-4, fasc. 9, fol. 43'-45, 52'-53', fasc. 10, fol. 4-5, 6'-8, 26-27, fasc. 13, fol. 3'-4, 10-11', 14-15 (dva brevijarija), fasc. 14, fol. 42-43, itd.

⁴³³ PP, b. I, fasc. 5, fol. 24'-25 (ovdje cedent tj. prenositeljica prava napominje da je izgubila *instrumentum venditionis* te će ga predati cesionaru ako ga nađe), fasc. 11, fol. 24-25, b. II, fasc. 6, fol. 28-28', fasc. 7, fol. 22'-23', fasc. 15, fol. 28-29, b. III, fasc. 6, fol. 7'-8, itd.

⁴³⁴ PP, b. II, fasc. 1, fol. 20-21.

⁴³⁵ PP, b. I, fasc. 16, fol. 10'-11', fasc. 17, fol. 11-11', itd.

⁴³⁶ PP, b. I, fasc. 4, fol. 21-21', fasc. 12, fol. 9'-10', itd.

⁴³⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 47'-48.

⁴³⁸ PP, b. II, fasc. 5, fol. 7'-8 (*instrumentum afflictationis*), fasc. 5, fol. 6'-7 (*instrumentum pastinationis*). Oba ugovora nisu u potpunosti čitljiva.

⁴³⁹ PP, b. I, fasc. 4, fol. 9-10 (dvije isprave o dugovanju i jedan zapis rukom na talijanskom jeziku), fasc. 5, fol.

a) *Contrahentes* – cedent kao stari i cesionar kao novi vjerovnik povezuju se sintagmom *stipulatione solemni fecit vigorem et robur*. Pristanak dužnika u nijednom od sačuvanih ugovora nije zabilježen, što znači da dužnik nije bio obvezan na podmirenje kazne navedene u ispravi jer nije vratio dug na vrijeme, nego samo na plaćanje sudskih troškova⁴⁴⁰.

b) *Res* – u ovoj se formuli donose podaci o prethodno sastavljenoj ispravi na temelju koje se vrši prijenos prava (vrsta isprave, tko ju je napisao i kada) te se potom donosi njen sadržaj (*in eo inter alia continente*) u najvažnijim dijelovima odnosno s karakterističnim formulama za pojedinu vrstu ugovora.⁴⁴¹ Ako je riječ o instrumentu brevijarija dražbe, onda se opisuje predmet dražbe, tko je inicirao proceduru dražbe i zašto, te se u nastavku donosi cijeli tijek dražbenoga postupka.⁴⁴² Dva su osnovna razloga za pokretanja dražbe u sačuvanim ugovorima: izvršavanje oporučnih legata prema želji oporučitelja ili utuživanje duga temeljem donesene presude.⁴⁴³ Zatim se donose prinadležnosti, koja počinju *Ita ut admodo*, što se većim dijelom podudara s formulacijom u kupoprodajnim ugovorima.

c) Potom slijede formule *cessio iurum* i *quasi traditio*⁴⁴⁴ ako je riječ o nekretnini te se u ruke predaje predmet dražbe zajedno s instrumentom odnosno samo instrument⁴⁴⁵ ako je riječ o novčanom potraživanju. Formule *quasi traditio* i *cessio iurum* mogu imati drugačiji redoslijed unutar ovoga dijela i ne moraju se nužno nastavljati jedna na drugu. Klauzula, tj. izjava o držanju predmeta od strane cedenta može se katkad nalaziti iza klauzule o aktivnoj pravnoj zaštiti. Potom slijedi izjava cedenta (*dicens et asserens*)⁴⁴⁶ da ni u jednom pogledu nije otuđio predmet i u protivnom obećava zaštitu⁴⁴⁷ uz uobičajene formule.

47-48 (jedan instrument o kupoprodaji i dva instrumenta o dugovanju), b. II, fasc. 9, fol. 19-20 (instrument o mirazu i dvije presude), b. III, fasc. 11, fol. 59-60 (brevijarij dražbe i kupoprodajni ugovor), itd.

⁴⁴⁰ ZS, knj. III, gl. 29.

⁴⁴¹ Samo se u tri ugovora (PP, b. I, fasc. 4, fol. 21, fasc. 5, fol. 24' i 47) navodi prvo stvar koja je predmetom cesije, pa potom određeni dokument važan za predmet u cesiji. Za sve ostale ugovore ove vrste Perencan je ustaliu praksu navođenja prvo relevantnoga dokumenta iz kojeg se onda iščitava što je predmet cesije.

⁴⁴² Uvjete i tijek dražbenoga postupka donose odredbe ZS, knj. III, gl. 32, 35, 37, 38.

⁴⁴³ ZS, knj. III, gl. 31 određuje prodaju putem dražbe još u slučaju ženina miraza, duga i siromaštva.

⁴⁴⁴ PP, b. I, fasc. 4, fol. 21' nema ovu formulu jer se radi o ustupanju prava nad jednom četvrtinom broda. PP, b. I, fasc. 4, fol. 9', fasc. 5, fol. 25, 47' imaju samo dio gdje cedent cesionara ovlašćuje da preuzme prava prije tradicije bez formule *traditio rei* kao i formule o ustupanju prava.

⁴⁴⁵ Uobičajena formula u kraćoj varijanti: *quam rem dictus X dedit et transtulit et transactavit dicto X cum dicto instrumento... in eius manibus tradito et dato cum omni suo robore et vigore prout melius et validius facere potuit*. Ili u dužoj varijanti: *quam quidem rem cum omnibus iuribus et pertinenciis suis dictus X dedit, transtulit et transactavit Y cum dicto instrumento... in eius manibus dato et tradito integro et non inciso neque abolito uel viciato et omni suspitione carente cum omni suo robore et uigore prout melius et validius facere potuit*.

⁴⁴⁶ U PP, b. I, fasc. 7, fol. 4 umjesto ove izjave imamo cjelovitu *promissio de rati habitione*: *Quam quidem cessionem et traditionem ac vigorem et robur et omnia et singula in presenti contractu contenta promisit quoque dictus X stipulatione solemni per se et suos heredes et successores dicto Y et suis heredibus et successoribus firma, rata et grata perpetuo habere, tenere, actendere, observare et adimplere et non contrafacere uel uenire aliqua ratione uel causa modo uel ingenio de iure uel de facto sub pena et obligatione predictis*.

⁴⁴⁷ Prema ZS, knj. III, gl. 44 cedent nije bio obvezan na sudsku obranu.

d) Ugovor se završava formulom *pretium* zajedno s *exceptio non date pecunie* te zaključnom obligacijom, koja je pretežno izostavljena u kasnijim ugovorima⁴⁴⁸.

3. 8. Punomoći

Ugovori koji za sadržaj imaju davanje punomoći imaju naslov *Carta procurationis* (89) i *Carta sindicatus* (4). Ako se ugovorno regulira zamjena prokuratora, ugovor može imati ove varijante naslova: *Procuratio per viam substitutionis* (1), *Carta de substitutione* (1), *Carta substitutionis* (1) i *Substitutio procuratoris* (1). Ovoj su skupini ugovora pribrojeni i ugovori *Carta patronatus* (4) i *Constitutio defensoris bonorum* (1) zbog slične formulacije dispozitivnoga dijela.

3. 8. 1. Carta procurationis i Carta sindicatus

Pojedinici i u nešto manjoj mjeri bratovštine (*fratalee*)⁴⁴⁹ za svoje zastupnike postavljaju prokure, dok pravne osobe, kao što su *comunitas/comune Iadre* i *capitulum Sancti Platonis de Iadra*, postavljaju sindike. Postavljanje sindika mora biti izvršeno najmanje dvotrećinskim koncenzusom, što se onda izričito naglašava u samom ugovoru navođenjem imena svih prisutnih.⁴⁵⁰ Ugovori o postavljanju prokuratora ili sindika imaju sljedeće formule:

a) *Contrahentes* – prva ugovorna stranka imenuje svoga prokuratora u njegovoj prisutnosti, ali i u odsutnosti – *X omni modo, via, iure et forma, quibus melius potuit, fecit, constituit et ordinavit Y ibi presentem* (ili *hinc absentem tamquam presentem*) *et hoc mandatum sponte suscipientem suum certum nuncium, missum, actorem, factorem et sindicum legiptimum* ili *legitimum procuratorem*. Ključni su glagoli u ovome dijelu dispozicije *fecit, constituit et ordinavit*. Ponekad opunomoćitelj bira dvojicu ili više prokuratora i onda se obično umeće karakteristična sintagma u gore navedenu formulu pri čemu se uzima u obzir eventualna zauzetost jednoga prokuratora tako da drugi prokurator može bez problema nastaviti rad drugoga – *quemlibet ipsorum/eorum insolidum, ita quod occupantis conditio pocior non existat et id, quod vnus ipsorum inceperit, alter mediare, prosequi et finire valeat*.⁴⁵¹ U prva se tri ugovora o imenovanju sindika od strane vijećnika i rektora zadarske komune prije ovoga dijela o imenovanju zastupnika iznose i razrađuju točke dnevnoga reda (uzimanje zajma kako bi se kupilo žito te se daje u zalog komunalni prihod daće na meso na

⁴⁴⁸ Npr. PP, b. I, fasc. 11, fol. 24', fasc. 13, fol. 3', 14', fasc. 14, fol. 47', itd.

⁴⁴⁹ *Fratalea Sancti Siluestri* (PP, b. I, fasc. 5, fol. 45'-46, fasc. 14, fol. 32-32'); *fratalea calegariorum* (PP, b. III, fasc. 7, fol. 6'-7, fasc. 11, fol. 54'-55).

⁴⁵⁰ PP, b. I, fasc. 2, fol. 6, fasc. 9, fol. 49 (*sunt due partes dicti consilii ili monasterii*). U PP, b. I, fas. 6, fol. 3, fol. 14', 26 prisutni su svi komunalni vijećnici.

⁴⁵¹ PP, b. I, fasc. 1, fol. 7, fasc. 3, fol. 16', 22, fasc. 10, fol. 3, fasc. 11, fol. 1.

dvije godine u iznosu od 2000 dukata ili uzimanje zajma za radove na tvrđavi Sv. Mihovila i za čišćenje luke ili dovođenje novoga notara u funkciji kancelara) za čije je izvršenje potrebno imenovanje sindika.

b) *Res* odnosno u ovome slučaju nalozi i punomoć (*mandatum*) prokuratora mogu se navoditi općenito (potraživanje zaostalih dugovanja⁴⁵², ispostavljanje priznanica zbog podmirenja dugovanja, zastupanje u slučaju sudske parnice u svim njenim fazama – od slanja sudske poziva ili pisanja žalbenoga priziva, sudjelovanja na ročištima, traženje odgode ročišta, donošenja potrebne dokumentacije na sud, svjedočenja, polaganja zakletve umjesto mandataru) najčešće u ovom najosnovnijem obliku⁴⁵³ – *et quicquid melius et amplius esse uel dici potest in omnibus causis et questionibus tam motis quam mouendis in ciuitate Iadre* ili *ad comparendum in ciuitate Iadre*⁴⁵⁴ *tam coram dominis rectoribus dicte ciuitatis Iadre quam coram quibuscumque aliis iudicibus et officialibus*⁴⁵⁵ *ipsius ciuitatis Iadre tam in agendo et petendo quam in deffendendo et respondendo contra vnamquamque personam huius mundi; ad petendum, exigendum, recipiendum et recuperandum omnes et singulas pecunie quantitates et bona quecumque a quibuscumque personis tenentibus seu dare debentibus dicto constituti tam cum carta quam sine carta et modo quocumque et de receptis finem, remissionem, quietationem et perpetuam liberationem de nil vlterius petendo faciendum; libellos et petitiones dandum et recipiendum; litem contestandum; sententias tam interlocutorias quam diffinitiuas audiendum et illas executioni mandari faciendum; appellandum et appellationes prosequendum; terminos et dillactiones petendum et implorandum; protestandum et protestationes vnam et plures semel et pluries faciendum; testes, instrumenta et capitula ac probationes quaslibet producendum et ad ea que per partem aduersam producta fuerint cum sacramento et sine respondendum; et ad iurandum de calumpnia et veritate dicenda in animam dicti constituentis et cuiuslibet alterius generis,*

⁴⁵² O praksi utjerivanja dugova preko zastupnika u skladu s ondašnjom trgovačkom teorijom vidi Fabijanec, isto, str. 35.

⁴⁵³ PP, b. I, fasc. 3, fol. 16, 16', 21', 23, 28', fasc. 7, fol. 12-12', 14'-15, 16'-17, 30, fasc. 8, fol. 3-3', 7, 14', itd. Poredak pojedinih dijelova u početnim ugovorima nešto je drugačiji iza *dici potest* pa tako može stajati, npr. *ad comparendum ante conspectu...* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 5), *contra vnamquamque personam huius mundi tam in agendo quam in deffendendo et respondendo in ciuitate Iadre coram...* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 9, 10', 18', fasc. 2, fol. 10, itd.)

⁴⁵⁴ Osim Zadra, katkad se navodi šire područje djelovanja samoga prokuratora, npr. *ad comparendum tam in ciuitate Iadre quam alibi et in quacumque alia ciuitate, terra, loco, castro et foro* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 56') ili određeni grad, npr. Venecija (PP, b. I, fasc. 10, fol. 1, 19, 40, itd.), Šibenik kao i zastupanje pred banom u čitavoj zemlji – *per totum banatum* (PP, b. I, fasc. 10, fol. 3), po Hrvatskoj i Dalmaciji (PP, b. I, fasc. 11, fol. 13'), Ancona (PP, b. I, fasc. 11, fol. 30), Fermo i Venecija (PP, b. I, fasc. 3, fol. 19'), Apulija (PP, b. I, fasc. 13, fol. 5). Prokurator se može također pojavljivati pred svjetovnim i crkvenim službenicima odnosno sudovima (PP, b. I, fasc. 10, fol. 2', 3, 40, fasc. 11, fol. 1', 2, 13', 14, 20', itd.).

⁴⁵⁵ Mogu se poimenično spominjati pojedinačni službenici i sudovi kako crkveni tako i svjetovni karakteristični za Zadar ili za pojedini grad (PP, b. I, fasc. 1, fol. 18', fasc. 2, fol. 10, fasc. 3, fol. 7, fasc. 10, fol. 2', 3, 40, fasc. 11, fol. 1', 2, 13', 14, 20', fasc. 12, fol. 8', 16, fasc. 13, fol. 5, itd.)

*sacramentum prestandum et suscipiendum et generaliter ad omnia alia et singula faciendum, que iuris ordo postulat et requirit.*⁴⁵⁶

Ako je riječ o potrebi zastupanja u konkretnoj stvari, tada se unutar ove uobičajeno skraćene formulacije iza *et quicquid melius et amplius esse uel dici potest*⁴⁵⁷, navodi, npr. zastupanje *in omnibus causis et questionibus dicte comissarie...*⁴⁵⁸, pored općih zaduženja zastupnik u Pagu mora dati u zakup solane⁴⁵⁹ ili u Kotoru od dužnika mora potraživati konkretnu stvar i nakon toga ispostaviti priznanicu i obećanje o garanciji da dužnik neće pretrpjeti nikakvu štetu⁴⁶⁰ ili mora utjerati dug u drugom gradu⁴⁶¹. Žena u ulozi oporučne izvršiteljice imenuje prokuratora iz razloga što se ona kao žena ne može pojavljivati pred rektorima, svjedočiti i dolaziti na sud.⁴⁶² Udovica kao izvršna oporučiteljica obvezuje prokuratora da prije izrade inventara pred sucima ucrtá znak križa⁴⁶³ slijedeći tako odredbe statuta⁴⁶⁴ i nešto kasnije ista udovica zadužuje drugoga prokuratora da se izjasni u vezi izrade inventara pred rektorima i prokuratorima⁴⁶⁵. Kćer postavlja prokuratora sa zadatkom da u njeno ime u Veneciji oporučnim izvršiteljima svoje pokojne majke izda priznanicu o primitku legata⁴⁶⁶ ili da se izda priznanica o kupovini vrijedna nakita⁴⁶⁷. Pored općih zaduženja

⁴⁵⁶ Ovim se zaduženjima može još dodati: sklapanje ugovora – *Et de hiis solempnem contractum vnum et plures semel et pluries fieri faciendum cum omnibus illis clausulis, pontis (!), penis, promissionibus, renunciationibus, obligationibus et firmitatibus, que in talibus instrumentis requiruntur* (PP, b. I, fasc. 3, fol. 7', fasc. 7, fol. 9', fasc. 9, fol. 56', fasc. 10, fol. 1, 2', 3', itd.), uzimanje advokata, glasno izvikivanje pred narodom, otkupljivanje zaloga – *advocatus tolendum, stridationes et citationes fieri faciendum, ... pignora vendi faciendum* (PP, b. I, fasc. 10, fol. 1), pomirenje s dužnicima odnosno postizavanje sporazuma s njima – *et cum debentibus dicto constituti se concordandum ac concipiscendum* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, fasc. 10, fol. 1, fasc. 13, fol. 5, itd.), kupovanje, darovanje, zamjenjivanje i obligiranje dobara opunomoćitelja – *et ad vendendum, donandum, permutandum, impignandum et obligandum quecumque omnia et singula bona dicti constituentis* (PP, b. I, fasc. 10, fol. 3), itd.

⁴⁵⁷ Iza *quibus melius et amplius esse potest* ili *tam in agendo et petendo...* može stajati prilog *specialiter*, pa tako imamo *specialiter ad confitendum* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 7), *specialiter contra* (PP, b. I, fasc. 4, fol. 3, fasc. 5, fol. 15', fasc. 3, fol. 7', 9, 19', fasc. 14, fol. 26' uz dodatak *generaliter contra*, itd.), *specialiter ad comparendum* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 21, fasc. 8, fol. 1', fasc. 13, fol. 5'), *specialiter ad obligandum* (PP, b. I, fasc. 13, fol. 6'), *specialiter ad fideiubendum, securitatem et pleçariam prestandum* (PP, b. I, fasc. 5, fol. 28), itd.

⁴⁵⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9.

⁴⁵⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 17'.

⁴⁶⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 21.

⁴⁶¹ U Šibeniku (PP, b. I, fasc. 3, fol. 9), u Femu i Veneciji (PP, b. I, fasc. 3, fol. 19').

⁴⁶² PP, b. I, fasc. 8, fol. 1' – *specialiter ad comparendum coram dictis dominis rectoribus dicte ciuitatis ladre ad renunciandum comissariam et comissarios viri nobilis ser Rambaldini de Saladinis condam eius mariti, ... In qua comissaria numquam se immiscuit neque se impedire intendit, cum pro aliis suis negociis ipsa constituens fortissime sit occupata et cum ipsa sit femina et non licet dominabus per curias ambulare et in iudicio adesse et ad iurandum de calumpnia et veritate dicenda...*

⁴⁶³ PP, b. I, fasc. 1, fol. 12'-13.

⁴⁶⁴ ZS, knj. III, gl. 121.

⁴⁶⁵ PP, b. I, fasc. 10, fol. 24'-25 – dokument je u jednom dijelu oštećen te se ne može vidjeti u kojem ga je točno predmetu angažirala. Još neki ugovori o postavljanju prokuratora nalažu da prokurator stavi znak križa na inventar, da ga predstavi i preda komunalnom prokuratoru (PP, b. I, fasc. 5, fol. 15', fasc. 14, fol. 4, 6', 8', 9) odnosno predstavi i preda (PP, b. I, fasc. 14, fol. 9'). U prokurama ove vrste većinom žene kao oporučne izvršiteljice daju nalog ove vrste svom prokuratoru.

⁴⁶⁶ PP, b. I, fasc. 10, fol. 19-19'.

oporučni je izvršitelj u svoje ime i oporučne ostavštine zadužio prokuratora za sastavljanje inventara dobara kojeg je dužan predati komunalnom prokuratoru.⁴⁶⁸ Ili prokurator mora sudjelovati kao zastupnik u podjeli dobara.⁴⁶⁹ Ove su prokure po svom tipu generalne, a za specijalne Zadarski statut utvrđuje točno određen djelokrug poslova, i to njih devetnaest.⁴⁷⁰

Nakon popisa općih ili konkretnih zaduženja opunomoćitelj svom zastupniku udjeljuje punomoć za parničenje i zastupanje u svemu potrebnom umjesto njega, kao što bi i sam da je prisutan – *Dans et concedens dicto suo procuratori (et cuilibet ab eo substituto) plenum, liberum et generale mandatum omnia et singula agendi, dicendi, procurandi et faciendi, que in predictis et circa fuerint neccessaria, utilia et oportuna et que causarum merita exigunt et requirunt et que quilibet verus et legiptimus procurator aut ipsemet constituens, si presens esset, facere posset.*⁴⁷¹

b) *Promissiones*. Prvo je obećanje *promissio de rati habitione* na koje se nadovezuje formula *obligatio bonorum* – *Promittens mihi notario infrascripto stipulanti et recipienti nomine et vice omnium, quorum interest uel interesse posset, semper firmum, ratum et gratum habere et tenere quicquid per dictum eius procuratorem dictum, gestum, factum seu procuratum fuerit in predictis et circa et non contrafacere uel uenire aliqua ratione uel causa modo uel ingenio de iure uel de facto sub omnium suorum obligatione bonorum presentium et futurorum*. Opunomoćitelj, dakle, obećava notar da će se čvrsto držati svega onoga što bude učinjeno od njegova opunomoćenika i da ni na koji način neće postupati protivno onom što je ugovoreno obligiranjem svoje imovine odnosno oporučne imovine ako je riječ o izvršnom oporučitelju koji postavlja prokuratora. Drugo je obećanje *promissio de relevatione ab onere satisfactionis de fideiubendo* – *Volens releuare ac releuans dictum eius procuratorem*⁴⁷² (*et quemlibet ab eo substitutum*) *ab omni honore satisfactionis de iudicio sibi iudicatum soluendo et iudicatum soluere promisit et se fideiussorem constituit in omnibus clausulis supradictis et qualibet earundem*. Ovom se formulom oslobađa prokurator od plaćanja kazni i drugih troškova koji bi mogli nastati u razdoblju njegova zastupanja na sudu ili izvan njega, a ovu

⁴⁶⁷ PP, b. I, fasc. 1, fol. 7.

⁴⁶⁸ PP, b. I, fasc. 11, fol. 2.

⁴⁶⁹ PP, b. I, fasc. 11, fol. 30'.

⁴⁷⁰ ZS, knj. II, gl. 32 navodi između ostaloga tužbu protiv skrbnika ili oporučnoga izvršitelja, sklapanje braka u ime drugoga, traženje prijepisa javne isprave, sklapanje pomirbe, itd.

⁴⁷¹ Ova se formulacija dijelom podudara s onom iz ZS, knj. II, gl. 31 – *et quidquid factum ferit cum ipso procuratore, valeat et teneat quemadmodum factum fuisset cum domino quaestionis, dum tamen in carta procuracionis seu commissionis contineatur expresse, quod ipse procurator habeat mandatum ad agendum, defendendum et respondendum et etiam ad iurandum de calumnia et veritate dicenda in animam illius domini qui fecit ipsum suum procuratorem; et etiam habeat mandatum ad faciendum in causa quidquid ipse dominus posset facere, dicere et placitare, si praesentialiter placitis interesset.*

⁴⁷² Ako su izabrana dvojica ili više prokuratora, onda se dodaje *et quemlibet eorum insolidum*.

formulu jedini donosi Rolandin. Dva su konstitutivna elementa ove formule: garancija tuženoga da će sudjelovati u postupku (*cautio iudicio sisti*) i garancija da će biti podmireni svi troškovi nakon donesene presude (*cautio iudicatum solvi*).⁴⁷³ Kao dodano osiguranje opunomoćenik sam sebe postavlja jamcem u svim gore navedenim klauzulama.

3. 8. 2. Carta substitutionis

U jednom naslovu *Carta substitutionis* stoji ime opunomoćiteljice u genitivu iako je zamjenu učinio njen prokurator, a u drugom se naslovu nalazi ime prokuratorice koja je imenovala svoju zamjenu.⁴⁷⁴ Naslov *Carta procurationis per viam substitutionis* bilježi ime novoga prokuratora u genitivu, a *Carta de substitutione* ime prokuratora koji je imenovao svoju zamjenu, i to u prijedložnoj perifrazi *per*.⁴⁷⁵ Ova je vrsta ugovora identična strukturom prethodnom ugovoru o imenovanju prokuratora s nekoliko manjih razlika: u formuli *contrahentes* navodi se *instrumentum procurationis* kojim je sadašnji prokurator imenovan na svoju dužnost, glagolima *fecit, constituit et ordinavit* dodaje se još *substituit*, a pri spomenu riječi *procurator* dolazi uvijek sintagma *per eum/eam substitutus – X ut procurator et procuratorio nomine Z, ut patet publico instrumento procurationis ipsius X scripto manu... sub millesimo..., omni modo, via, iure et forma, quibus melius potuit, fecit, constituit atque substituit et ordinavit loco suo Y ibi presentem et hoc mandatum sponte suscipientem suum seu dicti Z certum nuncium, missum, actorem, factorem et legiptimum procuratorem ab eo substitutum...* Ovim ugovorom prokurator na svoje mjesto imenuje svoju zamjenu sa svim ovlastima koje su proizašle iz prethodnoga ugovora o prokuri.

3. 8. 3. Carta patronatus

Zbog slične formulacije s ugovorima o postavljanju prokuratora, i ugovori o zapovjedništvu nad brodom pribrojeni su ovoj skupini ugovora. Sačuvana su svega četiri ugovora.⁴⁷⁶ Formulu *contrahentes* povezuje sintagma *X omni modo, via, iure et forma, quibus*

⁴⁷³ Grbavac, isto, str. 245–246, 248.

⁴⁷⁴ PP, b. I, fasc. 10, fol. 24, fasc. 14, fol. 56'.

⁴⁷⁵ PP, b. I, fasc. 4, fol. 31, 32, fasc. 6, fol. 20. U naslovu posljednjeg ugovora pogreškom se navodi ime *Beltramis notarii de Tarsia* koji ovdje nije prokurator, nego *Quiriacus condam Pauli de Ancona, ut procurator et procuratorio nomine Nicolay Memi merchatoris, ciuis Ancone* koji na svoje mjesto postavlja *magistrum Petrum a Scarselis condam Iohannis de Florentia, nunc habitatorem ladre*. Ugovor s naslovom *Carta de substitutione* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 4) ima naraciju u kojoj se govori o *Carti procurationis* tj. o postavljanju današnjeg prokuratora, i to službenim putem. Odmah se u nastavku kao razlog imenovanja zamjene navodi prezauzetost prokuratora što bi ga omelo u efikasnom rješavanju u međuvremenu nastale komplikacije oko oporučne ostavštine s uvjetom da ni on niti ijedna druga osoba u njegovo ime ne može opozvati svoju zamjena, dok se ne riješe sva tekuća sporna pitanja ili koja će nastati oko oporučne ostavštine pod kaznom od 100 libara malih denara s formulom *refectio damnorum i obligatio bonorum*. Nakon ovoga uvjeta slijede uobičajene formule.

⁴⁷⁶ PP, b. I, fasc. 4, fol. 24'–25 (*Carta patronatus vnius chochine domini Frixoni*), fasc. 12, fol. 2 (*Carta patronatus domini Frixoni per eum facta Thomassio*), fasc. 16, fol. 26'–27 (*Carta patronatus chochine*), b. II,

melius potuit, fecit, constituit et creauit eundem Y ibi presentem et acceptantem patronum, posticium ac conductorem et gubernatorem dicte sue medietatis dicti nauigii ili dicte chochine. Zatim slijedi formula *pactum* u kojoj se naglašava da novoimenovani zapovjednik broda ne može prodati brod⁴⁷⁷ te se nabrajaju ovlasti i dužnosti koje ima – upravljati cijelim ili dijelom broda kako najbolje zna na korist svih kontrahenata, slobodno sklapati zakup s trgovcima, utovarati robu, izdavati priznanice o obavljenom poslu, brinuti se o posadi i brodu te na kraju ispostaviti račun vlasniku broda⁴⁷⁸. Na kraju slijede završne uzajamne formule *promissio de rati habitone*, *P.R.O.* i zaključna obligativna formula.

3. 8. 4. Constitutio defensoris bonorum

Sačuvan je samo jedan ugovor⁴⁷⁹ i u nekim formulacijama nalikuje prokurama⁴⁸⁰. Naime, dvojica zadarskih rektora imenuju pravnoga branitelja⁴⁸¹ imovine u ime maloljetne nećakinje. Zatim slijedi obećanje novopostavljenoga branitelja o odgovornom vođenju povjerene mu imovine uz polaganje zakletve⁴⁸² – *qui iurauit corporaliter tactis scripturis ac stipulatione solempni promisit dicta bona condam dicti Mathey et nunc dicte Çuiiçe bene, fideliter et legaliter deffendere, gubernare, gerere et administrare bona fide et sine fraude.* Na kraju rektori predaju branitelju ovlasti koje idu uz njegovu funkciju – *dederunt plenam auctoritatem, bayliam et potestatem deffendendi, gubernandi, gerendi et administrandi dicta bona dicte Çuiiçe ac omnia et singula dicendi et faciendi in predictis et agendi, respondendi et deffendendi in iuditio et extra, que quilibet verus et legiptimus deffensor aliquorum bonorum omni modo, via, iure et forma facere potest et debet.*

fasc. 2, fol. 3-3' ([*Carta patronatus vnus choche ser Mauri de Grixogonis, ser Damiani de Nassis, ser Gregorii de Çadulinis et ser Iohannis de Soppe*] – ugovor nije sačuvan).

⁴⁷⁷ *Dum tamen ex pacto dictus Y in ipsa medietate dicti nauigii ili in ipsa chochina nullam habeat libertatem, potestatem et bayliam illam vendendi, donandi et alienandi, quod si faceret non valeat neque teneat de iure uel de facto* – ovo propisuje ZS, knj. IV, gl. 49 gdje se imenovana osoba za upravljanje brodom naziva *suprapositus*.

⁴⁷⁸ ZS, knj. IV, gl. 50 i 51 određuje rok za predaju računa i kaznu te obvezu njegova pismenoga fiksiranja jer u protivnom prevagu ima brodovlasnikova riječ u eventualnom sporu oko računa.

⁴⁷⁹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 34.

⁴⁸⁰ *...rectores Iadre... omni modo, via, iure et forma, quibus melius potuerunt, dederunt et atribuerunt Y ibi presentem et volentem in deffensorem bonorum omnium mobilium et immobilium, que condam fuerunt... atribuendo ei omne arbitrium et omnem potestatem, quod et quam habent et habere possint veri et legiptimi deffensores ad comparendum tam in iuditio quam extra in quocumque loco et foro et in quacumque curia contra vnamquamque personam huius mundi tam in agendo et petendo quam in deffendendo et respondendo in quocumque actu et casu ac de quacumque causa et re* – formula *confirmatio tutele* (usp. Grbavac, isto, str. 250).

⁴⁸¹ Beuc, isto, str. 601 iznosi da se u Zadarskom statutu izričito ne navodi tko se ima podrazumijevati pod *legiptimus defensor*.

⁴⁸² Ovo obećanje ima elemente *promissio utilitatis alicuius faciente et iuramenti* koja se sastoji od tri klauzule: prve izjave da će skrbnik (*curator, tutor*) ili pravni zastupnik (*actor*) raditi u korist šticećenika, da će u dobroj vjeri čuvati šticećenikova dobra te da će sastaviti inventar šticećenikovih dobara i predati račun o svom upravljanju po prestanku službe (Grbavac, isto, str. 250, 252). Perencan u ovome obećanju prve dvije klauzule isprepleće u izjavi da će branitelj odgovorno upravljati i braniti šticećenikova dobra u dobroj vjeri i bez prevare.

3. 9. Nagodbe i udruživanja

Perencanov notarski registar sadrži različite naslove ugovora koji tretiraju određene nagodbe: *Carta compromissi* (10), *Carta conuentionis pactorum* (92) / *Carta compositionis et pactorum* (12) / *Carta pactorum* (37), *Carta unitatis* (3), *Carta diuisionis* (25), *Carta emancipationis* (20). Kao rezultat postignutoga kompromisa donosi se *Sententia arbitralis* (6), a dogovorno produljenje roka kompromisa bilježi se u *Carta prolongationis termini compromissi* / *Prolongatio termini compromissi* (3). Ugovori koji pak tretiraju udruživanje radi ostvarivanja dobiti imaju naslov *Carta societatis* (8) i *Carta colegancie* (28).

3. 9. 1. Carta compromissi, Carta prolongationis termini compromissi i Sententia arbitralis

1) Često *Carta compromissi* ima narativni dio koji počinje *Cum discordia foret et controuersia*⁴⁸³ *inter X ex vna parte et Y ex altera parte pro/quod...* gdje se najčešće navodi razlog razmirica (npr. zbog miraza, presude, ostavštine, trgovine)⁴⁸⁴ Potom slijede formule:

a) *Contrahentes* odnosno *compromittentes* zajedničkom se odlukom sporazumijevaju da će se podvrgnuti arbitraži jednoga ili više sudaca u nastalom sporu želeći ga riješiti izvan sudnice. Karakterističan je glagol *compromixerunt* kao i formulacija u duhu arenge, koja glasi najčešće ovako – *Ambe dicte partes adinuicem et viciscim volentes parcere sumptibus et expensis et ut ne maior lix ex lite oriatur et quod omnis scandali materia euitetur et pro bono pacis et concordie compromixerunt sese de iure et de facto in Z tanquam in arbitrum, arbitratorem et amicabilem compositorem et comunem amicum per ipsas partes amicabiliter electum*. Ponekad se ovdje spominje razlog zašto se bira arbitražni sudac (zbog trgovačkoga prometa jednog društva i lađe, zbog pašnjaka).⁴⁸⁵

b) *Pacta*. Ovdje se uvijek donosi rok za donošenje arbitražne presude⁴⁸⁶ u karakterističnoj formulaciji – *Ita quod dicti arbitri possint et debeant hinc per totum terminum de dictis discordia et controuersia inter ipsas partes habitis uel habituris usque in presenti die modo quocumque iure, causa uel forma tam cum carta quam sine carta inter ipsas partes tam de iure quam de facto hinc per totum terminum dicere, laudare, arbitrare, dillucidare, diffinire, declarare et sententiare*. Rok je najčešće mjesec dana za donošenje

⁴⁸³ Ili u množini: *Cum aliquae discordie et difference essent inter...*

⁴⁸⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 45', fasc. 13, fol. 25', b. III, fasc. 11, fol. 61, b. IV, fasc. 1, fol. 40'. Bez naracije su: PP, b. I, fasc. 16, fol. 29', b. III, fasc. 11, fol. 50. Tekst je sljedećih ugovora prilično oštećen: PP, b. II, fasc. 16, fol. 27'-28, b. III, fasc. 11, fol. 50-50', b. IV, fasc. 11, fol. 20-20'.

⁴⁸⁵ PP, b. I, fasc. 17, fol. 16, b. II, fasc. 4, fol. 7'.

⁴⁸⁶ Jedino nije naveden u PP, b. I, fasc. 13, fol. 25'.

arbitražne presude, u dva slučaja rok je bio dva mjeseca odnosno osam dana.⁴⁸⁷ Jednom je dopuštena mogućnost produljenja roka za donošenje arbitražne presude.⁴⁸⁸ Unutar ove formulacije može biti naveden predmet arbitražne presude.

Nakon određivanja roka za donošenje arbitražne presude u prvom ugovoru stoji klauzula prema kojoj stranke mogu jedna drugoj iznositi svoje eventualne zahtjeve odnosno pritužbe jer u protivnom nakon isteka roka te iste se neće uvažiti.

Potom se određuje da je arbitražna presuda važeća za sve stranke, bile one prisutne ili ne, bez obzira na vrijeme i mjesto gdje se nalazile⁴⁸⁹ – *Id totum firmum sit et habeat roboris firmitatem partibus presentibus uel non presentibus, vna parte presente et altera absente uel ecciam partibus absentibus uel eciam presentibus, partibus citatis uel non citatis, vna parte citata uel altera non citata uel ecciam partibus citatis uel eciam non citatis, diebus feriatis uel non feriatis in quolibet loco sedendo et stando, iuris ordine seruato et non seruato secundum quod dictis arbitris (uel maiori parti eorum) placuerit et eis melius expedire uidebitur.*

Prije odredbe o pravovaljanosti arbitražne presude može se predložiti biranje trećeg arbitražnog suca ako se dvojica sudaca ne mogu složiti u donošenju presude na način da stranke u ugovoru navedu ime trećeg suca ili da se njegov izbor prepusti dvojici arbitražnih sudaca ili da se izbor prepusti zadarskoj kuriji⁴⁹⁰ – *Et si dicti duo arbitri non possent de predictis adinuicem esse concordēs, tunc...*

c) *Promissiones, P.R.O.* i zaključna obligacija odnose se na obje stranke. Između dviju klauzula koje sačinjavaju *promissio de rati habitione* umetnuta je odnosna rečenica u kojoj se detaljnije navodi čega se ugovorne stranke moraju pridržavati – *Promitentes ambe dicte partes stipulatione solempni et per speciale pactum sibi adinuicem et viciscim videlicet vna pars alteri et altera alteri semper firmum, ratum et gratum habere et tenere, actendere, obseruare et adimplere, quicquid per dictos iudices arbitros de dicta res inter ipsas partes fuerit arbitratum, diffinitum, pronunciatum, declaratum, determinatum, dillucidatum et sententiatum tam de iure quam de facto et non contrafacere...* Iznos je kazne različito određen te može iznositi 100 dukata, 50 ili 20 florena, 100 ili 200 libara.⁴⁹¹

⁴⁸⁷ Mjesec dana u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45', b. II, fasc. 4, fol. 7', b. IV, fasc. 1, fol. 4'. Dva mjeseca u PP, b. I, fasc. 13, fol. 25'. Osam dana u PP, b. I, fasc. 16, fol. 30, itd.

⁴⁸⁸ PP, b. II, fasc. 4, fol. 7'.

⁴⁸⁹ Prema ZS, knj. II, gl. 65–66 o pridržavanju presude koju su donijeli većina arbitražnih sudaca ili samo jedan.

⁴⁹⁰ Predloženi treći arbitražni sudac u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45'. Biranje se prepušta arbitražnim sucima u PP, b. I, fasc. 17, fol. 16. Kuriji se prepušta izravno biranje trećeg arbitražnog suca u PP, b. III, fasc. 11, fol. 61, odnosno ako se stranke ne mogu usuglasiti oko izbora u PP, b. IV, fasc. 1, fol. 4'.

⁴⁹¹ Sto dukata u PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 13, fol. 26. Pedeset florena u PP, b. I, fasc. 16, fol. 30. Dvadeset florena u PP, b. I, fasc. 17, fol. 16. Sto libara u PP, b. II, fasc. 4, fol. 8, b. III, fasc. 11, fol. 61. Dvjesto libara u PP, b. III, fasc. 11, fol. 50'.

Nakon ovoga slijedi još jedna formula uzajamnoga obećanja o poštivanju presude arbitražnih sudaca time što se njena pravovaljanost neće dovoditi u pitanje njenim poništavanjem ili traženjem drugoga mišljenja – *Et promixerunt insuper ambe dicte partes stipulatione solempni et per pactum per se et earum heredes et successores sibi adinuicem et viciscim videlicet vna pars alteri et altera alteri stare arbitrio, diffinitioni, pronunciationi, determinationi, declarationi, dillucidationi et sententie dictorum iudicum arbitratorum et quod eorum sententiam non dicet seu dicent nullam iniquam uel iniustam neque corumpi debere uel posse neque reduci ad oppinionem uel arbitrium boni uiri uel alterius cuiuscumque sapientis sub pena et obligatione predictis.*⁴⁹² Ova formula obećanja kao inkorporirani dio prethodne *promissio de rati habitione* stoji na prvom mjestu u kasnijim ugovorima.⁴⁹³

Ugovor na kraju završava zaključnom formulom obligacije i ponekad renuncijativnom formulom o odricanju prava pozivanja na lokalne zakone, statute i običaje⁴⁹⁴.

2) O strukturi ugovora *Carta prolongationis termini compromissi* teško je bilo što reći jer postoje samo tri odnosno dva ugovora, ali je sadržaj samo jednoga ugovora cjelovit. Prvi ugovor ima samo dataciju i početak dispozicije gdje su zapisana imena dvojice braće i taj je dio prekriven jer je Perencan shvatio da prepisuje ovaj ugovor na krivom mjestu, te ga u potpunosti prepisuje nekoliko listova dalje. Treći ugovor u naraciji spominje da su nekoć braća imala trzavica zbog miraza svojih žena te su se radi očuvanja bratske ljubavi dogovorili podvrgnuti odluci arbitražnih sudaca od kojih je zabilježeno samo jedno ime i tu se ugovor više ne nastavlja.⁴⁹⁵ U naraciji drugoga ugovora dvojica su braće izabrala arbitražne suce što se očitava iz kratkoga sadržaja istoimenoga ugovora, no ne iznosi se razlog zašto su im bili potrebni arbitražni suci. U dispoziciji oba brata sporazumno traže produljenje roka na mjesec dana za donošenje arbitražne presude jer je rok prethodno sklopljenoga ugovora o posredovanju bio za njih prekratak s obzirom na to da su bili prezauzeti da se pojave pred svojim arbitražnim sucima. Nakon izložene *res*, slijedi njihova uzajamna *promissio de rati habitione* – *quam quidem prolongationem dicti compromissi et ratificationem ipsius ac omnia et singula in presenti contractu contenta promiserunt...* zajedno s *P.R.O.* Zaključna obligacija, renuncijativna (odricanje od prava poziva na lokalne zakone, statute i običaje) i zahtjev za izdavanjem isprave u dva primjerka na kraju su korpusa.

⁴⁹² U skladu sa ZS, knj. II, gl. 65 i 66.

⁴⁹³ Kod ugovora iz II, III i IV buste – *Et quod eorum sententiam non dicet seu dicent nullam iniquam uel iniustam nec corumpi debere uel posse neque reduci ad oppinionem uel arbitrium boni viri uel alterius [cuiuscumque] sapientis, set potius semper firmum, ratum et gratum habere et tenere ac actendere, obseruare et adimplere quicquid...*

⁴⁹⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 13, fol. 26.

⁴⁹⁵ Prvi ugovor (PP, b. I, fasc. 3, fol. 22' odnosno 30'). Treći ugovor (PP, b. I, fasc. 9, fol. 5).

3) *Sententia arbitralis*. Donesene se arbitražne presude odnose na kompromise koje su stranke dale sastaviti pred Perencanom.⁴⁹⁶ Njihov se korpus sastoji od tri dijela:

a) U prvom se dijelu predstavljaju imenom arbitražni suci ili sudac, evidentira se eventualna odsutnost jednoga od sudaca – *X et Y suo nomine et nomine et vice Z, eorum colege absentis, set infrascripti oppinionis comuniter et concorditer existentis* – te se bilježi tko ih je izabrao i zašto.⁴⁹⁷ Razlozi za odluku stranaka o rješavanju razmirica vansudskim putem iznose se najprije u općem obliku u kraćoj ili dužoj varijanti – *Volentes dicte partes parcere sumptibus et expensis et ut ne maior lix ex lite oriatur* ili *Volentes... et ut ne maior lix ex lite oriatur et quod omnis obscuritas ac scandali materia inter ipsas partes abstrahantur* ili *Volentes... et quod dulcis amor inter ipsas partes sic duraturus ac omnis obscuritas ac scandali materia euitetur et quod ipse partes insimul nullam habeant litigandi causam* –, a potom u konkretnom obliku referirajući se pri tom na prethodno sklopljeni ugovor o kompromisu (presuda se mora donijeti oko razmirica nastalih oko testamenta, nasljeđivanja novca, posjeda, duga, poslovanja društva).

b) U drugom se dijelu zapisuje sadržaj presude. Njoj prethodi uvodni dio kojim se svečano najavljuje sadržaj presude zazivom Kristova imena. Taj uvodni dio može biti u kraćoj ili dužoj varijanti, a osnovni mu je oblik ovaj – *Vnde virtute dicti compromissi prefacti iudices arbitri suprascripti electi per dictas partes, ut superius dictum est, vnanimiter et concorditer vissis et auditis iuribus et allegationibus parcium predictarum, quas et que dicte partes dicere et ostendere voluerunt Christi nomine inuocato ex cuius vultu omnia recta procedunt iuditia et absentibus (presentibus) dictis partibus in hiis scriptis dixerunt, laudauerunt, dillucidauerunt, declarauerunt, determinauerunt, diffiniuerunt, sententiauerunt et arbitrati fuerunt vnanimiter et consulte ac omni modo, via iure et forma, quibus melius potuerunt, videlicet quod...*

c) U završnom dijelu nakon predstavljene presude arbitražni sudac/suci naređuju da se mora poštivati njihova presuda i da se ne smije činiti ništa protivno njoj te se navodi kazna u

⁴⁹⁶ *Sententia arbitralis inter dominum priorem Adurane ex vna parte et Iohannem et Viticorem fratres ex altera parte* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 31'-32) odgovor je na *Carta compromissi inter dominum priorem Adurane et Iohannem et Viticorem fratres* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 29'-30). *Sententia arbitralis inter Dominicum de Firmo et Anthonium de Firmo* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 20-21) odgovor je na *Compromissum inter Dominicum Pucii et Anthonium Palmaroli* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 15'-16'). Za preostale arbitražne presude nisu sačuvani odgovarajući ugovori o kompromisu i to za *Sententia arbitralis ultrascripti compromissi* (PP, b. I, fasc. 12, fol. 6-7), [*Sententia arbitralis inter ser Micha de*] *Martinussio et ser Mapheum, ser Philippum et ser Marinum de Matafaris* (PP, b. I, fasc. 12, fol. 25'), *Sententia arbitralis inter ser Bitem Raynerii de Bite et ser Damianum condam ser Grixogoni de Begna* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 15-15'), *Sententia arbitralis inter Iacomelum spiciarium et Simonem Volchonich* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 14-14'), *Sententia arbitralis inter Dominicum de Firmo et Anthonium de Firmo* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 20-21).

⁴⁹⁷ U uvodnom dijelu prve arbitražne presude s jedne strane stoje arbitražni suci, a s druge oporučni izvršitelji jer je razmirica nastala zbog testamenta, kod treće arbitražne presude sučeljeni su arbitražni sudac i prokurator.

onom iznosu sadržanom u kompromisu zajedno s *refectio damnorum* i *obligatio bonorum*.⁴⁹⁸ Na kraju prve dvije presude nalazi se zahtjev arbitražnih sudaca za izdavanjem isprave u dva primjerka.

3. 9. 2. Carta compositionis et pactorum/pactorum/conuentionis pactorum

S obzirom na činjenicu da dogovor može biti raznolik, tako korpus nema stalnu strukturu. Postojanje naracije također ovisi o prirodi dogovora. Premda naslovi pokazuje varijacije, ipak je riječ o istoj vrsti ugovora. Njihova je formula *contrahentes* prepoznatljiva po početnoj sintagmi *ad hanc compositionem (per speciale pactum) adinuicem peruenerunt videlicet quod*⁴⁹⁹ ako je dogovor obostran ili ako je jednostran, prepoznaje se po *se conuenit cum*. Nakon dogovora slijedi jednostrano ili uzajamno obećanje o održavanju ugovora važećim (*promissio de rati habitione*) zajedno s formulama *P.R.O.* i na kraju zaključna obligativna formula.

Dogovori sačuvanih ugovora s naslovom *Carta compositionis* mogu biti raznovrsni. U prvom ugovoru obje stranke ulaze *in societate* u koje unose sva svoja pokretna i nepokretna dobra, prvenstveno nasade loze, u svrhu isplate svojih dugova utvrđujući pri tome međusobna prava i obveze, rok trajanja društva te podjelu dobiti od prihoda obrade nasada vinove loze.⁵⁰⁰ U drugom je ugovoru postignut dogovor između oporučnih izvršitelja i udovice o uzdržavanju pokojnikove djece i njihove dojilje, za čije će uzdržavanje oporučni izvršitelji isplatiti određenu svotu u naturi i novcu uz uvjet da se neće sporiti, dok se ne isplati novac u dogovorenom roku.⁵⁰¹ U trećem su se pak ugovoru stranke dogovorile oko topljenja šećera u obliku kruha i obavljanja svih potrebnih poslova u *ars apotecarie uel speciare* u dvogodišnjem razdoblju uz uvjet da neće nijedna od njih napustiti društvo *set in societate stare* niti pokazivati nekome svoje umijeće.⁵⁰² Budući da ovaj i prvi ugovor imaju elemente društvene pogodbe, njihov alternativni naslov mogao bi biti *Carta societatis*. Nadalje, postignuti su dogovori oko uvjeta eventualne prodaje polovice kuće u čijoj su izgradnji

⁴⁹⁸ *Que omnia et singula suprascripta voluerunt et mandauerunt dicti iudices arbitri per eorum diffinitiuam sententiam ipsis partibus, quod ipse partes ea omnia et singula suprascripta actendere, obseruare et adimplere teneantur et debeant et quod non contrafacient uel venient predictis vel aliquo predictorum modo aliquo uel ingenio, de iure uel de facto, sub pena in compromisso contenta...* U prvom se dijelu ove formule radi o preinačenoj formuli *promissio de rati habitione* gdje je došlo do promjene subjekta i predikata (umjesto *promiserunt* stoji *voluerunt et mandauerunt*).

⁴⁹⁹ Jedino ugovori PP, b. I, fasc. 11, fol. 23' i fasc. 16, fol. 12 nemaju ovu formulu, već je iz sadržaja vidljivo da je riječ o dogovoru. U prvom ugovoru prodavatelj obećava da će čuvati žito kod sebe, dok ga ne preuzme kupac, a u drugom osoba zadužena za transport i skladištenje soli zbog nepovjerenja vlasnika soli jamči da će pokriti čitav trošak ako se ispostavi da nema soli.

⁵⁰⁰ PP, b. I, fasc. 6, fol. 1'-2.

⁵⁰¹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 21-21'.

⁵⁰² PP, b. I, fasc. 13, fol. 1-1'.

sudjelovale obje stranke zajedničkim sredstvima⁵⁰³, oko sporazumnoga raskida zakupa⁵⁰⁴, oko najma druge polovice mlina u zajedničkom vlasništvu uz određene uvjete⁵⁰⁵.

Ugovori s naslovom *Carta pactorum* mogu imati sljedeće dogovore: okončanje spora mirnim putem⁵⁰⁶, ugovoreni brak od strane roditelja odnosno rodbine djece⁵⁰⁷, zajedničko upravljanje brodom u društvu⁵⁰⁸, skrb oko starijih ljudi⁵⁰⁹, obustava potraživanja na osnovi sudskih presuda⁵¹⁰, dogovori i uvjeti oko transporta robe⁵¹¹, vođenje zakupa soli⁵¹², način isplate troškova uzdržavanja kuće⁵¹³, podjela plaćanja eventualnoga zakupa jednoga ili više općinskih školjica i dioba dobiti od stada⁵¹⁴, prijevoz kamena⁵¹⁵, podjela neoporučnoga nasljedstva⁵¹⁶, dogovor oko završetka postavljanja krova⁵¹⁷, davanje garancije da je sol uskladištena u jednoj konobi u Pesaru⁵¹⁸, dogovor oko gradnje i vođenja mlina⁵¹⁹, itd.

Carta conuentionis može sadržavati sljedeće dogovore: suzdržavanje od pića radnim danom i od posjećivanja gostionica na godinu dana⁵²⁰, dovoženje pijeska za gradnju bunara⁵²¹, služba u obrtničkoj branši⁵²², dogovor u slučaju prijevremenoga otkupa kuće⁵²³,

⁵⁰³ PP, b. II, fasc. 18, fol. 9'-10.

⁵⁰⁴ PP, b. II, fasc. 19, fol. 20'-21 (= CD XVI, str. 142-144). U naraciji ovoga ugovora iznose se uvjeti prije sklopljenoga zakupa, koji sada postaje predmetom prijevremenoga raskida. Zakupodavac prihvaća raskid te daje priznanicu o urednom izvršenju svih obveza u razdoblju koliko je trajao zakup.

⁵⁰⁵ PP, b. III, fasc. 11, fol. 17' (= CD XVI, str. 537-539).

⁵⁰⁶ PP, b. I, fasc. 3, fol. 31-32, fasc. 5, fol. 10'-11', fasc. 10, fol. 11'-12'.

⁵⁰⁷ PP, b. I, fasc. 3, fol. 37-37'.

⁵⁰⁸ PP, b. I, fasc. 3, fol. 36.

⁵⁰⁹ PP, b. I, fasc. 3, fol. 42'-43 (zet i kćer se obvezuju skrbiti za kćerkine roditelje), fasc. 5, fol. 20 (sin će se brinuti za oca).

⁵¹⁰ PP, b. I, fasc. 4, fol. 22'-23.

⁵¹¹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 3-3'. Ovaj je ugovor nalik *Carta nauli*.

⁵¹² PP, b. I, fasc. 5, fol. 28'-29' – u naraciji se spominje *instrumentum emptionis officii tricesimarum*.

⁵¹³ PP, b. I, fasc. 5, fol. 34'.

⁵¹⁴ PP, b. I, fasc. 5, fol. 44'.

⁵¹⁵ PP, b. I, fasc. 14, fo. 30'.

⁵¹⁶ PP, b. I, fasc. 14, fol. 31.

⁵¹⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 39'.

⁵¹⁸ PP, b. I, fasc. 16, fol. 12.

⁵¹⁹ PP, b. II, fasc. 4, fol. 6-6'.

⁵²⁰ PP, b. I, fasc. 1, fol. 8 – ne vidi se iznos kazne *sub pena ducatorum auri pro quolibet et qualibet vice tociens comittenda et cum effectu exigenda quociens contrafactum fuerit* i na kraju isteka godine obećavaju uzajamne poklone. Kod ovoga neobičnog dogovora najvjerojatnije je riječ o opkladi.

⁵²¹ PP, b. I, fasc. 1, fol. 11 – u početnom dijelu na drugoj stranici dio teksta nije čitljiv zbog ispranosti tinte.

⁵²² PP, b. I, fasc. 1, fol. 14 – ugovor između dvaju zlatara i na kraju ugovora iza zaključne obligativne i renunciativne formule nalazi se priznanje o primitku kapare i s njom u vezi renunciativna formula. PP, b. II, fasc. 4, fol. 12, 38-38' – služba kod zlatara. PP, b. I, fasc. 4, fol. 4'-5 – ugovor između dvaju kovača pri čemu se isključivo pažnja posvećuje isplati tjedne plaće po određenom cjeniku ovisno o veličini proizvedenih čavala, na kraju se navode jamci. PP, b. I, fasc. 5, fol. 54' – ugovor o službi bojadisara i njegovim dužnostima, a ugovor ima elemente *Carta debiti*, *Carta famulatus* i *Carta societatis*. PP, b. I, fasc. 9, fol. 52-52', fasc. 10, fol. 36'-37' – angažiranje bačvara te dogovor o podjeli dobiti između ulagača i bačvara. Prvi ugovor ima elemente *Carta famulatus* i *Carta societatis*, a drugi *Carta societatis*. PP, b. I, fasc. 17, fol. 25' – između dvaju kotlara čiji ugovor ima elemente *Carta famulatus* i *Carta debiti* zbog primitka kapare. Veliki je broj ovih ugovora koncipiran kao *Carta famulatus* koje ugovaraju najamni radnici.

⁵²³ PP, b. I, fasc. 6, fol. 6'-7.

sklapanje braka⁵²⁴, obrada zemlje povodom jedne presude⁵²⁵, dogovor između oporučnih izvršitelja i udovice o njenom privremenom preuzimanju muževe ostavštine zbog uzdržavanja⁵²⁶, odšteta za oteći brod u zakupu⁵²⁷, sporna prodaja zemljišta zbog gubitka testamenta⁵²⁸, prodaja dijela stoke i ustupanju dijela zakupa pašnjaka partneru⁵²⁹, obrada zemlje⁵³⁰, ispaša sitne stoke⁵³¹, podmirenje dugova nakon što je dužnik umro⁵³², poništavanje određenih ugovora koji svjedoče o zaostalim obvezama⁵³³, suvlasništvo i upravljanje nad brodom⁵³⁴, dogovor o odlasku na hodočašće u Rim prema želji oporučiteljice⁵³⁵, dostava kupljene robe⁵³⁶, predaja zemlje i brevijarija dražbe uz dogovoreni iznos⁵³⁷, vađenje potonule lađe⁵³⁸, dovršetak gradnje kuće⁵³⁹, podjela dobiti pri prodaji fina sukna⁵⁴⁰, podjela novca nakon smrti oporučiteljice⁵⁴¹, dogovor o daljnjoj sudbini oporučnoga legata namijenjenoga za popravak crkve u slučaju da se pronađe noviji testament⁵⁴², rad u radionici radi otplate duga⁵⁴³, narudžba cipela⁵⁴⁴, itd.

Postoje još neki ugovori kojima u naslovu ne piše izričito *compositio*, *pactum* ili *conuentio*, ali se iz sadržaja vidi da se radi o dogovoru. Takav je ugovor s naslovom *Carta*

⁵²⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 24'-25.

⁵²⁵ PP, b. I, fasc. 8, fol. 9.

⁵²⁶ PP, b. I, fasc. 8, fol. 23'-24.

⁵²⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 18-18' – brod su oteći neprijatelji kralja Ludovika u ratnom okršaju.

⁵²⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 20-20'.

⁵²⁹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 27-27'.

⁵³⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 33-33' – ugovor ima dosta elemenata zakupa vinograda na određeno vrijeme. Dogovor je da će dva komada zemlje zasađena vinovom lozom nakon tri godine obrađivač predati vlasniku zemljišta za što je dobio novac (*et hoc pro precio de fatichis et laboribus*).

⁵³¹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 9' – ugovor ima elemente *Carta famulatus* i *Carta debiti*.

⁵³² PP, b. I, fasc. 10, fol. 13-13'.

⁵³³ PP, b. I, fasc. 11, fasc. 26-26'.

⁵³⁴ PP, b. I, fasc. 13, fol. 7-7' – ugovor ima elemente *Carta societatis* i *Carta patronatus*.

⁵³⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 7'-8. Završne su formule preinačene u jednom duhovnijem obliku – *Et predicta omnia facere et adimplere promisit dicta Lucia prefacto ser Gregorio stipulanti et recipienti comissario nomine quo supra sub pena quarti et animam suam dampnandi ad ignem eternum, qua soluta uel non, nichilominus ipsa Lucia predicta omnia actendere teneatur rato semper semper (!) manente contractu et cum refectione omnium dampnorum, interesse et expensarum litis et extra et cum obligatione tam anime sue ad ignem eternum quam omnium suorum bonorum presentium et futurorum. Et pro predictis [omnibus] et singulis melius actendendis et obseruandis sponte et per pactum dicta Lucia [obligauit se] et animam suam ad ingnem eternum ac omnia sua bona presentia et futura penes dictum [Gregorium] stipulantem et recipientem comissario nomine quo supra et ad conueniendum tam realiter quam personaliter tam ante iudicium eternum quam Iadre et ubique locorum et terrarum et omni tempore et in quacumque curia et coram quacumque dominatione.*

⁵³⁶ PP, b. I, fasc. 12, fol. 9-9' (ulje), fasc. 16, fol. 1'-2 (sir), fol. 5'-6 (lađe).

⁵³⁷ PP, b. I, fasc. 16, fol. 7'-8, a odmah se u sljedećem ugovoru također s naslovom *Conuentio* na fol. 8 nalazi obećanje o isplati prilikom predaje jedne krčevine s maslinama prema dogovoru (u ovome ugovoru ne pojavljuje se glagol *conuenire*, nego *promisserunt* i *obligauerunt*).

⁵³⁸ PP, b. I, fasc. 16, fol. 12-12'.

⁵³⁹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 13'.

⁵⁴⁰ PP, b. I, fasc. 16, fol. 34-34' – ugovor ima elemente *Carta colegancie*.

⁵⁴¹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 29-29'.

⁵⁴² PP, b. II, fasc. 1, fol. 4, 34-34'.

⁵⁴³ PP, b. II, fasc. 1, fol. 30 – u naraciji saznajemo da je dug nastao zbog izvlačenja iz zatvora. Zbog sigurnosti poslodavca za radnika jamče tri jamca.

⁵⁴⁴ PP, b. II, fasc. 5, fol. 22'.

*iuramenti de vno matrimonio*⁵⁴⁵, no iz početne je formulacije očito da se radi o dogovoru – *vnde dicta Stoia ex vna parte et dictus Perfça ex vna alia parte volentes et cupientes parcere sumptibus et expensis amicabiliter inter se compositionem fecerunt pacto speciali hoc modo videlicet*. U naraciji se iznosi da je spor nastao jer je Stana tvrdila da je *matrimonium contraxisse per verba de presenti*, dok je Prvko to nijekao. Stoga se dogovaraju da Prvko to zakletvom potvrdi pred svećenikom te da tako nitko od njih nema crkvenih prepreka pri odabiru novih supružnika uz uvjet da Prvko podmiri sve troškove koje je Stana do tada imala.

3. 9. 3. Carta unitatis

Sva tri ugovora započinju naracijom u kojoj se iznosi da je prva ugovorna stranka na javnoj dražbi nešto kupila (posjed, školjić, brod) te se donose podaci o samom instrumentu i kratki sadržaj brevijarija dražbe. Vidljiv je sadržaj u cjelini samo jednoga ugovora⁵⁴⁶, stoga njihova analiza ne može biti komparativne prirode. Formule su sačuvanoga ugovora:

a) *Contrahentes et confessio* – stranaka priznaje da su u dražbi imali udjela i drugi sudionici iako je ona nominalno nastupila kao kupac – *Cuare prenomatus X non choactus neque dolo, metu, fraude aut malicia interuenientibus, set animo mero, puro, quieto et sincero deum pre oculis habens nolens veritatem defraudare, set sponte, libere et ex certa scientia dixit ac contentus et confessus fuit in veritate dei in presencia testium et mei notarii infrascripti, quod quamuis dictum instrumentum breuiarii incantus solummodo in eius parte dicat et cantet*.⁵⁴⁷ Zatim se spominju druge stranke koje su suvlasnici predmeta kupljenoga na dražbi i njihovi udjeli.

b) U drugom se dijelu nalaze formule *confessio date pecunie* zajedno s *exceptio non numerate pecunie* i *renuntiatio omni legum auxilio* i klauzula o prinalležnostima – *possit et valeat habere, tenere, possidere, vendere, donare, obligare et pro anima et corpore iudicare omnemque suam utilitatem et uoluntatem ex... deinceps facere sine contradictione alterius eorum uel suorum heredum et successorum*, zatim rezervativna klauzula jer komuna Zadar ima pravo godišnje na modij vina. Na kraju stranke nalažu notaru da izda svakom od njih po primjerak ugovora, a original isprave o dražbi ostaje stranci koja je nastupila kao kupac.⁵⁴⁸

⁵⁴⁵ PP, b. I, fasc. 5, fol. 2'.

⁵⁴⁶ PP, b. I, fasc. 1, fol. 4-4 (oštećen), fasc. 7, fol. 29-29' (cjelovit), fasc. 16, fol. 35' (nedostaje završetak).

⁵⁴⁷ Slična se formulacija vidi u trećem ugovoru, no nažalost pri kraju je oštećena: *Qua propter dictus ser Damianus sponte, libere et ex certa scientia et non herore ductus, set animo mero, puro, quieto et sincero, ut legalis homo, deumque pre oculis suis habens, qui nolens infrascriptum sub scilencio tacere, set potius propalare ad hoc ut anima sua in futuro non ledatur, in presencia iudicis examinitoris, testium et mei notarii infrascripti dixit et confessus fuit ac confite(re)tur, quod dictum breuiarii incantus dicte nauis publicum instrumentum in se solo cantet et dicat aliqua alia persona et...*

⁵⁴⁸ Ovaj je dio donekle sačuvan u prvom ugovoru.

3. 9. 4. Carta divisionis

Najčešće se u naslovu nalaze imena obiju stranaka, nešto rjeđe sam predmet podjele. Nažalost, od ovih su ugovora sačuvana u cijelosti samo dva koji za predmet imaju diobu, ali izvršenu na dva potpuno različita načina što se onda odražava i u samoj strukturi dispozicije. Diobu u prvom ugovoru provode službene osobe, a u drugom dioba je izvršena sporazumno između dviju stranaka.⁵⁴⁹ Prvi ugovor ima naracija koja opširno iznosi okolnosti zbog kojih je došlo do podjele zemlje. Sve je počelo jednim kupoprodajnim ugovorom kojim su braća Kristofor i Petar de Lomesso postali vlasnici jedne zemljišne čestice u Petričanima. Pri tome se iznose svi relevantni podaci o tom kupoprodajnom ugovoru. Problem nastaje kada je nakon kupovine donesena jedna presuda prema kojoj su braća morala ustupiti jednu trećinu te kupljene zemlje mužu prodavateljeve kćeri kao njenom prokuratoru jer je njegova žena bila nasljednica svoje pokojne majke.

Korpus ima ove formule:

a) U formuli *contrahentes* ugovora o diobi koje provode službene osobe, tj. *partitores*, navodi se da se temeljem presude dodjeljuju dva djelitelja koje će sprovesti diobu između stranaka – *secundum tenorem supradicte sententie et hoc pro exequendo et executioni mandando supradictam sententiam* – i to nepristrano – *qui partitores nolentes ad preceps alicuis partis declinare, set deum pre oculis suis habentes vnanimiter et concorditer inerunt ad dictam terram diuidendam, quam terram bona fide et sine fraude ac omni malicia expulsa diuixerunt in partes tres equales*.⁵⁵⁰

Ako je dioba sporazumna, onda se u ugovoru prije navođenja imena stranaka *ex vna parte, ex altera parte* povezanih sintagmom *volentes diuidere et diuisionem inter se ipsos facere de bonis omnibus, que inter eos communia habebant bona fide hoc modo, vidilicet* nalazi karakterističan uvod *Cum iure sit chautum, quod naturale vicium est negligi, quod comuniter possidetur et propterea in comunione nemo teneatur inuitus, qua propter X...*

b) *Res* – ako je ugovor imao naraciju, u nastavku slijedi samo način podjele nekretnine. Ako je podjela sporazumna, nekretnina se onda opisuje prema ustaljenim pravilima, potom se navodi način podjele kao i prinadležnosti i pripadnosti. Formula *cessio iurum* i ovlaštenje o preuzimanju prava prije tradicije nalaze se u drugom ugovoru. Ove se formule odnose na obje stranke, tj. one uzajamno ustupaju prava i ovlaštenje.

⁵⁴⁹ Diobu vrše *partitores* (PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 14-14'). Dioba se vrši sporazumno (PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 15'-17). Ugovor PP, b. I, fasc. 14, fol. 58-58' nema završetak, no iz dispozicije proizlazi da se radi o sporazumnoj diobi između dvojice braće.

⁵⁵⁰ PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 14-14'. – U skladu sa statutarnom odredbom ZS, knj. III, gl. 59 koja propisuje da su knez i Sudbeni dvor dužni dodijeliti djelitelje na zahtjev stranaka.

c) U završnom dijelu nalazimo formule *promissiones* (klauzula o aktivnoj pravnoj zaštiti i *promissio de rati habitione*), *P.R.O.* u kratkoj i/ili dužoj verziji. Ova obećanja nemaju stalan redoslijed i ne moraju se oba pojavljivati, ali u svakom slučaju obvezuju obje stranke.

3. 9. 5. Carta emancipationis

Naslov donosi ime emancipirane osobe odnosno sina ili sinova u genitivu, u jednom slučaju sina i unuka⁵⁵¹. Korpus se sastoji od dva dijela. U prvome dijelu na zahtjev konrahenta, tj. oca ili udovice majke i sina ili sinova, sudac egzaminator ispituje konrahente o njihovoj spremnosti u pogledu sinovljeve emancipacije od očinske odnosno majčinske vlasti – *Coram iudice examinatore comunis Iadre infrascripto (ac testibus et me notario infrascripto)*⁵⁵² *comparuit X vnaa cum Y eius filio dicens et exponens/asserens se velle emancipare dictum Y eius filium et a paterna/materna potestate et relaxare. Qui dictus iudex examinatore interrogavit dictum X, si volebat dictum Y eius filium emancipare et a paterna/materna potestate liberare et relaxare. Qui respondit, quod sic. Et ex aduerso interrogavit dictum Y eius filium, si volebat emancipari a dicto X, eius patre/a dicta X, eius matre et a paterna/materna potestate ili a nexibus sue paterne/materne potestatis liberari et relaxari. Qui respondit, quod sic.*

U drugom dijelu otac odnosno majka emancipaciju simbolički označava primitkom sina za ruke uz riječi da je samostalan čovjek u pravnom smislu riječi te ga na kraju daruje – *Et statim idem X coram dicto iudice examinatore, testibus et me notario infrascripto cepit dictum Y, eius filium, per manus et ipsum emancipavit et a paterna/materna potestate liberauit et relaxauit dicendo: „Esto tui iuris.“ et eidem Y dedit licenciam in iuditio existendi, testandi, emendi, vendendi, contrahendi et se obligandi et omnia alia faciendi, que quilibet pater familias et ciuis Romanus facere potest. Impremium eius emancipationis dictus X dedit dicto Y, filio suo, gratiam suam et panos suos de dorso et omnem peculium, si quod adquisiuisset.*⁵⁵³ Najčešće se kao nagrada navodi *gratiam suam et benedictionem* u kasnijim ugovorima.⁵⁵⁴ Prilikom jedne emancipacije otac je nagradio sina nasadom vinove loze.⁵⁵⁵ Svi su sačuvani ugovori sastavljeni po identičnom obrascu upotrebom istih rečeničnih perioda i formulacija, osim prvoga gdje u formuli *contrahentes* sin traži emancipaciju i nema ispitivanja suca egzaminatora – *Coram... comparuit X vna cum Y, petente a dicta X*

⁵⁵¹ PP, b. II, fasc. 5, fol. 3.

⁵⁵² Ovaj se dio sintagme nalazi samo u PP, b. I, fasc. 5, fol. 33 i fasc. 13, fol. 13.

⁵⁵³ ZS, knj. II, gl. 20 govori o slučajevima kada emancipirani sin može teretiti očinsku ili majčinu imovinu. Za njihovu emancipaciju traži se upis u javne knjige ili život u drugoj kući sa suprugom.

⁵⁵⁴ PP, b. II, fasc. 7, fol. 43', b. III, fasc. 11, fol. 18, 22', b. IV, fasc. 4, fol. 26.

⁵⁵⁵ PP, b. IV, fasc. 5, fol. 18' – navodi se formula *cessio iurum* i ovlaštenje o preuzimanju prava prije tradicije.

instantissime infrascriptam emancipationem p... debere, videlicet ipsa X... non dolo, metu, fraude aut malicia interuenientibus, set voluntarie, libere et expedite ac animo mero, puro, quieto et sincero emancipauit dictum Y et eum a nexibus sue potestarie relaxauit. U drugom pak dijelu ne nalazimo simbolično oslobađanje sina od majčinske vlasti, nego samo prava koja mu se dodjeljuju kao samostalnom čovjeku i na kraju nagrada koja po formulaciji ne pokazuju prevelike oscilacije prema kasnijim ugovorima o emancipaciji.⁵⁵⁶

3. 9. 6. Carta coleganciae i Carta societatis

Societas se pravno definira kao obligatorni odnos između dvaju ili više članova društvene pogodbe koji se međusobno obvezuju na određene radnje iskorištavanjem vlastitih dobara radi postizavanja zajedničke dobiti u imovinskoj zajednici. Njihovi udjeli nisu trebali nužno biti jednaki niti istovrsni, ali su morali imati imovinsku vrijednost. Kao udio također se smatrao čovjekov rad u određenom zadatku koji su sebi postavili članovi društvene pogodbe u kojem moraju svi jednakopravno sudjelovati.⁵⁵⁷

Colegancia se pak definira kao trgovačko društvo odnosno sporazum između dvojice sudionika, od kojih jedan u ulozi kreditora ulaže novac u posao, a drugi obavlja trgovačke poslove odnosno operira tim novcem.⁵⁵⁸ Kolegancija se odlikuje slobodom ulaganja za kreditora i slobodom kretanja trgovca koji može prema vlastitom nahođenju sklapati različite lukrativne poslove.⁵⁵⁹ S pravnoga stajališta priroda je kolegancije sporna, no općenito se smatra da je njen pravni posao najbližiji generalnom kreditu danom pod vidom društva (*societas*) u kojem jedan ugovaratelj daje novac ili robu i ostaje kod kuće (*socius stans*), dok drugi njime trguje ulažući svoj rad (*tractator*).⁵⁶⁰ Područje primjene ovoga ugovora obično se vezuje uz pomorsku trgovinu⁵⁶¹, ali to ne mora biti pravilom što se vidi iz zaključenih ugovora gdje se navodi najčešće kao mjesto trgovanja sam Zadar i kojegod drugo mjesto po izboru traktatora ili se navodi samo radionica pri čemu se ulaže u obrt⁵⁶².

⁵⁵⁶ *Dicens ipsi Y „Esto homo tui iuris.“, dando et attribuendo eidem Y licenciam et parabolam agendi, petendi, exigendi, contrahendi, obligandi, testandi et omnia et singula faciendi, que quilibet pater familias et homo sui iuris in iudicio et extra facere et exercere potest. Ad cuius emancipationis fauorem dicta X caritatiue et benigne ipsi Y dedit et attribuit panos suos de dorso et gratiam suam, ut esse possit et sit homo sui iuris in quocumque actu et libere cum quacumque persona huius mundi contrahere posse.*

⁵⁵⁷ Beuc, isto, str. 581 i 655. – Margetić, isto, str. 239–240 govori o udruživanju sredstava i rada, a društvo je moglo biti uniteralno ili bilateralno. Po njemu i kolonatski odnos može imati karakter društvene nagodbe.

⁵⁵⁸ Maren Mihajlovič Frejdenberg, Srednjovjekovna trgovina u Dalmaciji – problemi i argumenti, *Historijski zbornik*, god. 23–24 (1970–1971), str. 398.

⁵⁵⁹ Fabijanec, isto, str. 43–44.

⁵⁶⁰ Vilma Bulat-Pezelj, Ugovor o koleganciji prema odredbama srednjovjekovnih dalmatinskih statuta, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 35, br. 3–4 (51–52), 1998, str. 631.

⁵⁶¹ Margetić, isto, str. 274–282.

⁵⁶² Usp. Bulat-Pezelj, isto, str. 63. Frejdenberg, isto, str. 400 stoga razlikuje trgovačku i obrtničku koleganciju.

Perencan ne čini oštru razliku između pojmova *societas* kao društvene pogodbe i *colegancia* kao trgovačke udruge što potvrđuje njihova struktura kao i jedan naslov u kojem se navode oba izraza.⁵⁶³ U naslovu *Carta societatis* često se nalaze imena obiju ugovornih stranaka, i to na prvom mjestu ime ulagača u društvo i na drugom mjestu ime partnera.⁵⁶⁴ Većina je ovih ugovora u stvari *Carta colegancie* jer samo jedna stranka ulaže novac na način da posuđuje novac koji dužnik odnosno traktator ulaže u trgovinu izraženo najčešće formulacijom *merchaycare, negotiare et merchanciam facere et operare*⁵⁶⁵. Ime ulagača u genitivu gotovo se uvijek nalazi u naslovu uz riječ *colegancie*.⁵⁶⁶ Ugovori o društvu, kako smo prethodno vidjeli, najčešće se kriju pod naslovom *Carta compositionis* i *Carta pactorum*.

Pored *societatis*, koja je u biti kolegancija, navedena je u jednom naslovu i druga pravna radnja, *debiti*, potvrđujući na taj način definiciju kolegancije kao kreditnoga posla u cilju oplođivanja novca ulaganjem u trgovinu. Ovo potvrđuju k tomu i brojne napomene o poništenju velikoga broja ugovora gdje se registrira da je kreditor isplaćen od debitora⁵⁶⁷, dakle na isti način kako je to navedeno u poništenjima zadužnica.

Struktura korpusa ugovora o društvu i trgovačkoj udruzi razlikuje se samo u nekim manjim detaljima, no uglavnom je ista što se tiče karakterističnih formula, a to su:

a) *Contrahentes* su u nekim ugovorima s naslovom *Carta societatis* povezani s jednom ili dvije sintagme *conuenire per speciale pactum* i *societatem contrahere*⁵⁶⁸. U ostalim ugovorima s naslovom *Carta societas* ili *Carta colegancia* u formuli *contrahentes* stoji formula *confessio date pecunie* iza koje slijedi *exceptio non numerate pecunie*.⁵⁶⁹

⁵⁶³ *Carta colegancie et societatis* (PP, b. I, fasc. 17, fol. 5'). – Margetić, isto, str. 263 navodi da se pojam *collegantia* upotrebljavao u Mlecima, a u Genovi *societas* za pomorske ugovore. Kod tih ugovora *stans* je unosio dvostruki iznos, a od kraja 12. st. glavicu unosi samo *stans*. Fabijanec, isto, str. 44 i Raukar, *Zadar u XV. stoljeću*, str. 269 također potvrđuju da izvori slabo razlikuju koleganciju od *societas*.

⁵⁶⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 10, fasc. 11, fol. 8', fasc. 13, fol. 1' (nedostaje kraj ugovora) – u naslovu ugovora ima samo ime stranke koja je uložila novac u društvo.

⁵⁶⁵ PP, b. I, fasc. 4, fol. 8' (*emere, inuestire et ponere possit et debeat in quacumque re et mercancia*), fasc. 7, fol. 22, fasc. 9, fol. 10, fasc. 11, fol. 8', fasc. 13, fol. 16 (*facere, tenere et operare artem mercharie*), fasc. 17, fol. 5' – svi su ovi ugovori s naslovom *Carta societatis* u biti *Carta colegancie*. Jedino naslov odgovara i sadržaju dispozitivnoga dijela kod ovih ugovora, a to su: PP, b. I, fasc. 9, fol. 19, b. IV, fasc. 4, fol. 16'-17 (obje stranke ulažu novac, ali kako je ugovor fragmentarno sačuvan ne vidi se u što su uložili).

⁵⁶⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20-20', 36-36', fasc. 17, fol. 1-1', 3-3', b. II, fasc. 4, fol. 4'-5, fasc. 14, fol. 21'-22, b. III, fasc. 2, fol. 25-25', fasc. 3, fol. 11, itd.

⁵⁶⁷ *Carta societas et debiti* (PP, b. I, fasc. 11, fol. 8'). Poništeni su ugovori najčešće s napomenom: PP, b. I, fasc. 3, fol. 12', fasc. 9, fol. 19, fasc. 11, fol. 8', fasc. 4, fol. 8-9 (bez napomene), fasc. 13, fol. 1' (nedostaje kraj ugovora pa vjerojatno i napomena). Ovo vrijedi i za ugovore koji u naslovu imaju pojam *colegancia* – PP, b. I, fasc. 5, fol. 46', fasc. 7, fol. 20', fasc. 17, fol. 1, 3, 5' (nedostaje kraj ugovora), b. II, fasc. 4, fol. 4', fasc. 6, fol. 33, itd. Isto je tako zabilježen naslov *Carta debiti et colegancie* (PP, b. II, fasc. 1, fol. 23).

⁵⁶⁸ PP, b. I, fasc. 3, fol. 12'. U PP, b. I, fasc. 4, fol. 8' iako ugovor ima naslov *Carta societatis* i premda se u naraciji navodi da su stranke sklopile društvo, u dogovoru se navodi da se novac ulaže u trgovinu te se radi o koleganciji. U PP, b. IV, fasc. 4, fol. 16'-17 iz fragmentarnih dijelova iščitava se da stranke zajednički ulažu sredstva u trgovinu premda se ne vidi sintagma *societatem contrahere*.

⁵⁶⁹ Jedino u PP, b. I, fasc. 11, fol. 8' ova *renuntiatio* ne slijedi neposredno iza priznanja o primitku novca.

b) *Pacta, promissiones* i završne formule – navodi se da se novac općenito ulaže u trgovinu, a ponekad se može navesti konkretno uz koju se djelatnost vezuje trgovački posao (npr. pravljenje bačava, trgovina s mirodijama)⁵⁷⁰. Područje trgovačkoga djelovanja najčešće se daje na izbor dužniku – *tam in Iadra quam alibi et in quibuscumque merchanciis secundum quod ipsi X melius et vtilius uidebitur*. Nakon ovoga slijede dužnosti partnera (odgovorno ulagati novac, starati se o vođenju posla i postizavanju dobitka na dobrobit svih u društvu uz predodjenje računa na zahtjev ulagača⁵⁷¹). Ove se dužnosti uobličene kao obveze u ugovorima s naslovom *Carta societatis* (= *colegancie*), a u *Carta colegancie* uglavnom kao formula *promissio*⁵⁷². Osim toga, mogu se postići i posebni dogovori, npr. za krijumčarenu robu odgovornost snosi sam partner⁵⁷³, kupljeno vino novcem ulagača skladišti se u dužnikovu konobu⁵⁷⁴, dogovara se oko načina isplate glavnice⁵⁷⁵. Zatim slijedi dogovor oko podjele dobiti (najčešće u omjeru 50:50, rjeđe 75:25 u korist kreditora) odnosno gubitka⁵⁷⁶ s povratom glavnice ulagaču zajedno s predodjenjem računa ako je riječ o koleganciji, što je uobičajeno kao obveza iza koje slijede *P.R.O.* u prva dva ugovora, a u ostalim se donosi dogovor o podjeli dobiti kao obvezi i potom može slijediti obećanje dužnika o isplati glavnice i dobiti kreditoru zajedno s *P.R.O.*⁵⁷⁷ Svi ugovori na kraju imaju zaključnu obligaciju.⁵⁷⁸ Budući da je ulaganje i rad zajednički kod ugovora o društvu, stoga formule obećanja i obligacije obvezuju obje strane. Prije ili poslije ove završne formule jamci katkad mogu obligirati sebe i svoja dobra.⁵⁷⁹

⁵⁷⁰ PP, b. I, fasc. 3, fol. 12'-13, fasc. 13, fol. 1'. Posljednjem ugovoru nedostaje kraj (*artem faciendi adinuicem de iectando et faciendo çucharum ad formam et in forma panis de çucharo et ecciam alia, quod spectant et pertinent ad artem apotecharie siue speciarie*).

⁵⁷¹ ZS, knj. III, gl. 7 i 9 regulira postupak odnosno kaznu u slučaju sumnjivih obračuna.

⁵⁷² *Cum quibus ducatis... ipse Y se solempniter obligando ipsi X et stipulatione solempti eidem promixit omnibus malicia et fraude postpositis bene, fideliter et legaliter ad utilitatem dictorum X et Y mercayçare, negociare et mercanciam operare et exercere hinc ad vnum annum proxime venturum tam in Iadra quam alibi et in quibuscumque merchanciis secundum quod ei melius et utilius uidebitur et omne lucrum et profictum nomine mercationis procurare hinc ad dictum terminum vnus anni*. (PP, b. I, fasc. 5, fol. 47 (slično formulirana), fasc. 7, fol. 20, 36, fasc. 16, fol. 17' (naslov *Carta debiti et colegancie*), fasc. 17, fol. 5', b. II, fasc. 4, fol. 4', itd.).

⁵⁷³ PP, b. I, fasc. 4, fol. 8' (*Carta societatis*), fasc. 7, fol. 20 (*Carta colegancie*). PP, b. I, fasc. 7, fol. 36-36' (*Carta colegancie*) ima još dogovor o plaćanju najma radnje i mogućnost raskida kolegancije i povrat uložena novca ako ulagač primijeti da partner ne vodi dobro posao. Osim toga ulagač nudi smještaj i hranu partneru.

⁵⁷⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 19.

⁵⁷⁵ PP, b. I, fasc. 11, fol. 8'.

⁵⁷⁶ ZS, knj. III, gl. 8 oslobađa traktatora odgovornosti jedino u slučaju brodoloma, pljačke razbojnika ili požara.

⁵⁷⁷ *Et in capite dicti termini dictus Y solempti stipulatione promisit... dicto X dare, soluere et numerare ipsi X... dictum capitale cum medietate tocius lucris de/ex ipsis merchanciis cum dictis denariis emptis habiti et subsecuti uel tantum minus quantum erit medietas dampni habiti similiter et subsecuti, quod deus aduertat, infra dictum tempus sub pena quarti...* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 10, fasc. 11, fol. 8', fasc. 13, fol. 16 (bez *quod deus aduertat*)). Ponekad je umetnuta *promissio rati habitione* zajedno s *P.R.O.* (PP, b. I, fasc. 5, fol. 47, fasc. 7, fol. 20, 36', b. II, fasc. 4, fol. 5).

⁵⁷⁸ Na kraju se drugoga ugovora nalazi još renuncijativna formula o pozivanju na lokalne zakone. Osim toga, PP, b. I, fasc. 9, fol. 19 (uzajamna obligacija), fasc. 11, fol. 8' (jednostrana), b. IV, fasc. 4, fol. 17 (uzajamna) imaju obećanje o poštivanju dogovorenoga s *P.R.O.* prije zaključne obligativne formule bilo uzajamne ili jednostrane.

⁵⁷⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20-20', fasc. 17', fol. 1, 3 – odriču se pravnih propisa koji se odnose na jamce.

3. 10. Testamenti, kodicili i ostali dokumenti vezani za ostavštinu

Zabilježeno je barem po naslovu 91 testament, 5 dodataka oporuci, tj. *codicillum* i sedam *ordinatio*, a oni su po svojoj prirodi pravnoga posla isključivo jednostrani jer nastaju voljom samo jedne osobe.⁵⁸⁰ Ostali su dokumenti vezani za ostavštinu *Carta contestationis expensarum* (1) i *Carta repudiationis* (5) odnosno *Carta repudiandi* (2).

3. 10. 1. Testamentum i Ordinatio⁵⁸¹

Prema notarskom formularu testamenti mogu biti: *testamentum in scriptis* i *testamentum sine scriptis dicitur, quod sit sine solennitatibus et dicitur testamentum nuncupatiuum*⁵⁸². Do 1381. Perencan ne radi posebnu distinkciju između ova dva tipa u naslovu, samo je jednom u naslovu drugoga tipa testamenta naveo sintagmu *releuatum per testificationes*⁵⁸³. Od 1381. naslov je usmenoga tipa testamenta *ordinatio*.⁵⁸⁴ Iako je tekst ordinacija poprilično okrnjen, ipak sačuvani dijelovi rečenica upućuju na ovaj drugi tip jer se može pročitati sintagma *suum testamentum ac suam ordinationem*, te se na osnovi toga među naslovima *Testamentum* može izdvojiti 11 ordinacija⁵⁸⁵, a ostatak su testamenti koje je sastavio notar. K tomu, među njima treba izdvojiti dva otvorena, dok su ostali registrirani.

Za sastavljanje testamenta ili kodicila bilo je bitno da se ono vrši u prisutnosti svjedoka u funkciji *testes solemnitatis causa* koji su jamčili da su čuli i vidjeli da se testament odnosno kodicil pred njima sastavio, a u slučaju da je vrijednost oporučnih legata prelazila preko 100 libara takav je testament trebao sastaviti notar.⁵⁸⁶

1) Testament koji je sastavio notar sastoji se od ovih poglavlja (*capitula*):

a) *Capitulum proemii* ili *arenga*. Arenga se sačuvala kod privatnih ugovora samo u testamentima jer oni na neki način imaju javni karakter⁵⁸⁷ zbog činjenice što oporučitelj

⁵⁸⁰ Beuc, isto, str. 554.

⁵⁸¹ O evropskim i američkim doprinosima u proučavanju oporuka te o pobožnosti oporučitelja te područjima istraživanja vidi Zoran Ladić, Oporučni legati pro anima i ad pias causas u europskoj historiografiji. Usporedba s oporukama dalmatinskih komuna, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, vol. 17 (1999), str. 17–29. Isti, *Last Will: Passport to Heaven. Urban Last Wills from late Medieval Dalmatia*, Zagreb: Srednja Europa, 2012, str. 23–34.

⁵⁸² Rolandinus Pasagerii, *Summa artis notariae*, Lugduni: Apud Sebastianum de Honoratis, 1559., <http://books.google.com>, str. 500. ZS, knj. III, gl. 110 naglašava da pismena oporuka sastavljena u skladu sa statutarnim propisima ima prednost pred usmenom. Prema statutarnim odredbama oporuka može biti pisana vlastoručno, pred notarom i može biti usmena (ZS, knj. III, gl. 105, 106, 108, 109).

⁵⁸³ PP, b. I, fasc. 5, fol. 19-19'.

⁵⁸⁴ PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 8, 9', 13, 19, 21, 22, 22'. – Odredba o usmenom testamentu (ZS, knj. III, gl. 109) na različit način tretira valjanost brevijarija svjedoka u slučaju zadarskoga građanina koji se našao u zadarskom distriktu i distriktualca, a uvjet je da moraju biti prisutna četiri svjedoka.

⁵⁸⁵ PP, b. I, fasc. 5, fol. 18-18', 19-19', fasc. 17, fol. 14'-15, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 2'-3, 8-8'. Ostali su sačuvani u vrlo malom opsegu.

⁵⁸⁶ ZS, knj. III, gl. 108, 118.

⁵⁸⁷ Grbavac, isto, str. 111–112 kaže da su testamenti neka vrsta „javnih isprava“ jer su pisane iz pozicije

svečano obznanjuje svoju posljednju volju. *Sub aspectu iuridico arenga non est necessaria, confert tamen ad sollemnitatem.*⁵⁸⁸ U uvodnom se dijelu iznose pored imenske formule oporučitelja⁵⁸⁹ i razlozi⁵⁹⁰ za sastavljanje oporuke. Opći je razlog za njeno sastavljanje transcendentalne prirode jer se odmah na početku govori o prolaznosti i neizvjesnosti života bez obzira na zdravstveno stanje oporučitelja te se zato on odlučuje na sastavljanje svoje posljednje volje želeći se na taj način još za života pobrinuti za spas svoje duše i raspodijeliti svoja ovozemaljska dobra. Naravno, glavni je pokretač za sastavljanje oporuke bila bolest. Stoga se u ovome dijelu testamenta uvijek referira na psiho-fizičko stanje oporučitelja s posebnim naglaskom na mentalno stanje što je bilo presudno sa stajališta pravne valjanosti oporuke⁵⁹¹. Najčešće arenga glasi ovako: *Cum huius mundi vita semper sit fragilis et vnusquisque fidelis (ili prudens) debeat dictum euangelii dicentis: „Vigillate et horate, quia nescitis diem neque horam“ et cetera pre oculis habere, idcirco X licet languens corpore, tamen per Dei gratiam sana mente et cum bono intellectu timens (ili considerans) fragilitatem carnis ili sana mente et corpore per Dei gratiam senciens*⁵⁹², *nolens abintestato decedere per nuncupationem set potius volens in sua bona dispositione prouidere saluti anime sue et bona sua omnia, que habet in hoc mondo, ad eius libitum dispensare et ordinare, ut ne post eius obitum inordinata remaneant*⁵⁹³, *tale suum condidit testamentum in hac forma sic dicens.*⁵⁹⁴

b) *Capitulum providentiarum* – oporučitelj imenuje jednoga ili više oporučnih izvršitelja između članova svoje obitelji ili prijatelja – *Inprimis suos fideicomissarios et executores huius testamenti instituit et esse voluit...* Od 1376.⁵⁹⁵ Perencan u oporukama odmah nakon ovoga imenovanja navodi punomoći koju oporučitelj daje svojim oporučiteljima što je bio slučaj i u njegovoj drugoj oporuci, samo u nešto drugačijem obliku⁵⁹⁶. Ta punomoć nalikuje formulaciji koja se nalazi u ugovorima o imenovanju

darovanja, a ne iz pozicije ugovora između ravnopravnih sudionika.

⁵⁸⁸ Rabikauskas, isto, str. 27.

⁵⁸⁹ Statističku obradu po rodu, porijeklu, društvenom položaju i zanimanju oporučitelja u periodu od 1285. do o. 1400. donosi za Zadar, Trogir, Kotor i Dubrovnik Ladić, *Last Will: Passport to Heaven. Urban Last Wills from late Medieval Dalmatia*, str. 114–163.

⁵⁹⁰ O svim mogućim razlozima za sastavljanje oporuke vidi Ladić, isto, str. 163–180.

⁵⁹¹ ZS, knj. III, gl. 115.

⁵⁹² U drugom sačuvanom testamentu (PP, b. I, fasc. 5, fol. 7') ovaj dio glasi sasvim drugačije jer se radi o prijepisu testamenta – *Nobilis et sapiens vir dominus Nicolaus Galellus, comes Pagi, de mandato comunis Iadre, natus condan domini Madii Gallello, sanus gratia Creatoris mente, sensu et corpore manifeste concipiens, quod morbis pestiferis maxime tunc vigentibus mors inopia nulla parcens humana animalia diuersimode repellit ab aura viuaci nec ipsius mortis agressus vlli ...tui (?) sit aperta notitia.*

⁵⁹³ Ovaj dio nema PP, b. I, fasc. 11, fol. 24, fasc. 12, fol. 11, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8, itd.

⁵⁹⁴ Npr. PP, b. I, fasc. 3, fol. 27, fasc. 10, fol. 33, 41, fasc. 11, fol. 11, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8', itd.

⁵⁹⁵ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 1', 2, 3', 4', itd.

⁵⁹⁶ *Ita quod omnes uel ipsorum maior pars uel etiam ipsa sola habeat plenum arbitrium omnia exequendi et exercendi sue officium commissarie sic concordare facere possent.*

prokuratora, a kod ranijih oporuka ova se punomoć nalazi iza kodicilijarne klauzule⁵⁹⁷ – *Dans et concedens dictis suis fideicomissariis plenam et liberam auctoritatem, potestatem et bayliam tam in iuditio quam extra agendi, petendi, exigendi, aduocandi, placitandi, deffendendi, vendendi et in animam ipsius testatoris/testatricis de calumpnia iurandi et omnia et singula faciendi, que quilibet veri et legitimi comissarii aut ipsemet testator/ipsa met testatrix viuens, si presens esset, facere possent et posset*. Neki su se revniji oporučitelji ponekad pobrinuli i za mogućnost imenovanja rezervnih izvršitelja kao i za eventualne zamjene oporučnih izvršitelja u slučaju njihove smrti ili pak odbijanja funkcije.⁵⁹⁸

Prije imenovanja oporučnih izvršitelja oporučitelj može navesti želju o mjestu svoga pokopa, npr. *Imprimis elegit sepulturam sui corporis in ecclesia Sancti Platonis de Iadra...*⁵⁹⁹; *...apud ecclesiam Sancti Francisci, ordinis minorum, vbi sepultus fuit Grisogonus, frater eius*⁶⁰⁰. Ova se izražena želja o mjestu pokopa može nalaziti u dijelu gdje se određuju legati.

c) *Capitulum legatorum*⁶⁰¹ prepoznaje se po karakterističnoj sintagmi – *Item reliquid dari debere per dictos suos comissarios... Item reliquid...* Oporučni su izvršitelji dužni podijeliti legate pojedinim osobama (članovima obitelji, prijateljima i poznanicima) onako kako je odredio oporučitelj. Često puta oni imaju zadatak podijeliti legate u pobožne svrhe *pro remedio anime* crkvenim ustanovama i siromašnim članovima komune (*pauperes Christi*)⁶⁰² pri čemu oporučitelji precizno određuju namjenu pojedinoga legata, npr. za mise⁶⁰³, za popravak i gradnju crkvi⁶⁰⁴. Legati mogu biti u novcu, zlatu, srebru, različitim

⁵⁹⁷ PP, b. I, fasc. 3, fol. 27', fasc. 5, fol. 8', fasc. 10, fol. 42, fasc. 11, fol. 11, fasc. 12, fol. 11', itd.

⁵⁹⁸ *Item reliquid, quod dicta dona Maria, eius uxor, et dictus Colane, comissarii ipsius testatoris, possit alium uel alios instituere suos comissarios ad eorum obitum* (PP, b. I, fasc. 10, fol. 41'). *Et si quis dictorum suorum comissariorum defficeret...* (PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8'). *Et si quis dictorum suorum comissariorum decederet uel reffutaret aut nolet se in dicta comissaria intromitere, tunc dominus rector...* (PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3').

⁵⁹⁹ PP, b. I, fasc. 3, fol. 27 – u nastavku notar Paganin određuje novčane legate samostanu Sv. Platona i Sv. Franje te bratovštini Sv. Silvestra pod uvjetom *et si in die sui obitus missam solemnpnem chantauerint, reliquid conuentui dicti loci* (sc. *Sancti Platonis*) *ducatum vnum. Item reliquid conuentui Sancti Francisci, si erunt fratres ad ipsius obsequium, ducatum vnum. Item reliquid fratalee siue fratribus verberatorum Sancti Siluestri, si erunt ad eius obsequium, ducatum vnum.*

⁶⁰⁰ PP, b. I, fasc. 5, fol. 7'.

⁶⁰¹ O vrstama oporučnih legata vidi opširnije Zoran Ladić, Legati kasnosrednjovjekovnih dalmatinskih oporučitelja kao izvor za proučavanje nekih oblika svakodnevnog života i materijalne kulture, *Zbornik Odsjeka povijesnih društvenih znanosti HAZU*, vol. 21 (2003), str. 1–28; isti, *Last Will: Pasport to Heaven. Urban Last Wills from late Medieval Dalmatia*, str. 237–317. O utjecaju legata na gradski krajolik vidi Raukar, Komunalna društva u Dalmaciji u XIV. stoljeću, *Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku*, str. 134–135.

⁶⁰² O razvoju pobožnih oporučnih darovanja kroz prizmu promjena u pobožnosti od „asketskog kršćanstva“ prema „civilnom i socijalnom kršćanstvu“ i s tim u vezi tko sve može biti primalac legata *pro remedio animae* ili *ad pias causas* vidi Ladić, *Last Will: Pasport to Heaven. Urban Last Wills from late Medieval Dalmatia*, str. 34–48, 183–199. O *pauperes Christi* kao marginalnoj društvenoj skupini vidi Raukar, Komunalna društva u Dalmaciji u XIV. stoljeću, *Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku*, str. 116–121.

⁶⁰³ Npr. za 1000 misa u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33. – O simbolici broja 1000 u kršćanstvu vidi Ladić, isto, str. 25. O sredstvima spašavanja duše na zadarskom području vidi isto, str. 318–328.

⁶⁰⁴ PP, b. I, fasc. 5, fol. 7'–8. – Ispod teksta ovoga testamenta sastavljenoga u Pagu 13. srpnja 1361. godine stoji Perencanova napomena da je riječ o prijepisu testamenta koji je sastavio notar Ivan pok. ser Bartolomeja de

predmetima (odjeća, namještaj, nakit) ovisno o ekonomskom statusu oporučitelja odnosno oporučiteljice.

d) *Capitulum institutionis heredis* donosi zakonite nasljednike imenom i prezimenom⁶⁰⁵ – *In omnibus autem aliis suis bonis mobilibus et immobilibus, iuribus, nominibus et actionibus tam presentibus quam futuris suos heredem vniuersalem/heredes vniuersales instituit et esse voluit fore XY...* Neki testamenti uopće ne navode zakonske nasljednike, nego imenuju kao nasljednike siromašne odnosno oporučni izvršitelji upravljaju pokojnikovom imovinom u korist siromašnih – *In quibus omnibus suos heredes instituit pauperes Christi*⁶⁰⁶,... Upravo ovi testamenti nameću pitanje jesu li nasljednici prešutno razbaštinjeni ili oporučitelji doista nisu imali nikoga da ih naslijedi jer prema jednom sporu na osnovi donesene presude nasljednici nisu mogli biti *pauperes Christi*, te je poradi toga testament uvažen kao kodicil.⁶⁰⁷

e) *Capitulum substitutionis heredis* donosi nasljedni red u slučaju smrti nasljednika, a prepoznaje se po formulaciji *Et si quis eorum decederet ante etatem...* Ovaj dio može biti ponekad izostavljen.⁶⁰⁸ U slučaju smrti svih nasljednika, oporučitelj na kraju ostavlja svoju imovinu siromašnima.⁶⁰⁹

f) *Clausula codicillaris* čini isključivo završetak oporuke. Njome se izjavljuje da se posljednja volja, ukoliko se zbog nekoga nedostatka ne bi mogla smatrati oporukom, mora u svakom slučaju smatrati kodicilom – *Et hoc voluit dictus testator fore et esse suum vltimum testamentum et suam vltimam voluntatem. Et si quod aliud fecit, uoluit illud fore et esse irritum, cassum et vanum et nullius valoris uel momenti. Et istud voluit valere et tenere iure testamenti et si iure testamenti valere et tenere non posset, voluit quod saltim valeat et teneat iure codicillorum ac omni modo, via, iure et forma, quibus melius valere et tenere potest.*

Testamentum domine Dobre, uxoris condam ser Grixogoni condam Miche de Georgio izdvaja se od ostalih jer je pisan u prvom licu.⁶¹⁰ Osim što je pisan u prvom licu, on je datiran *Anno incarnationis eiusdem millesimo trecentesimo quadragesimo sexto, indictione quinta*

Thomasius iz Imole. Prijepis čini u prisutnosti zadarskih rektora 22. 04. 1367. prenoseći vjerno sadržaj mijenjajući eventualno samo interpunkciju, slova, slogove ili strukturu (kompoziciju) spisa – *fideliter et bona fide scripsi (et re) in publicam formam (releuari) redigi nichil in ipsis testamento et cedulla addens uel minuens, quod sensum variet uel sententiam mutet nisi forte in pontis, literis, silabis uel compositionibus literarum.*

⁶⁰⁵ Prema ZS, knj. III, gl. 106 obvezno se mora navesti nasljednik imenom i prezimenom, osim u slučaju razbaštinjenja (ZS, knj. III, gl. 117). Upravo navođenjem nasljednika oporuka se i razlikuje od kodicila (ZS, knj. III, gl. 118).

⁶⁰⁶ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 5'-6, 6', itd.

⁶⁰⁷ Beuc, isto, str. 708.

⁶⁰⁸ PP, b. I, fasc. 12, fol. 11-11', b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8, fasc. 16 (3), fol. 2-2', itd.

⁶⁰⁹ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 1'-2, 4-4', 6, itd.

⁶¹⁰ PP, b. I, fasc. 11, fol. 24.

decima, die vigesimo sexto mensis Ianuarii, Iadre, tempore domini Andree Danduli, incliti ducis Veneciarum et reverendi prioris Nicolay de Matafaris, decretorum doctoris, Iadriensis archiepiscopi ac dominorum Marci Iustini et Andree Ma... honorabilium et rectorum Iadre. Strukturuom ne odstupa od ostalih testamenata pisanih u trećem licu, jedino je punomoć oporučnim izvršiteljima na kraju dana u kraćem obliku – *quibus comissariis meis predictis (dco) do et concedo post obitum meum illam plenissime ...t et potest, quam quilibet veri et legiptimi comissarii alicuius uel aliquorum (!) habere possunt in iuditio et extra nulloque pretermisso obstante.* Formula *actum* razlikuje se po konstrukciji – *Actum est hoc firmatum coram hiis vocatis et rogatis testibus scilicet Volcina Mauri de Segaticchia et Bartolomeo Mauri de Grixogonis, ambobus Iadre et aliis.* Očito je riječ o prijepisu, premda Perencan nije ostavio nikakvu napomenu kao kod već spomenute oporuke.

Posljednja volja izrečena usmeno pred svjedocima ili zapisana od laika⁶¹¹ drugačija je od oporuka koje je sastavio notar, te stoga **ordinatio** ima dva dijela koji se mogu nazvati:

a) *Expositio et petitio* – najbliži srodnik dolazi pred rektore i obavještava ih o pokojnikovoj smrti (*exponens, comparuisset*) iznoseći datum i mjesto smrti te mjesto pokopa. Navodi potom da pokojnik nije mogao sastaviti testament jer nije bilo notara, nego je svoju posljednju volju saopćio usmeno pred svjedocima, koje spominje poimenice. Potom moli (*petens et supplicans*) da rektori saslušaju svjedoke i da se usmeni testament redigira prema statutarnim odredbama – *Cum coram nobis... rectoribus ciuitatis Iadre comparuisset X humiliter exponens, qualiter dictus Y obiit die... Et quod ante suum obitum idem Y non valens notarium seu tabelionem habere, qui suum testamentum uel ordinationem scriberet, ita quod in presenciam quam plurimum fidedignorum testium et maxime infrascriptorum videlicet... ac suam vltimam voluntatem disposuit, fecit et ordinavit et oretenus suum testamentum ac suam ordinationem sic ordinando facere procuravit. Petens instanter a nobis prefactus X ac deuote supplicans, quatenus receptis testationibus dictorum testium et auditis dictis et testationibus ipsorum testium super ipsa ordinatione et vltima uoluntate facta per dictum Y dignaremur in publicam formam redegere facere et ad cautellam fieri facere publicum documentum scriptum manu publici notarii iurati Iadre de ipsius Y dispositione et ordinatione secundum formam statutorum et ordinamentorum ciuitatis Iadre.*

b) *Citatio et testatio* – rektori pozivaju svjedoke (*citari fecimus*) i jedan od rektora ih ispituje pod zakletvom (*delato sacramento de veritate dicenda*) – *Nos vero (comes et) rectores ciuitatis Iadre suprascripti talibus prefactis ordinationibus et vltimis voluntatibus*

⁶¹¹ PP, b. I, fasc. 5, fol. 18-18', 19-19', fasc. 17, fol. 14'-15.

fauere cupientes coram nobis citari fecimus prenomatos testes, videlicet... quibus omnibus... testibus coram nobis in iudicio benigne comparentibus et per prefactum... rectorem suprascriptum, cui examinatio fienda de dictis testibus, super predictis per nos (comes et) reliquos duos rectores comissa fuerat. Quibus testibus anotatis omnibus dilligenter delato sacramento de veritate dicenda de hiis. Qui omnes iurauerunt excepto... corporaliter ad Sancta dei euangelia scripturis manu tactis dicere et veritatem preibere de hiis, que interrogati fuerunt super predictis remotis hodio, amore, timore, precio uel precibus. Et primo interrogatus... Svjedoci usmenoga testamenta, i to četvorica, ne nastupaju u svojstvu testes sollemnes jer njihove izjave čine konstitutivni element pravnoga čina. Ako je jedan od svjedoka crkveno lice, on kao pripadnik klera ne treba polagati prisegu nad četiri evanđelja. Iskazi se ostalih svjedoka bilježe sumarno u smislu da svojom izjavom potvrđuju iskaz prvoga svjedoka – ...respondit et dixit in omnibus et per omnia prout suprascriptus dum presbiter... testis suprascriptus supra testificatus est. Ako je testament zapisao laik, svjedoci u svom iskazu naglašavaju da su ujedno čuli posljednju volju pokojnika i da su vidjeli njeno zapisivanje – respondit quia presens fuit predictis quando dictus Z hanc ordinationem scribebat et predicta omnia vidit et audiuit ab ore proprio.⁶¹²

Samo se u jednom testamentu odnosno ordinaciji nalog rektora (*mandatum*) da notar sastavi dokument nalazi na samom kraju⁶¹³, inače se nalazi nakon peticije.

3. 10. 2. Codicillum

Kodicil je bio samo nadopuna oporuci što se naglašava i u samom uvodu i pri tome se ne imenuju nasljednici⁶¹⁴. Prema cjelovitom sadržaju dvaju kodicila⁶¹⁵ njihova su poglavlja:

a) *Proemium* – u uvodnom dijelu saznajemo da je oporučitelj već sastavio svoju oporuku i pri tome se navode najvažnije činjenice (tko ju je napisao i kada) – *Cum alias... suum condidisset testamentum...* Potom slijedi opća klauzula da je svima dozvoljeno mijenjati sadržaj oporuke do kraja života prema vlastitom nahođenju – *Et vnicuique licitum et datum sit vsque ad finem sue vite testare et sua bona omnia ordinare* ili *Et vnicuique licitum sit usque ad finem vite sue suum mutare prepositum et addere et minuere ad eius libitum...*

⁶¹² PP, b. I, fasc. 17, fol. 15'.

⁶¹³ PP, b. I, fasc. 17, fol. 15' – *Qui domini comes et rectores suprascripti visis et auditis a testationibus (!) dictorum testium mandauerunt mihi notario infrascripto, ut de hiis omnibus ipsi Fumie comissarie publicum deberem conficere documentum.*

⁶¹⁴ ZS, knj. III, gl. 118 – *permittimus quod quilibet cuiuscumque sexus possit facere codicillos pro libito voluntatis non solum quando nulum fecerit testamentum, sed etiam si aliquod fecerit testametnum cui intendit aliquid addere vel diminuere, dum tamen in illis codicillis non possit aliquem instituere heredem seu totalem hereditatem relinquere alicui.*

⁶¹⁵ PP, b. I, fasc. 13, fol. 23, b. IV, fasc. 18 (5), fol. 7'.

b) *Legati* – dodaju se još neki legati ili se neki legati iz testamenta poništavaju i zamjenjuju novima. Dodavanje se novih legata uvodi formulacijama: *Imprimis voluit et ordinavit quod...*, *Item reliquid dari debere...*, *Item voluit et mandavit/ordinavit...* Ako se legati poništavaju, onda je formulacija: *Iddeo dicta Stosiça per presens codicillum aliqua in ipso testamento contenta cassavit et aliqua addidit videlicet quod, ubi...*, *Et ubi reliquid ipsi ser Iohanni olim commissario suo libras treginta paruorum illud legatum cassavit et anichilavit, Item addidit et reliquid...* Na kraju dodavanja ili izmjene legata, oporučitelj želi da se te izmjene izvrše odnosno on te izmjene potvrđuje i želi da su pravomoćne – *Que omnia et singula suprascripta voluit et mandavit dictus testator adimpleri debere per suos fideicomissarios et heredes in suo testamento manu sua propria descriptos de dictis suis frugibus et redditibus* ili *Omnia alia et singula in dicto suo testamento contenta et descripta aprobavit et ratificavit et ea firma et valida esse voluit et habere roboris firmitatem.*

c) *Clausula finalis* – završna odredba kojom oporučitelj želi da kodici stupa na snagu – *Et hoc voluit suum codicillum idem testator fore et esse, quod valere et tenere voluit iure codicillorum ac omni modo, via, iure et forma, quibus melius valere et tenere potest.*

3. 10. 3. *Presentatio inventarii cum protestatione bonorum/inventarii bonorum*

Sačuvano je prema naslovu 43 dokumenta o predavljanju inventara. Varijante su naslova prva tri dokumenata *Protestatio productionis inuentarii bonorum*, *Productio et presentatio inuentarii bonorum*, *Protestatio et presentatio inuentarii*⁶¹⁶, dok se nije ustalio naslov *Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum*. Sastoji se od sljedećih dijelova:

a) *Presentatio* – oporučni izvršitelj/i pred rektorima⁶¹⁷, sućem egzaminatorom i komunalnim prokuratorom predavljaju i vrše predaju inventara pokojnikovih dobara ističući da su ga sastavili u zadanom zakonskom roku⁶¹⁸ vjerno popisujući pokojnikova dobra – *Coram viris nobilibus et sapientibus dominis... honorabilibus rectoribus ciuitatis Iadre*⁶¹⁹ *et presente viro nobile... iudice examinatore infrascripto comparuerunt X et Y, ut commissarii testamentarii, ut dixerunt Z, et (mandato dictorum dominorum rectorum)*⁶²⁰ *dederunt, consignauerunt et presentauerunt viro nobili..., ut procuratori comunis Iadre, inuentarium bonorum omnium mobilium et immobilium ac debitorum, creditorum, iurium et actionum, qui et que condam fuerunt dicti Z spectantium et pertinencium commissarie ipsius Z peruentorum*

⁶¹⁶ PP, b. I, fasc. 6, fol. 10', fasc. 10, fol. 6, 27'.

⁶¹⁷ Rektori se spominju samo u prva dva inventara. Prilikom predavljanja triju inventara bio je prisutan i knez odnosno njegov zamjenik u PP, b. I, fasc. 17, fol. 19, b. II, fasc. 1, fol. 16, 16'.

⁶¹⁸ ZS, knj. III, gl. 121 donosi proceduru izrade inventara s vremenskim rokom, njegov oblik, te posljedice, koje snose oporučni izvršitelji ukoliko ne izrade inventar prema propisima.

⁶¹⁹ Bilježi se i eventualna odsutnost pojedinoga rektora.

⁶²⁰ Ovaj je dio dodan u PP, b. I, fasc. 14, fol. 16, 18', 19 (dva inventara), 22, 34.

*ad noticiam dictorum commissariorum usque ad presentem diem et hoc infra tempus debitum secundum formam statutorum comunis Iadre ad hoc loquencium. Dicentes et asserentes dicti... commissarii testamentarii, ut supra, nulla alia bona tam mobilia quam immobilia ac credita, debita, iura et actiones spectantes et spectancia, pertinentes et pertinencia commissarie predictae cognoscere neque ad eorum noticiam peruenerint, nisi ea solum, que in dicto presenti inuentario posita sunt et descripta et que in ipso inuentario poni et scribi fecerunt.*⁶²¹

b) *Protestatio* – oporučni izvršitelji izjavljuju spremnost unijeti odmah u inventar eventualne propuste pri popisu dobara i izjavljuju da sastavljeni inventar ne može biti na štetu izvršnih oporučitelja, oporučne ostavštine niti neke druge osobe – *Protestantes omni modo, via, iure et forma, quibus melius potuerunt, quod, si aliqua alia bona essent spectancia et pertinencia commissarie predictae, que ad presens non essent scripta et posita in dicto presenti inuentario, non debeat eis in aliquo de iuribus suis preiudicare, cum exnunc prout extunc offerant et se paratos obtulerint, quod quandocumque ipsa bona in dicto inuentario non scripta ad eorum noticiam peruenerint, statim in ipso inuentario poni et scribi facient. Dicentes et exponentes, quod dictum inuentarium non sit neque esse possit in dampno uel detrimento dictorum commissariorum et dicte commissarie uel alicuius alterius persone.*

c) *Rogatio* – na kraju oporučni izvršitelji traže da se sudac egzaminator potpiše i da notar sastavi o ovome ispravu⁶²² – *Et de hiis omnibus dicti commissarii rogauerunt ili Rogantes dictum... iudicem examinatore infrascriptum, ut se subscribat et in hoc manum ponat et me notarium infrascriptum, ut eisdem publicum conficere deberem instrumentum.*

3. 10. 4. Carta contestationis expensarum

U jednom ugovoru jedan od oporučnih izvršitelja polaže račun o troškovima koje je učinio da bi ispunio posljednju volju oporučiteljice pred svjedocima, notarom i pred svojom kolegicom izvršnom oporučiteljicom, koja je suglasna sa svim izdacima i daje mu obećanje da neće činiti ništa suprotno od učinjenoga pod prijetnjom kazne obligiranjem svojih dobara.⁶²³

⁶²¹ U kasnijim predstavljanjima inventara (PP, b. II, fasc. 6, fol. 23', 38, fasc. 7, fol. 7, fasc. 11, fol. 43', fasc. 15, fol. 11', 16', 19', 36', fasc. 16, fol. 19', 21', 35', b. III, fasc. 6, fol. 3, 10) *et presentauerunt viro nobili... ut procuratori Iadre zamjenjuje se ovim et coram ipsis dominis rectoribus et dicto iudice examinatore prodixerunt [et presentauerunt inuentarium bonorum omnium, que condam] fuerunt dicti X peruentorum usque ad presentem diem ad ipsorum commissariorum [manus et noticiam et hoc infra tempus debitum] secundum formam statutorum comunis Iadre ad hoc loquencium.* A iza izjave da su oporučni izvršitelji sve vjerno zapisali (*dicens*), zamijenjeni se dio rečenice nadopunjuje informacijom o predaji inventara na čuvanje u prokurariji – *Quod inuentarium sic scriptum et ordinatum in presentia dictorum dominorum rectorum et dicti... iudicis examinitoris dictus commissarius testamentarius ut supra dedit, consignauit et presentauit viro nobili... procuratori comunis Iadre ad conseruandum et pro conseruando in procuraria comunis Iadre secundum statuta et ordinem comunis Iadre.*

⁶²² Kod prva dva predstavljanja inventara izostavljena je molba upućena sucu egzaminatoru.

⁶²³ PP, b. I, fasc. 14, fol. 23.

3. 10. 5. Carta repudiationis/repudiandi

Predmet odbijanja nalazimo uvijek u naslovu ovih ugovora kao kod ugovora o odricanju od nasljedstva (*carta reffutationis*) obrađenih u skupini priznanica, ali najčešće uz ime onoga kome pripada nasljedstvo. Osim odbijanja nasljedstva (4) ili funkcije oporučnoga izvršitelja (1), može se tražiti razrješenje funkcije tutora (1) pred zadarskim rektorima jer je štićenica postala punoljetna⁶²⁴. Ugovori koji tretiraju odbijanje funkcije oporučnoga izvršitelja po dispozitivnoj su strukturi većim dijelom slični ugovorima koji u naslovu imaju riječ *refutatio* te su u ovome slučaju *repudiatio* i *refutatio* sinonimi.⁶²⁵ Ovi se pojmovi susreću isto tako kao sinonimi jedino u ugovoru *Carta repudiandi hereditatem et bona paterna et materna*⁶²⁶ (1) i *Carta pactorum repudiationis hereditatis paterne et materne*⁶²⁷ (1) s jedne strane i *Carta faciendi refutare*⁶²⁸ (1) s druge strane. Ostali dokumenti o odbijanju nasljedstva s naslovom *repudiatio*⁶²⁹ bitno se razlikuju od ugovora s naslovom *reffutatio* te u tom slučaju riječi *repudiatio* i *refutatio* nisu sinonimi. Već smo prije vidjeli da u ugovorima *Carta reffutationis bonorum paternorum et maternorum* nastupa žena koja se odriče svoga dijela nasljedstva uz muževu suglasnost pred članovima svoje uže obitelji i o tome se izdaje priznanica.⁶³⁰ Dokumenti s naslovom *repudiatio* sadrže doslovno odbijanje u smislu neprihvatanja nasljedstva od sina ili žene pred rektorima s obrazloženjem da je nasljedstvo za njega ili nju štetno zbog opterećenosti pokojnikovim dugovima i to čini prvi dio dokumenta.⁶³¹ U drugom dijelu rektori odobravaju zahtjev za odbijanjem. Svi su ovi dokumenti izdani u obliku isprave jer je zahtjev bio upućen izravno službenim licima.

⁶²⁴ PP, b. I, fasc. 5, fol. 33'-34 što je u skladu s odredbom ZS, knj. II, gl. 27 gdje štićenika do navršene dvadesete godine na sudovima zastupaju zakonski zastupnici (*defensores*).

⁶²⁵ U dva ugovora s naslovom *Refutatio* stranka, koja odbija funkciju oporučnoga izvršitelja, pojavljuje se pred sucem egzaminatorom i/ili rektorima i u prisutnosti ostalih oporučnih izvršitelja iznosi svoj zahtjev od izuzeća od funkcije, koja mu je namijenjena prema posljednjoj želji oporučitelja. U ugovoru s naslovom *Repudiatio* prokurator u ime imenovane oporučne izvršiteljice pred rektorima i sucem egzaminatorom iznosi zahtjev svoje opunomoćiteljice (PP, b. I, fasc. 8, fol. 4). Razlog je odbijanja u sva tri dokumenta: *Et quia dictus/dicta X est variis et diuersis suis propriis negociis occupatus/occupata*. Prije odobravanja samoga zahtjeva od strane rektora u ovome su dijelu prisutne razlike između sva tri ugovora ovisno o dodatnim zahtjevima pojedine stranke.

⁶²⁶ PP, b. I, fasc. 9, fol. 31-31'.

⁶²⁷ PP, b. I, fasc. 4, fol. 27'-28.

⁶²⁸ PP, b. I, fasc. 17, fol. 2'.

⁶²⁹ PP, b. I, fasc. 4, fol. 14', fasc. 8, fol. 27' i fasc. 13, fol. 22'.

⁶³⁰ Jedan ugovor ima naslov *Carta pactorum repudiationis hereditatis paterne et materne* (PP, b. I, fasc. 4, fol. 27') što znači da u početku Perencan nije radio neku preveliku distinkciju između ovih naslova.

⁶³¹ *Sciens et cognoscens hereditatem dicti... condam patris sui esse ei magis dampnosam quam lucrosam et in ipsa hereditate se numquam impediuisse seu immiscuisse neque impedire intendebat seu volebat, set potius ab ea se abstinere. Quam quidem hereditatem modis omnibus, quibus melius potuit, libere et expedite coram ipsis dominis rectoribus renunciauit et repudiauit nolens neque intendens se in ea modo aliquo immiscere uel impedire.* – Prema ZS, knj. III, gl. 126 ovo je značilo da oporuka postaje ništavna jer je nastupio jedan od četiri slučaja kada se smatralo da je osoba preminula bez oporuke, iako je sastavila oporuku.

3. 11. Ostale pojedinačne vrste notarskih spisa

3. 11. 1. Carta representationis/Presentatio literarum regalium

Djelomično su sačuvana samo dva kraljeva pisma.⁶³² Što se tiče njihove strukture, oba pisma imaju potpunu formulu datacije, a iza nje se navodi dolazak osobe koja nosi kraljevo pismo pred službene osobe – prvo je pismo predstavljeno pred sucem egzaminatorom i adresantom, a drugo pred rektorom. Dok u prvom predstavljanju kraljeva pisma nalazimo podroban opis pečata i njegov sadržaj⁶³³, u drugom nemamo. U drugom dokumentu nadbiskup, kojem je namijenjeno pismo, dvoji u autentičnost pečata jer se njegov obris dobro ne raspoznaje u vosku, no ipak je spreman pokoriti se nalogu kralja. Na kraju je oba predstavljanja odnosno uručjenja pisma upućen zahtjev za sastavljanje dokumenta o činu predstavljanja. Ovim se zapisom donositelj pisma htio osigurati od eventualne objede da nije isporučio kraljev nalog.

3. 11. 2. Carta clerichatus

Sačuvan je svega jedan dokument ovoga naslova, a radi se o vrlo kratkoj obavijesti o primitku u svećenički red uz suglasnost zadarskoga nadbiskupa. Na kraju formule *actum* nalazi se i godina pontifikata pape.⁶³⁴

3. 11. 3. Carta contemptationis

Potpuni naslov ovoga dokumenta glasi *Carta contemptationis vnius casselle cum auro, argento, perlis, lapidibus preciosis et alii rebus in ea existentibus*.⁶³⁵ Riječ je o priznanju primitka škrinjice s dragocjenostima kao depozita za dvojicu Kotorana koji su zaslužnjeni u Zadru te se cijeli ugovor sastoji od formule *confessio* i s njom povezane formule *renutiatio*.

3. 11. 4. Carta confessionis

S ovim naslovom sačuvano je pet ugovora, no tri se ugovora u potpunosti razlikuju od ostalih jer su prva dva ugovora priznanice⁶³⁶, a treći ugovor u naslovu pored pojma

⁶³² PP, b. I, fasc. 9, fol. 1-1' i b. II, fasc. 4, fol. 46'.

⁶³³ U njemu kralj nalaže plebanu crkve Svete Marije da je dužan predati njegovom povjereniku prihode zadarske nadbiskupije koje je do tada skupio. Pleban, iako spreman bespogovorno izvršiti kraljevu zapovijed, ipak radi vlastite sigurnosti pita kome su namijenjeni ti prihodi, a kraljev mu povjerenik odgovara da su namijenjeni *archiepiscopatu i adre reuerendo in Christo patri et domino, domino fratri Dominico Dei et Sancte sedis apostolice gratia episcopo Corčulensi et in suis manibus consignari*. Riječ je o novom nadbiskupu koji ima doći na upražnjenu nadbiskupsku stolicu jer se u dataciji navodi još sedisvakancija.

⁶³⁴ PP, b. I, fasc. 17, fol. 34'.

⁶³⁵ PP, b. I, fasc. 3, fol. 11.

⁶³⁶ PP, b. I, fasc. 3, fol. 20-20' – radi se priznanju i izdavanju priznanice o primitku škrinje s dragocjenostima koje je kraljica Elizabeta poslala po svom povjereniku; PP, b. I, fasc. 5, fol. 35'-36 – mladoženja izdaje priznanicu oporučnim izvršiteljima o primitku miraza u ime svoje zaručnice.

confessionis ima i *conseruationis indemnitis*, no zbog oštećenosti ugovora teško je nešto pobliže reći o njenoj strukturi⁶³⁷. U ostala dva ugovora nalazimo samo formulu *confessio*, tj. priznanje, u prvom slučaju o postojanju zajedničkoga zida koji će biti na korištenje objema strankama u skladu sa statutarnim odredbama⁶³⁸, a u drugom priznanje o držanju u posjedu užadi i sidra potopljenoga broda jednoga od partnera iz društva⁶³⁹.

3. 11. 5. Carta protestationis

Sačuvano je 6 dokumenata.⁶⁴⁰ Njihova struktura većim dijelom nije jedinstvena što je i razumljivo jer je predmet prigovora različit. Tako u prvom ugovoru stranka ulaže prigovor jer joj je prodavatelj uskratio dati kupljenu sitnu stoku, u drugom jer nije sagrađen mlin za ulje prema dogovoru, u trećem prigovor se ulaže na to što je susjed prilikom gradnje kuće prisvojio jedan zid, a u četvrtom zbog neovlaštenoga zauzimanja jedne zemlje.⁶⁴¹ Zajedničko je svim ugovorima pojavljivanje oštećene stranke pred svjedocima, notarom, sucem egzaminatorom i osobom kojoj je upućen prigovor⁶⁴². Ove proteste u pismenom obliku sastavlja notar koji bi trebali poslužiti kao jedno od dokaznih sredstava pred sudom.⁶⁴³

3. 11. 6. Ostalo

U Perencanovom notarskom registru postoje neki ugovori koji su bez naslova⁶⁴⁴ ili u naslovu nemaju naznaku pravne radnje, a također postoje pojedinačni ugovori koji se zbog oštećenosti ne mogu podrobnije uvrstiti u određenu skupinu ugovora, kao što je *Carta confidancie* (1)⁶⁴⁵. Među ugovorima bez naslova ili bez naznake pravne radnje većini se može odrediti kojoj vrsti ugovora pripadaju prema sadržaju pojedinih formula, osim ako tekst većim dijelom nije oštećen. Neke je pak ugovore teško pridružiti bilo kojoj od navedenih skupina ugovora jer su specifični, kao npr. *Carta trium patronum vnius barchosii*⁶⁴⁶ koja donosi samo izjavu trojice da su kupila jednu lađu i da svaki od njih ima pravo raspolagati svojom trećinom prema vlastitom nahođenju. Ili ugovor s naslovom *Carta magistri Thomadi*

⁶³⁷ PP, b. II, fasc. 6, fol. 40-40'.

⁶³⁸ PP, b. I, fasc. 17, fol. 21.

⁶³⁹ PP, b. II, fasc. 15, fol. 15'-16.

⁶⁴⁰ PP, b. I, fasc. 11, fol. 7-7', 7', fasc. 12, fol. 13, fasc. 13, fol. 27-27' (djelomično sačuvan). Ugovori PP, b. II, fasc. 9, fol. 26 i b. III, fasc. 9, fol. 2-2' sačuvani su samo po naslovu.

⁶⁴¹ Prigovor je iznesen u prvom licu u posljednja dva ugovora. Na kraju posljednjeg ugovora iznosi se i protuprigovor druge stranke. – Neovlaštenim zaposjedanjem posjeda bavi se ZS, knj. V, gl. 2.

⁶⁴² Prisutnost suca egzaminatora nije zabilježena u prvom ugovoru, no možda je omaškom ispušteno.

⁶⁴³ Analogijom prema jednom slučaju koji iznosi Popić, isto, str. 162. Podrobnije o dokaznim sredstvima vidi isto, str. 145–155.

⁶⁴⁴ Među njima ima dosta ugovora koji su samo započeti, npr. PP, b. I, fasc. 2, fol. 3', 5, fasc. 3, fol. 4-4', 7', 11, fasc. 16, fol. 13, itd.

⁶⁴⁵ PP, b. I, fasc. 13, fol. 29'.

⁶⁴⁶ PP, b. I, fasc. 3, fol. 35-35'.

*peliparii*⁶⁴⁷ ima karakter zadužnice – *omni exceptione iuris uel facti remota... solemni stipulatione promisit et se obligauit dare, numerare, traddere et assignare in Pago nomine venditionis...*—, samo što umjesto novca kupac obećava ispostaviti plaćenu robu, tj. janjeće kože u određenom roku. Ili u jednom dokumentu bez naslova ugovara se davanje u dvogodišnji zakup prihoda Kraljevske komore za sol i tridesetninu (*Camera regia salis et tricesime*)⁶⁴⁸ u Skradinu, Šibeniku, Trogiru, Braču, Hvaru i Korčuli i njihovim distriktima dvojici splitskih plemića za 6000 dukata od strane posebnoga kraljeva povjerenika zaduženoga za poslovanje tim prihodima u Dalmaciji.⁶⁴⁹

4. Usporedba notarskih i kaptolskih spisa

Katedralni kaptol Sv. Stošije počeo je djelovati kao *locus credibilis* kada mu je pravo upotrebe autentičnoga pečata potvrdio kralj Ludovik u privilegiju od 21. siječnja 1371. godine.⁶⁵⁰ O djelovanju Zadarskoga kaptola Gulin kaže sljedeće: „Mada je Zadarski kaptol uživao pravo uporabe svog prvog pečata još od starine, to pravo nije bilo legalizirano, zbog čega Kaptol bez kraljeva akta nije mogao javno djelovati kao javna institucija. Dobivanjem kraljevskog privilegija, Kaptol se zakonito uvrstio među postojeće institucije javne vjere ili mjesta vjerodostojnosti – *loca credibilia* – u Dalmaciji, koja su već imala pravo obavljanja prakse u pogledu sastavljanja, pisanja, prepisivanja i pod svojim autentičnim pečatima izdavanja svih vrsta javnih i civilnih spisa i pisama te kupoprodajnih ugovora na traženja vladara, banova, plemića i stranaka... No, unatoč toj kraljevoj povlastici, valja zapaziti da javna djelatnost Zadarskog kaptola i nije bila tako opsežna a ni razgranata da bi se mogla nositi s javnim notarijatom koji je pod svoje okrilje preuzeo sve notarske poslove u gradu. Kako je Kaptol još od starine imao svoju kancelariju, tako je imao i svoga notara koji je vodio brigu o svim kancelarijskim poslovima: o kaptolskim spisima, crkvenim i civilnim, o pismima, o kupoprodajnim ugovorima te o izdavanju i pečaćenju spisa. No takva se praksa nakon 1371. promijenila, pa sve takve poslove sastavljanja, pisanja i prepisivanja javnih akata i dokumenata s javnom vjerom za stranke ne obavlja više, ili to čini vrlo rijetko, kaptolski

⁶⁴⁷ PP, b. I, fasc. 1, fol. 17.

⁶⁴⁸ O djelovanju Kraljevske komore za sol i tridesetninu vidi Raukar, Zadarska trgovina solju u XIV. i XV. stoljeću, *Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku*, str. 302–322.

⁶⁴⁹ PP, b. I, fasc. 12, fol. 19-19'. Na početku ovoga ugovora donosi se sadržaj pisma kralja Ludovika u kojem povjerava arhiđakonu Stjepanu Krčkom vođenje posla oko soli i tridesetnine u Dalmaciji kao svom povjereniku – *Vir providus et discretus dominus Stephaninus de Vegla, archidiaconus de Chamarchia, ut nuncius et familiaris prefacti gloriosissimi domini nostri regis Hungarie*. Ugovor PP, b. I, fasc. 5, fol. 26'-27' također za sadržaj ima porez tridesetninu, tj. carinu koju plaćaju strani trgovci pri uvozu i izvozu, no sastavljen je u obliku kupoprodajnoga ugovora.

⁶⁵⁰ Gulin, isto, str. 62 i 66; Kostrenčić, isto, str. 111.

notar nego na poziv Kaptola, vanjski, tj. svjetovni, notar po carskoj ili kraljevskoj ovlasti.”⁶⁵¹ Tako je na mjesto kaptolskoga notara stupio 1380. i sam Perencan sastavljajući uobičajene ugovore odnosno dokumente, kao što su kupoprodaje, zamjene, darovanja, zakupi, zadužnice, priznanice, diobe, cesije, testamenti, prigovori⁶⁵², itd. Pri sastavljanju ugovora koristio se ustaljenom notarskom praksom s ponekim razlikama. Ovime rad Kaptola kao vjerodostojnoga mjesta nije zaokružen jer se njegova djelatnost ticala i dijela sudskoga procesa, kao što je uručivanje sudskoga poziva od strane prokuratora i banskoga povjerenika zajedno s kaptolskim povjerenikom kao svjedokom akta predaje⁶⁵³, ulaganje žalbe nakon iznesenoga svjedočenja⁶⁵⁴, izvještaji sa sudbenoga ročišta⁶⁵⁵, izvještaji o reambulaciji koju provodi kaptolski povjerenik na zamolbu stranaka ili posebnim mandatom koji dolazi s više instance⁶⁵⁶, ulaganje priziva⁶⁵⁷, nadalje izvještaji o uvođenju u posjed, prijepisi isprava (tj. izdavanje *transumpta authentica*), izdavanje potvrda i sudskih presuda, pohranjivanje originala isprava, provođenje istraga⁶⁵⁸. Dakle, kaptoli u samim sudskim procesima obavljaju jasno definirane zadatke u istragama i o tome čine izvještaje koje šalju ustanovama od koje su dobile nalog.⁶⁵⁹ Svaki se čin pravne radnje događao pod budnim okom Kaptola ili njegova povjerenika koji je izlazio na teren ako su to tražile stranke ili neka viša instanca te poradi toga u kaptolskim ispravama nema potrebe za navođenjem svjedoka, osim u slučaju

⁶⁵¹ Gulin, isto, str. 93–94.

⁶⁵² Zabilježeni su još neki djelomično sačuvani prigovori (protesti) u QMCI, str. 7, 7–8 – oba dokumenta za predmet imaju ulaganje protesta od strane Petra a Moneta protiv dvaju trgovaca zbog soli. QMCI, str. 84–85 – sačuvan samo početak dokumenta u kojem oporučni izvršitelji traže od Kaptola da zajedno s njihovim povjerenikom ulože prigovor u Šibeniku.

⁶⁵³ QMCI, str. 4–5 (dio dokumenta).

⁶⁵⁴ QMCI, str. 29–30.

⁶⁵⁵ QMCI, str. 35–37. Zadarski plemić kao oštećena stranka traži od Kaptola da mu udijeli svoga povjerenika koji će svjedočiti zakletvi okrivljenika da mu nije ukrao vina. Okrivljenik je u službi novigradskoga kneza pa se s tim u skladu spor vodi na području pod ingerencijom novigradskoga kneza koji je prethodno odobrio da se čin zakletve obavi prema dogovoru parničnih stranaka u crkvi Sv. Petra pridijelivši im pristalde. Kako okrivljenikovu prisegu nisu jednoglasno potvrdila još dvanaestorica njegovih suprisežnika, nego samo polovica, spor je okončan u korist tužitelja. Nakon ovoga dijela na temelju zajedničkoga dogovora – *amicabiliter et concorditer ad hanc compositionem sc. deuenerunt* – okrivljenik obećava isplatiti odštetu (*confessio restitutionis mutui, P.R.O.*). Kazna je u istom iznosu kao i odšteta, čija polovica u slučaju neizvršavanja ide novigradskom knezu, a druga polovica oštećenoj stranci. Zaključnom obligativnom formulom kao i postavljanjem jamaca završava se prvi dio izvještaja kaptolskoga službenika. U drugom izvještaju, koji je sastavljen u obliku kaptolske isprave, donosi se da je okrivljenik odustao od tužiteljeve zakletve glede odštete i navode se jamci na izričitu želju tužitelja s ponovljenim rokom otplate. Iza ovoga drugog izvještaja nalazi se opet novi unos u kojem je naznačeno da su jamci isplatili dio duga, a za ostatak isplate tužitelj je dozvolio odgodu *de gratia speciali*.

⁶⁵⁶ QMCI, str. 15–16, 16–18 – po nalogu kraljice Marije Kaptol mora poslati svoga čovjeka zajedno s kraljičinim povjerenikom da ispituju istinitost granica.

⁶⁵⁷ QMCI, str. 18–19 – protest uložen pred namjesnikom generalnoga vikara bana Stjepana Lackovića u Zadru zbog presude koju je donio sam namjesnik u suprotnosti s odlukama arbitražnih sudaca te stoga stranka ulaže priziv na kraljičin sud.

⁶⁵⁸ Gulin, isto, str. 271; Kostrenčić, isto, str. 102–103. Usp. npr. djelatnost Kninskoga kaptola o kojem piše Matijević – Sokol, isto, str. 71–80, 83–84.

⁶⁵⁹ Mirjana Matijević Sokol, Nostrum et regni nostri registrum. Srednjovjekovni arhiv Ugarsko–hrvatskog kraljevstva, *Arhivski vjesnik*, god. 51 (2008), str. 242.

preambulacije i sporova, kao ni potrebe za sućem egzaminatorom jer je Kaptol kao vjerodostojno mjesto svoj legitimitet dobio posredstvom kraljeva privilegija institutom kaptolskoga pečata.

Struktura korpusa većine kaptolskih ugovora odnosno dokumenata odgovara onoj notarskih ugovora uz poneke razlike, koje se donose u nastavku.

1) Ugovori koji bilježe trajni prijenos vlasništva

Među ovim ugovorima imamo kupoprodajne ugovore, po jedan ugovor o restituciji i o ratifikaciji prodaje, nekoliko darovnica i jedan djelomično sačuvan ugovor o zamjeni.

Prema naslovima ima sveukupno 56 kupoprodajnih ugovora. Ovomu broju treba dodati jedan ugovor bez naznake pravne radnje u naslovu, daljnja četiri ugovora s oštećenim naslovom⁶⁶⁰ te još četiri djelomično sačuvana ugovora bez početka⁶⁶¹. Predmet je kupoprodaje najčešće zemlja⁶⁶², kuća s vrtom⁶⁶³, cjelokupna imovina⁶⁶⁴, zgrada bez krova s pripadajućim zemljištem⁶⁶⁵, zemljište s kućom⁶⁶⁶, zemljište zajedno s terenom, kućom, dvorom i vrtom⁶⁶⁷, kurija sa zemljom⁶⁶⁸, zemlja s četvrtinom mlina⁶⁶⁹. Pri navođenju granica posjeda donosi se često formulacija da se granice ne mogu pobliže odrediti jer su posjedi razbijeni u više čestica te se navodi blizina drugih sela – *quia dicte due sortes terre sunt in diuersis et pluribus peciis terre, apte non confinari possunt*⁶⁷⁰. U formuli *contrahentes* kasnijih ugovora ugovaratelji su povezani specifičnom sintagmom *non dolo, fraude aut malicia interuenientibus neque vi aut metu choacti uel astricti set pocius voluntarie et pro eorum subuentione per se et eorum heredes et successores dederunt, vendiderunt et translauerunt (!) iure proprio imperpetuum et per modum liberum et franchum*. U formuli *res*⁶⁷¹ pri prodaji posjeda donose se i određene pripadnosti, što nije uobičajeno kod istovrsnih

⁶⁶⁰ QMCI, str. 52–54 (*Pro comite Vladislauo de Breberio*). Bez naslova jer su oštećeni: QMCI, str. 152–153, 154–155, 157 (samo početak ugovora), 163.

⁶⁶¹ QMCI, str. 75, 85–86, 92–93 (poseban dogovor o uzdržavanju prodavatelja), 157–158.

⁶⁶² QMCI, str. 2, 3–4, 5–6 (ova su prva tri ugovora dijelom oštećena i kod njih u uvodnom dijelu korpusa imamo formulu *petitio*, a završni dio završava odobrenjem i nalogom Kaptola za sastavljanjem isprave s datumom), str. 10–11, 13–14, 19–21, 24–25, 33–34, 38–39, 41–42 (oštećen), 43–45, 52–54, 56–58, 67–69, 76–77 (granice su čestica opisane u molbi stranaka, gdje se navodi koji je kmetovi obrađuju), 82–84, 85–86, 87–89, 89–90, 92 (samo početak ugovora), 101–103, 103–105 (granice navedene i u zamolbi), 105–106, 109–110, 110–112 i 129–130 (kod ova tri ugovora dodana klauzula o nadoknadi drugom česticom ako bude manje zemlje), 112–113 (na margini bilješka da je na zahtjev kupca poništen ugovor i da je novac vraćen), 138–140 (jedan dio novca prodavatelji moraju platiti vjerovniku prodavatelja koji drži dio zemlje kao zalog), itd.

⁶⁶³ QMCI, str. 42–43.

⁶⁶⁴ QMCI, str. 63–64, 96–97.

⁶⁶⁵ QMCI, str. 90–92.

⁶⁶⁶ QMCI, str. 94–96 (kupac je notar Artikucije iz Rivignana), str. 98–99.

⁶⁶⁷ QMCI, str. 107–108 (na margini bilješka da je ugovor poništen i da je prodavatelj vratio novac kupcu).

⁶⁶⁸ QMCI, str. 112–113.

⁶⁶⁹ QMCI, str. 150–152 (kupac može birati česticu zemlje koju će kupiti).

⁶⁷⁰ QMCI, str. 10, 20, 24.

⁶⁷¹ Ponekad se u opisu zemlje navodi povijest vlasništva, npr. QMCI, str. 57, 129, 159.

ugovora u notarskom registru – *cum omnibus et singulis suis terris laboratoriiis et non laboratoriiis, vineis, buschis, siluis, pratis, pasculis, aquis, gaiis, produorniciis, arboribus, labidibus et omnibus aliis suis iuribus et pertinentiis ipsis possessioni tote spectantibus et pertnentibus*⁶⁷² – i obično se pri navođenju mjera dodaje da je riječ o slavenskoj mjeri – *ad mensuram Slaauonicam* – kada se radi o prodaji ždrijebova, a jedan ždrijež iznosi 32 gonjaja – *computando pro qualibet sorte terre ad mensuram Sclauonicam gognaios treginta duos*⁶⁷³. Ostale su formule: *traditio rei*, klauzula o aktivnoj pravnoj zaštiti⁶⁷⁴, *pretium* + pripadajuća *renuntiatio*⁶⁷⁵, zaključna obligacija. Rijetko ugovor završava dodatkom renuncijativne formule kojom se odriče prava na lokalne zakone i običaje.⁶⁷⁶ U molbi stranaka u 27 ugovora razlog je prodaje rat koji bjesni u Dalmaciji i Hrvatskoj.⁶⁷⁷

Odmah poslije jednoga kupoprodajnog ugovora, sklopljen je ugovor *Redimendi vndecim sortes terre per Matheum condam Gregorii pro ducatis quingentis*⁶⁷⁸, a ovaj ugovor odgovara onim ugovorima u notarskom registru pod nazivom *Carta restitutionis de gratia speciali*. U ovome ugovoru na molbu prodavateljice Katarine, udovice kneza Grgura Banića Bribirskoga kupac knez Vladislav Bribirski obećava restituciju posjeda trećoj osobi koja je u rodbinskim vezama s prodavateljicom. Kazna je četvrtina, ali se jedna polovica raspoređuje *dominio Cruatorum*, a druga oštećenoj stranci. Nakon zaključne obligacije kojom završava korpus ugovora o restituciji, u nastavku knez nalaže kako se ima potrošiti vraćeni novac.

Iza jednoga je kupoprodajnog ugovora uslijedila njegova ratifikacija od strane sina budući da prodaja triju zemljišnih čestica s različitim kulturama te kuće, dvora i vrta ne bi bila pravovaljana zbog njegova mogućeg potraživanja nasljednoga mu dijela koji mu pripada prema slavenskim običajima.⁶⁷⁹ Iza datacije slijedi sinova izjava o očevoj prodaji i o zakonskoj prepreci utemeljenoj na pravnim običajima, te u svrhu uklanjanja iste sin prodaje svoje pravo kupcu – *dedit, vendidit et tradidit* –, ovlašćuje ga da preuzme svoja prava prije

⁶⁷² U kasnijim ugovorima ove se konkretne pripadnosti navode prije prinadležnosti i općih pripadnosti. Razlog ovoga minucioznog navođenja pripadnosti Grbavac, isto, str. 182 obrazlaže većom tržišnom vrijednošću predmeta što potvrđuju i ovi kupoprodajni ugovori iz kaptolskoga registra gdje se uistinu prodaju nekretnine velikoga zemljišnog opsega i cijene. Osim toga, treba imati u vidu i osnovnu razliku između vinograda i posjeda koja se prvenstveno očituje u veličini i kvaliteti zemljišta što onda dirigira agrarnu namjenu zemljišta.

⁶⁷³ QMCI, str. 61, 109, 122, 192, itd.

⁶⁷⁴ QMCI, str. 126 – klauzuli o aktivnoj pravnoj zaštiti dodano je i obećanje da će plodove zaštititi od bilo kakve daće koju nameću ostrovički kaštelani.

⁶⁷⁵ Rijetko se iza *exceptio non numerate pecunie* navodi odricanje od posebnih pravnih propisa (QMCI, str. 54, 58).

⁶⁷⁶ QMCI, str. 45, 54, 58, 62, 64, 69, 77 (ispred ove formule navodi se *subiens (!) se sponte et per pactum dictus venditor iurisdictioni illius iudicis coram quo pro predictis conueniretur*), itd.

⁶⁷⁷ Godina 1388. (QMCI, str. 93); godina 1389. (QMCI, str. 94, 118, 120, 122); godine 1391 – 1392 (QMCI, str. 125, 127, 128, 131, 133, 135 (ovdje prodavatelj usputno potvrđuje jednu kupčevu prodaju), 137, itd.).

⁶⁷⁸ QMCI, str. 54–56, a kupoprodajni ugovor na str. 52–54.

⁶⁷⁹ QMCI, str. 98–99 (*Emptionis ser Bogduli Viti Rubei*), str. 99–100 (*Laudatio et aprobatio supradicte venditionis ser Bogduli*).

tradicije – *constituens... et ponens...* –, zatim ratificira prodaju – *quem quidem venditionem per dictum Dragoslauum factam ipsi ser Bogdulo de ipsis tribus clapis terre laudauit, probauit et ratificauit*. Nakon ratifikacije slijede *promissio de rati habitione*, P.R.O., izjava da u nijedom pogledu nije svoje pravo darovao, u suprotnom mu jamči oslobađanje od bilo kakvih troškova, *pretium*⁶⁸⁰ zajedno s pripadajućom *renuntiatio*.

Svih pet darovnica pripadaju skupini *donatio inter vivos* i svojom se strukturom korpusa u dijelu koji počinje *Vnde coram nobis et in nostri presencia* ne razlikuju od darovnica iz notarskoga registra.⁶⁸¹ Predmet su darovanja prve darovnice posjedi⁶⁸², druge jedna trećina svih posjeda izuzevši neke te darovatelj traži da kaptolski poslanik posvjedoči na terenu o darovanju, treće polovica dvora i vrta, četvrte ždrijeb zemlje s kućama i dvorom, a pete podavanje četvrtine godišnjeg uroda s četiri oraha. Razlozi su darovanja većinom navedeni pa je u prvoj darovnici *ex immensis seruiciis, donis, muneribus et oblationibus continue habitis et receptis a dicto Matheo dilecto nepote suo et in linea parentelle (!) fortissime astricto, quare nolens ipse Georgius in peccato ingratitude persistere set potius cupiens eundem Matheum dilectum nepotem suum de tantis beneficiis iusta (!) posse suum remunerare (!), iddeo*; razlog sličan ovomu nalazi se u trećoj darovnici, a u četvrtoj i petoj razlog je naveden u općenitoj formulaciji *ex feruenti amore* odnosno *ex fino amore*.

Sačuvan je djelomično ugovor koji za predmet ima zamjenu povezanu s određenim dogovorom (*Permutationis et cambii cum certis pactis*).⁶⁸³ Iz sačuvanoga se dijela saznaje da je prva stranka najprije potvrdila darovanje jednoga posjeda koji postaje sada predmetom zamjene – *titullo et nomine permutationis et boni cambii dedit, permutauit*. Što je bio predmet protuzamjene odnosno darovanja, ne zna se jer nedostaje list s nastavkom dokumenta.

2) Lokacije

Unesena su u kaptolski registar dva ugovora, i to o davanju zemlje za sadnju vinove loze (*Pastinationis*) i jedan koji daje u zakup livadu povezan sa zadužnikom⁶⁸⁴. Nakon uobičajenoga uvodnog dijela prvoga ugovora iza *datum temporale* slijede formule: *contrahentes, res*, skraćena formulacija obveza obrađivača, i to *secundum statuta*,

⁶⁸⁰ Otac je prodao zemljište za 250 libara malih denara, a sin svoje pravo za 100 libara malih denara.

⁶⁸¹ QMCI, str. 26–28, 30–32 (bez naslova), 59–60, 80–82, 146–147.

⁶⁸² QMCI, str. 28–29 donosi dodatak ovoj darovnici gdje nećak ustupa te iste darovane posjede svom stricu i strini na doživotno uživanje izraženo klauzulom prinadležnosti, pod uvjetom (*hoc tamen addito sc. pacto*) ako strina nadživi strica, ne smije se preudati, a nakon njihove smrti ti će posjedi biti vraćeni njemu u vlasništvo. Sadržaj prethodne darovnice donosi se u naraciji.

⁶⁸³ QMCI, str. 73–74.

⁶⁸⁴ *Carta pastinationis* (QMCI, str. 66–67, 79–80). *Ser Marini de Ginano ciuis ladre* (QMCI, str. 77) – u naslovu nema predmeta pravne radnje.

*ordinamenta et consuetudinem Cruatorum*⁶⁸⁵ ac secundum morem boni laboratoris, potom skraćena formulacija klauzule prinadležnosti da obrađivač može slobodno postupati sa svojim pravima i mora ponuditi pravo prvootkupa ako se odluči prodati svoja prava na vinovu lozu *secundum consuetudinem iuris et Cruatorum*⁶⁸⁶, te na kraju klauzula o aktivnoj pravnoj zaštiti. Drugi ugovor ima početni dio razbijen na dva dijela te se tako molba za izdavanjem isprave i nalog Kaptola notaru nalaze na kraju ugovora. Osim zakupa livade, zakupodavci ujedno posuđuju novac od zakupca koji će vratiti na kraju zakupnoga roka umanjen za svotu zakupnine. U slučaju da ne vrate dug na vrijeme, zakupac može uživati u zakupu, dok ne bude podmiren. Stoga ovaj ugovor ima formule karakteristične za ugovore o zakupu i zadužnici.

3) Zadužnice

U zadužnici u dijelu koji počinje *Vnde* nema nikakvih razlika u odnosu na one iz notarskoga registra. Jedino su u formuli *confessio mutui* dodani prilozi i prijedložni izrazi koji naglašavaju da je novac pozajmljen iz čiste ljubavi bez prevare aludirajući na zabranu zelenaštva – *sponte, libere et ex certa scientia et cum animo puro, mero, quieto et sincero ac non dolo, metu, vi, fraude aut malicia intervenientibus omni exceptione iuri uel facti remota...*, a pozajmnica je učinjena *nomine veri et puri mutui*.⁶⁸⁷

4) Obveznice

Sačuvan je samo jedan ugovor o obvezi vraćanja pologa nakon smrti depozitara u svrhu ispunjenja njegovih oporučnih legata.⁶⁸⁸ Upravo zbog specifičnosti predmeta dispozicija ima dijelom karakter ugovora o depozitu te počinje formulom *confessio date pecunie*, nakon koje slijedi pripadajuća *renuntiatio*, te *promissio restitutionis depositi* nakon smrti deponenta uz uobičajene završne formule.

5) Priznanice

Korpus je priznanica isti kao i kod priznanica u notarskom registru. U prvoj priznanici nećakinja priznaje stricu isplatu polovice miraza njene majke⁶⁸⁹, u drugoj zet isplaćuje tastov

⁶⁸⁵ Luj Margetić, Hrvatski pravni običaji, *Arhivski vjesnik*, god. 37 (1994), str. 155 govori da se radi o hrvatskom običajnom pravu u užem smislu riječi koji obuhvaća područje od Knina do Nina, uključujući okolicu Zadra i Šibenika kako ih definira Novigradski zbornik.

⁶⁸⁶ Odnosno *secundum formam iuris et consuetudinem contracte* u drugom ugovoru. Ovom se sintagmom označavaju običaji koji reguliraju gospodarsko-društvene odnose užeg područja, redovito sela (*villa*) kao upravne jedinice, premda se odnosi i na šire područje, a sastoji se u utvrđivanju kmetskih obveza (Josip Kolanović, Hrvatsko običajno pravo prema ispravama XIV. i XV. stoljeća, *Arhivski vjesnik*, god. 36 (1993), str. 90).

⁶⁸⁷ QMCI, str. 12, 72–73 – ovaj je ugovor bez naslova, no iz formula proizlazi da je riječ o zadužnici iako se u ugovoru navodi da je riječ o *obligatio*. Zajam je uzet *nomine veri et puri mutui*. Navodi se kazna u iznosu od 40 dukata, a posuđeni je iznos 77,5 dukata. Dakle, iznos je kazne veći od polovice. Ispod ugovora nalazi se napomena o poništenju jer je dug vraćen.

⁶⁸⁸ QMCI, str. 21–22.

⁶⁸⁹ QMCI, str. 23–24.

dug u ženino ime koji je svojedobno založio četvrtinu plodova vinograda u pet čestica zemlje i pri izdavanju priznanice vjerovnik prepušta svoja prava na založene plodove⁶⁹⁰. Treći ugovor, iako u naslovu ima riječ *finis*, u stvari je ugovor o odricanju od baštine što se vidi odmah u peticiji jer se *Stana pro libris quindecim paruorum renunicare vult et intendit*, a Kaptol odobrava ipsam *renunciationem et reffutationem*. Dispozicija odmah počinje formulom *finis et reffutatio*, no ovdje se udovica odriče svojih prava na dobra svoga pokojnog muža u korist njegova brata i rođaka i to čini uz određenu naknadu. Na kraju je ovoga ugovora nakon *exceptio non numerate pecunie* postignut dogovor između njih da udovica za ovu godinu ima pravo na žito posijano na muževoj zemlji.

6) Ugovori o mirazu

Dva ugovora o mirazu malo su složenije strukture. U prvom ugovoru muž pristupa Kaptolu i iznosi da je u doba kada je sklopio ženidbu, od svoje supruge dobio miraz u iznosu od 600 libara malih denara, no o tome nije bio sastavljen instrument. Ne želeći da mu supruga trpi štetu i da ne ogriješi dušu, priznaje da je dobio miraz i od ovoga dijela slijede uobičajene formule karakteristične za ugovore o mirazu. Nakon zaključne obligativne formule muž za sigurnost miraza i svoje žene jamči svojim patrimonijalnim posjedima. Potom slijedi molba Kaptolu za izdavanjem isprave i nalog istoga notaru, a na kraju se nalazi *datum temporale*.⁶⁹¹ U drugom ugovoru nakon naloga Kaptola o sastavljanju ugovora slijede formule *confessio tradite rei* i *renuntiatio (exceptio non tradite rei)*. Miraz je trebao biti 100 libara malih denara, no stric je kao zalog nećakinjinom mužu dao 15 gonjaja zemlje na uživanje, dok mu ne isplati miraznu svotu. Za to vrijeme stric obećava pravnu zaštitu posjeda (klauzula o aktivnoj pravnoj zaštiti zajedno s formulama *P.R.O.*). Nakon zaključne obligacije slijedi uvjet vezan za nasljedstvo miraza (ako nećakinja umre bez nasljednika, miraz se vraća stricu, a ako iza sebe ostavi nasljednike, miraz pripada njima). *Promissio restitutionis dotis* dolazi na kraju.⁶⁹²

7) Ugovori o cesiji

Sačuvan je jedan ugovor o ustupanju prava trećoj osobi na temelju prodaje isprave koju je izdao Ninski kaptol, a radi se o primanju pozajmnice *ex causa mutui et fini amoris* za koju dužnik vjerovniku ustupa pravo korištenja i pobiranje prihoda na rok od sedam godina uz određene uvjete. Nakon što je iznesen sadržaj kaptolskoga ugovora, u nastavku ugovor strukturom odgovara onima iz notarskog registra u dijelu koji počinje *Ita ut admodo*.⁶⁹³

⁶⁹⁰ QMCI, str. 117–118 – nakon završnih formula slijedi *datum temporale*. U početnom dijelu karakterističnom za kaptolske ugovore nedostaje zamolba stranaka i odobrenje Kaptola i nalog za sastavljanje ugovora

⁶⁹¹ QMCI, str. 51–52.

⁶⁹² QMCI, str. 123–125.

⁶⁹³ QMCI, str. 64–66.

8) Ugovori o zastupanju

U kaptolskom registru postoje dva odnosno tri ugovora o postavljanju prokuratora.⁶⁹⁴

U prvom ugovoru sin u ime svoje majke pred Kaptolom traži da se imenuje izaslanik pred kojim će njegova majka potvrditi svoga opunomoćenika za poslove u Apuliji.⁶⁹⁵ Kaptol udovoljava zahtjevu te šalje svoga izaslanika, koji mora nakon povratka podnijeti izvještaj kaptolskom notar. U izaslanikovom izvještaju stoji adresa gdje je otišao i kada se vratio i čemu je svjedočio. Od ovoga dijela nadalje struktura korpusa nalikuje notarskim ugovorima o imenovanju prokuratora navođenjem općih obveza i u ovome slučaju konkretnih obveza – *ad petendum, exigendum, recipiendum et recuperandum omnes et singulos afflictus, redditus et prouentus quarumcumque possessionum dicte constituentis existencium in partibus Apulie*. Nakon navođenja općih i konkretnih zaduženja, notar ne zapisuje ostatak ugovora, nego ga skraćuje pomoću *et cetera*.

U drugom ugovoru žena moli Kaptol da joj omogući imenovanje prokuratora koji će je zastupati u čitavoj Ugarskoj, Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji pred kraljevskim sudom, sudom u Podgrađu i svim ostalim sudovima. Ovaj i posljednji ugovor imaju navedenu još *renuntiatio* o odricanju od pojedinih povlastica⁶⁹⁶, koje inače nisu zabilježene u ugovorima iz notarskoga registra.

U trećem ugovoru prokurator ima pored općih zaduženja i zadatak vraćanje miraza od osoba koje drže posjede udovičina pokojnoga muža.

9) Nagodbe i udruživanja

Pacta et conuentiones odnosno *Pacta et compositiones* za predmet dogovora imaju mirno rješavanje nastalih sporova. Tako prvi ugovor ima dogovor oko mirnoga rješavanja spora nastaloga zbog upravljanja ostavštinom između oporučnih izvršitelja, a drugi oko rješavanja spora zbog nekih posjeda.⁶⁹⁷ Prvi ugovor nakon *pacta* pored uobičajenih formula završava formulom *renuntiatio* kojom se stranka odriče od posebnih povlastica i na kraju se

⁶⁹⁴ QMCI, str. 39–40, 49–50. Treći ugovor str. 164–165 nema početak.

⁶⁹⁵ Gospođa Agneza, udovica pok. viteza Stjepana de Nosdrogna, a sada žena ser Ivana pok. Krševana de Calcina, u dva je navrata također imenovala svoga prokuratora za poslove u Apuliji pred notarom 1369. godine. Prvi je put imenovanje bilo s općim ovlastima, a drugi put za konkretni posao (PP, b. I, fasc. 13, fol. 5-5', 5'-6). Ovaj put pred Kaptolom prije imenovanja prokuratora, opoziva svoj prijašnje prokure – *domina Agnes non dolo, metu, fraude aut malicia aliqua interuenientibus set pocius animo puro, mero, quieto et sincero, reuocando omnes alios suos procuratores per eam alias constitutos, modis omnibus, quibus ipsa melius potuit, fecit...* U kaptolskom se ugovoru ne spominje njen drugi brak. Razlog zašto ovaj put imenuje prokuratora kaptolskom ispravom najvjerojatnije leži u činjenici što ovaj put prokurator ima ovlaštenje da je zastupa pred kraljevskim dvorom u Apuliji, a kako Kaptol uživa legitimitet vjerodostojnoga mjesta preko kraljeva pečata, onda je najprimjerenije da dokument o zastupstvu bude izdan od takve institucije koja uživa kraljevo povjerenje.

⁶⁹⁶ *Renuncians super hoc dicta constituens sponte et per pactum beneficio nouarum constitutionum de fideiussione, epistole diui Adriani, beneficio Ueleiani senatusconsulti, iuri ypotecarum omnique alii suo iuri et legum ac muliebri auxilio.*

⁶⁹⁷ QMCI, str. 45–47, 69–71.

nalazi *datum temporale*. Iza zaključne obligacije drugoga ugovora nalazi se renuncijativna formula kojom se obje stranke odriču pozivanja na lokalne statute i običaje te nakon ovoga slijedi molba Kaptolu, nalog Kaptola pisaru i *datum temporale*. Iznos eventualne kazne (100 libara malih denara odnosno 200 zlatnih dukata) raspodjeljuje se na dvije polovice, od kojih prva ide *parti actendenti*, a druga *dominio Sclauorum* odnosno vranskom sudu.

Od ugovora koji za predmet imaju nagodbu oko diobe imamo samo jedan ugovor s naslovom *Diuisio duorum locorum ad faciendum mollendina ab aqua*.⁶⁹⁸ U naraciji stranke izjavljuju da je izvršena podjela dvaju terena za gradnju vodenice za života oca jedne od stranke te mole Kaptol da im udijeli jednoga izaslanika koji će na licu mjesta posvjedočiti diobi i podnijeti izvještaj Kaptolu u svrhu izdavanja instrumenta. Kaptol saslušavši molbu dodjeljuje svoga izaslanika (*audita dicta supplicatione... dedimus*) i nalaže kaptolskom pisaru da nakon podnesenoga izaslanikova izvještaja s terena i upisa u kaptolski registar izda ispravu strankama. Potom slijedi *datum temporale*. U nastavku slijedi izaslanikov izvještaj o potvrdi načina diobe terena s opisom granica, te struktura korpusa od ovoga dijela nalikuje onima iz notarskoga registra. Kazna je izražena novčano u iznosu od 200 dukata, dok je u ugovorima iz notarskoga registra bila izražena udjelom, tj. kao četvrtina. U formuli *pena* još se navodi da jedna polovica ide banu, a druga stranci koja bude poštivala ugovor. Svi ovi ugovori, bez obzira je su li iz notarskoga ili kaptolskoga registra, izdani su u najčešće u dva primjerka na što upućuje napomena *facta bis* na margini kao i zahtjev za izdavanje prije formule *actum*.⁶⁹⁹

10) Testamenti i ostali dokumenti vezani za ostavštinu

U kaptolskom registru postoji samo jedna oporuka, i to oporuka bibriskoga kneza Vladislava pok. Stjepana⁷⁰⁰. Sadrži uobičajena poglavlja: *proemium*⁷⁰¹, *providentiae*, *legati*, *institutio heredis* i *clausula codiciliaris*.

Sačuvan je samo početak jedne ordinacije⁷⁰² te stoga nije moguće učiniti usporedbu ove ordinacije s ostalim ordinacijama iz notarskoga registra.

Strukturom odskače od ostalih kaptolskih ugovora *Repudiatio iurium Mare relicte condam Pribislai*⁷⁰³ u smislu da je već u zahtjevu udovice sadržana formula odricanja od prava na muževu imovinu jer je umro bez nasljednika, te prema hrvatskom pravu imovina prelazi u ruke najbližeg rođaka. Potom slijedi molba da se ovaj ugovor zapiše u kaptolski

⁶⁹⁸ QMCI, str. 47–49.

⁶⁹⁹ U jednom su primjerku izdani ovaj kaptolski i PP, b. III, fasc. 8, fol. 39', b. IV, fasc. 1, fol. 19'.

⁷⁰⁰ QMCI, str. 167–169.

⁷⁰¹ Uvodni dio – *Vnde prefatus comes Vladislauus sanus Dei gratia de corpore suo dum in bona dispositione animi sui puri et sinceri sit, considerans fragilitatem carnis et pericula mundi que infinita sunt, uolens in sua bona dispositione prouidere salutem anime...*

⁷⁰² QMCI, str. 167 – pokojnikova sestra izvještava Kaptol da je njen brat umro i da je učinio ordinaciju.

⁷⁰³ QMCI, str. 140–141.

registar i izda u obliku isprave. Nakon što je Kaptol odobrio zahtjev i naredio notaru da sve zapiše slijede formule *promissio de rati habitione*, *P.R.O.* i zaključna obligativna formula. Usporedbom ovoga ugovora s ugovorima iz notarskoga registra proizlazi da je i ovdje riječ *repudiatio* upotrijebljena u smislu *refutatio*, ali s tom razlikom što se ovdje žena odriče svojih prava na muževu imovinu, a ne svojih prava na očevo i majčino nasljeđe kao što je to bilo u ugovorima iz notarskoga registra.

11) Ostali ugovori

Sačuvan je samo početak ugovora s naslovom *Contradictio*⁷⁰⁴ te se nažalost ne može ništa reći o njegovoj strukturi ni usporedbom s ugovorima iz notarskoga registra jer tamo nije pronađen takav naslov.

5. Sudski spisi

Sudski se spisi strukturalno u potpunosti razlikuju od notarskih i kaptolskih. Njihova struktura prvenstveno ovisi o dva faktora. Prvi je faktor jednostavnost ili složenost sudskoga predmeta, tj. je li se daje cijeli proceduralni tijek kao u slučaju prizivnoga postupka ili samo jedan njegov dio, kao što su npr. proglasi i nalozi. Drugi je faktor vrsta sudskoga predmeta koji se bilježio u određenu sudsku knjigu u nadležnosti pojedinoga sudišta.⁷⁰⁵ Od deset sudskih predmeta, koje je Perencan upisao kao kurijalni notar, prvi se predmet odnosi na ostavštinu osobe koja je umrla bez oporuke⁷⁰⁶, a drugi, treći, četvrti, peti, sedmi i osmi predmet na izvršenje presuda⁷⁰⁷; deveti predmet donosi prizivni postupak na najvišu sudsku instancu, tj. priziv je upućen kralju odnosno njegovom predstavniku u osobi bana⁷⁰⁸, a deseti prijepis arbitražne presude⁷⁰⁹. Prema Popićevoj rekonstrukciji izvornih cjelina sudskih spisa prvi je predmet potjecao iz *Liber successionum* koju je vodila *Curia maior civilium*, a predmeti (2 – 8) iz *Liber possessorum* koju je vodila *Curia minorum rectorum*. Zadnja dva predmeta Popić je svrstao među druge vrste spisa.⁷¹⁰ Uistinu, sudski su spisi iz treće buste, koje je vodio Perencan, bili najvjerojatnije razdvojeni jer se prvi predmet nalazi na

⁷⁰⁴ QMCI, str. 12.

⁷⁰⁵ O sudskih knjigama, sudbenom ustroju i nadležnostima pojedinih sudišta vidi Popić, isto, str. 18–94.

⁷⁰⁶ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46.

⁷⁰⁷ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 47–50', 52–52'. Predmet je na foliju 51' (označen ovdje kao šesti) peticija odnosno priziv upućen građanskom sudu (*Curia maior civilium*) te nije riječ o presudi što je Popić omaškom označio u tablici na str. 217 zbog spojenih araka pa bi ona trebala biti dio knjige procesa (*Quaternus appellationum*) koje je vodila CMC posebno za prizivne postupke na prvostupanjske presude nižih sudova, kao što su *Curia consulum et maris* i *Curia mobilium*. Međutim, ovaj se predmet sastoji samo od izvještaja o pokretanju prizivnoga postupka, bez unosa daljnjih bilješki o nastavku prizivnoga postupka (usp. Popić, isto, str. 23 i 184).

⁷⁰⁸ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1–13'.

⁷⁰⁹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15–15'.

⁷¹⁰ Popić, isto, str. 211, 217, 220.

odvojenom listu koji je pripadao u *Liber successionum*, a ostali u *Liber possessorum* jer se nalaze u posebnom svežnjicu od tri arka što potvrđuje gore navedenu rekonstrukciju.

Koliko je dugo trajao određeni predmet odnosno parnica, može se pratiti prema datumima. Sastavni su dijelovi datacije (godina, broj indikcije, dan i mjesec) prvih osam predmeta zapisani rimskim brojevima. Potpunu dataciju imaju samo posljednja dva predmeta. Pretposljednji predmet ima invokaciju, aprekaciju i potpunu dataciju jer se na početku ovoga predmeta nakon kratkoga uvodnog dijela, koji je nažalost velikim dijelom oštećen, donosi nalog bana Konje kao odgovor na priziv nezadovoljne stranke prvostupanjskom odlukom. Mogući razlog zašto i posljednji predmet ima potpunu dataciju u tome je što *dominus Frixonus vicarius Segniensis* donosi na prepisivanje arbitražnu odluku pisanu vlastitom rukom i zapečaćenu vlastitim pečatom. U oba slučaja potpuna datacija pridonosi svečanosti trenutka otvaranja i čitanja naloga odnosno arbitražne odluke kojoj prethodi raskidanje pečata.

Prvi predmet ima sljedeću strukturu. Tekst odmah iza datuma počinje izvještajem glasnika notaru o izvršenom nalogu kojeg su mu dali rektori. Taj izvještaj počinje *XY, preco comunis Iadre, retulit michi notario se mandato dominorum rectorum Iadre publice et alta voce, ut moris est, mandasse et proclamasse quod...* U proglasu se navodi ime pokojnika koji je umro bez oporuke⁷¹¹, zatim imena njegovih najbližih srodnika, koji su na osnovi prethodnoga zahtjeva upućenoga rektorima zahtijevali ostavštinu za sebe pravom najbližih krvnih srodnika⁷¹², te način njihove krvne povezanosti. Na kraju se navodi pravo prigovora na naprijed rečeno u roku od osam dana koji se upućuje sucima *Curie maior civilium*. Glasnik je trebao ovaj proglas još dvaputa izvikivati na javnim mjestima, i to svaki put u razmaku od osam dana. Nakon svakoga proglasa glasnik je morao izvestiti kurijalnog notara – *Die..., eodem loco. XY, preco comunis, retulit mihi notario se die... super plathea Iadre publice et alta voce* ili *publice cridasse super plathea Iadre alta voce, ut moris est, mandato supradictorum dominorum rectorum replicasse supradictam cridam pro secunda* ili *tercia vice ut supra continetur*. Iz izvještaja ovih proglasa očito proizlazi da nitko nije imao prigovora jer bi u protivnom u samom proglasu bila evidentirana svaka promjena koja bi bila uvertira za spor u vezi potraživanja nasljedstva. Pretpostavljajući da bi moglo biti prigovora Perencan je za ovaj predmet ostavio praznu stranicu.

Predmeti (2 – 5, 7) nakon datuma započinju izvještajem tribuna o uvođenju vjerovnika u posjed određene nekretnine u svrhu utjerivanja duga i počinje formulom *X tribunus comunis*

⁷¹¹ ZS, knj. III, gl. 126 donosi četiri slučaja kada se smatra da je osoba umrla bez oporuke.

⁷¹² ZS, knj. III, gl. 127 regulira između ostaloga način nasljeđivanja ako iza pokojnika ostanu daljnji ženski nasljednici po muškoj liniji.

Iadre guarentauit mihi notario se dicto die posuisse Y in possesso de vno/vna re mandato dominorum rectorum (ciuitatis Iadre) exequendo et executioni mandando quandam sententiam super hoc latam per... notarium... U ovome izvještaju tribun donosi ime osobe koju uvodi u posjed nekretnine ponekad s navodom njenih granica (3, 4). Uvođenje vjerovnika u posjed vrši se na temelju naloga rektora⁷¹³ u svrhu izvršenja presude donesene protiv dužnika. Pri spomenu presude navodi se tko ju je donio i zapisao, datum presude, iznos dugovanja, imena parničkih stranaka te na kraju opis nekretnine i njena položaja koja će biti predmetom eventualne ovrhe. Presude su u ovim pojedinim predmetima pisane rukom notara Ivana de Polis (2, 5) i Bartolomeja Paganinova iz Bologne (3, 4, 7) donijeli *vir dominus Paulus de Blancardis, legum doctor in comunis Iadre, officialis ac iudex ad ciuilia specialiter deputatus* (2, 5), *Curia iudicum consulum* (3, 4) i *iudices Curie mobilium* (7). Razlozi zašto je dvije presude donio posebno delegirani sudac za rješavanje građanskih sporova u sklopu *Curie maior ciuilis* nisu razvidni iz samoga izvještaja kao ni razlozi zašto je dvije presude donijela *Curia iudicum consulum* nadležna za rješavanje sporova u trgovačkom i pomorskom prometu. Jedino je u posljednjem predmetu jasno zašto *Curia mobilium* donosi dvije presude koje se odnose na 10 i 23 libre, tj. ovaj je predmet ulazio u njen djelokrug rada rješavanja građanskih sporova u vrijednosti manjoj od 100 libara.⁷¹⁴

Nakon izvještaja tribuna slijedi izvještaj gastalda glasnika ili običnoga glasnika⁷¹⁵ o ponudi otkupa imovine vlasniku ovršne imovine u vrijednosti duga i sudskih troškova (izuzev kod predmeta broj 2)⁷¹⁶. Gastald glasnika ili glasnik izravno je podnosio ponudu na zahtjev – *ad petitionem* – vjerovnika (3, 4) ili na zahtjev rektora (5, 7) jer se radi o imovini kojom su upravljali izvršitelji oporuke. U prvom slučaju ponuda je uobličena u sažetoj rečenici, a u drugom se slučaju navodi još i nekretnina koja je predmetom ovrhe i koji je tribun uveo vjerovnika u njen posjed i zašto. Ovom ponudom dužnik je mogao ovršnu imovinu zadržati za sebe isplatom duga, a vjerovnik je mogao brže ostvariti svoja potraživanja, i to u roku od tri dana⁷¹⁷ – *quod infra terciam diem X debeat exigisse dictam rem ut moris est*. U protivnom nekretnina je išla na dražbu – *alioquin dictum locum venderetur ad incantum secundum formam statutorum Iadre* ili *alioquin elapso dicto termino poneretur ad incantum et daretur et deliuraretur plus dare volenti secundum formam statutorum comunis Iadre* – i vjerovnik je

⁷¹³ U 3. je predmetu vjerojatno omaškom ispušten *mandato dominorum rectorum* (CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 48).

⁷¹⁴ O nadležnosti pojedinih sudova i posebno delegiranih sudaca vidi Beuc, isto, str. 727–738; Popić, isto, str. 39–56.

⁷¹⁵ O dužnostima glasnika vidi Popić, str. 72–75.

⁷¹⁶ Nepoznat je razlog zašto nedostaje izvještaj glasnika kod ovoga predmeta.

⁷¹⁷ ZS, knj. II, gl. 134 govori o prezentaciji denara kao opomeni dužniku da isplati svoj dug u roku od tri dana, u protivnom njegove stvari idu na dražbu. Sljedeća gl. 135 govori kako mora biti izvršena prezentacija denara.

mogao doći do svojih potraživanja tek nakon mjesec dana ako je dražba prošla bez prigovora. Iz sadržaja ovih predmeta ne zna se je li dužnik prihvatio ponudu vjerovnika ili je na kraju vjerovnik utjerao svoja potraživanja putem ovrhe.

Peti predmet ima pored ova dva izvještaja, još jedan međuizvještaj kojeg je podnio tribun našem notar. U tom izvještaju stoji da je obavijestio komunalnoga prokuratora o njegovom imenovanju kao zamjenika izvršitelja oporuke. Na ovome se mjestu ne spominje razlog zašto je došlo do ove zamjene, ali se on nalazio naveden u komunalnim aktima gdje se govori o ovome imenovanju – *ut patet per quaternum et acta comunis Iadre*. Zanimljivo je da predmeti 5 i 7 imaju još na početku naslov na margini – *Ad petitionem...*

Na neobjašnjiv je način dospio među spise notarskoga registra također jedan izvještaj gradskoga tribuna o uvođenju u posjed po nalogu zadarskih rektora. Gradski tribun uvodi Egidija, gastalda zadarskih glasnika, u ime njegove žene i njene sestre u polovicu vinograda, i to izvršavajući slovo presude koju je donio već spomenuti gospodin Pavao de Blancardis. Izvještaj nije dovršen u dijelu gdje se opisuju granice podijeljenoga vinograda.⁷¹⁸

Predmet broj 8 donosi preopćeniti izvještaj glasnika o uručanju sudskoga poziva nalogom rektora. Prema ovome nalogu gospođa Bona mora predložiti u roku od mjesec dana svoj instrument o mirazu u vezi novčanoga potraživanja krojača Blaža iz Mantove prema njenom pokojnom mužu temeljem jedne presude – *vigore vnius sententie*.

Predmet broj 6 izvještaj je glasnika o žalbi koju je uložio prokurator stranke na prvostupanjsku presudu nižeg suda *Curie consulum* kojom traži da predmet ponovno preispita *Curia maior ciuilium*.

Deveti je predmet po obimu najopsežniji, ali nažalost i oštećen te se tijekom parnice u nekim dijelovima ne može pratiti. Riječ je o žalbi na prvostupanjsku odluku šibenskoga suda u parnici glede oporuke pok. Marina Sičića između njegovih nasljednika i nasljednika Vitula pok. Jakova iz Šibenika, Marinova oporučnoga izvršitelja⁷¹⁹. Odlukom bana Konje ovaj je priziv predan na rješavanje trojici uglednih zadarskih plemića što se vidi iz prijepisa banova pisma od 22. siječnja 1367. godine. Uglavnom je tijekom žalbenoga postupka odredio strukturu ovoga predmeta. Prije njegova početka u svibnju iste godine donosi se prijepis sveukupne dokumentacije koja je bila potrebna za prizivni postupak. Tako nakon prijepisa banova pisma slijedi prijepis prizivne knjižice – *in principio istius libellus*⁷²⁰ – koju su predložili oporučni izvršitelji i odvjetnik Vitulovih nasljednika. Prizivna knjižica sadrži prijepis dokumentacije iz

⁷¹⁸ PP, b. I, fasc. 2, fol. 1.

⁷¹⁹ U notarskom se registru nalazi ugovor kojim prokurator Rade, udovice pok. Vitula pok. Jakova iz Šibenika, imenuje svoju zamjenu (PP, b. I, fasc. 4, fol. 32).

⁷²⁰ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9.

prvostupanjskoga postupka (sudski poziv, izvještaji s pojedinih ročišta, iskazi svjedoka, testament, presuda) i na kraju žalbeni zahtjev koji je bio uložen 7. lipnja dan nakon donesene prvostupanjske presude 1365., i to banu Nikoli Seču. Zatim se donosi prijepis odgovora protivne stranke na prizivnu knjižicu od 8. lipnja 1365. Budući da je cjelokupna prizivna dokumentacija bila na broju, delegirani zadarski suci nalažu da se uputi sudski poziv parničnim strankama 10. svibnja 1367. Na prvom ročištu 29. svibnja 1367. delegirani suci nalažu strankama da im tijekom lipnja dostave dokumentaciju koju smatraju potrebnom za slučaj i da podnesu svoje očitovanje po spornom predmetu u pismenom obliku – *ad dandum in scriptis omnes suas alegationes*⁷²¹. Tom su prilikom delegirani suci na zahtjev prokuratora nasljednika pok. Vitula uputili službeno pismo šibenskom sudu da dostavi bilježnicu u kojoj se nalazi sporna oporuka. Stranke su predale svoja očitovanja u kojima iznose argumente u svoju korist citirajući pri tome često pojedine odredbe Šibenskoga statuta. Ove dvije izjave Perencan je uredno unio u ovaj predmet, ali bez naznake datuma – *Infrascripte sunt alegationes producte per ser Duxinum (pro) de Sibenico, procuratorem et procuratorio nomine dictorum heredum condam dicti Marini in supradicta questione, quarum tenor per ordinem talis est* ili *Infrascripte sunt alegationes producte pro parte heredum condam Vituli (quar) predicti de Sibenico, quarum tenor talis est*⁷²². Drugo je ročište održano 10. srpnja 1367. u prisutnosti prokuratora obiju stranaka kada je pročitano službeno pismo šibenskoga suda kao odgovor kojim se udovoljilo zahtjevu delegiranih sudaca o slanju sporne oporuke te se donosi njegov sadržaj. Pri kraju toga ročišta delegirani suci obavještavaju stranke da će konačna presuda biti donesena 17. srpnja. Izvještaj s ovoga ročišta završava samo najavom sadržaja instrumenta o supstituciji prokuratora koja se dogodila u redovima Sičićevih nasljednika. Koja je bila konačna presuda, ostaje nepoznanica.

Posljednji je predmet također u jednom dijelu oštećen. Arbitražni sudac *Frixonus vicarius Segnesis*, imenovan u jednom instrumentu o sporazumu, donosi na prijepis svoju arbitražnu odluku. Na kraju, kada je prijepis učinjen, isti arbitražni sudac nalaže Perencanu da u slučaju potrebe izda ispravu u dva primjerka i preda strankama u prijeporu. Ovaj predmet odskače od ostalih jer je zapisan u kući posrednika u prisutnosti svjedoka, a osim toga arbitražnih presuda ima i u notarskom registru te nije isključena mogućnost da je pogreškom ova arbitražna presuda dospjela među sudske spise.

⁷²¹ CMC, kut. VI, fasc. 1, fol. 6'. – U skladu sa ZS, knj. II, gl. 74 gdje se traži pismeno uobličenje dokaza.

⁷²² CMC, kut. VI, fasc. 1, fol. 7, 10'.

Uspoređujući notarsku djelatnost Petra Perencana s njegovim prethodnicima⁷²³ i suvremenici uočljiva je njegova pedantnost u vođenju notarskih, kaptolskih i sudskih spisa. Na marginama ugovora, spisa i dokumenata često stavlja naslov u obliku maloga regesta naznačujući u njemu pravnu radnju i ime stranke s njom u vezi. Znalo se dogoditi da neke ugovore nije naslovio jer ih je ostavio nedovršene ili su bili specifični te ih nije mogao uvrstiti u određenu skupinu ugovora. Što se tiče bilješki o izdavanju, tu je bio manje pažljiv jer ima dosta ugovora bez oznake *facta*, a o njihovom redigiranju ipak svjedoči napomena da su poništeni ili zahtjev stranaka za izdavanjem isprave naveden prije eshatokola. U sudskim spisima razlog nebilježenja naslova ili nepotpuna naslova vjerojatno je povezan s činjenicom što su se pojedinačni predmeti vodili u zasebnim sudskim knjigama pa onda nije bilo potrebe za njihovim detaljnim evidentiranjem. Sudski se pak spisi strukturom posve razlikuju od spisa iz notarskoga i kaptolskoga registra jer njihovi predmeti isključivo pripadaju području proceduralnoga prava te mogu u sebi sadržavati samo jednu od faza u proceduralnom tijeku, kao što su izvještaji glasnika o presudama, proglasima i izvršenju naloga po uputi viših sudskih instanci ili mogu sadržavati cijeli proceduralni tijek kao u slučaju prizivnoga postupka.

Među skoro 5000 ugovora u notarskom i stotinjak u kaptolskom registru, bez obzira na stupanj očuvanosti, Perencan je zabilježio nekih 40-ak vrsta pravnih radnji, koje su u analizi svrstane u 11 grupa. Prevagu među ugovorima imaju kupoprodajni, a iza njih po brojnosti potom dolaze zadužnice što svjedoči o živoj privrednoj djelatnosti na području trgovine. Pri tome treba uzeti u obzir da veliki dio ovih ugovora otpada na prodaju prava nad vinovom lozom i prodajom zemljišta što neizostavno upućuje da ekonomska osnovica komune ipak počiva na zemljišnom posjedu.

U strukturi korpusa ugovora iz notarskoga i kaptolskoga registra nema znatnijih oscilacija, osim što kaptolski obavezno imaju naraciju. Naracija kao sastavni dio ugovora iz notarskoga registra nalazi se u ugovorima o restituciji, u zahtjevima za prekidom zastare, u većini ugovora o oslobađanju od neke obveze (*Carta conservationis indemnis*), u ugovorima o imenovanju arbitražnoga suca kao i u slučaju produljenja roka za rješavanje spora mirnim putem posredstvom istoga, kao i u ugovoru *Carta unitatis*.

Vrsta je pravne radnje iz područja obveznoga prava prepoznatljiva po nizu karakterističnih glagola i sintagmi koji povezuje ugovorne stranke u formuli *contrahentes* kao

⁷²³ Usporedi SZB I, II i III gdje većina ugovora nema u naslovu oznaku pravne radnje. Jedino su dosljedno zapisani naslovi oporuka.

neizostavnoga dijela svakoga ugovora u dijelu dispozicije. Pored formule *contrahentes* unutar korpusa nalaze se različite formule, koje mogu biti zajedničke velikom broju ugovora ili karakteristične za pojedine vrste ugovora. Tako se formula *res*, koja sadrži sve važne podatke o predmetu ugovora uobličene u najmanje četiri klauzule (opis predmeta, položaj, pripadnosti i prinadležnosti) ovisno o tome je li predmet ugovora nekretnina kao *res corporales* ili prijenos prava kao *res incorporales*, nalazi u kupoprodajnim ugovorima, darovnicama, zamjenama, lokacijama uz obradu zemljišta i nekretnine, ugovorima o zalogu, ugovorima o cesiji i diobama te time tvori drugi važan dio dispozicije. U ovome se dijelu prokura navode zaduženja kao i dodjeljivanje službene punomoći za izvršavanje općih ili konkretnih zaduženja pri zastupanju prokuratora (*mandatum*). Dodjeljivanje je punomoći uz zaduženja također sadržano i u ugovorima o postavljanju zapovjednika broda uobličeno kao *pactum* i u dokumentu o postavljanju zakonskoga branitelja uobličeno u formuli *confirmatio tutele*.

Fakultativno u svakom ugovoru mogu biti dodatno uglavljeni posebni individualni dogovori, tzv. *pactum*, između stranaka, npr. u ugovori o restituciji, u *Contracarti donationis*, u svim vrstama lokacija, u zadužnicama i ugovorima o mirazu. Dogovori općeg karaktera kao konstitutivni dijelovi ugovora sadržani su u ugovorima o zakupu nekretnina i stupanja u službu, u ugovorima o imenovanju arbitražnoga suca, u raznim dogovorima te u ugovorima o društvu i koleganciji.

Formule *traditio rei* i *cessio iurum* karakteristične su za kupoprodajne ugovore, darovnice, zamjene, cesije i diobe, a svoje su stalno mjesto u njima našle od 1376. godine. Uz njih dolazi još formula o postavljanju stranke u posjed predmetne stvari. Često ove formule prati izjava da predmetna stvar ni na koji način nije otuđena, u protivnom ugovaratelj obećava oslobađanje od eventualnih sudskih troškova i štete ukoliko se utvrdi da je ista ipak otuđena.

Za kupoprodajne ugovore i ugovore o cesiji karakteristična je još formula *pretium* koja se sastoji od klauzule u kojoj se navodi cijena i klauzule u kojoj se donosi priznanje o primitku novca (*confessio date pecunie*). Iza nje odmah slijedi renunciativna formula (*exceptio non numerate pecunie* i *renuntiatio omni legum auxilio*). Obje su ove formule, tj. *confessio date pecunie* zajedno s navedenom *renuntiatio*, također sastavni dio zadužnica (*Carta debiti* i *Carta depositi*), priznanica, ugovora o restituciji, ugovora o zakupu nekretnine ako je unaprijed plaćena zakupnina, ugovora o mirazu, ugovora o koleganciji, *Carte unitatis*, kao i ostalih ugovora u kojima se spominje bilo kakvo primanje odnosno posuđivanje novca.

Formula *finis* konstitutivni je dio svih vrsta priznanica (dio formule *finis* nalazi se u ugovoru o restituciji), a ona se može umetnuti u ugovore o zakupu nekretnina kada je zakupnina unaprijed plaćena.

Renuncijativna formula osim što može sadržavati odricanja od prigovora (*exceptio non numerate pecunie*) i općenito od pravnih propisa (*renuntiatio omni legum auxilio*), koje najčešće dolaze zajedno, postoji još odricanje od pravnih odredbi lokalnoga zakonodavstva ili od posebnih pravnih odredbi rimskoga prava, tj. povlastica, te se najčešće nalaze na kraju korpusa. Renuncijativna formula, kojom se odriče prava pozivanja na lokalne zakone, statute i običaje, svoje mjesto može naći u raznim ugovorima, npr. u zamjenama, lokacijama, obveznicama, ugovorima o mirazu, ugovorima o produženju roka za mirno rješenje spora izvansudskim putem izborom arbitražnih sudaca i nju je Perencan u početnim ugovorima znatno češće donosio. Odricanje od poziva na određene odredbe rimskoga prava odnosno povlastice može se pronaći u darovnicama, obveznicama, zadužnicama i u ugovorima o odricanju od nasljednih dobara. U većini navedenih ugovora ova se završna renuncijativna formula donosi fakultativno.

Formule *pena*, *refectio damnorum et expensarum* i *obligatio bonorum* sastavni su dio skoro svih ugovora (izuzevši prekid zastare, *Carte unitatis* i ugovor o emancipaciji, a prokura ima samo formulu *obligatio bonorum*) i najčešće se nastavljaju na neku od formula *promissiones*.

Formule *promissiones* također mogu biti različitoga sadržaja i karaktera ovisno o vrsti pravne radnje. Tako za pojedine pravne radnje postoje karakteristična obećanja, kao što su obećanje o restituciji nekretnine; o izvršavanju obveza sadržano u svim vrstama lokacija; o povratu duga odnosno pologa; o čuvanju pologa; različite vrste obećanja u ugovorima s naslovom *Carta promissionis/conventionis*; obećanje o povratu miraznih dobara; *promissio de relevatione ab onere satisfactionis de fideiubendo* u prokurama; obećanje o odgovornom upravljanju imovinom maloljetnoga štićenika; o poštivanju presude arbitražnih sudaca; o isplati glavnice i dobiti u ugovorima o društvu i koleganciji. Ova su obećanja dispozitivnoga karaktera i konstitutivni su element ugovora.

Ostala obećanja općeg karaktera, kao što su *promissio de legitima defensione* i *promissio de rati habitione*, sastavni su dio većine ugovora i kao takva osiguravaju formalnu proceduru⁷²⁴. Tako drugu klauzulu koja sadrži obećanje o aktivnoj pravnoj zaštiti formule *promissio de legitima defensione* Perencan zapisuje u kupoprodajnim ugovorima, ugovorima o restituciji, lokacijama, ugovorima o zalogu, o obećanjima oslobađanja od neke obveze, priznanicama, diobama i cesijama. Prvu klauzulu pak formule *promissio de legitima defensione*, kojom se daje obećanje o nepokretanju spora, donosi u priznanicama o odricanju

⁷²⁴ Grbavac, isto, str. 216.

od nasljedne baštine i u nekim priznanicama općeg tipa, a ponekad i u kupoprodajnim ugovorima u nešto modificiranijem obliku. *Promissio de rati habitione*, koja se sastoji od obećanja o trajnom održavanju ugovora važećim i obećanja o nepostupanju protivno ugovorenom, navodi se u darovnicama, lokacijama (rjeđe jedino u ugovorima o obradi zemlje na određeno vrijeme), ugovoru o zalogu, obveznicama, priznanicama o odricanju od nasljednih dobara, prokurama, ugovorima o postavljanju zapovjednika broda, ugovorima o imenovanju arbitražnih sudaca, u različitim dogovorima i diobama.

Zaključna se obligativna formula, koja obvezuje samo jednu stranu ili obje strane, nalazi u većini ugovora (izuzev darovnica, emancipacija, općih priznanica, *carte unitatis*, dogovora o imenovanju arbitražnih sudaca, sadržaja arbitražnih presuda, dioba, prokura i prekida zastara). Nedostatak zaključne obligativne formule kod navedenih ugovora posve je razumljiv jer je riječ o ugovorima koji ne traže strogo obvezivanje u smislu bezuvjetnoga izvršenja svih obveza čije bi neispunjenje impliciralo sudski proces sve do potpunoga izvršenja istih bez vremenskoga i prostornoga ograničenja. Upravo je nedostatak ove formule uvjetovan iz više razloga ovisno o vrsti pravne radnje. Prvi razlog može biti u tome što je pravna radnja učinjena spontanom očitovanjem dobre volje jedne strane kao u slučaju darovnica i emancipacija u korist druge osobe. Drugi je razlog u tome što je pravna radnja okončana te se u tu svrhu izdaje priznanica, a to vrijedi i za dokument *Cartu unitatis* kao oblika transparentnijeg priznanja načina već izvršene pravne radnje. Treći se razlog, sadržan u imenovanju arbitražnih sudaca i u diobama, temelji na zajedničkom dogovoru oko imenovanja određenih posrednika radi iznalaženja vansudskoga rješenja oko predmetne stvari koje će biti na zadovoljstvo obje strana, što se onda posebno donosi u arbitražnoj presudi ili izravno u ugovoru o diobi. Posljednji se razlozi, koji proizlaze iz prokura i prekida zastare, a to je davanje punomoći drugoj osobi i pokretanje sudskoga postupka, zasnivaju na neperfektnosti određenih pravnih radnji s ciljem njihova izvršavanja kako je bilo prvobitno ugovoreno.

Dakle, strukturom korpusa među gore navedenim ugovorima izdvajaju se ugovori o emancipaciji kao ugovor s područja obiteljskoga prava, a isto tako i prokure, imenovanja zakonskoga branitelja, zahtjevi za prekidom zastare i arbitražne presude jer one u svom predmetu sadrže dio proceduralnoga prava.

Testamenati, ordinacije i kodicili, kao dokumenti iz područja nasljednoga prava, imaju posve drugačiju strukturu što se ogleda u posve različitim formulama odnosno poglavljima od

gore navedenih ugovora⁷²⁵, a to vrijedi i za predstavljanje inventara pokojnikovih dobara i za odbijanje nasljedstva kao i za neke pojedinačne ugovore, kao što su *Carta representationis literarum regalium* i *Carta clerichatus* čiji je sadržaj samo predstavljanje sadržaja pisma ili obavijest, zatim *Carta protestationis* jer je riječ o ulaganju prigovora. Ostali pojedinačni ugovori, kao što su *Carta confessionis*, *Carta contemptationis* i *Carta contestationis expensarum*, u korpusu imaju već navedenu formulu *confessio*, a posljednji ima još *promissio de rati habitione, pena i obligatio bonorum*.

⁷²⁵ Vidi str. 143–149.

FILOLOŠKA ANALIZA

I. Fonološka razina¹

1. VOKALIZAM

U klasičnom je latinitetu bila važna kvantiteta vokala koja je bila presudna za morfološko-semantičku distinkciju pojedinih riječi kao i za naglasak riječi. Pod utjecajem različitih jezičnih supstrata u vulgarnom je latinitetu nestala razlika između dugih i kratkih vokala što je utjecalo na jačanje naglasaka intenziteta kao i na promjenu boje pojedinih vokala u izgovoru. Neke se od ovih promjena u vokalizmu, koje su se dogodile u vulgarnom latinitetu, reflektiraju u vrlo malom opsegu u Perencanovim spisima. Međutim, sve promjene ne treba pripisati vulgarnom latinitetu jer veliki udio imaju i neki drugi razlozi, kao što su utjecaj jezičnoga superstrata, analogija prema drugim oblicima, pisarska pogreška, rekompozicija, zamjena dvaju prefiksa, asimilacija vokala, etimologiziranje, itd.²

1. 1. Monoftongizacija³

a) U Perencanovim je spisima monoftongizacija diftonga *ae* i *oe* dosljedno provedena bez obzira je li riječ iz klasičnoga ili srednjovjekovnoga latiniteta⁴. Nigdje nije zabilježeno repato *ę* što je vidljivo iz sljedećih primjera.

Monoftongizacija *ae*: *aedificare* i *aedificium* (*edifficata*, *edifficatum*, *edifficio*, *edifficium*)⁵, *aemulus* (*emulos*)⁶, *aetas*, *-atis*, *f* (*etate* i ostali oblici)⁷, *caelum* (*ac(c)ello*)⁸, *saeculum* (*seculo*)⁹; *adhaerere* (*adherere*)¹⁰, *quaerere* (*querere*, *querendo*)¹¹. Zbog monoftongizacije i ujedno pojednostavljenja *s(s)* u *x* glagol *aestimare* i imenice *aestimatio*,

¹ U ovome će se dijelu analize za primjere odstupanja od klasičnih ortografskih normi navesti samo nekoliko referenci jer se radi o zaista ogromnoj količini rukopisnoga materijala. Iz toga razloga za pojedine riječi neće biti navedeni svi oblici u kojima se pojavljuju nego će se dati, ako je moguće, isti oblik u dvije varijante za promatranu vokalsku ili konsonantsku pojavu. Za antroponime i toponime neće se bilježiti reference jer će oni jednom u budućnosti biti objavljeni u indeksu izdanja ove rukopisne građe. Primjeri neće biti podvrgnuti statističkoj analizi iz razloga što bi se svaki primjer trebao provjeriti u rukopisu je li pokraćen ili ne. Ako je pokraćen, na koji je način pokraćen, jer postoje razne varijante pokraćivanja, a trebalo bi pri tome posebno izdvojiti one kratice koje su pokraćene u duhu klasične ortografije kako nalažu egdotička pravila.

² Usp. Stotz, *Lautlehre*, str. 4–7.

³ Proces monoftongizacije obrađuje Tekavčić, isto, str. 117; Stotz, isto, str. 81–97.

⁴ U nastavku klasične se riječi nalaze u kurzivu, a postklasične i srednjovjekovne u podebljanom kurzivu, ako nije izričito navedeno. U zagradama stoje oblici zabilježeni u Perencanovim spisima.

⁵ *Edifficata* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 14' (dva puta). *Edifficatum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 42, fasc. 10, fol. 41. *Edifficio* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 1 (dva puta), b. II, fasc. 1, fol. 5'. *Edifficium* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 28', b. II, fasc. 1, fol. 5' (dva puta), fasc. 6, fol. 32.

⁶ PP, b. I, fasc. 9, fol. 18.

⁷ *Etate* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10 (dva puta); PP, b. II, fasc. 18, fol. 5 (dva puta), itd.

⁸ *Accello* u QMCI, str. 19, 70, 113, 122; PP, b. I, fasc. 13, fol. 8, fasc. 14, fol. 51', itd. *Acello* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 13, 16, itd., b. II, fasc. 5, fol. 1', fasc. 15, fol. 26', 28, fasc. 18, fol. 4, itd.

⁹ QMCI, str. 92; PP, b. II, fasc. 4, fol. 37', itd.

¹⁰ PP, b. II, fasc. 5, fol. 17' (dva puta).

¹¹ *Querere* u PP, b. II, fasc. 3, fol. 21. *Querendo* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 47.

-ionis, *f* i *aestimator*, -oris, *m* javljaju se isključivo u obliku *extimare*¹² (*extimatas...*)¹³, *extimatio* (*extimacionem*)¹⁴ i *extimator* (*extimatores*)¹⁵.

Monoftongizacija završetka -ae za genitiv i dativ jednine te nominativ množine imenica i pridjeva a-deklinacije kao i participa perfekta pasivnoga za ženski rod, vidljiva je i u kratici, npr. (*domine*¹⁶, *filie*¹⁷, *insule*¹⁸, *persone*¹⁹; *bone et antique monete*²⁰, *certe*²¹, *multe*²², *pure mere et libere*²³, *sancte*²⁴; *date habite et recepte*²⁵, *dicte*²⁶, *numerate*²⁷, *tradite et consignate*²⁸). Monoftongizacija je provedena u obliku odnosne i pokazne zamjenice (*que*²⁹, *hec*³⁰) kao i priloga *saepe* (*sepe*)³¹.

Broj je primjera za transparentnu monoftongizaciju prefiksa *prae-* vrlo malen (*prestandum*, *premium*)³² jer se za taj prefiks koristi gotovo uvijek kratica. Ipak, s obzirom na dosljedno provedenu monoftongizaciju, onda i za ovu kraticu vrijedi isto. Ona za rečeni prefiks nalazi potvrdu analogijom prema kraticama koje nemaju diftong u korijenu riječi kao što su *precarius*, *3*, *prex*, -*cis*, *f*, *pretium* (*precario*, *precibus...*, *precium...*)³³.

b) Monoftongizacija *oe* u *e* u (*pena* i *prelium*)³⁴, a omaškom je naveden u (*poetere*)³⁵. Zabilježen je monoftong u (*penitencia*)³⁶ umjesto klasičnoga diftonga *ae* ili *oe*.

c) Postoje dva primjera monoftongizacije *oe* u *o*, koja se dogodila još u razdoblju ranoga srednjeg vijeka, u riječima preuzetim iz grčkoga: *dioecesis*, -*is*, *f* < διοίκησις

¹² Stotz, isto, str. 84 dozvoljava osim mogućnosti miješanja sufiksa i kontaminaciju sa sinkopiranim oblikom *existimare*, ali u nešto manjoj mjeri (str. 315).

¹³ PP, b. I, fasc. 9, fol. 30, 31, b. II, fasc. 1, fol. 14, itd. pored ostalih oblika.

¹⁴ PP, b. I, fasc. 10, fol. 12, 16, itd.

¹⁵ PP, b. I, fasc. 10, fol. 11, 16 (dva puta).

¹⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 13, itd.; CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50', 52, itd.; QMCI, str. 8, 9, itd.

¹⁷ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46 (dva puta), 48, itd.; QMCI, str. 150, 209, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 24', itd.

¹⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 17', 18, 21' (dva puta), itd.

¹⁹ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 22', itd.

²⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, 3'.

²¹ PP, b. I, fasc. 4, fol. 8, fasc. 9, fol. 27, fasc. 10, fol. 19, itd.

²² PP, b. I, fasc. 7, fol. 4' (tri puta), b. II, fasc. 4, fol. 50.

²³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 15, fasc. 9, fol. 25', 49', itd.

²⁴ PP, b. I, fasc. 1, fol. 6, 7, fasc. 3, fol. 1, itd.

²⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', 7, 7', itd.

²⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, itd.; CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46, 48, itd.; QMCI, str. 3, 5, itd.

²⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 7', 8', 10', itd.

²⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 22, 51, fasc. 10, fol. 19, itd.

²⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd.; CMC, kut. III, fasc. 6, fol. 46, kut. VI, fasc. 7, fol. 1', itd.; QMCI, str. 301, itd.

³⁰ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1' (tri puta u *hec est copia*), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', fasc. 8, fol. 29, itd.

³¹ PP, b. I, fasc. 11, fol. 4. Oblik *sepedicto* isto, fol. 13.

³² *Prestandum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 17'. Usp. s ostalim primjerima za ovu riječ gdje je pokraćen slog *pre-* npr. u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 9', 12', 15, 17. *Premium* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 33. Usp. s ostalim gdje je pokraćen prefiks *pre-*, npr. u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 13.

³³ *Precario* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', 19', 24, itd. *Precibus* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 8, 9, 20, itd. *Precium* u QMCI, str. 7, 12, 20, itd.; PP, b. I, fasc. 7, 1', 2, itd.

³⁴ *Pena* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', 2, itd.; QMCI, str. 7, 12, itd. *Prelum* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 1'.

³⁵ *Poetere* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 4'. *Petere* u QMCI, str. 83, 89, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 20', fasc. 8, fol. 8', itd.

³⁶ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 1', 14.

(*diocesis*)³⁷ i **paroecia**, češće pisana kao **paroc(h)ia** < παροικία (*parochie*)³⁸. Oblik je druge riječi nastao pod utjecajem kontaminacije s riječju πάροχος.³⁹

d) Prelazak *oe* u *i* u **coemeterium** (*cimiterio*)⁴⁰ rezultat je monoftongizacije iz srednjovjekovnoga grčkog (οι > ι)⁴¹.

e) Prijelaz *au* u *o* potvrđen je samo jednom u imenici *aurifex*, -*īcis*, *m* (*orifficis*)⁴². Perencan ovu imenicu piše uvijek s diftongom *au*-. Ovaj oblik nije slučajna jer ga je tako čuo od gastalda glasnika koji mu je podnosio izvještaj. Izgovor ove imenice vjerojatno je nastao pod utjecajem riječi *oro*, premda se u talijanskoj riječi *aurifero* sačuvao diftong.

1. 2. Prijelaz *a* u *e*; prijelaz *a* u *o*

a) Prijelaz *ā* u *ē* postoji u oblicima glagola *iactare* (*iectandi* i *iectando*, ali i *iactat*)⁴³. Stotz navodi da se ovaj glagol često javljao u ranom srednjovjekovnom latinitetu u obliku *iectare*. U romanskim je jezicima sačuvan isključivo korijen *iect*-, kao npr. tal. *gettare*, fr. *jeter*. On tumači ovu spontanu vokalsku promjenu mogućom rekompozicijom analogijom prema *coniectare*, *reiectare* jer se masovni prijelaz *a* u *e* zbog kontakta s palatalnim poluvokalom *j* u romanskim jezicima dogodio u razdoblju kada je bila očita razlika između latinskoga i romanskih jezika imajući naravno na umu pojedinačne vulgarne promjene ovoga tipa na koje je srednjovjekovni latinski bio poprilično imun.⁴⁴ Perencan pak korijen *iect*-koristi u značenju *topiti vosak*, a *iect*- u klasičnom značenju.

Na jednom mjestu **monasterium** ima oblik (*monesterii*)⁴⁵ jer riječ nije napisana u obliku kratice *mon*. No, ovaj je oblik lapsus jer bi se u protivnom ova promjena morala odraziti u oblicima riječi **monachus** i **monacha** što ovdje nije slučaj.

b) Imenica *maceria* ima prijelaz vokala *a* u *o* (*moceria*)⁴⁶. Po Stotzu ovaj prijelaz nema nikakve veze s glasovnom promjenom.⁴⁷ Možda se radi o izgovoru lokalnoga stanovništva što je naslijeđeno u imenu lokaliteta *Mocire* u Zadru.

³⁷ QMCI, str. 169; PP, b. I, fasc. 10, fol. 4, b. II, fasc. 5, fol. 21, itd.

³⁸ PP, b. III, fasc. 10, fol. 70'.

³⁹ Stotz, isto, str. 88.

⁴⁰ PP, b. I, fasc. 11, fol. 14, 14', 15 (dva puta).

⁴¹ Stotz, isto, str. 89; Norberg, isto, str. 29.

⁴² CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 48.

⁴³ *Iectandi* i *iectando* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 1 i fol. 2. *Iactat* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2.

⁴⁴ Usp. Stotz, isto, str. 8–9.

⁴⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 33.

⁴⁶ PP, b. II, fasc. 3, fol. 17', 21', fasc. 4, fol. 7, 19', itd.; QMCI, str. 5, 7, 13, itd. U ugovorima iz prve buste riječ se pojavljuje kao *maxeriis* (PP, b. I, fasc. 3, fol. 5, fasc. 5, fol. 35, 41', fasc. 7, fol. 11, itd.) i *masseriis* (PP, b. I, fasc. 1, fol. 2', 3, itd.) gdje nalazimo *x* odnosno *ss* umjesto *c*.

⁴⁷ Stotz, isto, str. 13.

1. 3. Prijelaz *e* u *i*

a) Prijelaz naglašenoga *ē* u *i* u otvorenom slogu nalazi se u perfektnoj osnovi složenih oblika glagola *capēre*, *facēre* i *venire* pri čemu je odlučujuću ulogu imalo izjednačavanje perfektne osnove s prezentskom u srednjovjekovnom latinitetu.⁴⁸ Perencan piše oblik (*deficerint*)⁴⁹, ali analogijom prema brojnim složenim oblicima glagola *facēre*, kao što su *conficēre*, *deficēre* i *satisfacēre*⁵⁰, riječ je o omašci. K tomu, i složeni oblici glagola *capēre* ne bilježe ovaj prijelaz. Prevladava nedosljednost u vokalizmu oblika perfektne osnove glagola *eligēre*, a *colligēre* ima perfektne oblike s *colig-* prema prezentskoj osnovi.⁵¹ Brojni oblici imenice *remedium* (*remedio*) očito ukazuju na to da je oblik (*remidio*) nastao omaškom.⁵²

Prilog *recte* ima prijelaz naglašenoga *ē* u *i* u zatvorenom slogu. Ovaj oblik (*ricte*)⁵³ potječe iz priziva koji je sastavio prokurator nasljednika Marina Sičića, nastao možda pod talijanskim utjecajem, jer Perencan ovaj prilog piše prema klasičnim pravilima.

b) Prijelaz nenaglašenoga *ē* u *i* dosljedno je proveden u oblicima riječi *complimentum*⁵⁴ analogijom možda prema *calceamentum/calciamentum* i *calceare/calciare* (*chalciamentis* i *chalciare*)⁵⁵ u kojima je već u klasičnom latinitetu potvrđen ovaj prijelaz. Omaškom je nastao oblik (*spicialitate*) od *specialitas*, *-atis*, *f* uzimajući pri tome u obzir brojnije oblike (*specialitate*)⁵⁶, kao i brojnost oblika pridjeva *specialis*, *-e* i učestalo pojavljivanje priloga *specialiter*.

U složenicama s prefiksom *dē-* došlo je do formalne zamjene prefiksa *di(s)-* i *de-*, i to osobito u oblicima glagola *definire* i *deserēre* što je bilo znatno rašireno u srednjovjekovnom latinitetu.⁵⁷ U Perencanovim spisima upravo imamo zastupljene oblike ovih dvaju glagola (*diffiniendum*, *diffinitiuam*, *diffinire*, *disertus*). Ovim se primjerima mogu pridružiti još *definitio*, *-ionis*, *f* i *deminutio*, *-ionis*, *f* (*diffinitioni* i *diminutioni*).⁵⁸ Glagol *designare* ima

⁴⁸ Isto, str. 15–16.

⁴⁹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4, 13'.

⁵⁰ *Confecerunt* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 7'. *Confecisse* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1. *Confecto* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 8, fasc. 8, fol. 29, fasc. 13, fol. 16', itd. *Defecisset* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'. U istom dokumentu oblik *deffecerit*. *Satisfecit* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 31', fasc. 8, fol. 36' (dva puta), fasc. 10, fol. 11, itd.

⁵¹ *Eligerunt* u PP, b. II, fasc. 7, fol. 36 pored *el(l)egit* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 10', b. IV, fasc. 17 (4), fol. 12. *Colligeri(n)t* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 32, b. II, fasc. 4, fol. 34'.

⁵² *Remidio* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 2'. *Remedio* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20', 36, fasc. 8, fol. 14', itd.

⁵³ *Ricte* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5', 7', 9, itd. *Recte* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 33'.

⁵⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 21', 36, itd.

⁵⁵ *Chalciamentis* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 22' (dva puta). *Chalciare* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 22'.

⁵⁶ *Spicialitate* u QMCI, str. 84. *Specialitate* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 29 (dva puta), itd.

⁵⁷ Stotz, isto, str. 20.

⁵⁸ *Diffiniendum* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6, fasc. 17, fol. 14', itd. *Diffinitiuam* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 15', fasc. 17, fol. 14', itd. *Diffinire* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45', fasc. 13, fol. 25', itd. *Disertus* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 22', 28. *Disignatam* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 50'. *Diffinitioni* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 13, fol. 25', itd.; CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1. *Diminutioni* u PP, b. II, fasc. I, fol. 32.

omaškom samo jednom prefiks *di* umjesto *de* (*designatam*). Zamjena prefiksa zapaža se i u pridjevu *enormis*, *-e*⁵⁹ pa tako Perencan koristi oblike priloga (*inormius*, *inormiter*)⁶⁰.

c) Do zamjene nenaglašenoga *ē* u *i* pred konsonantom došlo je u složenicama s *bene-* već na antičkim natpisima kada umjesto *bene-* nalazimo *beni-*, i to se naslijedio u srednjovjekovnom latinitetu.⁶¹ Stoga se Perencanov oblik (*beniuolencia*)⁶² može pripisati lapsusu s obzirom na brojne oblike imenice *beneficium* ili s obzirom na njegovo dobro poznavanje morfoloških oblika, što ćemo kasnije vidjeti, možda ipak nije riječ o lapsusu jer je ovo bio normativni oblik u srednjovjekovnom latinitetu. Oblik (*tineatur*)⁶³ je omaška.

U završnom slogu vokal *ē* često se zamjenjivao vokalom *i* jer se uopće nisu razlikovali u izgovoru u vulgarnom latinitetu. Tako se prilog *saltem* javlja kao *saltim*⁶⁴, kojeg bilježi i Perencan⁶⁵, a on se u srednjovjekovnom latinitetu dovodio u vezu sa *saltus* i time je proširio svoje prvobitno značenje *barem* sa značenjima *odmah*, *sad*.⁶⁶

1. 4. Parazitsko ili epentensko *i*

Umetanje epentenskoga *i* pred drugim vokalom može imati razne uzroke (omaška, ortografska konvencija ili analoška tvorba).⁶⁷ Perencan ga umeće u prefiks *-alis* pridjeva *caelestis*, *-e* (*celestialem*)⁶⁸, čiji je oblik nastao analogijom prema drugim pridjevima s ovom prefiksnom tvorbom, kao što su *imperialis*, *-e*, *patrimonialis*, *-e*, *pluvialis*, *-e*, *specialis*, *-e*.⁶⁹

Genitiv jednine imenice *avus* pojavljuje se kao (*auī* i *auīi*)⁷⁰, te posljednji oblik s parazitskim *i* predstavlja analošku tvorbu muškoga oblika *avius* prema imenici *avia*.⁷¹

Isto se tako u nominativu i dativu množine pokazne zamjenice *hic*, *haec*, *hoc* pojavljuje parazitsko *i* (*hīi*, *hīis*)⁷² pod utjecajem oblika pokazne zamjenice *is*, *ea*, *id* (*īi*, *īis*)⁷³.

⁵⁹ Stotz, isto, str. 20.

⁶⁰ Oba oblika u QMCI, str. 16.

⁶¹ Stotz, isto, str. 22.

⁶² PP, b. II, fasc. 4, fol. 32.

⁶³ *Tineatur* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 25'. *Teneatur* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3', 4 (tri puta), itd.; QMCI, str. 65, 83, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (četiri puta), 1', itd.

⁶⁴ Stotz, isto, str. 23.

⁶⁵ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4, 7', itd.; QMCI, str. 99, 301; PP, b. I, fasc. 10, fol. 33', fasc. 12, fol. 11', itd.

⁶⁶ Stotz, *Bedeutungswandel und Wortbildung*, str. 180.

⁶⁷ Stotz, *Lautlehre*, str. 46.

⁶⁸ PP, b. I, fasc. 16, fol. 3.

⁶⁹ *Imperiali* u QMCI, str. 3, 5, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', 9, itd. *Patrimonialibus* u QMCI, str. 80. *Pluuialis* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 39, itd. *Speciale* u QMCI, str. 43, 90, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 6', itd.

⁷⁰ *Aui* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 42', b. II, fasc. 1, fol. 3', 34'. *Auii* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 31, b. II, fasc. 16, fol. 17, b. III, fasc. 2, fol. 26', itd.

⁷¹ Stotz, isto, str. 46.

⁷² *Hii* u QMCI, str. 4, 6, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, fasc. 9, fol. 32, itd. *Hīs* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46, kut. VI, fasc. 7, fol. 5', 6'; QMCI, str. 15, 27, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 9, itd.

⁷³ Stotz, *Formenlehre, Syntax und Stilistik*, str. 127.

1. 5. Prijelaz o u u

Prijelaz *ō* u *u* u naglašenom slogu pred konsonantom imamo u (*octumbris* i *nundum*)⁷⁴. Oblik *October* < kl. *October*, *-bris*, *m* pojavljivao se već na natpisima carskoga doba i bio je uobičajen u srednjovjekovnom latinitetu te je kao takav ušao u mnoge romanske jezike. I prilog *nondum* u čitavom se srednjem vijeku pisao kao *nundum*.⁷⁵

U nekoliko je navrata zabilježen također prijelaz *ō* u *u* u nenaglašenom zatvorenom slogu u neologizmima *prolongatio*, *-ionis*, *f* (*prolungatio*) i glagolu *prolongare* (*prolungauerunt*).⁷⁶ Međutim, Perencan u nešto većoj mjeri koristi ipak iste oblike riječi prema klasičnom načinu (*prolongationem*, *prolongationis*, *prolongauit*)⁷⁷.

1. 6. Prijelaz u u o

Zahvaljujući karolinškoj reformi uspješno je prevladana zamjena *ŭ* za *o*.⁷⁸ Ipak, postoji nekoliko riječi u kojima se odrazio refleks ovoga prijelaza naslijeđen iz vulgarnoga latiniteta, a koji je prešao u romanske jezike.

a) U riječima *fūndus* (*fondos/fundos*), *mūndus* (*mondo/mundo*), *plūmbum* (*plombo...*) i *mūndare* (*mondare*) nalazi se prijelaz kratkoga naglašenog *ŭ* u zatvorenom slogu u *o*. Promjena se dogodila u neksusu *un* odnosno *um* pred konsonantom, pri čemu je nazal utjecao na nazalizaciju prethodnoga vokala što je karakteristična romanska pojava⁷⁹ (usp. tal. *fondo*, *mondo*, *piombo*). Možda je slučajna disimilacija vokala imala ulogu u *pūctus/pūctum* (*pontus/puntus*) jer u talijanskom riječ glasi *punto*.⁸⁰

b) Prijelaz vokala *ŭ* u *o* u nenaglašenom zatvorenom slogu nalazimo u *fundamentum* i *mundanus*, 3 (*fondamento/fundamento...* i *mondana...*) analogijom prema *fundus* i *mundus*. U *hortūlanus* (*ortolanus*) i *ōliva* (*vliuis...*) prijelaz se dogodio u nenaglašenom otvorenom slogu ispred *l* koji je bio vrlo čest.⁸¹

⁷⁴ *Octumbris* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', 17', itd. O nazalnoj epentezi ove riječi vidi na str. 199. *Nundum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 18, fasc. 9, fol. 19, 21', b. II, fasc. 1, fol. 17', itd.

⁷⁵ Stotz, *Lautlehre*, str. 48 i 51.

⁷⁶ *Prolungationis* u PP, b. I, fasc. 3, fol. 22'. *Prolungauerant* u PP, b. I, fasc. 3, fol. 30'.

⁷⁷ *Prolongationem* u PP, b. I, fasc. 3, fol. 30'. *Prolongauit* u QMCI, str. 68. *Prolongatio* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 5.

⁷⁸ Stotz, isto, str. 62.

⁷⁹ Isto, str. 63 i 66.

⁸⁰ *Fundos* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 37. *Fundos* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 52. *Mondo* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4 (dva puta); PP, b. I, fasc. 9, fol. 35', itd. *Mundo* u QMCI, str. 300; PP, b. I, fasc. 11, fol. 12' (dva puta), itd. *Plombo* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, 36', itd. *Mondare* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 9, itd. *Pontus* u QMCI, str. 300; PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 7'. *Puntus* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 1'.

⁸¹ Stotz, isto, str. 64. – *Fondamento* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 17'. *Fundamento* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 17' (dva puta). *Mondana* u QMCI, str. 73; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', itd. *Ortolanus* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 2', fasc. 11, fol. 27, b. III, fasc. 3, fol. 25', itd. *Vliuis* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 3, fasc. 17, fol. 12', itd.

1. 7. Zamjenjivanje i i y

Ova je zamjena prvenstveno grafemske prirode.

a) Pisanje *i* umjesto *y* u grčkim posuđenicama: *elemosyna* (*elemosinis*)⁸², *physicus* (*phisici...*)⁸³. Ne zna se kako je Perencan pisao *presbyter*, *-ēris*, *m* budući da je uvijek piše u obliku kratice⁸⁴, ali bi je vrlo vjerojatno pisao sa *i* sudeći prema srednjovjekovnoj praksi.

b) Pisanje *y* umjesto *i* u latinskim riječima može biti odraz nesigurnosti s jedne strane, a s druge strane u čitavom nizu riječi *y* je bio u općoj upotrebi te se na takve može gledati kao na novu normu.⁸⁵ Ovoj drugoj skupini upravo pripadaju oblici: *imago*, *-gīnis*, *f* (*ymago*)⁸⁶, *hiems*, *hiēmis*, *f* (*hyemes/hiemes*)⁸⁷, *idoneus*, *3* (*ydoneam*)⁸⁸, *immo* (*ymo*)⁸⁹. Grafija *y* bila je presudna za pridjev *idoneus* jer je izvedenica od grčke riječi εἶδος, a za imenicu *hiems* etimologija od *hemisphaerium* (ἡμισφαίριον).⁹⁰ U Perencanovim spisima postoji još nekoliko riječi s obje grafije: *introitus*, *-us*, *m* (*introytu*, ali i *introitu*)⁹¹, *ruina* (*ruyne*, *ruynam*)⁹², *viduitas*, *-atis*, *f* (*viduytate*)⁹³; *ruinare* (*ruynate* i *ruynatus*)⁹⁴. Oblik *ydem*⁹⁵ pokazne zamjenice *idem*, *eadem*, *idem* može se pripisati omašci u odnosu na brojne oblike pisane sa *i*.

Apelativi na *-eus* i *-eum* druge deklinacije imaju genitivni završetak *-i* zamijenjen *-y*: *caseus/caseum* (*casey/caxey*)⁹⁶, *oleum* (*oley*)⁹⁷, *hordeum* (*ordey*)⁹⁸, *puteus* (*puthey*)⁹⁹. Postoji samo jedan slučaj zamjene genitivnoga završetka *-i* sa *-y* kod imenice na *-uum* u sintagmi *ex causa mutuy* nasuprot velikoga broja napisanih oblika sa *i* (*mutui*)¹⁰⁰.

Samo jednom imenica četvrte deklinacije *domus*, *-us*, *f* ima zamjenu *y* za *i* u dativu jednine *ipsi domuy* koju Perencan inače piše (*domui*).¹⁰¹

⁸² PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 5', fasc. 17 (4), fol. 2', 3, itd.

⁸³ PP, b. I, fasc. 9, fol. 9 (dva puta), fasc. 17, fol. 14, itd.

⁸⁴ Npr. *pbr* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46 (dva puta), kut. VI, fasc. 7, fol. 2; PP, b. I, fasc. 8, fol. 30' (dva puta), 31, itd. *Pbri* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 13, fasc. 8, fol. 1, itd. *Pbro* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 42 (dva puta), itd.

⁸⁵ Stotz, isto, str. 78.

⁸⁶ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 20; QMCI, str. 30.

⁸⁷ *Hyemes* u PP, b. IV, fasc. 4, fol. 31, itd. *Hiemes* u PP, b. IV, fasc. 7, fol. 10.

⁸⁸ QMCI, str. 3; PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, 22, itd.

⁸⁹ PP, b. I, fasc. 12, fol. 5'; CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2, 8, 11.

⁹⁰ Stotz, isto, str. 79.

⁹¹ *Introytu* u QMCI, str. 4, 6, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', 11, itd. *Introitu* u QMCI, str. 167, 228, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', fasc. 9, fol. 23', itd.

⁹² *Ruyne* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 4, 34. *Ruynam* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 33.

⁹³ QMCI, str. 293.

⁹⁴ *Ruynate* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'. *Ruynatus* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 26'.

⁹⁵ PP, b. I, fasc. 16, fol. 34.

⁹⁶ *Casey* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 1', b. II, fasc. 4, fol. 27', itd. *Caxey* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 1' (četiri puta), itd.

⁹⁷ PP, b. I, fasc. 11, fol. 27, fasc. 13, fol. 9 (četiri puta), itd.

⁹⁸ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, 11' (dva puta), itd.

⁹⁹ PP, b. I, fasc. 12, fol. 6, fasc. 14, fol. 45, b. II, fasc. 1, fol. 6'.

¹⁰⁰ *Mutuy* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 11. *Mutui* u QMCI, str. 21, 22, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 12 (po dva puta), itd.

¹⁰¹ *Domuy* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 18. *Domui* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, 24 (dva puta), itd.

Isto se tako *y* može nalaziti umjesto genitivnoga i dativnoga nastavka u petoj deklinaciji u (*rey*, *spey*, *faciey*) i u srednjovjekovnoj složenici (*fideycomissarios*), a analogijom prema *rey* to je preneseno i u grafiju složenoga glagola *reiterare* (*reyterando*)¹⁰². Ova zamjena nije dosljedno provedena jer postoje u manjoj mjeri oblici sa *i*¹⁰³.

1. 8. Pisanje poluvokala *j* i *u*

Pisanje poluvokala *j*:

Grafem *y* može stajati umjesto početnoga poluvokala *j* pred vokalima u antroponimima: (*Yohannis*)¹⁰⁴, (*Yoseph* pored *de Ioseph*)¹⁰⁵, (*de Yaia/de Iaia*)¹⁰⁶.

U međuvokalskom položaju *y* se nalazi umjesto *j* u toponimu *Achaia* (*Achaye*).

Pisanje poluvokala *u*:

a) Bezvučni je labiovelar *q^u*- često prelazio u *c* s gubitkom svoga bilabijalnog elementa tako da je u staro doba *quo* na početku i sredini riječi često prelazilo u *co*.¹⁰⁷ To pokazuju imenica *coquina* (*quoquina*)¹⁰⁸ te prilog *quondam* koji se javlja skoro uvijek u obliku (*condam*)¹⁰⁹ u srednjovjekovnom latinitetu.

Perencan piše tek sporadično *antiquus*, *3* i *propinquus* (*antic(h)us*, *propinco*)¹¹⁰ s pojednostavljenim labiovelarom u odnosu na oblike gdje nije došlo do pojednostavljenja.

b) Germanske posuđenice u srednjovjekovnom latinitetu, koje su počinjale bilabijalnim *u* (*w*), u romanskim su se jezicima pisale s *gu*-, a razlog izbora ove grafije nalazi se u tome što se u latinskom *u* održao nakon *ng* [*ŋ*].¹¹¹ Nekoliko takvih posuđenica imamo i u ovim spisima¹¹²: (*gualcha*... od *walca*; *guarentare*... i *guarentatio* od (*gi*)*weren*; *guerdone* od *withirlon*; *guerra* od *werra*)¹¹³.

¹⁰² *Rey* u QMCI, str. 92, 116; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, 24', itd. *Spey* u QMCI, str. 12, 20, 22, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, itd. *Faciey* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 39' (tri puta). *Fideycomissarios* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 23. *Reyterando* u QMCI, str. 59, 84, 98, itd.; PP, b. I, fasc. 12, fol. 22', fasc. 13, fol. 7', itd.

¹⁰³ *Rei* u QMCI, str. 100, 114; PP, b. I, fasc. 11, fol. 29', b. II, fasc. 7, fol. 28. *Spei* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 22, fasc. 12, fol. 3, fasc. 14, fol. 42, itd. *Faciei* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 39'. *Fideicomissarios* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33, 41', itd. *Reiterando* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 1, fasc. 14, fol. 30, itd.

¹⁰⁴ *Yohannis* u QMCI, str. 157, 183 (dva puta). Inače oblici pisani s početnim *I*-, npr. *Iohannes* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46 (dva puta), 49, itd.; QMCI, str. 60 (dva puta), 61, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd.

¹⁰⁵ *Yoseph* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5. *De Ioseph* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5'.

¹⁰⁶ *Yaia* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 29. *Iaia* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 30', b. II, fasc. 1, fol. 25', 35', itd.

¹⁰⁷ Stotz, isto, str. 144–145.

¹⁰⁸ *Quoquina* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 15', fasc. 16, fol. 9' (pet puta), itd. *Coquina* u PP, b. IV, fasc. 10, fol. 8.

¹⁰⁹ *Quondam* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 13'; QMCI, str. 32; PP, b. I, fasc. 9, fol. 50'. *Condam* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46 (četiri puta), itd.; QMCI, str. 4 (sedam puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (pet puta), itd.

¹¹⁰ *Antic(h)us* u PP, b. III, fasc. 7, fol. 7'; CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3'. *Propinco* u QMCI, str. 255.

¹¹¹ Stotz, isto, str. 142 i 152; Norberg, isto, str. 7.

¹¹² *Guarentare* u QMCI, str. 7, 12, itd. *Guarentacionis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 53. *Qualcha* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 6 (dva puta), 6' (pet puta). *Guera* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 35 (takoder *guerre*), fasc. 17, fol. 32 (dva puta), itd.

¹¹³ Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 380, 398, 704–705.

1. 9. Glasovne pojave u vokalskom sustavu

a) Anaptiksa

Umetanje vokala nalazimo u konsonantskoj skupini *-rt-* u *paupertas*, *-atis*, *f* (*pauperitate* i *pauperitatem*) pod utjecajem *celeritas*, *teneritas*, što se dogodilo već u kasnoj antici, kao i u skupini *-rl-* u imenu *Karlus* kao *Karolus* (tj. Perencan piše *Karulo*).¹¹⁴

b) Proteza

Poseban slučaj proteze imamo u ***exenium*** (*exenia...*)¹¹⁵ od grčke posuđenice ξένιου još od kasne antike. Premda se ovdje ne radi o s-impurum, pri transliteraciji ove riječi utjecala je sintagma *multis exeniis* ili *inclusit exenia* u kojoj se htjelo izbjeći slijed *s-ks* ili *t-ks*.¹¹⁶

c) Sinkopa

Ispadanje nenaglašenoga vokala između određenih konsonanata, najčešće u penultimi proparoksitona, u antičkom je latinitetu bila učestala pojava, kao npr. u opće prihvaćenom obliku *calidus/caldus* između likvide i okluziva.¹¹⁷ Analogijom su prema sinkopiranom simpleksu ove riječi nastali neologizmi ***caldarius*** (*caldariis*) i ***calderarius*** (*caldararius*).¹¹⁸

Imenica *solidus/soldus* kao oznaka za novčanu jedinicu vrlo rano bilježi sinkopu za razliku od pridjeva *solidus*, 3 gdje nije nastupila sinkopa.¹¹⁹ Kod Perencana sinkopa se može pretpostaviti za oblik *soldus*, iako se pojavljuje kao kratica *sol* s vodoravnom crticom iznad, analogijom prema ***soldinus*** (*soldinis...*)¹²⁰, također oznaci za novčanu jedinicu.

Isto je tako riječ o sinkopi oblika pridjeva (*vechia*), zabilježenom u toponimu, koja se dogodila između okluziva i likvide – *vecchio* (tal.) < *veclus* (vulg. lat.) < *vetulus* (kl. lat.).¹²¹

Vrlo se rano u antici pojavljuje sinkopa u imenicama *dominus* i *domina* između dvaju nazala.¹²² Perencan rijetko piše njihove sinkopirane oblike (*domno*, *domni*, *dompne* – ovdje s epententskim *p*)¹²³. Nešto su češći oblici s epententskim *p* i prijelazom *ō* u *u* (*dumpni*, *dumpno*)¹²⁴, i to uz svećeničku oznaku ***presbiter***, kao i oblik (*dona*)¹²⁵ koji pored sinkopiranoga vokala ima i pojednostavljenje konsonantske grupe *mn* uslijed asimilacije.

¹¹⁴ Stotz, *Lautelehre*, str. 100. – *Pauperitate* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33, b. II, fasc. 4, fol. 9. *Pauperitatem* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 15'. *Karulo* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 9, 14', itd.

¹¹⁵ QMCI, str. 116; PP, b. II, fasc. 4, fol. 2.

¹¹⁶ Stotz, isto, str. 109.

¹¹⁷ Isto, str. 109–110.

¹¹⁸ *Caldariis* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19, fasc. 17, fol. 23 (tri puta), itd. *Calderarius* u PP, b. II, fasc. 18, fol. 1'.

¹¹⁹ Stotz, isto, str. 111. – Usp. prilog *insolidum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 12, 17, itd.

¹²⁰ PP, b. III, fasc. 4, fol. 4.

¹²¹ PP, b. III, fasc. 4, fol. 12'. – Stotz, isto, str. 111.

¹²² Stotz, isto, str. 112 i 117.

¹²³ *Domno* u PP, b. II, fasc. 16, fol. 41'. *Domni* u QMCI, str. 204. *Dompne* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 11.

¹²⁴ Oba oblika u PP, b. II, fasc. 14, fol. 6.

¹²⁵ PP, b. I, fasc. 9, fol. 9, 9' (dva puta), itd.

d) Afereza

U srednjovjekovnom latinskom bio je raširen oblik *fante(m)* umjesto *infantem*, posebno na području Italije.¹²⁶ Perencan je upotrijebio imenicu *fantischa* (*fantische*)¹²⁷, izvedenicu od *infans*, *-antis*, *m/f*, čiji je početni slog *in-* podlegao aferezi, i to u jednom testamentu, očito pod utjecajem govornoga jezika.

2. KONSONANTIZAM

Promjene koje mogu zahvatiti konsonante su sonorizacija bezvučnih okluziva u međuvokalskom položaju, geminacija, pojednostavljenje geminata odnosno degeminacija, promjene završnih konsonanata u pogledu zvučnosti, asimilacija, disimilacija i metateza. Sonorizacija pak može biti uvjetovana: glasovnim zakonom, izjednačavanjem unutar paradigme, analogijom ili može biti refleks govornoga jezika. Geminacija frikativa *s* i nazala *m* simbolizira duljinu u fiziološkom procesu izgovaranja, dok kod okluziva znači pauzu između nastupanja implozije i eksplozije. Pojednostavljenje geminata često puta ne odražava glasovnu stvarnost, nego je odraz konvencije ili pak osobne volje.¹²⁸

2. 1. Grafem *h* i aspirirani glasovi

a) Pisanje fonema *h*:

a₁) Izostavljanje početnoga fonema *h* nalazimo u nekim klasičnim riječima dijelom pod utjecajem vulgarnoga latiniteta uz istovremeno postojanje dvojnih oblika (npr. *harena/arena*, *holus/olus*). Ispadanje početnoga *h* u *ortus* i u nizu drugih riječi upotrebom je bilo normirano u srednjem vijeku i nipošto nije bilo smatrano znakom neobrazovanosti.¹²⁹ Tako Perencan ima dvojne oblike: *hiems*, *hiēmis*, *f* (*yemis* (!)/*yiemes*/ *hyemes*/*hiemes*)¹³⁰, *hora* (*oram*/*horam*)¹³¹, *hodiernus*, *3* (*odierna*/*hodierna*)¹³², *habere* (*abito*/ *habito*)¹³³ i *hospitale*, *-is*, *n* (*ospitalis*/*hospitalis*)¹³⁴, a imenice *hordeum*, *hortus* i *hortulanus* uvijek piše bez početnoga *h-* (*ordeo*, *ordey*, *ortus*, *ortolanus*).¹³⁵

¹²⁶ Stotz, isto, str. 122.

¹²⁷ PP, b. IV, fasc. 18 (5), fol. 7'.

¹²⁸ Usp. Stotz, isto, str. 154.

¹²⁹ Stotz, isto, str. 156.

¹³⁰ *Yemis* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 7. *Yiemes* u PP, b. II, fasc. 13, fol. 6'. *Hyemes* u PP, b. IV, fasc. 4, fol. 31. *Hiemes* u PP, b. IV, fasc. 7, fol. 10.

¹³¹ *Oram* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, fasc. 12, fol. 11, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8', itd. *Horam* u QMCI, str. 300; PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8. Oblik *hora* CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46; PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3.

¹³² *Odierna* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 18, fasc. 14, fol. 29', b. II, fasc. 15, fol. 32. *Hodierna* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 11'; PP, b. I, fasc. 7, fol. 33, b. II, fasc. 17, fol. 8', fasc. 19, fol. 14.

¹³³ *Abito* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 27. Ovdje je riječ najvjerojatnije o omašci jer uvijek piše oblike s početnim *h-*.

¹³⁴ *Ospitalis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 51', b. II, fasc. 5, fol. 15. *Hospitalis* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 21 (tri puta), itd.

¹³⁵ *Ordeo* u QMCI, str. 224; PP, b. II, fasc. 4, fol. 11'. *Ortus* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', fasc. 13, fol. 3', b. II, fasc.

Spiritus asper grčkih posuđenica obično nije transliteriran, a to najčešće vrijedi za riječi koje počinju s ύπο-.¹³⁶ Od ovoga uzusa ne odstupa ni Perencan u *hebdomas*, *-adis*, *fl hebdomāda* (*edomada*), *hypotheca* (*ypotecha*), *hypothecarius* (*ypotecharius*).¹³⁷ U posljednje je dvije riječi zamjetna još i metateza aspiracije (*cha-*, a ne *the-*) .

a₂) Također postoje slučajevi ispadanja međuvokalskoga *h* u (*abstraere*)¹³⁸ umjesto *abstrahere*, (*preibere*)¹³⁹ umjesto *praehibere*, (*reabendi*)¹⁴⁰ umjesto *rehabere*. Dosljedno je ispušteno *h* u sredini riječi u glagolu *redhibere* kao i u biblijskom imenu odnosno nadimku (u ukočenom obliku) jednoga zadarskog patricija (*Abraam*)¹⁴¹, dok u oblicima glagola *prohibere* nije došlo do ispadanja međuvokalskoga *-h-*¹⁴².

Isto tako *h* može ispasti u sredini riječi iza konsonanta: *perhibere* (*peribere*)¹⁴³, *subhastare* (*subastari*)¹⁴⁴. Često se puta izostavlja *h* nakon glasa *s* u složenim riječima s prefiksom *ex* pa tako imamo (*exibere*)¹⁴⁵ umjesto *exhibere*.

a₃) Hiperkorektizmi, koji se odnose na početno *h*, dosljedno su provedeni u nekim riječima: *odium* (*hodio*)¹⁴⁶, *onus*, *onēris*, *n* (*honere*)¹⁴⁷, *ostiarius* (*hostiario*)¹⁴⁸. Neke se pak riječi pojavljuju u obje varijante: *effectus*, *-us*, *m* (*heffectum/effectum*)¹⁴⁹, *aedificium* (*hedif(f)icium/edificium*)¹⁵⁰, *error*, *eroris*, *m* (*herore/erore*)¹⁵¹, *edēre* (*hedita*, *editis*)¹⁵², *orare* (*horate/orate*)¹⁵³, *ostendēre* (*hostendere/ostendere*)¹⁵⁴, *usque* (*husque/usque*)¹⁵⁵.

U ranom srednjem vijeku razlozi se ovih hiperkorektizama mogu pripisati nedovoljnoj obrazovanosti, što naravno ovdje nije slučaj. Oni se mogu za veliki broj riječi prvenstveno

4, fol. 3', itd.

¹³⁶ Isto, str. 157.

¹³⁷ *Edomada* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 8. *Ypotheca* u QMCI, str. 90; PP, b. II, fasc. 6, fol. 22, 32, itd. *Ypotecharius* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 35' (dva puta), 36', itd.

¹³⁸ PP, b. I, fasc. 12, fol. 13.

¹³⁹ PP, b. I, fasc. 17, fol. 15.

¹⁴⁰ PP, b. I, fasc. 14, fol. 6, 17, 29', itd.

¹⁴¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 7' (dva puta), 10', 33', itd.

¹⁴² Oblici *prohibemus*, *prohibendum* i *prohibitum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8, 10; PP, b. II, fasc. 4, fol. 33'.

¹⁴³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 11' (dva puta), b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3, itd.

¹⁴⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 21'.

¹⁴⁵ QMCI, str. 14, 27, itd.; CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7; PP, b. I, fasc. 9, fol. 32', fasc. 13, fol. 12', itd.

¹⁴⁶ QMCI, str. 29; PP, b. I, fasc. 17, fol. 15, b. II, fasc. 14, fol. 18, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3, itd.

¹⁴⁷ QMCI, str. 91, 294; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 9', itd.

¹⁴⁸ PP, b. I, fasc. 16, fol. 9, b. II, fasc. 2, fol. 7 (dva puta), itd.

¹⁴⁹ *Heffectum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 42, b. II, fasc. 2, fol. 43. *Effectum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19 (dva puta), fasc. 8, fol. 22 (dva puta), itd.

¹⁵⁰ *Hedificium* u PP, I, fasc. 8, fol. 1 (dva puta), fasc. 10, fol. 35' (dva puta), itd. *Hedificium* u PP, b. II, fasc. 13, fol. 13' (šest puta), itd. *Edificium* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 36, fasc. 14, fol. 28', b. II, fasc. 1, fol. 5' (dva puta).

¹⁵¹ *Herore* u QMCI, str. 52, 57, 80, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 26, fasc. 9, fol. 12, itd. *Errore* u QMCI, str. 242; PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, 22, 25, itd.

¹⁵² *Hedita* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'. *Editis* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'.

¹⁵³ *Horate* u PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8. *Orate* u QMCI, str. 300; PP, b. I, fasc. 10, fol. 41, fasc. 11, fol. 11, itd.

¹⁵⁴ *Hostendere* u PP, b. IV, fasc. 1, fol. 35'. *Ostendere* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 9, 29, itd.

¹⁵⁵ *Husque* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 1. *Usque* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50 (dva puta), kut. VI, fasc. 7, fol. 3', itd.; QMCI, str. 6, 11, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, itd.

pripisati ustaljenoj normi na koju je veliki utjecaj imala riječ sličnoga glasovnog lika pisana s početnim *h* ili sličnoga značenja ili etimološke srodnosti. Tako je primjerice *honor*, *-oris*, *m* utjecala na *onus*, *onēris*, *n*, te *hostia* i *hostis* na *hostarius*. Početna se aspiracija nekih riječi, kao što su *hedificare* (i izvedenice), *hodium*, *hostendere*, ne može objasniti.¹⁵⁶ Omaške su u oblicima (*horare*, *heffectus* i *husque*) zbog velikoga broja oblika pisanih bez aspiracije.

Stotz navodi da grčka posuđenica ***abyssus***, ***-i, f*** rjeđe bilježi pisanje početne aspiracije, no Perencan je isključivo piše s početnom *h*- kao i sa *i* umjesto *y* (*habissum*).¹⁵⁷

a₄) Rjeđe se pojavljuju primjeri umetanja *h* u sredini riječi. U *reaedificare* (*rehedifficandi*) umetnuto *h* označava unutarnji hijat u svrhu izbjegavanja siniceze što je bilo uobičajeno u srednjovjekovnoj praksi.¹⁵⁸ Na umetanje *h* u *superabundare* (*superhabundant*, ali i *superabundaret...*) očito je utjecao glagole *habere* zbog semantičke bliskosti s *abundare* kao i praksa umetanja *h* u složenicama kojima prvi dio završava na konsonant.¹⁵⁹

a₅) Pisanje *ch* umjesto *h* postalo je normom u drugoj polovici srednjeg vijeka za (*michi*)¹⁶⁰ i (*nichil*)¹⁶¹, naslijeđen kao odraz nastojanja kasnoantičkih škola da učvrste grafiju nestale aspiracije preuzevši grčko χ koje se tradicionalno izgovaralo kao *h*, a transkribiralo kao *ch*.¹⁶² Analogno prema *nichil* u prilogu *nihilomīnus* (*nichilominus*)¹⁶³ *ch* stoji umjesto *h*.

Inače se *ch* izgovaralo kao *k* o čemu svjedoče i romanske izvedenice, tal. *annichilare*, kat. sp. *aniquilar*.¹⁶⁴ Perencan bilježi brojne oblike glagola (*anichilare*)¹⁶⁵.

b) Pisanje *ch*:

b₁) Pri pisanju *c* umjesto *ch* imamo pojednostavljenje grafije koja u govornom latinskom odražava fonetski izgovor /k/ grčkoga χ u grčkim posuđenicama. U skladu s tim u srednjem je vijeku bilo rašireno pisanje *carta* (*carta*)¹⁶⁶ < $\chi\acute{\alpha}\rho\tau\eta\varsigma$, *corda* < $\chi\omicron\rho\delta\acute{\eta}$ (*carta* i neologizam *cordula/cordulla*)¹⁶⁷, ***monāca*** (*monacarum/monacharum...*)¹⁶⁸, ***monācus*** (*monaci*

¹⁵⁶ Stotz, isto, str. 159–160.

¹⁵⁷ Stotz, isto, str. 160. *Habissum* u QMCI, str. 4, 6, 11, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 13, 16, itd.

¹⁵⁸ *Rehefficandi* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 39, b. IV, fasc. 1, fol. 37'. – Stotz, isto, str. 162.

¹⁵⁹ *Superhabundat* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 4. *Superabundaret* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 17'. – Stotz, isto, str. 159, 163.

¹⁶⁰ QMCI, str. 35, 36 (dva puta), itd.; PP, b. I, fasc. 8, fol. 2, 3', itd.

¹⁶¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 27, 33 (dva puta), 26, itd.

¹⁶² Stotz, isto, str. 164–165.

¹⁶³ QMCI, str. 12, 20, 22, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', 2, itd.

¹⁶⁴ Stotz, isto, str. 165.

¹⁶⁵ Npr. *anichilabit* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', fasc. 14, fol. 52, itd.

¹⁶⁶ *Carta* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1'; QMCI, str. 4, 6, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd.

¹⁶⁷ *Corda* u QMCI, str. 83. *Cordula* u QMCI, str. 5, 8, 21, itd. *Cordulla* u QMCI, str. 19 (dva puta), 21, itd.

¹⁶⁸ *Monacarum* u QMCI, str. 150; PP, b. I, fasc. 9, fol. 5', 6 (dva puta), itd. *Monacharum* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 38, fasc. 11, fol. 6' (dva puta), itd.

/monachi...)¹⁶⁹. Isto je tako i s *macina*, *macinare* (*macinas*, *macinando*, *macinabit*, *macinare*...) ¹⁷⁰, riječju izvedenom iz grčkoga, ali u značenju „mlinski kamen, mljeti“.¹⁷¹

b₂) Pisanje pak *ch* umjesto *c* plod je namjernoga hiperkorektizma srednjovjekovnih leksikografa radi naglašavanja grčkoga porijekla riječi i nema veze s klasičnim aspiriranim naglaskom, kao npr. u *anchōra* < ἄγκυρα, **diachōnus**, **sarcophāgus**.¹⁷² Perencan ima pored ovih (*anchoram*, *ancorarum*; *diachono*, *diacono*)¹⁷³ i druge grecizme koje je pisao sa *ch*: **archidiaconus** (*archidiacono*, *archidiaconus*)¹⁷⁴, *caminus* (*chaminum*)¹⁷⁵, **catonus** (*chatonus*)¹⁷⁶, **cophīnus** (usp. *chofaneto*)¹⁷⁷, **clericatus**, **-us**, **m** (*clerichatus*)¹⁷⁸.

Grafića *ch* umjesto *c* nije samo ograničena na grčke posuđenice nego se zapaža i u latinskoj riječi *arca* (*archam*)¹⁷⁹ vjerojatno pod utjecajem grčkoga prefiksa ἀρχι-.¹⁸⁰ Taj je utjecaj bio presudan i za oblik imenice *arcus*, **-us**, **m** (*archubus*, *archum/arcum*)¹⁸¹. Srednjovjekovni su leksikografi također pisali latinske riječi sa *ch* za koje su pretpostavljali da su grčke posuđenice, kao npr. *carītas*, **-atis**, **f** i *carus*, **3**, no u svakom su slučaju na aspiraciju grafema utjecale χάρις i χάρισμα¹⁸². U skladu s tim Perencan piše (*charitatis*, ali i *caritatis*, *charus*)¹⁸³ kao i prilog izveden od pridjeva **caritativus**, **3** (*charitatiue/caritatiue*)¹⁸⁴.

Postoji veliki broj latinskih imenica koje Perencan piše u dvije varijante, tj. u klasičnom i hiperkorektnom obliku: *altercatio*, **-ionis**, **f** (*alterchationis*, *altercatione*)¹⁸⁵, *auuncūlus* (*auunchuli*, *auunculus*)¹⁸⁶, *bacūlus/bacūlum* (*bachulo/baculo*)¹⁸⁷, *calīga* (*chaligas/caligas*)¹⁸⁸, *calumnia* (*chalumpnia/calumpnia*)¹⁸⁹, *canalis*, **is**, **m/f** (*chanale/canale*)¹⁹⁰,

¹⁶⁹ *Monaci* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 33' (dva puta), itd. *Monachi* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'.

¹⁷⁰ Svi oblici u PP, b. II, fasc. 4, fol. 6'.

¹⁷¹ Stotz, isto, str. 168.

¹⁷² Isto, str. 170.

¹⁷³ *Anchoram* u PP, b. II, fasc. 15, fol. 15'. *Ancorarum* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 12. *Diachono* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 36'. *Diacono* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 23', b. IV, fasc. 17 (4), fol. 11'.

¹⁷⁴ *Archidiaconus* u QMCI, str. 16; PP, b. I, fasc. 12, fol. 19, itd. *Archidiacono* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2'.

¹⁷⁵ PP, b. I, fasc. 11, fol. 26.

¹⁷⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 18.

¹⁷⁷ PP, b. I, fasc. 12, fol. 4'.

¹⁷⁸ PP, b. I, fasc. 17, fol. 34',

¹⁷⁹ PP, b. II, fasc. 6, fol. 27'.

¹⁸⁰ Stotz, isto, str. 170.

¹⁸¹ *Archubus* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 2', b. II, fasc. 4, fol. 38'. *Archum* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, fasc. 14, fol. 12', b. II, fasc. 14, fol. 1', itd. *Arcum* u PP, b. II, fasc. 7, fol. 45.

¹⁸² Stotz, isto, str. 170 i 171.

¹⁸³ *Charitatis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 24'. *Caritatis* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 16'. *Charus* u QMCI, str. 3, 16.

¹⁸⁴ *Charitatiue* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15; QMCI, str. 125; PP, b. I, fasc. 10, fol. 21, 31, itd. *Caritatiue* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 16', 39, b. II, fasc. 1, fol. 18', itd.

¹⁸⁵ *Alterchationis* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 7'. *Altercatione* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 8 (dva puta).

¹⁸⁶ *Auunchuli* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 9'. *Auunculus* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10. Oblik *auunculum*, CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15.

¹⁸⁷ *Bachulo* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 4', b. II, fasc. 6, fol. 27, fasc. 11, fol. 27. *Baculo* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 44', fasc. 10, fol. 7', 26', itd.

¹⁸⁸ *Chaligas* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 29, fasc. 10, fol. 31, itd. *Calig.* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 5, fasc. 16, fol. 16', itd.

cancellarius (*chancelarii/cancelarii*)¹⁹¹, *castratus* (*chastratum/castratum*)¹⁹², *castrum* (*chastrum/castrum*)¹⁹³, *cautela* (*chautellam/cautellam*)¹⁹⁴, *caseum* (*chaxey/casey*)¹⁹⁵, *collegium* (*cholegio/colegio*)¹⁹⁶, *coquina* (*choquina/coquina*)¹⁹⁷, *corium* (*choria/coria*)¹⁹⁸, *fabrica* (*fabriche, fabrica*)¹⁹⁹, *lacus, -us, m* (*lachus..., laco*)²⁰⁰, *mercator, -oris, m* (*merchator.../mercator...*)²⁰¹, *oraculum* (*orachulo/oraculo*)²⁰², *pascuum* (*paschua/pascua*)²⁰³ i neologizam *pasculum* (*paschulis/pasculis*)²⁰⁴, *piscator, -oris, m* (*pischatoris/piscatoris*)²⁰⁵, *protocol(l)um* (*protocholo, protocollis*)²⁰⁶.

Postoje imenice koje isključivo piše u obliku hiperkorektizma: *barca* (*barcha*)²⁰⁷, *barchator, -oris, m* (*barchator, barchatoris*)²⁰⁸, *calculatio, -ionis, f* (*chalchulatione...*)²⁰⁹, *pacamentum* (*pachamentum*)²¹⁰, *scala* (*schala...*)²¹¹. Za riječi poput *caducum* (*caduchis*)²¹², *calceamentum/calciamentum* (*chalciamentis*), *calix, -icis, m* (*chalix*)²¹³, *catena* (*chatena*)²¹⁴, *cautio, -ionis, f* (*chautio*)²¹⁵, *maculare* (*machulatum*)²¹⁶, *planca* (*plancham*)²¹⁷ teško je reći je li imaju samo hiperkorektni oblik zbog maloga broja primjera.

¹⁸⁹ *Chalumpnia* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 13. *Calumpnia* u QMCI, str. 90, 293; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 12', itd.

¹⁹⁰ *Chanale* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 1', b. III, fasc. 11, fol. 17', 66'. *Canale* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 34' (tri puta), b. II, fasc. 2, fol. 39, itd.

¹⁹¹ *Chancelarii* u PP, b. II, fasc. 15, fol. 1'. *Cancelarii* u PP, b. II, fasc. 2, fol. 7, fol. 39'. Oblik *cancelarium* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 52. Inače je učestaliji oblik *cançelarius* odnosno *chançelarius*.

¹⁹² *Chastratum* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 40. *Castratum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', 8, itd.

¹⁹³ *Chastrum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 19'. *Castrum* u QMCI, str. 35, 201; PP, b. I, fasc. 9, fol. 15, itd.

¹⁹⁴ *Chautellam* u QMCI, str. 250 (dva puta), 258; CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15'; PP, b. II, fasc. 4, fol. 25', itd. *Cautellam* u QMCI, str. 255; PP, b. I, fasc. 8, fol. 29, fasc. 12, fol. 19, itd.

¹⁹⁵ *Chaxey* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 1'. *Chaxei* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 27'. *Casey* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 1', itd.

¹⁹⁶ *Cholegio* i *cholegii* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 3' (po dva puta). *Colegio* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 2, 5', 8', itd.

¹⁹⁷ *Choquina* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 48; PP, b. III, fasc. 10, fol. 19. *Coquina* u PP, b. IV, fasc. 10, fol. 8.

¹⁹⁸ *Choria* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 30'. *Coria* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 14' pored *corio* i *coriorum*.

¹⁹⁹ *Fabriche* u PP, b. II, fasc. 15, fol. 32'. *Fabrice* u QMCI, str. 100, 301; PP, b. I, fasc. 7, fol. 10, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8, itd.

²⁰⁰ *Lachus* u QMCI, str. 212, 247. *Laco* u QMCI, str. 235.

²⁰¹ *Merchator* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, fasc. 14, fol. 29, itd. *Merc.* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 20', fasc. 11, fol. 2, itd.

²⁰² *Orachulo* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 34'. *Oraculo* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 1, 1'.

²⁰³ *Paschua* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 29' (dva puta), 30' (dva puta), itd. *Pascua* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50; PP, b. I, fasc. 10, fol. 31', b. II, fasc. 4, fol. 49, itd.

²⁰⁴ *Paschulis* u QMCI, str. 70 (dva puta), 71, 112, itd. *Pasculis* u QMCI, str. 19, 24, 38, itd.; PP, b. I, fasc. 9, fol. 27, b. II, fasc. 6, fol. 29', itd.

²⁰⁵ *Pischatoris* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 21, b. III, fasc. 11, fol. 52', itd. *Piscatoris* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 12, fasc. 8, fol. 3, 22 (dva puta), itd.

²⁰⁶ *Prothocolo* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 7. *Protocollis* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'.

²⁰⁷ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3' (tri puta), 12 (tri puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 10', fasc. 8, fol. 13', 16, itd.

²⁰⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', fasc. 13, fol. 21. Oblik *barchatoris* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 9 (dva puta).

²⁰⁹ PP, b. II, fasc. 5, fol. 12'.

²¹⁰ *Pachamentum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, fasc. 10, fol. 4 (dva puta), 7 (dva puta).

²¹¹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 5, 6, itd.

²¹² PP, b. I, fasc. 16, fol. 15 i 15'.

²¹³ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 7'. Oblik *chalices* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'.

²¹⁴ PP, b. III, fasc. 12, fol. 4'.

²¹⁵ QMCI, str. 3; PP, b. II, fasc. 4, fol. 49'.

²¹⁶ PP, b. II, fasc. 4, fol. 1.

²¹⁷ PP, b. II, fasc. 4, fol. 40, b. III, fasc. 7, fol. 7' (također i oblik *plancha*).

Primjeri su hiperkorektizma kod pridjeva, priloga i prijedloga pored klasičnih oblika: *amicabilis*, -e (*amichabilis/amicabilis...*)²¹⁸, *intrinsicus*, 3 (*intrinsicus, intrinsicus*)²¹⁹, *masculus*, 3 (*masculina, masculini/masculini*)²²⁰, *vacuus*, 3 (*vachua/vacua*)²²¹; *amicabiliter* (*amichabiliter/amicabiliter*)²²², *circa* (*circha/circa*)²²³. U malom su broju potvrđeni hiperkorektni oblici pridjeva: *castus*, 3 (*chastam*)²²⁴, *extrinsicus*, 3 (*extrinsicus*), *falcatus*, 3 (*falchatam*)²²⁵.

Primjeri su hipokorektnih glagolskih oblika pored klasičnih: *cadere* (*chadat/ cadat*)²²⁶, *calculari* (*chalculata, calculatum...*)²²⁷, *cancellare* (*chancelari/cancelari; chancelatum/ cancellatum...*)²²⁸, *canere* (*chanendo/canendo*)²²⁹, *cantare* (*chantari i cantare*)²³⁰, *carere* (*charebant/carebant*)²³¹, *cassare* (*chassabit/cassabit...*)²³², *cogere* (*choactus/coactus/choctos (!)*)²³³, *colocare* (*cholocare.../colocare*)²³⁴, *cooperire* (*choperte/coperte*)²³⁵, *vocare* (*vochata/ vocata*)²³⁶. Neki se glagolski oblici pojavljuju samo u hiperkorektnom obliku: *cavare* (*chauare, chautum*)²³⁷, *conectere* (*chonestis*²³⁸ umjesto *conexis*).

c) Pisanje *th*:

c₁) Grčko se *θ* u srednjovjekovnom latinitetu u grčkim posuđenicama moglo transkribirati pomoću *t* umjesto *th* odražavajući pri tom fonetsku vrijednost */t/*: *apothecarius*,

²¹⁸ *Amichabilis* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 15. *Amicabilis* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 11', fasc. 16, fol. 31', itd.

²¹⁹ *Intrinsicus* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 40. *Intrinsicus* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6; QMCI, str. 16; PP, b. I, fasc. 9, fol. 1, fasc. 12, fol. 19, b. II, fasc. 2, fol. 5.

²²⁰ *Masculina* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46. *Masculini* i *masculini* u PP, b. IV, fol. 17 (4), fol. 10.

²²¹ *Vachua* u PP, b. II, fasc. 9, fol. 10. *Vachue* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 1', b. IV, fasc. 7, fol. 5. *Vacua* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 10, 10', 11, itd.

²²² *Amichabiliter* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 1', 9', itd. *Amicabiliter* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 18, 45', itd.

²²³ *Circha* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 9, fasc. 14, fol. 42, b. II, fasc. 4, fol. 1', fasc. 5, fol. 12'. *Circa* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50 (tri puta), 50' (dva puta), itd.; QMCI, str. 4, 11, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (tri puta), 1', itd.

²²⁴ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3.

²²⁵ PP, b. I, fasc. 9, fol. 48.

²²⁶ *Chadat* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 19'. *Cadat* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 2 (dva puta), 5, itd.

²²⁷ *Chalculata* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 23, 56', itd. *Calculata* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 5.

²²⁸ *Chancelari* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 8', b. III, fasc. 10, fol. 18'. *Cancelari* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 25. *Chancelatum* u QMCI, str. 130; PP, b. I, fasc. 7, fol. 22, itd. *Cancellatum* u QMCI, str. 202 (dva puta).

²²⁹ *Chanendo* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 3', b. IV, fasc. 18 (5), fol. 5'. *Canendo* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 21.

²³⁰ *Chantari* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 6. *Cantare* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 6.

²³¹ *Charebant* u PP, b. II, fasc. 7, fol. 17. *Carebant* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10.

²³² *Chasabit* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', 24, itd. *Cassabit* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', itd.

²³³ *Choactus* u QMCI, str. 41, 93, 136, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 29, b. II, fasc. 15, fol. 15', b. III, fasc. 11, fol. 60'. *Coactus* u QMCI, str. 291. Oblik *coacti*, isto, str. 140. *Choctos* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 4, fasc. 18, fol. 9'.

²³⁴ *Cholocare* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33'. U istom dokumentu *cholocato*. *Colocare* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 32.

²³⁵ *Choperte* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 26', b. II, fasc. 11, fol. 39'. *Coperte* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 22, fasc. 14, fol. 45, fasc. 16, fol. 26, itd.

²³⁶ *Vochata* u QMCI, str. 19; PP, b. I, fasc. 9, fol. 19'. *Vocata* u PP, b. I, fasc. 15 (tri puta), itd.

²³⁷ *Chauare* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 1' (dva puta). *Chautum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 35, fasc. 14, fol. 58, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 14', 15'.

²³⁸ PP, b. I, fasc. 11, fol. 22'.

subs. i adi. (*apotecarius...*, *apotecarie/apotecharie*)²³⁹, *hypotheca* (*ypotecha*), *hypothecarius* (*ypotecharius*), **authentīcus**, **3** (*autenticum...*)²⁴⁰.

c₂) Pisanje *th* umjesto *t* moglo je biti odraz hiperkorektizma u grčkim posuđenicama ili u latinskim riječima. Tako Perencan ima u grčkoj posuđenici *t* umjesto *th*: *platea* < πλατεῖα (*platheam*, *platea*)²⁴¹ kao i u dvije latinske riječi: *antenna* (*anthena/antena*)²⁴², *terminum* (*therminum/terminum*)²⁴³, s tim da je (*therminum*) rezultat omaške.

c₃) U imenu (*Mafeus/Mapheus*) umjesto *th* stoji *f* koji ukazuje na izgovor *θ* kao spiranta /ð/. Inače je ova talijanska varijanta imena²⁴⁴ znatno rjeđa u odnosu na **Matheus**, a nosi ga jedino pripadnik romanizirane patricijske obitelji de Matafaris.

d) Pisanje *ph*:

U vulgarnom latinitetu grčko φ se izgovaralo kao *p*, a od sredine 2. st. pr. Kr. u obrazovanim krugovima transkribira se kao *ph*. Već u Pompejima se nalazi za φ novi grafem *f*, koji je u učestaloj upotrebi od 3. st. n. Kr. Čini se da se izgovaralo kao *p* u područjima sjeverno od Alpa, a u Italiji kao *f* koje se obavezno i pisalo u grčkim posuđenicama.²⁴⁵

d₁) Omašci se može pripisati pisanje *p* umjesto *ph* u (*Stepani*)²⁴⁶.

d₂) U grčkim imenima *f* umjesto *ph*: *Euphemia* (*Eufemie*), *Philippus* (*Filippus/Philip(p)us*) i od ovoga imena izvedeno prezime *Filipouich/Philipouich*, *Stephanus* (*Stefanus/Stephanus*). Tu je i toponim *Pharus*, *-i*, *f* (*Fare*) i ktetik *Pharensis*, *-e* (*Farense*) kao i apelativ **orphānus** (*orfanorum*, *orfanus*)²⁴⁷. U *physicus* (*fisichi/phisici...*)²⁴⁸ oblik sa *f* je lapsus.

d₃) *Ph* umjesto *f* u riječi je latinskoga porijekla *finis*, *-is*, *m/f* (*phinis/finis*)²⁴⁹ omaška.

2. 2. Okluzivi

Okluziv *c* može imati sljedeće varijante pisanja:

a) Pisanje *k* predstavlja samo grafemsku razinu, a ne novinu jer su se u klasičnom latinitetu pojedine riječi pisale sa *k*, i to one koje su počinjale sa slogom *ka* kao *Kalendae*,

²³⁹ *Apotecarius* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 2'. *Apotecarie* i *apotecharie* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 1 i fol. 1'.

²⁴⁰ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8 (dva puta).

²⁴¹ *Platheam* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46 (dva puta). *Platheas* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 14'. *Platea* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6, 8, 21, itd.

²⁴² *Anthena* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 54. *Anthene* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 12. *Antena* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 48, b. II, fasc. 1, fol. 1'.

²⁴³ *Therminum* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 17'. *Terminum* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50', 52, itd.; QMCI, str. 9, 31, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 3, itd.

²⁴⁴ Stotz, isto, str. 173.

²⁴⁵ Isto, str. 176 i 178.

²⁴⁶ PP, b. I, fasc. 17, fol. 24.

²⁴⁷ *Orfanorum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2. *Orfanus* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 12'.

²⁴⁸ *Fisichi* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19. *Phisici* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 9 (dva puta), fasc. 17, fol. 14, itd.

²⁴⁹ *Phinis* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 11'. *Finis* u QMCI, str. 42, 209, 232; PP, b. I, fasc. 7, fol. 6, 17', itd.

kaput, karissimus, Karus. U srednjem vijeku ova se praksa proširila zahvaljujući interpretaciji jedne Kvintilijanove izjave na ovu temu.²⁵⁰ Od ove ortografske norme ne odstupa ni sam Perencan što se vidi u prije navedenim riječima (jedino u *Konya k* se nalazi pred vokalom *o*).

b) Zbog sličnosti izgovaranja *ci* i *ti* u hijatu zbog palatalizacije i asibilacije, često se ova dva sloga mogu zamijeniti što je bilo uobičajeno u srednjovjekovnom latinitetu. Tako se *ti* umjesto *ci* nalazi u: *aedificium* (*hediffitio.../edifficio...*)²⁵¹, *audacia* (*audatia*)²⁵², *beneficium* (*benefitio/beneficio, beneficiis...*)²⁵³, *iudicium* (*iuditio.../iudicio...*)²⁵⁴, *maleficium* (*malefitorum, malefficia*)²⁵⁵, *officium* (*offitio/officio...*)²⁵⁶, *praeiudicium* (*preiuditio, preiudicium*)²⁵⁷, *provincia* (*prouintie/prouincie...*)²⁵⁸, *suspicio, -ionis, f* (*suspitione/suspicionem*)²⁵⁹, *respicere* (*respiendo*)²⁶⁰. Imenica *condicio, -ionis, f* (*conditio.../condicione...*)²⁶¹ često se miješala s *conditio* (osnivanje) još od kasne antike,²⁶² no Perencan je uvijek koristi u značenju *uvjet*, a oblik sa *t* plod je omaške. S obzirom na to da se skoro sve navedene riječi pojavljuju s dvije grafije, grafija s *ti-* često se može pripisati nepažnji pri oblikovanju *c* jer se u gotici ova dva slova grafemski puno ne razlikuju.

c) Prelazak *g* u *c* rezultat je sonorizacije bezvučnih okluziva među vokalima *a, o, u* u razdoblju vulgarnoga latiniteta, a taj se proces nastavio u romanskim jezicima. Tako *g* stoji umjesto *c* u *focus/fogus* (kod Perencana *fogoni*) već u ranosrednjovjekovnom latinitetu pod romanskim utjecajem.²⁶³ Ostali su primjeri: *decanus* (*degani*)²⁶⁴, potom *pacator, -oris, m* (*pagator...*)²⁶⁵, *pacamentum* (*pagamentum*)²⁶⁶ ..., pored spomenutoga *pachamentum*), *paga*

²⁵⁰ Stotz, isto, str. 182.

²⁵¹ *Hediffitio* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 6', fasc. 2, fol. 9 (dva puta), fasc. 18, fol. 11, 17, itd. – U nastavku za riječi koje su već prije spomenute neće se ponovno navoditi reference.

²⁵² PP, b. I, fasc. 12, fol. 12'.

²⁵³ *Benefitio* u QMCI, str. 84 (dva puta), 91 (dva puta), itd.; PP, b. I, fasc. 17, fol. 1', 3, 3' (dva puta), itd. – kratica *bnficio*. *Beneficio* u PP, b. II, fasc. 3, fol. 21 – u kratlici *bnficio* lijepo je oblikovano *c*. *Beneficiis* u QMCI, str. 49, 144; PP, b. I, fasc. 12, fol. 14, fasc. 17, fol. 3', 13, itd. – riječ nije pokraćena.

²⁵⁴ *Iuditio* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5 (dva puta), 6', itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 9', itd. *Iudicio* u QMCI, str. 91, 300; PP, b. I, fasc. 8, fol. 14', fasc. 10, fol. 24', itd.

²⁵⁵ *Malefitorum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5'. *Malefficia* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33.

²⁵⁶ *Offitio* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5; PP, b. I, fasc. 13, fol. 11. *Officio* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 21, fasc. 12, fol. 16 (dva puta), 16', itd.

²⁵⁷ *Preiuditio* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'; PP, b. I, fasc. 9, fol. 35'. *Preiudicium* u QMCI, str. 33; PP, b. I, fasc. 9, fol. 25, fasc. 13, fol. 22'.

²⁵⁸ *Prouintie* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 2, fasc. 18 (5), fol. 8'. *Prouincie* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 37'.

²⁵⁹ *Suspitione* u PP, b. II, fasc. 1, 20', 32, fasc. 7, fol. 32', itd. – kratica *suspitoe*. *Suspicionem* u PP, b. II, fasc. 11, fol. 36.

²⁶⁰ QMCI, str. 3.

²⁶¹ *Conditio* u PP, b. III, fasc. 10, fol. 71 – u kratlici *conditoe* lijepo je oblikovano *t*. *Condicione* u PP, b. III, fasc. 7, fol. 12 – u kratlici *condicoe* vidi se lijepo oblikovano *c*.

²⁶² Stotz, isto, str. 189.

²⁶³ Isto, str. 191; Tekavčić, isto, str. 165. – *Fogoni* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 54.

²⁶⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 32, fasc. 17, fol. 22' (četiri puta), itd.

²⁶⁵ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, fasc. 16, fol. 17', itd.

²⁶⁶ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50; PP, b. I, fasc. 13, fol. 14', itd.

(*paga*)²⁶⁷, *pagatrix*, *-icis*, *f* (*pagatrix*)²⁶⁸ – usp. tal. *pagare*, *dislocare* (*dislogandum*)²⁶⁹, *locare* (*logasset*)²⁷⁰. Posljednja su dva primjera izolirani slučajevi jer se isključivo javlja korijen *loc-*.

Oblici rednih brojeva *vicesimus*, 3 (*vigesimo*)²⁷¹ i *tricesimus*, 3 (*trigesimo*)²⁷² sa *g* nastali su analogijom prema *quadragesimus*, *quingagesimus*.²⁷³

Ponekad se početno *ca-* zamjenjuje slogom *ga-* kao u riječi *cabella* (*gabellis*)²⁷⁴, posuđenici iz arapskoga, koja je glasila *qabala*, usp. tal. *gabèlla*.²⁷⁵

Zabilježen je slučaj sonorizacije *c* pred likvidom u sredini riječi *sacristia* (*segrestia*) i *sacristanus* (*segrestanus*)²⁷⁶, koje pored sonorizacije imaju prijelaz vokala *a* u *e* i prijelaz *ř* u *e* u zatvorenom slogu.

d) Nestanak *c* pred *t* uslijed asimilacije *ct* u *t(t)* poznat je već od 1. st. n. Kr. i proširio se na talijanskom govornom području.²⁷⁷ Postoje primjeri te asimilacije paralelno s klasičnim oblicima u ovim spisima, i to najčešće u oblicima participa perfekta pasivnoga glagola: *legere* (*lete/lecte*, *leti/lecti*...) ²⁷⁸, *relinquere* (*reliti/relicti*...) ²⁷⁹, *retroagere* (*retroat*.../*retroactis*) ²⁸⁰, *inducere* (*induttum*.../*indutum*, rijetko *inductum*...) ²⁸¹, kao i oblicima glagola *transactare* (*transatauit*, vrlo rijetko *transactauit*...) ²⁸². Istu pojavu pokazuju i ostale riječi: *lectura* (*leturam*) ²⁸³, *lectus* (*letum*) ²⁸⁴, *protectio*, *-ionis*, *f* (*protetione* i *protectioni*) ²⁸⁵, *victus*, *-us*, *m* (*vit*u/*victu*) ²⁸⁶, *contradictio*, *-ionis*, *f* (*contraditione/contradictione*...) ²⁸⁷, *indictio*, *-ionis*, *f* (*inditio*, *inditionibus*) ²⁸⁸, *satisfactio*, *-ionis*, *f* (*satisfatione*.../*satisfactione*..., *satisfattionem*) ²⁸⁹;

²⁶⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 18' (pet puta), 27, itd.

²⁶⁸ PP, b. III, fasc. 3, fol. 8'.

²⁶⁹ PP, b. I, fasc. 13, fol. 6.

²⁷⁰ PP, b. I, fasc. 14, fol. 12'.

²⁷¹ QMCI, str. 109, 176, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 12, fasc. 9, fol. 15, itd.

²⁷² CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'; PP, b. I, fasc. 8, fol. 29, fasc. 9, fol. 50, itd.

²⁷³ Stotz, isto, str. 192.

²⁷⁴ PP, b. I, fasc. 17, fol. 17' (dva puta).

²⁷⁵ Stotz, isto, str. 193; Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 626.

²⁷⁶ *Segrestia* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 13'. *Segrestanus* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 3'.

²⁷⁷ Stotz, *Lautlehre*, str. 199.

²⁷⁸ *Lete* u QMCI, str. 9; PP, b. I, fasc. 12, fol. 25'. *Lecte* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4'; PP, b. I, fasc. 7, fol. 32, itd. *Leti* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 27, b. II, fasc. 8, fol. 12, itd. *Lecti* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', 31', itd.

²⁷⁹ *Reliti* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 10. *Relicti* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 13', 21, itd.

²⁸⁰ *Retroatis* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 19'. *Retroactis* u QMCI, str. 117.

²⁸¹ *Induttum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19', fasc. 9, fol. 48. *Indutum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 16, 24', b. II, fasc. 5, fol. 1', itd. *Inductum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 19'.

²⁸² *Transatauit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 12. *Transactauit* u QMCI, str. 4, 6, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1' (dva puta), 3', itd.

²⁸³ QMCI, str. 9.

²⁸⁴ *Letum* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 12, fasc. 17 (4), fol. 5.

²⁸⁵ *Protetione* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5'. *Protectioni* u QMCI, str. 36.

²⁸⁶ *Vitu* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, fasc. 9, fol. 34', itd. *Victu* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 32, 40', itd.

²⁸⁷ *Contraditione* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, itd. *Contradictione* u QMCI, str. 4, 7, itd.; PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, fasc. 10, fol. 39', itd.

²⁸⁸ *Inditio* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6. *Inditione* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2. Inače uvijek kratica *indic*.

²⁸⁹ *Satisfatione* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', 7, 18', itd. *Satisfactione* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 23', b. II, fasc. 7, fol.

directus, 3 (*dirretas/dir(r)ectas*)²⁹⁰, *rectus*, 3 (*reto/recto*)²⁹¹; *noctu*, adv. (*notuque/noctuque*)²⁹². U svim navedenim primjerima asimilacija *ct* u *t(t)* dogodila se iza vokala.

Skupina *ct* može se pojednostavniti nakon velarnoga nazala *ŋ* pri čemu se velarni nazal zamjenjuje dentalnim nazalom *n* što kod Perencana postoji u vrlo maloj mjeri: *defunctus* (*defuntorum.../defunctorum...*)²⁹³, *punctus/punctum* (*pontus/puntus*), *cunctus*, 3 (*cunta*)²⁹⁴.

e) Pisanje *sce/sci* umjesto *s(s)e/s(s)i* bilo je odraz hiperurbanih težnji koja se odrazila u disimilaciji konsonanta u istom slogu posebice na području Italije²⁹⁵. Perencan piše sljedeće riječi sa *sce/sci*: *assensus*, -us, *m* (*ascensu/asensu* s pojednostavljenom geminatom)²⁹⁶, *consensus*, -us, *m* (*conscensu*)²⁹⁷, *consentire* (*conscencientis.../consentientis...*)²⁹⁸, *considerare* (*consciderans/considerans...*)²⁹⁹, *consilium* (*conscilii...*)³⁰⁰, *consiliarius* (*consciliarii...*)³⁰¹, *sensus*, -us, *m* (*scensu/sensu...*)³⁰², *silentium* (*scilencium...*)³⁰³, *situatus*, 3 adi. partic. (*scituate*)³⁰⁴. Primjetno je iz navedenih primjera da riječi sa *si* isključivo piše sa *sci* (izuzevši particip prezenta aktivnoga glagola *considerare* koji se javlja u obje varijante), a u riječima sa slogom *se* podjednako ima klasičnih i hiperkorektnih oblika sa *sce*.

Pisanje okluziva *g*:

a) Pisanje *ch* umjesto *g*:³⁰⁵ *navigare* (*nauchabit, nauichandum.../nauigandi...*)³⁰⁶.

b) Perencan je jednom napisao *g* umjesto *i* u hijatu u *intericēre/interiacēre* (*intergectam, interiectis*)³⁰⁷, usp. tal. *gettare*. Ovaj je oblik zapisao prilikom prepisivanja apelacije koju je iznio u pismenom obliku spomenuti prokurator te je odraz govornoga jezika.

44' (dva puta), itd. *Satisfationem* u QMCI, str. 42.

²⁹⁰ *Dirretas* u QMCI, str. 25, 46. *Dir(r)ectas* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 19', fasc. 9, fol. 36, 36', itd.

²⁹¹ *Reto* u PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 16 (dva puta). *Recto* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 9' (dva puta), itd.

²⁹² *Notuque* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', fasc. 9, fol. 40', itd. *Noctuque* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, fasc. 9, fol. 29, itd.

²⁹³ *Defuntorum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 6, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 10'. *Defunctorum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5; PP, b. II, fasc. 6, fol. 10', itd.

²⁹⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 31.

²⁹⁵ Stotz, isto, str. 204.

²⁹⁶ *Ascensu* u QMCI, str. 104, 142, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 31, itd. *Asensu* u QMCI, str. 275; PP, b. I, fasc. 8, fol. 12', fasc. 11, fol. 16, itd.

²⁹⁷ *Conscensu* u QMCI, str. 212, 217, itd.; PP, b. I, fasc. 16, fol. 1', 4, itd. *Consensu* u QMCI, str. 42, 43, 246; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5 (dva puta), 8', itd.

²⁹⁸ *Conscencientis* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 1', 2', itd. *Consencientis* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 8', itd.

²⁹⁹ *Consciderans* u QMCI, str. 52; PP, b. I, fasc. 11, fol. 24. *Considerans* u QMCI, str. 300; PP, b. I, fasc. 10, fol. 41, fasc. 11, fol. 11, itd.

³⁰⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 11 (dva puta pored *consilium* koji se pojavljuje tri puta), itd.

³⁰¹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2, 11', itd.; PP, b. I, fasc. 11, fol. 29'.

³⁰² *Scensu* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 4', 6, itd. *Sensu* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 12; PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 5'.

³⁰³ PP, b. I, fasc. 12, fol. 7, fasc. 16, fol. 15', b. III, fasc. 3, fol. 35.

³⁰⁴ QMCI, str. 135.

³⁰⁵ Stotz, isto, str. 208 navodi da se pojavljuje u pojedinačnim slučajevima i za primjer navodi samo *oricho*.

³⁰⁶ *Nauichabit* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 27, b. II, fasc. 4, fol. 40'. *Nauichandum* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 12 (dva puta), b. III, fasc. 4, fol. 4', itd. *Nauigandi* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 2, fasc. 16, fol. 27 (dva puta).

³⁰⁷ *Intergectam* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'. *Interiectis* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'.

Također je do zamjene *g* umjesto *i* u međuvokalskom položaju došlo u *maiestas*, *-atis*, *f* (*magestas/maiestas*)³⁰⁸. Inače je na ovu zamjenu utjecao prilog *magis* i riječ je u ovome obliku bila vrlo raširena u srednjovjekovnom razdoblju.³⁰⁹

Okluziv *t* pokazuje sljedeće promjene:

a) *Ci* stoji umjesto *ti* u hijatu kod imenica: *absentia* (*absenciam*)³¹⁰, *amicitia* (*amiciciam*)³¹¹, *appellatio*, *-ionis*, *f* (*appelacionis*)³¹², *circumstantia* (*circumstanciis*)³¹³, *confidentia* (*confidancie*)³¹⁴, *conscientia* (*consciencia*)³¹⁵, ***consonantia*** (*consonancia*)³¹⁶, *constitutio*, *-ionis*, *f* (*constitucionis*)³¹⁷, *continentia* (*continencie*)³¹⁸, *conuentio*, *-ionis*, *f* (*conuencio*, *conuencione*, *conuentionem*)³¹⁹, *debentes*, *-ium*, *m* (*debencium*)³²⁰, *deceptio*, *-ionis*, *f* (*decepcioni/deceptioni*)³²¹, *denuntiatio*, *-ionis*, *f* (*denunciatione*)³²², *differentia* (*differencia...*)³²³, *dilatio*, *-ionis*, *f* (*dillaciones/dil(l)ationes*)³²⁴, *exceptio*, *-ionis*, *f* (*excepcione*)³²⁵, *evidentia* (*euidencia*)³²⁶, ***extimatio***, ***-ionis***, ***f*** (*extimacionem*, *extimationis*)³²⁷, *gratia* (*gracie*, *Gracia*)³²⁸, ***habentia*** (*habenciis*)³²⁹, *habitatio*, *-ionis*, *f* (*habitacionis*)³³⁰, *instantia* (*instancia*)³³¹, *intelligentia/intellegentia* (*intelligenciam*)³³², *licentia* (*licencia*)³³³, *mentio*, *-ionis*, *f* (*mencio*)³³⁴, *moventia* (*mouencia*)³³⁵, *negotium* (*negociis*)³³⁶, *nequitia*

³⁰⁸ *Magestas* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 20'. *Maiestas* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 35, fasc. 10, fol. 3, itd.

³⁰⁹ Stotz, isto, str. 212.

³¹⁰ QMCI, str. 35 (dva puta); PP, b. I, fasc. 8, fol. 4.

³¹¹ QMCI, str. 16 (dva puta).

³¹² PP, b. I, fasc. 11, fol. 23. Inače se dobro vidi *t* u kraticama *aplatoes*, *aplatois*, itd.

³¹³ PP, b. II, fasc. 19, fol. 20', b. IV, fasc. 15 (2), fol. 16.

³¹⁴ PP, b. I, fasc. 13, fol. 29'.

³¹⁵ PP, b. I, fasc. 16, fol. 32, fasc. 17, fol. 32, itd.

³¹⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 5', 6', 29', itd.

³¹⁷ PP, b. I, fasc. 8, fol. 31, 37, fasc. 11, fol. 20, itd. – kratice *constituc*.

³¹⁸ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1', 3; PP, b. II, fasc. 11, fol. 26'.

³¹⁹ *Conuencio* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 15. *Conuencione* u PP, b. II, fasc. 16, fol. 20'. *Conuentionem* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, fasc. 10, fol. 5, 7', itd.

³²⁰ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, 21, 30, itd.

³²¹ *Decepcioni* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 1', 12', 17'. *Deceptioni* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 4.

³²² PP, b. I, fasc. 7, fol. 2', 27', fasc. 8, fol. 13, itd.

³²³ PP, b. I, fasc. 16, fol. 30 (dva puta), b. II, fasc. 4, fol. 8, fasc. 7, fol. 37'.

³²⁴ *Dillaciones* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 3' – kratice *dilaco*. *Dilationes* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', 30, fasc. 10, fol. 2', itd. *Dillationes* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 13', 21, 30, fasc. 12, fol. 8', itd.

³²⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 36, fasc. 14, fol. 23', fasc. 17, fol. 4, itd. – kratice *excepc*.

³²⁶ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9.

³²⁷ *Extimacionem* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 12, 16, fasc. 12, fol. 13, itd. *Extimationis* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 12'. – Kratice *extimac* i *extimtois*.

³²⁸ *Gracie* kao apelativ u PP, b. I, fasc. 9, fol. 24' – riječ nije pokraćena. *Gracie* kao osobno ime u PP, b. II, fasc. 14, fol. 13'. Apelativ se nalazi uvijek kao kratice *gra* koja se prema egdotičkim pravilima transkribira kao *gratia*.

³²⁹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 52', fasc. 10, fol. 4, 4' (dva puta).

³³⁰ PP, b. I, fasc. 17, fol. 12' – kratice *habic*, inače *hab*.

³³¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 20, fasc. 17, fol. 1, 26', 32', itd.

³³² CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9; PP, b. I, fasc. 11, fol. 4'.

³³³ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7', itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5', 24', itd. – kratice *lice* ili *lic* ili *ne*.

³³⁴ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 12 (dva puta), 15.

(*nequicia/nequitia*)³³⁷, *notitia* (*noticia...*, *notitiam*)³³⁸, *nuntius* (*nuncium...*)³³⁹, *nuptiae*, -arum, *f* (*nupcias*)³⁴⁰, *obligatio*, -ionis, *f* (*obligacione*)³⁴¹, *palatium* (*palacium...*)³⁴², *pars*, *partis*, *f* (*parcium*)³⁴³, ***pastinatio***, -ionis, *f* (*pastinacionis/pastinationis*)³⁴⁴, *petitio*, -ionis, *f* (*peticionem*, *petitione...*)³⁴⁵, *portio*, -ionis, *f* (*porcione/portione*)³⁴⁶, *pretium* (*precium*)³⁴⁷, *praesentia* (*presencia...*)³⁴⁸, *probatio*, -ionis, *f* (*probacioni/probationi...*)³⁴⁹, *pronuntiatio*, -ionis, *f* (*pronunciationi*)³⁵⁰, *providentia* (*prouidencia*)³⁵¹, ***quietatio***, -ionis, *f* (*quietacionem/quietationem*)³⁵², *ratio*, -ionis, *f* (*racione*)³⁵³, *rete*, *retis*, *n* (*recium*)³⁵⁴, *reformatio*, -ionis, *f* (*reformacionibus/reformationibus*)³⁵⁵, *renuntiatio*, -ionis, *f* (*renunciationem*)³⁵⁶, *reparatio*, -ionis, *f* (*reparacionem*, *reparatione*)³⁵⁷, *requisitio*, -ionis, *f* (*requisicionem*, *requisitionem*)³⁵⁸, *restitutio*, -ionis, *f* (*restitucione/restitutione*)³⁵⁹, *reverentia* (*reuerencia...*)³⁶⁰, ***residentia*** (*rexidencia...*)³⁶¹, *silentium* (*scilencium...*), *servitium* (*seruicia...*)³⁶², *simulatio*, -ionis, *f*

³³⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', fasc. 16, fol. 3' (dva puta), itd.

³³⁶ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1, 2; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', fasc. 8, fol. 1', itd.

³³⁷ *Nequicia* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 27. *Nequitia* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 12.

³³⁸ *Noticia* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29', fasc. 14, fol. 38', itd. *Notitiam* u PP, b. III, fasc. 6, fol. 3'.

³³⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 9, 12', itd.

³⁴⁰ PP, b. I, fasc. 10, fol. 33', b. II, fasc. 7, fol. 22', fasc. 15, fol. 34', itd.

³⁴¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 31 – kratika *obligac*, inače uvijek *oblig*.

³⁴² PP, b. I, fasc. 13, fol. 11, b. II, fasc. 11, fol. 36 (dva puta pored oblika *palacii* i *palacio*), itd.

³⁴³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 3 (dva puta), 20', 24', itd.

³⁴⁴ *Pastinacionis* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 22'. *Pastinationis* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 3', 6' (dva puta), 5', fasc. 11, fol. 6', itd. – Kratice *pastinac* i *pastinatois*.

³⁴⁵ *Peticionem* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, fasc. 10, fol. 26', itd. *Petitione* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 48, 49, itd.; PP, b. I, fasc. 10, fol. 4, 7, itd. – Kratice *petic* s apostrofom u obliku petlje ili crticom iznad ili *petitoe* ili *petio*.

³⁴⁶ *Porcione* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 5', fasc. 13, fol. 13, 13', itd. *Portione* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 15 (dva puta), fasc. 14, fol. 26 (dva puta), itd. – Kratice *portoe* ili riječ nije dana u obliku kratice.

³⁴⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, 4, itd. (u istim ugovorima također oblici *precii* i *precio*).

³⁴⁸ *Presencia* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2, 7' (dva puta), itd.; PP, b. I, fasc. 12, fol. 13, itd. – ako nije kratica.

³⁴⁹ *Probacioni* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 8', fasc. 11, fol. 1, 12, itd. *Probationi* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, 4, itd. – Kratice *probac* i *probatois*.

³⁵⁰ PP, b. I, fasc. 13, fol. 25', fasc. 16, fol. 30, fasc. 17, fol. 16, itd.

³⁵¹ QMCI, str. 3, 5, 14, itd.; PP, b. I, fasc. 17, fol. 34'.

³⁵² *Quietacionem* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 3', 8', 11, itd. *Quietationem* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', 15, 17', fasc. 11, fol. 21, 22', itd. – Kratice *quietac* i *quietatoe*, a *quiet* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 12', fasc. 10, fol. 36', fasc. 11, fol. 8. Ponekad u kratici *quietac* zadnje slovo više nalikuje *t*, npr. u PP, b. I, fasc. 7, fol. 32, 32', 34, itd.

³⁵³ PP, b. III, fasc. 2, fol. 24' – kratika *rac* s apostrofom u obliku petlje, inače uvijek *rao* s crticom iznad.

³⁵⁴ PP, b. III, fasc. 11, fol. 14.

³⁵⁵ *Reformacionibus* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 5', fasc. 8, fol. 37, fasc. 17, fol. 12', 17', itd. *Reformationibus* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 33, 45'. – Kratice *reformac* i *reformatoib7* s crticom iznad.

³⁵⁶ PP, b. I, fasc. 8, fol. 4 (dva puta), fasc. 11, fol. 4, 18, itd.

³⁵⁷ *Reparacionem* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'. *Reparatione* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 33, 34', 44, itd. – Kratice *reparac* s crticom iznad i *repatce* s crticom ispod *p*.

³⁵⁸ *Requisicionem* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 24'. *Requisitionem* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 12, 13, 30, itd. – Kratice *requisic* i *requisitoem*.

³⁵⁹ *Restitucione* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 13. *Restitutione* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 8', b. II, fasc. 1, fol. 32, fasc. 6, fol. 28', itd. – Kratice *restituc* i *restitutoe*.

³⁶⁰ PP, b. I, fasc. 10, fol. 33.

³⁶¹ QMCI, str. 224 (dva puta pored *rexidenciam*). – U nastavku će biti riječi o pisanju *x* umjesto *s*.

³⁶² PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 11', fasc. 10, fol. 30', itd.

(*simulacioni/simulationi*)³⁶³, *solutio*, -ionis, f (*solucionem*)³⁶⁴, *sors*, *sortis*, f (*sorcium*)³⁶⁵, *spatium* (*spacium*)³⁶⁶, *traditio*, -ionis, f (*tradicionis*)³⁶⁷, *venditio*, -ionis, f (*vendicionis*)³⁶⁸, *violentia* (*violencia*)³⁶⁹, *vitium* (*vicium*)³⁷⁰. Iz navedenih primjera prevagu u asibilaciji *ti* u hijatu imaju sufiksi imenica -*entia*, -*itia*, -*itium*, -*itius*, -*tio*. Među ovim sufiksima treba izdvojiti još -*itium* kao genitivni završetak imenica treće deklinacije (*debencium*, *parcium*, *recium*, *sorcium*) koji se u čitavoj paradigmi pojavljuje samo u tom padežu kao -*icium* za razliku od drugih navedenih sufiksa koji su zastupljeni u čitavoj paradigmi.

Ista je zamjena primjetna i kod pridjeva i priloga: *evidens*, -*entis* (*euidenciolem*, *euidencia*)³⁷¹, **ficticius/fictitius**, 3 (*ficticiam*, *ficticius*)³⁷², *potis*, -*e* (*pocior*)³⁷³, *sufficiens*, -*entis* adi. partic. (*sufficienciolem*)³⁷⁴, *totus*, 3 (*tocius*)³⁷⁵, *certo* (*cercius*)³⁷⁶, *cito* (*cicius*)³⁷⁷, *gratiose* (*graciose*)³⁷⁸, *multotiens* (*multociens*)³⁷⁹, *potius* adv. comp. (*pocius/poccius*)³⁸⁰, *quotiens* (*quociens*)³⁸¹, *quotienscumque* (*quocienscumque*)³⁸², *totiens* (*tociens*)³⁸³; kao i kod rednoga broja *tertius*, 3 (*tercia...*)³⁸⁴ i veznika *etiam* (*ecciam*, *eciam*)³⁸⁵ ako nije razriješen kraticom. Dakle, asibilaciji *ti* u hijatu podlegli su najčešće komparativi na -*tior* i -*tius* i prilozima na -*tiens*.

Oblici participa prezenta aktivnoga u genitivu množine svih rodova te u nominativu i akuzativu množine srednjeg roda imaju asibilizirano *ti*: *approbare* (*aprobancium*)³⁸⁶, *ascendēre* (*ascendencium*)³⁸⁷, *constituēre* (*constituencium*)³⁸⁸, *contrahēre* (*contrahencium*)³⁸⁹,

³⁶³ *Simulacioni* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 12'. *Simulationi* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 17'.

³⁶⁴ PP, b. I, fasc. 11, fol. 5' – kratika *soluc*.

³⁶⁵ QMCI, str. 60, 98 (tri puta), 100, itd.; PP, b. II, fasc. 14, fol. 14', itd.

³⁶⁶ PP, b. I, fasc. 12, fol. 5'.

³⁶⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 14', fasc. 16, fol. 17, fasc. 17, fol. 4, 17', itd. – kratika *tradic*.

³⁶⁸ PP, b. I, fasc. 8, fol. 29 – kratika *vendic*, a u ostalim padežima *venditois*, *venditoe*.

³⁶⁹ QMCI, str. 54.

³⁷⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 35', fasc. 14, fol. 58, itd.

³⁷¹ *Euidenciolem* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 34'. *Euidencia* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 4.

³⁷² *Ficticiam* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 38. *Ficticius* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9.

³⁷³ QMCI, str. 89; PP, b. I, fasc. 10, fol. 3, fasc. 17, fol. 19', b. II, fasc. 4, fol. 5'.

³⁷⁴ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3'.

³⁷⁵ QMCI, str. 17, 19, 21, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 24', fasc. 8, fol. 31, 32 (dva puta), itd.

³⁷⁶ PP, b. I, fasc. 11, fol. 24.

³⁷⁷ PP, b. I, fasc. 8, fol. 35, b. II, fasc. 6, fol. 13' (dva puta), b. IV, fasc. 17 (4), fol. 10, 12'.

³⁷⁸ PP, b. I, fasc. 10, fol. 11', b. II, fasc. 1, fol. 35, b. III, fasc. 2, fol. 44', fasc. 11, fol. 22, 22'.

³⁷⁹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5, 10.

³⁸⁰ *Pocius* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10', 11; QMCI, str. 33, 48, 52, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', fasc. 8, fol. 1 (dva puta), itd. *Poccius* u QMCI, str. 278.

³⁸¹ QMCI, str. 59, 84, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', itd.

³⁸² PP, b. I, fasc. 7, fol. 34', 35, 36, itd.

³⁸³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', fasc. 8, fol. 31, itd.

³⁸⁴ CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 46, b. VI, fasc. 7, fol. 5', 6, itd.; QMCI, str. 3, 5, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 6', itd.

³⁸⁵ *Ecciam* u CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 46, kut. VI, fasc. 7, fol. 2', itd.; QMCI, str. 6, 7, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 6', itd. *Eciam* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9 (tri puta), 13; QMCI, str. 52, 116; PP, b. I, fasc. 9, fol. 6, 11', itd.

³⁸⁶ PP, b. I, fasc. 11, fol. 4'.

³⁸⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 23', fasc. 16, fol. 17, fasc. 17, fol. 26', itd.

³⁸⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 12', 17, fasc. 8, fol. 7, itd.

³⁸⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 22, 36, itd.

deficere (*defficiencium*)³⁹⁰, *evenire* (*eueniencium*)³⁹¹, *existere* (*existencia*, *existencium*)³⁹², *laudare* (*laudancium*)³⁹³, *loqui* (*loquencium*)³⁹⁴, *nasci* i *pervenire* (*nascencium* et *perueniencium*)³⁹⁵, **ratificare** (*ratifficancium*)³⁹⁶, *respondere* (*respondencia*)³⁹⁷, *solvere* (*soluencium*)³⁹⁸, *valere* (*valencium*)³⁹⁹; *consentiens*, *-entis* adi. partic. (*consenciencium*)⁴⁰⁰, *praesens*, *-entis* adi. partic. (*presencia*, *-cium*)⁴⁰¹, *spectans*, *-antis* adi. partic. (*spectancia*)⁴⁰². Glagoli na *-(t)ire* i *-(t)iare* imaju također asibilirano *ti*: *consentire* (*consenciet*)⁴⁰³, *persentire* (*persenciet*)⁴⁰⁴, *sentire* (*senciens...*, *sencio*)⁴⁰⁵; *denuntiare* (*denunciare*)⁴⁰⁶, *negotiar* (*negociare*)⁴⁰⁷, *pronuntiare* (*pronunciatum...*)⁴⁰⁸, *renuntiare* (*renuncians*)⁴⁰⁹, *vitiare* (*viciato...*)⁴¹⁰. Njima se mogu pridružiti još **certiorare** (*cerciorata*)⁴¹¹ i *pati* (*paciatur*)⁴¹².

Zamjena *ci* umjesto *ti* najvećim je dijelom uvjetovana načinom oblikovanja kratice što uvjetuje pojavu dvojnih grafija iste riječi. Ako kratica završava na konsonant, tada najčešće stoji *c*, a ako završava na vokal, onda se obično *t* nalazi ispred završnih vokala u kratici.

b) Sonorizacija intervokalskoga *t* u *d*: *putare* (**podare**)⁴¹³.

Zamjena završnoga *t* pomoću *d*: *caput*, *-itis*, *n* (*capud*)⁴¹⁴, *reliquere* (*reliquid*)⁴¹⁵, *aut* (*aud*)⁴¹⁶, *Meduit/Meduid*⁴¹⁷ (slavenski nadimak). Glagolski oblik *reliquid* nastao je pod

³⁹⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 27'.

³⁹¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 58'.

³⁹² *Existencia* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 2, fasc. 13, fol. 20, b. II, fasc. 11, fol. 22', itd. *Existencium* u QMCI, str. 58, 73, 124, 134 (dva puta); PP, b. I, fasc. 16, fol. 28, itd. Oblik *existentium* u QMCI, str. 57, 83.

³⁹³ PP, b. I, fasc. 11, fol. 4'.

³⁹⁴ PP, b. I, fasc. 10, fol. 25, 27', fasc. 14, fol. 15', itd.

³⁹⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', 2', itd.

³⁹⁶ PP, b. I, fasc. 11, fol. 4'.

³⁹⁷ PP, b. III, fasc. 7, fol. 18'.

³⁹⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', fasc. 10, fol. 25'.

³⁹⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, fasc. 11, fol. 2', fasc. 14, fol. 22' (dva puta), itd.

⁴⁰⁰ *Consenciencium* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 32.

⁴⁰¹ *Presencia* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 3, fasc. 12, fol. 12 (dva puta), itd. *Presencium* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 4, 4', fasc. 12, fol. 19, itd. – Kratice *pncia* i *pncium*.

⁴⁰² PP, b. I, fasc. 7, fol. 15' (dva puta), fasc. 9, fol. 6', 25, itd.

⁴⁰³ PP, b. II, fasc. 6, fol. 15, fasc. 14, fol. 13.

⁴⁰⁴ QMCI, str. 64.

⁴⁰⁵ *Senciens* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 24. *Sencio* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6.

⁴⁰⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 8, 27', 34', itd.

⁴⁰⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, 36, fasc. 11, fol. 2', itd. – Kasnije će biti riječi o nestajanju deponentnih glagola.

⁴⁰⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 13, fol. 25', fasc. 16, fol. 30, itd.

⁴⁰⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6' (dva puta), 7, 17', itd. – kratica *renunc*.

⁴¹⁰ PP, b. II, fasc. 1, fol. 32, fasc. 6, fol. 27', 28', itd.

⁴¹¹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 7, fasc. 16, fol. 19, 20', itd.

⁴¹² PP, b. I, fasc. 8, fol. 4, b. II, fasc. 3, fol. 10; QMCI, str. 92.

⁴¹³ *Podare* u PP, b. I, fasc. 6, fol. 9', 10, 15', 16, itd. – bilježi još prijelaz kratkoga *ũ* u *o* u naglašenom otvorenom slogu. Klasični oblik *putare* nalazi se u prvih pet svežnjića u ugovorima o davanju u zakup obrađivanja vinograda.

⁴¹⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 29, fasc. 14, fol. 19', b. II, fasc. 1, fol. 2, itd.

⁴¹⁵ PP, b. I, fasc. 10, fol. 8', 12 (dva puta), itd. – riječ nije pokraćena ili je u kratici pokraćen samo slog *qui-*.

⁴¹⁶ *Aud* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 12. *Aut* u CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 3', 4, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 2', 4, itd.

⁴¹⁷ *Meduit* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 27', 34 (tri puta), itd. *Meduid* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 8'.

utjecajem upitne zamjenice *quid*, a *capud* pod utjecajem prijedloga *apud* u srednjovjekovnom latinitetu,⁴¹⁸ a *aud* omaškom.

c) Pisanje *ct* umjesto *t(t)* u međuvokalskom položaju bilo je u čitavom srednjem vijeku opće prihvaćeno, pa tako i na području Italije kao znakom otmjenosti, premda je u govornom jeziku *ct* zamijenjeno sa *tt*.⁴¹⁹ Tako Perencan piše: *additio*, *-ionis*, *f* (*addictione/additione*)⁴²⁰, *audire* (*audicta*)⁴²¹, ***autenticare*** i ***autenticus***, **3** (*auctenticata...*, *auctenticum.../auctenticum*)⁴²², *conditio*, *-ionis*, *f* (*condictione*)⁴²³, *dilatio*, *-ionis*, *f* (*dil(l)actiones/dil(l)ationes*)⁴²⁴, *dotalis*, *-e* (*doctalem.../dotalem...*)⁴²⁵, *dos*, *dotis*, *f* (*doctis.../dotis...*)⁴²⁶, *dotare* (*doctante.../dotante...*)⁴²⁷, *futurus*, **3** (*fucturum*)⁴²⁸, *venditio*, *-ionis*, *f* (*vendictioni*)⁴²⁹, *vita* (*victa*)⁴³⁰. Za ***autenticus***, **3** bila je presudna analogija prema *auctor*, *auctoritas*, a za *venditio vindicta*⁴³¹, mada je za posljednji oblik u kaptolskim spisima utjecaj odigrala sintagma *ad hoc ut tali venditioni sic facte* pri čemu je došlo do omaške.

Oblici glagola *attendēre* pokazuju ili disimilaciju prvobitno asimiliranoga prefiksa *att-* < *ad+t*, koji je zamijenjen u *act-* (*actendere...*) ili vrlo rijetko degeminaciju u (*atendere...*).⁴³²

d) Pisanje *pt* umjesto *t(t)* uslijed disimilacije bilo je karakteristično za talijansko područje: *legitimus*, **3** (*legiptimus/legitimus...*).⁴³³

Za okluziv *d* zabilježeno je sljedeće:

a) Umetanje *d* kao hiperkorektizam: *Maius* (*mensis Madii*)⁴³⁴ koje je Perencan preuzeo u nekoliko navrata pri referiranju na ugovore sastavljene od drugih notara.

⁴¹⁸ Stotz, isto, str. 226; Norberg, isto, str. 8.

⁴¹⁹ Stotz, isto, str. 232–233; Tekavčić, isto, str. 76.

⁴²⁰ *Additione* u QMCI, str. 255; PP, b. II, fasc. 7, fol. 45, b. III, fasc. 10, fol. 18. *Additione* u QMCI, str. 186, 207, 255; PP, b. II, fasc. 3, fol. 6', itd. Češći oblici s pojednostavljenom degeminacijom.

⁴²¹ QMCI, str. 173. Inače uvijek *audita*.

⁴²² *Auctenticum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5, 7, 7' (dva puta), 8; PP, b. I, fasc. 9, fol. 20. *Auctenticum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 20. *Auctenticata* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5.

⁴²³ QMCI, str. 117; PP, b. II, fasc. 7, fol. 20' (dva puta), 50. Inače uvijek *conditione* ili *condicione*.

⁴²⁴ *Dilactiones* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 2'. *Dillationes* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 12', 17', itd. *Dilationes* u QMCI, str. 293; PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', 30, itd. *Dillationes* u QMCI, str. 90; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', fasc. 8, fol. 14', itd.

⁴²⁵ *Doctalem* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 12, 22, itd. *Dotalem* u QMCI, str. 92, 222; PP, b. I, fasc. 9, fol. 25', itd.

⁴²⁶ *Doctis* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 52'; PP, b. I, fasc. 7, fol. 21', 22, itd. *Dotis* u QMCI, str. 43, 83, itd.; PP, b. I, fasc. 16, fol. 8' (dva puta), 20, itd.

⁴²⁷ *Doctante* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 12, 21', itd. *Dotante* u QMCI, str. 92, 221.

⁴²⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 25', 31', b. IV, fasc. 16 (3), fol. 4. Inače obično kratica *futur*.

⁴²⁹ QMCI, str. 148, 173. Inače uvijek *venditioni*.

⁴³⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 26.

⁴³¹ Stotz, isto, str. 232–233.

⁴³² Isto. – *Actendere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (dva puta), 1', 2, itd. *Atendere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, b. II, fasc. 4, fol. 42'.

⁴³³ Stotz, isto, str. 234. – *Legiptimus* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 9', 13, itd. *Legitimus* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 1', 3, 7, 14'. – Kratice *legipt* i *leg*.

⁴³⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 34, fasc. 9, fol. 27, fasc. 12, fol. 10. – Usp. Stotz, isto, str. 236. Isto vrijedi za pisanje osobnoga imena *Madius* kao o učejoj tendenciji pisanja *di* za lat. *i* (Skok, *Supetarski kartular*, str. 237).

b) Ispadanje *d* u predkonsonantskom položaju u prefiksu *ad* u *adlegare* > *allegare* (*alegare.../allegare...*)⁴³⁵, *allegatio*, *-ionis*, *f* (*alegationes.../allegationes...*)⁴³⁶ može biti posljedica slabljenja *d* uslijed rekompozicije ili naprosto degeminacija.⁴³⁷

c) Završno *d* prelazi u *t* kao pojava naslijeđena iz vulgarnoga latiniteta: *set* od *sed*.⁴³⁸

Pisanje okluziva *p*:

a) Sonoriziranje *p* u *b* između dvaju vokala navedeno jednom u sintagmi *ad ribam maris*⁴³⁹ očito je omaška jer Perencan uvijek piše *ad rippam/ripam maris*.

b) Vrlo rano zabilježeno pojednostavljeno pisanje *s* umjesto početnoga *ps*- naslijedilo se u srednjovjekovnom latinitetu u pisanju grecizama ***psalterium*** (*salterio/psalterio*).⁴⁴⁰ S druge pak strane, u *preces*, *-um*, *f* (*preceps*)⁴⁴¹ nalazimo hiperkorektizam u pisanju *s* kao *ps*.

c) Pisanje *t(t)* umjesto *pt* pod utjecajem talijanskoga: *scriptum* (*scritum*)⁴⁴², *sculptus*, *3* adi. partic. (*sculta*)⁴⁴³. Za obje riječi sa sigurnošću se može reći da je slučajno ispušteno *p* jer ima velik broj primjera pisanih sa *p* za prvu riječ, a za drugu je još registriran oblik *sculpito*⁴⁴⁴. Isto vrijedi za grecizam ***Baptista*** (*Batiste/Baptiste*)⁴⁴⁵.

Okluziv *b* ima sljedeće promjene:

a) Pisanje *v* umjesto *b* ispred likvide nalazimo samo u sinkopiranim oblicima glagola *deliberare* (*deliurare.../deliberare...*) i imenice istoga korijena *deliberatio*, *-ionis*, *f* (*deliurationi.../deliberationis*)⁴⁴⁶ što ukazuje na romanski utjecaj.

b) Ispadanje *b* u predkonsonantskom položaju u *obstaculum* (*ostaculo*)⁴⁴⁷ uslijed asimilacije prefiksa *ob+s*, zatim u (*edomada*) gdje se *bd* pojednostavnilo u *d*.

c) Hiperkorektno umetanje *b* uslijed rekompozicije u *omittēre* (*obmissis*, *obmisserit*)⁴⁴⁸.

⁴³⁵ *Alegare* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5', 10', 13'. *Allegare* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'.

⁴³⁶ *Alegationes* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6', 7, itd. *Allegationes* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 5, 29, itd.

⁴³⁷ Stotz, isto, str. 235–236.

⁴³⁸ *Set* u CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 2, 4', itd.; QMCI, str. 13, 33, itd.; PP, b. I, fasc. 10, fol. 1', 9', 12', itd. – veznik ili nije pokraćen ili je pokraćen kao *s7*. *Sed* u PP, b. III, fasc. 6, fol. 21' – veznik nije pokraćen.

⁴³⁹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 24.

⁴⁴⁰ Stotz, isto, str. 246. – *Psalterio* u PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8, fasc. 16 (3), fol. 12, 21'. *Salterio* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 3', b. IV, fasc. 17 (4), fol. 2, fasc. 18 (5), fol. 5' (dva puta).

⁴⁴¹ PP, b. III, fasc. 10, fol. 20, fasc. 11, fol. 21, 44, 53', b. IV, fasc. 15(2), fol. 14.

⁴⁴² CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1'.

⁴⁴³ QMCI, str. 30.

⁴⁴⁴ *Sculpito* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 1. – Ovaj će se oblik još spominjati u morfološkoj analizi.

⁴⁴⁵ *Batiste* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 4, b. II, fasc. 5, fol. 14. *Baptiste* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 15 i 15', itd.

⁴⁴⁶ *Deliurare* i *deliurationi* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', fasc. 9, fol. 44, itd. *Deliberare* i *deliberationi* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 53, fasc. 10, fol. 26', itd.

⁴⁴⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 36.

⁴⁴⁸ *Obmissis* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6. *Obmisserit* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 9.

d) Već se u klasičnom latinitetu *b* ispred *s* i *t* izgovarao kao *p*. Odstupanja od ortografske konvencije pri pisanju *b* ispred *s* i *t* – koja je bila uspostavljena radi toga da se složenice, i to s prefiksima *ob-* i *sub-*, nešto rjeđe s *ab-*, učine prepoznatljivima (*absum*, *obtemperare*) ili da se osigura jedinstvo unutar paradigme (*urbs*, *urbis*) – bila su uobičajena u antičkim i srednjovjekovnim tekstovima. Čak je i Alkuin smatrao pisanje *op-* i *sup-* u složenicama sasvim normalnim.⁴⁴⁹ U nekoliko navrata Perencan je zapisao fonetsku ortografiju glagola *obtinere* (*optinuerat*, *optineat*)⁴⁵⁰ pored brojnih ortografskih oblika.

2. 3. Likvide

Pisanje likvide *r*:

a) Pisanje *l* umjesto *r*: *furca* (*fulchis*)⁴⁵¹.

b) Disimilacija likvida *r-r* u *l-r* unutar dva sloga u osobnom imenu *Peregrina*, *Peregrinus* (*Pelegrina...*, *Pelegrinus...*)⁴⁵² potječe još iz kasne antike⁴⁵³. Doduše, pojava disimilacije u *arbitrium* (*albitrio*)⁴⁵⁴ može se pripisati prvenstveno Perencanovoj omašci.

Disimilacija likvida *r-Ø* u *frustratorius*, 3 (*frustatoriam*)⁴⁵⁵ rezultat je zamjene riječi *frustra* i *frustrare* s *frustum*⁴⁵⁶ u srednjovjekovnom latinitetu.

c) Metatezu likvide *r* imamo u grecizmu *cathēdra/cathēdra* (*chatreda*) i *cathedralis*, *-e* (*chatredali/catredali*)⁴⁵⁷, kao i u latinskoj riječi *frumentum* (*furmenti...*)⁴⁵⁸, koja je bila općenito raširena u ovome obliku na romanskom području.

Na ovome se mjestu može još navesti grafička metateza nastala uslijed omaške između okluziva *g* i likvide *l* u *religiosus*, 3 (*regilioso*, *religiosus*)⁴⁵⁹.

2. 4. Nazali

Pisanje nazala *m*:

a) Obično je nazal *m* u sredini ili na kraju riječi pokraćen vodoravnom crticom iznad vokala, osim ako je riječ napisana cjelovito kao (*rem*)⁴⁶⁰. U sklonjivim se kraticama piše

⁴⁴⁹ Stotz, isto, str. 263.

⁴⁵⁰ *Optinuerat* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10. *Optineat* u PP, b. I, fasc 16, fol. 2', 25.

⁴⁵¹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 5.

⁴⁵² *Pelegrina* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 12, 16, itd. *Pelegrinus* u PP, b. III, fasc. 10, fol. 66 (dva puta).

⁴⁵³ Stotz, isto, str. 335–336.

⁴⁵⁴ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'; PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 10. Ipak, češći su klasični oblici u PP, b. I, fasc. 9, fol. 3, 3' (dva puta), itd.

⁴⁵⁵ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8.

⁴⁵⁶ Isto, str. 337.

⁴⁵⁷ *Chatreda* u QMCI, str. 30. *Chatredali* u QMCI, str. 30, 34, 37, itd. *Catredali* u QMCI, str. 24, 27, 56, itd.

⁴⁵⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 5 (tri puta), itd.

⁴⁵⁹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 49, 50, 50' pored brojnih pravilnih oblika.

⁴⁶⁰ Svi navedeni primjeri u PP, b. I, fasc. 16, fol. 3'.

krajnje *m*, primjerice u *frem*, *dcam*, *oium* s crticom iznad. Postoji nekoliko slučajeva ispuštanja *m* jer je Perencan zaboravio staviti crticu iznad vokala u: *vnam bona* (!) *galinam*, *dictum Cressulu* (!), *ad facie*⁴⁶¹, *comparere* i *rumpĕre* (*coparuerunt*, *rupere*)⁴⁶².

b) Pisanje *n* umjesto *m*:

b₁) Pojednostavljenje *mn* u *n(n)* uslijed asimilacije u riječi *antemna* (*ant(h)ena*)⁴⁶³ koja je postala standardnim oblikom u srednjem vijeku⁴⁶⁴. Krajnje sinkopirani oblik (*dona...*)⁴⁶⁵, nastao od *domĭna* > *domna* > *donna*, pojavljuje se znatno manje od nesinkopiranoga oblika i navodi se obično kao apozicija imenima ženskih osoba koje ne pripadaju patricijskom rodu.

b₂) Pred (labio)velarnim okluzivom *m* se izgovaralo kao nazalno *ŋ*, o čemu svjedoči pisanje *n*⁴⁶⁶, pa tako imamo *quicumque*, *quaecumque*, *quodcumque* (*quancumque*, *quencumque*)⁴⁶⁷, *tamquam* (*tanquam*)⁴⁶⁸ jer nisu pokraćeni. Inače ova zamjenica i prilog u kratlici imaju crticu iznad vokala što se onda transkribira sa *m* prema egdotičkim pravilima.

b₃) Zamjena *nm* umjesto *mm* ima disimilacijski karakter uslijed rekompozicije u *communire* (*conmuniri*)⁴⁶⁹, *immensus*, *3* (*inmensa...*)⁴⁷⁰, *immobilis*, *-e* (*inmobilia...*)⁴⁷¹, *immiscĕre* (*inmiscere...*)⁴⁷² pri čemu prefiksi *in-* i *con-* (stariji oblik *com-* zamijenjen hiperkorektnim *con-*)⁴⁷³ nisu pokraćeni. Kako je prefiks *con-* uvijek pokraćen, ostaje pitanje je li i on podlegao rekompoziciji odnosno disimilaciji.

b₄) Pisanje *np* umjesto *mp* kao slučaj hiperkorektne disimilacije nastao rekompozicijom u *adimplere* (*adinplere*)⁴⁷⁴ zabilježen je jer riječ nije razriješena kraticom.

c) Ispadanje *m* pred epentenskim *p* u *damnum* (*dapnum*)⁴⁷⁵ nastalo je zbog ispuštanja vodoravne crtice iznad vokala.

d) Dosljedno je provedeno umetanje *m* ispred *b* odnosno *p* kao nazalna epenteza u riječi (*octumbris*). Slučajna nazalna epenteza rezultat je dodavanja abrevijacijskoga znaka u *deripĕre* (*deremptus/dereptus*)⁴⁷⁶.

⁴⁶¹ *Bona* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 9'. *Cressulu* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 19'. *Ad facie* u QMCI, str. 31.

⁴⁶² *Coparuerunt* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 6. *Rupere* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29, 38'.

⁴⁶³ PP, b. I, fasc. 9, fol. 48, 54.

⁴⁶⁴ Stotz, isto, str. 289.

⁴⁶⁵ PP, b. I, fasc. 9, fol. 9, 9' (dva puta), itd.

⁴⁶⁶ Stotz, isto, str. 290.

⁴⁶⁷ *Quancumque* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 19, fasc. 16, fol. 23, b. II, fasc. 11, fol. 31'.

⁴⁶⁸ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46, kut. VI, fasc. 7, fol. 1, 2, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, fasc. 11, fol. 14', itd.

⁴⁶⁹ QMCI, str. 8.

⁴⁷⁰ QMCI, str. 48, 106, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15, fasc. 16, fol. 3', 14', itd.

⁴⁷¹ QMCI, str. 23; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 24', itd.

⁴⁷² PP, b. I, fasc. 8, fol. 27' (dva puta), itd.

⁴⁷³ Stotz, isto, str. 291.

⁴⁷⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 5', fasc. 13, fol. 13'.

⁴⁷⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 36, fasc. 13, fol. 8.

⁴⁷⁶ *Deremptus* u PP, b. III, fasc. 12, fol. 2'. *Dereptus* u PP, b. III, fasc. 12, fol. 2.

Pisanje nazala *n*:

a) Ispadanje *n* u sredini riječi uslijedilo je zbog ispuštanja abrevijacijskoga znaka u *demonstrare* (*demostrandum*), *manere* (*manete*), *commorari* (*comoratibus*)⁴⁷⁷, dok je završno *n* dobro potvrđeno što se vidi u *alioquin*, *quin* ako kratica sadrži završno *n*⁴⁷⁸.

b) Nazalna se epenteza ispred okluziva može pripisati lapsusu uslijed dodatka abrevijacijskoga znaka: *concedere* (*concendens*), *consequi* (*consenquendo*), *redire* (*rendiens*), *iter*, *itinēris*, *n* (*intinere*).⁴⁷⁹

Velarni nazal /ŋ/:

a) Pisanje *ngn* umjesto ortografski uobičajenoga *gn*, poznato s antičkih natpisa, bilo je vrlo rašireno u srednjovjekovnom latinitetu, ali nigdje nije postalo uzusom. Izgovor neksusa *ngn* bio je /ɲn/ ili /ɲgn/ u antici, ali ga je potisnuo romanski izgovor u obliku mediopalatalnoga nazala /ɲ/.⁴⁸⁰ Perencan je zapisao neksus *ngn* u *ignorare* (*ingnoretur/ignoretur...*)⁴⁸¹ i *stagnum/stannum* (*stangno/stagno*)⁴⁸². Možda se prvi slučaj može pripisati nedosljedno provedenoj rekompoziciji, a drugi bilježenju fonetske /ɲ/ varijante riječi pored ortografske, ali ovo predstavlja nedovoljan broj potvrda za bilo kakvi decidirani zaključak.

b) Ispadanje *η* u glagolskim oblicima s nazalnim infiksom u prezentskoj osnovi nije fonološka, nego morfološka pojava. Perencan je u dva navrata zapisao oblik glagola *relinquere* (*reliquere/relinquere...*)⁴⁸³ bez nazalnoga infiksa, ali se zbog izoliranosti pojave ne može govoriti o utjecaju perfektne osnove⁴⁸⁴ jer postoje brojni oblici prezentske osnove u kojima nije došlo do ispadanja velarnoga nazala *η*, što potvrđuju i prezentski oblici glagola *contingere*.

c) Umetanje *η* u glagolskim oblicima također je morfološki uvjetovano izjednačavanjem perfektne osnove s prezentskom, što Perencan opet nije dosljedno proveo (*contingerit/contigerit*)⁴⁸⁵, ali zbog maloga broja primjera ostaje otvoreno pitanje je li riječ o omašci ili stvarno o morfološko uvjetovanom izjednačavanju perfektne osnove s prezentskom.

⁴⁷⁷ *Demostrandum* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 51; PP, b. II, fasc. 6, fol. 16. *Manete* u sintagmi *rato semper manente contractu* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 38'. *Comoratibus* u PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 11'.

⁴⁷⁸ *Alioquin* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46', 48, 50', itd. *Quin* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 5'.

⁴⁷⁹ *Rendiens* u QMCI, str. 39. *Intinere* u PP, b. II, fasc. 16, fol. 27'. *Concendens* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 11. *Consenquendo* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 6'.

⁴⁸⁰ Stotz, isto, str. 302.

⁴⁸¹ *Ingnoretur* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 7', fasc. 17 (4), fol. 10', 11'. *Ignoretur* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 24, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3'. Oblik *ignorationis* u PP, b. II, fasc. 3, fol. 6.

⁴⁸² *Stangno* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 36'. *Stagno* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, fasc. 17, fol. 25'.

⁴⁸³ *Reliquere* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 29'. *Relinquere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', fasc. 11, fol. 8', itd.

⁴⁸⁴ Stotz, *Formenlehre, Syntax und Stilistik*, str. 197.

⁴⁸⁵ *Contingerit* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 32 (dva puta). *Contigerit* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 50'.

2. 5. Dentalni frikativi

Pisanje fonema s:

a) Pri ispadanju završnoga s riječ je o omaškama (*ipsi medietati sorti, carta fini, de libris viginti denariorum paruorum relict, ex ipsi denariis*)⁴⁸⁶.

b) Učestala je pojednostavljena grafija c umjesto sc/sch u grčkoj posuđenici **schedūla**, deminutivu od *sheda* (*cedula*)⁴⁸⁷.

c) Pisanje c umjesto s: *vicissim* (*viciscim*)⁴⁸⁸.

d) Pisanje x umjesto s(s) u međuvokalskom je položaju bilo znatno rašireno na području Italije⁴⁸⁹: *caseus* (*caxey*), *occassio*, *-ionis*, *f* (*occaxione*)⁴⁹⁰, *usura* (*vxura*)⁴⁹¹, *vas*, *vasis*, *n* (*vaxa*)⁴⁹², *acquirere* (*aquixiuerat*)⁴⁹³, u perfektnim oblicima složenica glagola *mittere* (*admixit, comixit, comixerunt, compromixerunt, dimixit, dimixerunt, dimixisset, intromixit, promixit..., remixit..., transmixit*)⁴⁹⁴ i jednom slučajno superlativ priloga *consulte* kao (*consultixime*)⁴⁹⁵ pored brojnijih superlativa na *-issimus*.

X se može nalaziti i u pretkonsonantskom položaju, i to ispred t pa tako u prilogu *iuste* (*iuxte*)⁴⁹⁶ i u već spomenutom **extimare** pri čemu je prijedlog *ex* odigrao značajnu ulogu.

Ponekad x može stajati umjesto završnoga s kao odraz disimilacije: *dos, dotis, f* (*dox/dos*)⁴⁹⁷, *lis, litis, f* (*lix*)⁴⁹⁸, *miles, -itis, m* (*milex/miles*)⁴⁹⁹. Na oblik je zadnje imenice utjecala analogija prema *senex*⁵⁰⁰. U slavenskoj riječi *vas* (*uax*)⁵⁰¹ kao i u genitivu jednine imenice *mater, matris, f* (*matrix*)⁵⁰² Perencan je napisao x umjesto s.

⁴⁸⁶ *Sorti* u QMCI, str. 248. *Fini* u PP, b. II, fasc. 11, fol. 17. *Relicti* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 8. *Ipsi* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 5'.

⁴⁸⁷ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5 (tri puta, u istom dokumentu oblici *cedullam, cedulis*), 6 (sedam puta pored oblika *cedulis*), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3' (u istom ugovoru oblik *cedullam*), itd.

⁴⁸⁸ QMCI, str. 84, 87, 88, 127; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5' (dva puta), 9 (dva puta), itd.

⁴⁸⁹ Stotz, *Lautlehre*, str. 315.

⁴⁹⁰ PP, b. I, fasc. 16, fol. 11.

⁴⁹¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 25', fasc. 12, fol. 8', fasc. 16, fol. 4, itd.

⁴⁹² PP, b. I, fasc. 14, fol. 51 (dva puta).

⁴⁹³ PP, b. I, fasc. 14, fol. 58'. – Pri pisanju ovoga glagola Perencan katkad zna ispustiti c ispred *qu*.

⁴⁹⁴ *Admixit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10; PP, b. I, fasc. 9, fol. 18. *Comixit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3', 13; PP, b. I, fasc. 9, fol. 1', b. IV, fasc. 16 (3), fol. 17, itd. *Comixerunt* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6' (dva puta). *Compromixerunt* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 5, 45', fasc. 13, fol. 25', itd. *Dimixit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3', 4, itd. *Dimixerunt* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3'; PP, b. II, fasc. 17, fol. 10, itd. *Dimixisset* u QMCI, str. 33. *Intromixit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2. *Promixit* u QMCI, str. 10, 12, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', 13', itd. *Remixit* u QMCI, str. 210; PP, b. I, fasc. 50, b. III, fasc. 10, fol. 39. *Tramixit* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 20'.

⁴⁹⁵ *Consultixime* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 14'.

⁴⁹⁶ PP, b. I, fasc. 17, fol. 12'.

⁴⁹⁷ *Dox* u QMCI, str. 222; PP, b. II, fasc. 7, fol. 34', b. III, fasc. 6, fol. 15. *Dos* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 22.

⁴⁹⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 13', 16, 19, itd.

⁴⁹⁹ *Milex* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 15 (dva puta), 19', itd. *Miles* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 14', 31, 31', itd.

⁵⁰⁰ Stotz, isto, str. 316.

⁵⁰¹ PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 4' (*Stomorina uax*).

⁵⁰² *...uerbo et consensu domine Urse matrix (!) sue* u PP, b. III, fasc. 10, fol. 63.

Pisanje grafema *x*:

a) U nekoliko navrata imamo grafemsko pisanje *x* kao *cs*: *contrahēre* i *extrahēre* (*contracsit*, *extracserit*)⁵⁰³.

b) Pisanje *cx* umjesto *x* u srednjovjekovnom je latinitetu imalo za cilj osigurati školski izgovor zbog pojednostavljenja *x* u *ss* u govornom jeziku⁵⁰⁴, ali se na osnovi jednoga primjera (*extracxerit*)⁵⁰⁵ ne može utvrditi da je ova grafija primijenjena s tom svrhom.

c) Na jednom mjestu u obliku (*subtrascit*)⁵⁰⁶ *sc* nalazimo umjesto *x* pri čemu je u konsonantskoj skupini *sc* došlo do metateze.

d) Tendencija pisanja *s(s)* umjesto *x* postupno se učvrstila u vulgarnom latinitetu pod utjecajem italskih dijalekata izvan Rima i kao takva prešla u neke romanske jezike.⁵⁰⁷ U međuvokalskom se položaju *x* pojednostavljuje u *ss* ili *s*: *dicēre* (*disserunt/dixerunt...*)⁵⁰⁸, *extrahēre* (*extrasisset*, *extraserunt*)⁵⁰⁹, *relaxare* (*relassare.../relaxare...*)⁵¹⁰; *uxor*, *-oris*, *f* (*usore*)⁵¹¹ te u superlativu *maxīmus*, *3* (*massimis*)⁵¹².

Također se *x* može pojednostavniti pred konsontantom u *s*, tj. *xt* u *st*: *mixtus*, *3* (*mistas/mixtas*)⁵¹³.

Pojednostavljeno završno *x* kao *s* nalazimo u feminina na *-ix*, *-icis*: ***donatrix*** (*donatris/donatrix*)⁵¹⁴, ***habitatix*** (*habitatris*)⁵¹⁵, ***locatrix*** (*locatris/locatrix*)⁵¹⁶, ***usufructuatrix*** (*usufructuatris/usufructuatrix*)⁵¹⁷, ***venditrix*** (*venditris/venditrix*)⁵¹⁸.

Pisanje fonema *z*:

Za transkripciju grčkih riječi uveden je grafem *z* u klasičnom latinitetu. U srednjovjekovnom se latinskom koristio za pisanje grčkih posuđenica, ponajviše kod glagola

⁵⁰³ *Contracsit* u QMCI, str. 91; PP, b. II, fasc. 3, fol. 10 (dva puta). *Extracserit* u PP, b. III, fasc. 10, fol. 67'.

⁵⁰⁴ Stotz, isto, str. 319.

⁵⁰⁵ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3.

⁵⁰⁶ PP, b. IV, fasc. 10, fol. 7.

⁵⁰⁷ Stotz, isto, str. 320.

⁵⁰⁸ *Disserunt* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 20'. *Dixerunt* u CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 48, 49, itd.; QMCI, str. 4, 11 (tri puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (dva puta), 1' (dva puta), itd.

⁵⁰⁹ *Extrasisset* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8. *Extraserunt* u QMCI, str. 54.

⁵¹⁰ *Relassare* u PP, b. II, fasc. 18, fol. 6'. *Relaxare* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 28, fasc. 11, fol. 30', itd.

⁵¹¹ PP, b. I, fasc. 8, fol. 17'.

⁵¹² PP, b. I, fasc. 14, fol. 33'.

⁵¹³ *Mistas* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19', 24. *Mixtas* u QMCI, str. 6, 11, itd.; PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, 36', itd.

⁵¹⁴ *Donatris* u PP, b. IV, fasc. 12, fol. 5. *Donatrix* u QMCI, str. 106, 107 (sedam puta), itd.; PP, b. I, fasc. 9, fol. 50 (devet puta), itd.

⁵¹⁵ PP, b. III, fasc. 11, fol. 8.

⁵¹⁶ *Locatris* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 39', b. III, fasc. 6, fol. 24', itd. *Locatrix* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 22', fasc. 16, fol. 23 (pet puta), itd.

⁵¹⁷ *Usufructuatris* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 7'. *Usufructuatrix* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 21.

⁵¹⁸ *Venditris* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 23', b. III, fasc. 3, fol. 44 (dva puta), itd. *Venditrix* u QMCI, str. 96 (devet puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1' (pet puta), itd.

tvorenih sa sufiksom *-izare*. U srednjem vijeku *z* se često pisalo kao *ç* koje se izgovaralo kao *c* ispred palatalnih vokala. Na talijanskom području može imati još glasovnu vrijednost */dz/* ili */dʒ/*⁵¹⁹ što bi onda vrijedilo za romanizme pisane sa *ç*, no ovdje o tome neće biti riječi.

a) *ç* predstavlja *z* u grecizmima i skupini glagola sa sufiksnom tvorbom na *-izare*: *zelus* (*çelu*)⁵²⁰; ***autorizare*** (*auctoriçare*)⁵²¹, ***naulizare*** (*nauliçare...*)⁵²², ***preconizare*** (*prechoniçate*)⁵²³.

b) Hiperkorektno repato *ç* stoji u ***cancellare*** (*cançelari...*, *chançelare...*), ***cancellaria*** (*chançelaria...*), ***cancellarius*** (*cançelarii/chançelarii*).⁵²⁴

2. 6. Geminacije i njihovo pojednostavljanje

Prevladava potpuna nedosljednost u pisanju geminacija te za pojedine riječi postoje obje varijante.

a) Pisanje geminacije *cc* ili njeno pojednostavljenje stvar je grafije, a ne izgovora.⁵²⁵ Geminacija *cc* bila je učestalija u vulgarnom izgovoru⁵²⁶. Perencan piše *cc* umjesto *c* u: *baculum* (*bacculo/baculo*)⁵²⁷, *locus* (*loci*)⁵²⁸, *oculus* (*occulis/oculis*)⁵²⁹, *precatus*, *-us*, *m* (*preccatum*)⁵³⁰. Za geminaciju je pretposljednje riječi najvjerojatnije odgovorna riječ *occultus* s kojom je dovođena u etimološku vezu⁵³¹, a geminacija u *baculum* i *locus* može se pripisati omašci. Na geminaciju *cc* u *necessarius*, 3, (*neccessaria.../necessaria*)⁵³² i *necesse* adi. indecl. *n* (*necesse/necesse*)⁵³³ utjecao je *nec*⁵³⁴. Postoje još slučajne geminacije u: *facere* (*faccere*)⁵³⁵, *inducere* (*induccere/inducere...*)⁵³⁶, *sancire* (*sanccimus*)⁵³⁷.

⁵¹⁹ Usp. Stotz, isto, str. 323–325.

⁵²⁰ PP, b. II, fasc. 4, fol. 37'.

⁵²¹ QMCI, str. 39, 46; PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 16'.

⁵²² *Nauliçare* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 30, fasc. 10, fol. 25', fasc. 13, fol. 7'.

⁵²³ PP, b. II, fasc. 1, fol. 31'.

⁵²⁴ *Cançelari* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, b. III, fasc. 12, fol. 2', itd. *Chançelare* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 36', fasc. 10, fol. 21', itd. *Chançelaria* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 51, b. IV, fasc. 7, fol. 2', 3, itd. *Chançelarii* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50, 52, itd.; PP, b. I, fasc. 8, fol. 9, 10, itd.

⁵²⁵ Isto, str. 203.

⁵²⁶ Stotz, isto, str. 201.

⁵²⁷ *Bacculo* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 3', 11. *Baculo* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 44', fasc. 10, fol. 7', 26', itd.

⁵²⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 49.

⁵²⁹ *Oculus* u QMCI, str. 92; PP, b. I, fasc. 13, fol. 22. *Oculis* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 29, fasc. 12, fol. 11, itd.

⁵³⁰ QMCI, str. 92. Ovdje je očito na djelu *lapsus calami* jer bi trebalo stajati *peccatum* što proizlazi iz smisla ovoga dijela rečenice: *...nolens hoc graue peccatum super animam suam ferre...*

⁵³¹ Stotz, isto, str. 202.

⁵³² *Neccessaria* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 5, 9, itd. *Necessaria* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 19'. – Kratice *neccia* i *necia*.

⁵³³ *Necesse* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 30, fasc. 12, fol. 2, itd. *Necesse* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 38', b. II, fasc. 4, fol. 47, itd.

⁵³⁴ Stotz, isto, str. 202.

⁵³⁵ PP, b. I, fasc. 12, fol. 8.

⁵³⁶ *Induccere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 13'. *Inducere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 16, 19, 19', itd.

Pisanje *c* umjesto *cc* u većem ili manjem opsegu nalazi se u: *bracchium* (*brachii...*)⁵³⁸, *occasio*, *-ionis*, *f* (*occasione/occasione*)⁵³⁹, *occupatio*, *-ionis*, *f* (*ocupatione, occupationis*)⁵⁴⁰, *peccatum* (*peccatis...*, *peccato*)⁵⁴¹, *successio*, *-ionis*, *f* (*sucessiones.../successiones...*)⁵⁴², *successor*, *-oris*, *m* (*sucessoribus/successoribus*)⁵⁴³, *accedere* (*acedentes/accedentes...*)⁵⁴⁴, *accipere* (*accepta.../accepta...*)⁵⁴⁵, *acceptare* (*acceptante, acceptandum...*)⁵⁴⁶, *occultare* (*ocultare*)⁵⁴⁷, *occurrere* (*ocursis.../occursis...*)⁵⁴⁸, *occupare* (*ocupatam, occupare...*)⁵⁴⁹, *succedere* (*sucedenti*)⁵⁵⁰.

b) Pisanje *g* umjesto *gg* u *aggravare* (*agrauari.../aggrauari*)⁵⁵¹ uslijedilo je nakon prvobitne asimilacije prefiksa *ad+g*. Do degeminacije u *agger*, *-ēris*, *m* (*ageribus/aggeribus*)⁵⁵² došlo je pod utjecajem *ager*, *agri*, *m* u srednjovjekovnom latinitetu.⁵⁵³

c) Pisanje *tt* umjesto *t*: *comitatus*, *-us*, *m* (*comittatu/comitatu*)⁵⁵⁴, *comes*, *-itis*, *m* (*comitti/comiti...*)⁵⁵⁵. Perencan ove oblike piše s geminacijom možda pod utjecajem glagola *mittere*. Ipak, u znatnoj mjeri kod njega prevladavaju ortografski pravilni oblici.

Pisanje *t* umjesto *tt* u imenici *littera* (*litera...*, također dva oblika s podvostručenim *rr* u *litterarum* i *litteras*)⁵⁵⁶ bilo je uobičajeno u srednjovjekovnom latinitetu, a nije bilo neobično ni u klasičnom razdoblju. S degeminacijom pojavljuje se broj *quatuor* (*quatuor*)⁵⁵⁷ kao i oblici glagola *mittere* (*mitere...*, *mittimus...*)⁵⁵⁸ i njegovih složenica (*comitenda.../comittenda...*)⁵⁵⁹, (*dimitere/dimittere...*)⁵⁶⁰, (*intromitendi/intromittendi...*)⁵⁶¹, (*promitens/*

⁵³⁷ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9.

⁵³⁸ PP, b. I, fasc. 11, fol. 3, 3', fasc. 13, fol. 28' (u istom ugovoru *oblici brachiis, brachio, brachia*), itd.

⁵³⁹ *Ocasione* u QMCI, str. 153; PP, b. I, fasc. 12, fol. 22. *Occassione* CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2', 7; QMCI, str. 8, 63, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 16', itd.

⁵⁴⁰ *Ocupatione* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 27. *Occupationis* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 13.

⁵⁴¹ *Pecatis* CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 11'; PP, b. I, fasc. 11, fol. 12'. Oblik *peccato* u QMCI, str. 144. *Peccato* u QMCI, str. 48; PP, b. I, fasc. 17, fol. 27'.

⁵⁴² *Sucessiones* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 3. *Successiones* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 14' uz *successionem, successionis*.

⁵⁴³ *Sucessoribus* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 4'. Inače uvijek *successoribus*.

⁵⁴⁴ *Acedentes* u QMCI, str. 108, 229, 246. *Accedentes* u QMCI, str. 4, 6, 11, itd.

⁵⁴⁵ *Accepta* u QMCI, str. 13 (dva puta kao i oblik *acceptam* u istom ugovoru). *Accepta* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 18.

⁵⁴⁶ *Acceptantes* u QMCI, str. 3. *Acceptandum* u QMCI, str. 90 (dva puta); PP, b. I, fasc. 13, fol. 2', 5, itd.

⁵⁴⁷ PP, b. I, fasc. 11, fol. 12', fasc. 13, fol. 12'.

⁵⁴⁸ *Ocursis* u QMCI, str. 211, 214, itd. *Occursis* u QMCI, str. 166, 169, itd.

⁵⁴⁹ *Ocupatam* u QMCI, str. 33; PP, b. I, fasc. 13, fol. 27. *Occupare* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 13.

⁵⁵⁰ PP, b. I, fasc. 10, fol. 11 (dva puta).

⁵⁵¹ *Aggrauari* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5'. *Agrauari* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 16'.

⁵⁵² *Ageribus* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 17. *Aggerbus* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 22', b. II, fasc. 1, fol. 24'.

⁵⁵³ Stotz, isto, str. 218.

⁵⁵⁴ *Comittatu* u QMCI, str. 38, 95. *Comitatu* u QMCI, str. 31, 49, 51, itd.

⁵⁵⁵ *Comitti* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 20. *Comiti* u QMCI, str. 94, 95, itd.; PP, b. II, fasc. 2, fol. 38, itd.

⁵⁵⁶ *Litera* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4', 12; PP, b. IV, fasc. 10, fol. 7. *Litterarum* i *litteras* u QMCI, str. 10, 16.

⁵⁵⁷ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 49, 52, itd.; QMCI, str. 20, 24, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 8, 11', itd.

⁵⁵⁸ *Mitere* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 47. *Mittimus* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 11' (dva puta).

⁵⁵⁹ *Comitenda* u QMCI, str. 59, 84, 127; PP, b. I, fasc. 10, fol. 31, 37, itd. *Comittenda* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11',

promittens...)⁵⁶², (*remitere/remittere*)⁵⁶³. Degeminacija je sporadično zabilježena u glagolima *attentare* (*atentatum*), *attendere* (*atendere, atendent*), *attinere* (*atinentibus*).⁵⁶⁴

d) Pisanje *dd* umjesto *d*: *redītus, -us, m* (*redditu/reditu...*)⁵⁶⁵, *redire* (*reddire..., rediens...*)⁵⁶⁶ prema *reddere*, pri čemu je geminacija nastala zbog homofonosti⁵⁶⁷. Osim toga, između riječi *reddītus, -i, m* „podavanje“ i *redītus, -us, m* „prihod“ dolazi do zamjene u aktivnom i pasivnom vidu što se odrazilo i u zamjenjivanju *reddere* i *redire*.⁵⁶⁸ Daljnji su primjeri za podvostručeno *dd*: *redigere* (*reddegi/redegi*)⁵⁶⁹, *redimere* (*reddimebit, redimere*)⁵⁷⁰, *reducere* (*redduci/reduci* i jednom geminirano *cc* u *reduccendum*)⁵⁷¹, *tradere* (*traddere.../tradere*)⁵⁷² prema *addere, ideo* (*iddeo/ideo*)⁵⁷³.

Pisanje *d* umjesto *dd* vrlo je rijetko: *additio, -ionis, f* (*aditione/additione*)⁵⁷⁴, *addere* (*adito, additis*)⁵⁷⁵, *adducere* (*aducere...*)⁵⁷⁶, *reddere* (*redere.../reddere...*)⁵⁷⁷.

Dakle, u geminacija *dd* i degeminaciji pretežu složenice s prefiksom *ad-* i *re-*, a vrlo rijetko neke druge riječi, kao npr. *iddeo*.

e) Pisanje *pp* umjesto *p*, inače učestalo u srednjem vijeku: *opinio, -ionis, f* (*opinionem/opinionem*)⁵⁷⁸, *opus, opēris, n* (*oppus/opus*)⁵⁷⁹, *ripa* (*rippam/ripam*)⁵⁸⁰,

16', fasc. 9, fol. 16', itd.

⁵⁶⁰ *Dimitere* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15; PP, b. I, fasc. 12, fol. 22'. *Dimitere* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 32'.

⁵⁶¹ *Intromitendi* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 42, fasc. 12, fol. 11', b. IV, fasc. 16 (3), fol. 1', itd. *Intromittendi* u QMCI, str. 300; PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 6', 8', itd.

⁵⁶² *Promittens* u QMCI, str. 294; PP, b. I, fasc. 9, fol. 25, fasc. 14, fol. 6', 10, itd. *Promittens* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 9', 15, itd.

⁵⁶³ *Remitere* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 17. *Remittere* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 11'.

⁵⁶⁴ *Atentatum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'. *Atendere i atendent* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, b. II, fasc. 4, fol. 42', b. I, fasc. 10, fol. 4. *Atinentibus* u QMCI, str. 64.

⁵⁶⁵ *Redditu* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 9, fasc. 14, fol. 33', 37', itd. *Reditu* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 33', itd.

⁵⁶⁶ *Reddire* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2', 3', itd.; QMCI, str. 93, 117, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', itd. *Rediens* u QMCI, str. 28, 35, itd.

⁵⁶⁷ Stotz, isto, str. 241.

⁵⁶⁸ Isto, str. 242.

⁵⁶⁹ *Reddegi* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 15. *Redegi* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4, 4'.

⁵⁷⁰ *Reddimebit* u QMCI, str. 117 (dva puta). *Redimere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, fasc. 9, fol. 44, itd.

⁵⁷¹ *Redduci* u QMCI, str. 152, 169, 182, 186, 195, 197, 299. *Reduci* u QMCI, str. 5, 8, 17, itd.; PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 16, fol. 30, itd. *Reduccendum* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 29.

⁵⁷² *Traddere* u QMCI, str. 141; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5', 6', 11, itd. *Tradere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 29', 34', fasc. 8, fol. 2, itd.

⁵⁷³ *Iddeo* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 6, 6', itd.; QMCI, str. 16, 19, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 4', itd. *Ideo* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'; QMCI, str. 38, 130, 202; PP, b. I, fasc. 8, fol. 20', 36', itd.

⁵⁷⁴ *Additione* u QMCI, str. 185, 189; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 2, 7', itd. *Additione* u QMCI, str. 186, 207, 255; PP, b. II, fasc. 4, fol. 19'.

⁵⁷⁵ *Adito* u QMCI, str. 235; PP, b. I, fasc. 7, fol. 20', fasc. 14, fol. 30', b. II, fasc. 7, fol. 34. *Additis* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 10', 11, itd.

⁵⁷⁶ PP, b. I, fasc. 10, fol. 38'.

⁵⁷⁷ *Redere* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 13; PP, b. I, fasc. 7, fol. 27', fasc. 8, fol. 25, itd. *Reddere* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2', 3', itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', 8, itd.

⁵⁷⁸ *Oppinionem* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 13, fol. 25', fasc. 17, fol. 16, itd. *Opinionem* u CMC, kut. VI,

adimplere (*adimplere/adimplere*)⁵⁸¹, *operari* (*opperare/operare*)⁵⁸². Oblik *rippa* bio je raširen na talijanskom području, a geminacija je u *opinio* nastala prema *opponere*.⁵⁸³

Na geminaciju je u *opportunos/oportunus*, 3 (*oportuna/opportuna*)⁵⁸⁴ utjecao *oportet* s kojim se dovodio u etimološku vezu⁵⁸⁵, a i u samom su rječniku zabilježene obje varijante iz klasičnoga latiniteta. Ostali se primjeri odnose na prefikse složenica gdje je bilo došlo do asimilacije u *pp* i potom do pojednostavljenja: *apparere* (*apareret/ appareret...*)⁵⁸⁶, *appendere* (*apenso/appenso*)⁵⁸⁷, *applicare* (*aplicanda/ applicanda...*)⁵⁸⁸, *apportare* (*aportauit*)⁵⁸⁹, *apprehendere* (*aprehendendi...*)⁵⁹⁰, *approbare* (*aprobari/ approbari...*)⁵⁹¹, *opponere* (*oposuisset/opposuisset...*)⁵⁹², *opprimere* (*opressum*)⁵⁹³, *supplere* (*suplere*)⁵⁹⁴, *supplicare* (*suplicantes/supplantes...*)⁵⁹⁵ kao i imenica istoga korijena *supplicatio*, *-ionis*, *f* (*suplicatione/supplicatione...*)⁵⁹⁶, *supponere* (*suposita.../supposita...*)⁵⁹⁷. Oblici perfekta glagola *reperire* često su pisani s jednostavnim *p* analogijom prema prezentskoj osnovi,⁵⁹⁸ a to je zabilježio i Perencan.⁵⁹⁹

f) Pisanje *b* umjesto *bb*: ***abbas***, ***abbatis***, ***m*** (*abas.../abbas...*)⁶⁰⁰, ***abbatissa*** (*abatissa.../ abbatissa...*)⁶⁰¹, ***abbatia*** (*abacie*)⁶⁰², *corroborare* (*corobborati* i *coroborare*)⁶⁰³.

fasc. 7, fol. 9; PP, b. I, fasc. 16, fol. 30.

⁵⁷⁹ *Oppus* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 17', fasc. 13, fol. 4', itd. *Opus* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 2', 3', 25', itd.

⁵⁸⁰ *Rippam* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 10', 19, fasc. 8, fol. 13, itd. *Ripam* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 20, fasc. 14, fol. 30' (dva puta), itd.

⁵⁸¹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 22'. Inače uvijek *adimplere*.

⁵⁸² *Oppereare* u PP, b. II, fasc. 15, fol. 24. *Operare* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 11' (dva puta), 20, itd.

⁵⁸³ Stotz, isto, str. 251.

⁵⁸⁴ *Oportuna* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 9', 12', itd. *Opportuna* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 17' (dva puta), 21, 30, itd.

⁵⁸⁵ Stotz, isto, str. 248.

⁵⁸⁶ *Aparet* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33, fasc. 13, fol. 6, fasc. 17, fol. 17, itd. *Apparet* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1', 5 (dva puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 35, fasc. 8, fol. 22, itd.

⁵⁸⁷ *Apenso* u QMCI, str. 17, 19 (dva puta), 24, itd.; PP, b. II, fasc. 3, fol. 1. *Appenso* u QMCI, str. 5, 14, 15, itd.

⁵⁸⁸ *Aplicanda* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 32, fasc. 9, fol. 29', fasc. 10, fol. 9', itd. *Applicanda* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 10, fol. 37, fasc. 12, fol. 5, itd.

⁵⁸⁹ PP, b. I, fasc. 13, fol. 27'.

⁵⁹⁰ QMCI, str. 20, 25, 39, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', 19', 24, itd.

⁵⁹¹ *Aprobari* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8 (tri puta), 11; PP, b. I, fasc. 9, fol. 56', fasc. 10, fol. 40, itd. *Approbari* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 14', fasc. 9, fol. 49', fasc. 11, fol. 13', itd.

⁵⁹² *Oposuisset* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 14'. *Opposuisset* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3'.

⁵⁹³ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 3.

⁵⁹⁴ QMCI, str. 230, 278; PP, b. II, fasc. 15, fol. 20', itd.

⁵⁹⁵ *Suplicantes* u QMCI, str. 18, 37, 40, itd. *Supplantes* u QMCI, str. 21, 24, 27, itd.

⁵⁹⁶ *Suplicatione* u QMCI, str. 17, 72, 79, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 20. *Supplicatione* u QMCI, str. 95, 145, itd.

⁵⁹⁷ *Suposita* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 7, b. III, fasc. 11, fol. 12. *Supposita* u PP, b. II, fasc. 13, fol. 20, fasc. 14, fol. 6, itd.

⁵⁹⁸ Stotz, isto, str. 249.

⁵⁹⁹ *Reperi* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4. *Reperisset* u QMCI, str. 33.

⁶⁰⁰ *Abas* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 14' (pet puta), itd. *Abbas* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 4 (pet puta), itd.

⁶⁰¹ *Abatissa* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 23 (četiri puta), itd. *Abbatissa* u PP, b. II, fasc. 2, fol. 22.

⁶⁰² QMCI, str. 173.

⁶⁰³ *Corobborati* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 2. *Coroborare* u QMCI, str. 5.

g) Pisanje *ff* umjesto *f*: *fructifer*, -*ēra*, -*ērum* (*fructifferas*)⁶⁰⁴, *aufferre* (*aufferere*)⁶⁰⁵.

Geminacija u složenicama s prefiksom *de-* učestala je zbog zamjene prefiksa *de-* i *di(s)*:⁶⁰⁶ *defectus*, -*us*, *m* (*deffectu.../defectu*)⁶⁰⁷, *defendēre* (*deffendere.../defendere...*)⁶⁰⁸, *defensare* (*deffensare*)⁶⁰⁹, *defensio*, -*ionis*, *f* (*deffensionis...*)⁶¹⁰, *defensor*, -*oris*, *m* (*deffensor*)⁶¹¹, *deferre* (*defferre...*, *deferendo...*)⁶¹², *deficēre* (*defficere...*, *deficiunt...*)⁶¹³, *definire* (*diffiniendum...*)⁶¹⁴, *definitio*, -*ionis*, *f* (*diffinitioni/difinitioni*)⁶¹⁵, *definitivus*, 3 (*diffinitiuas...*)⁶¹⁶, *defunctus* (*deffunctorum/defunctorum...*)⁶¹⁷.

Slog iza prefiksa *re-* podliježe geminaciji osobito na talijanskom području⁶¹⁸: *referre* (*refferi*)⁶¹⁹, *reficēre* (*refficere.../reficere...*)⁶²⁰ zajedno sa svojom glagolskom imenicom *refectio*, -*ionis* *f* (*refectione/refectione*)⁶²¹, *refutare* (*reffutare.../refutare...*)⁶²² i *refutatio*, -*ionis*, *f* (*reffutationem.../refutationem...*)⁶²³.

Geminacija je dobro posvjedočena u porodici riječi tvorenih s osnovom *-fic/-fec-*: *aedificare* (*hedifficata...*)⁶²⁴ i *aedificium* (*hedifficium/hedificium*), *aurifex*, -*icis*, *m* (*auriffex.../aurifex...*)⁶²⁵, *notificare* (*notifficandum*)⁶²⁶ i ***notificatio***, -*ionis*, *f* (*notifficatio*)⁶²⁷, ***ratificare***

⁶⁰⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 16'.

⁶⁰⁵ PP, b. I, fasc. 16, fol. 34'. – O morfološkom obliku ovoga glagola bit će riječi u dijelu morfološke analize.

⁶⁰⁶ Stotz, isto, str. 265.

⁶⁰⁷ *Deffectu* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8', 10; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, fasc. 10, fol. 37, fasc. 14, fol. 39' (dva puta). *Defectu* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 4.

⁶⁰⁸ *Defendere* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 2, fasc. 12, fol. 10', 22', itd. *Deffendere* u QMCI, str. 12, 20, 25, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', 2 (dva puta), itd.

⁶⁰⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, fasc. 9, fol. 26, 45, itd.

⁶¹⁰ QMCI, str. 36.

⁶¹¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 3 (u istom ugovoru i drugi oblici), 3', 4, itd.

⁶¹² *Deferendo* u PP, b. II, fasc. 7, fol. 28. *Defferre* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 12, 34.

⁶¹³ *Deficiunt* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8. *Defficere* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 27', fasc. 10, fol. 33', itd.

⁶¹⁴ PP, b. I, fasc. 12, fol. 6, fasc. 17, fol. 14', b. II, fasc. 4, fol. 7', itd.

⁶¹⁵ *Difinitioni* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 16. *Diffinitioni* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1; PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 16, fol. 30.

⁶¹⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 12', 14', itd.

⁶¹⁷ *Defunctorum* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 19'. *Deffunctorum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5.

⁶¹⁸ Stotz, isto, str. 265.

⁶¹⁹ PP, b. II, fasc. 14, fol. 18'. Oblik *reffertum* u PP, b. III, fasc. 1, fol. 5'.

⁶²⁰ *Refficere* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 12, fasc. 14, fol. 19', 39', itd. *Reficere* u PP, b. IV, fasc. 12, fol. 13. *Refficere* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 12, fasc. 14, fol. 19', 39', itd.

⁶²¹ *Refectione* u QMCI, str. 12, 20, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 14', 18, itd. *Refectione* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', fasc. 12, fol. 15', itd.

⁶²² *Reffutare* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2; PP, b. I, fasc. 7, fol. 28, b. II, fasc. 18, fol. 6', itd. *Refutare* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 2', b. IV, fasc. 4, fol. 25. Oblici s podvostručenim *ff* učestali.

⁶²³ *Reffutationem* u QMCI, str. 232, 233, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', fasc. 9, fol. 24, itd. *Refutationem* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 13', b. IV, fasc. 4, fol. 8', itd.

⁶²⁴ QMCI, str. 77; PP, b. I, fasc. 7, fol. 19, fasc. 16, fol. 21, itd.

⁶²⁵ *Auriffex* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 4', 23, fasc. 12, fol. 9', itd. *Aurifex* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20', fasc. 11, fol. 17', fasc. 13, fol. 3, itd.

⁶²⁶ PP, b. I, fasc. 10, fol. 3'.

⁶²⁷ PP, b. I, fasc. 10, fol. 3'. U istom ugovoru oblik *notifficationes*.

(*ratifficant...*, *ratificauit*)⁶²⁸ i **ratificatio, -ionis, f** (*ratifficationis*)⁶²⁹, već navedene riječi sa sufiksom *re-fic-*, *sacrificare* (*sacrifficare*)⁶³⁰, *significare* (*signifficauerit*) i *significatio, -ionis, f* (*signifficatione*)⁶³¹, *testificari* (*testifficantur/testificantur...*)⁶³², *magnificus, 3* (*magnifici/magniffici*)⁶³³, *pacifce* (*paciffice*)⁶³⁴, *pontificatus, -us, m* (*pontificatus/pontifficatus*)⁶³⁵.

Pisanje *f* umjesto *ff*, nešto rjeđe od geminacije, zastupljeno je također u složenicama: *affirmare* (*afirmata*)⁶³⁶, *difficultas, -atis, f* (*dificultate/difficultate*)⁶³⁷, *effectus, -us, m* (*efectu/effectu...*)⁶³⁸, *offensa* (*ofensa/offensa*)⁶³⁹, *sufficiens, -entis* (*suficientem/sufficientem*)⁶⁴⁰.

h) Pisanje *rr* umjesto *r*: *directus, 3* (*dirrectas/directas*)⁶⁴¹.

Pisanje *r* umjesto *rr*: *corroboratio, -ionis, f* (*corroborationem*)⁶⁴², *error, -oris, m* (*erore...*)⁶⁴³, **resurrectio, -ionis, f** (*rexurrectionis*)⁶⁴⁴, *terrenum* (*tereno/terreno...*)⁶⁴⁵, *turris, -is, f* (*turis...*)⁶⁴⁶, *interrogatus, 3* adi. partic. (*interogatus*)⁶⁴⁷, *irrevocabilis, -e* (*ireuocabilem, irreuocabilis*)⁶⁴⁸, *corrigere* (*corigendi/corrigendi*)⁶⁴⁹, *corrumpere* (*corumpi*)⁶⁵⁰, *irritare* (*iritum.../irritum...*)⁶⁵¹. Razlog je degeminaciji u većini navedenih oblika taj što se *rr* nalazi neposredno ili posredno ispred naglašenoga sloga⁶⁵², osim u *corroborationem, ireuocabilem*

⁶²⁸ *Ratifficant* u QMCI, str. 85. *Ratificauit* u QMCI, str. 179.

⁶²⁹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'; PP, b. I, fasc. 11, fol. 4, fasc. 16, fol. 9'.

⁶³⁰ PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'.

⁶³¹ Oba oblika u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9.

⁶³² U istom dokumentu oba oblika – CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8.

⁶³³ *Magniffici* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1, 5, 15; QMCI, str. 9, 35; PP, b. I, fasc. 8, fol. 1, 8, itd. *Magnifici* u QMCI, str. 13, 34; PP, b. I, fasc. 10, fol. 2, 3, itd.

⁶³⁴ QMCI, str. 54.

⁶³⁵ *Pontificatus* u QMCI, str. 16, 18, 24, itd. *Pontifficatus* u QMCI, str. 3, 5, 14, itd.

⁶³⁶ PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 16'.

⁶³⁷ *Dificultate* u QMCI, str. 98. *Difficultate* u PP, b. III, fasc. 2, fol. 46.

⁶³⁸ *Efectu* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 28. Oblik *efectus* u PP, fasc. 16, fol. 28. *Effectu* u QMCI, str. 59, 84, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 6, 11', itd. Ipak, pretežu ortografski oblici.

⁶³⁹ *Ofensa* u PP, b. IV, fasc. 12, fol. 1' – najvjerojatnije omaška. *Offensa* u QMCI, str. 48, 57, 106, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15, fasc. 9, fol. 25', itd.

⁶⁴⁰ *Suficientem* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 5. *Sufficientem* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 10, b. II, fasc. 4, fol. 47.

⁶⁴¹ *Dirrectas* u QMCI, str. 6, 11, 20, itd.; PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, 36', 50, itd. *Directas* u QMCI, str. 137, 157, 216; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 19', itd.

⁶⁴² CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8, 10'.

⁶⁴³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, 22, itd. Isključivo pisana s pojednostavljenom geminatom.

⁶⁴⁴ PP, b. I, fasc. 8, fol. 21, fasc. 9, fol. 10, itd.

⁶⁴⁵ *Tereno* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 30. Inače se imenica uvijek piše s dva *r*.

⁶⁴⁶ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 50, 50'.

⁶⁴⁷ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2' (četiri puta), 3 (pet puta); QMCI, str. 29; PP, b. I, fasc. 17, fol. 15 (tri puta), itd. Samo jednom zabilježeno *interrogatus* u PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 13'. Na degeminaciju ključnu ulogu u ovome participiju perfekta pasivnoga odigrao je način kraćenja.

⁶⁴⁸ PP, b. I, fasc. 14, fol. 4. Inače su oblici ovoga pridjeva uvijek s dva *r*.

⁶⁴⁹ *Corigendi* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 7', fasc. 12, fol. 13, fasc. 13, fol. 27. *Corrigendi* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'.

⁶⁵⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 46, fasc. 13, fol. 25', fasc. 16, fol. 30, itd.

⁶⁵¹ *Iritum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33, fasc. 9, fol. 26, itd. *Irritum* u CMC b. VI, fasc. 7, fol. 7', 8' (tri puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 27, 31', itd.

⁶⁵² Stotz, isto, str. 275.

gdje je došlo do degeminacije na granici sufiksa i simpleksa riječi te u *turis*. Složenice glagola *ferre* pokazuju disimilaciju geminata⁶⁵³ pa tako imamo: *deferre* (*defferet*), *inferre* (*infere...*), *offerre* (*offerent...*)⁶⁵⁴. Rašireno je pisanje degeminiranoga *r* u: glagolskim oblicima *curre* (*curente.../currente...*)⁶⁵⁵ i *incurre* (*incurere.../incurrere...*)⁶⁵⁶ kao i u superlativu *-erimus* umjesto *-errimus*, kao npr. *nuper*, adv. (*nuperime/nuperrime*)⁶⁵⁷.

i) Pisanje *ll* umjesto *l* bilo je rašireno u srednjovjekovnom latinitetu. Perencan piše oblike perfekta glagola *offerre* često s jednim *l*, no ima oblika i s dvostrukim *ll* (*obtullit*, *obtullerint*)⁶⁵⁸. Za broj *milia* ponekad u ablativu bilježi geminaciju (*millibus*)⁶⁵⁹, koja je bila učestala u srednjovjekovnom latinitetu pod utjecajem oblika *mille*⁶⁶⁰, a često tako piše i zamjenički pridjev *alius*, *alia*, *aliud* (*alliam...*) i defektnu zamjenicu *nichil* (*nichillo*).⁶⁶¹ Ostale su riječi sa *ll*: *dilectio*, *-ionis*, *f* (*dillectione/dilectione*)⁶⁶², *ecclesia* (*eccllesia...*)⁶⁶³, *insula* (*insulla/insula*)⁶⁶⁴, *Iulius* (*Iullii/Iulii*)⁶⁶⁵, *maleficio* (*malleffitia/malefficia*)⁶⁶⁶, *molendinum* (*mollendini.../molendini*)⁶⁶⁷, *titulus* (*titullo/titulo*)⁶⁶⁸, *utilitas*, *-atis*, *f* (*utillitate/utilitate*)⁶⁶⁹, *vocabulum* (*vocabullo/vocabulo*)⁶⁷⁰; *civilis*, *-e* (*ciuille/ciuile*)⁶⁷¹, *dilectus*, *3* (*dillectam...*)⁶⁷²,

⁶⁵³ Isto.

⁶⁵⁴ *Feret* u PP, b. II, fasc. 2, fol. 38. *Defferet* u PP, b. II, fasc. 15, fol. 20. *Infere* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 25, b. II, fasc. 7, fol. 27, itd. *Offerent* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 9', fasc. 11, fol. 14', itd.

⁶⁵⁵ *Curente* u QMCI, str. 3, 5, itd. *Currente* u QMCI, str. 275, 278 – rijetko.

⁶⁵⁶ *Incurere* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 26', fasc. 17, fol. 33, b. II, fasc. 4, fol. 47, itd. *Incurrere* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29, fasc. 14, fol. 38'.

⁶⁵⁷ *Nuperime* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29, fasc. 14, fol. 38. *Nuperrime* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 58, fasc. 17, fol. 38'.

⁶⁵⁸ *Obtullit* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 4', 7. *Obtullerint* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 15'. – Po Stotzu, isto, str. 279 geminacija je u glagolu *tuli* nastala pod utjecajem glagola *tollere*.

⁶⁵⁹ PP, b. I, fasc. 12, fol. 20'.

⁶⁶⁰ Stotz, isto, str. 279.

⁶⁶¹ *Alliam* u QMCI, str. 244, 245, itd. *Nichillo* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33, 35, itd.

⁶⁶² *Dillectione* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 13, 25', itd. *Dilectione* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 8, 20, 35, itd.

⁶⁶³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 24', fasc. 10, fol. 4, 13', itd. – riječ pokraćena kao *ecclia* s crticom iznad. Postoji kratica *ecc* s natpisanim slovom ili slovima.

⁶⁶⁴ *Insulla* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 17', fasc. 17, fol. 13', b. II, fasc. 4, fol. 6'. *Insula* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5 (tri puta), 5', itd.

⁶⁶⁵ *Iullii* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 13'; PP, b. I, fasc. 14, fol. 6', 7, 17, 54. *Iulii* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 13, itd.

⁶⁶⁶ *Maleffitia* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 14'. *Malefficia* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33.

⁶⁶⁷ *Mollendini* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 7 fasc. 11, fol. 7' (u ovim su ugovorima zabilježeni više puta oblici *mollendinus*, *mollendino*, *mollendinum*), itd. *Molendini* u QMCI, str. 268, 269 (dva puta), itd.; PP, b. II, fasc. 4, fol. 46', b. III, fasc. 11, fol. 17', itd.

⁶⁶⁸ *Titullo* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 12; QMCI, str. 51, 57, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 5 (dva puta), fasc. 9, fol. 25', itd. *Titulo* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3'; QMCI, str. 48, 106, itd.; PP, b. I, fasc. 11, fol. 12', fasc. 14, fol. 45 (dva puta), itd.

⁶⁶⁹ *Utillitate* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 37. *Utilitate* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9; QMCI, str. 100, 140, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 36 (dva puta), fasc. 8, fol. 6, itd.

⁶⁷⁰ *Vocabullo* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 18, 35', b. II, fasc. 4, fol. 41, itd. *Vocabulo* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 20, 41, itd.

⁶⁷¹ *Ciuille* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 1', fasc. 12, fol. 7'. *Ciuile* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 25', fasc. 14, fol. 8', 9, itd.

⁶⁷² QMCI, str. 16; PP, b. I, fasc. 11, fol. 17, itd.

malus, 3 (*mallam/mala*)⁶⁷³, *utilis*, -e (*utille.../utile...*)⁶⁷⁴; *diligenter* (*dilligenter/diligenter*)⁶⁷⁵; *ambulare* (*ambullare*)⁶⁷⁶, ***dilucidare*** < *dilucere* (*dillucidandum.../dilucidandum*)⁶⁷⁷, *eligere* (*elligendum/eligendum...*)⁶⁷⁸, *valere* (*vallere/valere...*)⁶⁷⁹, *vigilare* (*uigillare/uigilate*)⁶⁸⁰.

Riječi sa sufiksom -*ela* podvostručuju *l* analogijom prema deminutivnom sufiksu -*ellus*, 3⁶⁸¹: *cautela* (*chautellam/cautelam*), *querela/querella* (*querelis, querella*)⁶⁸².

Pisanje *l* umjesto *ll*: *appellatio*, -*ionis*, *f* (*appellationes..., appellationis...*)⁶⁸³, ***cancellarius*** (*cancelarius...*), *codicillus* (*codicilo.../codicillo...*)⁶⁸⁴, *pellis*, -*is*, *f* (*peles.../pelles...*)⁶⁸⁵, *sigillum* (*sigilo/sigillo*)⁶⁸⁶, *vallis/valles*, -*is*, *f* (*vale/valle*)⁶⁸⁷, *villa* (*vila/villa...*)⁶⁸⁸; *appellare* (*appellandum/appellandum*)⁶⁸⁹, ***cancellare*** (*cancelare...*), *expellere* (*expelere/expellere*)⁶⁹⁰, *vallare* (*valato*)⁶⁹¹. Do degeminacije je u *appellandum*, *cancelare*, *cancelarius*, *valato* došlo u protoničkoj poziciji, a u *codicilo*, *peles*, *sigilo*, *vale*, *vila*, *expelere* u postoničkoj poziciji, a u *appellationes* u sporednom slogu.⁶⁹²

U srednjem su vijeku riječi *solemnis*, *solemnitas*, *solemniter* s pojednostavljenom geminatom *l* postale normom u kojima je do degeminacije došlo neposredno prije naglašenoga sloga, tj. u protoničkoj poziciji, a često su njome bile pogođene riječi s prefiksom⁶⁹³: *allegare* (*alegando..., allegandum...*)⁶⁹⁴, *allegatio*, -*ionis*, *f*

⁶⁷³ *Malla* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 47'. *Mala* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 18.

⁶⁷⁴ *Utile* u QMCI, str. 173; PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 22 (dva puta), itd. *Utile* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 37, fasc. 12, fol. 2, 25', itd.

⁶⁷⁵ *Dilligenter* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', 8, itd. *Diligenter* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 35, fasc. 9, fol. 3, itd.

⁶⁷⁶ PP, b. I, fasc. 8, fol. 1'.

⁶⁷⁷ *Dillucidandum* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 25', fasc. 17, fol. 20'. *Dilucidandum* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15; PP, b. I, fasc. 12, fol. 6, fasc. 17, fol. 14'.

⁶⁷⁸ *Elligendum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 49', fasc. 10, fol. 3', 24', itd. *Eligendum* u QMCI, str. 90, 293; PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', fasc. 8, fol. 14', fasc. 10, fol. 25', itd.

⁶⁷⁹ *Vallere* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 18. *Valere* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33' (tri puta), 41' (dva puta), itd.

⁶⁸⁰ *Uigillate* u PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 1', 2, 10', itd. *Uigilate* u QMCI, str. 300; PP, b. I, fasc. 10, fol. 41, itd.

⁶⁸¹ Stotz, isto, str. 280.

⁶⁸² *Querelis* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 15; PP, b. I, fasc. 12, fol. 6. *Querella* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 1.

⁶⁸³ *Appellationes* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 9', 12', itd. *Appellationes* u QMCI, str. 90, 293; PP, b. I, fasc. 11, fol. 20, fasc. 17, fol. 37, 37' (dva puta), itd.

⁶⁸⁴ *Codicilo* u PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 12. *Codicillo* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 34' (u istom ugovoru oblik *codicilli* dva puta), fasc. 16, fol. 24' (tri puta pored oblika *codicilli*), itd.

⁶⁸⁵ *Peles* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, fasc. 8, fol. 12, itd. *Pelles* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19, b. II, fasc. 6, fol. 9, itd.

⁶⁸⁶ *Sigilo* u QMCI, str. 15, 24, 53, itd.; PP, b. IV, fasc. 10, fol. 7. *Sigillo* u QMCI, str. 5 (dva puta), 8, 12, itd.; PP, b. I, fasc. 8, fol. 20', fasc. 9, fol. 1, itd.

⁶⁸⁷ *Vale* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 16, 16', itd. *Valle* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5', fasc. 8, fol. 14', 15, itd.

⁶⁸⁸ *Vila* u QMCI, str. 170; PP, b. I, fasc. 10, fol. 28', itd. *Villa* u QMCI, str. 6 (sedam puta), itd.

⁶⁸⁹ *Appellandum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', 9', 12', itd. *Appellandum* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 2'.

⁶⁹⁰ *Expelere* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 16, 25, fasc. 14, fol. 30, itd. *Expellere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', fasc. 8, fol. 1, fasc. 10, fol. 30', itd.

⁶⁹¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 30', fasc. 16, fol. 35.

⁶⁹² Usp. Stotz, isto, str. 281.

⁶⁹³ Stotz, isto, str. 281.

⁶⁹⁴ *Alegando* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 49', 56', fasc. 12, fol. 5', 23', itd. *Allegando* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 14', fasc. 9, fol. 49', fasc. 10, fol. 1, itd.

(*alegationibus.../allegationibus...*)⁶⁹⁵, **alleviare** (*aleuiando*)⁶⁹⁶, *colligēre* (*coligare/colligere...*)⁶⁹⁷, *collegium* (*cholegii/chollegii*)⁶⁹⁸, *collocare* (*colocare*)⁶⁹⁹, *intellectus*, -us, *m* (*intelectu/intellectu...*)⁷⁰⁰, *intellegēre/intelligēre* (*inteligatur/intelligatur, intelegatur/intellegatur...*)⁷⁰¹. Katkad Perencan piše oblike zamjeničkoga pridjeva *nullus*, 3⁷⁰² s pojednostavljenim *l* što je bilo rašireno na talijanskom području, a glagolske oblike *velle*, *nolle* (*velet/vellet, velent.../vellent..., nole.../nolle...*)⁷⁰³ s neujednačenom grafijom u pogledu geminacije.

k) Pisanje *m* umjesto *mm* u prilogu *immo* (*ymo*) postalo je srednjovjekovnim normativnim oblikom na koji je utjecao oblik superlativa na -*īmus*, 3.⁷⁰⁴ Imenica *commōdum* (*comodo...*) i prilog *commōde* (*comode*) pojavljuju se uvijek s pojednostavljenom geminatom⁷⁰⁵ pod utjecajem *quomōdo*.⁷⁰⁶ Glagol *committēre* ima uvijek *m* (*comittenda...*) uslijed asimilacije prefiksa, osim u nekoliko slučajeva⁷⁰⁷, što se dogodilo i u *commendare* (*comendamus/commendamus*)⁷⁰⁸. Pridjev *communis*, -e u srednjem je vijeku pisan kao *comunis*⁷⁰⁹, što indirektno posvjedočuje kratica u obliku suspenzije kod koje vodoravna crtica iznad vokala upućuje na nedostatak *m*. Ovo se jedino vidi izravno u prilogu *communīter* (*comuniter*)⁷¹⁰ zbog načina kraćenja. Imenica *summa* (*suma/summa...*)⁷¹¹ ima obje varijante.

l) Pisanje *n* umjesto *nn* ponekad u prilogu *annuatim* (*anuatim*)⁷¹². Kod složenica s *ad+n* ne predstoji uvijek redukcija asimiliranoga oblika -*nn-*, nego možda izostavljanje

⁶⁹⁵ *Alegationibus* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 6, fasc. 16, fol. 15', 31', itd. *Allegationibus* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 14'.

⁶⁹⁶ PP, b. II, fasc. 4, fol. 16'.

⁶⁹⁷ *Coligare* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 23', fasc. 9, fol. 26, fasc. 16, fol. 35 (dva puta), itd. *Colligare* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 35, fasc. 17, fol. 32, itd.

⁶⁹⁸ Oba oblika u PP, b. II, fasc. 4, fol. 3'.

⁶⁹⁹ PP, b. I, fasc. 8, fol. 32.

⁷⁰⁰ *Intelectu* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 5'. *Intellectu* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 11, fasc. 12, fol. 11, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 8, itd.

⁷⁰¹ *Inteligatur* u QMCI, str. 106; PP, b. IV, fasc. 12, fol. 5. *Intelligatur* u QMCI, str. 48, 57, 145; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15, fasc. 9, fol. 25', itd. *Intelegatur* u PP, b. IV, fasc. 11, fol. 19. *Intellegatur* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 8.

⁷⁰² *Nulis* u QMCI, str. 250. *Nulo* u QMCI, str. 54. *Nulius* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 31', 33, fasc. 9, fol. 26', itd.

⁷⁰³ *Velet* i *velent* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 6'. *Vellet* i *vellent* u PP, b. II, fasc. 7, fol. 50. *Nole* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 24', fasc. 10, fol. 11, itd. *Nolle* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 11 (dva puta), itd.

⁷⁰⁴ Stotz, isto, str. 286.

⁷⁰⁵ *Comodo* u QMCI, str. 140, 173, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 36, fasc. 8, fol. 6, itd. *Comode* u PP, b. II, fasc. 37, fasc. 2, fol. 9', itd.

⁷⁰⁶ Stotz, isto, str. 287.

⁷⁰⁷ *Comittenda* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', 16', itd. *Commissimus* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 19. *Commisserit* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 11. *Commisimus* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 1.

⁷⁰⁸ *Comendamus* u QMCI, str. 10, 18, 23, itd. *Commendamus* u QMCI, str. 4, 6, 14, itd.

⁷⁰⁹ Stotz, isto, str. 287.

⁷¹⁰ PP, b. I, fasc. 17, fol. 14' – kratica *comunit* s apostrofom za *er*, inače kratica *coit* s apostrofom za *er*.

⁷¹¹ *Suma* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 16' (riječ *suma* bez crtice iznad.) U istom ugovoru tri puta kratica *suma* s crticom iznad u ablativu ili nominativu jednine), 41, fasc. 12, fol. 6', itd.

⁷¹² PP, b. I, fasc. 12, fol. 4; QMCI, str. 53.

završnoga konsonanta početnoga sloga, kao u *annotare* (*anotari...*)⁷¹³ i u neologizmima *annihilare* (*anichilabit...*)⁷¹⁴, *annullare* (*anullata...*) i *annulatio, -ionis, f* (*anullationem*)^{715 716}.

m) Pisanje *ss* umjesto *s*: *indivisus, 3* (*indiuisso.../indiuiso*)⁷¹⁷, *ponēre* (*possuisse* i *possitum*) pod utjecajem *posse*⁷¹⁸. Perencan ponekad piše *ss* u oblicima perfektne osnove glagola *mittēre* i njegovih složenica: (*comissimus, compromisserunt, dimissit, obmisserit, promisserunt, recomissit*)⁷¹⁹. Čak je Alkuin pisao perfektne oblike glagola *mittēre* s geminacijom uz obrazloženje da se u prezentskoj osnovi nalazi geminata *tt*.⁷²⁰ Slučajna se geminacija nalazi u glagolima *respondere* (*resspondendo*)⁷²¹ u predkonsonantskom položaju i *remanere* (*remansserunt, remansserit*)⁷²². Po Stotzu glagol *videre* (*vissis.../visis...*)⁷²³ ima geminaciju pod utjecajem paradigme glagola *vivēre* isto kao što je sufiks *-issimus* utjecao na geminaciju u sufiksu *-esīmus*⁷²⁴ za redne brojeve (*millessimo, tricessimarum..., vigessimo*)⁷²⁵.

Pisanje *s* umjesto *ss* uslijed asimilacije prefiksa složenica s *ad+s*: *asserēre* (*aserens.../asserens...*)⁷²⁶, *assignare* (*asignare.../assignare...*)⁷²⁷, *assumēre* (*asumendum.../assumendum...*)⁷²⁸, *assensus, -us, m* (*asensu*)⁷²⁹. Ostali su primjeri: pridjev *expressus, 3* adi. partic. (*expresas.../expressas...*)⁷³⁰ i prilog *vicissim* (*vicisim/viciscim*)⁷³¹ s tim da prevladava oblik *viciscim*. Sporadično pisanje *-ise* umjesto *-isse* za oblike perfektne osnove nalazi se u

⁷¹³ QMCI, str. 5, 8, 17, itd.

⁷¹⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 11', fasc. 9, fol. 24, itd.

⁷¹⁵ *Anullata* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10'. QMCI, str. 36. *Annulationem* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'.

⁷¹⁶ Stotz, isto, str. 298.

⁷¹⁷ *Indiuisso* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', b. II, fasc. 19, fol. 30. *Indiuiso* u QMCI, str. 153, 215; PP, b. I, fasc. 9, fol. 27, fasc. 11, fol. 30', itd.

⁷¹⁸ *Possuisse* CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 50. *Possitum* u QMCI, str. 269. – Stotz, isto, str. 313.

⁷¹⁹ *Commissimus* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 19. *Compromisserunt* u PP, b. IV, fasc. 1, fol. 4'. *Dimissit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4 (pet puta), itd. *Obmisserit* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 9. *Promisserunt* u QMCI, str. 231. *Recomissit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4. – *Recomittēre* je srednjovjekovni neologizam u značenju *traddēre, commendare*.

⁷²⁰ Stotz, isto, str. 313.

⁷²¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 49.

⁷²² PP, b. I, fasc. 12, fol. 6', b. III, fasc. 11, fol. 59'.

⁷²³ *Vissis* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 7, 14', b. II, fasc. 4, fol. 7'. *Visis* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29, fasc. 11, fol. 17, fasc. 12, fol. 6, itd.

⁷²⁴ Stotz, isto, str. 313.

⁷²⁵ *Millessimo* u QMCI, str. 170, 212, itd. *Tricessimarum* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 21 (dva puta), itd. *Vigessimo* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 6.

⁷²⁶ *Aserens* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5; QMCI, str. 107, 118; PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, 44', itd. *Asserens* u QMCI, str. 50, 51, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 15', 29, itd.

⁷²⁷ *Asignare* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 10; QMCI, str. 141; PP, b. I, fasc. 10, fol. 15', fasc. 16, fol. 34, itd. *Assignare* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2' (dva puta); PP, b. I, fasc. 7, fol. 22' (dva puta), 36, itd.

⁷²⁸ *Asumendum* u QMCI, str. 90; PP, b. I, fasc. 10, fol. 12', itd. *Assumendum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9', fasc. 9, fol. 49', fasc. 10, fol. 10, 2', 36', itd.

⁷²⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 8, 12', fasc. 11, fol. 16, itd.

⁷³⁰ *Expresas* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, 36', 50', itd. *Expressas* u QMCI, str. 6, 11, 20, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 19', itd.

⁷³¹ *Vicisim* u QMCI, str. 84, 87 (dva puta). *Viciscim* u QMCI, str. 127.

(*habuise, cessise, recepise*).⁷³² Disimilacija je geminata uočljiva u *possessor, -oris, m* (*possessoribus*)⁷³³ jer riječ nije pokraćena, a slučajna degeminacija u ***fideiussor, -oris, m*** (*fideiussoribus*)⁷³⁴, ***missa*** (*mise, missam*)⁷³⁵, *necessitas, -atis, f* (*necessitatibus*)⁷³⁶, *promissio, -ionis, f* (*promissio, promissionis...*)⁷³⁷, *possidere* (*posidere.../possidere...*)⁷³⁸.

2. 7. Epententsko p

a) U srednjovjekovnom latinitetu pisanje *mpn* umjesto *mn* bilo je vrlo rašireno u odnosu na klasični latinitet gdje se *mn* dobro očuvalo. Budući da se u govornom jeziku skupina *mn* izgovarala poput produljenoga *n*, u razdoblju razvijenoga srednjeg vijeka u izvjesnim područjima pisanje epententskoga *p* u skupini *mn* svedeno je na običnu ortografsku konvenciju.⁷³⁹ U spisima nalazimo ove primjere: *calumnia* (*c(h)alumpnia*)⁷⁴⁰ i ***excalumniare*** (*excalumpniare*)⁷⁴¹, *domīnus* (*dumpno...*)⁷⁴², *damnare* (*dampnandi*)⁷⁴³ i njegove izvedenice *condemnatio, -ionis, f* (*condempnationis*)⁷⁴⁴, *damnum* (*dampni/damni*)⁷⁴⁵, ***indemnitas, -atis, f*** (*indempnitati*)⁷⁴⁶, *damnosus, 3* (*dampnosa*)⁷⁴⁷, *indemnīs, -e* (*indempnem..., indemnīs*)⁷⁴⁸, *condemnare* (*condempnata...*)⁷⁴⁹. Potom slijedi skupina riječi s korijenom *sollemn-* koje, osim epententskoga *p*, ima i degeminaciju: *sollemnīs, -e* (*solempni.../solemni*)⁷⁵⁰, *sollemnitas, -atis, f* (*solempnitates...*)⁷⁵¹, *sollemniter* (*solempniter/solepniter*)⁷⁵². Epententsko *p* našlo je svoje mjesto i u sinkopiranim oblicima *domīnus, domīna*, dakle u neksusu *mn* koji je nastao naknadno sinkopom postoničke intertonike.

⁷³² *Habuise* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 18'. *Cessise* u QMCI, str. 289. *Recepise* u QMCI, str. 225.

⁷³³ PP, b. II, fasc. 1, fol. 20'.

⁷³⁴ QMCI, str. 294.

⁷³⁵ *Mise* u PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 8'. *Missa* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 33, b. IV, fasc. 17, fol. 16'.

⁷³⁶ QMCI, str. 229.

⁷³⁷ *Promissio* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 26. Oblik *promissionibus* u QMCI, str. 293. *Promissionis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 24' (tri puta), fasc. 11, fol. 3', itd.

⁷³⁸ *Posidere* u QMCI, str. 113, 154, 161. *Possidere* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3' (dva puta), 5', 15', itd.

⁷³⁹ Stotz, isto, st. 252–253.

⁷⁴⁰ *Calumnia* u QMCI, str. 300. *Calumpnia* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 5, 12', itd. – kratica *calupn*.

⁷⁴¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 16', b. II, fasc. 2, fol. 34, 43', itd.

⁷⁴² PP, b. II, fasc. 14, fol. 6 (četiri puta).

⁷⁴³ PP, b. I, fasc. 14, fol. 8.

⁷⁴⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 28.

⁷⁴⁵ *Dampni* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, 36, fasc. 8, fol. 6, 6', itd. *Damni* u QMCI, str. 63, 67; PP, b. I, fasc. 17, fol. 1' (dva puta), 4, 6', itd. – Kratice *dapni* i *dani*.

⁷⁴⁶ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2.

⁷⁴⁷ PP, b. I, fasc. 13, fol. 22' (dva puta).

⁷⁴⁸ *Indempnem* u QMCI, str. 59, 118, 180, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 21, itd. *Indemnīs* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 24' (dva puta), itd.

⁷⁴⁹ PP, b. I, fasc. 10, fol. 7, 16, 20'.

⁷⁵⁰ *Solempni* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (dva puta), 1', 2, itd. – kratica *solepn*. *Solemni* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 17 – riječ nije skraćena.

⁷⁵¹ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7, 8, 8' (tri puta), itd.

⁷⁵² *Solempniter* u QMCI, str. 7, 12, 20, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 11, 16', 20, itd. *Solepniter* u QMCI, str. 27, 35; PP, b. I, fasc. 17, fol. 13'.

b) Pri pisanju *mpt* umjesto *nt* dogodila se djelomična asimilacija uvjetovana mjestom izgovora, pa je tako dentalni nazal *n* prešao u labijalni nazal *m* zbog labijalnoga okluziva *p*: *attentare* (*atemptare*), *detinere* (*detempte...*), *contentatio* (*contemtionis*), *detentor* (*detemptores*).⁷⁵³ Umetanje *p* u skupinu *nt* u ovim je riječima uvjetovano postojanjem dvojnih grafija glagola *tentare/temptare*.⁷⁵⁴

2. 8. Pisanje hrvatskih fonema⁷⁵⁵

U Perencanovim spisima za pojedine hrvatske foneme postoji više varijanti pisanja što se ponekad reflektira na istom primjeru.

1) Dentalno-palatalna afrikata /ć/

a) Krajnje *ch* umjesto /ć/ u sufiksima *-ich*, *-inich*, *-ouich*, *-(i)euich* u toponimima i antroponimima: *villa Draginich/Dragorich*, *villa Golubich*, *villa Stupich*; *Bogdanich*, *Gradinich* (izvedeno od staroga imena *Gradin*)⁷⁵⁶, *Prodanich*, *Berislauich*, *Bratoslauich*, *Budislauich*, *Dobroslauich*, *Dragoslauich*, *Goislauich*, *Iurislauich*, *Miroslauich*, *Pribislauich*, *Rados(c)lauich*, *Stanislauich*, *Stoislauich*, *Dragobratich*, *Milobratich*, *Milgostich*, *Slauogostich*, *Banich*, *Bartolich*, *Bogdolich*, *Franulich*, *Paulich*, *Marinich*, *Medenich*, *Obradich*, *Papratich*, *Slauenich*, *Stipanich*, *Stoianich*, *Babich*, *Grubich*, *Miletich*, *Nicholich*, *Radich*, *Slauotich*, *Smolich*, *Uidotich*, *Vuletich*, *Voynich*; *Belinich/Bilinich*, *Grubinich*, *Mladinich*, *Radinich*, *Vgrinich*; *Bogouich*, *Borouich*, *Dragouich*, *Mladouich*, *Obradouich*, *Paulouich*, *Petrouich*, *Philippouich*, *Popouich*, *Radomirouich*, *Rusouich* (od rus = *flavus*)⁷⁵⁷; *Beroieuich*, *Bogoieuich*, *Bratoeuich*, *Budoeuich*, *Dobroeuich*, *Dragoieuich*, *Iadrieuich* (od hipokoristika *Iadre* < *Andreas*)⁷⁵⁸, *Maroieuich*, *Mat(h)ieuich*, *Miroieuich*, *Mladoieuich*, *Ostoieuich*, *Priboieuich*, *Radoieuich*, *Stanoieuich*, *Stipoieuich*, *Vladoieuich*.

Sufiks *-ich* također se izgovara kao /ić/ kada je u množini: *villa Buchouichi/Bucuichi/Butchouich* – *Bukovići**, *villa Prasquichi* – *Praskvići**, *villa Radobudichi* – *Radobudići**.

⁷⁵³ *Attemptare* u CMC, kut. VI, fasc. 1, fol. 5'. *Detempte* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 23. *Contemtionis* u PP, b. I, fasc. 3, fol. 11. *Detemptores* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29', fasc. 11, fol. 17 (dva puta), itd.

⁷⁵⁴ Stotz, isto, str. 254.

⁷⁵⁵ U nastavku se donose samo najreprezentativniji primjeri za ilustraciju pisanja hrvatskih fonema zbog velike količine onomastičkoga materijala. Tom bi se materijalu trebalo posvetiti posebna pažnja s obzirom na raznoliko podrijetlo antroponima i toponima, no to nije predmet ovoga rada. Transliteracija pojedinih toponima i antroponima preuzeta iz objavljenoga kaptolskog registra označena je s *. O sufiksima tvorbama antroponima vidi više Tomo Maretić, O narodnim imenima i prezimenima kod Hrvata i Srba, *Rad JAZU*, knj. 81 (14), 1886, str. 81–146 i isti, O narodnim imenima i prezimenima kod Hrvata i Srba, *Rad JAZU*, knj. 82 (15), 1886, str. 77–154.

⁷⁵⁶ Petar Šimunović, *Naša prezimenima. Porijeklo, značenje, rasprostranjenost*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske, 1985, str. 17.

⁷⁵⁷ Maretić, isto, knj. 15, str. 77.

⁷⁵⁸ Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 143.

b) Krajnje *gh* umjesto /č/ u sufiksu *-ich*: *Boschouigh*, *Chasigh*, *Dragonigh*/*Dragonich*, *Iurieough*.

c) Krajnje *ç* kao /č/: *de puteo Bochagniç*, *villa Luchchiç* – *Lukčić**; *Chachiç* – *Kačić**.

d) *-ch-* pred palatalnim vokalima ili *-chi-/thi-* u hijatu umjesto /č/: *villa Gacheleci* – *Gačelezi**; *Blachiane*/*Blathiane* – *Blaćane**.

e) Početno *s-* kao /č/: *mons Suchtaç* – *Čuhtac**.

2) Dentalna afrikata /c/

Pisanje *ç* umjesto /c/ susreće se najčešće u apelativama, toponimima i antroponimima koji završavaju na *-ac* u: *clanaç*, *locus Dolaç*, *villa Drenouaç*, *Obrouaç*/*Obrouaçium*, *in Ostroiaç*, *insula Strimaç*; *Clapaç*, *Disaç*/*Disacius*, *Luchaç*/*Luchaçius*, *Milaç*/*Milaçius*, *Netremaç*/*Netremacius*, *Pribaç*/*Pribacius*, *Probaç*, *Radaç*/*Radaçius*, *Radinaç*, *Stanaç*/*Stanacius*, *Stipaç*, *Yuaç*/*Yuacius*, nadimak *Iaraç*. Veliki broj vlastitih imena na *-ac* ima i latinsku varijantu na *-acius*. Dva nadimka na *-aç* *Chouaç*/*Chouacius* i *Sachaç* predstavljaju iznimku jer u njih završni grafem *-ç* predstavlja hrvatski fonem /č/.

Isto se tako susreće *ç* umjesto /c/ u apelativima, toponimima i antroponimima koji završavaju na *-ica*, kao npr. *poduorniça*; *in Chameniça*, *de Dubiça*, *villa Goriça*, *villa Moruiça*/*Muruïça*, *villa Liscouiça*, *villa Ostrouiça*, *Sit(i)niça* – *Sitinica**, *locus Steniça*, *de Topliça*; *Beliça*, *Biliça*, *Chatiça*, *Des(s)iça*, *Dobriça*, *Franiça*, *Iacouiça*, *Ieliça*, *Mariça*, *Miliça*, *Nichuliça*/*Nicoliça*, *Prodiça*, *Radiça*, *Slauïça*, *Staniça*, *T(h)omiça*, *Yuaniça*.

U prezimenu *Laçchouich* – *Lacković** u sredini imamo *ç* ispred konsonanta kao i u prezimenu *Cliçchouich* – *Kličković**, ali tu *ç* ispred konsonanta stoji za /č/.

3) Palatalna afrikata /č/

a) *ç* umjesto /č/: *in Çauognine*/*Çanognogniue* (!) – *Čavonjine*⁷⁵⁹, *dolaç Dolçane*, *villa Dubçane*, *villa Grabroueçane*/*Grabrouiçane*/*Graboçane* – *Grabrovčane**, *villa Visoçane*/*Vis(s)oçani*; *genus Çudomerich* – *rod Čudomerići**, *genus Lapçane*, itd.

b) *c* ispred palatalnih vokala umjesto /č/:

Ispred palatalnoga vokala *i* u sufiksu *-(c)ich*: *in Cistine* – *Čistine**, *in Radocich*; *Belcich*, *Budoicich* – *Budojčić**, *Chacich*, *Drucich*, *Garacich*, *Goicich*, *Grupcich* – *Grupčić**, *Lapcich*, *Lapcinich* – *Lapčinić**, *Lasnicich* – *Lasničić**, *Lisicich*, *Lourencich*, *Lucacich*, *Lucich*, *Milocich*, *Otocich*, *Petrecich*, *Polecich*/*Polasich*/*Polesich* – *Polečić**, *Prestancich* (od

⁷⁵⁹ Skok, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima, toponomastička ispitivanja*, str. 123.

Preste u hrvatskom hipokorističkom obliku od *Prestantius*)⁷⁶⁰, *Pribcich*, *Racich*, *Radicich*, *Raducich*, *Slauocich*, *Stoicich*, *Stricich*, *Vgracich*, ali ne i *Uiducich/Uedueuich* (!) – *Vidukić**.

Ispred palatalnoga vokala *e*: *locus Celopech* – *Čelopek*⁷⁶¹ i *Dobrouace/Dobrouacha* – *Dobrovača**, *villa Cerinchi* – *Čerinci** (-*chi* je hiperkorektizam), *villa Cetilglauas* – *Četiglavac** (završno -*s* umjesto *c* ili *ç*), *Cesibabich* – *Češibabić*⁷⁶², *Chuniceuich* – *Kuničević*.

c) *ch* umjesto /č/ u sufiksu -(*ch*)*ich*: *Chuchich* – *Kučić**, *Domachich*, *Stanichich*. Ostalo: *villa Clochichina* – *Kokičane**, *villa Staneticha Uas* – *Stanetiča Vas**, *Racha* – *Rača**.

Inače *ch* često stoji umjesto /k/: *lucha*, *richa siue flumen*; *Chali*⁷⁶³, *villa Chisino/Chiseno* - *Kisno**, *Chopriua*, *Licha*, *Lucha*, *villa Sichoua*; *Goychus*, *Milcha*, *Milchus*, *Mirchus*, *Perchus*, *Pribchus*, *Ratcha*, *Ratchus*, *Stanchus*, *Stoychus*, *Vlatchus*, *Chucha* (nadimak), *Cholcich*, *Chosouich*, *Chouacich*, *de Ch(i)uriaco* (s epetentskim *i*) – *Kurjakovići**, *Pochucinich* - *Pokučinić*, ili u sufiksima -(*ch*)*ouich*/(*c*)*ouich* i -(*cho*)*ieuich*: *villa Smochouich*; *Belchouich*, *Borchouich*, *Bratchouich*, *Butchouich*, *Cuitchouich*, *Goychouich*, *Marcouich*, *Nouachouich*, *Perc(h)ouich*, *Petchouich*, *Prasc(h)ouich*, *Stoichouich*, *Ves(c)elchouich*, *Ruscouich* – *Rusković*, *Pechoieuich*.

Isto tako završno *ch* stoji umjesto /k/: *pot(h)och* – u kosim se padežima deklinira prema o-deklinaciji, npr. *potocho*; *in loco Celopech*, *villa Medach* – *Medak**, *scopulus Misiach* – *Mišjak*, *villa Ribnuch* (!) – *Ribnik**; *Diach*, *Nouach/Nouac(h)us*. Često puta -*ch* nalazimo umjesto *c* kao hiperkorektizam: *de Cernach* – *Crnjac*; *Pribach/Pribchus*, *Stipach*.

d) *chi* umjesto /č/ u hijatu: *ville Chiachafci/Chiachicsi/Chiachasci* – *Čakavci**, *Dobrochia Uas/Dobruchia Uas* – *Dobruča Vas**, *Paporchiane/Poporchiane* – *Paporčane**, *Praprachiani* – *Prapračane**; *Pechiarich* – *Pečarić*⁷⁶⁴ – *chi* se nalazi ispred vokala *a* –, ali ne i *Stanichie Selo* – *Staničje selo**.

d) *s* umjesto /č/: *Susane* – *Čučane**; *Subrianich* – *Čubranić** (s epententskim *i*).

4) Palatalni frikativ /š/

a) *s* umjesto /š/ uglavnom u sufiksu -(*s*)*ich*: *villa Chasich* – *Kašić**, *villa Dusich* – *Dušić**, *villa Varichasich Uasa* – *Varikašić*; *Thomasich*, *Bogdesich*, *Matesich*, *Milesich*, *Petesich*, *Berisich*, *Stoisich*, *Bilosich*, *Criuosich*, *Dragosich*, *Marosich*, *Milosich*, *Pribosich*, *Radosich*, *Radusich*, *Goisich*, *Iurisich*, *Milsich*, *Misich*, *Stansich*, *Vlasich*.

⁷⁶⁰ Jakić-Cestarić, isto, str. 140.

⁷⁶¹ Skok, *Postanak hrvatskog Zadra*, str. 57.

⁷⁶² Usp. Maretić, isto, knj. 14, str. 98.

⁷⁶³ Skok, isto, str. 107.

⁷⁶⁴ Marina Marasović-Alujević, *Imena Splitskog kraja od postanka grada do kraja XVIII. stoljeća*, Split: Filozofski fakultet, Odsjek za talijanski jezik i književnost, 2012, str. 254.

Sufiks *-(s)ich* može biti umjesto */-žič/*, npr. u *Drasich* – *Dražić*⁷⁶⁵, *Mildrusich* – *Mildružić*⁷⁶⁶, kao i umjesto */-sić/*, npr. u *Crasich*, *Crasinich*⁷⁶⁷, *genus Gusich* – *Gusić*^{*}.

b) *s(s)* ili *x* umjesto */š/*: *villa Podoscrin* – *Podoškrin*^{*}, *villa Gladus(s)a* (*Magna* ili *Parua*), *villa Lisane*, *villa Starosane*, *locus Stoissina*; *Cressus/Cressius* – *Krešo*, *Cressolus/Cressulus*, *Drachsane/Drachsanus* – *Drakšan*, *Gostissa*, *Luchsa* – *Lukša*, *Matessa*, *Milessa/Milexa*, *Michsa* – *Mikša*, *Radessa*, *Stoissa*, *Vuissa*, *Stos(s)iça*, *Stossia*; *Missolich*, *Cresulich*, *Drachsich*, *Drachsinich*, *Subich*, *de Varicassis*, *Milexich*.

c) *s(s)i* umjesto */š/*: *Andreassius*, *Dobrossius* – *Dobroš*, *Dragossius* – *Dragoš*, *Mi(l)os(s)ius*, *Radogossius*, *Rados(s)ius*, *Vidossius*, *Yuanussius* – *Ivaniš*.

d) *sc* umjesto */š/*: *Volchus(c)a* – *Vukuša*; *Dragosceulich*, *Radosceulich*, *Radusceulich* – *Radušević*^{*}, *Rusceulich*, *Scegotich/Sagotich* – *Šegotić*^{*}. U ovoj skupini preteže sufiks *-(sc)euich* koji se može pojaviti i u varijanti *-(s)euich*, npr. *Ambroseulich*, *Dobroseulich*, *Miclauseulich*, *Micleuseulich*, *Milos(c)euich*, *Thomaseulich*.

e) Konsonantska skupina *sch*

Skupina *sch* pred vokalima se izgovara kao */šk/*, npr. u: *villa Poschaglène/Poschagle* – *Poškaljine*^{*}; *Draschus*; *Bosc(h)ouich*, *Braschouich*, *Drasc(h)ouich*, *Deschouich* – *Dešković*^{*}, *Druschouich*, *Tuschanich*. Ovdje preteže sufiks *-(sch)ouich*.

U sufiksima *-schina/-e*, *-ische/-i* skupina *sch* izgovara se kao */šč/*: *in Blasoschina*, *villa Budomerschina*, *locus Chacischina* – *Kačiščina*^{*}, *villa Çodomerschina* – *Čudomerščina*^{*}, *in Chotopaschina*, *locus Draschina*, *villa Galoschina*, *locus Mauroschina*, *in Pechiaroschina* – *Pećaroščine*⁷⁶⁸ (*chi* u hijatu umjesto */ć/*), *locus Ugrischina*, *locus Viticoreschina*, *terra Palinschine*, *villa Prodeschine*, *villa Boische* – *Boišće*^{*}, *locus Gradische*, *villa Murischi* – *Murišće*^{*}. Ovdje pripadaju još neki pojedinačni primjeri gdje *sch* pred palatalnim vokalima predstavlja */šč/*: *villa Crascheulich/Trascheulich* – *Hrašćević/Raštević*^{*}, *villa Uschipach* – *Uščipak*^{*}; *Çuschich* – *Kuščić*^{*}. Toponim *locus Stanisce* – *Stanišće*^{*} u sufiksu *-sce* bilježi ispadanje *h*.

Ponekad *sch*i stoji umjesto */š/*, npr. u: *villa Brotoschiane/Bratoschiane* – *Brotošane*^{*}, ili umjesto */šč/*, npr. u *villa Craschiane* – *Hrašćane* (danas *Raštane*)⁷⁶⁹, *mons Schiacho* – *Šćak/Šćah*⁷⁷⁰, *villa Trescie/Trestie* – *Tršće*^{*}.

⁷⁶⁵ Analogijom prema *Draže* (pisano *Drase*) i *Druž*e gdje nastavak *e-* za hipokoristike staroslavenskim imenima daje diminutivno značenje (usp. Maretić, isto, knj. 15, str. 98, 110 i Marasović-Alujević, isto, str. 43, 51).

⁷⁶⁶ Analogijom prema složenom imenu *Mildrug* (usp. Maretić, isto, knj. 14, str. 122 i prema prethodnoj bilješci).

⁷⁶⁷ Analogijom prema imenu *Crasano* – *Krasan* (usp. Maretić, isto, knj. 15, str. 150).

⁷⁶⁸ Kristijan Juran, Popis povijesnih toponima iz arhivske građe, *Toponimija otoka Pašmana*, str. 245.

⁷⁶⁹ Skok, isto, str. 51.

⁷⁷⁰ Skok, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima, toponomastička ispitivanja*, str. 108.

5) Palatalni frikativ /ž/

a) *ç* umjesto /ž/: *Çiulichus* – Živko*, *Çufchus*, *Çupane*, *Çupanus*, *Ruça*. Antroponimi *Çuuelus/Çuuellus* – Žuvel*, *Çuue*, *Çuuiça*, *Çuuolet/Çuuoletus*; *Çuuelich* – Žuvelić potječu od *Iohannes* kao i *Çanchouich* nastali kao rezultat romansko-hrvatske jezične simbioze.⁷⁷¹

b) *s(s)* ili *x* umjesto /ž/: *villa Bosachoua Goriça* – Božjakova Gorica*, *villa Podbri(s)ane* – Podbrižane*, *villa Podluxie/Podlus(i)gie* – Podlužje*, *villa Srapal* – drapalj*, *de Boxaua*, *locus Gaxeniça/Gasenica* – Gaženica, *villa Raxanci/Rasenti* – Ražanci*, *villa Xelnici* – Željnici*; *Crisanus/Crixanus*, *Blaxul/Blasul* i *Blaxulus/Blasulus*, *Boxa*, *Boxanus*, *Draxiça*, *Xarcho*; *Crisanich* – Križanić*, *Crisinich*, *Criuosilich*, *Blaxouich*, *Boxich*, *Boxinich*, *Buxinich*, *Draxetich*, *Draxinich*, *Draxoieuch*, *Druxinich*, *Muxinich*, *Xilouaç*, itd.

6) Dentalni frikativ /z/

a) *ç* umjesto /z/: *villa Çaachom* – Zahumlje*, *Çagabria/Çagrabia/Çagrabria*, *villa Çapoxane* – Zapužane*, *Çelmenichum* – Zemunik, *villa Priseçi/Pristesii/Pristege* – Pristezi*.

b) početno *x-* ili *s-* umjesto /z/ ili /ž/: *insula Suerinaç/Xuerinaç* – Zvirinac/Žverinac⁷⁷²; *Xachahom/Xachom/Xachon*, *Xagabria*, *Xapoxane* – Zapužane, *Xelmenicum/Xelmenic(h)i* – Zemunik* – ovi su toponimi pisani i sa *ç*; *Xagora*, *locus Xaton*; *Xoranus*; *Xorich*.

Antroponimi *Ambroxius/Ambrosius*, *Ambroxich* imaju *x* u međuvokalskom položaju umjesto /z/, a u antroponimima *C(h)usmich*, *Rosmanich* *s* se nalazi ispred zvučnoga konsonanta *m*.

7) Palatalni nazal /nj/

a) *gn* umjesto /nj/: *villa Boc(h)agnic/Boc(h)agnaç*, *Boca(e)nstudenac/Bochagnostudenac*, *de Bochagna* – toponimi vezani za *Bokanjac*, *Chagnine/Chagnino* – Čanjine* (*ch* ovdje stoji za /č/), *villa C(h)amegnane/Camignane/Chamegnano* – Kamenjane*, *terrenum Chognesich* – Kunjašić*, *locus Chorignach* – Korinjak⁷⁷³, *locus Dragouogniue* – Dragove (Njive)⁷⁷⁴, *scopulus Vodegnach* – Vodenjak⁷⁷⁵; *Co(g)neuich*, *C(h)ogneuodich*⁷⁷⁶, *Grachogna* – Grahonja*, *de Nosdroгна*, nadimci *Chognich* i *Chognina*.

b) *n* umjesto /nj/: *villa Cerane* – Ceranje*, *villa Mirane* – Miranje*; *Sestachonich* – estakonjić.⁷⁷⁷

⁷⁷¹ Šimunović, isto, str. 44.

⁷⁷² Skok, isto, str. 100.

⁷⁷³ Skračić, isto, str. 167.

⁷⁷⁴ Usp. Skok, isto, str. 120.

⁷⁷⁵ Isto, str. 189, 263.

⁷⁷⁶ Slično prezime *Konjevod* donosi Šimunović, isto, str. 24, 109.

⁷⁷⁷ Analogijom prema sufiksu *-on'*, *-on'a* (Maretić, isto, knj. 15, str. 123). Usp. deapelativno prezime *Šestak*

8) Palatalni frikativ /lj/

a) *gl* umjesto /lj/: *de Dobra poglana, locus Dolgo Pogle, villa Magline – Maljine**, *villa Meglačcha/Miglačche/Meglačče/Melačche – Meljače**, *villa Miglacecha/Miglacichi, de Poglicča, villa Poschagline/Poschagle/Poschagla – Poškaljine**, *villa Rosugle – Rosulje**, *Boglač, Glubchus, Glupchus, Glubče, Glubiča, de Glubauač, Glubanich, Glubich, Glubinich, Čugleuich, Xuglanich.*

b) *l* umjesto /lj/: *villa Bilane/Biglane/Biglani/Bilignane* (s parazitskim *i*) – *Biljane**, *villa Chobilane – Kobiljane**, *in Chocliča/Chucliča, Chucle Berdo/Chuchl Berdo – Kuklje Brdo**, *portus Prechluch – Prekljuk, in Tucličano/Tuclečano/Tocličano – Tukljičane*⁷⁷⁸; *Lupchus; Cragulich*⁷⁷⁹, *Dragulich, Lubanich, Lubich, Lupcich, Nedilich.*

9) Slogotvorne likvide

a) *er*: *in Berbiča/Verbiča – Vrbica*⁷⁸⁰, *villa Cernogofschina/Cernigoschina/Černugofschina – Crnogovščina**, *villa Chernise/Chernixa/Carnixa/Carnisse – Krneza** (i sa slogotvornom likvidom *ar*), *villa Gergrouiça (!) – Grgovica**, *villa Perolestina – Prleština**, *Perchouo – Prhovo**, *villa Terč/Terč(c)e/Terčece/Terč(č)i – Trčić**; *Gergač, Merdeseuich, Merdesich – Mrdešić**, *Perstacich – Prstačić*⁷⁸¹, *Peruich, Peruoieuich, Stersich.*

b) *ir*: *Mirsich* (izvedeno od nadimka *Mrša* = lat. *Macer*)⁷⁸².

c) *ra*: *villa Chiseno Vrapiglane – Kisino Vrpljane** (s umetnutim parazitskim *i* u konsonatskoj skupini *pgl*).

d) *re*: *villa Crebauač/Luch Cherbauač Luch – Krbavac Lug**, *villa Tres(ch)iane/Treschine/Terschiane/Trischiane – Trščane** (s raznim varijantama slogotvornih likvida, i to *re, er i ri*), *ad portum Trestenich; Cressouanus, Greschus – Grško* (izvedeno od *Gregorius* s hrvatskim hipokorističkim nastavkom *-ko*)⁷⁸³; *Cresceuanich, Crestich* (od hipokoristika *Creste < Christophorus*)⁷⁸⁴, *Crestolich, Crestosich, Creuaseuich, Drexich, Gregureuich, Preuonich/Peruonich – Prvonjić, Preuoslauich.*

e) *ri*: *terra Tribuschina; Cristolich.*

f) *el*: *Melacinitch (!)/Meladocini(t)ch/Meladocinith – Mladočinić*, Meladinich, Meladoieuich.*

(„šestorođeni“, „rođen sa šest prstiju“) koje donosi Šimunović, isto, str. 160.

⁷⁷⁸ Skok, *Postanak hrvatskog Zadra*, str. 44.

⁷⁷⁹ Izvedeno od *kraguj* = sokol, jastreb pa s tim u vezi prezime *Kragulj* (Šimunović, isto, str. 23).

⁷⁸⁰ Lokalitet blizu Rogova u biogradskom zaleđu (Galović, isto, bilj. 1419, str. 243).

⁷⁸¹ Usp. Šimunović, isto, str. 211.

⁷⁸² Maretić, isto, knj. 14, str. 95.

⁷⁸³ Jakić-Cestarić, isto, str. 135.

⁷⁸⁴ Jakić-Cestarić, isto, str. 131.

g) *ol* ili *ul*: *villa Dogolsane – Dugošane**; te toponimi i antroponimi izvedeni od imenice *vuk*: *villa Volchouich/Vulchouich – Vuković**; *Volch(us)/Vulch – Vuk, Volcha – Vuka, Volchacius/Volchaçius – Vukac, Volchanus – Vukan, Volchasinus – Vukašin, Vulciach – Vučjak, Volchna – Vukna, Volchoius – Vukoj, Volchosius/Vulchossius – Vukoš, Volchoslaua, Volchoslauus, Volchsa – Vukša*, Volchussa – Vukuša; Volcetic/Volchtich/Vlachtich (!) – Vučetić*, Uolchouich/Vuchouich – Vuković*, Volsich/Volchsich – Vukšić**, itd.

10) Pisanje labiodentalnoga frikativa *f* ispred *c* umjesto */v/*: *villa Bitchofci – Bitkovci**, *villa Domachofci – Domakovci**, *villa Vatiglefcı – Vatiljevci**; *Bechafcich, Perfchouich – Prvković, Perfcich* i imena *Perfcha/Prefcha, Perfchus/Prefchus, Slafcich – Slavčić** i ime *Slafchus/Xlafchus (!)*, *Yfchouich, Yfcich* i imena *Yfchus/Yfcho, Yfsich*. Osim ispred *c*, *f* se može nalaziti ispred *sch*, između vokala i na kraju riječi: *terra Virefschina/Vireschina Stafernich – Stavernić*, Stanislaf*.

11) Ostale posebnosti pisanja hrvatskih fonema:

a) Epententsko *i* ili *e*: *villa Griuena/Griuine – Grivna**, *villa Iaghodeno – Jagodno**, *Bosna/de Bosina; Ciuitcha, Ciuit(c)hanus, Ciuit(c)hus, Ciuitchouich, Chinexich – Knežić*.

b) Pisanje *ch* umjesto *h*: *Chum, Perchouo – Prhovo**, *Suchoblate, Succhouare, in Uercricha/Vercricha – Vrhrika**, *villa Thiceclich/Tichlich – Tihlić**; *Vlachus, Morolachus; Michagleuich, Michoieuich, Michonich, Michouelich, Michouilich, Michouich* – prezimena izvedena od kršćanskoga imena *Michael* sa slavenskim sufiksima *-euich, -ouich, -ich*.

c) Pisanje *ch* umjesto *g*: *luch – lug, Chalebouich – Galebović, Cherbochouich – Grboković i Cherbonich – Grbonjić⁷⁸⁵, Chergasceuich – Grgašević⁷⁸⁶, Drachtinich/Draginich – Draginić*, Choianich – Gojanić⁷⁸⁷*.

d) Pisanje *c* umjesto *g* pred likvidama *l/r* u slavenskoj posuđenici *grebenicia (crebeniciis/grebeniciis)⁷⁸⁸* i u nadimku *Clauina*.

e) *gi* ili *di* kao */d̥/* u hijatu : *Giurgieuich/Iurgieuich, curia Podgradie – Podgrađe**.

f) Pisanje *b* ili *d* umjesto *p*: *botoch/potoch, villa Dribanich – Pribanić**.

g) Zamjena *v* i *b*: *locus Bisepogle – Višepolje**, *villa Vuchouichi – Bukovići**.

h) Pisanje *qu* umjesto *h*: *de Qualis* (od osobnoga imena *Hvale⁷⁸⁹*), *de Quara – Hvar*.

⁷⁸⁵ Prema imenima izvedenim od nadimaka koji označavaju neki tjelesni nedostatak (usp. Maretić, isto, knj. 14, str. 94–96) i prema sufiksnoj tvorbi imena na *-ok, oko, oka* i *-on', -on'a* (usp. isto, knj. 15, str. 122–123).

⁷⁸⁶ Prema imenima sa sufiksom *-aš, -aša* kojem se dodaje sufiks za prezime *-ević* (usp. isto, str. 94).

⁷⁸⁷ Analogijom prema imenu *Gojan* kojem je dodan sufiks za prezime *-ić* (usp. isto, knj. 15, str. 90).

⁷⁸⁸ *Crebeniciis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 3', 51'. *Grebeniciis* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', itd.

⁷⁸⁹ Jakić-Cestarić, isto, str. 132.

II. Morfološka razina

1. IMENICE

1. 1. Prijelaz imenica iz jedne deklinacije u drugu

a) Druga deklinacija

Imenica *patronus* ima neke heteroklitične oblike iz treće deklinacije. Tako je pored akuzativa jednine *patronum* zabilježen oblik *patronem* kao i genitiv i ablativ množine *patronum* analogijom prema imenicama na *-o*, *-onis*.⁷⁹⁰ Isti je slučaj s imenicom romanskoga podrijetla *marangonus*.⁷⁹¹ Obje imenice imaju zajednički sufiks *-onus* koji je potpao pod utjecaj imenica treće deklinacije s korijenom na *-n*.

U sintagmi *Bartolomeus faber condam magistri Gabrielis fabris*⁷⁹² očito je došlo do mehaničkoga izjednačavanja *fabris* umjesto *fabri* prema *Gabrielis* jer su svi ostali oblici imenice deklinirani prema drugoj deklinaciji.

b) Treća deklinacija

Prijelaz imenica treće u prvu deklinaciju pojavljuje se najčešće kod supstantiviranih oblika participa prezenta aktivnoga pod utjecajem apstraktnih imenica na *-antia/-entia*. Tako je već Augustin pored *adiacentia*, *-orum*, *n* imao oblik *adiacentia*, *-ae*, *f* koji je postao opće prihvaćeni oblik⁷⁹³, što potvrđuju i Perencanovi spisi (*adiacenciis et pertinenciis*)⁷⁹⁴.

Potpuno novu paradigmu tvore neke imenice preuzete iz grčkoga pri čemu im je za njihov oblik u nominativu poslužio grčki akuzativ jednine. Tako *hebdomas*, *-adis*, *f* bilježi prijelaz u prvu deklinaciju već u kasnoj antici, a od toga nema odstupanja u sintagmama *per (dictam) vnam edomadam, in qualibet edomada, in ipsa hedomada*⁷⁹⁵.

Imenica *bussōla* nastala je od grčke riječi πυξίς, -ίδος, ἥ prema čijem su se akuzativu jednine već u kasnoj antici formirali oblici *pyxīda*, *buxīda*, *bussīda* ili *buxīta* kao i sinkopirani oblici *buxta*, *busta*. Na talijanskom području nalazimo oblik *bussōla* odnosno *bussōlus* u oblicima gdje je došlo do zamjene međuvokalskoga *d* sa *l*⁷⁹⁶ kao i zamjene *ī* za *o*.

⁷⁹⁰ *Patronus* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 34', fasc. 8, fol. 35, itd. *Patroni* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1' (četiri puta), itd. *Patrono* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 6, 9, itd. *Patronum* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 9, itd. *Patronem* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 2, b. II, fasc. 14, fol. 11'. *Patronum i patronibus* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 10, 10'.

⁷⁹¹ *Marangonus* u QMCI, str. 34, 271, 280. *Marangoni* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 29', 30, itd. *Marangonis* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 12, fasc. 9, fol. 51', itd. *Marangono* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3 (dva puta), 11' (dva puta), itd. *Marangoni* u PP, b. II, fasc. 9, fol. 19'. *Marangonum* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 29, fasc. 14, fol. 39' (dva puta), b. II, fasc. 4, fol. 35', itd. *Marangonem* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 47', 56', itd. *Marangone* u QMCI, str. 34; PP, b. I, fasc. 11, fol. 7', fasc. 13, fol. 20', itd. *Marangoni* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 24, 26, itd.

⁷⁹² PP, b. II, fasc. 2, fol. 21'.

⁷⁹³ Stotz, *Formenlehre, Syntax und Stilistik*, str. 22.

⁷⁹⁴ *Adiacenciis i pertinenciis/-tiis* u QMCI, str. 6, 11, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 3' (dva puta), itd.

⁷⁹⁵ Prva sintagma u PP, b. I, fasc. 9, fol. 32. Druga u PP, b. I, fasc. 14, fol. 8. Treća u PP, b. III, fasc. 7, fol. 14.

⁷⁹⁶ Stotz, isto, str. 24–25.

Upravo je taj oblik zapisao Perencan u genitivu jednine prema drugoj deklinaciji.⁷⁹⁷ Nadalje, imenica *frux, frugis, f* u akuzativu množine ima oblik druge deklinacije⁷⁹⁸ najvjerojatnije omaškom jer su znatno učestaliji oblici *fruges*.

c) Četvrta deklinacija

Fleksija imenica četvrte deklinacije prema drugoj mogla je nastati pod utjecajem zamjene vokala *o* i *ū* na fonetskoj razini ili na osnovi same paradigme imenice *domus* gdje se međusobno izmjenjuju oblici četvrte i druge deklinacije. Ovaj je prijelaz bio uostalom najučestaliji u srednjovjekovnom latinitetu⁷⁹⁹, a kod Perencana je zabilježen samo za *passus*, *-us, m* u genitivu i ablativu jednine, a za *comitatus*, *-us, m* sporadično u genitivu jednine.⁸⁰⁰

1. 2. Osobitosti u tvorbi pojedinih deklinacija

a) Prva deklinacija

Već se u klasičnom latinitetu koristio u dativu i ablativu množine imenica prve deklinacije nastavak *-bus* radi razlikovanja roda u parovima imenica *filiis et filiabus, deis et deabus*, a od kasne antike još u *dominabus, famulabus, monachabus* i još nekim. U kršćanskom se latinitetu htjela učiniti distinkcija između *anīmus* i *anīma*, te je tako učinjen oblik *animabus*.⁸⁰¹ Perencan isto tako koristi (*animabus, dominabus, filiabus, monacabus*)⁸⁰².

b) Druga deklinacija

Neobičan je nastavak za ablativ množine *-eis* umjesto *-iis*, inače karakterističan za merovinške isprave⁸⁰³, kod imenica *convicinus, vicinus, corium/corius* (*conuicineis, uicineis, coreis*)⁸⁰⁴. Svi se mogu pripisati lapsusu, s tim da je prvim dvama oblicima pogodio nastavak sintagme *et comitaneis* od *cometaneus*.

c) Treća deklinacija

Treća deklinacija ima najviše osobitosti. Kao prvo, zabilježeno je izjednačavanje paradigme nejednakosložnih imenica novom tvorbom nominativa jednine prema genitivu u *mos, moris, m* (*ut moris est*)⁸⁰⁵, tendencija poznata već iz klasičnoga latiniteta⁸⁰⁶.

⁷⁹⁷ Oblik *bussoli* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 12.

⁷⁹⁸ *Frugos* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 43, fasc. 17, fol. 4'.

⁷⁹⁹ Stotz, isto, str. 42.

⁸⁰⁰ *Passi i passo* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 1, 32', fasc. 16, fol. 5, itd. *Comitatis* u QMCI, str. 167; PP, b. II, fasc. 5, fol. 15.

⁸⁰¹ Stotz, isto, str. 54.

⁸⁰² *Animabus* u QMCI, str. 100, 301; PP, b. I, fasc. 9, fol. 6, itd. *Dominabus* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 1', fasc. 10, fol. 43', itd. *Filiabus* u QMCI, str. 222; PP, b. I, fasc. 12, fol. 6', fasc. 17, fol. 24, itd. *Monachabus* u PP, b. II, fasc. 11, fol. 37', fasc. 14, fol. 3, itd.

⁸⁰³ Stotz, isto, str. 63.

⁸⁰⁴ *Vicineis/conuicineis et comitaneis* u QMCI, str. 31, 32. *Coreis* u PP, b. II, fasc. 5, fol. 14', inače uvijek *coriis*.

⁸⁰⁵ CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 46 (tri puta), 49; PP, b. I, fasc. 10, fol. 4', 7', itd.

⁸⁰⁶ Stotz, isto, str. 69.

Nadalje, u nekoliko je navrata došlo do izjednačavanja kvalitete vokala unutar paradigme imenice *robur*, -*ōris*, *n*. Tako se *robure* pojavljuje u sintagmama *pro vassellis tribus nouis de robure*⁸⁰⁷, *quadraginta bona forchamina de robure*⁸⁰⁸ i *cum omni robure et vigore*⁸⁰⁹. Prve dvije sintagme nameću jednu pretpostavku. Možda se radi o težnji da se zamjenom *ō* u *u* učini distinkcija na semantičkoj razini između riječi *hrast* i *snaga* budući da se posljednji oblik javlja uvijek u sintagmi *cum omni robore et vigore*.

Imenice su srednjeg roda na -*us*, -*ōris* mogle imati i sporedni oblik -*ēris* već u antičko doba, pa tako Perencan koristi oblik (*pignēris*)⁸¹⁰ od *pignus*, *pignōris*, *n* kada riječ ne pokraćuje. Veliku ulogu pri tome su imali oblici imenice *pigneratio*, -*ionis*, *f* (*pigneratione*) i glagola *pignerare/pignorare* (*pignerauerat*).⁸¹¹

Imenica *bos*, *bouis*, *m* u dativu i ablativu množine ima oblik (*bouibus*)⁸¹² čime se postiglo izjednačenje unutar paradigme.

Imenice srednjeg roda i-osnova već su u razdoblju antike u ablativu jednine pored završetka -*i* imale i završetak -*e* do čije je zamjene došlo pod utjecajem završetka u nominativu i akuzativu jednine.⁸¹³ Tako za *altare*, -*is*, *n/altar*, -*aris*, *n* Perencan u ablativu koristi oba završetka (*in ipso altari*, *ab altare*)⁸¹⁴.

Završetak -*ium* u genitivu množine i-osnova dobro se očuvao, no već su u klasično doba postojali izuzeci u pogledu ovoga završetka. Tako Perencan za *vitis*, -*is*, *f* koristi genitiv množine *vitum*⁸¹⁵ u skoro čitavoj prvoj busti. Postoji također i obrnuta situacija kada umjesto -*um* konsonantskih osnova stoji -*ium* kao u *ius*, *iuris*, *n* i *dos*, *dotis*, *f* (*iurium*, *docium*)⁸¹⁶.

Među osobitosti treće deklinacije pripada i nastavak genitiva množine -*uum* preuzet iz četvrte deklinacije, koji je već dijelom u antici zamijenio nastavak -*um* kod nekih imenica te se ova praksa nastavila i u srednjovjekovnom latinitetu.⁸¹⁷ Tako Perencan za imenice *vitis*, -*is*, *f* i *frux*, *frugis*, *f* u genitivu množine koristi oblike *vituum* (pored *vitum*) odnosno *fruguum* (pored učestalijeg oblika *frugum*).⁸¹⁸

⁸⁰⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6.

⁸⁰⁸ PP, b. III, fasc. 11, fol. 65' (dva puta).

⁸⁰⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 29'.

⁸¹⁰ QMCI, str. 209, 221 (tri puta), 222 (tri puta), itd.; PP, b. I, fasc. 12, fol. 16 (tri puta), fasc. 13, fol. 6, itd.

⁸¹¹ *Pigneratione* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 6. *Pignerauerat* u QMCI, str. 209.

⁸¹² PP, b. I, fasc. 14, fol. 18 (dva puta), itd.

⁸¹³ Stotz, isto, str. 81.

⁸¹⁴ *In ipso altari* u PP, b. II, fasc. 6, fol. 10'. *Ab altare* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 40.

⁸¹⁵ *Vitum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (tri puta), 1' (šest puta), itd.

⁸¹⁶ *Iurium* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1' (dva puta), 7, itd.; QMCI, str. 8 (dva puta), itd.; PP, b. I, fasc. 8, fol. 29 (dva puta), itd. *Docium* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 6', b. II, fasc. 14, fol. 7'.

⁸¹⁷ Stotz, isto, str. 97–98.

⁸¹⁸ *Vituum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', fasc. 16, fol. 6' (šest puta), itd. *Vitum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1 (tri puta), 1' (šest puta), itd. *Frugum* u QMCI, str. 83 (dva puta), 120, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd. *Fruguum* u PP, b. I,

d) Četvrta deklinacija

U dativu jednine postoji pored završetka *-ui* završetak *-u* zabilježen već od klasičnoga doba⁸¹⁹, a njega nalazimo u spisima za *conventus*, *-us*, *m* (*conuentul/conuentui*)⁸²⁰.

e) Novi fleksijski tip imenica

Tvorba pomoću sufiksa *-anus* umjesto *-a* radi još određenijeg označavanja muškoga roda, kao što su *barbas*, *-anis*, *m/barba*, *-ae*, *m/barbanus* i *sacrista/sacristanus*, predstavlja novi fleksijski tip imenica⁸²¹, koje koristi i sam Perencan (*segrestanus*, *barbano...*)⁸²².

1. 3. Promjena roda

Treća deklinacija pokazuje najviše tendenciju za promjenom roda pod djelovanjem imenica slične tvorbe ili sličnoga značenja⁸²³, a u ovim spisima nailazimo na svega četiri promjene. Prva se promjena odnosi na imenicu *confines*, *-ium*, *m* za koju Perencan navodi i ženski rod: *et forte alii sunt sibi confines / et forte alie sunt sibi confines*⁸²⁴ vjerojatno pod utjecajem *finis*, *is*, *m/f* kod koje se već u antici kolebalo u rodu. Drugu promjenu roda iz muškoga odnosno ženskoga u srednji rod bilježi *canalis*, *-is*, *m/f* – *vnum canale*, *dictum canale*, *ad canalialia*.⁸²⁵ Treću i četvrtu promjenu nalazimo kod *trabs*, *trabis*, *f* i *hiems*, *hiēmis*, *f* s prijelazom iz ženskoga u muški rod (*pro quolibet / vnoquoque trabe*, *ad duos hyemes*).⁸²⁶

U drugoj pak deklinaciji za imenicu *modius* već su se od kasne antike u množini koristili oblici srednjeg roda, pa tako i Perencan (*modia*).⁸²⁷ Kao što su postojala *heterogenea* tipa *locus* – *loci/loca*, *iocus* – *ioci/ioca*,⁸²⁸ tako Perencan pored (*loci/loca*) koristi i (*circulos* – *circula*)⁸²⁹. U sintagmi *supra dictum murum vetus*⁸³⁰ ne radi se o prijelazu imenice *murus* iz muškoga roda u srednji zbog brojnih završetaka u nominativu i akuzativu množine koji pripadaju drugoj deklinaciji imenica muškoga roda na *-us*.

fasc. 17, fol. 4', b. II, fasc. 1, fol. 1', itd.

⁸¹⁹ Isto, str. 99–100.

⁸²⁰ ...*dare...* *ipsis fratribus, monasterio, loco capitulo et conuentu Sancti Platonis* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 57' (dva puta), itd. ...*reliquid...* *dicto conuentui* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 13 (dva puta), b. IV, fasc. 16 (3), fol. 12.

⁸²¹ Stotz, isto, str. 107. – Riječ *barbas/barba/barbanus* „ujak“ možda je germanskoga ili langobardskoga porijekla. Na talijanskom je govornom području raširena kao *barba*. Ne može se isključiti veza s lat. riječju *barba* „brada“ (Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 688).

⁸²² *Segrestanus* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 3'. *Barbano* u QMCI, str. 4, 51.

⁸²³ Stotz, *Formenlehre, Syntax und Stilistik*, str. 140.

⁸²⁴ ...*alie...* *confines* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd. ...*alii...* *confines* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 8, 8', itd.

⁸²⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 8', fasc. 9, fol. 1', fasc. 10, fol. 34', b. II, fasc. 2, fol. 39, itd.

⁸²⁶ *Trabes* u PP, b. II, fasc. 8, fol. 5, b. III, fasc. 12, fol. 7. *Ad duos hyemes* u PP, b. IV, fasc. 4, fol. 31.

⁸²⁷ Stotz, isto, str. 145. – PP, b. I, fasc. 8, fol. 6, fasc. 9, fol. 19 (dva puta), itd.

⁸²⁸ Stotz, isto, str. 146.

⁸²⁹ *Locus* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 3' (dva puta), itd. *Loci* u QMCI, str. 85; PP, b. I, fasc. 10, fol. 6'. *Loca* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', 9', itd. *Circulos* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 52, fasc. 10, fol. 37. *Circula* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 37.

⁸³⁰ PP, b. III, fasc. 7, fol. 7'.

2. PRIDJEVI

2. 1. Prijelaz pridjeva iz jedne deklinacije u drugu

Jedan oblik *futuribus* umjesto *futuris*, koji nije naveden kao kratica, nastao je omaškom zbog *presentibus* u sintagmi *tam presentibus quam futuribus*⁸³¹ jer oblici koji nisu skraćeni ili kod kojih se nalazi iznad *-a* ili *-u* vodoravna crtica koja označava nedostatak završnoga *-m*⁸³², očito je da su deklinirani prema drugoj i prvoj deklinaciji.

2. 2. Osobitosti u deklinaciji

Završetak pridjeva na *-is*, *-e* u ablativu jednine na *-e* bio je vrlo raširen od antičkoga doba.⁸³³ Tako Perencan uvijek koristi u sintagmama *presentibus viro nobile*, *regnante domino nostro naturale*, *cum cera viride* ablativ na *-e*, ali i dvojne oblike *de omni/de omne*, kao i klasične *in tali*, *ob tali*, *de tali*, itd.⁸³⁴

U komparativu se nastavak *-i* u ablativu jednine u potpunosti ustalio kod pridjeva *magnus*, 3 (*pro maiori*), *amplius*, 3 (*pro... ampliori*), *infērus*, 3 (*in inferiori*), *proximus*, 3 (*in proximiori*), ali ne kod *senex*, *senis* i *iuvēnis*, *-e* (*iuniore*, *seniore*).⁸³⁵

2. 3. Osobitosti u komparaciji

S obzirom na činjenicu da je riječ o pravnim dokumentima, sva se odstupanja od klasičnih normi u komparaciji pojavljuju u velikom broju kao pojedinačni primjeri jer se ne može očekivati stil koji teži ka ekspresivnošću korištenjem usporedbi.

Perencan piše oblik komparativa *proximior* (*in proximiori*, *proximiores*)⁸³⁶ umjesto *propior*, kao hibridni oblik nastao od superlativa *proximus*, koji je inače bio uobičajen od vremena filozofa Seneke⁸³⁷.

U nekoliko je navrata pojačao pozitiv pridjeva prilogom *magis*: *magis dam(p)nosam quam lucrosam* (sc. *hereditatem*), *et magis vtille* (sc. *modum*)⁸³⁸ tvoreći na taj način analitički oblik komparativa koji u navedenim primjerima izražava apsolutni intenzitet.

⁸³¹ PP, b. I, fasc. 17, fol. 27'.

⁸³² Za oba slučaja vidi npr. PP, b. I, fasc. 7, fol. 24'. Oblici *future*, *futuro*, *futuram* na sljedećoj fol. 25, itd.

⁸³³ Stotz, isto, str. 82.

⁸³⁴ *Naturale* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, fasc. 8, fol. 1, itd. *Nobile* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd. *Cum cera viride* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1. *De omni* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 21 (dva puta), 36, itd. *De omne* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 6' – omaška. *In tali* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'. *De tali* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 9. *Ob tali* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8.

⁸³⁵ *Pro maiori* u QMCI, str. 5, 12, 93; PP, b. I, fasc. 7, fol. 20, 27, itd. *Ampliori* u PP, b. II, fasc. 8, fol. 3. *In inferiori* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 24', fasc. 4, fol. 51. *In proximiori* u CMC, kut. III, fasc. 7, fol. 46. *Iuniore* u PP, b. II, fasc. 8, fol. 18', b. IV, fasc. 8, fol. 6'. *Seniore* u PP, b. II, fasc. 16, fol. 8', 9.

⁸³⁶ CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 46; QMCI, str. 99, 300.

⁸³⁷ Stotz, isto, str. 161.

⁸³⁸ *Dampnosam* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 27' (dva puta), fasc. 17, fol. 38'. *Vtille* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 29'.

Već se u antici u komparaciji pridjeva, i to u nepravilnoj, često umjesto pozitivna ili superlativa koristio komparativ u funkciji elativa, pri subjektivnom oblikovanju iskaza.⁸³⁹ U tom smislu u značenju elativa za Veliki sudbeni stol nalazimo *Curia maior*, za Veliko vijeće *maius consilium*, za komunalnoga prokuratora *maior procurator*, a za crkvu ili blagdan Velike Gospe *Sancta Maria Maior*⁸⁴⁰. U primjeru pak *et forte alii sunt sibi confines veriores* komparativ *veriores* može se shvatiti i u značenju običnoga pozitivna.⁸⁴¹

U komparaciji priloga također su uočene neke pojedinačne osobitosti. Samo je jednom zabilježen pozitiv priloga umjesto superlativa u *quam cito*⁸⁴² za *quam citissime*. Nadalje, u sintagmi *prout melius sciuerint et facere poterint et magis securius*⁸⁴³ drugi je komparativ priloga *securius* pleonastički pojačan pozitivom priloga *magis*. Na kraju, postoji jedan slučaj perifrastične komparacije gdje se pozitivu priloga dodaje prilog s komparativnim značenjem u funkciji elativa kao odraz govornoga jezika⁸⁴⁴: *satis clare*⁸⁴⁵.

3. ZAMJENICE

3. 1. Osobne i posvojne zamjenice

Dva puta nalazimo genitiv množine posvojne zamjenice *nostrorum* umjesto genitiva osobne zamjenice *nostri* ili ablativa jednine posvojne zamjenice *nostra* odnosno *nostro* u sintagmama *nostrorum pro parte* (umjesto *nostra pro parte*) i *ad afflictandum nostrorum nomine* (umjesto *ad afflictandum nostri/nostro nomine*) koje potječu iz prijepisa pisma Ninskoga kaptola upućenoga Zadarskom, što dakle nije Perencanova osobna omaška.⁸⁴⁶

3. 2. Povratne zamjenice

Klasičnu podjelu zamjenica s refleksivnom i nerefleksivnom upotrebom karolinška reforma nije uspjela uspostaviti pa tako ni najveći humanist Petrarka nije razlikovao upotrebu povratno-posvojne zamjenice *suum* – rezervirane u klasičnom latinitetu samo za 3. lice jednine i množine – od upotrebe *eius*, *eorum*, genitiva pokazne zamjenice *is*, *ea*, *id*, koji je

⁸³⁹ Stotz, isto, str. 296, 299.

⁸⁴⁰ *Curiam maiorem* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 44, fasc. 10, fol. 16', b. II, fasc. 44'. *In dicto maiori et generali consilio* u PP, b. II, fasc. 2, fol. 1' (dva puta), fasc. 3, fol. 2', itd. *Maior procurator* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 11 (dva puta), fasc. 12, fol. 20. *Plebani Sancte Marie Maioris* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 14, fasc. 9, fol. 46, itd.

⁸⁴¹ Usp. s primjerom *ocius* koji donosi Stotz, isto, str. 296–297.

⁸⁴² CMCI, b. VI, fasc. 7, fol. 5'.

⁸⁴³ QMCI, str. 99, 301. – *Poterint* umjesto *potuerint* jer je došlo do ispadanja morfema *-u-* u hijatu, što je bilo uobičajeno već u razdoblju antike kod glagola koji tvore perfekt na *-ui*, a to se nastavilo u srednjovjekovnom latinitetu (Stotz, isto, str. 207).

⁸⁴⁴ Usp. Stotz, isto, str. 301.

⁸⁴⁵ PP, b. I, fasc. 13, fol. 27.

⁸⁴⁶ Obje sintagme u QMCI, str. 16.

služio kao posvojna zamjenica za 3. lice jednine i množine. Do njihove je zamjene došlo pod utjecajem govornoga jezika.⁸⁴⁷ Shodno tome, Perencan koristi *eius* odnosno *eorum* umjesto *suum* i obrnuto što je vidljivo iz sljedećih primjera usporedo s pravilnom klasičnom upotrebom:

- *Promittentes quoque dicti contrahentes sibi adinuicem et viciscim stipulatione solemni per se et eorum heredes et successores et omnia eorum bona...*⁸⁴⁸, ali i *Promittentes dicti locatores per se suosque heredes et successores dicto laboratorum pro se suisque heredibus et successoribus et omnia sua bona...*⁸⁴⁹
- *...dicti venditores obligauerunt se et eorum heredes et successores et omnia eorum bona...*⁸⁵⁰, ali i *...dicte partes obligauerunt sese adinuicem et viciscim stipulatione solemni ac suos heredes et successores et omnia sua bona...*⁸⁵¹
- *Idcirco domina (dra) Radda, vxor condam ser Vulcine de Ghinano, ut sola heres testamentaria Stipuli condam eius filii et filii condam dicti ser Vulcine de Ghinano...*⁸⁵²
- *Vir nobilis ser Grixogonus... verbo et consensu domine Prodane, eius matris... volentis, consencientis et parabolam eidem ser Grixogono, eius filio, dantis vocauit sibi...*⁸⁵³
- *Prodanus Poponich condam Georgii de Pago per se et suos heredes et successores dedit, vendidit et transactauit iure proprii imperpetuum Domincio, eius filio...*⁸⁵⁴
- *quod ipse magister Petrus de hiis ydoneam reddere teneatur et debeat rationem ipsi domino Georgio, plebano, ad suum beneplacitum...*⁸⁵⁵
- *Iddeo dictus ser Bartolomeus... ipsi Radosclauo et suis heredibus et successoribus dedit, concessit et locauit...*⁸⁵⁶

Razmjerno rijetko Perencan koristi povratno-osobnu zamjenicu *sibi* umjesto *ei* u duhu srednjovjekovnoga latiniteta⁸⁵⁷.

- *ad habendum, tenendum et possidendum et quicquid sibi eiusque heredibus et successoribus placuerit deinceps perpetuo faciendum...*⁸⁵⁸

⁸⁴⁷ Stotz, isto, str. 292.

⁸⁴⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 5'.

⁸⁴⁹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 34.

⁸⁵⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 11.

⁸⁵¹ PP, b. I, fasc. 8, fol. 23.

⁸⁵² PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 15', slično fol. 16, 16'.

⁸⁵³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 27.

⁸⁵⁴ PP, b. I, fasc. 9, fol. 48.

⁸⁵⁵ PP, b. I, fasc. 8, fol. 14.

⁸⁵⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1.

⁸⁵⁷ Stotz, isto, str. 294.

⁸⁵⁸ PP, b. I, fasc. 10, fol. 26', fasc. 13, fol. 3', fasc. 14, fol. 42'.

- *Item reliquit Stosice, filie sue de anima, que est apud Bogdanum patrem suum, libras... sibi dare debere per suos comissarios tempore suarum nupciarum...*⁸⁵⁹
- *Item aliam vegetem, quod sibi dederit dictus Vulch, pro vino et tinacium vnum...*⁸⁶⁰

3. 3. Pokazne zamjenice i zamjenički pridjevi

Pokazna zamjenica *hic, haec, hoc* u nominativu i dativu odnosno ablativu množine ima oblik *hii* i *hiis* pod utjecajem *ii* i *iis* što je postalo normom u srednjovjekovnom latinitetu.

Već su u antici zamjenički pridjevi pored oblika genitiva i dativa jednine na *-ius* i *-i* mogli imati nastavke pridjeva prve i druge deklinacije u svrhu isticanja generičke oznake.⁸⁶¹ U tom smislu Perencan primjenjuje jedino genitiv i dativ jednine ženskoga roda zamjeničkih pridjeva prema prvoj deklinaciji *alius, totus, solus* (*patrono alie dicte medietatis dicti nauigii, dicte tote quantitatis, cui tote curie, cui tote pecie terre, cui tote ville, ipsi domine Vrse sole comissarie*)⁸⁶².

3. 4. Odnosne zamjenice

Odnosne zamjenice jedino bilježe oblik *qua* umjesto *quae* u nominativu jednine ženskoga roda, i to uvijek u formuli *sub pena quarti, qua soluta...*⁸⁶³ gdje se očito povelu za završetkom imenice. Inače, Perencan koristi oblike odnosnih zamjenica prema klasičnoj normi, a tu i tamo mu se ponekad dogodi lapsus.⁸⁶⁴

4. BROJEVI

Rekompoziciju završnoga konsonanta prvoga dijela riječi prema jedinicama *tres* i *sex* imaju glavni brojevi 13 i 16: *tresdecim* umjesto *treděcim*, *sexdecim* umjesto *seděcim*⁸⁶⁵. Broj 17 glasi *decem (et) septem* umjesto *septenděcim* pri čemu je došlo do zamjene mjesta jedinice i desetice. Osim toga, u posljednjem slogu ne nalazi se više oslabljeni vokal *i* zbog rekompozicije i odvajanja desetice od jedinice najčešće povezane veznikom *et*. Omaškom je nastala rekompozicija broja *ducenti (duocentis)*⁸⁶⁶ budući da su zastupljeni inače brojni oblici

⁸⁵⁹ PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 11.

⁸⁶⁰ QMCI, str. 117.

⁸⁶¹ Stotz, isto, str. 116.

⁸⁶² *Alie* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 2. *Tote quantitatis* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 16'. *Tote curie* u QMCI, str. 106. *Tote pecie terre* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 10, 10', itd. *Tote ville* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 15, 19', itd. *Sole comissarie* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 11.

⁸⁶³ *Sub pena quarti, qua* u QMCI, str. 7, 13, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 1', itd.

⁸⁶⁴ *Qua medietas* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 22.

⁸⁶⁵ *Tresdecim* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 41', fasc. 11, fol. 5', 6 (tri puta), itd. *Sexdecim* u QMCI, str. 115 (dva puta), 116 (dva puta), itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, fasc. 8, fol. 12' (dva puta), itd.

⁸⁶⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6'.

bez rekompozicije. Oblik *sexcenti* umjesto *sescenti* (*sexcentarum...*)⁸⁶⁷ također je rezultat rekompozicije.

U klasičnom su se latinitetu brojevi 18, 19, 28, 29, itd. izricali odbijanjem od posljednje desetice, ali su postojali i oblici sastavljeni od jedinice i desetice.⁸⁶⁸ Perencan ima samo oblike sastavljene od desetice i jedinice: *decem octo*, *decem nouem*, *uiginti octo*, *uiginti nouem*,⁸⁶⁹ itd. Ovo vrijedi i za redne brojeve (*decimo octauo*, *decimo nono*, itd.)⁸⁷⁰.

Fleksija množine stotica, *ducenti*, *sescenti*, itd., relativno je mlada i pokazivala je već u antičkom razdoblju mnoge izuzetke: *ducentum*, *sescentum*, itd. Dijelom zbog ovih naslijeđenih izuzetaka i dijelom zbog sklonosti prema rekompoziciji u srednjovjekovnom se latinitetu tvore stotice na *-centum* umjesto *-centi*.⁸⁷¹ Na ovaj način Perencan ponekad navodi brojeve (*ducentum*, *quatuorcentum*, *sexcentum*, *nouemcentum*)⁸⁷² pored oblika na *-centi*.

Do međusobnoga izjednačavanja završetka prvoga dijela složenice nekih dvoznamenkastih i troznamenkastih brojeva dolazi u *octuaginta* i *octuagesimus* umjesto *octoginta* i *octogesimus* prema *septuaginta* odnosno *septuagesimus*, 3 – oblik inače raširen u antičkom razdoblju i čitavom srednjem vijeku⁸⁷³ –, zatim *noningenti* umjesto *nongenti* (*nongentis...*) prema *octingenti*⁸⁷⁴. Došlo je, nadalje, do izjednačavanja sufiksa rednih brojeva za stotice *-cesimus* prema *-gesimus* (*vigesimo*, *trigesimo*). Broj (*treginta*)⁸⁷⁵ analogijom prema *tres*, *trecenti* ima umjesto vokala *i* stoji *e*.

U klasičnom latinitetu, ako iza stotice slijedi više nižih brojeva, oni se onda ne povezuju veznikom *et*. Od ovoga se pravila pretežno odstupa pa tako imamo: *centum et uiginti quinque*, *ducentas et treginta sex*, *trecentorum et septuaginta quinque*, *quadringentis et uiginti quinque*, *quingentorum et nonaginta vnus*,⁸⁷⁶ itd.

⁸⁶⁷ *Sexcentarum* u QMCI, str. 39, 40, itd.

⁸⁶⁸ Stotz, isto, str. 171.

⁸⁶⁹ *Decem octo* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 11, 34, itd. *Decem nouem* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 6 (tri puta), itd. *Uiginti octo* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 19', fasc. 17, fol. 20', itd. *Uiginti nouem* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 1, fasc. 14, fol. 24, itd.

⁸⁷⁰ *Decimo octauo* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6', itd. *Decimo nono* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', 34', itd.

⁸⁷¹ Stotz, isto, str. 167.

⁸⁷² *Ducentum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', b. II, fasc. 6, fol. 36. *Quatuorcentum* u QMCI, str. 104, 136, itd.; PP, b. I, fasc. 7, fol. 21', 24', itd. *Sexcentum* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 32, fasc. 19, fol. 15', b. III, fasc. 4, fol. 24'. *Nouemcentum* u PP, b. II, fasc. 19, fol. 25.

⁸⁷³ Stotz, isto, str. 168.

⁸⁷⁴ *Octuaginta* u QMCI, str. 43, 248, 249, itd.; PP, b. I, fasc. 8, fol. 37 (dva puta), itd. *Noningentis* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 10, 10', itd.

⁸⁷⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1', 7', 11, itd.

⁸⁷⁶ *Centum et viginti quinque* u PP, b. II, fasc. 2, fol. 44'. *Ducentas et treginta sex* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 8. *Trecentorum et septuaginta quinque* u PP, b. II, fasc. 1, fol. 9'. *Quadringentis et uiginti quinque* u PP, b. II, fasc. 2, fol. 23'. *Quingentorum et nonaginta vnus* u PP, b. II, fasc. 16, fol. 42'.

5. GLAGOLI

5. 1. Promjena konjugacije

Ne može se potvrditi je li došlo do promjene konjugacije glagola *sculpo*, 3. *sculpsi*, *sculptum* iz treće u četvrtu na osnovi samo dva primjera gdje umjesto *sculpto* stoji (*sculpito*)⁸⁷⁷, iako Stotz za ovaj glagol tvrdi da je ovaj prijelaz bio tipičan za talijansko područje⁸⁷⁸. Paralelno uz ovaj oblik postoji i već spomenuti oblik *sculto*.

Omaškom su nastali oblici (*conficendum*, *accipiere(n)tur*)⁸⁷⁹ jer Perencan znatno veći broj primjera tvori prema klasičnoj fleksiji.

5. 2. Osobitosti u tvorbi osnova

a) Prezentska osnova

U prezentskoj je osnovi glagola s nazalnim infiksom moglo doći do ispadanja nazala.⁸⁸⁰ Oblici prezentske osnove glagola *rumpo*, 3. *rupi*, *ruptum* bez nazalnoga infiksa posljedica su slučajnoga ispuštanja vodoravne crtice iznad *u* (*rupere*, *rupimus*)⁸⁸¹ jer postoji velik broj oblika gdje je obilježen nazalni infiks te se u ovome slučaju ne može govoriti da je perfektna osnova poslužila za tvorbu prezentske u svrhu njihova izjednačavanja.

b) Perfektna osnova

Glagoli na *-ndēre* ili *-ndere* već su u vulgarnom latinitetu imali perfektnu tvorbu na *-didisse* (ponekad *-dedisse*) analogijom prema složenicama glagola *dare*.⁸⁸² Upravo na taj način Perencan tvori perfekte glagola *ostendo*, 3. *tendi*, *tentum/tensum*; *actendo*, 3. *tendi*, *tentum*; *respondeo*, 2. *pondi*, *ponsum*; *aprehendo*, 3. *prehendi*, *prehensum*, ali pri tome ne pokazuje dosljednost (*ostendit/ostendit*, *actendiderit*, *respondidit*, *aprehendideri(n)t*).⁸⁸³ Za prvi glagol nema dovoljno potvrda da je reduplikacija dosljedno provedena, za drugi usporedo postoji oblik (*ostendit*), a treći je nastao omaškom uzevši u obzir brojne primjere gdje stoji (*respondit*). Za posljednji se glagol sa sigurnošću može reći da je normativni oblik u cilju razlikovanja perfektne od prezentske osnove s dodatkom pomoćnoga morfema *did*-⁸⁸⁴ jer perfektna osnova nema posebnoga morfema.

⁸⁷⁷ PP, b. I, fasc. 3, fol. 32.

⁸⁷⁸ Stotz, isto, str. 191.

⁸⁷⁹ *Conficendum* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 21'. *Accipiere(n)tur* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 20, fasc. 10, fol. 16, b. II, fasc. 14, fol. 13'.

⁸⁸⁰ Stotz, isto, str. 197.

⁸⁸¹ *Rupere* i *rupimus* (*frangimus*, *rupimus et noticiam facimus*) u PP, b. I, fasc. 8, fol. 29.

⁸⁸² Stotz, isto, str. 201.

⁸⁸³ *Ostendit* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 10'. *Ostendit* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2'. *Actendiderit* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 20'. *Respondit* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 46'. *Aprehendiderit* u QMCI, str. 20, 25, itd.; PP, b. I, fasc. 3', 24, itd. *Aprehendiderint* u QMCI, str. 12, 103, itd.; PP, b. I, fasc. 16, fol. 9', b. II, fasc. 1, fol. 27, itd.

⁸⁸⁴ Stotz, isto, str. 202.

Ponekad se u perfektnoj osnovi sigmatske tvorbe moglo ispustiti *s* te se tako tvorbom približiti prezentskoj osnovi.⁸⁸⁵ Je li o ovome riječ u *neglęgo*, 3. *lexi*, *lectum* (*negligerit*), ne može se sa sigurnošću reći na osnovi jedne potvrde, ali se u *dico*, 3. *dixi*, *dictum* (*dicerit uel dicerint*) radi sigurno o omašci s obzirom na postojanje oblika (*dixerit*).⁸⁸⁶

Nazalni se infiks glagola *contingo*, 3. *tęgi*, *tactum*, evidentiran u dva slućaja, ne može pripisati osobitosti perfektne osnove⁸⁸⁷ uzimajući u obzir brojne oblike glagola *relinquo*, 3. *liqui*, *lictum* u ćijim perfektnim oblicima nije zadržan nazalni infiks iz prezentske osnove.

Glagoli s prijevojem u perfektnoj osnovi ćesto perfektnu osnovu zamjenjuju prezentskom, pa tako Perencan rabi dvojne oblike glagola *exęgo*, 3. *egi*, *actum*; *deficio*, 3. *feci*, *fectum*; *redęmo*, 3. *emi*, *emptum* (*exigeri(n)t*, *exigisse* pored *exegi*, *deficerint* pored *defecisset*, *redimerit*, *redimerunt* pored *redemit*). Jedino glagol *collęgo*, 3. *legi*, *lectum* (*colligeri(n)t*)⁸⁸⁸ ne bilježi perfektnu osnovu s prijevojem nego koristi prezentsku.

Ponekad pojedini oblici perfektne osnove imaju analoške oblike prema participu perfekta pasivnoga, kao npr. *mittęre* i njegove složenice (navedeni oblici s geminiranim *ss*), ali se kod ovoga glagola nameće pitanje je li riječ o morfološkoj ili fonetskoj pojavi⁸⁸⁹.

c) Participska osnova

Glagol *fulcio*, 4. *fulsi*, *fultum* pokazuje izjednaćavanje perfektne i participske osnove prema prezentskoj analogijom prema većini pravilnih glagola ćetvrtę konjugacije koji tvore perfekt na *-ivi* i particip perfekta pasivnoga na *-itum*, a jedan od razloga izjednaćavanja ove paradigme leži u ćinjenici postojanja identićnoga perfekta glagola *fulgeo*, 2. *fulsi*.⁸⁹⁰ Perencan u skladu s prethodno rećenim koristi particip perfekta pasivnoga (*fulcitum*)⁸⁹¹.

U Perencanovoj je tvorbi participa futura aktivnoga glagola *nascor*, 3. *natus sum* bila presudna prezentska (*nascituri...*)⁸⁹², a ne participska osnova. Ovakva je tvorba participa futura bila ućestala u srednjovjekovnom latinitetu jer se oblici tvoreni od participske osnove nisu smatrali prikladnim za izricanje radnje koja se ima dogoditi.⁸⁹³

⁸⁸⁵ Isto, str. 204.

⁸⁸⁶ *Negligerit* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45'. *Dicerit uel dicerint* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45'.

⁸⁸⁷ *Contingerit* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 32 (dva puta). *Contigerit* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 50'.

⁸⁸⁸ *Exigeri(n)t* u QMCI, str. 222, 294, 301; PP, b. I, fasc. 14, fol. 46, b. II, fasc. 6, fol. 31. *Exigisse* u CMC, kut. III, fasc. 1, fol. 48, 49, 50', 51. *Exegit* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 7, b. III, fasc. 2, fol. 22. *Deficerint* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 4, 13'. *Defecisset* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'. *Redimeret* u QMCI, str. 301. *Redimerunt* u PP, b. II, fasc. 13, fol. 19. *Redemit* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, fasc. 9, fol. 44, itd. *Colligeri(n)t* u PP, b. I, fasc. 17, fol. 32, b. II, fasc. 4, fol. 34'.

⁸⁸⁹ Stotz, isto, str. 211.

⁸⁹⁰ Isto, str. 196.

⁸⁹¹ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 12.

⁸⁹² PP, b. I, fasc. 7, fol. 15' (dva puta), b. IV, fasc. 16 (3), fol. 4.

⁸⁹³ Stotz, isto, str. 213.

5. 3. Završeci glagolskih oblika

Umjesto nastavka za futur *-am*, *-es* u kršćanskom latinitetu neki su glagoli treće konjugacije mogli imati nastavke *-ebo*, *-ebis*, a glagoli četvrte *-ibo*, *-ibis* analogijom prema glagolima prve i druge konjugacije.⁸⁹⁴ Perencan u tom smislu u nekoliko navrata koristi *-ebo* i *-ibo* za glagole treće konjugacije (*red(d)imebit*, *concurebunt*, *diuidibuntur*)⁸⁹⁵.

Glagol *ferre*, osim već spomenutih slučajeva degeminacije, u konjunktivu imperfekta i infinitiva prezenta ima zastupljenu i tematsku tvorbu – zabilježeno već u kasnoj antici⁸⁹⁶ –, (*aufferere*, *infereret*, *infereretur/infereretur*, *offereret*)⁸⁹⁷ usporedo s atematskom.

5. 4. Upotreba deponentnih glagola

Deponentni su glagoli (*ex*)*calumpniari* i *operari* prilično zastupljeni kao aktivni oblici u srednjovjekovnom latinitetu⁸⁹⁸, a od toga se pravila ne izuzimaju ni Perencanovi spisi (*excalumpniare*, *operare*, *negociare*). Prelazak deponentnih glagola u aktivne ne treba pripisati vulgarno-romanskom utjecaju gdje su deponentni glagoli u potpunosti nestali, nego tendenciji započetoj od najstarijeg razdoblja latinskoga jezika.⁸⁹⁹ Perencan ipak koristi deponentne oblike nekih drugih glagola: *confiteor*, 2. *confessus sum*⁹⁰⁰, *dignor*, 1.⁹⁰¹, *protestor*, 1.⁹⁰².

5. 5. Složeni pasivni oblici

Kao važna novina srednjovjekovnoga latiniteta i svih romanskih jezika pojavljuje se stvaranje nove serije glagolskih oblika za izražavanje kategorije anteriornosti, tj. za izražavanje radnje dovršene prije neke druge radnje bilo u prošlosti ili sadašnjosti. Naime, latinski sintetički perfekt objedinjujući u sebi indoeuropski aorist i perfekt ima dvije funkcije: izražavanje kategorije svršenosti u prošlosti i izražavanje rezultata prošle radnje. Zbog ove dvojne funkcije sintetičkoga perfekta u vulgarnom latinitetu dolazi do stvaranja perifrastičnih oblika perfektne osnove koji izražavaju anteriornost, tj. dovršenu radnju čiji rezultat još traje

⁸⁹⁴ Isto, str. 223–224.

⁸⁹⁵ *Re(d)dimebit* u QMCI, str. 117 (tri puta). *Concurebunt* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 24'. *Diuidibuntur* u PP, b. II, fasc. 15.

⁸⁹⁶ Stotz, isto, str. 191.

⁸⁹⁷ *Aufferere* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 34'. *Infereret* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 6, fasc. 14, fol. 16', itd. *Infereretur* u QMCI, str. 84; PP, b. I, fasc. 7, fol. 19', 24, itd. *Infereretur* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 25, b. II, fasc. 15, fol. 3'. *Offereret* u PP, b. II, fasc. 13, fol. 13'.

⁸⁹⁸ Isto, str. 337.

⁸⁹⁹ Stotz, isto, str. 338. Usp. Veljko Gortan, Oton Gorski, Pavao Pauš, *Latinska gramatika*, deveto izdanje, Zagreb: Školska knjiga, 1990, str. 94.

⁹⁰⁰ *Confiteor* u QMCI, str. 116; PP, b. I, fasc. 13, fol. 26. *Confitemur* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 5'.

⁹⁰¹ *Dignaremur* u QMCI, str. 5, 8, itd.; PP, b. I, fasc. 17, fol. 15, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 2', itd.

⁹⁰² *Protestor et protestatus sum* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 27.

na način da particip perfekta pasivnoga izražava dovršenost radnje i oblik glagola *esse* sadrži gramatičke morfeme.⁹⁰³ Stoga se u srednjovjekovnom latinitetu što se tiče složenih pasivnih perfektних oblika razvila tendencija da se stvori paradigma prema shemi: *laudor – laudabar – laudabor – laudatus fui – laudatus fueram – laudatus fuero*.⁹⁰⁴ Prema ovome uzusu nalazimo u Perencanovim spisima pasivne oblike perfektne osnove gdje participi perfekta pasivnoga udruženi s infektumom glagola *esse* označavaju stanje, a udruženi s perfektumom glagola *esse* anteriornost odnosno dovršenost radnje u prošlosti, u ovim primjerima:

- *que (sc. čudecha) **posita et hedifficata est** extra muros ciuitatis Iadre...*⁹⁰⁵
- *Dominus Philippus de Sloradis plebanus... fecit vigorem et robur Duymo... de vno suo publico instrumento debiti siue mutui librarum quindecim paruorum... in quo instrumento dicta Luba **obligata est** ipsi domino Philippo in dictis libris...*⁹⁰⁶
- *Que domus fuit olim Nicolay Marini Petriçane (!) et mittitur ad incantum de voluntate Marini condam Volcine de Segatica ad petitionem Radichi condam Clapci de Bicinia pro euidenti debito in vna parte librarum... cum pena quarti et expensis, in quibus dictus Marinus ut successor bonorum condam dicti Nicolay **sententiatus est** dicto Radichio de voluntate parcium per consules seu per Curiam Iadre consulum vigore vnus instrumenti scripti per Blasium notarium in quo dictus olim Nicolaus **obligatus fuit** ad dandum dicto Radichio in dictis libris...*⁹⁰⁷
- *Strenuus miles regius dominus Iohannes..., promisit et se obligauit dare et soluere et integre satisfacere in Iadra viro nobili... ducatos... et pro rexiduo et complimento solutionis ac integra et completa solutione et satisfatione vnus instrumenti obligationis nomine mutui... scripti manu..., in quo quidem instrumento obligationis dictus dominus Iohannes **obligatus erat** ad dandum...*⁹⁰⁸
- *Cui domino Volcine ipsa guarentatio dictorum confinium per reliquos duos iudices, eius colegas, **comissa fuerat** et reperto ipsam muraleam cum loco, prout supra describitur, confinatum, comisserunt mihi...*⁹⁰⁹
- *Cum strenuus miles regius dominus Iohannes... **obligatus foret** comissariis... ad dandum et soluendum ducatos... nunc vero vir nobilis ser Marinus... vocauit sibi...*⁹¹⁰

⁹⁰³ Tekavčić, isto, str. 133.

⁹⁰⁴ Stotz, isto, str. 328–329.

⁹⁰⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 19.

⁹⁰⁶ PP, b. I, fasc. 17, fol. 11.

⁹⁰⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 3.

⁹⁰⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 32'.

⁹⁰⁹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 44.

⁹¹⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 31.

Perencan često pribjegava istovremenom izricanju anteriornosti i stanja primjenom perfektuma i infektuma glagola *esse* s participom perfekta pasivnoga te bi se u prvi mah pomislilo da je riječ o sinonimima, ali to opovrgavaju primjeri kod kojih sintetički oblici koegzistiraju pored analitičkih, navedeni odmah iza ovih primjera:

- *promisit... dare, soluere... quod bladum totum **amissum fuit et est**...*⁹¹¹
- *quod instrumentum **combustum fuit et est** cum domo et omnibus aliis rebus...*⁹¹²
- *quod cuncta regia mandata semper pro posse **paratus fuit et est** gratiose adimplere et obseruare...*⁹¹³
- *...**confessus fuit et est** se manualiter habuisse et recepisce...*⁹¹⁴
- *dictus procurator **fuit et est positus** in possessione et tenuta...*⁹¹⁵
- *...que domus **extimata fuit et est** per viros nobiles...*⁹¹⁶
- *Cum Ventura... **obligatus fuerit et sit** Saluucio... in ducatis...*⁹¹⁷
- *...dicens et asserens dictus ser Matheus prefactam dominam Dobram, eius matrem, suis precibus et instancia se pro dicto ser Matheo obligasse apud dictam dominam Raddam et in ipsa pleçaria pro eo intrasse et dictos florenos centum auri in utilitatem dicti ser Mathey **conuersos fuisse et esse** et non in utilitatem ipsius...*⁹¹⁸.

Ovaj stvarni pomak u glagolskom sustavu potvrđuju primjeri gdje analitički oblik stoji pored sintetičkoga u obliku sinonima:

- *specialiter... ad petendum, exigendum, recipiendum et recuperandum omnes et singulas pecunie quantitates et res ac bona quecumque tam auri quam argenti et omne id et totum, quod dicta constituens habere debet a viro nobile Gualterio..., et quod dictus Gualterius dare **tenetur et obligatus est** dicte constitui...*⁹¹⁹
- *cum hac conditione, quod ex pacto idem dum presbiter Nicolaus soluere teneatur et debeat omnia illa debita, in quibus ipse aliis **obligatus foret et teneretur** dare...*⁹²⁰
- *cum hac tamen conditione, quod ex pacto idem Çaninus soluere teneatur et debeat omnia debita in quibus ipse prope (?) aliis dare **teneretur et obligatus esset**...*⁹²¹

⁹¹¹ PP, b. I, fasc. 11, fol. 29'.

⁹¹² PP, b. I, fasc. 9, fol. 8.

⁹¹³ PP, b. I fasc. 9, fol. 1.

⁹¹⁴ PP, b. I, fasc. 16, fol. 34.

⁹¹⁵ PP, b. I, fasc. 12, fol. 10.

⁹¹⁶ PP, b. I, fasc. 1, fol. 24'.

⁹¹⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 35'.

⁹¹⁸ PP, b. I, fasc. 17, fol. 5.

⁹¹⁹ PP, b. I, fasc. 13, fol. 5'. Oblici *tenetur et obligatus est* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 5', b. II, fasc. 4, fol. 44', itd.

⁹²⁰ PP, b. I, fasc. 14, fol. 58'.

⁹²¹ Isto.

U nekoliko slučajeva postoje perifrastični oblici s *ex(s)isto*, 3. *extiti*, – koji je preuzeo mjesto pomoćnoga glagola *sum*, *esse*, *fui*: *sic factum extitit*⁹²², *quia sic actum extitit inter eos*⁹²³. Ne pojavljuju se perifrastični oblici tvoreni pomoću *coepisse*, *debere*, *posse* i *velle*.

III. Sintaktička razina

1. SINTAKSA PADEŽA

1. 1. Genitiv

a) Genitiv u prijedložnoj perifrazi

Primjer *ad complimenti dicti termini*⁹²⁴ Perencanov je *lapsus calami*. Drugi pak primjer svjedoči o razini znanja latinskoga jezika treće osobe u pogledu prijedložnih perifraza u brevijariju dražbe gdje nalazimo genitiv uz prijedlog *pro* – *ego Egidius, preco et ministralis predictus pro dicti incantus (!) mea satisfactionem (!) habui et recepi*.⁹²⁵

1. 2. Dativ

a) Dativ umjesto akuzativa

Glagol *docere* regira dva akuzativa (lica i stvari) u klasičnom latinitetu, dok je u srednjovjekovnom latinitetu akuzativ lica uz ovaj glagol zamijenjen dativom pa tako imamo u *Carta famulatus*, npr. *dictus Nouacus teneatur et debeat docere artem chaligarie ipsi Mirosclauo*⁹²⁶, *dictus magister Faxolus teneatur et debeat docere ipsi Petro artem sartorie*⁹²⁷. Možda je ovakva rekcija glagola *docere* pogodovana u ovim ugovorima ispuštanjem glagola *ostendere*, koji je po značenju blizak glagolu *docere*, što proizlazi iz ove varijante formulacije obveza majstora prema svom šegrtu, kao npr. *dictus magister Draxule (per) teneatur et debeat ostendere ipsi Stefano et docere artem suam marangonie*⁹²⁸.

Rekcija objekta u dativu umjesto akuzativa lica posebno se javlja kod glagola u značenju *moliti* i *pitati*.⁹²⁹ Tako uz *petere* Perencan dosljedno koristi objekt u dativu – *dicti Iohannes et Philippus fratres pro eo et toto quod petebant antea ipsi ser Micouillo (!) aut vlterius petre (!) possint in futurum eidem ser Micouillo...*⁹³⁰; *faciens dictus ser Vite... ac etiam pactum perpetuum et speciale de non petendo vlterius ipsi Georgio uel suis heredibus*

⁹²² PP, b. I, fasc. 10, fol. 12.

⁹²³ PP, b. II, fasc. 7, fol. 45, fasc. 16, fol. 7, itd.

⁹²⁴ PP, b. II, fasc. 3, fol. 20.

⁹²⁵ PP, b. I, fasc. 10, fol. 4'.

⁹²⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 9. Slično PP, b. I, fasc. 12, fol. 5.

⁹²⁷ PP, b. I, fasc. 12, fol. 5.

⁹²⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 29.

⁹²⁹ Stotz, isto, str. 256.

⁹³⁰ QMCI, str. 126.

*et successoribus dictas libras*⁹³¹; *et generaliter de omni et toto eo quod tam dictus ser Thadeus quam dicta domina Dessa ipsi Iacobo petere, exigere uel requirere possent*⁹³².

Perifraza s prijedlogom *ad* uz *pertinere* zamijenjena je objektom u dativu što predstavlja hiperkorektno izjednačavanje prema analitičkoj fleksiji⁹³³, pa tako npr. imamo: *que spectabant et pertinebant ipsi domine Iohanne*⁹³⁴, *quia de dictis salinis medietas pertinebat dicto Iohanni*⁹³⁵.

1. 3. Akuzativ

a) Tranzitivnost

Inače Perencan navodi klasičnu rekciju glagola *oboedire* s objektom u dativu (*oboedire ipsi Venturino, eidem Desse famulare, servire et obedire*)⁹³⁶, no na jednom je mjestu umjesto objekta u dativu upotrijebio objekt u akuzativu koji se od kasne antike u kršćanskim spisima često nalazio uz ovaj glagol⁹³⁷: *si non volebant obedire dictam Cuitam, eorum matrem*⁹³⁸ što je očito nastalo pod utjecajem konstrukcije ACI.

Neprijelazni glagol *pertinere* jednom je Perencan upotrijebio kao tranzitivan⁹³⁹: *quod dictus Andreasius conductor modo aliquo non pertinat dictam çudecham et domum ipsius per totum dictum terminum solam stare et quantum ipsa durat, mondare et mondam facere et tenere* (sc. *teneatur et debeat*)⁹⁴⁰.

b) Akuzativ umjesto ablativa u prijedložnim perifrazama

Već je u antici dolazilo do zamjenjivanja u izražavanju smjera i mirovanja uz glagol *esse* s prijedložnom perifrazom *in*.⁹⁴¹ Perencan koristi stalno *in* s akuzativom umjesto s ablativom uz glagole *ponēre* – u pjesničkom jeziku *ponēre* može biti konstruirano i pomoću *in* s ablativom – i *constituēre* u formuli *constituens dictus X dictum Y procuratorem/procuratores vt in rem suam et ponens eum/eos in locum suum*⁹⁴².

S prijedlogom *sine* Perencan inače uvijek koristi ablativ, ali u *Carta procurationis*, pod utjecajem gerunda u akuzativu, uz *sine* piše akuzativ (*sine respondendum*).

⁹³¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 17'-18. Ovo je inače tipična formula *finis*.

⁹³² PP, b. I, fasc. 8, fol. 9.

⁹³³ Stotz, isto, str. 257.

⁹³⁴ PP, b. I, fasc. 12, fol. 1' (dva puta).

⁹³⁵ PP, b. I, fasc. 10, fol. 12, 16.

⁹³⁶ PP, b. III, fasc. 11, fol. 15', 55', itd.

⁹³⁷ Stotz, isto, str. 243.

⁹³⁸ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 10.

⁹³⁹ Po Stotzu, isto, str. 245 pod utjecajem glagola *pertingēre*.

⁹⁴⁰ PP, b. IV, fasc. 12, fol. 11'.

⁹⁴¹ Stotz, isto, str. 251.

⁹⁴² PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', 15', 19, 19', 24, itd.

c) Akuzativ umjesto genitiva pojavljuje se vrlo rijetko, i to uslijed *lapsus calami* u naslovu *Carta venditionis capita vitum*⁹⁴³.

1. 4. Ablativ

a) Ablativ umjesto akuzativa u prijedložnim perifrazama

Zamjenjivanje akuzativa i ablativa u prijedložnoj perifrasi *in* uz glagol *dividēre* prisutno je u *debeat diuidi in partibus tribus*⁹⁴⁴ gdje bi trebala stajati prijedložna perifraza *in* s akuzativom, ali Perencan navodi i klasičnu upotrebu u *diuiditur in tres partes*⁹⁴⁵.

Uz glagol *conducēre* Perencan vrlo rijetko koristi prijedložnu perifrazu *in* u kojoj se nalazi ablativ umjesto akuzativa jer gotovo uvijek navodi prijedložnu perifrazu *ad*: *Et cum fructauerit, dare, reddere et respondere* (sc. *debeat et teneatur*) *quartam partem omnium frugum... conducendam suis expensis in dicta villa de Obrouač in domo dicti monasterii*.⁹⁴⁶

Također uz glagol *intrare* koristi *in* s ablativom, umjesto s akuzativom u *in ipsa pleçaria pro eo intrasse*⁹⁴⁷. Prilog *usque* u klasičnom latinitetu može ići s prijedlogom *ad* ili *in* s akuzativom, a Perencan ga koristi s oba prijedloga, ali uz prijedlog *in* koristi ablativ.⁹⁴⁸

U perifrasi s prijedlogom *supra* umjesto akuzativa može se ponekad naći ablativ (*supra via*⁹⁴⁹, *supra se et suis heredibus et successoribus*⁹⁵⁰, *supra se et bonis suis*⁹⁵¹). Ablativ se uvijek pojavljuje u posljednja dva primjera kao rezultat ustaljene formulaičnosti.

Ostali su primjeri zamjene ovih dvaju padeža uz pojedine prijedloge nastali omaškom: *pro incantum*, *pro aliquam* – pogreškom je došlo do zamjene kratice za *per* i *pro*;⁹⁵² *ad comparendo*⁹⁵³, *contra habendo et firmando*⁹⁵⁴, *per curia*⁹⁵⁵. Primjer *secundum preiuditio*⁹⁵⁶ stoji u prijepisu sudskoga dokumenta jer Perencan koristi uz *secundum* uvijek akuzativ.

b) Ablativ apsolutni

Često se susreće formula *non obstante/non obstantibus* sa ili bez imenica *appellatione*, *auctoritate*, *pactis*, itd. u razvijenom srednjem vijeku. S vremenom se ovaj particip koristio u

⁹⁴³ PP, b. I, fasc. 1' (dva puta), ali *capitum vitum* u PP, b. I, fasc. 4, fol. 34' gdje riječ nije skraćena.

⁹⁴⁴ PP, b. I, fasc. 8, fol. 6.

⁹⁴⁵ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 8'.

⁹⁴⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1.

⁹⁴⁷ PP, b. I, fasc. 17, fol. 5.

⁹⁴⁸ *Usque ad presentem diem* u PP, b. I, fasc. 8, fasc. 9' (tri puta), fasc. 9, fol. 4, itd. *Usque in presenti die* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 9, fasc. 9, fol. 4, itd.

⁹⁴⁹ PP, b. IV, fasc. 12, fol. 13' (četiri puta u istom ugovoru).

⁹⁵⁰ PP, b. I, fasc. 1, fol. 2, fasc. 7, fol. 2, 6, 8, 27', itd.

⁹⁵¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 36, fasc. 14, fol. 43, 56, b. II, fasc. 5, fol. 6', itd.

⁹⁵² *Pro incantum* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 36'. *Pro aliquam* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 22.

⁹⁵³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 17'.

⁹⁵⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 24'.

⁹⁵⁵ PP, b. I, fasc. 16, fol. 27'.

⁹⁵⁶ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'.

funkciji priloga u značenju *usprkos tome, ipak*.⁹⁵⁷ Perencan ga koristi zajedno s imenicom u *renuntiatio* kojom se stranka odriče pozivanja na lokalne zakone ili na prethodni ugovor.

1. 5. Analitička fleksija – prijedlozi i prijedložne perifraze

Zamjena je sintetičke fleksije analitičkom u govornom jeziku posljedica gubitka fleksijskoga morfema uslijed fonoloških promjena što je rezultiralo raspadom padežnoga sustava. Osim fonoloških promjena, na raspad padežnoga sustava pa time i na redukciju broja deklinacija veliku je ulogu odigrala tendencija unutar samoga jezika ka pojednostavljenju kao i nedostatak logične određenosti pojedinih padeža. Na upražnjeno mjesto u sustavu sve više i više prodiere prijedložna perifraza preuzimajući funkciju pojedinih padeža, koju je i ranije⁹⁵⁸ imala, ali u znatno manjem opsegu. Zamjena padeža prijedložnim perifrazama tijekom vremena doživjela je svoj vrhunac u romanskim jezicima. Nasuprot tome, u srednjovjekovnom latinskom padežni je sustav ostao sačuvan, ali sa zamjetnijim prodorom vulgarno-romanskoga prijedložnoga sustava u njegovoj ranijoj fazi.⁹⁵⁹ Ove su se promjene u padežnom sustavu odrazile i na promjenu značenja prijedloga pri čemu su pojedini padeži preuzeli značenje drugih te ih na taj način potisnuli.⁹⁶⁰

Osim analitičke fleksije u tvorbi imenica, već je u vulgarnom latinitetu zamjetna tendencija u tvorbi pleonazama, kombinaciji dvaju sinonimnih elemenata, kod prijedloga i donekle kod priloga, što je zaživjelo u Romaniji (npr. *abante, de ex, deforis, depost*) kao i zamjena sintetičkih oblika perifrastičnim u tvorbi novih prijedložnih perifraza.⁹⁶¹ Ni sam Perencan nije imun na takve tvorbe te tako on koristi prijedložne pleonastičke tvorbe (*de circa, de supra, de ulterius* – komparativ priloga *ultra*)⁹⁶² kao i perifrastične adverbijalne izraze u kombinaciji sa supstantiviranim pridjevom ili prilogom (*de cetero, de subtus, econuerso, exnunc, extunc, in antea, in presenti* i *ad presens* umjesto *nunc, in posterum, in vnum* umjesto *unā, adv.*)⁹⁶³.

⁹⁵⁷ Stotz, isto, str. 263.

⁹⁵⁸ Tekavčić, isto, str. 126 navodi da se funkcija imenice od najranijeg stadija latinskoga jezika mogla izraziti ili samo padežnim nastavkom ili padežnim nastavkom u kombinaciji s određenim prijedlogom.

⁹⁵⁹ Usp. Stotz, isto, str. 272–274.

⁹⁶⁰ Perić, isto, str. 3.

⁹⁶¹ Stotz, isto, str. 405–406. Herman, isto, str. 95–96. Tekavčić, isto, str. 146.

⁹⁶² *De circa* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 3, b. II, fasc. 7, fol. 11. *De supra* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 19' (tri puta), itd. *De ulterius* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 21', 32', itd.

⁹⁶³ *De cetero* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', fasc. 9, fol. 35', itd. *De subtus* u PP, b. I, fasc. 12, fol. 22', fasc. 13, fol. 15', itd. *Econuerso* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 9, 11', itd. *Exnunc* i *extunc* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 15', 24', itd. *In presenti* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 6 (dva puta), itd. *Ad presens* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 28 (dva puta), fasc. 9, fol. 24', itd. *In antea* u PP, b. I, fasc. 6, fol. 1, fasc. 9, fol. 9, itd. *In posterum* u PP, b. I, fasc. 11, fol. 7, 7'. *In vnum et insimul* u QMCI, str. 4, 6, 11, itd.

1. 5. 1. Promjena značenja prijedloga

1) Prijedlozi *de*, *ex* i *ab*

Zbog sličnosti u značenju između prijedloga *de*, *ab* i *ex* u romanskim je jezicima prijedlog *de* istisnuo iz upotrebe *ab* i *ex*. Njihovo osnovno distinktivno obilježje je u mjestu ishodišta, *ab* označava udaljavanje bez dodira granične međe, *de* dodiruje graničnu među, a *ex* označava udaljavanje s ishodištem unutar same međe. Kod sva tri prijedloga cilj je isti.⁹⁶⁴ Tako imamo sljedeće primjere prostornoga i konceptualnoga označavanja:

a) *De* umjesto *ex*: *expellere de domo*⁹⁶⁵; *de parcium voluntate*⁹⁶⁶, *de mandato*⁹⁶⁷, *de consuetudine*⁹⁶⁸, *de gratia speciali*⁹⁶⁹, *de quaterno et nota*⁹⁷⁰, ali *ex abreviaturis*⁹⁷¹, *ex dilectione et fino amore*⁹⁷², *ex pacto*⁹⁷³, *ex certa scientia*⁹⁷⁴, *ex vna parte ... ex altera parte*⁹⁷⁵. U konceptualnom smislu *de* označava pravilo, mjeru, primjer, uputu na kojima se temelji radnja, dok *ex* označava isto, ali s tom razlikom što one proizlaze iz samoga predmeta.⁹⁷⁶

b) *De* umjesto *ab*: *de austro*, *de trauersa*, *de borea*, *de quirina*⁹⁷⁷, ali *a cello usque ad habisum*⁹⁷⁸, *a parte australi usque ad Magistram portam*⁹⁷⁹.

c) *Ex* umjesto *ab*: *tocius lucri et proficui habiti et percepti ex dicta arte*⁹⁸⁰; *et quod de omni lucro, comodo et vtille, subsecutis ex dictis florenis*⁹⁸¹ – *ab* inače ide uz intrazitivne ili pasivne glagole. U klasičnoj su upotrebi: *deffendere et guarentare ab omni persona*⁹⁸², *a nexibus sue potestarie liberauit et relaxauit*⁹⁸³, *habiti et recepti a dicto...*⁹⁸⁴, *testibus vocatis et*

⁹⁶⁴ Perić, isto, str. 3–4.

⁹⁶⁵ PP, b. II, fasc. 1, fol. 35, fasc. 4, fol. 7', itd.

⁹⁶⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 20', fasc. 8, fol. 12, 21, itd.

⁹⁶⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 32', fasc. 8, fol. 32', fasc. 9, fol. 8', fasc. 14, fol. 24', 45', itd.

⁹⁶⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4', fasc. 9, fol. 24', b. II, fasc. 1, fol. 32, fasc. 4, fol. 34' – pod utjecajem dijela sintagme *de iure*. – Kod Cicerona zabilježeno *ex consuetudine*.

⁹⁶⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 11, 16' (dva puta), itd.

⁹⁷⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 31', 33, itd.

⁹⁷¹ PP, b. I, fasc. 17, fol. 14.

⁹⁷² PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 12, 13, itd.

⁹⁷³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 8, 9 (dva puta), 11' (dva puta), itd.

⁹⁷⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 25, 25', 26, itd.

⁹⁷⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 24' (dva puta), 33' (dva puta), itd.

⁹⁷⁶ O funkcijama pojedinih prijedloga vidi Mirko Divković, *Latinsko hrvatski rječnik*, 1900, repr. Zagreb: Dunja, 2006. i Jozo Marević, *Lexicon Latino-Croaticum Encyclopaedicum*, 2 sv., Velika Gorica: Marka, 2000.

⁹⁷⁷ Uobičajeno pri navođenju strana svijeta u našim srednjovjekovnim notarskim spisima.

⁹⁷⁸ Nalazi se u klauzuli pripadnosti.

⁹⁷⁹ PP, b. II, fasc. 2, fol. 9.

⁹⁸⁰ PP, b. I, fasc. 10, fol. 37 – formulacija karakteristična za *Carta colegancie*. Slično PP, b. I, fasc. 13, fol. 16 – *habebitur et trahetur cum dictis denariis ex dicta arte*.

⁹⁸¹ PP, b. I, fasc. 16, fol. 17.

⁹⁸² PP, b. I, fasc. 7, fol. 8', 27', itd.

⁹⁸³ PP, b. III, fasc. 10, fol. 37'.

⁹⁸⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6, 7, 12, itd.

*a dicta testatrice rogatis et aliis*⁹⁸⁵, *manualiter numerate dicte pecunie quantitatis a dictis...*⁹⁸⁶, *a me notario infrascripto viso et lecto*⁹⁸⁷.

2) Prijedlozi *ad* i *in*

Zamjena *in* prijedlogom *ad* nastala je zbog većeg broja varijanti izražavanja prostornoga kretanja u klasičnom latinitetu (*sum in urbe, eo in urbem, eo ad urbem*). Zbog fonetske redukcije padežnoga nastavka u vulgarnom je latinitetu došlo do miješanja ideje mirovanja i ideje gibanja miješanjem ablativa i akuzativa, pa je *eo ad urbem* postalo istovjetno s *eo in urbem*.⁹⁸⁸ Stoga imamo *ad* umjesto *in* uz glagol *conducere*: *ad bechariam Iadre*⁹⁸⁹, *ad rippam maris uel ad domum dicti locatoris in dicta insula*⁹⁹⁰ ili *ad barchagnam Sancti Iacobi ultra portum Iadre*⁹⁹¹. Uz isti glagol stoji i *in* s ablativom, iako prema klasičnom uzusu dolazi s akuzativom: *in curia, in domo*.⁹⁹² U nekoliko se navrata pored *conducere* nalazi kratica *Iadr* što predstavlja problem jer bi se kratica mogla razriješiti kao akuzativ cilja *Iadram*, ali vodoravna crtica iznad *r* ima značenje *re*, pa se onda u tom smislu uz *conducere* nalazi lokativ *Iadre*⁹⁹³, a kao takav nalazi se uvijek u formuli *actum*. Ovaj lokativ bi onda bio ekvivalentan prijedložnoj perifrasi *in* s ablativom. Prijedlog *ad* u ovim primjerima označava blizinu nečega odnosno točku ili cilj do kojeg se dolazi u prostornom smislu, dok bi prijedlog *in* s akuzativom označio krajnji cilj do kojeg je dovelo kretanje u prostoru.

Perifraze s prijedlogom *ad*, kao što su *posita in districtu Iadre ad Babindul (!)*... i *qui habitat ad Babindul (!)*⁹⁹⁴, *que habet ad Blatam*⁹⁹⁵, *qui habitat ad pontam Micha Bona*⁹⁹⁶, *posita est ad Cernum*⁹⁹⁷, stvaraju nedoumicu zbog sljedećih upotpunjenih perifraza: *qui habitat ad Blatam in villa Sancti Nicole*⁹⁹⁸, *posite ad Blatam in loco dicto Vitichoreschina*⁹⁹⁹, *positam ad Babindub districtus Iadre in loco dicto [Dobroua (?)]*¹⁰⁰⁰, *posita Iadre ad campum in confinio Sancti (N) Luce*¹⁰⁰¹, ali i *qui habitat in Babindub in villa Sancte Marie*¹⁰⁰², kao i

⁹⁸⁵ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 2', 8, 9, itd.

⁹⁸⁶ PP, b. I, fasc. 8, fol. 15', fasc. 9, fol. 41', 42, itd.

⁹⁸⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 3, 4', 9, itd.

⁹⁸⁸ Perić, isto, str. 4.

⁹⁸⁹ PP, b. II, fasc. 4, fol. 38.

⁹⁹⁰ PP, b. I, fasc. 8, fol. 13. Formulacija karakteristična za većinu *Carta pastinationis* i *Carta ad redriçandum*.

⁹⁹¹ PP, b. IV, fasc. 10, fol. 11.

⁹⁹² *In curia* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 10, 10', itd. *In domo* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 2.

⁹⁹³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', fasc. 12, fol. 9, fasc. 14, fol. 30', b. III, fasc. 3, fol. 17', itd.

⁹⁹⁴ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1'.

⁹⁹⁵ PP, b. II, fasc. 2, fol. 10.

⁹⁹⁶ PP, b. II, fasc. 5, fol. 13 (četiri puta).

⁹⁹⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 1', 18', itd.

⁹⁹⁸ PP, b. II, fasc. 4, fol. 21.

⁹⁹⁹ PP, b. II, fasc. 4, fol. 42'.

¹⁰⁰⁰ PP, b. II, fasc. 2, fol. 44.

¹⁰⁰¹ PP, b. II, fasc. 1, fol. 27'.

¹⁰⁰² PP, b. I, fasc. 16, fol. 16'.

perifraza s prijedlogom *in*, kao što su *habitor in Adurana*¹⁰⁰³, *que habet in Babindub*¹⁰⁰⁴, *in Blata*¹⁰⁰⁵, *posite in puncta Pistomani*¹⁰⁰⁶. Zbog postojanja ovih dvojnih varijanti postavlja se pitanje je li pri tome namjerno učinjena distinkcija zbog označavanja prostorne blizine jer se uistinu tamo živi ili ima nešto u blizini toga mjesta.

3) Prijedlog *per* u pasivnoj konstrukciji već je od klasičnoga razdoblja mogao označavati posrednika neke radnje, preko kojeg se vrši radnja zamjenjujući *ab* koji označava radnju koja proizlazi iz vršioca radnje.¹⁰⁰⁷ Perencan koristi obje varijante, npr. *per ipsos contrahentes... rogatus fuerit*¹⁰⁰⁸, *omnia que per ipsum ser Iacobum super predictis scripta et anotata erant*¹⁰⁰⁹, *Carta concessionis ad pastinandum facta per Martinum*¹⁰¹⁰, *vigore vnius instrumenti scripti per Blasium notarium*¹⁰¹¹, ali *ab eo substituto*¹⁰¹², *legato dimisso ab ipsa olim Margarita*¹⁰¹³, *emptas ab aliis personis*¹⁰¹⁴, *a me notario infrascripto viso et lecto*¹⁰¹⁵.

1. 5. 2. Prijedložne perifraze

Prijedložne perifraze u funkciji pojedinih padeža nisu bile nepoznanica u klasičnom latinitetu, osobito u govornom jeziku, te se stoga njihova upotreba umjesto nominalne fleksije ne treba smatrati isključivo uvjetovanom romanskim utjecajem jer je ta tendencija postojala i u samom jeziku.¹⁰¹⁶ Tako su partitivni genitiv mogle zamijeniti perifraze s prijedlozima *de*, *ex*, *inter*.¹⁰¹⁷ Perencan u tom smislu koristi prijedloge *de* i *ex*.

a) Prijedlog *de*

Perifraza s prijedlogom *de* u Perencana može zamijeniti genitiv u različitim sintaktičkim funkcijama. Ova je zamjena moguća zbog bliskosti u značenjima ablativa, genitiva i prijedloga *de*.¹⁰¹⁸ Zamjena dijelnoga i objektnoga genitiva prijedložnom perifrazom *de* nije bila strana piscima predstavnicima klasičnoga književnog kanona kao što su bili Cezar i Salustije.¹⁰¹⁹

¹⁰⁰³ PP, b. IV, fasc. 1, fol. 36'.

¹⁰⁰⁴ PP, b. I, fasc. 16, fol. 16'.

¹⁰⁰⁵ PP, b. I, fasc. 8, fol. 36 (*gastaldio... in Blata*), fasc. 10, fol. (*villano... in Blata*), itd.

¹⁰⁰⁶ PP, b. II, fasc. 14, fol. 10.

¹⁰⁰⁷ Perić, isto, str. 4.

¹⁰⁰⁸ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1.

¹⁰⁰⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 1.

¹⁰¹⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 2.

¹⁰¹¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 3.

¹⁰¹² PP, b. I, fasc. 7, fol. 5.

¹⁰¹³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 4.

¹⁰¹⁴ PP, b. I, fasc. 16, fol. 34.

¹⁰¹⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 38.

¹⁰¹⁶ Perić, isto, str. 4–5.

¹⁰¹⁷ Gortan, Gorski, Pauš, isto, str. 208.

¹⁰¹⁸ Perić, isto, str. 5.

¹⁰¹⁹ Usp. Perić, isto, str. 5; Leljak, isto, str. 45.

Stoga prijedložna perifraza *de* može stajati umjesto dijelnoga genitiva pri čemu se više naglašava radnja odvajanja od cjeline u kinetičkom smislu za što je zadužen ablativ u odnosu na genitiv kao jedini statički padež¹⁰²⁰: *vnam aliam suam quartam partem de quatuor partibus*¹⁰²¹; *aliquid de eisdem*¹⁰²²; *non debeat eis/ei in aliquo de iuribus suis preiudicare*¹⁰²³; *pro medietate de suis propriis bonis*¹⁰²⁴; *ad utendum et fruendum... medietatem de sexdecim iobagionibus*¹⁰²⁵; *debeat conuocare... vnum de examinadoribus... vnum de iudicibus... aut vnum de procuratoribus*¹⁰²⁶. Perencan koristi i klasične oblike, npr. u: *aliquis ipsorum*¹⁰²⁷, *cum dimidio terre*¹⁰²⁸, *vna medietas dampni, medietas dictarum librarum*¹⁰²⁹, *pro medietate debiti, nullus eorum*¹⁰³⁰, *cum multitudine suorum hominum et sequacium*¹⁰³¹, a uz oznaku mjere *modium* uvijek koristi genitiv dijelni, kao npr. u: *pro modiis centum salis*¹⁰³², *modia quinquaginta boni et puri vini noui siue musti*¹⁰³³.

Prijedložna perifraza *de* umjesto objektnoga genitiva ističe kinetičko značenje u odnosu na genitiv koji statički daje opis¹⁰³⁴: *carta emptionis de capitibus vitum* pored *carta emptionis capitum vitum*;¹⁰³⁵ *instrumentum venditionis de dictis duabus sortibus terre* pored *carta venditionis capitum vitum*;¹⁰³⁶ *ad laborandum de arte sua*¹⁰³⁷; *corporalem possessionem de dictis sexdecim salinis*¹⁰³⁸; *donatio, venditio,...* uel *obligatio de dictis bonis mobilibus et immobilibus*¹⁰³⁹; *expensas de victu et vestitu*¹⁰⁴⁰, *corporalem possessionem de dicta/ipsa domo*¹⁰⁴¹, *omnem reffutationem necessariam et oportunam de dictis septem salinis*¹⁰⁴².

¹⁰²⁰ Perić, isto, str. 5.

¹⁰²¹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 22'.

¹⁰²² PP, b. I, fasc. 11, fol. 4.

¹⁰²³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 6', 25, 27', itd.

¹⁰²⁴ PP, b. II, fasc. 15, fol. 5',

¹⁰²⁵ QMCI, str. 116.

¹⁰²⁶ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 7'.

¹⁰²⁷ PP, b. I, fasc. 7, fol. 5', 9, 14, itd.

¹⁰²⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 3 (dva puta), fasc. 10, fol. 28 (tri puta), itd.

¹⁰²⁹ *Pro medietate debiti* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 35', fasc. 11, fol. 20. *Vna medietas dampni* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 22. *Medietas dictarum librarum* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 15'.

¹⁰³⁰ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 20.

¹⁰³¹ QMCI, str. 54.

¹⁰³² PP, b. I, fasc. 14, fol. 15.

¹⁰³³ PP, b. I, fasc. 16, fol. 28'.

¹⁰³⁴ Perić, isto, str. 5.

¹⁰³⁵ *Carta emptionis de capitibus vitum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 8', fasc. 8, fol. 14', itd. *Carta emptionis capitum vitum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 10', 19, fasc. 8, fol. 2, itd.

¹⁰³⁶ *Instrumentum venditionis de dictis duabus sortibus terre* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 24. *Carta venditionis capitum vitum* u PP, b. I, fasc. 8, fol. 3'.

¹⁰³⁷ PP, b. III, fasc. 2, fol. 18.

¹⁰³⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 17. Uobičajeno u formuli *traditio rei* samo s promjenom vrste predmeta prodaje.

¹⁰³⁹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 26'.

¹⁰⁴⁰ PP, b. I, fasc. 9, fol. 29, fasc. 16, fol. 8', itd.

¹⁰⁴¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 3', 24, itd.

¹⁰⁴² PP, b. I, fasc. 7, fol. 16'.

Prijedložna perifraza *de* umjesto specifikativnoga genitiva: *positam in insula Pagi de districtu Iadre*¹⁰⁴³, *in sua villa de Sancto Cipriano*¹⁰⁴⁴, *lachum de Nadino*¹⁰⁴⁵, ali češće *qui habitat in insula Mlade districtus Iadre*¹⁰⁴⁶, *posite in Dracina districtus Iadre*¹⁰⁴⁷, *in Babindub districtus Iadre*.

Prijedložnu perifrazu *de* već je klasični latinitet dopuštao kao zamjenu za pridjeve materije, a tijekom vremena prijedložne perifraze u toj funkciji postaju panromanska pojava uslijed tendencije ka analitičkim konstrukcijama i opreza zbog fonetskih kontrakcija kod pridjeva na *-eus* i *-ius*.¹⁰⁴⁸ Perencan izmjenjuje prijedložne perifaze s klasičnim oblicima: *in pecunia numerata de argento uel auro*¹⁰⁴⁹, *quinque vnçarum botonum de argento*¹⁰⁵⁰, *dicte quantitatis panorum de lana*¹⁰⁵¹, *domus de lignamine*¹⁰⁵², ali i *vnam archam argenteam*¹⁰⁵³, *quas taças siue copas argenteas*¹⁰⁵⁴.

Prijedložna perifraza *de* umjesto ablativa sredstva: *vnam suam domum circumdatam de muro partim copertam de cupis et partim de tabulis*¹⁰⁵⁵; *ad pastinandum vineam de bonis vitibus*; *multiplicare* (sc. *vineam*) *de bonis vitibus*¹⁰⁵⁶; *induantur de vna tunica de grixio grosso quinquaginta pauperes*¹⁰⁵⁷; *vigore vnus scripti de manu*¹⁰⁵⁸, ali *ut patet publico instrumento... scripto manu*¹⁰⁵⁹.

b) Prijedlog *ex*

Već se u razdoblju klasičnoga latiniteta može pratiti pojava prijedložne perifraze *ex* s ablativom uz brojeve, zamjenice, neke priloge, imenice koje označavaju kvantitetu, uz defektne zamjenice *nullus*, *nihil*, te pridjeve *omnes*, *pauci* umjesto dijelnoga genitiva. Ova se praksa u srednjovjekovnom latinitetu nastavila i ne predstavlja neku znatniju morfološku novinu.¹⁰⁶⁰ Shodno tome Perencan koristi ovu prijedložnu perifrazu u ovim primjerima: *uel*

¹⁰⁴³ PP, b. I, fasc. 3, fol. 38

¹⁰⁴⁴ PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 6'.

¹⁰⁴⁵ QMCI, str. 153.

¹⁰⁴⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 22.

¹⁰⁴⁷ PP, b. I, fasc. 8, fol. 10.

¹⁰⁴⁸ Tekavčić, isto, str. 130–131.

¹⁰⁴⁹ PP, b. I, fasc. 9, fol. 20.

¹⁰⁵⁰ PP, b. II, fasc. 8, fol. 21.

¹⁰⁵¹ PP, b. II, fasc. 15, fol. 19'.

¹⁰⁵² PP, b. I, fasc. 7, fol. 19.

¹⁰⁵³ PP, b. II, fasc. 6, fol. 27'.

¹⁰⁵⁴ PP, b. I, fasc. 14, fol. 29' (dva puta).

¹⁰⁵⁵ PP, b. I, fasc. 14, fol. 48'.

¹⁰⁵⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 33', 35, fasc. 8, fol. 8', itd. Rjeđe s *cum* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 1, 2', 8, 27', itd.

¹⁰⁵⁷ PP, b. I, fasc. 10, fol. 33.

¹⁰⁵⁸ PP, b. I, fasc. 8, fol. 9', 21', fasc. 9, fol. 35, b. II, fasc. 1, fol. 19'.

¹⁰⁵⁹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 11, 16', 21', itd.

¹⁰⁶⁰ Stotz, isto, str. 286.

*alicui ex dictis fratribus*¹⁰⁶¹, *cum vna tertia parte ex tribus partibus lucri*¹⁰⁶², *vni ex procuratoribus*¹⁰⁶³, *quicquid ex bonis*¹⁰⁶⁴.

c) Prijedlog *in*

Pri označavanju nekoga roka Perencan katkad rabi prijedlog *in* s ablativom, karakterističan za crkveni latinitet¹⁰⁶⁵, npr. *in die*¹⁰⁶⁶, *in mense*¹⁰⁶⁷, umjesto ablativa vremena.

Vrlo se rijetko akuzativ kao predikatno ime uz glagole *dare*, *facere*, *eligere* i ostale, bez obzira jesu li glagoli u aktivu ili pasivu, zamjenjuje prijedložnom perifrazom *in*¹⁰⁶⁸, koja zrcali hebreizam posredovan grčkim prijevodom Biblije pomoću prijedloga *εις*¹⁰⁶⁹. Inače, koristi dva akuzativa što se zapaža u formulama pri imenovanju prokuratora, oporučnih izvršitelja, zapovjednika broda i drugih osoba.

d) Prijedlog *pro*

U konceptualnom smislu umjesto dva akuzativa odnosno dva nominativa uz glagole sa značenjem *birati*, *držati*, *smatrati*, itd. Perencan koristi i prijedlog *pro* prema klasičnom uzusu uz glagol *habere*, *putare* u formuli kojom se izriče želja da se poništi ugovor nakon izvršenja obveze: *uoluit... supradictum instrumentum... fore et esse iritum, cassum et vanum et nullius valoris uel momenti et pro nichillo haberi, teneri et reputari*.¹⁰⁷⁰

2. SINTAKSA REČENICE

2. 1. Zamjena nominalne konstrukcije ACI izričnom rečenicom

Zamjena nominalne konstrukcije ACI izričnom rečenicom dogodila se u kasnoj antici pod utjecajem prevođenja Biblije s grčkoga, gdje je veznik izrične rečenice *ὅτι* pogodio upotrebi veznika *quod* i nekih drugih veznika (*quia*, *quoniam*, *quomodo*, *qualiter*, *ut*) za uvođenje latinskih izričnih rečenica. U razvijenom srednjem vijeku zamjena konstrukcije ACI izričnom rečenicom *quod* dobivala je sve više na prevazi približivši se na taj način govornom jeziku, što su odobravali i neki humanistički pioniri.¹⁰⁷¹ Perencan podjednako u upotrebi ima konstrukciju ACI kao i izričnu rečenicu, pa tako koristi izričnu rečenicu umjesto ACI iza *verba dicendi*, *sentiendi*, *voluntatis*, uz glagol *iubeo* te uz *esse* s predikatnim imenom. U

¹⁰⁶¹ PP, b. III, fasc. 2, fol. 41'.

¹⁰⁶² PP, b. I, fasc. 10, fol. 22.

¹⁰⁶³ PP, b. I, fasc. 10, fol. 11.

¹⁰⁶⁴ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 13'.

¹⁰⁶⁵ Perić, isto, str. 6.

¹⁰⁶⁶ PP, b. I, fasc. 7, fol. 17', 18, 21', itd.

¹⁰⁶⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 30.

¹⁰⁶⁸ Vidi u bilj. 480 u III. poglavlju *in deffensorem* i na kraju u rječniku *in posticum*.

¹⁰⁶⁹ Stotz, isto, str. 409.

¹⁰⁷⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 33 (bez *reputari*), fasc. 8, fol. 9', fasc. 9, fol. 45', itd.

¹⁰⁷¹ Usp. Stotz, isto, str. 392–396. Usp. Perić, Parataksa i hipotaksa u djelu *Historia Salonitana*, str. 145.

izričnoj rečenici tada može stajati indikativ ili konjunktiv ovisno o tome je li izražava objektivni ili subjektivni pristup.¹⁰⁷² Evo nekoliko primjera izrične rečenice s indikativom:

- ...**aserens quod** (sc. *testamentum*) non erat factum secundum ordines Sibenici.¹⁰⁷³
- ...**dixit ipsi Colani quod** paratus erat dare statim ipsi Luce...¹⁰⁷⁴
- ...*pro quo Bartolo, fratre suo, idem ser Cibrianus, eius frater, promisit... infrascripto domino... facere et curare cum effectu quod dictus Bartole actendet, obseruabit et adimplebit omnia et singula in presenti contractu contenta...*¹⁰⁷⁵
- ...**promisit et se obligauit** ipsi Iacobo facere et curare cum effectu **quod** dictus Petrus, eius filius, per totum dictum terminum... bene, fideliter et legaliter faciet et operabit omnia seruicia et opera licita et honesta et **quod** ab eo non recedet...¹⁰⁷⁶
- *Et primo interrogatus vir nobilis Nelipcius Iamomet,..., quid scit de ipsis confinibus, qui sacramento suo dixit veraciter scit quod quedam via publica per quam itur de villa Visočani uersus villam Maglinem (!) diuidit territoria tam dicte ville Crebauač Luch quam dicte ville Noiaci et dicta via est confinis inter ipsas ambas villas.*¹⁰⁷⁷
- ...**uerum est quod** comes Budislauus de Churiacho,... ultra ipsum riuum a latere dicte ville Cernil et in preiudicium possessorum ipsius ville Cernil sua potencia mediante quendam lapidem magnum pro meta ibidem consignari iussit...¹⁰⁷⁸.

Prema deskriptivnoj gramatici iza *verba dicendi* i *sentiendi* može stajati veznik *ut* s konjunktivom ako se naglasak stavlja na to da se traži da nešto bude, inače u izricanju činjenice dolazi ACI.¹⁰⁷⁹ Isto tako, iza *verba voluntatis*, osim konstrukcije ACI analogijom prema glagolu *optare*, može stajati i *ut* s konjunktivom.¹⁰⁸⁰ U izricanju da nešto bude iza navedenih glagola Perencan najčešće koristi veznik *quod* umjesto *ut* s konjunktivom prezenta bez obzira na historijsko vrijeme u glavnoj rečenici.

- *Domina Dobra... promisit et se obligauit domine Dobriçe nepti sue... quod post mortem ipsius domine Dobre dentur et dari debeant ipsi domine domine (!) Dobriçe nepti sue... per suos comissarios... libre ducente denariorum paruorum...*¹⁰⁸¹

¹⁰⁷² Perić, isto, str. 16.

¹⁰⁷³ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 5.

¹⁰⁷⁴ QMCI, str. 13.

¹⁰⁷⁵ PP, b. I, fasc. 7, fol. 6.

¹⁰⁷⁶ PP, b. III, fasc. 4, fol. 13'. Formula karakteristična za *Carta famulatus*.

¹⁰⁷⁷ QMCI, str. 29.

¹⁰⁷⁸ QMCI, str. 33. U istoj zavisnoj rečenici istovremeno glagol *iubeo* uvodi konstrukciju ACI.

¹⁰⁷⁹ Gortan, Gorski, Pauš, isto, str. 282.

¹⁰⁸⁰ Isto, str. 238.

¹⁰⁸¹ PP, b. I, fasc. 7, fol. 25.

– *Et voluerunt dicte partes quod de predictis duo debeam ego, notarius infrascriptus, publica conficere instrumenta insimul consonancia et parti cuilibet tradere vnum.*¹⁰⁸²

Razlog nepoštivanja pravila *consecutio tempörum* (CT) u navedenim primjerima možda stoji u vezi s tim što se konjunktivom prezenta u nezavisnim zahtjevnim rečenicama izricala zapovijed, što je analogijom preneseno i u zavisne rečenice jer se iza glavnih glagola (*verba dicendi* i *verba voluntatis*) izriče radnja koja treba biti izvršena, tj. ima imperativni karakter.

Osim toga, Perencan primjenjuje i konstrukciju ACI iza *verba dicendi*, npr.:

– *Dicens et asserens dictus X se nemini dicta iura, actiones et rationes ac vigorem et robur dedisse, cecisse, tradidisse, vendidisse, donasse, obligasse seu aliquo alio modo obnoxiasse aut cum aliquo contractum, pactum uel conventionem fecisse...*¹⁰⁸³

– *Dicens et asserens dictum Marinum vendidisse ipsi Simoni bechario certam quantitatem animalium minutorum.*¹⁰⁸⁴

– *...dixit et asseruit prefatum Casotum tanquam virum probom (!) et in armis et nobilitate expertum existentem regium patronum nobiscum in exercitu se viriliter et legaliter iesisse (!).*¹⁰⁸⁵

U sljedećim rečenicama uz *verba voluntatis* dolaze i *verba postulandi* iza kojih inače ide veznik zahtjevne rečenice *ut* s konjunktivom prezenta ili imperfekta prema CT, no oni su uklopljeni u konstrukciju ACI¹⁰⁸⁶.

– *Et voluerunt dicti contrahentes ac mihi notario infrascripto mandauerunt duo instrumenta vnius eiusdem tenoris insimul consonancia per me notarium infrascriptum confici debere et parti cuilibet traddere vnum.*¹⁰⁸⁷

– *Ipsa domina Helisabeta ex pacto exnunc voluit et ordinavit libras quinquaginta paruorum dari, atribui et aplicari debere domine Helene nepti sue.*¹⁰⁸⁸

– *Item voluit et ordinavit omnes suas salinas,... laborari et aptari debere bene et dilligenter secundum consuetudinem Iadre. Que omnia et singula suprascripta voluit et mandavit dictus testator adimpleri debere per suos fideycomissarios...*¹⁰⁸⁹

¹⁰⁸² PP, b. I, fasc. 14, fol. 31. Isti je tip rečenice konstruiran s ACI i sa zahtjevnim *ut*.

¹⁰⁸³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 15', fasc. 9, fol. 26, 36, 36', 44', itd.

¹⁰⁸⁴ PP, b. I, fasc. 11, fol. 7.

¹⁰⁸⁵ QMCI, str. 3.

¹⁰⁸⁶ Sličan primjer navodi Bralić, isto, str. 136.

¹⁰⁸⁷ PP, b. I, fasc. 3, fol. 10', 32, fasc. 5, fol. 11', fasc. 7, fol. 5', fasc. 8, fol. 23, 32, itd. Uobičajena formulacija zahtjeva za izdavanje isprave u dva primjerka.

¹⁰⁸⁸ PP, b. I, fasc. 17, fol. 29'.

¹⁰⁸⁹ PP, b. I, fasc. 13, fol. 23.

– *Imprimis suos comissarios et executores huius sui testamenti et huius sue vltime voluntatis **instituit, voluit, iussit et mandauit** fore et esse viros nobiles...*¹⁰⁹⁰

Također iza kombinacije *verba voluntatis* i *verba postulandi* može doći veznik *quod* umjesto zahtjevnoga *ut*¹⁰⁹¹, i to s konjunktivom prezenta bez obzira na vrijeme u glavnoj rečenici te se još jednom potvrđuje da konjunktiv prezenta ima jusivnu funkciju što je uvelike povezano s pravnim karakterom ovih spisa.

– ***Volens et mandans quod** chançellentur de nota et quaterno ubi descripta sunt.*¹⁰⁹²

– *Item **uoluit** dictus testator ac **iussit et mandauit quod** dicti sui commissarii statim post eius obitum uendere teneantur et debeant totam suam argentariam...*¹⁰⁹³

– ***Voluerunt et mandauerunt** dicti iudices arbitri **quod** deponatur et deponi debeat in loco securo.*¹⁰⁹⁴

– *Item **reliquid, voluit et ordinauit quod** post eius mortem omnia sua tam mobilia quam immobilia vendantur et vendi debeant per dictos suos fiedicomissarios.*¹⁰⁹⁵

– *Item **reliquid** (sc. voluit et ordinauit) **quod** post eius obitum dicti sui comissarii dicere faciant in Iadra mille missas pro anima sua dando pro qualibet missa soldos tres paruorum. Item **reliquid quod** statim post eius obitum domina Mariça, eius uxor, accipere debeat de bonis ipsius testatoris ducatos centum auri, quos ipsa domina Mariça dare et dispensare debeat ubi ei in secreto ordinauit. Item **reliquid quod** sua sepultura sui corporis esse debeat in eccllesia Sancte Marie Presbiterorum de Iadra ubi dictis suis comissariis melius uidebitur... Item **reliquid quod** induantur de vna tunica de grixio grosso quinquaginta pauperes...*¹⁰⁹⁶

– ***Sententiamus quod** dictus Sopolus dare et soluere debeat predicto Grisogono ducatos nouem auri grossos...*¹⁰⁹⁷

U jednoj rečenici iza glagola *velle* i *iubere*, iako je umetnuo izrični veznik, Perencan je najvjerojatnije omaškom ostavio konstrukciju ACI.

– *Item **voluit, iussit et ordinauit** dictus testator **quod** omnes merchancias suas et massaricias de domo ac panos, vestes tam adorso dicti testatoris quam adorso*

¹⁰⁹⁰ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 1', 3', itd. Formula Capitulum providentiarum kod testamenata.

¹⁰⁹¹ Ova je rečenica izvrstan primjer gdje iza *verba postulandi* (i *verba voluntatis*) podjednako stoji veznik *ut* i *quod*: *volentes et cupientes parcere sumptibus et expensis ad hoc ut maior lix ex lite non oriatur et quod omnis materia scandali euitari possit nec non pro bono pacis et concordie compromixerunt sese de iure et de facto* – formulacija karakteristična za *Carta compromissi*.

¹⁰⁹² PP, b. I, fasc. 8, fol. 9'.

¹⁰⁹³ QMCI, str. 302.

¹⁰⁹⁴ PP, b. I, fasc. 12, fol. 6'.

¹⁰⁹⁵ PP, b. I, fasc. 11, fol. 11.

¹⁰⁹⁶ PP, b. I, fasc. 10, fol. 33.

¹⁰⁹⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 38.

*condam vxorum suarum post eius obitum vendi debere per dictos suos comissarios.*¹⁰⁹⁸

2. 2. Veznik *quod* umjesto namjernoga *ut*

Veznik *quod* već od kasne antike pokazuje tendenciju univerzalnoga veznika te se u srednjovjekovnom latinitetu koristio umjesto namjernoga (finalnoga) i posljedičnoga *ut* kao i iza *verba timendi*.¹⁰⁹⁹ Perencan u glavnoj rečenici iza izraza *cum hac conditione* (*et pacto speciali firmato*) umjesto klasičnoga *ea condicione* u zavisnoj namjernoj rečenici navodi najčešće konjunktiv prezenta bez obzira na vrijeme u glavnoj rečenici.

– *Cum vir nobilis ser Petroгна... et Slouole... insimul habuissent in societate vnum barchosium..., cum hac conditione, quod dictus Slouole deberet ac teneretur dictum barchosium conducere, nauigare et nauilicare...*¹¹⁰⁰

– *...dicta muralea et loca ponitur ad incantum cum hac conditione, quod ser Franciscus condam Damiani de Sloradis extragere (!) possit et accipere totum hedifficium ad omnem suam voluntatem, quod habet in dicta muralea...*¹¹⁰¹

– *Item reliquit domine Stane... domum [suam]... cum hac conditione, quod ipsa domina Stana dare et soluere teneatur et debeat [tantum] quantum ipsa testatrix emit dictam domum videlicet...*¹¹⁰²

– *Dictus Marinus... fecit, constituit atque substituit et loco sui ordinavit Gradinum,... cum hac conditione et pacto speciali firmato videlicet quod ipse Marinus per se uel aliquam aliam personam modo aliquo uel ingenio tam de iure quam de consuetudine non possit reuocare dictum Gradinum a dicta procuracione.*¹¹⁰³

Perencan najčešće koristi konjunktiv prezenta u namjernim rečenicama kada koristi veznik *ut* bez obzira na pravila o slaganju vremena:

– *Et hoc fecit dicta Dragoslaua ipsi Iohanni, ut ipse Iohannes ex pacto teneatur et debeat eidem Dragoslaue dare et facere expensas de vitu et vestitu...*¹¹⁰⁴

– *...dedit et donauit ipsi laboratoru florenos sex auri, ut dictos sex gognaios terre pastinare valeat.*¹¹⁰⁵

¹⁰⁹⁸ PP, b. I, fasc. IV (3), fol. 4.

¹⁰⁹⁹ Stotz, isto, str. 414.

¹¹⁰⁰ PP, b. I, fasc. 8, fol. 30.

¹¹⁰¹ PP, b. I, fasc. 13, fol. 14.

¹¹⁰² PP, b. IV, fasc. 18 (5), fol. 5'.

¹¹⁰³ PP, b. I, fasc. 7, fol. 4'.

¹¹⁰⁴ PP, b. IV, fasc. 12, fol. 5.

¹¹⁰⁵ PP, b. II, fasc. 5, fol. 15'.

– *Dominus presbiter Gregorius... promisit Yuani dare, concedere et mutuare eidem Yuani... florenum vnum auri anno quolibet dictorum sex annorum, **ut** ipse Yuaes dictum oppus perficere et complere valeat et possit.*¹¹⁰⁶

2. 3. Veznik *quod* umjesto posljedičnoga *ut*

Perencan češće koristi veznik *quod* umjesto posljedičnoga veznika *ut* najčešće iza izraza *ita et taliter*.

– *Quod infra dictum terminum quatuor annorum foret guerra, quod deus aduertat, **taliter quod** dicti conductores non possint colligere et percipere fruges dicte ville et ipsam villam cum omnibus suis salinis et iuribus tenere et vsufructuare, tunc eueniente casu predicto ipsi conductores ex pacto ad dictum afflictum nil teneantur.*¹¹⁰⁷

2. 4. Zavisne rečenice s veznikom *qualiter*

Upitni prilog *qualiter* „na koji način, kako“ u kasnoj se antici počeo koristiti u navedenom smislu i postupno je preuzimao funkciju veznika *ut* kao veznika poredbenih i finalnih rečenica. Zahvaljujući takvoj upotrebi počeo se primjenjivati također iza *verba sentiendi et declarandi*.¹¹⁰⁸ U posljednjem smislu imamo sljedeće primjere, i to najčešće zabilježene iza participa prezenta *verba dicendi* s indikativom (osim u prvom primjeru):

- *In eo (sc. vno instrumento venditionis) quod dictus ser Nicolaus in ipso instrumento dicat, **qualiter** guarentauerit contentus et confessus fuerit...*¹¹⁰⁹
- *...accedentes ad presenciam nostram X ex vna parte et Y ex altera parte, nobis asserentes ipse partes ambe **qualiter** dictus X vendere vult et intendit ipsi Y...*¹¹¹⁰
- *...aserentes **qualiter** dictus X... dedit, vendidit et transactauit...*¹¹¹¹
- *...dicens et asserens **qualiter** convencionem et pactum habuerat cum Iuane...*¹¹¹²
- *...dicens **qualiter** dictus Angelus fecerat presentem Nicolaum eius procuratorem.*¹¹¹³
- *...nobis humiliter exponens **qualiter** dictus Galcus condam eius maritus obiit...*¹¹¹⁴

¹¹⁰⁶ PP, b. II, fasc. 5, fol. 15’.

¹¹⁰⁷ PP, b. I, fasc. 14, fol. 33’. – Vidi još formulu u *Carta pastinationis* gdje se navode podavanja obrađivača vinograda prema vlasniku zemlje koje su uobičajene u posljedičnoj rečenici s veznikom *quod* (*Ita et taliter quod*), a upotrebu posljedičnoga *ut* (*ut tali...*) u koroboraciji ugovora iz kaptolskoga registra.

¹¹⁰⁸ Stotz, isto, str. 400–401.

¹¹⁰⁹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 29.

¹¹¹⁰ Konstrukcija karakteristična u kaptolskom registru.

¹¹¹¹ QMCI, str. 4, 6, itd.

¹¹¹² PP, b. I, fasc. 11, fol. 7’.

¹¹¹³ PP, b. I, fasc. 13, fol. 16’.

2. 5. Zavisne upitne rečenice s veznikom si

U srednjovjekovnom se latinitetu veznik *si* također koristio za uvođenje indirektnih kao i direktnih pitanja pod utjecajem grčkoga veznika *ei*¹¹¹⁵, pa tako imamo:

- *qui dictus ser Damianus iudex examinador predictus (!) interrogavit dictum ser Philippum (eius patrem), si volebat dictum Iordanum, eius filium, emancipare.*¹¹¹⁶
- *...interogatus, si dictum testamenti instrumentum erat examinatum.*¹¹¹⁷
- *Dictus magister Blaxius interrogavit suprascriptum Georgium Hungarum, si erat vicarius dicti domini bani aut si erat loco domini Vladislai vicarii ipsius domini bani ut dicitur.*¹¹¹⁸

Uobičajene jezične pojave na ortografskoj, morfološkoj i sintaktičkoj razini ukazuju na srednjovjekovni latinski jezik koji je doživio dvije reforme, prva je karolinška, a druga u razdoblju otvaranja novih sveučilišta. Otvaranju je sveučilišta pogodovala konjunktura privrednoga života gradskih sredina, koja je uslijed razgranate privredne aktivnosti u težnji za reguliranjem obveznih i stvarnih prava u prometu novca i robe posegnula za recepcijom rimskoga prava kao univerzalnoga prava. Prvo je rasadište recepcije rimskoga prava bilo bolonjsko sveučilište, nakon kojega se otvaraju i druga sveučilišta kako na području Apeninskoga poluotoka tako i diljem čitave Europe. Profesori su na tim sveučilištima interpretirajući *Corpus iuris* stvarali glose, pisali komentare i sastavljali spise o notarskim formulama.¹¹¹⁹ Upravo je Perencan na jednom od tih sveučilišta u Italiji studirao te je kao školovani notar *imperiali auctoritate notarius* dobro poznao latinski jezik u kojem se zrcali većina promjena koje su postale normativnim oblicima u srednjovjekovnom latinskom jeziku.

Prema filološkoj analizi proizlazi da Perencan piše u skladu s ortografskim normama klasičnoga i srednjovjekovnoga latiniteta kada je u pitanju klasični jezični korpus što je vidljivo na području vokalizma i većim dijelom na području konsonantizma. Monoftongizacija je dosljedno provedena što nije neobično kada se uzme u obzir da karolinška reforma nije imala uspjeha u obnovi pisanja diftonga zbog višestoljetnoga procesa monoftongizacije te je tako pisanje diftonga *ae* i *oe* u potpunosti nestalo na području Europe u

¹¹¹⁴ PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 2'.

¹¹¹⁵ Stotz, isto, str. 413–414. Usp. Langosch, isto, str. 57.

¹¹¹⁶ PP, b. I, fasc. 13, fol. 13. Formulacija pitanja karakteristična za ugovor *Carta emancipationis*.

¹¹¹⁷ CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 2'.

¹¹¹⁸ QMCI, str. 35.

¹¹¹⁹ Beuc, isto, str. 500–501. – O notarskim formularima vidi Grbavac, isto, str. 78.

razdoblju od 11. do 13. stoljeća. Slučajevi monoftongizacije diftonga *oe* u *o* i *oi* u *i* u grčkim su riječima postali praktički normativnim oblicima u srednjovjekovnom latinitetu, pa se od toga pravila ne izuzimaju ni Perencanovi spisi (*diocesis, parochia, cimiterium*).

Za pojedine primjere prijelaza jednoga vokala u drugi, i to $\bar{a} > \bar{e}$, $e > i$, $o > u$, treba razlikovati prirodu te promjene. Riječi *beniuolencia, saltim, octumbris, nundum* bilježe određene fonološke promjene koje su se dogodile već u vulgarnom latinitetu što je postalo onda uobičajeno u srednjovjekovnom latinitetu. Neke su pak promjene u vokalizmu nastale uslijed rekompozicije (*iectare*) ili zamjene prefiksa (*de-* i *dis-*, *inormiter, inormis*) ili analoškom tvorbom (*complimentum, hii, hiis, avius, celestialem*) ili naprosto omaškom (*monesterium, remidio, deficerint, spicialitate, tineatur*). U nekim slučajevima gdje postoje dvojni oblici Perencan možda podsvjesno pokazuje poznavanje klasičnih i srednjovjekovnih normi (*colligeri(n)t, eligerunt*).

Međusobna zamjena *y* i *i* kao grafemska pojava bila je raširena u čitavom srednjem vijeku. Tako se za neke grčke riječi ustalila isključivo grafija *i* umjesto *y* (*elemosina, presbiter*). Novom je jezičnom normom postala grafija *y* umjesto *i* kako za određene grčke tako i za latinske riječi (*ymago, ymo*) pri čemu je za neke riječi bila presudna etimološka veza s grčkim (*ydoneam, hyemes*).

Pisanje priloga *condam* umjesto *quondam* (gdje je bezvučni labiovelar izgubio svoj bilabijalni element) bilo je uobičajeno u srednjovjekovnom latinitetu.

O Perencanovom znanju klasičnih normi svjedoči njegovo poznavanje kontrakcije vokala u genitivu jednine kod vlastitih imena na *-ius* (*Bonacursil/Bonacursii*) kao i izbjegavanje korištenja sinkopiranoga oblika pridjeva *viridis*, *-e* kao *viridis*¹¹²⁰, inače raširenoga na romanskom području¹¹²¹. Primjeri koje nalazimo u njegovim spisima za glasovne promjene poput anaptikse, proteze i sinkope (*pauperitate; exenium; caldus* odnosno *caldarius* i *calderarius, soldus, domnus, dona*) bili su već posvjedočeni od kasne antike i kao takvi naslijeđeni u srednjovjekovnom latinitetu. Jedino sinkopirani oblik pridjeva *vechia* (radi se o sinkopi postoničke intertonike) i imenica *fantischa*, izvedenica od *infans*, *-antis, m/f* čiji je početni slog *in-* podlegao aferezi, zrcale romanski izgovor. Zanimljivo je da je sinkopirani oblik pridjeva *vechia* Perencan upotrijebio samo u toponimu kao odraz govornoga jezika kada kaže *positum in Iadre in loco vocato Çudecha Vechia* jer inače koristi uvijek pridjeve *vetus, -ëris* i *antiquus*, 3, a druga se imenica nalazi u jednom testamentu te time i ona pripada sferi govornoga jezika.

¹¹²⁰ *Viride* u CMC, kut. VI, fasc. 7, fol. 1; PP, b. III, fasc. 12, fol. 4' (dva puta), itd.

¹¹²¹ Stotz, isto, str. 111.

Vrlo je malo zabilježeno promjena u vokalizmu na klasičnom jezičnom korpusu pod utjecajem romanskoga odnosno talijanskoga jezika, a to se odnosi prvenstveno na prijelaz *ũ* > *o* ispred *l* i u neksusu *un/um* pred konsonantom, ali među tim oblicima nalazimo često dvojne oblike (*ortolanus*, *vliuis*; *fondos/fundos*, *mondo/mundo*, *fundamento/fundamento*; *plombo*, *mondare*, *mondana*). Romanski je utjecaj zamjetan i u načinu pisanja germanskih posuđenica koje su počinjale sa *w* (*guarentare*, *guarentatio*, *guerdone*, *guerra*, *gualcha*).

Na području konsonantizma srednjovjekovni latinitet donosi također neke posebnosti što je evidentno i iz Perencanovih spisa. To se u prvom redu odnosi na pisanje odnosno izostavljanje grafema *h*, što je bilo poprilično konfuzno, a to potvrđuje navod jednoga talijanskog teoretičara iz 13. st. kada kaže *circa dictiones aspirandas vel non multum solent tabelliones errare*¹¹²². Osim toga, postojao je čitav niz riječi koje su izgubile početno *h* i veliki je broj njih postao normativnim oblikom bilo da se radilo o latinskim riječima ili grčkim posuđenicama (*ortus*, *ypotheca*, *edomanda*). Pri ispadanju fonema *h* u sredini riječi za Perencana je bio presudan romanski izgovor, kao npr. u (*abstraere*, *preibere*, *reabendi*). Isto tako, javlja se tendencija u održavanju ovoga fonema što je dovelo do velikoga broja hiperkorektizama uslijed krivoga etimologiziranja (*superhabundare*) ili uslijed homofonosti s drugim riječima (*honere*, *hostiario*) ili se hiperkorektizam dogodio iz nepoznata razloga (*hedificium*, *hodium*, *hostendere*) ili je plod pogreške (*horare*, *heffectus* i *husque*). U težnji za očuvanjem *h* javila se u srednjovjekovnom latinitetu grafija *ch* u *michi* i *nichil*.

Pisanje aspiriranih glasova *ch* i *th* služilo je za transkripciju grčkih riječi (*Christus*, *monachus*). Pri tome su se mogli javiti pojednostavljeni oblici bez aspiracije (*carta*, *corda*, *monacus*, *apotecarius*, itd.) koji odražavaju fonetski izgovor /k/ i /t/. Isti ti aspirirani okluzivi mogli su u većoj mjeri predstavljati hiperkorektne oblike koji su stajali umjesto *c* i *t* u svrhu označavanja grčkoga porijekla riječi (*anchora*, *diachonus*, *platheam*, itd.). Pisanje aspiriranih okluziva *ch*, *th* i *ph* nije se primjenjivalo samo za grčke riječi, a to potvrđuju brojni primjeri latinskih riječi u Perencana. Mnogi se od tih primjera mogu pripisati lapsusu (npr. *chalumnia*, *chastratum*, *chastrum*, *chaxey*, *cholegio*, *fabricha*, *vachua*, *chadat*, *therminum*, *phinis*, itd.) ili naglašavanju da je riječ o latinskoj izvedenici iz grčkoga jezika (*charitatis*, *charus*). Za pisanje *ph* vrijedila je srednjovjekovna grafija sa *f*, a transkripcija grčkih posuđenica pomoću *f* na talijanskom području postala je uobičajenom¹¹²³. Očito se Perencan ipak više pridržavao pravila formuliranoga u 4. st. da se *dictio peregrina* pišu uvijek sa *ph*¹¹²⁴.

¹¹²² Isto, str. 155.

¹¹²³ Isto, str. 178.

¹¹²⁴ Isto, str. 179.

Opća karakteristika srednjovjekovnoga latiniteta bila je zamjena *ci* i *ti* u hijatu zbog sličnoga načina izgovora koji se dogodio zbog palatalizacije odnosno asibilacije tako da ne iznenađuje prevelik broj primjera gdje umjesto *ti* nalazimo *ci* i u nešto manjoj mjeri *ci* umjesto *ti* u Perencanovim spisima. Veliku ulogu u ovoj zamjeni ima i grafemska sličnost *c* i *t* u gotici te se Perencanu zamjena *ti* umjesto *ci* može prvenstveno pripisati nepažljivijem pisanju kao i načinu oblikovanja kratice ovisno o tome je li završava na konsonant ili vokal. Brojnost zamjena *ci* umjesto *ti* u hijatu ne iznenađuje zbog postojanja velikoga broja imenica sa sufiksom *-tio(n)-*, *-entia*, *-itia*, itd. i pri tome Perencan slijedi grafiju koja se ustalila u srednjovjekovnom latinitetu jer bi se u protivnom kao Talijan ravnao prema talijanskom izgovoru gdje *ti* predstavlja /tsi/ i *ci* /č/¹¹²⁵. Pri pisanju *k* Perencan je bio dobro upoznat s klasičnim pravilima njegove upotrebe. Ostale se pojave kod pojedinih konsonanata također kreću unutar normi srednjovjekovnoga latiniteta, kao što su zamjena završnoga *t* i *d* i obrnuto analogijom prema drugim riječima (*reliquid* – *quid*, *capud* – *apud*, *set*), ispadanje *d* i *b* u predkonsonantskom položaju (*ad+s*, *ob+s*, *bd*), umetanje *b* uslijed rekompozicije (*obmissis...*), disimilacija likvida naslijeđena iz vulgarnoga latiniteta (*Pelegrina*, *Pelegrinus*, *frustatorium*), asimilacija odnosno disimilacija određenih konsonantskih skupina *mn* > *nn* (barem što se tiče oblika *atenna*), *mp* > *np* (*adinplere*), *mm* > *nm* (*communiri*, *inmensa*, itd.), epentetsko *p* u konsonantskoj skupini *mpn* (*dampnum*, *excalumpniare*) i *mpt* (*atemptare*).

Na geminaciju i degeminaciju veliku su ulogu imali analoški oblici (*neccessaria*, *occulis*, *ageribus*, *oportunus*, sufiks *-ela*, *comodo*, *imo*, *possuisse*, *vissis*, sufiks *-esimus*), homofonost (*reddire* – *reddēre*, *traddēre* – *addēre*, *redditus* – *redītus*), zamjena prefiksa (*dis-* i *de-* što se odrazilo na pisanje geminate *ff*), degeminacija u složenicama kod kojih se u prefiksu prvobitno dogodila asimilacija (*ad+g*, *ad+p*, *ob+p*, *sub+p*, *ad+f*, *ex+f*, *ad+l*, *con+l*, *inter+l*, *con+m*, *ad+s*), disimilacija geminata (u složenicama glagola *ferre*, *possessoribus*), izjednačavanje glagolskih paradigmi u pogledu geminacije ili degeminacije. Uzimajući u obzir sveukupnu sliku o ovome pitanju prevladava opća nesigurnost jer karolinška reforma nije uspjela ovladati pravilima klasične upotrebe geminata¹¹²⁶ što se ogleda primjerice u velikom broju Perencanovih dvojnih grafija za pojedine riječi, dok se neki slučajevi geminacije mogu pripisati isključivo omašci (*loci*, *bacculo*, *faccere*, *inuccere*, *comitti*).

Neke pojave u konsonantizmu na klasičnom jezičnom korpusu, koje su u srednjem vijeku bile pretežno karakteristične za romansko područje, prisutne su u pojedinim slučajevima u većoj ili manjoj mjeri i kod Perencana. To se prvenstveno odnosi na pisanje

¹¹²⁵ Perić, Neke jezične osobitosti Historia Salonitana, str. 98.

¹¹²⁶ Norberg, isto, str. 28.

sce/sci umjesto *se/si* (*ascensu, consilii*, itd.) kao odraz hiperkorektizma, potom na asimilaciju *ct* u *t(t)* najviše kod participa perfekta pasivnoga i imenica na *-ctio* uz istovremeno postojanje neasimiliranih oblika, pri čemu neke slučajeve treba ipak pripisati omašci (*victa*). Nadalje, pri pisanju *t(t)* umjesto *pt* nalazimo tek nekoliko sporadičnih oblika (*scrita, sculta, Batiste*) pored klasičnih oblika. U nešto manjoj mjeri imamo *f* umjesto *th* (*Mafeus*) gdje Perencan uvažava grafiju imena pripadnika zadarske patricijske obitelji romanskoga podrijetla de Matafaris, sonorizaciju međuvokalskoga *c* u *g* samo kod skupine imenica s korijenom *pag-* (*paga, pagator*), spirantizaciju *b* (*delivrare, delivratio*), metatezu likvida u imenici *frumentum*, pisanje *pt* umjesto *t* (*legiptimus*), disimilaciju *mn* uslijed sinkope u riječi *dona*. Pisanje *x* umjesto *s(s)* i obrnuto bilo je uobičajeno u srednjovjekovnom latinitetu, s tim da je na talijanskom području ono bilo rašireno, kako Stotz kaže, do grotesknih razmjera¹¹²⁷.

Pri pisanju hrvatskih fonema situacija je poprilično komplicirana jer postoji nekoliko grafija istoga fonema. Tako za dentalno-palatalnu afrikatu /č/ na kraju riječi postoji grafija *ch, gh, ç* kada je riječ o sufiksu *-ić* (posljednje su dvije grafije znatno manje zastupljene nego grafija *sa ch* što je karakteristična mletačka grafija za naše ononime¹¹²⁸). Palatalna afrikata /č/ piše se kao *ç, c* (ispred palatalnih vokala što odražava talijansku grafiju¹¹²⁹) i *ch*. Palatalni frikativ /š/ može biti pisan kao *s, ss* ili *x, s(s)i* i kao *sc* pred palatalnim vokalima. Za palatalni frikativ /ž/ stoji *ç* kao i *s(s)* ili *x* te se tako dijelom poklapa s pisanjem palatalnoga frikativa /š/ kao i s pisanjem dentalnoga frikativa /z/ (*ç, s, x*). Palatalni nazal /nj/ i palatalni frikativ /lj/ imaju također više varijanti pisanja (*gn* kao tipična romanska, *chn, n; gl, l*).

Osim što postoji nekoliko varijanti pisanja istoga fonema, isto tako jedan grafem može predstavljati više hrvatskih fonema pa tako grafem *ç* može imati glasovnu vrijednost za /c, ć, č, ž, z/, grafem *s* za /ć, č/ (u oba se slučaja radilo o početnom *s*), *š, ž, z*/, aspirirani grafem *ch* za /ć, č, k, h/ i u pojedinim slučajevima za /g/. Za Talijana predstavljaju problem hrvatske slogotvorne likvide i labiodentalni frikativ *v* kojeg redovito zamjenjuje bilabijalnim frikativom *f* ispred *c, ch, sch* i nešto u manjoj mjeri u međuvokalskom položaju. Neki se toponimi mogu pojaviti u nekoliko varijanti što svjedoči o neustaljenoj ortografiji i općoj nesigurnosti samoga notara pri njihovom zapisivanju.

Perencan je dobro poznavao norme klasičnoga latiniteta što se tiče morfologije, a to potvrđuje više činjenica. U srednjovjekovnom je latinitetu za imenicu *vas, vasis, n* zabilježen genitiv jednine *vasae*, genitiv množine *vasarum* i akuzativ množine *vasas*, dakle fleksijski

¹¹²⁷ Stotz, isto, str. 315.

¹¹²⁸ Skok, *Supetarski kartular*, str. 238.

¹¹²⁹ Perić, isto, str. 101; Skok, isto, str. 238.

oblici prema prvoj deklinaciji.¹¹³⁰ Perencan koristi pak za nominativ i genitiv množine klasične oblike *vasa* i *vasorum*¹¹³¹. Pozna je oblike imenica s posebnom deklinacijom, kao što su *iter*, *itinēris*, *n* (*iter*, *itineris*, *itinere*)¹¹³² i *domus*, *-us*, *f*¹¹³³. Navodi klasičan oblik pridjeva *pauper*, *-ēris* za genitiv množine (*pauperum*)¹¹³⁴. Pozna je završetak *-im* u trećoj deklinaciji za imenice *turris*, *-is*, *f*, *navis*, *-is*, *f* i *clauis*, *-is*, *f* (*turim*, *clauim*, *nauim/nauem*)¹¹³⁵ i *-ūbus* za *arcus*, *-us*, *m*¹¹³⁶. Pozna je izuzetak u rodu imenice *ordo*, *ordīnis*, *m* (*dicti ordinis*)¹¹³⁷. Prema klasičnoj normi deklinira pokazne i odnosne zamjenice. Jedino je primjetna nesigurnost u upotrebi povratno-posvojnih zamjenica. Iako se pretežno pridržava srednjovjekovne norme da komparativi u ablativu jednine završavaju na *-i*¹¹³⁸, ipak zna za njihov klasični nastavak *-e* u oblicima *seniore* i *iuniore*.

Perencanovi spisi također reflektiraju doduše u nešto manjoj mjeri razlike između govornoga i pisanoga jezika što se najbolje vidi na onomastičkom materijalu gdje su zabilježeni nadimci odraz upravo govornoga jezika. Upravo ti oblici svjedoče o tendenciji govornoga jezika ka većim promjenama u odnosu na pisani u pogledu fonoloških i morfoloških promjena. Tako je fiksiran slučaj sonorizacije početnoga *c* pred likvidom u nadimku *Nicoletus Grasso condam Leonis*¹¹³⁹ gdje je nadimak zapisan u talijanskom obliku. Ako je suditi prema nadimku *Georgius vocatus Pelles*¹¹⁴⁰, moguće je da je nominativ ove imenice glasio *pelles* umjesto *pellis*, *-is*, *f*. Zamjena *-is* s *-es* dogodila se analogijom prema nominativu i akuzativu množine. Inače dvojni oblici imenica na *-es* i *-is* nisu bila nepoznanica u klasičnom latinitetu. Imenica *folium* ima oblik *folia* u sintagmi *Filippus Folia marinarius*¹¹⁴¹. Ipak, na osnovi jednoga primjera bilo bi presmjelo govoriti o prijelazu neutra druge deklinacije u prvu pri čemu su veliku ulogu odigrali oblici na *-a* zastupljeni u obje deklinacije kao i činjenica da neke od njih u množini imaju zbirno značenje¹¹⁴². No, i ove pojedinačne jezične natruhe upućuju na složenost jezične stvarnosti.

¹¹³⁰ Stotz, isto, str. 23.

¹¹³¹ *Vasa* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 36, 36', itd. *Vasorum* u PP, b. II, fasc. 9, fol. 10', 13', itd.

¹¹³² *Iter* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 46. *Itineris* u PP, b. III, fasc. 3, fol. 34' (dva puta), 35. *Itinere* u PP, b. II, fasc. 14, fol. 12 (dva puta), itd.

¹¹³³ *Domus* (N, G, D, AK, AB) u PP, b. I, fasc. 7, fol. 3'. *Domuum* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 23' (dva puta). *Domorum*, *domibus* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 6, itd. *Domos* u PP, b. I, fasc. 10, fol. 5, 5', itd.

¹¹³⁴ PP, b. II, fasc. 1, fol. 12 (dva puta).

¹¹³⁵ *Turim* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 19, fasc. 9, fol. 54, itd. *Clauim* u PP, b. II, fasc. 4, fol. 0'. *Nauim* u PP, b. I, fasc. 16, fol. 12 (dva puta), 35'. *Nauem* u PP, b. III, fasc. 2, fol. 41 (dva puta).

¹¹³⁶ PP, b. I, fasc. 16, fol. 2'.

¹¹³⁷ PP, b. I, fasc. 9, fol. 50, 50', itd.

¹¹³⁸ Norberg, isto, str. 30.

¹¹³⁹ PP, b. II, fasc. 6, fol. 2'. – Stotz, isto, str. 193 navodi da se sonorizacija početnoga *c* pred likvidom u riječi *crassus*, 3 dogodila pod utjecajem riječi *grossus*.

¹¹⁴⁰ PP, b. III, fasc. 3, fol. 13, 14, 14', itd.

¹¹⁴¹ PP, b. II, fasc. 5, fol. 13.

¹¹⁴² Stotz, isto, str. 15.

U morfologiji glagolskih oblika nije zabilježen prelazak pojedinih glagola iz jedne konjugacije u drugu. Perencan poznaje kraće oblike perfekta na *-avi* i *-ivi* (*concordassent, dotasset, obnoxiasse, copulasset, audierit, diffinieri(n)t, scierit, expedierit, petierim*)¹¹⁴³. Glagole s posebnom konjugacijom (*velle, nolle, malle, ire*) navodi prema klasičnoj normi (jedino za *posse* umjesto perfektne osnove *potu-* može se sporadično pojaviti i prezentska osnova *pot-*), pri čemu je za *velle* i *nolle* ponekad upitno pisanje *geminata*. Tako se pod utjecajem infinitiva prezenta i konjunktiva imperfekta može naći *geminata* u ostalim oblicima prezentske osnove (*vellit, vollo*)¹¹⁴⁴ glagola *velle*. Isto se tako mogu naći oblici glagola *nolle* bez *geminata* (*nole, nolet*)¹¹⁴⁵. Oblike složenih pasivnih oblika perfektne osnove koristi prema srednjovjekovnom uzusu.

Na području sintakse padeža pored upotrebe sintetičkih oblika nominalne fleksije s minimalnim odstupanjima od klasičnih normi, Perencan je sklon korištenju i analitičke fleksije¹¹⁴⁶, od kojih je najučestalija prijedložna perifraza *de* kao romanska osobitost koja zamjenjuje genitiv¹¹⁴⁷. U sintaksi rečenice pokazuje zamjetno poznavanje klasičnih pravila o slaganju vremena (*consecutio tempörum*)¹¹⁴⁸, no isto tako u njegovim rečeničnim periodima ima odstupanja od ovoga pravila¹¹⁴⁹ jer je u srednjovjekovnom latinitetu postojala sloboda u upotrebi glagolskih načina u zavisnim rečenicama nastala dijelom uslijed mehaničkoga izjednačavanja završetaka pogodovana težnjom za usklađivanjem različitih načina glagola sličnoga značenja¹¹⁵⁰. Ova je sloboda bila time više potencirana jer antika nije ostavila u

¹¹⁴³ *Concordassent* u PP, b. II, fasc. 16, fol. 23. *Dotasset* u PP, b. II, fasc. 3, fol. 15. *Obnoxiasse* u PP, b. I, fasc. 7, fol. 4, 15'. *Copulasset* u PP, b. II, fasc. 3, fol. 15. *Audierit* u QMCI, str. 27, 32, itd. *Deffinieri(n)t* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 45', fasc. 13, fol. 25', itd. *Scierit* u PP, b. III, fasc. 2, fol. 36'. *Expedierit* u QMCI, str. 99, 100 (dva puta), itd. *Petierim* u PP, b. I, fasc. 13, fol. 16'.

¹¹⁴⁴ *Vellit* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 3' (dva puta), itd. *Vollo* u PP, b. I, fasc. 14, fol. 38'.

¹¹⁴⁵ *Nole* u PP, b. I, fasc. 9, fol. 24', fasc. 10, fol. 11, b. II, fasc. 14, fol. 14'. *Nolet* u PP, b. IV, fasc. 16, fol. 3'.

¹¹⁴⁶ Stotz, isto, str. 281–282 primjerice navodi da je zamjena partitivnoga genitiva perifrazom s prijedlogom *de* bila vrlo česta pojava u srednjovjekovnom latinitetu.

¹¹⁴⁷ Skok, isto, str. 248.

¹¹⁴⁸ Npr. kod zahtjevnih rečenica: *Supradicti domini rectores... comisserunt mihi Egidio gastaldo predicto, ut predictam muraleam cum suis locis incantare et deliberare deberem* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 14); *rogauerat ipsum Margaritum, ut daret Vulcigne de Matafaris ducatos uiginti quinque* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 9); *requiro et amonio (!) te, ut dictum hedifficium dicte domus tue a dicta domo seu muro alongare et abstraere debeas...* (PP, b. I, fasc. 12, fol. 13), itd. Ali pokazuje ponekad i određena kolebanja pri primjeni CT: *suplicauerunt/suplicauit/suplicans, ut dignaremur* (QMCI, str. 35, 55, 63, 66, itd.).

¹¹⁴⁹ Npr. *Nos uero humilibus precibus et iustis petitionibus inclinati mandauimus ser Petro dicto Perencano..., ut dictam venditionem et ea omnia in dicto quaterno magno prenominati nostri capituli scribere debeat* (QMCI, str. 5, 60, itd.). U ovoj se rečenici najbolje vidi upotreba CT prema klasičnim i srednjovjekovnim pravilima: *Et voluerunt dicti contrahentes ac mihi notario infrascripto mandauerunt, ut de predictis omnibus duo deberem* (PP, b. I, fasc. 6, fol. 18, fasc. 7, fol. 6', fasc. 9, fol. 52', fasc. 10, fol. 6', itd.) / *debeam* (PP, b. I, fasc. 6, fol. 9, fasc. 7, fol. 27', 33', 34', fasc. 8, fol. 31, fasc. 9, fol. 20', 27', itd.) / *debeam et possim* (PP, b. I, fasc. 3, fol. 1', fasc. 9, fol. 20', itd.) *publica conficere instrumenta insimul consonancia*, itd.

¹¹⁵⁰ Stotz, isto, str. 412–413. Usp. Perić, isto, str. 16.

baštinu srednjem vijeku eksplicitne propise o upotrebi vremena¹¹⁵¹ te je primjena CT najviše ovisila o pojedincu¹¹⁵². U upotrebi veznika zavisnih rečeničnih perioda Perencan slijedi podjednako klasični uzus kao i srednjovjekovni koji je uveo u upotrebu univerzalni veznik *quod* umjesto nominalne konstrukcije ACI (zajedno s veznikom *qualiter*). Osim toga, *quod* je kao univerzalni veznik mogao stajati umjesto posljedičnoga i namjernoga *ut*, a vidjeli smo također da može preuzeti ulogu i zahtjevnoga *ut*.

IV. Leksička razina

1. O UTJECAJU VERNAKULARNIH JEZIKA NA LATINSKI LEKSIK

Osim navedenih promjena u jeziku, koje su se odvijale u dugotrajnom procesu dostigavši određeni stupanj nazovimo standardiziranosti zahvaljujući karolinškoj reformi i procvatu sveučilišta, Perencanov jezik isto tako zrcali promjene na leksičkoj razini. Leksičke se promjene mogu odvijati na dvije razine: unošenjem novih riječi u leksik bilo tvorbom¹¹⁵³ bilo posuđivanjem riječi te promjenom značenja već postojećih riječi¹¹⁵⁴ (semantička inovacija).¹¹⁵⁵ Pri tome moramo imati na umu da latinski kao *lingua franca* u službi Crkve, administracije i znanosti pokazuje različitu lokalnu terminološku obojenost koja koegzistira s grecizmima¹¹⁵⁶, hebreizbima i drugim posuđenicama ovisno o području kontakta jezika.

Većina grecizama pokriva područje crkvene terminologije u pogledu hijerarhije, ustanova, liturgijskih predmeta i apstraktnih pojmova. Najviše je grecizama prodrlo u doba ranoga kršćanstva jer su se prvi kršćani u Rimskom carstvu služili grčkim jezikom.¹¹⁵⁷ No, i prije toga su u klasičnom latinskom našli brojni grecizmi svoje mjesto jer je grčki uživao prestiž jezika visoko razvijene kulture, a o tome govori činjenica da je u doba Carstva koegzistirao kao službeni jezik istočne polovice Carstva pored latinskoga kao službenoga

¹¹⁵¹ Stotz, isto, str. 315.

¹¹⁵² Langosch, isto, str. 57.

¹¹⁵³ Npr. *benedictio*, *dominica* (prevedenice prema grčkom εὐλογία κυριακή ἡμέρα – Stotz, *Bedeutungswandel und Wortbildung*, str. 71); *domuncula* (tvorba s deminutivnim sufiksom *-uncula* – isto, str. 368); *inclitus* (kl. *inclutus*, 3 zamijenjen oblikom *inclitus* analogijom prema grč. κλυτός – Stotz, *Lautehre*, str. 78); *monialis* (primjer dekompozicije izvedenice na *-alis* – Stotz, *Bedeutungswandel und Wortbildung*, str. 466); *ratif(f)icare* (verbalna izvedenica od pridjeva sa sufiksom *-ficare* – isto, str. 398); *capellanus*, *plebanus*, *villanus* (tvorbe sa sufiksom *-anus* u pretežno pridjevskim tvorbama, no ovdje u supstantiviranoj upotrebi – isto, str. 341). Objašnjenja za *incarnatio*, *pertinencia*; *plenarius*; *affirmatiue*, *legaliter*; *cassare* i ostale riječi iz sljedeće bilješke vidi kod Leljaka, isto, str. 80–127 i Bralić, isto, str. 31–39, 63–74, 88–92, 100–102, 109–112, 123–125, 136, 155, 177–178, 188–190.

¹¹⁵⁴ Npr. *advocatus*, *animalia*, *canonicus*, *castrum*, *cognatus*, *comes*, *conuentus*, *curia*, *decimum*, *dux*, *frater*, *gratia*, *indictio*, *inordinatus*, *irritare*, *laudare*, *matrimonium*, *modius*, *notarius*, *observo*, *pater*, *placitum*, *prelibatus*, *presul*, *prior*, *proclamatio*, *qualiter*, *ratio*, *redemptio*, *remedium*, *secularis*, *sedes*, *sigillum*, *solidus*, *domina* *soror*, *tribunus*, *vigor*.

¹¹⁵⁵ Tekavčić, isto, str. 189–190.

¹¹⁵⁶ Primjere za grecizme vidi u fonološkom dijelu analize.

¹¹⁵⁷ Langosch, isto, str. 45.

jezika zapadne polovice. Hebreizmi (*abbas*, *abbatissa* – latizirani oblik, *pascha*) pak duguju svoj ulazak u latinski posredstvom Biblije.

Slavizmi, koji su ušli u srednjovjekovni latinski korpus, označavaju termine s administrativnoga područja (*banus* – avarizam, *pristaldus* – latinizirani oblik riječi *pristav*), a većina ima veze sa zemljoradnjom i geografskim terminima (*brauarius*, *dolaç*, *gay/gaius*, *gognaius*, *grebenica*, *lasus*, *ograda*, *pocladus*, *poduornica*, *sgonus*, *slibum*, *berdo*, *clanac*, *potoch*) što na neki način indicira da se ti pojmovi vezuju za domaće stanovništvo iz zaleđa grada djelatno pretežno u agraru.

Romanizmi (npr. *becaria*, *becarius*,¹¹⁵⁸ *botarius*, *caligarius*¹¹⁵⁹, *capelarius*¹¹⁶⁰, *draperius*¹¹⁶¹, *marangonus*, *merçaria*, *merçarius*, *sartor*¹¹⁶², *speciarius*¹¹⁶³; *arnexia*¹¹⁶⁴, *çucarum*; *canipa*; *arsenatus*, *barcosius*¹¹⁶⁵, *batella*¹¹⁶⁶, *brigentinus*¹¹⁶⁷, *cocha*¹¹⁶⁸) pokazuju oprečnu sliku od slavizama jer uglavnom imaju veze s obrtom, trgovinom i pomorstvom.

Posredstvom romanskoga jezika kao jezika posrednika u hrvatski su srednjovjekovni latinitet ušli također germanizmi¹¹⁶⁹ (*bannum* i *banire*¹¹⁷⁰, *blauus*¹¹⁷¹, *guarentare*, *guarentatio*,

¹¹⁵⁸ Od tal. *beccaio* = *beccaro*, mlet. *becher*, *bicher* < srlat. *beccarius*, izvedenica od *beccus* (vidi pod **beko** u Petar Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskoga jezika I*, Zagreb: JAZU, 1971, str. 134–135). Usp. Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 380. Inače, tvorba sa sufiksom *-arius* (preteže u tvorbi izvedenica od pridjeva) > it. *-aio/-aro* u romanskim je jezicima učestala (Stotz, *Bedeutungswandel und Wortbildung*, str. 320, 323).

¹¹⁵⁹ Od mlet. *caleghèr* = tal. *caligaio*, *-aro* (u sjeverno-tal.), izvedenica na *-arius* od *caliga* (vidi **kaliger** kod Skoka, isto I, str. 21).

¹¹⁶⁰ Riječ *cappa* „plašt“ zabilježena od 6. st. kod Grgura iz Toursa i Izidora, nepoznata porijekla, prešla je u germanske, romanske i slavenske jezike. Izvedenica u deminutivnom obliku *cap(p)ellus/-um* sa značenjem „kapa, šešir“ (Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 347).

¹¹⁶¹ Riječ *drappus/drapus* keltskoga je porijekla (isto, str. 112). Tvorba sa sufiksom *-erius* karakteristična za romanske jezike (isto, str. 324).

¹¹⁶² Od tal. *sartore*, od part. perf. *sartus* (vidi pod **sartur** u Petar Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskoga jezika III*, Zagreb: JAZU, 1973, str. 205).

¹¹⁶³ Od tal. *speziale*, supstantivirani pridjev na *-alis* od *species*. S promjenom sufiksa *-arius* > *ar* (vidi **spicial** u Skoka, isto III, str. 311).

¹¹⁶⁴ Staronordijski oblik **hernest*, „zaliha za vojsku, zaliha za putovanje“ potvrđen od 11. st. u starofrancuskom u obliku *herneis*, *hernais*, *harnais*, *harois* sa značenjem „prtljaga, hrana za putovanje, ratno naoružanje za čovjeka ili konja, sprave“. Zahvaljujući popularnosti francuske vitezke kulture riječ je prešla u druge jezike, kao npr. u talijanski u obliku *arnese* u značenju „prtljaga, oružje, namještaj“ (Stotz, isto, str. 399).

¹¹⁶⁵ Podrijetlo je riječi mediteransko, vezuje se s grč. **βάρης**, **-ιδος**, koje potječe iz Egipta (koptski bari, baare < br.) (vidi **barka** kod Skoka, isto I, str. 113; Stotz, isto, str. 387).

¹¹⁶⁶ Od tal. *battello*, *battellina* (12. st. u Mlecima) < stfr. *batel*, danas fr. *bateau*, deminutiv na *-ellus* od ags. i stnord. *bat* „barca“ (vidi **batel** kod Skoka, isto I, str. 122).

¹¹⁶⁷ Od tal. *brigantino* (14. st.), izvedenica na deminutiv *-ino*, od part. prezenta *brigante* od *brigare* „ratovati“ od kelt. **briga* „snaga“ (vidi **bringentin** kod Skoka, isto I, str. 209).

¹¹⁶⁸ Vrsta broda *caudica* izvodi se od *caudex* „drvo“, a odatle tal. oblik *cocca* (Stotz, isto, str. 387).

¹¹⁶⁹ Tekavčić, isto, str. 80 iznosi da je veći udio germanizama u leksiku pojedinih romanskih jezika nego što je to bilo u doba Carstva.

¹¹⁷⁰ Germ. riječ **banna-* „zapovijed, zabrana, vlast“ (Langosch, isto, str. 43; Stotz, isto, str. 418–419).

¹¹⁷¹ Pridjev *caeruleus* u srednjovjekovnom latinskom ne znači više „plav“ nego „žut kao vosak, blijed“, a promjena značenja uslijedila je zbog asocijacije s riječju *cera* (Stotz, *Bedeutungswandel und Wortbildung*, isto, str. 180). U romanske je jezike stoga ušla nova riječ i to germanskoga porijekla (staronjemački *blao/blaw-*). Pored latiniziranih oblika *blavus* i *blaveus*, susreću se i latinizirani govorni oblici *blovius*, *blodius* (isto, str. 332).

*guerdo, guerra, gualcha*¹¹⁷², *plečaria*¹¹⁷³), arabizmi (*gabella, magačenus*¹¹⁷⁴), a koliki je udio romanskoga u posredovanju grecizama teško je odrediti s obzirom na činjenicu da je Zadar nekoć bio glavni grad bizantske teme Dalmacije (*androne*¹¹⁷⁵, *angaria, artimon*¹¹⁷⁶, *bayla*¹¹⁷⁷, *borea*¹¹⁷⁸, *camisia*¹¹⁷⁹).

Upravo opreka u semantičkim poljima između slavizama i romanizama u latinskom srednjovjekovnom korpusu upućuje na genezu određenih društvenih pojavnosti koje su se odvijale na gospodarstvom planu na širem europskom području¹¹⁸⁰ što je našlo odraza i na području naše jadranske obale gdje je romansko stanovništvo (autohtono ili s talijanskoga područja, pogotovo Mlečani koji relativno rano pokazuju aspiraciju da postanu gospodari istočne jadranske obale) u svom privređivanju bilo usmjerenije više na more i trgovinu pa s time i u vezi s obrtničkom djelatnošću¹¹⁸¹, dok je slavensko stanovništvo bilo više djelatno u agraru. Podjelu na trgovačko-obrtničko i agrarno stanovništvo određenu s obzirom na etničke nosioce nipošto ne treba shvatiti kao stereotip i isključivost jer je agrar osnovica svakoj privrednoj djelatnosti bilo kojeg naroda jer su u latinski leksik isto tako ušle riječi romanskoga podrijetla u vezi sa zemljoradnjom, kao što su npr. *čapare, čapator, čardinum*¹¹⁸². Ovu podjelu treba shvatiti kao razliku u stadiju društvenoga i ekonomskoga razvoja pojedinoga naroda koji se ne odvija istovremeno ni s istim intenzitetom ni pod istim okolnostima u povijesnoj datosti, ali ipak na jezičnom planu upućuje na određenu društvenu

¹¹⁷² Vidi str. 180.

¹¹⁷³ Od germ. glagola **pleg-a-* (Stotz, isto, str. 419).

¹¹⁷⁴ Europski arabizam od mn. *mahāzin* > tal. *magazzino* > *magadzin* (vidi **magaza** kod Skoka, isto II, str. 352).

¹¹⁷⁵ Grč. ἀνδρῶν, tal. *androne*.

¹¹⁷⁶ Grč. ἀρτέμων.

¹¹⁷⁷ Od tal. *bailo*, bizantsko βαίλουλος (vidi **bailo** kod Skoka, isto I, str. 92–93). Stotz, isto, str. 422–423 za ovu riječ ne navodi njeno grčko porijeklo.

¹¹⁷⁸ Kao sveslavenski naziv iz praslavenskoga doba što se poklapa s tal. *bora*, a sve potječe od βορέας. O različitim mišljenjima o porijeklu vidi detaljnije pod **bur**a kod Skoka, isto I, str. 238.

¹¹⁷⁹ Od tal. *camice* > grč. κάμασος, u balk. latinitetu *camisia*. Tvrdnje o njenom keltskom i mediteranskom porijeklu donosi Skok, isto II, str. 27–28 pod **kamiž**. Keltsko porijeklo zastupa Herman, isto, str. 106 i Tekavčić, isto, str. 71. Stotz, isto, str. 345 pak zastupa (zapadno)germansko porijeklo riječi **hamipja-* što se može usporediti sa staronjemačkim *hemidi* (> njem. *Hemd*). Riječ je prešla u Galiju i potom je ušla u vulgarni latinitet posredstvom vojnika, a zahvaljujući Hijeronimu riječ se upotrebljava u latinskom.

¹¹⁸⁰ O ulozi romanskih jezika u trgovini Nikola Vuletić, Neka jezična pitanja autohtonog zadarskog romanstva u XIV. stoljeću, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, knj. 35 (2009), str. 414 kaže sljedeće: „Tijekom ranoga srednjovjekovlja, naučiti pisati u katoličkoj je Europi značilo samo jedno – naučiti pisati latinski, no u novim okolnostima latinski mora uzmaknuti pred romanskim jezicima, osobito u području trgovačkog dopisivanja. Proces zamjene latinskoga jezika romanskim varijetetima u pisanoj komunikaciji započet će na prostorima franačke države već u IX. stoljeću i proširiti se na Pirinejski i Apeninski poluotok potkraj XI. stoljeća, dok će Veneciju i područje njena utjecaja zahvatiti tek sredinom XIII. stoljeća.“

¹¹⁸¹ O tome Skok, O simbiozi i nestanku starih Romana u Dalmaciji i na Primorju u svjetlu onomastike, str. 15 kaže sljedeće: „Lingvistička analiza naših termina za ribarenje, pomorstvo i razne zanate u Dalmaciji i na Primorju jasno govori, da su nam učitelji u ovom pravcu bili Romani.“

¹¹⁸² Njem. *Garten* < stnjem. *garto* < **gardon*. U romanskim jezicima riječ je proširena sufiksom *-in* i romanski su rezultati zabilježeni od 9. st. kroz latinizirane oblike *gardinium, gardign(i)um, gardinum/-na/-nus, iardinus, zardinus*, itd. (Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 366).

stratifikaciju. Primjetna je također prevaga romanizama u odnosu na slavizme u srednjovjekovnom latinskom jeziku ovoga područja kao univerzalnom mediju koji više nema ulogu materinjeg jezika. Ovo nalazi svoju utemeljenost na lingvističkom planu – temeljito proveden proces romanizacije ovoga područja u doba Carstva bez obzira na vulgarne promjene koje je tijekom vremena doživio latinski jezik uslijed invazija i imigracija koje su dovele do propasti zapadnu polovicu Carstva, genetičko srodstvo romanskih jezika s latinskim, notari pretežno romanskoga porijekla – kao i na povijesno-političkom i društveno-ekonomskom planu – funkcioniranje administrativnoga aparata na latinskom jeziku bez obzira na smjene nosioca vrhovne vlasti nad dalmatinskim gradovima od ranoga srednjeg vijeka pa do 16. stoljeća, trgovačke i kulturne veze sa susjednim talijanskim područjem, različite etape u procesu slavizacije odnosno kroatizacije.

Kompleksnost jezičnih dodira odražava se i u utjecaju slavenskoga (hrvatskoga) jezika na toponomastičkom materijalu. Skok u svojim toponomastičkim ispitivanjima zaključuje da zadarski Romani svom izgovoru adaptiraju hrvatske toponime već u najranijem srednjem vijeku, a prevagu u toponomastičkom sustavu imaju toponimi hrvatskoga porijekla na obalnom potezu od Nina do Biograda, u zaleđu ovih gradova na području hrvatskih župa kao i na otocima. Unutar zadarskih gradskih zidina preživljavaju malobrojni toponomastički relikti starodalmatskoga romanskog govora. Dakle, glavni činilac pri davanju nomenklature za razne terenske pojave i radove na njima nije gradsko stanovništvo, nego ono, koje teren naseljava i obrađuje, a to su po njemu Hrvati.¹¹⁸³

Osim na toponomastičkom, evidentni su utjecaji i na onomastičkom materijalu gdje sve više preteže slavenska sufiksna tvorba u romanskim i kršćanskim imenima¹¹⁸⁴ s velikim brojem različitih sufiksa što je jedino bilo moguće u hrvatskoj sredini¹¹⁸⁵. Analiza onomastičkoga materijala upućuje na simbiozu između romanskoga i hrvatskoga govora koji je vrlo rano doveo do pojave bilingvizma pri čemu je slavenski bio jezikom obitelji i svakodnevnice, a romanski jezikom javnoga života, privatnih i javnih dokumenata¹¹⁸⁶ pri čemu u 12. stoljeću dolazi do prevage hrvatskoga etničkog elementa otkada romansko-

¹¹⁸³ Skok, *Postanak hrvatskog Zadra*, str. 61–61. Usp. rezultate do kojih je Skok došao analizirajući otočku toponomastiku zadarskoga i šibenskoga arhipelaga uključujući i Pag u *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima, toponomastička ispitivanja*, str. 67–159.

¹¹⁸⁴ Usp. omjer hrvatskih nastavka za tvorbu hipokoristika s romanskim od 10. do kraja 13. stoljeća u Jakić-Cestarić, isto, str. 125–136.

¹¹⁸⁵ Jakić-Cestarić, isto, str. 144.

¹¹⁸⁶ Skok, O simbiozi i nestanku starih Romana u Dalmaciji i na Primorju u svjetlu onomastike, str. 22. Slično Jakić-Cestarić, Ženska osobna imena i hrvatski udio u etnosimbiotskim procesima u Zadru do kraja XII stoljeća, str. 327 kaže: „U dvojezičnim plemićkim obiteljima krajem XII. st., kako se može zaključiti prema analizi antroponima, romanski je govor bio klasni, društveni, pa se ogleda u nadimcima..., a hrvatski je govor bio materinski, pa se ogleda u hipokorističkim tvorbama.“

kršćanska imena imaju pretežno hrvatski oblik u tvorbi, u fonetici i u naglasku zajedno s hrvatskim narodnim imenima¹¹⁸⁷. Pri tome treba posebno apostrofirati ulazak žena hrvatskoga porijekla iz grada ili okolice u stare romanske gradske obitelji što je zabilježeno već sredinom 9. stoljeća¹¹⁸⁸, a tijekom 13. stoljeća u 90% je plemićkih obitelji bez obzira na romansko ili slavensko porijeklo potvrđeno hrvatsko žensko osobno ime, s tim da preko polovice zadarskih plemićkih obitelji ima isključivo ili pretežno hrvatska ženska imena bilo nasljeđivanjem ili udajom¹¹⁸⁹. Zahvaljujući sve većem broju miješanih brakova u muškom su antroponimijskom sustavu viših društvenih slojeva uz stara dalmatinska, romanska i kršćanska imena zastupljene odreda hrvatske hipokorističke tvorbe s izuzetno malim brojem romanskih.¹¹⁹⁰ Hrvatski hipokoristički oblici romansko-kršćanskih imena predstavljaju prvenstveno njihov govorni oblik, dok je latinski oblik tih imena kompromisno rješenje u skladu s latinskim jezikom dokumenta.¹¹⁹¹ Osim sukcesivnoga porasta iz stoljeća u stoljeće udjela slavenskih muških i ženskih osobnih imena u zadarskim plemićkim obiteljima, ista se situacija reflektira i unutar samostanskih zidina¹¹⁹². Unutar sloja *habitatores* imena su jednaka imenima Hrvata u okolici što potvrđuje neprekidnu fluktuaciju okolnih Hrvata u Zadar, a u drugoj su generaciji skloniji davanju kršćanskih imena koje shvaćaju znakom građanstva.¹¹⁹³ Dakle, sve više i više maha preuzima slavizacija odnosno kroatizacija usprkos činjenici što je administrativni službeni jezik latinski, a poslovni mletački (primjetno u spominjanim ceduljicama koje su zapisivali pojedinci u vlastitoj režiji¹¹⁹⁴).

2. O JEZIČNOJ KOMUNIKACIJI U PERENCANOVO DOBA U ZADRU

Na kraju iznijet će se samo neka opažanja na osnovi nekih diplomatskih i jezičnih karakteristika koje odražavaju srednjovjekovno percipiranje svijeta u poimanju vremena odnosno života, prostora, međuljudskih odnosa¹¹⁹⁵ te odnosa prema pisanoj riječi. Upravo ovo

¹¹⁸⁷ Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 144.

¹¹⁸⁸ Jakić-Cestarić, Ženska osobna imena i hrvatski udio u etnosimbiotskim procesima u Zadru do kraja XII. stoljeća, str. 297; ista, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 114, 162.

¹¹⁸⁹ Jakić-Cestarić, Zadarska ženska osobna imena u XIII. stoljeću – odraz i rezultanta prethodnih simbiotskih procesa u gradu i porijekla novijih doseljenika, str. 159, 163.

¹¹⁹⁰ Isto, str. 174.

¹¹⁹¹ Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 142.

¹¹⁹² Vidi rezultate za samostan Sv. Marije kao izrazito patricijskoga samostana i samostan Sv. Demetrija kao pučkoga u 11. st. za ženska osobna imena u Jakić-Cestarić, Ženska osobna imena i hrvatski udio u etnosimbiotskim procesima u Zadru do kraja XII. stoljeća, str. 299–309, 325 kao i rezultate za lica iz zadarskih crkvenih krugova od 11. do kraja 13. stoljeća u Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 147–150.

¹¹⁹³ Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 152. Zašto prevagu imaju složena hrvatska imena kod pučana, a ne kod patricijskih obitelji vidi isto, str. 153.

¹¹⁹⁴ Vidi bilješke 376 i 439 u II. poglavlju ovoga rada.

¹¹⁹⁵ Kako npr. upotreba instrumentalnoga s prijedlogom ili bez i sintagmi *kleti se djecom/ u djecu, oženiti se nekim i*

posljednje otvara pitanje o komunikaciji pripadnika slavenskoga i romanskoga stanovništva s komunalnim službama koje su koristile latinski jezik budući da o ovome ne postoji nikakav izravni podatak.

U protokolu ugovora iz notarskoga registra nalazi se formula datacije koja se sastoji od navođenja godine, indikcije, dana i popisa aktualne vladavine svjetovnih i crkvenih dužnosnika. Ono po čemu se kaptolski ugovori razlikuju od notarskih upravo je datacija koja uz navođenje godine, indikcije, dana i mjeseca isključivo navodi ime aktualnoga pape s naznakom rednoga broja godine obnašanja njegova pontifikata. Ovi su gore navedeni elementi u dataciji uobičajeni u srednjovjekovnoj praksi sastavljanja bilo javnih bilo privatnih isprava i na prvi pogled nipošto neobični. Međutim, listajući notarski i kaptolski registar gdje su uneseni svi tekstovi ugovora, u oči upada da ti objektivni elementi determinirani kronološkim oznakama ukazuju na prolaznost ljudskoga vijeka u smjeni zemaljskih vladara i njihovih dužnosnika kao i duhovnih velikodostojnika u odnosu na besmrtnoga Otkupitelja. Jedina je konstanta u dataciji Krist, a sve je ostalo podložno smjeni dana, mjeseci, godina i indikcija. I u svemu je tome potpuno irelevantno što usporedno postoje dva načina računanja početka godine – u notarskom je registru zastupljen *stilus incarnationis*, a u kaptolskom *stilus nativitatis* – jer je vrijeme u znaku vječnoga Krista.

Opterećenost prolaznošću i kratkotrajnošću ljudskoga vijeka općenito je zamjetna u ugovorima jer pojedinac sklapajući ugovor radi to u svoje ime i u ime svojih nasljednika i baštinika. S obzirom na činjenicu da je životni vijek srednjovjekovnoga čovjeka bio iznimno kratak zbog objektivnih datosti toga vremena, on je i te kako zabrinut za spas vlastite duše i duše svojih najbližih poslije smrti te stoga ostavlja legate samostanima i siromasima, izdvajajući pri tome posebno novac za slavljenje misa za spas svoje i njihovih duša.

Kako ne bi doveli u pitanje spas duše, za života su izbjegavali primanje lihvarske kamate te stoga u ugovorima o dugovanju imamo kauzalnu formulu *nomine veri et puri mutui ex dilectione et fino amore ab eodem habiti et recepti sine aliqua vsura premio uel guerdone*. Ovo je zaziranje od lihve bilo duboko ukorijenjeno u naučavanju i spisima crkvenih otaca kao i u odredbama brojnih crkvenih koncila koji su gromoglasno negodovali protiv lihvara, pozivajući se na riječi Svetoga pisma gdje su bile sadržane te zabrane. Međutim, postojali su pojedinci koji su usprkos službenih zabrana vješto zaobilazili navedene propise iskorištavajući određene rupe u zakonu. Najočitiji su primjer prikriivenoga kamatarenja ugovori o restituciji određenih nekretnina.

udati se za nekoga ili kako npr. upotreba gramatičkoga roda u dravidskim rodovima odražava društvene promjene vidi Ranko Bugarski, *Jezik u društvu*, Beograd: Prosveta, 1986, str. 46–70.

Za srednjovjekovnoga je čovjeka karakteristično i njegovo poimanje međuljudskih odnosa temeljeno isključivo na hijerarhijskoj osnovi, što je odmah očito u vremenskoj dataciji. Na prvom se mjestu uvijek spominje kralj, zatim nadbiskup, a na posljednjem mjestu stoji ban koji je ujedno i knez Zadra. Može se postaviti pitanje zašto se ime nadbiskupa kao predstavnika duhovne vlasti nalazi između dva svjetovna nosioca vlasti. Jasno je da u hijerarhiji svjetovne vlasti prvo mjesto pripada kralju u odnosu prema banu koji je njegov povjerenik i bilo bi logično očekivati da će slijediti jedan iza drugoga jer su oni ipak predstavnici svjetovne vlasti. Ako se stvari postave na ovaj način, ispada da je svjetovna vlast iznad duhovne. Pomnije ipak iščitavajući dataciju zamjećuje se da prvo mjesto u konačnici zauzima Krist jer se spominje njegovo utjelovljenje – *ab incarnatione eiusdem*. Naime, ispred ove datacije svaki analizirani tekst ugovora počinje invokacijom iza koje slijedi aprekacija – *In Christi nomine. Amen.* – što i direktno potvrđuje da se pokazna zamjenica *eiusdem* odnosi na Krista. Postavivši dakle ovako stvari, na prvom se mjestu nalazi Krist, a iza njega slijede kralj, nadbiskup i ban te se u ovakvom slijedu navođenja imena ističe isprepletenost duhovnoga i zemaljskoga načela.

Strogo pridržavanje hijerarhijskih odnosa nalazimo i u eshatokolu ako su svjedoci različitoga društvenog statusa. Razlog sporadične nedosljednosti u hijerarhizaciji možda se može objasniti jačanjem gospodarske uloge «neplemenitih» gradskih slojeva koji su stekli određeni ugled u društvu, kao što su sukhar Mihovil kao pripadnik novoga tipa patricijata (*Actum Iadre (iuxta logiam magnam) in statione ser Michouilli draperii condam Petri, presentibus dicto ser Michouillo et Matheo condam ser Çanini de Carbono, ambobus ciuibus Iadriensibus*¹¹⁹⁶; *presentibus ser Saluucio merchatore condam [Iacobi de Ancona ciue et habitatore] Iadre et Bernardo filio ser [Nicolay de] Drecchia ciue Iadriensi*¹¹⁹⁷) ili liječnici (*presentibus magistro Petro ciruyco de Roxariis condam Iohannis de Peruxio, nunc habitatore et salariato in Iadra et viro nobile ser Paulo condam ser Marci de Gerardo ciue Iadriensi*¹¹⁹⁸; *presentibus magistro Lucha ciruycho de Pisis, nunc salariato in Arbo et ser Damiano condam ser Simonis de Contareno ciue Iadre*¹¹⁹⁹). Na prvom mjestu mogu stajati i klerici kao predstavnici duhovne vlasti (*presentibus dum presbitero Heylia canonico Spalatensi, nunc habitatore Iadre et viro nobile ser Iacobo condam ser Çoyli de Fira ciue*

¹¹⁹⁶ PP, b. I, fasc. 17, fol. 4. Usp. još PP, b. II, fasc. 3, fol. 20' i 21 (*presentibus ser Micouillo draperio condam Petri et ser Bartolomeo condam ser Martini de Milano, ambobus ciuibus Iadre; presentibus ser Micouillo drapperio condam Petri et Francisco filio ser Georgii de Georgio, ambobus ciuibus Iadre*).

¹¹⁹⁷ PP, b. II, fasc. 1, fol. 29.

¹¹⁹⁸ PP, b. I, fasc. 9, fol. 48'.

¹¹⁹⁹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 57'.

*Iadriensi*¹²⁰⁰; *presentibus dum presbitero Nicolao condam Laurencii Sancte Marie Maioris de Iadra et viro nobile ser Çoillo condam Sergii de Cesano*¹²⁰¹).

Uz imena kontrahenata često se navodi apozicija koja označava kojem društvenom sloju pripadaju. Tako patriciji kao pripadnici najodličnijeg gradskog sloja pored oznake *nobilis* imaju često oznaku *ciuis Iadriensis*, pri čemu se dakle naglašava da uživaju sva politička prava, za razliku od ostalih stanovnika grada (*habitatores*) koji su pripadnici obrtničkoga (*marangoni, aurifices, sartores*, itd.) ili trgovačkoga sloja stanovništva (*merçarii*), a stanovništvo u distriktu, tzv. distriktualci, kao i pripadnici klera izvan su ovih kategorija. Za pripadnike klera odnosno samostan u ugovorima, koji tretiraju najam ili posuđivanje novca, skoro se nikada ne dodaje apozicija karakteristična za tu vrstu pravne radnje, npr. *locator, creditor* i sl., uz apoziciju koja označava njihov položaj u crkvenoj hijerarhiji (*prior, plebanus, presbiter*, itd.), odvajajući na taj način podsvjesno duhovnu sferu od zemaljske. U kaptolskim se ugovorima također zapaža ta njihova posebnost naspram laika jer stranke k njima pristupaju moleći ponizno – *nobis humiliter et deuote suplicantes ipse partes ambe; Nos uero humilibus precibus et iustis petitionibus quorumcumque inclinati...* –, a istodobno primjenom oblika *pluralis modestiae* naglašavaju svoju poniznost pred Bogom odričući se spominjanja svoga imena, izuzev onih svećenika u funkciji posrednika u nekim pravnim radnjama.

Osim naglašene religioznosti i osjećaja uvažavanja hijerarhije, srednjovjekovni čovjek ima specifičan odnos prema pisanoj riječi. Velik dio srednjeg vijeka nije poznavao pojam autorstva pa je pisana riječ bila podvrgnuta različitim „obradama“ u procesu prepisivanja ili prevođenja. Po njima je jedini neosporivi autor odnosno tvorac Bog jer je on utjelovljenje riječi (*U početku bijaše riječ, a riječ bijaše Bog.*) te je on izvor vječne inspiracije. Tako su i statuti zrcalo nepromjenjivoga božjeg poretka, a o tome svjedoči uvodni dio u Zadarskom statutu – *Lex seu statutum est congrua Dei dispositio, sanctio sancta, virtus altissima quae plurimum potest pro his qui minimum possunt, non quod facta sit seu fieri possit per hominem incarnatum, sed est ore hominis per specialem domini nostri Iesu Christi inspirationem divinitus promulgata.*¹²⁰² Poradi ovakvoga shvaćanja pisane riječi statut se nikad nije mijenjao, nego samo nadopunjavao određenim klauzulama zvanim reformacije, a često se pozivalo i na običaje grada Zadra. Ovo upućuje na činjenicu da su se već u podmaklom 14. stoljeću još osjećali živi tragovi usmenosti, iako sve više i više usmenu predaju kao i danu

¹²⁰⁰ PP, b. I, fasc. 7, fol. 35.

¹²⁰¹ PP, b. I, fasc. 14, fol. 46.

¹²⁰² ZS, knj. I, gl. 3.

vjeru među dvoje ljudi, koji sklapaju pogodbu, zamjenjuje pisana riječ, kojoj je zagarantirana vječnost nanošenjem tinte na pergameni, koja se ne može tako lako pokidati i zaniijekati.

Način na koji su sastavljeni notarski spisi otkrivaju na neki način utjecaj indirektnih tragova te usmenosti jer su sazđani od bezbrojnih formula iako one svoje postojanje duguju pisanoj formi tumačenja Justinijanova *Zakonika* (*Corpus iuris civilis*) u razdoblju „renesanse rimskoga prava“ u drugoj polovici 11. stoljeća. Notari su svoje spise sastavljali prema gotovim obrascima, tj. formularima koje su upoznali tijekom svoga školovanja, u kojem je među glavnim predmetima bila i *ars dictandi*, tj. umijeće sastavljanja isprava. Tako je jedan od najpoznatijih notarskih formulara bio *Summa artis notariae*, koji je sastavio notar i učitelj na bolonjskoj školi Ronald Pasagerijev 1256. godine. S obzirom na sveopću popularnost priručnika u Europi kao i na činjenicu da se u zagrebačkoj Metropolitanskoj knjižnici čuva njegov najstariji rukopis iz 1275. godine¹²⁰³, Perencan se najvjerojatnije služio istim kao i njegove kolege u tom razdoblju. Stoga bi se mogla isključiti upotreba nešto malo starijeg formulara pod nazivom *Formulario padovano*¹²⁰⁴ iz 1233. nepoznatoga autora.

Osnovna je namjena formula praktične prirode. One osiguravaju brzo sastavljanje ugovora s adekvatnom pravnom terminologijom za određenu pravnu radnju, ali istodobno pomažu i pamćenju sadržaja isprave koja se nakon sastavljanja pred strankama čitala naglas¹²⁰⁵. Gledajući s psiho-lingvističkoga stajališta te formule su s brojnim sinonimima za nas laike, koje naravno s pravnoga aspekta imaju svoju posebnu interpretaciju, imale funkciju da se strankama sadržaj ugovora trajno usječe u pamćenje. U prilog tome ide činjenica što za veliki broj ugovora stoji izraz *facta*, a ne *facta bis* što znači da je izdana isprava išla samo jednoj stranci. Ako je isprava izdana samo u jednom primjerku, pitanje je kome je išla ta isprava i tko je plaćao groš¹²⁰⁶ da se njen sadržaj unese u notarski registar. Odgovor se krije u naslovu ugovora gdje se navodi ime stranke u genitivu, padežu pripadnosti.

Iz naslova ugovora, dakle, proizlazi da su isprave u ruke dobivali podjednako pripadnici svih društvenih slojeva bez obzira na entitet jer je srednjovjekovno društvo u dalmatinskim komunama bilo bilingvalno (slavenski, dalmatski¹²⁰⁷ odnosno kasnije mletački),

¹²⁰³ Stipišić, isto, str. 164.

¹²⁰⁴ Margetić, *Hrvatsko srednjovjekovno pravo – obvezno pravo*, str. 196.

¹²⁰⁵ O tome govori jedna od odredbi u notarskoj prisezi u Rapskom statutu (Grbavac, *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*, str. 28). Osim toga, ZS, knj. III, gl. 106 izričito nalaže da notar mora pročitati oporuku u prisutnosti dvaju svjedoka nakon što je od riječi do riječi zabilježio oporučiteljevu volju.

¹²⁰⁶ ZS, knj. II, gl. 100.

¹²⁰⁷ Skok, *Postanak hrvatskog Zadra*, str. 62 navodi da je starodalmatski jezik možda nestao u 12. stoljeću. Prema Jakić-Cestarić, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, str. 144, 181–182 plemići su govorili i dalmatskim, koji se možda (podcrtala A.B.) koristio kao službeni jezik u komunalnoj upravi sve do prodora mletačkoga kao jezika vlasti i trgovine nakon 1204. godine. Ista, *Zadarska ženska osobna imena u XIII. stoljeću* – odraz i rezultanta prethodnih simbiotskih procesa u gradu i porijekla novijih doseljenika, str.

a latinski je bio *lingua franca*. Ipak, ovu tvrdnju o bilingvalnosti odnosno višejezičnosti treba ograničiti samo na gradsko stanovništvo čija je obiteljska sredina pretežno dvojezična¹²⁰⁸ pa se u takvoj sredini usvajanje jezika odvija na simultanoj razini koja se onda prenosi izvan obitelji na društveni krug onih koji su monolingvalni. Sve veće migracije slavenskoga stanovništva iz zaleđa u grad jezičnu situaciju sve više i više mijenjaju, a o upotrebi slavenskoga jezika govore pojedina preživjela svjedočanstva¹²⁰⁹ kao što je najstariji podatak o neočekivanom posjetu pape Aleksandra III. Zadru 1177. iz pera njegova kardinala Bosona, koji iznosi da je papu dočekalo oduševljeno mnoštvo pjevajući laude na slavenskom jeziku¹²¹⁰, potom odluka mletačkoga vijeća od 21. kolovoza 1346. da se Zadrani pozovu na predaju i na hrvatskom i na latinskom jeziku¹²¹¹. Tu su inventari i oporuke bogatih zadarskih građana među čijim se popisanim stvarima nalaze i knjige crkvenoga i svjetovnoga sadržaja pisane na slavenskom (bilo na glagoljici bilo na latinici) i na latinskom jeziku¹²¹², kao i razne crkvene knjige i životopisi pisani djelomično ili u potpunosti na hrvatskom jeziku koje su koristili zadarski franjevci, svećenici sv. Stošije, redovnice sv. Dimitrija¹²¹³ i tkonski

180 iznosi da se u 13. st. mletački neznatno reflektirao na obiteljski govor zadarskih plemića u konvergenciji s dalmatskim. Vuletić, isto, str. 413, 423–424 za 14. stoljeće tvrdi da je dalmatski tj. jadertinski kao autohtoni romanski idiom u potpunosti venecijaniziran zbog svoga nepovoljnog sociolingvističkog položaja kao nižeg jezika gurnutog u intimu doma ne mogavši tako odoljeti pritisku hrvatskoga kao dominantnog govornog jezika kao i mletačkoga kao srodnog prestižnijeg jezika. Žarko Muljačić, *Das Dalmatische. Studien zu einer untergegangenen Sprache*, Quellen und Beiträge zur kroatischen Kulturgeschichte 10, Köln – Weimar – Wien: Böhlau Verlag, 2000, str. 26 i 143 navodi da se dalmatski nalazi u smrtnoj borbi iza 1000. zbog mletačkoga širenja i kroatizacije što je omelo njegovu konsolidaciju kao književnoga jezika.

¹²⁰⁸ O tome Bohuslav Havránek, Problematika miješanja jezika, *Zadarska revija*, god. 13, br. 3 (1964), str. 179 kaže: „Dalmatinski gradovi Zadar, Split i Dubrovnik bili su izvorno bilingvalni, ne talijansko-hrvatski, već romansko-hrvatski, jer se radilo o "starodalmatskom" jeziku romanskoga tipa, koji je tek poslije bio zamijenjen talijanskim.“ Isti, str. 178–180 razlikuje nekoliko kategorija bilingvizma: individualni i kolektivni, totalni i djelomični, gradski i pogranični bilingvizam, funkcionalni bilingvizam. Unutar gradskoga bilingvizma razlikuje pak bilingvizam vladajuće patricijske sredine i bilingvizam obrtničke sredine. Muljačić, isto, str. 156 tvrdi da su dalmatinski gradovi bili kraće ili duže vrijeme dvojezični, pa i trojezični. Uslijed slavizacije, koja još nije bila okončana, pojavio se treći jezik na jadranskoj obali. Mletački jezik najveće pomorske sile onoga vremena uživao je ogroman ugled i vladanje njime bio je imperativ za svakoga trgovca. Mletački je zajedno s hrvatskim pridonio „dedalmatizaciji“ (*Entdalmatisierung*) različitih dalmatskih dijalekata u periodu od 11. do 15. stoljeća kojih je po njemu bilo najmanje 12, a govorili su se u gradovima Krk, Osor, Rab, Zadar, Trogir, Split, Dubrovnik, Kotor, Budva, Bar, Ulcinj, Leš (isto, str. 318, 363).

¹²⁰⁹ Mnoštvo je pisanih spomenika nestalo u požarima koji su zabilježeni od kraja 14. stoljeća pa nadalje (Ante Marija Strgačić, Hrvatski jezik i glagoljica u crkvenim ustanovama grada Zadra, *Zbornik Zadar*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske, 1964, str. 373).

¹²¹⁰ L. Duchesne, *Le Liber Pontificalis II*, Paris 1892, str. 437 (Strgačić, isto, str. 384).

¹²¹¹ Šime Ljubić, *Listine II*, Zagreb, 1874, str. 374 (Strgačić, isto, str. 394).

¹²¹² Radi se o inventaru zadarskoga trgovca Damjana pisanom 3. siječnja 1389. gdje se navode *rimancius in littera Slava*, *rimancius in littera latina* (Jakov Stipišić, *Inventar dobara Mihovila suknara pokojnog Petra iz godine 1385*, str. 16). Inventar dobara Mihovila suknara općepoznat je zbog spominjanja Danteova djela *Božanstvena komedija*, a upravo to posvjedočuje kako je dobrostojeći *habitor* hrvatskoga porijekla (isto, str. 13–14) bio poliglota. Među njegovim stvarima nalazi se još prsten s hrvatskim natpisom *Rodi me*, knjige različitoga sadržaja na francuskom, latinskom i talijanskom jeziku (isto, str. 15/46, 16–20/50–54, 22–24/87, 31–32/179–180, 182). Popis priručnih knjiga gotovo uvijek se nalazi u inventarima klerika (isto, str. 27).

¹²¹³ Strgačić, isto, str. 387–390.

benediktinci¹²¹⁴. Naravno, svi stanovnici grada ne znaju čitati i pisati¹²¹⁵, ali su možda znali više manje sadržaj isprave napamet zbog brojnih ponavljanja i sinonima, posebno ako su bili u prilici tijekom života više puta sklapati ugovore ili su nazočili u više navrata kao svjedoci. Posebno je zanimljiv slučaj majstora Ivana postolara pok. Radoslava koji se u ulozi svjedoka pojavljuje više od 200 puta. Najčešće se pojavljuje u društvu ser Damijana pok. ser Ivana de Varicassis koji ima još veći broj pojavljivanja u svojstvu svjedoka¹²¹⁶.

No, što je s pripadnicima najnižih slojeva stanovništva iz zadarske okolice, i to iz Obrovca, Babinduba, Paprati, Murvice ili s Dugoga otoka, Ugljana i Iža, koji su u posjedu isprave koju ne znaju čitati i koju po svemu sudeći ne razumiju jer je na latinskom, s obzirom na činjenicu da su zadarsko zaleđe i otoci pretežno naseljeni hrvatskim stanovništvom. Što je primjerice s Vučinom pok. Bogdana iz Obrovca, koji je u istom danu bio dvaput u ulozi kupca vinove loze i jedanput u ulozi svjedoka kod ugovora koji tretira istu pravnu radnju?¹²¹⁷ Ili s Vučinom pok. Veselka iz Ugljana koji prodaje jedan komad svoje zemlje Jadrolu pok. Radovana iz Iža, a zatim mu odmah iza toga u drugom ugovoru posuđuje novac? Ova se dvojica opet susreću u Zadru nekih šest mjeseci kasnije pred istim notarom u svrhu poništenja ugovora jer je dužnik Jadrol u cijelosti isplatio dug u dogovorenom roku.¹²¹⁸ Iz njihovih primjera očito je da oni znaju svoja prava i obveze koje proizlaze iz Zadarskoga statuta te se u skladu s tim i ponašaju. Ali kako oni to znaju, ako pretpostavimo da nisu u svakodnevnom doticaju s latinskim? Tko su njihovi tumači odnosno prevoditelji statutarne odredbe? O tome sačuvani izvori za ovo razdoblje izravno ne govore.¹²¹⁹ Odgovor utemeljen na indirektnim indicijama može obuhvatiti širok krug ljudi s kojima se pojedinac više ili manje svakodnevno susreće počevši od svećenika odnosno redovnika¹²²⁰, patricija, zadarskih habitatora,

¹²¹⁴ Regulu Sv. Benedikta kao faksimil zajedno s transkripcijom glagoljičnoga pisma donosi Ivan Ostojić, *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima*, sv. III, Split: Benediktinski priorat, 1965, str. 369–427. O njihovom djelovanju u Pragu u samostanu Emaus ili Na Slovanech vidi isto I, str. 89 i 157, kao i o kratkotrajnom djelovanju u Krakovu i u pleskoj Olesnici vidi isto, str. 158.

¹²¹⁵ Stipišić, isto, str. 29 navodi da je Mihovil suknar bez sumnje pohađao osnovnu školu u Zadru u kojoj su djelovali *profesores gramaticae* iz Italije. Za razdoblje od 1377. do 1382. u Perencanovim je spisima zabilježeno djelovanje rektora gramatike imenom Petar pok. Marka iz Bologne (PP, b. II, fasc. 6, fol. 12' (dva puta), 32', fasc. 7, fol. 24', fasc. 8, fol. 22, fasc. 15, fol. 2r-a, fasc. 18, fol. 22', 23) te tako Stipišićeva tvrdnja nalazi svoje utemeljenje. Osim toga, svaki je samostan bio središte pismenosti te su tako privatnu poduku davali benediktinci i benediktinke (Ostojić, isto I, str. 150–151).

¹²¹⁶ Oba se imena pojavljuju u prvoj busti nekoliko puta, dok u drugoj, trećoj i četvrtoj busti učestalo.

¹²¹⁷ PP, b. I, fasc 7, fol. 1'-2'.

¹²¹⁸ PP, b. I, fasc. 7, 6'-7.

¹²¹⁹ Strgačić, isto, str. 385 posebnu pozornost obraća na podatak kod Tome Arhiđakona o dvojici Zadrana, braći Mateju i Aristodiku, porijeklom Talijana iz 12. stoljeća, koji su dobro upućeni ne samo u latinsku knjigu nego i slavensku u svojoj misiji širenja hereze u Bosni. Osim toga, od Brunellija preuzima podatak o postojanju *scriba in lingua slavica* pri gradskoj komuni u drugoj polovici 14. stoljeća za uređivanje hrvatskim jezikom za potrebe grada i za saobraćaj sa zaleđem na Balkanu (str. 394).

¹²²⁰ Strgačić, isto, str. 394–395 spominje dva glagoljaša, jednoga u crkvi Sv. Mihovila i drugoga u crkvi Sv. Marije Velike, zatim dvojicu zadarskih glagoljaša koji se sele u dubrovačko područje kao i glagoljanje u

bratovština¹²²¹, zatim prokuratora, oporučnih izvršitelja te na kraju notara posebno onih s dugogodišnjim djelovanjem koji su najvjerojatnije radi lakšeg komuniciranja sa strankama slavenskoga porijekla naučili slavenski jezik¹²²² – no jamačno je u svemu tome igralo veliku ulogu i običajno pravo koje se prenosilo generacijama. U komunikaciji između dvaju govornika koji ne vladaju istim jezikom, javljaju se smetnje u komunikacijskom kanalu, no one su se najvjerojatnije prevladavale preko posrednika, i to svjedoka jer u dva gore navedena primjera za svjedoke imamo barem po jednoga patricija, a u prvom se slučaju prodaja vinove loze vrši uz pristanak prokuratora. Uglavnom, što za nas predstavlja problem koji nam je u baštinu ostavila nacionalna historiografija 19. stoljeća, u srednjem vijeku o tome nema ni traga jer srednjovjekovni čovjek nije opterećen ni jezikom ni pitanjem nacionalnoga identiteta. Osim toga, za sporazumijevanje u bilingvalnim ili višejezičnim sredinama nije potrebno savršeno vladanje sustavima dvaju različitih jezika, nego je dovoljna sposobnost upotrebe nekoliko rečenica na drugom jeziku ili čak samo pasivno razumijevanje prema redefiniciji bilingvizma u kontaktnoj lingvistici.¹²²³

zadarskim predgrađima i u samom gradu prema svjedočanstvima češkoga kronografa Pulkave. Ta činjenica ne znači da glagoljaš ne zna latinski jezik s obzirom na zaključke IV. lateranskoga sabora 1215. godine (Strgačić, isto, bilj. 237, str. 395) koji je napokon službeno odobrio bogoslužje na narodnim jezicima. Naime, iz jednoga su zadarskog skriptorija potekli najstariji hrvatski latinični tekstovi (isto, str. 387.; Stipišić, isto, str. 102), a franjevci trećoreci imali su najvjerojatnije svoj glagoljaški skriptorij (Strgačić, isto, str. 396). Rogovski, kasnije tkonski, benediktinci bili su glagoljaši o čemu svjedoče njihove regule na glagoljici, a svojim preseljenjem nakon 1204. u Zadar gdje su dobili crkvu Sv. Dimitrija najvjerojatnije su služili na staroslavenskom bogoslužju (Strgačić, isto, str. 386). Benediktinci imaju svoje posjede, crkve i samostane na otočkom i nešto manje na kopnenom zadarskom području te bi oni mogli najvjerojatnije biti ti koji upoznaju najniže slojeve stanovništva sa slovom statuta jer se upravo oni, tj. njihovi samostani u notarskim spisima najčešće pojavljuju u ulozi zakupodavca zemlje. – O rasprostranjenosti samostanskih posjeda vidi Pavo Živković, *Posjedi i prihodi Samostana Sv. Krševana u Zadru od osnivanja do konca XV. stoljeća, 1000 godina Samostana Svetoga Krševana u Zadru: Prilozi sa znanstvenog skupa održanog 11. i 12. prosinca 1986. u Zadru, u povodu 1000. obljetnice Samostana Svetog Krševana i 30. obljetnice Filozofskog fakulteta u Zadru*, Zadar: Narodni list, 1990, str. 109–129; Eduard Peričić, *Samostan Sv. Marije u Zadru od njegovog osnutka do danas, Kulturna baština Samostana Sv. Marije u Zadru*, Zadar: JAZU, 1968, str. 7–59; Serdo Dokoza, *Samostanski i nadbiskupski posjedi u srednjovjekovnom Zadru, Humanitas et litterae, Zbornik u čast Franje Šanjeka*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009, str. 241–256; Maren Mihajlovič Frejdenberg, *Samostan Sv. Krševana i Zadar u X. – XIV. stoljeću, Radovi Zavoda JAZU u Zadru*, sv. 27–28 (1981), str. 31–70; Ivan Ostojić, isto II, str. 36–98.

¹²²¹ U spisima je zabilježeno djelovanje u ovom razdoblju bratovštine bičevalaca Sv. Silvestra i bratovštine Sv. Mihovila kao vjerskih bratovština te obrtničke bratovštine postolara. – Bratovštinama u Zadru pažnju su posvetili Vlade Cvitanović, *Bratovštine grada Zadra, Zbornik Zadar*, Zagreb: Matica Hrvatska, 1964, str. 457–470, Klaić – Petricioli, isto, str. 480–484, Nada Klaić, *Fratalea calegariorum, Spomenica Josipa Matasovića (1892–1962)*, Zagreb: Povijesno društvo Hrvatske, 1972, str. 135–149.

¹²²² O tome indirektno svjedoči i sam Perencan kad kaže da je ugovarateljica *cerciorata per me notarium quid sit Veleianum*, bez obzira na to jesu li ugovarateljice nižeg ili višeg društvenog staleža, npr. *venditrix Radoslaua condam Merdese de Insula Magna* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 19); *venditrices Radoslaua condam Merdesse et Radda condam Bocine et vxor Iuray Raducich, ambe de Insula Magna* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 19’); *debitrix Stana uxor condam Pauli Christofori de Blance de Iadra* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 20’); *venditrices Stosia et Lucia sorores et filie condam Miche de Cigalis* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 21’); *debitrix domina Chatarina vxor condam ser Marini condam ser Grixogoni de Marino* (PP, b. I, fasc. 16, fol. 32), itd. Primjetno je da ovu formulu iz nekoga neobjašnjivog razloga koristi samo u ovome svežnjicu.

¹²²³ Havránek, isto, str. 178; Muljačić, isto, str. 159.

ZAKLJUČAK

Bez obzira na znatno veću količinu i stupanj očuvanosti izvora za 14. stoljeće u odnosu na ranija razdoblja, veliki dio građe ipak nedostaje – uslijed brojnih požara, ratova, neadekvatnoga čuvanja i stalnoga premještanja građe u prošlosti – jer je upravo nevjerojatno da je biografija jednoga notara s tridesetogodišnjim djelovanjem, kao što je Petar Perencan, svedena na svega nekoliko bilješki.

Pri sastavljanju Perencanove biografije uzeti su u obzir podaci koji se nalaze u njegovom notarskom potpisu na notarskim i kaptolskim ispravama, u njegovim sačuvanim spisima te podaci o njemu zabilježeni od njegovih kolega. Na osnovi tih podataka o njegovom javnom i privatnom životu zna se samo ovo. Petar zvan Perencan bio je rodom iz Padove, sin pok. gospodina Azona de Lemicetis. Dužnost notara obavljao je carskom ovlašću iz čega proizlazi da se najvjerojatnije školovao u Bologni ili Padovi gdje su djelovala ugledna pravna sveučilišta. Na temelju njegovih sačuvanih spisa očito je da je u Zadru obnašao funkciju javnoga (1361 – 1392), kurijalnoga (1366 – 1367) i kaptolskoga (1380 – 1392) notara. Notarsku je djelatnost vršio od 1361. do 1392. s nekim manjim prekidom u 70-im godinama. Iako prvi sačuvani ugovori iz njegova registra potječu iz veljače 1366., početak se njegova djelovanja smješta u 1361. godinu jer on u svom registru navodi jedan kupoprodajni ugovor koji je sam sastavio u ožujku iste godine. Najvjerojatnije je umro u Zadru u drugoj polovici 1392. godine. Naime, njegov posljednji unos u notarskom i u kaptolskom registru bio je dana 06. odnosno 05. ožujka 1392., a nakon toga Petar iz Sarzane i Artikucije iz Rivignana početkom 1393. pri referiranju na neke njegove ugovore bilježe da je Perencan *olim iurati* odnosno *condam*, dok ga Artikucije u ugovoru s datumom 03. lipnja 1392. ne navodi još kao pokojnoga. Prema kronološkom slijedu njegovih notarskih spisa evidentiran je duži prekid njegova djelovanja kao notara u razdoblju od kraja 1373. do rujna 1376. godine. Zahvaljujući jednom dokumentu koji sastavlja Petar iz Sarzane 10. 09. 1375. saznajemo da je u to vrijeme Perencan obnašao funkciju podkneževa vikara na Cresu te da je bio prokurator i sindik komuna Cresa, Lubenica i Beloga kada zajedno sa ser Desom Franjinim Dese iz Cresa ulaže pritužbu protiv ser Jakova de Zadulinis, prokuratora rapskoga plemića Stjepana de D(o)mine iz Raba. Iako ovaj podatak baca nešto više svjetla na njegovu javnu djelatnost i objašnjava prekid u kontinuitetu notarskih spisa, ipak je sadržaj samoga ugovora preopćenit kako u pravnom kontekstu jer ne govori o kakvoj je pritužbi riječ tako i u pozografskom jer ne govori o okolnostima koje su dovela Perencana na ovaj položaj. Ostali podaci o njegovom djelovanju kao javne osobe svode se samo na pojavljivanje u ulozi svjedoka kod kolega Ivana

de Casulis, Petra iz Sarzane, Artikucija iz Rivignana, Nikole iz Rijeke i Perona ser Tavitolja Perucija iz Cingolija. Na dokumentu posljednjeg notara, koji bilježi prodaju kuću putem dražbe, Perencan se vlastoručno potpisuje s primjedbom da to čini na zahtjev rektora Ivana de Petriço jer ovaj ne zna pisati. S obzirom na veći broj pojavljivanja Nikole iz Rijeke i Alberta de Saladinis prije ili na početku njihove službe u svojstvu svjedoka kod Perencana, možda se njihov odnos može promatrati kroz prizmu (ko)mentorstva.

Podaci o Perencanovom javnom djelovanju mogu se dakle sažeti u dvije rečenici. Petar zvan Perencan, sin pok. gospodina Azona de Lemicetis iz Padove, obnašao je u Zadru pored funkcije javnoga notara (1361 – 1392) neko kraće vrijeme funkciju sudbenoga (1366 – 1367) i kaptolskoga (1380 – 1392) notara, a najvjerojatnije u razdoblju od 1373. do 1376. u Cresu podkneževa vikara te prokuratora i sindika creških općina Cresa, Lubenica i Beloga. U izvorima je registrirano sveukupno 11 njegovih nastupa u funkciji svjedoka, i to u drugoj polovici njegove službe.

Što se tiče njegova osobnoga života, podaci su još šturiji u odnosu na one koji se odnose na njegov javni život. Mogu se svesti na svega tri podatka. Prvi se podatak odnosi na adrese na kojima je stanovao u Zadru (čtvrst Svete Stošije, pokraj crkve Sv. Mihovila, četvrst Arsenal, četvrst Staroga kaštela) u razdoblju od 1369. do 1385. što proizlazi iz formule *actum locale* nekih njegovih ugovora. Nažalost, nije pronađen nijedan ugovor sastavljen u njegovom privatnom aranžmanu u sačuvanim notarskim registrima koji bi potvrdio je li riječ o njegovom privatnom vlasništvu ili o nekretnini u posjedu komune namijenjenoj njenim službenicima. Drugi podatak donosi usputno Rajmund de Modiis u jednom kupoprodajnom ugovoru iz travnja 1388., koji sastavlja za svoga kolegu Artikucija, kada bilježi da kupljenoj obradivoj čestici s dvije masline u uvali Dražanica (Draženica) mala dijelom na zapadu graniči Perencanovo zemljište. Treći se podatak odnosi na njegova sina Azona koji se u tri ugovora iz 1388. pojavljuje u ulozi prokuratora.

Iz svega navedenog očito je da su podaci o Perencanovom osobnom i društvenom životu i te kako fragmentarni. Neobično je da nije sačuvan nijedan njegov privatni ugovor kao ni testament kao što su sačuvani ugovori i testamenti njegovih kolega koje su između ostaloga sklapali i kod njega u svojstvu kupaca, prodavatelja, najmodavaca, zajmodavaca i zajmoprimaca, prokuratora, oporučitelja i izvršitelja oporuka. Možda su Perencanove privatne ugovore sastavljali Bartolomej iz Bologne (1364 – 1392), čije se razdoblje djelovanja poklapa s Perencanovim i Albert de Saladinis (1378 – 1384), koji se velik broj puta pojavljivao u svojstvu svjedoka kod Perencana. Nažalost, izgubljena su oba ova registra. Kod koga je i koliko često Perencan sklapao svoje privatne ugovore, ostat će zauvijek enigmom s obzirom

na velik broj izgubljenih registara notara s kraćim ili dužim djelovanjem u Zadru, kao što su npr. Jakov pok. Bonakursija iz Forlija (1337 – 1369), Gasparin iz Padove (1354 – 1394), Blaž Brok (1358 – 1364), Beltram de Tarsia iz Kopra (1360 – 1367), Bartolomej Andrijin iz Padove (1362 – 1364), Isnard pok. Romanata de Romanato iz Padove (1362 – 1364), itd.

Iz razdoblja Perencanova djelovanja sačuvani su njegov notarski i kaptolski registar, mali broj sudskih spisa – sve pisano na papiru – kao i neke isprave na pergameni. Perencan se u spisima referira na svoj bastardel, koji nam nije sačuvan, no analizom je utvrđeno da polovica stranice umetnute među folije svežnjića 9 iz prve buste pripada upravo njemu.

Notarski je registar, koji se čuva u Državnom arhivu u Zadru u fondu *Spisi zadarskih bilježnika* pod rednim brojem osam, podijeljen u četiri buste, a sadrži 65 svežnjića s različitim brojem folija (sveukupno sačuvano 4330 folija dimenzija cca. 220×300 mm s utisnutim raznovrsnim vodenim znakovima), za period od 1366. do 1392. godine. Perencan je u ovaj registar unio ukupno 4983 dokumenta, a otprilike je 400 stranica ostavio praznim za prepisivanje ugovora iz bastardela. Tinta je većim dijelom dobro vidljiva u prvoj busti, dok je u svežnjićima iz ostalih busta uslijed vlage (odnosno morske vode jer su buste u doba Drugoga svjetskog rata pale u more kada su Talijani otuđili dio građe iz Zadarskoga arhiva) u većoj ili manjoj mjeri doslovno isprana. Fizička su oštećenja folija neznatnijeg opsega u odnosu na oštećenja prouzročena vlagom, a ovomu treba dodati još 40-ak folija koje nedostaju ili su škartirane kao i izgubljene originalne omote svežnjića. Usporedbom s notarskim registrima drugih notara i sačuvanim obavijestima o opisu pojedinih kaptolskih registara, svežnjići su iz Perencanova registra prvobitno najvjerojatnije bili uvezani u dvadesetak knjiga s koricama od pergamene. Svaka je knjiga obuhvaćala notarske ugovore i dokumente za jednu godinu po stilu inkarnacije, a kako su testamenti (otvoreni i registrirani) u današnjem registru izdvojeni u posebnim svežnjićima u IV. busti, shodno tome onda su najvjerojatnije postojale dvije posebne knjige za njih. Moguće je da se i kaptolski registar sastojao od nekoliko knjiga.

Drugi registar, koji je Perencan vodio u službi Zadarskoga kaptola, čuva se u Arhivu HAZU u Zagrebu u fondu *Zbirke kodeksa* pod naslovom *Iadrensis capituli protocullum saec. XIV* pod signaturom I. d. 38. Sadržaj stotinjak ugovora nalazi se na sačuvanih svega 49 folija (300 x 410 mm).

Većina njegovih isprava na pergameni, koje je izdavao prema sadržaju ugovora iz notarskoga ili kaptolskoga registra, čuvaju se u Zadru u Državnom arhivu (u raznim fondovima), Znanstvenoj knjižnici, Arhivu samostana Sv. Marije, Arhivu franjevačkoga samostana, Arhivu Zadarske nadbiskupije te manji broj u Arhivu HAZU u Zagrebu.

Pergamene su većim dijelom dobro očuvane i različitih su dimenzija ovisno o sadržaju ugovora. U Diplomatičkom je zborniku objavljen sadržaj 52 isprave, a među njima se nalazi 16 izgubljenih isprava, od kojih je čak 10 pripadalo arhivu obitelji Begna. Ovim objavljenim treba pridodati još tri neobjavljene iz Državnoga arhiva u Zadru.

Perencanovi se sudski spisi nalaze u dva sveščića u dvije različite kutije u zadarskom Državnom arhivu unutar fonda *Curia maior civilium*. Sadrže sveukupno 10 predmeta na 23 folija (od toga skoro polovica prazna namijenjena za upis daljnjeg tijeka predmeta) prvobitno raspoređenih u posebnim sudskim knjigama koje su vodili pojedinačni sudovi. Foliji su iz prvoga sveščića dobro očuvani za razliku od folija iz drugoga sveščića.

Perencan piše svoje spise kurzivnom goticom obla tipa, koja je poznata u paleografiji pod nazivom *minuscola cancelleresca italiana*. Ona je kao pismo bila u upotrebi u svim notarskim kancelarijama na Jadranskoj obali. Perencanovu kurzivnu goticu odlikuje pažljivo oblikovanje slova koje nije opterećeno suvišnim potezima te tako ona nalikuje tipu kurzivne gotice koja se koristi u vladarskim ispravama, a zbog upotrebe velikoga broja kratica i ligatura svrstava se u tip gotice karakterističan za privatnopravne dokumente gdje do izražaja najviše dolazi osobnost pojedinoga notara. Upravo zbog posljednjeg kao i zbog postojanja različitih tipova gotice, gotica se ne može svesti na opis karakterističnih slova kao kod ranijih pisama. Stoga se u paleografskoj analizi Perencanove morfologije slova stavio naglasak na slova koja se zbog sličnosti grafičkoga oblikovanja mogu zamijeniti, kao što su *c – t – e*, *f – s* (dugi oblik), *m – n – u*, *b – v i u* (oštri oblik), *c* u ligaturi s *i i a*, *B – R*, pri čemu je predložena unifikacija terminologije za dijelove pojedinih slova zbog neujednačenosti paleografskoga nazivlja. Također pri analizi sustava kratica, zbog brojnih podjela prema različitim kriterijima (s obzirom na sadržaj i/ili način kraćenja, vrijeme) u paleografiji, predložena je nova modificirana podjela kratica primjenjiva na notarske spise pisane u razdoblju upotrebe gotice. Naime, u navedenim su podjelama obuhvaćene kratice svih pisama iz rimskoga i srednjovjekovnoga razdoblja, a to znači da je svako pismo iznjedrilo neke karakteristične kratice pored naslijeđenih pri čemu se broj vrsta abrevijacijskih znakova sužavao ili proširivao. Stoga je glavni kriterij u modificiranoj podjeli vrsta abrevijacijskoga znaka (crtica, natpisano slovo, ostali znakovi, kombinirani znakovi) koji može imati stenografsko, stalno, relativno i u nekim slučajevima pojedinačno značenje. U ovoj podjeli sve se kratice dijele na kontrakcije ili suspenzije u širem smislu i time se izbjegavaju nedoumice jer se u većini navedenih podjela kratice nastale kontrakcijom i suspenzijom smještaju u posebne grupe u odnosu na ostale kratice. Pri tome nastaje nejasnoća u čemu se sastoji distinkcija između kratica nastalih kontrakcijom odnosno suspenzijom u odnosu na ostale kratice kada se uzme u

obzir činjenica da su kontrakcije i suspenzije označene raznim abrevijacijskim znakovima kao i ostale kratice iz skupine. Predložena podjela kratica u (Perencanovim) notarskim spisima pisanim goticom glasila bi:

I. Kontrakcije i suspenzije obilježene crticom:

1. vodoravna crtica sa

a) stenografskim, b) stalnim, c) relativnim i d) pojedinačnim značenjem,

2. kosa crtica s a) relativnim i b) stenografskim značenjem,

3. valovita crtica s a) relativnim i b) stenografskim značenjem.

II. Kontrakcije i suspenzije obilježene natpisanim slovom s

a) relativnim i b) stenografskim značenjem.

III. Kontrakcije i/ili suspenzije s ostalim znakovima (tironski znak u obliku devetke, apostrof u tri varijante, znakovi u obliku dvojke, trojke, četvorke i sedmice) koji mogu imati: a) stalno, b) relativno ili c) stenografsko značenje.

IV. Kontrakcije i suspenzije s kombiniranim abrevijacijskim znakovima.

Na osnovi sačuvanih bastardela, notarskih registara/knjiga imbrevijatura i isprava notara iz ovoga razdoblja, u notarskoj su praksi dobro posvjedočene tri faze u nastanku isprave, što potvrđuje također i više odredbi iz Zadarskoga statuta usprkos terminološke neujednačenosti. Na zahtjev stranaka u prisutnosti svjedoka, pošto je plaćen, notar zapisuje njihov ugovor kao koncept u bastardelu. U roku od tri dana koncept ugovora iz bastardela unosi u notarski registar kao opširniju varijantu i potom ugovor izdaje u obliku isprave. Ispravu mora u roku od mjesec dana ovjeriti sudac egzaminator na molbu stranaka. Ovu međutim praksu demantira sam Perencan opovrgavajući na taj način drugi i treću fazu u nastajanju isprave kada se poziva na svoja dva ugovora iz bastardela za koje naglašava da ih je potpisao sudac egzaminator i da nisu izdani u obliku isprave, a za njihov je upis u notarskom registru ostavio prazno mjesto. Iz ovoga proizlazi da se isprava nije trebala nužno redigirati što je očito u kontradiktornosti sa zakonskom odredbom o obvezi redigiranja ugovora, čija vrijednost prelazi 10 libara, jer u protivnom notar plaća kaznu u iznosu od deset libara. Stoga se nameće zaključak da su se u praksi redigirali ugovori isključivo na zahtjev stranaka bez obzira je li iznos ugovorene stvari bio veći od zakonski propisane vrijednosti jer je zapis u notarskim registrima/knjigama imbrevijatura, kao pomoćne knjige, odnosno zapis u bastardelu, kao glavne knjige u koju se potpisuje sudac egzaminator, stekao toliko povjerenje da nije bilo potrebe za izdavanjem isprave koja se mogla izdati u svako doba ako se za njom ukazala potreba. Isto tako proizlazi da notari nisu trebali ugovore iz bastardela obvezno upisati u notarski registar jer bi u protivnom Perencan, kao i ostale njegove kolege, morao,

osim u slučaju opravdana razloga, platiti kaznu od šest groša zadarskoj komuni za svaki dan svoga nemara. Do promjene u notarskoj praksi u odnosu na zakonske odredbe očito je došlo uslijed drastičnoga porasta broja sklopljenih ugovora te je za njihovo uredno evidentiranje ponekad nedostajalo vremena bez obzira na to što je istovremeno u gradu djelovao veći broj notara. Također se u obzir mora uzeti i činjenica da je pergamena bila skupa i da je najvjerojatnije zbog porasta potražnje za izdavanjem isprava dolazilo do nestašice ovoga skupocjenog materijala.

Sve veća potreba za pisanim fiksiranjem raznih pravnih radnji uslijed razbuktale privredne djelatnosti te nastojanje da se ugovor sastavi u što kraćem roku, osim primjene paleografskih kratica, Perencan u vođenju notarskoga i kaptolskoga registra primjenjuje i kraćenje sadržaja dokumenta, i to samo u dijelu protokola i eshatokola, u odnosu na istovjetni sadržaj ugovora na pergameni. Na polovici sačuvane stranice iz njegova bastardela primjetno je drastično kraćenje sadržaja gdje navodi samo *datum temporale* i *locale*, popis svjedoka te formule *contrahentes* i *res*. Kraćenje sadržaja ugovora u korpusu iza dispozicije, koja se uvijek donosi cjelovito jer je ona najvažniji dio isprave odnosno ugovora, unutar notarskoga je registra evidentirano samo u slučaju ako je jedna stranka sklopila više istovjetnih ugovora s drugim strankama određenoga dana.

Usporedbom notarskih i kaptolskih isprava očita je razlika samo u dijelu protokola i eshatokola što proizlazi iz činjenice što kaptolska isprava u ovome dijelu objedinjuje elemente javne i privatne isprave. Njihov korpus, osim u početnom dijelu, ne pokazuje nikakve primjetnije oscilacije što je opet omogućavalo jednostavnije sastavljanje ugovora prema jedinstvenim obrascima bez obzira na to je li notar sastavlja ugovor u službi komune ili kaptola. U protokolu notarskih isprava nalazi se invokacija s formulom aprekacije, dok to kaptolska isprava nema; drugačiji je položaj formule datacije unutar notarske i kaptolske isprave kao i stil računanja godine i vrsta indikcije te popis vladavine službenih osoba; kaptolska isprava ima intitulaciju, inskripciju i promulgaciju; u kaptolskim ispravama naracija je obvezan dio na koji se nastavlja koroboracija; formula *actum* u notarskim ispravama stoji u eshatokolu, a u kaptolskim iza promulgacije; kaptolska isprava nema popis svjedoka; kaptolskoj ispravi javnu vjeru osigurava pored kaptolskoga pečata i notarski potpis. Većina navedenih razlika između notarskih i kaptolskih ugovora odnosno dokumenata proizlazi iz činjenice egzistiranja dvojstva svjetovnoga i crkvenoga karaktera institucija pa tako primjerice kaptolski dokument nema potrebe za navođenjem invokacije s formulom aprekacije jer Kaptol kao crkvena institucija djeluje u Božje ime pa u skladu s tim nema ni potrebu za navođenjem svjedoka. Kaptolski dokument radije poseže za intitulacijom,

inskripcijom i promulgacijom što je u skladu sa zadaćom crkve da propovijeda Božju riječ svom stadi, a naracija je kao obvezni dio korpusa kaptolskih dokumenata svoje mjesto našla najvjerojatnije pod utjecajem stila pripovijedanja Biblije.

Tijekom Perencanove notarske djelatnosti zamjetne su određene promjene obrazaca pri sastavljanju najbrojnije skupine ugovora (kupoprodaje, zadužnice i ugovori o davanju zemlje na obradu i sadnju). Od 1376. u kupoprodajnom ugovoru stalni dio korpusa postaje formula *traditio rei* i formula *cessio iurum*, inače karakteristična za ugovore koji se bave cesijom. Zaduznice i davanje zemlje na obradu po svojoj formulaciji postaju sažetije. Testamenti su doživjeli neznatnu promjenu unutar strukture koja se očitovala u promjeni redoslijeda pojedinih formula i klauzula. Značajan je pak pomak Perencan učinio pri klasifikaciji njihova naslova kada je počeo razlikovati ordinacije kao usmeni tip oporuke od pismenoga. Obrazac pak nekih ugovora i dokumenata, kao što su predstavljanje inventara, prokure, emancipacije, ostao je skoro nepromijenjen. Primjetno je također da je tijekom vremena ustalio varijante pojedinih naslova ugovora ili dokumenata kao kod inventara, ugovora o koleganciji i ugovora o odricanju od nasljedstva. Nešto je manje bio uspješan u unificiranju naslova ugovora koji se bave pojedinom vrstom zakupa ili različitim dogovorima.

U njegovom se radu primjećuje sklonost ka usavršavanju pri sastavljanju ugovora bilo promjenom obrasca, modificiranjem ili promjenom redoslijeda formula pa vodilo to i pronalaženju drugačijih rješenja od uobičajene notarske prakse (npr. dodavanje formule o predaji prava u kupoprodajnim ugovorima, tj. *cessio iurum*, drugačiji način koncipiranja zadužnica, dodavanje formule *pretium* iza formule *refectio damnorum et expensarum*, izostavljanje *promissio de non revocanda donatione*), no uglavnom ostaje u okvirima onodobne notarske teorije koristeći se formularom Rolandina Pasagerijeva, koji je u to doba uživao veliku popularnost poradi svoje jednostavnosti i sažetosti.

Perencan u vođenju svojih spisa pokazuje izuzetno znanje latinskoga jezika što nije neobično kada se uzme u obzir činjenica da je latinski jezik prošao kroz filter dviju reformi (karolinške i one u vrijeme procvata sveučilišta u 13. stoljeću) te su i te kako primjetne razlike u jeziku u usporedbi s dokumentima iz ranijeg razdoblja. Upravo u ovome razdoblju latinski jezik pokazuje veliki stupanj normiranosti jezičnih pojava na ortografskoj, morfološkoj i sintaktičkoj razini karakterističnih za srednjovjekovno razdoblje, a s njima se Perencan upoznao tijekom svoga školovanja. Karakteristične fonološke pojave za srednjovjekovni latinitet evidentirane su u spisima, a to su: monoftongizacija; zamjena *y* i *i*; pisanje odnosno ispadanje grafema *h*; zamjena *ci* i *ti* u hijatu; zamjena završnoga *t* i *d*; ispadanje *d* i *b* u predkonsonantskom položaju; epententsko *p*; geminacija i degeminacija.

Zanimljivo je da Perencanov latinski u znatno manjoj mjeri zrcali neke tipične romanske pojave koje se kod njega pojavljuju rijetko ili se pojavljuju paralelno s klasičnim odnosno srednjovjekovnim oblicima, kao npr. prijelaz *ŭ > o* ispred *l* i u neksusu *un/um* pred konsonantom; asimilacija *ct* u *t(t)*; pisanje *sce/sci* umjesto *se/si*, *t(t)* umjesto *pt*, *pt* umjesto *t*, *x* umjesto *s(s)*; sonorizacija međuvokalskoga *c* u *g*; spirantizaciji *b*; metateza likvida u imenice *frumentum*; disimilacija *mn* uslijed sinkope u riječi *dona*. Dakle, Perencan, iako Roman, u svojim spisima s velikim se uspjehom odupire masovnim utjecajima talijanskoga jezika na latinski, a to ukazuje da je imao vrlo dobro obrazovanje. U pisanju hrvatskih fonema prevladava u određenom stupnju njegova nesigurnost koja se odražava u postojanju više grafijskih varijanti za pojedini fonem.

U morfologiji pokazuje izuzetno poznavanje klasičnih oblika i izuzetaka. Perencan je jedino nesiguran u upotrebi povratno-posvojnih zamjenica, a pretežno se pridržava srednjovjekovne norme da komparativi u ablativu jednine završavaju na *-i*. U fleksiji brojeva zapažaju se promjene oblika uslijed rekompozicije ili izjednačavanja analogijom. Kod njega nije zabilježen prijelaz imenica iz jedne deklinacije u drugu, osim kada navodi nadimke što odražava progresivnije promjene koje su se događale u govornom jeziku. U glagolskoj fleksiji ponekad primjenjuje tematsku tvorbu glagola *fero*, a oblike složenih pasivnih oblika perfektne osnove piše pretežno prema srednjovjekovnom uzusu gdje participi perfekta pasivnoga udruženi s infektumom glagola *esse* označavaju stanje, a udruženi s perfektumom glagola *esse* anteriornost odnosno dovršenost radnje u prošlosti.

Karakteristične su promjene zamjetne na području sintakse padeža: upotreba akuzativa umjesto ablativa u prijedložnoj perifrazi *in* što je povezano sa zamjenjivanjem u izražavanju smjera i mirovanja; upotreba ablativa umjesto akuzativa s prijedlogom *supra* u sintagmi *supra se et suis/sisque heredibus et successoribus* ili *supra se et bonis suis omnibus*, kojega inače koristi s akuzativom; zamjena prijedloga *in* i *ad*; promjena rekcije pojedinih glagola, kao što su *docere*, *petere*, koji umjesto akuzativa lica regiraju dativ; upotreba analitičke fleksije unutar koje je najučestalija prijedložna perifraza *de* kao romanska osobitost umjesto genitiva. U sintaksi rečenica ponekad u Perencanovim rečeničnim periodima ima odstupanja od pravila CT, a pored upotrebe univerzalnoga veznika *quod* umjesto nominalne konstrukcije ACI kao i posljedičnoga, namjernoga i zahtjevnoga *ut* zna koristiti konstrukciju ACI i klasične veznike zavisnih rečenica. Dakle, sva Perencanova morfosintaktička odstupanja ne izlaze iz okvira srednjovjekovnoga latiniteta.

Perencanovi notarski spisi kao i spisi njegovih kolega suvremenika i prethodnika upravo svojom množinom ukazuju na činjenicu da je u 13. i 14. stoljeće nastala prekretnica u

mentalnom sklopu srednjovjekovnoga čovjeka, što je imalo odraza i u samim notarskim spisima ovoga razdoblja, jer otkrivaju u znatnoj mjeri duh novoga doba koji je pospješio samosvijest jedinice u razdoblju razvoja dalmatinskih komuna temeljen na gospodarskom prosperitetu. Gospodarski je prosperitet nametnuo potrebu za sveobuhvatnijim obrazovanjem pojedinca te tako postupno baklja obrazovanja prelazi iz ruku crkvenih institucija na svjetovne. Pisana riječ više nije isključivo povlastica klera, šire se ljudski horizonti u sve većoj potrazi za znanjem koje nije samo u službi religije, traga se za znanjem praktične prirode u službi boljitka svakodnevnoga života. To je praktično znanje između ostaloga usmjereno k uređenju gradske zajednice jer gospodarski prosperitet ne trpi socijalnu anarhiju, nego mu je u potpunosti stalo do uređenja međuljudskih odnosa na osnovi razrađenih pravnih regulativa, koje moraju biti poznate svima bez obzira na pripadnost određenom društvenom sloju i bez obzira na jezične barijere. Nedvojbeno, prevaga slavenskih odnosno hrvatskih toponima i antroponima u Perencanovim spisima samo potkrepljuju rezultate toponomastičkih i onomastičkih istraživanja naših znanstvenika da se u govornom jeziku nametnuo hrvatski jezik. Zbog deficita eksplicitnih podataka kako se odvijala komunikacija između pripadnika najnižih slojeva slavenskoga odnosno hrvatskoga porijekla s notarom koji govori talijanski i latinski, prema popisu svjedoka i ostalih osoba različitih društvenih staleža i entiteta u ugovorima, jezični se jaz prevladavao najvjerojatnije upravo zahvaljujući njima. Osim toga, notari s dugogodišnjom službom, kao što je bio uostalom i Petar Perencan, očito su naučili domaći jezik u cilju da bez poteškoća sastavljaju ugovore. Ovu pretpostavku neosporno potkrepljuje u njegovom slučaju činjenica učestalog pojavljivanja dvaju svjedoka, koji su upravo pripadnici slavenskoga entiteta u osobi patricija Damjana pok. ser Ivana de Varicassis i majstora Ivana postolara pok. Radoslava, koji se vrlo rijetko pojavljuju kao svjedoci kod ostalih notara kao i činjenica koju on usputno navodi da je on kao notar obavijestio (*certiorare*) ugovarateljice, a među njima je bilo i onih koje su bile slavenskoga podrijetla, što je Velejanovo senatsko mišljenje. Statuti, dakle, obvezuju sve članove gradske komune da međusobnim ugovorima pravno uredi svoja prava i obveze u cilju zaštite svoga imutka te se tako notar svakodnevno susreće s pripadnicima različitih društvenih slojeva i različitoga porijekla, što je bio slučaj i s Petrom Perencanom. On je djelovao u najplodnijem razdoblju zadarske komune kada su njeni stanovnici svjesni svoje progresivne snage i uloge u političkim previranjima svoga doba promišljeno izabrali stranu koja će im osigurati više slobode i povlastica u osobi hrvatsko-ugarskoga kralja Ludovika I. Anžuvince, a on ih je oslobodio sputavajućeg jarma mletačke vlasti barem na neko vrijeme.

IZVORI I LITERATURA

Neobjavljeni izvori

- DAZd, *Atti della corrispondenza d'Archivio dall'anno 1885 all'anno 1898*, filza XIII^a, Anno 1898., nr. 184.
- DAZd, Indeksi i regesti spisa zadarskih bilježnika
- DAZd, Curia Maior Civilium (fond Državnoga arhiva u Zadru)
- DAZd, SZB, Petrus Perencanus (1366 – 1392)
- DAZd, SZB, Laurentius Alexandrinis de Regio (1371 – 1372)
- DAZd, SZB, Vannes Bernardi de Firmo (1375 – 1404)
- DAZd, SZB, Petrus de Sarçana (1375 – 1416)
- DAZd, SZB, presbiter Helias (1378 – 1379)
- DAZd, SZB, Iohannes de Cassulis (1381 – 1417)
- DAZd, SZB, Articutius de Rivignano (1383 – 1416)
- DAZd, SZB, Raymundus de Modiis de Asula (1384 – 1389)
- DAZd, SZB, Nicolaus de Flumine (1389 – 1392)
- DAZd, SZB, Vannes Dominici de Firmo (1389 – 1395)
- DAZd, SZB, Iordanus de Nosdrogna (1390 – 1400)
- ZKZd, Zbirka rukopisa, ms. 461, Guerrin Ferrante, *Regesti dell' Archivio notariale di Zara*, sv. 1, Pietro Perenzano

Objavljeni izvori

- Berket, Marin, Antun Cvitanić, Vedran Gligo**, *Statut grada Trogira*, Split: Književni krug, 1988.
- Karbić, Damir i ostali**, *Quaternus magnus Capituli Iadrensis (1380 – 1392)*, hrcak.srce.hr/file/46042
- Kolanović, Josip, Mate Križman**, *Zadarski statut*, Zadar: Ogranak Matice hrvatske, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 1997.
- Leljak, Robert, Josip Kolanović**, *Andreas condam Petri de Canturio 1353 – 1355*, Spisi zadarskih bilježnika, sv. 4, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2001.
- Leljak, Robert, Josip Kolanović**, *Andreas condam Petri de Canturio 1355 – 1356*, Spisi zadarskih bilježnika, sv. 5, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2003.
- Leljak, Robert**, *Inventari fonda Veličajne općine zadarske Državnog arhiva u Zadru godine 1325 – 1385*, sv. 1, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2006.
- Ljubić, Šime**, *Listine o odnošajih između južnog Slavenstva i mletačke republike*, sv. I–III, Zagreb: JAZU, 1872.
- Rolandinus Pasagerii**, *Summa artis notariae*, Lugduni: Apud Sebastianum de Honoratis, 1565., <http://books.google.com>

Smičiklas, Tadija i ostali, *Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae*, sv. 12–18, Zagreb: JAZU 1915–1990.

Stipišić, Jakov, *Inventar dobara Mihovila suknara pokojnog Petra iz godine 1385.*, Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, 2000.

Stipišić, Jakov, *Inventar dobara zadarskog patricija Grizogona de Civaellis iz 1384. godine*, Zagreb: JAZU, 1977.

Stipišić, Jakov, Mirko Zjačić, *Spisi zadarskih bilježnika Ivana de Qualis, Nikole pokojnog Ivana i Gerarda iz Padove 1296 – 1337*, Spisi zadarskih bilježnika. Notarilia Iadertina, sv. 2, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 1969.

Stipišić, Jakov, *Spisi zadarskog bilježnika Franje Manfreda de Surdis iz Piacenze 1349 – 1350*, Spisi zadarskih bilježnika. Notarilia Iadertina, sv. 3, Zadar: Historijski arhiv Zadar, 1977.

Zjačić, Mirko, *Spisi zadarskih bilježnika Henrika i Creste Tarallo 1279 – 1308*, Spisi zadarskih bilježnika. Notarilia Iadertina, sv. 1, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 1959.

Literatura

Ančić, Mladen, Splitski i zadarski kaptol kao «vjerodostojna mjesta», *Fontes. Izvori za hrvatsku povijest*, god. 11 (2005), str. 11–77.

Antoljak, Stjepan, *Pomoćne istorijske nauke*, Kraljevo: Istarski arhiv, 1971.

Barada, Miho, Dvije naše vladarske isprave, *Croatia sacra*, sv. 7, br. 13–14 (1937), str. 22–82.

Barbarić, Josip, *Postanak i oblici srednjovjekovnog dokumenta (Skripta iz Opće diplomatike)*, Zagreb: Zavod za povijesne znanosti IC JAZU, 1986.

Battelli, Giulio, *Lezioni di paleografia*, terza edizione, Città del Vaticano: Pontificia scuola Vaticana di paleografia e diplomatica, 1949.

Beuc, Ivan, Osorska komuna u pravnopovijesnom svijetlu, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. I (1953), str. 5–161.

Beuc, Ivan, Statut zadarske komune iz 1305. godine, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. II (1954), str. 493–781.

Birin, Ante, Pravni položaj stranaca u statutima dalmatinskih komuna, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, sv. 20 (2003), str. 59–94.

Bischoff, Bernhard, *Paläographie des römischen Altertums und des Abendländischen Mittelalters*, Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2009.

Bolonić, Mihovil, Arhiv bivše osorske biskupije, *Otočki ljetopis Cres – Lošinj*, *Izvori za povijest otoka Cresa i Lošinja*, knj. 5, Mali Lošinj, 1984, str. 209–227.

Bralić, Ankica, *Latinske isprave hrvatskog kralja Petra Krešimira IV. Jezična analiza s diplomatskim osvrtom*, magistrski rad, Zadar: Filozofski fakultet, 2010.

Brkić, Milko, Koroboracija u ispravama hrvatskih narodnih vladara, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, sv. 36 (1994), str. 25–31.

Brunelli, Vitaliano, *Storia della città de Zara dei tempi piu remoti sino al MDCCCXV compilata sulle fonti*, Venezia: Istituto Veneto di arti grafiche, 1913.

- Budak, Neven**, Pregled literature i objavljenih izvora o problemu serva i famula u srednjovjekovnim društvima na istočnom Jadranu, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, vol. 17 (1984), str. 5–34.
- Budak, Neven**, Trgovina radnom snagom na istočnom Jadranu – razvoj i značaj, *Historijski zbornik*, god. 37 (1984), str. 105–138.
- Budak, Neven**, Oslobođanje serva i ancilla i napuštanje upotrebe njihove radne snage na istočnom Jadranu, *Historijski zbornik*, god. 38 (1985), str. 115–130.
- Budak, Neven**, Servi i famuli – primjer isključivanja i marginalizacije u našim komunalnim društvima, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, vol. 18 (1985), str. 249–255.
- Budak, Neven**, Pravni položaj serva i famula u komunalnim društvima na istočnom Jadranu, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, vol. 19 (1986), str. 51–68.
- Bugarski, Ranko**, *Jezik u društvu*, Beograd: Prosveta, 1986.
- Bulat-Pezelj, Vilma**, Ugovor o koleganciji prema odredbama srednjovjekovnih dalmatinskih statuta, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 35, br. 3–4 (51–52), 1998, str. 627–647.
- Cencetti, Giorgio**, *Lineamenti di Storia della Scrittura Latina*, Bologna: Casa editrice prof. Riccardo Patron, 1956.
- Cvitanić, Vlade**, Bratovštine grada Zadra, *Zbornik Zadar*, Zagreb: Matica Hrvatska, 1964, str. 457–470.
- Denifle, Heinrich**, *Die Entstehung der Universitäten de Mittelalters bis 1400*, Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1956.
- Dotta, Diego**, *Tradizioni scritte venizianeggianti a Ragusa nel XIV secolo: edizione e commento di testi volgari dell'Archivio di Stato di Dubrovnik*, Padova: Università degli Studi di Padova, 2008.
- Fabijanec, Sabine Florence**, Profesionalna djelatnost zadarskih trgovaca u XIV. i XV. stoljeću, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, vol. 19 (2001), str. 31–60.
- Frejdenberg, Maren Mihajlovič**, Srednjovjekovna trgovina u Dalmaciji – problemi i argumenti, *Historijski zbornik*, god. 23–24 (1970–71), str. 391–410.
- Frejdenberg, Maren Mihajlovič**, Samostan sv. Krševana i Zadar u X – XIV. st., *Radovi Instituta JAZU Zadar*, sv. 27–28 (1981), str. 31–70.
- Galović, Tomislav**, *Libellus Policorion – Rogovski kartular (diplomatičko-povijesna analiza)*, doktorska disertacija, Zagreb: Filozofski fakultet, 2010.
- Glavan, Božena**, Miraz u Zadru u 14. stoljeću, *Historijski zbornik*, god. 61, br. 2, Zagreb, 2008, str. 269–288.
- Gortan, Veljko, Oton Gorski, Pavao Pauš**, deveto izdanje, *Latinska gramatika*, Zagreb: Školska knjiga, 1990.
- Grbavac, Branka**, *Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću*, magistarski rad, Zagreb: Filozofski fakultet, 2006.
- Grbavac, Branka**, Zadarski plemići kao kraljevski vitezovi u doba Ludovika I. Anžuvina, *Acta Histriae*, vol. 16, br. 1–2 (2008), str. 89–116.

- Grbavac, Branka**, Prilog proučavanja životopisa đenoveškog i zadarskog plemića Baltazara de Sorba, kraljevskog admirala, *Humanitas et litterae*, Zbornik u čast Franje Šanjeka, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009, str. 227–240.
- Grbavac, Branka**, *Notarijat na istočnojadranskoj obali od druge polovine 12. do kraja 14. stoljeća*, doktorska disertacija, Zagreb: Filozofski fakultet, 2010.
- Grotefend, Hermann**, *Handbuch der historischen Chronologie des deutschen Mittelalters und der Neuzeit*, dritte vermehrte und verbesserte Auflage, Hannover und Leipzig: Hahnische Buchhandlung, 1910.
- Gulin, Ante**, *Srednjovjekovni Katedralni kaptol Svete Stošije u Zadru*, Zagreb: HAZU, 2011.
- Hastings, Rashdall**, *The Universities of Europe in the Middle Ages*, Vol. II, 1895; repr. London: Oxford University Press, 1936.
- Herman, József**, *Vulgar Latin*, trans. Roger Wright, Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press, 1997.
- Hofman, Vera**, Pregled povijesne građe u Arhivu JAZU u Zagrebu koja se odnosi na Istru, Rijeku, Hrvatsko primorje s otocima (Krk, Cres, Lošinj i Rab) i Gorski kotar, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 23, Pazin – Rijeka, 1980, str. 225–230.
- Jakić-Cestarić, Vesna**, Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena, *Radovi Instituta JAZU Zadar*, sv. 19 (1972), str. 99–766.
- Jakić-Cestarić, Vesna**, Ženska osobna imena i hrvatski udio u etnosimbiotskim procesima u Zadru do kraja XII stoljeća, *Radovi Instituta JAZU Zadar*, sv. 21 (1974), str. 291–336.
- Jakić-Cestarić, Vesna**, Zadarska ženska osobna imena u XIII. stoljeću – odraz i rezultanta prethodnih simbiotskih procesa u gradu i porijekla novijih doseljenika, *Radovi Centra JAZU u Zadru*, sv. 24 (1977), str. 143–225.
- Jelinčić, Jakov**, Arhivska građa o otocima Cresu i Lošinju u Historijskom arhivu u Pazinu, *Otočki ljetopis Cres – Lošinj, Izvori za povijest otoka Cresa i Lošinja*, knj. 5, Mali Lošinj, 1984, str. 137–153.
- Klaić, Nada**, *Fratalea calegariorum, Spomenica Josipa Matasovića (1892 – 1962)*, Zagreb: Povijesno društvo Hrvatske, 1972, str. 135–149.
- Klaić, Nada**, *Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, Zagreb: Školska knjiga, 1976.
- Klaić, Nada, Ivo Petricioli**, *Prošlost Zadra II, Zadar u srednjem vijeku do 1409.*, Zadar: Filozofski fakultet, 1976.
- Klaić, Vjekoslav**, *Povijest Hrvata*, sv. II., izvanredno izdanje, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske, 1982.
- Kolić, Dubravka**, Inventar fonda obitelji Lantana, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, sv. 49 (2007), str. 355–437.
- Kostrenčić, Marko**, *Fides publica u pravnoj istoriji Srba i Hrvata do kraja XV veka*, Beograd: Srpska kraljevska akademija, 1930.
- Krota, Ines**, Izvori za povijest Cresa i Lošinja u Historijskom arhivu u Rijeci, *Otočki ljetopis Cres – Lošinj, Izvori za povijest otoka Cresa i Lošinja*, knj. 5, Mali Lošinj, 1984, str. 129–136.

- Ladić, Zoran**, Oporučni legati pro anima i ad pias causas u europskoj historiografiji. Usporedba s oporukama dalmatinskih komuna, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, vol. 17 (1999), str. 17–29.
- Ladić, Zoran**, Legati kasnosrednjovjekovnih dalmatinskih oporučitelja kao izvor za proučavanje nekih oblika svakodnevnog života i materijalne kulture, *Zbornik Odsjeka povijesnih društvenih znanosti HAZU*, vol. 21 (2003), str. 1–28.
- Ladić, Zoran**, *Last Will: Passport to Heaven. Urban Last Wills from Late Medieval Dalmatia with Special Attention to the Legacies pro remedio animae and ad pias causas*, Zagreb: Srednja Europa, 2012.
- Lajić, Ivan**, *Kvarnerski otoci – demografski razvoj i povijesne mijene*, Zagreb: Institut za migracije i narodnosti, 2006.
- Langosch, Karl**, *Lateinisches Mittelalter, Einleitung in Sprache und Literatur*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1983.
- Le Goff, Jacques**, *Wucherzins und Höllenqualen, Ökonomie und Religion im Mittelalter*, aus dem Französischen von Matthias Rüb, Stuttgart: Klett-Cotta, 2008.
- Leljak, Robert**, *Lingvistička analiza kartulara samostana Sv. Marije u Zadru*, magistarski rad, Zagreb: Filozofski fakultet, 1999.
- Löfstedt, Einar**, Mittellatein (1959), *Mittellateinische Philologie, Beiträge zur Erforschung der mittelalterlichen Latinität*, Band CCXCII, Herausgegeben von Alf Önnersfors, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1975, str. 1–13.
- Löfstedt, Einar**, Regionale Unterschiede im Lateinischen, *Mittellateinische Philologie, Beiträge zur Erforschung der mittelalterlichen Latinität*, Band CCXCII, Herausgegeben von Alf Önnersfors, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1975, str. 385–411.
- Majnarić, Ivan**, Prilog poznavanju datiranja spisa bilježnika u službi Zadarskog kaptola tijekom druge polovice XIV. i prve polovice XV. stoljeća, *Starine*, 64 (2012), str. 185–205.
- Marasović-Alujević, Marina**, *Imena Splitska od postanka grada do kraja XVIII. stoljeća*, Split: Filozofski fakultet, Odsjek za talijanski jezik i književnost, 2012.
- Maretić, Tomo**, O narodnim imenima i prezimenima u Hrvata i Srba, *Rad JAZU*, knj. 81 (14), 1886, str. 81–146; isto, knj. 82 (15), 1887, str. 77–154.
- Margetić, Lujo**, O javnoj vjeri i dispozitivnosti srednjovjekovnih notarskih isprava s osobitim obzirom na hrvatske primorske krajeve, *Radovi Instituta zavoda za hrvatsku povijest*, sv. 4 (1973), str. 5–79.
- Margetić, Lujo**, *Srednjovjekovno hrvatsko pravo – stvarna prava*, Zagreb – Rijeka – Čakovec: Pravni fakultet Zagreb Pravni fakultet u Rijeci, 1983.
- Margetić, Lujo**, Hrvatski pravni običaji, *Arhivski vjesnik*, god. 37, Zagreb, 1994, str. 147–159.
- Margetić, Lujo**, *Hrvatsko srednjovjekovno pravo – obvezno pravo*, Zagreb – Rijeka: HAZU – Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, 1997.
- Margetić, Lujo**, *Hrvatsko srednjovjekovno obiteljsko i nasljedno pravo*, Zagreb: Narodne novine, 1996.

- Margetić, Lujo, Magdalena Apostolova Maršavelski**, *Hrvatsko srednjovjekovno pravo – vrela s komentarima*, Zagreb: Narodne novine, 1990.
- Matijević Sokol, Mirjana**, Struktura i diplomatska analiza isprava kninskog kaptola, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU Zadar*, sv. 36 (1994), str. 69–85.
- Matijević Sokol, Mirjana**, Nostrum et regni nostri registrum. Srednjovjekovni arhiv Ugarsko-hrvatskog kraljevstva, *Arhivski vjesnik*, god. 51 (2008), str. 237–257.
- Mitis, Silvio**, Storia dell' isola Cherso – Ossero da 476 a. 1409, *Ati e memorie della Società istriana di archeologia*, anno 38 (1925), str. 75–231.
- Mlacović, Dušan**, *Građani plemići – pad i uspon rapskog plemstva*, Zagreb: Leykam international, 2008.
- Mošin, Vladimir, Seid Traljić**, *Vodeni znakovi XIII i XIV vijeka*, Zagreb: JAZU, 1957.
- Muljačić, Žarko**, *Das Dalmatische. Studien zu einer untergegangenen Sprache*, Quellen und Beiträge zur kroatischen Kulturgeschichte 10, Köln – Weimar – Wien: Böhlau Verlag, 2000.
- Nađ, Miroslav**, Skupni nalaz novca iz Hrvatske. XVIII. ostava ugarskog novca iz Klise (Pusta), *Vjesnik arheološkog muzeja Zagreb*, 3. serija, god. 49 (2011), str. 179–206.
- Novak, Viktor**, *Latinska paleografija*, Beograd: Naučna knjiga, 1952.
- Norberg, Dag**, *Manuel pratique de latin médiéval*, trans. R. H. Johnson, Paris, 1980.
- Ostojić, Ivan**, *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima I–III*, Split: Benediktinski priorat – TKON, 1963–1965.
- Ostojić, Ivan**, *Metropolitanski kaptol u Splitu*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1975.
- Paoli, Cesare**, *Grundriss zu Vorlesungen ueber Lateinische Palaeographie und Urkundenlehre*, Vol. 1–3, aus dem Italienischen von Karl Lohmeyer, Innsbruck: Verlag der Wagner'schen Universitaets-Buchhandlung, 1889.
- Peričić, Eduard**, Samostan svete Marije u Zadru od njegovog osnutka do danas, *Kulturna baština*, Zadar: JAZU, 1968, str. 7–59.
- Peričić, Šime**, Arhivska građa o kvarnerskim otocima, Hrvatskom primorju i Istri u Zadru, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. 23 (1980), str. 247–250.
- Perić, Olga**, Složeni pasivni oblici u djelu "Historia Salonitana", *Živa antika*, god. 30, sv. 1–2 (1980), str. 113–117.
- Perić, Olga**, O morfosintaksi srednjovjekovnog latinskog u djelu Tome Arhiđakona splitskog, *Suvremena lingvistika*, br. 21–22 (1980–1981), str. 3–18.
- Perić, Olga**, Neke jezične osobitosti djela "Historia Salonitana", *Živa antika*, god. 32, sv. 1 (1982), str. 93–103.
- Perić, Olga**, Ablativ apsolutni u hrvatskim srednjovjekovnim ispravama, *Živa antika* (Posebna izdanja 9), 1991, str. 64–70.
- Perić, Olga**, Parataksa i hipotaksa u djelu "Historia Salonitana", *Toma Arhiđakon i njegovo doba*, uredili Matijević Sokol, Mirjana i Olga Perić, Zagreb: Književni krug Split, 2004, str. 143–152.
- Pezelj, Vilma**, Naznake pravnog položaja žene u srednjovjekovnom Zadru, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, god. 43, br. 3–4, Split, 2006, str. 523–551.

- Rabikauskas, Paulus**, *Diplomatica generalis (Praelectionum lineamenta)*, editio tertia, Romae: Pontificia Universitas Gregoriana, 1971.
- Raukar, Tomislav**, Prilog poznavanju sistema prihoda dalmatinskih gradova u XIV stoljeću, *Historijski zbornik*, god. 21–22 (1968–1969), str. 343–370.
- Raukar, Tomislav**, O nekim obilježjima trgovine dalmatinskih gradova u srednjem vijeku, *Historijski zbornik*, god. 23–24 (1970–1971), str. 411–442.
- Raukar, Tomislav**, *Zadar u XV stoljeću. Ekonomski razvoj i društveni odnosi*, Zagreb: Sveučilište, Centar za povijesne znanosti, Odjel za hrvatsku povijest, 1977.
- Raukar, Tomislav**, *Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku. Odabrane studije*, Split: Književni krug, 2007.
- Skok, Petar**, O simbiozi i nestanku starih Romana u Dalmaciji i na Primorju u svjetlu onomastike, *Razprave*, sv. 4 (1928), str. 1–42.
- Skok, Petar**, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima, toponomastička ispitivanja*, Zagreb: Jadranski institut JAZU, 1950.
- Skok, Petar**, Lingvistička analiza kartulara Iura Sancti Petri de Gomai, *Supetarski kartular*, Zagreb: JAZU, 1953.
- Skok, Petar**, Postanak hrvatskog Zadra, *Radovi instituta JAZU*, sv. 1, Zadar, 1954.
- Stipišić, Jakov**, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb: Školska knjiga, 1991.
- Stotz, Peter**, *Handbuch zur lateinischen Sprache des Mittelalters* (1–5), Zürich: Verlag C. H. Beck, 1996–2004.
- Strgačić, Ante Marija**, Hrvatski jezik i glagoljica u crkvenim ustanovama grada Zadra, *Zbornik Zadar*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske, 1964, str. 373–429.
- Šanjek, Franjo**, *Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1996.
- Šanjek, Franjo**, *Latinska paleografija i diplomatika*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2004.
- Šimunović, Petar**, *Naša prezimenima. Porijeklo, značenje, rasprostranjenost*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske, 1985.
- Šufflay, Milan**, *Dalmatinsko-hrvatska srednjovjekovna listina, Povijest hrvatskog notarijata od XI. do XV. stoljeća*, Zagreb: Naklada Darko Sagrak, 2000.
- Vuletić, Nikola**, Neka jezična pitanja autohtonoga zadarskog romanstva u 14. stoljeću, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, knj. 35 (2009), str. 411–427.
- 1000 godina samostana svetog Krševana u Zadru, *Zadarska revija*, god. 39, br. 2–3, Zadar, 1990.
- Toponimija otoka Pašmana*, Zadar: Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2006.
- Toponimija otoka Ugljana*, Zadar: Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2007.
- Toponimija otoka Paga*, Zadar: Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2011.
- Wattenbach, Wilhelm**, *Anleitung zur lateinischen Paläographie*, Leipzig: Verlag von S. Hirzel, 1869.

Rječnici

- Lexicon Latinitatis medii aevi Iugoslaviae*, Zagreb: Academia scientiarum et artium Slavorum meridionalium, 1969–1978.
- Bartal, Antal**, *Glossarium mediae et infimae Latinitatis regni Hungariae*, Lipsiae: In aedibus B. G. Teubneri, 1901.
- Boerio, Giuseppe**, *Dizionario del dialetto Veneziano*, Venezia: Reale tipografia di Giovanni Cecchini edit., 1867.
- Cappelli, Adriano**, *Lexicon abbreviaturarum. Dizionario di abbreviature latine ed italiane usate nelle carte e codici specialmente del Medio-Evo riprodotte con oltre 14000 segni incisi*, sesta edizione, Milano: Hoepli, 1929.
- Divković, Mirko**, *Latinsko-hrvatski rječnik*, 1900; repr. Bjelovar: Dunja, 2006.
- DuCange, Carolo du Fresne**, *Glossarium ad scriptores mediae et infimae Latinitatis*, 1678; repr. Pariz: Instituti regii Francie typographi, 1840.
- Marević, Jozo**, *Latinsko-hrvatski enciklopedijski rječnik*, sv. I–II, Velika Gorica: Marka, 2000.
- Niermeyer, Jan Frederik**, *Mediae Latinitatis lexicon minus – Lexique latin médiéval français / anglais – A Medieval Latin-French / English dictionary*, Leiden: E. J. Brill, 1954–1976.
- Skok, Petar**, *Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskoga jezika*, sv. I–III, Zagreb: JAZU, 1971–1973.
- Vinja, Vojmir**, *Jadranske etimologije. Jadranske dopune Skokovom etimologijskom rječniku*, sv. I–III, Zagreb: HAZU, Školska knjiga, 1998–2004.

PRILOZI

PRILOG 1: POPIS UGOVORA IZ PERENCANOVOG NOTARSKOG REGISTRA¹

a) Popis ugovora iz buste I

BR.	FOL.	DATUM	NASLOV	IZDANA	IUEX EXAMINATOR	PONIŠTENA
***		22. 03. 1361.	Instrumentum emptionis PRESBITERI NICOLAI SANCTE MARIE MAIORIS DE IADRA – vidi PP, b. I, fasc. 14, fol. 58' (ug. br. 126)	FACTA		
*		05. 01. 1362.	TESTAMENTUM VENERABILIS PRESBITERI DOMINI GEORGII PLEBANI ECCLESIE SANCTE MARIE MAIORIS, vidi Ladić, <i>Last Will: Passport to Heaven. Urban Last Wills from Late Medieval Dalmatia with Special Attention to the Legacies pro remedio animae and ad pias causas</i> , str. 376			
I, 1, 1.	1	?	?	?	?	
I, 1, 2.	1-1'	1365. ?	CARTA DEBITI	...??	08. 07.
I, 1, 3.	2	16. 02. 1366.	CARTA EMPTIONIS	facta?	
I, 1, 4.	2'	1366.	CARTA DEBITI	...??	25. 05. 1366.
I, 1, 5.	2'-3	16. 02. 1366.	Carta emptionis ser Iacobi condam Grixogoni de Čadulinis			
I, 1, 6.	4	veljača 1366.	Carta vnitatis inter Gregorium condam Grixogoni de Čadulinis, ser Nicolaum condam ser Damiani de Čadulinis, ser Iacobum condam Gregorii de Čadulinis et ser Iohannem condam Gregorii Detricho	facta ter?	
I, 1, 7.	4'-5	23. 02. 1366.	CARTA finis domine Marchixine relicte ser Andree de Raua			
I, 1, 8.	5-5'	23. 02. 1366.	Carta procurationis domine Malgarite vxoris ser Saladini			
I, 1, 9.	5'-6	veljača 1366.	CARTA DEBITI DOMINE DOBRE RELICTE ČOILI DE CEUALELIS	facta		28. 05.
I, 1, 10.	6-6'	27. 02. 1366.	Carta EMPTIONIS Iohnannis condam Georgii Bornich de medietate vnus barchosii ... = CD XIII, str. 510–511	facta		
I, 1, 11.	6'	27. 02. 1366.	<CARTA RESTITUTIONIS > – bez naslova			
I, 1, 12.	7	02. 03. 1366.	Carta PROCURATIONIS ser Nicolay Galeli	facta		

¹ Velikim je slovima upisan naziv ugovora ako nije vidljiv u naslovu ili je sačuvan samo djelomično zbog oštećenja kao i imena sudaca egzaminatora kompletirana prema popisu sudaca egzaminatora priloženom u magistarskom radu Branke Grbavac.

Riječ CARTA dometnuta je kod ugovora kod kojih nedostaje riječ u naslovu radi lakšeg pretraživanja određene vrste ugovora.

U oštrim se zagradaima nalazi ime pravne radnje ako nije navedena u naslovu ili ako je ugovor bez naslova kao i oznaka *facta* ili *facta bis*.

Pravna radnja popraćena usklikom navedena je ako se neposredno ne nalazi iza imenice *carta*.

Ugovori označeni s tri zvjezdice označavaju ugovore koji nedostaju u registru, a na njih se referiraju drugi notari kao i sam Perencan.

Ugovori označeni s dvije zvjezdice označavaju ugovore koji su kompletirani prema regestu Guerina Ferrantea, a s jednom zvjezdicom prema regestu Guerrina Ferrantea kojeg donosi Ladić, *Last Will: Passport to Heaven. Urban Last Wills from Late Medieval Dalmatia with Special Attention to the Legacies pro remedio animae and ad pias causas*, str. 376–404 kao i prema Leljaku.

Kratice BN (bez napomene), <FB> (facta bis), <F> (facta), (bis).

I, 1, 13.	7-8	ožujak 1366.	Carta chançelarii	facta		
I, 1, 14.	8	04. 03. 1366.	Carta conuentionis inter Laurencium cimatore et Bartolomeum peliparium			
I, 1, 15.	8'	04. 03. 1366.	Carta DEBITI ! ser Nicolay Galelli debiti	facta		12. 06. 1366.
I, 1, 16.	8'-9	06. 03. 1366.	Carta procurationis magistri Iohannis aurificis			
I, 1, 17.	9'	06. 03. 1366.	Carta finis magistri Celli aurifficis	facta		
I, 1, 18.	9'-10	06. 03. 1366.	Carta finis magistri Iohannis aurifficis – nedovršena	facta		
I, 1, 19.	10	07. 03. 1366.	Carta procurationis ser Petri de Glubauač	facta		
I, 1, 20.	10-10'	07. 03. 1366.	Carta procurationis ser Damiani condam ser Nicolay de Nassis			
I, 1, 21.	10'-11	ožujak 1366.	Carta conuentionis pactorum inter ser Iohannem de Sloradis et Georgii condam Citani	facta		
I, 1, 22.	11-11'	ožujak 1366.	Carta donationis facte per ser Çoillum de Butono Maroio de insula Gillani	facta		
I, 1, 23.	12-12'	08. 03. 1366.	Carta concessionis ad pastinandum Pribislaui condam Radoslaui	facta	ser Gregorius de Çadulinis	
I, 1, 24.	12'-13	08. 03. 1366.	Carta concessionis [per] ser Iohannem de Qualis Stanislaue condam Optine	facta?	
I, 1, 25.	13-13'	08. 03. 1366.	Carta finis magistri Petri a Scarselis	facta	ser Çaninus de Chalcina	
I, 1, 26.	14-14'	11. 03. 1366.	Carta conuentionis magistri Iohannis aurifficis famulatus magistri Colani aurifficis condam Yuanis	facta		
I, 1, 27.	14'-15	15. 03. 1366.	Carta emptionis capitum vituum Ieorgii condam Perfce de Insula Magna	?	
I, 1, 28.	15-15'	ožujak 1366.	CARTA DEBITI ser Damiani condam ser Biualdi de Nassis	facta	ser BENElus GalelUS	
I, 1, 29.	16	16. 03. 1366	CARTA	facta	ser Caninus Nicolay de Calcina	
I, 1, 30.	16-16'	16. 03. 1366.	CARTA debiti ser Iohannis de Çiçono	facta	ser Benelus de Gallo	
I, 1, 31.	16'-17	17. 03. 1366.	Carta finis et remissionis magistri Iohannis (Celli) aurifficis	facta	SER BENElus Galelus	
I, 1, 32.	17	18. 03. 1366.	Carta magistri Thomadi peliparii	facta	ser Çaninus Nicolay de Calcina	
I, 1, 33.	17'-18	CARTA CONCESSIONIS AD REDRIÇANDUM CIUITCHI condam Raslaui – nedostaje kraj	facta		
I, 1, 34.	18	?	<CARTA PROCURATIONIS> – nastavak ugovora, a početak na 18'	?	?	
I, 1, 35.	18'	?	CARTA [FAMULATUS]– nastavak ugovora	?	?	
I, 2, 1.	1	15. 04. 1366.	Ad petitionem Egidii gastaldionis procuratoris Mare uxoris sue et Marice sororum			
I, 2, 2.	1'	05. 05. 1366.	Bez naslova			
***		25. 04. 1366.	Instrumentum concessionis ad pastinandum SER IACOBI DE ÇADULINIS FACTA PAULO CARINICH – vidi PP, b. I, fasc. 7, fol. 7' (ug. br. 13)	FACTA		
***		28. 04. 1366.	Instrumentum emptionis VNIUS chocine – vidi PP, b. I, fasc. 4, fol. 21 (ug. br. 21)			
I, 2, 3.	2-2'	06. 05. 1366.	<CARTA PATRONATUS> – bez naslova	<FB>		
I, 2, 4.	2'-3	06. 05. 1366.	Carta nauli vnus chocine	facta 	ser Maurus de Grixogonis	
I, 2, 5.	3	06. 05. 1366.	CARTA – bez naslova, samo započeta			
	3'		prazna stranica			
***		12. 05. 1366.	Instrumentum vigoris et roboris SER DOMINICI CONDAM SER ÇOYLI DE NASSIS – vidi PP, b. I, fasc. 4, fol. 21 (ug. br. 36)			
I, 2, 6.	4	17. 05. 1366.	CARTA ser Michaelis CONDAM SER FEDERICI de Nassis	facta	ser Maurus de Grixogonis	BN

I, 2, 7.	4-4'	17. 05. 1366.	CARTA emptionis SER Nicolay de Çadulinis	facta	ser Maurus de Grixogono	BN
I, 2, 8.	5	24. 05. 1366.	<CARTA CONCESSIONIS PARTIM AD PASTINANDUM ET PARTIM AD LABORANDUM> – bez naslova, samo započeta			
I, 2, 9.	5'-6	25. 05. 1366.	Carta concessionis facte per Dominicum de Nassis Dragoslaue condam Helie - nema kraj	facta		
I, 2, 10.	6-7'	31. 05. 1366.	Carta sindicatus cOMUNIS IadRE	facta	ser Maurus de Grixogonis	
I, 2, 11.	7'	31. 05. 1366.	<CARTA CONCESSIONIS AD REDRIÇANDUM> – bez naslova, nedovršena			
I, 2, 12.	8	02. 06. 1366.	Carta debiti Cressulli Corçulich	facta	ser Maurus de Grixogonis	
	8'-9		dvije prazne stranice			
I, 2, 13.	9'	19. 06. 1366.	Carta debiti ser Iohannis de Petriço	facta	ser Çaninus Nicolay de Calcina	
I, 2, 14.	10	12. 06. 1366.	Carta procurationis domini presbiteri Heylie	facta	ser Paulus de Drecchia	
	10'		prazna stranica			
I, 2, 15.	11	16. 06. 1366.	Carta concessionis IIII ^{or} gognaiorum terre ser Çuçi Yuanis condam Vulcine de Luchorano	facta 	ser Paulus de Drechia	BN
	11'-14'		sedam praznih stranica			
I, 3, 1.	1	16. 06. 1366.	Carta concessionis IIII ^{or} gognaiorum ser Çuçi facte Yuani condam Vulcine de Luchorano	facta bis	ser Paulus Nicolay de Drechia	
I, 3, 2.	1'	19. 06. 1366.	CARTA debiti ser Iohannis de Petriço	...?
I, 3, 3.	1'-2	28. 06. 1366.	Carta finis generalis ser Iohannis de Petriço facte per Stephanum eius nepotem	facta	Paulus Nicolay de Drechia	
I, 3, 4.	2'-3	28. 06. 1366.	Carta emptionis Stephani, filii naturalis condam Grixogoni olim Thomaxii de Petriço	facta	ser Paulus Nicolay de Drechia	
I, 3, 5.	3	28. 06. 1366.	Carta emptionis ser Gregorii de Çadulinis	facta	Paulus Nicolay de Drechia	
I, 3, 6.	3'	28. 06. 1366.	Carta concessionis ad laborandum et redriçandum ser Iacobi de Çadulinis	facta 	ser Maurus de Grixogonis	
I, 3, 7.	4	28. 06. 1366.	Carta doctis Matice	facta	ser Çaninus Nicolay de Calcina	19. 12. 1376.
I, 3, 8.	4-4'	28. 06. 1366.	<CARTA CONCESSIONIS> – bez naslova, samo započeta			
I, 3, 9.	5	29. 06. 1366.	Carta emptionis Perfce de Insula Sancti Michaelis	facta		
I, 3, 10.	5'-6	04. 07. 1366.	Carta debiti Maçoli draperii	facta	ser Daniel de Varicassis	
	6		prazna stranica			
I, 3, 11.	7	06. 07. 1366.	CARTA Procuratio Marini Sachaç	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 12.	7-7'	06. 07. 1366.	CARTA Procuratio Vani condam Francisci de Firmo	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 13.	7'		CARTA – bez naslova, samo započeta			
	8		prazna stranica			
I, 3, 14.	8'-9	08. 07. 1366.	Carta finis generalis facte sindico de Cataro per dominum Iacobum de Varicassis	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 15.	9-9'	08. 07. 1366.	Carta procurationis ser Saladini de Saladinis	facta	Iohannes condam Barti de Sloradis – vlastoručni potpis	
I, 3, 16.	9'-10	08. 07. 1366.	Carta procurationis domine Pelegrine relicte ser Francisci de Grixogonis et Mauri filii sui			
I, 3, 17.	10-10'	09. 07. 1366.	Carta concessionis hinc ad XXVIII annos	facta bis	ser Çaninus de Sloradis	

I, 3, 18.	11	09. 07. 1366.	Carta contemptationis vnus casselle cum auro, argeto, perlis, lapidibus preciosis et aliis rebus in ea existentibus	facta		
I, 3, 19.	11		Carta finis et reSSIONIS (!) generalis domini Iacobi de Varicassis, ser Danielis eius fratris, ser Simonis de Botoño et ser Francisci de Cadulinis – samo započeta			
	11'		prazna stranica			
I, 3, 20.	12	14. 07. 1366.	Carta emptionis Georgii condam Bud...ch habitatoris Iadre	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 21.	12'-13	14. 07. 1366.	Carta societatis inter Dominicum de Firmo et Iacobum de Firmo	facta	ser Iohannes de Sloradis	11. 10. 1367.
I, 3, 22.	13-13'	14. 07. 1366.	Carta emptionis Francisci de Vicencia de medietate vnus barche	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 23.	13'-14	14. 07. 1366.	Carta debiti Stossie contra Franciscum de Vicencia	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 24.	14-14v	15. 07. 1366.	Carta emptionis capitum vitum Marini condam Mathey de Cortesia	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 25.	14'-15	15. 07. 1366.	Carta sindicatus comunis Iadre	facta		
	15'		prazna stranica			
I, 3, 26.	16	16. 07. 1366.	Carta procurationis Stosie condam Butti chalefadi			
I, 3, 27.	16'	17. 07. 1366.	Carta procurationis Mathei condam Georgii Asuscis de Iadre, nunc habitatoris Segne	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 28.	17	19. 07. 1366.	Carta emptionis Yuanis condam Mathey Garchafcich de Iadra	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 29.	17'	19. 07. 1366.	Carta debiti domine Desse relicte condam ser Vulcine Benedicti de Matafaris	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 30.	17'-18	24. 07. 1366.	Carta finis et remissionis facte per archipresbiterum Stancium Nonensem viris nobilibus ser Baldesera de Sorba et cetera			
I, 3, 31.	18-18'	26. 07. 1366.	Carta concessionis ad pastinandum facte per ser Gregorium de Çadulinis Gregorio Dominicii de Chocliça	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 32.	19	26. 07. 1366.	Carta concessionis vnus deri uliuariorum facte per Nadalinum de Çadulinis Michaeli condam Mathey Cogneuodich	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 33.	19'	27. 07. 1366.	Carta procurationis Iohannis ser Gali mercatoris	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 34.	20-20'	28. 07. 1366.	Carta confessionis vnus casselle		ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 35.	20'-21	28. 07. 1366.	Carta EMPTIONIS ! Stephani Bogde de emptione tercię partis vnus barchosii nomine Sancti Nicolay	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 36.	21	29. 07. 1366.	Carta procurationis Iohannis Delgrego		ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 37.	21'-22	30. 07. 1366.	Carta procurationis Malgarite condam Stephani Quarcich de Obrouacio		ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 38.	22-22'	31. 07. 1366.	Carta seruitudinis vnus mulieris Michoueli Draxilii draperii	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 39.	22'	28. 08. 1366.	Carta prolongationis compromissi ser Iacobi et ser Petri de Glubauaç			zapisana na drugom mjestu
I, 3, 40.	22'	03. 08. 1366.	Carta concessionis et locationis salinarum ser Augustini de Cigalis facte Pribcho			zapisana na drugom mjestu
I, 3, 41.	23-23'	01. 08. 1366.	Carta locationis salinarum ser Augustini de Cigalis facte Pribcho	facta 	ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 42.	23'	02. 08. 1366.	Carta procurationis Mariçe vxoris Slauoy dicti Slauca		ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 43.	24	03. 08. 1366.	Carta procurationis domine Dobre relicte condam Vulcine de Sloradis		ser Saladinus de Saladinis	

I, 3, 44.	24-24'	03. 08. 1366.	Carta finis et remissionis ser Çuue de Cuealelis	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 45.	24'-25	08. 08. 1366.	Carta debiti domine Desse relicte condam Vulcine Benedicti de Matafaris	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 46.	25	08. 08. 1366.	Carta affictionis vnus domus ser Iohannis de Breberio facte domine Desse		ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 47.	25'	09. 08. 1366.	Carta emptionis Bogduli condam Stanoy habitatoris Iadre	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 48.	26-26'	21. 08. 1366.	Carta sindicatus comunis Iadre pro chançelario nouo habendo	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 49.	27-27'	02. 08. 1366.	Testamentum ser Paganini chançelarii Iadre	facta		
I, 3, 50.	27'-28	09. 08. 1366.	Carta (procuracionis Mariçe vxoris Slauoy çapatoris dicti Slauoy) [locationis vnus loci] Yuolis facte Ciuitcho	facta bis	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 51.	28'	03. 08. 1366.	Carta procuracionis Dominici condam Alegri de Iadra	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 52.	29	11. 08. 1366.	Carta <CONUENTIONIS INTER...> ser Iohannis de Petriço	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 53.	29'	16. 08. 1366.	Carta emptionis Disse Cibudinich	facta	ser Daniel de Varicassis	
	30		prazna stranica			
I, 3, 54.	30'	06. 08. 1366.	CARTA Prolungatio compromissi ser Iacobi et ser Petri de Glubauç	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 55.	31-32	22. 08. 1366.	Carta pactorum inter commissarios condam domini Iacobi de Cesamo et alios de Lesna(?)	facta bis	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 56.	32-32'	22. 08. 1366.	Carta finis generalis comunis Fare et ser Grixogoni condam Mathey de Georgio	facta bis	ser Daniel de Varicassis	
*		25. 08. 1366.	TESTAMENTUM NOBILIS DOMINI TOME CON DAM DRAGI DE NOSDROGNA – vidi Ladić, isto, str. 376			
I, 3, 57.	33	26. 08. 1366.	Carta finis facte per Voynum condam Perfce de Podnadin ser Petro de Glubauç	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 58.	33-33'	25. 08. 1366.	Carta seruitudinis vnus femine h.... ..	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 59.	33'	27. 08. 1366.	Carta conuentionis inter Gregorium Çacharich et – nedovršena			
	34!		tri prazne stranice			
I, 3, 60.	34'	20. 08. 1366.	Carta debiti ser Iacobi de Cadulinis	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 61.	34'-35	22. 09. 1366.	Carta locationis salinarum facta per ser Iohannem de Botono condam ser Biualdi Georgio Draschi de Pagho	facta bis	ser Saladinus de Saladinis	BN
I, 3, 62.	35-35'	22. 09. 1366.	Carta debiti dicti ser Iohannis de Botono		ser Saladinus de Saladinis	BN
I, 3, 63.	35'-36	21. 09. 1366.	Carta PATRONATUS ! trium patronorum vnus barchosii	facta ter	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 64.	36	21. 09. 1366.	Carta pactorum de vno barcosio	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 65.	36'	29. 08. 1366.	Carta finis et remissionis facte per ser Thadeum de Sgagno ser Miche de Pichiaro	facta		
I, 3, 66.	36'-37	01. 09. 1366.	Carta finis et remissionis ser Miche de Rossa facte per ser Nicolaum Galellum	facta		
I, 3, 67.	37-37'	06. 09. 1366.	Carta pactorum matrimonii inter Cressulum et Chatarine	facta	ser Daniel de Varicassis	
I, 3, 68.	38-39	06. 09. 1366.	Carta emptionis Luce drapperii	facta	ser Çaninus de Sloradis	
I, 3, 69.	39'	26. 09. 1366.	Carta debiti domini Grixogoni archidiaconi Iadre		ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 70.	40-40'	06. 10. 1366	Carta emptionis effectus domus a Vlada	facta	ser Saladinus de Saladinis	
I, 3, 71.	41	16. 10. 1366.	Carta debiti domine Desse	facta		
I, 3, 72.	41'	18. 10. 1366.	Carta emptionis ser Iacobi et ser Petri de Glubauç	facta		
I, 3, 73.	41'-42	19. 10. 1366.	Carta emptionis Marini de Ghinano – samo započeta	facta	ser Saladinus de Saladinis	
			12 praznih stranica			

I, 3, 74.	42	19. 10. 1366.	Carta restituendi dictas duas sortibus terre vendite – nedostaje nastavak			
I, 3, 75.	42	25. 10. 1366.	Carta emptionis Radoslaue condam Preuoslaui	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 76.	42'	25. 10. 1366.	Carta pactorum inter Domincum Stenchouich et Stipanum	<FB>		
I, 3, 77.	42'-43	20. 10. 1366.	Carta debiti Benoli Galelli	facta	ser Saladinus de Saladinis	24. 05. 1367.
I, 3, 78.	43'	29. 10. 1366.	Carta finis et remissionis Pomeni Milinouich	facta		
I, 3, 79.	44	30. 10. 1366.	Carta locationis salinarum ser Petri de Glubauaç facte Crasiço Crepsich de Pago	facta	ser Nicolaus de Çadulinis	
I, 3, 80.	44-44'	30. 10. 1366.	Carta debiti ser Petri de Glubauaç	facta	ser Nicolaus de Çadulinis	
I, 3, 81.	44'	21. 10. 1366.	CARTA debiti ser Bartuli de Cibriano	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 3, 82.	45-45'	31. 10. 1366.	Carta finis et remissionis facte per donam Fumiçam uxorem ser Guidonis de Matafaris	facta	ser Nicolaus de Çadulinis	
I, 3, 83.	46	03. 11. 1366.	CARTA DONATIONIS ex causa mortis	facta	ser SIMON de Botono	
	46'		prazna stranica			
I, 4, 1.	1	05. 11. 1366.	Carta debiti Cressuli bicarii dicti Musine	facta ?	ser NICOLAUS de Çadulinis	
I, 4, 2.	1-1'	05. 11. 1366.	CARTA procurationis Marcelini de Ancona	...??	
I, 4, 3.	1'-2	07. 11. 1366.	CARTA Locatio vnus loci XXVIII annorum facte domino archidiacono Iadre	facta	ser Simon de Botono	
I, 4, 4.	2'	08. 11. 1366.	Carta famulatus Charini Cholani Deueschorich cum Galcio cerdone condam Borchii	facta	ser Simon de Botono	
I, 4, 5.	3	10. 11. 1366.	Carta procurationis facte per Donatum Cosse magistro Petro a Scarselis		ser Nicolaus de Çadulinis	
I, 4, 6.	3'	10. 11. 1366.	Carta debiti ser Georgii de Georgio	facta	ser Nicolaus de Çadulinis	08. 02. 1367.
I, 4, 7.	3'-4	12. 11. 1366.	Carta debiti ser Çuue de Ceualelis	facta		
I, 4, 8.	4-4'	12. 11. 1366.	Carta finis et remissionis Michaelis et Bogdani de Blata	facta	ser Simon de Botono	
I, 4, 9.	4'-5	16. 11. 1366.	Carta conuentionis inter magistrum Iohannem dictum Sosa fabrum et Andrean Nuti et Gregorium mercarium	facta semel	ser Simon de Botono	
I, 4, 10.	5-5'	19. 11. 1366.	Carta locationis tracte daciae bicarie None			
I, 4, 11.	6-6'	25. 11. 1366.	Carta Colani lebarini marinarii	facta	ser Çaninus de Sloradis	14. 01. 1367.
I, 4, 12.	6'	27. 11. 1366.	Carta procurationis dominarum sororis Lippe abatisse monacharum Sancte Marie de Iadra et Pelegrine relicte condam ser Francisci de Grixogonis		ser Simon de Botono	
*		29. 11. 1366.	CODICILLUM NOBILIS DOMINI GREGORII CONDAM SER MATHEI DE COTOPAGNA, vidi Ladić, isto, str. 376			
I, 4, 13.	7-7'	06. 12. 1366.	Carta concessionis ad redriçandum vnam vineam ser Miche de Pechiaro	facta bis	ser Michael condam ser Barte de Sloradis	
I, 4, 14.	8	06. 12. 1366.	Carta debiti Michse de Rasol	facta	ser Micha de Sloradis	24. 05. 1367.
I, 4, 15.	8-9	12. 12. 1366.	Carta societatis facte inter Michsam de Rasol et Marcum de Pomo	facta 	ser Micha de Sloradis	BN
I, 4, 16.	9-10	12. 12. 1366.	Carta vigoris et roboris facte per Michsam de Rasol Marco de Pomo	facta	ser Michael de Sloradis	BN
	10'		prazna stranica			
I, 4, 17.	11	22. 12. 1366.	Carta concessionis Mathey Stoiani facte per ser Cressium de Varicassis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 4, 18.	11'	26. 12. 1366.	Carta debiti ser Bartolomei de Grixogonis	facta	ser Nicolaus de Çadulinis	
I, 4, 19.	12-12'	02. 01. 1367.	Carta emptionis Mathey condam Iohannis Stitchouich de Pago	facta		

I, 4, 20.	12'-13	02. 01. 1367.	Carta debiti done Helene relicte condam Laurencii de Çambonino	facta	ser Grixogonus Damiani de Begna	19. 07. 1367.
I, 4, 21.	13-13'	03. 01. 1367.	Carta emptionis Vituli marinarii dicti Mugle condam Godani	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 22.	13'-14	04. 01. 1367.	Carta famulatus Vochse cum Simone plaçaria	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 23.	14-14'	05. 01. 1367.	Carta venditionis capitum vitum facta per dominam Dragam condam ser Philippi de Grixogonis Radeno condam Preuoslaui	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 4, 24.	14'	07. 01. 1367.	Carta repudiationis hereditatis	facta		
I, 4, 25.	14'-15	08. 01. 1367.	Carta famulatus Georgii de Sibenico	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 26.	15-15'	08. 01. 1367.	Carta finis heredum condam domini Iacobi Subich	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 27.	16-16'	09. 01. 1367.	Carta finis heredum condam domini Iacobi Subich	facta		
I, 4, 28.	16'	10. 01. 1367.	Carta emptionis capita vituum Volchoi		ser Grixogonus Damiani de Begna	
I, 4, 29.	16'-17	11. 01. 1367.	Carta vigoris et roboris Georgii marinarii condam Budislaui – nedovršena			
	17'		prazna stranica			
I, 4, 30.	18-18'	13. 01. 1367.	Carta debiti ser Dominici de Nassis contra Colanem de Flumine de florenis XLI auri	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	30. 04. 1367.
I, 4, 31.	18'	15. 01. 1367.	Carta doctis Draxice filie Radoii chalegarii	facta	ser Petrus de Glubauaç	26. 04. 1372.
I, 4, 32.	19-19'	14. 01. 1367.	Carta emptionis ser Saladini de Saladinis	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 33.	20	17. 01. 1367.	Carta debiti Bernuli de Drecchia	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 34.	20-20'	18. 01. 1367.	Carta emptionis vnus barche pischariçe Andree Nuti de Ancona	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 35.	20'-21	24. 01. 1367.	Carta debiti ser Simonis de Chocila	facta	ser Bartolomeus de Cibriano	
I, 4, 36.	21-21'	13. 01. 1367.	Carta uigoris et roboris vnus quarte partis vnus chocine	facta et data	ser Bartolomeus de Cipriano	
	22		prazna stranica			
I, 4, 37.	22'-23	09. 02. 1367.	Carta pactorum initorum inter ser Marinum de Scerbiça et dominam Pribam eius filiam	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 38.	23'	08. 02. 1367.	Carta finis et remissionis domini Francisci militis de Georgio	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 39.	24	10. 02. 1367.	Carta emptionis domini Frixoni de Protis de vna chocina	facta	(ser Petrus de Glubauaç) ser Grixogonus de Begna	
I, 4, 40.	24'-25	10. 02. 1367.	Carta patronatus vnus chocine domini Frixoni	facta	ser Petrus de Glubauaç (ser Grixogonus de Begna)	
I, 4, 41.	25	10. 02. 1367.	Carta debiti ser Grixogoni de Nassis	facta	ser Grixogonus olim Damiani de Begna	24. 05. 1367.
I, 4, 42.	25'	10. 02. 1367.	Carta venditionis modiorum VIII ^c salis facte domino Frixono – samo započeta			BN
I, 4, 43.	26-26'	11. 02. 1367.	Carta emptionis ser Cressii de Nassis de medietate vnus chocrine	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 44.	26'	11. 02. 1367.	Carta debiti domini Frixoni vicarii contra ser Grixogonum de Nassis de ducatis CX auri	facta	ser Petrus de Glubauaç	24. 05. 1367.
I, 4, 45.	26'-27	15. 02. 1367.	Carta doctis Marie uxoris Madii Galelli	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 46.	27-27'	15. 02. 1367.	Carta debiti florenorum III ^c contra ser Micham de Rosa	facta	ser Petrus de Glubauaç	05. 07. 1371.
I, 4, 47.	27'-28	15. 02. 1367.	Carta pactorum repudiationis hereditatis paterne et materne	facta	ser Petrus de Glubauaç	
I, 4, 48.	28	22. 02. 1367.	Carta debiti ser Dominici de Nassis – nedovršena		ser Bartolomeus de Cibriano	

	28'		pet praznih stranica			
I, 4, 49.	29	26. 02. 1367.	Carta concessionis ad redriçandum vnam vineam Colani de Mosiça facte Drage relicte condam Mathey	facta	ser Bartolomeus de Cibrano	
I, 4, 50.	29'-30	26. 02. 1367.	Carta procurationis Çannis Casciate de Ancona	facta	ser Bartolomeus de Cibrano	
I, 4, 51.	30	07. 03. 1367.	Carta venditionis capitum vitum facte per ser Nicolaum de Fanfogna	facta	ser Petrus de Glubauç	
I, 4, 52.	30'	09. 03. 1367.	Carta debiti ser Bartuli de Cibrano	facta	ser Grixogonus ser Damiani de Begna	
I, 4, 53.	31-31'	10. 03. 1367.	Carta procurationis per viam substitutionis ser Pauli Marini de Paulo	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 4, 54.	31'-32	11. 03. 1367.	Carta finis Stephani de Arbo facte per dominam sororem Margaritam	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 4, 55.	32-32'	12. 03. 1367.	Carta procurationis per viam substitutionis ser Franuli de Spaleto		ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 4, 56.	32'-33	13. 03. 1367.	Carta emptionis Vituli marinarii	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 4, 57.	33-33'	15. 03. 1367.	Carta debiti Colice uxoris Colani Muxiçe de Fanfogna	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 4, 58.	33'	15. 03. 1367.	Carta finis et remissionis ser Grixogoni	facta	ser Bartolomeus de Cipriano – vlastoručni potpis	
I, 4, 59.	34-34'	15. 03. 1367.	Carta procurationis Pauli de Sue (?)	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 4, 60.	34'	15. 03. 1367.	Carta debiti Cressuli Paruulli	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 4, 61.	34'-35	15. 03. 1367.	Carta emptionis Vituli marinarii dicti Mulgle capitum vituum	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 4, 62.	35	16. 03. 1367.	Carta famulatus Georgii condam Georgii cum Slouole – samo započeta			
	35'		tri prazne stranice			
I, 5, 1.	1	?	CARTA DEBITI – nastavak ugovora	?	?	
I, 5, 2.	1-1'	31. 03. 1367.	Carta procurationis magistri Nicoleti marangoni protomagistri			
	2		prazna stranica			
I, 5, 3.	2'	04. 04. 1367.	Carta iuramenti de vno matrimonio	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 4.	3-3'	05. 04. 1367.	Carta pactorum inter Anthonium de Francha villa et Boricium	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 5.	3'-4	10. 04. 1367.	Carta locationis ad redricandum vnam vineam ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 6.	4-4'	12. 04. 1367.	Carta emptionis de capitibus vitum facta per Crisanum Ratcho çardinario et Stane vxori sue	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
	5		prazna stranica			
I, 5, 7.	5'-6	13. 04. 1367.	Carta naulicamenti vnus barchosii verçilii cum Benulo Galelo	facta	ser Grixogonus de Begna dictus Pignata	
I, 5, 8.	6-6'	13. 04. 1367.	Carta procurationis Colani de Flumine facta per Missolum eius fratrem	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 9.	6'-7	17. 04. 1367.	Carta <CONUENTIONIS> vnus molendini ad macinandum vliuas	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 10.	7	21. 04. 1367.	Carta FINIS ET REMISSIONIS ! Iacobi Vodani fabri finis et remissionis de libris XXX	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 11.	7-8'	13. 06. 1361.	Testamentum ser Nicolay Gallelli - Perencanova napomena o prijepisu	facta	ser Grixogonus de Georgio condam ser Mathey	
I, 5, 12.	9	23. 04. 1367.	Carta finis magistri Thomasii phisici	facta	ser Iacobus de Çadulinis	

I, 5, 13.	9'	25. 04. 1367.	Carta donationis ex causa mortis facte per Stephanum chalegarium Lucie vxori sue		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 14.	10	27. 04. 1367.	Carta locationis decime Lucorani			16. 10. 1367.
I, 5, 15.	10'-11'	29. 04. 1367.	Carta pactorum inter	facta bis	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 16.	12-12'	01. 05. 1367.	Carta locationis ad laborandum vnam peciam terre ser Miche de Pichiaro hinc ad X annos	<FB>	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 17.	12'-13	02. 05. 1367.	Carta locationis salinarum ser Petri de Glubauaç per eum facta Boxano	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 18.	13-13'	03. 05. 1367.	Carta emptionis Mathey condam Cepchouich de Iadra	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 19.	13'	03. 05. 1367.	Carta debiti Thomani, çapatoris et marinarii	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	28. 08. 1367.
I, 5, 20.	13'-14	03. 05. 1367.	Carta emptionis ser Simonis de Chocilla	facta		
I, 5, 21.	14	03. 05. 1367.	Carta emptionis Radoslaui condam Vochse	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 22.	14-14'	03. 05. 1367.	Carta emptionis Radoslaui condam Vochse	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 23.	15-15'	03. 05. 1367.	Carta procurationis domine Morete relicte condam ser Nicolay Galelli			
I, 5, 24.	16-16'	04. 05. 1367.	CARTA finis bonorum paternorum et maternorum facta per dominam Mariam ser Miche de Rosa patri suo	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 25.	16'	05. 05. 1367.	Carta emptionis Peruse bicarii filii Stephani Paruli	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 26.	17	05. 05. 1367.	Carta donationis dicti Peruse bicarii	facta	ser Grixogonus de Begna	
	17' -		pet praznih stranica			
I, 5, 27.	18-18'	08. 07. 1367.	Testamentum olim Mirchi = ORDINATIO	facta		
I, 5, 28.	19-19'	15. 05. 1367.	Testamentum Radosclau de Pistomano per testificationes = ORDINATIO	facta		
I, 5, 29.	20	05. 05. 1367.	Carta pactorum inter Stephanum bicarium et Perusam bicarium eius filium	facta	ser Grixogonus Pignata de Begna	
I, 5, 30.	20-20'	05. 05. 1367.	Carta finis Stephani Paruuli bicarii	facta	ser Grixogonus Pignata de Begna	
I, 5, 31.	20'	05. 05. 1367.	Carta debiti magistri Vulcine marangoni contra Stanislaf	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 32.	20	08. 05. 1367.	Carta concessionis ad laborandum salinas ser Lombardini de Saladinis – samo započeta			BN
	21		prazna stranica			
I, 5, 33.	21'	11. 05. 1367.	Carta finis domine Dobre relicte condam ser Çuue de Ceuallelis	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 34.	21'-22	11. 05. 1367.	Carta emptionis Cresuli condam Valentis çapatoris et Stane vxoris sue	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 35.	22-22'	16. 05. 1367.	Carta finis ser Petri de Glubauaç facta per Boxanum	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 36.	22'-23	18. 05. 1367.	Carta concessionis vnus loci hospitalis Sancti Martini	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 37.	23'	20. 05. 1367.	Carta debiti magistri Radoy cerdonis	facta	ser Grixogonus de Begna Pignata	
I, 5, 38.	23'-24	20. 05. 1367.	Carta finis ser Gregorii de Vochta de Breberio	facta	dictus ser Grixogonus	
I, 5, 39.	24-24'	20. 05. 1367.	Carta debiti ser Marini de Ghinano contra ser Petrum de Vochta	facta	dictus ser Grixogonus	
I, 5, 40.	24'-25	22. 05. 1367.	Carta vigoris et roboris ser Gregorii condam ser Damiani de Nassis	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 5, 41.	25-25'	24. 05. 1367.	Carta debiti ser Grixogoni condam ser Laurencii de Ceualelis	<F>		16. 07. (!)
I, 5, 42.	25'	25. 05. 1367.	Carta debiti ser Stephani de Qualis	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 43.	25'-26	28. 05. 1367.	Carta ad redriçandum vnam vineam ser Colani de Grubogna	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 44.	26-26'	29. 05. 1367.	Carta emptionis ser Nadalini de Çadulinis	facta	ser Iacobus de Çadulinis	

I, 5, 45.	26'-27'	02. 06. 1367.	Carta emptionis triceximi Iadre facta per dominum Frixonum vicarium Segniensem ser Petro de Glubauaç, ser Thadeo de Sgano	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 46.	27'-28	02. 06. 1367.	Carta debiti domini Frixoni	facta	ser Iacobus de Çadulinis	BN
I, 5, 47.	28-28'	06. 06. 1367.	Carta procurationis domine Morete relictæ condam ser Nicolay Galelli	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 48.	28'-29'	02. 06. 1367.	Carta pactorum initorum inter ser Petrum de Glubauaç et ser Thadeum de Sgano ex vna parte et ser Petrum de Glubauaç ex altera parte	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 49.	29'-30	02. 06. 1367.	Carta debiti ser Petri de Glubauaç et ser Thadei de Sgano	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 50.	30-30'	07. 06. 1367.	Carta emptionis capita vitum facta Stoycho condam Volcete	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
	31		prazna stranica			
I, 5, 51.	31'	08. 06. 1367.	Carta debiti Gregorii merçarii et Anreee merçarii condam Nuti	facta	ser Bartolomeus de Cipriano	
	32		prazna stranica			
I, 5, 52.	32'	13. 06. 1367.	Carta locationis ad laborandum hinc ad decem annos ser Çuue de Botono	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 53.	32'	14. 06. 1367.	Carta locationis p....vnum octo vnam – nedostaje kraj ugovora			
I, 5, 54.	33	15. 06. 1367.	Carta emancipationis Petri dicti Perchi	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 55.	33	15. 06. 1367.	Carta debiti domini episcopi Dimitrii Nonensis	facta	ser Iacobus de Çadulinis	12. 06. 1372.
I, 5, 56.	33'	17. 06. 1367.	Carta famulatus Flume condam Iohannis			
I, 5, 57.	33'-34	19. 06. 1367.	Carta repudiationis tutorie Çuice filie ser Mathey de Varicassis	facta		
I, 5, 58.	34-34'	19. 06. 1367.	CARTA Constitutio deffensorie bonorum Çuice	facta		
I, 5, 59.	34'	22. 06. 1367.	Carta pactorum initorum inter dominam (Dobram) Dessam relictam condam ser Vulcine Benedicti de Matafaris et ser Iohannem condam ser Nicolay de Breberio – nedostaje završetak		ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 60.	35	25. 06. 1367.	Carta emptionis Petri Dragonich	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 61.	35'	25. 06. 1367.	Carta debiti ser Danielis de Varicassis	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 62.	35'-36	25. 06. 1367.	Carta confessionis (= FINIS) comissariorum condam Mathey de Botono – usp. Clericus Bronicti Francisci de Firmo u CD XIV, str. 193; PP, b. I, fasc. 5, fol. 36 (ug. br. 63)	facta	ser Grixogonus de Begna	20. 04. 1369.
I, 5, 63.	36-36'	25. 06. 1367.	CARTA Cañçelandi vnam notam librarum mille et quingentarum contra ser Cosam de Begna	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 64.	36'-37	27. 06. 1367.	Carta obligationis ser Miche de Nassis contra Ciuitichum	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 5, 65.	37	27. 06. 1367.	Carta conseruationis indempnis Ciuitichi	facta		
I, 5, 66.	37-37'	28. 06. 1367.	Carta emptionis capitum vitum Gregorii fabri	facta	ser Grixogonus de Begna	
I, 5, 67.	37'-38	02. 07. 1367.	Carta concessionis ad laborandum vineam Mathee condam Petri de Locha	facta semel	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 68.	38'-39	02. 07. 1367.	<CARTA CONCESSIONIS AD LABORANDUM SALINAS> – bez naslova	<FB>		
I, 5, 69.	39-39'	03. 07. 1367.	Carta emptionis Radoslaui piscatoris	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 5, 70.	39'-40	04. 07. 1367.	Carta emptionis capita vitum facta per Milchum Radosclauo	facta	ser Micha de Sloradis	
I, 5, 71.	40-40'	06. 07. 1367.	Carta famulatus Ratchi de Chatono cum Iacobo dicto Chomino			
I, 5, 72.	40'-41	08. 07. 1367.	Carta finis et remissionis ser Çanini de Sloradis	facta	ser Iohannes de Botono – vlastoručni potpis	

I, 5, 73.	41	11. 07. 1367.	Carta emptionis Martini Stochore	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 74.	41'-42	11. 07. 1367.	Carta emptionis Andree Marci de Sibenico	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 75.	42-42'	11. 07. 1367.	Carta finis Yuanis Drusetich condam Radouani	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 76.	42'	12. 07. 1367.	Carta debiti magistri Petri a Scarselis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 77.	42'-43	13. 07. 1367.	Carta locationis hinc ad decem annos ser Grixogoni de Ceualellis	facta bis	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 78.	43'-44	13. 07. 1367.	Carta emptionis ducentorum animalium	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 79.	44-44'	13. 07. 1367.	Carta <LABORANDI> brauarie ser Miche de Nassis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 80.	45	13. 07. 1367.	Carta certorum pactorum inter ser Micham de Nassis et Stancium	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 81.	45-45'	13. 07. 1367.	Carta debiti domini presbiteri Viti et magistri Radoy calegarii	facta	ser Micha de Sloradis	31. 07. 1367.
I, 5, 82.	45'-46	14. 07. 1367.	Carta procurationis fratalee Sancti Siluestri de Iadra	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 83.	46	14. 07. 1367.	Carta obligationis fratalee Sancti Siluestri	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 84.	46	14. 07. 1367.	Carta diuisionis inter dominam Mandiçam et Gregorium de Nassis – nedovršena - NAPOMENA alibi in libro		ser Michael de Sloradis	
I, 5, 85.	46'	16. 07. 1367.	Carta finis domini presbiteri Georgii plebani Sancti Marie et done Agnetis comissarie condam Gregorii de Cotopagna	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 86.	46'-47	16. 07. 1367.	Carta COLEGANCIE ! debiti et colegancie domine Desse relicte condam Vulcine Benedicti de Matafaris	facta	ser Chosiça de Begna	15. 09. 1368.
I, 5, 87.	47-47'	17. 07. 1367.	Carta vigoris et roboris Andree condam Nuti de Ancona	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 88.	48-48'	17. 07. 1367.	Carta emptionis Andree Nuti de medietate effectus fusine vnus	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 5, 89.	48'-49	19. 07. 1367.	Carta finis et remissionis Benedicti Galelli	facta bis	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 90.	49-50	20. 07. 1367.	Carta emptionis Maçoli drapperii condam Iacobi	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 5, 91.	50-50'	20. 07. 1367.	Carta finis comissariorum domine Rose	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 92.	50'	20. 07. 1367.	Carta finis dictorum comissariorum	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 93.	51	20. 07. 1367.	Carta finis facta per dictos comissarios Colane	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 94.	51-51'	20. 07. 1367.	Carta finis dictorum comissariorum	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 95.	51'-52	20. 07. 1367.	Carta finis dictorum comissariorum	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 96.	52	20. 07. 1367.	Carta finis dictorum comissariorum	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 97.	52'	20. 07. 1367.	Carta depositi dictorum comissariorum	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 98.	53	22. 07. 1367.	CARTA emptionis capitum vitum Radomiri Milouani habitatoris Iadre = CD, XIV, str 60-62	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 5, 99.	53-53'	22. 07. 1367.	Carta famulatus Ratchi cum Vlatico sartore	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 5, 100.	53'-54	24. 07. 1367.	Carta seruitudinis vnus mulieris per Petrum	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 5, 101.	54'	08. 06. 1367.	Carta conuentionis inter Dominicum de Firmo et Stephanum tintorem de arte tintorie	facta semel	ser Bartolomeus de Cipriano	
I, 6, 1.	1	25. 07. 1367.	Carta famulatus Charini cum magistro Miroio auriffice	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 2.	1'-2	25. 07. 1367.	Carta compositionis certorum pactorum factorum inter Matheam et Petre (!)			
I, 6, 3.	2	26. 07. 1367.	Carta emptionis Helene effectus vnus domus	facta	ser Michael de Sloradis	

I, 6, 4.	2'	31. 07. 1367.	Carta debiti domini presbiteri Viti et magistri Radoy calegarii	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 5.	2'-3	02. 08. 1367.	Carta Iohannis de Çiçono de medietate vnius frontalis domus	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 6.	3-3'	03. 08. 1367.	Carta finis commissarie condam domine Rose	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 7.	3'-4	03. 08. 1367.	Carta debiti ser Simonis de Chocila	facta	ser Iohannes de Botono	07. 10. 1372.
I, 6, 8.	4'-5	03. 08. 1367.	Carta finis et remissionis Colani condam Vidonis Anthonii de Iadra	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 9.	5	03. 08. 1367.	Carta emptionis done Marie relictæ condam Cernuli olim Iohannis Dobrossii	facta	ser Iohannes de Botono	20. 01. 1383.
I, 6, 10.	5'	03. 08. 1367.	Carta locationis et affictus vnius domus Colani condam Vidonis Anthonii factæ done Marie	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 11.	6	04. 08. 1367.	Carta emptionis Margarite condam Nicoleti Meçaçara	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 12.	6-6'	04. 08. 1367.	CARTA Restitutio ad certum terminum domus Colani de Martinussio	facta		
I, 6, 13.	6'-7	04. 08. 1367.	Carta conuentionis inter Colanum et Malgaritam	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 14.	7'	05. 08. 1367.	Carta solutionis et finis commissariorum domine Rose	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 15.	7-7'	06. 08. 1367.	Carta procurationis Georgii condam Petri de Pistomano	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 16.	7'-8	08. 08. 1367.	Carta finis et remissionis hereditatis ser Pauli de Perlombardo	facta	ser Chosa de Begna	
I, 6, 17.	9	10. 08. 1367.	Carta locationis hinc ad decem annos facta per ser Iohannem de Petriço Belote Sconmerosich de Pago	facta bis	ser Chosa de Begna	
I, 6, 18.	9'	09. 08. 1367.	Carta debiti ser Beltramis notarii	facta	ser Michael de Sloradis – vlastoručni potpis	
I, 6, 19.	9'-10	09. 08. 1367.	Carta concessionis ad redriçandum et laborandum ser Nicolay de Grubogna	facta semel	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 20.	10-10'	10. 08. 1367.	Carta finis ser Viti de Çadulinis	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 21.	10'-11	12. 08. 1367.	CARTA Protestatio productionis inuentarii bonorum condam ser Iohannis de Qualis facta per ser Stephanum condam eius fratrem	facta		
I, 6, 22.	11-11'	13. 08. 1367.	Carta emptionis Iohannis de Çiçono	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 6, 23.	11'-12	13. 08. 1367.	Carta restitutionis dicte possessionis dicto Colano	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 6, 24.	12-12'	13. 08. 1367.	Carta emptionis effectus domus Bogduli piscatoris	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 25.	12'-13	15. 08. 1367.	Carta famulatus Yuanis de Blagay cum Nicola marinario		ser Chosiça de Begna	
I, 6, 26.	13-13'	15. 08. 1367.	Carta famulatus Stanaç cum Georgio condam Viti		ser Chosiça de Begna	
I, 6, 27.	13'-14'	15. 08. 1367.	Carta restitutionis possessionis insule de Bagno per donam Tollam facta domine Dumnane		ser Michael de Sloradis	
I, 6, 28.	14'-15	18. 08. 1367.	Carta debiti ser Miche ser Federici de Nassis	facta	ser Iohannes de Botono	27. 04. 1368.
I, 6, 29.	15	26. 08. 1367.	Carta debiti Cressuli Corçulich	facta	ser Chosiça de Begna	20. 10. 1367.
I, 6, 30.	15'	27. 08. 1367.	Carta debiti Viticori filii ser Nicolay de Viticor	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 31.	15'-16	28. 08. 1367.	Carta concessionis ad laborandum et redriçandum Colani Martinussii de Butouano		ser Chosiça de Begna	
I, 6, 32.	16-16'	28. 08. 1367.	Carta debiti Georgii de Matafaris	facta	ser Michael de Sloradis	16. 08. 1368.
I, 6, 33.	17	30. 08. 1367.	Carta finis et remissionis ser Miche de Rosa	facta	ser Micha de Sloradis	
I, 6, 34.	17'-18	31. 08. 1367.	Carta locationis hinc ad sex annos proximos	facta bis	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 35.	18'	01. 09. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum ser Damiani de Nassis	facta		

I, 6, 36.	19	02. 09. 1367.	Carta finis et remissionis Georgii condam ser Thomasii de Matafaris	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 37.	19'	03. 09. 1367.	Carta locationis furni olim ser Nicolay Galelli	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 6, 38.	20	04. 09. 1367.	Carta debiti <ET SOCIETATIS> ser Iohannis de Çiçono	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 6, 39.	20-20'	04. 09. 1367.	CARTA Procuratio per viam substitutionis Beltramis notarii de Tarsia	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 6, 40.	20'-21	04. 09. 1367.	Carta ad redriçandum et pastinandum facta per ser Simonem de Chocilla Ciuitcho	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 6, 41.	21-21'	05. 09. 1367.	Carta ad pastinandum facta per dominum Franciscum militem de Georgio Cresouano condam Georgii de Visoçane	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 6, 42.	21'	05. 09. 1367.	Carta famulatus Philippi cum magistro Nicola de Artona – nedostaje završetak			
I, 6, 43.	22		Carta concessionis ad pastinandum Dragoslai condam Ciuitani – samo naslov			
	22'		prazna stranica			
I, 7, 1.	1	06. 09. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Radosclai condam Disaç de villa Obrouaç	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 2.	1'	06. 09. 1367.	Carta venditionis capita vituum facta Volcine condam Bogdani	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 3.	1'-2	06. 09. 1367.	Carta venditionis capita vitum facta dicto Volcine	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 4.	2-2'	06. 09. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum facta per Martinum Paladini	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 7, 5.	3-4	07. 09. 1367.	Carta vigoris et roboris facta per virum nobilem Radichium magistro Georgio marangono	facta		
I, 7, 6.	4-5	10. 09. 1367.	Carta SUBSTITUTIONIS ! de substitutione facta per Marinum Bercich de Sibenico			
I, 7, 7.	5-5'	11. 09. 1367.	Carta permutationis et cambii inter Crasotam condam Boschi et Radouanum filium Yuanis	facta bis	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 8.	5'-6	12. 09. 1367.	Carta debiti Augustini de Bitole	facta	ser Chosiça de Begna	BN
I, 7, 9.	6-6'	13. 09. 1367.	Carta finis domini Philippi de Sloradis plebani et ser Çanini de Sloradis fratrum	facta bis	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 10.	6'-7	18. 09. 1367.	Carta emptionis Iadrola condam Radouani	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 11.	7	18. 09. 1367.	Carta debiti Vulcine Veselchi contra Iadrulum	facta	ser Iohannes de Botono	30. 05. 1368.
I, 7, 12.	7-7'	22. 09. 1367.	Carta emptionis de capitibus vitum magistri Faxoli sartoris	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 13.	7'-8	26. 09. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum ser Iacobi de Çadulinis facta Paulo Cariuich	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 14.	8'	22. 09. 1367.	Carta emptionis magistri Faxoli sartoris de capitibus vitum	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 15.	8'-9	22. 09. 1367.	Carta famulatus Mirosclai de Crebaua cum Nouaco calegario	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 16.	9-9'	17. 09. 1367.	Carta procurationis ser Cressii condam Andree de Grubogna comissarii condam Cressii condam Nicole de Grubogna	facta	ser Iohannes de Botono	
	10		prazna stranica			
I, 7, 17.	10'	26. 09. 1367.	Carta emptionis capitum vitum Gregorii Rachotich	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 18.	10'-11	26. 09. 1367.	Carta emptionis de vno dero cum vliuariis facta per ser Georgium de Soppe Yuani Dreschinich	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 19.	11-11'	27. 09. 1367.	Carta restitutionis dicti deri	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 20.	11'-12	27. 09. 1367.	Carta famulatus Radosclai Sipci de Sibenico cum Cressio marangono	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 7, 21.	12	27. 09. 1367.	Carta debiti ser Stephani de Qualis	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 7, 22.	12-12'	27. 09. 1367.	Carta procurationis Valenti piscatoris et Pauli marangonis		ser Iohannes de Botono	
I, 7, 23.	12'-13	28. 09. 1367.	Carta debiti ser Vidonis de Matafaris	facta	ser Michael de Sloradis	

I, 7, 24.	13-13'	28. 09. 1367.	Carta emptionis domini presbiteri Mathey Sancti Petri veteris de vna domo	facta	ser Michael de Sloradis	
	14		prazna stranica			
I, 7, 25.	14'	29. 09. 1367.	Carta emptionis capita vitum Ladichi çapatoris		ser Iohannes de Botono	
I, 7, 26.	14'-15	29. 09. 1367.	Carta procurationis Cressulli Corçuli		ser Iohannes de Botono	
I, 7, 27.	15-15'	29. 09. 1367.	Carta donationis ex causa mortis Petri et Federici fratrum, filiorum Marini de Matafaris	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 28.	16	30. 09. 1367.	Carta emptionis Pauli condam Marci de Gerardo	facta	ser Iohannes de Botono	06. 04. 1368.
I, 7, 29.	16'	30. 09. 1367.	Carta restitutionis vltimarum scriptarum septem salinarum de gratia speciali	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 30.	16'-17	01. 10. 1367.	Carta procurationis Dragossii et Radice eius vxoris			
I, 7, 31.	17'	02. 10. 1367.	Carta procurationis ser Miche de Nassis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 32.	17'-18	04. 10. 1367.	Carta finis facte per ser Vitum de Çadulinis Georgio	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 33.	18	05. 10. 1367.	Carta emptionis duarum seruorum domine Helene relicte condam Laurencii de Çambonino		ser Michael de Sloradis	
I, 7, 34.	18'	05. 10. 1367.	Carta finis decem calegariorum	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 35.	18'-19	05. 10. 1367.	Carta emptionis decem magistrorum chalegariorum de domo çudeche	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 36.	19-19'	05. 10. 1367.	Carta emptionis Bogdani Banich de insula Gillani	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 37.	20-20'	06. 10. 1367.	Carta COLEGANCIE ! ser Stephani de Soppe de cholegancia	facta	ser Michael de Sloradis	04. 10. 1369.
I, 7, 38.	21	08. 10. 1367.	Carta procurationis ser Grixogoni condam ser Mathey de Georgio	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 7, 39.	21-21'	08. 10. 1367.	Carta finis Radogoscii et sociorum de Pago			
I, 7, 40.	21'-22	08. 10. 1367.	Carta finis Francisci de Ceualellis	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 41.	22-22'	08. 10. 1367.	Carta SOCIETATIS ET ! debiti et societatis Milese et Martini merçarii filii ser Stephani	facta	ser Chosa de Begna	07. 01. 1372.
I, 7, 42.	23	08. 10. 1367.	Carta debiti ser Bartolomei de Grixogonis	facta	ser Chosiça de Begna	
	23'		prazna stranica			
I, 7, 43.	24-24'	10. 10. 1367.	Carta emptionis Grisani condam Nicole de Insula Magna	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 44.	24'-25	11. 10. 1367.	Carta conuentionis matrimonii inter ser Maurum Francisci de Grixogonis et Dobriçam condam ser Damiani de Varicassis		ser Chosa de Begna	
I, 7, 45.	25-25'	11. 10. 1367.	Carta obligationis facte per dominam Dobram domine Dobrice nepti sue librarum II ^C paruorum	facta	ser Chosa de Begna	
I, 7, 46.	25'	11. 10. 1367.	Carta debiti ser Mauri condam ser Francisci de Grixogonis de libris III ^C contra dominam Paxinam	facta	ser Chosa de Begna	
I, 7, 47.	25'-26	11. 10. 1367.	Carta promissionis per ser Maurum condam Francisci de Grixogonis domini Dobrice uxoris sue	facta	ser Chosa de Begna	
	26'		prazna stranica			
I, 7, 48.	27	11. 10. 1367.	Carta finis ser Vite de Çadulinis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 49.	27'	13. 10. 1367.	Carta concessionis ad redricandum et laborandum	facta bis	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 50.	27'		Carta emptionis ser Iohannis de Petriço – samo naslov			
I, 7, 51.	28	15. 10. 1367.	Carta locationis hinc ad tres annos domus ser Guidonis de Matafaris facte magistro Petro ciruyco	facta	ser Iohannes de Botono	
	28'		prazna stranica			

I, 7, 52.	29-29'	16. 10. 1367.	Carta vnitatis inter viros nobiles ser Iohannem Detrico, ser Iacobum de Çadulinis et ser Gregorium de Çadulinis	facta ter	ser Iohannes de Botono	
I, 7, 53.	30	16. 10. 1367.	Carta procurationis Slauigne de Pago	facta	ser Iohannes de Botono	
	30'		prazna stranica			
I, 7, 54.	31-31'	18. 10. 1367.	Carta finis et remissionis domini Iohannis militis de Grixogonis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 55.	31'-32	18. 10. 1367.	Carta finis dicti domini Iohannis militis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 56.	32-32'	18. 10. 1367.	Carta finis dicti domini Iohannis militis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 57.	32'-33	18. 10. 1367.	Carta debiti ser Marini de Matafaris contra dominum Iohannem militem	facta	ser Michael de Sloradis	23. 12. 1371.
I, 7, 58.	33	18. 10. 1367.	Carta debiti domine Drage contra dominum Iohannem militem – usp. Petrus de Sarcana, b. II, fasc. 8, fol. 22'	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 59.	33-33'	18. 10. 1367.	Carta ad redriçandum et laborandum hinc ad decem annos	<FB>	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 60.	33'-40	19. 10. 1367.	Carta finis Ciuitani condam Iurse		ser Iohannes de Botono	
I, 7, 61.	34'	19. 10. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Pribchi et Ratchi	facta bis		
I, 7, 62.	34'-35	19. 10. 1367.	Carta locationis hinc ad octo annos predictorum – nedovršena	facta		
I, 7, 63.	35	?	CARTA FINIS - nastavak ugovora	?	?	
I, 7, 64.	35-35'	20. 10. 1367.	CARTA concessionis ad pastinandum Perfchi [ET FRATRUM] suorum	facta bis	ser Michael de Sloradis	
I, 7, 65.	36-36'	?	CARTA COLEGANCIE – nastavak ugovora	?	?	
I, 8, 1.	1	25. 10. 1367.	[Carta] locationis partis comissarie condam Iohannis de Qualis hinc ad XXVIII annos	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 2.	1-1'	25. 10. 1367.	CARTA Procuratio domine Mariçe relicte condam ser Rambaldini de Saladinis		ser Chosiça de Begna	
I, 8, 3.	1'-2	25. 10. 1367.	[Carta] concessionis ad pastinandum Domincii de vna ograda	facta bis	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 4.	2-2'	25. 10. 1367.	Carta emptionis capitum vitum Clapç condam Radoy	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 5.	2'	25. 10. 1367.	[Carta concessionis] ad pastinandum ... Clapç	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 6.	2'-3	25. 10. 1367.	[Carta concessionis] ad pastinandum Nouachi	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 7.	3-3'	26. 10. 1367.	Carta procurationis Michouelli piscatoris			
I, 8, 8.	3'-4	26. 10. 1367.	Carta venditionis capitum vitum facta per Georgium calegarium Iacobo çapatori	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 9.	4-4'	26. 10. 1367.	Carta repudiationis comissarie ser Rambaldini de Saladinis	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 10.	4'	27. 10. 1367.	Carta locationis ad laborandum capita vitum magistri Celi aurifficis – nedovršena			
	5		prazna stranica			
I, 8, 11.	5'	28. 10. 1367.	Carta pastinationis Dragoslaui condam Georgii de villa Miglacichi	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 12.	5'-6	28. 10. 1367.	Carta <COLEGANCIE ET> debiti ser Iohannis de Çiçono	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 13.	6-6'	28. 10. 1367.	Carta <COLEGANCIE ET> debiti Iohannis de Çiçono	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 14.	6'-7	28. 10. 1367.	Carta emptionis Iuray capatoris	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 15.	7	31. 10. 1367.	CARTA Procuratio Chusme Plucichinich et Marini eius filii		ser Michael de Sloradis	
	7'		prazna stranica			
I, 8, 16.	8	01. 11. 1367.	Carta finis comissarie ser Rambaldini de Saladinis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 17.	8'	02. 11. 1367.	Carta concessionis ad laborandum et redriçandum Pauli Charinich et Stane uxoris sue	facta	ser Iohannes de Botono	

I, 8, 18.	9	03. 11. 1367.	Carta conuentionis inter virum ser Stephanum condam ser Miche de Soppe et Crisanum condam Tolse Iurinch	facta	ser Choxiça de Begna	
I, 8, 19.	9-9'	03. 11. 1367.	Carta finis Iacobi peliparii	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 20.	9'-10	03. 11. 1367.	Carta finis Belote Sconmresich de Pago	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 21.	10	04. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum = CD XIV, str. 100–102	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 22.	10'	04. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Galcii condam Georgii	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 23.	10'-11	04. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Gose condam Mirci	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 24.	11-11'	04. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Slafchi et Slauoii	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 25.	12	04. 11. 1367.	Carta <EMPTIONIS> Vulcine peliparii	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 26.	12-12'	04. 11. 1367.	Carta debiti ser Dominici de Nassis	facta	ser Iohannes de Botono	09. 12. 1367.
I, 8, 27.	12'	07. 11. 1367.	Carta debiti ser Petri de Chatarino	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 28.	12'-13	06. 11. 1367.	Carta locationis ad pastinandum Michouelli filii Iuray	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 29.	13-13'	06. 11. 1367.	Carta emptionis capitum vitum Chosiçe de Begna	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 30.	13'-14	07. 11. 1367.	Carta debiti ser Beltramis notarii de Tarsia	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 31.	14-14'	08. 11. 1367.	Carta <COLEGANCIE ET> debiti domini Georgii plebani Sancte Marie Maioris	facta	ser Chosiça de Begna	06. 11. 1368.
I, 8, 32.	14'	09. 11. 1367.	Carta procurationis domine Marie uxoris ser Simonis de Botono	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 33.	14'-15	11. 11. 1367.	Carta emptionis Cresuli filii Matesse et vxoris sue de capitibus vitum	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 34.	15-15'	11. 11. 1367.	Carta locatio sexdecim vliuarum Cressuli Matesse	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 35.	15'-16	11. 11. 1367.	Carta emptionis dicti Cresuli Matesse		ser Chosa de Begna	
I, 8, 36.	16-16'	11. 11. 1367.	Carta <EMPTIONIS> Mauri filii Cressuli capitum vitum vnus gognai	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 37.	16'-17	12. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Preuonisii condam Dragossii	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 38.	17-17'	12. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Radosclau condam Vregnacii	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 39.	17'-18	12. 11. 1367.	Carta concessionis ad redriçandum Radosclauo suprascripto	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 40.	18	12. 11. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Volcine Bosnich	facta	ser Michael de Sloradis	
	18'-19		dvije prazne stranice			
I, 8, 41.	19'-20	15. 11. 1367.	Carta finis magistri Petri de Peruxia	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 42.	20	15. 11. 1367.	Carta debiti ser Stephani de Qualis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 43.	20'	18. 11. 1367.	Carta finis ser Grixogoni de Çadulinis	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 44.	21	19. 11. 1367.	Carta emptionis Çanini marinarii	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 45.	21-21'	19. 11. 1367.	Carta debiti ser Grixogoni de Ceualelis	facta	ser Chosiça de Begna	22. 12. 1368.
I, 8, 46.	21'-22	19. 11. 1367.	Carta finis Ghiuole	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 47.	22-22	19. 11. 1367.	Carta emptionis Yuote marinarii et piscatoris	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 48.	22'-23	19. 11. 1367.	Carta reparationis salinarum ser Philipi de Matafaris	facta bis	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 49.	23-23'	21. 11. 1367.	Carta emptionis Draschi	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 50.	23'-24	22. 11. 1367.	Carta conuentionis inter comissarios condam ser Rambaldini et dominam Mariçam relictam condam dicti ser Rambaldini	facta semel, facta iterum	ser Michael de Sloradis	

	24'		prazna stranica			
I, 8, 51.	25	23. 11. 1367.	Carta locationis salinarum Luce draperii	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 52.	25-25'	23. 11. 1367.	Carta debiti Luce draperii	facta	ser Michael de Sloradis	
	26-26'		dvije prazne stranice			
I, 8, 53.	27	29. 10. 1367.	Carta ad redriçandum Priboy condam Cranoy	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 54.	27'	29. 10. 1367.	Carta repudiationis hereditatis paterne Pauli condam Nicolay Boni	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 55.	27'	29. 10. 1367.	Carta debiti Pauli Marci de Gerardo	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 56.	28	29. 10. 1367.	Carta debiti Chusme sartoris		ser Iohannes de Botono	
I, 8, 57. !	28-28'	01. 12. 1367.	Carta concessionis ad redriçandum imperpetuum Cibriani fabri condam Disoy	facta	ser Chosa de Begna	
I, 8, 58.	28'-29'	30. 11. 1367.	CARTA Interruptio prescriptionis XXX annorum	<FB>		
I, 8, 59.	30	02. 12. 1367.	Carta emptionis ser Grixogoni de Nassis de vna tercia parte vnus barchosii	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 60.	30'-31	02. 12. 1367.	Carta debiti ser Petrogne de Arbo	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 61.	31	02. 12. 1367.	Carta finis generalis ser Petrogne de Arbo et Slouole Clementis	<FB>	ser Chosiça de Begna	
I, 8, 62.	31'	03. 12. 1367.	Carta debiti ser Petrogne de Arbo	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 63.	31'-32	04. 12. 1367.	Carta ad redriçandum salinas ser Chose de Begna	<FB>	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 64.	32-32'	04. 12. 1367.	Carta locationis vnus [domus] quousque lignamen durabit	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 65. !	32'-33	03. 12. 1367.	Carta emptionis vnus tercie partis vnus barchosii empti per Stoislauum		ser Michael de Sloradis	
	33'		prazna stranica			
I, 8, 66.	34	06. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Dragoslai Meduit	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 67.	34-34'	06. 12. 1367.	Carta debiti Pauli condam [Marci] de Gerardo	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 8, 68.	35	07. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum	facta	ser Chosiça de Begna	
	35'		prazna stranica			
I, 8, 69.	36	09. 12. 1367.	[CARTA DEBITI]	facta	[ser Chosiça] de Begna	
I, 8, 70.	36	09. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Nicole condam Mathey		ser Michael de Sloradis	
I, 8, 71.	36'	10. 12. 1367.	Carta debiti viri nobilis ser Miche de Rosa	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 8, 72.	36'-37	10. 12. 1367.	Carta debiti ser Iohannis de Petriço	facta	ser Iohannes de Botono	03. 09. 1369.
I, 8, 73.	37	10. 12. 1367.	Carta debiti ser Iacobi de Butadio	facta	ser Michael de Sloradis	31. 07. 1368.
I, 8, 74.	37	10. 12. 1367.	Carta debiti ser Marini de Ghinano et ser Philippi de Matafaris – nedostaje završetak	facta	ser Michael de Sloradis	31. 07. 1368.
	37'		prazna stranica			
I, 9, 1.	1-1'	09. 12. 1367.	Carta presentationis literarum regalum	facta		
I, 9, 2.	1'-2	11. 12. 1367.	Carta emptionis Michouelli bastasii vnus gognai capitum vitum	facta	ser Chosa de Begna	
	2'		prazna stranica			
I, 9, 3.	3	11. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Mathey Boxani	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 9, 4.	3-3'	11. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Stanoy condam Dragossii	facta	[ser Iohannes de Botono]	
I, 9, 5.	3'-4	11. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Georgii Iadrii	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 9, 6.	4	12. 12. 1367.	Carta finis et remissionis Stoislauui	facta	ser Iohannes de Botono	
I, 9, 7.	4-4'	12. 12. 1367.	Carta finis ser Saladini de Saladinis generalis	facta		
I, 9, 8.	5	14. 12. 1367.	Carta debiti ser Iohannis de Petriço	facta	ser Chosa de Begna	

I, 9, 9.	5	17. 12. 1367.	Carta debiti viri nobilis ser Bartholomei de Grixogonis	facta	ser Chosa de Begna	
I, 9, 10.	5	17. 12. 1367.	Carta prolongatio termini compromissi ser Benedicti et Madii fratrum – nedovršena	...?		
I, 9, 11.	5'	18. 12. 1367.	Carta concessionis ad laborandum et redričandum Goscisse condam Preuoslaui	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 9, 12.	5'-6	18. 12. 1367.	Carta finis et remissionis ser Mauri Francisci de Grixogonis	facta	ser Chosa de Begna	
I, 9, 13.	6-6'	18. 12. 1367.	Carta finis et remissionis dicti ser Mauri	facta	ser Chosa de Begna	
	7-8		tri prazne stranice			
I, 9, 14.	8'	20. 12. 1367.	Carta debiti ser Madii de Cipriano	facta	ser Chosa de Begna	14. 04. 1371.
I, 9, 15.	9-9'	22. 12. 1367.	Carta finis magistri Margariti phisici	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 9, 16.	10	30. 12. 1367.	Carta societatis Iohannis de Çiçono	facta	ser Chosa de Begna	
I, 9, 17.	10-10'	08. 01. 1368.	Carta concessionis ad redričandum Iuray condam Cranci	facta	ser Nicola de Uiticor	
I, 9, 18.	11-11'	25. 12. 1367.	Carta finis illorum de la (!) Quara	facta		
I, 9, 19.	11'-12	29. 12. 1367.	Carta concessionis ad pastinandum Crisani condam Boschi et Yuanis generis sui	facta	ser Chosa de Begna	
I, 9, 20.	12-12'	04. 01. 1368.	Carta <DOTIS> Helene filie magistri Damiani aurifficis et uxoris Miltini	facta	ser Madius de Cipriano	
	13-14'		četiri prazne stranice			
I, 9, 21.	15-15'	13. 01. 1368.	Carta emptionis ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 22.	16	08. 01. 1368.	Carta debiti ser Grixogoni de Çadulinis	facta		
I, 9, 23.	16	08. 01. 1368.	Carta concessionis ad redričandum Iuray condam Cranci habitatoris Iadre – samo započeta			
	16'		prazna stranica			
I, 9, 24.	17-17'	10. 01. 1368.	Carta emptionis Rastigne Creilcich de Pago	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 25.	17'	10. 01. 1368.	Carta debiti ser Grixogoni de Ceualelis	facta	ser Madius de Cipriano	31. 05. 1369.
I, 9, 26.	17'-18	10. 01. 1368.	Carta concessionis ad pastinandum Ratchi Stansich de Terse	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 27.	18-18'	10. 01. 1368.	Carta conuentionis inter Martinum marinarium et piscatorem et Yuanem dictum Cassane		ser Madius de Cipriano	
I, 9, 28.	18'	10. 01. 1368.	Carta emptionis capitum vitum Michouelli bastasii	facta	ser Nicolaus de Uiticor	
I, 9, 29.	19	10. 01. 1368.	Carta societatis inter Iohannem de Çiçono et Martinum de Bosco	facta	ser Madius de Cipriano	01. 07. 1368.
I, 9, 30.	19-19'	14. 01. 1368.	Carta emptionis ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 31.	20-20'	15. 01. 1368.	Carta conuentionis inter ser Gregorium de Çadulinis et dominam Iacobinam	facta 	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 32.	20'	15. 01. 1368.	Carta debiti ser (Iohannis de) Stephani de Qualis contra ser Gregorium dictum Cecharellum de Çadulinis	facta	ser Madius de Cipriano	30. 06. 1369.
I, 9, 33.	20'-21	16. 01. 1368.	Carta concessionis ad pastinandum vineam Radosclai condam Toleni	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 34.	21-21'	16. 01. 1368.	Carta concessionis ad laborandum et redričandum Iuray condam Cranaci et Vlatico	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 35.	21'-22	16. 01. 1368.	Carta doctis domine Iacobine uxoris ser Stephani de Qualis	facta	ser Madius de Cipriano	03. 12. 1370.
I, 9, 36.	22-22'	18. 01. 1368.	Carta concessionis ad pastinandum Georgii condam Radouani	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 37.	22'-23	18. 01. 1368.	Carta emptionis ser Stephani de Qualis	facta	ser Nicolaus de Viticor	
I, 9, 38.	23-23'	18. 01. 1368.	CARTA Concessio ad pastinandum Stanchi condam Stoisse	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 39.	23'	21. 01. 1368.	Carta emptionis Mathey condam Damiani Dobri de Begna	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 40.	24	21. 01. 1368.	CARTA RESTITUTIONIS ! contracarta restitutionis dictarum duarum sorcium terre	facta	ser Madius de Cipriano	

I, 9, 41.	24'-25	21. 01. 1368.	[Carta restitutionis vnus loci siue curie cum tribus gognais terre Martini condam Paladini]	facta	ser Nicola de Viticor	
I, 9, 42.	25-25'	22. 01. 1368.	Carta doctis Mandiçe uxoris Martini Paladini	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 43.	25'-26	22. 01. 1368.	Carta donationis ex causa mortis Mandiçe filie condam Iohannis Rubey	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 44.	26-26'	22. 01. 1368.	CARTA contracarta supradicte donationis	facta 	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 45.	26'	24. 01. 1368.	Carta debiti Saluucii	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 46.	27-27'	25. 01. 1368.	Carta conuentionis inter ser Stephanum de (!) <SOPPE ET> Nicolam de Berbigo certe quantitatis bestiaminis	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 47.	28	24. 01. 1368.	Carta doctis Pribe uxoris Radine de Petroçano		ser Madius de Cipriano	
I, 9, 48.	28-28'	24. 01. 1368.	Carta concessionis ad redriçandum et laborandum Priboy	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 49.	28'-29	25. 01. 1368.	Carta ad redriçandum et laborandum facta per ser Simonem de Chocilla Nichole Pribci de Pistomano	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 50.	29-29'	27. 01. 1368.	Carta famulatus Stefani filii Stanchi chapellarii cum Draxule marangono	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 51.	30	25. 01. 1368.	Carta doctis Stosie filie magistri Nicole marangoni	facta	ser Nicola de Uiticor	14. 12. 1373.
I, 9, 52.	30-30'	29. 01. 1368.	Carta emptionis capitum vitum Ciuthani de insula Gilani	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 53.	30'-31	30. 01. 1368.	Carta doctis Cecilie uxoris Iohannis condam Venture Falchucii	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 54.	31-31'	30. 01. 1368.	Carta repudiandi hereditatem et bona paterna et materna	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 55.	31'-32	29. 01. 1368.	Carta concessionis ad pastinandum Gregorii et Ratchi fratrum	facta		
I, 9, 56.	32-32'	02. 02. 1368.	Carta concessionis ad laborandum Ciuitani condam Dragoslau	<FB>	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 57.	33-33'	04. 02. 1368.	Carta conuentionis inter ser Gregorium de Çadulinis et Dragoslauum dictum Meduit	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 9, 58.	33'-34	04. 02. 1368.	Carta concessionis ad pastinandum facta per dominum Stephanum et Filipum fratres Milassio - CD XIV, str. 112-114	facta	ser Caninus de Sloradis	
I, 9, 59.	34-34'	05. 02. 1368.	Carta famulatus Çanini Nicolay de Veneciis cum magistro Iohanne phisico	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 60.	34'-35	09. 02. 1368.	Carta finis domini Frixoni facta per dominam Mariam comitisam magnam			
I, 9, 61.	35-35'	18. 01. 1368.	<CARTA DIVISIONIS> – bez naslova	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 62.	35'-36	24. 01. 1368.	Carta emptionis Saluucii de Ancona		ser Madius de Cipriano	
I, 9, 63.	36-36'	24. 01. 1368.	Carta emptionis Iacopucii	facta	ser Madius de Cipriano	
	37-40		sedam praznih stranica			
I, 9, 64.	40'	26. 02. 1368.	Carta famulatus Laurencii de Buda cum Bartolomeo pelipario	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 65.	41	14. 02. 1368.	Carta debiti ser Chose de Begna de libris XXXVIII paruorum	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 9, 66.	41-41'	25. 02. 1368.	Carta emptionis capitum vitum Nicole de Lucorano	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 67.	41'	21. 02. 1368.	Carta finis comissariorum Gregorii de Cotopagna	facta	ser Madius de Cipriano	
***		23. 02. [1368.]	Instrumentum PROCURATIONIS (?) DOMINE IOHANNE FILIE OLIM PHILIPPI DE ROSA – vidi PP, b. I, fasc. 12. fol. 1 (ug. br. 1), fol. 10 (ug. br. 25)			
I, 9, 68.	42	06. 03. 1368.	Carta emptionis Dissoy condam Miloy de Pistomano et Mare uxoris sue	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 69.	42-42'	07. 03. 1368.	Carta emptionis Simonis effectus vnus domus	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 70.	42'-43	16. 03. 1368.	Carta debiti ser Pauli condam Marci de Gerardo	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 9, 71.	43	16. 03. 1368.	Carta emptionis vnus tercie partis vnus barcosii Henrici de Milano – nedovršena		ser Stephanus de Qualis	

I, 9, 72.	43'-45	20. 03. 1368.	Carta vigoris et roboris magistri Andree marangoni condam Desse	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 73.	45	20. 03. 1368.	Carta debiti ser Iohannis condam ser Biualdi de Botono	facta	ser Stephanus de Qualis	01. 05. 1368.
I, 9, 74.	45'-46	24. 03. 1368.	Carta compromissi inter Benedictum et Madium fratres condam ser Nicolay Galelli	facta 	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 75.	46-46'	27. 03. 1368.	Carta finis generalis domini Georgii plebani Sancte Marie Maioris	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 76.	46'-47	30. 03. 1368.	Carta venditionis capitem vitum facte per Radoium Ratcho	facta	ser Iohannes de Sloradis	
	47'		prazna stranica			
I, 9, 77.	48	03. 04. 1368.	Carta emptionis vnus barche marciliane Goychi de Tragurio	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 78.	48-48'	06. 04. 1368.	Carta emptionis Domincii filii Prodani Poponich de Pago	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 79.	48'-49	08. 04. 1368.	Carta debiti ser Pauli condam Marci de Gerardo	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 9, 80.	49-49'	14. 04. 1368.	Carta sindicatus fratrum Sancti Platonis	facta		
I, 9, 81.	49'-50	14. 04. 1368.	Carta donationis facte per dominam Mariam de Botono domino fratri Stephano de ordine predicatorum	facta		
I, 9, 82.	50-50'	14. 04. 1368.	CARTA Contracarta dicte donationis facta per dictum dominum fratrem Stephanum ipsi domine Marie	facta		
I, 9, 83.	51	18. 04. 1368.	Carta doctis domine Filippe condam ser Marini de Paulo	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 84.	51-51'	23. 04. 1368.	Carta concessionis ad laborandum et redigendum vineam magistri Faxoli		ser Madius de Cipriano	
I, 9, 85.	51'-52	24. 04. 1368.	Carta EMPTIONIS ! magistri Yuanis sartoris emptionis vnus tercię partis vnus barchosii	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 9, 86.	52-52'	25. 04. 1368.	Carta conuentionis certorum pactorum inter Cresullum Piçolo et Yuanem	facta 	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 87.	52'-53'	26. 04. 1368.	Carta vigoris et roboris Iohannis de Çiçono	facta	ser Madius de Cipriano	
I, 9, 88.	53'-54	30. 05. 1368.	Carta emptionis ser Damiani condam ser Grixogoni de Chalcina	facta	ser Madius de Cipriano	
	54'		prazna stranica			
I, 9, 89.	55	Carta emptionis ser Iohannis Galii merchatoris	facta	ser Maurus Francisci de Grixogonis	
	55'		prazna stranica			
I, 9, 90.	56	13. 06. 1368.	Carta emptionis Bertucii Campo de vna chochina	facta	ser Maurus Francisci de Grixogonis	
I, 9, 91.	56'-57	17. 06. 1368.	Carta procurationis domine Suoniche uxoris condam Nicolay de Mengacia	facta	ser Paulus Nicolay de Drechia	
I, 9, 92.	57-57'	18. 06. 1368.	Carta emptionis domini Frixoni de Prottis	facta	ser Paulus Nicolay de Drechia	
I, 9, 93.	57'-58	18. 06. 1368.	Carta conseruationis indempnis ser Danielis de Varicassis	facta	ser Paulus Nicolay de Drechia	
	58'-60		četiri prazne stranice			
I, 9, 94.	60'		CARTA – kraj nekoga ugovora	?		
***		17. 07. 1368.	Instrumentum procurationis domini Frixoni DE PROTIS – vidi PP, b. I, fasc. 10, fol. 24 (ug. br. 34)	FACTA		
I, 10, 1.	1-1'	16. 11. 1368.	CARTA PROCURATIONIS	?	?	
I, 10, 2.	1'	19. 11. 1368.	<CARTA CONUENTIONIS> – bez naslova, nedovršena			
I, 10, 3.	2	?	CARTA EMPTIONIS – nastavak ugovora	?	?	
I, 10, 4.	2-2'	25. 11. 1368.	Carta concesionis ad pastinandum facte per Damianum de Varicassis Radosclauo	facta	ser Paulus Nicolay de Drechia	

I, 10, 5.	2'	25. 11. 1368.	Carta concessionis ad pastinandum facte – nedovršena	facta	ser Paulus Nicolay de Drechia	
I, 10, 6.	2'-3	25. 11. 1368.	CARTA Procuratio ser Pauli de Fira			
I, 10, 7.	3-3'	30. 11. 1368.	CARTA Procuratio viri nobilis ser Stancii de Sibenico.	facta		
I, 10, 8.	4-5	01. 12. 1368.	Carta uigoris et roboris Georgii plebani Sancte Marie	facta	ser Damianus Nicolai de Nassis	
I, 10, 9.	5-5'	03. 12. 1368.	Carta emptionis domini Frixoni [vicarii Segnensis]	facta	ser Damianus Nicolai de Nassis	
I, 10, 10.	5'-6	03. 12. 1368.	Carta debiti ser Cernuli Abraam	facta	ser Damianus Nicolai de Nassis	
I, 10, 11.	6-6'	03. 12. 1368.	CARTA Productio et presentatio inuentarii bonorum olim ser Iohannis de Çiçono	facta		
I, 10, 12.	6'-8	07. 12. 1368.	Carta uigoris et roboris domini Georgii plebani Sancte Marie	facta	ser Michael de Pecharo	
I, 10, 13.	8	07. 12. 1368.	Carta debiti Millesse Chalebouich	facta	ser Michael de Pecharo	
I, 10, 14.	8-8'	07. 12. 1368.	Carta finis et remissionis Millesse Chalebouich	facta	dictus ser Michael	
I, 10, 15.	8'-9	07. 12. 1368.	Carta emptionis domini Georgii plebani Sancte Marie	facta	ser Michael de Pecharo	
I, 10, 16.	9'	05. 02. 1369.	Carta conuentionis pastorie inter ser Michaelem de Pichiaro et Michouellum de Insula Magna	facta 	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 17.	10-10'	22. 12. 1368.	Carta finis et remissionis illorum de la (?) Quara (!)	facta	ser Michael de Pecharo	
I, 10, 18.	10'-11'	22. 12. 1368.	Carta finis illorum de Fara	facta	ser Michael de Piccharo	
I, 10, 19.	11'-12'	22. 12. 1368.	Carta pactorum habitorem inter Micham de Rossa suo nomine et nomine alieno et illorum de Saladini	facta 	ser Micha de Pichiaro	
I, 10, 20.	12'-13	21. 12. 1368.	Carta procurationis domine Chatarine relicte ser Georgii Mathey de Georgio	facta		
I, 10, 21.	13-14	28. 12. 1368.	Carta conuentionis inter dominam Xuonicham et Cressulum de Varicassis	facta	ser Damianus Nicolay de Nassis	
	14'-15		dvije prazne stranice			
I, 10, 22.	15'-17'	22. 01. 1369.	CARTA – bez naslova	<FB>		
	18-18'		dvije prazne stranice			
I, 10, 23.	19	03. 01. 1369.	Carta debiti Bertolomey de [Çachis]	facta	
I, 10, 24.	19-19'	03. 01. 1369.	CARTA Procuratio domine Berucie	facta		
I, 10, 25.	19'	06. 01. 1369.	<CARTA DEBITI> – bez naslova, nedovršena			
I, 10, 26.	20-20'	09. 01. 1369.	Carta debiti ser Saladini condam ser Chose de Saladininis	facta	ser Grixogonus de Nassis	
I, 10, 27.	20'21	08. 02. 1369.	Carta FINIS ! filiorum condam ser Lombardini et eius comissarie de quietacione	facta	ser Matheus de Fanfogna	
I, 10, 28.	21-21'	10. 01. 1369.	Carta compositionis inter dominam Maricam et comissarios ser Rambaldini	facta 	ser Grixogonus de Nassis	
I, 10, 29.	21'	12. 01. 1369.	Carta debiti ser Cernuli Abraam de Botono	facta	ser Cressius Raynerii de Varicassis	
I, 10, 30.	22-22'	12. 01. 1369.	<CARTA COLEGANCIE> – bez naslova – usp. Petrus de Sarcana, b. I, fasc. I, 1, fol. 21 - <i>quos (sc. ducatos) dictus Çaninus habuit et recepit a predicto condam ser Stefano condam ser Miche di Soppe ad merçandum et negotiandum ut patet publico instrumento...</i>			
I, 10, 31.	22'	12. 01. 1369.	Carta concessionis ad pastinandum vineam Vulcine condam Dragoy	facta	ser Matheus de Fanfogna	
I, 10, 32.	23	13. 01. 1369.	Carta emptionis Damiani ... condam [Thadey de Sga]gno	facta	[ser Matheus de Fanfogna]	
I, 10, 33.	23-23'	21. 01. 1369.	Carta concessionis ad pastinandum vineam Stoichi et Mathey fratrorum	facta		

I, 10, 34.	24-24'	22. 01. 1369.	Carta substitutionis domine Xuoniche	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 35.	24'-25	01. 02. 1369.	CARTA Procuratio domine Chatarine relicte Georgii Mathey de Georgio	facta	ser Grixogonus de Uaricassis	
I, 10, 36.	25'-26	31. 01. 1369.	Carta procurationis facta per ser Bartulum condam ser Ma... de ... et ser Colanum condam ser Mathey de F...	facta	[ser Matheus] de Fanfogna	
I, 10, 37.	26-27	30. 01. 1369.	Carta uigoris et roboris Georgii marinarii	facta	ser Grixogonus de Varicassis	
I, 10, 38.	27'	02. 02. 1369.	CARTA PRESENTATIO inuentarii THADEY de Sgagno	facta	
I, 10, 39.	27'-28	03. 02. 1369.	Carta doctis Bone uxoris Radoy marinarii	facta	ser Grixogonus Raynerii de [Varicassis]	
I, 10, 40.	28-28'	05. 02. 1369.	Carta pastinationis Stoiani dicti Stas			
I, 10, 41.	28'-29	05. 02. 1369.	Carta pastinationis Boxichi et Pribili fratrum condam Raducii	facta	ser Grigoxonus de Nassis	
I, 10, 42.	29	05. 02. 1369.	Carta pastinationis Ma[rini] de Insula Magna	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 43.	29'	05. 02. 1369.	CARTA Pastinatio Nicole condam Cresouani Iaraç	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 44.	29'-30	10. 02. 1369.	<CARTA DONATIONIS INTER VIVOS> – bez naslova			
I, 10, 45.	30-30'	11. 02. 1369.	Carta pastinationis Yuanis condam Cranoeuich	facta	ser Grigoxonus de Nassis	
I, 10, 46.	30'	11. 02. 1369.	Carta famulatus Iuray condam Radaç cum Georgio marinario	facta	ser Grigoxonus de Nassis	
I, 10, 47.	30'-31	13. 02. 1369.	Carta famulatus Ça[nini] filii Dragossii de [Psett] cum magistro Radoslauo calegario	facta	ser Grigoxonus de Nassis	
I, 10, 48.	31-31'	15. 02. 1369.	Carta debiti ser Damiani de Cigalis	facta	ser Grigoxonus de Nassis	
I, 10, 49.	31'	16. 02. 1369.	Carta emptionis Iurice de Insula Magna de capitibus vitum	facta		
I, 10, 50.	32	16. 02. 1369.	Carta emptionis de capita vitum Miroy condam Cresouani	facta		
	32'		prazna stranica			
I, 10, 51	33-33'	01. 12. 1368.	Testamentum ser Thadey de Sgano	facta	ser de	
I, 10, 52.	33'-34	24. 02. 1369.	Carta emptionis capitum vitum Slauoy		ser Grigoxonus de Nassis	
I, 10, 53.	34-34'	27. 02. 1369.	[Carta CONUENTIONIS INTER militem regium DOMINUM IACOBUM DE VARICASSIS ET] ser Iohannem [DE PETRIÇO]	facta	ser Grigoxonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 54.	34'	27. 02. 1369.	CARTA – bez naslova			
I, 10, 55.	35	17. 02. 1369.	Carta debiti ser Grixogoni de Petriço	facta	
I, 10, 56.	35	17. 02. 1369.	Carta debiti ser Nadalini de Çadulinis	facta	ser Grixogonus de Nassis	19. 07. 1369.
I, 10, 57.	35'	20. 02. 1369.	Carta debiti ser Iohannis de Viticor	facta	ser Grigoxonus Raynerii de [Varicassis]	13. 07. 1369.
I, 10, 58.	35'-36	21. 02. 1369.	Carta emptionis Yuanis condam Radouani Belcich		ser Grigoxonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 59.	36	21. 02. 1369.	Carta debiti Radosclai calegarii et Stoiano peliparii			
I, 10, 60.	36-36'	22. 02. 1369.	CARTA Instrumentum procurationis dominarum Bune et Chatarine sororum	facta	ser Grigoxonus Raynerii de Varicassis	

I, 10, 61.	36'-37	27. 02. 1369.	Carta conuentionis habite inter [Cernulum] Abraam de Boto[no et] ser Gregorium de Çadu[linis ex] vna parte et Martinum [botarium] condam Obrade et [Martinum] de Segna ex altera	facta		
	37'		prazna stranica			
I, 10, 62.	38	10. 03. 1369.	Carta debiti ser Francisci de Çadulinis	facta	ser Iohannes de Sloradis	20.
I, 10, 63.	38-38'	10. 03. 1369.	Carta concessionis ad laborandum p...	[facta bis]	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 64.	38'-39	10. 03. 1369.	Carta emptionis vnus muri inter dominum [Frixonum] et ser Simonem de Botono	facta bis	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 65.	39-39'	10. 03. 1369.	Carta debiti ser Simonis de Botono	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 66.	40-40'	13. 03. 1369.	CARTA Procuratio ser Danieli de Varicassis	facta?	
I, 10, 67.	40'	15. 03. 1369.	Carta debiti ser Nadalini de Çadulinis	facta	ser Iohannes de Sloradis	10. 07. 1369.
I, 10, 68.	41	15. 03. 1369.	Carta debiti domine Nicolote relicte condam ser Laurencii de Bogde	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 69.	41-42	23. 03. 1369.	Testamentum Luce Barberii	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 70.	42	23. 03. 1369.	Carta doctis Marie [uxoris] magistri Luce barberii	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 71.	42'	23. 03. 1369.	Carta finis et remissionis Misuli et Colane fratrum de Flumine	facta	ser Iohannes de Sloradis	
I, 10, 72	43	16. 03. 1369.	[Carta FINIS ser] Petri [de Glubauaç]	facta	[ser Grixogonus] de Nassis	
I, 10, 73.	43-43'	17. 03. 1369.	Carta debiti ser Petri de Glubauaç	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 10, 74.	43'	17. 03. 1369.	Carta debitiinorum de Iadra – nedostaje kraj	facta	ser Grixogonus de Nassis	
***		25. 04. 1369.	Instrumentum procurationis IACOBI CONDAM RICOURI DE FLORENTIA – vidi PP, b. I, fasc. 14, fol. 34 (ug. br. 72)	FACTA		
***		30. 06. 1369.	Instrumentum augmenti dotis DOMINE MARGARITE UXORIS SER SALADINI DE SALADINIS – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 174'	FACTA		
***		20. 07. 1369.	Instrumentum DEBITI DOMINE MARICE – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 26': Iohannes de Casulis u CD XVI, str. 507			
I, 11, 1.	1	03. 10. 1369.	Carta emptionis Drage condam Volce	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 2.	1-1'	03. 10. 1369.	Carta procurationis ser Mar[ci condam ser] Marci de Gerardo	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 3.	1'-2	03. 10. 1369.	Carta procurationis ser Nicolay condam ser Grixogoni de Marino			
I, 11, 4.	2-2'	04. 10. 1369.	Carta COLEGANCIE ! debiti et colegancie ser Stephani de Soppe	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 5.	3	05. 10. 1369.	Carta emptionis magistri Çuueli fabri et Vidonis fratris ac Radice eorum matris	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 6.	3-3'	05. 10. 1369.	Carta promissionis facte per ser Stephanum de Nona et Petrum eius filii Cuuelo fabro		ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 7.	4-4'	06. 10. 1369.	Carta laudationis et ratificationis facta per fratres Sancti Grixogoni de Iadra ser Iohanni Detrico		ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 8.	4'-5	06. 10. 1369.	Carta finis ser Çuue de Botono	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 9.	5-5'	07. 10. 1369.	Carta finis done Marie uxoris condam magistri Luce barberii	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 10.	5'	07. 10. 1369.	Carta finis comissarie magistri Luce barberii	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 11.	5'-6	07. 10. 1369.	Carta finis comissarie magistri Luce barberii		ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 12.	6-6'	08. 10. 1369.	Carta emptionis capitum vitum Saraceni	facta		
I, 11, 13.	6'-7	08. 10. 1369.	CARTA Pastinatio octo gognaiorum terre monasterii Sancte Marie monialium	<FB>		

I, 11, 14.	7-7'	11. 10. 1369.	Carta protestationis Simonis becarii de Xagabria	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 15.	7'	14. 10. 1369.	CARTA Protestatio Georgii fabri contra Michouelum murarium	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 16.	7'-8	19. 10. 1369.	Carta finis ser Stephani de Soppe	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 17.	8'	20. 10. 1369.	Carta societatis et debiti ser Georgii de Matafaris	facta		
I, 11, 18.	8'-9'	21. 10. 1369.	Carta locationis salinarum ser Marini de Matafaris hinc ad tres annos		ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 19.	9'-10	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Radichi Butchouich	facta	ser Vitus de Cadulinis (!)	
I, 11, 20.	10	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Dismeni et Disislai fratrum	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 21.	10	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Mathey (Drucich Chouacich) Drucich	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 22.	10-10'	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Petri Budislai	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 23.	10'	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Iuray condam Merdesse		ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 24.	10'	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Boxani Bocich		ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 25.	10'	21. 10. 1369.	Carta pastinationis Mathey (Drucich) Chouacich		ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 26.	10'-11	09. 10. 1369.	Testamentum done Mire relicte condam Preuoni			
I, 11, 27.	11-11'	21. 10. 1369.	Carta obligationis ser Philipi de Nosdrogna contra Budislauum		ser Michael de Sloradis	
I, 11, 28.	11'-12	22. 10. 1369.	Carta pastinationis Pribaç condam Dragoslai	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 29.	12	22. 10. 1369.	Carta pastinationis Stanoy condam Crisani	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 30.	12	24. 10. 1369.	Carta debiti Colani Petrinich	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 11, 31.	12'-13	25. 10. 1369.	Carta donationis Radoslaue	facta	ser Michael de Sloradis	22. 12. 1369.
I, 11, 32.	13	25. 10. 1369.	Carta debiti ser Iohannis Gali mercatoris	facta		
I, 11, 33.	13'	27. 10. 1369.	CARTA Procuratio Iacobi de Florentia mercatoris condam Mathei	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 34.	13'-14	30. 10. 1369.	CARTA Procuratio Mauri Iohannis Greci		ser Michael de Sloradis	
I, 11, 35.	14-14'	30. 10. 1369.	Carta doctis domine Iohanne uxoris future Damiani de Chalcina	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 36.	14'-15	30. 10. 1369.	Carta debiti viri nobilis Damiani de Chalcina	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 37.	15	30. 10. 1369.	Carta promissionis reffutandi bona paterna et materna	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 38.	15'	30. 10. 1369.	Carta finis magistri Thomaxii medici de Forliuio	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 39.	15'-16	30. 10. 1369.	Carta emptionis capitum vitum Çufchi aurifficis			
I, 11, 40.	16-16'	31. 10. 1369.	Carta emptionis Ciuitani çapatoris effectus vnus domus	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 41.	16'-17'	02. 11. 1369.	Carta emptionis viri nobilis ser Damiani de Cigalis	facta		
I, 11, 42.	17'	02. 11. 1369.	Carta conseruationis indemnis Iacobi condam Richouri			
I, 11, 43.	18	02. 11. 1369.	Carta emptionis ser Iohannis de Viticor et ser Mauri Francisci de Grixogonis de modiis II ^C calcis	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 44.	18'	03. 11. 1369.	Carta emptionis (bu) Borcii de medietate vnus barchosii	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 45.	18'-19	03. 11. 1369.	Carta debiti ser Iohannis de Gallo	facta	ser Michael de Sloradis	30. 01. 1370.
I, 11, 46.	19-19'	04. 11. 1369.	Carta ad redriçandum vineam Ratchi condam Dragoslai	facta		
I, 11, 47.	20	31. 10. 1369.	Carta debiti domini comitis Gregorii	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 48.	20-20'	31. 10. 1369.	Carta debiti Michouelli drapperii	facta		
I, 11, 49.	20'-21'	02. 11. 1369.	CARTA Procuratio generalis domini Frixoni de Protis	facta		
I, 11, 50.	21'	04. 11. 1369.	Carta pastinationis facta per ser Iohannem de Botono Yuani condam Georgii de Diclo	<FB>	ser Stephanus de Qualis	

I, 11, 51.	22	04. 11. 1369.	Carta pastinationis facta per ser Iohannem de Botono Muxine Stoisch – samo započeta			
I, 11, 52.	22'-23	05. 11. 1369.	Carta finis Mathey Çi de Cluggia	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 53.	23	05. 11. 1369.	Carta debiti Anthonii Bellemo filii ser Dominici Bellemo de Cluggia – nedostaje završetak	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 11, 54	23'	03. 11. 1369.	Carta pactorum habitorum inter virum nobilem ser Philippum de Nosdrogna et Thomassium Teotonicum	facta		
I, 11, 55	24	26. 01. 1346.	Testamentum domine Dobre uxoris condam ser Grixogoni condam Miche de Georgio			
I, 11, 56.	24-25	05. 11. 1369.	Carta vigoris et roboris ser Philipi de Nosdrogna	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 57.	25-25'	05. 11. 1369.	Carta debiti magistri Iohanis marangoni	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 58.	25'-26	05. 11. 1369.	Carta locationis domus illorum de Nosdrogna magistro Vulcine habite ad V annos	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 59.	26-26'	05. 11. 1369.	Carta conuencionis inter ser Philipum de Nosdrogna et magistrum Iohannem et Vulcinam fratres	facta 	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 60.	27	05. 11. 1369.	Carta locationis vnus deri cum vliuariis	facta		
	27'		prazna stranica			
I, 11, 61.	28	11. 11. 1369.	Carta emptionis Boschi condam Cres... et Marice vxoris sue	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 11, 62.	28-28'	11. 11. 1369.	Carta pastinationis Ciuitchi Radoslaui facta per ser Iohannem de Botono – nedovršena			
	28'-29		dvije prazne stranice			
I, 11, 63.	29'-30	11. 11. 1369.	Carta debiti domini prioris Adurane	facta	ser Stephanus de Qualis	31. 12. 1369.
I, 11, 64.	30-30'	20. 11. 1369.	CARTA Procuratio Andree Nuti de Ancona et domine Chatarine eius uxoris			
***		15. 11. 1369.	Instrumentum compromissi INTER MICAELEM DICTUM BRODARIUM BECARIUM CON DAM PETRI ET COMISSARIO CIUITCHI BECARI – vidi PP, b. I, fasc. 12. fol. 6 (ug. br. 17)			
I, 12, 1.	1-1'	15. 11. 1369.	[CARTA VIGORIS ET ROBORIS SER MICHE DE ROSA] – nedostaje završetak – usp. PP, b. I, fasc. 12. fol. 9' (ug. br. 25)	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 2.	2	17. 11. 1369.	Carta patronatus domini Frixoni per eum facta Thomassio	facta		
I, 12, 3.	2-2'	18. 11. 1369.	Carta pastinationis facta per ser Iohannem de Botono Luce Radoslaui	facta 	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 4.	2'-3	18. 11. 1369.	Carta emptionis magistri Nicoleti protomagistri galearum	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 5.	3-3'	19. 11. 1369.	Carta emptionis Yuanis condam Stoiaci çardinario	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 6.	3'-4	18. 11. 1369.	Carta pastinationis facta per ser Maurum Francisci de Grixogono Glubano Dragoslaui	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 7.	4	18. 11. 1369.	Carta <PASTINATIONIS> Radichi condam Iurse de Cergno	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 8.	4	18. 11. 1369.	Carta <PASTINATIONIS> Novachi condam Volchoy	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 9.	4-4'	18. 11. 1369.	Carta <PASTINATIONIS> Budoy condam Obradi	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 10.	4'	18. 11. 1369.	<CARTA PASTINATIONIS> – bez naslova	facta		
I, 12, 11.	4'	18. 11. 1369.	Carta <PASTINATIONIS> Nouaci condam Volchoy	facta		
I, 12, 12.	4'	18. 11. 1369.	Carta <PASTINATIONIS> Radichi condam Iurse	facta		
I, 12, 13.	4'-5	18. 11. 1369.	Carta <PASTINATIONIS> Stanislau Merchacelli	facta		
I, 12, 14.	5	18. 11. 1369.	Carta pastinationis Simonis filii Radouani	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 15.	5	19. 11. 1369.	Carta famulatus Petri cum Faxolo	facta	ser Vitus de Çadulinis	

I, 12, 16.	5-5'	19. 11. 1369.	Carta proclamationis vnus instrumenti	<F>	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 17.	6-7	20. 11. 1369.	CARTA Sententia arbitralis ultrascripti compromissi	facta 		
I, 12, 18.	7-7'	21. 11. 1369.	Carta emptionis Stoiani condam Gregorii	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 19.	7'-8	21. 11. 1369.	CARTA Procuratio Cresuli dicti Malatesta Becarii et Stossie uxoris sue	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 20.	8	23. 11. 1369.	Carta finis generalis Gregorii dicti Sestane	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 21.	8-8'	23. 11. 1369.	Carta debiti domine Catarine	facta	ser Michael de Sloradis	01. 01. 1371.
I, 12, 22.	8'-9	23. 11. 1369.	Carta procurationis domine Agnetis sororis domini Frixoni		ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 23.	9-9'	26. 11. 1369.	Carta conuentionis habite inter Vanucium Palmardi de Firmo et Iacobum de Laurana	facta		
I, 12, 24.	9'	27. 11. 1369.	Carta debiti Munelli de Ancona	facta		
I, 12, 25.	9'-10'	01. 12. 1369.	Carta vigoris et roboris ser Miche de Rosa	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 26.	11	01. 12. 1369.	Carta finis generalis magistri Stephani marangoni		ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 27.	11-11'	28. 11. 1369.	Testamentum Pribis piscatoris	facta		
I, 12, 28.	11'	03. 12. 1369.	Carta debiti domine Desse	facta		
I, 12, 29.	12	07. 12. 1369.	Carta debiti Michaelis draperii	facta		20. 01. 1370.
I, 12, 30.	12-12'	08. 12. 1369.	Carta conseruationis indempnis ser Bartoli de Milano	facta		
I, 12, 31	13	26. 11. 1369.	CARTA Protestatio Bori[cii m]arinarii	facta	ser Michael de Sloradis	
	13'		prazna stranica			
I, 12, 32.	14-14'	13. 12. 1369.	Carta donationis domine Madice uxoris condam Petri de Carino	facta	[ser Stephanus de Qualis]	
	15		prazna stranica			
I, 12, 33.	15'	15. 12. 1369.	Carta finis Petri Michacii de Tragurio	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 34.	15'-16'	15. 12. 1369.	CARTA Procuratio generalis domini Frixoni de Protis	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 35.	16'-17	17. 12. 1369.	Carta emptionis capitum vitum Dragoslai Pechiarich		ser Stephanus de Qualis	
I, 12, 36.	17	17. 12. 1369.	Carta debiti Michule de Nona	facta	ser Stephanus de Qualis	
I, 12, 37.	17-17'	19. 12. 1369.	Carta finis et remissionis Luxe et Michoy fratrum de Tragurio	facta	ser Michael de Sloradis	
I, 12, 38.	17'-18	19. 12. 1369.	Carta debiti Martini marinarii	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 39.	18-18'	22. 12. 1369.	Carta emptionis ser Miche Federici de Nassis	facta		
I, 12, 40.	19-19'	22. 12. 1369.	CARTA – bez naslova	<FB>		
I, 12, 41.	19'-20	23. 12. 1369.	Carta ad riçandum (!) domini Georgii Radusich		ser Stephanus de Qualis	
I, 12, 42.	20-21	24. 12. 1369.	Carta finis illorum de la Quara	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 43.	21-22	24. 12. 1369.	Carta conseruationis indepnis ser Iacobi de Çadulinis	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 44.	22'-23	02. 01. 1370.	Carta locationis vnus domus domine Prie facta Martino draperio hinc ad quatuor annos	facta	ser Micha de Sloradis	
I, 12, 45.	23	04. 01. 1370.	Carta pastinationis Vladani de Visoçano	facta	ser Stephanus de Soppe	
I, 12, 46.	23'	07. 01. 1370.	Carta procurationis	facta	ser Vitus de Çadulinis	
I, 12, 47.	24	07. 01. 1370.	(CARTA locationis vnus [...] domine Prie facta [...]no Draperio) [CARTA DEBITI] magistri Iacobi [murarii] de Florentia)	facta	ser Vitus de Çadulinis	
	24'-25		dvje prazne stranice			

I, 12, 48.	25'	19. 02. 1370.	CARTA SENTENTIA ARBITRALIS inter ser Micham de Martinussio et ser Mapheum, ser Philippum et ser Marinum de Matafaris – usp. PP, b. I, fasc. 14, fol. 11' (datum je 09. 02. 1370)	facta		
I, 13, 1.	1-1'	09. 01. 1370.	Carta compositionis inter Çaninum apotecarium et Anthonium condam Çanini	facta 	ser Grixogonus Rainerii Varicasiss	BN
I, 13, 2.	1'-2	09. 01. 1370.	Carta societatis Luce draperii – nedostaje završetak	facta	ser Grisogonus Rainerii Varicasiss	BN
I, 13, 3.	2	?	CARTA PROCURATONIS – nastavak ugovora	?	?	
I, 13, 4.	2-2'	09. 01. 1370.	Carta procurationis Luce draperii	facta	ser Grixogonus Rainerii Varicasiss	
I, 13, 5.	2'-3	10. 01. 1370.	Carta emptionis ser Cernuli dicti Abraam de Botono	facta	ser Grixogonus Rainerii Varicasiss	
I, 13, 6.	3	10. 01. 1370.	Carta debiti ser Beltramis de Tarsia ciuis Iustinopolitani	facta	ser Mapheus de Matafaris	29. 01. 1370.
I, 13, 7.	3'-4	11. 01. 1370.	Carta uigoris et roboris Draxini condam Stanoy	facta	ser Grisogonus Rainerii de Uaricasiss	
I, 13, 8.	4-4'	12. 01. 1370.	Carta procurationis Radoy Marsich marinarii		ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 9.	5-5'	14. 01. 1370.	Carta procurationis domine Agnetis filie strenui militis Çanphilippi de Sancta Cruce	facta		
I, 13, 10.	5'-6	14. 01. 1370.	Carta procurationis dicte domine Agnetis	facta		
I, 13, 11.	6-6'	14. 01. 1370.	Carta procurationis ser Iohannis condam ser Grixogoni de Calcina	facta		
I, 13, 12.	7	15. 01. 1370.	Carta emptionis medietatis vnus barcosii Miche de Ghinano	facta	ser Grixogonus Rainerii de Varicasiss	
I, 13, 13.	7-7'	15. 01. 1370.	Carta conuentionis patronatus medietatis vnus barchosii	facta	ser Grisogonus Rainerii de Varicasiss	
I, 13, 14.	7'-8	15. 01. 1370.	Carta emptionis capitum vitum Nicole sartoris	facta	ser Grixogonus Rainerii de Varicasiss	
I, 13, 15.	8-8'	18. 01. 1370.	Carta emptionis Nicolay cimatoris de Feltro condam Petri	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 16.	8'-9	1.. 01. 1370.	Carta debiti domine Magdalene relicte ser Danielis de Varicassis	facta	ser Mapheus de Matafaris	20. 06. 1372.
I, 13, 17.	9	21. 01. 1370.	[Carta concessionis ad pastinandum ser Miche condam ser Iohannis de Martinussii Blaxole de Missane]	facta	ser Grixogonus Rainerii de [Varicasiss]	
I, 13, 18.	9'	21. 01. 1370.	[Carta concessionis ad pastinandum Gifce de Vgrinich]	facta	ser Grixogonus Rainerii de Varicasiss	
I, 13, 19.	9'-10	21. 01. 1370.	Carta ...ionis inter comissarios Gregorii de Carbonoso et ser Marinum de Segaticha	facta	[ser Damianus ser Biualdi de Nassis]	
I, 13, 20.	10-11'	21. 01. 1370.	Carta uigoris et roboris Nicole condam Tolomerii de Spingarolo	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 13, 21.	11'-12	22. 01. 1370.	Carta CONCESSIONIS ! partim ad redriçandum et partim ad pastinandum Uidossii de Giglani et Margarite de Iadra	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 13, 22.	12-13	23. 01. 1370.	<CARTA CONUENTIONIS> – bez naslova			

I, 13, 23.	13'	24. 01. 1370.	Carta <FINIS> commissariorum olim Miche de Mirigosco	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 24.	13	25. 01. 1370.	Carta emancipationis Iordani filii ser Philippi de Nosdrogna	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 13, 25.	13-13'	25. 01. 1370.	<CARTA PROMISSIONIS> – bez naslova			
I, 13, 26.	14-15	26. 01. 1370.	Carta uigoris et roboris domini prioris de Adurane	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 13, 27.	15'	27. 01. 1370.	Carta donationis inter uiuos facte per Iohannem de Petriço Grixogoni Raynerii de Varicassis – nedovršena		ser Damianus ser Biualdi de Nassis	11. 03. 1370.
I, 13, 28.	16	29. 01. 1370.	Carta societatis inter magistrum Petrum a Scarselis et Iuray	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 29.	16'	30. 01. 1370.	Carta proclamationis et prescriptionis vnus publici instrumenti ser Miche de Nassis	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	08. 01. 1371.
I, 13, 30.	17	30. 01. 1370.	Carta finis et remissionis Faxoli sartoris	facta		
I, 13, 31.	17-17'	31. 01. 1370.	Carta debiti ser Cose de Begna	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	07. 09. 1370.
I, 13, 32.	17'-18	31. 01. 1370.	Carta procurationis magistri Petri a Scarselis	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 33.	18-18'	01. 02. 1370.	Carta locationis facta Dominacho de Lauač de quatuor scopulis	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 34.	19	02. 02. 1370.	Carta locationis ad pastinandum facta per Iacobum Damiani de Spingarolo Stanač Bogdani	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 35.	19-19'	02. 02. 1370.	Carta debiti Pribislaui condam Lupse	facta	ser Grixogonus Rainerii de Varicassis	
I, 13, 36.	19'	03. 02. 1370.	Carta finis ser Cose condam ser Mathei de Begna	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nas.	
I, 13, 37.	19'	03. 02. 1370.	Carta finis ser Cose condam Mathei de Begna - sadržaj se nastavlja ispred ugovora br. 39 (fol. 20')	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 13, 38.	20-20'	04. 02. 1370.	Carta emptionis [Thomani chalefado] condam [Stephani] de Iadra	facta	ser Mafeus de Matafaris	
I, 13, 39.	20'	14. 02. 1370.	Carta doctis Cecilie vxoris Vulcine marinarii	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 13, 40.	21-21'	05. 02. 1370.	Carta venditionis ducentarum pelium agnorum de Pago	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 13, 41.	21'-22	07. 02. 1370.	Carta emptionis capitum vitum Volchoy et Volcine		ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 13, 42.	22'	10. 02. 1370.	Carta repudiationis bonorum patris Luce peliparii	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 13, 43.	23	07. 02. 1370.	Codicillum ser Nicolay de Čadulinis	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
I, 13, 44.	23'	13. 02. 1370.	Carta debiti ser Marini condam ser Miche de Ghinano	facta	ser Mapheus de Matafaris	04. 08. 1370.
I, 13, 45.	23'-24	14. 02. 1370.	Carta debiti ser Petri de Vocta de Breberio	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	

I, 13, 46.	24'	13. 02. 1370.	Carta debiti ser Iohannis de Varicassis	facta	ser Grixogonus Raynerii de Varicassis	
	25		prazna stranica			
I, 13, 47.	25'-26	11. 02. 1370.	Carta compromissi inter ser Micham de Martinusio et Mapheum, Philipum et Marinum de Matafaris			
I, 13, 48.	26-26'	12. 02. 1370.	Carta interruptionis prescriptionis XXX annorum ser Georgii de Matafaris	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
	27		NASTAVAK UGOVORA BR. 52 (fol. 29)			
I, 13, 49	27	23. 02. 1370.	[Carta protestationis] Grixogoni [condam] Raynerii [de Varicassis]	[facta]	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
	28		NASTAVAK UGOVORA BR. 53 (fol. 29')	?	?	
I, 13, 50.	28	18. 02. 1370.	Carta emptionis capitum vitum Saraceni	facta ?	
I, 13, 51	28'	13. 02. 1370.	Carta debiti Madii draperii	facta	ser Mapheus de Matafaris	
I, 13, 52.	29	06. 03. 1370.	[Carta procurationis ser Gregorii condam ser Grixogoni de Çadulinis] - nastavlja se iza ugovora br. 48 (fol. 27)	facta	[ser Mapheus] de Matafaris	
I, 13, 53.	29'	06. 03. 1370.	Carta confidancie Nicoleti de Medio - nastavlja se iza ugovora br. 49 (fol. 28)	facta	ser Damianus ser Biualdi de Nassis	
I, 14, 1.	1	29. 03. 1370.	[Carta finis] magistri Chusme sartoris	facta	ser ...us de Soppe	
I, 14, 2.	1-1'	03. 04. 1370.	[Carta procurationis ser Cressii de Varicassis]	facta ?	
I, 14, 3.	1'-2	03. 04. 1370.	Carta emptionis mille modiorum salis facte Cressium (!) de Varicassis a Mauro de Grixogonis	facta	ser Grisogonus Raynerii de Varicassis	
I, 14, 4.	2-2'	06. 04. 1370.	Carta emptionis Stipuli de Luchorano et Drage uxoris sue	facta	ser Grisogonus Raynerii de Varicassis	
I, 14, 5.	2'-3	06. 04. 1370.	[Carta emptionis Radoslaui Cesarouich]	facta	
I, 14, 6.	3	... 04. 1370.	Carta uigoris et roboris magistri Petri a Scarselis – samo započeta			
	3		prazna stranica			
I, 14, 7.	4-4'	12. 06. 1370.	Carta finis repudiandi bona paterna et materna ser Blaxii de Soppe		ser Grisogonus Raynerii de Varicassis	
I, 14, 8.	4'-5	19. 06. 1370.	Carta procurationis domine Dobre relicte ser Çoyli de Ceualelis			
	5'		prazna stranica			
I, 14, 9.	6	12. 07. 1370.	Carta finis et remissionis Colani de Flumine	facta	ser Çoylus condam Sergii	
I, 14, 10.	6'	12. 07. 1370.	[Carta procurationis] Dominche piçochare	facta	ser Chosiça de Begna	
I, 14, 11.	7	13. 07. 1370.	Carta debiti dum presbiteri Iohannis Bogouich	facta		
I, 14, 12.	7-7'	13. 07. 1370.	Carta finis comissarie Çuvice condam Iohannis	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 13.	7'-8	15. 07. 1370.	Carta conuentionis inter comissarios domine Helisabet (!) comissarie et Luciam	facta	ser Çoylus condam Sergii	
I, 14, 14.	8-8'	16. 07. 1370.	Carta finis generalis domine Marice relicte Tadey de Sgagno	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 15.	8'-9	17. 07. 1370.	Carta procuratio Bone vxoris condam Designe Damiani de Pago	facta	ser Çuue condam Sergii de Cesamo	

I, 14, 16.	9-9'	17. 07. 1370.	Carta procurationis Mathey Staneto	facta	ser Çoylus condam Sergii	BN
I, 14, 17.	10-10'	17. 07. 1370.	Carta procurationis done Marie vxoris condam magistri Luce barberii	facta	ser Çoyllus Sergii de Cesamo	
I, 14, 18.	11	18. 07. 1370.	Carta finis Alegreti merçarii	facta	ser Çoyllus Sergii de Cesamo	
I, 14, 19.	11	20. 07. 1370.	Carta doctis Stoie	facta	ser Chosa de Begna	06. 12. 1385.
I, 14, 20.	11-11'	04. 08. 1370.	Carta emptionis ser Iohannis Gali = CD XIV, str. 277–279	facta		
I, 14, 21.	11'-12	24. 07. 1370.	Carta finis ser Marini [condam ser Vulcine Petrici] de Matafaris			
I, 14, 22.	12'	04. 08. 1370.	Carta doctis Glube p... – usp. PP, b. II, fasc. 3, fol. 15 (ug. br. 37)	facta	ser Coyllus condam Sergii de Cesamo	23. 07. 1373.
I, 14, 23.	12'-13	04. 08. 1370.	[Carta finis]		ser Chosa de Begna	
I, 14, 24.	13-13'	05. 08. 1370.	Carta finis comissarii done Iohanne condam Iohannis	facta		
I, 14, 25.	13'	05. 08. 1370.	Carta finis dicte comissarie done Iohanne	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 26.	14	05. 08. 1370.	Carta finis dicte comissarie	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 27.	14-14'	08. 08. 1370.	Carta dotis Stosie vxoris Maroii	facta	ser Çoylus condam Sergii de Cesamo	
I, 14, 28.	14'-15	25. 08. 1370.	Carta emptionis Marini Mucii de quarta parte vini insule Giglani presentis anni		ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 29.	15	27. 08. 1370.	Carta debiti ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Augustinus de Cigalis	11. 12. 1370.
I, 14, 30.	15-15'	27. 08. 1370.	Carta emptionis ser Cernuli Abraam quarte partis vini insule Giglani		ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 31.	15'-16	27. 08. 1370.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum domini olim Mathei archipresbiteri	facta	ser Çoylus condam Sergii de Cesamo	
I, 14, 32.	16	28. 08. 1370.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum olim ser Çanini de Chalcina	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 33.	16-16'	28. 08. 1370.	Carta conseruationis indempnis comissariorum Draxile mercarii		ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 34.	16'-17	30. 08. 1370.	Carta finis comissarie Alegreti condam Thomaxii Lealis	facta	ser Çoylus condam Sergii de Cesamo	
I, 14, 35.	17-17'	30. 08. 1370.	Carta obligationis redituum possessionum olim Vulcine Thomaxii Lealis	facta	ser Çoylus condam Sergii de Cesamo	
I, 14, 36.	17'-18	02. 09. 1370.	Carta augmenti doctis Fumie	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 37.	18-18'	04. 09. 1370.	Carta LABORANDI ! Dragoslaue veniendi pro vilano ser Grisogoni Raynerii de Varicassis	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 38.	18'-19	10. 09. 1370.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum omnium, que condam fuerunt ser Dominci de Nassis	facta	ser Çoillus Sergii de Cesamo	
I, 14, 39.	19	10. 09. 1370.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione Vulcine peliparii	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 40.	19-19'	10. 09. 1370.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum Mathei de Botono	<F>	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 41.	19'-20	22. 09. 1370.	Carta famulatus Georgii cum Iohanne marangono	facta	ser Çoylus condam Sergii de Cesamo	
	20'		prazna stranica			
I, 14, 42.	21	24. 09. 1370.	Carta finis comissarie (ser Dominci) Matey de Nassis	facta	ser Çoillus condam Sergii de Cesano	
I, 14, 43.	21-21'	24. 09. 1370.	<CARTA SUBSTITUTIONIS> – bez naslova			

I, 14, 44.	21'-22	24. 09. 1370.	Carta conuentionis inter dum presbiterum Petrum et frataleam verberatorum	<FB>	ser Çoillus condam Sergii de Cesano	
I, 14, 45.	22-22'	30. 09. 1370.	Carta presentatio cum protestatione inuentarii bonorum condam Nicole ortolani	facta	ser Coillus Sergii de Cesano	
I, 14, 46.	22'	30. 09. 1370.	Carta finis done Marie relictæ Cernuli olim Iohannis Dobrossii	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 47.	23	29. 09. 1370.	Carta contestationis expensarum factarum per magistrum Andream protomagistrum comissario nomine dicte done Iohanne	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 48.	23'	30. 09. 1370.	Carta doctis Marice vxoris future Thomasii Iohannis Rubey	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 49.	23'-24	30. 09. 1370.	Carta debiti ser Grixogoni de Ceualellis	<F>	ser Çoillus Sergii de Cesano	23. 12. 1370.
I, 14, 50.	24'	30. 09. 1370.	Carta conseruationis indempnis ser Petri de Glubauaç	<F>	ser Çoillus Sergii de Cesano	siječanj 1371.
I, 14, 51.	24'-25	30. 09. 1370.	Carta procurationis magistri Petri a Scarselis		ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 52.	25'	01. 10. 1370.	Carta debiti ser Francisci de Çadulinis	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 53.	25'-26	01. 10. 1370.	[Carta debiti Thomassii] [III ^C paruorum]	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	21. 11. 1403*
I, 14, 54.	26-26'	01. 10. 1370.	CARTA Promisio faciendi [reffutare] Mariçam (!) bona paterna et materna	facta	ser Çoyllus condam Sergii de Cesano	
I, 14, 55.	26'-27	01. 10. 1370.	Carta procuratio comissariorum Iohannis de Çiçono	facta	ser Çoyllus Sergii de Cesano	
I, 14, 56.	27	?	Carta famulatus cum Andrea - oštećena cijela stranica	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 57.	27'	04. 10. 1370.	[Carta DEBITI] - oštećena cijela stranica	?	?	
I, 14, 58.	28	27. 10. 1370.	Carta PROCURATIONIS militis de Sorba	?	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 14, 59.	28-28'	28. 10. 1370.	Carta finis ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Maurus condam ser Petri de Grisogonis	
I, 14, 60.	28'-29	28. 10. 1370.	Carta emptionis magistri Nicoleti murarii de Vegla	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 14, 61.	29	28. 10. 1370.	Carta debiti ser Nicolay de Grubogna	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 14, 62.	29-29'	29. 10. 1370.	Carta finis Drage vxoris condam Iohannis Vorouich	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 63.	29'-30	29. 10. 1370.	Carta famulatus Taychi cum Stoiano marinaro	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 64.	30-30'	02. 11. 1370.	Carta finis et remissionis ser Nicolay de Musclo thesaurarii domini imperatoris Philippi	facta	ser Çoillus condam Sergii de Cesano	
I, 14, 65.	30'	02. 11. 1370.	Carta pactorum inter magistrum Iohannem dictum Buçeç et Cresulum Piçolo (!)	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 66.	31	02. 11. 1370.	Carta pactorum habitorum inter donam Pribislauam et Simonem marinarium	<FB>	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 67.	31-31'	03. 11. 1370.	Carta debiti Alegreti merçarii	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 68.	32	04. 11. 1370.	Carta emptionis ser Cernuli Abraam de Botono	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 69.	32-32'	06. 11. 1370.	CARTA Procuratio fratalee uerberatorum Sancti Siluestris	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 70.	32'-33	07. 11. 1370.	Carta depositi domine Slaue et Iohannis et Viticoris		ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 14, 71.	33-34	08. 11. 1370.	Carta locatio ville Niuiglani facta per dominum abatem Sancti Grisogoni ser Cressio de Ceualellis et magistro Andree	facta 	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 72.	34	08. 11. 1370.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum condam done Mandice	<F>		
I, 14, 73.	34'	09. 11. 1370.	Carta finis comissarie domine Darie uxoris condam ser Bartolomei	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 74.	34'-35	09. 11. 1370.	Carta finis generalis Belote Scommorosich	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 75.	35-35'	09. 11. 1370.	Carta emptionis capitum vitum Stephani Mugle peliparii	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	

I, 14, 76.	35'	09. 11. 1370.	Carta doctis Milche	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 77.	35'-36	10. 11. 1370.	Carta finis generalis ser Angeli Paradiso	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 78.	36-36'	10. 11. 1370.	Carta finis ser Petri de Glubauaç		ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 79.	36'	10. 11. 1370.	Carta emptionis capitum vitum Uidossii de Lucorano	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 80.	36'-37	10. 11. 1370.	Carta emptionis Merchchi et Pribislaue effectus domus	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 81.	37-37'	10. 11. 1370.	Carta debiti dicte Drage	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 82.	37'	11. 11. 1370.	Carta locationis hinc ad septem annos proximos facta per Lucam draperium Belote Sconmorosich de Pago	facta bis	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 83.	38-38'	12. 11. 1370.	Carta interruptionis prescriptionis XXX annorum Andree de Medio	facta	ser Çoillus condam Sergii de Cesano	
	39		prazna stranica			
I, 14, 84.	39'	14. 11. 1370.	Carta pactorum inter magistrum Stephanum marangonum et magistrum Blasium marangonum	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 85.	39'-40	14. 11. 1370.	Carta afflictionis insule Maoni facte per dominum Iacobum de Varicassis	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 86.	40-40'	15. 11. 1370.	Carta debiti ser Nicolay notarii de Musclo	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 87.	40'	15. 11. 1370.	Carta finis comissarie ser Nicolay de Çadulinis		ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 88.	40'-41	18. 11. 1370.	Carta concessionis ad redriçandum Perfchi condam Yuanis		ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 89.	41-41'	18. 11. 1370.	CARTA Concessio ad redriçandum dicti Perfchi et Stephani sartoris		ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 90.	41'-42	22. 11. 1370.	Carta debiti Chusme sartoris	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 91.	42-43	23. 11. 1370.	Carta uigoris et roboris done Marie vxoris condam Luce barberii	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 92.	43	23. 11. 1370.	Carta locationis facte per duas monachas Sancti Nicolay ser Grixogono de Varicassis	facta bis	ser Çoillus condam Sergii de Cesano	
I, 14, 93.	43'	24. 11. 1370.	Carta doctis Stossie vxoris Georgii marangoni	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 94.	43'-44'	25. 11. 1370.	Carta finis facta per plures personas de vno mense ser Nicolao notario de Musclo	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 95.	44'-45	25. 11. 1370.	Carta domine Iacobine relicte ser Miche de Soppe	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 96.	45-45'	26. 11. 1370.	Carta permutationis et cambii inter Georgium merçarium et Georgium Chogolich	facta bis	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 97.	45'-46	26. 11. 1370.	Carta pignorationis domus Philippi de Matafaris facta ser Damiano de Cipriano	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	01. 12. 1372.
I, 14, 98.	46-46'	27. 11. 1370.	Carta debiti ser Petri de Vochta de Breberio	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	17. 12. 1370.
I, 14, 99.	46'-47	27. 11. 1370.	Carta emptionis capitum vitum ser Dobruli de Begna	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 100.	47	27. 11. 1370.	Carta debiti monasterii Sancti Nicolay de Iadra	<F>	ser Maurus Petri de Grixogonis	22. 12. 1370.
I, 14, 101.	47'-48	28. 11. 1370.	Carta vigoris et roboris magistri Stephani marangoni	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 102.	48'-49	30. 11. 1370.	Carta emptionis ser Miche de Roxa	facta	ser Augustinsu de Cigalis	
I, 14, 103.	49	03. 12. 1370.	Carta debiti ser Miche Federici de Nassis	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 104.	49-49'	03. 12. 1370.	Carta donationis facte per ser Stephanum de Qualis domine Nicolote	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
	50		prazna stranica			
I, 14, 105.	50'	07. 12. 1370.	Carta doctis Floris uxoris Cresii marinarii dicti Nadrecchia	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 106.	50'-51	07. 12. 1370.	Carta EMPTIONIS ! magistri Stefani marangoni emptionis modiorum LXVIII vini	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	19. 06. 1371.
I, 14, 107	51-51'	01. 12. 1370.	Carta emptionis Chusme sartoris	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	

I, 14, 108	51'-52	01. 12. 1370.	Carta restituendi dictos duos gognaios		ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 109.	52-52'	08. 12. 1370.	Carta finis magistri Blaxii marangonis	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 110.	52'	08. 12. 1370.	Carta debiti magistri Nicoleti barberii	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 111.	52'-53	08. 12. 1370.	Carta debiti ser Simonis de Chocilla	<F>	ser Çoillus Sergii de Cesano	15. 11. 1371.
I, 14, 112.	53-53'	08. 12. 1370.	Carta emptionis effectus vnus domus dum presbiteri Mathei dicti Dudulo		ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 113.	53'	09. 12. 1370.	Carta emptionis Stanchi sartoris et Fumie vxoris sue	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 114.	54	09. 12. 1370.	Carta finis comissariorum domini presbiteri Mathei olim archipresbiteri Iadre	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 115.	54-54'	09. 12. 1370.	Carta finis comissario ser Rambaldini de Saladinis	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 116.	54'-55	09. 12. 1370.	Carta finis domine Marice vxoris condam ser Thadei de Sgagno	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 117.	55	10. 12. 1370.	Carta finis et remissionis Maphey merçarii condam Thomaxii		ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 14, 118.	55'	10. 12. 1370.	Carta debiti ser Miche Federici de Nassis	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 14, 119.	55'-56	13. 12. 1370.	Carta debiti Ciuitani deffensoris bonorum condam magistri Glubenii calegarii	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 120.	56-56'	13. 12. 1370.	Carta locationis facta per duas monachas Sancti Nicolay ser Georgio Thomaxii de Matafaris	facta bis	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 14, 121.	56'	14. 12. 1370.	Carta debiti magistri Nicoleti barberii	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	28. 06. 1371.
I, 14, 122.	56'-57	15. 12. 1370.	Carta substitutio procuratoris facta per donam Chatarinam	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 123.	57-57'	16. 12. 1370.	Carta famulatus Ratchi cum magistro Gluba fabro	<F>	ser Çoillus Sergii de Cesano	21. 12. 1373.
I, 14, 124.	57'	30. 12. 1370.	Carta finis Petri condam Yuanis Vorchouich	facta	ser Augustinus de Cigalis	
I, 14, 125.	58	30. 12. 1370.	Carta finis Georgii condam Radossii	facta	ser [Çoillus] Sergii de Cesano	
I, 14, 126.	58-58'	02. 01. 1371.	Carta diuisionis inter dum presbiterum Nicolaum et Çaninum fratres – nedostaje završetak	facta bis	ser Augustinus de Cigalis	
***		20. 01. 1371.	Instrumentum donationis DOMINE RADDE RELICTE CONDAM SER VULCINE DE GHINANO – vidi PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 15' (ug. br. 14)			
***		20. [01. 1371.]	Instrumentum procurationis DOMINE LUCIE VXORIS SER IOHANNIS DE PETRIÇO – vidi PP, b. II, fasc. 7, fol. 42' (ug. br. 103), b. III, fasc. 2, fol. 33 (ug. br. 74)			
***		02. 02. 1371.	Instrumentum venditionis SER CHRISTOFORI ET SER PETRI FRATRUM DE LOMESSO – vidi PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 14 (ug. br. 12)			
I, 15, 1.	1	?	CARTA EMPTIONIS – nastavak ugovora	?	?	
I, 15, 2.	1	03. 05. 1371.	Carta famulatus Miclay condam Martini [cum] Andrea Nuti	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
	1'		prazna stranica			
***		22. 05. 1371.	Instrumentum OBLIGATIONIS FACTE PER MAGISTRUM ANDREAM PROTOMAGISTRUM SER PHILIPPO SP... CONDAM IOHANNIS LUPICINI DE FLORENTIA – vidi PP, b. II, fasc. 4, fol. 1 (ug. br. 2)	FACTA		
***		25. 10. 1371.	Instrumentum procurationis DOMINE PELEGRINE UXORIS SE PETRI DE GLUBAUAC – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 26'	FACTA		
***		18. 02. 1372.	Instrumentum DEBITI COMISSARIE CONDAM SER PAULI DE GEORGIO – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 72'	FACTA		

***		20. 02. 1372.	Instrumentum DEBITI COMISSARIE CONDAM SER PAULI DE GEORGIO – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 72', 74	FACTA		
***		25. 02. 1372.	Instrumentum DEBITI COMISSARIE CONDAM SER PAULI DE GEORGIO – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 72'	FACTA		
*		01. 03. 1372.	Instrumentum EMPTIONIS SER CHRISTOFORI DE LEMESSIS – vidi Leljak, isto, str. 269	FACTA		
***		02. 03. 1372.	Instrumentum procurationis DONE BUDISLAUE RELICTE SER FRANCISCI DE SALADINIS AC DOMINICI ET GEORGII FILIORUM ISTIUS – vidi PP, b. I, fasc. 17, fol. 15' (ug. br. 36), b. II, fasc. 4, fol. 6 (ug. br. 15), fasc. 7, fol. 48' (ug. br. 124)	FACTA		
***		03. 03. 1372.	Instrumentum dotis DOMINE CLARUCIE UXORIS SER MARINI DE GHINANO – vidi PP, b. II, fasc. 4, fol. 16' (ug. br. 47)	FACTA		
***		05. 03. 1372.	Instrumentum compromissi INTER SER BITEM CONDAM SER RAYNERII DE BITE ET SER DAMIANUM CONDAM SER GRIXOGONI DE BEGNA – vidi PP, b. I, fasc. 16, fol. 15 (ug. br. 32)	FACTA		
***		08. 03. 1372.	Instrumentum dotis DOMINE CLARICE FILIE CONDAM SER MARINI DE MARINO – vidi PP, b. I, fasc. 16, fol. 32 (ug. br. 79)	FACTA		
***		15. 03. 1372.	Instrumentum FINIS PAULI PETRI BOCHANI – vidi PP, b. II, fasc. 1, fol. 34' (ug. br. 99)			
*		20. 03. 1372.	Instrumentum debiti COMISSARIE CONDAM MAURI – vidi Leljak, isto, str. 318	FACTA		
I, 16, 1.	1	?	CARTA EMPTIONIS – nastavak ugovora	?	?	
I, 16, 2.	1-1'	03. 04. 1372.	Carta donationis ser Damiani de Chalcina	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 3.	1'-2	03. 04. 1372.	Carta conuentionis venditionis certe quantitatis caxey	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 4.	2-2'	03. 04. 1372.	Carta emptionis Dominche pinçochare	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
***		04. 04. 1372.	Instrumentum DEBITI LUCE LEONIS – vidi Petrus de Sarcana, b. II, fasc. 19, fol. 4	FACTA		
I, 16, 5.	2'-3	05. 04. 1372.	Carta finis comissarie Vulcine Thomaxii Lialis	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 6.	3	06. 04. 1372.	Carta debiti domine Nicolote de Carbone	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 7.	3-3'	06. 04. 1372.	Carta donationis facte per Petrum condam ser Vulcine de Sloradis Matheo fratri suo	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 16, 8.	4	12. 04. 1372.	<CARTA LOCATIONIS ET DEBITI > Ser Iohannes de Petriço pro furno suo	facta		
	4'		prazna stranica			
I, 16, 9.	5	16. 04. 1372.	Carta emptionis çucharine	facta	ser Çaninus de Chalcina	
I, 16, 10.	5-5'	16. 04. 1372.	Carta conuentionis inter procuratores chalegariorum et Domincium de Scrisio	facta	ser Nicolaus de Grubogna	26. 08. 1372.
I, 16, 11.	5'-6	17. 04. 1372.	Carta finis magistri Stephani lapiçarii et calegarii	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 12.	6'-7	20. 04. 1372.	Carta emptionis capitum vitum Milchi Volchouich	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
I, 16, 13.	7	20. 04. 1372.	<CARTA PROMISSIONIS> – bez naslova	<F>		08. 07. 1372.
I, 16, 14.	7-7'	20. 04. 1372.	Carta debiti magistri Michaelis marangoni	<F>		08. 07. 1372.
I, 16, 15.	7'-8	23. 04. 1372.	Carta conuentionis inter Chadolinem et ser Grixogonum de Grixogonis et ser Augustinum de Bite	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 16.	8	23. 04. 1372.	Carta conuentionis inter Cadolinum et dictos ser Grixogonum et ser Augustinum	facta	ser Nicolaus de Grubogna	

I, 16, 17.	8-8'	23. 04. 1372.	Carta famulatus Grupbisse cum Francisco de Grubogna	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 18.	8'-9	24. 04. 1372.	Carta doctis Lucie vxoris Marci de Machonia	facta	ser Çaninus de Calcina	
I, 16, 19.	9	25. 04. 1372.	Carta procurationis Michaelis condam Xorani barchatoris habitatoris in Arbo – samo započeta			
I, 16, 20.	9'-10	25. 04. 1372.	Carta emptionis Yuanis çapatoris et Stoie vxoris sue	facta		
I, 16, 21.	10	25. 04. 1372.	Carta debiti ser Marini dicti Scorgna	facta		
I, 16, 22.	10-10'	26. 04. 1372.	Carta laborandi salinas ser Miche de Rosa de valo Pagi in loco dicto Ielouiç	facta		
I, 16, 23.	10'-11'	27. 04. 1372.	Carta uigoris et roboris ser Thomasii condam ser Radosclai Michetich de Sibenico (et suis heredibus)	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 24.	12	28. 04. 1372.	Carta pactorum inter Cholanem de Flumine et Boricium	facta	ser Nicolaus de Grubogna	25. 07. 1372.
I, 16, 25.	12-12'	29. 04. 1372.	Carta conuentionis inter magistrum Damianum calefadum et Cressulum marinarium	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	07. 06. 1372.
I, 16, 26.	12'	29. 04. 1372.	<CARTA CONUENTIONIS> – bez naslova	<F>		07. 06. 1372.
I, 16, 27.	13		CARTA – bez naslova, samo započeta			
I, 16, 28.	13'	01. 05. 1372.	Carta conuentionis inter magistrum magistrum (!) Faxolum et magistrum Uitulum marangonem	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 29.	13'-14	30. 04. 1372.	Carta emptionis Pantaleonis de Vtino de vna barcha marciliana et latina – nedovršena			
I, 16, 30.	14-14'	01. 05. 1372.	Carta emptionis ser Augustini de Cigalis	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 31.	15	01. 05. 1372.	Carta concessionis <AD PASTINANDUM> Marci de Bagno	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 32.	15-15'	01. 05. 1372.	CARTA Sententia arbitralis inter ser Bitem Raynerii de Bite et ser Damianum condam ser Grixogoni de Begna	facta 		
	16		prazna stranica			
I, 16, 33.	16'	17. 05. 1372.	Carta famulatus Yuanis cum magistro Iohanne calegario	facta		
I, 16, 34.	16'-17	24. 05. 1372.	Carta emptionis capitum vituum Radoy	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 35.	17-17'	27. 05. 1372.	Carta COLEGANCIE ! debiti et cholegancie ser Marini de Ghinano	facta	ser Canninus de Calcina	
I, 16, 36.	17'	27. 05. 1372.	Carta debiti ser Marini de Ghinano	facta	ser Iohannes de Calcina	
I, 16, 37.	18	29. 05. 1372.	Carta emptionis Slouoli marinarii	facta	ser Iohannes de Calcina	
I, 16, 38.	18-18'	29. 05. 1372.	Carta debiti ser Marini de Ghinano contra Slouolum	facta	ser Iohannes de Calcina	
I, 16, 39.	18'-19	01. 06. 1372.	Carta emptionis Nicolay merçarii	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 40.	19	01. 06. 1372.	Carta emptionis Vituli condam Cresce de Insula Magna	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 41.	19-19'	01. 06. 1372.	Carta emptionis dicti Vituli	facta		
***		02. 06. 1372.	Instrumentum DEBITI COMITIS GEORGII DE CURIACHO – vidi PP, b. II, fasc. 38 (ug. br. 70)			
I, 16, 42.	19'-20	03. 06. 1372.	Carta doctis Fumice vxoris Draschi	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 43.	20-20'	03. 06. 1372.	Carta debiti Draschi merçarii	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 44.	20'	03. 06. 1372.	Carta exalumniamenti Fumice vxoris Draschi merçarii de libris centum paruorum	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 45.	21	03. 06. 1372.	Carta emptionis Radochne Crecori et Yuane vxoris sue	facta	ser Iohannes de Calcina	
I, 16, 46.	21-21'	06. 06. 1372.	Carta emptionis Smilli et Ratchi fratrum	facta	ser Iohannes de Calcina	
I, 16, 47.	21'	08. 06. 1372.	Carta emptionis ser Damiani condam ser Filippi de Begna	facta	ser Nicolaus de Grubogna	

I, 16, 48.	21'-22	09. 06. 1372.	Carta debiti Maçoli draperii		ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 49.	22	10. 06. 1372.	Carta debiti ser Iohannis de Viticor	facta	ser Maurus condam Petri de Grisogonis	
I, 16, 50.	22-22'	07. 06. 1372.	Carta debiti ser Damiani condam ser Bualdi de Nassis	facta	ser Nicolaus de Grubogna	21. 03. 1376.
I, 16, 51.	22'-23	06. 06. 1372.	Carta permutationis et cambii Stane de Xaniça	facta		
I, 16, 52.	23	07. 06. 1372.	Carta locationis facta per Mariçam de Laurana de vna sua domo ser Damiano de Nassis	facta	ser Nicolaus de Grubogna	21. 03. 1376.
I, 16, 53.	23'	12. 06. 1372.	Carta afflictionis imperpetuum vnus pecie terre posite in insula Arbi	facta		
I, 16, 54.	23'	13. 06. 1372.	Carta concessionis ad pastinandum Dobrete	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 55.	23'-24	13. 06. 1372.	Carta concessionis <AD PASTINANDUM> Goychi condam Dominici	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 56.	24	13. 06. 1372.	Carta concessionis <AD PASTINANDUM> Obrade habitatoris ladre	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 57.	24-24'	13. 06. 1372.	Carta concessionis <AD PASTINANDUM> Michouilli condam Miligosci	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 58.	24'	14. 06. 1372.	Carta conseruationis indemnis comissariorum condam Vochse		ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 59.	24'	14. 06. 1372.	Carta conseruationis indemnis ser Xristofori de Lomesso	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 60.	25-25	16. 06. 1372.	Carta debiti Thomassii becharii	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 61.	25	16. 06. 1372.	Carta debiti ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 62.	25'-26	19. 06. 1372.	Carta debiti ser Colani merçarii de Figaçolis	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 63.	26	08. 06. 1372.	Carta uigoris et roboris Yuanis marinarii condam Slauogosti	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 64.	26'	08. 06. 1372.	Carta debiti ser Bartoli de Milano	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	29. 08. 1378.
I, 16, 65.	26'-27	09. 06. 1372.	Carta patronatus chochine	facta		
I, 16, 66.	27'	09. 06. 1372.	Carta <DEBITI> ser Marini de Ghinano	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 67.	27'-28	25. 06. 1372.	Carta finis Michse de Rasol	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 68.	28-28'	25. 06. 1372.	Carta emptionis Milche	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 69.	28'	25. 06. 1372.	Carta debiti Bogduli ser Viti Rubey	facta	ser Nicolaus de Grubogna	01. 09. 1377.
I, 16, 70.	28'-29	26. 06. 1372.	Carta EMPTIONIS ! supradicti Bogduli emptionis modiorum L vini noui	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 71.	29	27. 06. 1372.	Carta concessionis ad pastinandum Stoiani Scerchouich	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 72.	29-29'	28. 06. 1372.	Carta emptionis Radosclai condam Radoy capitum vituum	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 73.	29'-30	11. 06. 1372.	Carta compromissi inter dominum priorem Adurane et Iohannem et Viticorem fratres	facta 	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 74.	30'	30. 06. 1372.	Carta concessionis ad pastinandum Pribchi çapatoris condam Nouaci	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 75.	30'	15. 07. 1372.	Carta debiti Thomassii becharii filii Cressulli becarii	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 76.	31	15. 07. 1372.	Carta finis ser Grixogoni de Grixogonis et ser Augustini de Bite	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 77.	31-31'	17. 07. 1372.	Carta <DEBITI> ser Marini de Ghinano	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
I, 16, 78.	31'-32	16. 07. 1372.	CARTA Sententia arbitralis inter dominum priorem Adurane ex vna parte et Iohannem et Viticorem fratres ex altera parte	facta		
I, 16, 79.	32	20. 07. 1372.	CARTA DEBITI - nema naslova	facta		
I, 16, 80.	32'	23. 07. 1372.	Carta debiti domini Petri de Matafaris	facta		
I, 16, 81.	32'	24. 07. 1372.	Carta debiti Colani de Flumine	facta		
I, 16, 82.	33	14. 06. 1372.	Carta finis comissarie [(Voch) Volchse]	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 83.	33-33'	14. 06. 1372.	Carta emancipationis Cressulli piscatoris	facta	ser Nicolaus de Grubogna	

I, 16, 84.	33'	13. 06. 1372.	Carta emancipationis Iuray	facta		
I, 16, 85.	33'-34	15. 06. 1372.	Carta concessionis ad pastinandum Iuray Preuoslauich	facta		
I, 16, 86.	34-34'	17. 06. 1372.	Carta conuentionis inter ser Grixogonum de Ceualellis et Nicolaum merçarium condam Micouilli	facta	ser Maurus condam Petri de Grisogonis	10. 08. 1377.
I, 16, 87.	34'	19. 06. 1372.	Carta afflictionis vnus domus presbiteri Nicolay de Arbo posite in Arbo	facta	ser Nicolaus de Grubogna	
I, 16, 88.	35-35'	?	CARTA AFFICTIONIS – nastavak ugovora	?	[ser Çoillus] Sergii de Cesano	
I, 16, 89.	35'	11. 08. 1372.	Carta vnitatis vnus nauis magne inter ser Maurum de Grisogonis, ser Damianum de Nassis, ser Gregorium de Çadulinis et ser Iohannem de Soppe – nedostaje kraj		ser Iacobus de Raduchis	
***		12. 10. 1372.	Instrumentum emptionis ser Cressii de Ceuallellis – vidi Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 13			
***		13. 10. 1372.	Instrumentum debiti SER COLANI DE MARTINUSSIO – vidi PP, b. II, fasc. 1, fol. 22 (ug. br. 66)			
I, 17, 1.	1	15. 10. 1372.	Carta concessionis vnus loci hinc ad XXIX annos ser Grixogoni de Nassis	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 2.	1-1'	16. 10. 1372.	Carta COLEGANCIE ! cholegancie [Chose] de Begna	facta	ser Iacobus de Raduchis	04. 10. 1374.
I, 17, 3.	1'	16. 10. 1372.	Carta finis magistri Stephani marangoni – nedostaje kraj ugovora	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 4.	2	?	CARTA DONATIONIS – nastavak ugovora	?	?	
I, 17, 5.	2	17. 10. 1372.	Carta finis Angeli condam Galgani	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 6.	2'	17. 10. 1372.	Carta faciendi refutare Dobram bona paterna condam Rigucii		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 7.	2'-3	21. 10. 1372.	Carta debiti ser Chose de Begna	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 8.	3-3'	21. 10. 1372.	[Carta COLEGANCIE]??
I, 17, 9.	3'	21. 10. 1372.	Carta conseruationis indemnis dicte domine [Dobre] - nastavlja se iza ugovora br. 11 (fol. 5) = CD XIV, str. 446-448	<F>?	
I, 17, 10.	4	?	CARTA COLEGANCIE – nastavak ugovora	?	?	?
I, 17, 11.	4'	28. 10. 1372.	[Carta locationis salinarum XXXIII Philippi de Matafaris] – nedostaje završetak ugovora – usp. PP, b. II, fasc. 1, fol. 31 (ug. br. 89), fasc. 5, fol. 7'-8 (ug. br. 17)	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
I, 17, 12.	5-5'	21. 10. 1372.	Carta debiti dicte domine Radde	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 13.	5'	22. 10. 1372.	Carta debiti Thomani marinarii	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 14.	5'-6	25. 10. 1372.	Carta colegancie et societatis ser Bartoli de Milano et Georgium – nedostaje završetak ugovora	facta	ser Iacobus de Raduchis	24. 10. 1377.
I, 17, 15.	6	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
I, 17, 16.	6	29. 10. 1372.	Carta concessionis ad redriçandum Yuanis condam Mathey	facta bis	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 17.	6'	30. 10. 1372.	Carta debiti ser Chose de Begna	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
I, 17, 18.	6'-7	30. 10. 1372.	Carta restitutionis vnus domus Mathey de Carbono	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 19.	7'	01. 11. 1372.	[Carta emptionis capitum vitum Luce çapatoris]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
	8-8'		dvije prazne stranice			
I, 17, 20.	9	02. 11. 1372.	Carta emptionis capitum vitum Radoy	facta		
I, 17, 21.	9-9'	03. 11. 1372.	Carta finis et remissionis magistre Iohanne	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	

I, 17, 22.	9'-10	04. 11. 1372.	Carta debiti Çanini spicialis – usp. Petrus de Sarcana, b. I, fasc. I, 1, fol. 23'	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 23.	10	04. 11. 1372.	Carta FINIS ! confessionis et finis domine Iacouine	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 24.	10'	04. 11. 1372.	[Carta debiti] Cressuli [Corçulich]	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 25.	10'-11	07. 11. 1372.	Carta debiti domini Philipi de Sloradis plebani Sancti Petri noui de platea	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 26.	11-11'	07. 11. 1372.	Carta uigoris et roboris Duymi		ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 27.	11'	07. 11. 1372.	Carta depositi comissarie Mauri Iohannis Greci	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	03. 06. 1378.
I, 17, 28.	11'-12	08. 11. 1372.	Carta FINIS ! phinis (!) Marci de Pensauro	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 29.	12-12'	08. 11. 1372.	Carta obligationis facte per ser Stephanum Dumine, Bonauidam et Venturaum spiciarium ser Gregorio de Çadulinis exactori tricesimarum et dacii salis Dalmacie	facta	ser Iacobus de Raduchis	BN
***		10. 11. 1372.	Compromissum inter IACOMELUM SPICIARIUM ET SIMONEM VOLCHONICH – vidi PP, b. I, fasc. 17, fol. 14' (ug. br. 34)			
I, 17, 30.	12'-13	11. 11. 1372.	Carta locationis ad laborandum hinc ad sex annos	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 31.	13-13'	11. 11. 1372.	Carta emptionis Pauli condam Marci de gerardo	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 32.	13'	11. 11. 1372.	Carta restituendi dictam peciam terre de gratia speciali	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 33.	14	11. 11. 1372.	Carta finis domine Berune et ser Francisci de Ceualelis	facta	ser Iacobus de Raduchis	
***		11. 11. 1372.	Instrumentum procurationis domine Thomine vxoris condam Leonis de Ancona – vidi PP, b. I, fasc. 17, fol. 19 (ug. br. 44)			
I, 17, 34.	14-14'	12. 11. 1372.	CARTA Sententia arbitralis inter Iacomelum spiciarium et Simonem Volchonich	facta		
I, 17, 35.	14'-15'	13. 11. 1372.	Testamentum Stancii releuatum per testificatres = ORDINATIO	factum		
I, 17, 36.	15'	13. 11. 1372.	Carta pastinationis Crauatino condam Pribislaui	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 37.	15'-16'	15. 11. 1372.	Carta compromissum inter Dominicum Pucii et Anthonium Palmaroli	<FB>		
I, 17, 38.	16'	19. 11. 1372.	Carta emptionis capitum vitum Dominach marinarii condam Radosclau	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 39.	16'-17'	20. 11. 1372.	Carta conuentionis inter ser Mapheum de Matafaris et Filippum et Marinum fratres	<FB>		
I, 17, 40.	16'	21. 11. 1372.	Carta EMPTIONIS ! Nicolay Lupicini emptionis treginta miliariorum melis	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 41.	17'-18	21. 11. 1372.	Carta emptionis capitum vitum Michule Creilich	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 42.	18-18'	21. 11. 1372.	Carta debiti ser Cressii condam ser Andree de Grubogna	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 43.	18'-19	20. 11. 1372.	Carta debiti Angeli Galgani		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 44.	19-19'	22. 11. 1372.	Carta PRESENTATIO INUENTARII ! protestatio et presentatio inuentarii bonorum condam magistri Benedicti fisichi	<F>	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 45.	19'	22. 11. 1372.	Carta famulatus Cresuli cum magistro Georgio sartore	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 46.	19'-20	23. 11. 1372.	Carta procurationis Dominici condam Pucii de Firmo			
I, 17, 47.	20-21	22. 11. 1372.	CARTA Sententia arbitralis inter Dominicum de Firmo et Anthonium de Firmo – usp. Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 10, fol. 151, 152	facta bis		
I, 17, 48.	21	25. 11. 1372.	CARTA confessio (!) vnus muri comunis = CD XIV, str. 471–472	facta 	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 49.	21-21'	25. 11. 1372.	Carta locationis hinc ad decem annos duorum gognaiorum cum dimidio terre	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 50.	21'	25. 11. 1372.	Carta emptionis effectus domus Draschi sartoris	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 51.	21'-22	25. 11. 1372.	Carta emptionis capitum vitum (!) Dominici marangoni	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 52.	22	25. 11. 1372.	Carta concessionis partim ad redriçandum et partim ad pastinandum	facta bis	ser Iacobus de Çadulinis	

I, 17, 53.	22'	28. 11. 1372.	[Carta finis commissarie Vulcine Thomassii Lealis]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
I, 17, 54.	22'-23	29. 11. 1372.	Carta emptionis mircii de III ^{or} capitum vituum	facta		
I, 17, 55.	23	30. 11. 1372.	Carta debiti Andree Nuti et magistri Venturini a Caldariis	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 56.	23-23'	01. 12. 1372.	Carta finis communis ladre	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 57.	23'-24	02. 12. 1372.	Carta finis commissarie Thadey ser Danielis Çauata	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 58.	24-24'	02. 12. 1372.	Carta finis ser Mauri de Rasol			
I, 17, 59.	24'	04. 12. 1372.	[Carta concessionis ad pastinandum Crassii condam Yuanis]	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 60.	24'-25	04. 12. 1372.	Carta finis ac vigoris et roboris ser Petri condam ser Çoili de Nassis	facta	ser Çoillus condam Sergii de Cesano	
I, 17, 61.	25	04. 12. 1372.	Carta concessionis <AD PASTINANDUM> imperpetuum Petri Vescelini de Spalato	facta bis	[ser Iacobus de Çadulinis]	
I, 17, 62.	25'	05. 12. 1372.	[Carta conuentionis inter magistrum Ciuitanum et Andream Nuti ex vna parte et magistrum Franciscum ex altera parte]		[ser Iacobus de Raduchis]	06. 12. 1373.
I, 17, 63.	25'-26	06. 12. 1372.	Carta debiti ser Miche [de Pechiaro]	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 64.	26-26'	07. 12. 1372.	Carta emptionis ser Cernuli Abraam de (!)	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 65.	26'	(08. 12. 1372.) 07. 03. 1373.	Carta debiti Angeli condam Galgani		Andreas de Grisogonis – vlastoručni potpis	
I, 17, 66.	26'-27	10. 12. 1372.	Carta conuentionis vnus muri inter dominam Grubam et Federicum de Grixogonis	facta semel	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 67.	27-27'	15. 12. 1372.	Carta emptionis Dobre vxoris Braychi Dubaç effectus vnus domus	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 68.	27'-28	20. 12. 1372.	Carta donationis inter viuos ser Benedicti Galelli	facta	ser Iacobus de Raduchis	
I, 17, 69.	28'	20. 12. 1372.	[Carta finis ser Miche condam ser Madii de Spaletto]	facta	[ser Çoillus Sergii de Cesano]	
I, 17, 70.	28'-29	20. 12. 1372.	Carta donationis inter viuos domine Helisabete	facta 	[ser Iacobus de Raduchis]	
I, 17, 71.	29-29'	20. 12. 1372.	Carta conuentionis inter dominam Helisabetam et ser Benedictum Galellum	facta 		
I, 17, 72.	29'-30	23. 12. 1372.	Carta finis generalis magistri Petri ciruychi		ser Çoillus Sergii de Cesano	
I, 17, 73.	30	29. 12. 1372.	[Carta conuentionis çapandi] vineam ser Iohannis		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 74.	30-30'	29. 12. 1372.	Carta pastinationis Ratchi condam Dragoslai	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 75.	30'	29. 12. 1372.	Carta pastinationis Ghiuacii condam Tolse	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 76.	30'	29. 12. 1372.	Carta pastinationis Marci condam Dragoy et Chusme nepotis sui	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 77.	31	29. 12. 1372.	Carta – samo započeta??	
***		29. 12. 1372.	Instrumentum procurationis ANDREE NUTI – vidi Petrus de Sarzana, b. II, fasc. 20, fol. 3	FACTA		
	31'		prazna stranica			
I, 17, 78.	32-32'	[03. 01. 1372.]	CARTA AFFICTIONIS – nastavak ugovora – usp. PP, b. II, fasc. 11, fol. 32 (ug. br. 76) <i>Instrumentum afflictationis SER GEORGII CONDAM SER NICOLAY MEDELICH DE SIBENICO</i>	<FB>	?	
I, 17, 79.	32'	03. 01. 1373.	Carta emptionis magistri Maphey marangoni – nedovršena	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 80.	33	01. 01. 1373.	Carta finis Heyle [dicti Rucossii de Sibenico]	<FB>	[ser Çoillus Sergii] de Cesano	
I, 17, 81.	33-33'	04. 01. 1373.	Carta debiti Simonis Volchouich	facta	ser Iacobus de Çadulinis	

I, 17, 82.	33'-34	05. 01. 1373.	Carta LABORANDI ! ser Miche de Pichiario laborandi suas salinas	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 83.	34	05. 01. 1373.	Carta locationis facta per Dragam Çanino spiciario	facta	ser Iacobus de Raduchis	12. 06. 1373.
I, 17, 84.	34-34'	06. 01. 1373.	Carta famulatus Nouaci cum magistro Venturino			
I, 17, 85.	34'	06. 01. 1373.	Carta clerichatus Bartolomei de Sloradis	facta		
I, 17, 86.	35	07. 01. 1373.	Carta finis et remissionis [Cressuli et] Maroy		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 87.	35-35'	09. 01. 1373.	Carta concessionis ad redriçandum	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 88.	35'	09. 01. 1373.	Carta finis domine Dobre et Maçoli et Marini fratrum, filiorum ipsius domine Dobre et ser Nicolay de Fanfogna		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 89.	35'-36	09. 01. 1373.	Carta emptionis ser Augustini de Bite	facta	[ser Iacobus] de Çadulinis	
I, 17, 90.	36	09. 01. 1373.	Carta finis dictorum domine Dobre, Maçoli et Marini		ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 91.	36-37'	09. 01. 1373.	Carta debiti ser Augustini filii ser Bite	facta	ser Iacobus de Çadulinis	02. 02. 1373.
I, 17, 92.	37	09. 01. 1373.	[Carta debiti Cressulli]		[ser Iacobus de Çadulinis]
I, 17, 93.	37-37'	09. 01. 1373.	Carta debiti ser Mathei condam [ser Damiani] Dobri de Begna	facta	[ser Iacobus] de Çadulinis	22. 05. 1373.
I, 17, 94.	37'	11. 01. 1373.	Carta debiti ser Pauli condam ser Marini de Paulo	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 95.	38	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
I, 17, 96.	38	... 01. 1373.	Carta promissionis dicti [ser] Micouilli date facere dictas stationes ad mercatum	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
I, 17, 97.	38-38'	11. 01. 1373.	Carta finis generalis inter Iuray Scerbaç et Dragam eius uxorem ex vna parte et Lucam çapatozem filium Iuray	facta 		
I, 17, 98.	38'	11. 01. 1373.	CARTA REPUDATIONIS	<F> ?	

b) Popis ugovora iz buste II

BR.	FOL.	DATUM	NASLOV	IZDANA	IUDEX EXAMINATOR	PONIŠTENA
II, 1, 1.	1	?	Carta – kraj nekoga ugovora	?	?	
II, 1, 2.	1	29. 01. 1373.	Carta debiti ser Damiani de Contareno	facta	ser Damianus de Begna	27. 05. 1373.
II, 1, 3.	1-1'	[22. 01. 1373.]	[Carta emptionis Pauli marangonis]		[ser Çoilus de Cesano]	
II, 1, 4.	1'	15. 01. 1373.	CARTA EMPTIONIS ! capitum vitum Carta emptionis Yuani çapatoris de Vghiglano	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 5.	2	[17. 01. 1373.]	[Carta FINIS]	[facta]?	
II, 1, 6.	2-2'	[25. 01. 1373.]	[Carta emptionis ser Miche de Sloradis]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 1, 7.	2'-3	21. 01. 1373.	[Carta conuentionis inter Çufchum et Vidolum fratres et Cresouanum ortolanum]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 1, 8.	3	24. 01. 1373.	Carta concessionis ad redriçandum	facta	
II, 1, 9.	3-3'	10. 01. 1373.	Carta debiti domini plebani Sancti Petri Noui de platea Iadre	facta 	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 10.	3'	10. 01. 1373.	[Carta finis ser Maphei de Matafaris florenum XL auri]	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 11.	4	10. 01. 1373.	Carta conuentionis inter dominum plebanum Sancti Petri de platea et ser Mafeum de Matafaris	facta 	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 12.		12. 01. 1373.	Carta pastinationis Radini et Stepcii eius filii	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 13.	4'	12. 01. 1373.	Carta pastinationis Xorani	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 14.	4'-5	12. 01. 1373.	Carta pastinationis Butchi et Pribislaui	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 15.	5	12. 01. 1373.	Carta pastinationis Iurchi Preuonich	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 16.	5	12. 01. 1373.	Carta finis comissarie Michaelis Crelach çapatoris – samo započeta			
II, 1, 17.	5'	15. 01. 1373.	Carta concessionis vnus loci [ad XXVII annos]	facta	ser Çoillus Sergii de Cesano	
II, 1, 18.	5'-6	18. 01. 1373.	Carta emptionis magistri [Stoiani] peliparii	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 1, 19.	6	18. 01. 1373.	[Carta debiti Ratchi condam Miraci habitatoris Iadre]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 1, 20.	6'	19. 01. 1373.	Carta concessionis vnus [loci ser Miche de Pichiaro ad XX annos]		ser Iacobus de Çadulinis	
II, 1, 21.	6'	19. 01. 1373.	Carta debiti Georgii condam Dragosii		ser Iacobus de Çadulinis	15. 04. 1373.
II, 1, 22.	7	20. 01. 1373.	Carta finis comissarie Perfche condam vxoris Michaelis Creilcic		ser Çaninus Chose de Prode	
II, 1, 23.	7-7'	20. 01. 1373.	Carta emptionis ser Iohannis [condam ser Galci merçatoris]	facta	ser Çaninus Chose de Prode	
II, 1, 24.	7'-8	22. 01. 1373.	Carta donationis Morete pupille et aliorum filiorum fratrum suorum		[ser Andreas] de Grixogonis	18. 03. 1374.
II, 1, 25.	8-8'	22. 01. 1373.	CARTA Reffutatio bonorum maternorum			BN
II, 1, 26.	8'-9	... 01. 1373.	[Carta dotis domine Chatarine vxoris ser Pauli olim M.. de Gerardo]	facta semel	[ser DAMIANUS de Begna]	
II, 1, 27.	9'	22. 01. 1373.	Carta doctis domine Philippe vxoris ser Bartolomei		ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 28.	9'-10	22. 01. 1373.	Carta debiti ser Bartolomei de Cipriano	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 29.	10	23. 01. 1373.	Carta ad redriçandum Yuanis condam Stefani Curadinich			
II, 1, 30.	10'	23. 01. 1373.	[Carta concessionis] ad pastinandum Iurisclauo	facta	ser Çaninus Chose de Prode	

II, 1, 31.	10'	23. 01. 1373.	Carta pastinationis Volchacii Radunouich	facta	ser Çaninus Chose de Prode	
II, 1, 32.	10'-11'	25. 01. 1373.	Carta conuentionis inter Cressullum Piçolum et Ciuitum de Nona	facta bis	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 33.	11'-12	25. 01. 1373.	Carta debiti Bernardi filii ser Nicolay de Drecchia		ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 34.	12	27. 01. 1373.	Carta finis et remissionis comissarie ser Thadey condam ser Danielis de Çauata	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 35.	12-12'	27. 01. 1373.	Carta emptionis ser Miche de Pichiaro	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 36.	12'-13	29. 01. 1373.	Carta finis domine Pelegrine	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 37.	13	29. 01. 1373.	Carta finis et [remissionis domine Dobre relictæ condam ser Nicolay de Fanfogna et suorum filiorum]	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 38.	13-13'	29. 01. 1373.	Carta finis ser Petri de Glubauaç		[ser Damianus] de Begna	
II, 1, 39.	13'-14	31. 01. 1373.	Carta emancipationis Çuueli fabri	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 40.	14	31. 01. 1373.	Carta concessionis ad laborandum salinas comissarie ser Stephani de Qualis	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 41.	14-14'	01. 02. 1373.	Carta dotis Glube de Chataro	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 42.	14'	01. 02. 1373.	Carta dotis Dobre vxoris Çuueli fabri condam Georgii [piscatoris]	[facta]	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 43.	15	02. 02. 1373.	Carta finis Benedicti et Madii fratrum	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 44.	15-15'	03. 02. 1373.	Carta debiti ser Vidonis de Matafaris		ser Damianus de Begna	
II, 1, 45.	15'	05. 02. 1373.	[Carta venditionis Martini draperii de modiis septuaginta frumenti]		[ser Damianus de Begna]	02. 05. 1373.
***		05. 02. 1373.	Instrumentum procurationis DOMINE IACOICE, UXORIS SER PETRI CONDAM SER GEORGII DE GLUBAUÇAÇ – vidi Leljak, isto, str. 258	FACTA		
II, 1, 46.	15'-16	07. 02. 1373.	[Carta donationis Fumie vxoris magistri Radoy calegarii de libris II ^C paruorum]	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 47.	16-16'	07. 02. 1373.	[Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt ser Thomassii de Nosdrogna]	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 48.	16'	07. 02. 1373.	Carta presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Chatarine dicte Brigente	<F>	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 49.	16'-17	07. 02. 1373.	[Carta finis generalis ser Miche de Pechiaro et Andree de Arbo]	facta semel	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 50.	17	15. 02. 1373.	Carta ad redriçandum Dechaç fabri	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 51.	17-17'	08. 02. 1373.	Carta emptionis Crasene de Pago	facta	[ser Çaninus condam] Chose de Prode	
II, 1, 52.	17'-18	12. 02. 1373.	Carta dotis Cristine vxoris Bogduli filii ser Viti Rubey	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 53.	18	12. 02. 1373.	Carta debiti ser Viti Rubey	facta	ser Andreas de Grixogonis	13. 02. 1374.
II, 1, 54.	18'	14. 02. 1373.	Carta ad redriçandum facta per ser Iacobum de Çadulinis Radouano	<FB>	ser Damianus de Begna	
II, 1, 55.	18'-19	14. 02. 1373.	Carta debiti et conuentionis inter magistrum Venturinum a Caldariis et Veronensem		ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 56.	19-19'	14. 02. 1373.	Carta finis generalis Veronensis		ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 57.	19'	15. 02. 1373.	Carta finis comissarie ser Stephani de Qualis		ser Damianus de Begna	

II, 1, 58.	20	15. 02. 1373.	Carta emptionis ser Iohannis Galci mercatoris capitum vitum	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 59.	20-20'	16. 02. 1373.	Carta uigoris ser Nicolay de Marino - nedostaje završetak	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 60.	21	?	CARTA – kraj nekoga govora	?	?	
II, 1, 61.	21	16. 02. 1373.	Carta finis Bogduli filii ser Viti Rubey	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 62.	21-21'	17. 02. 1373.	Carta debiti ser Iohannis Galci mercatoris	facta		26. 09. 1376.
II, 1, 63.	21'	17. 02. 1373.	Carta debiti ser Mauri de Grixogonis condam Petri	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 64.	21'-22	17. 02. 1373.	Carta finis comissarie ser Stephani de Qualis	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 65.	22	19. 02. 1373.	Carta debiti Cressuli Piçoli marinarii	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 66.	22-22'	20. 02. 1373.	Carta debiti ser Miche de Pechiaro	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 67.	22'	21. 02. 1373.	Carta debiti Thomani peliparii condam Vochse	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 68.	23	20. 02. 1373.	Carta COLEGANCIE ! debiti et colegancie ser Miche de Sloradis et Philippi	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 69.	23-23'	20. 02. 1373.	Carta debiti ser Iacobi de Çadulinis	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 70.	23'	21. 02. 1373.	Carta venditionis vnus serue nomine Vncha	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 71.	24	21. 02. 1373.	Carta venditionis [vnus serue nomine Prebuda]	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 72.	24	21. 02. 1373.	[Carta emptionis capitum vituum Nicolay condam Dominici Domachich]		[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 73.	24'-25	22. 02. 1373.	[Carta dotis domine Chatarine vxoris ser Mauri condam de Grixogonis]	facta bis	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 74.	25-25'	22. 02. 1373.	Carta debiti ser Mauri condam ser Petri de Grixogonis	facta	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 75.	25'-26	22. 02. 1373.	[Carta emptionis domine Dobre relictæ ser Çoili de Ceualellis]	facta	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 76.	26-26'	22. 02. 1373.	[Carta restituendi dictas duas pecias terre de gratia speciale]	facta	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 77.	26'	24. 02. 1373.	[Carta DEBITI]	facta	[ser ANDREAS de Grixogonis]	
II, 1, 78.	26'-27	26. 02. 1373.	[Carta emptionis Margarite vxoris magistri Viti marangonis]		ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 79.	27-27'	27. 02. 1373.	Carta finis comissarie Colanis Petronich	facta	ser Damianus de Begna	

II, 1, 80.	27'-28	28. 02. 1373.	Carta emptionis Stoiani Belinich et Dobre vxoris sue	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 81.	28	28. 02. 1373.	Carta promissionis dictorum Stoiani et Dobrice vxoris sue dari facere dictam domum ad incantum	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 82.	28'	28. 02. 1373.	[Carta finis comissarie domini Georgii plebani Sancte Marie Maioris de Iadra]		ser Damianus de Begna	
II, 1, 83.	28'-29	28. 02. 1373.	Carta <DEBITI> Maçoli draperii contra magistrum Petrum a Scolis ducatorum centum et septuaginta quinque auri	facta	ser Andreas de Grixogonis	[28. 02. 1374.]
II, 1, 84.	29	[11. 03. 1373.]	[Carta debiti]??	[08. 11. 1375.]
II, 1, 85.	29'	28. 02. 1373.	[Carta debiti Georgii marinarii condam Budoy]	facta	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 1, 86.	29'-30	05. 03. 1373.	Carta EMPTIONIS ! Matulis Bachich de emptione capitum vitum	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 87.	30-30'	05. 03. 1373.	Carta conuentionis et debiti inter magistrum Venturinum a Caldariis et Yuanem fabrum			
II, 1, 88.	30'	06. 03. 1373.	Carta concessionis laborandi XVIII salinas ser Miche de Pichiaro	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 89.	30'-31	06. 03. 1373.	Carta concessionis ad laborandum	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 1, 90.	31-31'	07. 03. 1373.	Carta ad redriçandum capita vitum ser Viddonis de Matafaris facta Cebriano			
II, 1, 91.	31'-32'	13. 03. 1373.	Carta uigoris et roboris ser Iohannis de Petriço	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 92.	32'	08. 03. 1373.	[Carta finis Yuanis çapatoris condam Radeni Ricinich]		[ser Andreas] de Grixogonis	
II, 1, 93.	32'-33	11. 03. 1373.	[Carta reffutatio bonorum paternorum et maternorum facta per dominum Philippum ser Iacobo de Çadulinis patri suo]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 1, 94.	33-33'	12. 03. 1373.	Carta emptionis capita vituum domine Chatarine vxoris condam Saraceni	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 95.	33'	13. 03. 1373.	[Carta emptionis ser Xristofori et ser Petri fratrum de Lomesso]	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 96.	33'-34	13. 03. 1373.	Carta debiti ser Cressii [vocati Galassii de Varicassis]	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 97.	34	15. 03. 1373.	Carta debiti domini Filipi plebani Sancti Petri Noui de platea Iadre	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 1, 98.	34-34'	15. 03. 1373.	Carta conuentionis inter dominum plebanum Sancti Petri Noui et ser Philippum de Matafaris			
II, 1, 99.	34'-35	15. 03. 1373.	Carta finis Pauli Petri Bochani	facta	ser Çaninus Cose de Prode	
II, 1, 100.	35	15. 03. 1373.	Carta famulatus Clapaç cum magistro Yuane chalegario		ser Çaninus Cose de Prode	[03. 02. 1378.]
II, 1, 101.	35'	16. 03. 1373.	[Carta COLEGANCIE ! debiti et cholegancie ser Mauri] condam ser Petri de Grixogonis	facta	ser Andreas de Grixogonis
II, 1, 102.	35'	18. 03. 1373.	Carta debiti domini Philippi de Sloradis plebani	facta	ser Çaninus Cose de Prode	
II, 1, 103.	36-36'	18. 03. 1373.	Carta finis generalis domine Paxine de [administratione] bonorum paternorum	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	28. 06. 1390.
II, 1, 104.	36'	18. 03. 1373.	[Carta donationis librarum III ^C paruorum facta per dominam Paxinam Morete nepti sue]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	

II, 1, 105.	37-37'	20. 03. 1373.	[Carta concessionis ad laborandum hinc ad sex annos facta per Michouillum drapperium Velimerio]	facta	ser Damianus de Begna	
II, 1, 106.	37'	20. 03. 1373.	[Carta emptionis capitum vitum Volcine Priboy Ratcho Volcetich, P...lo condam Obrade]	facta	[ser Damianus] de Begna	
II, 1, 107.	37'-38	22. 03. 1373.	[Carta pactorum inter dominam Prodanam et Chatarinam eius filiam ex vna parte et ser Paulum Marci de Gerardo ex altera parte]	facta semel	[ser Damianus de Begna]	
	38'		prazna stranica (?)			
***		22. 03. 1373.	Instrumentum dotis domine [Chatarine] FILIE CONDAM [Vlatchi olim Georgii de contrata] – vidi PP, b. II, fasc. 1, fol. 37' (ug. br. 107)			
***		29. 03. 1373.	Presentatio inuenatrii condam domine Iacouice, uxoris ser Nicolay condam ser Christofori de Grubogna – vidi Leljak, isto, str. 261	FACTA		
II, 2, 1.	1-1'	?	CARTA EMPTIONIS – nastavak ugovora	?	?	
II, 2, 2.	2	10. 04. 1373.	[Carta conuentionis et pactorum inter ser Grixogonum de Ceualelis et Milesam Calebonich]	facta semel	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 3.	2-2'	[08. 04. 1373.]	Carta conuentionis inter ser Grixogonum et Millesam suprascriptum ex vna parte et Cressullum Ceçulich ex altera	facta 	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 4.	2'-3	11. 04. 1373.	[Carta debiti ser Grixogoni de Çadulinis]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	08. 03. 1377.
II, 2, 5.	3	[08. 04. 1373.]	[Carta debiti ser D... ..]	facta		
II, 2, 6.	3	[08. 04. 1373.]	[Carta debiti ser Mauri de Grixogonis	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 7.	3	[08. 04. 1373.]	[Carta patronatus vnus choche ser Mauri de Grixogonis, ser Damiani de Nassis, ser Gregorii de Çadulinis et ser Iohannis de Soppe] – samo započeta		[ser Andreas de Grixogonis]	
	3'-4'		tri prazne stranice			
II, 2, 8.	5-6	04. 04. 1373.	[Carta procurationis ser Gregorii de Çadulinis]			
II, 2, 9.	6-6'	03. 04. 1373.	[Carta conuentionis et pactorum inter Vulcinam de Corçula et Gregorium marangonum]	facta bis	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 10.	6'-7	03. 04. 1373.	[Carta locationis vnus domus facta per ser Iohannem de Soppe ser Christoforo de Lomesso]	facta	[ser Çaninus Cose de Prode]	
II, 2, 11.	7-7'	03. 04. 1373.	<CARTA LABORANDI> – bez naslova			
	8-8'		dvije prazne stranice			
II, 2, 12.	9	09. 04. 1373.	[Carta concessionis vnus loci domine Ielente hinc ad uiginti annos]	facta		
II, 2, 13.	9-9'	09. 04. 1373.	Carta famulatus Iacobi condam magistri Ginoli marangoni	facta	ser Çaninus condam Chose de Prode	
II, 2, 14.	9'	11. 04. 1373.	Carta finis Mathice vxoris condam Yuanis calefadi		[ser Çaninus condam Chose] de Prode	
II, 2, 15.	9'-10	11. 04. 1373.	[Carta finis commissariorum Yuanis calefadi condam Dobroslaui]	facta	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 2, 16.	10-10'	12. 04. 1373.	[Carta emptionis capitum vitum Georgii merçarii condam Miroslaui]	facta	[ser Damianus de Begna]	

II, 2, 17.	10'	13. 04. 1373.	Carta debiti ser Miche Federici de Nassis	facta	ser Andreas de Grixogonis	[13. 03. 1375.]
II, 2, 18.	10'-11	13. 04. 1373.	Carta conuentionis inter ser Philippum de Matafaris et ser Micham de Nassis	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
	11'-13'		pet praznih stranica			
II, 2, 19.	14	23. 04. 1373.	Carta concessionis ad pastinandum Ratchi ortolani Otocich et Stane vxoris sue	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 20.	14	23. 04. 1373.	Carta debiti ser Miche de Pichiaro	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 21.	14-14'	23. 04. 1373.	Carta debiti dicti ser Miche	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 22.	14'	09. 05. 1373.	Carta emptionis Iurse condam Stanchi de effectu vnus domus	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 2, 23.	14'-15	09. 05. 1373.	Carta debiti Cresule Piçolo marinarii	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 2, 24.	15-15'	20. 05. 1373.	[Carta emptionis capitum vitum Stipani piscatoris condam ...]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 25.	15'-16	20. 05. 1373.	Carta locationis vnus [mollendini ab aqua hinc ad octo annos]	facta bis	ser Andreas de Grixogonis	
II, 2, 26.	16	[21. 05. 1373.]	[Carta debiti ser Miche de Pichiaro]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]
II, 2, 27.	16-17	[21. 05. 1373.]	Carta emptionis ser Bite Raynerii de Bite	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 28.	17-17'	21. 05. 1373.	[Carta emptionis ser Augustini de Cigalis]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 29.	17'-18	21. 05. 1373.	[Carta debiti ser Augustini de Cigalis]	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 30.	18	[24. 04. 1373.]	[Carta dotis Chatarine vxoris]	facta	[ser Damianus] de Begna	
II, 2, 31.	18-18'	[20. 04. 1373.]	Carta debiti [ser Miche de Pichiaro]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
	19		prazna stranica			
II, 2, 32.	19'	[24. 04. 1373.]	[Carta]	facta	
	20		prazna stranica			
II, 2, 33.	20'-21	29. 04. 1373.	[Carta VIGORIS ET ROBORIS]	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 2, 34.	21-21'	... 04. 1373.	Carta finis ser Nicolay de Grubogna	facta	
II, 2, 35.	21'-22	30. 04. 1373.	[Carta dotis Anthonie magistri Bartolomei fabri]	facta	
II, 2, 36.	22-22'	02. 05. 1373.	[Carta finis comissarie condam M..]	facta	[ser Damianus de Begna]	
	23		prazna stranica			
II, 2, 37.	23'	27. 05. 1373.	[Carta DEBITI]	facta	[ser Damianus de Begna] 07. 13...
II, 2, 38.	23'-24	28. 05. 1373.	[Carta ad redriçandum et pastinandum]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 39.	24	[Carta famulatus]?	
II, 2, 40.	24-24'	[09. 05. 1373.]	[Carta finis facta per dominam Marchexinam de Çoilli et domine]		[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 41.	25	10. 05. 1373.	[Carta emptionis ser ...g... de]	facta	[ser Çaninus Cose de Prode]	
II, 2, 42.	25-25'	11. 05. 1373.	[Carta concessionis vnus loci ser Çanini facte ser Saluutio]	facta		
II, 2, 43.	25'-26	11. 05. 1373.	[Carta debiti]??	
II, 2, 44.	26	11. 05. 1373.	[Carta debiti]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 45.	26-26'	12. 05. 1373.	[Carta finis et remissionis Fumiçe uxoris condam Peruse becarii	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 46.	26'	12. 05. 1373.	[Carta]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 47.	26'-27	14. 05. 1373.	Carta??	
II, 2, 48.	27-27'	1.. ... 1373.	[Carta concessionis vnus loci hinc ad decem annos]	facta	[ser Damianus de Begna]	

II, 2, 49.	27'	03. 06. 1373.	[Carta debiti ser.....]	facta	[ser Çaninus Cose de Prode]	
II, 2, 50.	27'-28	14. 06. 1373.	[Carta debiti]	facta	ser Çaninus Cose de Prode	20. 09. 1376.
II, 2, 51.	28	16. 05. 1373.	[Carta concessionis ad pastinandum facte per Marinum Trochulum Vitulo eius filio]	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 52.	28-28'	16. 05. 1373.	Carta donationis Vituli filii Marini Troculi	facta	ser Damianus de Begna 05. 1374.
II, 2, 53.	29	15. 05. 1373.	[Carta finis ser Nicolay de Grubogna comissarii domine Iacouiçe condam uxoris sue]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 54.	29-29'	16. 05. 1373.	[Carta donationis Stane uxoris Gregorii Salpich]	facta	[ser Çaninus Galelus]	
II, 2, 55.	29'-30	17. 05. 1373.	[Carta finis ser Maphey de Matafaris]	facta	ser Çaninus Cose de Prode	
II, 2, 56.	30-30'	17. 05. 1373.	[Carta finis ser Guidonis et ser Petri de Matafaris]	facta	[ser Çaninus Cose de Prode]	
II, 2, 57.	30'-31	... 05. 1373.	[Carta locationis??	
	31'		prazna stranica			
***		21. 05. 1373.	Instrumentum debiti SER AUGUSTINI DE CIGALIS – vidi PP, b. II, fasc. 3, fol. 7 (ug. br. 15)			
II, 2, 58.	32	23. 05. 1373.	[Carta emptionis ser Augustini de Bite vnus quinte partis vnus pecie terre]	facta	[ser Çaninus Cose de Prode]	
II, 2, 59.	32'	27. 05. 1373.	[Carta emptionis Philippi merçarii]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 60.	32'-33	27. 05. 1373.	[Carta afflictationis vnus domus]	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 2, 61.	33-33'	27. 05. 1373.	[Carta emptionis ser Bite Raynerii de Bite]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 62.	33'-34	27. 05. 1373.	Carta afflictationis vnus domus ser Bite condam ser Raynerii de Bite	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 2, 63.	34	27. 05. 1373.	Carta debiti Bite Raynerii de Bite	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 64.	34-34'	28. 05. 1373.	[Carta finis comissarie ser Stephani de Qualis]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 65.	34'-35	28. 05. 1373.	[Carta dotis Glubiçe uxoris Cole piscatoris]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 66.	35	28. 05. 1373.	[Carta debiti ser Peruxe de Nassis]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 67.	35-35'	28. 05. 1373.	[Carta finis ... dicti ...s]	facta		
II, 2, 68.	35'-36	30. 05. 1373.	[Carta gratie specialis facta per magistrum Radoium ser Miche de Pute]	facta		
	36'		prazna stranica			
II, 2, 69.	37	30. 05. 1373.	[Carta debiti ser Saluucii de	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
	37'		prazna stranica			
II, 2, 70.	38	04. 06. 1373.	Carta finis ser Georgii de [Matafaris]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 2, 71.	38-38'	05. 06. 1373.	[Carta locationis duarum villarum Sancti Grixogoni]	facta semel	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 2, 72.	38'	06. 06. 1373.	[Carta emptionis ser Petri de Spigle]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 73.	38'-39	06. 06. 1373.	Carta debiti ser Marini de Ghinano	facta	ser Damianus de Begna	
II, 2, 74.	39	08. 06. 1373.	[Carta pacto inter comissarios ser Cressii de Grubogna et Dimince de Perlina Draga]	facta	ser Çaninus Chose de Prode	
II, 2, 75.	39'	08. 06. 1373.	Carta finis comissarie ser Petri de ...	facta	[ser Damianus de Begna]	

II, 2, 76.	39'-40	13. 06. 1373.	[Carta pacta inter magistrum Pribislauum aurificem et Maçolum drapperium]	facta, facta semel	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 2, 77.	40	14. 06. 1373.	[Carta debiti domine Paxine]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 2, 78.	40-40'	16. 06. 1373.	[Carta emptionis vnius barche]			
II, 2, 79.	40'	[Carta debiti ser Saladini de Saladinis]			
II, 2, 80.	40'-41	29. 06. 1373.	[Carta famulatus Thome condam Crisani cho..doç]		[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 81.	41	01. 07. 1373.	[Carta famulatus Des... Marinich]		[ser Çaninus Cose de Prode]	
II, 2, 82.	41-41'	03. 07. 1373.	[Carta debiti ser Damiani de Cipriano]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 83.	41'	03. 07. 1373.	[Carta debiti ser Damiani de Cipriano]		[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 84.	42-42'	04. 07. 1373.	[Carta emptionis domus ser Damiani de Cipriano]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 85.	42'-43	04. 07. 1373.	Carta debiti ser Cose de Begna	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 86.	43	05. 07. 1373.	[Carta concessionis ad pastinandum D.. condam Franuli]		[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 87.	43-43'	07. 07. 1373.	[Carta emptionis effectus domus magistri Marcii sartoris]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 2, 88.	43'	07. 07. 1373.	Carta debiti dicte domine Marie	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 2, 89.	44	07. 07. 1373.	[Carta concessionis imperpetuum ad redriçandum Micouilli et Radoslaui]	facta bis	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 2, 90.	44-44'	29. 07. 1373.	[Carta debiti ser Gregorii de Çadulinis in nomine dacii salis Dalmacie]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 2, 91.	44'-45	29. 07. 1373.	[Carta conseruationis indempnis Francisci d... et Angeli con... ..]	facta	ser Grixogonus de Nassis	
II, 2, 92.	45	01. 08. 1373.	[Carta famulatus Velini cum magistro Venturino a Chaldariis]	facta	[ser Çoilus Sergii de Cesano]	
II, 2, 93.	45'	02. 08. 1373.	[Carta dotis Mathiçe filie et vxoris Stephani]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 2, 94.	45'-46	02. 08. 1373.	[Carta debiti magistri Stephani tintoris]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 2, 95.	46	02. 08. 1373.	[Carta debiti ser Iohannis de Viticor]	facta	[ser Çoilus Sergii de Cesano]	
II, 2, 96.	46-46'	02. 08. 1373.	[Carta emptionis ser Damiani de Cipriano de medietate effectus vnius domus]	facta	[ser Çoilus Sergii de Cesano]	
II, 2, 97.	46'-47'	03. 08. 1373.	[Carta uigoris et roboris Nicolay merçarii condam Marini de Fanfogna]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 2, 98.	47'-48	03. 08. 1373.	[Carta debiti Chusme sartoris condam Georgii]		[ser Grixogonus de Nassis]	13. 02. 137...
II, 2, 99.	48-48'	06. 08. 1373.	[Carta emptionis monasterii Sanctorum Chusme et Damiani]	facta	[ser Çaninus Galelus]	
II, 2, 100.	48'	09. 08. 1373.	[Carta finis magistri Philippi aurifficis] – samo započeta		[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 2, 101.	49	[Carta emptionis Georgii et Marini fratrum condam Nicole ...] - oštećena cijela stranica	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 2, 102.	49'	?	CARTA LOCATIONIS – nastavak, oštećena cijela stranica	?	?	
II, 2, 103.	49'	CARTA - oštećena cijela stranica	?	?	
II, 2, 104.	50	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 2, 105.	50'	17. 08. 1373.	Carta??	
	0-0'		dvije prazne stranice			
II, 3, 1.	1-3	13. ... 1373.	[Carta emptionis domini abatis Rogoue]	facta bis	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 2.	3	13. 05. 1373.	[Carta debiti domine Ielente vxoris ser Gregoi de Saladinis]	facta	[ser Çaninus Chose] de Prode	[30. 08. 1373.]
II, 3, 3.	3	14. ... 1373.	[Carta emptionis ser Augustini de Bite] – samo započeta			

	3'		prazna stranica			
II, 3, 4.	4	?	CARTA DEBITI – nastavak ugovora	?	?	
II, 3, 5.	4	[18. 06. 1373.]	[Carta debiti domine Prie relicte condam ser Grixogoni de Grubogna]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 6.	4-4'	[... 06. 1373.]	[Carta emptionis magistri Gregorii marangoni]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 7.	4'-5	06. 06. 1373.	[Carta debiti Mathei de Begna]	facta	[ser Damianus de Begna]	[28. 10. 1373.]
II, 3, 8.	5	[06. 06. 1373.]	Carta debiti [Yuanis Sataliço de insula Chali]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 9.	5-5'	[02. 06. 1373.]	[Carta emptionis capitum vituum Grupse Çerchs...]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 10.	5'	[05. 06. 1373.]	[Carta emptionis capitum vituum Milatchi Micho....ch]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 11.	5'	03. 06. 1373.	CARTA – samo započeta			
II, 3, 12.	6-6'	07. 06. 1373.	Carta (debiti) [dotis Radice filie Yfci]	facta	ser Damianus de Begna	
II, 3, 13.	6'-7	[02.] 06. 1373.	[Carta emptionis ser Augustini de Cigalis]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 3, 14.	7	02. 06. 1373.	[Carta FINIS ! phinis Filippi merçarii]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 3, 15.	7	02. 06. 1373.	[Carta finis ser Augustini de Bite]	facta	ser Andreas de Grixogonis	
II, 3, 16.	7'	[19. 06. 1373.]	[Carta concessionis ad pastinandum Yuanis condam Iacobi]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 17.	7'	[20. 06. 1373.]	[Carta emptionis effectus domus magistri Thomassi quoqui]	[facta]	[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 18.	8	[22. 06. 1373.]	[Carta debiti Simonis de Drecchia]		[ser Damianus de Begna]
II, 3, 19.	8-8'	[23. 06. 1373.]	[Carta emptionis ser]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 20.	8'	23. 06. 1373.	[Carta restituendi dictos XX gognaios de gratia speciali]		[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 21.	9-9'	[27. 06. 1373.]	[Carta vigoris et roboris ser Iohannis de Sloradis]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 3, 22.	9'	[27. 06. 1373.]	[Carta debiti Yuanis Giurgiueuich de Adurana]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 23.	9'-10	27. 06. 1373.	[Carta dotis Rade vxoris magistri Maroii]	facta	ser Çaninus Chose de Prode	
II, 3, 24.	10-10'	28. 06. 1373.	Carta emptionis capitum vituum Yuanis condam Pauli et Stoie vxoris sue		[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 3, 25.	10'-11	[04. 07. 1373.]	[Carta concessionis vnus loci hinc ad XXVIII annos]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 26.	11	14. 07. 1373.	[Carta emptionis capitum vituum condam Yuanis]?	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 27.	11-11'	[15. 07. 1373.]	Carta emptionis ser Pauli CONDAM SER MARCI DE – usp. PP, b. II, fasc. 3, fol. 11' (ug. br. 28)	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 28.	11'-12	[15. 07. 1373.]	[Carta restituendi de gratia speciali dictam peciam terre ad tres annos]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 29.	12-12'	[17. 07. 1373.]	[Carta emptionis Tiche vxoris condam Vituli dicti]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 30.	12'	[17. 07. 1373.]	[Carta RESTITUendi dE GRATIA SPECIALI ... Tiche supradict..]		[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 31.	12'-13	[18. 07. 1373.]	[Carta dotis domine Anthonie vxoris magistri Mathey de Tornay (?)]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 32.	13-13'	18. 07. 1373.	[Carta finis comissariorum magistri Benedicti phisici]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 33.	13'-14	[19. 07. 1373.]	[Carta conuentionis et pactorum]	facta bis	[ser Damianus de Begna]	
II, 3, 34.	14	21. 07. 1373.	[Carta emptionis capitum vituum ser Michouilli drapperii]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 3, 35.	14'	[11. 07. 1373.]	[Carta emptionis medietatis vnus barchosii d...s]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 36.	14'-15	[11. 07. 1373.]	[Carta debiti ser Petri de Glubanaç]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 37.	15-16	23. 07. 1373.	[Carta pactorum inter Glubam et heredes Radosclau]	facta semel	[ser Benedictus Galello]	

II, 3, 38.	16-16'	25. 07. 1373.	[CARTA PASTINATIONIS ! concessionis carta iure pastinationis Stane et Stanaç mariti sui]	facta	[ser Benedictus Galello]	
II, 3, 39.	16'	[26. 07. 1373.]	[Carta debiti magistri Nicoleti barberii]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 3, 40.	17	[31. 07. 1373.]	[Carta debiti ser Viticoris condam ser Nicolay de Viticor]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]
II, 3, 41.	17-17'	31. 07. 1373.	[Carta emptionis ser Uiticoris de Viticor]	facta	[ser Çaninus condam Chose de Prode]	
II, 3, 42.	17'-18	[31. 07. 1373.]	[Carta restituendi de speciali gratia supradictam peciam terre]		[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 3, 43.	18	09. 08. 1373.	[Carta debiti ser Miche Federici de Nassis]	facta	[ser Çoillus] de Cesano	
II, 3, 44.	18'	[11. 07. 1373.]	[Carta debiti Dismeni condam Grubine de Iadra] – samo započeta			BN
II, 3, 45.	18'-19	[... 08. 1373.]	[Carta emptionis domini Francisci militis de Georgio]	facta	[ser Benedictus Galello]	
II, 3, 46.	19'	[16. 08. 1373.]	[Carta debiti Çanini apothecarii condam Iacobi]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	[16. 11. 1373.]
II, 3, 47.	19'-20	16. 08. 1373.	Carta finis Philipi merçarii	facta	[ser Çoillus de Cesano]	
II, 3, 48.	20	17. 08. 1373.	Carta famulatus Stipani cum magistro Valente sartore		ser Çoillus de Cesano	
II, 3, 49.	20-20'	18. 08. 1373.	Carta afflictationis medietatis vnius domus ser Damiani de Calcina			
II, 3, 50.	20'-21	19. 08. 1373.	Carta debiti ser Bartolemei de Milano et ser Nadalini de Çadulinis	facta	[ser Benedictus Galello]	BN
II, 3, 51.	21-21'	19. 08. 1373.	Carta emptionis magistri Nicoleti barberii	facta	[ser Çoillus de Cesano]	[15. 10. 1375.]
II, 3, 52.	21'-22	19. 08. 1373.	[Carta restituendi dictam peciam terre hinc ad quinque annos] de gratia		[ser Çoillus de Cesano]	
II, 3, 53.	22	21. 08. 1373.	[Carta debiti ser Benedicti de Gallelo]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 54.	22	21. 08. 1373.	[Carta debiti dicti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 55.	22-22'	[21. 08. 1373.]	[Carta debiti dicti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 56.	22'	21. 08. 1373.	[Carta debiti ser Benedicti de Galello]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 57.	22'	[21. 08. 1373.]	[Carta debiti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 58.	22'	[21. 08. 1373.]	[Carta debiti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 59.	22'	[25. 08. 1373.]	[Carta debiti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	
II, 3, 60.	22'	27. 08. 1373.	[Carta debiti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 61.	23	[27. 08. 1373.]	[Carta debiti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 62.	23	[27. 08. 1373.]	[Carta debiti ser Benedicti de Galelli]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	BN
II, 3, 63.	23-24	[25. 08. 1373.]	[Carta emptionis ser Michouili draperii]	facta	[ser Benedictus Galello]	
II, 3, 64.	24	[26. 08. 1373.]	[Carta finis comissarie domine Catarine relicte ser Mauri de Grixogonis]?	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 3, 65.		26. 08. 1373.	[Carta finis comissarie domine Chatarine predictae]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 3, 66.	24'	26. 08. 1373.	[Carta finis dicte domine Chatarine]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 3, 67.	24'-25	26. 08. 1373.	[Carta finis dicte domine Chatarine]	facta	[ser Grixogonus de Nassis]	
II, 3, 68.	25'	28. 08. 1373.	[Carta famulatus Georgii cum magistro Yuane calegario]	facta	[ser Çoillus de Cesano]	
II, 3, 69.	25'	28. 08. 1373.	<CARTA VIGORIS ET ROBORIS> – bez naslova, samo započeta			
	26-27'		četiri prazne stranice			
***		06. 10. 1373.	Instrumentum obligationis et promissionis SER NICOLAY CONDAM COSE DE BEGNA - napomena Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 1, fol. 1	FACTA		

***		... 09. 1373.	Instrumentum pactorum et conuentionis habitorem inter dominam Paxinam et eius filiarum ex vna parte et dominam Helisabetam ex altera parte – vidi PP, b. II, fasc. 11, fol. 11 (ug. br. 33)	FACTA		
***		28. 10. 1373.	Instrumentum COLEGANCIE DOMINE RADE RELICTE CONDAM SER VULCINE DE GINANO – vidi Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 1, fol. 22	FACTA		
***		12. 11. 1373.	Instrumentum dotalis DOMINE CATARINE FILIE SER RAPHAELIS ROUERE DE IANUA – vidi Petrus de Sarcana, b. II, fasc. 3, fol. 7'	FACTA		
			dvije prazne stranice			
***		29. 08. 1376.	Instrumentum FINIS SER PHILIPPI SP.. CONDAM IOHANNIS LUPICINI DE FLORENTIA – vidi PP, b. II, fasc. 4, fol. 1 (ug. br. 2)			
II, 4, 1.	1	?	CARTA VIGORIS ET ROBORIS – nastavak ugovora	?	?	
II, 4, 2.	1-1'	29. 08. 1376.	<CARTA CONSERUATIONIS INDEMPNIS> – bez naslova			
II, 4, 3.	1'	30. 08. 1376.	CARTA Finis Pasqualis de Ancona	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 4.	1'-2	06. 09. 1376.	[CARTA Concessionis] ad pastinandum Georgii condam Damiani	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 5.	2-2'	09. 09. 1376.	CARTA Finis Produlli aurifficis Greschi butiglarii et Andree marangoni			
II, 4, 6.	2'	12. 09. 1376.	CARTA Debiti Michouili draperii	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 7.	2'-3	12. 09. 1376.	<CARTA COLEGANCIE> ser Vitichoris	facta	ser Paulus de Drecchia	
II, 4, 8.	3'	29. 09. 1376.	Carta finis magistri Stepani [marangoni]	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 9.	3'-4	29. 09. 1376.	Carta afflictationis vnus orti ser Augustini de Bite	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 10.	4-4'	30. 09. 1376.	CARTA Afflictationis vnus orti ser Bite Raynerii de Bite	<FB>		
II, 4, 11.	4'-5	05. 10. 1376.	Carta colegancie Luche condam Philippi de Adurana	facta	ser Iohannes de Nassis	[11. 1378.]
II, 4, 12.	5	02. 10. 1376.	CARTA Procurationis presbiteri Thome de Pago	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 13.	5'	02. 10. 1376.	CARTA Procurationis ser Petri de Glubauç	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 14.	5'-6	10. 10. 1376.	CARTA Procurationis ser Georgii de Georgio	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 15.	6-6'	30. 09. 1376.	CARTA Pacta mollendini illorum de Saladinis cum (!)	[facta ter]	[ser Paulus de Drecchia]	
II, 4, 16.	6'-7	04. 10. 1376.	Carta emptionis Vituli condam Cresouani de insula Deçi	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 17.	7	05. 10. 1376.	Carta debiti Stoislaiu condam Radouani	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	[16. 11. 1378.]
II, 4, 18.	7-7'	05. 10. 1376.	Carta famulatus Blaxii Paulouich cum magistro Martino	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 19.	7'-8	05. 10. 1376.	[Carta compromissi inter dominum Franciscum de Georgio militem et alios suos consortes et ser Grixogonum de Nassis Hele...]		ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 20.	8-8'	09. 10. 1376.	Carta famulatus Cresuli cum Philippo spiciario	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 21.	8'	12. 10. 1376.	Carta concessionis ad pastinandum Radosclaiu condam Obrade	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 22.	8'	12. 10. 1376.	Carta pastinationis Disimerii condam Chumpse	facta	[ser Iohannes de Nassis]	[.... 09. 13....]
II, 4, 23.	9	12. 10. 1376.	Carta pastinationis Georgii condam Yuanis de Cernogoscina	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 24.	9	13. 10. 1376.	Carta AD REDRIÇANDUM ! iure pastinationis ad redriçandum Radouani çapatoris	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 25.	9-9'	13. 10. 1376.	Carta obligationis facte per Radouanum ser Gregorio de Nassis	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	

II, 4, 26.	9'	13. 10. 1376.	CARTA EMPTIONIS ! ser Augustini condam Bite de emptione capitem vituum	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 27.	10-10'	13. 10. 1376.	Carta compositionis et pactorum habitorum inter dominum Philippum de Sloradis et ser Maçolum de P...	[facta bis]	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 28.	10'	18. 10. 1376.	Carta emancipationis Iuray et Dragoi fratrum	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 29.	10'-11	19. 10. 1376.	Carta pastinationis Stanchi condam Bratechi	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 30.	11-11'	20. 10. 1376.	CARTA emptionis Nicole Bratoieulich	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 31.	11'	20. 10. 1376.	Carta obligationis [Drachsani veniendi ad essendum villanum ser Grixogoni condam Federici ... de Grixogonis]	facta	[ser Paulus] de Drechia	
II, 4, 32.	12	22. 10. 1376.	[CARTA conuentionis inter magistrum Franciscum aurificem de Mediolano et Mathias (!)]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 33.	12-12'	23. 10. 1376.	Carta debiti magistri Francisci ciruichi	facta	[ser Paulus] de Drechia	
II, 4, 34.	12'-13	[26. 10. 1376.]	[Carta pastinationis condam]	facta		
II, 4, 35.	13	[26. 10. 1376.]	[CARTA PASTINATIONIS Stoislau capatoris]	facta		
II, 4, 36.	13	[26. 10. 1376.]	[CARTA PASTINATIONIS Mathey filii]	facta		
II, 4, 37.	13-13'	[29. 10. 1376.]	Carta famulatus Petri filii Mathey cum Petro botario	facta		
II, 4, 38.	13'	[27. 10. 1376.]	[CARTA emptionis capitem vituum Pauli capelarii]	facta	[ser Paulus] de Drechia	[07. 12. 1379.]
II, 4, 39.	14	[26. 10. 1376.]	[Carta EMPTIONIS ! Ratchi condam Dragoslau de emptione effectus vnus domus]		[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
II, 4, 40.	14-14'	[28. 10. 1376.]	CARTA emptionis capitem vituum			
II, 4, 41.	14'	[28. 10. 1376.]	[CARTA emptionis capitem vituum Bartule condam Bratoche de Iadra]	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 42.	14'-15	[28. 10. 1376.]	[CARTA emptionis ser Bartoli de Milano]	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 43.	15-15'	[01. 11. 1376.]	CARTA Conuencio inter Chandium coraçarium et Iohannem de Vtino		ser Paulus de Drechia	
II, 4, 44.	15'	[01. 11. 1376.]	[Carta debiti Iohannis de]	facta	[ser Paulus de Drechia]	
II, 4, 45.	15'-16	02. 11. 1376.	[CARTA emptionis Butchi capelarii et Milche vxoris sue de capita vituum]	facta	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
II, 4, 46.	16	02. 11. 1376.	Carta debiti ser Augustini de Bite	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 47.	16-16'	03. 11. 1376.	Carta finis ser Marini de Ghinano	facta		
II, 4, 48.	16'-17	10. 11. 1376.	[Carta finis Cernchi Prestacich]	facta	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
II, 4, 49.	17	[05. 11. 1376.]	[CARTA Finis Bartolomei notarii]	facta		
II, 4, 50.	17'	[06. 11. 1376.]	[CARTA Pastinationis Dobroslau condam Stoiani]	facta		
II, 4, 51.	17'-18	... 11. 1376.	[Carta afflictationis vnus loci cum domo domini plebani Sancti Petri Noui et Iacobi de Çiçono]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 52.	18-18'	... 11. 1376.	CARTA Cassatio afflictationis Bartuli	facta	ser Iohannes de (SI) Nassis	
II, 4, 53.	18'-19	[09. 11. 1376.]	[CARTA Presentatio inuentarii domine Clarucie vxoris condam ser]	facta	[ser Paulus de Drecchia]	
II, 4, 54.	19	10. 11. 1376.	Carta pastinationis Pauli condam [Bosichi]	facta		
II, 4, 55.	19'	[10. 11. 1376.]	[CARTA Emptionis Crisaneç.....]	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 56.	20	[11. 11. 1376.]	[CARTA Emptionis Marini condam Radmani de medietate barche]	facta	ser Paulus de Drecchia	
II, 4, 57.	20-20'	11. 11. 1376.	CARTA Debiti Lippareli			

II, 4, 58.	20'-21	[11. 11. 1376.]	[CARTA Emptionis Luche capatoris Celnechnich]	facta	
II, 4, 59.	21	[11. 11. 1376.]	CARTA Debiti Obrade condam Chusme	facta	ser Paulus de Drechia	05. 10. 1377.
II, 4, 60.	21-21'	15. 11. 1376.	CARTA Finis Maçoli draperii	facta		
II, 4, 61.	21'-22	[15. 11. 1376.]	[CARTA EMPTIONIS ! Blasoli Cranotich emptionis vnus barche]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 62.	22	[15. 11. 1376.]	[CARTA Debiti Venturini a Chaldariis]	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 63.	22-22'	16. 11. 1376.	Carta doctis Mariçe sponse et vxoris future Petrucii – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 379'	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	29. 04. 1389.
II, 4, 64.	22'-24	[21. 11. 1376.]	[CARTA Affictationis facte ser Iohanni et ser Viticori fratribus]	facta bis	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
II, 4, 65.	24-24'	[21. 11. 1376.]	Carta finis Cressii riuarii		ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 66.	24'-25'	[... 11. 1376.]	[Carta LOCATionis ville facte per dominum abatem]	<FB>?
II, 4, 67.	25'-26	[24. 11. 1376.]	[Carta EMPTIONIS ! Mirse condam Ch... emptionis capitum vituum]		ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 68.	26-26'	[06. 12. 1376.]	[CARTA Procurationis] domine Franciscine vxoris ser [Miche] – usp. PP, b. II, fasc. 4, fol. 50' (ug. br. 129)	facta		
II, 4, 69.	27	[24. 11. 1376.]	[CARTA Laborandi XI salinas ser Augustini de Bite]	facta	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 70.	27-27'	25. 11. 1376.	Carta pastinationis Vlatchi et Yuanis	facta		
II, 4, 71.	27'	25. 11. 1376.	CARTA Pastinationis Stipani Preuoslaui	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 72.	27'-28	[29. 11. 1376.]	[CARTA Debiti ser Maçoli drapperii]	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 73.	28	[05. 12. 1376.]	[CARTA Pastinationis Michouilli Limich de Poschagla]	facta	[ser Paulus] de Drechia	
II, 4, 74.	28-28'	06. 12. 1376.	CARTA Pastinationis Radosclai	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 75.	28'-29	02. 12. 1376.	[CARTA Emptionis Drage relictæ condam Priboi et Georgii eius filii]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 76.	29	[02. 12. 1376.]	[CARTA Debiti Ciuitchi condam Borchii]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 77.	29-29'	03. 12. 1376.	CARTA Finis ser Iohannis condam ser Nicolai de Viticor	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 78.	29'	06. 12. 1376.	[CARTA Emptionis capitum vituum Volchi condam Stanoy]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 79.	30	[06. 12. 1376.]	[CARTA Emptionis capitum vituum magistri Greschi condam Nicoleti ...]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 4, 80.	30-30'	07. 12. 1376.	CARTA Emptionis Stane relictæ condam Tholimeri effectus vnus domus	facta		
II, 4, 81.	30'	[08. 12. 1376.]	[CARTA Debiti ser Benedicti Galelli]	facta	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	[15. 09. 13....]
II, 4, 82.	31	[08. 12. 1376.]	[CARTA Pastinationis Stoie et Simonis et Iacobi fratrum et filiorum dicte Stoie]	facta		
II, 4, 83.	31	08. 12. 1376.	CARTA Pastinationis Iacobi condam Domincii Sauoruch	facta		
II, 4, 84.	31'-32'	[11. 12. 1376.]	[Carta affictationis vilarum Brede et Dicle]	<FB>	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
II, 4, 85.	32'-33	[09. 12. 1376.]	[Carta debiti ser Maçoli drapperii et]	facta	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
II, 4, 86.	33-33'	14. 12. 1376.	Carta laborandi salinas ser Colanis de Matafaris	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 87.	33'-34'	21. 12. 1376.	CARTA Affictatio ville de Astubal	<FB>	ser Maurus Petri de Grixogonis	
II, 4, 88.	34'-35	14. 12. 1376.	CARTA Pastinationis Dominacii dicti Duxe		ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 89.	35	14. 12. 1376.	CARTA Pastinationis Ciuitani condam Drachsani		ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 90.	35	14. 12. 1376.	CARTA Pastinationis Georgii condam Stipani		ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 91.	35-35'	15. 12. 1376.	CARTA Conuentionis inter magistrum Stephanum marangonum et Yuanem Vidochne (!)	facta	ser Iohannes de Nassis	

II, 4, 92.	35'-36	15. 12. 1376.	CARTA Debiti magistri Stephani marangoni	facta	ser Iohannes de Nassis
II, 4, 93.	36	17. 12. 1376.	[CARTA Debiti ser]?	
II, 4, 94.	36	18. 12. 1376.	CARTA Finis et remissionis Tompse chalefadi	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
II, 4, 95.	36'	20. 12. 1376.	CARTA Finis et remissionis Madii Galelli ser Marini de Ginano ser Bartoli de Milano			18. 04. 1377.
II, 4, 96.	36'-37	24. 12. 1376.	CARTA Obligationis magistri Gregorii Scabiducha facte ser Damiano de Cipriano	facta		
II, 4, 97.	8	03. 01. 1377.	Carta donationis ex causa mortis Stansii filii Dragoslai			
II, 4, 98.	38	03. 01. 1377.	CARTA Debiti ser Augustini de Bite	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
II, 4, 99.	38-38'	05. 01. 1377.	CARTA Conuentionis inter magistrum Franciscum aurifficem et Paul Miclauseuich			
II, 4, 100.	38'-39	06. 01. 1377.	CARTA Emptionis Ciuitchi de capitibus vituum			
II, 4, 101.	39	06. 01. 1377.	CARTA Ad redriçandum Radosclai chalefadi	facta		
II, 4, 102.	39-39'	12. 01. 1377.	CARTA Pastinationis Disse condam Pribislai	facta	ser Paulus de Drechia	
II, 4, 103.	39'	09. 01. 1377.	CARTA Emptionis capitum vituum Georgii condam ser Viti de Çadulinis			
II, 4, 104.	40	Carta finis Damiani Rubei marinarii	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 105.	40-40'	09. 01. 1377.	CARTA Conuentionis inter Maurum Petri de Grisogonis et magistrum Misolum marangonem	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 106.	40'-41	10. 01. 1377.	CARTA Conuentionis inter Cresulum marinarium et Alegretum		ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 107.	41	12. 01. 1377.	<CARTA EMPTIONIS VNIUS BARCHOSII> Georgii marinarii Cesarouich de Pago			
II, 4, 108.	41-41'	12. 01. 1377.	CARTA Debiti Georgii marinarii condam Budoy de Iadra	facta	ser Iohannes de Nassis	16. 11. 1385.
II, 4, 109.	41'-42	12. 01. 1377.	CARTA Finis Cernchi Prestacich de Pago			
II, 4, 110.	42	18. 01. 1377.	CARTA Dotis Ielene vxoris Cressii marinarii Longich	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 111.	42-42'	18. 01. 1377.	CARTA Refutatio bonorum paternorum et maternorum facte per Ielenam Milese patri suo	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 4, 112.	42'-43	23. 01. 1377.	CARTA Pastinationis Radosclai chalegarii	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 4, 113.	43	23. 01. 1377.	[CARTA EMPTIONIS]	facta?	
II, 4, 114.	43-43'	[04. ... 1377.]	CARTA Augmenti dotis [Perusie] vxoris Radouani çapatoris	facta		
II, 4, 115.	43'-44 1377.	[CARTA Donationis inter uiuos] Radochne?	
II, 4, 116.	44'-45	11. 12. 1376.	[CARTA Conseruationis librarum VIII paruorum] ser Gregorii de Saladinis et emptionis ser Saladini medietatem salinarum [de Melada]	facta ser Saladino, <FB>	ser Paulus de Drecchia	
II, 4, 117.	45'	17. 02. 1377.	CARTA Debiti domini Simonis??	
II, 4, 118.	46-46'	30. 01. 1377.	CARTA Naulicationis barchosii Stephani	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 4, 119.	46'	[31. 01. 1377.]	CARTA Presentatio literarum regalium	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 4, 120.	46'-47	25. 01. 1377.	CARTA Locationis vnus molendini ser Chose de Begna = CD XV, str. 251-253	<FB>	<SER IACOBUS DE ÇADULINIS>	

II, 4, 121.	47'	25. 01. 1377.	[Carta ad redriçandum vnam vineam] ser Cose de Begna domino presbitero Stipano et Andreaxio]	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 4, 122.	47'-48	25. 01. 1377.	[CARTA Pactorum inter Radosclauum et Drasmillem]	facta	[ser Iohannes] de Sloradis	
II, 4, 123.	48-48'	25. 01. 1377.	CARTA Pastinationis Dumpcii	facta	ser Iohannes de Sloradis	
II, 4, 124.	48'	25. 01. 1377.	[CARTA Pastinationis Radouani de insula Bagni]	facta	[ser Iohannes] de Sloradis	
II, 4, 125.	48'-49	25. 01. 1377.	CARTA Pastinationis Radosclauu Domincii Lisice	facta	ser Iohannes de Sloradis	
II, 4, 126.	49	25. 01. 1377.	[CARTA Debiti ser Bartuli de Milano]	facta	ser Iohannes de Sloradis	
II, 4, 127.	49-49'	26. 01. 1377.	CARTA Conuentionis inter ser Benedictum Galelli et Franciscum de Segnia	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 4, 128.	49'-50'	28. 01. 1377.	CARTA Obligationis comissariorum et heredum Petri Blondi contra Angelum Perchacium	facta	ser Iohannes de Sloradis	

II, 4, 129.	50'-51	29. 01. 1377.	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione] bonorum, que condam fuerunt ser Petri de Matafaris	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 4, 130.	51-51'	30. 01. 1377.	CARTA Permutationis inter Loure condam Yuanis et Mariçam vxorem Disse	facta bis	ser Iohannes de Sloradis	
II, 4, 131.	51'-52	31. 01. 1377.	Carta EMPTIONIS ! Rastigne Creilcich et Mathei Stoianich emptionis vnus barchosii coperti	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 4, 132.	52-52'	31. 01. 1377.	CARTA Debiti Radice et Pasque comissariarum Petri verçilii	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 4, 133.	52'	07. 12. 1376.	[CARTA Emptionis magistri Petri a Moneta] – nedovršena	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
II, 5, 1.	1	2... ... 1376.	[CARTA Debiti ser Maçoli]	facta	[ser Madius] de Fanfogna	
II, 5, 2.	1-1'	2... ... 1376.	[CARTA Emptionis ser Francisci de Çadulinis]			
II, 5, 3.	2	[CARTA RESTITUTIONIS DE GRATIA SPECIALI]	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 4.	2-2'	20. 01. 1377.	CARTA Emptionis capitum vituum Thomassii nauliuarii			
II, 5, 5.	2'	02. 02. 1377.	CARTA Debiti Ratchi marinarii Belosich			
II, 5, 6.	3	03. 02. 1377.	CARTA Emancipationis ser Gregorii condam ser Gregorii Vite de Çadulinis et ser Nadalini – usp. PP, b. III, fasc. 3, fol. 5' (ug. br. 14), fol. 18' (ug. br. 46)			
II, 5, 7.	3-3'	04. 02. 1377.	CARTA Emptionis ser Grixogoni de Nassis de tercia parte vnus barchosii coperti	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 5, 8.	3'-4	04. 02. 1377.	[CARTA Debiti Rastigne Creilach de] Pago	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 9.	4	05. 02. 1377.	CARTA Debiti ser Augustini de Bite	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 10.	4-5	05. 02. 1377.	CARTA Domine Suanichine – nedovršena			
II, 5, 11.	5	04. 02. 1377.	CARTA Pastinationis Ciuitchi condam Radeni	facta		
II, 5, 12.	5-5'	06. 02. 1377.	CARTA Finis Bogdani çapatoris condam Stanchi		[ser Madius] de Fanfogna	
II, 5, 13.	5'-6	09. 02. 1377.	CARTA Emptionis Ratchi condam Miltini de capitibus vituum	facta		
II, 5, 14.	6	12. 02. 1377.	CARTA Debiti Nicole chalegarii condam Volchoslaui	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 15.	6'-7	11. 02. 1377.	[CARTA Vigoris et roboris]??	
II, 5, 16.	7-7'	12. 02. 1377.	CARTA Laborandi XVIII ser Miche de Pechiaro	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 17.	7'-8'	13. 02. 1377.	CARTA Vigoris et roboris ser Damiani de Nassis			
II, 5, 18.	8'-9	16. 02. 1377.	CARTA Emptionis Luce condam Leonis	facta	ser Iohannes de Sloradis	

II, 5, 19.	9	16. 02. 1377.	CARTA Emptionis dicti Luce	facta	ser Iohannes de Sloradis	
II, 5, 20.	9'	27. 02. 1377.	[CARTA Emptionis dicti Luce]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 5, 21.	9'	27. 02. 1377.	CARTA Emptionis [dicti Luche]	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 22.	10	02. 03. 1377.	CARTA Emptionis dicti Luce	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 23.	10	02. 03. 1377.	CARTA Debiti Miclausii filii Obrade	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 24.	10'	15. 02. 1377.	[CARTA Emptionis Çanini marinarii de Eçio]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 5, 25.	10'-11	15. 02. 1377.	CARTA Emptionis dicti Çanini de capitibus vituum	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 26.	11-11'	11. 02. 1377.	CARTA Emptionis ser Marini de Ginano	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 27.	11'-12	11. 02. 1377.	CARTA Debiti ser Iohannis de Soppe	[facta]	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 28.	12-12'	22. 02. 1377.	CARTA Pactorum inter Stoianum aurificem et Yuanem aurificem	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 29.	12'	22. 02. 1377.	[CARTA Concessionis ad redriçandum Martini condam Pribci]	[facta]	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 30.	12'-13	24. 02. 1377.	[CARTA Colanis condam ser Marini de Fanfogna]	[facta]	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 31.	13	24. 02. 1377.	CARTA Concessionis vnus loci [ad XXVIII annos Stipani Nicole Volcich]	[facta]	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 5, 32.	13-13'	26. 02. 1377.	CARTA AD REDRIÇANDUM ! Yuanis Pribislaui ad redriçandum	facta?	
II, 5, 33.	13'	26. 02. 1377.	[CARTA Ad redriçandum Ratchi condam Iohannis]	[facta]		
II, 5, 34.	13'	26. 02. 1377.	[CARTA Ad redriçandum Ratchi condam Dobroli]	facta		
II, 5, 35.	13'	26. 02. 1377.	[CARTA Ad redriçandum Voyni condam Bogoie]	facta		
II, 5, 36.	13'-14	26. 02. 1377.	CARTA Maçoli draperii	facta		
II, 5, 37.	14	26. 02. 1377.	CARTA Debiti presbiteri Gregorii condam [Dominci]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 5, 38.	14'	26. 02. 1377.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	[facta]?	
II, 5, 39.	14'-15	01. 03. 1377.	[CARTA Famulatus Pauli cum magistro Iohanne marangoni]	[facta]	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 40.	15	01. 03. 1377.	CARTA Ad redriçandum vineam Obrade filii Bogdani	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 41.	15-15'	01. 03. 1377.	CARTA Pastinationis Yuanis filii Damiani	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 42.	15'	01. 03. 1377.	CARTA – bez naslova			
II, 5, 43.	16	03. 03. 1377.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ratchi sartoris condam Pribigni]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
	16'		prazna stranica			
II, 5, 44.	17	07. 03. 1377.	CARTA Pastinationis Stoiani condam Stanoi	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 45.	17	07. 03. 1377.	CARTA Pastinationis Michouilli condam Stanoi	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 46.	17	07. 03. 1377.	CARTA Pastinationis Pauli condam Gradini	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 47.	17	07. 03. 1377.	CARTA Pastinationis Radosclai condam Dubraci	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 48.	17'	07. 03. 1377.	[CARTA Pastinationis Dominci condam Radmani]	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 49.	17'-18	13. 03. 1377.	[CARTA Magistri Andree protomagistri]	facta	ser Iacobus de Çadulinis	
II, 5, 50.	18-18'	04. 03. 1377.	CARTA Emptionis ser Grixogoni ser Nicolay de Nassis	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 5, 51.	18'-19	15. 03. 1377.	[CARTA Debiti ser Damiani condam ser Marini de Chalcina]	[facta]	[ser Iacobus de Çadulinis]	BN
II, 5, 52.	19	[03. 03. 1377.]	[CARTA Cusme sartoris de emptione capitum vituum]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 53.	19-19'	03. 03. 1377.	[CARTA Debiti magistri Faxoli]		 1378.
II, 5, 54.	19'	05. 03. 1377.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	

II, 5, 55.	19'-20	05. 03. 1377.	[CARTA Debiti ser Marini de Ghinano]	facta	ser Madius de Fanfogna	02.
II, 5, 56.	20-20'	[10. 03. 1377.]	[CARTA Vigoris et roboris Marci Radomerich]	facta		
II, 5, 57.	20'-21	12. 03. 1377.	[CARTA Pastinationis Bogdani çapatoris condam Volchoy]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 58.	21	22. 03. 1377.	[CARTA Pastinationis magistri Çoroli marangoni]	facta	[ser Iohannes de Sloradis]	
II, 5, 59.	21'	22. 03. 1377.	[CARTA]	[facta]	[ser Iohannes de Sloradis]	
II, 5, 60.	21'-2	12. 03. 1377.	[CARTA Debiti Peruse de Russo]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 5, 61.	22	14. 03. 1377.	[CARTA Obligationis magistri Iohannis marangonis]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	[21. 06. 1377.]
II, 5, 62.	22-22'	14. 03. 1377.	[CARTA Dotis Verucie vxoris magistri Martini]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 63.	22'	14. 03. 1377.	[CARTA Conuentionis inter dominam Ritam et magistrum Iohannem Pauese]	facta	[ser Iohannes de Sloradis]	
II, 5, 64.	22'-23	16. 03. 1377.	[CARTA Conuentionis inter ser Damianum de Chalcina et ser Marinum condam ser Blaxii de Soppe]	facta	[ser Iacobus de Çadulinis]	
II, 5, 65.	23'	... 03. 1377.	CARTA?	
	24		prazna stranica			
II, 5, 66.	24'	... 03. 1377.	[CARTA pastinationis Cressuli Luce Mathesich de Insula Magna]	[facta]	[ser Iacobus de Çadulinis]	
	25-		22 prazne stranice			
II, 6, 1.	1	?	CARTA EMPTIONIS – nastavak ugovora	?	?	
II, 6, 2.	1-2	"	[CARTA Vigoris et roboris ser Maçoli draperii Petro condam Iacobi]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 6, 3.	2-2'	"	[CARTA Pacta habita inter Maçolum drapperium ex vna parte et magistrum Pribislauum aurifficem ex altera parte]	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 6, 4.	2'-3	[16. 06. 1377.]	[CARTA EMPTIONIS]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 6, 5.	3-3'	03. 07. 1377.	[CARTA Dotis Volche] condam Pribigne de Spaletto	facta	ser Marinus de Ginano	
II, 6, 6.	3'	[30. 06. 1377.]	[CARTA Pule chalefadi]	facta	ser Marinus de Ginano	
	4-5'		četiri prazne stranice			
II, 6, 7.	6-6'	17. [06. 1377.]	[CARTA Emptionis Michouili de familia]	facta	ser Marinus de Ginano	25. 04. 1379.
II, 6, 8.	7	19. [06. 1377.]	[CARTA Emptionis Nicole condam Tholomeri de Spingarelo]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
II, 6, 9.	7-7'	19. 06. 1377.	CARTA Debiti Luce Leonis	facta	07. 01. 1378.
II, 6, 10.	7'	19. 06. 1377.	[CARTA Debiti Francisci de Peonibus habitatoris in Obrouacio]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	07. 07. 1377.
II, 6, 11.	7'-8	20. 06. 1377.	[CARTA Debiti Luce condam Leonis]	facta	[dictus ser Gregorius de Çadulinis]	
II, 6, 12.	8	20. 06. 1377.	[CARTA Debiti ser Mauri condam ser Petri de Grixogonis]	facta	[dictus ser Gregorius de Çadulinis]	
II, 6, 13.	8'	20. 06. 1377.	[CARTA Pastinationis Radouani filii Yuanis de insula Raue]	...?	[dictus ser Gregorius de Çadulinis]	
II, 6, 14.	8'-9	21. [06. 1377.]	[CARTA Famulatus Stephani chalegarii cum Nicola chalegario]	facta	[ser Marinus de Ginanis]	BN
II, 6, 15.	9	[21. 06. 1377.]	[CARTA Famulatus Yuanis cum magistro Iohanne chalegario]	facta	[ser Marinus de Ginanis]	

II, 6, 16.	9-9'	29. 06. 1377.	CARTA Presentatio inuentarii bonorum condam ser Nicolay de Grubogna	<F>		
II, 6, 17.	9'-10	01. 07. 1377.	[CARTA Emptionis ser Grixogoni de Ceualellis] – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 13'	facta	[ser Gregorius de Çadulinis]	
II, 6, 18.	10'-11	02. 07. 1377.	[CARTA De...o condam ser Marini de Chalcina]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 6, 19.	11-11'	05. 07. 1377.	[CARTA Deliurationis in....s vnus vinee de l....te magistri Andree protomagistri]	facta		
II, 6, 20.	11'-12	03. 07. 1377.	[CARTA Debiti Alegreti merçarii]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	[05. 10. 1378.]
II, 6, 21.	12	17. 07. 1377.	CARTA Obligationis ser Colani condam ser Grixononis de Begna	facta	ser Marinus de Ginano	
II, 6, 22.	12'	[11. 07. 1377.]	[CARTA Emptionis magistri Ç.... chalefadi]	[facta]	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 6, 23.	12'	11. 07. 1377.	[CARTA Debiti magistri Petri condam Marci de Bononia]	facta	[ser Madius] de Fanfogna	[12. 11. 137...]
II, 6, 24.	12'-13	14. 07. 1377.	[CARTA Pastinationis Iadrii condam Radouani de Eçio]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
II, 6, 25.	13	17. 07. 1377.	CARTA Debiti ser Marini de Ginanis	facta		BN
II, 6, 26.		17. 07. 1377.	[CARTA ...ionis inter dominam Marchexinam de Canaruto et Cressulum dictum Longim]	facta	
II, 6, 27.	13'-14	[1... 07. 1377.]	[CARTA Mich.. Sancti Simonis per magistrum Franciscum aurificem]	facta bis	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 6, 28.	14-14'	06. 07. 1377.	CARTA Famulatus Ratchi cum Ratcho sartore		ser Marinus de Ginanis	
II, 6, 29.	14'-15	[18. 07. 1377.]	[CARTA Conuentionis] inter Georgium et Goychum			
II, 6, 30.	15	20. 07. 1377.	CARTA Famulatus Braychi cum magistro Faxolo		ser Marinus de Ginano	
	15'		prazna stranica			
II, 6, 31.	16-16'	[20. 07. 1377.]	[CARTA PROCURATIONIS condam Mathey de Botono]	facta	ser Marinus de Ginano	
II, 6, 32.	17	19. 07. 1377.	CARTA Finis [comissarie ser Colanis de Begna]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
II, 6, 33.	17	21. 07. 1377.	CARTA – bez naslova, nedovršena			
II, 6, 34.	17'-18	21. 07. 1377.	[CARTA Emptionis Bogoslai et Radosclae vxoris sue hedifficii vnus domus]	...??	
II, 6, 35.	18	22. 07. 1377.	[CARTA Concessionis ad laborandum hinc ad decem annos vliuarios Slauoli]	facta	ser Madius de Fanfogna	
	18'		prazna stranica			
II, 6, 36.	19	01. 08. 1377.	[CARTA Locationis vnus ville monasterii Sancti Platonis]			
II, 6, 37.	19-19'	01. 08. 1377.	CARTA AD REDRIÇANDUM Iure pastinationis ad redriçandum Draxini condam Stephani	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
II, 6, 38.	19'	01. 08. 1377.	[CARTA Pastinationis Yuani condam Stephani et Stoie vxoris sue]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 6, 39.	19'-20	02. 08. 1377.	[CARTA Emptionis Nicole marinarii de III ^{or} partibus quinque parcium vnus barchosii]	...?	[ser Cressius Raynerii de Varicassis]	
II, 6, 40.	20-20'	02. 08. 1377.	CARTA Debiti comissarie Miche marinarii condam Philippi de Pute	facta	ser Cressius Raynerii de Varicassis	

II, 6, 41.	20'	02. 08. 1377.	CARTA Famulatus [Stephani aurifficis cum magistro Stephano auriffice]	facta	[ser Cressius Raynerii de Varicassis]	
II, 6, 42.	20'-21	02. 08. 1377.	[CARTA EMPTIONIS ! Luce Leonis emptionis III modiorum salis]	facta	[ser Simon de Rosa]	[08. 10. 1382.]
II, 6, 43.	21-21'	03. 08. 1377.	CARTA Emptionis magistri Georgii marangonis condam Iohannis de Iadra	facta	ser Simon de Rosa	
II, 6, 44.	21'	03. 08. 1377.	[CARTA Debiti Stoiani marinarii]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 6, 45.	22	24. 07. 1377.	CARTA Finis comissarie ser Colanis de Begna	facta		
II, 6, 46.	22-23	25. 07. 1377.	CARTA Finis	facta bis	ser Simon de Rosa	
II, 6, 47.	23'	27. 07. 1377.	[CARTA Debiti ser Bartuli de Milano et ser Nadalini de Çadulinis]	facta	[ser Simon de Rosa]
II, 6, 48.	23'-24	27. 07. 1377.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum condam Helene vxoris condam Pauli b.....]	facta		
II, 6, 49.	24	29. 07. 1377.	CARTA Famulatus Pauli cum Matheo marinaro		ser Simon de Rosa	
II, 6, 50.	24'	31. 07. 1377.	[CARTA Emptionis]	[facta]	
II, 6, 51.	25	04. 08. 1377.	[CARTA Emptionis domine Marchexine relicte condam ser Andree de Raua]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 52.	25-25'	04. 08. 1377.	CARTA Restituendi de gratia speciali dictas duas pecias terre	facta		
II, 6, 53.	25'-26	09. 08. 1377.	[CARTA Debiti Cressii marinarii dicti Longini]	facta	[03. 09. 1380.]
II, 6, 54.	26	05. 08. 1377.	CARTA Debiti Georgii marinarii condam Budoy	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
II, 6, 55.	26-26'	07. 08. 1377.	CARTA Depositi Iohannis condam Luchaci	facta	ser Cresius ser Raynerii de Varicassis	BN
II, 6, 56.	26'	11. 08. 1377.	[<CARTA DEBITI> Pribbaci Fantich]	facta		
II, 6, 57.	26'-27'	13. 08. 1377.	[CARTA Vigoris et roboris ser Damiani condam ser Marini de Calcina]	facta		
II, 6, 58.	27'-28	13. 08. 1377.	[CARTA Finis pro archa Sancti Simonis Florenorum II ^c auri]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 59.	28-28'	16. 08. 1377.	CARTA Vigoris et roboris Cressuli marangoni condam Cresce Radusich	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
II, 6, 60.	29	18. 08. 1377.	[<CARTA FINIS> ser Nicole de Cressaua nomine magistri Thomaxii de Forliuio]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 61.	29-29'	21. 08. 1377.	CARTA Ad redriçandum vineam ser Damiani condam ser Grixogoni de Begna datam Stoiano	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
II, 6, 62.	29'	16. 08. 1377.	[CARTA Debiti ser Miche de Nassis]	facta	[ser Cressius Raynerii de Varicassis]	
II, 6, 63.	29'-30'	21. 08. 1377.	[CARTA Emptionis ser Grixogoni de Ceualellis] – usp. PP, b. II, fasc. 8, fol. 33 (ug. br. 88)	facta	ser Nicolaus [de Matafaris]	[26. 06. 1378.]
II, 6, 64.	30'-31	21. 08. 1377.	[CARTA Restituendi gratia speciali dictas quinque sortes terre]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	[26. 06. 1378.]
II, 6, 65.	31	21. 08. 1377.	[CARTA Restituendi dictas quinque sortes terre]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	BN
II, 6, 66.	31'	21. 08. 1377.	[CARTA Pastinationis Simonisslauich]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 6, 67.	31'	22. 08. 1377.	[<CARTA DEBITI> Iacobi Bixigini sartoris]			
II, 6, 68.	31'-32	25. 08. 1377.	[CARTA Locationis vnus loci hinc ad viginti annos]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 6, 69.	32	28. 08. 1377.	CARTA Pastinationis Georgii condam Glubosii	facta		
II, 6, 70.	32-32'	31. 08. 1377.	CARTA Emptionis effectus domus Iohannis fabri			

***		31. [08.] 1377.	Instrumentum debiti Desse UXORIS MAGISTRI THOMASII DE TRIDENTO – vidi PP, b. II, fasc. 16, fol. 30 (ug. br. 76)			
II, 6, 71.	32'	01. 09. 1377.	[CARTA DEBITI ! Petri a Scolis debiti]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	[... 05. 1378.]
II, 6, 72.	33	[19. 09. 1377.]	[CARTA Colegancie domine Rite de Rubeis de Neapoli]	facta	ser Nicolaus de [Matafaris]	[16. 10. 1378.]
II, 6, 73.	33-33'	07. 09. 1377.	CARTA Debiti ser Petri de Glubaua	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
II, 6, 74.	33'	[23. 09. 1377.]	[CARTA Debiti ser Mathey S... de Begna]	facta	[ser Simon de Rosa]	[01. ... 1377.]
II, 6, 75.	33'	23. 09. 1377.	[CARTA Debiti presbiteri Ratchi de Scardona]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 6, 76.	34	[03. 09. 1377.]	[CARTA Famulatus Pribchi cum Radosclauo marinario]	facta		
II, 6, 77.	34-34'	05. 09. 1377.	CARTA Pastinationis Stoiani condam Domincii	facta	ser Simon de Rosis	
II, 6, 78.	34'	05. 09. 1377.	[CARTA Pastinationis Bogdani condam Volchoy]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 79.	34'	05. 09. 1377.	[CARTA Pastinationis Radosclau dicti Cocho	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 80.	34'-35	07. 09. 1377.	[CARTA Emptionis Cusme sartoris condam Iurislau]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 81.	35-35'	07. 09. 1377.	CARTA Restituendi de gratia speciali dictos VI gognaios cum dimidio			05. 05. 1378.
II, 6, 82.	35'	13. 09. 1377.	[CARTA Debiti ser Benedicti condam ser Nicolay Galelli]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 6, 83.	35'-36'	13. 09. 1377.	[CARTA Vigoris et roboris domine Lucie relicte condam ser Damiani de Çadulinis]	facta		
II, 6, 84.	36'-37	13. 09. 1377.	[CARTA Debiti ser Miche de Rosa]	facta?	[2... 07. 1378.]
II, 6, 85.	37'	26. 09. 1377.	[CARTA Debiti ser Saladini]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 86.	37'-38	29. 09. 1377.	[CARTA Finis generalis illorum de Saladinis]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 87.	38-38'	29. 09. 1377.	[CARTA Presentatio] inuentarii bonorum, que condam fuerunt Milese	facta		
II, 6, 88.	38'-39	30. 09. 1377.	[CARTA finis domine Magdalene vxoris condam ser Nicolay de]??	
II, 6, 89.	39	?	[CARTA debiti]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 6, 90.	39-39'	"	CARTA emptionis mille modiorum salis ser Miche de Nassis	facta	ser Simon de Rosa	
II, 6, 91.	39'	"	[CARTA PASTINATIONIS]	[facta]?	
II, 6, 92.	39'-40	05. 10. 1377.	[CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM]	...??	
II, 6, 93.	40-40'	10. 10. 1377.	[CARTA Confessionis] et conseruationis [indemnis] comissarie condam [domine Prib] relicte condam [ser Iohannis] de Varicassis	facta		
	41-41'		dvije prazne stranice			
II, 6, 94.	42	29. 09. 1377.	[CARTA FINIS]	facta	
II, 6, 95.	42'	?	[Carta EMPTIONIS] - nedostaje završetak	...??	
II, 7, 1.	1	06. 10. 1377.	[CARTA DEBITI]	facta	
II, 7, 2.	1-1'	06. 10. 1377.	CARTA Conuentionis predictorum	facta	ser Simon de Rosa	
II, 7, 3.	1'-2'	[CARTA]	...?	
II, 7, 4.	2'	"	[CARTA Debiti Iacobi et Leonis de Çiçono]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 7, 5.	-3	07. 10. 1377.	[CARTA Emptionis capitum vituum Alegreti merçarii]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 7, 6.	3-3'	08. 10. 1377.	CARTA Famulatus Misoli cum magistro [Nicoletto barberio]		[ser Simon] de Rosa	
II, 7, 7.	3'	09. 10. 1377.	[CARTA Finis] Angeli condam Galgani	facta	[ser Simon de Rosa]	

II, 7, 8.	4	10. 10. 1377.	[CARTA Pastinationis Bogdoli]	facta	ser Simon de Rosa	
II, 7, 9.	4	10. 10. 1377.	[CARTA Pastinationis Martini] de Chuclica	facta	[dictus ser Simon de Rosa]	
II, 7, 10.	4	10. 10. 1377.	[CARTA Pastinationis Yuanis] Yuanouich [de Chuclica]	facta	dictus ser Simon de Rosa	
II, 7, 11.	4'	10. 10. 1377.	CARTA	facta		
II, 7, 12.	3-3'	?	CARTA – bez naslova, samo započeta			
***		10. 10. 1377.	Instrumentum procurationis DOMINE MARICE RELICTE CON DAM SER LUCE DE CHATARO – vidi PP, b. II, fasc. 7, fol. 12 (ug. br. 30)			
II, 7, 13.	5	"	CARTA Debiti ser Saladini (v. br. 12)	facta		
II, 7, 14.	5-5'	11. 10. 1377.	<CARTA FAMULATUS> – bez naslova			
II, 7, 15.	5'	11. 10. 1377.	[CARTA Pastinationis Cranoi condam Bratchi ad redriçandum]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 7, 16.	6	11. 10. 1377.	[CARTA AD REDRIÇANDUM]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 7, 17.	6-6'	11. 10. 1377.	[CARTA Famulatus (Yuanis) Nouachi filii Yuanis cum domino Iacobo milite de Varicassis]	facta	ser Nicola de Matafaris	
II, 7, 18.	6'	12. 10. 1377.	[CARTA Ser Chose condam ser Mathei de Begna]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 7, 19.	6'-7	13. 10. 1377.	[CARTA Finis magistri Maroi sartoris]	facta	ser Iohannes de [Nassis]	
II, 7, 20.	7	14. 10. 1377.	CARTA Laborandi imperpetuum vnam vineam [gognaiorum duorum]	facta	ser Nicolaus [de Matafaris]	
II, 7, 21.	7-7'	15. 10. 1377.	CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt Lucie vxoris condam Bartolomei notarii de Padua			
II, 7, 22.	7'-8	[CARTA Emptionis Radice condam Petri de Glubauaç]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 7, 23.	8-8'	16. 10. 1377.	CARTA Finis ser Colanis de Ginano	facta	ser Simon de Rosa	
II, 7, 24.	8'-9	16. 10. 1377.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 7, 25.	9-9'	21. 10. 1377.	[CARTA Emptionis ser Iohannis de Petriço et ser Bartoli de Cipriano]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 7, 26.	9'-10' 1377.	[CARTA Vigoris et roboris ser Iacobi de Çadulinis]	facta	
II, 7, 27.	11	[26. 10. 1377.]	[CARTA Debiti]??	
II, 7, 28.	11-11'	[26. 10. 1377.]	[CARTA Vigoris et roboris ser Bartoli de Milano]	facta	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 7, 29.	12	[26. 10. 1377.]	CARTA??	BN
II, 7, 30.	12	27. 10. 1377.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt domine Chatarine]			
II, 7, 31.	12'	28. 10. 1377.	CARTA?	[ser Simon de Rosa]	
II, 7, 32.	13	[CARTA Donationis]??	
II, 7, 33.	13-13'	29. 10. 1377.	CARTA Emptionis Dragoi piscatoris			
II, 7, 34.	13'-14	31. 10. 1377.	CARTA??	
II, 7, 35.	14-15	31. 10. 1377.	CARTA Diuisionis inter ser Iacobum de Glubauaç et ser Georgium de Georgio			
II, 7, 36.	15'-17	[CARTA Diuisionis inter de Begna et suorum]	facta bis	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 37.	17-17'	"	CARTA	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 7, 38.	17'	03. 11. 1377.	[CARTA DEBITI]?	
II, 7, 39.	18	[CARTA DONATIONIS]??	
II, 7, 40.	18-18'	07. 11. 1377.	CARTA Debiti Luce Leonis		ser Iohannes de Nassis	29. 01. 1378.

II, 7, 41.	18'	10. 11. 1377.	[CARTA Debiti ser Bartoli de ... et ser Nadalini de Çadulinis]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 42.	18'-19	10. 11. 1377.	[CARTA Finis Cernchi Prestacich]	facta		
II, 7, 43.	19	13. 11. 1377.	[CARTA LOCATIONIS AD LABORANDUM]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 44.	19-19'	15. 11. 1377.	CARTA Debiti Philippi Pule chalefadi			08. 03. 1379.
II, 7, 45.	19'-20	17. 11. 1377.	[CARTA Emptionis ser Damiani de Chalcina] – usp. PP, b. II, fasc. 7, fol. 22' (ug. br. 50)	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 46.	20-21	19. 11. 1377.	[CARTA Vigoris et] roboris [colegii presbiterorum] Sancte [Anastasio] de Iadra	facta	ser Viticor de Viticor	
***		20. 11. 1377.	Instrumentum vigoris et roboris SER BARTOLI CONDAM SER MARTINI DE – vidi PP, b. II, fasc. 7, fol. 32' (ug. br. 76)	FACTA		
II, 7, 47.	21'	22. 11. 1377.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 48.	21'-22	22. 11. 1377.	[CARTA EMPTIONIS]	...?	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 49.	22-22'	23. 11. 1377.	CARTA Emptionis Martini condam Paladini capitum vituum	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 7, 50.	22'-13'	23. 11. 1377.	[CARTA Vigoris et roboris ser Bartoli de Milano]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 51.	23'	25. 11. 1377.	CARTA Famulatus Iohannis condam Ostoie cum Andrea Nuti de Ancona	facta	ser Simon de Rosa	
II, 7, 52.	24	26. 11. 1377.	[CARTA Debiti presbiteri Ciuitani Sancte Anastasio]	...?	[SER SIMON de Rosa]	
II, 7, 53.	24-24'	27. 11. 1377.	CARTA DEBITI ! Iadruli de Medio debiti	facta	ser Iohannes de Nassis	
II, 7, 54.	24'	27. 11. 1377.	[CARTA Debiti Yuanis Iureuich]	...?	[ser Iohannes de Nassis]	
II, 7, 55.	24'	03. 12. 1377.	[CARTA Debiti ser Maçoli drapperii condam Iacobi]	facta	[ser Viticor de Viticor]	01.
II, 7, 56.	25	04. 12. 1377.	[CARTA Debiti presbiteri Ratchi vicarii Scardonensis]	facta	ser Simon de Rosa	
II, 7, 57.	25	06. 12. 1377.	CARTA Pastinationis Dragossii condam Mathey	facta		
II, 7, 58.	25-25'	10. 12. 1377.	CARTA Emptionis magistri Georgii peliparii – usp. PP, b. II, fasc. 8, fol. 17' (ug. br. 47)	facta	
II, 7, 59.	25'-26	11. 12. 1377.	[CARTA pacto cum]			
II, 7, 60.	26'-27	1.. 12. 1377.	[CARTA EMPTIONIS]	facta	
II, 7, 61.	27	[10. 02. 1377.]	[CARTA DEBITI DONE IOHANNE FILIE CONDAM SLAFCHI ET VXORIS CONDAM GEORGII DE IADRA] – usp. PP, b. II, fasc. 7, fol. 27 (ug. br. 62)	FACTA	28. 03. 1378.
II, 7, 62.	27-27'	30. 12. 1377.	CARTA Finis Alegreti merçarii	facta	dictus ser Viticor	
II, 7, 63.	27'	30. 12. 1377.	[CARTA DEBITI]	...?	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 64.	27'-28	28. 12. 1377.	[CARTA Emptionis Colanis de Figaçolo]	...?	
II, 7, 65.	28-28'	03. 12. 1377.	CARTA Conuentionis inter Alegretum marinarium et Ciuitum de Obrouacio			
II, 7, 66.	29	04. 12. 1377.	[CARTA Debiti magistri Faxoli ...]	facta		
II, 7, 67.	29	08. 12. 1377.	CARTA Debiti ser Augusti de Bite		ser Simon de Rosa	06. 02. (!)
II, 7, 68.	29'	08. 12. 1377.	[CARTA PASTINATIONIS]	facta	[ser Simon de Rosa]	
II, 7, 69.	29'-30	08. 12. 1377.	[CARTA EMPTIONIS ! Cernchi d..... emptionis modiorum salis]	facta	[11. 08. 1383.]
II, 7, 70.	30	09. 01. 1378.	CARTA Finis generalis Pribisse	facta		
II, 7, 71.	30'	09. 01. 1378.	[CARTA Debiti ser Saladini de Saladinis]	...??	
II, 7, 72.	30'-31	09. 01. 1378.	[CARTA LABORANDI SALINAS]	...??	

II, 7, 73.	31	13. 01. 1378.	[CARTA]	...??	
II, 7, 74.	31'	13. 01. 1378.	CARTA DEBITI]	facta	
II, 7, 75.	31'-32'	14. 01. 1378.	[CARTA Colegancie de Milano]	facta	
II, 7, 76.	32'-33	14. 01. 1378.	[CARTA VIGORIS ET ROBORIS]	...??	
II, 7, 77.	33-34	20. 01. 1378.	CARTA Qual... Draxiça reffutauit omnia sua, que habet in duabus stationibus in platea Iadre	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 7, 78.	34-34'	20. 01. 1378.	[CARTA AFFICTIONIS de platea Iadre]	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 7, 79.	34'-35	21. 01. 1378.	[CARTA Doctis domine Marchete vxoris ser Gregorii filii ser Grixogoni de Ceualelis]	facta	[ser Simon de Rosa]	[17. 11. 1384.]
II, 7, 80.	35-35'	22. 01. 1378.	CARTA Reffutationis bonorum paternorum et maternorum facte per dominam Marchetam fratribus suis		ser Çaninus Cose	
II, 7, 81.	35'-36	23. 01. 1378.	[CARTA Pastinationis Iohannis condam Radosclai]	...?	[ser Çaninus Chose]	
II, 7, 82.	36-36'	25. 01. 1378.	[CARTA DIUISIONIS Federici]	facta bis	[ser Augustinus de Bite]	
II, 7, 83.	36'	[26. 01. 1378.]	[CARTA DONATIONIS]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 7, 84.	37-37'	[26. 01. 1378.]	[CARTA EMPTIONIS]	facta?	
II, 7, 85.	37'	26. 01. 1378.	CARTA OBLIGATIONIS]	...?	
II, 7, 86.	37'-37a	26. 01. 1378.	[CARTA OBLIGATIONIS]	...?	[ser Federicus ser Grixogoni de Grixogonis]	
II, 7, 87.	37a-37'a	06. 02. 1378.	CARTA Emptionis ser Raphaelis Rouere	facta		
II, 7, 88.	38	[06. 02. 1378.]	[CARTA RESTITUTIONIS]		[ser condam ser]	
II, 7, 89.	38'	[CARTA DEBITI]	facta	
II, 7, 90.	38'-39	"	[CARTA FINIS]	facta?	
II, 7, 91.	39	?	[CARTA EMPTIONIS]	...??	
II, 7, 92.	39-39'	"	CARTA Comissarie domine Chatarine relictæ condam ser Mauri de Grixogonis			
II, 7, 93.	39'-40	[29. 01. 1378.]	[CARTA FINIS]	facta	
II, 7, 94.	40	[30. 01. 1378.]	[CARTA Doctis]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 7, 95.	40'	[30. 01. 1378.]	[CARTA OBLIGATIONIS] = CD XV, str. 341–343	facta	<ÇANINUS GALELLUS CONDAM COSE DE PRODE>	
II, 7, 96.	40'-41	[04. 02. 1378.]	[CARTA Debiti magistri Celli aurificis	facta	ser Petrus de Glubauaç	
II, 7, 97.	41	[04. 02. 1378.]	[CARTA PASTINATIONIS]	facta	ser Çaninus Chose	
II, 7, 98.	41	04. 02. 1378.	CARTA Pastinationis Butchi condam Stoisse	facta	ser Çaninus Chose	
II, 7, 99.	41-41'	25. 02. 1378.	CARTA Dotis Stane vxoris Stephani sartoris	facta	ser Çaninus Chose	
II, 7, 100.	41'	04. 02. 1378.	CARTA Emptionis Bogdani condam Scemoi de capitibus vituum	facta	ser Çaninus Chose	
II, 7, 101.	41'-42	05. 02. 1378.	CARTA Emptionis Bogdani condam [Radouani] habitatoris Iadre			
II, 7, 102.	42-42'	05. 02. 1378.	CARTA Emptionis Bogdani condam [Radouani] de Stubal de capitibus vituum	facta	[dictus ser Petrus]	
II, 7, 103.	42'	05. 02. 1378.	[CARTA Pastinationis Crisani condam Dominci]	facta	[dictus ser Petrus]	
II, 7, 104.	42'	05. 02. 1378.	[CARTA Pastinationis Franuli filii Clementis]	facta	[dictus ser Petrus]	

II, 7, 105.	43	05. 02. 1378.	[CARTA Pastinationis Crisani condam Dominci de Stubal]	facta	[ser Petrus de Glubauağ]	
II, 7, 106.	43	06. 02. 1378.	CARTA Debiti ser [Madii de Galelli]	facta	[ser Çaninus Chose]	06. 05. 1378.
II, 7, 107.	43-43'	07. 02. 1378.	CARTA Emancipationis Georgii Bogdani Stephani et Marini fratrum			
II, 7, 108.	43'	07. 02. 1378.	[CARTA Pactorum inter D..... ..goslauum]	facta	ser Çaninus Chose	
II, 7, 109.	43'-44	09. 02. 1378.	[CARTA Debiti ser Saluucii de Ancona]	facta	ser Petrus de Glubauağ 04. 13....
II, 7, 110.	44	09. 02. 1378.	[CARTA Finis generalis Nicole condam Cernote et Francisci de Vicentia]			
II, 7, 111.	44'	09. 02. 1378.	[CARTA Debiti Francisci de Vicentia] – usp. Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. III, 2, fol. 64'	facta	ser Petrus de Glubauağ	
II, 7, 112.	44'-45	09. 02. 1378.	CARTA Finis domine sororis Marie de Çadulinis	facta	ser Petrus de Glubauağ	
II, 7, 113.	45-45'	10. 02. 1378.	CARTA Emptionis magistri Francisci aurificis de Mediolano	facta	ser Federicus ser Grixogoni de Grixogonis	
II, 7, 114.	45'	11. 02. 1378.	CARTA Finis Cresuli dicti Longini marinarii			
II, 7, 115.	46	11. 02. 1378.	CARTA?
II, 7, 116.	46-46'	13. 02. 1378.	[CARTA Emptionis Cusme sartoris]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 7, 117.	46'-47	15. 02. 1378.	[CARTA Donationis Catarine et Mandice sororum et filiarum ser Colani de Flumine] – usp. Petrus de Sarcana, b. II, fasc. 16, fol. 16	...?	[ser Petrus de Glubauağ]	
II, 7, 118.	47	10. 02. 1378.	[CARTA Debiti	facta	[ser Federicus ser Grixogoni de Grixogonis]	[.... 07.]
II, 7, 119.	47-47'	16. 02. 1378.	CARTA Famulatus Petri Petchouich cum Cresulo dicto Longin			
II, 7, 120.	47'	[17. 02. 1378.]	[CARTA Debiti Çanini de Eçio]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 7, 121.	47'-48	13. 02. 1378.	[CARTA Famulatus Simonis cum magistro Iohanne chalegario]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 7, 122.	48-48'	[19. 02. 1378.]	[CARTA Donationis] Iacobi	facta	[ser Petrus] de Glubauağ	
II, 7, 123.	48'	[21. 02. 1378.]	[CARTA Doctis Stosiçe]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 7, 124.	48'-49	[24. 02. 1378.]	[CARTA Pastinationis Dragossii]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 7, 125.	49	[24. 02. 1378.]	[CARTA Pastinationis Milchi Volsich]	facta	dictus ser Çaninus	
II, 7, 126.	49	24. 02. 1378.	CARTA Pastinationis Iacobi Dragoslauich	facta	dictus ser Çaninus	
II, 7, 127.	49-49'	24. 02. 1378.	CARTA Emptionis capitum vituum Bogdani condam [Tuerdoy]	facta		
II, 7, 128.	49'-50	01. 03. 1378.	[CARTA Doctis Stosie filie condam Iohannis Rubey]	facta	[ser Petrus de Glubauağ]	
II, 7, 129.	50	01. 03. 1378.	CARTA	facta?	
II, 7, 130.	50-50'	25. 02. 1378.	[CARTA Produli aurificis]	facta		
II, 7, 131.	50'	25. 02. 1378.	[CARTA Emptionis Martini condam Paladini capitum vituum]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 7, 132.	50'-51	25. 02. 1378.	[CARTA Debiti Dragoslaue relictæ condam Dragani]	facta	[.... 08. 1378.]
II, 7, 133.	51-51'	28. 02. 1378.	[CARTA Dotis magistri??	
II, 7, 134.	51'-52	05. 03. 1378.	[CARTA Emptionis capitum vituum Franice condam F.. s...]	facta	[ser ÇANINUS Galellus]	
II, 7, 135.	52	?	CARTA?	
II, 7, 136.	52-52'	06. 03. 1378.	CARTA?	
II, 7, 137.	52'	?	CARTA	?	[ser Petrus de Glubauağ]	

II, 7, 138.	52'-53	"	CARTA	facta	
II, 7, 139.	53'	?	CARTA??	
II, 7, 140.	54	20. 03. 1378.	CARTA Dotis Iacouine [vxoris Simonis plaçarii]	facta	ser Federicus ser Grixogoni de Grixogonis	
II, 7, 141.	54-54'	17. 03. 1378.	CARTA Afictionis Alegreti merçarii de gognais XVI vinee ad terraticum	facta	dictus ser Federicus	
II, 7, 142.	54'	CARTA	FACTA BIS		
II, 7, 143.	54'-55	[10. 03. 1378.]	[CARTA Debiti	facta	BN
II, 7, 144.	55	[... 04. 1378.]	[CARTA Debiti Miche] de Pechiaro	facta	ser Federicus de Grixogonis	20. 06. 1379.
II, 7, 145.	55'	[CARTA EMPTIONIS	facta?	
II, 7, 146.	55'-56	1.. ... 1378.	[CARTA Emptionis	facta	[SER VITICOR DE VITICOR]	
II, 7, 147.	56-56'	1.. ... 1378.	CARTA Donationis ex causa mortis Bune et Vrse sororum	<FB>	dictus ser Viticor	
II, 8, 1.	1	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 8, 2.	1-1'	01. 04. 1378.	CARTA Emptionis ser Çanini de Sloradis	facta	ser Petrus de Glubauaç	
II, 8, 3.	1'	[06. 04. 1378.]	[CARTA Debiti domine Elene relicte condam Gregorii de Sibenico]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 8, 4.	2-2'	[02. 04. 1378.]	[CARTA Conuentionis inter ser Matheum de Carbono et ser Iohannem de Fumato]	facta?	
II, 8, 5.	2'	[14. 04. 1378.]	[CARTA Debiti ser Miche de Nassis]?	[ser Çaninus Chose]	[19. 1378.]
II, 8, 6.	3	06. 04. 1378.	CARTA			
II, 8, 7.	3'-4	[07. 04. 1378.]	CARTA VIGORIS ET ROBORIS??	
II, 8, 8.	4-4'	04. 04. 1378.	CARTA Affictionis quator stationum ser Miche de Rosa facte magistro Stipule marangoni	<FB>		
II, 8, 9.	4'	[05. 04. 1378.]	[CARTA Debiti ser Miche de]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 10.	4'-5	05. 05. 1378.	[CARTA Locationis vnus stationis ser Miche de Rosa] – usp. Articutius de Rivignano, b. I, fasc. I, fol. 52 (= b. IV, fasc. I, fol. 31)	facta bis	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 11.	5-5'	06. 04. 1378.	CARTA Compositionis lignaminis inter magistros Iadrolum et Petrum Dragonich ex vna parte et Cerncho Perstacich ex altera	facta	ser Federicus ser Grixogoni de Grixogonis	
II, 8, 12.	5'	06. 04. 1378.	[CARTA inter dictum magistrum Andream et dictum Cernchum]	facta		
II, 8, 13.	5'-6	07. 04. 1378.	[CARTA Pastinationis Iuray condam Marci			
II, 8, 14.	6	07. 04. 1378.	[CARTA Debiti] Maphey militis de Matafaris]		dictus ser Federicus	
II, 8, 15.	6	07. 04. 1378.	CARTA Finis generalis Bernoli de Drechia – samo započeta			
	6'		prazna stranica			
II, 8, 16.	7-7'	10. 04. 1378.	[CARTA Donationis Butche condam Radichi] = CD XV, str. 356–358	facta	dictus ser Federicus	
II, 8, 17.	7'	... 04. 1378.	[CARTA EMPTIONIS??	
II, 8, 18.	7'-8	... 04. 1378.	[CARTA DEBITI??	
II, 8, 19.	8	"	[CARTA Finis Radosclai chal...]		[ser Federicus de Grixogonis]	
II, 8, 20.	8'	16. 04. 1378.	[CARTA CONCESSIONIS AD LABORANDUM SALINAS?	
II, 8, 21.	8'	17. 04. 1378.	[CARTA Pastinationis	facta?	

II, 8, 22.	9	[CARTA Emptionis Michouilli çapatorisch de Vgiglano]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 23.	9	"	CARTA Debiti ser Damiani condam ser Marini de Chalcina	facta	ser Çaninus Chose	
II, 8, 24.	9'-10	"	[CARTA Finis Çanini draperii condam Iacobi]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 25.	10	18. 04. 1378.	[CARTA Gratie specialis Cressii Parui marinarii]	facta	[ser Petrus de Glubauaç]	[23. 12. 1380.]
II, 8, 26.	10-10'	19. 04. 1378.	CARTA Famulatus Marice dicte Mire cum magistro Celio aurifice et vxore sua	facta	ser Petrus de Glubauaç	
II, 8, 27.	10'-11	23. 04. 1378.	[CARTA Vigoris et roboris]	facta		
II, 8, 28.	11	23. 04. 1378.	[CARTA Emptionis medietatis vnus terciæ partis vnus barchosii]	facta	ser Petrus de Glubauaç	
II, 8, 29.	11-11'	23. 04. 1378.	CARTA Emptionis ser Nicole de Drechia			
II, 8, 30.	11'-12	24. 04. 1378.	[CARTA FINIS Cressuli piscatoris]?	[ser Petrus de Glubauaç]	
II, 8, 31.	12	30. 04. 1378.	[CARTA Finis] ser Georgii de [Georgio]	facta		
II, 8, 32.	12-12'	02. 05. 1378.	CARTA Colegancie ser Grixogoni de Ceualelis	facta	23. 06. 1380.
II, 8, 33.	12'-13	[24. 04. 1378.]	[CARTA Conuentionis inter presbiterum Andream et Georgium]	facta	[ser Petrus de Glubauaç]	
II, 8, 34.	13-13'	24. 04. 1378.	CARTA Finis [ser Marini de]		[ser Federicus ser Grisogoni] de Grisogonis	
II, 8, 35.	13'-14	24. 04. 1378.	CARTA = CD XV, str. 359-361	facta bis	
II, 8, 36.	14-14'	2.. 04. 1378.	[CARTA Diuisionis bonorum, que condam fuerunt]	facta bis	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 37.	14'-15	"	[CARTA Finis Nicolay marinarii Domacich et Mathey piscatoris]	facta	[ser Çaninus] Chose	
II, 8, 38.	15	24. 04. 1378.	[CARTA Donationis S... usque ad vitam]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 39.	15'	25. 04. 1378.	[CARTA PASTINATIONIS]	facta	[ser Federicus ser Grisogoni de Grisogonis]	
II, 8, 40.	15'	... 04. 1378.	[CARTA Finis commissarie Pauli ...]	facta	[ser Petrus de Glubauaç]	
II, 8, 41.	15'-16	"	[CARTA FINIS]	facta		
II, 8, 42.	16	"	[CARTA Finis dicte commissarie]	facta	dictus ser Petrus	
II, 8, 43.	16-16'	"	CARTA Finis dicte commissarie	facta	ser Çaninus Chose	
II, 8, 44.	16'	"	[CARTA Debiti]	facta	[dictus ser Petrus de Glubauaç]	[05. 07. 13....]
II, 8, 45.	17	[CARTA Famulatus Petri cum magistro auriffice de Mediolano]	facta	[ser Federicus de Grisogonis]	
II, 8, 46.	17-17'	27. 04. 1378.	CARTA Debiti ser Miche de Nassis		[ser Petrus de Glubauaç]	29. 12. 1378.
II, 8, 47.	17'-18	27. 04. 1378.	[CARTA VIGORIS ET ROBORIS]?	
II, 8, 48.	18-18'	04. 05. 1378.	CARTA Finis Nicolai filii ser Grixogoni de Nassis	facta	ser Çaninus Cose	
II, 8, 49.	18'-19	04. 05. 1378.	[CARTA de colegio Iadre]	facta		
II, 8, 50.	19	09. 05. 1378.	[CARTA Pastinationis]	facta bis	[ser Petrus de Glubauaç]	
II, 8, 51.	19	09. 05. 1378.	CARTA Pastinationis Mirchi Perfchouich	facta bis	dictus ser Petrus	
II, 8, 52.	19	09. 05. 1378.	CARTA Pastinationis Marchi Stanoieulich	facta bis	dictus ser Petrus	
II, 8, 53.	19'	CARTA??	
II, 8, 54.	19'-20	[CARTA Finis commissarie]	...?	[ser Çaninus Cose]	
II, 8, 55.	20	[CARTA]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 56.	20	29. 05. 1378.	CARTA Pastinationis Duminach condam Yuanis	facta	[ser Petrus de Glubauaç]	

II, 8, 57.	20-20'	29. 05. 1378.	[CARTA Finis Georgii Ma.... condam Budoy]			
II, 8, 58.	20'	[31. 05. 1378.]	[CARTA Finis Nicolai cimatoris condam Petri]	facta	[ser Petrus de Glubauač]	
II, 8, 59.	20'-21	[02. 06. 1378.]	[CARTA FINIS]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 60.	21	02. 06. 1378.	[CARTA Debiti magistri Celli aurificis]	facta	ser Çaninus Chose	
II, 8, 61.	21'	[31. 05. 1378.]	[CARTA Doctis domine Rite]	facta	[ser Petrus de Glubauač]	
II, 8, 62.	21'	01. 06. 1378.	[CARTA Finis comissarie Pauli]??	
II, 8, 63.	22	[... ... 1378.]	[CARTA Debiti Iohannis Angeli Federici de Burgo Sancti Sepulcri]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	23. 10. 1378.
II, 8, 64.	22	[01. 06. 1378.]	[CARTA Debiti] officialium camare salis Dalmacie	facta	ser Çaninus Chose	
II, 8, 65.	22-22'	01. 06. 1378.	[CARTA Debiti Maçoli] drapperii			[16. 03. 1380.]
II, 8, 66.	22'-23	06. 1378.	[CARTA reffutationis bonorum paternorum et maternorum facte per dominam Nicolotam filiis]	facta	[ser Petrus de Glubauač]	
II, 8, 67.	23	"	[CARTA Finis ser Andree condam domini Iohannis militis de Grixogonis]	facta	[dictus ser Petrus]	
II, 8, 68.	23-23'	01. 06. 1378.	CARTA Debiti Iohannis Venture Falcucii	facta	[ser Çaninus] Chose	
II, 8, 69.	23'	[01. 06. 1378.]	[CARTA Debiti ser Philippi de]	facta	[ser Çaninus Chose]	[09. 04. 1390.]
II, 8, 70.	23'-24'	01. 06. 1378.	[CARTA Emptionis illorum de Nostrognia]	facta	[dictus ser Çaninus]	
II, 8, 71.	25	[CARTA Debiti de Florentia]	facta	[ser Çaninus Chose]	17. 06. 137...
II, 8, 72.	25-25'	"	CARTA Debiti Maçoli drapperii et Çanini drapperii	facta	[ser Çaninus Chose]	23. 09. 1378.
II, 8, 73.	25'	[05. 06. 1378.]	[CARTA Pastinationis Stephani condam Ostoie et Drage vxoris sue]	facta	
II, 8, 74.	25'-26	06. 06. 1378.	[CARTA FINIS]	facta	
II, 8, 75.	26	07. 06. 1378.	CARTA Pastinationis Volchacii condam Milse	facta	ser Petrus de Glubauač	
II, 8, 76.	26'	CARTA	facta	
II, 8, 77.	26'	10. 06. 1378.	[CARTA Debiti ser Marini de Ginano]	facta	[02. 11. 1380.]
II, 8, 78.	27	10. 06. 1378.	[CARTA Debiti ser de Galeli]	facta	
II, 8, 79.	27-27'	10. 06. 1378.	[CARTA Debiti ser Gregorii condam ser Grixogoni de Çadulinis]	facta	ser Petrus de Glubauač	
II, 8, 80.	27'	10. 06. 1378.	CARTA Debiti [Colanis condam Marini de Fanfogna]	facta	[dictus ser Petrus]	[12. 10. 1379.]
	28-28'		dvije prazne stranice			
II, 8, 81.	29	... 06. 1378.	CARTA??	
	29'-30		dvije prazne stranice			
II, 8, 82.	30'	20. ... 1378.	CARTA EMPTIONIS?	[SER FEDERICUS GRIXOGONI DE GRIXOGONIS]	
II, 8, 83.	30'-31	CARTA	facta	[dictus ser Federicus]	
	31'		prazna stranica			
II, 8, 84.	32	18. 06. 1378.	[CARTA Debiti Nicolay condam Gregorii petenarii (?)]	facta	[ser Petrus de Glubauač]
II, 8, 85.	32-32'	21. 06. 1378.	CARTA Finis Martini condam Iohannis de [Çiçono]	facta	[dictus ser Petrus]	
II, 8, 86.	32'	25. 06. 1378.	[CARTA COLEGANCIE]	facta	
II, 8, 87.	32'-33	26. 06. 1378.	[CARTA Debiti ser Gregorii de Saladinis] – usp. PP, b. II, fasc. 9, fol. 18 (ug. br. 44)	facta?	[12. 11. 1379.]

II, 8, 88.	33-33'	26. 06. 1378.	[CARTA Restitutionis quinque sorcium terre cum medietate vnus sgoni ser Gregorii de Saladinis]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 89.	33'-34	26. 06. 1378.	[CARTA Emptionis ser Saladini de Saladinis]	facta	[ser Çaninus Chose]	
II, 8, 90.	34-34'	26. 06. 1378.	[CARTA Emptionis domini Valdesere militis dela Sorba de Ianua]	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 8, 91.	34'	29. 06. 1378.	[CARTA Famulatus Mich... ..] - nedostaje završetak	facta	[ser Çaninus Chose de Prode]	
II, 9, 1.	1	?	CARTA– kraj nekoga ugovora	?	?	
II, 9, 2.	1	23. 07. 1378.	[CARTA Debiti Pribe de F...]?	
II, 9, 3.	1	28. 07. 1378.	[CARTA Debiti ser Bartuli de Cipriano]	facta	[ser CRESSIUS ser Raynerii de Varicassis]	
II, 9, 4.	1-1'	[CARTA Debiti ser Saladini et ser	facta	
II, 9, 5.	1'	02. 08. 1378.	[CARTA Debiti magistri Philippi]	facta	
II, 9, 6.	1'-2	07. 08. 1378.	[CARTA Debiti ser Miche de Nassis]	facta	[ser Lucas de Ginano]
II, 9, 7.	2	07. 08. 1378.	[CARTA Emptionis Cusme sartoris capitum vituum]	facta	[ser Lucas de Ginano]	
II, 9, 8.	2-2'	08. 08. 1378.	[CARTA Gratie facte per Blaxolum Cranote çapatorem	facta	[ser Lucas de Ginano]	
II, 9, 9.	2'-3	11. 08. 1378.	[CARTA Emptionis milium modiorum salis Luce Leonis]	facta	[ser Lucas de Ginano]	[29. 01. 1379.]
II, 9, 10.	3	11. 08. 1378.	[CARTA Debiti Luce Leonis]	facta	[ser Lucas de Ginano]	
II, 9, 11.	3-3'	14. 08. 1378.	[CARTA Donationis inter viuos Yfschi condam Obradi]			
II, 9, 12.	3'-4	14. 08. 1378.	[CARTA Debiti Anthonii condam de Firmo]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 13.	4	14. 08. 1378.	[CARTA Debiti Pulle chalefadi]	facta	[ser Iohannes de Viticor]
II, 9, 14.	4-5	[07. 08. 1378.]	[CARTA Emptionis ser Marini de Ginano]	facta	[ser Cressius ser RAYNERII de Varicassis]	
II, 9, 15.	5'	CARTA??	
II, 9, 16.	5'	[CARTA Debiti	facta	
II, 9, 17.	5'-6	[CARTA Debiti	facta	
II, 9, 18.	6	... 08. 1378.	[CARTA Emptionis ser Marini condam ser Miche de Ginano]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 19.	6-6'	31. 08. 1378.	[CARTA Debiti Stoie Casaroli]	facta?	[25. 02. 1381.]
	7		prazna stranica			
II, 9, 20.	7'-8	... 09. 1378.	[CARTA Dotis domine Chatarine vxoris future ser Mathey de	facta 	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 21.	8-8'	06. 09. 1378.	[CARTA Debiti ser Gregorii condam ser Grixogoni de Çadulinis]	facta	[ser Lucas de Ginano]	
II, 9, 22.	8'-9	... 09. 1378.	[CARTA Emptionis??
II, 9, 23.	9	[CARTA Restituendi dictam possessionem de gratia speciali]	facta	[dictus ser Iohannes]	
	9'		prazna stranica			
II, 9, 24.	10	10. 09. 1378.	CARTA Emptionis ser Gregorii de Çadulinis			
II, 9, 25.	10-10'	20. 09. 1378.	CARTA Affictionis ser Viticori [vasorum sex]	facta	ser Luchas de Ginano	[... 04. 1379.]
II, 9, 26.	11	23. 09. 1378.	[CARTA Emptionis Bogduli filii ser Bite Raynerii]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	23. 09. 1379.
II, 9, 27.	11-11'	20. 09. 1378.	[CARTA Restituendi suprascripte domus de gratia speciali]	facta?	[23. 09. 1379.]
II, 9, 28.	12	24. 09. 1378.	CARTA – bez naslova, samo započeta			

II, 9, 29.	12'	27. 09. 1378.	[CARTA famulatus Michouilli filii Yuanis fabri cum Andrea Nuti] de Ancona]?	[ser Cressius de Varicassis]	
II, 9, 30.	12'-13	30. 09. 1378.	[CARTA Finis magistri Andree Nuti de Ancona]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 31.	13-13'	30. 09. 1378.	[CARTA Emptionis ser Augustini de Bite]	facta	[ser Luchas de Ginano]	
II, 9, 32.	13'	... 10. 1378.	[CARTA obligationis Lucacii chalegarii cum]?	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 33.	13'-14	"	[CARTA Pastinationis Dobroti condam Barthi]	facta	
II, 9, 34.	14	05. 10. 1378.	CARTA Debiti ser Iohannis [condam ser Galci merçatoris]	facta	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 35.	14-14'	05. 10. 1378.	CARTA Emptionis Alegreti merçarii		ser Luca de Ginano	
II, 9, 36.	14'	05. 10. 1378.	[CARTA Debiti Alegreti merçarii]	facta	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 37.	14'-15	05. 10. 1378.	[CARTA Emptionis duorum milium modiorum salis Georgi merçarii]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	02. 07. 1381.
II, 9, 38.	15-15'	11. 10. 1378.	[CARTA Concessionis vnus loci Georgii Coradi hinc ad XXIX annos]		[ser Iohannes de Uiticor]	
II, 9, 39.	15'	12. 10. 1378.	[CARTA Famulatus Barnabatis cum Nicolica merçario et drapperio]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
II, 9, 40.	16-16'	[07. 10. 1378.]	[CARTA Vigoris et roboris magistri Petri a Moneta]	facta	[ser Iohannes de Uiticor]	
II, 9, 41.	16'-17	CARTA?	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 42.	17	31. 10. 1378.	[CARTA Debiti ser Miche de Nassis]?	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 43.	17'-18 1378.	[CARTA PROCURATIONIS]	facta	
II, 9, 44.	18	"	[CARTA Debiti domini comitis Butchi de Corbaua]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	[24. 02. 1380.]
II, 9, 45.	18-18'	"	[CARTA Emptionis domini comitis Butchi]?	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 46.	18'-19	[12. 11. 1378.]	[CARTA Restituendi de gratia speciali dicti domus]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 47.	19-20	[07. 11. 1378.]	[CARTA Vigoris et roboris magistri Andree marangoni condam magistri Desse]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 48.	20-21'	17. 11. 1378.	[CARTA Finis generalis comissariorum condam ser Marini de Cresaua]	facta semel	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 49.	21'-22	[17. 11. 1378.]	CARTA CONSERUATIONIS INDEMPNIS SER MARINI DE GINANO	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 50.	22'	22. 11. 1378.	[CARTA Debiti]	facta	
II, 9, 51.	22'	... 11. 1378.	CARTA??	
II, 9, 52.	23	[07. 11. 1378.]	[CARTA Debiti magistri Iohannis Scarsi]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 9, 53.	23-23'	27. 11. 1378.	[CARTA Emptionis ser Simonis de Begna]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
II, 9, 54.	23'	16. 12. 1378.	CARTA	facta	
II, 9, 55.	23'-24	28. 12. 1378.	[CARTA Laborandi imperpetuum vliuarum ser Viticoris]	facta	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 56.	24-24'	12. 01. 1379.	[CARTA Debiti]	facta	[ser Luca de Ginano]	15. 03. 1381.
II, 9, 57.	24' 1379.	[CARTA Emptionis.....]??	
II, 9, 58.	24'-25	CARTA DONATIONIS	facta?	[... 06.]
II, 9, 59.	25'	CARTA??	
II, 9, 60.	26	[18. 01. 1379.]	[CARTA Protestatio domini comitis Butchi de]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
II, 9, 61.	26-26'	[23. 01. 1379.]	[CARTA]	fact 	[..... de]	
II, 9, 62.	26'-27'	[21. 01. 1379.]	CARTA]??	
II, 9, 63.	27'-28	[CARTA Debiti.....]	facta	
II, 9, 64.	28-28'	"	CARTA ind.....	facta?	

II, 9, 65.	28'	CARTA??	
II, 9, 66.	29	"	[CARTA	facta	
II, 9, 67.	29	26. 01. 1379.	CARTA Pastinationis Priboy C....ch	facta	
II, 9, 68.	29	26. 01. 1379.	[CARTA Pastinationis Stoie et	facta	[ser Luca de Ginano]	
II, 9, 69.	29'	26. 01. 1379.	[CARTA Pastinationis??	
II, 9, 70.	19'	27. 01. 1379.	[CARTA Debiti magistri Thomasii fabri	facta	
II, 9, 71.	30	27. 01. 1379.	[CARTA Debiti Damiani - dio naslova oštećen	facta	[MA RINUS de Matafaris]	[... 02. 1379.]
II, 9, 72.	30-31	31. 01. 1379.	CARTA Emptionis ser = CD XVI, str. 3–5	facta	[MARINUS DE GINANIS]	
II, 9, 73.	31'	... 01. 1379.	CARTA?		
II, 9, 74.	31'	"	CARTA Chatarine nedostaje završetak	facta?	
II, 10, 1.	1	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 10, 2.	1	"	[CARTA	[facta]	
II, 10, 3.	1'	"	CARTA??	
II, 10, 4.	1'-2	"	CARTA?	[..... 1379.]
II, 10, 5.	2	"	[CARTA?	
***	2-2'	18. 02. 1379.	Instrumentum quietationis RADOY CALEGARII – vidi Leljak, isto, str. 319	FACTA		
II, 10, 6.	2'-3	20. 02. 1379.	CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM??	
II, 10, 7.	3	25. 02. 1379.	[CARTAcisci de	facta	[ser Lucas de Ginano]	
II, 10, 8.	3'	... 02. 1379.	[CARTA Famulatus??	
II, 10, 9.	3'-4	CARTA??	
II, 10, 10.	4	... 02. 1379.	CARTA??	
II, 10, 11.	4-4'	CARTA - ?	?	?	
II, 10, 12.	4'-5	26. 02. 1379.	[CARTA	facta bis	
II, 10, 13.	5	"	CARTA??	
	5'-6'		tri prazne stranice			
II, 10, 14.	7	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 10, 15.	7-7'	CARTA??
II, 10, 16.	7'	"	CARTA??
II, 10, 17.	7'-8	"	CARTA?	
II, 10, 18.	8	... 02. 1379.	CARTA?	
II, 10, 19.	8'	CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM??	
II, 10, 20.	8'-9	"	[CARTA EMPTIONIS	facta	
II, 10, 21.	9	CARTA EMPTIONIS??	
II, 10, 22.	9'	CARTA EMPTIONIS	facta	
II, 10, 23.	9'-10	CARTA?	
II, 10, 24.	10	06. 03. 1379.	[CARTA AD REDRIÇANDUM ! Iure pastinationis ad redriçandum Butchi çapatoris condam Radosclai]	FB	

II, 10, 25.	10'	07. 03. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum condam S..]	facta	
II, 10, 26.	10'	08. 03. 1379.	[CARTA Debiti Philippi] - nedostaje kraj ugovora	...??	
	11-12'		četiri škartirane stranice			
II, 10, 27.	13	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 10, 28.	13	[CARTA]	...?	
II, 10, 29.	13-13'	CARTA??	
II, 10, 30.	13'-14	[CARTA]	...?	... de G....	
II, 10, 31.	14	[CARTA]	...?	[ser Iohannes de Grixogonis]	BN
II, 10, 32.	14-14'	"	[CARTA Finis domine Stančiçe vxoris ser de Iaia]	facta	[SER MARINUS de Matafaris]	
II, 10, 33.	14'	11. 04. 1379.	[CARTA FINIS ...chi condam]	facta	[SER MARINUS de Matafaris]	
II, 10, 34.	14'-15	15. 04. 1379.	[CARTA Debiti]	facta	
II, 10, 35.	15	"	[CARTA Pastinationis Dragani condam Bogdani]	facta	[dictus ser Marinus]	
II, 10, 36.	15-15'	... 04. 1379.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt domine Nicolote relicte condam ser Crescii pictoris]	facta		
II, 10, 37.	15'-16	17. 04. 1379.	[CARTA Pastinationis Preuoslaui filii Iurse]	facta	[ser MARINUS de Ginano]	
II, 10, 38.	16	CARTA??	
II, 10, 39.	16'	[20. 04. 1379.]	[CARTA Pastinationis]	...?	
II, 10, 40.	16'-17	[20. 04. 1379.]	CARTA	facta?	
***		25. 04. 1379.	Instrumentum emptionis ser Grisogoni de Ceualellis – vidi Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 14			
***		26. 04. 1379.	Instrumentum procurationis Stane RELICTE CONDA RADOY CALEGARII – vidi Leljak, isto, str. 319	FACTA		
II, 10, 41.	17-17'	[27. 04. 1379.]	[CARTA Emptionis G..schi filii Ra... ..]	facta	[SER MARINUS de Matafaris]	
II, 10, 42.	17'	[27. 04. 1379.]	[CARTA Emptionis]	facta	
II, 10, 43.	18	?	CARTA – početak ili nastavak ...?!	?	?	
II, 10, 44.	18-18'	[CARTA reffu.... p.... ..]	facta	[ser IOHANNES de Grixogonis]	
II, 10, 45.	18'-19	[11. 02. 1379.]	[CARTA Emptionis capitum vituum]??	
II, 10, 46.	19-19'	CARTA??	
II, 10, 47.	19'	[12. 02. 1379.]	CARTA	facta bis	
II, 10, 48.	20	CARTA	facta	
II, 10, 49.	20-20'	[CARTA inter Nicolam et Georgium]		
II, 10, 50.	21	"	[CARTA Conseruationis indempnis dominarum Cholice et Čuiiçe sororum]	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
II, 10, 51.	21'	[CARTA Debiti]	facta	
II, 10, 52.	21-22	[CARTA Venditionis]	facta	
II, 10, 53.	22	[CARTA]	facta de G....	
II, 10, 54.	22'	[CARTA]	facta	

II, 10, 55.	22'	... 02. 1379.	[CARTA - nedostaje završetak	...?	
II, 11, 1.	1 1379.	[CARTA]	facta	[ser Marinus de Ginano]	
II, 11, 2.	1-1'	"	CARTA Debiti Cressoli Piçoli marinarii	facta	ser Marinus de Matafaris	[03. 09. 1379.]
II, 11, 3.	1'	... 05. 1379.	[CARTA Emptionis CAPITUM VITUM]	...??	
	2-2'		dvije prazne stranice			
II, 11, 4.	3	05. ... 1379.	[CARTA Alberti notarii de Saladinis]	facta	[ser Iohannes de Grixogonis]	
II, 11, 5.	3-3'	11. 05. 1379.	CARTA Finis [Dragoi] nominati [Charuso]	facta	ser Damianus [de Begna]	
***		11. 05. 1379.	Instrumentum procurationis SER IOHANNIS CONDAM SER MAURI DE GRIXOGONIS – vidi PP, b. III, fasc. 2, fol. 32' (ug. br. 73)	FACTA		
II, 11, 6.	3'	[CARTA Debiti]	...??	
II, 11, 7.	3'-4	"	[CARTA COLEGANCIE]	facta	[ser Damianus de Begna]	[24. 05. 1380.]
II, 11, 8.	4	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Boxani Bachcinich]	facta		
II, 11, 9.	4-4'	"	[CARTA Emptionis ser Antonii de Grixogonis]	facta		
II, 11, 10.	4'-5	"	CARTA	facta	[SER FRANCISCUS DE MATAFARIS]	
II, 11, 11.	5	"	[CARTA Debiti ser Anthonii de Grixogonis]	facta	[dictus ser Franciscus]	
II, 11, 12.	5-5'	12. 05. 1379.	CARTA Emptionis medietatis effectus vnius domus de lignamine Iadrii condam Radouani de Eçio	facta	ser Damianus de Begna	
II, 11, 13.	5'	CARTA	facta?	
II, 11, 14.	5'-6	CARTA	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	[27. 10. 13...]
II, 11, 15.	6	"	[CARTA Magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[ser Grixogonus Raynerii de Varicassis]	
II, 11, 16.	6-6'	16. 05. 1379.	CARTA Finis domine Lucie relictæ condam ser [Damiani de Çadulinis]	facta	[dictus ser Grixogonus]	
***		22. 05. 1379.	Instrumentum presentationis inuentarii BONORUM CONDAM RADOY CALEGARII – vidi Leljak, isto, str. 319	FACTA		
II, 11, 17.	6'	22. 05. 1379.	[CARTA Emptionis]	facta	[SER DAMIANUS DE BEGNA]	
II, 11, 18.	6'-7	22. 05. 1379.	[CARTA Pastinationis D... de Visoçano]	facta	[dictus ser Damianus]	
II, 11, 19.	7	22. 05. 1379.	[CARTA Pastinationis Stipani filii Radosclauui]	facta	[dictus ser Damianus]	
II, 11, 20.	7	23. 05. 1379.	[CARTA Debiti ser Nicolay de Marino] = CD XVI, str. 72	facta	[dictus ser Damianus]	
II, 11, 21.	7-7'	27. 05. 1379.	CARTA Emptionis Cusme sartoris	facta	[dictus ser Damianus]	
II, 11, 22.	7'-8	30. 05. 1379.	[CARTA Emptionis Stephani filii B... de Bosce capitum vituum]	facta	[ser FRANCISCUS de Matafaris]	
II, 11, 23.	8	30. 05. 1379.	CARTA Pastinationis	facta	[dictus ser FRANCISCUS]	
II, 11, 24.	8-8'	30. 05. 1379.	CARTA Diuisionis inter Vitulem, Misolem et Mariçam	facta BIS	[dictus ser Franciscus]	
II, 11, 25.	8'	30. 05. 1379.	CARTA Obligationis Marini	facta	[dictus ser Franciscus]	
II, 11, 26.	9	01. 06. 1379.	[CARTA Pactorum et finis comissariorum magistri Radoy]	facta	[dictus ser Franciscus]	
II, 11, 27.	9'	... 06. 1379.	[CARTA Debiti]	...??	

***		06. 06. 1379.	Instrumentum procurationis STANE RELICTE CON DAM PETRI DRAGOUICH – vidi PP, b. III, fasc. 12, fol. 4’ (ugl. br. 12), fol. 5 (ug. br. 13), b. IV, fasc. 1, fol. 5’ (ug. br. 15), fol. 6 (ug. br. 16 i 17)			
II, 11, 28.	9’	07. 06. 1379.	[CARTA EMPTIONIS]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 11, 29.	9’-10	07. 06. 1379.	[CARTA Debiti domine Marice]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 11, 30.	10	... 06. 1379.	[CARTA Debiti ser Chose de Begna]	facta	[ser Grixogonus ser Raynerii de Varicassis]	
II, 11, 31.	10-10’	"	CARTA Famulatus Iohannis cum magistro Michael e sartore			
II, 11, 32.	10’-11	"	[CARTA Finis domine Helene vxoris ser Benedicti Galleli]		[dictus ser Franciscus]	
II, 11, 33.	11-11’	"	CARTA Finis dominarum Dobrice et Chatice			
II, 11, 34.	11’	"	[CARTA Pastinationis]	facta bis		[20. 06. 1380.]
II, 11, 35.	12-12’	03. ... 1379.	CARTA Vigoris et roboris [Colanis condam ser Marini de Fanfogna]	facta	ser Damianus de Begna	
	13-14		tri prazne stranice			
II, 11, 36.	14’	17. 06. 1379.	[CARTA Presentationis inuentarii]	FACTA?	
II, 11, 37.	15	18. 06. 1379.	[CARTA Finis ser Missoli de Flumine]	facta	[ser Grixogonus ser Raynerii de Varicassis]	
II, 11, 38.	15	19. 06. 1379.	CARTA Debiti ser Miche de Pechiaro	facta	dictus ser Grixogonus	
	15’-16		dvije prazne stranice			
II, 11, 39.	16’	[23. 06. 1379.]	[CARTA EMPTIONIS]	facta	
II, 11, 40.	17	20. 06. 1379.	[CARTA Finis generalis ser Damiani de Contrareno]		[ser Damianus de Begna]	
II, 11, 41.	17-18	20. 06. 1379.	CARTA Finis ser Martini condam Martini de Spaletto	facta	ser Franciscus de Matafaris	
II, 11, 42.	17’	20. 06. 1379.	CARTA?	
II, 11, 43.	18-18’	06. 07. 1379.	CARTA Emptionis ser Grixogoni de Ceualelis] – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 14	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 11, 44.	18’-19	09. 07. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vitum]??	
II, 11, 45.	19-19’	09. 07. 1379.	[CARTA Emptionis ser Grixogoni de Ceualelis] – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 11	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 11, 46.	19’	CARTA??	
II, 11, 47.	19’-20	[CARTA FINIS]	facta bis	[ser Damianus de Begna]	
	20’-21		dvije prazne stranice			
II, 11, 48.	21’	12. 07. 1379.	[CARTA Emptionis]	facta	
II, 11, 49.	21’-22	CARTA Presentatio inuentarii cum restitutione (...) bonorum, que condam fuerunt ser Salucii	facta		
II, 11, 50.	22-22’	14. 07. 1379.	CARTA Famulatus Iohannis cum magistro Miclino		ser Viticor de Viticor	
II, 11, 51.	22’-23	CARTA	facta bis?	03. 07. 1387.

II, 11, 52.	23-23'	21. 07. 1379.	CARTA Emptionis ser Cernuli Abraam de Botono	facta	ser Francisus de Matafaris	
II, 11, 53.	23'-24	22. 07. 1379.	[CARTA Affictionis]	...?	
II, 11, 54.	24	22. 07. 1379.	[CARTA Finis Rastigne Creilcich de Pago]	facta		
II, 11, 55.	24-24'	23. 07. 1379.	CARTA Debiti Nicolay draperii condam Michaelis	facta	ser Francisus de Matafaris	01. 03. 1382.
II, 11, 56.	24'	23. 07. 1379.	[CARTA Emptionis]	...?	
II, 11, 57.	25	2.. 07. 1379.	[CARTA Finis Damiani Rubey marinarii]	facta	[ser Francisus de Matafaris]	
II, 11, 58.	25-25'	"	CARTA Conuentionis inter magistrum Venturinum a Chaldariis et magistrum Nicolaum a Chaldariis	facta	dictus ser Franciscus	
***		25. 07. 1379.	Instrumentum confessionis facte per Stanam RELICTAM CONDAM RADOY CALEGARII – vidi Leljak, isto, str. 319	FACTA		
II, 11, 59.	25'-26	27. 07. 1379.	[CARTA Finis generalis ser Iohannis]	facta	
II, 11, 60.	26	29. 07. 1379.	CARTA Famulatus Michaelis aurifficis cum magistro Francisco auriffice	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 11, 61.	26-26'	29. 07. 1379.	CARTA Finis Nicolay cimatoris	facta	ser Damianus de Begna	
***		29. 07. 1379.	Instrumentum procurationis Mandice RELICTE CONDAM IACOBI DE ÇIÇONO – vidi PP, b. II, fasc. 11, fol. 43' (ug. br. 100)	FACTA		
II, 11, 62.	26'-27'	30. 07. 1379.	CARTA Vigoris et roboris [Yuanis Dristinich ortolani] = CD XVI, str. 39–42	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 11, 63.	27'	30. 07. 1379.	CARTA	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 64.	27'-28	01. 08. 1379.	[CARTA Damiani condam Franoli de Insula Magna]			
II, 11, 65.	28-28'	02. 08. 1379.	CARTA Emptionis magistri Francisci aurifficis de Mediolano	facta	ser Franciscus de Matafaris	
II, 11, 66.	28'-29	02. 08. 1379.	[CARTA Famulatus magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 11, 67.	29	04. 08. 1379.	CARTA Debiti ser Gregorii condam ser Grixogoni de Çadulinis	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 11, 68.	29'	... 08. 1379.	CARTA??	
II, 11, 69.	30	21. 08. 1379.	[CARTA Debiti ser Saladini de Saladinis]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 11, 70.	30-30'	22. 08. 1379.	CARTA Emptionis ser Francisci de Matafaris	facta	ser Damianus de Begna	
II, 11, 71.	30'-31	23. 08. 1379.	[CARTA Debiti ser Francisci de Matafaris]	facta	
II, 11, 72.	31	[24. 08. 1379.]	[CARTA Pastinationis Petri condam Mirse]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 11, 73.	31-31'	24. 08. 1379.	CARTA Emptionis capitum vitum magistri Andree marangoni	facta		
II, 11, 74.	31'-32	[24. 08. 1379.]	[CARTA Finis generalis]	facta	
II, 11, 75.	32	[27. 08. 1379.]	[CARTA Finis generalis magistri Mathey chalegarii condam Obrade]	facta		
II, 11, 76.	32-32'	01. 07. 1379.	CARTA Finis ser Georgii Medelich de Sibenico			
II, 11, 77.	32'-33	02. 07. 1379.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum condam Thomaxine uxoris condam Nicole becarii]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 78.	33'	[... 07. 1379.]	[CARTA PRESENTATIONIS INUENTARII]??	
II, 11, 79.	33'-34	04. 07. 1379.	[CARTA Debiti monasterii Sancti Demetri]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 11, 80.	34	23. 07. 1379.	CARTA Debiti [Nicolay] draperii condam Michaelis	facta	ser Franciscus de Matafaris	
II, 11, 81.	34'-35	25. 07. 1379.	CARTA??	
II, 11, 82.	35	[25. 07. 1379.]	[CARTA Debiti magistri Andree protomagistri]	facta	[dictus ser Franciscus]	
II, 11, 83.	35-35'	25. 07. 1379.	CARTA Finis comissarie magistri Radoy chalegarii		dictus ser Franciscus	

II, 11, 84.	35'-36'	05. 08. 1379.	[CARTA Vigoris et roboris ser Cressii dicti Galassii de Varicassis]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 85.	36'-37	[07. 08. 1379.]	CARTA Emptionis Simonis [condam Perfce]	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 11, 86.	37'-37'	07. 08. 1379.	CARTA Famulatus Vladislau cum magistro Iohanne calegario	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 11, 87.	37'-38	08. 08. 1379.	CARTA Emptionis capitum vitum [Petri condam Marini de Boxaua]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 88.	38'	09. 08. 1379.	CARTA??	
II, 11, 89.	39-39' 1379.	CARTA Finis comunis [Ianue]	facta	ser Franciscus de Matafaris (ser Viticor de Viticor)	
II, 11, 90.	39'	11. 08. 1379.	[CARTA FINIS?	
II, 11, 91.	39'	[13. 08. 1379.]	[CARTA Conuentionis et pactorum] – samo započeta			
II, 11, 92.	40-40'	13. 08. 1379.	<CARTA EMPTIONIS> – bez naslova			
	41-41'		dvije prazne stranice			
II, 11, 93.	42 1379.	[CARTA Pastinationis Nicole Boreuich]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 94.	42	"	CARTA Pastinationis Dobrouacii	facta		
II, 11, 95.	42-42'	"	CARTA Famulatus Ciuitchi cum magistro Paulo auriffice			
II, 11, 96.	42'-43	"	CARTA FINIS??	
II, 11, 97.	43	16. 08. 1379.	[CARTA Debiti ser Damiani condam ser Grixogoni de Chalcina]	facta	ser Viticor de Viticor	[13. 02. 1380.]
II, 11, 98.	43-43'	16. 08. 1379.	CARTA Debiti dicti ser Damiani	facta	dictus ser Viticor de Viticor	[29. 01. 1380.]
II, 11, 99.	43'	20. 08. 1379.	[CARTA Debiti ser Michse condam ser Stephani de Rasol]	facta	
II, 11, 100.	43'-44	22. 08. 1379.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt Iacobi de Çiçono]	facta		
II, 11, 101.	44	22. 08. 1379.	[CARTA Reffutationis comissarie Iacobi de Çiçono]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 11, 102.	44'	22. 08. 1379.	CARTA FINIS??	
II, 11, 103.	44'-45	23. 08. 1379.	[CARTA Donationis ex causa mortis domine Colice relicte condam ser Laurencii de Bogde]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 104.	45-45'	23. 08. 1379.	[CARTA ser Petri de Nassis]	...?	[24. 01. 1380.]
II, 11, 105.	45'	24. 08. 1379.	[CARTA Debiti ser Iacobi de Glubauaç]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 11, 106.	45'-46	24. 08. 1379.	[CARTA ser Iacobi de Glubauaç]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 11, 107.	46-46'	24. 08. 1379.	[CARTA Colegancie Petri condam Iohannis Boronich]	facta	[ser Viticor de Viticor]	[27. 09. 1380.]
II, 11, 108.	46'	25. 08. 1379.	CARTA - nedostaje završetak	facta	
II, 12, 1.	1	CARTA	facta	[ser Viticor de Viticor]
II, 12, 2.	1'	"	CARTA	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 12, 3.	1'!	"	CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt ser Petri Spigle – nastavak iza ug. br. 4 (3r)	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 12, 4.	2	01. 09. 1379.	CARTA Debiti ser Georgii condam ser Grixogoni de Çadulinis	facta	[ser Viticor de Viticor]	14. 10. 1379.
II, 12, 5.	2'	01. 09. 1379.	CARTA AFFICTIONIS	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 12, 6.	2'-3	05. 09. 1379.	[CARTA Emptionis Çanini piscatoris condam Laurencii vnus barche marciliane] – nastavak iza ug. br. 10 (4r)	facta ...?	[ser Franciscus de Matafaris]	

II, 12, 7.	3-3'	30. 08. 1379.	CARTA Dotis Bogdane sponse et vxoris future Ambroxii condam Stipani habitatoris Iadre	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 12, 8.	3'	31. 08. 1379.	[CARTA Debiti Mathei	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	[14. 10. 1379.]
II, 12, 9.	3'-4	31. 08. 1379.	[CARTA Debiti Cresuli Piçoli marinarii] - iza ug. br. 3	facta	[ser Viticor de Viticor]	[14. 10. 1380.]
II, 12, 10.	4-4'	05. 09. 1379.	[CARTA Emptionis] Pribilis [piscatoris] vnus hedificii domus	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 12, 11.	4'	05. 09. 1379.	CARTA – nedovršena	...??	
	5-5'		dvije prazne stranice			
II, 12, 12.	6	11. 09. 1379.	[CARTA Dotis Dragoslaue vxoris future Martini degl..]	facta	ser Damianus de Begna	
II, 12, 13.	6	12. 09. 1379.	CARTA Reffutatio comissarie Gregorii condam Mathey			
II, 12, 14.	6'	15. 09. 1379.	[CARTA Debiti Stoiani marinarii condam Vulcine]	facta	ser Franciscus de Matafaris	
II, 12, 15.	6'-7	16. 09. 1379.	[CARTA Emptionis Vidacii chalegarii]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 12, 16.	7	17. 09. 1379.	[CARTA Debiti ser Damiani condam ser Simonis de Contareno]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 12, 17.	7-7'	18. 09. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum Bogdani Volchouich]	facta		
II, 12, 18.	7'-8	20. 09. 1379.	[CARTA Debiti (Draxoy) Ratchi becharii Draxoieuch]	facta?	
II, 12, 19.	8	21. 09. 1379.	CARTA – samo započeta	...??	BN
II, 12, 20.	8-8'	22. 09. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum ser Saladini de Saladinis]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 12, 21.	9-9'	24. 09. 1379.	[CARTA Emptionis ser Bartoli de Milano]	...?	[ser Viticor de Viticor]	[08. 11. 1380.]
II, 12, 22.	9'	24. 09. 1379.	[CARTA Restitutionis de gratia speciali domum predictam]	facta	[dictus ser Viticor de Viticor]	[08. 11. 1380.]
II, 12, 23.	9-10	25. 09. 1379.	[CARTA Finis generalis ser Mathei condam ser Vulcine de Sloradis]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 12, 24.	10-10'	26. 09. 1379.	[CARTA Emptionis Stoymani]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 12, 25.	10'	26. 09. 1379.	[CARTA Emptionis Drasice condam Iadrii Françolich] - nedostaje završetak	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 1.	1	[CARTA Emptionis??	
II, 13, 2.	1-1'	"	[CARTA famulatus Diani cum Damiano merçario condam Martini]			
II, 13, 3.	1'	18. 10. 1379.	[CARTA Debiti ser Benedicti]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 13, 4.	2	"	[CARTA Debiti dicti ser Benedicti]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 5.	2	"	CARTA Debiti dicti ser Benedicti	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 6.	2	"	CARTA Dicti ser Benedicti	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 7.	2-2'	19. 10. 1379.	[CARTA Finis ser Iohannis et ser Blaxii fratrum et filiorum condam ser Georgii de Soppe]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 8.	2'	19. 10. 1379.	[CARTA Debiti ser Georgii de Soppe]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 9.	2'-3	21. 10. 1379.	[CARTA Famulatus Stephani aurificis cum Bartolomeo auriffice]			
II, 13, 10.	3-3'	23. 10. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi condam Budoy de (!)]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 11.	3'-4	23. 10. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi condam Budoy de Pobriane et Cressuli]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 12.	4	23. 10. 1379.	[CARTA Debiti ser Iohannis condam ser Grixogoni de Chalcina]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 13.	4'	23. 10. 1379.	[CARTA Finis Petri filii Angeli Federici de Burgo Sancti Sepulcri]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 14.	4'-5	23. 10. 1379.	[CARTA Ad redriçandum et ad pastinandum Ratchi condam Dobr..]	facta	[dictus ser Viticor]	

II, 13, 15.	5	23. 10. 1379.	[CARTA Debiti ser Mathey condam ser Çanini de Carbono]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 16.	5-5'	24. 10. 1379.	[CARTA Emptionis ser Miche de Nassis]	facta	dictus ser Viticor	
II, 13, 17.	5'-6	24. 10. 1379.	[CARTA Finis comissarie condam Franule vxoris magistri Radoy chalegarii]		[dictus ser Viticor]	
II, 13, 18.	6	27. 10. 1379.	CARTA Finis Iurislaiu gastaldionis dicti ser Saladini et aliorum	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 19.	'	28. 10. 1379.	[CARTA Ad redriçandum Ratchi condam Gregorii]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 20.	6'-7	28. 10. 1379.	[CARTA Pastinationis Ratchi condam Ciuitchi]	facta?	
II, 13, 21.	7	28. 10. 1379.	[CARTA Debiti domine sororis Helene [prioressa monasterii Sancti Demetri de Iadra]	facta	[dictus ser Viticor]	
II, 13, 22.	7-7'	29. 10. 1379.	CARTA Emptionis ser Grixogoni condam ser Andree Federici de Grisogonis	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 13, 23.	7'-8	30. 10. 1379.	[CARTA Dotis Stosie sponse et vxoris future magistri Pribislaiu]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 13, 24.	8-8'	08. 10. 1379.	[CARTA Emptionis ser Maçoli drapperii]	facta	[ser Viticor de Viticor]	[.... 04. 1387.]
II, 13, 25.	8'-9'	08. 10. 1379.	[CARTA Restituendi de gratia speciali d...]	facta	[dictus ser Viticor]	[13. 04. 1388.]
II, 13, 26.	10	02. 11. 1379.	[CARTA Finis]	facta	[ser Damianus de Begna]	
II, 13, 27.	10'	06. 11. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum Dragani condam Bogdani]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 13, 28.	10'-11	06. 11. 1379.	[CARTA Debiti ser Bite condam ser Raynerii de Bite]	facta	dictus ser Viticor	
II, 13, 29.	11	06. 11. 1379.	[CARTA Ad redriçandum et]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 13, 30.	11-11'	06. 11. 1379.	CARTA Pastinationis Butchi condam Georgii habitatoris Iadre			
II, 13, 31.	11'	06. 11. 1379.	[CARTA Debiti ser Blaxii Georgii de Soppe]	facta	[ser Franciscus de Matafaris]	
II, 13, 32.	12	09. 11. 1379.	[CARTA Emptionis ser Damiani de Cipriano]	facta	[ser Anthonius de Grixogonis]	
II, 13, 33.	12-12'	09. 11. 1379.	CARTA Emptionis Volche vxoris Yuanis de medietate vnus barche	facta	ser Augustinus de Bithe	
II, 13, 34.	12'-13	10.11. 1379.	[CARTA Dotis Lucie sponse et vxoris future Ciuitchi condam Iadrii]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
II, 13, 35.	13	11.11. 1379.	[CARTA Locationis facte per Radosclauum Stipano Discouich]	facta 	[ser Augustinus de Bithe]	
II, 13, 36.	13'-14	12.11. 1379.	[CARTA Vigoris et roboris Stane condam Martini verçilii]	facta	ser Iohannes de Viticor	
II, 13, 37.	14'	13.11. 1379.	[CARTA Pastinationis Ciuitani condam Martini de]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 13, 38.	14'	13.11. 1379.	[CARTA Pastinationis Stanislave Merchocelich]	facta	[dictus ser Iohannes de Viticor]	
II, 13, 39.	14'-15	13.11. 1379.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ratchi condam Miltini]	facta	[dictus ser Iohannes de Viticor]	
II, 13, 40.	15-15'	13.11. 1379.	CARTA Pastinationis Radosclauu çapatoris condam Yuanis	facta	ser Augustinus de Bithe	
II, 13, 41.	15'	16. 11. 1379.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 13, 42.	15'	16. 11. 1379.	[CARTA Pastinationis Ratchi chalegarii condam Dragoslaiu]	facta	[dictus ser Iohannes]	
II, 13, 43.	16	17. 11. 1379.	CARTA – bez naslova			BN
II, 13, 44.	16	18. 11. 1379.	[CARTA Famulatus Doymi cum magistro Stephano auriffice]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	16. 01. 1381.
II, 13, 45.	16'	19. 11. 1379.	[CARTA Pastinationis Yuani]	facta	ser Augustinus de Bithe	
II, 13, 46.	16'-17	07. 12. 1379.	[CARTA Conuentionis inter Dragam et Stanislauum]	...?	[ser Augustinus de Bithe]	
II, 13, 47.	17'	07. 12. 1379.	[CARTA Dotis domine Mandice vxoris ser Petri de Chatarino]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 13, 48.	17'-18	12. 12. 1379.	[CARTA Emptionis Iohannis piscatoris de Cigagleuich]	facta	[dictus ser Augustinus]	
II, 13, 49.	18	12. 12. 1379.	[CARTA Debiti Michaelis piscatoris condam Bartoli]	facta	[dictus ser Augustinus]	

***		12. 12. 1379.	Instrumentum uenditionis SER COLANI SPECIARII CON DAM GUIDONIS – vidi Articutus de Rivignano, b. I, fasc. III, 1, fol. 13 (= b. IV, fasc. IV, fol. 13’-14), b. IV, fasc. IV, fol. 13’	FACTA		
II, 13, 50.	18’	12. 12. 1379.	[CARTA Famulatus]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
II, 13, 51.	18’-19	13. 12. 1379.	[CARTA Debiti ser Miche de Rossa]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
II, 13, 52.	19-19’	14. 12. 1379.	[CARTA Emptionis S.....ch et D....ch]	facta	[ser Iohannes de Viticor] 1380.
II, 13, 53.	19’	14. 12. 1379.	CARTA Restituendi de gratia speciali dictam domum	facta	[dictus ser Iohannes]	BN
II, 13, 54.	20-20’	15. 12. 1379.	[CARTA Vigoris et roboris]	...??	
II, 13, 55.	20’	15. 12. 1379.	[CARTA Emptionis Cresculi Piçoli de medietate vnus barchosii] - nedostaje završetak	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
***		14. 01. 1380.	Instrumentum locationis SER VITICORIS DE VITICOR – vidi PP, b. IV, fasc. 1, fol. 37 (ug. br. 94)			
II, 14, 1.	0	16. 01. 1380.	[CARTA Finis per ser Çaninum Stephano domus]	facta	[SER IOHANNES de Viticor]	
II, 14, 2.	0-0’	19. 01. 1380.	[CARTA Domine Margarite relicte condam ser Iohannis Detricho et ser Cressii condam ser Petri]		[SER IOHANNES de Viticor]	
II, 14, 3.	0’	20. 01. 1380.	[CARTAs conficiendi ... molendin.. ab aqua ... Iacobo de Glubauaç] – nedovršena ...?	facta?	
II, 14, 4.	1	21. 01. 1380.	[CARTA Debiti Stossie vxoris]	facta	[SER IOHANNES de Viticor]
II, 14, 5.	1-1’	23. 01. 1380.	[CARTA Emptionis ser Petri de Drecchia]	facta	ser Augustinus de Bithe	
II, 14, 6.	1’-2	23. 01. 1380.	[CARTA Debiti ser Anthonii condam ser Bartolacii de Grixogonis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 14, 7.	2	23. 01. 1380.	[CARTA Finis Stanislai condam Iurse et ser Damiani de Breberio]	facta	[SER IOHANNES de Viticor]	
II, 14, 8.	2-2’	24. 01. 1380.	CARTA Dotis Volchne vxoris future Pribaçi	facta	ser Augustinus de Bite	
II, 14, 9.		29. 01. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum ser Damiani de Chalcina] – usp. PP, b. II, fasc. 14, fol. 4 (ug. br. 13)	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 10.	1’-2	30. 01. 1380.	[CARTA Debiti ser Maçoli drapperii]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	[27. 04. 1380.]
II, 14, 11.	3-3’	01. 02. 1380.	CARTA Finis commissarie condam ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Anthonius de Grisogonis	
II, 14, 12.	3’-4	[01. 02. 1380.]	[CARTA Finis commissarie condam ser de Çadulinis]	facta	[SER ANTHONIUS de Grisogonis]	
II, 14, 13.	4-4’	[29. 01. 1380.]	[CARTA Vigoris et roboris Çanini ortolani et Dragoslaue vxoris sue]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 14.	4’-5	02. 02. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Pribislai]			
II, 14, 15.	5-5’	03. 02. 1380.	CARTA Emptionis Nicole piscatoris medietatis vnus barche piscarice	facta	ser Iohannes de Viticor	
II, 14, 16.	5’	03. 02. 1380.	[CARTA Debiti Petri piscatoris]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 14, 17.	5’-6	04. 02. 1380.	[CARTA Emptionis presbiteri Petri medietatis vnus marciliane]			
II, 14, 18.	6-6’	04. 02. 1380.	CARTA Debiti dumpni presbiteri Petri Sancte Marie Maioris de Iadra	facta	ser Augustinus de Bithe	
II, 14, 19.	6’-7	07. 02. 1380.	[CARTA Donationis domine Iohanne uxoris ser Francisci de Sloradis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 14, 20.	7-7’	11. 02. 1380.	CARTA Emptionis ser Cernuli Abraam de Botono	facta	ser Iohannes de Viticor	

II, 14, 21.	7'-8	12. 02. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Milossii]		[SER ANTHONius de Grixogonis]	
II, 14, 22.	8-8'	12. 02. 1380.	CARTA Afictionis facte per ser Damianum de Varicassis		ser Iohannes de Vitor	
II, 14, 23.	8'	12. 02. 1380.	[CARTA Conuentionis inter Stipanum et Charinum]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 24.	9	13. 02. 1380.	CARTA Emptionis capitum vituum [Mathey cum vxore sua et Marini etiam cum vxore sua]			
II, 14, 25.	9-9'	13. 02. 1380.	<CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUM> – bez naslova			
II, 14, 26.	9'	18. 02. 1380.	[CARTA Debiti Vtisis condam Yuanis]	facta	[ser Iohannes de Vitor]	
II, 14, 27.	10	20. 02. 1380.	[CARTA Ad redigendum vineam Yuanis Dominici Saornich de Pistomano]	facta	ser Iohannes de Vitor	
II, 14, 28.	10	20. 02. 1380.	CARTA Pastinationis Stanoy dicti Sferdol	facta	ser Iohannes de Vitor	
II, 14, 29.	10'	22. 02. 1380.	[CARTA Famulatus Milchi cum magistro Lucha pelipario]	facta	[ser Iohannes de Vitor]	
II, 14, 30.	10'-11	22. 02. 1380.	[CARTA Finis commissarie condam ser Gregorii de Çadulinis]		[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 31.	11-11'	26. 02. 1380.	CARTA Emptionis Vulcine marinarii condam Volchi de vna quarta parte vnus marciliane		ser Augustinus de Bite	16. 05. 1381.
II, 14, 32.	11'	26. 02. 1380.	[CARTA Debiti ser Miche de Pechiaro]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 33.	11'-12	26. 02. 1380.	<CARTA PATRONATUS> – bez naslova			
II, 14, 34.	12-12'	26. 02. 1380.	CARTA Emptionis capitum vituum Mathei marinarii et Glube eius vxoris	facta	ser Augustinus de Bite	
II, 14, 35.	12'	05. 03. 1380.	[CARTA Debiti ser Iohannis condam ser Nicolay de Nassis]		[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 36.	13	06. 03. 1380.	[CARTA Famulatus Butchi cum domino presbitero Dominico Sancti Stephani]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 14, 37.	13-13'	06. 03. 1380.	CARTA Affictionis facte per dominam Dumnanam et ser Colanem eius filium ser Vitor de vna domo	facta	ser Augustinus de Bite	
II, 14, 38.	13'-14'	06. 03. 1380.	[CARTA procurationis] et sindicatus monasterii Sancti Nicolay de Iadra – usp. Iohannes de Casulis, b. I, fasc. I, 12', 22'; Petrus de Sarcana, b. I, fasc. I, 6, fol. 173, 173'; Articutus de Rivignano, b. I, fasc. I, fol. 42', 88', 180, 180', b. IV, fasc. I, fol. 14', fasc. II, fol. 51; PP, b. II, fasc. 15, fol. 4 (ug. br. 10), fol. 19' (ug. br. 45)	facta	ser Augustinus de Bite	
II, 14, 39.	14'	09. 03. 1380.	[CARTA RESTITUTIONIS duarum sorcium terre domine Clare et Gabrielis et Nicolay]	facta	ser Augustinus de Bite	
II, 14, 40.	15	09. 03. 1380.	[CARTA Locationis vnus domus facte per ser Georgium de Çadulinis Ostioie Casarolo]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
***		11. 03. 1380.	Instrumentum procurationis domine Mire RELICTE CONDAM SER NICOLE DE DRECHIA – vidi PP, b. II, fasc. 15, fol. 16' (ug. br. 38)	FACTA		
II, 14, 41.	15-15'	12. 03. 1380.	CARTA Emptionis Andree Nuti modiorum CL salis	facta	ser Augustinus de Bite	
II, 14, 42.	15'-16	12. 03. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stanoy Chogulich]	facta	[ser Iohannes de Vitor]	
II, 14, 43.	16	12. 03. 1380.	CARTA Pastinationis [Stanoy Chogulich]	facta	ser Iohannes de Vitor	
II, 14, 44.	16-16'	12. 03. 1380.	CARTA Debiti Venturini a Chaldariis	facta	ser Iohannes de Vitor	
II, 14, 45.	16'	15. 03. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Pribchi filii Yuanis Slatarich]	facta	[ser Iohannes de Vitor]	

II, 14, 46.	17	16. 03. 1380.	[CARTA Affictationis vnus domus facte per ser Çaninum Galelum magistro Stephano auriffici]	facta	ser Augustinus de Bithe	
	17'		prazna stranica			
II, 14, 47.	18-18'	[21. 12. 1380.]	<ORDINATIO> - nema naslova, nedostaje završetak			
II, 14, 48.	19	[15. 03. 1380.]	[CARTA Emptionis Missoli calefadi Pnicuseuich]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
II, 14, 49.	19'-20	30. 09. 1380.	[CARTA Deliurationis per incantum Marice seruicialis olim Salucii] – usp. Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 129	facta		
II, 14, 50.	20	[16. 10. 1380.]	[CARTA Debiti Lipareli de Ancona]	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 14, 51.	20'	09. 10. 1380.	[CARTA Debiti domine Marchexine]	factad...	[... 10. 1382.]
II, 14, 52.	20'-21	02. 10. 1380.	[CARTA COLEGANCIE ! decem coleganci..]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
II, 14, 53.	21-21'	08. 10. 1380.	CARTA Locationis çardini ser Grixogoni de Ceualellis – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 10	<FB>	ser Andreas de Cesamo	
II, 14, 54.	21'-22	11. 10. 1380.	[CARTA Colegancie ser Grixogoni de Ceualelis]	facta	[ser Viticor de Viticor]	[22. 10. 1382.]
II, 14, 55.	22-22'	18. 10. 1380.	[CARTA Emptionis ser Grixogoni de Ceualelis]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
***		19. 10. 1380.	Instrumentum obligationis SER MISSOLI DE FLUMINE ET SER MATHEI DE SLORADIS – vidi PP, b. II, fasc. 14, fol. 22' (ug. br. 56)			
***		19. 10. 1380.	Instrumentum procurationis ser Missoli DE FLUMINE – vidi PP, b. II, fasc. 14, fol. 22' (ug. br. 56)			
II, 14, 56.	22'-23	27. 10. 1380.	[CARTA ...ionis oley ser de]	...??	[2.. 10. 13...]
II, 14, 57.	23-23'	[04. 12. 1380.]	[CARTA Emptionis Stoiani marinarii condam Vulcine]	facta	[ser GREGORII condam ser GREGORII de ÇADULINIS]	
II, 14, 58.	23'-24	28. 11. 1380.	[CARTA Emptionis hedificii]	facta	
	24'-		pet praznih stranica			
II, 15, 1.	1-1'	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 15, 2.	2 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt domine Colice]	facta	
II, 15, 3.	2-2'	"	CARTA Emptionis Petri piscatoris	facta	
II, 15, 4.	2'-2a	28. 03. 1380.	[CARTA Debiti ser Saladini de Saladinis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 15, 5.	2a-2'a	31. 03. 1380.	[CARTA Presentatio] inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Antonii condam Palmaroli de Firmo	facta		
II, 15, 6.	2'a	01. 04. 1380.	[CARTA Concessionis Andreeçandum presbiteri] – samo započeta			
II, 15, 7.	3	03. 04. 1380.	CARTA Finis commissarie [condam domine Chatarine de Chande]	facta	ser Iohannes de Viticor	
II, 15, 8.	3-3'	03. 04. 1380.	CARTA Finis commissariorum magistri Archolani		ser Iohannes de Viticor	
II, 15, 9.	3'-4	04. 04. 1380.	[CARTA Finis generalis commissarie ser Gregorii de Çadulinis]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 15, 10.	4	04. 04. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi et Radosclai eius filii]	facta	[ser Iohannes de Uiticor]	
II, 15, 11.	4'	05. 04. 1380.	[CARTA Finis domine Chote relicte condam ser Nicolay de Begna facte per commissarios suos]	facta	ser Iohannes de Viticor	

II, 15, 12.	5-5'	06. 04. 1380.	CARTA Locationis facte per ser Micham de Rosa Nicole draperio de duabus stationibus	<FB>	ser Iohannes de Viticor	
II, 15, 13.	5'	08. 04. 1380.	[CARTA Conuentionis inter priorem Sancti Martini et Stanislauum]		[ser Augustinus de Bithe]	
II, 15, 14.	6	08. 04. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Gualterii et Ielene vxoris sue]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 15, 15.	6-6'	08. 04. 1380.	CARTA Finis comissarie Radichi calegarii	facta		
II, 15, 16.	6'-7	09. 04. 1380.	[CARTA Emptionis] Greschi filii [Radouani] Chernolich	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
II, 15, 17.	7-7'	09. 04. 1380.	CARTA Pastinationis Milacii de Visoçano		ser Iohannes de Viticor	
II, 15, 18.	7'	09. 04. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Nicole chalegarii filii Vulciagii]		[ser Augustinus de Bithe]	
II, 15, 19.	8-8'	?	CARTA - nastavak nekoga ugovora	?	?	
II, 15, 20.	9	[26. 04. 1380.]	CARTA Dotis domine Chatarine filie ser Miche de [Pechiaro]	facta	[ser Antonius de Grixogonis]	
II, 15, 21.	9-9'	09. [04. 1380.]	CARTA Finis ser Chose de Begna		[ser Augustinus de Bithe]	
II, 15, 22.	9-10	[11.] 04. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum ser Mathey de Carbono	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 15, 23.	10-10'	[12. 04. 1380.]	[CARTA Emptionis Marcii condam Stoisse de insula Eçii]	facta	ser Iohannes de Viticor	
II, 15, 24.	10'	[13. 04. 1380.]	[CARTA Debiti Bogisse de Fara]	facta	[ser Augustinus de Bite]	18. 06. 1380.
II, 15, 25.	11	13. [04. 1380.]	CARTA Emptionis Cusme sartoris	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 15, 26.	11-11'	14. 04. 1380.	CARTA Debiti ser Bogduli Rubey		ser Iohannes de Viticor	19. 09. 1380.
II, 15, 27.	11'-12	14. 04. 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt domine Prodane]	<F>		
II, 15, 28.	12	14. 04. 1380.	CARTA Debiti [ser Simonis de Drecchia]	facta	ser Augustinus de Bithe	[20. 07. 1380.]
II, 15, 29.	12-12'	15. 04. 1380.	CARTA Debiti ser Iohannis de Soppe, ser Bartoli de Milano, ser Mathey de Carbono et Stoiani marinarii – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 359		[ser Augustinus de Bite]	
II, 15, 30.	13	16. 04. 1380.	[CARTA Debiti Venturini a Chaldariis]	facta	ser Iohannes [de Viticor]	
II, 15, 31.	13-13'	16. 04. 1380.	CARTA Debiti ser Benedicti Galelli	facta	ser Iohannes de Viticor	
II, 15, 32.	13'-14'	16. 04. 1380.	[CARTA Vigoris et roboris ser Simonis de Drechia]	facta	[ser Antonius de Grixogonis]	
II, 15, 33.	14'	[19. 04. 1380.]	[CARTA Emptionis capitum vituum presbiteri Ciuitani]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 15, 34.	15	[19. 04. 1380.]	[CARTA Debiti Nixe condam Bogdani]	facta	ser Iohannes de Viticor	[18. 04. 1384.]
II, 15, 35.	15-15'	19. 04. 1380.	CARTA Debiti Venturini a Chaldariis condam Paxini	facta	dictus ser Iohannes de Viticor	BN
II, 15, 36.	15'	21. 04. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii Draxacii]	facta		
II, 15, 37.	15'-16	17. 04. 1380.	[CARTA Confessionis] Blaxii marinarii	facta	ser Augustinus de Bithe	
II, 15, 38.	16'-17	24. 04. 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt ser Nicole de Drechia]	facta		
II, 15, 39.	17'-18	[29. 04. 1380.]	[CARTA PASTINATIONIS ! Iure pastinationis Yuanis filii Radosclai]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
II, 15, 40.	18	[29. 04. 1380.]	[CARTA Pastinationis Radosclai Arnicich de Meglaçcha]		[ser Augustinus de Bite]	
II, 15, 41.	18-18'	30. 04. 1380.	CARTA Finis comissarie condam ser Petri Spigle	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 15, 42.	18'-19	01. 05. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Rademili Perfsich]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
II, 15, 43.	19	02. 05. 1380.	CARTA Finis magistri Stanchi capelarii	facta	ser Antonius de Grixogonis	
II, 15, 44.	19'	02. 05. 1380.	[CARTA Debiti Çanini drapperii condam Iacobi]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	

II, 15, 45.	19'-20	05. 05. 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Stane relicte condam Dominichi Stoianich]	<F>		
II, 15, 46.	20	12. 05. 1380.	CARTA Debiti ser Petreli condam Masceli de Ancona	facta	ser Çaninus de Chalcina	
II, 15, 47.	20-20'	12. 05. 1380.	CARTA Dicti ser Petreli de Ancona	facta	dictus ser Çaninus	
II, 15, 48.	20'-21'	13. 05. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Perusie vxoris Radouani et partim (...) pastinationis]	facta	[ser Maurus de Grisogonis]	
II, 15, 49.	21'	15. 05. 1380.	[CARTA Finis Andree et Doymi fratrum condam domini Iohannis militis de Grixogonis]	facta		
II, 15, 50.	22-23	15. 05. 1380.	CARTA Vigoris et roboris [magistri Nicoleti barberii]	facta		
II, 15, 51.	23	16. 05. 1380.	CARTA Conuentionis inter [ser Iacobum de Glubauaç et Hosdrim]	facta bis	[ser Iohannes de Calcina]	
II, 15, 52.	23'	17. 05. 1380.	<CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM> – bez naslova, nedovršena			
II, 15, 53.	24	18. 05. 1380.	CARTA Debiti [ser Miche de Rossa]	facta	[ser Maurus ser Petri de Grisogonis]	
II, 15, 54.	24-24'	19. 05. 1380.	CARTA Colegancie ser Chosse de Begna	facta	dictus ser Maurus	
II, 15, 55.	24'-25	20. 05. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitichi ortolani]	...??	
II, 15, 56.	25	21. 05. 1380.	CARTA Finis comissarie Scabiduge	facta	ser Maurus de Grixogonis	
II, 15, 57.	25'	21. 05. 1380.	[CARTA dicte comissarie]	facta	[dictus ser Maurus]	
II, 15, 58.	25'-26	21. 05. 1380.	[CARTA Debiti ser Augustini de Cigalis]		[dictus ser Maurus]	[03. 06. 1380.]
II, 15, 59.	26	22. 05. 1380.	[CARTA Emptionis hedifficii domus ser Colanis de Ginano] – usp. PP, b. III, fasc. 6, fol. 7' (ug. br. 15)	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 15, 60.	26'	23. 05. 1380.	[CARTA Debiti Stoisse Hengelesii (...)]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 15, 61.	26'-27	24. 05. 1380.	[CARTA Emptionis ser Augustini de Bite]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 15, 62.	27-27'	28. 05. 1380.	CARTA Finis comissarie condam magistri Gregorii dicti Scabiduga	facta	ser Maurus ser Petri de Grisogonis	
II, 15, 63.	27'	28. 05. 1380.	[CARTA Finis generalis ser Petri de Glubauaç]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 15, 64.	27'-28	29. 05. 1380.	[CARTA Debiti magistri Petri a Moneta]		[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 15, 65.	28-29	29. 05. 1380.	CARTA Vigoris [et roboris magistri Petri]	facta	ser Maurus de Grisogonis	
II, 15, 66.	29-30	29. 05. 1380.	CARTA Vigoris et roboris [magistri Petri a Moneta]	facta	[dictus ser Maurus]	
II, 15, 67.	30-30'	30. 05. 1380.	CARTA Finis comissarie condam Gregorii Scabiduga marangoni	facta	dictus ser Maurus	
II, 15, 68.	30'-31	31. 05. 1380.	[CARTA Famulatus Simonis Paulouich cum magistro Iohanne chalegario]	facta	[dictus ser Maurus]	
II, 15, 69.	31-31'	... 05. 1380.	[CARTA Emptionis domini plebani Sancte Marie Maioris effectus domus]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 15, 70.	31'-32	"	[CARTA Compositionis et pactorum inter magistrum Petrum a Moneta et ser Ciprianum de Spaletto	FACTA BIS	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 15, 71.	32-32'	CARTA – bez naslova, pored nje odmah tekst poništenja		
II, 15, 72.	32'	"	[CARTA Finis magistri Gregorii dicti Scabiduga] – nedovršena	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 15, 73.	32'-33	"	[CARTA Conseruationis indempnis facte per dictum archipresbiterum Bartolum domino presbitero Nicolao]	facta	[dictus ser Maurus]	

II, 15, 74.	33	[CARTA Debiti done Margarite relicte condam Martini de Bosco]	facta	[dictus ser Maurus]	
II, 15, 75.	33-33'	09. 06. 1380.	CARTA Pastinationis Georgii filii Raddemani de Eçio	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
II, 15, 76.	33'	12. 06. 1380.	[CARTA donationis inter viuos Draxe vxoris Volchani peliparii]	facta		
	34		prazna stranica			
II, 15, 77.	34'	16. 06. 1380.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 15, 78.	34'-35	16. 06. 1380.	[CARTA Dotis Stane vxoris Radichii de villa Blate]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 15, 79.	35	[CARTA Debiti Vladiche de Bicina]	facta	[dictus ser Maurus]	
II, 15, 80.	35-35'	18. 06. 1380.	CARTA Finis ser Nicolay de Cresaua	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 15, 81.	35'-36	20. 06. 1380.	[CARTA Finis comissarie condam magistri Gregorii dicti Scabiduga]			
II, 15, 82.	36-36'	20. 06. 1380.	CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt ser Iohannis condam Galci	facta		
II, 15, 83.	36'-37	20. 06. 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Mandice ...]	FACTA		
II, 15, 84.	37-37'	23. 06. 1380.	[CARTA Permutationis et cambii inter ser Grixogonum de Ceualelis et Radouanum Carnolich] – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 14	facta bis		
II, 15, 85.	37'	2.. 06. 1380.	[CARTA Debiti ser Damiani de Begna]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 15, 86.	38	"	[CARTA Emptionis Cusme ...sich]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 15, 87.	38'	26. 06. 1380.	[<CARTA LABORANDI> ...ionis salinas ser Augustini de Cigalis ad quinque annos] = CD XVI, str. 107–108	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 15, 88.	38'	[CARTA Finis comissarie magistri ... dicti Scabiduga] - nedostaje završetak	...?	[dictus ser Maurus]	
II, 16, 1.	1-2 1380.	CARTA	facta	
II, 16, 2.	2-3	"	[CARTA Vigoris et roboris ser ser Madii condam ser Nicolay de Galeli]	facta	[ser Viticor de VITICOR]	
II, 16, 3.	3-3'	"	[CARTA Famulatus Bartoli cum magistro Bogdulo sartore]			
II, 16, 4.	3'	30. 06. 1380.	[CARTA Pastinationis Yuacii condam Tolse de Berbicio (?)]	facta	[ser MAURUS de Grixogonis]	
II, 16, 5.	4--4'	01. 07. 1380.	[CARTA Conuentionis inter ser Simonem de Drecchia et magistrum Nicolaum fabrum et Çanorium (...?)] – usp. PP, b. II, fasc. 16, fol. 20'-21 (ug. br. 50), b. III, fasc. 3, fol. 10'	FACTA BIS?	
II, 16, 6.	4	02. 07. 1380.	[CARTA Finis monasterii Sancti Platonis de Iadra]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 16, 7.	5	03. 07. 1380.	[CARTA Locationis çardinorum illorum de Saladinis]	facta (semel) bis	[ser Nicolaus de Matafaris]	
II, 16, 8.	5-5'	03. 07. 1380.	CARTA Famulatus Dragossii calegarii condam magistri Iohannis calegarii			
II, 16, 9.	5'-6	05. 07. 1380.	[CARTA Pastinationis Simonis condam Dragossii]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 10.	6	06. 07. 1380.	[CARTA Finis Blaxii marinarii]		[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 11.	6-6'	08. 07. 1380.	CARTA Finis comissarie condam Radichi chalegarii	facta	dictus ser Viticor	
II, 16, 12.	6'-7	14. 07. 1380.	[CARTA Dotis Tiche vxoris Pribchi çapatoris]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 13.	7	15. 07. 1380.	CARTA Pastinationis [Yuanis dicti ... ortolani]	facta	dictus ser Viticor	

II, 16, 14.	7-7'	18. 07. 1380.	CARTA Emptionis Vidaci condam Dragoy de Vgiglano	facta	ser Maurus Petri de Grisogonis	
II, 16, 15.	7'-8	20. 07. 1380.	[CARTA Finis Blaxii marinarii]		[ser Maurus de Grisogonis]	
II, 16, 16.	8-8'	20. 07. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Boxichi filii Milcosi]	facta	[ser Maurus de Grisogonis]	
II, 16, 17.	8'	20. 07. 1380.	[CARTA Debiti ser Miche de Pechiaro]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	[10. 04. 1381.]
II, 16, 18.	8'-9	20. 07. 1380.	[CARTA Philippi Pule chalefadi]		[dictus ser Maurus]	[03. 10. 13...]
II, 16, 19.	9-9'	22. 07. 1380.	CARTA Debiti ser Madii de Fanfogna	facta	ser Viticor de Viticor	19. 12. 1380.
II, 16, 20.	9'	22. 07. 1380.	CARTA Dotis Marie vxoris Iacobi [condam Petri Blondi]	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 16, 21.	10	23. 07. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Blaxoli condam Galacii]	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 16, 22.	10-10'	23. 07. 1380.	CARTA Debiti ser Petri de Chatarino	facta	dictus ser Viticor	
II, 16, 23.	10'-11	24. 07. 1380.	<CARTA DONATIONIS> – bez naslova			
II, 16, 24.	11	25. 07. 1380.	[CARTA Famulatus Georgii cum magistro Stipano calegario]		[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 25.	11'	26. 07. 1380.	[CARTA Finis comissarie]	...?	
II, 16, 26.	11'-12	30. 07. 1380.	[CARTA Emptionis Prodane vxoris Ratchi vnus domus]	...?	[dictus sers]	
II, 16, 27.	12-12'	31. 07. 1380.	CARTA Pastinationis Lippice	facta	dictus ser Andreas	
II, 16, 28.	12'-13	31. 07. 1380.	[CARTA Designationis medietatis vnus domus d....]	...?	[dictus ser Andreas DE CESANO]	
II, 16, 29.	13	31. 07. 1380.	CARTA Finis generalis [magistri Boniseg... balistarii]	facta		
II, 16, 30.	13-13'	02. 08. 1380.	CARTA Emptionis Nicole Barbarich de Sibenico			
II, 16, 31.	13'-14	03. 08. 1380.	[CARTA Emptionis ser Cernuli dicti Abraam]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	11. 09. 1383.
II, 16, 32.	14-14'	03. 08. 1380.	CARTA Restituendi dictum magačenum de gratia speciali	facta	dictus ser Maurus	11. 09. 1383.
II, 16, 33.	14'	04. 08. 1380.	[CARTA Finis Blaxii marinarii]	...?	[dictus ser Maurus]	
II, 16, 34.	15	06. 08. 1380.	[CARTA Affitationis čudeche calegariorum]	facta	[ser Andreas] de Cesamo	
II, 16, 35.	15'	10. 08. 1380.	[CARTA Colegancie ser Grixogoni de Ceualelis] – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 10	facta?	[16. 07. 1387.]
II, 16, 36.	16	11. 08. 1380.	[CARTA Debiti domini Marini de Butadio archidiaconi Iadriensis]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 37.	16-16'	12. 08. 1380.	CARTA Famulatus Luce condam Georgii cum magistro Iohanne chalegario	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 16, 38.	16'-7	13. 08. 1380.	[CARTA Locationis medietatis vnus domus Ielene]	...?	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 39.	17-17'	13. 08. 1380.	CARTA Donationis inter viuos [Charini condam Gerdi]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 40.	17'-18	13. 08. 1380.	[CARTA Famulatus Dragoslau cum magistro Pribislauo auriffice]		[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 41.	18	14. 08. 1380.	[CARTA Finis generalis Iohannis condam Ratchi]			
II, 16, 42.	18'	16. 08. 1380.	[CARTA Finis ser Iacobi de Glubauač]	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 43.	18'	16. 08. 1380.	[CARTA Debiti dicti ser Iacobi de Glubauač]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 44.	19	18. 08. 1380.	CARTA Finis ser Miche de Pechiaro	facta	ser Andreas de Cesano	
II, 16, 45.	19-19'	18. 08. 1380.	CARTA Pastinationis Petri Grubinich	facta	ser Andreas de Cesamo	
II, 16, 46.	19'	19. 08. 1380.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	

II, 16, 47.	19'-20	21. 08. 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Ielene vxoris condam Cresuli Longich]	facta		
II, 16, 48.	20	[CARTA Conu..... – samo započeta	...?		
II, 16, 49.	20'	22. 08. 1380.	[CARTA EMANCIPATIONIS SER SIMONIS de Drechia] – usp. PP, b. III, fasc. 2, fol. 10 (ug. br. 23)	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 50.	20'-21	22. 08. 1380.	[CARTA Societatis et debiti done Marie condam Viti sartoris]	facta	[dictus ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 51.	21-21'	29. 08. 1380.	CARTA Locationis vnus stationis ser Francisci de Ceualellis facte Marcho condam Cranoy	<F>	ser Maurus de Grixogonis	08. 12. 1385.
II, 16, 52.	21'-22	29. 08. 1380.	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Desse]	facta		
II, 16, 53.	22-22'	30. 08. 1380.	[CARTA Emptionis vnus nauigii ÇULIANI] – usp. PP, b. II, fasc. 18, fol. 20' (ug. br. 53)	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 54.	22'	01. 09. 1380.	[CARTA Donationis causa mortis Nicole filii Bernardi]		[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 16, 55.	22'-23	03. 09. 1380.	[CARTA Finis ser Raphaelis Rouere]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 56.	23-23'	04. 09. 1380.	CARTA Conuentionis inter ser Simonem de Drechia et magistrum Venturinum	facta semel	ser Viticor de Viticor	
II, 16, 57.	23'-24	05. 09. 1380.	[CARTA Locationis furni ser Viticoris]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 16, 58.	24	05. 09. 1380.	[CARTA Debiti Alegreti mercarii]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 59.	24-24'	06. 09. 1380.	CARTA Famulus Ostioie condam Perfci cum magistro Venturino	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 16, 60.	24'-25	10. 09. 1380.	[CARTA Emptionis hedificii domus presbiteri Marci de Vgiglano]	...?	ser Andreas de Cesano	
II, 16, 61.	25-25'	10. 09. 1380.	CARTA Restituendi dictum hedificium domus de gratia speciali	facta	dictus ser Andreas	
II, 16, 62.	25'	10. 09. 1380.	[CARTA Pastinationis Georgii Crisanich de Bochagnaç]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 63.	25'	10. 09. 1380.	[CARTA Pastinationis Pribacii Milosich]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 64.	26	10. 09. 1380.	[CARTA Pastinationis Martini condam Vulcine]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 65.	26	10. 09. 1380.	[CARTA Pastinationis Pauli condam]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 66.	26	10. 09. 1380.	[CARTA Pastinationis Georgii condam]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 67.	26	10. 09. 1380.	CARTA Pastinationis Marci filii Bogdani	facta	dictus ser Andreas	
II, 16, 68.	26-26'	10. 09. 1380.	CARTA Concessionis hinc ad uiginti nouem annos Georgii condam Tolissi			
II, 16, 69.	26'-27	10. 09. 1380.	[CARTA Finis generalis Drage et Çolice]	facta semel	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 70.	27-27'	11. 09. 1380.	CARTA Emptionis vnus pestrini ser Marci de Gerardo	facta	ser Viticor de Viticor	
II, 16, 71.	27'-28	11. 09. 1380.	[CARTA Compromissum inter dominum Philippum de Sloradis plebanum et magistrum Iohannem aurifficem] – usp. PP, b. III, fasc. 3, fol. 34' (ug. br. 78)	...??	
II, 16, 72.	28'	12. 09. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Yuanis de Breda]	facta	[ser MAURUS de Grixogonis]	
II, 16, 73.	28'-29	15. 09. 1380.	[CARTA Dotis Margarite vxoris Angeli condam Petri]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 74.	29-29'	16. 09. 1380.	CARTA Finis magistri Petri a Moneta	facta	ser Maurus de Grisogonis	
II, 16, 75.	29'-30	17. 09. 1380.	[CARTA Emptionis Dobre hedificii domus de lignamine]	facta?	

II, 16, 76.	30	22. 09. 1380.	[CARTA Finis Drage condam Volchi]		ser Maurus de Grixogonis	
II, 16, 77.	30'	... 09. 1380.	[CARTA Colegancie Petri condam Iohannis Boronich (...)]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 78.	31	... 09. 1380.	[CARTA Emptionis vnus tercie partis vnus brigentini]	facta		
II, 16, 79.	31-31'	26. 09. 1380.	CARTA Finis magistri Iohannis Scarsi			
II, 16, 80.	31'-32	28. 09. 1380.	[CARTA Emptionis ser Marci condam ser Marci de Gerardo] = CD XVI, str. 119–121	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 81.	32'	28. 09. 1380.	[CARTA Debiti Luce Leonis de Iadra]	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 82.	32'-33	28. 09. 1380.	[CARTA Emptionis Nicole drapperii condam Michaelis de Iadra]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 83.	33	28. 09. 1380.	CARTA Finis ser Nicole de Cresaua	facta	ser Maurus de Grixogonis	
II, 16, 84.	33'-34	28. 09. 1380.	[CARTA Finis generalis ser Nicolai de Marino et ser Miche de Pechiaro]	facta	[ser Maurus de Grixogonis]	
II, 16, 85.	34	28. 09. 1380.	[CARTA depositi ser Iacobi de Bicina]	facta	[dictus ser Maurus]	... 05. 1381.
II, 16, 86.	34-34'	28. 09. 1380.	CARTA Finis domine Margarite relicte condam domini Chussii de Bicina	facta	ser Andreas de Cesano	
II, 16, 87.	34'-35	28. 09. 1380.	[CARTA Famulatus Charini cum magistro Georgio chalegario]		[ser Viticor de Viticor]	
***		30. 09. 1380.	CARTA BREVIARIUM INCANTUS - CD XVI, str. 122–124			
II, 16, 88.	35	[04. 10. 1380.]	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum, que condam fuerunt Petri dicti Turchi]	FACTA	ser Viticor de Viticor	
II, 16, 89.	35-35'	04. 10. 1380.	CARTA Finis ser Crescii Galassii de Varicassis	 de iudex examinador	
II, 16, 90.	35'	[09. 10. 1380.]	[CARTA Debiti ser Madii de Fanfogna]	...?	[ser Andreas de Cesano]	[09. 04. 13...]
II, 16, 91.	36	[10. 10. 1380.]	[CARTA Famulatus Georgii cum Colane de Figaçolo]	facta	
II, 16, 92.	36-36'	08. 10. 1380.	CARTA Compositionis inter Damianum condam ser Dobroli de Drechia et Ratchum			
***		10. 10. 1380.	Instrumentum dotalis DOMINE VRSE FILIE CONDAM SER MARTINI DE BOSCO – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. V, fol. 38'	FACTA		
II, 16, 93.	36'-37	11. 10. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum magistri M... peliparii]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 94.	37	12. 10. 1380.	[CARTA Donationis Marie vxoris Petri de]	...?	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 95.	37-37'	14. 10. 1380.	CARTA Dotis Chalice condam Sulice bearii	facta bis	ser Andreas de Cesano	
II, 16, 96.	38	14. 10. 1380.	[CARTA Famulatus]	...??	
II, 16, 97.	38-38'	16. 10. 1380.	CARTA Pastinationis Butchi Giurgieuch	facta	ser Andreas de Cesano	
II, 16, 98.	38'	16. 10. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Simonis filii Bratoslaui]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 99.	39	17. 10. 1380.	[CARTA Emptionis Cresouani et Drage vxoris sue]	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 100.	39'	18. 10. 1380.	[CARTA Pastinationis Bogdani v....]	facta	
II, 16, 101.	39'-40	18. 10. 1380.	[CARTA Finis domine Pelegrine] = CD XVI, str. 128–129	facta	ser Marcus Gerardi	
II, 16, 102.	40	19. 10. 1380.	[CARTA Emptionis illorum de Drechia] – nedovršena			
II, 16, 103.	40'-41	20. 10. 1380.	[CARTA Emptionis ser Iohannis de Petriço et Gregorii et Cibriani de Pago]	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 104.	41	21. 10. 1380.	[CARTA Pastinationis Ciuitchich]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
II, 16, 105.	41-41'	21. 10. 1380.	CARTA AD REDRIÇANDUM ! Per ser Cosam de Begna ad redriçandum data Radouano Beroieuch	facta	ser Marcus Gerardi	

II, 16, 106.	41'	22. 10. 1380.	[CARTA Finis generalis Iurse condam Volchi]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 16, 107.	42	22. 10. 1380.	[CARTA Emptionis presbiteri Iohannis filii D... de Pago	...?	[ser MARCUS Gerardi]	
II, 16, 108.	42-42'	23. 10. 1380.	CARTA Debiti Luce Leonis	facta	dictus ser Viticor	16. 03. 1382.
II, 16, 109.	42'-43	24. 10. 1380.	[CARTA Debiti magistri Petri a Moneta]	facta	[ser Marcus Gerardi]	[18. 03. 1384.]
II, 16, 110.	43	24. 10. 1380.	[CARTA Emptionis Stoychi filii Radomiri vnus barche]		[dictus ser Marcus]	
II, 16, 111.	43-43'	25. 10. 1380.	CARTA Emptionis capitum vituum Marcholi Crestolich		ser Viticor de Viticor	
II, 16, 112.	43'-44	25. 10. 1380.	CARTA Restituendi de gratia speciali dicta capita vituum vendita	facta	dictus ser Viticor	
II, 16, 113.	44-44'	25. 10. 1380.	[CARTA Emptionis ser Iohannis de Soppe ser Bartuli de Milano et ser Mathei de Carbono]			
II, 16, 114.	44'	26. 10. 1380.	[CARTA Donationis Milche vxoris Yuanis]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
II, 16, 115.	44'-45	26. 10. 1380.	<CARTA DONATIONIS> - nema naslova	facta	[dictus ser Marcus]	
II, 16, 116.	45-45'	27. 10. 1380.	CARTA Famulatus Yuanis Yuacii de Brigno cum Blaxio marinario			
II, 16, 117.	45'-46	28. 10. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum presbiteri Marchi de genere]	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 118.	46-46'	28. 10. 1380.	[CARTA Conuentionis inter presbiterum Nicolaum Sancti Petri veteris et Michouillum piscatorem]	<FB>	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 119.	46'-47	28. 10. 1380.	[CARTA Dotis Marice vxoris Luce peliparii]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 16, 120.	47-47'	28. 10. 1380.	[CARTA Permutationis et cambii inter Paulum capelarium cum vxore sua et Merdesem chalegarium]	facta bis	
II, 16, 121.	47'-48	30. 10. 1380.	[CARTA Finis commissarie Chatarucie]	facta	[ser Andreas de Cesano]	
II, 16, 122.	48	01. 11. 1380.	[CARTA Iadre]	facta	[SER ANDREAS de Cesano]
II, 16, 123.	48'	02. 11. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...??	
II, 16, 124.	48'	03. 11. 1380.	[CARTA Finis commissarie Bogdani condam Yuanis] - nedostaje završetak			
II, 17, 1.	1	[28. 12. 1380.]	CARTA??	
II, 17, 2.	1'	[18. 01. 1381.]	[CARTA Debiti ser Francisci de Çadulinis]	facta	[ser Andreas de Cesano]
II, 17, 3.	2	[CARTA Famulatus cum ser Michouillo de]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
II, 17, 4.	2-2'	"	CARTA Finis generalis Pribislai			
II, 17, 5.	2''-3	10. 11. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Thomassii]	...?	[ser Lodouicus de MATAFARIS]	
II, 17, 6.	3	10. 11. 1380.	[CARTA Pastinationis ad redriçandum Cressuli filii Georgii]	...??	
II, 17, 7.	3-3'	11. 11. 1380.	CARTA Emptionis Milosii et Martine vxoris sue capitum vituum	facta	ser Lodouicus de Matafaris	
II, 17, 8.	3'	13. 11. 1380.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	[ser Lodouicus de MATAFARIS]	
II, 17, 9.	4	16. 11. 1380.	[CARTA Debiti magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[dictus ser Lodouicus]	
II, 17, 10.	4-4'	16. 11. 1380.	CARTA Dicti magistri Venturini a Caldariis	facta	dictus ser Lodouicus	
II, 17, 11.	4'-5	17. 11. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum presbiteri Mathey de Adurana Sancti Michaelis de Iadra]	facta	[ser Andreas filius ser CRESSII de GRIXOGONIS]	
II, 17, 12.	5	20. 11. 1380.	[CARTA Emptionis vnus sexte partis vnus brigentini Nicole marinarii De...cich]	...??	BN

II, 17, 13.	5-5'	20. 11. 1380.	CARTA Debiti ser Marci de Gerardo et ser Çanini de Chalcina			
II, 17, 14.	5'	20. 11. 1380.	[CARTA Famulatus Radosclai cum Paulo auriffice]	...?	[ser Gregorius]	
	6-6'		dvije prazne stranice			
II, 17, 15.	7-7'	22. 11. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stephani ...]	facta 	[ser Andreas ser GRIXOGONI de Grixogonis]	
II, 17, 16.	7'-8	06. 02. 1381.	[CARTA ser Grixogoni de Ceualelis et ser Gaspari de Vtino] – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 7', isti, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 11	facta bis	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 17, 17.	88-8'	06. 02. 1381.	CARTA Locatio terrarum laboratoriarum et non laboratoriarum et pascuorum monasterii Sancti Grixogoni et Sauri – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 12	<FB>		
II, 17, 18.	8'-9	14. 02. 1381.	[CARTA Venditionis salis ser Grixogoni de Ceualelis]	...??	
II, 17, 19.	9-9'	23. 02. 1381.	CARTA Dotis domine Clare vxoris ser Damiani de Begna – usp. Petrus de Sarzana, b. II, fasc. 16, fol. 19'a	facta	ser Çaninus de Chalcina	
II, 17, 20.	9'	23. 02. 1381.	[CARTA Debiti ser Damiani de Begna] – usp. Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. IV, fol. 69'	facta	[dictus ser Çaninus]	
II, 17, 21.	10	25. 02. 1381.	[CARTA Donationis Radde Ciuthani et Stane		[ser Gregorius Gregorii]	
II, 17, 22.	10-10'	[22. 02. 1381.]	CARTA Plebani ecclesie Sancti Michaelis de Iadra	facta	ser Andreas ser Grixogoni de Grixogonis	
	11-12		tri prazne stranice			
II, 17, 23.	12'	15.	CARTA PASTINATIONIS	[facta bis]?	
II, 18, 1.	1	07. 02. 1381.	[CARTA Emptionis ser Grixogoni de Nassis] = CD XVI, str. 155–157	FACTA	[ser GREGORIUS CONDAM GREGORII DE ÇADULINIS]	
II, 18, 2.	1-1'	08. 02. 1381.	CARTA Debiti magistri Venturine a Chaldariis	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 18, 3.	1'	08. 02. 1381.	[CARTA Dicti magistri Venturini]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 18, 4.	1'-2	08. 02. 1381.	[CARTA Conuentionis inter magistrum Venturinum et Nicolaum calderarium]		[dictus ser Andreas]	
II, 18, 5.	2-2'	08. 02. 1381.	CARTA Emptionis Tomassi Iohannis Rubey vnus tercie partis vnus barche			
II, 18, 6.	2'-3	09. 02. 1381.	[CARTA Debiti Petri condam ser Iohannis Galci mercatoris]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 7.	3	11. 02. 1381.	CARTA Debiti Colanis [condam ser Marini de Fanfogna]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 18, 8.	3-3'	11. 02. 1381.	CARTA Pastinationis Simonis filii Bratoslavi	facta	dictus ser Andreas	
II, 18, 9.	3'	11. 02. 1381.	[CARTA Pastinationis (Yuanislich) Obrade Chosonich	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 10.	3'-4	11. 02. 1381.	[CARTA Pastinationis Blaxuli Stipach]	facta	dictus ser Gregorius	
II, 18, 11.	4	11. 02. 1381.	[CARTA Pastinationis Bartuli condam Nicole peliparii]	...?	[dictus ser Gregorius]	
II, 18, 12.	4-5	11. 02. 1381.	CARTA Vigoris et roboris [ser Augustini de Cigalis et ser Damiani de Calcina]	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 18, 13.	5-5'	12. 02. 1381.	[CARTA Pactorum matrimonii in Dei nomine]	<FB>	[ser Gregorius Gregorii]	[08. 02. 1386.]
II, 18, 14.	5'-6	14. 02. 1381.	[CARTA Affictionis domus ser Mauri de Grixogonis ser Nicole de Drecchia]	facta 	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 18, 15.	6	14. 02. 1381.	CARTA Pastinationis Radosclai condam Raci habitatoris Iadre	facta	dictus ser Çaninus	

II, 18, 16.	6'	15. 02. 1381.	[CARTA Debiti Vladiche condam Marci]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 17.	6'-7	1.. 02. 1381.	[CARTA Locationis facte per ser Marinum de Matafaris Crisano merçario]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 18, 18.	7-7'	17. 02. 1381.	CARTA Pastinationis Damiani filii Yuanis Percinich	facta	dictus ser Gregorius	
II, 18, 19.	7'	17. 02. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii peliparii]	facta	[dictus ser Gregorius]	
II, 18, 20.	7'-8	17. 02. 1381.	[CARTA Dotis domine Dobre vxoris ser Francisci filii domini Pauli militis de Georgio]	facta	dictus ser Gregorius	
II, 18, 21.	8-8'	17. 02. 1381.	<CARTA DEBITI> – bez naslova			20. 10. 1385.
II, 18, 22.	8'-9	18. 02. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Milse filii Stipani de Cergno]		[dictus ser Gregorius]	
II, 18, 23.	9	21. 02. 1381.	CARTA Debiti Pule chalefadi	facta	ser Andreas ser Grisogoni	
II, 18, 24.	9-9'	22. 02. 1381.	<CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM> – bez naslova		
II, 18, 25.	9'-10	22. 02. 1381.	[CARTA Compositionis inter Duymum et Ielenam]	facta	[ser Andreas SER GRIXOGONI]	
II, 18, 26.	10	24. 02. 1381.	[CARTA Pastinationis Crisani condam Bogdani Çup...çich]	facta		
	10'		prazna stranica			
II, 18, 27.	11	27. 02. 1381.	[CARTA Emptionis Boilche vxoris Iohannis]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 18, 28.	11-11'	01. 03. 1381.	<CARTA LABORANDI SALINAS> – bez naslova			
II, 18, 29.	12	02. 03. 1381.	[CARTA Emancipationis Galesii condam Marci]			
II, 18, 30.	12-12'	03. 03. 1381.	CARTA Emptionis ser Damiani de Cipriano iurium oliuariorum et terreni comissarie condam ser Bogde de Lourechna	facta		
II, 18, 31.	12'	04. 03. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Blaxii condam Iurchi]	...?	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 18, 32.	12'-13	05. 03. 1381.	[CARTA Emptionis ser Iohannis de Petriço] = CD XVI, str. 270–272	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 33.	13-13'	05. 03. 1381.	CARTA Finis ser Cressii condam ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Gregorius Gregorii	
II, 18, 34.	13'-14	05. 03. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum [Voyni condam Bogoie]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 35.	14-14'	06. 03. 1381.	[CARTA Emptionis Stoie condam Yuanis]	facta	ser Çaninus de Chalcina	
II, 18, 36.	14'	06. 03. 1381.	[CARTA Emancipationis Ciuitani de Vgiglano]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 18, 37.	14'	07. 03. 1381.	[CARTA Pastinationis Ciuitani condam Maroy de Vgiglano]	facta	[dictus ser Andreas]	
II, 18, 38.	15	08. 03. 1381.	[CARTA Emptionis magistri Georgii peliparii]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 39.	15-15'	08. 03. 1381.	CARTA Affictationis vnus domus ser Bartoli de Milano	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	[16. 12. 1384.]
II, 18, 40.	15'-16	11. 03. 1381.	CARTA Debiti Vladiche condam Marci	facta?	
II, 18, 41.	16	12. 03. 1381.	[CARTA Pastinationis Radacii condam Duymi]	facta	[ser Andreas ser Grisogoni]	
II, 18, 42.	16-16'	12. 03. 1381.	CARTA Debiti ser Gregorii de Nassis	facta	dictus ser Andreas	
II, 18, 43.	16'-17	16. 03. 1381.	[CARTA Emptionis Cusme sartoris condam Iurislai]		[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 44.	17	16. 03. 1381.	[CARTA Emptionis effectus domus presbiteri Grixogoni Sancti Petri veteris]	facta	[dictus ser Gregorius]	
II, 18, 45.	17'	17. 03. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stancii Mixinich]	...?	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 18, 46.	17'-18	17. 03. 1381.	[CARTA LABORANDI SALINAS]	...??	
II, 18, 47.	18-18'	18. 03. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Georgii et Crauatini	facta		
II, 18, 48.	18'	19. 03. 1381.	[CARTA Pastinationis Gregorii condam Galci]		[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 18, 49.	18'-19	19. 03. 1381.	[CARTA Emptionis ser Miche de Nassis]	facta	[dictus ser Çaninus]	

II, 18, 50.	19-19'	21. 03. 1381.	CARTA Dotis Iohanne condam Yuanis et vxoris Georgii çapatoris	facta 	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 18, 51.	20	22. 03. 1381.	[CARTA Andree Nuti de Ancona]		[ser Gregorius Gregorii]	
II, 18, 52.	20-20'	23. 03. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Georgii Pechoieuich		ser Andreas ser Grixogoni	
II, 18, 53.	20'-21	24. 03. 1381.	[CARTA Vigoris et roboris ser Francisci de Gusco et magistri Venturini condam Paxini]	facta		
II, 18, 54.	21'	06. 03. 1381.	[CARTA COLEGANCIE ! Cholegancie domine Chotte]	facta	[ser Çaninus de Calcina] 1387.
II, 18, 55.	22-22'	[06. 01. 1381.]	[CARTA Emptionis Cherini condam Gerdi]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 18, 56.	22'-23	10. 01. 1381.	[CARTA Emptionis ser Damiani condam ser Grixogoni de Chalcina] - uspr. PP, b. II, fasc. 18, fol. 23 (ug. br. 57)	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 18, 57.	23-23'	21. 02. 1381.	CARTA Vigoris et roboris ser Augustini de Cigalis	facta		
II, 18, 58.	24	[03. 01. 1381.]	[CARTA COLEGANCIE ! Cholegancie ser Mauri condam ser Petri de Grixogonis]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 18, 59.	24-24'	11. 02. 1381.	CARTA Dotis Marice sponse Dragossii condam Radosclai	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 18, 60.	25	[29. 03. 1381.]	[CARTA EMPTIONIS pro VIII]		
II, 18, 61.	25	29. 03. 1381.	<CARTA DEBITI> – bez naslova	facta		
II, 18, 62.	25'	[11. 02. 1381.]	[CARTA Conuentionis inter Yfsam fabrum et Martinum fabrum]	facta	ser Madius de Fanfogna	
II, 18, 63.	26	[13. 03. 1381.]	[CARTA Emptionis ser Gregorii condam ser Gregorii de Çadulinis]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
II, 18, 64.	26'-27	[14. 02. 1381.]	[CARTA Emptionis Georgii Sardich]	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
II, 18, 65.	27-27'	23. 02. 1381.	CARTA Locatio VIII gognaiorum terre facta per ser Augustinum de Bite Radacio	<FB>	ser Gregorius Gregorii	
	28-28'		dvije prazne stranice			
***		02. 04. 1381.	Instrumentum DEBITI MAGISTRI PETRI A MONETA – vidi Petrus de Sarzana, b. II, fasc. 19, fol. 4'	FACTA		
***		28. 05. 1381.	Instrumentum DEBITI DONE MATHIE RELICTE CONDAM MAGISTRI FRANCISCI PHISICI DE AGUBIO – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 12'	FACTA		
***		15. 08. 1381.	Instrumentum DEBITI DONE RADOSCLAUE FILIE CONDAM SER MARINI GAUSIGNE DE TRAGURIO – vidi Articutus de Rivignano, b. I, fasc. I, fol. 134 (= b. IV, fasc. I, fol. 84)	FACTA		
***		22. 08. 1381.	Instrumentum emancipationis SER SIMONI DE DRECHIA – vidi PP, b. I, fasc. 18, fol. 5' (ug. br. 14)			
***		30. 08. 1381.	Instrumentum VENDITIONIS DOMINE RADOSCLAUE FILIE CONDAM SER MARINI GAUSIGNE DE TRAGURIO – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 9	FACTA		
II, 19, 1.	1	CARTA?	
II, 19, 2.	1-1'	"	CARTA Debiti ser Damiani condam ser Biualdi de Nassis	facta	dictus ser Gregorius	18. 10. 1384.
II, 19, 3.	1'	[CARTA Debiti de Nassis]	facta		

II, 19, 4.	1'-2	26. 11. 1380.	[CARTA Pastinationis et donationis Thome filii Heylie Oporouich]	facta	[ser ANDREas ser Grisogoni]	
II, 19, 5.	2-2'	26. 11. 1380.	CARTA Finis Drage relicte condam Dragoy	facta	ser Andreas ser Grisogoni de Grixogonis	
II, 19, 6.	2'-3	[CARTA Emptionis medietatis hedifficii domus M... de Eçcio]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 19, 7.	3	"	[CARTA Emptionis medietatis vnus domo cum loco vacuo Georgii et Radde vxori sue]	...?	[ser Andreas ser Grisogoni de Grixogonis]	
II, 19, 8.	3-3'	"	CARTA Conuentionis inter Stanam et Georgium de Eçio			
II, 19, 9.	3'	[..8. 11. 1380.]	[CARTA Emptionis Boricii marinarii] – nastavak iza ugovora br. 13 (fol. 5)	...?	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 19, 10.	4	[07. 11. 1380.]	[CARTA Emptionis Draschi condam S...]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
II, 19, 11.	4-4'	07. 11. 1380.	CARTA Debiti Crisani condam Perfse de Vgiglano	facta	dictus ser Viticor	
II, 19, 12.	4'	... 11. 1380.	[CARTA Pastinationis condam]	facta	
II, 19, 13.	4'	"	CARTA - nedovršena	...??	
II, 19, 14.	5	"	CARTA Debiti Fumie condam Slauoy relicte condam Crisani	facta	dictus ser Gregorius	BN
II, 19, 15.	5'	30. 11. 1380.	[CARTA Debiti Angeli condam Galgani]	...?	[dictus ser Gregorius Gregorii]	
II, 19, 16.	5'	30. 11. 1380.	[CARTA Pastinationis Milgoscii condam Marci]	facta	[dictus ser Gregorius]	
II, 19, 17.	5'-6	30. 11. 1380.	[CARTA Emptionis hedifficii domus, quod fuit Ciuitani vocati gens (?)]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 19, 18.	6-6'	30. 11. 1380.	CARTA Conuentionis inter Bratam cum Vulcina filio suo et Nicola			
II, 19, 19.	6'-7	04. 12. 1380.	[CARTA Famulatus Iadrii cum Çanino drapperio condam Iacobi]		[ser Lodouicus de Matafaris]	
II, 19, 20.	7-7'	05. 12. 1380.	CARTA Finis Radomiri de libris LXXXX paruorum		ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
II, 19, 21.	7'-8	05. 12. 1380.	[CARTA Locationis terreni ser Petri de Chataro]	facta	[ser Gregorius de Çadulinis]	
II, 19, 22.	8	05. 12. 1380.	[CARTA Pastinationis Yuanis Michouilich de Berbigno]	facta	[dictus ser Gregorius]	
II, 19, 23.	8	05. 12. 1380.	CARTA Pastinationis Radosclai fratris Budoieulich	facta	dictus ser Gregorius	
II, 19, 24.	8-9	05. 12. 1380.	CARTA Vigoris et roboris magistri Cressii marangonis condam Cresce	facta	dictus ser Gregorius	
II, 19, 25.	9-9'	07. 12. 1380.	CARTA Dotis Stoie vxoris Cressuli Bufcich	facta	ser Andreas ser Cresi de Grixogonis	
II, 19, 26.	9'	07. 12. 1380.	[CARTA Finis Georgii Cri..ch]		[ser Gregorius Gregorii]	
II, 19, 27.	9'-10	08. 12. 1380.	[CARTA Famulatus Vlatchi cum Micaele Pinchuseuich]		[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 19, 28.	10-10'	09. 12. 1380.	CARTA Debiti Marice relicte condam Cernuli Dobrossi	facta	dictus ser Andreas ser Grixogoni	
II, 19, 29.	10'	09. 12. 1380.	[CARTA Ad redriçandum Georgii de cop...]	facta	[dictus ser (Grixogonus) Andreas]	
II, 19, 30.	10'-11	10. 12. 1380.	[CARTA Finis commissarie Stabiduge]		[dictus ser Andreas]	
II, 19, 31.	11	11. 12. 1380.	[CARTA Finis generalis Colani marangoni condam Iohannis]		dictus ser Andreas	
II, 19, 32.	11-11'	11. 12. 1380.	CARTA Emptionis Draxice condam Iadri	facta	dictus ser Andreas	
II, 19, 33.	11'-12	12. 12. 1380.	[CARTA Emptionis Cusme sartoris]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
	12'		prazna stranica			

II, 19, 34.	13	12. 12. 1380.	[CARTA Emptionis Martini vertarii]	facta	ser Andreas [ser Grixogoni de Grixogonis]	
II, 19, 35.	13'	19. 12. 1380.	[CARTA Emptionis hedificii domus Bartuli filii ser Viti Rubei]	facta?	
II, 19, 36.	13'-14	21. 12. 1380.	[CARTA Pastinationis Iacobi condam Georgii de Muruiça]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
II, 19, 37.	14-14'	23. 12. 1380.	<CARTA EMPTIONIS> – bez naslova			BN
II, 19, 38.	14'-15	23. 12. 1380.	[CARTA Emptionis capitum vituum Marci Brexicich]	facta	[dictus ser Gregorius]	
II, 19, 39.	15	24. 12. 1381.	CARTA Emptionis ser [Colanis] de Ginano	facta	dictus ser Gregorius	
II, 19, 40.	15'	28. 12. 1380.	[CARTA Debiti ser Chose de Begna]	facta	[dictus ser Gregorius]	[.... 06. 1383.]
II, 19, 41.	15'-16'	30. 12. 1380.	[CARTA Vigoris et roboris ser Miche condam ser Federici de Nassis]		[dictus ser Gregorius]	
II, 19, 42.	16'-17	30. 12. 1380.	[CARTA Locationis bonorum, que condam fuerunt domine Iacobine relictæ condam ser Miche de Nassis]	facta	[dictus ser Gregorius]	[29. 07. 1384.]
II, 19, 43.	17-17'	30. 12. 1380.	CARTA Emptionis vnus domus Perfce condam Stoiani de Pistomano = CD XVI, str. 140–141	facta	ser Çaninus de Calcina	
II, 19, 44.	17'	[03. 01. 1381.]	[CARTA Famulatus Andree cum magistro Francisco auriffice]	...??	
II, 19, 45.	17'-18	04. 01. 1381.	[CARTA Famulatus Iacobi cum Çanino drapperio]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
II, 19, 46.	18-18'	05. 01. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Yuanis Michouilich de Berbigno	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 19, 47.	18'-19	07. 01. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Galacii ortolani]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
II, 19, 48.	19	... 01. 1381.	[CARTA Pastinationis Bogd.. ..]	facta		
II, 19, 49.	19-19'	"	CARTA Emptionis magistri Francisci ciruychi de Armenia	facta	ser Çaninus de Calcina	
II, 19, 50.	19'-20	10. 01. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Volchacii condam Pribislai]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
II, 19, 51.	20	10. 01. 1381.	CARTA Debiti ser Miche de Nassis		dictus ser Gregorius	
II, 19, 52.	20-20'	10. 01. 1381.	CARTA Pastinationis Yuanis Cresce condam Stoisse			
II, 19, 53.	20'-21	11. 01. 1381.	[CARTA Compositionis inter dominum presbiterum Sancti Grixogoni et Colanem ser Martini de Fanfogna] = CD XVI, str. 142–144	facta semel	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 19, 54.	21-21'	14. 01. 1381.	CARTA Dotis Mariçe vxoris Cresuli marinarii dicti Longim	facta		
II, 19, 55.	21'-22	14. 01. 1381.	[CARTA Debiti Cressuli dicti Longim marinarii]	facta		[27. 06. 13...]
II, 19, 56.	22	15. 01. 1381.	CARTA Dotis Anthonie vxoris Gregorii cimatoris	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 19, 57.	22-22'	15. 01. 1381.	CARTA Debiti Georgii cimatoris	facta	dictus ser Andreas	
II, 19, 58.	22'	15. 01. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Dragossi fabri Prodanich]		[dictus ser Andreas]	
II, 19, 59.	23	16. 01. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Philippi piscatoris	facta	dictus ser Andreas	
II, 19, 60.	23-23'	17. 01. 1381.	CARTA – bez naslova, nedovršena			
II, 19, 61.	24	17. 01. 1381.	[CARTA Pastinationis Iacobi condam Glupse]	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 19, 62.	24-24'	17. 01. 1381.	CARTA – bez naslova, samo započeta			
II, 19, 63.	24'-25	18. 01. 1381.	[CARTA Emptionis ser Madii Galelli]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 19, 64.	25-25'	18. 01. 1381.	CARTA Debiti ser Benedicti Galelli	facta	dictus ser Çaninus	31. 05. 1385.
II, 19, 65.	25'-26	21. 01. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Milchi Gri...ch]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	

II, 19, 66.	26	21. 01. 1381.	CARTA Emptionis effectus domus Stipani [çapatoris Giurgieulich]		ser Andreas ser Grixogoni	
II, 19, 67.	26-27	22. 01. 1381.	CARTA ser Iohannis de Fumadis = CD XVI, str. 145–147	facta	ser Andreas ser Grisogoni	
II, 19, 68.	27	24. 01. 1381.	CARTA – bez naslova, samo započeta			
II, 19, 69.	27'	24. 01. 1381.	[CARTA Emptionis Cusme condam Martini iudicis Rogoue	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 19, 70.	27'-28	24. 01. 1381.	[CARTA Finis Colanis de Figaçolo]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 19, 71.	28-28'	24. 01. 1381.	CARTA Dotis Margarite vxoris Yfse de Obrouacio	facta		
II, 19, 72.	28'	25. 01. 1381.	[CARTA Dotis Stane vxoris Missoli bicharii]	facta	[ser Çaninus de Chalcina] 07.
II, 19, 73.	28'-29	25. 01. 1381.	[CARTA Debiti ser Miche Federici de Nassis]	facta	[dictus ser Çaninus]	
II, 19, 74.	29-29'	28. 01. 1381.	CARTA Emptionis ser Bartoli de Milano	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
II, 19, 75.	29'	28. 01. 1381.	CARTA Debiti [Marini de Vgiglano]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 19, 76.	30	28. 01. 1381.	[CARTA Emptionis magistri Iohannis chalegarii condam Radosclai]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 19, 77.	30-30'	28. 01. 1381.	<CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM> – bez naslova			
II, 19, 78.	30'-31	29. 01. 1381.	[CARTA Dotis Floris vxoris Pauli merçarii condam Nicolay Bono]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
II, 19, 79.	31-31'	29. 01. 1381.	CARTA Finis comitis Butchi et Martini Paladini	facta	[ser Gregorius] Gregorii	
II, 19, 80.	31'	29. 01. 1381.	[CARTA Emancipationis Luce marangoni]	facta		
II, 19, 81.	31'-32	29. 01. 1381.	CARTA Famulatus [Dismani cum Nicola drapperio]	facta	ser Gregorius Gregorii	
II, 19, 82.	32-33	30. 01. 1381.	CARTA Vigoris et roboris ser Iohannis de Fumadis	facta	ser Andreas ser Grisogoni	
II, 19, 83.	33	30. 01. 1381.	[CARTA Debiti Damiani sartoris]	facta	[dictus ser Andreas]	[31. 05. (!)]
II, 19, 84.	33-33'	30. 01. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum ser Damiani condam ser Biualdi de Nassis	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
II, 19, 85.	33'	31. 01. 1381.	[CARTA Pastinationis Radde de Eçcio]		[ser Çaninus de Calcina]	
II, 19, 86.	34	31. 01. 1381.	[CARTA Emptionis vnus domus presbiteri Pribchi]	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	
II, 19, 87.	34-34'	04. 02. 1381.	CARTA Debiti Pule calefadi	facta	ser Çaninus de Calcina	
II, 19, 88.	34'	04. 02. 1381.	[CARTA Emptionis effectus domus Radosclai condam Radoy]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
II, 19, 89.	34'-35	04. 02. 1381.	[CARTA Debiti Venturini a Chaldariis]	facta		
II, 19, 90.	35-36	06. 02. 1381.	[CARTA Vigoris et roboris Luce marangoni]		[ser GREGORIUS GREGORII]	
	36'-37		dvije prazne stranice			
II, 19, 91.	37' 1381.	[CARTA Vigoris et roboris Petri Crasinich] - nedostaje kraj	facta	[ser Gregorius Gregorii]	

c) Popis ugovora iz buste III

BR.	FOL.	DATUM	NASLOV	IZDANA	IUDEx EXAMAMINATOR	PONIŠTENA
***		01. 04. 1381.	Instrumentum DEBITI LUCE LEONIS – vidi Petrus de Sarcana, b. I, fasc. I, 6, fol. 177', 178	FACTA		
III, 1, 1.	1	?	CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM – nastavak ugovora	?	?	
III, 1, 2.	1-1'	09. 04. 1381.	[CARTA Locationis vnus pecie terre gognaiorum decem ser Augustini de Bithe facte Ciuitcho Prochida ad decem annos]	facta bis	[ser Nicolaus de Cipriano] (?)	
III, 1, 3.	1'	21. 04. 1381.	[CARTA Emptionis vini Noui magistri Bilce marangoni]	facta	[ser Andreas de Grisoxonis]	
III, 1, 4.	1'-2	21. 04. 1381.	CARTA Pastinationis Georgii Cresulich	facta	[ser Andreas de Grisoxonis]	
III, 1, 5.	2	29. 04. 1381.	[CARTA Debiti Pribislaui condam Dragoslai]	facta	[ser Gregorius de Qualis] (?)	
III, 1, 6.	2'	29. 04. 1381.	[CARTA inter Pribislaum et Georgium piscatorem]	facta	[ser Gregorius de]	
III, 1, 7.	2'	30. 04. 1381.	CARTA Debiti Cresuli Loginich	facta	[dictus ser Gregorius de Qualis] (?)	
III, 1, 8.	2'-3	02. 05. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Martini plačarii]	facta	[ser Nicolaus de Cipriano] (?)	
III, 1, 9.	3'	03. 05. 1381.	[CARTA Pastinationis Georgii cimatis condam ser Nicolay de Čadulinis]	facta	[ser GREGORIUS de Qualis] (?)	
III, 1, 10.	3'-4	07. 05. 1381.	[CARTA Presentatio inuentarii cum protestatione bonorum condam Humilli]	facta	[ser Georgius de Georgiis]	
III, 1, 11.	4	09. 05. 1381.	[CARTA Debiti presbiteri Mathey condam Iohannis Gosesse (?)]	facta	[ser Andreas domini Iohannis de Grixogonis]	
III, 1, 12.	4-4'	09. 05. 1381.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bithe]	facta	[ser Georgius de Georgiis]	
III, 1, 13.	4'	09. 05. 1381.	[CARTA Debiti dicti ser Augustini]	facta	[ser Georgius de Georgiis]	
III, 1, 14.	4'-5	26. 05. 1381.	CARTA Famulatus Iohannis Lupi cum Pasquale calegario	facta	ser Georgius de Georgiis	
III, 1, 15.	5-5'	26. 05. 1381.	[CARTA Emptionis hedificii domus Laurencii marinarii]	facta	[ser Andreas domini Iohannis militis]	
III, 1, 16.	5'	27. 05. 1381.	[CARTA Famulatus Georgii cum Andrea apotecario de Pirano]	facta	[ser Andreas domini Iohannis militis]	
III, 1, 17.	5'-6	28. 05. 1381.	CARTA Debiti Thomassii aurificis	facta	ser Georgius de Georgiis	[26. 01. 1412.]
III, 1, 18.	6-6'	02. 06. 1381.	[CARTA Emptionis Dragoy condam Iurse Vgiglane]	facta	[ser Georgius de Georgiis]	
III, 1, 19.	6'	02. 06. 1381.	[CARTA RESTITUTIONIS dictos duos gognaios de speciali gratia]	facta	[ser Georgius de Georgiis]	
III, 1, 20.	6'-7	02. 06. 1381.	CARTA Pastinationis [Yuanis] condam Barbi	facta	dictus ser Georgius	
III, 1, 21.	7	02. 06. 1381.	[CARTA Pastinationis Bartoli condam Petri]	facta	[dictus ser Georgius]	
III, 1, 22.	7	02. 06. 1381.	[CARTA Pastinationis Cresuli condam Petri]	facta	[dictus ser Georgius]	
III, 1, 23.	7-7'	04. 06. 1381.	[CARTA Debiti Dobre olim bayle filiorum ser Pense de Nassis]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Čadulinis]	
III, 1, 24.	7'	11. 06. 1381.	[CARTA Emptionis Mirchi vnus hedificii domus]	facta	[ser M... de Petriço] (?)	
III, 1, 25.	7'-8	16. 06. 1381.	[CARTA Debiti magistri Francisci medici de Armenia]	facta	
III, 1, 26.	8-8'	19. 06. 1381.	[CARTA Conuentionis inter Anthonium merçarium ex vna parte et Petrum murarium et Volcasinum marangonem ex altera parte]	facta	[ser Georgius de Georgiis]	

III, 1, 27.	8'	02. 07. 1381.	CARTA – samo započeta			
	9-9'		dvije prazne stranice			
***		11. 07. 1381.	Instrumentum debiti ser NICOLAI DE MATAFARIS – vidi PP, b. III, fasc. 2, fol. 41' (ug. br. 99)			
III, 2, 1.	1	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 2, 2.	1-1'	... 08. 1381.	CARTA = CD XVI, str. 203–205	...??	
III, 2, 3.	1'-2	06. 08. 1381.	[CARTA Petri a Moneta ser Chose de Begna]	facta BIS	[15. 04. 13...]
III, 2, 4.	2-2'	07. 08. 1381.	[CARTA Debiti ser Blaxii de Soppe]	facta	[ser MARINUS de Ginano]	
III, 2, 5.	2'-3	[CARTA Emptionis ser Damiani condam ser Biualdi de Nassis]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 6.	3-3'	"	[CARTA LOCATIONIS]	facta	
III, 2, 7.	3'	[CARTA Ad redriçandum Bachieuich (?)]	facta	[ser de Nassis] (?)	
III, 2, 8.	3'	"	[CARTA Ad redriçandum ... condam]	facta	[dictus ser MARINUS]	
III, 2, 9.	4	CARTA	facta	[dictus ser MARINUS]	
III, 2, 10.	4	... 08. 1381.	[CARTA Pastinationis Petri]	facta?	
III, 2, 11.	4-4'	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Dragosii et Bogdane vxoris sue]?	
III, 2, 12.	4'-5	CARTA Emptionis [capitum] vituum [M..s...i]	facta		
III, 2, 13.	5-6	... 08. 1381.	[CARTA Vigoris ET ROBORIS COLANIS]?	
III, 2, 14.	6-6'	13. 08. 1381.	[CARTA Emptionis Maroich de Boxaua]	facta?	
***		14. 08. 1381.	Instrumentum debiti RADOSCLAUUE UXORIS PAULI PURCHICH – vidi Iohannes de Casulis, b. I, fasc. I, fol. 40, 68	FACTA		
III, 2, 15.	6'-7	17. 08. 1381.	[CARTA Emptionis Marini condam et Marchexine vxoris sue]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 16.	7	18. 08. 1381.	[CARTA Pastinationis]	facta?	
III, 2, 17.	7-8	22. 08. 1381.	[CARTA Emptionis]	facta		
III, 2, 18.	8	22. 08. 1381.	[CARTA Debiti ser Michouilli drapperii condam Petri]	facta	[ser Augustinus de Bite]
III, 2, 19.	8-9	22. 08. 1381.	[CARTA Emptionis ser Francisci de Grubogna]	facta	[SER AUGUSTINUS de Bithe]	
III, 2, 20.	9-9'	22. 08. 1381.	[CARTA Debiti Stoiani b....]	facta	[... 01. 1386.]
III, 2, 21.	9'	23. 08. 1381.	[CARTA Pastinationis]	facta	
III, 2, 22.	9'	23. 08. 1381.	CARTA Ad redricandum Greschi Radosclauich ete vxoris sue	facta	dictus ser Marinus	
III, 2, 23.	10	20. 08. 1381.	[CARTA Debiti domine sororis Elene de Botono priore monasterii Sancti Demetri de Iadra]	facta	[ser Augustinus] de Bithe	
	10'		prazna stranica			
III, 2, 24.	11	23. 08. 1381.	[CARTA Conuentionis inter dominum Iohannem Sancti Martini et Çaninum Butchi]?	ser Augustinus de Bithe	
III, 2, 25.	11-11'	24. 08. 1381.	[CARTA Pastinationis Ciuitichi]??	
III, 2, 26.	11'	26. 08. 1381.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	[ser MARINUS de Matafaris]	08. 10. 1382.
III, 2, 27.	11'-12'	27. 08. 1381.	CARTA Locationis LXXX salinarum ser Marini de Matafaris	facta bis	
III, 2, 28.	12'	27. 08. 1381.	[CARTA Famulatus Cresuli cum Thomaxio sartore] – samo započeta			

III, 2, 29.	13	27. 08. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Cresouani condam ...gne]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 30.	13-13'	27. 08. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Draxacii Boschouich de Stomorina Vas]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 2, 31.	13'-14	27. 08. 1381.	CARTA Dotis domine Radosclae vxoris Pauli [Purchie] de Adurana – usp. Articutus de Rivignano, b. I, fasc. I, fol. I, fol. 135' (= b. IV, fasc. I, fol. 84')	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 2, 32.	14	28. 08. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii condam et Stoe vxoris sue]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 33.	14-14'	29. 08. 1381.	[CARTA Pastinationis P... ..]			
III, 2, 34.	14'-15'	30. 08. 1381.	CARTA Conuentionis et pactorum inter ser Stephanum Dragani de Sibenico regio nomine et ser Xristoforum de Lomesso	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 2, 35.	16-16'	31. 08. 1381.	[CARTA Emptionis ser Bartoli de Milano]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 36.	16'	31. 08. 1381.	[CARTA de gratia speciali	facta	
III, 2, 37.	16'-17'	31. 08. 1381.	CARTA Conuentionis inter magistrum Petrum a Moneta et Metchum de Pago	facta 	ser Augustinus de Bithe	29. 09. 1384.
III, 2, 38.	17'-18	03. 09. 1381.	<CARTA EMPTIONIS> – bez naslova			
III, 2, 39.	18	04. 09. 1381.	[CARTA Conuentionis inter ser Simonem de Drecchia et Anthonium fabrum]	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 2, 40.	18-18'	04. 09. 1381.	[CARTA Debiti ser Simonis de Drecchia]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 41.	18'	05. 09. 1381.	[CARTA Debiti magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 42.	18'-19	05. 09. 1381.	CARTA Conuentionis inter dictum magistrum Venturinum et Petrum	facta	dictus ser Marinus	
III, 2, 43.	19	05. 09. 1381.	[CARTA Debiti magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 44.	19-19'	05. 09. 1381.	[CARTA Conuentionis inter Venturinum et Iacobelum]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 45.	19'-20	06. 09. 1381.	CARTA Emptionis Ciuitchi Prochiera	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 2, 46.	20'	10. 09. 1381.	[CARTA Emptionis Disoy Giurgiueuich]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 47.	20'-21	12. 09. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Vgrini condam Volchacii	facta	dictus ser Marinus	
III, 2, 48.	21-21'	13. 09. 1381.	[CARTA Emptionis magistri Petri a Moneta]	facta	[suprascriptus ser Marinus]	
III, 2, 49.	21'-22	16. 09. 1381.	CARTA Emptionis ser Nicolay condam ser Iacobi Benedicti de Matafaris	facta	ser Marinus de Ginanis	05. 05. 1382.
III, 2, 50.	22'	16. 09. 1381.	[CARTA Restituendi dictam medietatm dicte possessionis]	facta	[ser Marinus de GINANO]	
III, 2, 51.	22'-23	16. 09. 1381.	CARTA Emptionis Nicole marinarii vnus tercie partis vnus barchosii			
III, 2, 52.	23-23'	16. 09. 1381.	[CARTA finis ser Saladini de Saladinis]	facta	[ser Marinus de Ginano]	
III, 2, 53.	23'	16. 09. 1381.	CARTA Emptionis Pribislai vnus tercie partis vnus nauigii		ser Marinus de Matafaris	
III, 2, 54.	24	16. 09. 1381.	[CARTA Debiti magistri Andree protomagistri]	facta	[dictus ser Marinus]	11. 07. 1391.
III, 2, 55.	24	18. 09. 1381.	[CARTA Debiti magistri Petri a Moneta]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 56.	24'-25	20. 09. 1381.	[CARTA Vigoris et roboris de Nosdrogna]	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 2, 57.	25-25'	23. 09. 1381.	[CARTA Colegancie ser Chose de Begna]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 58.	25'-26	23. 09. 1381.	CARTA Emptionis Dominachi de Pouiano		ser Augustinus de Bithe	
	26'		prazna stranica			
III, 2, 59.	27	[26. 09. 1381.]	[CARTA Emptionis Belle ... vnus hedifficii domus]	facta	
III, 2, 60.	27-27'	27. 09. 1381.	[CARTA Emptionis?	
III, 2, 61.	27'	29. 09. 1381.	CARTA Debiti ser Miche de Pichiaro	facta	dictus ser Augustinus	

III, 2, 62.	27'-28	30. 09. 1381.	CARTA Emptionis ser Vidonis de Matafaris	facta	[ser Marinus de Grixogonis]	
III, 2, 63.	28-28'	30. 09. 1381.	[CARTA Emptionis dicti ser Vidonis de Matafaris]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 2, 64.	28'-29	02. 10. 1381.	CARTA Emptionis Blaxii ortolani	facta	ser Augustinus de Bite	
III, 2, 65.	29-29'	03. 10. 1381.	[CARTA Locationis facte per illos de Nosdrogna Heylie Oporouich]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 2, 66.	29'-30	04. 10. 1381.	CARTA Debiti Colanis de Fanfogna	facta	ser Federicus de Grixogonis	
III, 2, 67.	30-30'	07. 10. 1381.	[CARTA Emptionis ser Damiani condam ser Grixogoni de Chalcina]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 2, 68.	30'	07. 10. 1381.	CARTA Debiti ser Francisci de Guscho	facta	dictus ser Paulus	
III, 2, 69.	30'-31	08. 10. 1381.	CARTA Ad redriçandum Iurse filii Radouani	facta	ser Paulus de Cesano	
III, 2, 70.	31-31'	08. 10. 1381.	[CARTA Emptionis Cusme condam Glubay de Blata]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
***		11. 10. 1381.	Instrumentum EMPTIONIS SER GRISOGONI DE CEUALELLIS – vidi Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 10'			
III, 2, 71.	31'	12. 10. 1381.	[CARTA Pastinationis Georgii filii Draxoy condam Georgii ... Iadre]		[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 72.	31'-32'	12. 10. 1381.	CARTA Donatio ser Vidonis de Matafaris	facta bis	[ser Paulus de Cesano]	
III, 2, 73.	32'-33	[13. 10. 1381.]	[CARTA Emptionis ser Grixogoni de Grixogonis] = CD XVI, str. 221–223	facta	ser Paulus de Cesamo	
III, 2, 74.	33-33'	15. 10. 1381.	[CARTA Pastinationis magistri Iohannis chalegarii]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 75.	33'	15. 10. 1381.	[CARTA Famulatus Iacobi cum Nicola drapperio]	facta	[dictus ser Augustinus]	17. 10. 1386.
III, 2, 76.	34	[15. 10. 1381.]	[CARTA Emptionis Pribacii de Vgiglano]	facta	[SER AUGUSTINUS de Bithe]	
III, 2, 77.	34-34'	14. 10. 1381.	[CARTA Debiti Petri condam Iohannis Mogorouich]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 2, 78.	34'-35'	14. 10. 1381.	[CARTA Vigoris et roboris] Yuani Drachsineh	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 2, 79.	35'-36	14. 10. 1381.	CARTA DOTIS ! Pars dotis domine Margarite vxoris ser Saladini	facta	dictus ser Augustinus	
III, 2, 80.	36	16. 10. 1381.	[CARTA Pastinationis Petri Budislauch de Sichoua]	facta	[ser Paulus de Cesano]	
III, 2, 81.	36-36'	16. 10. 1381.	[CARTA Pastinationis Georgii]	facta		
III, 2, 82.	36'	16. 10. 1381.	[CARTA Pastinationis ...sse Valchenich (?)]	facta		
III, 2, 83.	36'	16. 10. 1381.	CARTA Pastinationis Cusme Duminach	facta		
III, 2, 84.	36'	16. 10. 1381.	CARTA Pastinationis Dminosclauī condam Dragogne	facta	ser Paulus de Cesano	
III, 2, 85.	36'-37	16. 10. 1381.	CARTA magistri Venturini a Chaldariis		ser Paulus de Cesano	
III, 2, 86.	37	16. 10. 1381.	[CARTA Debiti magistri]	facta	[ser Paulus de Cesano]	
III, 2, 87.	37-37'	16. 10. 1381.	[CARTA Emptionis effectus domus Radde relicte condam Glubani]	facta	ser Augustinus de Bithe	
III, 2, 88.	37'-38	21. 10. 1381.	CARTA Pastinationis Peruacii condam Draxoy de Sancto Cipriano	facta		
III, 2, 89.	38	21. 10. 1381.	[CARTA Pastinationis Peruacii condam Draxoy de Sancto Cipriano]	facta		
III, 2, 90.	38-38'	21. 10. 1381.	[CARTA <COLEGANCIE> ser Grixogoni de Ceualelis]	facta	[ser Federicus condam ser Bartolomei de Grixogonis]	
III, 2, 91.	38'-39	21. 10. 1381.	CARTA Emptionis Martini de Vgiglano	facta	ser Paulus de Cesamo	
III, 2, 92.	39	21. 10. 1381.	[CARTA Emptionis ser Miche de Rosa]	facta	
III, 2, 93.	39-39'	21. 10. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Pribacii de Bagno]			
III, 2, 94.	39'-40	21. 10. 1381.	CARTA Debiti ser Bartoli de Milano	facta	[ser PAULus de Cesano]	

III, 2, 95.	40-40'	24. 10. 1381.	[CARTA Famulatus Radosclau cum magistro Pribislaue auriffice]			
III, 2, 96.	40'	24. 10. 1381.	[CARTA Emptionis Nicolay cimatoris]	facta		
III, 2, 97.	40'-41	29. 10. 1381.	CARTA Pastinationis Vtiseni çapatoris condam Milgose			
III, 2, 98.	41-41'	31. 10. 1381.	[CARTA Emptionis ser Petri de Nassis]			
III, 2, 99.	41'-42	12. 11. 1381.	CARTA finis ser Petri et fratrum suorum condam ser Iohannis Galci mercatoris	facta	ser Madius de Fanfogna	
III, 2, 100.	42-43	15. 11. 1381.	[CARTA Emptionis ser Nicolay de Marino]	facta		
III, 2, 101.	43'	15. 11. 1381.	[CARTA Debiti ser Damiani de Contareno]	facta	dictus ser Gregorius	16. 08. 1382.
III, 2, 102.	43'-44'	15. 11. 1381.	CARTA Vigoris et roboris ser Cernuli Abraam de Boto	facta	ser Madius de Fanfogna	
III, 2, 103.	44'-45	17. 11. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi et Cressuli			
III, 2, 104.	45-45'	25. 11. 1381.	[CARTA Emptionis Michouili condam Stoiani]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 2, 105.	45'	28. 11. 1381.	[CARTA Pastinationis Bogdani Cranislauch de Eçcio]			
III, 2, 106.	45'-46	28. 11. 1381.	CARTA finis generalis ser Grixogoni condam ser Andree Federici de Grixogonis	facta	ser Madius de Fanfogna	
III, 2, 107.	46-46'	29. 11. 1381.	[CARTA Famulatus Gregorii cum Dragoio dicto Charoso]	...?	[ser ÇANINUS de Chalcina]	
III, 2, 108.	46'	30. 11. 1381.	CARTA Dotis Margarite vxoris Thomasii marinarii	facta	ser Çaninus de Chalcina	
III, 2, 109.	47	01. 12. 1381.	[CARTA Dotis Thomaxine vxoris Mladini Papratich de Iadra]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 2, 110.	47-47'	01. 12. 1381.	[CARTA Refutationis bonorum paternorum et maternorum Thomaxine]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 2, 111.	47'	01. 12. 1381.	CARTA Debiti Mladini Papratich – usp. Petrus de Sarcana b. I, fasc. I, 6. fol. 210, b. II, 20, fol. 13'	facta	dictus ser Gregorius	29. 12. 1386.
III, 2, 112.	47'-48	02. 12. 1381.	CARTA Famulatus Petri cum magistro Nicolao chalefado	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
III, 2, 113.	48-48'	02. 12. 1381.	[CARTA Ad redriçandum Radacii condam Pribcich]	facta?	
III, 2, 114.	48'	07. 12. 1381.	[CARTA Pastinationis Mathey Vulcinich de Vgiglano]	facta	ser Gregorius Gregorii	
III, 2, 115.	48'-49	07. 12. 1381.	CARTA Pastinationis Yuanis condam Stipuli habitatoris Iadre		ser Madius de Fanfogna	
III, 2, 116.	49	07. 12. 1381.	CARTA Debiti [ser Miche de Pecchiaro]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
III, 2, 117.	49-49'	08. 12. 1381.	[CARTA Dotis Marice filie Mladini Papratich et vxoris Nicole condam Yuanis] – usp. PP, b. IV, fasc. 4, fol. 6 (ug. br. 18)	facta		
III, 2, 118.	49'-50	10. 12. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi condam Borchii	facta	ser Gregorius Gregorii	
	50'-51		dvije prazne stranice			
III, 2, 119.	51'	12. 12. 1381.	[CARTA finis generalis comissarie condam magistri Radoy chalegarii]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
III, 2, 120.	51'	12. 12. 1381.	[CARTA pacta] inter ser Çaninum [de Calcina] et Georgium – nedostaje završetak	facta	ser Gregorius Gregorii	
***		17. 12. 1381.	Instrumentum donationis SER COLANIS DE IAIA – vidi PP, b. III, fasc. 10, fol. 66 (ug. br. 176)			
III, 3, 1.	1	25. 03. 1381.	<i>Carta emptionis per Pribaç Dragoslauch de Vglano Matolo Çuuelich de Vglano</i> , vidi Ferrante, isto, sv. 1-9, fol. 1	facta?	

III, 3, 2.	1-1'	25. 03. 1381.	[CARTA Emptionis <i>vnus hedificii domus</i> Radacii condam Yuanis], vidi Ferrante, isto, sv. 1-9, fol. 1	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 3, 3.	1'-2	25. 03. 1381.	CARTA Conuentionis inter Stanislauum olim <i>Dminse</i> et Blaxium Crisani, vidi Ferrante, isto, sv. 1-9, fol. 1	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
III, 3, 4.	2-2'	25. 03. 1381.	[CARTA Affictionis furni ser Viticoris]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
III, 3, 5.	3	26. 03. 1381.	[CARTA Emptionis Georgii <i>condam Miroslau</i>], vidi Ferrante, isto, sv. 1-9, fol. 1	facta	[ser ÇANINUS de Chalcina]	
III, 3, 6.	3-3'	26. 03. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Petri sartoris condam Priboy sartoris]	facta		
III, 3, 7.	3'-4	26. 03. 1381.	CARTA Emptionis capitum vituum Stoisie fornarii		ser Gregorius Gregorii	
III, 3, 8.	4	26. 03. 1381.	[CARTA Debiti domine sororis Elene de Botonis priore monasterii Sancti Demetri]	facta?	
III, 3, 9.	4-4'	26. 03. 1381.	[CARTA Emptionis Cresouani condam Stipani Pribcich]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
III, 3, 10.	4'-5	26. 03. 1381.	CARTA Emptionis Gregorii et Marini de Pago	facta	ser Andreas ser Grixogoni	
III, 3, 11.	5	26. 03. 1381.	[CARTA Debiti ser Miche de Nassis]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 12.	5	26. 03. 1381.	[CARTA Debiti dicti ser Miche] – nedovršena	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 13.	5'	26. 03. 1381.	[CARTA Famulatus Simonis cum Maçolo drapperio]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 14.	5'-6'	28. 03. 1381.	CARTA Diuisionis inter ser Gregorium ser Gregorii de Çadulinis et ser Nadalinum de Çadulinis	facta BIS	
III, 3, 15.	6'-7	28. 03. 1381.	CARTA Emptionis ser Nadalini de Çadulinis	facta	dictus ser Andreas	
III, 3, 16.	7-7'	28. 03. 1381.	[CARTA Debiti ser Nadalini de Çadulinis]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 17.	7'	28. 03. 1381.	<CARTA DEBITI> domine Xuanichne relictæ condam ser Gregorii de Çadulinis	facta	dictus ser Andreas	
	8		prazna stranica			
III, 3, 18.	8'	01. 04. 1381.	[CARTA Colegancie Crisani merçarii]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	30. 03. 1383.
III, 3, 19.	8'-9	01. 04. 1381.	CARTA Emptionis Marini Marini de Iadra	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 3, 20.	9-9'	06. 04. 1381.	[CARTA Finis ser Miche de Pechiaro]	facta	[ser Andreas de Grixogonis]	
III, 3, 21.	9'	06. 04. 1381.	CARTA Debiti ser Miche de Pechiaro	facta	ser Çaninus de Chalcina	
III, 3, 22.	9'-10	08. 04. 1381.	CARTA Debiti ser Chose de Begna	facta	
III, 3, 23.	10-10'	08. 04. 1381.	[CARTA Dum Miche plebani Sancti Michaelis]	facta		
III, 3, 24.	11	... 04. 1381.	[CARTA Colegancie ser Madii de Fanfogna]	facta	[dictus ser Andreas]	20. 03. 1383.
III, 3, 25.	11-11'	10. 04. 1381.	[CARTA magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[ser GREGORIUS Gregorii]	10. 10. 1381.
III, 3, 26.	11'	12. 04. 1381.	CARTA Debiti done Marice de Dobrossio			
III, 3, 27.	12	02. 04. 1381.	CARTA magistri Petri a Moneta	facta	
III, 3, 28.	12	02. 04. 1381.	CARTA Debiti Alberti Mathey de Florentia	facta	ser Andreas de Grixogonis	BN
III, 3, 29.	12'	16. 04. 1381.	[CARTA finis ser Grixogoni de Nassis et aliorum]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 3, 30.	12'-13	16. 04. 1381.	CARTA Emptionis ser Grixogoni de Nassis de animalibus ducentis	facta	dictus ser Gregorius	
III, 3, 31.	13-13'	19. 04. 1381.	CARTA Debiti ser Madii de Fanfogna	facta	[ser Andreas ser Grixogoni]	

III, 3, 32.	13'-14	19. 04. 1381.	[CARTA Locationis sexdecim salinarum ser Madii de Fanfogna facte Georgio Peles]	facta	dictus ser Andreas	
III, 3, 33.	14	19. 04. 1381.	[CARTA Emptionis ser Madii de Fanfogna]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 34.	14'	19. 04. 1381.	[CARTA Affictionis vnus domus Madii de Fanfogna posite in Pago]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 35.	14'-15	19. 04. 1381.	CARTA Emptionis Georgii Peles de Pago	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 36.	15'-15'	19. 04. 1381.	[CARTA Debiti ser Benedicti condam ser Nicolay Galeli]	facta	dictus ser Andreas	
III, 3, 37.	15'-16	20. 04. 1381.	CARTA Emptionis magistri Luce peliparii	facta	dictus ser Andreas	
III, 3, 38.	16	20. 04. 1381.	[CARTA Debiti done Iohanne relicte condam ... chalefadi]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 39.	16-16'	22. 04. 1381.	[CARTA Emptionis Pauli Berti de Florentia de duabus seruis]	facta	[dictus ser Andreas]	
III, 3, 40.	16'	25. 04. 1381.	CARTA Debiti ser Michse de Rasol			11. 09. 1385.
III, 3, 41.	16'-17	25. 04. 1381.	CARTA Emptionis Cressuli Gilardi de Malata capitum vituum			BN
III, 3, 42.	17-17'	25. 04. 1381.	[CARTA Conuentionis inter Georgium Curade et Cressulum Gilardi]			BN
III, 3, 43.	17'	25. 04. 1381.	CARTA Debiti Georgii Curade		dictus ser Andreas	BN
III, 3, 44.	17'-18	25. 04. 1381.	CARTA Finis generalis presbiteri Nicolay Sancti Petri Veteris	facta	dictus ser Andreas	
III, 3, 45.	18-18'	26. 04. 1381.	[CARTA Dotis Agnesine vxoris Belote condam Martini Stomorosich de Pago]	facta	dictus ser Andreas	
III, 3, 46.	18'	26. 04. 1381.	[CARTA Emptionis ser Bartoli de Milano]	...?	dictus ser Andreas	
III, 3, 47.	19	28. 04. 1381.	Carta colegancie inter protomagistrum Andream condam protomagistri Desse de Iadra et Magistrum Lucam Polisich pelicarum de Pago , vidi Ferrante, isto, sv. 1-9, fol. 1	facta?	
III, 3, 48.	19-19'	09. 05. 1381.	Carta finis domine Mandice uxoris ser Hermolai de Hermolao de Arbo et ser Mathei de Begna , vidi Ferrante, isto, sv. 1-9, fol. 4'??	
III, 3, 49.	19'-20	10. 05. 1381.	CARTA Emptionis domine Nicolote relicte condam ser Damiani de Cigalis	facta	
III, 3, 50.	20-20'	10. 05. 1381.	[CARTA Restituendi de gratia speciali dictam medietatem dicte possessionis]			
III, 3, 51.	20'-21	10. 05. 1381.	CARTA Pastinationis ser Gregorii condam ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Marinus de Ginano	
III, 3, 52.	21-21'	11. 05. 1381.	[CARTA Dotis domine Marie vxoris ser Mathey de Cesamo]	facta	
III, 3, 53.	21'	11. 05. 1381.	[CARTA Debiti ser Mathey condam domini Iacobi militis de Cesamo]	facta de G.....	[.... 09. 1381.]
III, 3, 54.	21'	13. 05. 1381.	CARTA Debiti Çanini draperii condam Iacobi	facta	dictus ser Marinus	
III, 3, 55.	21'-22'	14. 05. 1381.	CARTA Emptionis ser Bartoli de Milano	facta	[ser Marinus] de Ginano	
III, 3, 56.	22'	15. 05. 1381.	[CARTA Debiti magistri Iohannis de ...]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 3, 57.	22'-23	15. 05. 1381.	CARTA Emptionis Belote filii Georgii Misich	facta	dictus ser Augustinus	
III, 3, 58.	23	16. 05. 1381.	[CARTA Dotis Lucie vxoris Pauli aurifficis]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 3, 59.	23	16. 05. 1381.	[CARTA ser Bartuli de Milano] – samo započeta		[dictus ser Augustinus]	
	23'-24'		tri prazne stranice			
III, 3, 60.	25	19. 05. 1381.	[CARTA Debiti Fumice relicte condam Iohannis Rubinich]	facta	[ser Marinus de]	09. 05. 1383.
III, 3, 61.	25-25'	19. 05. 1381.	[CARTA Emptionis Çanini ortolani]	facta	
III, 3, 62.	25'	19. 05. 1381.	CARTA Locationis hedificii domus XX annorum	facta	ser Marinus suprascriptus	
III, 3, 63.	26	22. 05. 1381.	[CARTA Debiti ser] Cressii condam ser [Gregorii de Çadulinis]	facta	ser Augustinus de Bithe	

III, 3, 64.	26'	[05. 06. 1381.]	[CARTA Pastinationis Marci condamchi]	facta?	
	27-29		pet praznih stranica			
III, 3, 65.	29'	25. 05. 1381.	[CARTA Famulatus Belle cum Martino Marini]	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 3, 66.	29'-30	28. 05. 1381.	CARTA Locationis domus Mathose	facta 	ser Marinus de Ginanis	
III, 3, 67.	30-30'	28. 05. 1381.	[CARTA Debiti done Mathie relictæ condam magistri Francisci phisichi]	facta	[ser Marinus de Ginanis]	
III, 3, 68.	30'	30. 05. 1381.	<CARTA DEBITI> domini presbiteri Petri Petesach Sancte Marie presbiterorum de Iadra	facta		
III, 3, 69.	30'-31	03. 06. 1381.	CARTA Emptionis Dragachne vxoris Bartuli piscatoris			
III, 3, 70.	31	CARTA Debiti ser Chose [de Begna]	facta	[ser Marinus de Matafaris]	12. 06. 1382.
III, 3, 71.	31'-32	11. 06. 1381.	[CARTA Emptionis ser Augustini de Cigalis]	facta	[ser Marinus de Ginanis]	
III, 3, 72.	32	11. 06. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Dragoslaiu condam Damiani]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 73.	32	13. 06. 1381.	CARTA – bez naslova, samo započeta			
	32'		prazna stranica			
III, 3, 74.	33	14. 06. 1381.	[CARTA Emptionis]	facta	
III, 3, 75.	33-33'	14. 06. 1381.	CARTA Emptionis dicti ser Bartoli]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 76.	33'-34	21. 06. 1381.	CARTA Emptionis magistri Andree protomagistri	facta	dictus ser Marinus	
III, 3, 77.	34-34'	21. 06. 1381.	[CARTA Emptionis magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 3, 78.	34'-35'	[03. 07. 1381.]	[CARTA Vigoris et roboris domini Philippi de Sloradis plebani ecclesie Sancti Petri Noui]	facta	ser Augustinus de Bite	
III, 3, 79.	35'-36	22. 06. 1381.	CARTA Dotis Marie vxoris Iohannis filii magistri Venturini	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 3, 80.	36	22. 06. 1381.	[CARTA Dotis Iohanne vxoris magistri Venturini a Chaldariis]	facta	[ser Marinus de Ginano]	
III, 3, 81.	36-36'	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Luce et Iacobi fratrum et filii Radosclai]	facta	[ser Marinus de Ginano]	
III, 3, 82.	36'	08. 07. 1381.	CARTA Pastinationis Pribislaiu condam Dragoslaiu	facta	dictus ser Marinus	
III, 3, 83.	36'	08. 07. 1381.	CARTA Pastinationis Ciuitchi Druscich	facta	dictus ser Marinus de Ginano	
III, 3, 84.	36'-37	08. 07. 1381.	CARTA Pastinationis Marini Ratchi et Diminoy fratrum	facta	[dictus ser MARINUS]	
III, 3, 85.	37	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Milete condam Georgii]	facta	[dictus ser MARINUS]	
III, 3, 86.	37	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Georgii condam Radosclai]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 87.	37	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Yuanis et Petri fratrum]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 88.	37	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Dragote et Duminach fratrum]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 89.	37'	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Georgii condam Radichi]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 90.	37'	08. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Damiani Ratchi et Yuanis fratrum]	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 91.	37'	09. 07. 1381.	CARTA Debiti ser Damiani de Nassis	facta	dictus ser Marinus	
III, 3, 92.	37'-38	09. 07. 1381.	CARTA Emptionis Maroi de Eçio	facta	[dictus ser Marinus]	
III, 3, 93.	38-38'	10. 07. 1381.	[CARTA Emptionis Ciuitche relictæ condam Iohannis Carpelich]	facta	[ser Augustinus de Bite]	09. 02. 1387.
III, 3, 94.	39	10. 07. 1381.	[CARTA Restituendi de gratia speciali dicte domus]	facta	[dictus ser Augustinus]	11. 02. 1384.
III, 3, 95.	39'	10. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Miroylich]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
III, 3, 96.	39'-40	11. 07. 1381.	CARTA Dotis domine Marchete vxoris (condam) ser Nicolay de Matafaris	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 3, 97.	40	11. 07. 1381.	[CARTA Debiti ser Nicolay de Matafaris]	facta	[dictus ser Marinus]	

	40'-41		dvije prazne stranice			
III, 3, 98.	41'	15. 07. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum (... filii condam Sla..) Yuanis <i>condam Smogliani et Ciuitche</i> vxoris <i>sue et Radde condam Çapardini</i>], vidi Ferrante, isto, fasc. 1-9, fol. 7'	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 3, 99.	41'-42	17. 07. 1381.	<CARTA EMPTIONIS> magistri Venturini a Caldariis	facta	dictus ser Marinus	
III, 3, 100.	42-42'	18. 07. 1381.	[CARTA Famulatus Biloe cum magistro Francischo auriffice]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
III, 3, 101.	42'	18. 07. 1381.	[CARTA Debiti magistri Francisci aurificis]	facta	dictus ser Augustinus	
III, 3, 102.	42'-43	20. 07. 1381.	CARTA Emptionis ser Marini de Ginano	facta	
III, 3, 103.	43-43'	22. 07. 1381.	[CARTA Pastinationis Ratchi et Iohannis fratrum]	facta		
III, 3, 104.	43'-44	CARTA Emptionis Vladislaue	facta	ser Augustinus de Bithe 1398.
III, 3, 105.	44-44'	[CARTA Restituendi dictam domum de gratia]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 3, 106.	44'-45	"	CARTA Emptionis capitum vituum Bochse condam Bogdani			
III, 3, 107.	45-45'	26. 07. 1381.	[CARTA Emptionis ser Mathey de Carbone]	facta	[ser Augustinus de Bite]	
III, 3, 108.	45'-46	29. 07. 1381.	CARTA Emptionis domine Çuice relicte ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Augustinus de Bithe	
III, 3, 109.	46	29. 07. 1381.	[CARTA restituendi dictam possessionem de gratia]		[ser Augustinus de Bithe]	
III, 3, 110.	46'	30. 07. 1381.	[CARTA Emptionis ser Marci de Gerardo]	facta		
III, 3, 111.	46'-47	31. 07. 1381.	CARTA Pastinationis Georgii Martinusonich			
III, 3, 112.	47-47'	31. 07. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Nicole chalegarii]	facta	[dictus sernus de]	
III, 3, 113.	47'-48	31. 07. 1381.	[CARTA Donationis Marinaç de Racha], vidi Ferrante, isto, fasc. 1-9, fol. 9	facta	ser Marinus de Ginano	
III, 3, 114.	48	31. 07. 1381.	[CARTA DEBITI <i>ser Benedicti Galello</i>], vidi Ferrante, isto, fasc. 1-9, fol. 9	facta	
III, 3, 115.	48-48	31. 07. 1381.	[CARTA DEBITI <i>ser Benedicti Galello</i>], vidi Ferrante, isto, fasc. 1-9, fol. 9	facta	
III, 3, 116.	48'	31. 07. 1381.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii Martinusouich]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 4, 1.	1	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 4, 2.	1-1'	[CARTA Finis tutorie Blasoli Crisani]	facta	[ser ÇANINus de Chalcina]	
III, 4, 3.	1'	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Musine]	facta	[ser Madius] de Fanfogna	
III, 4, 4.	1'-2	23. 12. 1381.	CARTA Famulatus Prosse cum Lucha pelipario Polisich	facta	[SER MADIUS de Fanfogna]	
III, 4, 5.	2-2'	24. 12. 1381.	[CARTA Emptionis magistri Andree marangoni]	facta	[ser Çaninus de Chalcina]	
III, 4, 6.	2'	24. 12. 1381.	[CARTA Restituendi dictam peciam terre de gratia]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 4, 7.	3	30. 12. 1381.	[CARTA Pastinationis Stephani Ch....ich]		[ser Gregorius Gregorii]	
III, 4, 8.	3	30. 12. 1381.	[CARTA Pastinationis Ciuitchi condam Borchii habitatoris Iadre?	[dictus ser Gregorius]	
III, 4, 9.	3-3'	30. 12. 1381.	[CARTA Emptionis magistri Iohannis chalegarii]	facta	dictus ser Gregorius	
III, 4, 10.	3'-4	31. 12. 1381.	CARTA Famulatus Marci filii Radogosti			
III, 4, 11.	4-4'	03. 01. 1382.	[CARTA Colegancie magistri Andree protomagistri]	facta?
III, 4, 12.	4'	04. 01. 1382.	[CARTA Dotis Radice vxoris Georgii] piscatoris	facta	
III, 4, 13.	4'-5	04. 01. 1382.	CARTA Emptionis magistri Iohannis ciruychi de medietate vnus barchosii	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
III, 4, 14.	5-5'	04. 01. 1382.	[CARTA Colegancie ser Bartuli de Milano]	facta		[13. 04. 1383.]
III, 4, 15.	5'-6	06. 01. 1382.	CARTA pastinationis Pasqualis Radichi	facta	ser Madius de Fanfogna	
III, 4, 16.	6	06. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Yuanis Andree habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Madius]	

III, 4, 17.	6	06. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Marchi Radouani habitatoris Iadre]	facta	dictus ser Madius	
III, 4, 18.	6	06. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Glupchi condam Petri habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Madius]	
III, 4, 19.	6-6'	06. 01. 1382.	[CARTA Debiti ser Gregorii de Saladinis]	facta	[dictus ser Madius]	
III, 4, 20.	7	13. 01. 1382.	CARTA – bez naslova, samo započeta			
III, 4, 21.	7'	15. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Petri çapatoris Percouich]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 4, 22.	7'	15. 01. 1382.	CARTA Pastinationis Bogdani Crisanich	facta	dictus ser Gregorius Gregorii	
III, 4, 23.	7'	15. 01. 1382.	CARTA Pastinationis Georgii Gregureuich	facta	dictus ser Gregorius Gregorii	
III, 4, 24.	7'-8	15. 01. 1382.	CARTA Pastinationis Henrici Radoieuich	facta	dictus ser Gregorius Gregorii	
III, 4, 25.	8	15. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Radosclai Chogulich]	facta	[dictus ser Gregorius Gregorii]	
III, 4, 26.	8	17. 01. 1382.	[CARTA Compositionis inter Georgium merçarium et Nicoliçam taiapetra]	facta	[ser Madius] de Fanfogna	
III, 4, 27.	8'	18. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Luce peliparii]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 4, 28.	8'-9	18. 01. 1382.	CARTA Ad redriçandum [Bogdani et Vidoy fratribus de Vgiglano]	facta		
III, 4, 29.	9'	19. 01. 1382.	[CARTA Pastinationis Yuanis condam Radosclai de Eçcio]??	BN
III, 4, 30.	9'-10	20. 01. 1382.	CARTA Emptionis Yuanis et Marice fratrum de Lucorano		ser Çaninus de Chalcina	
III, 4, 31.	10	20. 01. 1382.	CARTA finis comissarie Bogdani Grupcich		ser Madius de Fanfogna	
III, 4, 32.	10'	20. 01. 1382.	[CARTA Dotis Iurche Cranisclai sponse et vxoris future Stoisie]	facta	[dictus ser Madius]	
III, 4, 33.	10'	20. 01. 1382.	CARTA Debiti Stoissi condam Stoychi		dictus ser Madius	
III, 4, 34.	10'-11	21. 01. 1382.	CARTA Pastinationis Vtissene et Georgii			
III, 4, 35.	11-11'	21. 01. 1382.	CARTA finis [magistri Martini barberii]	facta		
III, 4, 36.	11'	24. 01. 1382.	[CARTA Emptionis Nigroboni et Chatarine] vxoris sue	facta	[ser Gregorius] Gregorii	
III, 4, 37.	12	24. 01. 1382.	CARTA Emptionis capitum vituum predictorum	facta	dictus ser Gregorius Gregorii	
III, 4, 38.	12-12'	26. 01. 1382.	CARTA Pastinationis Cufchi de Luchorano	facta	dictus ser Gregorius	
III, 4, 39.	12'-13	28. 01. 1382.	[CARTA Dotis] Marie vxoris Yuanis chalefadi		dictus ser Gregorius	
III, 4, 40.	13	28. 01. 1382.	[CARTA Refutationis bonorum paternorum et maternorum Marice]		[dictus ser Gregorius]	
III, 4, 41.	13-13'	29. 01. 1382.	[CARTA Finis generalis Greschi, Draxice et Marice eorum filie]		[ser Çaninus de Chalcina]	
III, 4, 42.	13'-14	29. 01. 1382.	CARTA Famulatus Petri cum Iacobo merçario [condam] magistri Iohannis	facta	[dictus] ser Çaninus	
III, 4, 43.	14-14'	29. 01. 1382.	CARTA Emptionis Petri ortolani et Dobre vxoris sue	facta		
III, 4, 44.	14'	30. 01. 1382.	[CARTA Emptionis hedifficii domini presbiteri Ciuitani Sancte Anastasie]	facta?	
III, 4, 45.	15	30. 01. 1382.	CARTA Dotis Chatice vxoris Luce de Eçio	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 4, 46.	15'	05. 02. 1382.	[CARTA Pastinationis Stanisclai condam Iurislai]	facta	ser Gregorius Gregorii	
III, 4, 47.	15'-16	10. 02. 1382.	CARTA Emptionis capitum vituum Dobre relicte condam Marchi Cesibabich			
III, 4, 48.	16-16'	10. 02. 1382.	CARTA Famulatus Iurchi cum Cusma sartore		ser Madius de Fanfogna	
III, 4, 49.	16'-17	14. 02. 1382.	CARTA Emptionis [ser Marini] de Ginano – usp. Iohannes de Casulis, b. I, fasc. II, fol 65; PP, b. III, fasc. 5, fol. 21' (ug. br. 49)	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
III, 4, 50.	17-17'	23. 02. 1382.	[CARTA Concessionis vnus loci hinc ad XXVIII annos] ser Iacobi de Fira]			
III, 4, 51.	17'	24. 02. 1382.	[CARTA Emptionis capitum vituum Volhacii et Drage vxoris sue]	facta	[SER MADIUS de Fanfogna]	

III, 4, 52.	17'-18	24. 02. 1382.	CARTA Locationis capitem vituum tutorie Yuanis	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 4, 53.	18-18'	24. 02. 1382.	[CARTA Emptionis Stoislau relictæ condamn D.. capitem vituum]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 4, 54.	18'	24. 02. 1382.	[CARTA Dotis Helisabete vxoris Vulcine de Segaticha]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
III, 4, 55.	18'-19	24. 02. 1382.	CARTA Debiti Vulcine de Segaticha	facta	
III, 4, 56.	19	26. 02. 1382.	CARTA Dotis Radice [vxoris Milgoscii marinarum condamn Stoyslaui] – nedovršena			
III, 4, 57.	19'	27. 02. 1382.	[CARTA Debiti magistri Venturini a Chaldariis?	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
III, 4, 58.	19'-20	27. 02. 1382.	CARTA eiusdem Venturini		dictus ser Gregorius	
III, 4, 59.	20	27. 02. 1382.	CARTA eiusdem magistri Venturini		dictus ser Gregorius	
III, 4, 60.	20-20'	27. 02. 1382.	CARTA eiusdem Venturini			
III, 4, 61.	20'-21	27. 02. 1382.	[CARTA Augmentum dotis domine Marie vxoris ser Madii Galelli]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 4, 62.	21	27. 02. 1382.	[CARTA Emptionis hedificii domus presbyteri Dragogne]	facta?	
III, 4, 63.	21'	06. 03. 1382.	[CARTA Conuentionis et pactorum inter Dragoslauum et Ratchum]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 4, 64.	22	06. 03. 1382.	[CARTA Emptionis Luce peliparii vnus hedificii domus]	facta	[SER MADIUS de Fanfogna]	
III, 4, 65.	22-22'	06. 03. 1382.	[CARTA Emptionis Michouili condamn Stephani de Sancto Chasiano]			
III, 4, 66.	22'-23	06. 03. 1382.	CARTA Emptionis Radosclau et Pribacii de Vgiglano	facta		
III, 4, 67.	23-23'	06. 03. 1382.	[CARTA Locationis vnus deri facte per ser Augustinum de Bite Iadrio Budoieuch et Georgio Marinusiouich]	<FB>		
III, 4, 68.	23'-24	06. 03. 1382.	[CARTA Emptionis capitem vituum Nicole chalegarii]	facta?	
III, 4, 69.	24-24'	13. 03. 1382.	[CARTA Debiti ser Nadalini de Çadulinis	facta	[SER MADIUS de Fanfogna]	
III, 4, 70.	24'-25	16. 03. 1382.	[CARTA Emptionis ser Bartoli de Milano]	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
III, 4, 71.	25	24. 03. 1382.	[CARTA Debiti ser Çanini de Calcina]	facta		
III, 4, 72.	25'	23. 02. 1382.	[CARTA Emptionis capitem vituum domini presbyteri Nicolay condamn Laurencii]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
	26-28'		šest praznih stranica			
III, 4, 73.	29	08. 04. 1382.	[CARTA Emptionis]	facta	[SER MADIUS de Fanfogna]	
III, 4, 74.	29-29'	19. 04. 1382.	[CARTA Emptionis Luce marinarum et Mandice vxoris sue capitem vituum]		[ser Iohannes de Viticor]	
III, 4, 75.	29'-30	21. 04. 1382.	[CARTA finis Çanini drapperii]	facta	[ser Madius de Fanfogna]	
III, 4, 76.	30	26. 04. 1382.	[CARTA Conseruationis (?)]	facta		
III, 4, 77.	30'	04. 07. 1382.	[CARTA Emptionis]	facta	
	31-		22 prazne stranice			
	1-1'		prve dvije stranice nedostaju			
III, 5, 1.	2	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 5, 2.	2	01. 09. 1382.	[CARTA Debiti ...chi]	facta	
III, 5, 3.	2-2'	02. 09. 1382.	[CARTA Pastinationis Georgiiich et Mathey eius filii]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
III, 5, 4.	2'	02. 09. 1382.	[CARTA Pastinationis D....]	facta	[dictus ser Blaxius]	

III, 5, 5.	2'-3	03. 09. 1382.	[CARTA Emptionis hedifficii domus]	facta	[dictus ser Blaxius]	
III, 5, 6.	3	03. 09. 1382.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser GEORGIUS VITI DE ÇADULINIS]	
III, 5, 7.	3-3'	04. 09. 1382.	[CARTA Emptionis hedifficii domus]	facta	
III, 5, 8.	3'	09. 09. 1382.	[CARTA Famulatus cum m.....]	facta	
III, 5, 9.	3'-4	[11. ... 1382.]	[CARTA Finis comissarie condam]	facta	[ser Georgius Viti de Çadulinis]	
III, 5, 10.	4	... 09. 1382.	[CARTA Finis]	facta	[dictus ser Georgius]	
	4'		prazna stranica			
III, 5, 11.	5-5'	?	[CARTA Vigoris et roboris]	facta	
III, 5, 12.	6	06. ... 1382.	[CARTA Finis Michaeli drapperii]	facta	
III, 5, 13.	6-6'	09. 10. 1382.	[CARTA Dotis Marice vxoris future]	facta	[dictus ser]	
III, 5, 14.	6'	09. 10. 1382.	[CARTA Venditionis facte per magistrum Andream remarium Luce c.... de sexcentis remis quatuor]	facta?	
III, 5, 15.	7-7'	10. 10. 1382.	[CARTA Emptionis Luce condam Leonis] – usp. Articutius de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 145'	facta	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
III, 5, 16.	7'-8	10. 10. 1382.	[CARTA Restituendi dictam domum de gratia speciali] – usp. Articutius de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 146	facta		BN
III, 5, 17.	8	10. 10. 1382.	[CARTA Finis Michouili draperii condam Petri]	facta	[ser Georgius condam SER VITI de Çadulinis]	
III, 5, 18.	8-8'	10. 10. 1382.	[CARTA Colegancia ser Bartuli de Milano]	facta	[ser BLAXIUS de Soppe]
III, 5, 19.	8'-9	10. 10. 1382.	[CARTA Finis generalis ser Marini de Milano]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
III, 5, 20.	9	10. 10. 1382.	[CARTA Finis ser Mathey]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
III, 5, 21.	9-9'	[07. 10. 1382.]	[CARTA Finis condam ser Iacobi de Butadio]?	
III, 5, 22.	9'	17. 10. 1382.	[CARTA Finis Georgii condam de S....]	?	[dictus ser Georgius]	
***		22. 10. 1382.	Instrumentum COLEGANCIE SER GRISOGONI DE CIUALELLIS – vidi Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 10			
III, 5, 23.	9'-10	25. 10. 1382.	[CARTA Debiti domine Marchexine de]	facta	[SER MAURUS DE GRIXOGONIS]	
III, 5, 24.	10-10'	25. 10. 1382.	[CARTA Emptionis vnus modii salis Blaxii marinarii condam Stephani]	facta	[ser MAURUS suprascriptus]	
III, 5, 25.	10'-11	[CARTA Colegancie ser Iacobi de Fira]	facta	[ser Blaxius de Soppe]
III, 5, 26.	11	29. 10. 1382.	[CARTA finis ser Bogduli]	facta	
III, 5, 27.	11-12	29. 10. 1382.	[CARTA Vigoris et roboris ser Martini de Ginano]			
III, 5, 28.	12'-13	02. 11. 1382.	[CARTA Dotis domine Chatarine vxoris ser Mauri de Grixogono]	facta bis	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 5, 29.	13'	31. 10. 1382.	[CARTA finis generalis Radosclau chalegarii condam Priboy]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 5, 30.	13'	... 11. 1382.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	?	[dictus ser GREGORIUS]	

III, 5, 31.	14	04. 11. 1382.	[CARTA Debiti]	facta	
III, 5, 32.	14-14'	04. 11. 1382.	CARTA Emptionis domini presbiteri Nicolay Sancti Petri veteris de Iadra]	facta	[dictus ser GREGORIUS]	
III, 5, 33.	15	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	[dictus ser Gregorius]	
III, 5, 34.	15-15'	29. 11. 1382.	[CARTA Emptionis Dragoslai marinarum de medietate vnus barchosii]		[ser Damianus de Begna]	
III, 5, 35.	15'	29. 11. 1382.	[CARTA Debiti presbiteri Luce et Georgii marangoni]	facta	[SER DAMIANUS de Begna]	
III, 5, 36.	16	02. 12. 1382.	CARTA Locationis vnus çardini [ser Augustini de Cigalis]		[ser Gregorius] Gregorii de Çadulinis	
III, 5, 37.	16-16'	02. 12. 1382.	[CARTA Conuentionis et pactorum inter S... relictam condam Vulcine Cherbochouich et Radoslauum]	facta	[ser Damianus] de Begna	
III, 5, 38.	16'-17	03. 12. 1382.	[CARTA Ad redriçandum d... Beladinich]	facta	ser Gregorius de Nassis	
III, 5, 39.	17	08. 12. 1382.	[CARTA Emptionis magistri Stephani]	facta	
III, 5, 40.	17'-18	09. 12. 1382.	[CARTA Vigoris et roboris ser Gregorii condam Gregorii de Çadulinis]	facta	[ser Gregorius ser Damiani de Nassis]	
III, 5, 41.	18-18'	09. 12. 1382.	[CARTA Debiti Pule]			BN
III, 5, 42.	18'-19	14. 12. 1382.	[CARTA Emptionis modiorum centum calcine empte per Georgium marangonem]??	
III, 5, 43.	19	16. 12. 1382.	[CARTA PRESENTATIO inuentarii]	facta		
III, 5, 44.	19'	21. 12. 1382.	[CARTA EMPTIONIS CAPITUM vituum Iuroslai]	facta	
III, 5, 45.	19'-20	21. 12. 1382.	[CARTA FINIS generalis condam Iacobi]	facta	
III, 5, 46.	20	22. 12. 1382.	[CARTA finis commissarie domine Fumie vxoris condam ser Vidonis de 20-Matafaris]	facta?	
III, 5, 47.	20-21	23. 12. 1382.	[CARTA Refutationis bonorum paternorum]	FACTA BIS	
III, 5, 48.	21	29. 12. 1382.	[CARTA finis]		[dictus ser GREGORIUS]	
III, 5, 49.	21'-22'	29. 12. 1382.	CARTA Vigoris et roboris ser Colanis de Begna	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 5, 50.	23	[CARTA Debiti]	facta
III, 5, 51.	23-23'	"	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum omnium, que condam fuerunt magistri Nicolay chalefadi]	facta		
III, 5, 52.	23'-24	"	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt]?		
III, 5, 53.	24	02. 01. 1383.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum que condam fuerunt]	facta?	
III, 5, 54.	24'	04. 01. 1383.	[CARTA Finis]??	
III, 5, 55.	24'	07. 01. 1383.	[CARTA Finis Michouilli drapperii condam Petri]	facta	[ser Damianus de Begna]	
III, 5, 56.	25	[CARTA Laborandi]	facta	[ser Damianus DE BEGNA]	
III, 5, 57.	25	"	[<CARTA AD LABORANDUM> predictorum ut supra]	facta	[dictus ser]	
III, 5, 58.	25'	1.. 01. 1383.	[CARTA finisich de Vgiglano]	?	[ser Gregorius de Nassis]	
III, 5, 59.	25'	16. 01. 1383.	[CARTA Debiti Dragoi dicti ... cimatoris]	facta?	
III, 5, 60.	25'-26	16. 01. 1383.	[CARTA designationis (?) trium gognaiorum capitum vituum facta per Milche]	facta	

III, 5, 61.	26-26'	17. 01. 1383.	[CARTA finis ser Marini de Ginano]		[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 5, 62.	26'	... 01. 1383.	[CARTA Debiti]	? 02.
III, 5, 63.	26'-27	29. 01. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum]			
III, 5, 64.	27-27'	03. 02. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Pribchi condam Petri]	facta	[ser Damianus de Begna]	
III, 5, 65.	27'	03. 02. 1383.	[CARTA Pastinationis Pribche condam Petri]	facta	[dictus ser Damianus]	
III, 5, 66.	27'-28	09. 02. 1383.	[CARTA finis comissarie condam]			
III, 5, 67.	28-28'	16. 02. 1383.	[CARTA Debiti ser Gregorii de]	facta	
III, 5, 68.	28'	24. 02. 1383.	[CARTA Debiti domine Marchexine de Raua]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 5, 69.	29	... 02. 1383.	[CARTA Emptionis]	facta	
III, 5, 70.	29-29'	... 02. 1383.	[CARTA Famulatus ... cum magistro]		
III, 5, 71.	29'	... 03. 1383.	[CARTA Emptionis]	facta?	
III, 5, 72.	29'-30	"	[CARTA finis comissarie condam ser Mathey de Carbono]	facta	[ser Damianus de Begna]	
III, 5, 73.	30	10. 03. 1383.	[CARTA Debiti done Iohanne relicte condam p...chi]?	[dictus ser Damianus]	
III, 5, 74.	30-30'	10. 03. 1383.	[CARTA Pastinationis Mathie relicte condam Stephani de Boscho (?)]	facta		
III, 5, 75.	30'	12. 03. 1383.	[CARTA PASTINATIONIS]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 5, 76.	30'-31	[CARTA finis comissarie condam Valentis merçarii]	facta	[ser Gregorius de Nassis]	
III, 5, 77.	31	"	[CARTA finis dicte comissarie]	facta	[dictus ser GREGORIUS]	
III, 5, 78.	31-31'	... 03. 1383.	[CARTA Debiti Pribislai marinarii]		ser Damianus de Begna	
III, 5, 79.	31'	[04. 03. 1383.]	[CARTA Dotis Stane vxoris future Dragoy]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 5, 80.	32	[23. 03. 1383.]	[CARTA Debiti ser Viticori de Viticor]	facta
	32'-33'		tri prazne stranice			
***		31. 03. 1383.	Instrumentum procurationis done Marie relicte condam magistri Luce barberii – vidi PP, b. III, fasc. 6, fol. 10 (ug. br. 21)			
III, 6, 1.	1	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 6, 2.	1'	CARTA	facta	
III, 6, 3.	2-2'	... 04. 1383.	[CARTA Emptionis]??	
III, 6, 4.	2'-3	CARTA	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis
III, 6, 5.	3	12. 04 1383.	[CARTA Finis]	facta	
III, 6, 6.	3-3'	13. 04 1383.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum]	facta		
III, 6, 7.	3'-4	[CARTA Emptionis Georgii merçarii]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 6, 8.	4-4' 1383.	[CARTA finis comissarie condam]	FACTA BIS?	
III, 6, 9.	4'-5	18. 04. 1383.	[CARTA designationis (?) medietatem vnus possessionis]	FACTA BIS	[ser Damianus de Begna]	
III, 6, 10.	5-5'	18. 04. 1383.	[CARTA Emptionis Leonis drapperii]	facta	[ser Damianus de Begna]	

III, 6, 11.	6	21. 04. 1383.	[CARTA Emptionis ser ... Abraam de Botono]	facta	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
III, 6, 12.	6-6'	22. 04. 1383.	[CARTA EMPTIONIS Georgii]	facta	ser Georgius de Nassis	
III, 6, 13.	6'-7	22. 04. 1383.	[CARTA Emptionis]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 6, 14.	7-7'	CARTA?	[dictus ser GREGORIUS]	
III, 6, 15.	7'-8	"	CARTA Uigoris et roboris Marice condam Dionixii de Bichia	facta		
III, 6, 16.	8-8'	23. 04. 1383.	CARTA Finis comissarie domine Iohanne condam Iohannis	facta	ser Georgius de Nassis	
III, 6, 17.	8'-9	CARTA	facta	
III, 6, 18.	9	27. 04. 1383.	[CARTA Debiti]	facta	[ser Damianus de Begna]	
III, 6, 19.	9-9'	[CARTA Finis comissarie condam ser]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 6, 20.	9'	"	CARTA Finis dicte comissarie condam dicti Mathey		dictus ser Gregorius	
III, 6, 21.	10	28. 04. 1383.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 6, 22.	10-10'	28. 04. 1383.	CARTA Pastinationis Stanislaue vxoris Iadrii	facta	ser Damianus de Begna	
III, 6, 23.	10'-11	CARTA??	
III, 6, 24.	11	CARTA Finis Ostoie [Volchouich]?	ser Gregorius Gregorii	
III, 6, 25.	11-11'	"	CARTA Dotis Lippice vxoris future Georgii	facta	[ser Gregorius de Nassis]	
III, 6, 26.	11'-12	"	[CARTA Vigoris et roboris domini Gregorii plebani Sancte Marie]	facta		
III, 6, 27.	12-12'	"	CARTA Emptionis capitum vitum Dragoy piscatoris			
III, 6, 28.	12'-13	"	[CARTA Emptionis ser Gregorii de Nassis]	facta	[ser Damianus de Begna]	
III, 6, 29.	13	05. 05. 1383.	[CARTA Finis generalis ser Mathey de ...]	facta	[ser Gregorius Gregorii de Çadulinis]	
III, 6, 30.	13-13'	05. 05. 1383.	[CARTA Debiti ser Chose de Ceualelis]			
III, 6, 31.	13'-14	07. 05. 1383.	[CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt domine Chatarine]	facta		
III, 6, 32.	14	... 05. 1383.	CARTA	facta	
III, 6, 33.	14-14'	11. 05. 1383.	[CARTA Finis]			
III, 6, 34.	14'-15	12. 05. 1383.	CARTA Pastinationis Martini de Visoçano		ser Lucha de Ginano	
III, 6, 35.	15-15'	12. 05. 1383.	[CARTA finis illorum de Saladinis]	facta	ser Lucha de Ginano	
III, 6, 36.	15'	12. 05. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Cressuli condam Vulcinech]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
III, 6, 37.	16	[17. 05. 1383.]	CARTA??	
III, 6, 38.	16-16'	[17. 05. 1383.]	CARTA EMPTIONIS ser Miche?		
III, 6, 39.	16'-17	[17. 05. 1383.]	[CARTA Emptionis Petri deich]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
III, 6, 40.	17	18. 05. 1383.	CARTA Dotis Marice vxoris Iacobi Bixigini becharii		ser Augustinus de Bithe	
III, 6, 41.	17'	20. 05. 1383.	CARTA Debiti domini Georgii plebani Sancte Marie Maioris	facta		
III, 6, 42.	17'-18	20. 05. 1383.	CARTA Emptionis capitum vitum Thomassii condam Crisani Saraceni	facta		
III, 6, 43.	18	20. 05. 1383.	CARTA Debiti Lip(b)areli [de Anchona]?	
III, 6, 44.	18-18'	22. 05. 1383.	[CARTA Finis ser Gregorii Gregorii de Çadulinis]	facta	
III, 6, 45.	18'	?	[CARTA Debiti Radice]	facta?	

III, 6, 46.	18'-19	"	[CARTA Colegancie ser Chose de Begna]	facta	[ser Blaxius de Soppe]
III, 6, 47.	19	"	[CARTA ser Miche de Nassis]	...?	[dictus ser Blaxius]	29. 10. 1384.
III, 6, 48.	19'	25. 05. 1383.	[CARTA LOCATIONIS vnus domus plebanie Sancti Petri Noui de platea Iadre]	facta 	[ser Augustinus de Bite]	
III, 6, 49.	20	26. 05. 1383.	CARTA magistri [Georgii marangoni]		ser Augustinus [de Bithe]	... 07. 1385.

III, 6, 50.	20-20'	26. 05. 1383.	[CARTA Dotis Bude vxoris Pule chalefadi]	facta	[(dictus ser Augustinus) ser Luca de Ginano]	
III, 6, 51.	20'-21	01. 06. 1383.	[CARTA Dotis Chatarine uxoris Paladini]	facta bis	[ser Luca de Ginano]	
III, 6, 52.	21	01. 06. 1383.	[CARTA REFFUTATIONIS Chatarine]	facta	[dictus ser] Luca	
III, 6, 53.	21-21'	01. 06. 1383.	CARTA Debiti Martini Paladini	facta	[dictus ser Luca]	
III, 6, 54.	21'	05. 06. 1383.	[CARTA Dotis Franice vxoris Iacobi]	facta	ser Lucha de Ginano	
III, 6, 55.	22	05. 06. 1383.	[CARTA Pastinationis Vulcine Perfch]?	[ser Lucha de Ginano]	
III, 6, 56.	22-23	13. 06. 1383.	[CARTA Vigoris et roboris ser Iohannis de]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
III, 6, 57.	23	13. 06. 1383.	[CARTA ser]	facta	dictus ser Blaxius	
III, 6, 58.	23-23'	CARTA presbiteri monasterii Sancti [Platonis de Iadra]	facta	[dictus ser Blaxius]	
III, 6, 59.	23'-24	14. 06. 1383.	[CARTA magistri Mathey]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 6, 60.	24-24'	14. 06. 1383.	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 6, 61.	24'	?	[CARTA Debiti condam Iohannis]?	[dictus ser Lucha]	BN
III, 6, 62.	24'-25	16. 06. 1383.	CARTA Pastinationis Priboy Cherbochouich	facta	ser Augustinus de Bithe	
III, 6, 63.	25	17. 06. 1383.	[CARTA Emptionis effectus domus presbiteri Georgii Marie Maioris de Iadra]?	
III, 6, 64.	25-25'	17. 06. 1383.	[CARTA pactorum inter Bogdanum ...liçam et Georgium]	facta	[ser Blaxius] de Soppe	
III, 6, 65.	16	18. 06. 1383.	CARTA Debiti Iohannis condam Dragoy	facta	ser Augustinus de Bithe	
III, 6, 66.	26-26'	18. 06. 1383.	CARTA comissarie Nicole condam Bratoy	facta	ser Augustinus predictus	
III, 6, 67.	26'-27	18. 06. 1383.	[CARTA Affitationis vnus possessionis hospitalis Sancti Martini extra Iadram posite in Poueglano]		[ser Augustinus de Bithe]	
III, 6, 68.	27	20. 06. 1383.	[CARTA Pastinationis Yuanis et Mathey fratrum deua]	facta	ser Blaxius de Soppe	
III, 6, 69.	27-27'	22. 06. 1383.	CARTA Colegancie dicte Chatarine [relicte condam magistri Nicolay chalefadi] – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 397	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 6, 70.	27'-28	22. 06. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii piscatoris dicti Ch...]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 6, 71.	28	25. 06. 1383.	[CARTA ser Iohannis detis] Iadriensis – nedovršena		ser Luca de Ginano	
III, 6, 72.	28'-29	25. 06. 1383.	[CARTA Finis] Iohannis condam Iohannis de Butadio	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 6, 73.	29	27. 06. 1383.	CARTA Finis comissarie domine Chatarine [vxoris condam ser Philippi de Matafaris]	facta	[dictus ser Lucha] de Ginanis	
III, 6, 74.	29-29'	27. 06. 1383.	CARTA Finis dicte domine Dobre		[dictus ser Lucha]	
III, 6, 75.	29'-30	... 06. 1383.	[CARTA Dotis vxoris]	facta	[dictus ser Lucha]	
III, 6, 76.	30-30'	CARTA??	

III, 6, 77.	30'	02. 07. 1383.	CARTA?	
III, 6, 78.	30'	"	CARTA – nedostaje završetak?	
III, 7, 1.	1	14. 07. 1383.	[CARTA Dotis Marice condam magistri de Nona et vxoris]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 2.	1 !	14. 07. 1383.	[CARTA Emptionis Bartolomei notarii] - nastavlja se iza ug. br. 4 na fol. 2r	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 3.	1'3	?	CARTA PRESENTATIO INUENTARII – nastavak	?	?	
III, 7, 4.	1'	"	[CARTA Emptionis Iadrii et Stanislaue vxoris sue		ser Paulus de [Cesamo]	
	2'		prazna stranica			
III, 7, 5.	3	17. 07. 1383.	[CARTA Debiti Cusme drapperii]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 6.	3	18. 07. 1383.	[CARTA Debiti Pasque relicte condam Iohannis spiriteli (?)]	facta	dictus ser Augustinus	
III, 7, 7.	3'	21. 07. 1383.	[CARTA Emptionis ser Colanis condam ser Madii de Cipriano] – usp. Raymundus de Modiis b. I, fasc. I, fol. 68'	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 7, 8.	3'-4	21. 07. 1383.	[CARTA Pastinationis Luce et Ciuitchi]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 7, 9.	4-4'	21. 07. 1383.	[CARTA Famulatus Iohannis cum Marcho marangone]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 7, 10.	4'	03. 08. 1383.	[CARTA Pastinationis Luce peliparii]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 11.	4'-5	10. 08. 1383.	CARTA Pastinationis Radosclaiu condam Ratchi	facta?	
III, 7, 12.	5	12. 08. 1383.	CARTA Emptionis Georgii merçarii condam Miroslai	facta	ser Paulus de Cesamo	
III, 7, 13.	5-5'	12. 08. 1383.	[CARTA Locationis ad laborandum vnum derrum]	facta		
III, 7, 14.	5'-6	12. 08. 1383.	[CARTA OBLIGATIONIS SER MISOLIS CONDAM SER MATHEI DE FLUMINE] – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 74	facta	SER AUGUSTINUS de Bithe	
III, 7, 15.	6-6'	17. 08. 1383.	[CARTA de..... fratalee chalegariorum]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 16.	6'-7	17. 08. 1383.	[CARTA Procuracionis fratalee calegariorum Iadre]	facta	[dictus ser Paulus]	
III, 7, 17.	7	[CARTA Finis Dominici chalegarii condam]	...?	[dictus ser Paulus]	
III, 7, 18.	7'	18. 08. 1383.	[CARTA Conuentionis inter ser Iohannem de Petriço et Colanem de Figaçolo]	FB	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 19.	8	19. 08. 1383.	[CARTA Debiti Mathey Pinchusouich]	...?	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 20.	8	21. 08. 1383.	[CARTA Finis Bernoli de Drechia]	...?	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 21.	8'	24. 08. 1383.	[CARTA Emptionis mille modiorum salis Georgii merçarii]	facta	[ser Paulus de Cesamo]
III, 7, 22.	8'-9	26. 08. 1383.	[CARTA Alegreti merçarii]??	28. 06. 1384.
III, 7, 23.	9	26. 08. 1383.	[CARTA finis ser Miche de Pechiaro]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 24.	9'	27. 08. 1383.	[CARTA Pastinationis Preuacii ...cich de Pistomano]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 25.	9'-10	27. 08. 1383.	CARTA [Debiti ser] Viticoris de [Viticor] - oštećena stranica	facta	[dictus ser Paulus]
III, 7, 26.	10	30. 08. 1383.	CARTA Pastinationis Dragosii et Georgii fratrum	facta	ser Augustinus de Bite	
III, 7, 27.	10	30. 08. 1383.	CARTA Pastinationis [Yuanis de Stomorina Uas]	facta	[dictus ser Augustinus]	
III, 7, 28.	10-10'	30. 08. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Henrici condam Stancii]		[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 29.	10'-11	31. 08. 1383.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bithe]	...?	[dictus ser Paulus]	[25. 10. 1384.]
III, 7, 30.	11	31. 08. 1383.	[CARTA Debiti Georgii merçarii condam Miroslai]	facta	[dictus ser Paulus]	
III, 7, 31.	11-12	31. 08. 1383.	[CARTA Vigoris et roboris presbiteri Mathey Sancte Anastasie de Iadra]	facta		
III, 7, 32.	12-12'	08. 09. 1383.	[CARTA Conseruationis indempnis domine Pelegrine]	facta		

III, 7, 33.	12'-13	09. 09. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum de Melada]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 34.	13	09. 09. 1383.	[CARTA Pastinationis Ratchi condam Stancii habitatoris Iadre]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 7, 35.	13-13'	10. 09. 1383.	CARTA Pastinationis Ciuitchi filii Stanislai			
III, 7, 36.	13'	10. 09. 1383.	[CARTA PASTINATIONIS Ratchi filii Georgii]	...??	
III, 7, 37.	13'	10. 09. 1383.	[CARTA Pastinationis Yuanis condam Iadri habitatoris Iadre]			
III, 7, 38.	13'-14	10. 09. 1383.	[CARTA Debiti domine Marchixine ... de Raua]	facta	[ser Lucha de Ginano]	[08. 02. 1386.]
III, 7, 39.	14-14'	11. 09. 1383.	CARTA Locationis vnus pistrini a blado		ser Lucha de Ginano	
III, 7, 40.	14'	11. 09. 1383.	[CARTA Debiti Dominici de Firmo]		[dictus ser Lucha]	
III, 7, 41.	14'-15	11. 09. 1383.	[CARTA Conuentionis inter Dominicum de Firmo et Stoislauum]	?	[dictus ser Lucha]	[15. ... 1384.]
III, 7, 42.	15	15. 09. 1383.	CARTA Finis commissarie [condam ser Mathey de Carbono]			
III, 7, 43.	15'	21. 09. 1383.	[CARTA Ad redigendum ser Viticoris]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 44.	15'-16	21. 09. 1383.	[CARTA PASTINATIONIS M....lich]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
	16'		prazna stranica			
III, 7, 45.	17	24. 09. 1383.	[CARTA Finis commissarie condam Stoiani marinarii]	facta	[ser Augustinus de Bithe]	
III, 7, 46.	17-17'	24. 09. 1383.	[CARTA Pastinationis Crenchi]			
III, 7, 47.	17'-18	29. 09. 1383.	[CARTA EMPTIONIS capitum vituum]	facta?	
III, 7, 48.	18	29. 09. 1383.	[CARTA Emptionis Radichi Chalendich]	facta?	
III, 7, 49.	18'	30. 09. 1383.	CARTA pactorum inter Martinum de Firmo ex vna parte et magistrum Anthonium et Petrum ex altera	facta?	
III, 7, 50.	18'-19'	30. 09. 1383.	[CARTA Vigoris et roboris Cole piscatoris]	facta	ser Paulus de Cesano	
III, 7, 51.	19'-52	01. 10. 1383.	[CARTA d.. e... d... de Matafaris]	...?	[ser Lucha de Ginano]	
III, 7, 52.	52	02. 10. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Boxchi Franchouich]	facta?	
III, 7, 53.	52-52'	02. 10. 1383.	[CARTA miliarii trium lapidum a macinis]		12. 02. 1384.
III, 7, 54.	20'-21	02. 10. 1383.	[CARTA Dotis Vlade vxoris Petri]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 7, 55.	21	02. 10. 1383.	[CARTA Pastinationis Radosclauae relicte condam Vlatchi]	facta?	
III, 7, 56.	21'	05. 10. 1383.	[CARTA Emptionis Yuanis Cusmich et Stipani eius filii]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 7, 57.	21'-22	05. 10. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Gregorii filii Cressuli et Radice vxoris sue]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 58.	22'	... 09. 1383.	CARTA Dotis Francischine magistri Colanis condam B..	facta	
III, 7, 59.	22'	... 10. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum magistri Francisci de Mediolano aurificis]	facta?	
III, 7, 60.	22'-23	10. 10. 1383.	[CARTA Locationis vnus stationis communis Iadre]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	[08. 10.] 1388.
III, 7, 61.	23-23'	... 10. 1383.	[CARTA Augmenti dotis Chatice vxoris magistri Blaxii suprascripti]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 62.	23'	[15. 10. 1383.]	[CARTA Emptionis Iurse Lipoglauch de Vgiglano]	facta?	
III, 7, 63.	23	[16. 10. 1383.]	[CARTA Emptionis ser Dobrole de Begna]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 64.	23-23'	[16. 10. 1383.]	[CARTA Pastinationis Yuanis condam Vochse]	facta	[dictus ser Paulus]	
III, 7, 65.	24'	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Georgii condam Dragoy]	facta	ser Iohannes de Viticor	
III, 7, 66.	24'	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Ratchi condam Radoni]	facta	dictus ser Iohannes	

III, 7, 67.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Simoni condam Bratoslaui]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 68.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Grubine et Pribe vxoris sue]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 69.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Miloseuich]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 70.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Luce Mesonich (?)]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 71.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Nicolay condam Yuanis]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 72.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis (.....) Pribchi Dischouich]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 73.	25	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Miloy Pribilouich]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 74.	25	[06. 12. 1383.]	CARTA Pastinationis Yuanis filio Radosclai	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 75.	25'	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Stanse et Ciuitchi fratrum]	facta	dictus ser Iohannes	
III, 7, 76.	25'	[06. 12. 1383.]	[CARTA Pastinationis Georgii Dragoslauich]	facta?	
III, 7, 77.	25'-26	17. 10. 1383.	[CARTA Dotis Chatarine vxoris Doymy aurifficis]	facta		
III, 7, 78.	26	19. 10. 1383.	[CARTA Dotis Radice vxoris Gregorii Petrouich de Eçio]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 7, 79.	26-26'	02. 11. 1383.	[CARTA Magistri Venturini a Chaldariis condam Paxini]	facta	[ser Paulus de Cesamo]	
III, 7, 80.	26'	02. 11. 1383.	[CARTA Debiti magistri Venturini]	...?	[dictus ser Paulus]	
III, 7, 81.	26'-27	05. 11. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum ser Petri de Chatarino]	facta	[ser Lucha de Ginano]	
III, 7, 82.	27-27'	11. 11. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii merçarii]	facta	
III, 7, 83.	27'	11. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis Box... condam C.li]	facta	[ser Franciscus de CEUALELLIS]	
III, 7, 84.	27'	11. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis Butchi condam Ratchi]	facta	dictus ser Franciscus	
III, 7, 85.	27'-28	11. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis Georgii condam Nouacii]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 7, 86.	28	11. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis Bosche Iadrieuich]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 7, 87.	28	11. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis Yuani condam Obradi]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 7, 88.	28-28'	11. 11. 1383.	[CARTA Colegancie ser Stephani condam ser Francisci de Ancona]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 7, 89.	28'	12. 11. 1383.	[CARTA Dotis Vescele vxoris Radosclai]	facta	[ser PAULUS de Cesamo]	
III, 7, 90.	29	13. 11. 1383.	[CARTA Vigoris et roboris ser D.. de Nassis] – nedovršena	...??	BN
III, 7, 91.	29	18. 11. 1383.	[CARTA Debiti]	...??	
	29'-30'		tri prazne stranice			
III, 7, 92.	31	[CARTA Pastinationis]	...?	[ser Franciscus de CEUALELLIS]	
III, 7, 93.	31	19. 11. 1383.	CARTA Pastinationis Volchi – oštećeno	...?	[ser PAULUS de Cesamo]	
III, 7, 94.	31'	29. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis filii habitatoris Iadre]	facta	[SER FRANCISCUS DE CEUALELLIS]	
III, 7, 95.	31'	29. 11. 1383.	[CARTA Pastinationis Ciuitchi Bud..ich]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 7, 96.	31'	... 11. 1383.	[CARTA Diuisio inter ser et ser] – nedostaje nastavak ugovora	facta bis	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 1.	1	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 8, 2.	1-1'	... 12. 1383.	[CARTA Emptionis magistri Damiani chalefadi]	...??	
III, 8, 3.	1'-2	"	[CARTA Debiti magistri Nicoleti protomagistri G...]	facta	dictus ser Iohannes de Vitor	21. 02. 1385.
III, 8, 4.	2	"	[CARTA Famulatus]	...??
III, 8, 5.	2'	[CARTA Pastinationis Pribchi de insula Bagni]	...?	[ser Anthonius de Grixogonis]	
III, 8, 6.	2'	"	[CARTA Pastinationis Gregorii condam Michaelis]	facta	dictus ser Anthonius	

III, 8, 7.	2'-3	05. 12. 1383.	CARTA Emptionis capitum vituum Bartoli Tromborouich]			
III, 8, 8.	3-3'	08. 12. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Çanini chalefadi]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 9.	3'-4'	08. 12. 1383.	[CARTA Permutationis et cambii inter dominam Chatarinam et Philippum]	facta semel	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 10.	4'-5	09. 12. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stanislaue uxoris Iadrii]	facta?	
III, 8, 11.	5	09. 12. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Michaelis Bratoieuich]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 12.	5-6	09. 12. 1383.	[CARTA Diuisionis inter ser Cosam de Begna et ... de Begna et comissariam ...]	facta bis	ser Iohannes de VITICOR	
III, 8, 13.	6	09. 12. 1383.	[CARTA ...endi de] – nedovršena	?	
	6'		prazna stranica			
III, 8, 14.	7	... 12. 1383.	[CARTA PASTINATIONIS]	...?	[ser Franciscus de CEUALELLIS]	
III, 8, 15.	7	"	[CARTA Pastinationis Gregorii condam Iohannis]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 16.	7	"	[CARTA Pastinationis Georgii condam Pribce]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 17.	7'	"	[CARTA Pastinationis Bogdani condam Dob...]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 18.	7'	"	[CARTA Pastinationis Disislaui condam Georgii]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 19.	7'	"	[CARTA Permutationis et cambii inter ser Misolem de ... et ser Bartolemeum de Milano] – nedovršena	...?	[ser Iohannes de Viticor]	
	8-8'		dvije prazne stranice			
III, 8, 20.	9	?	CARTA – nastavak ili početak nekoga ugovora	?	?	
III, 8, 21.	9-9'	16. 12. 1383.	[CARTA Emptionis draperii]	facta	[ser Franciscus de CEUALELLIS]	
III, 8, 22.	9'-10	16. 12. 1383.	[CARTA Restituendi dictas tres sortes terre de gratia speciali]			
III, 8, 23.	10	17. 12. 1383.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 24.	10-10'	17. 12. 1383.	[CARTA Emptionis Stoiani Baderlich]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 25.	10'-11	18. 12. 1383.	[CARTA Debiti ser Augustini de Cigalis]	facta	ser Franciscus predictus	
III, 8, 26.	11	18. 12. 1383.	[CARTA Emptionis ser Augustini ser Gregorii de Çadulinis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 27.	11'	18. 12. 1383.	[CARTA Restituendi de gratia speciali duos gognaios]		[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 28.	11'	19. 12. 1383.	CARTA Debiti [Ostoie Chasaroli]	facta	dictus [ser Iohannes]	
III, 8, 29.	12	CARTA – oštećeno	facta	[ser Franciscus de CEUALELLIS]	
III, 8, 30.	12-12'	23. 12. 1383.	[CARTA Emptionis M.. peliparii et Ruxe vxoris sue]	facta	[ser Franciscus predictus]	
III, 8, 31.	12'-13	23. 12. 1383.	[CARTA finis Volchi]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 32.	13	23. 12. 1383.	[CARTA finis Dominici chalegarii]	...?	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 33.	13-13'	28. 12. 1383.	[CARTA Emptionis capitum vituum Luce fabri et Stoine vxoris sue]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 34.	13'-14	28. 12. 1383.	[CARTA Pastinationis Glube relicte condam Bogoslaui]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 35.	14	[CARTA Pastinationis]	...?	
III, 8, 36.	14	"	[CARTA Pastinationis magistri Georgii peliparii ad redriçandum]	...?	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 37.	14'	"	[CARTA Ad redriçandum]	...?	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 38.	14'	"	[CARTA Ad redriçandum Blaxii tabernarii]	...?	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 39.	14'-15	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Dobrote b... et Vlade vxoris sue]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 40.	15	"	[CARTA LOCATIONIS]	...??	

III, 8, 41.	15'	30. 12. 1383.	CARTA Debiti ser Augustini de Grixogonis	facta	ser Anthonius de GRIXOGONIS	
III, 8, 42.	15'	30. 12. 1383.	[CARTA Pastinationis Dismani Staglicich, Yuanis Michouilli et Gregorii]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 43.	15'-16	30. 12. 1383.	CARTA Pastinationis Martini et Gregorii fratrum	facta		
III, 8, 44.	16	30. 12. 1383.	CARTA finis domine Marchexine vxoris ser Cressii de Chanuruto		[ser Iohannes de VITICOR]	
III, 8, 45.	16-16'	30. 12. 1383.	[CARTA Emptionis hedifficii domus de lignamine Dobrosclai]		[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 46.	16'-17	30. 12. 1383.	[CARTA Dotis Marice vxoris Bartoli aurifficii et filie Bartoli Tromborouich]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 47.	17-17'	02. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Milchi Pribisclauich]	facta	ser Iohannes de Viticor	
III, 8, 48.	17'-18	02. 01. 1384.	CARTA Conuentionis Boscum condam Georgii de Bibigno [et Stanisclauam eius vxorem ex vna parte et Petrum condam] Miclausii	facta	ser Franciscus de Ceualellis	
III, 8, 49.	18-18'	04. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta?	
III, 8, 50.	18'-19	05. 01. 1384.	[CARTA ...ionis ad laborandum]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 51.	19	06. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Pauli condam Yuanussii]	facta?	
III, 8, 52.	19	07. 01. 1384.	[CARTA finis ser Bartoli de Milano]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 53.	19'	07. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii condam Priboy]	facta	dictus ser Franciscus	
III, 8, 54.	19'-20	08. 01. 1384.	[CARTA Emptionis ser Miche de Rosa]	facta	[ser Anthonius de Grixogonis]	
III, 8, 55.	20-20'	09. 01. 1384.	CARTA Emptionis capitum vituum [Stephani sartoris et Stoie vxoris sue]	...??	
III, 8, 56.	20'	09. 01. 1384.	[CARTA Debiti ser Damiani de Nassis]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 57.	20'-21	09. 01. 1384.	CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor		dictus ser Franciscus	04. 04. 1384.
III, 8, 58.	21	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Dragoy]	facta?	
III, 8, 59.	21-21'	10. 01. 1384.	[CARTA Donationis]	...??	
III, 8, 60.	21'-22	10. 01. 1384.	CARTA Emptionis [Vescelchi piscatoris]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 61.	22-22'	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 62.	22'	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Mich... ..]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 63.	22'	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Marci condam Radosclai]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 64.	22'	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Cernç condam Milchi]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 65.	22'	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Stipani Bogdani]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 66.	22'-23	10. 01. 1384.	CARTA Pastinationis Goislai condam Radosclai	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 67.	23	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 68.	23	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis D.... ..]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 69.	23	10. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis condam Mathey]	facta	[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 70.	23-23'	11. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Martini filii]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 71.	23'	11. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 72.	23'-24	11. 01. 1384.	CARTA Pastinationis Simonis Iadrii de Pistomano		dictus ser Franciscus	
III, 8, 73.	24	12. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 74.	24-24'	13. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 75.	24'	13. 01. 1384.	[CARTA Dotis Lippice vxoris Pribci marinarii]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 76.	25	CARTA - oštećenje	facta?	BN
III, 8, 77.	25-25'	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Iohannis Primociruouich]	...?	[ser Iohannes de Viticor]	

III, 8, 78.	25'	"	[CARTA Debiti Cressii Medenich de Iadra]		[dictus ser Iohannes]	
III, 8, 79.	25'-26	"	CARTA Emptionis capitum vituum Lipareli de Ancona]			
III, 8, 80.	26-26'	"	[CARTA Debiti ser Marini de Ginano]	facta	[SER FRANCISCUS de CEUALELLIS]	
III, 8, 81.	26'	1... 01. 1384.	[CARTA Debiti dicti ser Marini]	facta	[dictus ser Franciscus]	[21. 10. 1384.]
III, 8, 82.	26'-27	"	[CARTA Debiti Georgii cimatoris]	facta	[dictus ser Franciscus]
III, 8, 83.	27	"	[CARTA Famulatus]	...??
III, 8, 84.	27-27'	"	[CARTA Debiti ser Bartoli de Drecchia]	facta	
III, 8, 85.	27'	19. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	...?	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 86.	27'	19. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Iacobi condam Georgii]	facta?	
III, 8, 87.	28	19. 01. 1384.	[CARTA Debiti]	...??
III, 8, 88.	28-28'	20. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	...?	[SER FRANCISCUS de CEUALELLIS]	
III, 8, 89.	28'	20. 01. 1384.	[CARTA Finis magistri aurifficis]		[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 90.	28'-29	20. 01. 1384.	[CARTA Locationis domus Philippi magistro Celo]	...?	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 91.	29-29'	20. 01. 1384.	CARTA	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 92.	29'	20. 01. 1384.	[CARTA Debiti Alegreti merçarii]	facta	[dictus ser Franciscus]	
***		20. 01. 1384.	Instrumentum DEBITI SER MARINI CONDAM SER MICHAELIS DE GINANO – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 37	FACTA		
III, 8, 93.	30	20. 01. 1384.	CARTA	facta	
III, 8, 94.	30-30'	21. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Radichii condam Stoyani]	facta	
III, 8, 95.	30'	21. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Radichi condam de]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 96.	30'-31	21. 01. 1384.	[CARTA Debiti ser Petri de Nassis]	facta	[dictus ser Franciscus]	24. (!) 1384.
III, 8, 97.	31	23. 01. 1384.	[CARTA Emptionis done Marie relicte Cressii becharii]	facta	
III, 8, 98.	31'	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Georgii condam de Berbiça]	facta?	
III, 8, 99.	31'-32	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis Grupse condam Crisani]	facta?	
III, 8, 100.	32	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 101.	32	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 102.	32	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 103.	32	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 104.	32	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 105.	32-32'	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 106.	32'	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis P.....]	facta		
III, 8, 107.	32'	23. 01. 1384.	[CARTA Pastinationis]	facta		
III, 8, 108.	32'	23. 01. 1384.	[CARTA Debiti ser Damiani de Nassis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 109.	32'-33	25. 01. 1384.	[CARTA Debiti ser Blaxii de Soppe]		[dictus ser Iohannes]
III, 8, 110.	33-33'	26. 01. 1384.	CARTA	facta	[ser ANTHONIUS de GRIXOGONIS]	

III, 8, 111.	33'-34	26. 01. 1384.	[CARTA Finis domine Nicolete relicte condam ser Damiani de]	facta	[ser Anthonius de GRIXOGONIS]	
III, 8, 112.	34-34'	26. 01. 1384.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	06. 07. 138....
III, 8, 113.	34'-35	27. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Thomassii condam]	facta	[ser Anthonius de Grixogonis]	
III, 8, 114.	35-35'	27. 01. 1384.	[CARTA Donationis]	...?	
III, 8, 115.	35'	27. 01. 1384.	[CARTA Emptionis hedifficii domus de lignamine Ratchi]	facta	[ser Anthonius de Grixogonis]	
III, 8, 116.	35'-36	27. 01. 1384.	[CARTA Debiti Georgii Paulouich]	facta	[dictus ser Anthonius]	[17. 10. 1384.]
III, 8, 117.	36	[30. 01. 1384.]	[CARTA Finis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 118.	36-36'	29. 01. 1384.	[CARTA Emptionis trecentorum modiorum salis Georgii merçarii]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	[12. 08. 1387.]
III, 8, 119.	36'-37	31. 01. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ratchi condam Volchoslaui]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 120.	37	31. 01. 1384.	[CARTA ConUENTionis inter Raddam relictam condam Marini et Radosclauam (?)]	facta	
III, 8, 121.	37'-38	01. 02. 1384.	[CARTA Pastinationis Dominach condam Vidoy]	facta	[ser Franciscus] de Ceualellis	
III, 8, 122.	37'-38	01. 02. 1384.	[CARTA Pastinationis Bogdani condam Radosclau]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 123.	38	01. 02. 1384.	[CARTA Dotis Stoie vxoris]	facta	
III, 8, 124.	38-38'	01. 02. 1384.	[CARTA Pastinationis Stoie relicte condam Georgii]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 125.	38'	01. 02. 1384.	[CARTA Finis commissarie condam presbiteri Georgii de Al....]	facta bis	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 126.	38'-39	01. 02. 1384.	[CARTA Debiti ser Gregorii condam ser Gregorii de Çadulinis]		[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 127.	39	02. 02. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Dischi condam Ciuitani]	facta	[ser Anthonius de Grixogonis]	
III, 8, 128.	39'-40	03. 02. 1384.	[CARTA Diuisionis inter ser de Begna et sororis]	facta semel	
III, 8, 129.	40-40'	03. 02. 1384.	CARTA	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 130.	40'-41	04. 02. 1384.	[CARTA Emptionis Demetri et Radice vxoris sue]	facta	[ser ANTHONIUS de Grixogonis]	
III, 8, 131.	41-41'	04. 02. 1384.	CARTA?	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 132.	41'-42	04. 02. 1384.	[CARTA Finis magistri Mathey]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 133.	42-42'	05. 02. 1384.	[CARTA Diuisionis inter Ciuihum et]	facta semel	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 134.	42'	... 02. 1384.	[CARTA Pastinationis]	...?	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 135.	42'-43	08. 02. 1384.	[CARTA Emptionis Milchi peliparii]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 136.	43-43'	08. 02. 1384.	[CARTA Pastinationis Petri Claudii chalegarii]	...?	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 8, 137.	43'	... 02. 1384.	[CARTA ...ionis inter]	...?	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 138.	43'-44	"	[CARTA Emptionis Radichii Chalendich]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 139.	44-44'	"	[CARTA Dotis Margarite vxoris magistri Iohannis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 140.	44'	"	[CARTA Finis Cressuli Piçoli marinarii de Iadra habitatoris None]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 8, 141.	45	"	[CARTA PASTINATIONIS]	facta	
III, 8, 142.	45	"	[CARTA Pastinationis et vxoris sue]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 143.	45'	"	[CARTA Debiti dictorum commissariorum]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 144.	45'	[CARTA Famulatus Milgoscii cum Stipano piscatore]	...?	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 145.	45a	"	[CARTA Pastinationis]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 146.	45a	"	[CARTA Pastinationis]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 147.	45a-45a'	"	[CARTA Locationis]	facta	[dictus ser Franciscus]	

III, 8, 148.	45a'	13. 02. 1384.	[CARTA Debiti Yuanis condam Petchi]	facta	[dictus ser Franciscus]	[12. 08. 1389.]
III, 8, 149.	45a'-46	13. 02. 1384.	[CARTA Dotis domine Nicolote vxoris ser Viticoris de Viticor] – usp. Petrus de Sarzana, b. III, fasc. 39, fol. 11', fasc. 42, fol. 18'	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 150.	46-46'	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...?	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 151.	46'	[CARTA Pastinationis Pauli]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 152.	46'-47	"	[CARTA Dotis Cristine vxoris Petri cor...]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 8, 153.	47	CARTA??	
***		17. 02. 1384.	Instrumentum DEFENSORIE BONORUM CONDAM CRESSII DE GEORGIO – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 26'	FACTA		
III, 8, 154.	47-47'	[CARTA Finis]	...??	
III, 8, 155.	47'	[CARTA Emptionis capitum vituum magistri] Saltoli [marangoni]	facta	[..... G.....]	
III, 8, 156.	47'-48	22. 02. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum ... condam Gregorii]	...??	
III, 8, 157.	48-48'	22. 02. 1384.	[CARTA Famulatus Vulcine cum magistro Radosclauo chalegario]	facta	[ser Franciscus de Ceualellis]	
III, 9, 1.	1	22. 02. 1384.	CARTA?	[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 9, 2.	1-1'	22. 02. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum aurifficis]	facta	
III, 9, 3.	1'-2	22. 02. 1384.	[CARTA Ad redriçandum Nicole de Sibenico]	facta	[ser MARCUS Gerardi]	
III, 9, 4.	2	23. 02. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Petri Stipani]	facta	[ser Iohannes DE VITICOR]	
III, 9, 5.	2-2'	24. 02. 1384.	[CARTA Protestatio ser Viticoris] – nedovršena??	
III, 9, 6.	2'	24. 02. 1384.	[CARTA Pastinationis Perfchi calefadi]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 9, 7.	3	24. 02. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchani condam Georgii]	facta	
III, 9, 8.	3-3'	24. 02. 1384.	CARTA Debiti Glubislau..]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 9, 9.	3'	27. 02. 1384.	[CARTA Finis domine ... relicte condam ser Nicole de ... et ... filii sui]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 9, 10.	3'-4	28. 02. 1384.	[CARTA Privilegium (?)]	facta		
III, 9, 11.	4-4'	28. 02. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Volchiich]		[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 9, 12.	4'	?	[CARTA Emptionis Iadrii Martinusseuich et Stoislau vxoris sue]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
III, 9, 13.	4'-5	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Martini de Bicina]	facta	
III, 9, 14.	5	"	[CARTA Famulatus cum]	...?	[ser Iohannes de VITICOR]	
III, 9, 15.	5'	"	[CARTA Famulatus M... cum presbitero Lucha Sancte Anastasie]	facta	
III, 9, 16.	5'-6	01. 03. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum condam Iurchi]?	
III, 9, 17.	6'	02. 03. 1384.	[CARTA Butchi Perfchi Tolsich de Muruiça]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 9, 18.	6'-7	03. 03. 1384.	[CARTAionis inter Ciuiathanum et Matheum]		[dictus ser Franciscus]	
III, 9, 19.	7	04. 03. 1384.	[CARTA Debiti comissarie condam balistarii]?	[ser MARCUS Gerardi]	[04. 10. 1384.]
III, 9, 20.	7-7'	06. 03. 1384.	[CARTA finis Anthonii condam Cressuli de insula Bagni]?	[SER FRANCISCUS DE CEUALELIS]	
III, 9, 21.	7'	06. 03. 1384.	[CARTA Emptionis medietatis vnus nauigii Angeli condam Galgani]	facta	[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 9, 22.	7'-8	06. 03. 1384.	[CARTA Finis ser Nicole de Cresaua]	facta	[dictus ser Franciscus]	

III, 9, 23.	8	11. 03. 1384.	[CARTA Finis ser Grixogoni de Ceualelis et ser Madii] – usp. Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 11'	facta	
III, 9, 24.	8'	13. 03. 1384.	[CARTA Emptionis Radoy Casaroli]	facta	
III, 9, 25.	8'-9	13. 03. 1384.	[CARTA Donationis inter uiuos Nicole Giurcheuich]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 9, 26.	9-9'	13. 03. 1384.	CARTA??	
III, 9, 27.	9'-10	14. 03. 1384.	[CARTA Pastinationis Pauli Martinusiouich de Luchorano]			
III, 9, 28.	10	14. 03. 1384.	[CARTA Pastinationis Petri Radichieuich]	facta	dictus ser [MARCUS]	
III, 9, 29.	10	14. 03. 1384.	[CARTA Pastinationis Yuanis Radosich]	facta		
III, 9, 30.	10'	14. 03. 1384.	[CARTA ser Cressuli de Nassis]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
	11		prazna stranica			
III, 9, 31.	11'	14. 03. 1384.	[CARTA Debiti Dobre vxoris Bilinich]	facta	[dictus ser Marcus]	
III, 9, 32.	11'-12	14. 03. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum magistri Francisci auriffici]	facta	[dictus ser Marcus]	
III, 9, 33.	12	[17. 03. 1384.]	[CARTA Finis ser Damiani de]	facta	[dictus ser MARCUS]	
III, 9, 34.	12-12'	17. 03. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Iacobi CIUITANI] – usp. Articutus de Rivignano, b. I, fasc. III, fol. 8'	facta	[dictus ser Marchus]	
III, 9, 35.	12'-13	17. 03. 1384.	[CARTA Debiti Iacobi Iurieiuich]	facta	[dictus ser Marcus]	
III, 9, 36.	13-13'	[17. 03. 1384.]	[CARTA Affictionis]	facta	[ser Iohannes DE VITICOR]	
III, 9, 37.	13'	[18. 03. 1384.]	CARTA – bez naslova, samo započeta			
III, 9, 38.	14	[19. 03. 1384.]	[CARTA Debiti ser ANTHONIII CON DAM SER BARTHI DE GRIXOGONIS] – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 157	FACTA?	
III, 9, 39.	14-14'	[19. 03. 1384.]	[CARTA Vigoris et roboris magistri Stephani aurifficis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 9, 40.	14'-15	... 03. 1384.	[CARTA Dotis Glubice vxoris Milchi peliparii] – usp. Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 70	facta	[dictus Iohannes]	
III, 9, 41.	15	09. 03. 1384.	[CARTA Debiti magistri Čuliani abalisticis] – usp. Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. II, fol. 53, 196'	facta	
III, 9, 42.	15'	22. 03. 1384.	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
	16-		šest praznih stranica			
			nedostaju prve četiri stranice			
III, 10, 1.	3	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 10, 2.	3	"	[CARTA Pastinationis Bogdani]	facta?	
III, 10, 3.	3	28. 03. 1384.	[CARTA Pastinationis Radoy Belchouich]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 10, 4.	3-3'	30. 03. 1384.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Glube]	facta	[ser Franciscus predictus]	
III, 10, 5.	3'-4	31. 03. 1384.	CARTA Debiti ser Marini [de Ginano]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 10, 6.	4	... 04. 1384.	[CARTA Finis ser Miche de Pechiaro]	facta	
III, 10, 7.	4-4'	"	[CARTA Finis ser Iohannis condam ser Gregorii de Calcina]	facta	[dictus ser Marcus]	
III, 10, 8.	4'	06. 04. 1384.	[CARTA Pastinationis Clapci condam Prodisse (?) de Blata]	facta	[ser Iohannes de Viticor]	
III, 10, 9.	4'	06. 04. 1384.	[CARTA Pastinationis Dabixii]	facta	[iudex ut supra]	

III, 10, 10.	4'	06. 04. 1384.	[CARTA Pastinationis Missoli condam Radosclai]	facta	[iudex ut supra]	
III, 10, 11.	5-5'	06. 04. 1384.	[CARTA Conuentionis inter condam et magistrum]	facta semel	[ser Marcus Gerardi]	
III, 10, 12.	5'	06. 04. 1384.	[CARTA Famulatus Ratchi cum ser Bogdulo filio ser viti Rubey]		[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 10, 13.	5'-6	11. 04. 1384.	[CARTA Pastinationis Dragoslai condam Dobroslai habitatoris in Ortis]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
III, 10, 14.	6-7	... 04. 1384.	[CARTA Diuisionis inter Georgium et Radicam fratres]	facta bis	[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 10, 15.	7	13. 04. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[dictus ser Franciscus]	
III, 10, 16.	7-7'	15. 04. 1384.	[CARTA Pastinationis Dobro..cii habitatoris]	facta	[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 10, 17.	7'	19. 04. 1384.	[CARTA Debiti Philippi Pule chalefadi]	facta	[ser Marcus Gerardi]	
III, 10, 18.	7'-8	19. 04. 1384.	[CARTA Debiti domine Çolice]	facta	[dictus ser Marcus]	
III, 10, 19.	8-8'	19. 04. 1384.	[CARTA Donationis Peruse vxoris Rademani condam Iadrii de Vgiglano]	facta	[dictus ser Marcus]	
III, 10, 20.	8'-9	20. 04. 1384.	[CARTA Afictationis possessionis monasterii Sancti Platonis ... in Berda]	FB	[ser Marcus Gerardi]	
III, 10, 21.	9	24. 04. 1384.	[CARTA Famulatus cum Radosclauo chalegario]	facta	[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 10, 22.	9'	26. 04. 1384.	[CARTA Affictationis vnus loci Sancti Petri Noui de platea Iadre]	facta semel	[ser Franciscus de Ceualelis]	
III, 10, 23.	9'-10	30. 04. 1384.	[CARTA Debiti ser Marini de Ginano]	facta		
	10'		prazna stranica			
III, 10, 24.	11	CARTA??	
III, 10, 25.	11-11'	10. 06. 1384.	CARTA?	
III, 10, 26.	11'	11. 06. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum ...bri Volchacii]	facta	[dictus ser]	
III, 10, 27.	12	... 06. 1384.	[CARTA Emptionis]	...??	
III, 10, 28.	12-12'	19. 06. 1384.	[CARTA Pastinationis Radosclai et Voilchi vxoris sue]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
III, 10, 29.	12'-13	19. 06. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Radosclai et Voilchi vxoris sue]	facta	dictus ser Viticor	
III, 10, 30.	13	20. 06. 1384.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Glubice]	facta	
III, 10, 31.	13-14	20. 06. 1384.	[CARTA Vigoris et roboris G...]	facta	[ser Matheus DE SLORADIS]	
III, 10, 32.	14	20. 06. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	ser Viticor de Viticor	
III, 10, 33.	14-14'	25. 06. 1384.	CARTA Colegancie [magistri Iohannis notarii]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	[02. 03. 1386.]
III, 10, 34.	14'-15	30. 06. 1384.	[CARTA Permutationis et cambii inter Damianum et magistrum Stephanum]	facta semel	
III, 10, 35.	15'	[01. 07. 1384.]	CARTA – nedovršena?
***		02. 07. 1384.	Instrumentum Colegancie ser Grisogonis de Ceualellis – vidi Raymundus de Modiis, Inuentarium bonorum olim nobilis domini Grisogoni de Ciualellis, b. I, fasc. III, 2, fol. 10'	FACTA		
III, 10, 36.	15'	03. 07. 1384.	[CARTA finis comissarie]	...?	[ser MATHEUS de Sloradis]	
III, 10, 37.	15'-16	13. 07. 1384.	[CARTA Pastinationis Otigne condam Stoisse de Blata]			
III, 10, 38.	16	15. 07. 1384.	[CARTA Debiti Dominici de Firmo]		[ser Matheus de Sloradis]	
III, 10, 39.	16-16'	16. 07. 1384.	CARTA Emptionis ser Augustini de Bite		dictus ser Matheus	
III, 10, 40.	16'-17	16. 07. 1384.	CARTA Emptionis ser Nicolay condam ser Grixogoni de Marino	facta	dictus ser Matheus	
III, 10, 41.	17	29. 07. 1384.	CARTA Debiti ser Damiani de Nassis	facta	ser Viticor de Viticor	
III, 10, 42.	17-17'	01. 08. 1384.	CARTA Emptionis Perchi Racich habitatoris Pagi vnus barche bastasiçe		ser Federicus de Grixogonis	

III, 10, 43.	17'	01. 08. 1384.	CARTA Debiti Ostoie Casaroli	facta	[dictus] ser Federicus	[.... 10. 1386.]
III, 10, 44.	17'-18	08. 08. 1384.	CARTA Locationis facte per dominam Mariam et ser Colanem condam ser Viticori	facta	[dictus] ser Federicus	[09. 12. 1384.]
III, 10, 45.	18-18'	11. 08. 1384.	CARTA Emptionis ser Augustini de Bithe	facta	ser Viticor de Viticor	[11. 08.] 1385.
III, 10, 46.	18'-19	11. 08. 1384.	CARTA Restituendi de gratia speciali		dictus ser Viticor de Viticor	BN
III, 10, 47.	19	15. 08. 1384.	CARTA Famulatus Marcii cum Georgio sartore	facta	ser Federicus de Grixogonis	
III, 10, 48.	19-19'	17. 08. 1384.	CARTA Emptionis Petri ortolani – usp. PP, b. III, fasc. 10, fol. 65' (ug. br. 175)		ser Federicus suprascriptus	
III, 10, 49.	19'	17. 08. 1384.	CARTA Debiti presbiteri [Ciuithani]	facta	dictus ser Federicus	01. 11. 1384.
III, 10, 50.	19'-20	18. 08. 1384.	CARTA Dotis [Fumie vxoris Anthonii condam Michaelis de Veneciis]	facta	[ser Viticor]	
III, 10, 51.	20	21. 08. 1384.	CARTA Obligationis [Fumie vxoris Anthonii condam Michaelis de Veneciis]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
III, 10, 52.	20-20'	21. 08. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum ser Augustinin de Bithe]	facta	ser Simon de Begna	
III, 10, 53.	20'-21	23. 08. 1384.	CARTA Debiti ser Nadalini de Çadulinis	facta	dictus ser Simon de Begna	
III, 10, 54.	21	23. 08. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum]??	
III, 10, 55.	21-21'	27. 08. 1384.	[CARTA Emptionis CL pelium agnellarum magistri Iacobi peliparii]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 56.	21'	29. 08. 1384.	[CARTA Colegancie ser Colanis de Figaçolo]	facta	dictus ser Federicus	
III, 10, 57.	22	29. 08. 1384.	[CARTA Conuentionis inter ser Chosam de Begna	facta semel <TRIS>	ser Federicus de Grixogonis	
III, 10, 58.	22'	31. 08. 1384.	CARTA Finis Iacobi [condam Gregorii Damiani de Sibenico]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
III, 10, 59.	22'-23	03. 09. 1384.	[CARTA Diuisionis inter Cr... et Lucam]	facta bis	ser Viticor de Viticor	
III, 10, 60.	23-23'	05. 09. 1384.	[CARTA Debiti Michaelis et Anthonii de Florentia] – usp. Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. IV, fol. 51'	facta	[dictus ser Viticor]	
	24		prazna stranica			
III, 10, 61.	24'	08. 09. 1384.	[CARTA Emptionis magistri Nicolay taiapetra]	facta	[ser SIMON de Begna]	
III, 10, 62.	24'-25	12. 09. 1384.	[CARTA Finis generalis comissarie condam Valentis merçarii]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 63.	25-25'	16. 09. 1384.	CARTA Donationis ser Francisci de Nosdrogna	facta	ser Simon de Begna	
III, 10, 64.	25'-26	[19. 09. 1384.]	[CARTA Finis Pauli de Florentia]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 65.	26	20. 09. 1384.	[CARTA Ad laborandum	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 66.	26	21. 09. 1384.	[CARTA Pastinationis Iacobi Pribigne de Cerno]	facta	ser Simon de Begna	
III, 10, 67.	26'	21. 09. 1384.	[CARTA Pastinationis Henrici condam S.... de Cerno]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 10, 68.	26'	21. 09. 1384.	[CARTA Pastinationis Budoy]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 10, 69.	26'	21. 09. 1384.	[CARTA Famulatus Pauli cum Damiano merçario]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 10, 70.	27	24. 09. 1384.	[CARTA Finis Pauli b... de Florentia]	...?	[dictus ser Simon]	
III, 10, 71.	27-27'	29. 09. 1384.	[CARTA Debiti magistri Petri a Moneta]	facta	[ser Viticor de Viticor]
III, 10, 72.	27'	29. 09. 1384.	[CARTA Locationis vnus loci ad XXVIII annos] – nedovršena	...?	
	28		prazna stranica			
III, 10, 73.	28'	29. 09. 1384.	[CARTA Dotis] – nedovršena	...??	
III, 10, 74.	29	30. 09. 1384.	[CARTA Debiti domini Georgii plebani Sancte Marie Maioris de Iadra]	...?	

III, 10, 75.	29-29'	03. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Radosclaii ...ich]	...??	
III, 10, 76.	29'	03. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Cusme condam Georgii]	...?		
***		03. 10. 1384.	Instrumentum procurationis SER GERARDINI CON DAM SER CRESSII DE CARNARUTO – vidi Articutus de Rivignano, b. I, fasc. II, fol. 11	FACTA		
III, 10, 77.	29'-30	05. 10. 1384.	[CARTA Finis generalis magistri Petri a Moneta]	facta	[ser Viticor de Viticor]	
III, 10, 78.	30	... 10. 1384.	CARTA	facta	
III, 10, 79.	30-30'	09. 10. 1384.	CARTA
III, 10, 80.	30'	CARTA	facta
III, 10, 81.	31	CARTA??	
***		10. 10. 1384.	Instrumentum colegancie SER VITICORIS DE VITICOR – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. I, fol. 82'			
III, 10, 82.	31-31'	... 10. 1384.	CARTA Famulatus Donati cum magistro Bogdano [sartore]	...??	
III, 10, 83.	31'	... 10. 1384.	[CARTA Famulatus Andree cum magistro Iohanne]	...?	[ser Simon de Begna]	
III, 10, 84.	32	17. 10. 1384.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	BN
III, 10, 85.	32	18. 10. 1384.	[CARTA Finis??	
III, 10, 86.	32'	[CARTA Promissionis?	[ser Viticor de Viticor]	[22. 11. 1384.]
III, 10, 87.	32'-33	"	[CARTA Debiti Damiani merçarii Polesich]	facta	[dictus ser Viticor]	29. 03. 1385.
III, 10, 88.	33	[CARTA Pastinationis	facta	
III, 10, 89.	33	"	CARTA Pastinationis Radani condam [Stoislaui de Pistomano]	facta	dictus ser Simon	
III, 10, 90.	33	"	CARTA Pastinationis Nicole condam Georgii [de Pistomano]	facta	dictus ser Simon	
III, 10, 91.	33-33'	"	CARTA Pastinationis Stephani condam [Petri de Pistomano]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 10, 92.	33'	"	[CARTA Pastinationis??	
III, 10, 93.	33'	22. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis?	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 94.	93'	CARTA ?	...??	
III, 10, 95.	34	"	[CARTA Dotis	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 96.	34'-35	24. 10. 1384.	[CARTA Emptionis Radosclaii	facta	[dictus ser Federicus]	
III, 10, 97.	35	25. 10. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum Radeni	facta	ser Viticor de Viticor	
III, 10, 98.	35'	25. 10. 1384.	[CARTA D.... fratalee chalegariorum	facta?	
III, 10, 99.	36	28. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Pribche condam Petri]	facta	[ser Simon de Begna]	
III, 10, 100.	36	28. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Radosclaii condam Grupsi (?)]	facta	[dictus ser Simon]
III, 10, 101.	36	28. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Draschiich]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 10, 102.	36'	28. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Cre... condam	facta	[dictus ser Simon]	
III, 10, 103.	36'	28. 10. 1384.	[CARTA Pastinationis Dissislaui condam Radissii]	...?	[dictus ser Simon]	
III, 10, 104.	36'	30. 10. 1384.	[CARTA Finis Radacii condam D... ..]	...?	[ser Viticor de Viticor]	
III, 10, 105.	36'-37	31. 10. 1384.	[CARTA Debiti Vidonis de Florentia]		[ser Simon de Begna]	[03. 11. 1384.]
III, 10, 106.	37	01. 11. 1384.	[CARTA Pastinationis Disoli et Blaxii fratrum]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 107.	37'	01. 11. 1384.	CARTA Emancipationis Stipchi marangoni – usp. PP, b. IV, fasc. 4, fol. 30' (ug. br. 89)	facta	ser Federicus de Grixogonis	

III, 10, 108.	37'-38	01. 11. 1384.	[CARTA Emptionis Georgii filii Gregorii]	facta	[dictus ser Federicus]	
III, 10, 109.	38	02. 11. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum magistri Stipchi marangoni]	facta	[dictus ser Federicus]	
III, 10, 110.	38'	03. 11. 1384.	[CARTA Emptionis magistri Iacobi]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 111.	39-39'	[07. 11. 1384.]	[CARTA Restitutionis quinque sortium terre]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
III, 10, 112.	39'-40	[07. 11. 1384.]	[CARTA Conuentionis inter B... de Drecchia et]	facta	[ser Viticor de Viticor]
III, 10, 113.	40-40'	[06. 11. 1384.]	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	
III, 10, 114.	40'	06. 11. 1384.	[CARTA Pastinationis Yuanis condam Cusme]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 10, 115.	40'-41	17. 11. 1384.	[CARTA Finis comissarie ... Cressii de Ceualelis] – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 20; PP, b. II, fasc. 7, fol. 34' (ug. br. 79)	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 10, 116.	41'	19. 11. 1384.	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 117.	41'-42	20. 11. 1384.	[CARTA Emptionis vnus barche piscarisse ... Iurgieuich etich]	...?	[ser Benedictus Galelo]	
III, 10, 118.	42	20. 11. 1384.	CARTA Debiti	facta?	
III, 10, 119.	42-42'	21. 11. 1384.	[CARTA Finis ser Bernardi Galeli]			
III, 10, 120.	42'	23. 11. 1384.	[CARTA Finis Perchi]	...?	
III, 10, 121.	42'	26. 11. 1384.	CARTA – nedostaje nastavak			
			14 škartiranih stranica			
III, 10, 122.	50	... 12. 1384.	CARTA	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 123.	50-50'	"	[CARTA Famulatus Marci fabri cum magistro Venturino]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 10, 124.	50'	"	[CARTA Pastinationis Bogdani Donoglich]		[dictus ser Gregorius]	
III, 10, 125.	50'-51	16. 12. 1384.	[CARTA Emptionis Gregorii condam Iacobi Filipouich]	facta	[ser Matheus de Begna]	
III, 10, 126.	51-51'	[17. 12. 1384.]	[CARTA Emptionis capitum vituum de Viticor]	facta	
	52		prazna stranica			
III, 10, 127.	52'	20. 12. 1384.	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Matheus predictus]	
III, 10, 128.	52'-53	2... 12. 1384.	[CARTA Emptionis]	facta	
III, 10, 129.	53-53'	"	[CARTA Debiti relicte condam ser Iohannis de Chalcina]	...?	[dictus ser Matheus]	14. 03. 1392.
III, 10, 130.	53'	... 12. 1384.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...??	
III, 10, 131.	53'-54	2.. 12. 1384.	CARTA Debiti magistri Francisci aurifficis	facta	
III, 10, 132.	54-54'	30. 12. 1384.	[CARTA Debiti]	...?	[ser Gregorius Gregorii]	[05. 06. 1385.]
III, 10, 133.	54'	31. 12. 1384.	[CARTA Dotis]	facta	
III, 10, 134.	54'-55	02. 01. 1385.	[CARTA Conuentionis inter Pribislauum et Georgium]	facta	[dictus ser Gregorius]	
III, 10, 135.	55-55'	04. 01. 1385.	[CARTA Pastinationis Ratchi Perchouich] – usp. PP, b. III, fasc. 11. fol. 21 (ug. br. 72)	facta	[ser Matheus de Begna]	
III, 10, 136.	55'-56	06. 01. 1385.	[CARTA Donationis inter vivos Neg...]	facta	[ser Matheus de Begna]	
III, 10, 137.	56	09. 01. 1385.	CARTA?	
III, 10, 138.	56-56'	11. 01. 1385.	[CARTA Emptionis Nicole condam]	facta	[dictus ser Matheus]	
III, 10, 139.	56'-57	11. 01. 1385.	[CARTA Emptionis Stipani]	facta	[dictus ser Matheus]	
III, 10, 140.	57-57'	17. 01. 1385.	CARTA	facta	
III, 10, 141.	57'-58	17. 01. 1385.	[CARTAionis fratalee calegariorum Iadre]	facta	[dictus ser Matheus]	[16. 02. 1386.]

III, 10, 142.	58	... 01. 1385.	CARTA – nedovršena	...??	
III, 10, 143.	58-58'	... 01. 1385.	[CARTA Debiti]	...??	
III, 10, 144.	58'	20. 01. 1385.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Matheus de Begna]	
III, 10, 145.	59	CARTA	facta?	
III, 10, 146.	59-59'	[CARTA Emptionis]	facta?	
III, 10, 147.	59'-60	... 01. 1385.	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 148.	60'	"	[CARTA Debiti]	...??	08. 05. 138...
III, 10, 149.	60'-60a	23. 01. 1385.	CARTA Pastinationis Iadri condam [Miclaussi Hungari]	facta	ser Çaninus de Calcina	
III, 10, 150.	60a	24. 01. 1385.	[CARTA Debiti Cheglemin]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
	60a'		prazna stranica			
III, 10, 151.	61	26. 01. 1385.	[CARTA Pastinationis Bogdani condam Yuanis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 152.	61	26. 01. 138?	[CARTA Pastinationis] Luce condam Grixani	facta	dictus ser Gregorius	
III, 10, 153.	61-61'	26. 01. 1385.	[CARTA Debiti magistri Stephani aurificis]	facta	dictus ser Gregorius	
III, 10, 154.	61'-62	26. 01. 1385.	[CARTA Emptionis magistri Stephani aurifficis]	facta	[ser Gregorius predictus]	
III, 10, 155.	62	CARTA	facta	
III, 10, 156.	62-62'	03. 02. 1385.	[CARTA Emptionis magistri Luce peliparii et magistri Gregorii pelium]	facta	[ser suprascriptus]	[20. 06. 1386.]
III, 10, 157.	62'	03. 02. 1385.	[CARTA Debiti ser Bogduli] - oštećenje	facta	[.... ser Gregorius]	
III, 10, 158.	62'-63	03. 02. 1385.	[CARTA Famulatus Yuanis de Modrusia cum magistro Anthonio fabro]			
III, 10, 159.	63-63'	04. 02. 1385.	[CARTA Pastinationis Cole Topnisich piscatoris]	facta	ser Çaninus de Calcina	
III, 10, 160.	63'	04. 02. 1385.	[CARTA Pastinationis Georgii]	facta	
III, 10, 161.	63'	04. 02. 1385.	[CARTA Pastinationis]	facta	
III, 10, 162.	63'	04. 02. 1385.	[CARTA Pastinationis]	facta	
III, 10, 163.	63'	04. 02. 1385.	[CARTA Pastinationis Radosclaidisaç]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 164.	64	CARTA	facta	
III, 10, 165.	64	"	[CARTA Pastinationis condam Disoy]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 166.	64	"	[CARTA Pastinationis Yuanis Babich condam Stephani]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 167.	64'	"	[CARTA Pastinationis Radichi condam Stephani habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 168.	64'	"	[CARTA Pastinationis G... condam habitatoris Iadre et]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 169.	64'	"	[CARTA Pastinationis Micho..... condam Yuanis habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 170.	64'	"	[CARTA Pastinationis Milchi Dobroslauich]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 171.	64'	[CARTA Pastinationis Georgii condam Dragoslai habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 172.	64'-65	"	[CARTA Pastinationis Mladini condam Bogdani de Petroçane]	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 10, 173.	65	07. 02. 1385.	[CARTA Ad laborandum capitum vituum hinc ad quinque annos]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 174.	65-65'	10. 02. 1385.	CARTA Debiti Iadrii condam Yuamissii	facta	ser Matheus de Begna	
III, 10, 175.	65'-66	10. 02. 1385.	CARTA Conseruationis indempnIs Petri ortolani	facta	ser Matheus de Begna	
III, 10, 176.	66-66'	12. 02. 1385.	[CARTA ser Colanis de Iaia]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 10, 177.	66'-67	12. 02. 1385.	CARTA Emptionis capitum vituum Rodini condam Gerdi	facta	

III, 10, 178.	67-67'	12. 02. 1385.	CARTA Famulatus Simonis condam Budoy cum magistro Philippo pelipario	facta	dictus ser Matheus	
III, 10, 179.	67'	13. 02. 1385.	CARTA Emptionis VI ^C modiorum salis ser Miche de Nassis – nedovršena		dictus ser Matheus	
	68-68'		dvije prazne stranice			
III, 10, 180.	69	19. 02. 1385.	[CARTA Pastinationis Petri condam Laurencii habitatoris in Giglano]	facta	[ser Matheus] de Begna	
III, 10, 181.	69-69'	23. 02. 1385.	CARTA Famulatus Blaxii cum Venturino condam Paxini	facta	dictus ser Matheus	
III, 10, 181.	69'	26. 02. 1385.	CARTA Emptionis magistri Luce peliparii agnorum sexaginta	facta	dictus ser Matheus	
III, 10, 183.	69'-70	27. 02. 1385.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bithe]	facta	
III, 10, 184.	70-70'	01. 03. 1385.	CARTA Emptionis (capitum vituum) hedificii domus Dismani et Margarite vxoris sue	facta	dictus ser Gregorius Gregorii	
III, 10, 185.	70'	02. 03. 1385.	CARTA Emptionis capitum vituum Fumie relicte condam Vulcine	facta	dictus ser Gregorius	
III, 10, 186.	70'-71	02. 03. 1385.	CARTA Conuentionis decime Sancte Marie de Racha	facta	dictus ser Gregorius	
III, 10, 187.	71-71'	02. 03. 1385.	[CARTA Emptionis Dragani condam Volchi] hedificii domus		[ser Çaninus] de Calcina	
III, 10, 188.	71'	04. 03. 1385.	CARTA Finis ser Gregorii condam ser Gregorii de Çadulinis	facta	ser Matheus de Begna	
III, 10, 189.	71'-72	07. 03. 1385.	CARTA Emptionis capitum vituum Damiani sartoris??	
III, 10, 190.	72-72'	08. 03. 1385.	[CARTA Trium fratrum veniendi ad laborandum terras ser Iacobi de Fira	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 10, 191.	72'	09. 03. 1385.	[CARTA Debiti ser Marini de Ginano]	...?	[ser Gregorius Gregorii]	[09. 02. 1386.]
III, 10, 192.	72'-73	12. 03. 1385.	[CARTA AD REDRIÇANDUM ! Radacii et Mathey ad redriçandum]	...??	
III, 10, 193.	73'	12. 03. 1385.	[CARTA Pastinationis Radacii et Mathey habitatorum Iadre]	...??	
III, 10, 194.	73-73'	12. 03. 1385.	[CARTA Emptionis Dragossii condam Bogdani]			
III, 10, 195.	73'-74	12. 03. 1385.	[CARTA Conuentionis inter Radosclauam et Disisl... fratres	facta	
III, 10, 196.	74-74'	16. 03. 1385.	[CARTA Famulatus Iacobi cum Venturino]	...??	
	75-75'		dvije prazne stranice			
III, 10, 197.	76	.7. ... 1385.	[CARTA FINIS]	...??	
III, 10, 198.	76-76'	21. 03. 1385.	[CARTA Emptionis medietatis barche Yuanis Iurgieuich]		[ser Çaninus de Calcina]	
III, 10, 199.	76'	... 03. 1385.	[CARTA EMPTIONIS]	...??	
III, 11, 1.	1	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
III, 11, 2.	1	CARTA – oštećeno	...??	
III, 11, 3.	1-1'	... 04. 1385.	[CARTA Emptionis barche Blaxii condam Pauli]			
III, 11, 4.	1'-2	13. 04. 1385.	CARTA Famulatus Ratchi [cum Georgio chalegario]	facta	[ser Matheus de Begna]	
III, 11, 5.	2	[CARTA PASTINATIONIS] – oštećeno	...?	[SER MATHEUS de Begna]	
III, 11, 6.	2-2'	"	CARTA Debiti [Venturini condam Paxini]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 7.	2'	"	CARTA Debiti [ser Petri de Nassis]		[ser Çaninus de Calcina]
III, 11, 8.	2'-3	17. 04. 1385.	[CARTA Debiti Radichi Chalendich	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
III, 11, 9.	3	... 04. 1385.	[CARTA EMPTIONIS] – oštećeno	...?	[ser Çaninus DE CALCINA]	
III, 11, 10.	3-3'	"	CARTA Debiti Andreee marinarii	facta	
III, 11, 11.	3'	23. 04. 1385.	[CARTA Finis comissarie condam ser Cressii de Ceualelis Glubislau]	facta	[ser Matheus] de Begna	
III, 11, 12.	4	25. 04. 1385.	[CARTA DEBITI] – oštećeno	...?	[SER GREGORIUS GREGORII]
III, 11, 13.	4-4'	02. 05. 1385.	[CARTA Colegancie magistri Iohannis notarii]	facta	[dictus ser Gregorius]

III, 11, 14.		11. 05. 1385.	[CARTA CONUENTIONIS]	...?	[SER DOBROLUS DE BEGNA]	
III, 11, 15.	5	14. 05. 1385.	[CARTA Debiti Pule chalefadi	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 16.	5-5'	14. 05. 1385.	[CARTA Debiti Radichi condam Yuanis]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 17.	5'-6	21. 05. 1385.	[CARTA Dotis Fumie vxoris Georgii Martinusouich]	facta	[ser NICOLAUS de Matafaris]	[07. 07. 1386.]
III, 11, 18.	6	22. 05. 1385.	[CARTA PASTINATIONIS]	...??	
III, 11, 19.	6	23. 05. 1385.	[CARTA Pastinationis Butchi condam Georgii]	...??	
III, 11, 20.	6'	23. 05. 1385.	[CARTA Pastinationis Radosclai]	??	
III, 11, 21.	6'	29. 05. 1385.	[CARTA Pastinationis Georgii]	facta	[ser Nicolaus de MATAFARIS]	
III, 11, 22.	6'-7	30. 05. 1385.	[CARTA Debiti Blaxiiich]	facta	[ser Dobrole de Begna]	
III, 11, 23.	7	[04. 06. 1385.]	CARTA	facta BIS?	
III, 11, 24.	7-7'	[04. 06. 1385.]	[CARTA Debiti Leoni de Çiçono]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 25.	7'	02. 06. 1385.	CARTA Emptionis hedifficii domus [Ielene vocate Catarine]	facta	ser Dobrole de Begna	
III, 11, 26.	8	04. 06. 1385.	[CARTA EMPTIONIS]	facta	
III, 11, 27.	8-8'	05. 06. 1385.	CARTA Emptionis [Thomani Criuosich]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 28.	8'-9	05. 06. 1385.	CARTA Finis [Dobre]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 29.	9	05. 06. 1385.	[CARTA Locationis vnus Miche de Pechiaro]	facta	ser Nicolaus [de Matafaris]	
III, 11, 30.	9-9'	06. 06. 1385.	CARTA Debiti magistri [Stephani tintoris]	facta	dictus ser Nicolaus	[20. 11. 1385.]
III, 11, 31.	9'	15. 06. 1385.	[CARTA Emptionis Crisani de Astubal medietatis vnus hedifficii domus]	facta	[ser Dobrole de Begna]	
III, 11, 32.	10	17. 06. 1385.	CARTA Debiti ser [Baroli de Drechia]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]
III, 11, 33.	10-10'	17. 06. 1385.	<CARTA LABORANDI> Commissaria condam Georgii Curade	facta		
III, 11, 34.	10'	18. 06. 1385.	CARTA Debiti ser Miche de [Pechiaro]	facta	ser Andreas de [Grixogonis]	
III, 11, 35.	10'-11	19. 06. 1385.	CARTA Debiti Stane relicte condam Radosclai	facta	ser Dobrole de Begna	
III, 11, 36.	11	24. 06. 1385.	[CARTA ser Cressii de Nassis]		[ser Dobrole de Begna]	[2... 08. 138...]
III, 11, 37.	11-11'	25. 06. 1385.	CARTA Emptionis hedifficii [domus Radichi et Stane vxoris sue]	facta	[ser ANDREAS] de Grixogonis	
III, 11, 38.	11'	25. 06. 1385.	CARTA Pastinationis Draschi de Vgiglano	facta	ser Dobrole de Begna	
III, 11, 39.	11'-12	25. 06. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum presbiteri Cresceuani Sancte Marie de Vgiglano]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 40.	12-12'	27. 06. 1385.	CARTA Debiti Radde relicte [condam Mathey Prestacich]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 41.	12'-13	28. 06. 1385.	[CARTA Dotis Fumie vxoris Draxoii casaroli]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 42.	13	28. 06. 1385.	[CARTA Famulatus Crisani cum ser Francisco de Matafaris]		[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 43.	13-13'	30. 06. 1385.	[CARTA Emptionis Glubice hedifficii domus]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 44.	13'-14	02. 07. 1385.	[CARTA Pastinationis Pribchi Petrouich habitatoris Iadre]	facta	ser Dobrole de Begna	
III, 11, 45.	14	02. 07. 1385.	[CARTA Pastinationis Yuanis condam Nouachi habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Dobrole de Begna]	
III, 11, 46.	14	02. 07. 1385.	[CARTA Pastinationis Simonis Dragoslauich habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Dobrole de Begna]	
III, 11, 47.	14	10. 07. 1385.	[CARTA Debiti presbiteri Nicolay Sancti Petri veteris de Iadra]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 48.	14'	10. 07. 1385.	[CARTA Conuentionis inter presbiterum Nicolaum Sancti Petri veteris et presbiterum Petrochnam]			
III, 11, 49.	14'-15	15. 07. 1385.	CARTA Debiti ser Marini de Ginano	facta	[dictus ser Dobrole]	[03. 11.] 1386.

III, 11, 50.	15	18. 07. 1385.	[CARTA Emptionis Nicole condam Giglani et Slaue vxoris sue]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 51.	15-15'	18. 07. 1385.	[CARTA Famulatus Çufchi cum Venturino]	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
III, 11, 52.	15'-16	19. 07. 1385.	[CARTA Emptionis Desice condam Dragossii relicte habitatricis Iadre]	facta	ser Dobrole de Begna	
III, 11, 53.	16	24. 07. 1385.	CARTA Pastinationis Butche et [Tisse vxoris sue]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 54.	16-16'	24. 07. 1385.	CARTA Dotis Stoie vxoris Petri de Insula Magna	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 55.	16'	24. 07. 1385.	CARTA Pastinationis Pruoslaui de Sancto Cibriano	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 56.	16'-17	24. 07. 1385.	CARTA Pastinationis Pribchi gastaldionis [condam Stoiani]	facta		
III, 11, 57.	17	24. 07. 1385.	CARTA Pastinationis Vulcine condam Draxoy de Sancto Cibriano	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 58.	17	24. 07. 1385.	CARTA Emptionis Minole condam Radoy Criuosilich	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 59.	17-17'	24. 07. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Iacobi becharii]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 60.	17-17'	24. 07. 1385.	CARTA Compositionis inter ser Chosam de Begna et presbiterum Stipanum = CD XVI, str. 537–539	facta 	dictus ser Dobrole	
III, 11, 61.	18	26. 07. 1385.	[CARTA Emancipationis Georgii filii] Gregorii	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 62.	18'	26. 07. 1385.	[CARTA Pastinationis Boii Milosceuch de Chotoro]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 63.	18'	26. 07. 1385.	[CARTA Pastinationis Mibrat Stipanich]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 64.	18'-19	28. 07. 1385.	CARTA Debiti Venturini condam Paxini	facta	[ser Andreas domini Iohannis de Grixogonis]	
III, 11, 65.	19	28. 07. 1385.	[CARTA Dotis Stane vxoris Alegreti marinarii]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 66.	19-19'	30. 07. 1385.	CARTA ser Bogduli Rubey	facta	[ser Andreas] domini Iohannis	
III, 11, 67.	19'-20	01. 08. 1385.	[<CARTA LABORANDI> ser Cressii condam ser Gregorii de Çadulinis	facta	[ser Dobrole]	
III, 11, 68.	20	04. 08. 1385.	CARTA Debiti Philippi [Pule chalefadi]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	[15. 11. 1387.]
III, 11, 69.	20-20'	05. 08. 1385.	[CARTA Emptionis centum caprarum Bartuli de Sloradis]	facta	ser Andreas domini Iohannis	
III, 11, 70.	20'	06. 08. 1385.	CARTA Emptionis hedifficii [domus Petri Berchouich]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 71.	21	06. 08. 1385.	[CARTA Debiti Bogdane de Pistomano	...?	[dictus ser Dobrole]	[26. 10. 1385.]
III, 11, 72.	21-21'	08. 08. 1385.	[CARTA Pastinationis Ratchi condam Stiphani]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 73.	21'	10. 08. 1385.	[CARTA Famulatus Volchasini cum magistro Georgio marangone]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 74.	21'-22	11. 08. 1385.	[CARTA Pastinationis Grubine de Petrece (?)]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 75.	22-22'	11. 08. 1385.	[CARTA Donationis Marini de Boxaua]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 76.	22'	16. 08. 1385.	[CARTA Emancipationis Nicole filii Yuanis de Diclo] – usp. PP, b. IV, fasc. 1, fol. 6' (ug. br. 18)	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 77.	22'-23	17. 08. 1385.	[CARTA Pastinationis Dragoslaui habitatori in Ortis]	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 78.	23	17. 08. 1385.	[CARTA Pastinationis Ciuitchi habitatoris in Ortis]	facta	[dictus ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 79.	23-23'	19. 08. 1385.	CARTA Emptionis [Damiani merçarii Polesich]	facta	dictus ser Dobrole	[09. 06. 1389.]
III, 11, 80.	23'	20. 08. 1385.	CARTA Pastinationis Radosclau chalegarii condam Radoy	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 81.	23'-24	20. 08. 1385.	[CARTA Emptionis Stephani Dionixii de Tinino]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 82.	24	20. 08. 1385.	[CARTA Depositi Bilossii Crancich]	facta	dictus ser Dobrole	16. 04. 1386.
III, 11, 83.	24-24'	21. 08. 1385.	[CARTA Finis ser Cose de Begna] = CD XVI, str. 544–545	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 84.	24'-25	24. 08. 1385.	CARTA Emptionis capitum vituum Thomassi aurifficis	facta	dictus ser Dobrole	

III, 11, 85.	25	30. 08. 1385.	[CARTA Debiti Radichi condam Yuanis]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 86.	25-25'	31. 08. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ratchi condam Dragoslai]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 87.	25'	04. 09. 1385.	CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
III, 11, 88.	25'-26	04. 09. 1385.	CARTA Pastinationis Yuanis filii Radosclai	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 89.	26	04. 09. 1385.	CARTA Pastinationis Nicole condam Yuanis de Petrice (?)	facta		
III, 11, 90.	26	04. 09. 1385.	CARTA finis [Pauli Berti de Florentia]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 91.	26-26'	04. 09. 1385.	CARTA Debiti ser Bogduli de Rubeo	facta		17. 6. 1300. (!)
III, 11, 92.	26'	07. 09. 1385.	[CARTA Depositi magistri Nicole spiciarii]	facta	ser Dobrole de Begna	[02. 09. 1386.]
III, 11, 93.	26'-27	08. 09. 1385.	[CARTA Famulatus Dominici filii Ponchi cum magistro Pribislauo sartore]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 94.	27	15. 09. 1385.	[CARTA Debiti Cressuli Piçolini marinarii]	facta	ser Dobrole	31. 08. 138...
III, 11, 95.	27'	19. 09. 1385.	[CARTA Debiti]	facta	[ser Dobrole de Begna]	
III, 11, 96.	27'	20. 09. 1385.	[CARTA Pastinationis magistri Petri taiapetra]	facta	[ser Andreas] domini Iohannis	
III, 11, 97.	27'-28	22. 09. 1385.	[CARTA Famulatus Vlatchi cum magistro Valente archerio]	facta	[dictus ser Andreas]	
	28'		prazna stranica			
III, 11, 98.	29	24. 09. 1385.	[CARTA Debiti domine Ielente	...??	
III, 11, 99.	29-29'	28. 09. 1385.	[CARTA Debiti magistri Petri]		[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 100.	29'	29. 09. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii condam Pribci]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 101.	29'-30	29. 09. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Nicole mach...]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 102.	30-30'	01. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Yuanis condam Radosclai de Eçcio]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 103.	30'	01. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Vulcine Persich de Eçio]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 104.	30'-31	01. 10. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stephani condam Yuanis de Giglano]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 105.	31	02. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Stephani condam Radosclai]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 106.	31-31'	02. 10. 1385.	[CARTA Licenciam (?) Blaxii condam Damiani]	facta	[dictus ser Nicolaus]	
III, 11, 107.	31'-32	03. 10. 1385.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Petchi et Stane vxoris sue]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 108.	32	04. 10. 1385.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Michaelis condam Vladoy]	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 109.	32-32'	05. 10. 1385.	[CARTA Famulatus Gregorii cum Thomasio marangone]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 110.	32'-33	07. 10. 1385.	[CARTA Emptionis vnus loci Glubislaue condam Dismani]	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 111.	33	09. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Peruoslai P...ich]	facta?	
III, 11, 112.	33'	12. 10. 1385.	[CARTA Dotis Perfche vxoris Radoy çapatoris]	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 113.	34	14. 10. 1385.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Marchi]	facta	[ser Dobrole de Begna]	
III, 11, 114.	34-34'	15. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Radosclai Dobromiri]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 115.	34'	19. 10. 1385.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	[dictus ser Dobrole]	[16. 05. 1386.]
III, 11, 116.	34'-35	22. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Radosclai Racich]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 117.	35-35'	22. 10. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stipani condam Butchi]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 118.	35'	22. 10. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Nouachi et Ruxe vxoris sue]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 119.	35'-36	22. 10. 1385.	CARTA Emptionis hedifficii domus [Ançolete]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 120.	36-36'	22. 10. 1385.	[CARTA Debiti Petri çapatoris et Draxice vxoris sue]	facta	[dictus ser Dobrole]	

III, 11, 121.	36'	22. 10. 1385.	[CARTA LABORANDI ! dandi ad laborandum salinas ser Augustini] de Bithe	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 122.	37	22. 10. 1385.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 123.	37-37'	22. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Luce salinarii]	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 124.	37'	22. 10. 1385.	[CARTA Pastinationis Luche peliparii condam Poliche]	facta	[dictus ser Dobrole]	
III, 11, 125.	37'	20. 10. 1385.	CARTA Emptionis capitum vituum [Radosclai condam Ciuitchi] – nedovršena ?!	facta	dictus ser Dobrole	
III, 11, 126.	38-38'	[20. 10. 1385.]	[CARTA Emptionis.....]	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
III, 11, 127.	39	07. 11. 1385.	[CARTA Finis Nicolote relicte condam]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
III, 11, 128.	39-39'	11. 11. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stancii Clopot]	facta		
III, 11, 129.	39'-40	13. 11. 1385.	[CARTA Emptionis medietatis hedificii domus Marie relicte condam Ciuthani]	facta		
III, 11, 130.	40-40'	17. 11. 1385.	[CARTA Emptionis Dissacii condam Stoiani et Radice vxoris sue]	facta	[ser Simon de Chocila]	
III, 11, 131.	40'	17. 11. 1385.	[CARTA Obligationis domine Marice condam ser Bualdi de Boto]	facta	[dictus ser Simon de Chocila]	
III, 11, 132.	40'-41	23. 11. 1385.	[CARTA Emptionis Cresouani et Iacobi]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 11, 133.	41-41'	23. 11. 1385.	[CARTA Donationis dictorum Cresouani et Iacobi]	facta	[dictus ser Simon]	
III, 11, 134.	41'-42	24. 11. 1385.	[CARTA Famulatus Georgii cum ser Bogdulo]	facta	[ser MAURUS Petri de Grixogonis]	
III, 11, 135.	42-42'	26. 11. 1385.	[CARTA Famulatus Ruçe cum Volchna vxore Pribci]		[dictus ser Maurus]	
III, 11, 136.	42'	27. 11. 1385.	[CARTA Pastinationis Iurmani de Insula Magna]	facta	[dictus ser Maurus]	
III, 11, 137.	42'-43	27. 11. 1385.	[CARTA Dotis Fumie vxoris Humille]	facta	[dictus ser Simon de Chocila]	
III, 11, 138.	43-43'	30. 11. 1385.	[CARTA Debiti magistri Thomani peliparii]	facta	[dictus ser Maurus de Grixogonis]	BN
III, 11, 139.	43'	07. 12. 1385.	CARTA Finis comissarie [condam ser Colanis de Martinussio]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 140.	43'-44'	08. 12. 1385.	[CARTA Emptionis Milchi peliparii]	facta	dictus ser [Çaninus]	
III, 11, 141.	44'	11. 12. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Vesele]	facta?	
III, 11, 142.	44'-45'	12. 12. 1385.	CARTA Emptionis ser Miche de Nassis	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 143.	45'	16. 12. 1385.	[CARTA Dotis Radosclae vxoris Dragoslai]	facta	[ser Marinus] de Matafaris	
III, 11, 144.	45'-46	16. 12. 1385.	CARTA Dotis Boxe vxoris Yuanis maragoni	facta	dictus ser Çaninus de Chalcina	
III, 11, 145.	46-46'	17. 12. 1385.	CARTA Emptionis capitum vituum Raddemani [condam Radoy]	facta		
III, 11, 146.	46'-47	17. 12. 1385.	CARTA Emptionis Cusme sartoris	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 11, 147.	47	23. 12. 1385.	[CARTA Emptionis capitum vituum Thomassii condam Iohannis Rubey]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 148.	47-47'	28. 12. 1385.	[CARTA Famulatus Iacobi cum Cresulo Longich marinario]	facta	dictus ser Marinus de Matafaris	
III, 11, 149.	47'-48	06. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Stenchi condam Gregorii]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 150.	48	06. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Radosclai Bratchouich]	facta		
III, 11, 151.	48	06. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Slauogosti filii Vulci]	facta		
III, 11, 152.	48	06. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Radichii condam Peruoslai]	facta		
III, 11, 153.	48	06. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Volchacii]	facta		
III, 11, 154.	48	06. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Radosclai Bratchouich]	facta	[dictus ser Çaninus de Chalcina]	
III, 11, 155.	48'-49	08. 01. 1386.	[CARTA Nauliçandi vnus nauigii Cresuli Longin Venturin...]	facta	[ser Marinus de MATAFARIS]	BN

III, 11, 156.	49	08. 01. 1386.	[CARTA Concessionis vnus loci domini Iohannis militis de Grixogonis hinc ad]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 157.	49	08. 01. 1386.	[CARTA Concessionis vnus loci ser Andree condam domini Iohannis militis de Grixogonis hinc ad] – nedovršena	facta	[dictus ser Çaninus]	
III, 11, 158.	49'	09. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis]	...??	
III, 11, 159.	49'	09. 01. 1386.	<CARTA PASTINATIONIS> – bez naslova			
III, 11, 160.	49'	09. 01. 1386.	<CARTA PASTINATIONIS> – bez naslova			
III, 11, 161.	49'	09. 01. 1386.	<CARTA PASTINATIONIS> – bez naslova			
III, 11, 162.	50	09. 01. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta?	
III, 11, 163.	50-50'	09. 01. 1386.	[CARTA Compromissum inter Glubam et Stanam]	...??	
III, 11, 164.	50'-51	10. 01. 1386.	CARTA Emptionis hedificii domus Medice	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 11, 165.	51-51'	15. 01. 1386.	[CARTA Debiti magistri Thomassii aurifficis]	facta	dictus ser Marinus	
III, 11, 166.	52	17. 01. 1386.	[CARTA Pastinationis Yuanis Vol...chouich de Xelmenicho]	facta	dictus ser Marinus	
III, 11, 167.	52-52'	17. 01. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stipani condam Priboy]	facta	dictus ser Marinus	
III, 11, 168.	52'-53	18. 01. 1386.	CARTA Emptionis ser Nicolay de Marino	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 169.	53	20. 01. 1386.	CARTA Dotis Staņice [vxoris Demetrii]		ser Çaninus de Calcina	
III, 11, 170.	53-53'	20. 01. 1386.	CARTA Augmenti dotis supradicte Staņice			
***		20. 01. 1386.	Instrumentum DEBITI MICOULLI CONDAM STOIANI – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. II, fol. 25'-26 (= b. IV, fasc. III, 1, fol. 24)	FACTA		
III, 11, 171.	53'-54	23. 01. 1386.	CARTA Debiti Iohannis calegarii [et Anthonii calegarii]			18. 03. 1386.
III, 11, 172.	54	23. 01. 1386.	[CARTA Emptionis hedificii domus Georgii de Posedario]	facta	[ser MAURUS de Grixogonis]	
III, 11, 173.	54-55	24. 01. 1386.	[CARTA Procuracionis fratalee calegariorum Iadre]	facta	[ser Maurus Petri de Grixogonis]	
III, 11, 174.	55-55'	24. 01. 1386.	[CARTA Afictationis çudeche fratalee calegariorum Iadre]	facta	[dictus ser Maurus]	
III, 11, 175.	55'	27. 01. 1386.	[CARTA Famulatus Mandice cum Dessa Cebudenich]	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 11, 176.	55'-56	29. 01. 1386.	CARTA Famulatus Ruschi cum Cresulo Longim	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 177.	56-56'	29. 01. 1386.	[CARTA Ad laborandum vnam possessionem magistri Iohannis marangoni]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 178.	56'	29. 01. 1386.	CARTA Debiti magistri Iohannis [marangoni]	facta	dictus [ser Iohannes de Calcina]	
III, 11, 179.	56'-57	29. 01. 1386.	CARTA Pacta ser Bogduli Rubey		ser Maurus de Grixogonis	
III, 11, 180.	57	29. 01. 1386.	[CARTA Debiti ser Bartuli de Drechia]	facta	[ser Çaninus de Calcina]	
III, 11, 181.	57'-57'	31. 01. 1386.	[CARTA Debiti Leonardi mercatoris condam Nocii de Florentia, nunc habitatoris Iadre]	facta	[dictus ser Çaninus]	[29. 11. 1385.]
III, 11, 181.	57'-58	31. 01. 1386.	[CARTA Emptionis LXXX agnorum ser Cressii Galassii]		[ser Marinus de Matafaris]	
III, 11, 183.	58	02. 02. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum Simonis condam Peruoslau]	facta	
III, 11, 184.	58-58'	05. 02. 1386.	[CARTA Famulatus Nicolay cum presbitero Matheo]			
III, 11, 185.	58'-59	05. 02. 1386.	CARTA Pastinationis Braychi çapatoris Dragosceuch	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 11, 186.	59	05. 02. 1386.	CARTA Pastinationis Braychi Dragosceuch	facta	ser Blaxius de Sope	
III, 11, 187.	59-60	05. 02. 1386.	CARTA Vigoris et roboris comissarie ser Pauli de Drecchia	facta	ser Çaninus de Calcina	

III, 11, 188.	60-60'	07. 02. 1386.	CARTA Debiti ser Augustini de Bithe – usp. Petrus de Sarcana, b. I, fasc. I, 10b, fol. 378'	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 11, 189.	60'	08. 02. 1386.	CARTA Dotis Margarite vxoris Thomasii filii ser Iohannis de [Petrico]	facta	ser Blaxius de Soppe	BN
III, 11, 190.	61	10. 02. 1386.	[CARTA Compromissum] inter dominum presbiterum Andream et [Iacobum] cimatore		[ser Marinus] de Matafaris	
III, 11, 191.	61'	12. 02. 1386.	CARTA Debiti ser Augustini de Bite	facta	dictus ser Marinus de Matafaris	BN
III, 11, 192.	61'-62	15. 02. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum [Stipani] remarii	facta	ser Çaninus de Calcina	
III, 11, 193.	62	19. 02. 1386.	CARTA Debiti ser Augustini de Bite	facta	dictus ser Marinus	
III, 11, 194.	62-62'	20. 02. 1386.	CARTA Emptionis domine Marie de Sibenico	facta	[ser Marinus de Matafaris]	
III, 11, 195.	62'-63	25. 02. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum Presse	facta	ser Blaxius de Soppe	
III, 11, 196.	63-63'	03. 03. 1386.	CARTA Debiti ser Cernuli Abraam	facta	ser Blaxius de Soppe	
III, 11, 197.	63'	07. 03. 1386.	CARTA Debiti ser Andree de Grixogonis	facta	ser Blaxius de Soppe	[22. 06. 1388.]
III, 11, 198.	63'-64	12. 03. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum Obrade	facta	[ser Marinus de] Matafaris	
III, 11, 199.	64-64'	14. 03. 1386.	CARTA Debiti ser [Bogduli Rubey]	facta	dictus ser [ser Marinus]	[2... 12. 1386.]
III, 11, 200.	64'	18. 03. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum [Dominici condam Radmani]	facta	[ser Marinus de] Matafaris	
III, 11, 201.	64'-65	18. 03. 1386.	CARTA Debiti magistri Tompse calefadi	facta	[ser Blaxius] de Soppe	[01. 01.] 1386.
III, 11, 202.	65-65'	19. 03. 1386.	[CARTA Affictionis vnus domus Iohannis merçarii hinc ad VI annos Petro cimatori]			
III, 11, 203.	65'	21. 03. 1386.	[CARTA Conuentionis inter ser Paulum de Cesamo et Ratchum]		[ser Blaxius de Soppe]	
III, 11, 204.	65'-66	22. 03. 1386.	CARTA Pastinationis Stoiani et Dragoslai	facta	[dictus ser Blaxius]	
III, 11, 205.	66	15. 03. 1386.	CARTA Debiti ser Augustini de Bite	facta	ser Marinus de Matafaris
III, 11, 206	66'	[10. 03. 1386.]	[CARTA Pacta inter ser Çaninum et magistrum F.. ..]	facta	[SER MARINUS de Matafaris]	
III, 11, 207.	66'-67	13. 03. 1386.	CARTA Concessionis vnus canalis pro molendino ab aqua	<FB>	ser Blaxius de Soppe	
	67'		prazna stranica			
III, 12, 1.	1	?	CARTA DEBITI – nastavak ugovora	?		
III, 12, 2.	1	"	CARTA Debiti Leonardi ...cii de Florentia – samo započeta			
III, 12, 3.	1'	08. 04. 1386.	<CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM> – bez naslova			
III, 12, 4.	1'-2	12. 04. 1386.	CARTA Debiti Chelmeni filii Nicolay	facta		
III, 12, 5.	2	12. 04. 1386.	CARTA Emptionis hedificii domus Martini marinarii condam Milessii	facta	ser Çaninus de Calcina	
III, 12, 6.	2-2'	12. 04. 1386.	[CARTA Restituendi dicti hedificii]	facta	dictus ser Çaninus de Calcina	
III, 12, 7.	2'-3	16. 04. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum Nicole Topsich piscatoris	facta	ser Marinus de Matafaris	
III, 12, 8.	3	19. 04. 1386.	CARTA Pastinationis Budislaii condam Gregorii	facta	dictus ser Marinus	
III, 12, 9.	3'	24. 04. 1386.	[CARTA Emptionis hedificii domus cum fuxina Pauli fabri]	facta	ser Blaxius de Soppe	
III, 12, 10.	3'-4	25. 04. 1386.	[CARTA Restituendi] quatuor sortes per magistrum Petrum barberium comiti Stephano de Possedario]	facta bis	ser Marinus de Matafaris	
III, 12, 11.	4-4'	25. 04. 1386.	[CARTA Finis Michaleti Filac... de Veneciis]			
III, 12, 12.	4'-5	25. 04. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum] Radacii et Stoislau vxoris sue	facta	[ser Blaxius] de Soppe	
III, 12, 13.	5	25. 04. 1386.	CARTA Pastinationis Radacii et Stanislau vxoris sue	facta	dictus ser Blaxius de Soppe	

III, 12, 14.	5-5'	27. 04. 1386.	[CARTA Emptionis III ^C modiorum salis ser Viticoris]	...?	[ser MARINus de Matafaris]	
III, 12, 15.	5'	01. 05. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum Iacobi becarii			
III, 12, 16.	5'-6	01. 05. 1386.	CARTA Pastinationis Gregorii de Insula Sancti Michaelis			
III, 12, 17.	6	03. 05. 1386.	[CARTA Emptionis] capitum vituum [Damiani Rubey] marinarii	facta	ser [Blaxius] de Soppe	
III, 12, 18.	6'	05. 05. 1386.	CARTA Debiti magistri Andree protomagistri	facta	ser Blaxius de Soppe	30. 06. 1387.
III, 12, 19.	6'-7	05. 05. 1386.	<CARTA DEBITI> eiusdem magistri Andree	facta	dictus ser Blaxius	30. 06. 1387.
III, 12, 20.	7	06. 05. 1386.	[CARTA Debiti] comissarie [condam] Cressii de Ceualelis	facta	dictus ser Blaxius	
III, 12, 21.	7-7'	10. 05. 1386.	CARTA Debiti ser Miche de Pechiaro	facta	[dictus ser Blaxius]	
III, 12, 22.	7'	10. 05. 1386.	CARTA Finis generalis Leonardi et Honofrii fratrum [et mercatorum] de Florentia	facta	[ser Çaninus] de Calcina	
III, 12, 23.	7'-8	10. 05. 1386.	CARTA Finis generalis Thomasii Rusoli		[ser Çaninus de Calcina]	
III, 12, 24.	8-8'	14. 05. 1386.	[CARTA Comissarie condam ser Cresssii de Ceualelis]	facta
III, 12, 25.	8'	19. 05. 1386.	[CARTA Finis generalis comissarie condam ser Colanis]	facta		
III, 12, 26.	8'-9	20. 05. 1386.	CARTA Concessionis vnus loci habitationis ad XXVIII annos Yuani condam Obrade	facta	
III, 12, 27.	9-9'	21. 05. 1386.	[CARTA ser Greschi de]	facta	
III, 12, 28.	9'	22. 05. 1386.	[CARTA Concessionis vnus loci hinc ad XXVIII annos Mandice]	facta		
III, 12, 29.	9'-10	23. 05. 1386.	CARTA Emptionis capitum vituum Martini marinarii condam Milessi	facta		
III, 12, 30.	10-10'	23. 05. 1386.	[CARTA Pastinationis]	facta?	
III, 12, 31.	10'	26. 05. 1386.	[CARTA Debiti fratalee Sancti Siluestri]		[ser Madius de Fanfogna]
III, 12, 32.	10'-11	26. 05. 1386.	CARTA Debiti dicte fratalee Sancti Siluestri – nastavak iza ug. br. 33 (11v)			
III, 12, 33.	11'	31. 05. 1386.	[CARTA Vigoris et roboris] – nastavak iza ug. br. 32 (11r)	facta	
III, 12, 34.	12	04. 06. 1386.	[CARTA Finis]??	
III, 12, 35.	12-12'	04. 06. 1386.	CARTA	facta?	
	13-		četiri prazne stranice			

d) Popis ugovora iz buste IV

BR.	FOL.	DATUM	NASLOV	IZDANA	IUDEX EXAM.	PONIŠTENA
IV, 1, 1.	1	?	CARTA FINIS – nastavak ugovora	?	
IV, 1, 2.	1-1'	15. ... 1386.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Bartolomei notarii]	facta	[dictus ser Georgius de Matafaris]	
IV, 1, 3.	1'	17. 06. 1386.	[CARTA Finis]	...??	
IV, 1, 4.	1'	17. 06. 1386.	[CARTA Compositionis et pactorum inter Çuuuïçam relictam condam Iacobi et comissarios condam dicti Iacobi] – samo započeta			
	2		prazna stranica			
IV, 1, 5.	2'	17. 06. 1386.	[CARTA Debiti Butchi]	...??	
IV, 1, 6.	2'-3	18. 06. 1386.	[CARTA Emptionis Disse ... de Eçio]	facta	[ser Franciscus de Grubogna] (?)	
IV, 1, 7.	3	25. 06. 1386.	CARTA Finis Cusme sartoris	facta	ser Georgius de Matafaris	
IV, 1, 8.	3-3'	25. 06. 1386.	CARTA Ad redriçandum Iacobi calegarii, matris et vxoris sue	facta	dictus ser Georgius	
IV, 1, 9.	3'-4	26. 06. 1386.	[CARTA Nauliçandum vnus nauigii de Spaletto]	facta	dictus ser Georgius	
IV, 1, 10.	4	23. 06. 1386.	CARTA Famulatus [Georgii cum ser Petro ser Iohannis Galcii] – samo započeta			
IV, 1, 11.	4'	... 06. 1386.	[CARTA Debiti Marci condam Cranoy]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 1, 12.	4'-5	06. 07. 1386.	[CARTA Compromissum inter Franciscum de Peonibus, Butchum de Canaruto et Georgium condam Radelci]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 13.	5	06. 07. 1386.	CARTA Finis generalis Francisci de Vicencia, nunc habitatoris in Obrouacio	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 1, 14.	5'	08. 07. 1386.	[CARTA Dotis Radice vxoris Simonis condam P...]	facta	[ser Andreas domini Iohannis militis]	
IV, 1, 15.	5'-6	13. 07. 1386.	CARTA Pastinationis Dobrouacii [Radesich, habitatoris in Gaxeniça]	facta	[ser Gregorius] Gregorii	
IV, 1, 16.	6	13. 07. 1386.	CARTA Pastinationis Dobrouacii	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 17.	6	13. 07. 1386.	CARTA Pastinationis Dobromani [p... de Gaxeniça]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 18.	6'	15. 07. 1386.	[CARTA Pastinationis Nicole Yuanisbudich]	facta	[dictus ser Gregorius]	
IV, 1, 19.	6'-7	15. 07. 1386.	[CARTA Emptionis domuli Heylieich de Eçio]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 20.	7	16. 07. 1386.	CARTA Ad redriçandum Milchi condam Ratchi	facta	[ser GEORGIUS de Matafaris]	
IV, 1, 21.	7'	20. 07. 1386.	CARTA Debiti magistri Luce marangoni	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 1, 22.	8	25. 07. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 1, 23.	8-8'	29. 07. 1386.	CARTA Ad redriçandum [vineam Grubise de Diclo]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 24.	8'	29. 07. 1386.	[CARTA Famulatus Thomassii cum ser Barulo de Drechia]	facta	[ser G... de]	23. 03. 1389.
IV, 1, 25.	8'-9	30. 07. 1386.	[CARTA Famulatus Milche cum Bartulo auriffice]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 1, 26.	9	01. 08. 1386.	CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor	facta	dictus ser Gregorius	[26. 11. 1388.]
IV, 1, 27.	9'	01. 08. 1386.	[CARTA Pastinationis magistri Iacobi chalegarii]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 28.	9'-10	11. 08. 1386.	[CARTA decime]	facta	[ser Georgius de Matafaris]	

IV, 1, 29.	10-10'	13. 08. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii condam Dragmani]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 1, 30.	10'	16. 08. 1386.	[CARTA Debiti ser Petri condam ser Iohannis Galci]	facta	[ser Georgius de Matafaris]	
	10'		dvije prazne stranice			
IV, 1, 31.	11-11'	16. 08. 1386.	<CARTA COMPOSITIONIS> – bez naslova, započeta			
IV, 1, 32.	12	12. 10. 1386.	CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor		[ser Andreas domini Iohannis militis]	13. 02. 138..
IV, 1, 33.	12-12'	12. 10. 1386.	[CARTA Finis generalis comissarie condam Stoiani marinarii]		[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 1, 34.	12'	28. 10. 1386.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	[ser Andreas domini Iohannis militis]	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 1, 35.	14	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 1, 36.	14-14'	04. 11. 1386.	CARTA Emptionis [capitum vituum Radosclai condam Dragočani]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 37.	14'	12. 11. 1386.	[CARTA Depositi Francisci]	facta	[ser MARINUS de MATAFARIS]
IV, 1, 38.	14'	14. 11. 1386.	[CARTA AD REDRIČANDUM ! Iure pastinationis ad redričandum Dragoslai condam Gerdi] – nedostaje završetak	facta	[ser Andreas domini Iohannis]	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 1, 39.	16	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 1, 40.	16	29. 11. 1386.	[CARTA Debiti Anthonii domini Luce de Paričano]	facta	[dictus ser Andreas]	09. 09. 1388.
IV, 1, 41.	16'	30. 12. 1386.	[CARTA magistri Venturini]	facta?	
IV, 1, 42.	16'-17	30. 12. 1386.	[CARTA Debiti magistri Venturini]	facta		
IV, 1, 43.	17	30. 12. 1386.	[CARTA Eiusdem Venturini]	facta?	
IV, 1, 44.	17-17'	30. 12. 1386.	CARTA Debiti eiusdem Venturini	facta?	
IV, 1, 45.	17'	30. 12. 1386.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	
IV, 1, 46.	17-18	02. 01. 1387.	[CARTA Dotis Milosclae vxoris]	facta	ser Andreas de Cesano	
IV, 1, 47.	18-18'	04. 01. 1387.	CARTA Emptionis hedifficii domus de lignamine Ielene condam Iacobi	facta	[ser Andreas de Cesamis]	
IV, 1, 48.	18'-19	15. 01. 1387.	[CARTA Famulatus Marini marinarii condam Iohannis de Spalato]			
IV, 1, 49.	19	27. 01. 1387.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Pribchi]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
IV, 1, 50.	19-19'	28. 01. 1387.	[CARTA Diuisionis inter Draxiçam et Çuuciam sororibus]	facta semel	
IV, 1, 51.	20	29. 01. 1387.	[CARTA Famulatus cum Radosclauo]	facta	[SER BLAXIUS de Soppe]	
IV, 1, 52.	20-20'	01. 02. 1387.	CARTA Famulatus Iohannis [cum Georgio sartore]	facta	dictus ser Blaxius	
IV, 1, 53.	20'-21	02. 02. 1387.	[CARTA Pactum]	facta	
IV, 1, 54.	21	04. 02. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi filii Ratchi]	facta	
IV, 1, 55.	21-21'	12. 02. 1387.	CARTA Debiti magistri [Damiani chalefadi]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
IV, 1, 56.	21'	20. 02. 1387.	[CARTA Famulatus Mathey cum Pribislauo s... marinario]	facta	ser Blaxius [de Soppe]	
IV, 1, 57.	22	21. 02. 1387.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Radosclai chalegarii]	facta	[ser Cressius ser Gregorii de Çadulinis]	
IV, 1, 58.	22-22'	21. 02. 1387.	CARTA Debiti Petchi chalegarii	facta	[dictus ser Cressius]	20. 04. 1388.

IV, 1, 59.	22'	28. 02. 1387.	[CARTA Emptionis hedificii domus Benedicti et Iadrii]	?	
IV, 1, 60.	22'-23	28. 02. 1387.	[CARTA Debiti Radosclai chalegarii]			02. 06. 1388.
IV, 1, 61.	23-23'	10. 03. 1387.	[CARTA Emptionis Draschi de Vgiglano]	facta	[ser Andreas de Cesamis]	
IV, 1, 62.	23'	10. 03. 1387.	[CARTA Emptionis]	facta	[dictus ser ANDREAS]	
IV, 1, 63.	23'	11. 03. 1387.	[CARTA Restituendi vnus orti ser Simonis de Begna] – nedostaje nastavak ugovora	facta	[dictus ser ANDREAS]	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 1, 64.	25 1387.	[CARTA kolegii Sancte Anastasie facta archipresbitero B....]	facta	ser Blaxius de Soppe	
	25'		prazna stranica			
			nedostaju dvije stranice			
IV, 1, 65.	27 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii et Dragoi fratrum]	facta	[ser Andreas de Cesamo]	
IV, 1, 66.	27-27'	04. 04. 1387.	CARTA Vigoris et roboris Mathuli fabri	facta	ser Çhaninus de Chalcina	
IV, 1, 67.	27'-28	06. 04. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stipani condam Radosclai]	facta	[ser Gregorius ser Gregorii]	
IV, 1, 68.	28	06. 04. 1387.	CARTA Emptionis [capitum vituum Yuanis Perusini (?)]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 69.	28-28'	09. 04. 1387.	CARTA Emptionis [capitum vituum Petri çapatoris Dragosich]	facta	ser Andreas [de Cesamis]	
IV, 1, 70.	28'-29	11. 04. 1387.	[CARTA Emptionis]	...??	
IV, 1, 71.	29	11. 04. 1387.	[CARTA Debiti Yuanis merçarii]	facta	[dictus ser Grixogonus]	[27. 07.] 1390.
IV, 1, 72.	29-29'	12. 04. 1387.	[CARTA drapperii]	facta	[dictus ser Grixogonus]	
IV, 1, 73.	29'	22. 04. 1387.	[CARTA LOCATIONIS VNIUS DERI]	...?	[ser Andreas de Cesamo]	
IV, 1, 74.	30	28. 04. 1387.	[CARTA Nauliçandi vnus barchosii Yuanis p....]	facta	[ser Andreas de Cesamis]	
IV, 1, 75.	30-30'	28. 04. 1387.	CARTA Pastinationis Gregorii filii Stoiani	facta	ser Andreas de Cesamis	
IV, 1, 76.	30'	29. 04. 1387.	[CARTA Famulatus]	facta	
IV, 1, 77.	31	03. 05. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum Radosclai condam Obradi]	facta	[ser Andreas de Cesamis]	
IV, 1, 78.	31-31'	05. 05. 1387.	CARTA Emptionis capitum vituum Georgii condam Iurislai de Berbigno	facta	ser Andreas de Cesamis	
IV, 1, 79.	31'-32	05. 05. 1387.	[CARTA Laborandi salinas ser Augustini de Bite positas in confinio Sancti Clementis]	facta	
IV, 1, 80.	32	08. 05. 1387.	CARTA Emptionis Martini [Dapchouich]	facta	ser Andreas de Cesamis	
IV, 1, 81.	32-32'	08. 05. 1387.	CARTA Debiti relicte [condam magistri Georgii Proporouich fabri]	facta	dictus ser Andreas	[15. 05. 1388.]
IV, 1, 82.	32'	09. 05. 1387.	[CARTA Finis]	facta	[ser Andreas de Cesamo]	
IV, 1, 83.	32'-33	12. 05. 1387.	CARTA Emptionis capitum vituum Slafchi et Beneslaue uxoris sue pro medietate et Vitchi pro alia medietate	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 1, 84.	33-33'	12. 05. 1387.	CARTA Emptionis Radosclae fornarie	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 1, 85.	33'-34	19. 05. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 1, 86.	34	19. 05. 1387.	CARTA Colegancie Gregorii condam Georgii [...ich]	facta	[ser Nicolaus de MATAFARIS]	[1... 03. 1391.]
IV, 1, 87.	34-34'	19. 05. 1387.	[CARTA Pacta et conuentiones inter ser Iacobum de Fira et Gregorium et Dominicum]	facta 	dictus ser Nicolaus	

IV, 1, 88.	34'-35	[04. 05. 1387.]	[CARTA Conuentionis inter Leonardum et Honofrium fratres etich]	facta	[ser Andreas de Cesamis]	
IV, 1, 89.	35-35'	25. 05. 1387.	CARTA Famulatus Yuanis cum magistro Yuane		ser Gregorius Gregorii	
IV, 1, 90.	35'	27. 05. 1387.	[CARTA Famulatus Augustini cum Venturino condam Paxini]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
IV, 1, 91.	35'-36	28. 05. 1387.	CARTA Pastinationis [Stossie relicte condam Georgii Cherende (?)]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
IV, 1, 92.	36-36'	31. 05. 1387.	CARTA Colegancie ser Chose de Begna	facta	ser Nicolaus de Matafaris	13. 06. 1388.
IV, 1, 93.	36'-37	10. 06. 1387.	CARTA Famulatus Ciuitchi cum magistro Francisco medico de Armenia		ser Gregorius Gregorii	
IV, 1, 94.	37	15. 06. 1387.	CARTA Finis ser Viticoris de Viticor	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 1, 95.	37-37'	23. 06. 1387.	CARTA Emptionis capitum vituum Petri calefadi	facta	
IV, 1, 96.	37'-38	23. 06. 1387.	CARTA Finis ser Chose de Begna			
IV, 1, 97.	38-38'	26. 06. 1387.	CARTA Colegancie ser Marci de Gerardo	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 1, 98.	38'	01. 07. 1387.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bithe]	facta	[ser Gregorius Gregorii]
IV, 1, 99.	38'	01. 07. 1387.	CARTA – nedostaje nastavak ugovora	?	
IV, 2, 1.	1	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 2, 2.	1	[CARTA Pastinationis]	facta	
IV, 2, 3.	1-1'	23. 07. 1387.	[CARTA Emptionis ser Petri]	...?	
IV, 2, 4.	1'-2	23. 07. 1387.	[CARTA Restituendi de gratia speciali supradicte possessionis]	...??	
IV, 2, 5.	2	24. 07. 1387.	[CARTA Pastinationis Ratchiich]	facta?	
IV, 2, 6.	2-2'	25. 07. 1387.	[CARTA Pastinationis]	facta	
IV, 2, 7.	2'	27. 07. 1387.	[CARTA Debiti MAGISTRI DAMIANI CHALEFADI CON DAM CRESSII]	facta	
IV, 2, 8.	2'-3	... 07. 1387.	[CARTA AFFICTIONIS]	facta	
IV, 2, 9.	3	31. 07. 1387.	CARTA Debiti [Ruberti de]	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 2, 10.	3-3'	08. 08. 1387.	CARTA Pastinationis Demetri condam [Benedicti de Hungaria]	facta	ser Madius de Fanfogna	
IV, 2, 11.	3'-4	... 08. 1387.	[CARTA PROTESTATIONIS]	facta?	
IV, 2, 12.	4	12. 08. 1387.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	ser Gregorius ser Gregorii de Çadulinis	07. 08. 1389.
IV, 2, 13.	4-4'	13. 08. 1387.	CARTA??	
IV, 2, 14.	4'	13. 08. 1387.	[CARTA FAMULATUS]	...??	
IV, 2, 15.	4'-5	14. 08. 1387.	[CARTA Debiti]	facta	
	5'		prazna stranica			
IV, 2, 16.	6	15. 08. 1387.	[CARTA Debiti Benedicti]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 2, 17.	6-6'	17. 08. 1387.	CARTA Debiti domini presbiteri [Marini archidiaconi Iadriensis]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 2, 18.	6'	19. 08. 1387.	[CARTA Debiti Gregoriilich de Vgiglano]	facta	[dictus ser Gregorius Gregorii]	
IV, 2, 19.	6'-7	19. 08. 1387.	[CARTA Finis domini Philippi plebani de Sloradis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
***		20. 08. 1387.	Instrumentum procurationis RADICE UXORIS CUSME SARTORIS – vidi Articutus de Rivignano, b. IV, fasc. IV, fol. 71, 160'	FACTA		

***		21. 08. 1387.	Instrumentum emancipationis GEORGII ET CIUITANI FRATRUM – vidi Articutus de Rivignano, b. I, fasc. III, 3, fol. 27'			
IV, 2, 20.	7	24. 08. 1387.	[CARTA Ad redriçandum Volchoy de B...]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
IV, 2, 21.	7-7'	25. 08. 1387.	[CARTA Debiti magistri Damiani chalefadi]	facta?
IV, 2, 22.	7'	... 08. 1387.	[CARTA Debiti]	facta	
IV, 2, 23.	7'-8	"	CARTA Finis ser Madii Galeli	facta	[dictus ser Nicolaus]	
IV, 2, 24.	8-8'	27. 08. 1387.	[CARTA Famulatus Frane cum ser Madio Galeli]	...?	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 2, 25.	8'-9	31. 08. 1387.	[CARTA Emptionis Damiani]	facta	
IV, 2, 26.	9-9'	01. 09. 1387.	[CARTA Conuentionis et pactorum ser Augustini de Bite et magistri Nicoleti taiapetri]	facta
IV, 2, 27.	9'-10	02. 09. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...??	
IV, 2, 28.	10	... 09. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta?	
IV, 2, 29.	10-10'	"	[CARTA Emptionis Luce peliparii filii]	...?	
IV, 2, 30.	10'-11	"	CARTA??	
IV, 2, 31.	11-11'	"	[CARTA Emptionis capitum vituum ... condam Stephani de]	facta	
IV, 2, 32.	11'	"	[CARTA Debiti]	...??	... 06. 13...
IV, 2, 33.	11'-12	07. 09. 1387.	CARTA?	
IV, 2, 34.	12	07. 09. 1387.	CARTA?	[dictus ser]	BN
IV, 2, 35.	12	08. 09. 1387.	[CARTA Pastinationis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 2, 36.	12-12'	08. 09. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stoychi]			
IV, 2, 37.	12'-13	15. 09. 1387.	[CARTA Locationis vnus çardini ser Iohannis et ser Viticoris]	facta semel	
IV, 2, 38.	13	19. 09. 1387.	CARTA	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
	13'		prazna stranica			
IV, 2, 39.	14	26. 09. 1387.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bite]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	15. 02. 1388.
IV, 2, 40.	14-14'	26. 09. 1387.	CARTA Restituendi dictos de gratia speciali?	
IV, 2, 41.	14'-15	26. 09. 1387.	[CARTA Emptionis]?	
IV, 2, 42.	15-15'	26. 09. 1387.	CARTA Restituendi dictum [çardinum] de gratia speciali?	[dictus ser Gregorius]
IV, 2, 43.	15'	27. 09. 1387.	CARTA Finis Iohannis]	facta	
IV, 2, 44.	15'-16	30. 09. 1387.	[CARTA Finis	facta	
IV, 2, 45.	16	04. 10. 1387.	CARTA Emancipationis Cressuli merçarii condam Luce	facta	dictus ser Nicolaus	
IV, 2, 46.	16	04. 10. 1387.	CARTA Debiti [Doymi auriffici condam Vulchoy]	facta	[dictus ser Nicolaus]	
IV, 2, 47.	16'	04. 10. 1387.	[CARTA Pastinationis]	?	
IV, 2, 48.	16'-17	... 10. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta?	
IV, 2, 49.	17	"	CARTA Pastinationis Michouili [condam Radosclau]	facta?	
IV, 2, 50.	17-17'	"	[CARTA Laborandum salinas ser Augustini de hinc ad sex annos]	...??	
IV, 2, 51.	17'	07. 10. 1387.	CARTA?	
IV, 2, 52.	18	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 2, 53.	18-18'	"	CARTA Debiti [ser Damiani de Varicassis]	facta	[dictus ser Gregorius]

IV, 2, 54.	18'	... 10. 1387.	[CARTA Debiti]	...?
IV, 2, 55.	18'-19	"	[CARTA Finis]	facta	
IV, 2, 56.	19-19'	"	CARTA Emptionis capitum vituum magistri Petri calefadi condam	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 2, 57.	19'	"	[CARTA Debiti]	...?	
IV, 2, 58.	19'-20	"	[CARTA CONCESSIONIS]	facta?	
IV, 2, 59.	20-20'	15. 10. 1387.	CARTA Concessionis vnus loci comissarie condam ser [Gregorii de Saladinis]	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 2, 60.	20'	... 10. 1387.	[CARTA Famulatus]	...??	
IV, 2, 61.	20'-21	21. 10. 1387.	[CARTA LOCATIONIS AD LABORANDUM HINC AD V ANNNOS]	facta	
IV, 2, 62.	21-21'	22. 10. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum Nicole filii Yuanis]	facta	[dictus ser Gregorius]	
IV, 2, 63.	21'	26. 10. 1387.	[CARTA Debiti]	facta
IV, 2, 64.	22	27. 10. 1387.	[CARTA]	facta	
IV, 2, 65.	22-22'	28. 10. 1387.	CARTA Emptionis Stoislau [condam Rademani]	facta	ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 2, 66.	22'-23	28. 10. 1387.	[CARTA Finis]	...??	
IV, 2, 67.	23	28. 10. 1387.	[CARTA Dotis Stane vxoris Stoislau]	facta	dictus ser Nicolaus	
IV, 2, 68.	23-23'	29. 10. 1387.	CARTA Debiti ser [Viticoris de Viticor]	facta	ser Madius de Fanfogna	[12. 10. 1388.]
IV, 2, 69.	23'	... 10. 1387.	[CARTA Pastinationis]	...??	
IV, 2, 70.	23'-24	02. 11. 1387.	[CARTA Famulatus Georgii cum magistro Damiano chalefado]		
IV, 2, 71.	24-24'	03. 11. 1387.	[CARTA Pastinationis Michaeli filii Iacobi Tolsci (?)]	facta	ser Nicolaus [de Matafaris]	
IV, 2, 72.	24'	08. 11. 1387.	[CARTA Debiti SER NICOLE FILII SER MISOLI DE FLUMINE] – usp. Raymundus de Modiis, b. I, fasc. I, fol. 251	facta	
IV, 2, 73.	24'-24a	09. 11. 1387.	CARTA	facta	
IV, 2, 74.	24a-24a'	10. 11. 1387.	[CARTA Emptionis P... ..]	facta	[dictus ser Gregorius] (?)	
IV, 2, 75.	24a'	10. 11. 1387.	[CARTA Famulatus]	facta	
IV, 2, 76.	25	11. 11. 1387.	[CARTA Pastinationis]	facta	
IV, 2, 77.	25	11. 11. 1387.	[CARTA Pastinationis Obradouich]	facta	[dictus ser Gregorius] (?)	
IV, 2, 78.	25-25'	16. 11. 1387.	CARTA Finis [Stephani chalegarii]			
IV, 2, 79.	25'-26	20. 11. 1387.	[CARTA Finis]	facta	ser Iohannes de	
IV, 2, 80.	26	20. 11. 1387.	[CARTA Debiti Desse]	facta	dictus ser Iohannes	
IV, 2, 81.	26-26'	21. 11. 1387.	[CARTA Emptionis hedificii domus ... peliparii condam Luchacii]	...?	
IV, 2, 82.	26'	23. 11. 1387.	[CARTA Emptionis]	...??
IV, 2, 83.	27	01. ... 1387.	[CARTA Pastinationis]	facta?	
IV, 2, 84.	27' 1387.	[CARTA Emptionis]	...??	
IV, 2, 85.	27'-28	... 11. 1387.	CARTA Emptionis	facta	[dictus ser]
IV, 2, 86.	28	CARTA?	
IV, 2, 87.	28'	CARTA??	
IV, 2, 88.	28'-29	[CARTA Emptionis]	...?	

IV, 2, 89.	29-29'	CARTA??	
IV, 2, 90.	29'	CARTA??	
IV, 2, 91.	30	24. 11. 1387.	[CARTA Emptionis	facta?	
IV, 2, 92.	30'	CARTA??	
IV, 2, 93.	30'-31	... 11. 1387.	[CARTA Finis??	
IV, 2, 94.	31	"	[CARTA Debiti Pauli condam Purchie]	facta	[ser de Calcina] (?)
IV, 2, 95.	31-31'	... 11. 1387.	[CARTA Emptionis ... piscatoris]	facta	
IV, 2, 96.	32	CARTA??	[... 10. 138..]
IV, 2, 97.	32-32'	"	[CARTA Debiti ser ... de Çadulinis]	facta	[ser Blaxius de Soppe]
IV, 2, 98.	32'	[CARTA Dotis??	
IV, 2, 99.	32'-33 1387.	CARTA??	
IV, 2, 100.	33-33'	2.. ... 1387.	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 2, 101.	33' 1387.	CARTA?	
IV, 2, 102.	34	"	[CARTA ...ionis domus Venturini spiciarii]	...??	
IV, 2, 103.	34-34'	"	CARTA Finis Anthoniii condam (Venturi) Alegreti		[ser Nicolaus de Matafaris]	
IV, 2, 104.	34'	29. 11. 1387.	[CARTA Pastinationis??	
IV, 2, 105.	34'-35	30. 11. 1387.	[CARTA Emptionis capitum vituum	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
IV, 2, 106.	35-35'	30. 11. 1387.	CARTA Famulatus [..... cum?	[ser Nicolaus de MATAFARIS]	
IV, 2, 107.	35'-36	30. 11. 1387.	[CARTA Emptionis??	
IV, 2, 108.	36	CARTA	facta	
IV, 2, 109.	36-36'	02. 12. 1387.	[CARTA Pastinationis??	
IV, 2, 110.	36'	... 12. 1387.	CARTA??	
IV, 2, 111.	37	"	[CARTA Emptionis?	
IV, 2, 112.	37-37'	"	[CARTA Pastinationis Çuuoli piscatoris]			
IV, 2, 113.	37'-38	08. 12. 1387.	CARTA AFFICTIONIS	facta	
IV, 2, 114.	38-38'	... 12. 1387.	[CARTA Concessionis vnus loci ser Philipppi de Matafaris hinc ad?	
IV, 2, 115.	38'-39	CARTA	facta?	
IV, 2, 116.	39-?	CARTA	facta	
	39'		tinta u potpunosti izblijedila – oko 37 redaka			
IV, 2, 117.	40	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 2, 118.	40	"	CARTA	facta
IV, 2, 119.	40'	CARTA??	
IV, 2, 120.	41	CARTA?	
IV, 2, 121.	41'	?	CARTA – početak ili nastavak ?!	?	?	
IV, 2, 122.	41'-42	CARTA	facta	
IV, 2, 123.	42-42'	CARTA	facta	
IV, 2, 124.	42'	CARTA??	
IV, 2, 125.	42'-43	CARTA?	

***		20. 12. 1387.	Instrumentum uenditionis SER GEORGII DE SANCTO PETRO DE SARO.... DE SCLAUONIA ET SER PAULI CON DAM PETRI DE PSETO – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 12’	FACTA		
IV, 2, 126.	43-43’	... 01. 1388.	CARTA	facta	
IV, 2, 127.	43’	CARTA?	
	44		tinta u potpunosti izblijedila – oko 37 redaka			
	44’		tinta u potpunosti izblijedila – oko 35 redaka			
			prema numeraciji nedostaju dvije stranice			
IV, 2, 128.	46	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 2, 129.	46	CARTA?	
IV, 2, 130.	46’	CARTA??
IV, 2, 131.	47 1388.	CARTA??	
IV, 2, 132.	47	"	[CARTA Debiti	facta	BN
IV, 2, 133.	47’	[CARTA Emptionis?	BN
IV, 2, 134.	47’-48	10. 01. 1388.	CARTA?	
IV, 2, 135.	48	CARTA	facta?	
IV, 2, 136.	48-48’	CARTA	facta
IV, 2, 137.	49-? 1388.	CARTA??	
	49’		tinta u potpunosti izblijedila – oko 36 redaka			
IV, 2, 138.	50	CARTA?
IV, 2, 139.	50-?	17. 01. 1388.	CARTA?	
IV, 2, 140.	50’-?	?	CARTA – početak ili nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 2, 141.	51	CARTA?	
IV, 2, 142.	51’	CARTA?	
IV, 2, 143.	51’-?	CARTA??	
	52-?		tinta u potpunosti izblijedila – oko 32 redaka			
	52’		tinta u potpunosti izblijedila – oko 32 redaka			
IV, 2, 144.	53	CARTA	facta	BN
IV, 2, 145.	53-53’	CARTA	facta	
IV, 2, 146.	53’	CARTA	facta	
IV, 2, 147.	53’	CARTA?	
IV, 2, 148.	53’-54	CARTA?	
***		20. 02. 1388.	Instrumentum procurationis FRANCISCI DE PEONIBUS DE VINCENTIA – vidi Iohannes de Casulis, b. I, fasc. II, 2, fol. 55’	FACTA		
IV, 2, 149.	54-54’	09. 03. 1388.	CARTA?	
IV, 2, 150.	54’-55	13. 03. 1388.	CARTA?	
IV, 2, 151.	55	"	CARTA?	
IV, 2, 152.	55-55’	16. 03. 1388.	CARTA	facta	

IV, 2, 153.	55'	CARTA	facta	
IV, 2, 154.	56	... 03. 1388.	CARTA?	
IV, 2, 155.	56-56'	20. 03. 1388.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 2, 156.	56'-57	24. 03. 1388.	CARTA?	[dictus ser Franciscus]	
	57'		prazna stranica			
IV, 2, 157.	58	?	CARTA PASTINATIONIS – nastavak ugovora	?	?	
	58'-		tri prazne stranice			
IV, 3, 1.	1	CARTA	facta	
IV, 3, 2.	1-1'	[CARTA Emptionis??	
IV, 3, 3.	1'	03. ... 1388.	CARTA	facta	
			dvije stranice škartirane			
IV, 3, 4.	3	?	CARTA – kraj nekoga ugovora	?	?	
IV, 3, 5.	3	"	[CARTA Debiti Radichi Calendich]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
IV, 3, 6.	3-3'	04. 03. 1388.	[CARTA Debiti Lipareli de Ancona]	facta	[dictus ser Blaxius]	
IV, 3, 7.	3'	05. 03. 1388.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 3, 8.	3'-4	06. 03. 1388.	[CARTA Debiti?	
IV, 3, 9.	4	"	[CARTA Emptionis capitum vitum Demetrii çapatoris]	facta	ser Blaxius de Soppe	
IV, 3, 10.	4'	?	[CARTA Debiti??
IV, 3, 11.	4'-5	... 03. 1388.	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 3, 12.	5	12. 03. 1388.	CARTA Pastinationis [Marci condam]	facta	dictus ser Blaxius	
IV, 3, 13.	5-5'	12. 03. 1388.	[CARTA Afictationis vnus domus ser condam ser Iohannis Galci]??	
IV, 3, 14.	5'	14. 03. 1388.	[CARTA Debiti magistri Vulcine Sopolich]	facta	[dictus ser Blaxius]	
IV, 3, 15.	5'-6	?	[CARTA Emptionis capitum vituum	facta	ser Damianus de Begna	
IV, 3, 16.	6-6'	17. 03. 1388.	[CARTA Famulatus Iacobi cum Petro cimatore]	...?	[dictus ser Damianus]	
IV, 3, 17.	6'-7	20. 03. 1388.	[CARTA Emptionis ser Cressii de]	facta	[dictus ser Damianus]	
IV, 3, 18.	7	24. 03. 1388.	CARTA	facta	
	7'		prazna stranica			
IV, 3, 19.	8	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 3, 20.	8-8'	2... ... 1388.	[CARTA Emptionis hedifficii domus	facta?	
IV, 3, 21.	8'-9	05. 04. 1388.	[CARTA Emptionis	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
IV, 3, 22.	9	... 04. 1388.	CARTA	facta semel	[ser Blaxius de Soppe]	
	9'		prazna stranica			
IV, 3, 23.	10	20. 04. 1388.	[CARTA Debiti	facta?	
IV, 3, 24.	10	20. 04. 1388.	[CARTA Debiti ser	facta	
IV, 3, 25.	10'	21. 04. 1388.	[CARTA Emptionis Georgii marangoni	facta	
IV, 3, 26.	10'-11	22. 04. 1388.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 3, 27.	11-11'	24. 04. 1388.	CARTA Locationis facta per [..... ser Cressio de Grubogna]	facta semel	
IV, 3, 28.	11'-12	26. 04. 1388.	[CARTA Debiti Pule calefadi]	facta	[SER NADALINUS de Çadulinis]	

IV, 3, 29.	12	26. 04. 1388.	[CARTA Diuisionis inter Pribacium et]	facta semel	dictus ser Nadalinus	
IV, 3, 30.	12-12'	27. 04. 1388.	[CARTA Finis Iohannis condam]	facta	
IV, 3, 31.	12'	02. 05. 1388.	[CARTA Debiti]	facta	[dictus ser Nadalinus]	
IV, 3, 32.	12'-13	03. 05. 1388.	[CARTA Debiti ser Viticoris et ser Augustini]	facta	[dictus ser Nadalinus]	
IV, 3, 33.	13	... 05. 1388.	[CARTA Debiti predictorum ser Viticoris et ser Augustini]	facta	[dictus ser Nadalinus]	
IV, 3, 34.	13'	CARTA??	
IV, 4, 1.	1	?	CARTA - oštećena polovica stranice	?	?	
IV, 4, 2.	1	07. ... 1388.	[CARTA PASTINATIONIS	facta	
IV, 4, 3.	1'	[CARTA DOTIS??	
IV, 4, 4.	1'-2	[19. 05. 1388.]	[CARTA Vigoris et roboris ser Cressii de Grubogna]	...?	[ser FEDERICUS de Grixogonis]	
IV, 4, 5.	2'	19. 05. 1388.	[CARTA Pastinationis?	[dictus ser Gregorius]	BN
IV, 4, 6.	2'	20. 05. 1388.	CARTA Debiti ser Marini condam ser Petri de Grixogonis	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 7.	2'-3	20. 05. 1388.	CARTA Finis Gregorii condam [Alegreti]	facta	ser Viticor	
IV, 4, 8.	3	21. 05. 1388.	CARTA Debiti Caseri Iudey ducatorum II ^C auri	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 4, 9.	3-3'	23. 05. 1388.	[CARTA Debiti ser Viticoris et ser Augustini]	facta	28. 04. 1392.
IV, 4, 10.	3'-4	24. 05. 1388.	CARTA Famulatus Thomassii cum Doymo aurifice	facta	[ser Viticor de Viticor]	
IV, 4, 11.	4	25. 05. 1388.	CARTA Debiti Cressuli [merçarii]	...?	dictus ser Viticor
IV, 4, 12.	4-4'	25. 05. 1388.	CARTA Debiti [ser Viticoris et ser Augustini de Bithe]	facta	[ser Gregorius Gregorii]
IV, 4, 13.	4'	25. 05. 1388.	CARTA Dotis [Ruxe vxoris Rad...]	facta	ser Viticor	
IV, 4, 14.	4'-5	26. 05. 1388.	[CARTA concessionis vnus loci comissarie condam ser Bogd... de]	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 15.	5	26. 05. 1388.	CARTA Debiti [ser çanini] de Chalcina	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 16.	5'	27. 05. 1388.	[CARTA Debiti ser Gregorii de Nassis]	facta	
IV, 4, 17.	5'	28. 05. 1388.	CARTA Debiti ser Çanini de Calcina	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 18.	6-6'	28. 05. 1388.	CARTA Pacta et conuentiones inter Raddam et Nicolam	facta bis	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 19.	6'	29. 05. 1388.	[CARTA Emptionis ser Bartuli de Milano]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
	7		prazna stranica			
IV, 4, 20.	7'	02. 06. 1388.	[CARTA Debiti ser Viticoris et ser Augustini de Bithe]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 21.	7'	02. 06. 1388.	CARTA Debiti Benedicti calegarii condam Stephani	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 22.	8	02. 06. 1388.	CARTA Emptionis hedificii domus Benedicti calegarii	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 23.	8-8'	05. 06. 1388.	CARTA Debiti ser Federici et ser Andree fratrum de Grixogonis	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 24.	8'-9	07. 06. 1388.	CARTA Emptionis hedificii domus Ciuitchi condam Yfse	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 25.	9	07. 06. 1388.	[CARTA Debiti C... p....]	facta	[dictus ser Viticor]
IV, 4, 26.	9-9' 1388.	[CARTA Emptionis Gregorii brauarii filii Cresoli de Vgiglano]	...?	[dictus ser Viticor]	
IV, 4, 27.	9'	09. 06. 1388.	CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 28.	10	09. 06. 1388.	CARTA Debiti ser Augustini de Bithe	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 29.	10	11. 06. 1388.	CARTA Debiti [ser Federici et ser Andree fratrum]	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 30.	10'	17. 06. 1388.	CARTA	facta	
IV, 4, 31.	10'-11	17. 06. 1388.	[CARTA Pastinationis	facta	[ser Gregorius Gregorii]	

IV, 4, 32.	11	CARTA	facta?	
IV, 4, 33.	11-11'	[CARTA DEBITI	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 34.	11'-13 ¹	29. 06. 1388.	CARTA Emptionis Yuanis [.....sich]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 35.	13	30. 06. 1388.	CARTA Debiti Marci condam Cranoy	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 36.	13-13'	30. 06. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stephani condam Pauli G..ch]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 37.	13'-14	01. 07. 1388.	[CARTA Emptionis Iursesich]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 38.	14	01. 07. 1388.	CARTA Debiti Dobre relicte condam Marini	facta	dictus ser Gregorius
IV, 4, 39.	14-14'	02. 07. 1388.	[CARTA Emptionis Cuiitchi p....]	facta	
IV, 4, 40.	14'-15	02. 07. 1388.	CARTA Debiti ser Anthonii de Grixogonis	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 41.	15	05. 07. 1388.	CARTA Famulatus Radosclai cum Nicola piscatore	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 42.	15-15'	06. 07. 1388.	[CARTA Concessionis vnus loci hinc ad XXVIII annorum comissarie condam domine Marice relicte condam ser ... de]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 4, 43.	15'	06. 07. 1388.	[CARTA Debiti Yuanis cimatoris condam Marini]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 44.	15'-16	08. 07. 1388.	CARTA Debiti ser Federici de Grixogonis	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 45.	16	10. 07. 1388.	CARTA Debiti Cressuli Longin [marinarii]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 46.	16-16'	11. 07. 1388.	CARTA Debiti ser Augustini de Bithe	facta	[ser Viticor de Viticor]	26. 1389.
IV, 4, 47.	16'	12. 07. 1388.	[CARTA Emancipationis VLATCHI FILI DRAGOI] – usp. PP, b. IV, fasc. 4, fol. 16' (ug. br. 48)	facta		
IV, 4, 48.	16'-17	12. 07. 1388.	CARTA Societatis inter Karlucium et Vlachum	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 49.	17-17'	[CARTA Debiti Karuli condam D... p.... de]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 50.	17'	13. 07. 1388.	[CARTA Famulatus condam Iohannis]	facta	[dictus ser]	
IV, 4, 51.	17'-18	13. 07. 1388.	[CARTA Famulatusssii cum magistro Iohanne chalegario]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 52.	18	13. 07. 1388.	CARTA Conuentionis [inter Benedictum et magistrum]	facta	
IV, 4, 53.	18'	13. 07. 1388.	CARTA Gratie specialis Thomassii [et Mathey]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 54.	18'-19	17. 07. 1388.	CARTA Emptionis Yuanis condam Vulcine	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 55.	19-19'	19. 07. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum Iacobi becharii]	...?	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 4, 56.	19'-20	21. 07. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum Georgii filii Volci]	...??	
IV, 4, 57.	20	[CARTA Debiti D... aurifici condam Volchoi]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 58.	20-20'	"	CARTA	facta	[dictus ser Gregorius]	
IV, 4, 59.	20'	22. 07. 1388.	[CARTA Debiti ser Colani condam ser Marini de Fanfogna]	facta	[dictus ser Gregorius]	
IV, 4, 60.	20'-21	26. 07. 1388.	CARTA Emptionis hedificii domus Crisani condam [D...]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 61.	21-21'	29. 07. 1388.	[CARTA Debiti ser Augustini de Bithe]	facta	[dictus ser Gregorius]	03. 09. 1388.
IV, 4, 62.	21'	02. 08. 1388.	CARTA Debiti magistri	facta	
IV, 4, 63.	21'-22	03. 08. 1388.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 64.	22-22'	03. 08. 1388.	[CARTA Concessionis facte per ser Iohannem et ser Viticorem fratres de tribus gognais]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	

¹ Greška u paginaciji, preskočen redni broj 12.

IV, 4, 65.	22'	04. 08. 1388.	[CARTA hospitalis Sancti Iohannis Baptiste]	facta	[ser Gregorius Gregorii]	
IV, 4, 66.	22'-23	04. 08. 1388.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 67.	23	07. 08. 1388.	CARTA Debiti Colanis [condam ser Marini de Fanfogna]	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 68.	23-23'	13. 08. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 69.	23'-24	14. 08. 1388.	[CARTA Colegancie comissariorum condam ser Cressii de Ceualelis]	facta
IV, 4, 70.	24	14. 08. 1388.	[CARTA Debiti Stipani]	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 71.	24'	15. 08. 1388.	[CARTA Emptionis hedificii domus Yuanis condam Radini]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 72.	24'-25	17. 08. 1388.	CARTA Laborandi vnam vineam Çuue piscatoris hinc ad decem annos per Simonem çapatozem	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 73.	25-25'	18. 08. 1388.	CARTA Emptionis hedificii domus Petchi	facta?	
IV, 4, 74.	25'	18. 08. 1388.	[CARTA Debiti Benedicti chalegarii condam Stephani	facta?	
IV, 4, 75.	25'-26	19. 08. 1388.	CARTA Debiti Ambroxii condam Stipani	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 76.	26	21. 08. 1388.	CARTA Emancipationis Georgii et Ciuithani fratrum	facta	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 77.	26-26'	22. 08. 1388.	CARTA Ad redricandum vineam ser Mathey de Cesamo per Ciuithanum	facta?	
IV, 4, 78.	26'	23. 08. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum Stoislai]	...?	ser Federicus de Grixogonis	
IV, 4, 79.	27	23. 08. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...?	[dictus ser Federicus]	
IV, 4, 80.	27-27'	23. 08. 1388.	CARTA Emptionis capitum vituum [Iacobi et Mathey fratrum de Bibigno]	...?	[dictus ser Federicus]	
IV, 4, 81.	27'	23. 08. 1388.	[CARTA Finis Venturini spiciarii]	facta?	
IV, 4, 82.	27'-28	25. 08. 1388.	[CARTA Dotis Stane vxoris Iuray condam Dominicii]	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 83.	28-28'	30. 08. 1388.	CARTA Emptionis capitum vituum [Marini condam Vituli Creschulich]	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 84.	28'	30. 08. 1388.	[CARTA Debiti Pauli filii]	...?	[dictus ser Gregorius Gregorii]	
IV, 4, 85.	28'-29	30. 08. 1388.	[CARTA Pastinationis Glube]	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 86.	29-29'	30. 08. 1388.	[CARTA Finis comissarie ser]	facta	[dictus ser Viticor]	
IV, 4, 87.	29'-30	31. 08. 1388.	[CARTA Emptionis]	facta	[ser Gregorius Gregorii]
IV, 4, 88.	30-30'	31. 08. 1388.	CARTA Restituendi dictam domum de gratia speciali	facta	dictus ser Gregorius
IV, 4, 89.	30'	03. 09. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum.....]	facta	
IV, 4, 90.	30'-31	07. 09. 1388.	[CARTA Pastinationis]	facta	
IV, 4, 91.	31-31'	... 09. 1388.	[CARTA Restituendi]	facta	[ser Federicus de Grixogonis]	
IV, 4, 92.	31'	12. 09. 1388.	CARTA	facta	
IV, 4, 93.	31'-32	12. 09. 1388.	[CARTA Famulatus]			
IV, 4, 94.	32-32'	12. 09. 1388.	CARTA?	
IV, 4, 95.	33	15. 09. 1388.	[CARTA Emptionis] hedificii domus?	ser Gregorius Gregorii	
IV, 4, 96.	33-33'	[CARTA Famulatus]	...?	
IV, 4, 97.	33'-34 1388.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 4, 98.	34	"	[CARTA Debiti ser ... de?	[dictus ser Federicus]	BN
IV, 4, 99.	34-34'	[CARTA EMPTIONIS]	...?		

IV, 4, 100.	34'-35	21. 09. 1388.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 4, 101.	35-35'	21. 09. 1388.	[CARTA Debiti magistri Francisci medici de Armenia]	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 102.	35'	21. 09. 1388.	[CARTA LOCATIONIS VNIUS LOCI]	facta	[ser Viticor de Viticor]	01. 07. 139....
IV, 4, 103.	35'-36	22. 09. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum Gregorii]	facta	ser Gregorius [Gregorii]
IV, 4, 104.	36-36'	23. 09. 1388.	[CARTA Finis ser]	facta	
IV, 4, 105.	37	... 09. 1388.	CARTA Debiti [ser Augustini de Bithe]	facta	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 106.	37-37'	2.. 09. 1388.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 4, 107.	37'	CARTA??	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 4, 108.	39	?	CARTA - nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 4, 109.	39	CARTA Debiti	facta	
IV, 4, 110.	39-39'	"	CARTA??	
IV, 4, 111.	40	... 09. 1388.	[CARTA Debiti]	facta	dictus ser Gregorius	
IV, 4, 112.	40-40'	01. 10. 1388.	[CARTA Finis M... ..]	...?	ser Viticor de Viticor	
IV, 4, 113.	40'-41	... 10. 1388.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 4, 114.	41	CARTA Debiti	facta	dictus ser	
IV, 4, 115.	41'	CARTA??	
IV, 4, 116.	42	07. 10. 1388.	[CARTA Debiti]	facta	dictus ser Viticor	
IV, 4, 117.	42	09. 10. 1388.	[CARTA Debiti]	facta	
IV, 4, 118.	42'	12. 10. 1388.	CARTA?	
IV, 4, 119.	42'-43	[CARTA EMPTIONIS]	facta	
IV, 4, 120.	43	17. 10. 1388.	[CARTA Debiti ser]	facta	
IV, 4, 121.	43'	17. 10. 1388.	[CARTA FAMULATUS]	...??	
IV, 4, 122.	43'-44	18. 10. 1388.	[CARTA Debiti Draschi merçarii]	...?	
IV, 4, 123.	44	CARTA?	
IV, 4, 124.	44-44'	CARTA	facta	[dictus ser]	
IV, 4, 125.	44'	... 10. 1388.	CARTA DEBITI	facta	
IV, 4, 126.	44'-45	22. 10. 1388.	CARTA	facta
IV, 4, 127.	45-45'	CARTA??	
IV, 4, 128.	45'-46	CARTA??
IV, 4, 129.	46	"	[CARTA Pastinationis]	facta?	
IV, 4, 130.	46-46'	"	CARTA			
IV, 4, 131.	46'	"	[CARTA Pastinationis]	facta	
	47		prazna stranica			
IV, 4, 132.	47'	CARTA??	
IV, 4, 133.	47'	"	[CARTA Emptionis hedifficii domus] – nedostaje završetak	...?	
			nedostaju dvije stranice			

IV, 5, 1. ²	2	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 5, 2.	2	CARTA	facta	
IV, 5, 3.	2-?	"	[CARTA RESTITUTIONIS ! exigendi (?) hedifficium domus de gratia speciali]	facta	dictus ser GEORGIUS	
IV, 5, 4.	3	?	CARTA – početak ili nastavak ugovora?	?	
IV, 5, 5.	3-3'	... 01. 1388.	CARTA?	[dictus ser	
IV, 5, 6.	3' 1388.	[CARTA PASTINATIONIS	?	
IV, 5, 7.	3'-4	"	CARTA Famulatus [.... cum Lucha marangone]		dictus ser Iacobus de FIRA	
IV, 5, 8.	4-4'	14. 01. 1388.	CARTA Emptionis (trium) duorum parcium trium parcium effectus mollendini [ab aqua] Georgii	facta	dictus ser Iacobus	
IV, 5, 9.	4'	17. 01. 1388.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 5, 10.	4'-5	17. 01. 1388.	[CARTA Concessionis vnus ograde Sancti Siluestri Petchi calegarii]	facta	
IV, 5, 11.	5-5'	17. 01. 1388.	[CARTA Emptionis hedifficii domus presbiteri Buschi condam Hermani]	facta	
IV, 5, 12.	5'-6	17. 01. 1388.	[CARTA Emancipatonis	facta	
IV, 5, 13.	6-6'	17. 01. 1388.	CARTA Emancipationis Dominichi	facta	dictus ser Iacobus	
IV, 5, 14.	6'	1.. 01. 1388.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 5, 15.	6'-7	19. 01. 1388.	[CARTA Emptionis capitum vituum Radichii d....]	facta	dictus ser Andreas	
IV, 5, 16.	7-7'	20. 01. 1388.	CARTA Pastinationis Damiani condam [Yuanis habitatoris Iadre]	facta	ser Georgius de Çadulinis	
IV, 5, 17.	7'	20. 01. 1388.	[CARTA Concessionis	facta	
IV, 5, 18.	7'-8	21. 01. 1388.	CARTA Debiti [Yuanis filii d... de ...]	facta	ser Iacobus de Fira	11. 05. 138...
IV, 5, 19.	8	21. 01. 1388.	CARTA Debiti ser Grixogoni de Nassis	facta	ser Georgius de Çadulinis	
IV, 5, 20.	8-8'	21. 01. 1388.	[CARTA Debiti eiusdem ser Grixogoni de Nassis]	facta	dictus ser Georgius	
IV, 5, 21.	8'-9	24. 01. 1388.	[CARTA LOCATIONIS VNIUS ÇUDECHE	facta	ser Georgius de Çadulinis	
IV, 5, 22.	9-9'	25. 01. 1388.	CARTA Famulatus Colanis cum Iohanne Venturini condam Paxini	facta	ser Damianus de Begna	
IV, 5, 23.	9'	25. 01. 1388.	[CARTA Famulatus?	
IV, 5, 24.	10	25. 01. 1388.	[CARTA d....??	
IV, 5, 25.	10'	[CARTA Emptionis capitum vituum?
IV, 5, 26.	10'-11	"	CARTA Debiti ser Francisci de Lomesso	facta	[dictus ser Grixogonus]	
IV, 5, 27.	11-11'	27. 01. 1388.	CARTA Emptionis Petri condam [.....]	facta	[ser Georgius de Matafaris]	
IV, 5, 28.	11'	[CARTA EMPTIONIS]	...??	
IV, 5, 29.	12 1388.	[CARTA Famulatus??	
IV, 5, 30.	12-12'	30. 01. 1388.	[CARTA Pastinationis??	
IV, 5, 31.	12'-13	03. 02. 1388.	[CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM	facta	

² Prema imenima sudaca egzaminatora (v. Grbavac, Zadarski notari u 13. i 14. stoljeću, str. 242) ovaj svežnjić bi trebalo smjestiti u 1388. godinu budući da u njemu nema decidirane oznake godine.

IV, 5, 32.	13	03. 02. 1388.	CARTA Concessionis ad laborandum imperpetuum dictorum capitum vituum donec durabunt ser Bartoli de Milano	facta bis?	
IV, 5, 33.	13-13'	04. 02. 1388.	CARTA Debiti ser [Viticoris et ser Augustini de Bithe]	facta	ser Georgius de Matafaris
IV, 5, 34.	13'-14	04. 02. 1388.	[CARTA EMPTIONIS??	
IV, 5, 35.	14	04. 02. 1388.	[CARTA Restituendi dictam domum de gratia speciali]	facta	dictus ser Grixogonus	
IV, 5, 36.	14-14'	05. 02. 1388.	[CARTA Conuentionis inter Colanem de Iaia et	facta	ser Damianus de Begna	[12. 08. 1389.]
IV, 5, 37.	14'-15	05. 02. 1388.	CARTA Emptionis ser Cressii condam ser Marini de Grubogna	facta	ser Damianus de Begna	
IV, 5, 38.	15-16	06. 02. 1388.	[CARTA Vigoris et roboris	facta	[ser Damianus de Begna]	
IV, 5, 39.	16-16'	06. 02. 1388.	[CARTA Debiti	facta?	
IV, 5, 40.	16'	09. 02. 1388.	CARTA	facta	
IV, 5, 41.	17	09. 02. 1388.	CARTA Debiti	facta	dictus ser Damianus	
IV, 5, 42.	17-17'	.3. 02. 1388.	CARTA Locationis facte [..... med.... cum ser Iohanne et ser B.....]	...?	dictus ser Damianus	
IV, 5, 43.	17'-18	"	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 5, 44.	18	15. 02. 1388.	CARTA Debiti ser [.....]	facta	ser Georgius de Matafaris
IV, 5, 45.	18-18'	15. 02. 1388.	CARTA Emancipationis Stephani et [.... fratrum]	facta		
IV, 5, 46.	18'	?	[CARTA DEBITI?
IV, 5, 47.	18'-19	"	[CARTA Debiti	facta
IV, 5, 48.	19-20	"	CARTA	facta?	
IV, 5, 49.	20-20'	16. 02. 1388.	CARTA Emptionis capitum vituum [Georgii]	facta	ser Georgius de MATAFARIS	
IV, 5, 50.	20'	... 02. 1388.	[CARTA Locationis?	
IV, 5, 51.	21	1... 02. 1388.	[CARTA Debiti ser	facta	[ser Blaxius de Soppe]
IV, 5, 52.	21	"	[CARTA Debiti?	[dictus ser Blaxius]	
IV, 5, 53.	21'	CARTA??	
IV, 5, 54.	21'-22	"	[CARTA Pastinationis ... condam]	facta	
IV, 5, 55.	22	20. 02. 1388.	[CARTA AD REDRIÇANDUM VINEAM ! Ciuitchi Procridi ad redriçandum vineam]	facta	[ser Blaxius de Soppe]	
IV, 5, 56.	22'	CARTA??	
IV, 5, 57.	22'	22. 02. 1388.	CARTA?	
***		12. 04. 1389.	Instrumentum DEBITI ANTHONII SARTORIS CONdam VIDONI – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 61	FACTA		
IV, 6, 1.	1	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 6, 2.	1	[CARTA Debiti presbiteri	facta	[dictus ser Blaxius]
IV, 6, 3.	1-1'	[26. 04. 1389.]	[CARTA Emptionis ser Augustini de Bithe]	facta	
IV, 6, 4.	1'	[CARTA Debiti	facta?	
IV, 6, 5.	2	"	CARTA??
IV, 6, 6.	2-2'	... 04. 1389.	[CARTA Famulatus cum ser Damiano de ...]	...?	
IV, 6, 7.	2'	CARTA??	
IV, 6, 8.	2'-3	CARTA	facta	

IV, 6, 9.	3-3'	CARTA?	
IV, 6, 10.	3'	03. 05. 1389.	[CARTA Emptionis??
IV, 6, 11.	4	CARTA	facta	
IV, 6, 12.	4-?	CARTA	facta	dictus ser
IV, 6, 13.	4'	CARTA??	
IV, 6, 14.	5	CARTA??	
IV, 6, 15.	5-?	CARTA??	
IV, 6, 16.	5'-6	CARTA	facta	[ser AUGUSTINUS de Bite]	
IV, 6, 17.	6-6'	31. 05. 1389.	CARTA	facta	
IV, 6, 18.	6'	[CARTA Debiti	facta
IV, 6, 19.	6'	"	[CARTA Debiti	facta		
IV, 6, 20.	6'-7	"	[CARTA Debiti ser Colanis filii ser ... de	facta	dictus ser
IV, 6, 21.	7-7'	01. 06. 1389.	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 6, 22.	7'	... 06. 1389.	[CARTA Locationis	facta	
IV, 6, 23.	7'-8	?	CARTA			
IV, 6, 24.	8-8'	09. 06. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum Clapaç condam Pribisse]	facta	
IV, 6, 25.	8'	[11. 06. 1389.]	[CARTA EMPTIONIS	??	
IV, 6, 26.	8'	[11. 06. 1389.]	CARTA – nedostaje kraj	facta	
IV, 7, 1.	1	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 7, 2.	1-1'	05. 07. 1389.	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 7, 3.	1'	10. 07. 1389.	[CARTA EMPTIONIS??	
IV, 7, 4.	2	13. 07. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum.....]	facta	[dictus ser Nicolaus]	
IV, 7, 5.	2-2'	13. 07. 1389.	[CARTA PASTINATIONIS ! Partim pastinationis et partim ad redriçandum	facta	
IV, 7, 6.	2'	22. 07. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum	facta	[ser Georgius DE GEORIIS]	
IV, 7, 7.	2'-3	23. 07. 1389.	[CARTA Emptionis] effectus domus	facta		
IV, 7, 8.	3-3'	23. 07. 1389.	[CARTA Debiti ser Viticoris de Viticor]	facta	dictus ser [Madius] de Matafaris	
IV, 7, 9.	3'	23. 07. 1389.	CARTA Debiti [dicti ser Viticoris]	facta	[dictus ser
IV, 7, 10.	3'-4	27. 07. 1389.	[CARTA Pastinationis?	
IV, 7, 11.	4	28. 07. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum	facta	[ser Nicolaus de	
IV, 7, 12.	4-4'	28. 07. 1389.	[CARTA RESTITUENDI dicta CAPITA VITUUM]	facta	
IV, 7, 13.	4'-5	31. 07. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum?	
IV, 7, 14.	5	01. 08. 1389.	CARTA Pastinationis Georgii de Cerno	facta	[ser NICOLAUS de Matafaris]	
IV, 7, 15.	5-5'	01. 08. 1389.	CARTA Pastinationis Radouani condam Mirosclai	facta	dictus ser Nicolaus	
IV, 7, 16.	5'	01. 08. 1389.	[CARTA Pastinationis Glupchi]	facta	[dictus ser Nicolaus]	
IV, 7, 17.	5'	01. 08. 1389.	[CARTA Pastinationis Georgii filii Iacobi de Cerno]	facta	[dictus ser NICOLAUS]	
IV, 7, 18.	5'-6	01. 08. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum Nicolay	facta	[dictus ser NICOLAUS]	
IV, 7, 19.	6	01. 08. 1389.	[CARTA Debiti presbiteri Nicolay Sancti Petri veteris]	facta	dictus ser Nicolaus	

IV, 7, 20.	6-6'	01. 08. 1389.	CARTA Debiti ser Benedicti de Galelli	facta?	
IV, 7, 21.	6'	03. 08. 1389.	CARTA Debiti [Marci condam Cranoy]?	[ser Georgius de GEORGIO]
IV, 7, 22.	6'-7	04. 08. 1389.	[CARTA Iuris Michaeli Radonich?	[ser Georgius de Georgio]	
IV, 7, 23.	7-7'	06. 08. 1389.	CARTA Emptionis ser Augustini de Bithe]	facta	ser Georgio de Georgiis	
IV, 7, 24.	7'	08. 08. 1389.	[CARTA Emptionis condam Yuanussii]	facta	[SER MICHAEL DE SOPPE]	
IV, 7, 25.	7'-8	08. 08. 1389.	[CARTA Emptionis]	facta	dictus ser Michael	
IV, 7, 26.	8-8'	10. 08. 1389.	CARTA Presentatio inuentarii bonorum, que condam fuerunt magistri Merdesse chalegarii	facta		
IV, 7, 27.	8'-9	10. 08. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	
IV, 7, 28.	9-9'	10. 08. 1389.	[CARTA LOCATIONIS]	...??	
IV, 7, 29.	9'	11. 08. 1389.	CARTA Pastinationis Bude relicte condam Blaxoli	facta	[ser Nicolaus de MATAFARIS]	
IV, 7, 30.	9'-10	15. 08. 1389.	[CARTA Debiti ser Bernoli de Drechia]	facta	[SER MICHAEL de Soppe]	06. 11. 1300(!)
IV, 7, 31.	10	17. 08. 1389.	CARTA Pastinationis Boschi [çapatoris]	facta	[ser Nicolaus de MATAFARIS]	
IV, 7, 32.	10-10'	17. 08. 1389.	CARTA Pastinationis Ratchi çapatoris	facta	[ser Nicolaus de MATAFARIS]	
IV, 7, 33.	10'	17. 08. 1389.	[CARTA presentatio inuentarii (cum protestatione) bonorum, que condam fuerunt]	facta		
IV, 7, 34.	10'-11	18. 08. 1389.	[CARTA Debiti]?	[ser MICHAEL de Soppe]	
IV, 7, 35.	11	21. 08. 1389.	CARTA Famulatus Mathey cum Merdessa piscatore		ser Nicolaus de Matafaris	
IV, 7, 36.	11'	... 07. 1389.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 7, 37.	12	28. 08. 1389.	CARTA Emptionis hedificii domus Drage [filie Volchoslaui]	facta	ser Georgius de Georgiis	
IV, 7, 38.	12	22. 08. 1389.	CARTA Debiti Colanis de Fanfona	facta	ser Michael de Soppe	
IV, 7, 39.	12'	22. 08. 1389.	CARTA Pactorum [con... vn... et Stephano]	facta	dictus ser MICHAEL	
IV, 7, 40.	12'-13	24. 08. 1389.	CARTA Debiti [ser Viticoris] de Viticor	facta	dictus ser Michael	
IV, 7, 41.	13	24. 08. 1389.	[CARTA Reffutationis]	facta	[dictus ser Michael]	
IV, 7, 42.	13-13'	24. 08. 1389.	[CARTA Emptionis domini presbiteri Georgii Sancte Anastasie de Iadra]	facta	
IV, 7, 43.	13'-14	2.. 08. 1389.	[CARTA Locationis]	FACTA BIS	
IV, 7, 44.	14'	"	[CARTA Colegancia ser Chose de Begna]	facta
IV, 7, 45.	14'-15	2.. 08. 1389.	[CARTA Famulatus]	...?	
IV, 7, 46.	15-15'	04. 09. 1389.	CARTA Diuisionis inter ser Andream et ser Doymum fratres de Grixogonis	facta semel?	
IV, 7, 47.	16	CARTA	facta	
IV, 7, 48.	16-16'	[CARTA Debiti Georgii me... ..]	facta	
IV, 7, 49.	16' 1389.	CARTA	facta	
IV, 7, 50.	17	[CARTA EMPTIONIS]	facta?	
IV, 7, 51.	17-17'	"	[CARTA Pastinationis Iohannis]	facta	
IV, 7, 52.	17'	... 09. 1389.	CARTA	facta
IV, 7, 53.	18	CARTA	facta?	

IV, 7, 54.	18	13. 09. 1389.	[CARTA Debiti]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
IV, 7, 55.	18'	CARTA??	
IV, 7, 56.	18'-19	CARTA??	08. 06. 1397.
IV, 7, 57.	19	CARTA	facta	
IV, 7, 58.	19-19'	"	CARTA?
IV, 7, 59.	19'-20	"	CARTA	facta	
IV, 7, 60.	20	CARTA	facta	
IV, 7, 61.	20-21	"	[CARTA Conuentionis inter condam magistri Merdesse et Michaellem ...ich]	facta	
IV, 7, 62.	21	"	[CARTA Emptionis magistri Iohannis chalegarii]	facta	dictus ser Nicolaus	
IV, 7, 63.	21'	"	[CARTA Debiti Michaelis Cog..ich]	facta	[dictus ser NICOLAUS]
IV, 7, 64.	21'	23. 09. 1389.	CARTA Pastinationis Iurse condamslau	facta	dictus ser Nicolaus	
IV, 7, 65.	22	24. 09. 1389.	[CARTA Pastinationis Martini condam Pribacii]	??	
IV, 7, 66.	22-22'	24. 09. 1389.	[CARTA Emptionis hedifficii domus ser Nicole de	facta	[ser Michael de SOPPE]	
IV, 7, 67.	22'	27. 09. 1389.	[CARTA Emptionis capitum vituum Pauli fabri condam]	facta	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 7, 68.	24	?	CARTA EMPTIONIS - završetak ugovora	?	?	
IV, 7, 69.	24	29. 09. 1389.	[CARTA Pastinationis D... condam	facta	[dictus ser Georgius de Georgio]	
IV, 7, 70.	24-24'	29. 09. 1389.	[CARTA Famulatus Stefani cum magistro Nicola]	facta	[ser Nicolaus de Matafaris]	
IV, 7, 71.	24'-25	29. 09. 1389.	[CARTA Emptionis hedifficii domus Bogdani condam Petri]	facta	
IV, 7, 72.	25	... 10. 1389.	[CARTA Finis condam Luce]	facta	
IV, 7, 73.	25-25'	02. 10. 1389.	[CARTA Emptionis]	facta	ser Georgius de Georgio	
IV, 7, 74.	25'	03. 10. 1389.	[CARTA Debiti ser Michaelis de Soppe]	?
IV, 7, 75.	25'-26	05. 10. 1389.	CARTA]	facta	
	26'-27		dvije prazne stranice			
IV, 7, 76.	27'	... 10. 1389.	[CARTA Emptionis ser Bogduli Rubey]	facta	BN
IV, 7, 77.	27'-28	07. 10. 1389.	[CARTA Emptionis Pauli fabri condam s....]	facta	
IV, 7, 78.	28	07. 10. 1389.	[CARTA Pastinationis Milchi condam]	facta	ser Georgius de Georgio	
IV, 7, 79.	28-28'	09. 10. 1389.	[CARTA Emptionis ser]			
IV, 7, 80.	28'-29	09. 10. 1389.	CARTA
IV, 7, 81.	29'	... 10. 1389.	[CARTA Debiti]	facta	
IV, 7, 82.	29'-30	"	[CARTA Pastinationis]	facta	
IV, 7, 83.	30	"	[CARTA Debiti]	...?	
IV, 7, 84.	30-?	... 10. 1389.	CARTA	facta?	
IV, 7, 85.	31	?	CARTA EMPTIONIS - završetak ugovora	?	?	
IV, 7, 86.	31-31'	"	[CARTA Vigoris et roboris]	facta	[ser M... de	
	32		tinta u potpunosti izbljedila			
IV, 7, 87.	32'	[CARTA Emptionis]	...??

IV, 7, 88.	32'-33	"	CARTA?	
IV, 7, 89.	33	"	[CARTA Emptionis	facta	[dictus ser	
IV, 7, 90.	33-33'	"	[CARTA Emptionis magistri	facta		
IV, 7, 91.	33'	1.. 10. 1389.	CARTA – nedostaje kraj ugovora	??	
IV, 8, 1.	1	?	CARTA – kraj nekoga ugovora	?	?	
IV, 8, 2.	1	CARTA?	
IV, 8, 3.	1-1'	CARTA??	
IV, 8, 4.	1'	08. 11. 1389.	[CARTA Emptionis?	
IV, 8, 5.	2	CARTA	facta	
IV, 8, 6.	2-2'	CARTA?	ser Franciscus	
IV, 8, 7.	2'	CARTA??	BN
IV, 8, 8.	3	CARTA	facta	
***		12. 11. 1389.	Instrumentum locationis VNIUS STATIONIS MATEI CIMATORIS CONDAM FASOLTI SARTORIS – vidi Articutus de Rivignano, b. II, fasc. VI, fol. 61	FACTA		
IV, 8, 9.	3-3' 1389.	[CARTA Pastinationis??	
IV, 8, 10.	3'	"	[CARTA Debiti?	
IV, 8, 11.	3'-4	18. 11. 1389.	[CARTA Emptionis??	
IV, 8, 12.	4-4'	18. 11. 1389.	CARTA	facta?	22. 11. 1391.
IV, 8, 13.	4'	CARTA	facta	
IV, 8, 14.	5	[CARTA PASTINATIONIS	facta?	
IV, 8, 15.	5-5'	... 12. 1389.	CARTA Emptionis Ambrosii	facta	
IV, 8, 16.	5'-6	"	[CARTA Restituendi] dictam [peciam terre] de speciali [gratia]			
IV, 8, 17.	6-6'	[20. 12. 1389.]	[CARTA Donationis inter uivos] – usp. Petrus de Sarzana, b. III, fasc. 42, fol. 5	facta	ser	
IV, 8, 18.	6'-7	20. 12. 1389.	[CARTA Emptionis?	
IV, 8, 19.	7'	03. 01. 1390.	CARTA EMPTIONIS d....	facta	SER SIMON de Begna	
IV, 8, 20.	7'-8	[CARTA Famulatus??	
IV, 8, 21.	8 1390.	[CARTA Debiti Blaxii Casaroli]	facta	[ser GEORGIUS de Çadulinis]	
IV, 8, 22.	8-8'	10. 01. 1390.	[CARTA Emptionis effectus domus Volchi]	...?	
IV, 8, 23.	8'-9	10. 01. 1390.	[CARTA Debiti ... Glubinich]	facta	SER SIMON de Begna	
IV, 8, 24.	9	12. 01. 1390.	CARTA Debiti ser Augustini de Bite	facta	dictus ser Simon	
IV, 8, 25.	9-9'	13. 01. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum [Pauli Radini et Butchi] fratrum	...??	
IV, 8, 26.	9'	15. 01. 1390.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 8, 27.	10	15. 01. 1390.	[CARTA Debiti?	
IV, 8, 28.	10	17. 01. 1390.	CARTA Debiti ser Bogduli Rubey	facta	
IV, 8, 29.	10'	17. 01. 1390.	[CARTA FINIS] - oštećen dio stranice	facta	SER SIMON de Begna	
IV, 8, 30.	10'-11	17. 01. 1390.	CARTA Finis dicte commissarie	facta	dictus ser Simon	

IV, 8, 31.	11	17. 01. 138?	[CARTA Famulatus Lucacii cum Lucha chalegario]	facta	[dictus ser Simon]	
IV, 8, 32.	11-11'	18. 01. 138?	[CARTA Finis dicte comissarie]	facta	[dictus ser Simon]	
IV, 8, 33.	11'	[CARTA Debiti Volcacii condam Michaelis]	...?	[DICTUS SER SIMON]	
IV, 8, 34.	11'-12'	20. 01. 1390.	[CARTA Permutationis et cambii inter ser Bartolum et ser Barolum de Drechia fratres]	facta semel	dictus ser Simon	
IV, 8, 35.	12'-13'	"	[CARTA Vigoris et roboris]	...?	
IV, 8, 36.	13'	26. 01. 1390.	[CARTA Debiti]	...??	
IV, 8, 37.	14	CARTA	facta	
IV, 8, 38.	14'	CARTA?? 1391.
IV, 8, 39.	15	CARTA?	
IV, 8, 40.	15	"	CARTA??	
IV, 8, 41.	15'	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...??	
IV, 8, 42.	15'-16	[CARTA Emptionis]	facta	[SER FRANCISCUS DE MATAFARIS]	
IV, 8, 43.	16-16'	30. 01. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[dictus ser Franciscus]	
IV, 8, 44.	16'-17 1390.	[CARTA Emptionis]	...?
IV, 8, 45.	17	[31. 01. 1390.]	CARTA EMPTIONIS – usp. ug. br. 46 (fol. 17)	facta
IV, 8, 46.	17-17'	31. 01. 1390.	CARTA Restituendi dictam domum de speciali gratia	facta	dictus ser Franciscus	
IV, 8, 47.	18	[CARTA Emptionis]	...?	
IV, 8, 48.	18-18'	[CARTA Emptionis]	??	
IV, 8, 49.	18'	CARTA	??	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 8, 50.	20	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 8, 51.	20	13. 02. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	SER SIMON de Begna	
IV, 8, 52.	20'	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 8, 53.	20'-21	19. 02. 1390.	[CARTA Debiti]	?	[ser Franciscus DE MATAFARIS]
IV, 8, 54.	21	19. 02. 1390.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 8, 55.	21-21'	19. 02. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum Yuanis condam Radini]	??	
IV, 8, 56.	21'-22	21. 02. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	[ser Franciscus DE MATAFARIS]	
IV, 8, 57.	22-22'	21. 02. 1390.	CARTA	facta	
IV, 8, 58.	22'	22. 02. 1390.	[CARTA Finis]	facta	[SER SIMON de Begna]	
IV, 8, 59.	22'-23'	22. 02. 1390.	[CARTA et pactorum inter]??	
IV, 8, 60.	23'	24. 02. 1390.	[CARTA Debiti]?	
IV, 8, 61.	23'-24	29. 02. 1390.	[CARTA Emptionis hedificii domus]	facta	
IV, 8, 62.	24'	[CARTA Emptionis capitum vituum.....]	facta	
IV, 8, 63.	24'-25	"	[CARTA Debiti]	facta	[dictus ser Franciscus]	
IV, 8, 64.	25	03. 03. 1390.	[CARTA Emptionis]?	[ser Franciscus DE MATAFARIS]	
IV, 8, 65.	25'	[CARTA Emptionis]	facta	11. 01. 1393.

IV, 8, 66.	25'-26	"	[CARTA RESTITUTIONIS]	facta	11. 01. 1393.
IV, 8, 67.	26	"	CARTA Debiti ser	facta	ser Franciscus de Matafaris	
IV, 8, 68.	26'	CARTA?	
IV, 8, 69.	26'-27	CARTA	facta	
IV, 8, 70.	27	... 03. 1390.	CARTA	facta	[ser Georgius DE ÇADULINIS]	
IV, 8, 71.	27'	"	CARTA	facta	
IV, 8, 72.	28	?	[CARTA Debiti]	facta	
IV, 8, 73.	28-28'	17. 03. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum Georgii de Saladinis	facta	ser Simon de Begna	
	29-		četiri prazne stranice			
IV, 9, 1.	1	09. 04. 1390.	[CARTA Emptionis magistri Stephani]	...?	
IV, 9, 2.	1-1'	09. 04. 1390.	[CARTA Restituendi dictam vineam de gratia speciali]	...??	
IV, 9, 3.	1'-2	10. 04. 1390.	CARTA Emptionis hedificii domus Ratchi condam Budoy et Iure matris eius	facta	ser Franciscus de Matafaris	
IV, 9, 4.	2	11. 04. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum Çuuoli piscatoris		ser Simon de Begna	
IV, 9, 5.	2'	11. 04. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	...?	dictus ser Simon de Begna	
IV, 9, 6.	3	14. 04. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum P... marinarii	facta		
IV, 9, 7.	3	15. 04. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum Vulcasini tabernarii	facta	ser Franciscus de Matafaris	
IV, 9, 8.	3-3'	17. 04. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum Thomassii et Georgii fratrum	facta	dictus ser Franciscus	
IV, 9, 9.	3'	18. 04. 1390.	CARTA Emptionis capita vituumlo calegarii	facta	
IV, 9, 10.	3'	19. 04. 1390.	CARTA Emptionis Pribe vxoris Felicis marinarii	facta?	
IV, 9, 11.	4	19. 04. 1390.	[CARTA venditionis Thomani Oporouich]	facta	
IV, 9, 12.	4	20. 04. 1390.	CARTA Debiti Vladiche de Carino et Yuanis filii Borchii	facta	ser Andreas domini Iohannis de [Grixogonis]
IV, 9, 13.	4	22. 04. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum Ciuitchi tabernarii condam Yuanis	facta	ser Franciscus de Matafaris	
IV, 9, 14.	4'	23. 04. 1390.	CARTA Emptionis hedificii domus de??	
IV, 9, 15.	4'	25. 04. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum relicte condam Radoche	facta	ser Simon de Begna	
IV, 9, 16.	4'-5	25. 04. 1390.	CARTA Debiti Bartuli condam habitatoris Iadre	facta	dictus ser Simon	
IV, 9, 17.	5	25. 04. 1390.	CARTA Emptionis [I...] vnus ograde	facta	ser Andreas domini Iohnnis DE GRIXOGONIS	
IV, 9, 18.	5'	26. 04. 1390.	[CARTA Emptionis Dragoslai condam Dragossii]	...?	dictus ser Andreas	
IV, 9, 19.	5'	... 04. 1390.	[CARTA Emptionis Lucie relicte condam Yuanis Glubich]	facta	
IV, 9, 20.	6	"	[CARTA Restituendi de gratia speciali dictorum duorum claporum]	...??	
IV, 9, 21.	6-6' 1390.	[CARTA Permutationis et cambii inter Laurencium ... et Nicolam ...sich]	FACTA BIS	[ser F....]	
IV, 9, 22.	6'-7	"	[CARTA EMPTIONIS ser Bogd... ..]	facta	
IV, 9, 23.	7-7'	[CARTA Emptionis Georgii condam]	...?	dictus ser Simon	
IV, 9, 24.	7'	[CARTA Debiti Georgii	facta	
IV, 9, 25.	7'	"	[CARTA PASTINATIONIS	facta	
IV, 9, 26.	8	06. 05. 1390.	[CARTA EMPTIONIS?	

IV, 9, 27.	8-8'	07. 05. 1390.	CARTA Emptionis domini presbiteri Nicolay Sancti Petri veteris	facta	ser Franciscus de Matafaris	
IV, 9, 28.	8' 1390.	CARTA?	
IV, 9, 29.	8'	CARTA	facta	
IV, 9, 30.	9	CARTA	facta?	
	9'		prazna stranica			
IV, 9, 31.	10	[CARTA EMPTIONIS CAPITUM VITUUM	facta	ser Dobrole de Begna	
IV, 9, 32.	10	"	CARTA Emptionis caputem vituum Iohannis filii Venturini	facta	dictus ser Dobrole	
IV, 9, 33.	10-10'	15. 05. 1390.	CARTA Emptionis caputem vituum (.....)	facta	[SER THOMAS FILIUS SER IOHANNIS de Petriço]	
IV, 9, 34.	10'-11	16. 05. 1390.	[CARTA Emptionis caputem vituum?	
IV, 9, 35.	11	16. 05. 1390.	[CARTA Emptionis caputem vituum Iohannis filii Venturini]	facta	
IV, 9, 36.	11 1390.	[CARTA Emptionis	facta	[ser Federicus de GRIXOGONIS]	
IV, 9, 37.	11	"	[CARTA Emptionis Ciuitichi	facta	[dictus ser Federicus]	
IV, 9, 38.	11	"	[CARTA Emptionis	facta	[dictus ser Federicus]	
IV, 9, 39.	11'	"	[CARTA Emptionis?	[dictus ser FEDERICUS]	
IV, 9, 40.	11' 1390.	CARTA?	
IV, 9, 41.	11'	2.. 05. 1390.	CARTA?	
IV, 9, 42.	11'-12	"	CARTA	facta	
IV, 9, 43.	12	[CARTA LOCATIONIS	facta	
IV, 9, 44.	12-12'	.3. ... 1390.	[CARTA Pastinationis	facta	[ser Federicus de GRIXOGONIS]	
IV, 9, 45.	13	24. ... 1390.	[CARTA Debiti	facta	
IV, 9, 46.	13	"	[CARTA Finis ser Damiani de Nassis]	facta	
IV, 9, 47.	13'	26. ... 1390.	[CARTA Debiti ser	facta
IV, 9, 48.	13'-14	2.. 05. 1390.	[CARTA Debiti ser	facta	
IV, 9, 49.	14 1390.	[CARTA Famulatus	facta	
IV, 9, 50.	14-14'	02. ... 1390.	CARTA			
IV, 9, 51.	14'-15	CARTA?	
IV, 9, 52.	15-15'	CARTA	facta	
IV, 9, 53.	15' 1390.	CARTA	facta	[dictus ser	
IV, 9, 54.	16	?	CARTA	facta	
IV, 9, 55.	16-16' 1390.	CARTA??	
IV, 9, 56.	16'-17	[CARTA Emptionis caputem vituum	facta	
IV, 9, 57.	17-17'	20. 06. 1390.	[CARTA Emptionis ser	facta	[ser DOBROLUS de BEGNA]	
IV, 9, 58.	17'	20. 06. 1390.	CARTA	facta	
IV, 9, 59.	17'-18? 1390.	CARTA Vigoris et roboris ser [ser Galeli] – nedostaje kraj	facta	[ser Marinus de Ginano]	
IV, 9, 60.	26 ³	CARTA EMPTONIS	facta	

³ Na košuljici se navodi 25 folija. No, prilikom restauracije folij 26 krivo je slijepljen s folijem 9.

IV, 9, 61.	26-26' ! 1390.	[CARTA deBITI]	facta?	
***		26. 06. 1390.	Instrumentum vigoris et roboris SER ÇUUOLI DE PRODE – vidi Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 11, fol. 168	FACTA		
IV, 9, 62.	26'	... 07. 1390.	CARTA	facta	
IV, 9, 63.	18'-19	CARTA	facta	22. 08. 13...
IV, 9, 64.	19	"	[CARTA Debiti condam Georgii habitatoris Iadre]			09. 08. 1390.
	19'-20		dvije prazne stranice			
IV, 9, 65.	20'	10. 07. 1390.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 9, 66.	21	[CARTA DEBITI]	facta	
IV, 9, 67.	21	"	CARTA	facta	
IV, 9, 68.	21'	CARTA??
IV, 9, 69.	21'-22	"	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	
IV, 9, 70.	22	"	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	
IV, 9, 71.	22'	1... 07. 1390.	[CARTA Emptionis]	facta	SER BENEDICTUS GALELO	
IV, 9, 72.	22'-23	"	CARTA Emptionis effectus domus]	facta	dictus ser Benedictus	
IV, 9, 73.	23-23'	"	CARTA Emptionis capitum vituum Iacobi condam Martini]	facta	ser Dobrolus de Begna	
IV, 9, 74.	23'-24	08. ... 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum	facta	ser Dobrolus de Begna	
IV, 9, 75.	24' 1390.	CARTA – nedovršena	...??	
IV, 9, 76.	24'-25	"	[CARTA Emptionis]	...?	[ser Dobrolus de Begna]	
IV, 9, 77.	25	"	[CARTA Debiti]	facta	dictus ser Dobrolus	
IV, 9, 78.	25-25'	"	CARTA Debiti [ser]	facta	dictus ser Dobrolus
IV, 9, 79.	25'	"	[CARTA Ad redigendum vineam]	facta?	
IV, 9, 80.	25'	CARTA – bez naslova, samo započeta	?		
	1		tinta u potpunosti izbljedila			
IV, 10, 1.	1'	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 10, 2.	1'	03. 09. 1390.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 10, 3.	2	CARTA	facta	
IV, 10, 4.	2-2'	"	[CARTA Emptionis capitum vituum Veselchi piscatoris]	facta	dictus ser Dobrole	
IV, 10, 5.	2'-3	04. 09. 1390.	[CARTA LOCATIONIS]	facta
IV, 10, 6.	3	CARTA??	
IV, 10, 7.	3'	... 09. 1390.	CARTA?
IV, 10, 8.	3'-4	... 09. 1390.	CARTA	facta	
IV, 10, 9.	4	... 09. 1390.	[CARTA Emptionis]	facta?	
	4'		prazna stranica			
IV, 10, 10.	5	25. 09. 1390.	[CARTA EMANCIPATIONIS ...THULI, YUANI ET RADOY FILIIS DRAYOII BOGDOLICH] – usp. PP, b. IV, fasc. 10. fol. 5 (ug. br. 11)	facta?	
IV, 10, 11.	5-5'	27. 09. 1390.	[CARTA Pastinationis]	facta	
IV, 10, 12.	5'	"	[CARTA Pastinationis]	facta	[dictus ser]	

IV, 10, 13.	6-6'	CARTA?	
IV, 10, 14.	7-7'	CARTA	facta	ser Benedictus Galello	
IV, 10, 15.	7'-8	... 09. 1390.	[CARTA Vigoris et roboris	facta	
IV, 10, 16.	8	???	CARTA – početak ili nastavak ugovora	???	???	
IV, 10, 17.	8-9	"	[CARTA Vigoris et roboris ser Artichucii notarii et chançelarii communis Iadre]	facta?	
IV, 10, 18.	9-9'	"	CARTA Debiti ser Augustini de Bithe	facta?	BN
IV, 10, 19.	9'	02. 10. 1390.	[CARTA Famulatus	facta	
IV, 10, 20.	9'-10	02. 10. 1390.	[CARTA Obligationis Yuanis	facta	ser DOBROLUS de Begna	
IV, 10, 21.	10-10'	02. 10. 1390.	CARTA Famulatus Georgii cum magistro Petro calefado filiois	facta	[ser BENEDICTUS GALELLO]	
IV, 10, 22.	10'-11	05. 10. 1390.	CARTA	facta	[dictus ser BENEDICTUS]	
IV, 10, 23.	11	05. 10. 1390.	CARTA Emptionis medietatem vnus barche Colanis de Fanfogna	facta	ser Dobrolus de Begna	
IV, 10, 24.	11-11'	05. 10. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum condam Petri]	facta	ser Dobrolus de Begna	
IV, 10, 25.	11'-12	05. 10. 1390.	CARTA magistri Stephani	facta	ser Dobrolus de Begna	
IV, 10, 26.	12	... 10. 1390.	CARTA Debiti Yuanis marinarii [dicti S....]	facta	ser Benedictus Galelo	
IV, 10, 27.	12-12'	09. 10. 1390.	CARTA Emptionis capitum vituum Venturini	facta	[ser Dobrole de Begna]	
IV, 10, 28.	12'	11. 10. 1390.	[CARTA Debiti ser Petri de Glubauaç]	facta	
IV, 10, 29.	12'-13	12. 10. 1390.	[CARTA Emptionis capitum vituum	
IV, 10, 30.	13-13'	12. 10. 1390.	[CARTA Famulatus cum magistro	facta	[dictus ser	
IV, 10, 31.	13'	12. 10. 1390.	[CARTA Emptionis	facta	[dictus ser	
IV, 10, 32.	13'-14	12. 10. 1390.	[CARTA Emptionis	facta?	
IV, 10, 33.	14-14'	15. 10. 1390.	[CARTA Finis??	
IV, 10, 34.	14'-15	17. 10. 1390.	[CARTA Emptionis effectus domus	facta	
IV, 10, 35.	15	[CARTA Debiti presbiteri Marci de	facta	dictus ser Benedictus	
IV, 10, 36.	15-15'	2.. 10. 1390.	[CARTA Emptionis ser Grixogoni filii ser Nicolay de Rasol]	facta	
IV, 10, 37.	15'	[CARTA Emptionis??	
			nedostaju dvije stranice			
IV, 10, 38.	17	?	CARTA – nastavak nekoga ugovora	?	?	
IV, 10, 39.	17	02. 11. 1390.	[CARTA Pastinationis	facta	SER DOBROLUS de Begna	
IV, 10, 40.	17'	CARTA??	
IV, 10, 41.	17'	[CARTA PASTINATIONIS??	
	18		prazna stranica			
IV, 10, 42.		?	CARTA – početak ili nastavak ugovora	?	?	
IV, 10, 43.	18'	[CARTA Emptionis?	
IV, 10, 44.	18'-19	"	CARTA Debiti ser Augustini de Bithe	facta	
IV, 10, 45.	19-19'	11. 11. 1390.	CARTA?	
IV, 10, 46.	19'	13. 11. 1390.	[CARTA Pastinationis	facta	
IV, 10, 47.	20-20'	15. 11. 1390.	[CARTA EMPTIONIS	facta	[dictus ser ...]	

IV, 10, 48.	20'-21	15. 11. 1390.	CARTA	facta	[dictus ser]	
IV, 10, 49.	21	[CARTA Famulatus	facta	
IV, 10, 50.	21-21'	CARTA Famulatus Mathey cum Georgio calegario	facta	
IV, 10, 51.	21'-22 1390.	[CARTA Emptionis Greschi condam	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 10, 52.	22-22'	"	CARTA B...chi per..... – oštećeno	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 10, 53.	22'	[CARTA FINIS	facta	
IV, 10, 54.	22'-23	... 11. 1390.	CARTA?	
IV, 10, 55.	23-23'	CARTA	facta	[ser F... ..]	
IV, 10, 56.	23'-24	28. 11. 1390.	[CARTA Donatio	facta	
IV, 10, 57.	24-24'	CARTA	facta?	
IV, 10, 58.	24'	CARTA	??	
IV, 10, 59.	24'-25	CARTA?	
IV, 10, 60.	25-26	CARTA	facta	[ser G... ..]	
IV, 10, 61.	26	CARTA??	
IV, 10, 62.	26'	CARTA??	
IV, 10, 63.	26'	CARTA?	
	27-27'		dvije prazne stranice			
IV, 10, 64.	28	CARTA??
IV, 10, 65.	28-28'	CARTA??	
IV, 10, 66.	28'-29	CARTA	facta	
IV, 10, 67.	29-29'	24. 01. 1391.	CARTA PROCURATIONIS – oštećeno	facta	
IV, 10, 68.	29'-30	24. 01. 1391.	CARTA	facta	
IV, 10, 69.	30-30'	24. 01. 1391.	CARTA?	
IV, 10, 70.	30'-31	21. 03. 1391.	[CARTA Emptionis capitum vituum.....]	facta	
IV, 10, 71.	31	21. 03. 1391.	CARTA RESTITUTIONIS de gratia speciali – oštećeno	facta	SER FRANCISCUS de Matafaris	
IV, 10, 72.	31-31'	22. 03. 1391.	[CARTA EMPTIONIS?	
IV, 11, 1.	1	CARTA	facta	
IV, 11, 2.	1-1'	20. ... 1391.	[CARTA Famulatus?	
IV, 11, 3.	1'-2	24. 04. 1391.	CARTA	facta	[dictus ser GEORGIUS de ÇADULINIS]	
IV, 11, 4.	2	25. 04. 1391.	[CARTA Debiti Clapci]	facta	
IV, 11, 5.	2-2'	"	[CARTA Emptionis hedificii domus	facta	
IV, 11, 6.	2'	CARTA??	
IV, 11, 7.	3-3'	01. ... 1391.	CARTA?	[ser G.... de]	
IV, 11, 8.	3'	CARTA??	
IV, 11, 9.	4	CARTA?	
	4'-5		dvije prazne stranice ?!			
IV, 11, 10.	5'	?	CARTA – nastavak ili početak ugovora	?	?	

IV, 11, 11.	5'	CARTA??	
IV, 11, 12.	6	CARTA	facta	
	6'		prazna stranica			
IV, 11, 13.	7 1391.	[CARTA Debiti?	
IV, 11, 14.	7-7'	22. ... 1391.	[CARTA Emptionis caputem vituum?	[ser de G....]	
IV, 11, 15.	7'	23. 05. 1391.	[CARTA Dotis	facta	
IV, 11, 16.	7'-8	CARTA?
IV, 11, 17.	8'-9	[CARTA Emptionis?	
IV, 11, 18.	9	"	CARTA Finis commissarie Georgii peliparii	facta	
IV, 11, 19.	9-9'	"	[CARTA commissarie condam dicti Georgii]	facta	dictus ser Georgius	
IV, 11, 20.	9'	"	CARTA	facta	BN
IV, 11, 21.	9'-10	"	[CARTA Famulatus?	
IV, 11, 22.	10	... 06. 1391.	CARTA Pastinationis	facta	
IV, 11, 23.	10'	[CARTA Emptionis caputem vituum.....]	facta	SER GEORGIUS DE MATAFARIS	
IV, 11, 24.	10'-11	18. 06. 1391.	CARTA Emptionis vnus tercie partis effectus vnus molledinini ab aqua	facta	dictus ser [GEORGIUS]	
IV, 11, 25.	11-11'	19. 06. 1391.	CARTA Locationis ad laborandum hinc ad quinque annos	facta	ser ANTHONIUS de Grixogonis	
IV, 11, 26.	11'	20. 06. 1391.	[CARTA Famulatus	facta	[dictus ser ANTHONIUS]	
IV, 11, 27.	11'-12	21. 06. 1391.	CARTA?	07. 11. 13.....
IV, 11, 28.	12-12'	21. 06. 1391.	CARTA	facta	
IV, 11, 29.	12'-13	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 11, 30.	13	"	[CARTA Debiti magistri	facta	[dictus ser Marinus]	
IV, 11, 31.	13-13'	"	[CARTA Emptionis] – usp. PP, b. IV, fasc. 11, fol. 19 (ug. br. 45)	facta bis	[dictus ser Marinus]	
IV, 11, 32.	13'	CARTA?	
IV, 11, 33.	14	[CARTA Emptionis?	
IV, 11, 34.	14-14'	"	CARTA Debiti Ielene relicte condam [Marini Boricii]	facta	
IV, 11, 35.	14'	14. 07. 1391.	CARTA?	
IV, 11, 36.	14'-15'	14. 07. 1391.	CARTA	facta	
IV, 11, 37.	15'-16	14. 07. 1391.	[CARTA Vigoris et roboris	facta	
IV, 11, 38.	16'	16. 07. 1391.	[CARTA Emptionis?
IV, 11, 39.	16'-17	20. 07. 1391.	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 11, 40.	17	23. 07. 1391.	[CARTA Pastinationis ... filii	facta	
IV, 11, 41.	17'	... 07. 1391.	CARTA??	
IV, 11, 42.	17'-18	[CARTA Emptionis caputem vituum?	
IV, 11, 43.	18-18'	"	[CARTA Donationis s... ..]	facta	dictus ser Franciscus	
IV, 11, 44.	18'-19	07. 08. 1391.	[CARTA Emptionis caputem vituum	facta	
IV, 11, 45.	19-19'	[07. 08. 1391.]	[CARTA Donationis] inter viuos	facta?	

IV, 11, 46.	19'-20	20. 08. 1391.	[CARTA Emptionis capitum vituum.....]	facta	
IV, 11, 47.	20	01. ... 1391.	[CARTA PASTINATIONIS	facta	
IV, 11, 48.	20-21	[CARTA Compromissum inter ser de Varicassis ex vna parte et ex altera parte]		[ser Franciscus de Nosdrogna]	
IV, 11, 49.	21-21'	2.. 08. 1391.	CARTA??	
IV, 11, 50.	21'	[CARTA Debiti	facta
IV, 11, 51.	21'-22	[CARTA Debiti??	
IV, 11, 52.	22	CARTA	facta	[dictus ser GEORGIUS]	
IV, 11, 53.	22-23	CARTA	facta	
IV, 11, 54.	23	... 09. 1391.	CARTA	facta	
IV, 11, 55.	23-23'	30. 07. 1391.	[CARTA Emptionis RADOUANI] – usp. PP, b. IV, fasc. 12. fol. 3' (ug. br. 8)	facta	
IV, 11, 56.	24	CARTA	facta	
IV, 11, 57.	24-24'	[26. 09. 1391.]	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 11, 58.	24'	[26. 09. 1391.]	[CARTA Emptionis	facta	ser Georgius de MATAFARIS	
IV, 11, 59.	25	28. 09. 1391.	[CARTA Emptionis	facta	
IV, 11, 60.	25-25'	29. 09. 1391.	[CARTA Emptionis	facta
IV, 11, 61.	25'-26	29. 09. 1391.	CARTA Emptionis	facta	[ser Franciscus de NOSDROGNA]	
IV, 11, 62.	26-26'	29. 09. 1391.	CARTA	facta	
IV, 11, 63.	26'	... 10. 1391.	[CARTA Finis??	
IV, 12, 1.	1	?	CARTA PASTINATIONIS – nastavak ugovora	facta	ser Gregorius Gregorii	
IV, 12, 2.	1-1'	13. 11. 1391.	CARTA Emptionis Iacobi çapatoris condam [Andree]	facta	ser Nicolaus de Cibriano	
IV, 12, 3.	1'	15. 11. 1391.	CARTA Donationis ex causa mortis Marice relicte condam Ratchi – usp. Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 15, fol. 243'	facta	ser Nicolaus de Cibriano	
IV, 12, 4.	1'-2	15. 11. 1391.	CARTA Emptionis Simonis barberii	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 5.	2-2'	24. 11. 1391.	CARTA Emptionis Nicole merçarii condam Stancii	facta	ser Gregorius de Qualis	
IV, 12, 6.	2'-3	01. 12. 1391.	CARTA Famulatus Demetri cum Bartulo auriffice	facta		
IV, 12, 7.	3-3'	04. 12. 1391.	CARTA Dotis Mathie vxoris magistri Nicoleti barberii	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 8.	3'	... 12. 1391.	[CARTA Finis	facta	
IV, 12, 9.	3'-4	... 12. 1391.	[CARTA Emptionis capitum vituum	facta	ser Georgius de Qualis	
IV, 12, 10.	4-4'	"	CARTA Redimendi dicta capita vituum hinc ad vnum annum		dictus ser Georgius de Qualis	
IV, 12, 11.	4'	"	CARTA Debiti Georgii çapatoris	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 12.	4'-5	14. 12. 1391.	CARTA Donationis EX CAUSA MORTIS Iohannis condam RADINI – usp. Vannes Bernardi de Firmo, b. I, fasc. I, 15, fol. 243'	facta	ser Georgius de Qualis	
IV, 12, 13.	5'	17. 12. 1391.	[CARTA Finis] comissarie [presbiteri Boglaç]		ser Georgius de Qualis	
IV, 12, 14.	5'-6	21. 12. 1391.	CARTA Emptionis magistri Stephani condam Iohannis	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 15.	6	03. 01. 1392.	CARTA Pastinationis Bartoli condam Chuce	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 16.	6-6'	03. 01. 1392.	CARTA Laborandi terras dicti ser Iohannis de Fira hinc ad ... annos	facta		

IV, 12, 17.	6'-7	07. 01. 1392.	[CARTA Laborandi hinc ad tres annos condem magistri calefadi]	facta	
IV, 12, 18.	7-8	11. 01. 1392.	CARTA Vigoris et roboris magistri magistri Damiani calefadi	facta		
IV, 12, 19.	8-8'	13. 01. 1392.	[CARTA DOTIS calefadi]	facta	[ser Nicolaus de Cipriano]	
IV, 12, 20.	8'	13. 01. 1392.	[CARTA Debiti]??	
IV, 12, 21.	8'-9	... 01. 1392.	[CARTA Emptionis]	facta	
IV, 12, 22.	9-9'	21. 01. 1392.	CARTA Emptionis magistri Gregorii marangoni	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 23.	9'	21. 01. 1392.	CARTA Finis magistri Bilçi marangoni	facta	dictus ser Nicolaus de [Cipriano]	
IV, 12, 24.	9'	25. 01. 1392.	CARTA Ad redriçandum Luce çapatoris condem – nedovršena			BN
IV, 12, 25.	9'-10'	[29.] 01. 1392.	[CARTA Procurationis FRATALEE CALEGARIORUM] – usp. PP, b. IV, fasc. 12, fol. 9' (ug. br. 25)	facta		
IV, 12, 26.	10'	31. 01. 1392.	[CARTA Emptionis capitum vituum]	facta	
IV, 12, 27.	10'	02. 02. 1392.	[CARTA Debiti] – nedovršena	facta	
IV, 12, 28.	11	04. 02. 1392.	[CARTA Pastinationis filii]??	
IV, 12, 29.	11	04. 02. 1392.	[CARTA Pastinationis] Yuanis [filii Marci de Vgiglano]?	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 30.	11'	05. 02. 1392.	[CARTA Pastinationis ad reducendum Luce condem Tolini]	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 31.	11'-12	05. 02. 1392.	CARTA Affictionis çudeche	facta	
IV, 12, 32.	12-12'	06. 02. 1392.	CARTA Emptionis capita vituum Stipani condem Michaelis	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 33.	12'	06. 02. 1392.	CARTA Debiti Braychi condem Dragossii	facta	ser Nicolaus de Cipriano	
IV, 12, 34.	13	11. 02. 1392.	CARTA Emptionis capita vituum Cemergne calegarii	facta	ser Andreas de Cesamis	
IV, 12, 35.	13-14	19. 02. 1392.	CARTA Emptionis Nicole merçarii condem Stancii		dictus ser Andreas de Cesamis	
IV, 12, 36.	14'	24. 02. 1392.	CARTA PASTINATIONIS ! Iure pastinationis ad redriçandum Cemergne calegarii	facta	ser Andreas de Cesamis	
IV, 12, 37.	14'-15	24. 02. 1392.	CARTA Emptionis hedificii domus Marci [M....ich]	facta	ser Gregorius (!) de Qualis	
IV, 12, 38.	15-15'	05. 03. 1392.	CARTA Emptionis capita vituum Yuamisii [....ch]	facta	dictus ser GEORGIUS	
IV, 12, 39.	15'	?	[CARTA Emptionis capitum vituum]?	SER NICOLAUS DE CIPRIANO	
IV, 12, 40.	15'-16	"	[CARTA Finis]?	dictus ser Nicolaus	
IV, 12, 41.	16-16'	06. 03. 1392.	[CARTA Debiti]	facta	dictus ser NICOLAUS	
IV, 12, 42.	16'-17	... 03. 1392.	CARTA Emptionis Ciuitchi condem [Borchi]	facta	
IV, 12, 43.	17	"	[CARTA Restituendi] de gratia speciali [dicti gognai]	facta	ser	
	17'-		sedam praznih stranica			
BR. TEST.	BR. FOL.	DATUM	NASLOV	FACTA	IUEX EXAMINATOR	NAPOMENA
**		05. 01. 1362.	Testamentum venerabilis presbiteri domini Georgii plebani ecclesie Sancte Marie Maioris – vidi Ferrante, isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
IV, 14 (1), 1.	1-2'	1371.	[TESTAMENTUM]			
IV, 14 (1), 2.	1-2'	1372.	[TESTAMENTUM]			
**		07. 08. 1373.	Testamentum domine Matelde relicte condem ser Marci de Grubogna – vidi Ferrante, isto, sv. 1a-16, fol. 6'			

**		26. 11. 1378.	Testamentum nobilis domine Elene relictæ condam strenui militis regii domini Francisci de Georgiis – vidi Ferrante, isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		02. 03. 1380.	Testamentum ser Nicole de Drechia – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		22. 03. 1380.	Testamentum Ielene vxoris condam Cresulli Longin marinarii – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		14. 04. 1380.	Testamentum Yuanis condam Stoiani habitatoris in Çardinis – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		05. 05. 1380.	Testamentum nobilis viri ser Iohannes condam ser Galci ciuis Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		29. 05. 1380.	Testamentum Mandice relictæ condam Iacobi de Çiçono – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6’			
**		29. 06. 1380.	Testamentum Dese uxoris magistri Thomasii nominati Scarabello a Deraturis de Tridento – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		26. 07. 1380.	Testamentum Stane relictæ condam magistri Nicole marangoni dicti Cras – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		17. 08. 1380.	Testamentum Bogdani condam Yuanis olim famuli domini Iacobi militis de Varicassis – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		25. 09. 1380.	Testamentum Petri dicti Turchi condam Luce becarii de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		17. 12. 1380.	Testamentum Stane relictæ condam magistri Radoy calegarii condam Dminoslaui – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		15. 01. 1381.	Codicillum eiusdem Stane – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		28. 12. 1380.	Testamentum Dragoslai Mathieuich olim villani monasterii Sancti Demetrii ad Racham – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		29. 01. 1381.	Testamentum viri nobilis domini Federici condam domini Bartolomei de Grisogonis civis Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6’			
**		16. 02. 1381.	Ordinatio Dumacii condam Georgii habitator Berbice – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		06. 06. 1381.	Testamentum Stane relictæ condam Radoslavi, habitatricis Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		02. 07. 1381.	Testamentum domine Gostancie relictæ condam ser Crissani condam Georgii Crissanich de Sibenico – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		16. 09. 1381.	Codicillum dicte domine Gostancie – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		11. 10. 1381.	Testamentum Bogdani Gripcich olim gastaldi monasterii Sancti Grisogoni de Iadra in Stubal – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		13. 03. 1382.	Codicillum Nicole drapperii condam Michaelis de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			

**		22. 04. 1382.	Testamentum Stane relicte condam Petri Dragonich de Iadra – vidi Ferrante, isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		16. 07. 1382.	Testamentum venerabilis viri presbiteri domini Marini de Butadeo archidiaconi Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		20. 07. 1382.	Testamentum nobilis domine Pelegrine relicte condam nobilis viri ser Francisci de Grisogonis – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		25. 08. 1382.	Testamentum nobilis domine Agnetis relicte condam strenui militis domini Stephani de Nosdrogna et nunc uxoris ser Iohannis condam ser Grisogoni de Calcina – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		18. 10. 1382.	Testamentum Marice uxoris magistri Thomasii marangoni – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		22. 10. 1382.	Ordinatio Stance habitatoris in Bocagnaç – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6			
**		20. 11. 1382.	Testamentum ser Mathei condam ser Çanini de Carbono, ciuis Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		22. 11. 1382.	Testamentum venerabilis presbiteri domini Bartoli archipresbiteri Iadrensis – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		26. 11. 1382.	Testamentum Margarite uxoris Iohannis marinarii – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		18. 12. 1382.	Testamentum Vulcine marinarii condam Vulcine de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		29. 12. 1382.	Ordinatio Georgii dicti Cherenda condam Marci de Ugliano – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		21. 01. 1383.	Testamentum Blasii marinarii condam Stephani de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		24. 01. 1383.	Ordinatio Dominche filie condam Scenchi de Petrizane – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		03. 02. 1383.	Ordinatio Iuanis de Berbigno – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		03. 02. 1383.	Ordinatio Nicole Polbech de Berbigno – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		11. 02. 1383.	Ordinatio Iuray condam Stoyci de Pistomano – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		27. 02. 1383.	Testamentum domine Grube uxoris viri nobilis ser Dobroli de Begna – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			
**		28. 02. 1383.	Testamentum Ambrosii condam Stephani habitatoris Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		13. 03. 1383.	Testamentum Stane relicte condam Cressuli nominati Charcore piscatoris de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6'			

**		16. 03. 1383.	Testamentum Cuuoli condam Iohannis de Çiçono de Iadra – vidi Ferrante, isto, sv. 1a-16, fol. 6’			
**		31. 03. 1383.	Testamentum Stoiani marinarii condam Vulcine de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		10. 04. 1383.	Testamentum Grube uxoris viri nobilis ser Dobroli de Begna, cuius Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6’			
**		02. 05. 1383.	Testamentum Stanoi Xubine Grubcich, habitatoris Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		20. 07. 1383.	Testamentum magistri Miclin peliparii condam Radislaui de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		26. 11. 1383.	Testamentum nobilis domine Nicoletta relictæ condam domini Nicolai de Carbono – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		14. 12. 1383.	Testamentum ser Colani condam ser Grisogoni de Begna – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		1383.	Testamentum Magdalene relictæ condam ser Daniel de Varicassis – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		07. 01. 1384.	Testamentum nobilis viri ser Pauli condam ser Petri de Sibenico (?) – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		11. 03. 1384.	Testamentum Micouilli piscatoris condam Dominici de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 6’			
**		14. 04. 1386.	Codicillum Stosice filie condam Butchi calefadi – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		15. 05. 1388.	Testamentum Tomice relictæ condam Strichi marinarii de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		16. 05. 1389.	Testamentum magistri Merdesse calgarii Ostoyeuich, habitatoris Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		15. 11. 1390.	Testamentum presbiteri Gregorii Senioris Sancte Anastasie condam Iohannis Plisich – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		18. 04. 1391.	Testamentum Petri çapatoris condam Michouilli de Iadra – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
**		04. 08. 1391.	Testamentum Humili çapatoris Giurgeuich, habitatoris Iadre – vidi isto, sv. 1a-16, fol. 7			
IV, 15 (2), 1.	1	21. 07. 1367.	ORDINATIO <i>Radoslaui condam Rmiach de Cerno, villani ser Colani condam ser Cose de Begna ad Cernum</i> – vidi Ladić, isto, str. 376			
IV, 15 (2), 2.	1’-2	09. 08. 1367.	[TESTAMENTUM IACOBI <i>condam Ratci de villa Sancti Grisogoni de Stubal</i>] = ordinatio – vidi Ladić, isto, str. 376			

IV, 15 (2), 3.	2-?	19. 11. 1367.	Testamentum Crisani olim villani ser Gregorii de Çadulinis in sua villa Sancti Cipriani = ordinatio, najvjerojatnije prepisan na krivom mjestu jer se opet pojavljuje na fol. 6'-7			
	2'-3'		tinta u potpunosti izbljedila			
*		08. 10. 1367.	Testamentum ser Rambaldini condam ser Cose de Saladinis – vidi Ladić, isto, str. 376			
IV, 15 (2), 4.	4-4'	?	[TESTAMENTUM] – početak ili nastavak			?
	5		tinta u potpunosti izbljedila			
IV, 15 (2), 5.	5'	?	[TESTAMENTUM] – početak ili nastavak			testator
IV, 15 (2), 6.	5'-6	[23. 10. 1367.]	TESTAMENTUM <i>domine</i> CECILIE UXORIS SER STEPHANI <i>de Qualis</i> – vidi Ladić, isto, str. 376			
*		02. 11. 1367.	Testamentum Stoiaç çapatoris condam Pechiar – vidi Ladić, isto, str. 377			
IV, 15 (2), 7.	6'-7	19. 11. 1367.	Testamentum Crisani olim villani ser Gregorii de Çadulinis in sua villa Sancti Cipriani = ordinatio	factum		
IV, 15 (2), 8.	7'	29. 11. 1366.	[Codicillum <i>nobilis domini</i> Gregorii <i>condam ser Mathey de Cotppagna</i>] – vidi Ladić, isto, str. 376	factum	ser Simon de Botono	
***		1367.	Ordinatio Radoslaui de Cerno – vidi Ladić, isto, str. 377			
IV, 15 (2), 9.	8-8'	15. 01. 1368.	Testamentum viri nobilis ser Bualdi de Nassis		ser Madius de Cipriano	
IV, 15 (2), 10.	8'-9'	[04. 04. 1368.]	Testamentum Colanis Petrenich– usp. Ladić, isto, str. 378	factum	ser Stephanus de Qualis	
IV, 15 (2), 11.	9'	[14. 12. 1367.]	Testamentum Drage vxoris condam Gluben <i>i brauarii, habitatricis Iadre</i> – usp. Ladić, isto, str. 377	factum		
***		01. 06. 1370.	Testamentum done Iohanne condam Iohannis de Iadra – vidi PP, b. I, fasc. 14, fol. 23			
*		16. 12. 1370.	Testamentum presbiteri Radoslaui condam Nicolai de Segnia, officiantis in ecclesia Sancti Petri in Stomorinauas de Babindub – vidi Ladić, isto, str. 378			
*		05. 09. 1373.	Testamentum presbiteri Helie condam Vlaici de Spaletto – vidi Ladić, isto, str. 379			
	10-13'		osam praznih stranica			
IV, 15 (2), 12.	14-14'	05. 05. 1373.	CARTA Diuisionis inter Butchum nomine domine Thomaxine vxoris sue et ser Christoforum et ser Petrum fratres de Lomesso	facta bis	ser Andreas de Grixogonis	
IV, 15 (2), 13.	14'-15'	16. 05. 1373.	[CARTA Diuisionis inter <i>Dragoium Iursich et</i> IURAY CRIUOSICH] – vidi Ferrante, fasc. 1, fol. 4	facta bis?	
IV, 15 (2), 14.	15'-17	02. 11. 1373.	CARTA Diuisionis inter dominam Raddam vxorem condam ser Vulcine de Ghinano et Colanem et Lucham fratres	facta bis	ser Iacobus de Çadulinis	
	17'-18'		tri prazne stranice			

IV, 15 (2), 15.	19-19'	14. 07. 1377.	[CARTA Diuisionis inter <i>dominam Mandicam filiam condam ser Pauli de Gaucigna et</i> SER GREGORIUM <i>condam ser Damiani de Nassis</i>] – vidi Ferrante, sv. 1-7, fol. 4	<FB>?	
IV, 15 (2), 16.	19'-21	26. 07. 1377.	CARTA Diuisionis [bonorum], que condam fuerunt ser Nicole Galelli	facta bis	ser Iohannes de Botono	
IV, 15 (2), 17.	21-22	CARTA Diuisionis inter ser Vulcinam de Ghinano et ser Marinum de Ghinano et fratres	facta semel	ser Chosa de Begna	
IV, 15 (2), 18.	22-22'	[10. 02. 1368.]	[CARTA Diuisionis inter <i>fratres</i> DE SALADINIS <i>et comissaria condam done Palmucie</i>] – vidi Ferrante, sv. 1-7, fol. 4'	facta	ser Stephanus de Qualis	
IV, 15 (2), 19.	22'-24	23. 02. 1368.	[<i>Carta conuencionis</i> inter SER MICHAM DE ROSA EX VNA PARTE ET <i>illos</i> DE SALADINIS <i>ex altera parte</i>] – vidi Ferrante, sv. 1-7, fol. 4'	facta?	
IV, 15 (2), 20.	24-25'	[30. 07. 1367.]	[CARTA DIUISIONIS <i>hereditatem condam presbiteri Solpe plebani Sancti Stephani</i>] – vidi Ferrante, sv. 1-7, fol. 4'??	
	26-26'		dvije prazne stranice ?!			
*		21. 09. 1376.	Testamentum domine Clare uxoris nobilis domini Marini de Ghinano – vidi Ladić, isto, str. 381			možda testament br. 1
IV, 16 (3), 1.	1	?	TESTAMENTUM – početak ili nastavak ?			testatrix
IV, 16 (3), 2.	1'-2	19. 12. 1376.	Testamentum ser Iacobi condam Çoilli de Fira			
IV, 16 (3), 3.	2-2'	04. 02. 1377.	[Testamentum <i>Vesele relicte condam Iuray Crasich de Rogoua</i>] – vidi Ladić, isto, str. 382			
IV, 16 (3), 4.	2'-3	18. 03. 1377.	Testamentum Galci vilani viri nobilis ser Gregorii de Çadulinis = ordinatio			
*		28. 03. 1377.	Testamentum Elene filie condam ser Marini de Bascha de Cattaro et uxoris nobilis domini Colani condam Vulcine de Ghinano – vidi Ladić, isto, str. 382			
IV, 16 (3), 5.	3'-4'	31. 03. 1377.	Testamentum Luce condam Leonis de Iadra			
IV, 16 (3), 6.	4'-5'	[04. 05. 1377.]	Testamentum ser Nicolay de [Grubogna] – usp. Ladić, isto, str. 382			
IV, 16 (3), 7.	5'-6	15. 05. 1377.	Testamentum Drage relicte condam [Marci] de Insula Magna Boxaue	factum	ser Iacobus de Çadulinis	
IV, 16 (3), 8.	6-6'	08. 05. 1377.	Testamentum magistri Nicole maragoni		ser Iacobus de Çadulinis	
IV, 16 (3), 9.	6'	01. 06. 1377.	Testamentum Radice relicte Tolsine çapatoris	facta (!)	ser Gregorius Gregorii de Çadulinis	
IV, 16 (3), 10.	6'-7	07. 10. 1376.	Testamentum Ielene vxoris Pauli Bochanıço (?)	facta (!)	MAURUS de Grisogonis	
IV, 16 (3), 11.	7'-8	26. 06. 1377.	Testamentum domine Nicolote relicte condam ser Nicolay de Chocila	facta (!)	ser Madius de Fanfogna	
*		14. 08. 1377.	Testamentum Lucie uxoris ser Bartholomei notarii de Padua – vidi Ladić, isto, str. 382			
IV, 16 (3), 12.	8-8'	21. 10. 1377.	[Testamentum Cressuli condam <i>Grisani</i>] de Bagno - drugom tintom i rukopisom iza condam Gnoano (?) = ordinatio – usp. Ladić, isto, str. 383	factum		

IV, 16 (3), 13.	9 1377.	[Testamentum]	facta (!)	<i>testatrix</i>
IV, 16 (3), 14.	9-9'	[01. 12. 1377.]	Testamentum domine Cecilie condam ser Martini de Milano– usp. Ladić, isto, str. 383			
*		17. 02. 1378.	Testamentum domine Dobre uxoris magistri Pribislai aurificis de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 15.	9'-10'	02. 08. 1378.	[TESTAMENTUM <i>Vidolini</i> OLIM VILLANI <i>heredum</i> CONDAM SER MICHE DE SLORADIS IN TUCLİÇANO] = ordinatio– usp. Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 16.	10'-11'	13. 08. 1378.	[Testamentum <i>domine Fumie</i> UXORIS SER VIDONIS DE MATAFARIS] – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 17.	11'-12'	27. 10. 1378.	Testamentum ser Damiani condam ser Simonis de [Contareno]	factum		
*		26. 11. 1378.	Testamentum nobilis domine Elene relictę condam strenui militis regii domini Francisci de Georgiis – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 18.	12'-13 !	11. 03. 1368.	[TESTAMENTUM <i>domine Drage</i> RELICTE CONDAM SER PHILIPPI DE GRIXOGONIS]– usp. Ladić, str. 383			
IV, 16 (3), 19.	13'	[18. 01. 1379.]	[Testamentum <i>Nicolotte relictę condam</i> MAGISTRI <i>Cressii pictoris de Iadra</i>] – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 20.	13'-14'	20. 07. 1378.	[Testamentum <i>magistri Radoy</i> chalegarii <i>condam Dminislai</i>] – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 21.	14'-15	24. 05. 1379.	[Testamentum <i>Petri Dragonich marinarii de Iadra</i>] – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 22.	15-15'	[16. 04. 1379.]	Testamentum Yuanis Perscich de Eçio– usp. Ladić, isto, str. 383		ser Marinus de Matafaris	
IV, 16 (3), 23.	15'-16	24. 01. 1380.	[Testamentum <i>Tomasine filię condam Desse Ielie sartoris et uxoris Nicolai becharii de Iadra</i>] – vidi Ladić, isto, str. 384			
IV, 16 (3), 24.	16-17	[31. 01. 1380.]	[ORDINATIO <i>Gherbauç condam Gresani</i> DE SAURO] – vidi Ladić, isto, str. 384			
IV, 16 (3), 25.	17-17'	[13. 07. 1379.]	[Testamentum <i>Iacobi condam Iohannis</i> DE ÇİÇONO] – vidi Ladić, isto, str. 383			<i>testator</i>
IV, 16 (3), 26.	17'-18	04. 07. 1379.	[Testamentum DRAGOSSI PASCHICH DE CHUCLİÇA]		SER DAMIANUS de Begna	
IV, 16 (3), 27.	18-18'	[23. 07. 1379.]	Testamentum ser Petri condam ser Nicolay Spigle– usp. Ladić, isto, str. 383		dictus ser Damianus	
IV, 16 (3), 28.	18'-19	19. 08. 1379.	Testamentum <i>Tomasine uxoris</i> DAMIANI CIMATORIS CONDAM SER ÇANINI DE CALCINA] – vidi Ladić, isto, str. 383		ser Viticor de Viticor	
IV, 16 (3), 29.	19-19'	[05. 09. 1379.]	Testamentum <i>BratmaNI çapatoris</i> condam <i>Iurislai</i> – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 16 (3), 30.	20-20' 137?	[Testamentum]			?
IV, 16 (3), 31.	20-21'	[18. 08. 1373.]	[Testamentum DOMINE FUMIE <i>uxoris nobilis viri ser Grisogoni condam ser Raynerii de Varicassis</i>]– usp. Ladić, isto, str. 379			<i>testatrix</i>

IV, 16 (3), 32.	21' 1379.	[Testamentum]			<i>testatrix</i>
IV, 16 (3), 33.	22 1379.	[Testamentum]			<i>testatrix</i>
IV, 16 (3), 34.	22' 1379.	[Testamentum]			<i>testatrix</i>
*		22. 04. 1379.	Testamentum Marice relictæ condam Pribigne peliparii de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 383			
IV, 17 (4), 1.	1	[14. 04. 1380.]	[Testamentum <i>Yuanis condam Stoiani habitatoris</i> IN ÇARDINIS] – vidi Ladić, isto, str. 384??	
IV, 17 (4), 2.	1-1'	[02. 03. 1380.]	Testamentum ser Nicole de Drechia– usp. Ladić, isto rst. 384	factum		
IV, 17 (4), 3.	1'-2	05. 05. 1380.	[Testamentum ser Iohannis CONDAM SER GALCI]		
IV, 17 (4), 4.	2'	29. 05. 1380.	[Testamentum <i>Mandice relictæ condam Iacobi de Çiçono</i>] – vidi Ladić, isto, str. 384?	ser Iohannes de Chalcina	
IV, 17 (4), 5.	3-3'	26. 07. 1380.	Testamentum Stane relictæ [condam magistri <i>Nicole marangoni</i> dicti <i>Cras</i>]– usp. Ladić, isto, str. 384		
IV, 17 (4), 6.	3'	22. 03. 1380.	Testamentum Ielene vxoris condam Cresulli Longin marinarii??	
IV, 17 (4), 7.	3'-4	29. 06. 1380.	[Testamentum <i>Dene uxoris magistri Thomasii nominati Scarabello a Deraturis de Tridento</i>] – vidi Ladić, isto, str. 384?		
*** *		15. 08. 1380.	Testamentum Luce Leonis – vidi Vannes Bernardi de Firmo (I, I, 4, 35v) – vidi Ladić, isto, str. 384			
IV, 17 (4), 8.	4-4'	17. 08. 1380.	Testamentum Bogdani condam Yuanis			
IV, 17 (4), 9.	5-5'	04. 09. 1380.	[Testamentum magistri]			<i>testator</i>
IV, 17 (4), 10.	5'-6	24. 09. 1380.	[Testamentum Petri dicti <i>Turchi condam Luce becarii de Iadra</i>] – vidi Ladić, isto, str. 384			
IV, 17 (4), 11.	6-7	28. 12. 1380.	[Testamentum <i>Dragoslai Mathieuich olim villani monasterii Sancti Demetrii ad Racham</i>] = ordinatio – vidi Ladić, isto, str. 385?		
IV, 17 (4), 12.	7-7'	17. 12. 1380.	[Testamentum <i>Stane</i> relictæ condam magistri <i>Radoy calegarii condam Dminoslauri</i>] – vidi Ladić, isto, str. 385			
IV, 17 (4), 13.	7'	15. 01. 1381.	[Codicilum <i>Stane relictæ condam</i> magistri <i>Radoy calegarii condam Dminoslauri</i>] – vidi Ladić, isto, str. 385??	
*		29. 01. 1381.	Testamentum viri nobilis domini Federici condam domini Bartolomei de Grisogonis – vidi Ladić, isto, str. 385			
IV, 17 (4), 14.	8-8'	16. 02. 1381.	ORDINATIO <i>Dumacii condam Georgii habitatoris Berbice</i> – vidi Ladić, isto, str. 385??	
*		06. 06. 1381.	Testamentum Stane relictæ condam Radoslauri habitatricis Iadre – vidi Ladić, isto, str. 385			
IV, 17 (4), 15.	8'-9	02. 07. 1381.	[Testamentum <i>domine Gostancie</i> relictæ condam SER CRASSANI CONDAM GEORGII CRASSANICH DE SIBENICO] – vidi Ladić, isto, str. 385?	ser Augustinus DE BITHE	

IV, 17 (4), 16.	9	16. 09. 1381.	[Codicillum DOMINE GOSTANCIE <i>relicte condam Crassani condam Georgii Crassancih de Sibenico</i>] – vidi Ladić, isto, str. 385		ser Augustinus de Bithe	
IV, 17 (4), 17.	9'-10'	11. 10. 1381.	[Ordinatio Bogdani <i>Gripcich olim gastaldi monasterii Sancti Grisogoni de Iadra in Stubal</i>] – vidi Ladić, isto, str. 385	facta?	
IV, 17 (4), 18.	10'	10. 03. 1382.	<i>Codicillum Nicole draperii condam Michaelis de Iadra</i> – vidi Ladić, isto, str. 386 (navodi datum 13. 03., dok je na ugovoru kemijskom olovkom zapisan datum 10. 03.)	facta		
IV, 17 (4), 19.	10'-11	22. 04. 1382.	[Testamentum Stane relicte condam Petri Dragonich]		[ser MADius de Fanfogna]	
IV, 17 (4), 20.	11-12	16. 07. 1382.	Testamentum domini presbiteri Marini de Butadio archidiaconi Iadriensis			
IV, 17 (4), 21.	12-13	20. 07. 1382.	Testamentum domine Pelegrine <i>relicte condam nobilis viri ser Francisci de Grixogonis</i> – vidi Ladić, isto, str. 386			
*		25. 08. 1382.	Testamentum nobilis domine Agnetis relicte condam strenui militis domini Stephani de Nosdrogna et nunc uxoris ser Iohannis condam ser Grixogoni de Calcina – vidi Ladić, isto, str. 386			
IV, 17 (4), 22.	13-13'	22. 10. 1382.	Ordinatio Slauac habitatoris in Bochagnaç	facta		
IV, 17 (4), 23.	13'-14	05. 01. 1362.	[Testamentum presbiteri Gregorii olim plebani ECLESSIE SANCTE MARIE MAIORIS de Iadra]			
IV, 17 (4), 24.	14'	07. 08. 1373.	[Testamentum] <i>domine Matelde relicte condam ser Marci de Grubogna</i> – vidi Ladić, isto, str. 379??	testatrix
IV, 17 (4), 25.	14'-15	10. 11. 1382.	[Testamentum DOMINI PRESBITERI BARTOLI]??	
IV, 17 (4), 26.	15'-16	26. 11. 1382.	[Testamentum MARGARITE UXORIS IOHANNIS MARINARII] - CD XVII, str. 245-247– usp. Ladić, isto, str. 387	facta (!)		
IV, 17 (4), 27.	16-17	22. 11. 1382.	Testamentum presbiteri Bartoli <i>archipresbiteri</i> Iadre – vidi Ladić, isto, str. 387	facta (!)	
IV, 17 (4), 28.	17-17'	20. 11. 1382.	[TESTAMENTUM <i>ser Mathei condam ser Çanini de Carbono</i>] – vidi Ladić, isto, str. 387	factum	
IV, 17 (4), 29.	17'-18	18. 10. 1382.	[Testamentum <i>Marice</i> vxoris <i>magistri Thomasii marangoni</i>] – vidi Ladić, isto, str. 386	facta (!)	
IV, 17 (4), 30.	18-19	18. 12. 1382.	[Testamentum VULCINE <i>marinarii condam Vulcine de Iadra</i>] – vidi Ladić, isto, str. 388	facta (!)	ser Gregorius condam Gregorii de Çadulinis	
IV, 17 (4), 31.	19-20	29. 12. 1382.	[Ordinatio <i>Georgii dicti Cherenda condam Marci de Ugliano</i>] – vidi Ladić, isto, str. 388??	
IV, 17 (4), 32.	20'-21	01. 01. 1383.?	?
*		1383.	Testamentum Madalene relicte condam ser Danielis de Varicassis – vidi Ladić, isto, str. 390			
IV, 17 (4), 33.	21-21'	24. 01. 1383.	[Ordinatio <i>Dominiche filie condam Scenchi de Petriçano</i>] – vidi Ladić, isto, str. 388	facta	

IV, 17 (4), 34.	22-22'	03. 02. 1383.	[Ordinatio Nicole Polbech de Berbigno] – vidi Ladić, isto, str. 388	facta		
IV, 17 (4), 35.	22'-23	03. 02. 1383.	[Ordinatio Yuanis de Berbigno] – vidi Ladić, isto, str. 388	facta?	
*		21. 01. 1383.	Testamentum Blasii marinarii condam Stephani de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 388			možda ug. 36
IV, 17 (4), 36.	23'-24	29. 01. 1383.	[Testamentum]	facta (!)?	<i>testator</i>
IV, 17 (4), 37.	24-25	11. 02. 1383.	Ordinatio Iuray condam Stoyci de Pistomano – vidi Ladić, isto, str. 388??	
IV, 17 (4), 38.	25-25'	27. 02. 1383.	[Testamentum domine Grube uxoris ser Dobroli de Begna] – vidi Ladić, isto, str. 389	facta (!)?	
IV, 17 (4), 39.	26	13. 03. 1383.	Testamentum Stane vxoris [condam Cressuli nominati Charcore PISCATORIS] de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 389	facta (!)	ser Gregorius Gregorii de Čadulinis	
IV, 17 (4), 40.	26'-27	16. 03. 1383.	[Testamentum Cuuoli condam Iohannis de Čiçono] – vidi Ladić, isto, str. 389??	
IV, 17 (4), 41.	27-27'	16. 12. 1382.	[Testamentum Grube vxoris Crisani mercarii condam Martini de Iadra] – vidi Ladić, isto, str. 387??	
IV, 17 (4), 42.	27'-28	10. 04. 1383.	[Testamentum Grube uxoris ser Dobroli DE BEGNA] – vidi Ladić, isto, str. 389	facta (!)?	
	28'		prazan list			
*		02. 05. 1383.	Testamentum Stanoi Xubine Grubcich, habitatoris Iadre – vidi Ladić, isto, str. 389			
*		20. 07. 1383.	Testamentum magistri Miclini peliparii condam Radislai de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 390			
	1-1'		nedostaje polovica stranice, tinta izbljedila			
IV, 18 (5), 1.	2-3	? – nastavak??	?
IV, 18 (5), 2.	3'-4	31. 03. 1383.	[TESTAMENTUM Stoiani marinarii condam Vulcine DE IADRA] – vidi Ladić, isto, str. 389??	
IV, 18 (5), 3.	4-4'	[28. 02. 1383.]	[TESTAMENTUM AMBROSII STEPHANI] – usp. CD XVI, str. 427–429 – vidi Ladić, isto, str. 390	facta (!)?	
IV, 18 (5), 4.	4'-5	[07. 01. 1384.]	Testamentum ser Pauli condam ser Petri de Feltro – usp. Ladić, isto, str. 390 gdje stoji de Sibenico	factum	
IV, 18 (5), 5.	5-5'	26. 11. 1383.	Testamentum domine Nicolote relicte condam ser Nicolay de Carbono – usp. CD XVI, str. 423–426		ser Iohannes de Viticor	
*		14. 12. 1383.	Testamentum ser Colani condam ser Grisogoni de Begna – vidi Ladić, isto, str. 390			
IV, 18 (5), 6.	5'-6'??	?
IV, 18 (5), 7.	7	[11. 03. 1385.]	Testamentum Michaelis piscatoris condam Dominici de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 390	facta (!)	

IV, 18 (5), 8.	7'	14. 04. 1386.	CODICILLUM Stosice FILIE CON DAM BUTCHI CALEFADI - oštećen dio	facta (!)	
IV, 18 (5), 9.	8-8'?	?
IV, 18 (5), 10.	8'-9?		?
IV, 18 (5), 11.	9-10	facta		<i>testatrix</i>
IV, 18 (5), 12.	10-10'	[Testamenti ...ice]	facta?	?
IV, 18 (5), 13.	10'-11	facta?	?
IV, 18 (5), 14.	11-11'?	?
IV, 18 (5), 15.	11'-12	facta	?
IV, 18 (5), 16.	12-12'??	?
IV, 18 (5), 17.	13	[15. 11. 1390.]	Testamentum presbiteri Gregorii prioris Sancte Anastasie de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 402	facta	
IV, 18 (5), 18.	13-13'	Testamentum Georgii habitatoris ...	facta	ser Augustinus de BITHE	<i>testator</i>
			tri prazne nenumerirane stranice			
*		15. 05. 1388.	Testamentum Tomice relictæ condam Strichi marinarii de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 399			možda ug. 12
*** *		16. 05. 1389.	TESTAMENTUM MERDESSIE CALEGARII OSTOIEUICH – vidi Vannes Bernardi de Firmo (I, I, 4, 86) – vidi Ladić, isto, str. 399	facta		
*		18. 04. 1391.	Testamentum Petri Çapatoris condam Michouilli de Iadra – vidi Ladić, isto, str. 403			
*		04. 08. 1391.	Testamentum Humili Çapatoris Giurgeuich, habitatoris Iadre – vidi Ladić, isto, str. 404			

PRILOG 2: POPIS VODENIH ZNAKOVA PO FOLIJIMA

BUSTA/FASC. (BR. UG.)	VREMENSKI PERIOD	VODENI ZNAKOVI PO FOLIJIMA	NAPOMENA
I/1 (33)	16. 02. 1366. – 24. 03. 1366.	<ul style="list-style-type: none"> slovo (M – T. 600–T. 602)¹: 2+17, 3+16, 4+15, 5+14, 6+13, 7+12, 8+11, 9+10 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ne vidi se vodeni znak 1+18 zbog oštećenja ✓ nedostaje prva stranica
I/2 (15)	06. 05. 1366. – 16. 06. 1366.	<ul style="list-style-type: none"> plod (kruška s dva lista – T. 486–487): 2+11v-2 sjekira (bojna – T. 522–524): 3+11v-1, 4+11, 6+7 pas (cijeli – T. 276): 5+10 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ne vidi se vodeni znak: 1+11v-3
I/3 (83)	16. 06. 1366. – 03. 11. 1366.	<ul style="list-style-type: none"> plod (kruška s dva lista): 1+nema para, 9+41v-2 sjekira (bojna): 3+45, 4+44 pas (cijeli): 5+43, 6+42, 7+41v-6, 8+41v-5, 10+41v-3, 11+41v-2, 12+40, 13+39, 14+38, 15+37, 26+27, 41+41v-1 zmaj (T. 106, 113, 115, 117): 16+36, 17+35, 18+34, 19+33v-1, 20+33, 21+32, 22+31, 23+30, 24+29, 25+28 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ne vidi se vodeni znak: 2+46
I/4 (62)	05. 11. 1366. – 16. 03. 1367.	<ul style="list-style-type: none"> kruška s dva lista: 1+2, 2+11, 3+10, 5+8, 6+7, 13+35v-1, 14+35, 15+34, 16+33, 17+32, 18+31, 19+30, 20+29, 21+28v-2, 22+27, 23+26, 24+25, 28+28v-1 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ne vidi se vodeni znak: 4+9
I/5 (103)	31. 03. 1367. – 14. 06. 1367.	<ul style="list-style-type: none"> plod (kruška s dva lista): 1+32, 2+31, 3+30, 4+29, 5+28, 6+27, 7+26, 8+25, 9+24, 10+23, 11+22, 12+21, 13+20, 14+19, 15+18, 16+17v-2, 17+17v-1 krug (dva kruga – T. 215): 33+54, 34+53, 37+50, 38+49, 39+48, 40+47 luk sa strijelom (T. 39–42, 48): 35+52, 36+51, 41+46, 42+45, 43+44 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 34+53 – pogreška pri restauraciji ✓ nedostaje prva stranica
I/6 (42+2)	25. 07. 1367. – 05. 09. 1367.	<ul style="list-style-type: none"> krug (dva kruga – T. 215), ovdje vodoravno postavljen na pregibu arka: 2+21, 3+20, 6+17, 8+15, 9+14, 11+12 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ne vidi se vodeni znak: 1+22, 4+19, 5+18, 7+16, 10+13
I/7 (64)	06. 09. 1367. – 20. 10. 1367.	<ul style="list-style-type: none"> kaciga (T. 194): 1+36, 2+35, 3+34, 4+33, 5+32 sjekira (bojna): 6+31, 7+30 pas (cijeli): 8+29, 9+30 slovo (M): 9v-1+28, 10+27, 11+26, 12+25, 13+24, 14+23, 15+22, 16+21, 17+20, 18+19 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ (64) nema početka
I/8 (74)	25. 10. 1367. – 10. 12. 1367.	<ul style="list-style-type: none"> luk sa strijelom: 2+37, 3+36, 4+35, 5+34v-1, 6+34, 7+33, 8+30, 9+29, 10+28, 11+27, 12+26, 13+25, 14+24, 15+23, 16+22, 17+21, 18+20, 19+19v-1, 31+32v-2, 32+32v-1 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ne vidi se vodeni znak: 1+37v-1
I/9 (94)	09. 12. 1367. – 18. 06. 1368.	<ul style="list-style-type: none"> zmaj: 1+59v-1 polumjesec (T. 378): 2+59, 17+44, 20+41, 22+39, 24+37, 26+35, 29+32, 30+31 slovo (B – T. 581): 3+58, 4+57, 7+54, 9+52, 12+49, 14+47, 16+45, 27+34, 28+33 vol (glava – T. 146): 5+56, 6+55, 8+53, 10+51, 13+48, 15+46, 18+43, 19+42, 21+40, 23+38, 25+36 luk sa strijelom: 11+50 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ (94) nema početka

¹ Pored pojedinoga vodenog znaka navest će se samo broj tablice iz albuma Mošin – Seid, isto, gdje se može vidjeti otprilike određena vrsta odnosno grupa vodenoga znaka u godinama u kojima se pojavljuje.

I/10 (74)	16. 11. 1368. – 17. 03. 1369.	<ul style="list-style-type: none"> luk sa strijelom: 1+nema para, 5+40, 6+39, 7+38, 8+37 zmaj?: 2+43, 9+36, 10+35, 11+34, 12+33 vol (glava): 18+32, 19+31 plod (šipak – T. 462): 15+30, 16+29, 17+28, 18+27, 19+26, 20+25, 21+24, 22+23 	✓ ne vidi se vodeni znak: 3+42, 4+41
I/11 (64)	03. 10. 1369. – 20. 11. 1369.	<ul style="list-style-type: none"> grb (dijagonalno četverorazdjelni štit – T. 57): 1+30, 2+29, 3+28, 4+27, 5+26, 6+25, 7+24, 8+23, 9+22, 10+21, 11+20 plod (kruška s dva lista): 12+19, 13+18, 14+17, 15+16 	
I/12 (48)	15. 11. 1369. – 19. 02. 1370.	<ul style="list-style-type: none"> vol (glava): 2+25, 3+24, 4+23, 5+22, 6+21, 7+20, 8+19, 9+18, 10+17, 11+16, 12+15, 13+14 	✓ nema vodenoga znaka: 1+japanski papir
I/13 (54)	09. 01. 1370. – 06. 03. 1370.	<ul style="list-style-type: none"> vol (glava): 2+japanski papir, 3+29v-7, 4+29v-6, 5+29v-5, 6+29v-4, 7+29v-3, 8+28, 9+27*, 10+26, 11+25, 12+24, 13+23, 14+22, 15+21, 16+19, 17+18, 29+japanski papir 	✓ nema vodenoga znaka: 1+japanski papir, 20+japanski papir ✓ 9 + 27 – pogreška u restauraciji jer se na oba lista vidi volovska glava
I/14 (126)	29. 03. 1370. – 02. 01. 1371.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (uspravni s vrpcom – T. 544–545): 1+jap. papir, 2+jap. papir, 3+28*, 4+uništena stranica, 5+26, 6+25, 7+24, 8+23, 9+22, 10+21, 11+20, 12+19, 13+18, 14+17, 15+16 sjekira (za drva – T. 519): 29+58, 30+57, 31+56, 32+55, 33+54, 34+53, 35+52, 36+51, 37+50, 38+49, 39+48, 40+47, 41+46, 42+45, 43+44 	✓ 3 (lovački rog) + 28 (sjekira za drva) – pogreška u restauraciji
I/15 (2)	? – 03. 05. 1371.		✓ nema vodenoga znaka: 1+ nema para
I/16 (89)	03. 04. 1372. – 11. 08. 1372.	<ul style="list-style-type: none"> sjekira (alebarda – T. 532): 1+34, 2+33, 3+32, 4+31, 5+30, 6+29, 7+28, 8+27, 9+26, 10+25, 11+24, 12+23, 13+22, 14+21, 15+20, 16+19, 17+18 	✓ nema vodenoga znaka: 35+japanski papir
I/17 (97)	15. 10. 1372. – 11. 01. 1373.	<ul style="list-style-type: none"> zmaj: 1+japanski papir, 2+38, 3+japanski papir, 5+37*, 6+36, 7+35, 8+34, 9+33, 10+31, 11+30, 12+29, 13+28, 14+27, 15+26, 16+25, 17+24, 18+23, 19+22, 20+21 	✓ nema vodenoga znaka: 4+jap. papir, jap. papir +32 ✓ 5 + 37 – pogreška u restauraciji

BUSTA/FASC. (BR. UG.)	VREMENSKI PERIOD	VODENI ZNAKOVI PO FOLIJIMA	NAPOMENA
II/1 (106)	10. 01. 1373. – 22. 03. 1373.	<ul style="list-style-type: none"> zmaj: 1+2, 3+38, 4+37, 5+36, 6+35, 7+34, 8+33, 9+32 jednorog (polovica – T. 691): 10+31, 11+30, 12+29, 13+28, 14+27, 15+26, 16+25, 17+24, 18+23, 19+22, 20+21 	
II/2 (105)	10. 04. 1373. – 09. 08. 1373.	<ul style="list-style-type: none"> krug (dva kruga – T. 232): 1+44, 2+43, 3+42, 7+38, 8+37, 9+36, 14+31, 47+48* plod (kruška s dva lista): 4+41, 5+40, 6+39, 10+35, 11+34, 12+33, 13+32 andeo (T. 21): 15+30, 16+29, 17+28, 18+27, 19+26, 20+25, 21+24, 22+23 	✓ nema vodenoga znaka: 45+uništeno, 46+uništeno ✓ 47 + 48 (balistar v. T. 34) – pogreška u restauraciji jer je na jednom listu krug, a na drugom balistar
II/3 (69)	13. 05. 1373. – 28. 08. 1373.	<ul style="list-style-type: none"> vol (glava) po sredini lista na pregibu: 1+26, 4+23, 5+22, 6+21, 9+18, 11+16, 12+15 balistar (T. 34): 3+24 	✓ ne vidi se vodeni znak: 0+27, 2+25, 7+20, 8+19, 10+17, 13+14

II/4 (134)	29. 08. 1376. – 31. 01. 1377.	<ul style="list-style-type: none"> pas (cijeli): 0+47, 10+37, 11+36, 12+35, 13+34, 14+33, 15+32, 16+31, 17+30, 18+29, 19+28, 20+27, 21+26, 22+25 lav (lav s krilima i nimbusom – T. 706): 1+46, 2+45, 3+44, 4+43, 5+42, 6+41, 7+40, 8+39, 9+38, 23+24 	
II/5 (66)	20. 01. 1377. – 16. 03. 1377.	<ul style="list-style-type: none"> krug (dva kruga – T. 215): 1+nema para, 2+35, 8+29, 9+28, 10+27, 11+26, 12+25, 13+24, 14+23, 15+22, 16+21 pas (cijeli): 3+34, 4+33, 5+32, 6+31, 7+30, 17+20, 18+19 	
II/6 (95)	16. 06. 1377. – 29. 09. 1377.	<ul style="list-style-type: none"> lav (cijeli uspravljen – T. 712): 1+42, 2+41, 3+40, 6+37, 8+35, 9+34, 10+33, 11+32, 12+31, 13+30, 14+29, 15+28, 16+27, 17+26, 18+25, 20+23, 21+22 ključ (dva ukrštena ključa – T. 302): 4+39, 5+38 grb (štit s gredom – T. 58): 7+36, 19+24 	
II/7 (147)	06. 10. 1377. – 20. 03. 1378.	<ul style="list-style-type: none"> pas (cijeli): 2+52, 3+51, 4+50, 5+49, 6+48 ključ (dva ukrštena ključa – T. 302): 7+47, 8+46, 9+45, 10+44, 11+43, 12+42, 13+41, 14+40, 15+39, 16+38, 17+37a, 18+37, 19+36, 20+35, 21+34, 22+33, 23+32, 24+31, 25+30, 26+29, 27+28, 53+56, 54+55 	✓ nema vodenoga znaka: 1+nema para
II/8 (91)	01. 04. 1378. – 29. 06. 1378.	<ul style="list-style-type: none"> plod (kruška – T. 469): 1+34 volovska glava sa zvonom: 2+33 ključ (dva ukrštena ključa – T. 302): 3+32, 4+31, 5+30, 6+29, 7+28, 8+27 grb (štit s gredom – T.58): 9+26, 10+25, 11+24, 12+23, 13+22, 14+21, 15+20, 16+19, 17+18 	✓ volovska glava sa zvonom na šipci nije zabilježena u albumu vodenih znakova
II/9 (74)	23. 07. 1378. – 27. 01. 1379.	<ul style="list-style-type: none"> jednorog (polovica): 1+nema para, 2+31, 3+30, 4+29 lav (cijeli lav uspravljeni): 5+28, 6+27, 7+26, 8+25, 9+24, 11+22, 16+17 sjekira (bojna): 10+23, 12+21, 13+20, 14+19, 15+18 	
II/10 (55)	20. 02. 137[9.] – 27. 04. 137[9.]	<ul style="list-style-type: none"> luk sa strijelom: 1+2, 3+4, 5+10, 6+9, 13+22, 14+21, 15+20 sjekira (bojna): 7+8, 16+19 jelen (polovica – T. 245): 17+18 	✓ nedostaje list: 11, 12
II/11 (108)	05. 05. 1379. – 27. 08. 1379.	<ul style="list-style-type: none"> luk sa strijelom: 1+46, 2+45, 3+44, 4+43, 5+42 krug (dva kruga – T. 236): 6+41, 7+40, 8+39, 9+38, 10+37, 11+36, 12+35, 13+34, 14+33, 15+32, 16+31, 17+30 jelen (polovica): 18+29, 19+28, 20+27, 21+26, 22+25, 23+24 	
II/12 (25)	30. 08. 1379. – 26. 09. 1379.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (uspravni s trakom): 1+10, 3+8 sjekira (bojna): 2+9, 4+7, 5+6 	
II/13 (55)	08. 10. 13[79.] – 15. 12. 13[79.]	<ul style="list-style-type: none"> slovo (G – T. 590): 1+20 sjekira (bojna): 2+19, 3+18, 4+17, 5+16, 6+15, 7+14, 8+13, 9+12, 10+11 	
II/14 (57)	16. 01. 1380. – 04. 12. 1380.	<ul style="list-style-type: none"> sjekira (bojna): 0+26, 2+25, 4+23, 5+22, 6+21, 7+20, 8+19, 9+18, 10+17, 11+16, 12+15, 13+14 lav (cijeli lav uspravljeni): 3+24 	✓ nema vodenoga znaka: 1+nema para

II/15 (88)	28. 03. 1380. – 27. 06. 1380.	<ul style="list-style-type: none"> • sjekira (bojna): 2+nema para, 2a+38 • ključ (dva ukrštena ključa – T. 306): 3+37, 4+36, 5+35, 6+34, 7+33, 9+32, 10+31, 11+30, 12+29, 13+28, 14+27, 15+26, 16+25, 17+24, 18+23, 19+22, 20+21 • luk sa strijelom: 8+nema para 	✓ nema vodenoga znaka: 1+nema para
II/16 (124)	30. 06. 1380. – 03. 11. 1380.	<ul style="list-style-type: none"> • sirena (T. 827): 1+48 • jarac (polovica – T. 181): 2+47 • slovo (R – T. 623–624): 3+46, 4+45, 5+44 • lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom – T. 561–563): 6+43, 7+42, 8+41, 10+39 • križ (križ-drvo – T. 401): 9+40 • balistar (T. 29): 11+38, 12+37, 14+35, 16+33, 18+31, 20+29 • lovački rog (uspravni s vrpcom): • 13+36, 15+34, 17+32, 19+30, 21+28, 22+27, 23+26, 24+25 	
II/17 (23)	10. 11. 1380. – 18. 01. 1381.	<ul style="list-style-type: none"> • križ (križ-drvo): 1+12 • vaga (T. 92): 2+11, 3+10, 4+9, 5+8, 6+7 	
II/18 (61)	07. 02. 1381. – 29. 03. 1381.	<ul style="list-style-type: none"> • vaga: 1+28, 2+3, 4+27, 5+26, 6+25, 7+24, 8+23, 9+22, 10+21 • zmaj: 11+20, 12+19, 13+18, 14+17, 15+16 	
II/19 (90)	26. 11. 13[80.] – 06. 02. 13[81.]	<ul style="list-style-type: none"> • vaga: 2+36, 3+35, 5+34, 6+33, 7+32, 8+31, 9+30, 10+29, 11+28, 12+27, 13+26, 14+25, 15+24, 16+23, 17+22, 18+21, 19+20 • sjekira (bojna): 4+nema para 	✓ ne vidi se vodeni znak jer je arak zgužvan 1+37

BUSTA/FASC/ (BR. UG.)	VREMENSKI PERIOD	VODENI ZNAKOVI PO FOLIJIMA	NAPOMENA
III/1 (27)	09. 04. 138[1.] – 02. 07. 138[1.]	<ul style="list-style-type: none"> • zmaj: 1+11, 2+nema para, 3+4, 5+6, 7+10, 8+9 	✓ 3 +4 – pogreška u restauraciji
III/2 (120)	06. 08. 1381. – 12. 12. 1381.	<ul style="list-style-type: none"> • jelen (cijeli – T. 253): 1+nema para, 2+51, 3+50, 4+49, 5+48, 6+47, 7+46, 8+45, 9+44, 12+41, 13+40, 14+39, 15+38, 16+37, 17+36, 18+35, 19+34, 20+33, 21+32, 22+31, 23+30, 24+29, 25+28, 26+27 • kapa (šajkača – T. 177): 10+43, 11+42 	
III/3 (116)	26. 03. 138[1.] – 31. 07. 138[1.]	<ul style="list-style-type: none"> • vaga: 1+48, 2+47, 3+46, 4+45, 5+44, 6+43, 7+42, 8+41, 9+40, 10+39, 11+38, 12+37, 13+36, 14+35, 15+34, 16+33, 17+32, 18+31, 19+30, 20+29, 21+28, 22+27, 23+26, 24+25 	
III/4 (77)	23. 12. 1381. – 04. 07. 1382.	<ul style="list-style-type: none"> • zmaj: 2+41, 3+40, 4+39, 5+38, 6+37, 7+36, 8+35, 9+34, 10+33, 11+32, 14+31, 15+30, 16+29, 17+28, 18+27, 19+26, 20+25, 21+24, 22+23 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nema vodenoga znaka: 1+nema para ✓ ne vidi se vodeni znak: 12+13
III/5 (80)	01. 09. 1382. – 23. 03. 1383.	<ul style="list-style-type: none"> • kapa (šajkača): 2+33, 3+32, 4+31, 5+30, 6+29, 7+28, 8+27, 9+26, 10+25, 11+24, 12+23, 13+22, 14+21, 15+18, 19+20 • jelen (cijeli): 16-17 	✓ nedostaje prvi list
III/6 (78)	12. 04. 1383. – 02. 07. 1383.	<ul style="list-style-type: none"> • luk sa strijelom: 1+30, 2+29, 3+28, 8+23, 10+21 • lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 4+27, 5+26, 6+25, 7+24, 9+22, 11+20, 12+19, 13+18, 14+17, 15+16 	

III/7 (95)	14. 07. 1383. – 29. 11. 1383.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 2+31, 3+30, 4+29, 5+28, 6+27, 7+26, 8+25, 9+24, 10+23 krug (dva kruga – T. 215): 11+22, 12+21, 13+20, 14+19, 15+18, 16+17 	
III/8 (157)	05. 12. 1383. – 22. 02. 1384.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 1+odrezan, 2+48, 3+47, 4+46, 5+45a, 6+45, 7+44, 8+43, 9+42, 10+41, 11+40, 12+39, 13+38, 14+37, 15+36, 16+35, 17+34, 18+33, 19+32, 22+29, 23+28, 24+27, 25+26 jelen (cijeli): 20+31, 21+30 	
III/9 (42)	22. 02. 1384. – 22. 03. 1384.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 0+18, 1+17, 2+3, 5+16, 6+15, 7+14, 8+13, 9+12, 10+11 	✓ 4+nema para,
III/10 (199)	28. 03. 138[4.] – 21. 03. 138[5.]	<ul style="list-style-type: none"> crkva*: 3+42, 4+41, 5+40, 6+39, 7+38, 8+37, 9+36, 16+29, 17+28, 18+27 lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 10+35, 11+34, 12+33, 13+32, 14+31, 15+30, 19+26, 20+25, 21+24, 22+23 slovo (R): 50+76, 51+75, 52+74, 53+73, 54+72, 55+71, 56+70, 57+69, 58+68, 59+67, 60+66, 61+65, 61a+64, 62+63 	✓ varijanta vodenoga znaka u obliku crkve* nije zabilježen u albumu pod vrstom kula (u obliku crkve ili kapelice T. 839–840)
III/11 (207)	13. 04. 1385. – 13. 03. 1386.	<ul style="list-style-type: none"> jelen (cijeli): 1+36, 2+35, 3+34, 4+33, 5+32, 6+31, 7+30, 8+29, 9+28 slovo (R): 10+27, 11+26, 12+25, 13+24, 14+23, 15+22, 16+21, 17+20, 18+19 lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 37+38, 39+68, 40+67, 41+66, 42+65, 43+64, 44+63, 45+62, 46+61, 47+60, 48+59, 49+58, 50+57 cvijet (bez peteljke – T. 444): 51+56, 52+55, 53+54 	
III/12 (35)	08. 04. 1386. – 04. 06. 1386.	<ul style="list-style-type: none"> krug (dva kruga – T. 215): 1+14, 2+13, 3+12, 4+11, 5+10, 6+9, 7+8 	

BUSTA/FASC/ (BR. UG.)	VREMENSKI PERIOD	VODENI ZNAKOVI PO FOLIJIMA	NAPOMENA
IV/1 (99)	17. 06. 1386. – 26. 06. 1387.	<ul style="list-style-type: none"> slovo (M): 1+38, 2+37, 3+36, 4+35, 5+34, 6+33, 7+32, 8+31, 9+30, 10+29, 11+28, 12+27, 14+25, 16+23, 17+22, 18+21, 19+20 	✓ nedostaje: 13+26, 15+24
IV/2 (157)	23. 07. 1387. – 24. 03. 1388.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (uspravno postavljeni s vrpcom): 1+27, 2+26, 3+25, 4+24a, 5+24, 6+23, 7+22, 8+21, 9+20, 10+19, 11+18, 12+17, 13+16, 14+15, 28+30, 31+59, 32+58, 33+57, 34+56, 35+55, 36+54, 37+53, 38+52, 39+51, 40+50, 41+49, 42+48, 43+47, 44+46 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nema vodenoga znaka: 29+nema para ✓ vjerojatna pogreška u paginaciji za 45
IV/3 (34)	04. 03. 1388. – 03. 05. 1388.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (uspravni s vrpcom): 1+13, 3+12, 4+11, 5+10, 6+9, 7+8 	✓ nedostaje 2
IV/4 (133)	19. 05. 138[8.] – 11. 10. 138[8.]	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 1+nema lovački rog (uspravni): 2+47, 3+46, 4+45, 5+44, 6+43, 7+42, 8+41, 9+40, 10+39, 11+37, 13+36, 14+35, 15+34, 16+33, 17+32, 18+31, 19+30, 20+29, 21+28, 22+27, 23+26, 24+25 	✓ nedostaje 12+38

IV/5 (57)	14. 01. 138[8.] – 22. 02. 138[8.]	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (uspravni): 2+22, 3+18, 4+17, 5+16, 6+15, 7+14, 8+13, 9+12, 10+11, 19+20 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nedostaje 1 ✓ nema vodenoga znaka: 21+bez para
IV/6 (24)	26. 04. 138[9.] – 09. 06. 138[9.]	<ul style="list-style-type: none"> grb (štit s gredom – T. 59): 1+8, 2+7, 3+6 lovački rog (uspravni): 4+5 	
IV/7 (91)	05. 07. 1389. – 09. 10. 1389.	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 1+33 zmaj: 2+32 luk sa strijelom: 3+31, 4+30, 5+29 tri brda (s crtom ili križem – T. 729–730): 6+28, 7+27, 8+26, 9+25, 10+24, 11+22, 12+21, 13+20, 14+19, 15+18, 16+17 	✓ nedostaje 23
IV/8 (73)	08. 11. 138[9.] – 17. 03. 13[90.]	<ul style="list-style-type: none"> grb (štit s gredom – T. 59): 1+18, 2+17, 3+16, 4+15, 5+14, 6+13, 7+12 kruna (s ukrasima – T. 355): 8+11, 9+10 vol (polovica – T.): 20+30v-1,2, 21+30, 22+29, 23+28, 24+27, 25+26 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nedostaje 19 ✓ kruna s ukrasima najviše nalikuje onoj iz 1393 (T. 355)
IV/9 (80)	09. 04. 13[90.] – 10. 07. 13[90.]	<ul style="list-style-type: none"> lovački rog (normalno postavljeni s vrpcom): 1+25, 2+24 balistar (T. 29): 3+23, 4+22, 5+21, 6+20, 7+19 grb (štit s gredom – T. 59): 8+18, 10+17, 11+16, 12+15, 13+14 	✓ 9 (polovica vola)+ 26 (luk sa strijelom) – pogreška u restauraciji
IV/10 (72)	03. 09. 13[90.] – 22. 03. 13[91.]	<ul style="list-style-type: none"> luk sa strijelom: 1+31, 2+30, 3+29, 4+28, 5+27, 6+26, 7+25, 8+24, 9+23, 10+22, 11+21, 12+20, 13+19, 14+18 grb (štit s gredom – T. 59): 15+17 	✓ nedostaje 16
IV/11 (63)	24. 04. 1391. – 06. 09. 1391.	<ul style="list-style-type: none"> zvono (u obliku kože – T. 319): 1+26, 2+25, 3+24, 4+23, 5+22, 6+21, 7+20 slovo (R): 8+19, 9+18, 10+17, 11+16, 12+15, 13+14 	
IV/12 (43)	13. 11. 1391. – 05. 03. 1392.	<ul style="list-style-type: none"> zvono (u obliku kože): 1+10, 2+9 slovo (R): 3+8 cvijet (bez peteljke): 4+7, 5+6 zmaj: 11+20, 12+19, 13+18, 14+17, 15+16 	
IV/14 (1) (2)	1371. 1372.	<ul style="list-style-type: none"> vol (glava): 1+2 jednorog (polovica): 1+2 	✓ dva otvorena testamenta
IV/15 (2) (20)	TESTAMENTI 1–9 1367. – 1368. DIVISIO 10–20 1367., 1373., 1377.	<ul style="list-style-type: none"> luk sa strijelom: 1+26, 2+25, 3+24, 4+23, 5+22, 8+19 ključ (dva ukrštena ključa – T. 308): 6+21, 7+20, 10+17, 11+16, 12+15, 13+14 krug (dva kruga – T. 215, vodoravno položena) na pregibu arka: 9+18 	
IV/16 (3) (34)	07. 10. 1376. – 19. 08. 1379.	<ul style="list-style-type: none"> pas (cijeli): 1+14, 2+13, 3+12, 4+11, 5+10, 6+9, 7+8 luk sa strijelom: 15+22, 16+21, 17+20, 18+19 	
IV/17 (4) (42)	05. 05. 1380. – 10. 04. 1383.	<ul style="list-style-type: none"> vaga: 1+28, 2+27, 3+26, 4+25, 5+24, 6+23, 7+22, 8+21, 9+20, 10+19, 11+18, 12+17, 13+16, 14+15 	
IV/18 (5)	31. 03. 1383. – 14. 04. 1386.	<ul style="list-style-type: none"> zmaj: 1+13v-5,6, 3+13v-1,2, 5+12 crkva*: 2+13v-3,4 luk sa strijelom: 4+13, 6+11, 7+10, 8+9 	

BUSTA/FASC./ (BR. PRED.)	VREMENSKI PERIOD	VODENI ZNAKOVI PO FOLIJIMA	NAPOMENA
CMC III, 1 (8)	22. 04. 1366. – 13. 05. 1366.	<ul style="list-style-type: none"> • sjekira (bojna): 46+japanski papir, 47+52, 48+51, 49+50 • lovački rog (normalno postavljeni s trakom): 53+60 	
CMC VI, 7 (2)	22. 01. 1367. – 10. 07. 1367.	<ul style="list-style-type: none"> • ključ (dva ukrštena – T. 308): 1+27, 2+26, 3+18, 4+17, 5+16, 6+15, 7+14, 8+13, 9+12, 10+11 	✓ nema vodenoga znaka: 1+nema para, 2+nema para

PRILOG 3: RJEČNIK¹

alargare – proširiti (DuC.)

*a dicto muro... se **alargare** secundum [consuetudinem...] (PP, b. II, fasc. 7, fol. 50)*

alciare, alzare – ispraviti, podignuti (DuC., Bartal)

*vellet **alçare** dictum murum (PP, b. II, fasc. 4, fol. 10)*

achanaçamentum – izjednačavanje

*cf. **aconçamento**² (Dotta)

*pro **achanaçamento** (!) et equalatione dicte permutationis (PP, b. I, fasc. 14, fol. 45)*

bacenarius, m – ?

*možda izvedenica od **bac(c)inus, bacca** – krčag, vrč, pehar, žara (DuC.) pa onda u značenju peharnik ili od **bacca** – vrsta broda (DuC.) što je manje vjerojatnije

*presentibus... et Matheo **bacenario** condam [Tra...ni] (PP, b. IV, fasc. 16 (3), fol. 6')*

bracaria, braceria, brazaria, f – vrša, vrsta mreže

cf. < **braca, bracca**³: vrša (Nierm.)⁴; **bracara**⁵ (Vinja)

*que barcha noua cum **braçaria** (PP, b. II, fasc. 7, fol. 24)*

calamita⁶, f – magnetska igla (DuC.)

*vnius bussoli **calamite** (PP, b. II, fasc. 1, fol. 12)*

capeta, f – pro: **capis; capedo**⁷

*[vnças tres de **capetis** argenteis] (PP, b. II, fasc. 6, fol. 12)*

caupulus, caupallus, m – vrsta broda, barka za dva veslača⁸ (DuC., Nierm.)

*dedit et vendidit... medietatem vnius barchosii coperti... cum medietate infrascriptorum suorum corediorum videlicet... vnius **çaupuli**... (PP, b. II, fasc. 1, fol. 12)*

¹ Ovdje će se navesti samo riječi koje nedostaju u našim srednjovjekovnim rječnicima. Pored njih u zagradama bit će naveden rječnik iz kojeg su preuzete i to samo sa značenjem koji se pojavljuje u spisu. Za ostala značenja pogledaj u navedenim rječnicima.

² Diego Dotta, *Tradizioni scritte veenianeggianti a Ragusa nel XIV secolo: edizione e commento di testi volgari dell'Archivio di Stato di Dubrovnik*, Padova: Università degli Studi di Padova, 2008.

³ Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 370 navodi da je **bracha/brac(c)a** pribor za ribolov (*Fischfanggerät*).

⁴ Značenje koje nudi riječ **brachiaria, bracia-, braza-, braca-, brace-** (< *brachium*): mala mjera (*small holding*) ne odgovara kontekstu rečenice.

⁵ Vojmir Vinja, *Jadranske dopune Skokovom etimologijskom rječniku I*, Zagreb: HAZU, Školska knjiga, 1998, str. 64 donosi da je **bracara**, f vrsta mreže (mlet. *brazara*, preuzeta od ven. *abbrassar, abbrazzo*) „obuhvatiti“, Boerio 21 < *brachium* (grč. βραχίον).

⁶ **Kalamita** – magnet, gromobran (lat. *calamita* < biz. grč. καλαμίτα); nesreća (lat. *calamitas*). Obje su riječi u vezi s *calamus* „trska“ < κάλαμος jer se u srednjem vijeku magnetska igla držala na trsci postavljenoj u posudu s vodom (Vinja, isto II, 2002, str. 45).

⁷ Oblik **capeta** donose DuCange i Niermeyer.

⁸ Stotz, isto, str. 382 navodi da je riječ o vrsti morskoga broda, a riječ je romanskoga porijekla. Usp. **çaupus**, m (cf. ital. *zopolo*) – vrsta broda u *Lexion Latinitatis medii aevii Iugoslaviae*.

que (sc. *çudecha*) *posita et hedifficata est extra muros ciuitatis Iadre... cum duabus cald(e)ariis magnis de ramo pro dicta arte, vndecim tinaciis, vno mastello, tribus brochetis, duobus **çaupulis**..* (PP, b. I, fasc. 7, fol. 19)

chaçolus, m – kutlača, varjača⁹ (Boerio)

*vnus chaldarie cum **chaçolo*** (PP, b. I, fasc. 9, fol. 54)

cometaneus, m, **commetanei**, m/pl. – susjedi, čije posjede i polja razdvajaju iste međe (DuC., Bartal)

*vicineis (!) et **comitaneis** (!)... conuocatis* (QMCI, str. 31, 32)

cropa, f – konjska koža (DuC.)

*vnum cultelum a chalegario,... peles... et vnam **crop(p)am*** (PP, b. II, fasc. 6, fol. 9, fasc. 15, fol. 31)

culmare – zgradu pokriti krovom (DuC.); napuniti

*Ovdje u značenju napuniti, usp. **culmatura**, f – dodatak (da mjera bude vrhom puna)
*possit mensurari et modium bene **culmari*** (PP, b. II, fasc. 8, fol. 5')

dislocare¹⁰ – 1. pomaknuti s mjesta, premjestiti; 2. otkazati najam (DuC., Nierm.)

*ac **dislogandum** et disfitandum* (PP, b. I, fasc. 13, fol. 6)

distemperare – isprati, očistiti, namočiti (DuC., Nierm.)

*que discharichata illam **distemperare** debet* (PP, b. II, fasc. 8, fol. 5')

duga, f – bačva (DuC., Nierm.)

*tenetur et debet dare pro dicta arte butaminis facienda et operanda videlicet... **dugas***
(PP, b. I, fasc. 9, fol. 52)

equalacio, -ionis, f – izjednačavanje (Bartal)

*pro achanaçamento (!) et **equalatione** dicte permutationis* (PP, b. I, fasc. 14, fol. 45)

fecia, f – talog (DuC.)

*quod si aliqua quantitas **fecie** inueniretur in ipsa quantitate vini* (PP, b. I, fasc. 14, fol. 51)

fugacia, f – v. **focacia**: kruh pečen ispod luga (DuC., Nierm.)

focacia, fu-, fou-, foy-; -ga-, -gua-, -a-; -tia, -zia, -ssia, -sa, -ssa, -cha, -ca (< focus)
*[dandam... tempore vendemiarum vnam bonam galinam et vnam **fugaciam**]* (PP, b. II, fasc. 7, fol. 7).

⁹ **Cazzòlo** da zucòli: *quel piccolo cerchio di ferro attaccato ad un lungo manico di legno, con cui si piglia la palla nel guìoco del Maglio: detto anche Maglio e Pallamaglio*. Skok, isto II, str. 10 pod **kača** donosi da je *kacol* = *kacola* = *kacjola* = *kaciola* mlađa posuđenica sa *c* umjesto *č* prema mletačkom izgovoru dvoglasa *uo > io*. Od tal. *cazzuola*, deminutiv od *cazza* „mestola“, sic. *kattsä*, kslat. *cattia*, koje se izvodi od gr. κύαθος s metatezom palataliteta ili od gr. ἀκάτιον *navicella, coppa*. Stotz, isto, str. 372 korijen izvodi od *caciare/cazare* < **captiare*.
¹⁰ Glagolska složenica tvorena s prefiksom *di(s)-* (Stotz, *Bedeutungswandel und Wortbildung*, str. 405–406).

gerba, f – pro: **herba**¹¹

*dedit et concessit imperpetuum ad redriçandum... vnam vineam [dicti monasterii] interlaxatam gognaiorum duorum uel circha cum vliuariis positam in **gerba** dicte ville Obrouacii* (PP, b. II, fasc. 5, fol. 12')

gualcare et deriv. – v. **walc(h)are**¹²: valjati, stupati (Nierm.)

*mollendinum macinabit et dicta gualcha **gualchabit*** (PP, b. II, fasc. 4, fol. 6)

*deuenerunt pro vno mollendino et vna **gualcha*** (PP, b. II, fasc. 4, fol. 6)

guerdo, -onis, m – naknada, naplata

cf. starofranački *withirlon*, visokonjemački *widarlōn*, starofrancuski *guerredon*, tal. *guiderdōne*, lat. varijante *guiderdonum*, *guiardonum* (Stotz)¹³

sine aliqua vsura, premio uel guerdone (PP, b. I, fasc. 7, fol. 7, 12, 13, itd.)¹⁴

helmus¹⁵, **elmus**, **hermus**, m – šljem, kaciga (DuC., Nierm.)

*cum **helmo** et cimerio regale* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 1)

gradella, f – roštilj (DuC.)

*vna **gradella** de ferro ad asandum pisces* (PP, b. III, fasc. 12, fol. 4')

libanum, n – deblje uže (DuC.)

*dedit et vendidit... medietatem vnius barchosii... cum medietate infrascriptorum suorum corediorum videlicet... vnius **libani**...* (PP, b. II, fasc. 1, fol. 12)

orcia, f – v. **orces**: konop kojim se približava ili udaljava debljenjak od jarbola (DuC.)

cf. **orca** (Vinja)¹⁶

*dedit et vendidit... medietatem vnius barchosii... cum medietate infrascriptorum suorum corediorum videlicet... **orcie**...* (PP, b. II, fasc. 1, fol. 12)

panfilus, m – vrsta lađe (DuC.)

Et hoc nominatim pro naulo vnius panfili et vnius chochine (PP, b. I, fasc. 14, fol. 30)

pignata, f – lonac od pečene zemlje (Boerio)

cf. **pinjata** (Vinja)¹⁷

absente domino Grixogono dicto Pignata de Begna, tercio rectore (PP, b. I, fasc. 8, fol. 28')

¹¹ Oblik **gerba** bilježe DuCange i Niermeyer.

¹² Stotz, *Einleitung – Lexikologische Praxis – Wörter und Sachen – Lehnwortgut*, str. 380 donosi da je *walka-a, njem. *walken*, kao riječ raširena u Galoromaniji i Italiji (*walcare*, *walcarius*, *walcator*, *walcatorium*, *varcatura*, *gualchare*, *gualcarius*, *valcherarius*, *gualcator*, *gualcheria*...), a vezuje se uz obradu životinjskih koža.

¹³ Stotz, isto, str. 705.

¹⁴ Prijedložna perifraza inače karakteristična za *Carta debiti*.

¹⁵ Stotz, isto, str. 399 navodi njeno germansko porijeklo < germ.*helma-.

¹⁶ Vinja, isto III, 2004, str. 227.

¹⁷ Vinja, isto III, str. 37 navodi da je izvedenica od *pinus*, pridjev pinjav iz tal. *pigna* < *pinea*.

posticius, posticus¹⁸, m – čuvar

fecit, creauit et constituit dictum Thomassium in eius patronem, posticum dicte chochine (PP, b. I, fasc. 4, fol. 24')

constituit et creauit eundem... ibi presentem et acceptantem patronum, posticum ac conductorem et gubernatorem dicte sue medietatis dicti nauigii ili dicte chochine (PP, b. I, fasc. 12, fol. 2, fasc. 16, fol. 26')

praedusus¹⁹, adi. – pro: **praedatus**

*de quirina est carsius et terra **predosa** comunis Iadre* (PP, b. II, fasc. 1, fol. 11)

prisa, f – v. **presa**: už kojim se veže brod uz kopno (Marević)

*dedit et vendidit medietatem vnus sui [barchosii...]... cum medietate infrascripta suorum coreditorum videlicet vnus **prise** subtilis, vnus prise noue grosse passum tregintaquinque...* (PP, b. I, fasc. 9, fol. 54)

protojudex, -icis, m – prvi sudac (DuC.)

presentibus viris nobilibus domino [Çanino protoiudice de Salerno strenuo milite...] (PP, b. II, fasc. 7, fol. 47)

saralea – ?

uersus viam secundum quod iacet saralea parietis (PP, b. IV, fasc. 15 (2), fol. 24')

scarsus, adi. – osakaćen, komu nešto nedostaje (DuC.)

*magister Yuanes marangonus dictus **Scarso*** (PP, b. I, fasc. 9, fol. 52')

*magister Yuanes **Scarsus** marangonus* (isto)

strabulae, f – pojas, gaćice za omatanje bedara radi utopljavanja, vrsta odjevnoga predmeta, kojim se pokrivaju noge, tj. hlače (DuC.)

*camisiam vnam et **strabulas** nouas* (PP, b. II, fasc. 7, fol. 3)

tovallia, f – stolnjak, rubac, marama za brisanje, ubrus, ručnik, prekrivač (DuC., Bartal)

*vnam suam **toualiam** magnam laboratam cum siricis* (PP, b. IV, fasc. 17 (4), fol. 7)

verigola²⁰ – pro: **veruculum**²¹

[dare et soluere pro suis fatichis et laboribus] primo.... [...et secundo infrascripta ordigna videlicet]... vnam verigolam... a chalefado (PP, b. III, fasc. 2, fol. 48)

¹⁸ Bartal bilježi **posticus**, i, m u značenju „čuvar polja“ od slavenske riječi *poscik*.

¹⁹ Riječ bilježi DuCange.

²⁰ Oblik riječi bilježi Boerio.

²¹ Kod ove imenice zamjetne su tri promjene: promjena iz srednjeg u ženski rod, prijelaz nenaglašenoga ū u ĩ ispred okluziva kao i prijelaz nenaglašenoga ū u ő. Ovdje u značenju *dlijetlo* (ostala su značenja: *ražnjić*, *malo koplje*).

ŽIVOTOPIS

Anita Bartulović rođena je 08. svibnja 1973. u Wesselingu, SR Njemačka. Osnovnu je školu pohađala u Kučićima, a srednju u Omišu i Splitu. Diplomirala je 2000. Grčki jezik i književnost i Povijest, a 2004. Latinski jezik i rimsku književnost na Filozofskom fakultetu u Zadru. Godine 2007. upisala je Poslijediplomski doktorski studij medievistike u Zagrebu.

Tijekom 2003. radila je kao profesorica povijesti i latinskoga jezika u Srednjoj školi Ambroza Haračića u Malom Lošinju, a od 2004. do 2007. kao profesorica grčkoga i latinskoga jezika u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. u Zadru. Od 2007. do 2009. zaposlena je kao znanstvena novakinja na Odjelu klasične filologije Filozofskoga fakulteta u Zadru na projektu profesora Milenka Lončara pod nazivom *Izdavanje rukopisa Petra Perençana, zadarskog bilježnika iz 14. stoljeća*, a od 2009. radi kao asistentica na istom odjelu.